This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

HARVARD LAW LIBRARY
3 2044 057 006 082

Bulgaria. Vurkhoven kasatsionen sŭd

Rîeshenitîa na Vŭrkhovnitîa kasatsionen sŭd po Pŭrvoto Grazhdansko otdîelenie

Sofiîa, 1891

1889

HARVARD LAW SCHOOL
LIBRARY

Bulgaria. Vurkhoven kasatsionen sŭd

Rieshenifa na Vŭrkhovnifa kasatsionen sŭd po Pŭrvoto Grazhdansko otdielenie

Sofiia, 1891

1889

HARVARD LAW SCHOOL
LIBRARY

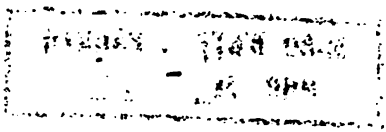

РѢШЕНИЯ

НА

ВЪРХОВНИЙ КАССАЦИОНЕНЪ СѪДЪ,

ПО

ПЪРВОТО ГРАЖДАНСКО ОТДѢЛЕНИЕ,

ИЗДАДЕНИ

ПРѢЗЪ 1889 ГОДИНА

М-ВО ВЪТР. РАБОТИ
ИНВ. № 5161

М-ВО НА ВЖТР. РАБОТИ И НАРОДНОТО ЗДРАВЕ
БИБЛИОТЕКА
Инв. № 1990 10.II 1941 г.

София
Книгопечатница на Д. Вълковъ
1891.

бановъ да предаде спорното мѣсто на Калинъ Д. Бояджиевъ като поправи и растурената стрѣха на истецътъ или да му заплати 25 гр. за поправянието й и 20 лева съдебни разноски. По въззивна жалба на Хаджи Калинъ Бала бановътова, дѣло се разглѣдвало и отъ Хасков. Окр. Съдъ, който съ рѣшението си отъ 22 Априлий 1887 г. Н-о 49, подтвърдилъ рѣшението на първата инстнция. По кассационна жалба на Хаджи Калинъ Балабановъ това дѣло се разглѣдвало и отъ Върховний Кассац. Съдъ, който съ рѣшението си отъ 11 Априлй 1888 г. Н-о 75, отмѣнилъ рѣшението на Хасковский Окр. Съдъ, отъ 22 Априлий 1887 г. Н-о 49, защото е билъ нарушенъ чл. 100 отъ Гражданското Мирово Съдопроизводство и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ е испратилъ въ същий Хасковский Окр. Съдъ. Хасковский Окр. Съдъ, повторно разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на двѣтѣ страни, изслушалъ обясненията имъ и като призналъ, че направений оглѣдъ по това дѣло отъ Мировий Съдия е неосновенъ, защото оглѣдътъ неможалъ да служи за самостоятелно доказателство, а само за провѣряване на доказателствата, то съ рѣшението си отъ 10 Августъ 1888 година Н-о 48, отмѣнилъ рѣшението на Хасков. Мировий Съдия отъ 23 Февруарий 1887 г. Н-о 499 и отхвърлилъ искътъ на Калинъ Д. Бояджиевъ за дюканско мѣсто като неоснователенъ. Недоволенъ отъ това рѣшение на Хасковский Окр. Съдъ, Калинъ Д. Бояджиевъ е подалъ въ Върховний Съдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Хасковский Окр. Съдъ е нарушилъ чл. чл. 71, 90, 95 и 100 отъ Гражданското Мирово Съдопроизводство, защото неуважилъ домашний му актъ написанъ на гърбътъ на хюджетътъ отъ 1291 год. турско лѣточисление и направений на мѣстото оглѣдъ. —

Върховний Кассац. Съдъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившата ся страна и заключението на Помощ. Прокурора, взе въ съображение: Върховний Кассационенъ Съдъ при първоначалното разглѣждание на това дѣ-

ло, съ рѣшението си отъ 11 Априлий 1888 г. Н-о 75, призна за нарушенъ чл. 100 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото Хасковский Окр. Сждъ бѣше основалъ рѣшението за правото на собственость върху спорното дюканско мѣсто на основание на свидѣтелски показания, въпреки ст. ст. 524 и 528 отъ Временнитѣ Сжд. Правила, тъй като при производството на дѣлото не сж намирале представенний отъ Калинъ Д. Бояджиевъ хюджетътъ отъ 1291 год. Но при повторното разглѣждание на това дѣло отъ Хасковский Окр. Сждъ, когато кассатора, Калинъ Д. Бояджиевъ, е представилъ самий хюджетъ за доказателство, че правото на собственость върху спорното мѣ-е преминало върху него отъ брата му чрезъ прехвърляние съ надпись на гърбътъ на самийтъ хюджетъ, то подобно едно прехвърляние, ако и да не е станало съгласно съ дѣйствующитѣ въ него време закони, то тази неправилность може да има значение само за Захария Д. Бояджиевъ и Калинъ Д. Бояджиевъ, между които е станѫло прехвърлянието и то неможе да поражда никакво право за Калинъ Бояджиевъ върху спорното дюканско мѣсто, когато правото за собственость върху сѫщото мѣсто принадлѣжало другиму. Заради това Хасков. Окр. Сждъ, като е призналъ, че отъ хюджета се виждало, че спорното дюканско мѣсто е било собственость на Захария Бояджиевъ който прехвърлилъ своитѣ си права върху него на брата си Калина Бояджиевъ и който не успорява никакъ валидностьта на това прехвърляние, то неправилно е отхвърлилъ искътъ на истецътъ Калинъ Бояджиевъ тъй като тоя искъ се доказвалъ още и отъ извършений отъ Мировий Сждия оглѣдъ, че спорното мѣсто се отнасяло къмъ дюканътъ на Калинъ Бояджиевъ, освѣнъ това сждението на Хасковский Окр. Сждъ въ третий мотивъ на рѣшението му, че мѣстний оглѣдъ неможалъ да се счита за самостоятелно доказателство, а само за провѣряване на доказателствата, неможе да бѫде никакъ основателно, защото то противорѣчи на самий Законъ за дознанието и мѣстний оглѣдъ,

тъй като въ споровѣ какъвто е настоящий, за опредѣление до гдѣ сѫ простира стрѣхата на единъ дюканъ или кѫща, само мѣстенъ оглѣдъ може да послужи за единственно срѣдство за правилното му разрѣшение и рѣшението на Сѫдътъ въ такавзи случай трѣбва да бѫде основано съгластно съ констатирването на мѣстний оглѣдъ и Хасковский Окр. Сѫдъ като е игнорираль и извършений по това дѣло мѣстенъ оглѣдъ, то съ това си дѣйствие той е нарушилъ 100 чл отъ Гражданско Мирово Сѫдопроизводство и оплакването на кассатора по този въпросъ е основателно. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассац. Сѫдъ **Опредѣлява**: Рѣшението на Хасковский Окрѫженъ Сѫдъ, отъ 10 Августъ 1888 год. Н-о 48, защото е нарушенъ чл. 100 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, съ силата на чл. 153, п. 1. отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство да ся отмѣни и дѣлото за новоразглѣждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ Хасковский Окрѫженъ Сѫдъ.

Рѣшение, №. 2.

Гр. София, 2 Януарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество**, Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на деветнадесетий Декем. хилядо осемстотинь осемдесеть и осма година въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съ ставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствисто на Помощ. Прокурора: Иванъ Касабовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдательтъ Гражданско дѣло Н-о 159 по описътъ за 1888 г., на Боня Цаневъ, отъ колибитѣ табацитѣ, Селско-рѣшка Община, Тревненска Околия, съ Пена Цанева, настойница на малолѣтнитѣ

дѣца на покойния му братъ Маню Цаневъ, отъ сѫщитѣ колиби, за недвижими имущества по наслѣдство. — Странитѣ не присѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: на 19 Августъ 1885 година Бо́ню Цаневъ отъ колибитѣ табацитѣ Селско-рѣшка Община, подалъ на Трѣвненский Мировий Сѫдия прошение, въ което казва, че Пена Цанева, отъ сѫщитѣ колиби, настойница на малолѣтнитѣ дѣца на покойний му братъ Маню Цанювъ, не искала да го признае за наслѣдникъ на бащиното му имущество, което наслѣдили и двамата братия отъ баща си Цоню Баневъ. Затова моли да се призове речената настойница и да се осѫди да го признае за наслѣдникъ на половината бащини му недвижими имущества, които изброява до 38 и да му неправи препятствие за отдѣлване частьта, която му се слѣдва. За доказателство посочва свидѣтели. Трѣвненский Мировий Сѫдия разглѣдалъ дѣлото на 2 Октомврий 1885 год. когато отвѣтницата възразила, че въ растояние на 35 години отъ като е умрѣлъ бащата на покоиийтъ и́ мѫжъ истеца не е искалъ неговото си наслѣдство, нито тя знае, да ли той не е взелъ свойтъ дѣлъ, и ако еималъ да иска да е трьсилъ това още въ живота на съпруга и́. Отъ своя страна истеца казалъ, че баща му не билъ умрѣлъ преди 35 години, а преди 22 презъ което врѣме той билъ въ странство и дохождалъ сек година да иска наслѣдството си, нъ братъ му отлагалъ отъ година на година и само послѣднята година му далъ 250 гроша като наемъ за неговата часть. — Отвѣтницата казала, че истеца никога не билъ взималъ отъ покойнийтъ и́ мѫжъ наемъ за имуществата, на които той билъ притѣжатель. Трѣвненский Мировий Сѫдия, съ рѣшението си отъ сѫщий день Н-о 245 отбѣсналъ искътъ на Боню Цанювъ като неоснователенъ. Противъ това рѣшение Боню Цанювъ подалъ въ Търновский Окр. Сѫдъ аппелативна жалба въ която казва, че той при смьртьта на баща си ималъ 7 годинъ и познавалъ брата си за баща безъ да е ималъ другиго за настойникъ и братъ му обработвалъ

нивитѣ за прехрана на майка му, която се поминала преди две години. А че е наслѣдникъ на половината отъ 38 парчета бащини му недвижими имущества доказвало представеното отъ него свидѣтелство на Селско рѣшкото Общинско Управление. '— Търновский Окр. Сждъ глѣдалъ дѣлото на 27 Юний 1886 год., когато аппелатора представилъ една тапия и двѣ свидѣтелства, едното съ дата 17 Юний 1886 год. N-о 86, издадено отъ Тревненский Архиерейский намѣстникъ, съ което се удостовѣрява, че Боню Цановъ е роденъ на 6 Маий 1857 год. а другото съ дата 22 Юний 1886 год. подписано отъ нѣколко лица отъ с. Селска рѣка и завѣрено отъ Селско-рѣшкото общинско Управление, съ което се удостовѣрява, че Боню Цановъ е притѣжатель на половината имущества останали отъ покойнийтъ му баща, който умрѣлъ преди 23 години. Сждътъ отложилъ дѣлото, за да може отвѣтницата да представи тапии за спорнитѣ имоти, която съ особено прошение представила четири тапии, отъ 1290 год. издадени на името на мжжа ѝ Маня Цановъ за три ниви и една кория останали по наслѣдство отъ баща му и едно свидѣтелство N-о 121 съ дата 17 Юлий 1886 год. издадено отъ Баланското Селско Общинско Управление, Габровска Околия, въ удостовѣрение на това, че маика на аппелатора Кера слѣдъ смъртьта на мжжа си Цаня оженила се за Колча Генчовъ отъ сжщата Община преди тридесеть години. – Търновский Окр. Сждъ разглѣдалъ дѣлото на 9 Февруарий 1887 год. и съ рѣшението си отъ 16 Априлия с. г. като взелъ предъ видъ, че отъ показанията на испитанитѣ подъ клѣтва свидѣтели се доказва, че бащата на аппелатора ся поминалъ преди 30 години, когато самъ аппелаторътъ е билъ на 4 годишна възрасть; — че аппелаторътъ, като въ врѣмето на умиранието на бащта му е билъ на 4 годишна възрасть, за да достигне до пълнолѣтие, което, споредъ чл. чл. 986 — 989 отъ Оттоманский Гражданский Законъ, е 15 годишната възрасть, трѣбвало е да минатъ още 11 години отъ смъртьта на баща му (4 + 11 = 15 години) отъ когато той, възивни-

къть, е ималъ право самъ да завѣжда предмѣтний искъ, а за да мине врѣмето на просрочванието на тоя искъ, което, споредъ чл. 1660 отъ сѫщий Оттоманский Гражданский Законъ, е тоже 15 години, врѣме, потрѣбно е било да минатъ и тия 15 години съ други думи аппелаторътъ, за да изгуби правото си на въпросний искъ по просрочване на заявлението на послѣдний нуждно е било, щото той да е билъ на години: 4 + 11 + 15 = 30 (тридесеть годишенъ), но че, както ся каза по горѣ, баща му е умрѣлъ преди тридесеть (30) години отъ текущата 1887 год., а той самъ, аппелаторътъ е билъ на 4 годишна възраст, отъ което излиза, че аппелаторътъ тѫзи година е на 34 годишна възраст, а, когато е подалъ исковото си прошение, а именно на 19 Августъ 1885 година, той е билъ на 32-рата си годишна възраст и че отъ всичко това излиза, че аппелаторъть е просрочилъ предмѣтний си искъ; — потвърдилъ напълно рѣшението на Трѣвненский Мировий Сѫдия отъ 2 Октомрий 1885 г. Н-о 245. Недоволенъ отъ рѣшението на Търновский Окр. Сѫдъ Боня Цаневъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Търновский Окр. Сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 1660, 1661, 1663 и 1667 отъ турски Граждански Закони, зачтото призналъ, че билъ станалъ пълнолѣтенъ въ петнадесето годишна възраст въпреки чл. 36 отъ Закона за настойничеството. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада и заключението на Помощ. Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Съгласно съ чл. 265 отъ Вр. Сѫд. Правила, Сѫдътъ при разрѣшение граждански препирни може да се ржководи отъ сѫществующитѣ Закони, т. е. отъ дѣйствовавшитѣ въ страната Закони преди освобождението. Нъ извѣстно е, че при турското господство, съгласно съ особнитѣ условия на Османската Държава нѣкои граждански правоотношения сѫ се опредѣлявали отъ раалични Закони и сѫ се глѣдали отъ разни сѫдове споредъ вѣроисповѣданието на сѫдящитѣ се. Въ тия случаи

дѣлата сж рѣшавани за мухамеданитѣ отъ Сждътъ на кадиитѣ на основание на свѣщеното мухамеданско право (Шераатъ), — за православнитѣ Християне отъ православнитѣ духовни сждове на основание Гражданскитѣ Закони дѣйствувавши още въ Византийската Империя и въ Българското Царство (номоканонъ, кормчий, Арменопуло). Съгласно съ туй, Законодателя на Вр. Сжд. Правила е предоставилъ разрѣшаването на подобни дѣла на Сждътъ на кадиитѣ (ст. 933 отъ Вр. Сжд. Правила) възъ предишното основание (ст. 930 отъ сжщитѣ Правила). Нъ за православнитѣ и другитѣ вѣроисповѣдания Законодателя на Врѣменнитѣ Сжд. Правила, като ги изема изъ вѣдомството на духовнитѣ установения и ги предава въ вѣдѣнието на общитѣ сждове (ст. ст. 924 — 927 отъ Врѣменнитѣ Сжд. Правила), разумѣва се, че тия послѣднитѣ, съгласно съ точний разумъ на ст. 265 отъ Вр. Сжд. Правила, при разрѣшението на тия дѣла, трѣбва да се ржководятъ отъ сжщитѣ Закони, отъ които сж се ржководили самитѣ православни сждове, а никакъ не да прилагатъ правилата на мухамеданското право при разрѣшение на препирни между православни Християне. Отъ друга страна, извѣстно е че духовнитѣ сждове отъ православно исповѣдание допущатъ пълнолѣтие за мжжкий полъ на 18 годишната възрасть, когато мухамеданский шераатъ допуща пълнолѣтието много по рано и подъ условие на особни признаци (чл. чл. 986 — 989 отъ меджелето). Очевидно е, слѣдователно, че Търновский Окр. Сждъ, съвършенно неправилно е разрѣшилъ настоящето дѣло на основание на мухамеданскитѣ правила за пълнолѣтие (гледай съображенията на потжженото рѣшение) въпреки смисала и духа на ст. 265 отъ Вр. Сжд. Правила, затова, оплакването на кассатора въ туй отношение е основателно. Нъ при това неможе да има приложение въ настоящий случай и чл. 36 отъ дѣйствующий сега Законъ за настойничеството, който допуща пълнолѣтието на 21 годишна възрасть зачтото както се види отъ обстоятелствата на дѣлото кассатора, въ всѣкий случай, е встжпилъ въ пълнолѣтие до издава-

нието на казаний Законъ, който неможе да има обратна сила за опредѣление на туй пълнолѣтие, а трѣбва да се приспособи правилото за 18 годишната възрасть, което е било дѣйствие за православнитѣ въ православнитѣ духовни сждове, когато кассатора е встжпилъ въ 18 годишната си възрастъ.

Водимъ отъ горѣизложенното, Върховний Кассационенъ Сждъ **Опредѣлява**: Рѣшението на Търновскийтъ Окр. Сждъ, отъ 16 Априлий 1887 год. Н-о 20, защото е нарушенъ чл. 265 отъ Вр. Сжд. Правила, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ Търновский Окржженъ Сждъ.

Рѣшение, №. 3.

Г. София, 2 Януарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Граждансko Отдѣление, на деветнадесетй Декемврий хилядо осемстотинь осемдесеть и осма година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощникъ Прокурора: Ив. Кассабовъ, слуша доложеното отъ Членътъ Маноловъ гражданско дѣло Н-о 178, по описътъ за 1888 год., на Ангелъ П. Радевъ, повѣреникъ на Молла Юсеинъ Османовъ, настойникъ на малолѣтнитѣ дѣца на покойния Юмеръ Ахмедовъ, отъ с. Пжндъклий Силистренско Окржжие, съ Коля Петровъ, отъ сжщото село, за 11 парчета ниви отъ 82½ уврата и двѣлехи лозие. — Странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата сж тѣзи: съ прошение отъ 11 Априлий 1884 год. до Силистренский Окр. Сждъ, А. П. Радевъ, повѣреникъ на Малла Юсеинъ Османовъ

изъ село Пѫндъклий, Силистренско Окржжие, настойникъ на малолѣтнитѣ дѣца на покойния Юмеръ Ахмедовъ, заявилъ че преди три години Колю Петровъ Пачалиевъ, изъ сѫщото село, присвоилъ 11 парчета ниви отъ 82½увратa и двѣ лѣхи лозие, находящи ся въ землището на село Пѫндъклий и принадлѣжащи на малолѣтнитѣ по наслѣдие отъ покойния имъ баща; заради това молилъ Сѫда да призове Коля Петровъ и го осѫди да остави нивитѣ и лозето на малолѣтнитѣ дѣца свободни, а така сѫщо да заплати сѫдебнитѣ и за водение на дѣлото разноски. За доказателство на искътъ си молилъ да ся призовѫтъ посоченитѣ въ исковото му прошение свидѣтели. Силистренский Окр. Сѫдъ, като изслушалъ по това дѣло обясненията на странитѣ и распиталъ по него посоченитѣ отъ истеца свидѣтели, съ рѣшението си отъ 25 Юлий 1885 год. Н-о 38, осѫдилъ Коля Петровъ Пачалиевъ да предаде въ владение на истеца спорнитѣ единадесятъ парчета ниви и едно лозие отъ двѣ лѣхи, и да му заплати сѫдебнитѣ и за водение на дѣлото разноски. По въззивна жалба на Коля П. Пачалиевъ, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на явившитѣ ся отъ двѣтѣ страни повѣренници отъ Руссенский Апелативенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 19 Ноември 1886 г.Н-168, като взелъ предъ видъ: „1) Положителнитѣ ни закони, а именно Врѣменнитѣ Сѫд. Правила и законътъ за Нотариуситѣ точно и изрично опрѣдѣлявать способитѣ, по които се доказва правособственността на недвижимитѣ имущества. — При това законитѣ за домашнитѣ актове и за дознанието опрѣдѣлявать изключенията отъ общото правило и въ предвиденитѣ отъ тѣзи закони случаи, допущатъ домашни актове и извършеното възъ лица на мѣстото дознание като пълно доказателство, равносилно съ крѣпостенъ актъ или тапия, слѣдователно, за обсѫждание въпроситѣ за правособственността на недвижимитѣ имущества, не могътъ да бѫдѫтъ нередовни и задължителни суперихантѣ постановления на Оттоманский Граждански Законъ, а исключително само изработенитѣ отъ законодателството

ни и турени въ дѣйствие отъ Българското Правителство горѣпоменѫти специални закони; тъй щото распорѣжданията на Оттоманскиятъ Граждански Законъ, до колкото се отнасятъ до въпроси за правособственость, сѫ примѣнѣми само за движимоститѣ. Заради това позоваването на първата инстанция на чл. чл. 365 и 378 отъ Оттоманский Гражданский Законъ — въ дадения случай е съвсемъ неумѣстно и неправилно. Въ настоящия случай, гдѣто истеца е завелъ искъ тоже за правособственотьна недвижими имущества, не е представено нито едно отъ предвиденитѣ отъ законътъ доказателства; защото показанията на испиганитѣ въпървата инстанция свидѣтели, като непозволенъ отъ законътъ способъ въ подобни спорове, немогѫтъ да се зематъ въ внимание отъ Сѫдътъ и заради това Сѫдътъ не е нито обязанъ да влиза въ оцѣнката на тѣзи показания. 2) Сѫщо така и дознание на което посочва апелатора въ устнитѣ си обяснения — не може да си има мѣстото въ дадения случай тъй като претендираното отъ истеца право не се основава на давностьта на владѣнието (чл. 1 отъ Законътъ за дознание); 3) При такива обстоятелства на дѣлото, като се явява искътъ на истеца за съвършено бездоказателенъ, Сѫдътъ съгласно съ ст. 138 отъ Врѣм. Сѫд. Правила, нѣма право да възлага доказателната обязаность на отвѣтникътъ, както това много погрѣшно и противузаконно е сторилъ Окрѫжния Сѫдъ, а слѣдва безусловно да се отхвърли искътъ безъ по нататъшни разисквания на положението и правоотношението на отвѣтниковото владѣние. Но понеже състязанията на странитѣ сѫ били веднѫжъ допуснати въ антипроцесуално направление и Окр. Сѫдъ се е произнесълъ относително правата на отвѣтникътъ върху спорнитѣ имущества, то въ слѣдствие апелативната жалба на послѣдниятъ, апелативний Сѫдъ счита за умѣстно да добави слѣдующето: Както се вижда отъ приложенното къмъ първостепенното производство дѣло на Силистренский Мир. Сѫдия подъ Н-о 351 отъ 1880 г., Колю Петровъ е испълнилъ всичкитѣ условия изискуеми отъ ст. 528 Врѣм. Сѫдебни Правила, която при

сключване на въпросната продажба е била въ сила (чл. 131 отъ законътъ за Нотариуситѣ отъ 26 Януарий 1885 год. Указъ N-о 14) съгласно съ която е издадено и рѣшението на казания Мировий Сждия отъ 25 Май 1883 год., което е влезло въ законна сила и е испълнено, безъ да е обжалвано отъ Мурадъ Ахмедова или отъ третото лице. Слѣдователно Окр. Сждъ по настоящему съвсемъ неправилно е допустналъ да се извърши провѣрка относително такъвъ документъ — продавателно свидѣтелство, — което се отнася до горѣпомѣнатото рѣшено дѣло, толкозъ повече, защото този документъ се отнася до дѣйствията мѣжду отвѣтника и Мурадъ Ахмедова, а никакъ не и до покойний Юмеръ Ахмедовъ. Подобна провѣрка би могла да си има мѣстото само тогава, ако да беше истеца заявиль искъ за уничтожение на сталата мѣжду горѣпомѣнатитѣ лица продажба нъ и въ такъвъ случай изисквать се, като първо условие, щото истеца да докаже основателностьта на претенциитѣ си. Обаче въ настоящия споръ, гдѣто ни едното ни другото не е сталo. Окржжний Сждъ — както е посочено по горѣ — съвсѣмъ неправилно и незаконно се е впусналь въ разискване на такви въпроси, които не сж предметъ на настоящия споръ. тъй като на Окржжний Сждъ е принадлѣжало, щото въ настоящия случай да разглѣжда, дали сж основателни претенциитѣ на истеца или не т. е. да обсжда и разрѣши дали сж представени отъ него предвиденитѣ въ Законътъ доказателства, а никакъ, не да се обрьща въ това отношение къмъ отвѣтникътъ и съ това да измѣнява основнитѣ начала на процедурата, защото, даже да се предположи, че владѣнието на отвѣтникътъ не почива на съвсѣмъ здрави основания, то пакъ това обстоятелство неможе да послужи въ полза на такъвъ истецъ — както е и настоящия — който съвсѣмъ не доказва правото си. Всѣка противна постжпка е явно нарушение на освѣтеното въ ст. 138 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила начало," — отмѣнилъ рѣшението на Силистренский Окр. Сждъ и отхвърлилъ искътъ на Молла Юсеинъ Османовъ, настойникъ на ма-

малолѣтнитѣ наслѣдници на Юмеръ Ахмедовъ, като недоказанъ. Осждилъ сѫщия настойникъ да заплати на Коля Петровъ Пачалиевъ 199 лева и 70 стотинки сждебни и заводение на дѣлото разноски въ двѣте инстанции, а въ полза на хазната за 27 призовки — 29 лева и 50 стот. Срѣщу това рѣшение на Руссенский Аппелативенъ Сждъ А. П. Радевъ, повѣренникъ на Молла Юсинъ Османовъ, настойникъ на малолѣтнитѣ дѣца на покойния Юмеръ Ахмедовъ, подава кассационна жалба, въ която като поводъ да ся отмѣни казаното рѣшение на Аппелативний Сждъ посочва, че по това дѣло Руссеенский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ: 1) ст. ст. 103 п. 1 и 161 отъ Врѣм. Сжд. Правила, защото отхвьрлилъ правото му да докаже искътъ си съ свидѣтели; 2) ст. ст. 265 и 307 отъ Врѣм. Сжд. Правила, защото при разрѣшението на това дѣло не сѫ е ржководилъ отъ предписанието на чл. чл. 365, 368 и 378 отъ Гражд. Оттомански Закони; и 3) ст. ст. 138,200 и 202 отъ Врѣм. Сжд. Правила, защото както истеца е дълженъ да докаже искътъ си, тъй и отвѣтникътъ е дълженъ да докаже своитѣ възражения, и защото не провѣрилъ доказателствата, за който ставало препирня. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Оплакването на кассатора, че по това дѣло Руссенский Аппелат. Сждъ е нарушилъ ст. ст. 103 п. 1-й и 161 отъ Врѣмени Сжд. Правила съ това, че отхвьрлилъ правото му да докаже искътъ си съ свидѣтели, не може да ся признае за основателно, защото предмѣтътъ на искътъ по настоящето дѣло, като е за право на собственость върху недвижимо имущество, което кассатора споряваль отъ противната страна, както това се вижда отъ съдържанието на исковото прошение, то нѣма съмнение че свидѣтелски показания въ даденият случай, като сждебно срѣдство за доказателство на искътъ, немогжтъ да бждтъ допустени, тъй като това би противорѣчило на дѣйствующитѣ у насъ процесуални

Закони. 2) Оплакванието на кассатора за нарушението на ст. ст. 265 и 307 отъ Врѣменитѣ Сждъ. Правила съ това, че Аппелативний Сждъ при разрѣшението на това дѣло не се ржководилъ отъ предписанието на чл. чл. 365, 368, и 378 отъ Гражд. Оттомански Закони, така сжщо неможе да бжде основателно, защото постановленията на казаннитѣ членове отъ Гражд. Оттоманский Законъ, като се отнасятъ до правото на собственость върху движими имоти, немогжтъ да имать никое приложение по настоящето дѣло. 3) Споредъ предписанието на ст. 138 отъ Врѣм. Сжд. Правила, Сждътъ не събира самъ доказателства или справки, а основава рѣшението си исключително възъ представеннитѣ отъ сждящитѣ ся страни доказателства. По това дѣло цомъ истецътъ не е доказалъ никакъ свойтъ искъ, както това е призналъ Аппелативний Сждъ, то нѣмало е защо да се възлага въ този случай на отвѣтника задължение, което мисли кассатора, да доказва своитѣ възражения тогава, когато истецътъ не е доказалъ искътъ си. Колкото до въпроса. Аппелативний Сждъ не провѣрилъ доказателствата, за които ставало прѣпирня, трѣбва да ся каже, че тъй като по Закона разрѣшението на този въпросъ е представено на сждътъ, който разглѣжда дѣлото по сжщество, то не подлѣжи на провѣрка по кассационенъ редъ. Слѣдователно оплакванието на кассатора за нарушението по това дѣло на ст. ст. 138, 200 и 202 отъ Врѣм. Сжд. Правила, така сжщо е неоснователно. —

Водимъ отъ тѣзи съображения Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Ангелъ П. Радевъ, повѣренникъ на Молла Юсеинъ Османовъ настойникъ на малолѣтнитѣ дѣца на покойния Юмеръ Ахамедовъ, срѣщу рѣшението на Руссенский Аппелат. Сждъ отъ 19 Ноември 1886 година Н-о 160, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 4.

Гр. София, 5-й Януарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и втори Декемврий хилядо осемстотинь и осемдесеть и деветата година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: Иванъ Кассабовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателтъ гражданско дѣло No 189 по описътъ за 1888 година, на Хр. Дограманджиевъ, повѣреникъ на Ямболската Градска Община, съ Хасибе и Хатидже Мехмедъ Герееви и Хатидже Мехмедъ Алиева, живущи: първата въ с. Сайманлари, Ямболска Околия, втората въ с. Ханово, сѫщата околия и третата въ гр. Ямболъ, за три парчета кория. Въ засѣданието Странитѣ присѫтствуваха: Иовъ Титоровъ и Христо Дограмаджиевъ, повѣренници на Ямболската Градска Община и Гаврийлъ Орошаковъ повѣреникъ, на Мустафа Ахмедовъ и Хатидже Мехмедъ Гереева. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: на 2 Априлия 1885 година Димитръ Хаджи П. Бояджиевъ, дѣйствующъ за себе и като пълномощникъ на Мехмедъ Герей Кязларѫ Хасибе и Хатидже и Мехмедъ Али Кязъ Хатидже жителки, първата въ село Сайманларъ, Ямболска Околия, втората въ с. Хако сѫщата околия и третата въ градъ Ямболъ, подалъ на бившето Сливненско Гражданско Сѫдилище прошение, въ което излага, че довѣрителкитѣ му съ законни владалца притѣжаватъ три кории находящи ся въ землището на село Ибрахимъ бей Кьою, Ямболско, отъ които първата подъ название „Орманъ Кору“ имало хилядо уврата, втората наэиваема„ Ясѫ-тепе-корусу“ имала двѣстѣ уврата и третата наэиваема „Ясѫ-тепе-корусу“ съ постран-

ство сѫщо двѣстѣ уврата, отъ които кории половината били продали нему. Нъ отъ нѣколко врѣме Ямболската Община завладѣла тия кории и жителитѣ на Ямболъ и Каргона ги сѣкли, затова въ качеството си на притѣжатель и пълномощникъ на съпритѣжателкитѣ си моли де се призоватъ странитѣ и като се докаже, че предмѣтнитѣ три кории сѫ собственно притѣжание на опълномощителкитѣ му, отъ които половината сѫ му вече продали, да се осѫди Ямболската Градска Община да имъ не препятствува въ свободното владѣние и експлоатиране на кориитѣ и да имъ заплати всичкитѣ разноски.— Сѫдилището глѣдало дѣлото на 21 Мая 1885 год. и съ задочно рѣшение Н-о. 126 за отвѣтната страна, като взело предъ видъ, че тъжительтъ пълномощникъ казалъ, че съ представенитѣ отъ него три турски тапии упълномощителкитѣ му сѫ притѣжателки на спорнитѣ три кории, отъ които половината той вече билъ купилъ отъ притѣжателкитѣ,—че тъжительтъ за купуванието си половината на тия кории не представилъ никакви доказателства, затова и Сѫдилището го не приело за тъжитель за себе, а като пълномощникъ на Хасибе и Хатидже Мехмедъ Герей и Хатидже Мехмедъ Алиева, признало тъжителкитѣ Хасибе и Хатидже Мехмедъ Герееви за законни притѣжателки на корията „Орманъ кору“ отъ около хилядо уврата стари, а Хатидже Мехмедъ Алиева за законна притѣжателка на двѣ части кории — едната отъ около двѣста уврата стари наживаема „ясѫ тепе-корусу“, другата сѫщо отъ около двѣста уврата наживаема сѫщо „ясѫ тепе-корусу“. По отзивъ на Ямболската Градска Община сѫщото Сѫдилище разглѣдало дѣлото отново на 27 Юлия 1885 година и съ второ задочно рѣшение Н-о 197, отхвърлило отзивътъ на Ямболската Градска Община и потвърдило първото си задочно рѣшение отъ 21 Мая 1885 година Н-о 126. Ямболската Градска Община подала срѣщу рѣшението Н-о 197 отъ 27 Юний 1885 год. на Сливненски Окржженъ Сѫдъ, въ бившето въ гр. Пловдивъ Върховно Сѫди-

лице въззивна жалба и въззивно изложение, въ което между друго се оплаква, че не отхвърлило искътъ на Димитръ Хаджи П. Бояджиевъ и присъдило на другитѣ истци нѣщо нѣискано. Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ разгледалъ това дѣло на 14 Ноември. 1886 година и съ протоколното си опредѣление отъ сѫщий день, като оставилъ безъ послѣдствие ексенцията повдигната отъ страна на апелатора, че страната — истецъ била съединила два процееса въ единъ, защото истцитѣ не били съпритѣжатели на спорната кория, съ рѣшението си Н-о 337 отъ 14 Ноември 1886 година, отхвърлилъ въззивната жалба на Ямболската Градска Община и потвърдилъ рѣшението на Сливенското Окржжно Сѫдилище отъ 27 Юлия 1885 година Н-о 197. — Недоволно отъ това рѣшение, Ямболската Градска Община подала чрезъ повѣреника си Хр. Цограмаджиевъ, срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ е нарушилъ ст. 273 отъ Врѣменитѣ Сѫдебни Правила, защото на истцитѣ Хасибе и двѣтѣ Хатидже е далъ повече отъ колкото сѫ тѣ искали. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣреницитѣ на странитѣ и заключението на Помощникъ Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) общо правило е, че Сѫдътъ не е упълномощенъ да дава повече отъ онова, което е искала заинтересованата страна, или пакъ да рѣшава за работи, за които не е го молила заинтересованата страна. Това ржководяще правило при разрѣшение на препирни за граждански правоотношения е изложено точно и ясно въ дѣйствующето гражданско Сѫдопроизводство (ст. 273 отъ Врѣменитѣ Сѫдебни Правила). Отъ исковото прошение и отъ послѣдующето производство въ двѣтѣ инстанции по сѫществото, по настоящето дѣло се види, че предявителътъ на искътъ Димитръ Хаджи П. Бояджиевъ, като пълномощникъ на Хатидже Мехмедъ Герееви и Хатидже Мехмедъ Алиева, е молилъ Сѫдътъ да присѫ-

ди на довѣрителкитѣ му половината отъ спорнитѣ кории, а за другата половина той е искалъ да се присѫди нему като на самостоятеленъ истецъ, на основание на свое право на собственность придобито чрезъ покупка. Сѫдътъ като не е нашелъ за основателенъ тоя послѣденъ искъ, трѣбвало е съгласно 273 чл. отъ Временитѣ Сѫдебни Правила да го отхвърли, и не да присѫжда цѣлитѣ три кории на довѣрителкитѣ на Димитри Хаджи П. Бояджиевъ, тъй като той не е предявлявалъ отъ тѣхното име и за тѣхна полза искание за цѣлитѣ три кории, а само за половината. Очевидно е, слѣдователно, че Пловдив. Апелативенъ Сѫдъ, като е присѫдилъ цѣлитѣ три кории на казанитѣ двѣ Хатидже и Хасибе, явно е постѫпилъ противъ правилото изложено въ статия 273 отъ Врѣмен. Сѫдебни Правила, затова оплакването на кассатора за нарушение тая статия е основателно. —

Водимъ отъ горѣизложеното Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ, отъ 5 Декемврий 1886 година No 337, защото е нарушена ст. 273 отъ Врѣменитѣ Сѫдебни Правила, съ силата на ст. 11. п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да ся отмѣни и дѣлото, за новоразглѣждание, да ся испрати въ Софийский Апелативенъ Сѫдъ. —

Рѣшение, №. 5.

Гр. София, 5 Януарий 1889 година.

Въ името на **Негово Царско Височество**, Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесетъ и вторий Декемврий, хилядо осемстотинь осемдесетъ и осма година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при

помощникъ Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ Прокурора: Иванъ Кассабовъ, слуша доложеното отъ Членъть Русковъ Гражданско дѣло Н-о 185 по описа за 1888 г., на Христо Ивановъ, повѣренникъ на Прокопий и Константинъ А. Хаджи Константинови отъ г. Свищовъ, съ Хасанъ Сюлеймановъ, Мустафа Хаджи Али Кузовитѣ наслѣдници и Мехмедъ Шахъ Ахмедовитѣ наслѣдници, отъ г. Никополь, за приходъ и ползуване отъ една воденица. Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствува: Н. Беневъ, повѣренникъ на кассатора Прокопий Хаджи Константиновъ и Гавриилъ Орошаковъ, повѣренникъ по предовѣрие на противната страна Хасанъ Сюлеймановъ и на наслѣдницитѣ на Мехмедъ Шахъ и Мустафа Хаджи Али. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Рафетъ Израилъ отъ гр. Руссе, повѣренникъ 1) на Хасанъ Сюлеймановъ, 2) на Мустафа Хаджи Али Кузмовитѣ наслѣдници, а именно на Ахмедъ и Радифе, на които настойница е майка имъ Салие и 3) на Мехмедъ Шахъ Ахмедовитѣ наслѣдници — Инуше Абдулахова, Айше, Решиде, Сабиле, Либибе, Дервишъ и Садыкъ, всички жители отъ градъ Никополъ, съ прошение, отъ 3 Априлий 1884 година, е заявилъ искъ предъ Свищовский Окрѫженъ Сѫдъ, като излага, че довѣрителитѣ му притѣжавали по наполовина съ Прокопий и Константинъ А. Хаджи Константинови двѣ воденици съ по четири камака всѣка една, находящи се въ селото Крета, Никокополска околия, на рѣката Витъ, отъ които воденици едната, а именно горната била развалена, а другата — долната, се намирала подъ владѣнието и управлението на отвѣтницитѣ, които се ползували отъ целий приходъ и неискали да отстѫпятъ припадающата часть на довѣрителитѣ му; Заради това иска да се осѫдятъ отвѣтницитѣ да предадѫтъ половината отъ приходитѣ на долнята воденица за времето, отъ 1-й Юний 1881 година до деньтъ на исплащанието, заедно съ лихвитѣ, а сѫщевременно да се опредѣли редътъ на участието въ владѣние и упра-

влението на спорната воденица. При разглѣждането на това дѣло отъ Свищовский Окржженъ Сждъ, повѣренникътъ на отвѣтницитѣ, Христо Ивановъ, е отказалъ да представи смѣтка за приходитѣ на спорната воденица, но сжщевременно е призналь правото на ползование на истцитѣ отъ спорната воденица съ условие истцитѣ да представжтъ гаранция отъ 20000 лева, че ще повърнатъ воденицата въ здраво положение, въ каквото я приематъ и сждътъ, като е изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си, отъ 14 Октомврий 1886 год. Н-о 3164, осждилъ отвѣтницитѣ братия Прокопий и Константинъ Хаджи А. Константинови да допуснатъ истцитѣ да управляватъ и се ползоватъ отъ дохода на сждружеската имъ воденица, находяще ся въ селото Крета, Никополска Околия, на рѣката Витъ, толкова време, колкото се ползували отвѣтницитѣ, а именно петь години и три мѣсяца, слѣдъ като истцитѣ представятъ на отвѣтницитѣ гаранция въ размѣръ на десеть хиляди лева, въ обезпечение, че ще предаджтъ воденицата въ такова положение, въ каквото я приематъ и слѣдъ истичанието на този срокъ странитѣ да се изреждатъ по на една година да управляватъ и се ползуватъ отъ доходътъ на въпросната воденица. Противъ рѣшението на Окр. Сждъ и двѣтѣ сждящи се страни сж подали въззивни жалби, а именно истцитѣ сж искали да ся освободятъ тѣ отъ гаранцията, за която ги осждилъ Окржжний Сждъ, да се продължи срокътъ на ползованието отъ спорната воденица до деньтъ на окончателното ѝ предаване и да се осждятъ отвѣтницитѣ на всичкитѣ сждебни разноски, които да се опредѣлятъ съгласно ст. ст. 958 и 960 отъ Временнитѣ Сждебни Правила, а повѣренникътъ на отвѣтницитѣ, Христо Ивановъ, съ въззивната си жалба е искалъ да се осждятъ истцитѣ да представятъ гаранция 20000 лева и да заплатятъ всичкитѣ сждебни и за водение дѣлото разноски. Руссенский Апелативенъ Сждъ е разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на двѣтѣ страни и отвѣтницитѣ сж представили, препись отъ едно опредѣление, издадено

отъ Свищовский Окр. Сждъ съ дата 24 Януарий 1887 година Н-о 61, съ което е подтвърдена извършената публична продажба за половината отъ спорната воденица по искътъ на братия Прокопий и Константинъ Хаджи А. Константинови за дѣлгьтъ на истцитѣ и, като изслушалъ обясненията на двѣтѣ страни, съ рѣшението си, отъ 14 Юлий 1887 година Н-о 105, измѣнилъ рѣшението на Свищовский Окржженъ Сждъ, отъ 14 Октомврий 1886 година Н-о 3164, като осждилъ братия Прокопий и Константинъ Хаджи А. Константинови да предадѫтъ на истцитѣ съдружеската имъ спорна воденица да я управляватъ и да се ползоватъ отъ приходьтъ ѝ въ срокъ равенъ на срокьтъ, отъ 1 Юний 1881 год. до 24 Януарий 1887 година, като представѫтъ истцитѣ на братия Константинови гаранция отъ 10000 лева, че ще предадѫтъ воденицата въ сѫщото положение, въ каквото я приематъ и пр. Недоволни отъ това рѣшение на Руссенский Апелативенъ Сждъ, братия Константинови сж подали чрезъ повѣренника си, Христо Ивановъ, кассационна жалба, въ която между друго се оплакватъ, че по това дѣло Руссенский Апелативенъ Сждъ е нарушилъ чл. 1178 отъ Гражданскитѣ Оттомански Закони, защото не ся е ржководилъ отъ неговий ясний смисълъ при разрѣшението въпросьтъ за ползованието отъ приходьтъ на воденицата.

Върховний Кассационенъ Сждъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившета ся страна и заключението на Помощникъ Прокурора, взе въ съображение: 1) Повѣренникьтъ на истцитѣ по това дѣло, Рафетъ Израилъ, е искалъ съ исковото си прошение да се осждятъ отвѣтницитѣ, Прокопий и Константинъ А. Хаджи Константинови, да предадѫтъ на довѣрителитѣ му половината отъ приходитѣ на съдружеската имъ спорна воденица, на която тѣ (отвѣтницитѣ), едни събирали приходьтъ непрекжснато отъ 1 Юний 1881 година, и да се опредѣли редътъ за участието въ владѣнието и ползованието на сѫщата съдружеска воденица; но Свищовский

Окржженъ Сждъ при разглѣждането на това дѣло е осждилъ отвѣтницитѣ само да отстжпятъ спорната воденица на истцитѣ, за да се ползоватъ и тѣ отъ приходитѣ ѝ толкова време, колкото се ползували и отвѣтницитѣ, а именно да се ползоватъ петь години и три мѣсяца, безъ да повржщатъ отвѣтницитѣ на истцитѣ половината отъ прихода, който сж тѣ получили презъ времето при исключителното ползуване отъ воденицата. Това распореждане на Свищовский Окр. Сждъ е съгласно съ духътъ на Гражданскитѣ Закони за ползованието отъ съдружескитѣ стежания чрезъ изреждание, тъй като отъ производството се вижда, че презъ него време спорната воденица е била съдружеска на истцитѣ и отвѣтницитѣ. Обаче, при Апелативното разглѣждане на това дѣло по въззивнитѣ жалби на двѣтѣ сждящи ся страни, характерътъ на предметътъ на искътъ ся е измѣнилъ, а именно воденицата не била вече съдружеска, както по преди, тъй като отъ производството на дѣлото се вижда, че отвѣтницитѣ, Прокопий и Константинъ А. Хаджи Константинови, сж представили въ Руссенский Апелативенъ Сждъ едно опредѣление издадено отъ Свищовский Окр. Сждъ на 24 Януарий 1887 год. N. 61 въ удостовѣрение, че е подтвърдена станалата публична продажба за сжщата половина спорна воденица на истцитѣ, която продажба е останала за братия Прокопий и Константинъ А. Хаджи Константинови. Слѣдователно при Апелативното разглѣждание на това дѣло, спорната воденица е била изцѣло собственность само на отвѣтницитѣ, а истцитѣ не сж имали вече никаква намѣса въ нея; заради това Руссенский Апелативенъ Сждъ неправилно е разрѣшилъ искътъ на истцитѣ въ смисълъ да се ползоватъ отъ спорната воденица чрезъ изреждание, тъй като съгласно 1178 чл. отъ Гражданскитѣ Оттомански Закони, чрезъ изреждание могжтъ да се ползоватъ само съ съдружески недвижими имущества, а пакъ спорната воденица, като не е била съдружна при апелативното разглѣждание на дѣлото, то тя неможе да се отстжпва на

истцитѣ да се ползватъ отъ приходътъ ѝ чрезъ изреждание, защото това ще бѫде вопреки ясний смисълъ на членъ 1178 отъ Гражданскитѣ Отомански Закони и Руссенский Апелативенъ Сѫдъ, като е направилъ това, то съ това си дѣйствие той е нарушилъ горѣказанний членъ и оплакването на кассатора по този въпросъ е основателно.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Руссенскийтъ Апелативенъ Сѫдъ, отъ 14 Юлий 1887 год. Н-о 105, защото е нарушенъ чл. 1178 отъ Османскитѣ Граждански Закони, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да ся отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ Руссенский Апелативенъ Сѫдъ. —

Рѣшение, №. 6.

Гр. София, 5 Януарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесятъ и втори Декемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и осма година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ; Предсѣдетель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: Иванъ Кассабовъ, слуша доложеното отъ Членътъ Маноловъ гражданско дѣло Н-о180 по описътъ за 1888 год., на Симеонъ Григоровъ отъ гр. Берковица, съ Митръ Живковъ отъ с. Ново-Село, Кутловска Околия, за едно лозе. Странитѣ неприсѫствуваха. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 30 Октвмврий 1886 год. до Кутловекий Мировий Сѫдия, Симеонъ Григоровъ, изъ гр. Берковица ся потѫжилъ

срѣщу Митра Живковъ, изъ с. Ново-Село, Кутловска Околия, че преди 10 години, когато той (истеца) билъ малолетенъ, му завладѣлъ едно лозѣ около 4 дюлюма, безъ да му давалъ нѣщо приходъ, заради това молилъ Сждията да призове Митра Живковъ, и го осѫди да му отстѫпи лозето и да му заплати прихода 5000 гроша. Кутловски Мировий Сждия, като разглѣдалъ това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 22 Януарий 1887 год. Н-о 32, осѫдилъ отвѣтника на Митръ Живковъ, да отстѫпи два дюлюма отъ лозѣто въ района на Ново-Село до съсѣди: Цѣко Костовъ и Тодоръ Найдинъ, на истеца Симеонъ Григоровъ, което му останоло отъ баща наслѣдство. По въззивна жалба на Митръ Живковъ, това дѣло е разглѣдано и отъ Ломскиятъ Окр. Сждъ, който като изслушалъ обясненията на странитѣ и распиталъ по него посоченитѣ отъ въззивника свидѣтели, съ рѣшението си отъ 29 Мартъ 1887 год. Н-о 22, като взелъ предъ видъ: „1) Че истеца Симеонъ Григоровъ нито предъ Мировий Сждия, нито предъ Окр. Сждъ представилъ какво годѣ доказателство за подкрепление искътъ си, какво че лозето пахояще се въ владѣнието на отвѣтника е останало като негова собственость слѣдъ смъртьта на баща му. Наистина, истеца представи въ Окр. Сждъ единъ описъ подписанъ само отъ кметский намѣстникъ на село Ново-Село, нъ той, по своето естество е такъвъ щото, Сждътъ неможе де му отдаде нуждната въ този случай цена; 2) Че отвѣтника Митръ Живковъ, предъ Мировий Сждия е призналъ (протоколъ на Мировий Сждия) че купилъ отъ Стефанъ, чичата на истеца четири дюлюма лозѣ, нъ това признание не може да служи за доказателство, че ищеца има право на собственость върху два дюлюма отъ това лозе по наслѣдство; 3) Че отъ показанията на свидѣтелитѣ Симеонъ Ивановъ и Цвѣтко Младѣновъ, дадени подъ клѣтва предъ Окр. Сждъ се доказва, че лозето припадающе се на ищецовия баща Григорь Петровъ, е било продадено на нѣкой си Коста Славковъ, а не на отвѣтника по настоящето дѣло,“ — отмѣ-

нилъ напълно рѣшението на Кутловский Мирови Сждия и отхвърлилъ искътъ на Симеонъ Григоровъ като недоказанъ. Осждилъ Симеонъ Григоровъ да плати на Митръ Живковъ 17 лева и 30 ст. сждебни и за водение на дѣлото разноски. Срѣщу това рѣшение на Ломский Окр. Сждъ, Симеонъ Григоровъ подалъ кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Ломский Окр. Сждъ нарушилъ: 1) чл. 71отъ Гражд. Мир. Сждопроизводство, защото не е далъ никаква важность на представения отъ него (кассатора) опись за останалитѣ нему въ наслѣдство имущества отъ покойния му баща; 2) чл. 49 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство защото подсетилъ отвѣтника да си представи тапията; 3) чл. 76 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, както това ся виждало въ 2 пунктъ отъ рѣшението на Окржжний Сждъ. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощ. Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Отъ първото съображение на рѣшението ся вижда, че Окржжний Сждъ, при разрѣшаването на това е ималъ предъ видъ представенията отъ кассатора опись отъ 7 Юлий 1886 год. за останалитѣ нему въ наслѣдство имущества отъ покойнията му баща, но че не му придалъ никаква важность, съ това неможе, да ся каже, че е нарушилъ чл.71 отъ Гражд.Мир.Сждопроизводство, тъй като силата и значението на представенитѣ по дѣлото доказателства ся опредѣля отъ Сждътъ който разглѣжда дѣлата по сжщество; 2)Отъ въпросното производство на дѣлото ся вижда, че самъ отвѣтника чрезъ повѣреника си Порняковъ е представилъ и една тапия отъ Августъ месѣцъ 1291 год. подъ Н-о 1083 безъ да е билъ при това никакъ подсѣщанъ отъ Сжда, както иска да каже кассатора, слѣдователно оплакването на кассатора въ този случай за нарушението на чл. 49 отъ Гражд. Мир. Сждопроизводство, ся явява неоснователно. 3) Отъ второто съображение на рѣшението ся вижда, че Окржжний Сждъ, слѣдъ като обсждилъ значението и силата на стореното по това дѣло отъ отвѣтника

признание предъ Мировий Сждия, дошелъ до убеждение, че то неможе да служи за доказателство, че истеца има правото на собственость върху спорното лозе. Това заключение на Сжда, като са отнася до сжществото на дѣлото, не подлѣжи на контролъ по Кассационенъ редъ. Слѣдователно оплакването на кассатора че по това дѣло, Окржжний Сждъ нарушилъ чл. 76 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, както това ся виждало отъ 2 пунктъ на рѣшението му, не може да ся признае за основателно. —

Водимъ отъ тѣзи съображения Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: кассационата жалба на Симеонъ Григоровъ, срѣщу рѣшението на Ломски Окржженъ Сждъ отъ 29 Мартъ 1887 год. Н-о 22, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 7.

Гр. София, 12 Януарий 1889 г.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и девети Декемврий хилядо осемстотинь осемдесеть и осма година въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Манолонъ и Добри Русковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ. Прокурора: Иванъ Кассабовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло Н-о 179 по описътъ за 1888 год., на братя Пане и Стефанъ Петкови, отъ с. Хаджи-Амза Т. Пазарджикско, съ Грозде Пауновъ, отъ сжщото село и Бухурачи Гаврилъ Арие, отъ гр. Самоковъ, за пѣть ниви, въ стойность 31 лири турски — Въ

засѣданието отъ странитѣ присѫтствуваха: Кассатора Пене Петковъ и Грозде Пауновъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 14-й Априлия 1887 год. Пане и Стефанъ Петкови, отъ с. Хаджи Амза, подали на Ихтиманский Мировий Сѫдия прошение, въ което казватъ, че отъ 20 год. насамъ държали подъ наемъ (исполица), пѣть ниви находящися въ предѣлитѣ на селото имъ и принадлѣжащи на Бохараче Гавриль Арие, които Грозде Пауновъ отъ сѫщото село усвоявалъ, че ги билъ купилъ отъ притѣжателя, нъ тъй като сѫщий Грозде Пауновъ билъ се задължилъ да ги купи за нихна смѣтка, молятъ Сѫдията да призове рѣченитѣ Грозде Пауновъ и Бохараче Гаврилъ Арие и да ги осѫди да имъ отстѫпатъ нивитѣ по силата на Закона за господарскитѣ и чифлишки земли и да имъ заплататъ разноскитѣ. — Ихтиманский Мировий Сѫдия разглѣдалъ дѣлото на 8 Маий 1887 година, когато истцитѣ представили препись отъ протоколъ отъ 2-й Декемврий 1886 год. на Самоковский Мировий Сѫдия за распитъ на свидѣтелитѣ, отъ показанията на които ся доказвало, че истцитѣ устно упълномощили Грозде Пауновъ, да купи за нихна смѣтка спорнитѣ ниви. Повѣренника на отвѣтницитѣ възразилъ, че Арие е билъ продалъ петьтѣ ниви на Грозде Пауновъ, нъ само го упълномощилъ да управлява тия ниви и да ги продаде, ако ся появи куповачь, за доказателство на което представилъ препись отъ пълномощно, завѣрено отъ Самоковский Мировий Сѫдия на 16-й Априлия 1885 г. съ което Арие упълномощава Грозде Пауновъ да управлява петьтѣ му ниви и да ги продаде. Ихтиманский Мировий Сѫдия, съ рѣшението си отъ сѫщий день Н-о 217, отхвърлилъ искътъ на Пане и Стефанъ Петкови, отъ с. Хаджи-Амза, Ихтиманска Околия, като неосновенъ. Пане и Стефанъ Петкови подали срѣщу това рѣшение въззивна жалба въ Т. Пазарджикскій Окр. Сѫдъ, който разглѣдалъ дѣлото на 16-й Юлий 1887 год. и съ рѣшението си отъ сѫщий день Н-о 203, между другото, като взелъ предъ видъ: „1)

За да може да бѫде задължително и изпълнително едно пълномощие за покупка на недвижимъ имотъ, трѣбва да сѫществуватъ слѣдующитѣ условия: 1) да е възложено на упълномощения права и задължение относително до работа и дѣла, които може да извърши сѫщий; 2) Предмѣдътъ на пълномощието да е билъ опредѣленъ, т. е. да е познато родътъ на нѣщото, що ще ся купи и да опредѣли стойностьта на нѣщото, което ще ся купи; а въ данния случай, тѣзи условия отсѫтствуватъ, слѣдователно не е достаточно само това и да купи нивитѣ за наша смѣтка, безъ да е било възложено задължение и прието отъ упълномощения; 2) Че възивницитѣ не представиха доказателства, че между въззиваемитѣ Грозде Пауновъ и Бохораче Г. Арие е станала окончателна и дѣйствителна продажба на петьтѣхъ ниви за 31 лири турски, а при подобно положение на работата, притѣжательтъ на нивитѣ — Арие, въ случая може да ги продаде комуто иска, още повече, че никъкъвъ актъ за продаванье — купуванье недвижими имоти неможе да ся счита за дѣйствителенъ и законенъ, който не е извършенъ предъ Нотариуса; 3) Че веднаждъ признато, че не сѫществува никаква продажба мѣжду въззиваемитѣ и че за доказване право на собственность не ся допуща отъ Закона други доказателства, освенъ съ автентични документи, то и прилагаемата отъ страна на въззивницитѣ клетва, за че не е станала продажба между въззиваемитѣ на пѣтьтѣхъ ниви за смѣтка на въззивницитѣ за 31 лири турски е недопускаема;“ — отхвърлилъ въззивната жалба на Пане и Стефанъ Петкови и подтвърдилъ рѣшението на Ихтиманский Мировий Сѫдия отъ 8-й Майя 1887 год. Н-о 217. — Недоволни отъ рѣшението на Т. Пазарджк. Окр. Сѫдъ, братия Пане и Стефанъ Петкови подали срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която ся оплакватъ, че по това дѣло Т. Пазарджикский Окржженъ Сѫдъ нарушилъ: 1) чл. чл. 1, 3, 4, 5, 7, 11 отъ Закона за Господарственитѣ земли, 237 п. 1 отъ Вр. Сѫд. Правила, за-

щото не взелъ въ внимание, че спорната земля, която била обработвана отъ едни и сѫщи лица въ продължение на 30—40 години срѣщу единъ видъ наемъ, се считала като Господарственна земя и земледѣлецътъ на такава земя се е считалъ като неинъ собственникъ, затова и самото дѣло не било подсѫдено на Мировий Сѫдия и на Окрѫжний Сѫдъ, а на особна коммисия; 2) чл. чл. 76 и 100 отъ Гражд. Мир. Сѫдопроизводство и 38 отъ Допълнението къмъ Врем. Сѫд. Правила, защото не взелъ въ внимание самопризнанието на отвѣтната страна, че земята е била обработвана отъ тѣхъ (кассаторитѣ) повече отъ 10 години, защото Сѫдътъ не се рѫководилъ отъ обичаятъ, споредъ който земя обработвана въ продължение на 30—40 години може да ся купи отъ самитѣ работници и зачтото основалъ рѣшението си на чл. 36 отъ Закона за земитѣ, които противоречелъ на Закона за Господарственнитѣ земи; 3) чл. чл. 37 и 147 отъ Гражд. Мирово Сѫдопроизводство, зачтото не предложилъ на странитѣ помирение. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на странитѣ и заключението на Помощ. Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Законътъ за господарскитѣ и чифлишки земли признава за господарски землитѣ, които господаритѣ (землевладѣлцитѣ) не сѫ имали право да даватъ подъ наемъ на други землѣдѣлци — разработваче, и които сѫ приминавали като бащина отъ родители на чади (чл. 1 отъ Закона), а като чифлишки земли признава тия, които населението е разработвало съ наемъ въ натура или въ пари, нъ на които стопанитѣ сѫ имали право дъ даватъ подъ наемъ комуто искатъ (чл. 2 отъ сѫщий Законъ). Всякой житель на господарска земля става собственникъ и притѣжатель на землитѣ които е работилъ или работи, както и на ония, отъ които еималъ право да да ся ползува като негова бащина (4 чл.), сѫщо всякой житель, който е работилъ непреривно десеть години до изданието на Закона отъ 1880 год. едни и

сѫщи чифлишки земли, става собственникъ на тия земли (чл. 5). Нъ както господарскитѣ, така и чифлишкитѣ земли за едно семейство да не надминуватъ сто дюлюма ниви и ливади (чл. 7). Най сетнѣ съгласно чл. 11 една коммисия нарочно съставена разглѣжда и опредѣля, както правата на населението върху разработванитѣ отъ него земли, тъй и възнаграждението, което трѣбва да се заплати на земледѣлцитѣ срѣщу държаната земля. Явно е, слѣдователно, че спорнитѣ пѣть ниви, за които е искътъ на кассатора, не сѫ нито отъ категориата на господарственнитѣ, нито отъ категорията на чифлишкитѣ земли, за които се говори въ горѣприведенитѣ членове отъ Закона, което се доказва, както отъ обстоятелствата на дѣлото, така и отъ собственнитѣ дѣйствия на кассатора, който не е отишелъ въ надлѣжното учреждение да моли да се примѣни на обработванитѣ отъ него пѣть ниви. Закона за господарскитѣ земли, а самъ е завелъ гражданский искъ за тия ниви на общо основание. Затова той неможе да се оплаква за нарушения произлѣзли отъ собственнитѣ негови дѣйствия. Нъ независимо отъ туй, установенитѣ предъ Сѫдоветѣ по сѫщество данни по дѣлото, никакъ не допущатъ възможностьта да ся признае, че спорнитѣ пѣть ниви сѫ отъ категорията на тия, които предвижда Закона. Поради това, оплакванието на кассаторитѣ за нарушение чл. чл. 1, 3, 4, 5, 7, 11 отъ Закона за господарскитѣ земли и 237 п. 1-й отъ Врем. Сѫд. Правила, е неоснователно; 2) Оплакванието на кассаторитѣ, че Сѫдътъ не взелъ въ внимание самопризнанието на отвѣтната страна за продължителното обработване отъ кассаторитѣ на спорнитѣ пѣть ниви и обичайть, споредъ който тѣ могѫтъ да ги купатъ, не почива на никакво законно основание, зачтото предъ сѫдоветѣ по сѫщество, никъкъ не е установено, че тия ниви сѫ били продадени нѣкому отъ притѣжателя имъ. Затова и оплакванието имъ за нарушение чл. чл. 76 и 100 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство е неоснователно; 3) Колкото за оплакванието на кассато-

ритѣ за нарушение чл. чл. 37 и 147 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство — то е неоснователно, защото не се оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, тъй като отъ протокола на Окржжний Сждъ отъ 16 Юлия 1887 год. се удостовѣрява, че слѣдъ като се свършили устнитѣ състѣзания на странитѣ, Предсѣдателтъ ги е поканилъ на помирение.—

Водимъ отъ горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сждъ **Опредѣлява**: Кассационната жалба на братия Пане и Стефанъ Петкови, срѣщу рѣшението на Т. Назарджикский Окр. Сждъ отъ 16 Юлия 1887 год. Н-о 203, съ силата на чл. 153 отъ Гражд. Мир. Сждопроизводство, да ся остави безъ послѣдствие, като неоснователна. —

Рѣшение, №. 8.

Гр. София, 12 февруарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесетъ и деветий Декемвр. хилядо осемстотинъосемдесетъ и осма година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ. Прокурора: Иванъ Кассабовъ, слушa доложеното отъ Членътъ Руссковъ гражданско дѣло No 227 по описътъ за 1888 год., на Халваджи Етемъ Али Капитановъ отъ гр. Руссе, съ Халиме Ахмедова, отъ сжщий градъ за ¾ части отъ една кжща. Странитѣ неприсжтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Христо Ивановъ, повѣреникъ на Халиме Ахмедова отъ г. Руссе, съ прошение отъ 21 Априлий 1887 г. е заявилъ искъ предъ Руссенский Градскій Мировій Сж-

дия срѣщу съжителя си Халваджи Етемъ Али Капитановъ за изпразване и предаване на ¾ части отъ една кѫща, находящи ся въ градъ Руссе въ улица Александровска, основающецъ ся на единъ изпълнителенъ листъ издаденъ отъ Руссенский Окрѫженъ Сѫдъ на 12 Февруарий 1887 год. No 1557. Руссенский Градский Мировий Сѫдия разглѣдалъ това дѣло и съ второто си заочно рѣшение, като е изслушалъ обясненията на истецътъ, осѫдилъ Халваджи Етемъ Али Капитанъда изпразди и предаде на Халиме Ахмедова ¾ части отъ спорната кѫща подъ No 3514 и да заплати 8 лева за водение дѣлото. По въззивна жалба на Етемъ Али Халваджи това дѣло са разглѣдало и отъ Руссенский Окр. Сѫдъ въ присѫтствието на двѣтѣ страни, който, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 5 Ноември 1887 г. Н-о. 185, потвърдилъ рѣшението на първата инстанция, като осѫдилъ въззивникътъ и на сѫдебни разноски. Недоволенъ отъ това рѣшение на Руссенский Окр. Сѫдъ, Халваджи Етемъ Али Капитанъ е подалъ въ Върховний Сѫдъ Кассациона жалба въ която се оплаква, че по това дѣло Руссенский Окр. Сѫдъ е нарушилъ: 1) Чл. 14 отъ Гражданско Мир. Сѫдопроизводство, защото приелъ за повѣренникъ лице, което немало пълномощие отъ истецътъ, че му се дава право да се сѫди съ него (кассатора); 2) чл. 71 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото не уважилъ да прегледа крепостний му актъ Н-о. 31 отъ 12 Февруарий 1880 год. издаденъ отъ Руссенский Окр. Сѫдъ, отъ който се доказва, че спорната кѫща е негова (на кассатора) и че я купилъ много по рано отъ извършената домашна продажба между Халиме Мехмедова и Хадие Абу; 3) чл. чл. 90 и 91 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото неуважилъ искането му да стане огледъ или дознание на самото мѣсто за да се провѣри коя е спорната кѫща.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощ. Прокурора, взе въ съображение: 1) Оп-

лакванието на Кассатора, че Руссенский Окр. Сждъ е нарушилъ по това дѣло чл. 14 отъ Гражд. Мирово Сждопроизвотство, защото е приелъ за повѣреникъ лице, което немало пълномощно отъ истеца за водение на настоящето дѣло, неможе да бждѣ основателно, тъй като това оплаквание не сж потвърдява отъ фактическа страна на дѣлото, понеже отъ произвотството то на дѣлото се вижда, че повѣреникътъ на истцата е ималъ редовно писменно пълномощно за водѣние дѣлото. II) Колкото се отнася до второто оплаквание на кассатора за нарушението на чл. 31 отъ Гражд. Мир Сждопроизвотство, защото Руссенский Окр. Сждъ не уважилъ да прегледа крепостний му актъ Н-о. 31 отъ 12 Февруарий 1880 год., издаденъ отъ Руссенский Окр. Сждъ, отъ който се доказвало, че спорната кжща е негова и я купилъ много по рано отъ извършената домашна продажба между Халиме Мехмедова и Хадие Абу, то и това оплакваиие на кассатора не може да бжде основателно, защото отъ производството на дѣлото не ся вижда кассатора да е представлявалъ крѣпостенъ актъ за доказателство правото си на собственость върху спорната кжща, та заради това той (кассатора) като не е представилъ подобенъ крепостенъ актъ то и Руссенский Окр. Сждъ не е могълъ да го оцѣнява и да основава рѣшението си върху него: III) Третото оплаквание на кассатора за нарушението на чл. чл. 90 и 91 отъ Гражд. Мирово Сждопроизвотство, защото Руссенский Окр. Сждъ не уважилъ искането му да стане огледъ или дознание на самото мѣсто за да се провѣри коя е спорната кжща, сжщо неможе да бжде основателно, защото отъ произвотството на дѣлото не се вижда кассатора да се е оплаквалъ за това предъ Руссенский Окр. Сждъ и сега той неможе да обжалва по кассационенъ редъ нѣща, за които той не ся е оплаквалъ предъ Сждилищата по сжщество, тъй като Върховний Кассационенъ Сждъ неоднократно е пояснявалъ, че неможе да разглѣдва по кассационенъ редъ такива оплаквания, които не сж били повдигани за разрѣшение предъ Сждилищата по сжщество.

Водимъ отъ гореизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационата жалба на Халваджи Етемъ Али Капитановъ, срѣщу рѣшението на Руссенский Окр. Сѫдъ отъ 5 Ноември 1887 год. Н-о. 185, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 9.

Гр. София, 19 Януарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Балгарский Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть идеветий Декември хилядо осемстотинъ осемдесеть и осма година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощн. Секретаря: Христо Д. Волевъ и въ присѫтствието на Помощн. Прокурора: Иванъ Кассабовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ, Гражданско дѣло Н-о 464 по описътъ за 1888 г., на Илия Петровъ Даскала, отъ с. Щърково, Панагюрска Околия, съ Тодоръ Кадри. Георги Стоевъ, отъ гр. Т. Пазарджикъ и Кочо Котевъ, отъ с. Аджелий, Т. Пазарджикска Околия, за едно воденично мѣсто. Странитѣ неприсѫтствуваха —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: по искъ предявенъ отъ Тодора Кадри и Георги Стоевъ, изъ гр. Т. Пазарджикъ и Кочо Котевъ, изъ с. Аджилий, Т. Пазарджикска околия, срѣщу Илия Петровъ Даскала, изъ с. Щърково, сѫщата околия, за едно воденично мѣсто, върху което послѣдний хваналъ да прави воденица. Т. Пазарджикското Департаментално Гражданско Сѫдилище, съ рѣшение отъ 22 Януарий 1881 год. Н-о 21, осѫдило задочно Илия Петровъ Даскала да вдигне сградието на воденицата, направена отъ него въ село

Щърково на мѣстото ограничено съ съсѣди: Чаушъ-Аргѫ, Гелеменъ-Аргѫ и пѫть. Противъ това рѣшение, Илия П. Даскала направилъ прекотѫжение предъ сѫщото сѫдилище, което като разглѣдало изново дѣлото, съ второ задочно рѣшение отъ 28 Августъ 1882 год. Н-о 225, потвърдило задочното си рѣшение отъ 22 Януарий 1881 год. Н-о 21. По въззивна жалба на Илия П. Даскала, това дѣло е разглѣдано и отъ Пловдивский Апелат. Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 6 Юний 1886 год. Н-о 155, потвърдилъ рѣшението на Т. Пазарджикский Окр. Сѫдъ отъ 28 Августъ 1882 год. Н-о 225. Неблагодаренъ и отъ това рѣшение на Пловд. Апелат. Сѫдъ, Илия П. Даскала подалъ кассационна жалба, въ Върховний Кассац. Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 3 Октомврий 1887 год. Н-о 171, опредѣлилъ: „рѣшението на Пловдивский Апелат. Сѫдъ отъ 6 Юний 1886 год. Н-о 155, защото е нарушенъ чл. 906 ал. 3 отъ Гражданский Отоманский Законъ, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да ся омтѣни и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ Пловдивский Апелат. Сѫдъ.“ Пловдивский Апелат. Сѫдъ, като разглѣдалъ изново това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, представлявани чрезъ повѣренници, съ рѣшението си отъ 27 Априлий 1888 год. Н-о 123, като взелъ предъ видъ: 1) Че наслѣдницитѣ на Тодоръ Кадри и Георги Стоковъ, жит. отъ Т. Пазарджикъ и Кочо Котевъ, отъ с. Аджелий, се тѫжатъ, че Илия Петровъ Даскала, отъ с. Щърково, почналъ да гради воденица на собственното имъ воденично мѣсто, находящe ся въ Щърковската мѣстность молили горния Сѫдъ да спрѣ далнейшето строение на воденицата до разрѣшението въпроса, кому принадлежи правото на собственость върху въпросното мѣсто; 2) Че отвѣтника, Илия Петровъ Даскала, като не отрича да е строилъ воденично здание на спорното мѣсто, възразява, че това мѣсто го притѣжава по покупка отъ жителитѣ на селото Щърково, за подкрепление на което си възражение, представлява два

домашни документа, а именно: а) преводъ отъ единъ записъ съ дата 22 Маий 1297 год. съ който пълномощницитѣ на Солакъ Зааде Юмеръ Ефенди и наслѣдницитѣ на Сюлейманъ и сестритѣ имъ Иммюгюлъ Хатунъ продали на пълномощницитѣ на жителитѣ отъ селото Щърково, за 25 лири турски двѣ праздни мѣста за тепавица, находящи се въ селото Църкво, съ условие да имъ броятъ паритѣ, когато продавачитѣ имъ дадатъ такрпръ, слѣдъ като се свечели процесса, който послѣднитѣ иматъ за сѫщитѣ мѣста предъ темизи Хокукъ; б) единъ записъ отъ 4 Януарий 1880 година, съ който записъ отъ жителитѣ на с. Щърково продали на сѫщия Илия П. Даскала, за 1705 гроша, едно ново мѣсто, сгодно за воденица, находяще се близо до сѫщето село, съ граници: Гробища, Чаушъ-рѣка и пжть; 3) Че истцитѣ възражаватъ, че спорното мѣсто, на което е построена воденицата на отвѣтника, не е принадлѣжало никога на жителитѣ на селото Щърково, отъ които И. П. Даскала претендира да го е купилъ, а е принадлѣжало на нѣкого си Сюлейманъ Сулакоолу, който го продалъ на Ахмедъ Зениджиолу, а този послѣдния го препродалъ тѣмъ; 4) Че истцитѣ въ подкрѣпление на горното си възражение, представляватъ слѣдующитѣ документи: а) едно свидѣтелство съ дата 29 Майя 1886 год. подписано отъ четирма жители, отъ селото Динката и заверено отъ кмета на сѫщото село, съ което реченнитѣ жители удостовѣряватъ, че казания Сюлейманъ Сулакоолу е притѣжавалъ въ землището на село Щърково, една воденица и едно тѣпавично мѣсто; б) едно рѣшение, издадено отъ Т. Пазарджикский Окр. Сждъ Н-о 330, отъ 7 Октомврий 1881 год., което рѣшение е издадено по поводъ на исковото прошение отъ наслѣдницитѣ на Сулакоолу противъ Т. Г. Кадри, Георги Стоювъ и Кочо Котевъ, съ което молятъ да се осждатъ реченнитѣ отвѣтници да имъ отстжпятъ принадлѣжащата часть отъ тепчвичното мѣсто, находяще се въ землището на село Щърково, като мотивиратъ това си искание така: наслѣдодателя Сюлейманъ Сулакъ-олу притѣжавалъ една во-

деница и едно тепавично мѣсто въ селото Щърково, мѣжду Гелеменъ и Чаушъ-Харка, отъ които воденицата продалъ на Зениджиолу, а тѣпавичното мѣсто не продалъ. Обаче реченния купувачъ на воденицата, като ѫ препродалъ на отвѣтницитѣ Т. Г. Кадри, Георги Стоевъ и Кочо Котевъ, продалъ заедно съ нея и тепавичното мѣсто; този искъ на Сулаковитѣ наслѣдници билъ отхвърленъ отъ речения Сѫдъ, като безосновенъ; в) Едно рѣшение Н-о 9 отъ 19 Януарий 1880 год., издадено отъ Т. Пазардж. Окр. Сѫдъ, съ което рѣшение Ахмедъ Зейнеджиолу е осѫденъ да даде такриръ на истцитѣ на воденицата, тѣпавицата и градината, находящи се въ землището на с. Щърково, съ съсѣди: Чаушъ Харкѫ, Сюлейманъ и ѫшъ, слѣдъ като се разглѣда заведения отъ некого си Кръстьо Симеоновъ, противъ Зинеджи за сѫщитѣ имущества искъ; г) едно свидѣтелство отъ двама жители отъ с. Щърково и потвърдено отъ кмета на сѫщото село, съ дата 14 Януария 1880 год., съ което се удостовѣрява, че воденицата въ Щърковската мѣстность, отъ 6 камъка и четири тукмака тепавица, съ съсѣди: Чаушъ рѣка, Ангелъ Стояновъ, Иванъ Искровъ, Голешенца рѣка и ѫшъ, сѫ притѣжание на Ахмедъ Зейниджиолу; 5) Че отъ цитиранитѣ по-горѣ рѣшения, представени отъ истцитѣ, става явно, че спорнитѣ имущества сѫ били първоначално собственость на Сулейманъ Сулакъ-олу, а не на жителитѣ отъ Щърково и по законенъ начинъ сѫ преминали послѣдователно къмъ Ахмедъ Сейнид. жиолу, а отъ този послѣдния къмъ истцитѣ; 6) Че възраженията на отвѣтника, че тепавичното мѣсто, за което се говори въ рѣшението на Т. Пазарджикския Окр. Сѫдъ. не е едно и сѫщото мѣсто съ воденичното мѣсто, за което е спора, е несъстоятелно, тъй като, както отъ извършения на мѣстото оглѣдъ, тъй и отъ распитанитѣ предъ първостепения Сѫдъ, а тъй сѫщо отъ обстоятелствата въобще на дѣлото се указва, че спорното воденично мѣсто влиза въ границитѣ на имуществата, които сѫ преминали отъ Сулакъ-олу къмъ Зейниджиолу и отъ послѣдния къмъ истцитѣ, и че спор-

ното воденично мѣсто е това сѫщото тепавично мѣсто, за което се говори въ представенитѣ и цитиранитѣ погорѣ документи на истцитѣ; 7) Че представенитѣ отъ отвѣтника два документа, а именно: записътъ отъ 22 Маий 1297 год. и оня отъ 4 Януарий 1880 год. немогѫтъ да служатъ за доказателство, че спорното воденично мѣсто е собственость на отвѣтника по покупка отъ жителитѣ отъ селото Щърково, които сѫ го купили отъ Сулаколу, първо за това че тия два документа немогѫтъ преди сичко, по самата си форма, (като извършени по домашенъ редъ) да конкурират съ официалнитѣ документи, представени отъ истцитѣ, съ които се доказва съвсемъ противоположното; второ за това, че това сѫщото село, Щърково, като ужъ продало спорното мѣсто на истеца, е издало свидѣтелство, съ дата 14 Януарий 1880 год., че рѣченнитѣ мѣста сѫ на Ахмедъ Зейнеджиолу, трето, за това, че това сѫщото свидѣтелство е съставено отъ самия отвѣтникъ, който ако и съ нѣкакви заобиколки, самъ признава това, като казва, че той собственноржчно подписалъ кмета и старѣйтѣ, нъ съдържанието на самото свидѣтелство го ужъ непрочелъ, обстоятелство, което е твърдѣ мжчно да се вѣрва, тъй като, ако го приемемъ за минута, за вѣрно, то само по себѣ си ражда въпросъ, кой тогава, ако не И. П. Даскала, е знаялъ съдържанието на това свидѣтелство, когато сичкитѣ други лица, които прямо или косвенно сѫ участвували въ издаването му сѫ били безграмотни? И възможно ли е щото този сѫщия Даскалъ, който е испълнявалъ длъжностьта на писарь при канцеларията на селото Щърково, който е подписалъ кмета и старѣитѣ, за когото, както се доказва отпослѣ е било небезразлично за чия собственость се признаватъ имуществата, за които се говори въ свидѣтелството, да не го е прочелъ, да не знае съдържанието му? 8) Че И. П. Даскала е знаялъ съдържанието на това свидѣтелството, се доказва и отъ по-слѣдующитѣ му дѣйствия, а именно, че отъ страхъ, за да не би това свидѣтелство, да му побърка на плановетѣ, които кроялъ за усвояването, въ

что би то ни стало, на воденичното мѣсто, за което е дума, той по чисто машенически начинъ, зелъ това свидѣтелство отъ ржцетѣ на Зейнеджиолу, за което билъ даденъ отъ послѣдния подъ Сждъ и билъ осжденъ на три мѣсеченъ затворъ; 9) Че истцитѣ заявяватъ, че представения отъ Даскала продавателенъ записъ билъ фабрикованъ отъ сжщия, който като писарь на селската канцелария, е подписалъ самъ селенитѣ, като неграмотни и приложилъ селския печатъ, който билъ на расположението му, което обстоятелство, ако и да не е положително доказано, при все това допуща сѣнка отъ вѣроятность, толкова повече, като се взематъ предъ видъ, че Даскала е билъ въобще способенъ на подобни нѣща, както се види вече отъ другитѣ вече доказани нелегални дѣйствия, съ който се той отважилъ, 10) Че истцитѣ казватъ, че Даскала искалъ да се спогажда съ тѣхъ по тоя споръ и че сжщия Даскалъ, се опитвалъ да се услови и съ Сулакъ-олу за да се сжди и отнеме отъ истцитѣ воденичното мѣсто, и му го предаде нѣму, послѣдното отъ които обстоятелства, неотрича и самъ Даскала, съ тая само оговорка, че това спогаждание се отнасяло ужъ за съвсѣмъ друго мѣсто; 11) Че отъ горѣизложенитѣ съображения става явно, че спорното воденично мѣсто не принадлежи на отвѣтника, а на истцитѣ; 12) Че що се отнася обезврѣжденнето, което иска Даскала за построеното отъ него здание, съгласно 906 чл. 3 ал. отъ Отоманский Гражд. Законъ, въ случай мѣстото се признае за собственость на истцитѣ, то такова обевщетение може да си има мѣстото само при условието, ако съграждането на зданието е станало по добро повѣрение, тогава, когато отъ обстоятелството на дѣлото се доказва противоположното, т. е. че отвѣтника още преди да почне да гради зданието на сега спорното мѣсто, го е знаялъ за чуждо, а като е тъй, то и въпросъ за нѣкакво обезврѣждение е неумѣстенъ; 13) Че тоя въпросъ е, отъ друга страна и до нейде, изчерпанъ и на друго основание, а именно, за това промежду-тъкътъ на кассационното производство, истцитѣ ис-

пълнили аппелативното рѣшение, издадено въ тѣхна полза, като съборили до основание воденичното здание на отвѣтника и построили на мѣстото му свое. Това обстоятелство излиза на яве отъ прошенията на самия отвѣтникъ отъ 17 и 19 Мартъ т. г. които просби, Аппелат. Сждъ съ опредѣлението си Н-о 49 отъ 30 Мартъ с. г. е оставилъ безъ послѣдствие“ отхвърлилъ въззивната жалба на Илия Петровъ Даскала и потвърдилъ рѣшението на Т. Пазарджикский Окр. Сждъ отъ 28 Августъ 1882 год. Н-о 225, като постановилъ Илия Петровъ Даскала да вдигне воденичната сграда, построената отъ него въ Щърковската мѣстность, съ съсѣдни стр: Чаушъ Аргж, Гелеменъ Аргж, ниви и пжть. Сждебнитѣ и за водение на дѣлото разноски за втората инстанция възложилъ върху аппелатора. Срещу това рѣшение на Пловдивский Аппелат. Сждъ, Илия Петровъ Даскала подава кассационна жалба въ която като поводъ да се отмѣни казанното рѣшение посочва, че по това дѣло Пловд. Аппелат. Сждъ нарушилъ: 1) ст. 11 п. п. 1 и 5 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, защото присждилъ на истцитѣ повече, отъ колкото тѣ искали; 2) чл. 906 ал. 3 отъ Граждан. Отоманский Законъ, защото го призналъ, че е дѣйствувалъ mala fide и 3) ст. ст. 134, 168 и 161 отъ Вр. Сжд. Правила, защото Аппелат. Сждъ далъ съмнителна стойность на записътъ му отъ 4 Януарий 1880 година и не взелъ въ внимание показанията на представенитѣ му свидѣтели. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада на дѣло и заключението на Пом. Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Оплакването на кассатора, че Аппелат. Сждъ присждилъ на истцитѣ повече отъ колкото тѣ искали, неможе да ся признае за основателно, защото не ся оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, тъй като отъ диспозитивътъ на издаденото по това дѣло отъ Пловдивский Аппелат. Сждъ рѣшение, съ което потвърдилъ рѣшението на Окр. Сждъ, става явно, че на истцитѣ и присждено само онова, което тѣ претендира-

ли отъ отвѣтника безъ да ся вижда при това ни най малко да имъ е дадено нѣщо повече, отъ колкото тѣ сж искали. 2) Оплакването на кассатора, че по това дѣло Аппелат. Сждъ нарушилъ чл. 906 ал. 3 отъ Гражд. Отом. Зазонъ съ това, че го призналъ да е дѣйствувалъ mala fide, така сжщо е неоснователно, защото отъ съобразителната часть на рѣшението (пунктове, 7, 8, 9 и 12) става явно, че при обсжданието на въпросътъ дѣйствувалъ ли е той (кассатора) при построяването на воденичното си здание съ добро повѣрение, Аппелативний Сждъ ся е ржководилъ отъ други основания и данни, извлѣчени отъ доводитѣ и устнитѣ обяснения на странитѣ, както и отъ представенитѣ имъ писменни доказателства, безъ да ся съглѣжда вече да е прибѣгналъ вторий щть до онези опущения, които бѣха послужили за отмѣна на първото му рѣшение; 3) Оцѣняването на писменнитѣ доказателства, както и на свидѣтелскитѣ поканания, т. е. опредѣлението на тѣхната сила и значение, като е предоставено отъ Закона на Сждилищата, които разглѣждатъ дѣлата по сжество, то оплакването на кассатора, че Аппелат. Сждъ не взелъ въ внимание показанията на свидѣтелитѣ му, което не ся оправдава отъ дѣлото и не далъ на записътъ му отъ 4 Януарий 1880 год. онова значение, което той (кассатора) мисли, че може да има, като съставлява въпросъ, който ся отнася до сжеството на дѣлото, неподлѣжи на прювѣрка по кассационенъ редъ. Слѣдователно, оплакването по този поводъ на кассатора за нарушението на ст. ст. 134, 167, 168 и 161 отъ Врем. Сжд. Правила се явява неоснователно. —

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Илия Петровъ Даскала, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелат. Сждъ, отъ 27 Априлий 1888 год. № 123, съ силата на ст. 11 отъ учреждането на Върховний Сждъ, като неоснователна да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 10.

Гр. София, 16 Януарий 1889 г.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на вторий Януарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий Членъ: Андрей Маноловъ, Чле. нове: Добри Руссковъ и Атанасъ Хитовъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ Прокурора: Ив. Кассабовъ слуша доложеното отъ Членътъ Руссковъ гражданско дѣло Н-о 167 по описътъ за 1889 год., на Ионка Икономъ-Димитрова, отъ гр. Видинъ, съ Гина и Димитръ А. Икономови, отъ сѫщий градъ, за една кѫща. — Странитѣ неприсѫтствуваxѫ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Апостолъ Николаевъ, повѣренникъ на Гина и Димитра Николови, съ прошение отъ 18-й Май 1886 година е подигналъ искъ предъ Видинский Градский Мировий Сѫдия, като излага че довѣрителитѣ му по наслѣдие отъ покойния си баща, Ангелъ Димировъ, наслѣдила една кѫща, находяще ся въ гр. Видинъ улица Хаджи Спасова и понеже довѣрителитѣ му били малолѣтни, то отвѣтницата живѣяла въ тѫзи кѫща и я усвоила за своя собственна, но сега като стигнали тѣ въ пълнолѣтие искатъ да се осѫди отвѣтницата да имъ изпразни спорната кѫща и да имъ заплати сѫдебнитѣ и за водение дѣлото разноски. Видинский Град. Мир. Сѫдия разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на двѣтѣ страни и, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 26-й Юний 1886 год. Н-о 108, осѫдилъ Ионка Икономъ Димитрова да отстѫпи на истцитѣ спорната кѫща и да заплати сѫдебнитѣ разноски. По апелативна жалба на Ионка Икономъ Димитрова, това дѣло се разглѣдало и отъ Видинский Окрѫженъ Сѫдъ, който като изслушалъ обясненията и на

двѣтѣ страни, съ рѣшението си, отъ 26 Августъ 1886 год. Н-о 76, отмѣнилъ рѣшението на първата инстанция и отхвърлилъ искътъ на истцитѣ като неоснователенъ. Срѣщу това рѣшение на Видинский Окр. Сждъ Миланъ Макавѣевъ, повѣреникъ на Гина и Димитра Л. Икономови, е подалъ въ Върховний Сждъ кассационна жалба, който, като разглѣдалъ това дѣло, съ рѣшението си, отъ 9 Февруарий 1888 год. Н-о 25, отмѣнилъ рѣшението на Видинский Окржженъ Сждъ, защото е нарушилъ ст. 168 отъ Временнитѣ Сждеб. Правила, и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, е испроводилъ въ сжщий сждъ. Видинский Окр. Сждъ при повторното разглѣждание на това дѣло, като е изслушалъ обясненията на двѣтѣ страни, съ рѣшението си отъ 8 Юлий 1888 год. Н-о 38, подтвърдилъ рѣшението на Видинский Градский Мировий Сждия отъ 26 Юний 1886 година Н-о 108, съ което е признатъ искътъ на истцитѣ за основенъ и осждилъ отвѣтницата на сждебнитѣ разноски. Недоволна отъ това рѣшение на Видин. Окр. Сждъ Йонка Икономъ Димитрова и подала въ Върховний Сждъ касационна жалба въ която се оплаква, че по това дѣло Видинский Окр. Сждъ е нарушилъ: 1) чл. чл. 168 отъ Временнитѣ Сждебни Правила съ свързка съ 1737 отъ Гражданскитѣ Отомански Закони, защото предпочелъ хюджетътъ на истцитѣ спрямо представената отъ нея тапия за кжщата; 2) Чл. 138 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото не правилно е призналлъ, че хюджетътъ на истцитѣ се отнасалъ за спорната кжща; 3) чл. чл. 167 и 168 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото е уважилъ представений отъ истцитѣ хюджетъ, който небилъ подписалъ отъ никого и не е могалъ да има валидна сила; 4) Чл. чл. 161 отъ Вревременитѣ Сждебни Правила и 1 отъ закона за дознанията, защото не уважилъ да се испитатъ по това дѣло свидѣтелитѣ ѝ и да стане дознание за констатирание на давностното ѝ владѣние.

Върховний Кассационненъ Сждъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключение-

то на Помощникъ Прокурора, взе въ съоброжение: 1) Оплакването на кассаторката за нарушението на чл. чл. 167, 168 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила въ свързка съ 1737 отъ Гражданскитѣ Оттомански Закони, защото Видинский Окржженъ Сждъ е предпочелъ хюджетътъ на истцитѣ, който не билъ подписалъ отъ никого спрямо представената отъ нея тапия за сжщата кжща, неможе да бжде основателно, защото Видинский Окр. Сждъ е оценилъ и двата документа (хюджета и тапията), като ги призналъ за равносилни, понеже сж издадени отъ надлѣжната въ своето врѣме власть, и е далъ на единий документъ предпочтение предъ другий, защото, при оцѣнението на другитѣ фактически обстоятелства на дѣлото, се убѣдилъ въ неговото преимущество, а такова едно оцѣнение на два равносилни документа зависи напълно отъ сждилищата по сжщество. 2) Отъ производството на дѣлото се вижда, че кассаторката не е оспорявала и не се е оплаквала предъ сждилището по сжщество, че хюджетътъ на истцитѣ не ся отнасялъ за спорната кжща, а за първъ пжть предъ Върхов. Кассационенъ Сждъ, се оплаква за това; заради това подобно едно оплакване не може да бжде разглѣдвано по кассационенъ редъ, тъй като Върховний Кассационенъ Сждъ не едно кратно е пояснявалъ, че немогатъ да се глѣдатъ по кассационенъ редъ такива оплаквания, които не сж били подигали предъ сждилищата по сжщество за разрѣшение. 3) Колкото се отнася до последното оплакване на кассаторкала, че Видинский Окржженъ Сждъ е нарушилъ чл. 1 отъ закона за дознанието, защото не уважилъ искането ѝ да стане дознание за констатирование давностното ѝ владение, то и това оплакване неможе да бжде основателно, защото давностното владѣние на кассаторката неможе да има никакво значение при разрѣшението на това дѣло, тъй като истцитѣ по това дѣло сж били малолѣтни, когато кассаторката е владѣла спорната кжща; слѣдователно давностното владѣние на кассаторката въ този случай неможе

да бѫде противно поставено за оборване искътъ на истцитѣ.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **Опредѣлява**: Кассационата жалба на Йонка Иконом Димитрова, срѣщу рѣшението на Видинский Окр. Сѫдъ отъ 8 Юлий 1888 год. Н-о 38, съ силата на чл. 153 отъ Граж. Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие

Рѣшение, №. 11.

Гр. София, 19 Януарий 1890 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление на петий Януарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета год. въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ Прукорора: Иванъ Кассабовъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя гражданско дѣло Н-о 229 по описътъ за 1889 год., на В. Недѣлевъ, повѣренникъ на Общината на село Алваидере, Харманлийска Околия, съ жителитѣ на село Ибибчевъ, сѫщата околия, за единъ балталъкъ. Въ сѫдебното засѣдание странитѣ неприсътвуваxѫ: —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 5 Ноември 1883 год. Стоянъ Димовъ, като кметъ на Български отдѣлъ на село Хебибчево, Харманлийска Околия и Мехмедъ Рустемовъ, като кметъ но турский отдѣлъ на сѫщото село, подали на бившето Хасковско Департаментално сѫдилище прошение, въ което казватъ, че близо при селото имъ има единъ балталъкъ, който се простиралъ на дължъ 1 ½ часть а на ширъ — половина часъ съ опредѣлени граници. Отъ тоя балталъкъ общината имъ се

била ползовала още отъ старо врѣме, но сега Сиворѣченската и Алвандеренската Общини имъ препятствували да се ползуватъ отъ тоя балталъкъ и го присвоявали. Затова молятъ да се призоватъ кмѣтоветѣ на рѣченитѣ общини и да се утвърди правото на общината имъ, като се запрети на противнитѣ общини сечението и ползуването отъ балталъка. Хасковското Департаментално сѫдилище съ рѣшението си отъ 9 Октомврий 1884 година Н-о 279, признало искътъ на Хебибческата община за основенъ и заповѣдало на Алвандереиската община да не припятствува на жителитѣ на село Хебичово да се ползуватъ отъ спорнийтъ балталъкъ, който билъ вънъ отъ селското земилище наказаната Алвандеренска община. По въззивъ отъ послѣдната дѣлото постжпило за разглѣдване въ бившето въ гр. Пловдивъ Върховно Сѫдилище, и било разгледано на 19 Ноемврий 1886 год, отъ Пловдив. Аппелат. Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 4 Декемврий с. г. Н-о 345, на основание чл. 237 п. 1 отъ Вр. Сѫд. Правила, уничтожилъ рѣшението Н-о 279 отъ 9 Октомврий 1884 год. на бившето Хасковско Департаментално сѫдилище, сѫщо и цѣлото производство по дѣлото и отхвърлилъ искътъ на общината на село Хебибча като заведенъ предъ некомпетентно сѫдилище. Срѣщу това рѣшение на общината на село Хебибчево чрѣзъ повѣренника си Димитаръ Тончевъ подала кассационна жалба въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ първий Февруарий 1888 г. Н-о 18, за нарушение чл. 1 отъ Гражд. Мир. Сѫдопроизводство и чл. 2 отъ допълнението къмъ Вр. Сѫд. Правила, отмѣнилъ рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 4 Декемврий 1886 г. Н-о 345 и испратилъ дѣлото въ сѫщий Сѫдъ за ново разглѣдване при другъ съставъ.- Пловдивский Аппелат. Сѫдъ, разглѣдалъ дѣлото на 20 Мартъ 1888 г. и съ рѣшението си отъ сѫщий день Н-о 168 като взелъ прѣдъ видъ: 1) Истцитѣ искатъ щото да се забрани на отвѣтницитѣ да не имъ препятствуватъ въ сѣчението на спорний балталъкъ, който отъ древно врѣме билъ привързанъ на тѣхната об-

щина; 2) Отъ направенитѣ по дѣлото огледи и распитанитѣ свидѣтели представени отъ страна на истцитѣ достаточно се установлява, че спорното мѣсто отъ старо врѣме е служило като селски балталъкъ на селото Хебибча; 3) Аппелаторитѣ предъ втората инстанция най много се основаватъ върху представенното отъ тѣхъ худутнаме като заявяватъ, че направенитѣ отъ първата инстанция огледи, не констатирали достатъчно ясно и обстоятелно границитѣ на худутнамето съ ония на спорното мѣсто и за това молятъ да стане новъ огледъ върху спорното мѣсто; 4) Но отъ съдържанието на въпросното худутнаме не се вижда, по кой начинъ то би могло да констатира нѣкои права за Алвандеренци, тъй като то е издадено въ полза на нѣкои Симонъ Бючкичи. Въ началото му се излага родословието на нѣкаква турска фамилия и се указватъ граници за една недвижимость, по какви права могатъ отъ него да дедуциратъ Алвандеренци и какво отношение тѣ иматъ съ тоя документъ, никакъ не се вижда отъ худутнамето; 5) слѣдователно, като дукумента се отнася до други лица, които неучаствуватъ въ процеса, то той нѣма нищо общо съ настоящето дѣло и затова излишно би било провѣряването на указанитѣ въ него граници; — отхвърлилъ въззивната жалба на общината на с. Алвандере и подтвърдилъ рѣшението на бившето Хасковско Окржжно Сждилище Н-о 279 отъ 9 Октомврий 1884 г. Срѣщу това рѣшение на Пловдив. Аппелат. Сждъ В. Недѣлевъ, повѣреникъ на общината на село Алвандере подалъ въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сждъ нарушилъ: 1) ст. ст. 134, 167, 168, 200, 206, 292 отъ Вр. Сжд. Правила, защото неотложилъ дѣлото, за да се преведе на Български представенний отъ довѣрителитѣ на кассатора турский ферманъ (худутнаме отъ 1235 г.) и да се провѣратъ чрѣзъ новъ огледъ показаннитѣ въ него граници на селата Алванъ-Дере, Сива-рѣка и Каратепе; 2) ст. ст. 306, 974 и 975 отъ Врѣменни Сждебни Правила, защото трѣбовало да се осжди на половината отъ

сждебнитѣ разноски и общината на селото Сива-рѣка, противъ която тоже билъ заявенъ искътъ; 3) ст. 275 п. 2 отъ Врем. Сжд. Правила, защото основалъ рѣшението си на чл. чл. отъ Търговското Съдопроизводство и отъ притурката на Търговский Законъ, дѣйствувавше въ бивша Източна Румелия.

Върховний Кассационенъ Сжд̀ъ като изслуша додокладътъ и заключението на Помощникъ Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Отъ съобразителната часть на потжженото рѣшение на Пловдивский Аппелативенъ Сжд̀ъ се види, че той не само не нашелъ основание да провѣрява чрѣзъ оглѣдъ представенний отъ довѣрителитѣ на кассатора Турски документъ (Худутнаме) и го отстранява като доказателство по дѣлото защото билъ издаденъ на името на нѣкой Симонъ Бючкеджи за една недвижимость и не се относилъ никакъ до Алвандеренци. Колкото за преводътъ на тоя документъ на Български, отъ довѣрителитѣ на кассатора е зависило да се погрижатъ за това за благоврѣменно, за това тѣ нѣматъ законно основание да се оплакватъ предъ Кассационний Сжд̀ъ, че Сжд̀ътъ неотложилъ дѣлото за да могатъ да поправатъ тая своя погрѣшка произлѣзла отъ собственната имъ немарливость. Слѣдователно оплакването на кассатора за нарушение ст. ст. 134, 167, 168, 200, 206 и 292 отъ Вр. Сжд. Правила е неоснователно; 2) Оплакването на кассатора за нарушение ст. ст. 306, 974 и 975 отъ Вр. Сжд. Пр. е сжщо неоснователно, защото отъ Сжд̀ътъ по сжщество зависи опредѣлението размѣра на разноскитѣ по производството на дѣлото, както въ първата, така и въ втората инстанции, които разноски, Пловдив. Аппелат. Сжд̀ъ е възложилъ върху обвинената страна т. е. върху довѣрителитѣ на кассатора съгласно съ приведенитѣ статии отъ Вр. Сжд. Правила; 3) Колкото за оплакването на кассатора, че Аппелат. Сжд̀ъ основалъ рѣшението си на чл. чл. отъ Търговското Сжд̀опроизводство и отъ притурката на Търговский Законъ, дѣйствовавши въ бивша Източна Румелия, и за нарушение въ туй

отношение ст. 275 п. 2 отъ Вр. Сжд. Правила — това оплакване неможе да се признае за основателно, защото п. 2. отъ 275 ст. на Вр. Сжд. Правила, за дължава само Сждътъ да показва Законитѣ и обичаитѣ, отъ които се е ржководилъ, нъ никакъ не предписва, съ кои именно закони трѣбва да се ржководи; затова сжществува друга статия (265). Нъ независимо отъ туй извѣстно е, че по силата на Височайший Указъ No 170 отъ 23 Декемврий 1885 год. сждилищата въ бивша Източна Румелия могатъ да се ржководятъ въ извѣстни граници отъ особнитѣ закони дѣйствували въ тая страна при разрѣшение на висящитѣ дѣла, каквото е настоящето.

Водимъ отъ горѣизложенното Върховний Кассационенъ Сжд **опредѣлява**: Кассационната жалба на В. Недѣлевъ, повѣренникъ на общината на село Алвандере, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сжд отъ 20 Май 1888 год. Н-о 168, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сжд, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 12.

Гр. София, 19-й Януарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сжд, Първо Гражданско отдѣление, на петий Януарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Пом. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощникъ Прокурора: Иванъ Кассабовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло Н-о 171 по описътъ за 1889 г., на Аперъ А. Романовъ, изъ градъ Пловдивъ, повѣренникъ на Таиръ и Шакиръ Хаджи Абдиеви, Сюлеймань

Алиевъ и Османъ Юмеровъ, изъ г. Харманлий, съ Харманлийското Градско Общинско Управление, за единъ каикъ и исключително право ползуване отъ пѣть гичита на река Марица. — Въ засѣданието странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Тахиръ и Шакиръ Хаджи Абдиеви, Сюлейманъ Алиевъ и Османъ Юмеровъ, жит. отъ г. Харманлий, съ прошение, отъ 3 Априлий 1885 г. Н-о 984, са предявили искъ предъ Хасковский Окржж. Сѫдъ срѣщу Харманлийското Градско Общ. Управление, като излагатъ, че отъ древно врѣме бащитѣ имъ притѣжавали единъ каикъ, който каикъ слѣдъ смъртьта имъ е останалъ тѣмъ наслѣдство; при това още излагатъ, че бащитѣ имъ сѫ имали исключително право на ползуване за прекарване хора и стока чрезъ пѣть „гечита“ на рѣката Марица, называеми: „Елмалъ гечитъ“, „Кавакъ“, „Дерменъ алтѫ,“ „Алтѫ каба агачь“ и „Азмакъ гечитъ;“ обаче слѣдъ Русско-Турската война Харманлийското Градско Общ. Управление имъ присвоило каикътъ и почнало то да се ползува отъ спомѣнатитѣ „гечити“ за прекарване отъ единъ брѣкъ на р. Марица на другия хора и стока; заради това молатъ да ся осѫди Харманлийското Градско Общинско Управление да имъ отстѫпи петь гечита заедно съ каикътъ на тѣхно распорѣждание и притѣжание. Хасковский Окр. Сѫдъ разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на двѣтѣ страни, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 20 Юний 1885 год. Н-о 243, отхвърлилъ искътъ на истцитѣ, като неоснователенъ, кассателно до стопанското имъ право надъ петьтѣхъ спорни гечита на р. Марица, а колкото се отнася до искътъ на истцитѣ за спорната гимия, то за него да се отнесатъ до надлежното сѫдилище. По аппелативна жалба на истцитѣ, това дѣло се разглѣдвало и отъ Пловдивский Аппелат. Сѫдъ, който като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си, отъ 15 Декемврий 1886 год. Н-о 356, отмѣнилъ рѣшението на първата инстанция, като отхвърлилъ искътъ на истцитѣ

за исключително право на ползуване отъ спорнитѣ гечити и имъ предоставилъ право да се отнесатъ до надлѣжното сѫдилище за правото имъ на собственность върху спорната гимия. Недоволни и отъ това рѣшение на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ Тахиръ и Шакиръ Хаджи Абдиеви, Сюлейманъ Ахмедъ и Османъ Юмеровъ, чрезъ повѣренникътъ си Ашеръ А. Романо, сѫ подали въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Пловд. Аппел. Сѫдъ, е нарушилъ чл. 6 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, защото не ся е произнесълъ върху искътъ му за гимията. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощ. Прокурора, взе въ съображение: 1) Отъ производството на дѣлото ся вижда, че довѣрителитѣ на кассатора сѫ искали, както предъ Хасковский Окр. Сѫдъ, а така сѫщо и предъ Пловдивский Аппелат. Сѫдъ, да имъ се признай правото на собственность върху единъ каикъ и исключителното право ползуването отъ петь гечита на р. Марица; обаче Пловдивский Аппелат. Сѫдъ съ рѣшението си, отъ 15 Декември 1886 год. Н-о 356, ся е произнесалъ само върху второто искание на довѣрителитѣ на кассатора, и е отхвърлилъ искътъ имъ за исключително право на ползуването отъ петь гечита: „елмалъ-гечитъ“, „кавакъ“, „дерменъ-алтѫ,“ „алтѫ каба-агачъ“ и „азмакъ гечитъ“, като неосновенъ, а не ся е произнесалъ върху искането имъ за да се признае правото имъ на собственность върху спорний каикъ, като имъ предоставилъ право да се отнесѫтъ до надлежното Сѫдилище за разрѣшението на това имъ искание. Щомъ така е билъ заведенъ искътъ на довѣрителитѣ на кассатора, то Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е дълженъ билъ, съгласно съ 304 чл. отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила, да разглѣда ония части отъ рѣшението на Окръжний Сѫдъ, срѣщу които ся е потьжилъ кассатора и да се произнесе върху всичкитѣ точки на искътъ, тѣмъ паче, когато нѣма никакво основание, по мимо

искането на страните, да се дѣли искътъ, и като не е направилъ това, той е нарушилъ казанний 304 чл. отъ Временнитѣ Сждебни Правила и оплакването на кассатора по този въпросъ е основателно. Колкото се отнася до другото оплакване на кассатора, че Пловдивский Аппелативенъ Сждъ неправилно е отхвърлилъ искътъ на довѣрителитѣ му за исключителното правоползуване отъ спомѣнжтитѣ пѣть гечита, то неможе да бжде основателно, защото по тоя въпросъ кассатора се оплаква по сжществото на дѣлото, оцѣнението на което зависи напълно отъ субективното убѣждение на Сждътъ по сжщество и по кассационенъ редъ немогжтъ да се провѣряватъ такива оплаквания, които ся отнасятъ по сжществото на дѣлото, и които Сждътъ по сжщество ги вече оцѣнилъ. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **Опредѣлява**: Рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ отъ 15 Декемврий 1886 год. Н-о 356, защото е нарушена ст. 304 отъ Временнитѣ Сжд. Правила, съ силата на ст. 11 п. 6 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, да ся отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ Пловдивский Аппелативенъ Сждъ. —

Рѣшение, № 13.

Гр. София, 19 Януарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на петий Януарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощникъ Прокурора: Ив. Кассабовъ, слушa доложе-

ното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло Н-о 11, по описътъ за 1889 год., на Гъоша Атанасовъ, отъ с. Студена, Самоковска околия, съ Георги Ангеловъ, отъ сѫщото село, за сдна чешма. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтсвува само кассатора Гъоше Атанасовъ. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 20 Май 1885 год. до Самоковский Мировий Сѫдия, Георги Ангелковъ, изъ с. Студена, Самоковска Околия, ся потѫжилъ срѣщу Гъоше Атанасовъ и Никола Велиновъ, изъ сѫщото село, че произволно му присвоили една чешма близо до кѫщата му, направена отъ него (истеца) презъ 1884 год. като молилъ да ся осѫдятъ отвѣтницитѣ да му отстѫпятъ казаната чешма, или да му заплатятъ станалитѣ по направянието ѝ разноски. Самоковский Мировий Сѫдия, като изслуша по това дѣло обясненията на странитѣ, показанията на распитанитѣ по негово распорѣждание отъ Софийский Околиский Мировий Сѫдия свидѣтели, и направилъ понего оглѣдъ възъ мѣстото, съ рѣшението си отъ 23 Марта 1887 год. No 246, осѫдилъ Гъоше Атанасовъ и Никола Велиновъ да оставатъ въ сѫщото положение и мѣсто чешмата находяще ся до кѫщата на съжителя имъ Георгия Ангелковъ, както що си е била до преди есеньта на 1884 г. да заплатятъ на Георги Ангелковъ 134 лева и 10 стотинки разноски по водение дѣлото и денгуби, както и на свидѣтелитѣ по десятъ лева всѣкому за денгуби. По въззивна жалба на Гъоше Атанасовъ това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на двѣтѣ страни и отъ Софийский Окрѫженъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 17 Августъ 1887 год. като взелъ предъ видъ: „ 1) Че за подкрѣпление на аппелативната си жалба аппелатора подьржа, че баща му преди нѣколко години е поправялъ чешмата и се считалъ като собственикъ, слѣдователно и той, като наслѣдникъималъ право да я поправя и мѣсти по свое благоусмотрѣние; 2) Че за подкрепление на поддьржанието отъ него обстоятелство, аппелатора не представя никакви докумен-

ти отъ които да се костатира, че той дѣйствително има право собственость върху спорната чешма и като такъвъ да се распорѣжда съ нея (чешмата) както иска; 3) Че отвѣтната страна по апелъ не признава това обстоятелство, че апелотора има право подкрѣпено и основано на нѣкакви документи, въ силата, на което той (апелатора) да се распорѣжда съ спорната чешма; 4) Че това право на апелатора се напълно опровергава отъ свидѣтелскитѣ показания и оглѣда направенъ отъ Самоковский Мировий Сѫдия и 5) Че отъ показанията на свидѣтелитѣ наглѣда се констатира факта, че отвѣтната страна по апелъ е поправлявали общата съсѣдна до него чешма и апелатора съ нѣкои съсѣди е распѫдилъ работницитѣ и премѣстилъ чешмата, дѣйствие съ нищо не оправдано;“ — подтвърдилъ напълно рѣшението на Самоковский Мировий Сѫдия отъ 23 Марта 1887 год. No 246 и осѫдилъ апелатора Гьоше Атанасовъ да заплати на Георги Ангелковъ за водение на дѣлото въ втората инстанция 5 лева. Неблагодаренъ и отъ това рѣшение на Окрѫжний Сѫдъ, Гьоше Атанасовъ подалъ кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Софиский Окрѫженъ Сѫдъ е нарушилъ: 1) Чл. 100 отъ Граж. Мирово Сѫдопр., защото не взелъ во внимание апелативната му жалба и устнитѣ му обяснения дадени по дѣлото и 2) Чл. 1224 отъ Гражданскитѣ Отомански Закони, защото не основалъ рѣшението си на този членъ, съдържанието на който говорилъ въ негова полза. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада на дѣлото, устнитѣ обяснения на кассатора и заключението на Помощ. Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение; 1) Оплакването на кассатора за нарушението по това дѣло на чл. 100 отъ Гражд. Мирово Сѫдопроизводство съ това, че Окрѫж. Сѫдъ не взелъ во внимание апелативната му жалба и даденитѣ му по дѣлото устни обяснения, неможе да ся признае за основателно, защото отъ съобразителната часть на рѣшението ся вижда, че О-

кржжний Сждъ при разрѣшаванието на това дѣло е ималъпредъ видъ, както въззивната жалба на кассатора, тъй и всичкитѣ приведени по дѣлото обстоятелства, но че не имъ придалъ онова значение и сила, както кассатора мисли че могатъ да иматъ, това като ся отнася до сжществото на дѣлото, не подлѣжи на никое обсжждание по кассационенъ редъ. II) Оплакването на кассатора за нарушението на чл. 1224 отъ Гражд. Оттом. Законъ съ това, че Окржжний Сждъ не основалъ рѣшението си на този членъ, съдържанието на който говорилъ въ негова полза, така сжщо е неоснователно, защото отъ рѣшението на Окр. Сждъ ся вижда, че то между друго е основано и на чл. 1224 отъ Гражд. Оттом. Законъ, като ся убѣдилъ Сжда, слѣдъ оцѣняванието на представенитѣ по дѣлото доказателства въ противното на онова, което кассатора иска да каже.

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: кассационата жалба на Гьопие Атанасовъ, срѣщу рѣшението на Софийск. Окр. Сждъ отъ 17 Августа 1887 год., съ силата на чл. 153 отъ Гражд. Мирово Сждопр., като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 14.

Гр. София, 24 Януарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на десетий Януарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий Членъ: А. Маноловъ, Членове. Добри Руссковъ и Георги Згуревъ, при Секретарьтъ: Димитрий Исайевъ и въ присжтствието на Помощ Прокурор а: Иванъ Кассабовъ, слуша доложеното отъ:

членътъ Маноловъ гражданско дѣло Н-о 1 по описътъ за 1889 г., на П. Драндаровъ, повѣреникъ на Ст. Джансъзовъ, отъ г. София, съ Манолъ и Петръ Величкови, отъ с. Княжево, Софийска Околия, за едно селище. — Въ засѣданието отъ странитѣ присъствуваше кассатора Ст. Джансъзовъ, съ повѣреника си Драндаровъ, а Манолъ и Петръ Величкови, се явиха лично.

Обстоятелствата съ тѣзи: съ прошение отъ 15 Септемврий 1884 година до Софийский Окръженъ Съдъ, Манолъ и Петръ Величкови, изъ с. Княжево, Софийска Околия, като излагатъ, че притѣжаватъ едно селище въ мѣстностьта на с. Княжево, между съсѣди: пивоварна фабрика, С. Джансъзовъ, воденична вада отъ двѣ страни и пѫть, съ пространство единъ уврать, което Ст. Джансъзовъ, изъ гр. София, заградилъ съ дуваръ, молили да ся призове послѣдний и ся осъди да имъ отстъпи въпросното селище и да имъ заплати съдебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. Софийский Окръженъ Съдъ, като изслушалъ по това дѣло обясненията на странитѣ и распиталъ по него свидѣтели, съ рѣшението си отъ 26 Ноемврий 1884 год. Н-о 353 осъдилъ Стояна Джансъзовъ да предаде на Манолъ и Петръ Величкови казанното селище и да имъ заплати съдебни разноски 23 лева. По въззивна жалба на Стефанъ Іордановъ, повѣреникъ на Стоянъ Джансъзовъ, това дѣло е разглѣдано въ присъствието на двѣтѣ страни и отъ Софийский Апелативенъ Съдъ, който, слѣдъ като постановилъ да ся извърши по него чрезъ едного отъ членоветѣ на Софийский Окр. Съдъ дознание чрезъ околни люди, съ рѣшението си отъ 30 Юний 1887 год. Н-о 131, като взелъ предъ видъ: „ 1) Че Манолъ и Петръ Величкови отъ с. Княжево, Софийска Околия молятъ да се осъди Ст. Джансъзовъ, отъ гр. София, да имъ отстъпи едно селище съ пространство единъ уврать находяще се въ мѣстностьта на село Княжево между съсѣди: пивоварна фабрика, Ст. Джансъзовъ, воденична вада, отъ двѣ страни и пѫть, което Ст. Джансъзовъ заградилъ съ дуваръ, и което било притѣжа-

жание на ищецитѣ: 2) Че за доказателство на правото си за владѣние на спорното мѣсто, Манолъ и Петръ Величкови се облѣгатъ върху свидѣтелството на мѣстни жители, а пакъ отъ извършеното по това дѣло дознание чрѣзъ околни люди се удостовѣрява, че спорното мѣсто, което Ст. Джансѫзовъ заградилъ заедно съ друго едно мѣсто е притѣжание на казаннитѣ Манолъ и Петръ Величкови: 3) Че утвърждението на Аппелатора, какво той не е владѣялъ спорното мѣсто, а Хриса Джансѫзова, за доказателство на което представя препись отъ крепостенъ актъ, та искътъ не се относилъ до него (аппелатора), — неможе да се вземе въ внимание, тъй като отъ показанията на свидѣтелитѣ се види, че той е заградилъ спорното мѣсто, което нѣщо той и не отрича; колкото за крѣпостний актъ, на основание на който той не се брои длъженъ да не отговаря като отвѣтникъ по дѣлото, тоя актъ неможе да се вземе въ внимание за тая цѣль, защото е за праздно мѣсто-селище, което има други съсѣди и е притѣжание на третото лице, което не участвува въ дѣлото и отъ което лице Ст. Джансѫзовъ нѣма пълномощие да говори въ негова защита и отъ негово име;“ — подтвърдилъ рѣшението на Соф. Окр. Сѫдъ отъ 26 Ноември 1884 год. Н-о 353, съ което е осѫденъ Стоянъ Джансѫзовъ да предаде на Манолъ и Петръ Величкови едно селище въ с. Княжево, съ пространство единъ уврать, между съсѣди: пивоварната фабрика, С. Джансѫзовъ, воденична вада отъ двѣ страни и пьть, и да заплати още 23 лева сѫдебни разноски, а въ Държавното сѫкровище три лева за неплатени призовики въ втората инстанция. Срѣщу това рѣшение на Аппелативний Сѫдъ, П. Драндаровъ, повѣреникъ на Ст. Джансѫзовъ, подалъ кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ: 1) ст. 235 п. 3 отъ Временитѣ Сѫдебни Правила, защото не е взелъ въ внимание заявений му отводъ, че довѣрительтъ му не е никакъ отговоренъ по това дѣло, за доказателство на което, представилъ крепостенъ актъ, и 2) чл. чл.

1 и 4 отъ закона за дознанието, защото не ся измѣрило мѣстото, съгласно опредѣлението на съда да стане дознание чрезъ околни люди.

Върховний Кассационенъ Съдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото, устнитѣ обяснения на странитѣ и заключението на Помощникъ Прокурора за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Оплакването на кассатора, че по това дѣло Соф. Апелативенъ Съдъ нарушилъ ст. 235 п. 3 отъ Временитѣ Съдебни Правила, защото не взелъ въ внимание заявений му отводъ, че довѣрительтъ му не е никакъ отговоренъ по това дѣло, за доказателство на което представилъ крепостенъ актъ, не може да бъде основателно, защото отъ третото съображение на потъженото рѣшение ся вижда, че предявения отъ страна на кассатора отводъ, не е билъ уваженъ за това, защото Апелативний Съдъ, слѣдъ като обсъдилъ представения за подкрѣпление на отвода крѣпостенъ актъ, дошелъ до убѣждение, като Съдъ по същество, че въпросния актъ ся отнася, не до спорното селище което отвѣтника заградилъ, а за праздно мѣсто-селище, което има други съсѣди: 2) Второто оплакване на кассатора за нарушението на чл. чл. 1 и 4 отъ Закона за дознанието, защото не ся измѣрило мѣстото, съгласно опредѣлението на Съда да стане дознание чрѣзъ околни люди, така сѫщо неможе да ся признае за основателно, защото отъ опредѣлението на Аппелат. Съдъ, за да ся извърши по дѣлото дознание чрезъ околни люди, не ся вижда да е имало постановление за измѣрването на спорното мѣсто, нито пъкъ ся вижда да е възбуждано за това въпросъ отъ страна на кассатора предъ Апелативний Съдъ за да биималъ възможность и Върховний Кассационенъ Съдъ, въ този случай, да провѣри казаното оплакване на кассатора по кассационенъ редъ. —

Водимъ отъ тѣзи съображения Върховний Кассационенъ Съдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на П. Драндаровъ, повѣреникъ на Ст. Джансъзовъ, срѣщу рѣшението на Софийский Апелативенъ Съдъ,

отъ 30 Юний 1887 год. подъ Н-о- 131, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 15.

Гр. София, 24 Януарий 1889 година.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на десетий Януарий хилядо осемстотинь и осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Секретарьтъ: Димитрий Исайевъ и въ присѫтствието на Помощн. Прокурора: Ив. Кассабовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя, Гражданско дѣло Н-о 5 по описьтъ за 1889 год., на Димитръ Николовъ Мѫнзовъ, отъ г. Руссе, съ Айше и Гюллю Тахирови и Шерифа Абу-Яхаева, отъ сѫщий градъ, за една кѫща. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствува само Гаврийлъ Орошаковъ, повѣренникъ на кассатора Д. Н. Мѫнзовъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 3 Юлия 1886 година Айше Тахирова, Гюлю Тахирова и Шерифа Абу-Яхаева мѣстни жителки, подали на Руссенский Градский Мировий Сѫдия прошение, въ което казватъ, че Димитръ Н. Мѫнзовъ отъ гр. Руссе не желеялъ да имъ предаде собственийтъ имъ домъ, и съ това нарушава владѣнието имъ; затова молятъ Сѫдията да го призове и осѫди да имъ заплати наемъ за кѫщата, находящи се на Лома при вехтата баня, по 20 лева на мѣсецъ—всичко 2400 гроша за 24 мѣсеца заедно съ сѫдебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. Руссенский Градский Мировий Сѫдия, глѣдалъ дѣлото на 20 Мартъ 1887 год. въ отсѫтствие на от-

вѣтникътъ и рѣшилъ задочно: Димитръ Н. Мжнзовъ да испраздни и предаде на истцитѣ Айше и Гюлю Тахирови и Шерифа Абу-Яхаева кжщата находяща се въ г. Руссе подъ Н-о 1132 на Лома при вехтата баня. По отзивъ срѣщу туй рѣшение отъ Димитръ Н. Мжнзовъ, сжщийтъ Сждия разглѣдалъ дѣлото отново на 15 Юний 1887 год., когато отвѣтника възразилъ, че той купилъ кжщата за 1500 лева отъ истцитѣ, на които броилъ 600 лева съ условие да имъ брои другитѣ слѣдъ два-три дена, като му доставатъ актоветѣ. Нъ като му не доставили такива слѣдъ изминуване на много врѣме, далъ ги подъ Сждъ, или актъ да му издадатъ, или паритѣ да му повърнатъ. Нъ както се види отъ находящий се при дѣлото преписъ отъ рѣшение Н-о 53 отъ 26 Мартъ 1886 год. на Върховний Кассац. Сждъ, по дѣло мѣжду сжщитѣ страни, както неговий искъ, така и насрѣщний искъ на истцитѣ за излизание на Мжнзова отъ кжщата били отхвърлени отъ Руссенский Окр. Сждъ съ рѣшение Н-о 33 отъ 8 Мартъ 1885 год., въ което не било казано, че той трѣбва да излезе отъ кжщата, и Върховний Сждъ потвърдилъ това рѣшение. Затова добавилъ, че неможе да излѣзе отъ кжщата, догдѣто му неповърнатъ 600 лева. Руссенский Градский Мировий Сждия съ рѣшението си отъ сжщий день рѣшилъ: Димитръ Н. Мжнзовъ да испраздни и предаде на истцитѣ Айше и Гюлю Тахирови и Шерифа Абу Яхаева кжщата находяща се въ г. Руссе Н-о 1132 на Лома подъ Хасанъ Беевата баня и да имъ заплати 26 лева за водение на дѣлото. Противъ това рѣшение Димитръ Н. Мжнзовъ подалъ аппелативна жалба въ Руссенский Окр. Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 8 Септемврий 1887 г. и съ рѣшението си отъ 11 Септемврий с. г. между друго като взелъ предъ видъ: че за сжщата тъзи кжща испразванието и предаванието на която истцитѣ искатъ отъ аппелатора Мжнзовъ, този послѣдния още презъ 1884 г. ся е сждилъ съ истцитѣ, отъ като я билъ купилъ, а тѣ отказвали да му издадътъ домашенъ актъ или аравоната (задатька) отъ 600 ле-

ва да му повърнатъ и Окр. Сждъ отказалъ въ искътъ му, като неоснователенъ, което става явно отъ обясненията на странитѣ и отъ рѣшението Н-о 53 на Върховний Кассационенъ Сждъ, находяще се при дѣлото, слѣдователно въпросътъ за тъзи къща, като еднажъ рѣшенъ окончателно и отъ Върховний Кассационенъ Сждъ за въ полза на истцитѣ, то тѣзи послѣднитѣ сж въ правото си да си искатъ къщата отъ Мѫнзова; Че насрѣщния искъ отъ 600 лева, заявенъ предъ Мировий Сждия отъ аппелатора, неможе да си има мѣстото, тъй като за сѫщитѣ тѣзи именно 600 лева, той аппелатора се е сждилъ и Сждътъ му е отказалъ въ искътъ като неоснователенъ и че отводътъ заявенъ предъ Мировий Сждия отъ аппелатора, по ст. 36 п. 2 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и настояванието му за оставание дѣлото висяще, си тоже нѣма мѣстото и неможе да се вземе въ внимание, тъй като Углавното дѣло, за което казва че ималъ заведено, споредъ представеното при дѣлото удостовѣрение Н-о 1953 на Руссенский Окр. Сждъ, нѣма нищо общо съ настоящето дѣло, тъй като то е заведено противъ нѣкой си Ахмедъ и Хасанъ Хаджи Сюлеманови и Хаджи Хюсеинъ Алишовъ за лжесвидѣтствуване, — потвърдилъ напълно рѣшението на Руссенский Градский Мировий Сждия отъ 15 Юния 1887 год. по Гражданското му дѣло Н-о 1189|86 год. Недоволенъ отъ това рѣшение на Руссенский Окр. Сждъ Димитръ Н. Мѫнзовъ се потъжилъ срѣщу него въ Върховний Кассац. Сждъ съ кассационна жалба, въ която се оплаква че по това дѣло Руссенский Окр. Сждъ нарушилъ: 1) Чл. 9 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото отхвърлилъ насрѣщний му искъ на това основание, че по него имало вече сждебно рѣшение; 2) Чл. 36 п. 1 отъ сѫщото Сждопр., че не приелъ отводътъ му за оставяние дѣлото висяще до разглѣжданието на едно углавно дѣло, което имало тѣсна свръзка съ настоящето; 3) ст. 266 отъ Врем. Сжд. Правила и п. 4 отъ 11 ч.л. отъ Учреждението на Върховний Сждъ, за щото оставилъ безъ разрѣшение въпроситѣ по искътъ.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада. устнитѣ обяснения на повѣренника на кассатора и заключението на Помощ. Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Отъ рѣшението на Върховний Кассационенъ Сѫдъ отъ 26 Мартъ 1886 год. Н-о 53 се види, че кассационната жалба на Д. Н. Мѫнзовъ е оставена безъ послѣдствие само относително оплакването ту за нарушение чл. 68 отъ Гражд. Мирово Сѫдопроизводство, че Руссенский Окр. Сѫдъ билъ допустналъ да се распитватъ свидѣтели за доказване продажба на недвижимъ имотъ. Отъ друга страна Руссенский Окр. Сѫдъ, съ рѣшението си отъ 8 Маий 1885 г. Н-о 33, е постановилъ буквално: „ да откаже въ искътъ на Д. Мѫнзовъ, като неоснователенъ, като го осѫжда да заплати на отвѣтницитѣ сѫдебни разноски 34 лева 25 ст.; въ насрѣщний искъ на отвѣтницитѣ, като недоказанъ, да се откаже.“ Нъ тъй като искътъ на първийтъ е билъ за издаване актъ за спорната кѫща, или за повърщание 600 лева дадени срѣщу условната цѣна за кѫщата, а насрѣщний искъ на вторитѣ е билъ за изпразнуване и предаване тѣмъ сѫщата кѫща, то е очевидно, че щомъ Руссенский Окр. Сѫдъ съ рѣшението си Н-о 139 по настоящето дѣло е разрѣшилъ по сѫщество искътъ на истцитѣ за изпразнуване и предаване тѣмъ спорната кѫща отъ Д. Мѫнзовъ, то неправилно е оставилъ безъ разглѣждание и рѣшение по сѫщество насрѣщний искъ на послѣдний за повърщание даденитѣ отъ него на ищцитѣ 600 лева; защото е явно противоречие да се признае, по единийтъ искъ да има присѫдено нѣщто, а по другийтъ да нѣма, когато, както се каза, горѣпоменѫтото рѣшение на Върховний Кассационенъ Сѫдъ Н-о 53, таково противорѣчие не представлява. Затова оплакването на кассатора, че Руссенский Окр. Сѫдъ отхвърлилъ насрѣщний му искъ на това основание, че по него имало вече сѫдебно рѣшение е основателно и е нарушенъ въ тоя случай чл. 100 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, който, мѣжду друго предписва на Сѫдътъ да приема въ съображе-

ние всичкитѣ приведени обстоятелства по дѣлото; II) Оплакването на кассатора, за нарушение чл. 36 п. 1 отъ Гражд. Мир. Сждопроизводство е неоснователно, защото въ случай, че кассатора би добилъ въ своя полза присѫда по Углавното дѣло, то вратата на правосждието му сѫ отворени (чл. чл. 152 п. 2 и 154 отъ Гражд. Мир. Сждопроизводство); III) Колкото за оплакването на кассатора за нарушение ст. 266 отъ Вр. Сѫд. Правила и п. 4 отъ чл. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, то ся являва сѫщо тъй неоснователно, защото отъ производството по дѣлото не се види Сѫдътъ да е оставилъ нѣкой въпросъ по искътъ не разрѣшенъ, а пакъ самъ кассатора не показва, какви въпроси по искътъ Сѫдътъ е оставилъ безъ разрѣшение. —

Водимъ отъ горѣизложеното Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Руссенский Окр. Сѫдъ отъ 11 Септемврий 1887 год. No 139, защото е нарушенъ чл. 100 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ сѫщото Сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание, да ся испрати въ Търновский Окржженъ Сѫдъ. —

Рѣшение, №. 16.

Гр. София, 24 Януарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на десетий Януарий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ при Секретаря Димитрий Исайевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора Ив. Кассабовъ, слуша доложеното

отъ членътъ Добри Русковъ гражданско дѣло Н-о 10 по описътъ за 1889 год., на Хасанъ Рушидовъ отъ гр. Кюстендилъ, съ К. П. Шулевъ, отъ г. София, за 21 лири турски — стойность на 21 кола сѣно. — Въ засѣданието се яви К. П. Шулевъ, а отъ страна на кассатора яви се повѣреника му — Д. В. Македонски. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Константинъ П. Шулевъ отъ г. София, съ прошение, отъ 21 Юний 1886 год., е завелъ искъ предъ Кюстендилский Мировий Сждия срѣщу Хасанъ Рушидовъ, отъ г. Кюстендилъ, за 21 лири турски, за гдѣто послѣдний покосилъ презъ 1885 год. ливадата му находяще се въ Мошоначевъ чифликъ, прибралъ сѣното ѝ и съборилъ колибата му, която се намирала въ сжщата ливада; заради това искалъ да се осжди Хасанъ Рушидовъ да му заплати 20 лири турски за покосеното сѣно и 1 лира за сжборената колиба и на сждебнитѣ разноски. Кюстендилский Мировий Сждия разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на странитѣ и, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 26 Маий 1887 г. Н-о 308, осждилъ Хасанъ Рушидовъ да заплати на К. Шулевъ 23 лири турски —стойность на 23 кола сено, а искътъ на К. Шулевъ за една лира турска за съборената колиба отхвърлилъ като недоказанъ. По аппелативна жалба на Хасанъ Рушидовъ, въ която се оплаквалъ, че Мировий Сждия го осждилъ на повече отъ колкото е искълъ истецътъ, това дѣло се разглѣдвало въ присжтствието и на двѣтѣ страни отъ Кюстендилский Окр. Сждъ, който като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 31 Августъ 1887 год. Н-о 81, видоизмѣнилъ рѣшението на първата инстанция, като осждилъ Хасанъ Рушидовъ да заплати на К. Шулевъ само 21 лири турски за покосеното сѣно 21 кола, а искътъ на К. Шулевъ за обезщетение отъ развалената колиба отхвърлилъ като недоказанъ. – Недоволенъ отъ това рѣшение на Кюстендилский Окр. Сждъ Хасанъ Рушидовъ е подалъ въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се

оплаква, че по това дѣло Кюстендилский Окр. Сѫдъ е нарушилъ: 1) Чл. чл. 48 и 93 отъ Гражд, Мир. Сѫдопроизводство, защото не били доказани количеството и цѣната на вдигнатото сѣно) 2) Чл. 147 отъ Гражданско Мир. Сѫдопроизводство, защото не било предлагано на странитѣ помирение. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившитѣ ся страни и заключението на Помощ. Прокурора, взе въ съображение: 1) Оплакването на кассатора, Хасанъ Рушидовъ, че Кюстендилский Окр. Сѫдъ е нарушилъ по това дѣло чл. чл. 48 и 93 отъ Гражданского Мир. Сѫдопроизводство, защото не били доказани количеството и цѣната на вдигнатото сѣно, неможе да бѫде основателно, тъй като Кюстендилский Окр. Сѫдъ, при разглѣждането на това дѣло е призналь съ рѣшението си, че истецътъ К. Шулевъ, е доказалъ искътъ си, че му е било вдигнато отъ ливадата 21 кола сѣно и че едната кола сѣно струвала въ него врѣме една лира, та заради това осѫдилъ кассатора да заплати на истеца двадесеть една лира за вдигнатото сѣно. Щомъ Кюстендилский Окр. Сѫдъ е призналь това, то той, като е осѫдилъ кассатора да заплати на истеца 21 лири за вдигнатото сѣно, никъкъ не е нарушилъ 48 и 93 чл. чл. отъ Гражд. Мирово Сѫдопроизводство, защото споредъ казаннитѣ членове оцѣнката, да ли истецътъ е доказалъ искътъ си и да ли има нужда да се иска заключението на вѣщи людье за опредѣление стойностьта на сѣното? зависи напълно отъ субективното убѣждение на Сѫдътъ по същество и Върховний Кассационенъ Сѫдъ, съгласно 5 чл. отъ Сѫдоустройството, неможе да влиза въ оцѣнката на въпроси по същество на дѣлото, които Сѫдътъ по същество ги е оцѣнилъ; 2) Колкото се отнася до оплакването на кассатора за нарушението по това дѣло на чл. 147 отъ Гражд. Мирово Сѫдопроизводство, защото не било предлагано на странитѣ помирение, то и това оплакване неможе да бѫде основателно, защото то не ся потвърдява отъ

фактическа срана, тъй като отъ производството на дѣлото се вижда, че Кюстендилский Мировий Сѫдия при разглѣждането на това дѣло е предлагалъ на странитѣ помирение, но тѣ сѫ отказали. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Ксационната жалба на Хасанъ Рушидовъ, срѣщу рѣшението на Кюстендилский Окр. Сѫдъ отъ 31 Августъ 1887 год. Н-о 81, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователно, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 17.

Гр. София, 24 Януарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на десетий Януарий хиляда осемстотинь осъмдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Секретарьтъ: Димитрий Исайевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: Иванъ Кассабовъ, слушa доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло No. 6 по описътъ за 1889 г., на Тотю Маноловъ, пълномощникъ на Мурсалската Селска Община, съ Георгий и Христо Маневи. за кория и нива. Странитѣ не се явиха. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 10 Май 1885 год. до Старо-Загорский Окржженъ Сѫдъ, Георги и Христо Маневи, изъ с. Евджилери, Чирпанска Околия, ся потѫжили срѣщу кмета и старѣитѣ на село Мурсалково, сѫщата Околия, че имъ присвоили една нива отъ 30 уврата и кория отъ 50 уврата, която изсекли. За това моли да ся осѫди Общината на село Мурсалково, да имъ отстѫпи корията и нивата, и да

имъ заплати 10,500 гроша обезщетение за изсичанието на корията. За доказателство на иска си представили една тапия и продавателно отъ 11 Септемврий 1298 година. Старо-Загорский Окр. Сждъ, като изслушалъ по това дѣло обясненията на странитѣ и распиталъ по него свидѣтели, съ рѣшението си отъ 29 Юлий 1886 год. No 67 опредѣлилъ: „признава заявения искъ отъ Георги и Христо Маневи, противъ общината на село Мурсалково, за една кория отъ 50 уврата и една нива отъ 30 уврата, находящи ся въ Евджилерското землище въ мѣстностьта называема: „Биюкъ кая“ Чирпанска Околия съ предели: коритѣ и нивата на Мехмедъ Али Фетта Беевъ, Видю, Домузъ Гьолу и Ески — Салъ, за доказанъ и осжжда помѣнатата Община да имъ отстжпи въпроснитѣ кория и нива, искътъ на истцитѣ за обезщетение отъ 10500 гроша отхвърля, като недоказанъ. Осжжда Общината на село Мурсалково, въ лицето на кмета и старейтѣ, да заплати на истцитѣ сждебни и за водение на дѣлото разноски 273 гроша и 8 лева, — да внесе въ Сжда за шесть неплатени призовки 6 лева и да заплати на свидѣтелитѣ по 14 лева на всѣкиго.“ По въззивна жалба на Тотю Маноловъ повѣренникъ на Мурсалската селска Община, това дѣло е разглѣдано въ присжтствието на двѣтѣ страни и отъ Пловдивский Апелативенъ Сждъ, който съ рѣшението си отъ 8 Декемврий 1886 година Н-о 368, като взелъ предъ видъ 1) че истцитѣ, Георги и Христо Маневи, въ доказателство на иска си, че спорнитѣ кория и нива сж тѣхна собственность, сж представили едно продавателно отъ 11 Септемврий 1298 година и тапията на първий притѣжатель на тѣзи имущества, Смаила Салиоглу. Отъ продавателното се доказва, че прѣзъ 1879 г. истцитѣ сж купили корията и нивата отъ Смаилъ Салиоглу който ги владѣялъ съ представената тапия; 2) че Смаилъ Салиоглу е продалъ спорнитѣ имущества на истцитѣ, това не се отрича отъ Мурсалската Община, което се доказва още и отъ испитанитѣ свидѣтели въ първостепенното Сждилище, но Общината заявява

само, че Смаилъ Салиоглу не е билъ собственникъ на курията и нивата и че представената тапия отъ истцитѣ, въ която се казвало, че Салиоглу е билъ собственникъ е била фалшива; 3) че Мурсалската Община, за да докаже че тапията е недѣйствителна иска щото Съда да направи справка въ Девтерханата, отъ която щелъ да се убѣди, че такава тапия не е била издавана на Смаилъ Салиоглу; но това искание на страната не може да се уважи, тъй като Съда не е въ правото си да събира доказателства на странитѣ въ процесса: 4) че както въ първата инстанция, тъй и въ втората отвѣтната страна е оспорявала тапията но въ подкрѣпление на това оспорявание. не е представила никакви доказателства. И исканието ѝ да ѝ се даде срокъ за да докаже фиктивностьта на тапията, неможе да се вземе въ внимание, тъй като тя отъ 29 Юлий настоящата година, когато се е издало рѣшението на първостепенното Съдилище, до сега е имала възможность да представи всичкитѣ си доказателства за тъзи цѣль; 5) че страната, като непредставлява никакви доказателства за недѣйствителностьта на тапията, то тя трѣбва да сепр иеме за валидна. Ако отвѣтната страна бѣше указала на лицето, което е фалшифицирало тапията, тогава щеше да бъде нуждно да стане углавно изслѣдвание, чрѣзъ което да се констатира да ли въпросната тапия е фалшива и да ли указанното лице е извършило тъзи фалшификация. Въ такъвъ случай щѣше да се даде възможность на страната по углавенъ рѣдъ да представи своитѣ доказателства. Но тъй като тя заявява само, че тапията е фалшива, то ней принадлѣшеше да представи до сега всичкитѣ доказателства за да докаже своето домогвание; 6) че истцитѣ въ доказателство на искътъ си за 10,500 гроша обезщетение за изсѣчената курия, се ссилаятъ на самопризнанието на отвѣтната страна, че тя имъ е изсѣкла курията. Но отъ обясненията на Общината дадени, както въ първата инстанция, тъй и въ втората се вижда, че тя е сѣкла корнитѣ си, а не е самопризнала, че е изсѣкла и спорната кория. Даже и да

се предположи, че дѣйствително селото е изсѣкло курията, истцитѣ трѣбваше да докажатъ какво количество дърва сж изсѣчени и колко струватъ тѣзи дърва, а тѣ като заявляватъ само, че стойностьта на изсѣченитѣ дърва струватъ 10500 гроша и като недоказватъ това, то тѫзи часть отъ иска имъ неможе да се приеме за доказанъ;“ — подтвърдилъ рѣшението на Старо-Загорскій Окр. Сждъ отъ 29 Юлий 1886 год. Н-о 67 и сждебнитѣ разноски за втората инстанция възложилъ върху двѣтѣ страни. Срѣщу това рѣшение на Апелат. Сждъ, Тотю Маноловъ, пълномощникъ на Мурсалсковата селска Община, подалъ кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Пловдивскій Апелат. Сждъ е нарушилъ: 1) чл. 98 отъ Вр. Сжд. Правила, защото истцитѣ нѣмали право да ходатайствуватъ прѣдъ Сждилищата по чужди дѣла; и 2) Чл. 36 отъ Закна за земитѣ и чл. чл. 31 и 34 отъ Закона за нотариуситѣ и ст. ст. 524 и 528 отъ Вр. Сжд. Правила, защото продажбата на спорната земя не била станала прѣдъ надлѣжний чиновникъ. —

Върховний Кассационенъ, Сждъ като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощ Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) отъ производството не ся вижда, щото истцитѣ по настоящето дѣло да сж представлявали нѣкои чужди интереси, или пакъ да сж ся явявали като повѣренници по чужди дѣла, както иска да каже кассатора, за да може да бѫде заинтересованъ за тѣхъ постановлението на ст. 98 отъ Вр. Сжд. Правила, а на противъ, отъ сжщото производство на дѣлото се вижда че истцитѣ, както прѣдъ първата, тъй и прѣдъ втората сждебни инстанции сж фигурирали като прями заинтересовани по дѣлото страни, въ защита на свои собственни, а никакъ не и на чужди права. Това като е тъй, то оплакването въ този случай на кассатора за нарушението на ст. 98 отъ Вр. Сжд. Правила, ся явява съвършенно неумѣстно и като такова неможе да се признае за основателно. 2) отъ съобразителната часть на рѣшението ся вижда, че Апелативний Сждъ,

за да признае истцитѣ за притѣжатели на спорното недвижимо имущество, слѣдъ като обсѫдилъ значението и силата на представеннитѣ отъ истцитѣ домашенъ продавателенъ записъ отъ 11 Септемврий 1298 год., както и тапията на първиятъ притѣжатель, т. е. на Смаилъ Салиоглу, който продалъ спорното имущество на истцитѣ, което обстоятелство и кассатора не отричалъ, дошелъ до убѣждение да признае продажбата на въпросното недвижимо имущество за дѣйствителна и Законна. — нѣщо което не само че не противорѣчи на Закона, но въ данниятъ случай. Сѫдътъ напълно ся е съобразилъ съ предписанието на чл. 2 отъ Закона за домашнитѣ актове. Слѣдователно, оплакването на кассатора, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ чл. 36 отъ Закона за землитѣ, чл. чл. 31 и 34 отъ Закона за Нотариуситѣ и ст. ст. 524 и 528 отъ Вр. Сѫд Правила, защото продажбата на спорната земя не била станала предъ надлѣжний чиновникъ, неможе да се признае за основателно.

Водимъ отъ тѣзи съображения Върховний Ксацио-ненъ Сѫдъ **опредѣлява:** Кассационната жалба на Тотю Маноловъ, пълномощникъ на Мурсалеката селска Община, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 8 Декемврий 1886 год. Н-о 368, съ силата на ст. 11 отъ учреждението на Върховний Сѫдъ, като не основателна, да се остави безъ послѣдствие

Рѣшение, №. 18

Гр. София, 26 Януарий 1889 г.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на дванадесетий Януарий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета год.,

въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Василий Мариновъ, при Помощ.-Секретарътъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-рь Петръ И. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло Н-о 9 по описътъ за 1889 година, на Али Молла Хаджи Хасановъ, кметъ на с. Кара-Таиръ, Пловдивска Околия, съ Исмаилъ и Мехмедъ Хаджи Салиеви, отъ сѫщото село, за три ниви около 67 уврата. — Въ засѣданието странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 27 Февруарий 1884 год. Исмаилъ и Мехмедъ Хаджи Салиеви, жители на село Кара-Тахиръ, Пловдивска Околия, подали на бившето Пловдивско Окрѫжно Гражданско Сѫдилище прошение, въ което казватъ, че притѣжаватъ въ землището на селото Кара-Тахиръ съ Законни владала три парчета ниви около 67 уврата които кметътъ на селото въ името на общината имъ ги оспорявалъ като часть отъ мѣрата имъ и имъ препятствувалъ да събиратъ ходжрета отъ лицата, които ги работатъ за това молятъ да се призове кметътъ Адемъ Хаджи Юмеровъ въ името на Общината Кара-Тахиръ и да се осѫди да имъ не припятствува да си владѣятъ свободно казанитѣ ниви, като се припознаятъ за законни притѣжатели съгласно съ владалата имъ и да се осѫди общината на сѫдебнитѣ и по водѣние на дѣлото разноски. — Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ глѣдалъ дѣлото на 16 Априлий 1886 год. въ отсѫтствие на отвѣтната страна. Повѣренника на истцитѣ обяснилъ, че отъ представеннитѣ три турски тапии се виждало, че означенитѣ въ тѣхъ ниви принадлѣжатъ на довѣрителитѣ му, затова молилъ да се признаятъ послѣднитѣ за притѣжатели на тритѣ ниви и да се осѫди кмета, Адемъ Хаджи Юмеровъ на сѫдебнитѣ разноски. Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ съ задочно рѣшение отъ сѫщий день Н-о 66, признаялъ братия Исмаилъ и Мехмедъ Хаджи Салиеви за притѣжатели на три ниви находящи се въ землището на селото Кара-Тахиръ въ опрѣделени мѣстности и граници и осѫдилъ отвѣт-

ната страна на съдебнитѣ по дѣлото разноски. — Рашидъ Юсеиновъ, като кметъ на Общината на село Кара-Тахиръ подалъ срѣщу това рѣшение отзивъ въ същий съдъ, който гледалъ дѣлото на 28 Юний 1886 год., когато повѣренника на отвѣтната страна казалъ да му се допустне да докаже, че спорнитѣ мѣста съ мера, а за тапиитѣ казалъ, че тѣ сж издадени въ 1299 арапско лѣточисление или 1882 година, когато въ мѣстото управлявалъ другий, а не турция, та истцитѣ не могли да станжтъ притѣжатели на мѣстата съ тапии, а съ Източно-Румалийско владало. — Освѣнь това тапиитѣ нищо не доказвали, защото тапиитѣ на сички околни ниви гласѣли, че това мѣсто е мера, което околнитѣ села били готови да засвидѣтелствуватъ, и поискалъ да се направи мѣстенъ огледъ, като се задължатъ притѣжателитѣ на околнитѣ ниви да представатъ тапиитѣ си за тѣхъ. — Съдътъ отложилъ дѣлото за да стане мѣстенъ огледъ съ распитъ на свидѣтели, при който отвѣтникътъ да представи тапиитѣ на околнитѣ ниви. Пловдивский Окржженъ Съдъ разгледалъ дѣлото на 30 Декемврий 1886 год., когато повѣренника на истцитѣ казалъ, че отъ свидѣтелскитѣ показания при огледътъ излиза, че спорнитѣ мѣстности били мѣра на основание само на това, че тѣ отъ 20—30 години не сж виждали да се обработватъ и служили за паша на добитъкътъ; наистина довѣрителитѣ му не сж ги обработвали, нъ сега като се оттеглили водитѣ, тѣ сж въ право да ги владѣятъ съгласно чл. 69 отъ Законътъ за землитѣ, защото чрѣзъ огледътъ се констатирало, че тапиитѣ сеотнасятъ до спорнитѣ мѣста. Повѣренникътъ на отвѣтната страна възразилъ, защото сж извадени въ Цариградъ че тия документи не сж автентични, когато мѣстото било друго правителство, и че при огледътъ се доказало, че границитѣ не били, както ся показани въ тапиитѣ.— Съдътъ съ рѣшението си отъ същий день No 343 отхвърлилъ искътъ на Исмаилъ и Мехмедъ Хаджи Салиеви за 67 уврата ниви находящи се въ землището на село Кара-Тахиръ и ги осждилъ на

сѫдебнитѣ по дѣлото разноски. Срѣщу това рѣшение на Пловдивский Окр. Сѫдъ, Г. Цвѣтковъ, като пълномощникъ на Исмаилъ и Мехмедъ Хаджи Салиеви подалъ въззивна жалба въ Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ, който глѣдалъ дѣлото на 22 Маия 1887 год. и го отложилъ да стане оглѣдъ на спорното мѣсто за констатирание, да ли се намиратъ подобни ниви съ подобни граници съгласно съ тапиитѣ, и слѣдъ като станалъ оглѣдътъ, Сѫдътъ разглѣдалъ дѣлото на 1 Юлия 1887 год. и съ рѣшението си отъ 10 Юлий с. г. Н-о 144, между друго, като взелъ предъ видъ, че за доказателство на искътъ си истцитѣ сѫ представили предъ първостепений Сѫдъ три тапии за спорнитѣ ниви, издадени отъ турското управление, съ които на пълно доказвали искътъ си за спорнитѣ три ниви, — че предмѣтнитѣ тапии ако и да сѫ издадени отъ турското управление, когато е била вече създадена Източна Румелия, но тия сѫщи тапии сѫ преписи отъ старитѣ тапии на сѫщитѣ аппелатори, които сѫ извадени отъ тефтерханата въ Цариградъ, гдѣто се съхраняватъ всички издадени отъ турското правителство тапии. Слѣдователно, предмѣтнитѣ тапии сѫ автентични, тъй като тѣ не сѫ се издали въ турско, а въ Румелийско врѣме съ единствената разлика само, че въ Румелийско врѣме сѫ издадени преписитѣ на тапиитѣ, а въ турско врѣме самитѣ тапии. Слѣдователно, възраженѣнието на общината на село Кара-Тахиръ за нередовностьта на предмѣтнитѣ тапии е неосновно, отмѣнилъ рѣшението на Пловдивский Окр. Сѫдъ отъ 30 Декемврий 1886 год. Н-о 343, приелъ искътъ на Исмаилъ и Мехмедъ Хаджи Салиеви и ги признаялъ за притѣжатели на спорнитѣ три ниви, като възложилъ сѫдебнитѣ и по водение на дѣлото разноски за двѣтѣ инстанции върху общината на село Кара-Тахиръ. Недоволенъ отъ това рѣшение на Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ Али Молла Хаджи Хасановъ кметъ на село Кара-Тахиръ, подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ

Сждъ е нарушилъ ст. ст. 169 и 524 отъ Времен. Сжд. Правила, защото далъ на представенитѣ отъ истецитѣ три турски тапии, издадени при сжществуването на Източна Румелия въ 1882 год. отъ тефтерханата въ Цариградъ, сила на автентични документи.—

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Отъ обстоятелствата на дѣлото се види, че то е постжпило за разглѣдване вече въ Пловдивский Аппелативенъ Сждъ въ туй врѣме (12 Мартъ 1887 год.) когато тоя Сждъ, по силата на Височайший указъ Н-о 170 отъ 23 Декемврий 1885 година, не можеше да се ржководи при разглѣдваніѣто и разрѣшението на дѣлата, освѣнь отъ общитѣ процессуални правила дѣйствующи въ Княжеството; за това и не е могълъ да оцѣнява силата на представенитѣ отъ истцитѣ документи по дѣлото още въ първата инстанция, освѣнь споредъ предписанията на сжщитѣ тия правила. Помѣнатитѣ три турски тапии, като сж отъ врѣмето, когато въ тая страна не сж дѣйствували Временнитѣ Сждебни Правила въ бивша Източна Румелия присжединена сега на Княжеството, Сждътъ трѣбваше да опредѣли силата на тия тапии съобразно съ законитѣ, които сж били въ дѣйствие по онова врѣме въ страната. Нъ тъй като представенитѣ турски документи сж само въ оригиналъ на турски безъ завѣренъ прѣводъ на български языкъ, който исключително е билъ вече официяленъ предъ Пловдивский Аппелат. Сждъ при разглѣжданието на това дѣло, то помѣнатий Сждъ не е ималъ никакво легално основание да оцѣнява силата на документитѣ написани само на Турский языкъ. И наистина противната страна е заявила предъ сжщийтъ Сждъ, че въпроснитѣ документи, не само не сж автентични, нъ и по формалната си страна сж недѣйствителни (глѣдай протокола отъ 1 Юлий 1887 год. по дѣлото на Сждътъ,) нъ той като не ималъ предъ видъ преводътъ имъ на български, трѣбвало е да повѣрва или страната, която възразжава противъ документитѣ, или другата заинте-

ресувана страна, която е утвърдявала, че сж автентични и дѣйствителни, нъ както едното, така и другото не е съгласно съ точний разумъ на чл. 168 отъ Времен. Сжд. Правила, духътъ на който изискува, щото документътъ да е понятенъ за Сждътъ, т. е. да е и на официалний языкъ преведенъ, и послѣ да е издаденъ съгласно съ законитѣ дѣйствувавши въ страната при изданието му. Слѣдователно, Пловдив. Аппелат. Сжд. като е далъ сила и разрѣшилъ дѣлото на основание на помянжтитѣ три турски тапии, които, като непреведени на официални языкъ по презумпция сж му неизвѣстни, слѣдва, че не е могалъ да оцѣни и опрѣдели силата имъ съгласно предписанието на чл. 168 отъ Вр. Сжд. Правила и съ това е нарушилъ тоя членъ. За това горѣизложенното оплакване на Кассатора въ това отношение е основателно.-

Водимъ отъ горѣизложенното Върховний Кассационенъ Сжд **опредѣлява**: Рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сжд отъ 10 Юлий 1887 год. Н-о 144, защото е нарушена ст. 168 отъ Врѣм. Сжд. Правила съ силата на ст. 11 п. I отъ учреждението на Върховний Сжд, да ся отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ Пловдивский Аппелат. Сжд.—

Рѣшение, №. 19.

Гр. София, 26 Януарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сжд, Първо Гражданско Отдѣление, на дванадесетий Януарий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ.-Сэкретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на

Помощникъ-Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Русковъ гражданско дѣло Н-о 8 по описътъ за 1889 год., на Никола Ангеловъ, Иванъ Смаркаловъ и др. отъ с. Ясж-Кория, Пещерска Околия, съ Общината на с. Брацигово, сжщата Околия, за три пасбища по право на предпочитание. — Въ засѣданието отъ странитѣ присжтствуваше Гаврилъ Оропаковъ, повѣренникъ на Иванъ Петровъ Смаркаловъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Никола Ангеловъ, Атанасъ Даскаловъ, Иванъ Д. Варбановъ, Ангелъ Дабижовъ, Тодоръ Кукуриновъ, Ив. Смаркаловъ, Колѣ Узуновъ и Янко Бардуковъ жители отъ с. Ясж-Кория, съ прошение отъ 13 Юний 1885 г. ся оплакали предъ Т. Пазарджикский Окржженъ Сждъ, че Брациговската Община е купила четири яйлака: „*Боюкъ мангачли,*“ „*Боюкъ-манафъ*“ „*Далляклжкъ*“ и „*Сиджакъ*“ първий и третий за 5000 гроша, втори за 12,000 гроша, а четвъртий за 6300 гроша, които като се намирали въ землището на село Ясж-Кория, то, съгласно чл. 45 отъ Закона за земитѣ, тѣ имали право на предпочитание да ги купатъ за сжщата цѣна; Заради това искатъ да се осжди Брациговската Община да имъ предаде купенитѣ 4 яйлака, като имъ заплатятъ тѣ (истцитѣ) сумата, за която сж купени. Т. Пазарджикский Окржженъ Сждъ разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на двѣтѣ страни, и изслушалъ обясненията имъ и, като взелъ предъ видъ, че отъ владалото Н-о 340 се вижда, че яйлака „Сиджакъ“ е купенъ на 4 Маий 1882 год., а истцитѣ сж заявили искъ за него на 13 Юний 1885 год. т. е. слѣдъ три години отъ купуването, то слѣдва, че искътъ за този яйлакъ е просроченъ, а другитѣ три яйлаки като се намирали въ землището на с. Ясж-Курусу и искътъ като е заявенъ въ продължение на една година отъ прокупката, то съгласно 45 чл. отъ Закона за земитѣ истцитѣ иматъ право на предпочитание, съ рѣшението си, отъ 25 Септемврий 1886 година Н-о 300, осждилъ Общината на с. Брацигово да предаде въ собственость на истцитѣ яйлацитѣ: „Буюкъ-Манафъ,“ „Буюкъ-Ман-

гачлий“ и „Далъмъкъ.“ По апелативни жалби на Брациговската Община, въ която се излага, че спорнитѣ яйлаци не сж намирали въ землището на Ясж-Кория, и че тѣ ся купени презъ 1882 година, а не на 17 Юлий 1884 година и че съгласно 45 членъ отъ Закона за земитѣ истцитѣ само тогава би имали право за прѣдпочитание, когато докажатъ, че тѣ имятъ нужда за тѣхъ, това дѣло се разглѣдвало и отъ Пловдивский Апелативенъ Сждъ въ присжтствието на двѣтѣ страни, който като изслушалъ устнитѣ имъ обяснения, съ рѣшението си, отъ 17 Юний 1887 год. Н-о 131, като призналъ, че истцитѣ не сж доказали, че иматъ нужда отъ спорнитѣ три яйлака, отмѣнилъ рѣшението на Т. Пазарджикский Окр. Сждъ, отъ 25 Септемврий 1886 год. Н-о 300 и отхвърлилъ искътъ на истцитѣ за спорнитѣ три яйлака по право на предпочитание, като неоснователенъ. Недоволни отъ това рѣшение на Пловдивский Апелативенъ Сждъ, Никола Ангеловъ, Иванъ Смаркаловъ и др. сж подали въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Сждъ неправилно е исталкувалъ чл. 45 отъ Закона за земитѣ като призналъ, че страната, която иска да се ползова отъ правото, което дава този членъ, безусловно трѣбва да докаже, че се нуждае отъ мѣстото, което иска да отнеме отъ купувача.

Върховний Кассационенъ Сждъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившета ся страна и заключението на Помощникъ Прокурора, взе въ съображение: 1) 45 чл. отъ Закона за земитѣ предвижда, че „земи притѣжаеми съ тания, които лежатъ въ предѣлитѣ на нѣкое село, ако се отстжпятъ на нѣкого отъ жителитѣ на друго село, онези отъ жителитѣ на селото, въ което лежатъ тѣзи земи, *които биха имали нужда за земя,* могжтъ да ги искатъ надире чрѣзъ Сждъ до една година, като заплатятъ стойностьта имъ.“ За да се опредѣли да ли тоя членъ има смисълъ ограниченъ или съдьржа привилегия, т. е. да ли законодательтъ е искалъ съ

него да ограничи жителитѣ отъ селото, въ землището на което лежатъ продаденитѣ земи и заради това е турналъ условие, че само тия жители ще могжтъ да иматъ право да купатъ сжщитѣ земи, слѣдъ като докажатъ, че иматъ необходима нужда за земя; или же напротивъ той (законодательтъ) съ тоя членъ е далъ привилегия на жителитѣ отъ селото, въ землището на което лежатъ продаденитѣ земи, за да иматъ предпочитание въ течението на извѣстенъ срокъ при купуването на подобни земи отъ жители на друго село. За да се узнае по добрѣ смисла и значението на казанний 45 членъ, трѣбва да се вземе предъ видъ цѣлий законъ за земитѣ, който въобще ограничава свободното преминуване правото на собственность върху правителствени (мирийски) земи и въ други случаи. Така, 59 чл. п. VII отъ Закона за земитѣ, въ случай когато една земя остане безстопанска (махлюлъ), дава привилегия на *ступнитѣ* на правителственнитѣ (мирийскитѣ) земи за да купатъ предпочителна такава земля. Но IX п. отъ сжщий членъ най ясно опредѣлява, кой може да се ползува съ право на предпочитание и въ кои случаи трѣбва да се доказва нуждата отъ претендираната земя. Пункътъ буквално гласи: „чако жителитѣ на селото, които иматъ нужда отъ земля, сж мнозина и всичкитѣ съврѣменно искатъ да зематъ землитѣ, които сж располагаеми за продань съ тапия, когато се случи по дѣлата на земитѣ да не доставя нѣщо безпинно и вредително, тогази се подѣлятъ на части и се даватъ по една на всекиго; обаче, ако немогжтъ да се подѣлявать или ако би да проистича щета отъ подѣлата, тогази се давать на онѣзи помѣжду тѣхъ, които иматъ по голѣма нужда за земля. Ако ли всичкитѣ иматъ еднаква нужда за земля, даватъ се на онѣзи, които дѣйствително, като сж послужили въ Императорската войска и свьршили службата си се явятъ претенденти да купятъ тия земи та сж се завьрнали у дома си. Ако ли нѣма и таквизи, хвьрля се ждребе и се даватъ на когото би паднало ждребието“. Слѣдователно, както въ тия случаи, така и въ предвиденій въ 45

чл. отъ сѫщий законъ условието за доказвание нуждата отъ земля, не може да има приложение освѣнь когато мнозина жители отъ сѫщото село поискатъ да се въсползуватъ отъ правото, което имъ дава казаний 45 членъ. Нъ жительтъ на другото село, който е купилъ землята, нѣма право да се ползува отъ това условие на закона за доказвание нуждата отъ претендираната земля и да иска, щото единътъ или мнозината жители, които претендиратъ землята която лежи въ землището на селото имъ, на основание 45 чл. отъ Законътъ за землитѣ, да доказватъ нуждата си отъ тая земля. — Напротивъ отъ духътъ на сами законъ за земитѣ се вижда, че казаний 45 членъ дава превилигия на жителитѣ отъ селото, въ землището на което лежатъ продаденитѣ земи, да иматъ предпочитание предъ жителитѣ на друго село при купуванието на подобни земи и изразенитѣ думи въ тоя членъ: *„които биха имали нужда за земля“* трѣбва да се разбиратъ така, че въ оцѣнението на подобна нужда трѣбва да се пристѫпва само тогава, когато спорътъ за право на предпочитание са отнася само между жителитѣ отъ селото, въ землището на което се намиратъ спорнитѣ земи. По това дѣло Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ, като е констатиралъ, че жителитѣ отъ село Ясѫ-Кория: Никола Ангеловъ, Атанасъ Даскаловъ, Иванъ Д. Варбановъ, Ангелъ Дабижевъ, Тодоръ Кукуриновъ, Иванъ Смаркаловъ, Колю Узуновъ и Янко Бардуковъ *въ срокъ* сѫ заявили искътъ си на основание 45 чл. отъ Законътъ за землитѣ за покупка на тритѣ яйлъка: „Боюкъ-мангачли,“ „Боюкъ-манафъ“ и „Даллѫлѫкъ,“ лежащи въ землището на тѣхното село и купени отъ общината на друго село, неправилно е истълкувалъ въ този случай казанний 45 чл. и отхвърлилъ искътъ на кассаторитѣ поради това, че тѣ не сѫ доказали, че иматъ нужда отъ землята, тъй като, както се види отъ горѣказаното, въ настоящий случай, не може да има приложение това предписание на законътъ.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на

Пловдивский Апелат. Сѫдъ отъ 17 Юний7 Н-о 131, защото е нарушенъ чл. 45 отъ Законътъ за земитѣ, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да ся отмѣни и дѣлото, за новоразглѣждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ. —

Рѣшение, №. 20.

Гр. София, 30 Януарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на шестнадесетий Януарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Никола Сукнаровъ при Секретаря: Димитрий Исайевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Андрей Маноловъ гражданско дѣло No 13 по описътъ за 1889 г., на Георги Стойновъ, кметъ на Александровската Селска Община, Казанлъшка Околия, съ Стефана Серафимовъ, отъ гр. Казанлъкъ, за една кория отъ 220 уврата. Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствуваха: Гаврийлъ Орошаковъ, повѣренникъ на Александровската Селска Община и Христо Камбуровъ, повѣренникъ на Стефанъ Серафимовъ. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 29 Февруарий 1884 год. до Старо-Загорский Окрѫженъ Сѫдъ, Дию Димовъ и Сали Юсеиновъ, повѣренници на Общината на село Александрово, Казанлъшка Околия, ся потѫжили срѣщу Стефана Серафимова, изъ г. Казанлъкъ че имъ усвоилъ една селска кория отъ около 220 уврата лежаща въ землището на селото имъ съ предѣли: турскитѣ гробища, голѣмо селский пѫть, мѣра и водениченъ аркъ. Затова молятъ Сѫда да при-

зове казаний Серафимовъ и го попита съ какво право имъ усвоява корията. Старо-Загорский Окр. Сждъ, като разглѣдалъ това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ съ рѣшението си отъ 9 Май 1884 год. Н-о 120, отхвърлилъ искътъ на истцитѣ като неоснователенъ и призналь Стефана Серафимова за законенъ притѣжатель на спорната кория. По въззивна жалба на Дию Димовъ и Сали Юсеиновъ, повѣренници на Александровската Селска Община, това дѣло е разглѣдано и отъ бившето въ Источна Румелия Върховно Сждилище, което съ задочното си (faute de ‚plaider) рѣшение отъ 25 Юний 1885 г. Н-о 144, подтвърдилъ рѣшението на първостепенното Сждилище. По отзивътъ на В. Нейчовъ, пълномощникъ на Александровската Селска Община, срѣщу задочното рѣшение на бившето Върховно Сждилище въ Источна Румелия, това дѣло е разглѣдано и отъ Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, който като изслушалъ по него обясненията на странитѣ, представлявани чрѣзъ повѣренници, съ рѣшението си отъ 26 Мартъ 1886 г. Н-о 77, като взелъ предъ видъ: 1) „Че Българската и Турска Общини отъ село Александрово съ вводителната си жалба ся тѫжатъ противъ Стефанъ Серафимовъ, че имъ присвоилъ селската кория, който си искъ истцитѣ неподкрепятъ съ нѣкой си автентиченъ документъ; когато отвѣтната страна Стефанъ Серафимовъ, напротивъ за отблъсване на искътъ представи едно владало Источно Румелийско, отъ 22 Мартъ 1883 година No 3952, което гласи, че спорната кория минала върху него по покупка, основана на една турска тапия, отъ 9 Мухаремъ 1282 год. Арабско лѣто, автентичностьта на което владало истцитѣ неоспоряватъ и че въ такъвзи случай писменнитѣ автентични доказателства сж прѣдпочтителни прѣдъ разни общински свидѣтелства и свидѣтелски показания, както и прѣдъ „Тевatурь испатъ“ съгласно 1737 чл. отъ Меджелето, отъ който ясно се вижда, че той прави преимущество прѣдъ доказателствата прѣдвидѣни отъ 1733, 1734 и 1735 чл. чл. отъ сѫщий законъ, на които се основаватъ аппелаторитѣ: 2) Че

истцитѣ, аппелатори, ся домогватъ за доказателство на искътъ си, че тѣ имали спечелено право на притѣжание чрѣзъ просрочвание съгласно 1660 и 1662 чл. чл. отъ Меджелето; че тѣ по погрѣшка сж окачествували спорътъ за кория, когато трѣбвало да го окачествуватъ за „балталъкъ," дървата отъ когото продавали като собственници; че тѣ сж били разсадители на дървата въ спорний „балталъкъ" и за това съгласно 26, 27 и 28 чл. чл. отъ Закона за земитѣ ся считали притѣжатели на дърветата и че съгласно 106 чл. отъ сжщий Законъ, дървата немогли да се владатъ съ тания, освѣнъ това, че спорната кория не ся нарчала „Кобристанска" както я претендиралъ отвѣтникътъ. Обаче възражението за придобиване право на владѣние чрѣзъ просрочването, освѣнъ дѣто не е основно по причина, че го е вече отхвърлило бившето Върховно Сждилище съ рѣшението си отъ 25 Юний 1885 година No 144, което рѣшение страната не е нападнала по законний рѣдъ, но даже и по сжщность, то неможе да бжде приемливо съгласно съ 20 чл. отъ Законътъ за земитѣ. Относително възражението, че спорътъ по погрѣшка е окачествованъ за кория намѣсто „балталъкъ," обаче тъй като това възражение ся прави съ едни голи заявления, не подкрѣпено съ никакви убѣдителни доказателства, то неможе да се вземе въ внимание, защото отвѣтната страна притѣжава автентиченъ документъ, който служи за доказателство, че спорний прѣдмѣтъ не е „балталъкъ," но — кория частно притѣжание; слѣдователно и възраженията на аппелаторитѣ, че тѣ сж разсадителитѣ на дърветата и съгласно съ 26, 27, 28 и 106 чл. чл. отъ Закона за земитѣ сж притѣжатели на дърветата, падатъ като неосновни прѣдъ автентичнитѣ документи на отвѣтната страна. Сжщо е неумѣстно възражението на аппелаторитѣ, че отвѣтникътъ претендиралъ какво купената му кория ся наричала „Кобристанска", защото отвѣтната страна, нито въ аппелативната инстнция, нито въ първата, както се види отъ протоколитѣ, е признавала подобно нѣщо, слѣдователно аппелаторитѣ напраздно

се домогватъ да привождатъ като доказателство за въ своя полза единъ фактъ, който никакъ не е станалъ затова и отговорътъ на „Каидътъ отъ тевтерхането“ като се отнася за „Кабристанска“ кория неможе да има никакво значение по настоящето дѣло за спорната кория; 3) Че странитѣ не оспоряватъ мѣстностьта и границитѣ на спорната кория, то въ такъвзи случай искането на аппелаторитѣ да стане оглѣдъ на спорното мѣсто е неумѣстно, защото нѣма причини, поради които да се уважи това искание; сѫщо неможе да бѫде приемливо и искането на аппелаторитѣ да се отложи дѣлото за да изиска самъ Сѫдътъ отъ първата инстанция турската тапия, първо, защото странитѣ сами трѣбова да си набавятъ доказателствата и второ, защото страната не показа нѣкои си уважителни причини, по които Сѫдътъ да намѣри за нуждно да види и тази тапия при рѣшението на дѣлото, нито пакъ пожела страната да се запиши въ фалшивостьта ѝ“ — потдвърдилъ рѣшението на Старо-Загорский Окр. Сѫдъ отъ 9 Май 1884 г. No 77 и осѫдилъ аппелаторитѣ на сѫдебнитѣ разноски за първата и втората инстнции. Срѣщу това рѣшение на аппелат. Сѫдъ, Георги Стойновъ кметъ на Александровската Селска Община подава кассационна жалба, въ която, като поводъ да се отмѣни казанното рѣшение на Аппелат. Сѫдъ посочва: 1) Че Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ не взелъ въ внимание ексепцията му за просрочване, защото била отхвърлена отъ бившето Върховно Сѫдилище въ Източна Румелия и защото сѫщиятъ му отводъ не билъ приемливъ и по чл. 20 отъ закона за земитѣ, който Сѫдътъ неправилно истълкувалъ; 2) Че сѫщий Сѫдъ нарушилъ по това дѣло ст. ст. 134, 266 и 167 отъ Врем. Сѫд. Правила, защото разрѣшилъ препирнята мѣжду сѫдящитѣ ся на основание документи, които несѫществуватъ при дѣлото и събиралъ самъ доказателства и 3) Че сѫщий Сѫдъ нарушилъ чл. 1 отъ Закона за дознанието чрѣзъ околни люди, защото не направилъ дознание, чрѣзъ което да се констатира давностьта на владѣнието на Общината.

Върховний Кассационанъ Сѫдъ като изслуша докладътъ на дѣлото, устнитѣ обяснения на повѣренницитѣ и заключението на Помощ. Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Оплакването на кассатора че Пловдивский Аппелат. Сѫдъ не взелъ въ внимание ексепцията му за просрочване, защото била отхвърлена отъ бившето Върховно Сѫдилище въ Източна Румелия и защото сѫщиятъ му отводъ не билъ приемливъ и по чл. 20 отъ зякона за земитѣ, който Сѫдътъ неправилно истълкувалъ, неможе да бѫде основателно, защото отъ производството на дѣлото се вижда, че бившето Върховно Сѫдилище въ бивша Източна Румелия ся е произнесло по въпросътъ за просрочието съ опредѣление изложено въ протокола на сѫдебното му засѣдание отъ 25 Юний 1885 год., което опредѣление кассатора, спорѣдъ дѣйствовавшитѣ тогава сѫдебни закони, е билъ въ правото си да обжалова по надлежний рѣдъ, но като не е направилъ това, то нѣма съмнение, че Аппелативний Сѫдъ, при обсѫждането на този въпросъ, както се вижда отъ второто съображение, на рѣшението му, е билъ въ правото си да спомѣне за това обстоятелството, отъ една страна, а отъ друга, и самъ ся е произнесълъ по сѫщностьта на казаний въпросъ, както се вижда отъ сѫщото съображение, като го е намѣрилъ съгласно чл. 20 отъ Закона за земитѣ, че неможе да бѫде уваженъ, тъй като кассатора за подкрепление на домогването си, т. е. за предобиването право на владѣние върху въпросната кория чрѣзъ просрочие, не е представилъ тапия, отъ която да се вижда че десеть години нарѣдъ и безъ оспорение е притѣжавалъ спорната кория. 2) Оплакването за нарушението по това дѣло на ст. ст. 134, 266 и 167 отъ Вр. Сѫд. Правила, защото Аппелативний Сѫдъ разрѣшилъ препирнята между сѫдящитѣ ся, на основание документи, които несѫществуватъ при дѣлото и събиралъ самъ доказателства, сѫщо е неоснователно защото не ся оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, сиречъ отъ производството на дѣлото не ся вижда да е събиралъ самъ Сѫда нѣкои дока-

зателства, а на противъ отъ съобразителната часть на рѣшението става явно, че рѣшението на Сѫдътъ е основано въз документитѣ, а сѫщо и въз доводитѣ представени при устнитѣ обяснения на странитѣ. III) Послѣдното оплаквание на кассатора, че по това дѣло Аппелативний Сѫдъ нарушилъ чл. 1 отъ Закона за дознанието чрѣзъ околни люди, защото не направилъ дознание, чрѣзъ което да се констатира давностьта на владѣнието на общината, така сѫщо е неоснователно, защото отъ производството на дѣлото не ся вижда никакъ да е прибѣгвалъ кассатора къмъ това сѫдебно срѣдство за подкрѣпление на своитѣ възражения, за да би имало възможность, въ този случай, да се провѣри това му оплаквание по кассационенъ редъ.

Водимъ отъ тѣзи съображения Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Георги Стойновъ, кметъ на Александровската Селска Община, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 26 Мартъ 1886 год. Н-о 77, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, № 21.

Гр. София, 30 Януарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на шестнадесетий Януарий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Секретарьтъ: Димитрий Исайевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора Антонъ Каблешковъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателътъ гражданско дѣло N-о 33 по описътъ за 1889 год., на Михаилъ Попъ Николовъ,

ж. отъ гр. Стара-Загора, съ Мариола Александрова, отъ сжщий градъ, за 316 лева и 20 стотинки. — Странитѣ неприсжтствувахж.

Обстоятелствата на дѣлото сж: на 14-ий Мартъ 1887 год. Стефанъ Зафировъ, като повѣренникъ на Мариола Александрова, жетелка на Стара-Загора подалъ на Старо-Загорский Мировий Сждия прошение въ което казва, че презъ 1882 година довѣрителката му повдигнала искъ предъ това сждилище срѣщу Михаила Попова, отъ сжщий градъ, за исплащание наемъ и кадастралний данъкъ за ниви и чифликъ находящи се въ селата Малко Кадиево, Арабаджиево, Джоранлий, Порджиево и Могила. По този искъ сждящитѣ се спогодили и съ тая спогодба Михаилъ Поповъ се задлжжилъ да заплати кадастралний данъкъ за нивитѣ за 1882 год. и да засѣе на довѣрителката му съ свои разноски една нива отъ 20 уврата съ мисиръ. Но Михаилъ Поповъ, като отказалъ да испълни задължението си, моли Сждията да го призове и да го осжди да заплати на довѣрителката му 316 лева и 20 стот. за кадастралний данъкъ и 610 гроша текущи за разноски по посѣването на нивата, както и разноскитѣ по дѣлото. За доказателство представилъ препись отъ протоколъ Н-о 2547 съставенъ на 16 Октомврий 1882 год. отъ бившето Старо-Загорско Околийско Сждилище, отъ който се види, че Михаилъ Поповъ въ качество на ищецъ и Бончо Александровъ като повѣренникъ на майка си Мариола Александрова въ качество на отвѣтница се спогодили по тоя начинъ: да се уничтожи контракта за наема на нивитѣ и чифлика, а Михаилъ Поповъ се задължилъ да заплати кадастра за нивитѣ за текущата година и да засѣе на притѣжателката на чифлика една нива отъ 20 уврата съ мисиръ. Освѣнъ това той представилъ още петь свидѣтелства отъ кметоветѣ на горѣпомѣнатитѣ села въ удостовѣрение, че Михаилъ Поповъ не е плащалъ кадастра за нивитѣ на Мариола Бончева. — Старо-Загорский Мировий Сждия разглѣдалъ дѣлото на 4 Юний 1887 година и съ рѣшение отъ сжщий день Н-о

537 отхвърлилъ искътъ на Мариола Александрова като неосновенъ. Стефанъ Зафировъ, като повѣренникъ на послѣднята, подалъ срѣщу туй рѣшение на Старо-Загорский Мировий Сждия въззивна жалба въ Старо-Загорский Окр. Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 21 Августъ 1887 година и съ рѣшението си отъ 3 Септемврий с. г. Н-о 86, между друго, като взелъ предъ видъ, че повѣренника на въззиваимийтъ ако и да признава спогодбата между довѣрителя му и въззивницата, нъ възразилъ, че отъ послѣ станала пакъ между двѣтѣ страни друга спогодба, съ която се било свършило земание-даването мѣжду тѣхъ и която била доказанна предъ Мировий Сждия съ свидѣтели; нъ отъ свидѣтелскитѣ показания предъ Мировий Сждия се узнава, че тая спогодба е била първата спогодба за наема на нивитѣ, а не и за кадастровийтъ данъкъ за тѣхъ, за който свидѣтелитѣ нищо не знаяли, нито за разноскитѣ за посѣване 20 уврата съ мисиръ отъ М. Попова, отмѣнилъ отчасти рѣшението на Старо-Загорский Мировий Сждия Н-о 537 отъ 4 Юния 1887 година и осждилъ Михаила Попова да заплати на Мариола Александрова 316 лева и 20 стот. и 56 лева и 70 стот. сждебни и за водение на дѣлото разноски. Недоволенъ отъ това рѣшение на Старо-Загорский Окр. Сждъ, Михаилъ Попъ Николовъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Старо-Загорский Окр. Сждъ нарушилъ чл. чл. 1552. 1556, 1562 и 1565 отъ Отоманский Граждан. Закони и чл. 48 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, защото не призналь за дѣйствителна и задължителна и за двѣтѣ страни втората частьна спогодба станала мѣжду тѣхъ слѣдъ спогодбата извършена въ 1882 год. предъ бившето Старо-Загорско Околийско Сждилище.—

Вър. Кассац. Сждъ, като ислуша доклада и заключението на Помощ. Прокурора, за разрѣшението на дѣлото взе въ съображение: 1) Отъ съобразителната часть на потъженото рѣшение на Старо-Загорский Окр. Сжд. се види, че той не е могълъ да признае дѣйствител-

на и задължителна и за двѣтѣ страни втората часть на спогодба станала мѣжду тѣхъ само за кадастровийтъ данъкъ за нивитѣ и то по това съображение, че посоченитѣ отъ кассатора свидѣтели за доказателство на втората спогодба показалъ, че не знаятъ нищо относително плащанието кадастровийтъ данъкъ за 1882 год. за нивитѣ. Слѣдователно Старо-Загорский Окр. Сѫдъ въ тоя случай, като Сѫдъ по сѫщество, е опредѣлилъ силата на свидѣтелскитѣ показания относително втората спогодба съгласно съ точний разумъ на чл. 161 отъ Врем. Сѫдебни Правила. За това оплакването на кассатора за нарушение чл. чл. 1552, 1556, 1562 и 1565 отъ Отом. Гражд. Закони не е основателно.—

На основание на горѣизложеното, Върхов. Кассац. Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Михаилъ Попъ Николовъ, срѣщу рѣшението на Старо-Загорский Окр. Сѫдъ отъ 3 Септемврий 1887 год. Н-о 86, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.—

Рѣшение, №. 22.

Гр. София, 30 Януарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление на шестнадесеть Януарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Секретарьтъ: Димитрий Исайевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло No. 34 по описътъ за 1889 год., на Д. Д. Обрѣтеновъ, ж. отъ гр. София,

съ Георги и Манолъ Димитрови, жители отъ гр. Дупница, за право на преминуване на последнитѣ прѣзъ двора на първия. Странитѣ не ся явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Братия Манолъ и Георги Димитрови, отъ гр. Дубница, съ прошение отъ 22 Януарий 1887 година заявили искъ прѣдъ II Софийский Градский Мировий Сждия, като излагатъ че прѣзъ 1884 год. били продали на Софийский житель Димитръ Обрѣтеновъ собственната си кжща на Дубнишка улица, до която ся намирала друга тѣхна кжща, съ писмено условие, че тоя послѣдний ще отвори отъ два метра широчина пжть чрѣзъ дворътъ си за да ся минува въ кжщата на истцитѣ отъ Дубнишка улица; обаче Д. Обрѣтеновъ не испълнилъ задължението си и съ това имъ причинилъ 200 лева пагуба въ годината, тъй като наемътъ на кжщата чрѣзъ това ся намалилъ; заради това искатъ да ся осжди Д. Обрѣтеновъ да отвори пжть два метра широчина чрѣзъ дворътъ си за преминуване въ кжщата на истцитѣ отъ Дубнишка улица, да имъ заплати 200 лева обещетение и сждебнитѣ и за водение дѣлото разноски. За доказателство на искътъ си, истцитѣ сж прѣдставиле писменното условие отъ 10 Августъ 1884 година, сключено между истцитѣ, и отвѣтникътъ. Мировий Сждия, като разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на странитѣ и като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 9 Юний 1887 година Н-о 298, осждилъ Димитръ Обрѣтеновъ да отвори пжть прѣзъ дворътъ на домътъ си край мѣстото на Ивана Тодоровъ на ширъ два метра за да може ся излаза отъ домътъ на Георги и Манолъ Димитрови, на Дубнишката улица, искътъ на истцитѣ за обещетение ся отхвърлилъ като неосновенъ. По въззивна жалба на Д. Обрѣтеновъ това дѣло ся разглѣдвало отъ Софийский Окр. Сждъ, който като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 28 Септемврий 1887 година No 245, подтвърдилъ рѣшението на първата инстанция. Недоволенъ отъ това рѣшение на Софийский Окр. Сждъ, Д. Д. Обрѣтеновъ е подалъ въ Върхов-

ний Сѫдъ, кассациона жалба, въ която ся оплаква, че по това дѣло Соф. Окр. Сѫдъ е нарушилъ 524 ст. отъ Временитѣ Сѫдебни Правила, защото основалъ рѣшението си върху единъ актъ, който не билъ извършенъ съгласно съ казаната статия. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, взе въ съображение: Оплакването на кассатора, че Софийский Окржженъ Сѫдъ е нарушилъ по това дѣло ст. 524 отъ Временитѣ Сѫдебни Правила, защото основалъ рѣшението си върху единъ актъ, който не билъ извършенъ съгласно съ казаната статия, неможе да бѫде основателно, тъй като отъ производството на дѣлото ся вижда, че Софийский Окржженъ Сѫдъ е осѫдилъ кассатора, Д. Обрѣтеновъ, да отвори пѫть наширъ отъ два метра прѣзъ дворътъ на домътъ си за да може да ся преминува въ домътъ на Георги и Манолъ Димитровъ, защото ся е основалъ на едно писмено условително, отъ 10 Августъ 1884 година, станало между Д. Обрѣтеновъ и Георги и Манолъ Димитрови, подписитѣ на които договорившиѧ ся страни, сѫ били потвърдени и отъ натариусътъ при Софийский Окр. Сѫдъ. Отъ производството на дѣлото, ся вижда, сѫщо че кассатора не е оспорявалъ съдържанието на казаното условително, а само ся оплаква сега въ кассационната си жалба, че то не е станало съгласно 524 ст. отъ Временитѣ Сѫдебни Правила, безъ да покаже въ какво намира той, че условителното не е станало съгласно съ гореказаната статия, за да може да провери това Върховний Сѫдъ по кассационенъ редъ.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: кассационата жалба на Д. Д. Обрѣтеновъ, срѣщу рѣшението на Софийский Окр. Сѫдъ отъ 28 Септемврий 1887 година, No 245, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мир. Сѫдопроизводство, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 23.

Гр. София, 3 Февруарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на деветнадесетий Януарий хилядо осемстотинъ осемдесѣть и девета година, въ откритото сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощникъ Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ Прокурора: А. Каблешковъ; слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло No 14 по описътъ за 1889 год., на В. Недѣлевъ, повѣренникъ на Димитръ, Мария и Кирикина К. Панчови, отъ гр. Сливенъ, съ Господина Димитрова, отъ сѫщий градъ, сѫпруга на покойния Кутю Панчовъ, за движими и недвижими имущества по наслѣдство. — Странитѣ неприсѫтствуваxѫ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: на 6 Ноември 1886 година Димитръ, Мария и Кирикина К. Панчови, жители на гр. Сливенъ, подали въ Сливенский Окржженъ Сждъ прошение, въ което казватъ, че баща имъ Кутю М. Панчовъ умрѣлъ прѣзъ мѣсецъ Мартъ т. г. и оставилъ наслѣдници на имуществата си чадата си Димитръ, Иванъ, Михалъ, Сандю, Мария, Кирикина, Щилияна и Елена—отъ които Михалъ, Елена и Сандю били малолѣтни, и сѫпругата си господина Димитрова, която била настойница на малолѣтнитѣ и не искала да предаде въ натура или въ пари на ищецитѣ слѣдуемитѣ имъ се части отъ имуществата останали отъ баща имъ, които оцѣняватъ на 12889 лева. Затова молятъ да се призове и осѫди отвѣтницата да имъ отдѣли и предаде слѣдуемата имъ се часть отъ бащинитѣ имъ движими и недвижими имущества, които изброяватъ, или да имъ заплати стойностьта. Сливненский Окржженъ Сждъ разглѣдалъ дѣлото на 26 Януарий 1887 година, когато Илия Дамяновъ;

повѣренникъ на ищецитѣ, представилъ препись отъ описъ на имуществата останали отъ покойнийтъ Кутю М. Панчевъ съставенъ на 20 Маия 1886 година отъ Сливненската Градска Общинска Коммиссия, и за доказателство, че довѣрителитѣ му сж чада на покойнийтъ представилъ едно свидѣтелство издадено отъ сжщата Коммиссия на 24 Януарий т. г. Н-о 186. — Отвѣтницата възразила, че дѣйствително описанитѣ отъ Общинската Коммиссия имущества сжществували и тя е съгласна да се подѣлатъ законно мѣжду всичкитѣ наслѣдници на покойнийтъ, но прибавила, че имало отъ тия имущества завѣщани ней отъ покойнийтъ съ завѣщание което представила и молила да се вземе въ внимание при рѣшаването на дѣлото. — Вторий повѣренникъ на ищецитѣ казалъ, че завѣщанието е станало въ врѣме на дѣйствието на Румелийскитѣ Закони (30 Юлия 1883 год.), споредъ които, законнитѣ завѣщания сж се извършвали отъ духовнитѣ власти съ спазване законнитѣ формалности, затова настоящето завѣщание, като не било подписано отъ никой свидѣтель, било ничтожно макаръ и да е подтвърдено отъ духовната власть. Сливенскиий Окр. Сждъ съ рѣшението си отъ 10 Февруарий 1887 г. Н-о 15, осждилъ Господина Димитрова Кутева, лично и като настойница на дѣцата си Михалъ, Елена, и Сандю да предаде на Димитръ, Мария и Кирикина Панчеви по една осма часть само отъ една опредѣлена часть отъ имуществата останали отъ баща имъ, а искътъ имъ за другата часть отхвърлилъ като неоснователенъ. — Димитръ К. Панчовъ за себе си и като пълномощникъ на сестритѣ си Мария и Кирикина подалъ противъ това рѣшение на Сливненскиий Окр. Сждъ въззивна жалба въ Пловдивскиий Апелативенъ Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 17 Юний 1887 година, когато повѣреникътъ на апелатора, мѣжду друго, казалъ, че ако Сждътъ приеме за законно завѣщанието, то съгласно турското наслѣдственно право завѣщателя неможалъ да завѣщае повече отъ $^1/_3$ часть отъ имуществото си, което възлизало на 6000 лева

споредъ описа на Сливненското Градско Общинско Управление, а пакъ завѣщаното имущество струвало около 3000 лева, освенъ това дълговетѣ и разноскитѣ за погребението не били извадени. Затова молилъ да се извадатъ първо разноскитѣ за погрѣбението и дълговетѣ изъ массата на наслѣдствието $^1/_3$ часть за завѣтътъ, а другитѣ $^2/_3$ части да се подѣлатъ на наслѣдницитѣ. — Въззиваемата възразила, че завѣщанието било законно, а колкото за дълговетѣ и разноскитѣ по погрѣбението тя не отказва да земе участие. — Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ съ рѣшението си отъ 17 Юния 1887 година Н-о 132, мѣжду друго като взелъ предъ видъ, че възражението на ищецитѣ, че завѣщанието, ако и да е било подтвърдено отъ Сливненски Епархиаленъ Съвѣтъ, нъ като не е било подписано отъ 7 свидѣтели, то трѣбва да се признае за недѣйствително — е неоснователно, тъй като завѣщательтъ като грамотенъ собственноржчно го е подписалъ и цѣлото му съдържание заедно съ подписътъ на завѣщательтъ сѫ подтвърдени отъ Сливненский Митрополитъ, — че сѫщо е неоснователно възражението на ищецитѣ, че Господина Димитрова, като е унаслѣдвала по завѣщанието повече отъ $^1/_3$ часть отъ цѣнностьта на останалитѣ имущества, то тя трѣбва да повърне липната часть, която да се раздѣляла мѣжду всичкитѣ наслѣдници, понеже тя се являва сама наслѣдница на покойний си мѫжъ, когато по законьтъ, завѣщательтъ неможе да завѣщае повече отъ $^1/_3$ часть отъ имуществата си на чужди лица, а не и на своитѣ наслѣдници, — потвърдилъ рѣшението на Сливненский Окр. Сѫдъ отъ 10 Февруария 1887 година No 15. — Недоволни отъ това рѣшение Димитръ, Мария и Кирикина К. Панчови чрѣзъ повѣреника си В. Недѣлева подали срѣщу него въ Върховний Касационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ е нарушилъ: 1) Турското наслѣдственно право, защото разрѣшилъ дѣлото на основание представенното отъ отвѣтницата завѣщание въ което нѣмало подписани

Рѣшение, № 24.

Гр. София, 3 Февруарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на деветнадесетий Януарий хиладо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощникъ Прокурора: А. Каблешковъ, слушна доложеното отъ членътъ Русковъ гражданско дѣло No 15 по описътъ за 1889 год., на Константинъ Н. Костовичь, повѣренникъ на Вжла Ц. Монева, отъ гр. Плевѣнъ, съ Сжба Хр. Стефанова, отъ сжщий градъ, за една кжща по наслѣдство. Странитѣ неприсжтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Вжла Ц. Монева, отъ г. Плѣвенъ, съ прошение отъ 2 Ноември 1885 г. е завела искъ предъ Плѣвненский Окр. Сждъ, като излага, че отъ баща ѝ Стефанъ Райковъ останала една кжща подъ No 1656 въ г. Плѣвенъ съ съсѣди Христо Петковъ, Никола Бараковъ и общия пжть, въ която кжща братъ ѝ Христо Стефановъ живѣлъ до смъртьта си и като умрѣлъ бездѣтенъ, жена му Сжба е завладѣла въпросната кжща, въ понеже тя, както на баща си, а така сжщо и на брата си е законна наслѣдница, то затова иска да се осжди Сжба Хр. Стефанова да ѝ предаде кжщата съ принадлѣжноститѣ ѝ отъ стойноста 7000 лева. — Отвѣтницата противъ искътъ е възразила, че спорната кжща е принадлѣжала на мжжа ѝ за доказателство на което е представила единъ хюджетъ, отъ 1287 год. 9 зилхидже и че е приминала върху ѝ завѣщание отъ мжжътъ ѝ отъ 24 Февруарий 1881 год. Плѣвненский Окр. Сждъ разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на странитѣ, изслушалъ по него обясненията имъ, съ рѣшението си

отъ 25 Юний 1886 г. No 58, отхвърлилъ искътъ на Вжла Ц. Монева за спорната кжща и покжщнина като неосновенъ. — По въззивна жалба на К. Костовичь и Иванъ Доковъ, повѣренници на Вжла Ц. Монева, това дѣло се разглѣдвало и отъ Руссенский Апелативенъ Сждъ, който като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 25 Мартъ 1887 г. Н-о 33, подтвърдилъ рѣшението на първата инстанция. Недоволенъ отъ това рѣшение на Руссенский Апелативенъ Сждъ К. Н. Костовичь, повѣренникъ на Вжла Ц. Монева, е подалъ въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква че по това дѣло Руссен. Апелат. Сждъ е нарушилъ чл. 1 п. 4 и чл. 3 отъ уставътъ за наслѣдственното право отъ 17 Мухаремъ 1284 г. и чл. чл. 866 и 879 отъ Гражданскитѣ Отомански Закони, защото счелъ за наслѣдници само възходящитѣ и низходящитѣ, а не и братията и сестритѣ. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, взе въ съображение: 1) Оплакването на Кассаторката, че Руссенский Апелат. Сждъ е нарушилъ по това дѣло чл. чл. 1 п. 4 и чл. 3 отъ уставътъ за наслѣдственното право отъ 17 Мухаремъ 1284 година и чл. чл. 866 и 879 отъ Гражд. Отомански Закони, защото счелъ за наслѣдници по това дѣло само възходящитѣ и низходящитѣ сродници, а не и братията и сестритѣ, неможе да бжде основателно, защото отъ производството на дѣлото се вижда, че Руссенский Апелат. Сждъ е отхвърлилъ искътъ на кассаторката за спорната кжща по наслѣдство отъ баща ѝ и братъ ѝ, не че не я призналъ за наслѣдница, но защото е призналъ, че спорната кжща е била собственостъ на брата ѝ, слѣдъ смъртьта на когото чрезъ редовно завѣщание е преминала върху жена му Сжба Христова и защото завѣщательтъ Христо Стефановъ, като не е ималъ наслѣдници по възходяща и низходяща стжпенъ е билъ въ правото си безъ всѣко ограничение да завѣщае имуществото си на тогова

отъ сребьрнитѣ си наслѣдници на когото иска и че ограниченіето, което предписва чл. 879 отъ Гражд. Оттомански Закони, се распространява, върху наслѣдницитѣ само тогава, когато завѣщательтъ е оставилъ прями наслѣдници по възходяща и нисходяща линия. Това признаваніе на Руссенскій Апелативенъ Сждъ никакъ не противорѣчи на горѣномѣнжтитѣ отъ кассатора членове, но напротивъ то е съгласно съ тълкуваніето на чл. 879 отъ Гражданскитѣ Оттомански Закони, което Кассационній Сждъ не еднократно е давалъ при разрѣшеніето на подобни въпроси.

Водимъ отъ горѣизложеннитѣ съображения Върховній Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Константинъ Н. Костовичъ, повѣренникъ на Вжла Ц. Монева срѣщу рѣшеніето на Руссенскій Апелативенъ Сждъ, отъ 25 Мартъ 1887 г. Н-о 33, съ силата на ст. 11 отъ Учрежденіето на Върховній Сждъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствіе. —

Рѣшеніе, №. 25.

Гр. София, 3 Февруарій 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховній Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣленіе, на деветнадесятій Януарій хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣданіе, въ слѣдующій съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствіето на Помощникъ Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Андрей Маноловъ гражданско дѣло Н-о 35 по описътъ за 1889 год., на Никола Драгановъ отъ село Балювица, Берковска околія, съ Параскева Якимова, отъ сжщото село, за бранище. Странитѣ неприсжтствувахж. —

Обстоятелствата сж тѣзи: Съ прошение отъ 19 Декемврий 1886 г. до Берковский Мировий Сждия, Никола Драгановъ, изъ с. Балювица, Берковска околия ся потжжилъ срѣщу Параскева Якимова, изъ сжщото село, че преди четири мѣсеца му присвоила едно бранище около единъ дюлюмъ при съсѣди: Василъ и Гаврилъ Драганови и Стефанъ Георгиевъ, което му останало въ наслѣдство отъ братенеца му Герасимъ Якимовъ. За това молилъ Сждията да призове Параскева Якимова и я осжди да му отстжпи въпросното бранище и да му заплати сждебнитѣ разноски. Берковский Мировий Сждия, като изслушалъ по това дѣло обясненията на страннтѣ, представлявани чрѣзъ повѣренници, распиталъ по него посоченитѣ отъ истеца свидѣтели и извършилъ огледъ възъ мѣстото, съ рѣшението си отъ 28 Юлий 1887 г. No 360, отхвърлилъ искътъ на истецътъ, като несоснотателенъ. По въззивна жалба на Никола Драгановъ това дѣло е разглѣдано въ присжтствието на двѣтѣ страни и отъ Ломский Окр. Сждъ, който съ рѣшението си отъ 5 Октомврий 1887 г. No 89, като взелъ предъ видъ: „1) Че апелатора съ нищо не подтвърждява възраженията си; 2) Че отъ спогодителния протокъ, съставенъ въ сждебното засѣдание на Помощникъ Берковский Мировий Сждия на 15 Юлий 1885 год. подписанъ отъ странитѣ ся доказва, че апелаторьтъ доброволно е отстжпилъ на Параскева Якимова своята си часть отъ бранището, находящe се у мѣстностьта „Лаго“ и приелъ нейната часть и 3) Че отъ протокола на Помощ. Сждебний Приставъ отъ 16 Юлий 1886 год. ся вижда, че Парашкева Якимова е введена въ владѣние на предмѣтното бранище;“ — подвърдилъ рѣшението на Берковский Мировий Сждия отъ 28 Юлий 1887 год. Н-о 360 и осждилъ Никола Драгановъ да заплати на Парашкева Якимова 34 лева и 20 стотинки сждебни и за водение на дѣлото разноски и на свидѣтелитѣ Никола Тошовъ, Гаврилъ Драгановъ и Панко Василевъ по 10 лева всѣкиму. Срѣщу това рѣшение на Окр. Сждъ Никола Драгановъ подава кассационна жалба,

въ която като поводъ да ся отмѣни казанното рѣшение посочва, че по това дѣло Ломский Окр. Сждъ нарушилъ чл. чл. 38, 40, 48, 71, 73, 76, 77 и 81 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, защото не обърналъ внимание на молбата му да распита посоченитѣ му свидѣтели. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощ. Прокурора, за да разрѣши това дѣло взе въ съображение: Отъ опредѣлението на Сжда изложено въ протокола на сждебното му засѣдание, държано по това дѣло на 21 Септемврий 1887 г. ся вижда, че по въпросътъ за свидѣтелитѣ Окр. Сждъ ся е произнесълъ, като призналъ, че обстоятелството по което кассатора обяснилъ, че ще покажатъ свидѣтелитѣ, нѣма никаква свързка съ ностоящето дѣло и заради това не счелъ за нуждно да ся распитватъ посоченитѣ свидѣтели. Това заключение на Окр. Сждъ, като ся отнася до сѫществото на дѣлото не подлежи на провѣрка по кассационенъ редъ. Слѣдователно оплакването на кассатора, че по това дѣло Ломский Окр. Сждъ нарушилъ чл. чл. 38, 40, 48, 71, 73, 76, 77 и 81 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, неможе да ся признае за основателно. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сждъ **Опредѣлява**: Кассационната жалба на Никола Драгановъ, срѣщу рѣшението на Ломский Окр. Сждъ отъ 25 Октомврий 1887 г. Н-о 89, съ силата на чл. 153 отъ Гражд. Мирово Сждопроозводство, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 26.

Гр. София, 7-й Февруарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассацио-

ненъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесять и третій Януарій хилядо осемстотинъ осемдесеть девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующій съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: Антонъ Каблешковъ, слушна доложеното отъ предсѣдателя гражданско дѣло Н-о 20 по описьтъ за 1889 год., на Димитръ Пашанковъ повѣренника на Банчо Вачковъ, отъ с. Горна Студена, Свищовска Околия, съ Мито, Панко, Тодоръ и Даню Макавѣеви, отъ сѫщото село за една ливада и 3000 гроша обезщетение. — Странитѣ неприсѫтствуваxж. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 30 Юний 1886 год. Банчо Вачковъ, житель на с. Горна Студена, Свищовска Околия, подалъ на Свищовский Мировий Сѫдия прошение, въ което казва, че братия Митко, Даню, Панку и Тодоръ Макавѣеви, жители на сѫщото село му завладѣли отъ три години насамъ една часть около петь дюлюма отъ ливадата му находяща се въ землището на сѫщото село, въ мѣстностьта „Сазъ-Иолу.“ Затова на основание на документитѣ, които ще представи въ Сѫда заедно съ преводъть, моли да се призоватъ и осѫдятъ реченитѣ отвѣтници да му предадѫтъ въ владение заграбенната ливада и да му платятъ обезщетение за три години врѣме по 10 кола сѣно — 30 кола по 100 гроша колата --3000 гроша, заедно съ сѫдебнитѣ и други разноски. Братия Минко, Панку, Тодоръ и Даню Макавѣеви съ особено прошение до Свищовский Мировий Сѫдия молили за привличание като трето лице по дѣлото Абдула Хаджи Мѫстѫновъ, който трѣбвало да отговаря по обезщетението, защото отъ него били купили ливадата и ѫ владѣлъть въ границитѣ показани въ тапията му. Свищовский Мировий Сѫдия глѣдалъ дѣлото на 13 Февруарий 1887 година, когато повѣренникъть на ищецъть за подкрѣпление на искъть представилъ документи двѣ тапии отъ 19 Зилкаде 1288 год. издадени на името на довѣрительть му за притѣжание една ливада около 10 дюлюма въ селото

Горна Студена при мѣстностьта „Сазъ-Иолу„ въ съсѣдство съ ливади на Мехмедъ, Аа Ходжата, Велика и Филя, и поискалъ да стане дознание на мѣстото; повѣренникътъ на отвѣтницитѣ възразилъ, че нѣмало нужда отъ дознание, а отъ приглѣдъ на мѣстото. Мировий Сждия отложилъ дѣлото за да стане приглѣдъ на ливадата и да се повика Абдула Хаджи Мястяновъ въ качество на трете лице. — Свищовский Мировий Сждия, като направилъ приглѣдътъ, разглѣдалъ дѣлото на 19 Юний 1887 г., когато повѣренникътъ на ищецътъ казалъ, че довѣрителътъ му не притѣжавалъ тапия за спорното мѣсто, но за ливадата до него, а повѣренника на отвѣтницитѣ възразилъ, че довѣрителитѣ му владѣяли въпросното мѣсто на основание на едно рѣшение за въдворение, което и представилъ. — Сждията съ рѣшението си Н-о 449 отъ сѫщий день отблъсналъ като недоказанъ искътъ на Бойчо Вачковъ. Послѣдниятъ подалъ срѣщу това рѣшение чрѣзъ повѣренникътъ си Д. Пашанковъ въззивната жалба въ Свищовский Окр. Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 31 Августъ 1887 г., когато повѣренникътъ на аппелаторътъ казалъ, че довѣрителътъ му владѣе до спорното мѣсто ливада отъ 20 дюлюма, за която има документи, каквито нѣма за спорното мѣсто, нъ понеже Мировий Сждия не констатиралъ това обстоятелство, моли да стане отново дознание. — Сждьтъ, като изслушалъ устнитѣ обяснения на странитѣ съ рѣшението си отъ 14 Септемврий 1887 г. No 64, като взелъ предъ видъ, че настоящето дѣло било заводено предъ Мировий Сждия не за собственость, но за нарушено владѣние и за ползуване отъ него, че въззивната страна съ нищо не доказала нарушенното си владѣние на ливадата, — че представеннитѣ документи предъ Мировий Сждия сѫ съвсѣмъ за друга ливада, а не и за тази, за която е споръть, потвърдилъ напълно рѣшението но Свищовский Мировий Сждия отъ 19 Юний 1887 год. No 449. — Недоволенъ отъ това рѣшенне на Свищовский Окр. Сждъ Банчо Вачковъ подалъ срѣщу него чрѣзъ повѣренникътъ си Димитръ Пашанковъ

въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационната жалба въ която се оплаква, че по това дѣло Свищовский Окр. Сѫдъ нарушилъ чл. 1 отъ Законътъ за дознанието, защото не уважилъ искането му да стане мѣстно дознание, тъй като искътъ му билъ за собственность, който щелъ да се докаже чрѣзъ разпитване на околни люди. —

Върховний Кассиционенъ Сѫдъ, като изслуша доклада и заключението на Помощ.-Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) Отъ исковото прошение на кассатора и отъ послѣдующето производство по дѣлото се види, че той се оплакалъ, че отвѣтницитѣ присвоили часть отъ собственната му ливада, затова молилъ да се осѫдатъ да му предадѫтъ въ владение заграбената ливада. А за доказателство, че тя е негово притѣжание, като часть отъ ливадата му отъ 20 дюлюма, за която си има документи, молилъ да се направи дознание чрезъ околни люди. Отъ друга страна, споредъ чл. 1 отъ законътъ за дознание чрезъ околни людие, когато една отъ странитѣ се облега възъ свидѣтелството на мѣстнитѣ жители, ако и да не посочва по име тия жители, Сѫдътъ може да назначи особно дознание (испитване) чрезъ околни люди за доказателство правото владѣние върху недвижимъ имотъ и за ползване отъ него, както и когато препирнята е за пространството, мѣстностьта или продължителностьта на поземленното владѣние. А извѣстно е, че правото на владѣние, като часть отъ правото на собственость, различава много отъ фактическото владѣние което се основава само на факта на владѣнието, а не на нѣкой правний титулъ; затова неговото нарушение може да се доказва и съ свидѣтели и то въ опредѣлений отъ закона срокъ. Но правото на владѣние, както и правото на собственость, когато нѣма документи, неможе да се доказва освѣнь съ дознание чрезъ околни люди. Затова като е очевидно отъ горѣизложенното, че искътъ на кассатора е за правото на владѣние на спорната ливада, която отвѣтницитѣ присвоили преди три години до искътъ и за която

нѣмалъ документъ, нъ допирала до една друга негова ливада, а не за възстановление на нарушено владѣние, то Свищовский Окр. Сждъ съвършенно неоснователно е съобразилъ, че настоящето дѣло било заведено предъ Мировий Сждия за нарушено владѣние на недвижимъ имотъ и за ползование отъ него и затова неправилно и въпреки чл. 1 отъ Закона за дознание чрезъ околни люди не е уважилъ искането на кассатора да назначи дознание чрезъ околни люди. Затова оплакването на кассатора за нарушение на приведений чл. е основателно.

Водимъ отъ горѣизложенното Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Свищовский Окр. Сждъ отъ 14 Септемврий 1887 год. Н-о 64, защото е нарушенъ чл. 1 отъ Закона за дознанието чрезъ околни люди, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, да ся отмѣни и дѣлото за новоразглѣждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ Свищовский Окр. Сждъ.

Рѣшение, №. 27.

Гр. София, 7 Февруарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление на двадесятъ и третий Януарий хиляда осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ Прокурора: Антонъ Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ Гражданско дѣло Н-о 16 по описьтъ за 1889 год., на Никола и Мавриди Костови, отъ гр. Айтосъ, съ Коста Велиадисъ, отъ сѫщий градъ, за една кѫща. Въ засѣданието странитѣ неприсѫтствуваха —

Обстоятелствава сж тѣзи: съ прошение отъ 12 Ноември 1884 год. до Бургазский Окр. Сждъ, Никола и Мавриди Костови изъ гр. Айтосъ, заявили, че по наслѣдство отъ майка си притѣжаватъ една кжща подъ Н-о 325, находяща ся въ гр. Айтосъ, съ граници: Фучуджи Параскева, Димитръ, Райко и пжть, която била турена на публична продань за испълнение на едно рѣшение отъ 15 Декември 1882 година Н-о 238, издадено отъ Бургазский Окр. Сждъ въ полза на Коста Велиадисъ, за дѣлгъ отъ 3000 гроша на баща имъ, Коста Жечевъ, който неправилно и незаконно я билъ заложилъ на Кредиторина си; Затова молили Сжда да ги признае за притѣжатели на въпросната кжща и да спрѣ публичната ѝ продажба. Бургазский Окр. Сждъ като разглѣдалъ това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ представлявани чрѣзъ повѣренници, съ рѣшението си отъ 20 Февруарий 1885 година Н-о 46 опредѣлилъ: „1) Отхвърля искътъ на Никола и Мавриди Костови, като неоснователенъ; 2) Казва, че секвестираната кжща съ постановление Н-о 60, отъ 21 Априлий 1884 год. на това Сждилище за испълнение рѣшението Н-о 238, отъ 15 Декември 1882 година, е законно секвестирана, като имущество принадлѣжащe на Коста, баща на Никола и Мавриди Костови, и заложена на К. Велиадисъ; и 3) разноскитѣ по настоящий процесъ — за сждебно мито 50, за тимбри и призовки 46 — всичко 96 гроша златни остават въ тяжесть на истцитѣ.“ По въззивна жалба на Никола и Мавриди Костови, това дѣло е разглѣдано въ присжтствието на явившитѣ ся отъ двѣтѣ страни повѣренници и отъ Пловдивский Апелативенъ Сждъ, който съ рѣшението отъ 25 Юний 1887 год. Н-о 138, като взелъ предъ видъ: „1) Че ищецитѣ Никола и Мавриди Костови за доказателство, че секвистираната кжща е преминала върху тѣхъ по наслѣдие отъ майка имъ, сж прѣдставили предъ първостепенний Сждъ единъ Илми-Хаберъ съ дата 8 Май 1291 година подъ Н-о 366, отъ съдържанието на който ся вижда, че нѣкои си Костаки отъ Сливенъ (бащата на

истцитѣ) е продалъ на жената си Мария една кѫща, съ граници: Вълчо, Тома, Сотиръ и пѫть и находяща ся въ гр. Айтосъ; 2) Че обаче отвѣтника Коста Велиадисъ представи въ тукашний Сѫдъ единъ заложителенъ записъ съ дата 3 Ребюлъ Евелъ 1291 година Арабско лѣточисление която година съотвѣтствува на 1290 Априлий 9, турско лѣточисление, подтвърденъ съ печата на Айтоский Наипинъ отъ съдържанието на който записъ ся вижда, че Костаки Жечевъ (бащата на истцитѣ) е далъ подъ залогъ собствената си кѫща подъ Н-о 325, находяща ся въ гр. Айтосъ Варушъ-Махлеси, съ страни, Куюмджията Парашкева, Филибилията Димитъръ, Райко и пѫть, — за срѣщу една сумма отъ 3000 гроша на Коста Велиадисъ; 3) Че като ся сравни датата на Илми-Хабера (8 Май 1291 година, турско лѣточисление) съ тая на заложителний записъ (1290 г. Априлий 9 турско лѣточисление) излиза на яве, че Коста Жечовъ е продалъ на жена си Мария собствената си кѫща, която е била вече веднажъ заложена на Коста Велиадисъ, продажба която неможе да има никакво значение за Коста Велиадисъ, който е спечелилъ отъ понапредъ заложено право върху нея кѫща и слѣдователно въ силата на това заложено право той има пълното право да ся распорѣжда и да иска продажбата на заложената кѫща, въ случай че заложительтъ не си е испълнилъ задължението си спрямо своятъ си Кредиторъ, -- подтвърдилъ напълно рѣшението на Бургазский Окр. Сѫдъ отъ 20 Февруарий 1885 год. Н-о 46, като възложилъ сѫдебнитѣ и за водание на дѣлото разноски въ втората инстанция върху апелаторитѣ. Неблагодарни отъ това рѣшение на Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ, Никола и Мавруди Костови подаватъ Кассационна жалба, въ която като поводъ да ся отмѣни казанното рѣшение на Апелативний Сѫдъ посочватъ, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ е нарушилъ ст. ст. 292 и 293 отъ Временнитѣ Сѫд. Правила, защото неизслушалъ посоченитѣ имъ свидѣтели. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша до-

кладътъ на дѣлото и заключението на Помощникъ Проктора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: Отъ Апелативното производство на дѣлото, а именно отъ Съдебнийтъ Протоколъ на Апелативнийтъ Съдъ, държанъ по това дѣло на 24 Юлий 1887 година се вижда, че въпросъ за свидѣтели е билъ повдиганъ отъ Л. Димитровъ, повѣренникъ на кассаторитѣ, който казалъ, че щѣлъ да докаже, че продажбата на къщата е била станала послѣ ипотикирането; затова помолилъ Съда да му допустне да докаже чрѣзъ свидѣтели това обстоятелство. По този въпросъ, т. е. за свидѣтелитѣ, ако и да не се произнесълъ Апелативний Съдъ, както се вижда отъ производството на дѣлото, съ това неможе да се докаже, че е нарушилъ ст. ст. 292 и 293 отъ Вр. Съд. Правила, както мисли кассатора, тъй като при обсъждането на въпросното обстоятелство, което кассаторитѣ се домогвали да докажатъ съ свидѣтели, Апелативний Съдъ се е ржководилъ отъ представенитѣ по дѣлото официални документи, съдържанието на които неможе да бъде опровѣргнато съ свидѣтелски показания. Това като е тъй, то оплакването на кассатора, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Съдъ нарушилъ ст. ст. 292 и 293 отъ Вр. Съд. Правила, неможе да се признае за основателно. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Съдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Никола и Мавруди Костови, срѣщу рѣшението на Пловдивский Апелативенъ Съдъ, отъ 25 Юний 1887 година Н-о 138, съ силата на 11 статия отъ Учреждението на Върховний Съдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 28.

Гр. София, 9 Февруарий 1889 г.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и шестий Януарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета, година въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий Членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и Атанасъ Хитовъ, при Пом. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ, и въ присжтствието на Помощникъ Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло Н-о 36 по описьтъ за 1889 год., на Боне Петровъ житель Софийский, съ Халилъ Бей Мурадъ Беговъ, ж. отъ сжщий градъ, за двѣ ниви. — Странитѣ не присжтствуваxж.

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Боне Петровъ отъ гр. София съ прошение, отъ 23 Августъ 1886 година, заявилъ искъ предъ Новоселский Мировий Сждия срѣщу Халилъ Бей Мурадъ Беговъ за двѣ ниви, които той заедно съ други още ги е купилъ съ крѣпостенъ актъ отъ послѣдний, но отъ послѣ се оказало, че отъ купенитѣ двѣ ниви една отъ 16 ½ а другата 25 уврата несжществуватъ въ дѣйствителность, заради това, иска да се осжди Халилъ Бей Мурадъ Беговъ или да му предаде въ владѣние двѣтѣ ниви, или ако неможе, то да му заплати за тѣхъ 41 ½ наполеона. Новоселский Мировий Сждия разгледалъ това дѣло въ присжтствието на двѣтѣ страни, и, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 8 Май 1887 година Н-о 440, отхвърлилъ искатъ на Боне Петровъ срѣщу Халилъ Бей Мурадъ Беговъ за двѣ ниви, като недоказанъ и го осждилъ на 30 лева за водение на дѣлото, понеже е признало спорнитѣ двѣ ниви, като сж записани въ крѣпостний актъ на истецътъ, който актъ е издаденъ на основание на едно Общинско свидѣтелство, което

удостовѣрявало, че спомѣнжтитѣ въ него ниви сжществували, слѣдва че тѣ се намират въ землището на Общината. По въззивна жалба на Боне Петровъ въ която излага че той съ свидѣтелство отъ сжщата Община щелъ да докаже, че въпроснитѣ двѣ ниви вовсе несжществуватъ, макаръ тѣ и да се записани въ крѣпостний му актъ, че Хаджи Бей Мурадъ Беговъ му ги продалъ безъ тѣ да сжществуватъ на лице, това дѣло се разглѣдвало и отъ Софийский Окржженъ Сждъ, който като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 21 Септемврий 1887 год. Н-о 238, подтвърдилъ рѣшението на Новоселский Мировий Сждия, отъ 8 Май 1887 година Н-о 440, съ което е отхвърлилъ искътъ на истецътъ като недоказанъ, тъй като призналъ, че представенното отъ апелатора общинско свидѣтелство, за доказателство, че двѣтѣ ниви не сжществували, неможе да има значение, защото сжщата община съ първото си свидѣтелство, на основание на което е издаденъ крѣпостний актъ е свидѣтелствувала, че спорнитѣ ниви сж сжществували. Недоволенъ отъ това рѣшение на Софийский Окржженъ Сждъ, Боне Петровъ подалъ въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Софийский Окржженъ Сждъ е нарушилъ: чл. чл. 47, 48 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и 134, 139, 200, 205 и 265 отъ Временнитѣ Сждебни Правила: защото като му сж били представени двѣ общински свидѣтелства издадени отъ Горне-Лозенската селска Община противоречущи едно на друго, не е уважилъ искането му да направи обстоятелственна провѣрка на мѣстото за да се увѣри въ истинностьта, както е искалъ кассатора.

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, взе въ съображение: Отъ производството на дѣлото се вижда, че кассатора е искалъ предъ Софийский Окржженъ Сждъ да стане огледъ по това дѣло за да се провѣрятъ, както представенното му Общинско свидѣтелство издадено отъ

с. Горни Лозенъ на 13 Септемврий 1887 год. а така сѫщо и другото свидѣтелство на сѫщата община, на основание, на което е билъ издаденъ крѣпостний му актъ подъ Н-о 874 за въпроснитѣ двѣ ниви, отъ което щѣло да се докаже, че въпроснитѣ двѣ ниви които му продалъ Халилъ Бей Муратъ Беговъ и които сѫ изброени точно въ казанний му крѣпостенъ актъ съ опредѣлени граници, никакъ не сѫществували на лице. Щомъ това е така, то за правилното рѣшение на това дѣло Софийский Окржженъ Сѫдъ е дълженъ билъ да провѣри кое отъ двѣтѣ свидѣтелства издадени отъ Горни Лозенската селска Община сѫ вѣрни, това ли на основание на което е издаденъ крепостния алтъ или онова което е представилъ кассатора, но той като не е направилъ това безъ да се произнесе защо не е уважилъ исканието на кассатора да стане огледъ, то е нарушилъ членъ 100 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство и оплакването на кассатора по този въпросъ е основателно.

Водимъ отъ горѣизложеннитѣ съображения. Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Софийский Окр. Сѫдъ отъ 1 Септемврий 1887 година Н-о 238, защото е нарушенъ чл. 100 отъ Гражд. Мир. Сѫдопр., съ силата на чл. 152 п. 1 отъ сѫщото Сѫдопр., да ся отмѣни и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ да ся испрати въ Соф. Окр. Сѫдъ. —

Рѣшение, №. 29.

Гр. София, 9 Февруарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и шестий Януарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Сто-

яновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членьтъ А. Маноловъ гражданско дѣло Н-о 17 по описътъ за 1889 год., на Никола И. Пападопуло, повѣренникъ на общината на с. Брацигово, Пещерска Окѫлия, съ Ангелъ Малиновъ и Георги Димитровъ отъ с. Чанакчиево, сѫщата околия, за часть отъ едно пасбище. Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствуваха само Ангелъ Малиновъ и Георги Димитровъ.

Обстоятелствата сѫ тѣзи: Съ прошение отъ 20 Октомврий 1882 год. до Т. Пазарджийкский Окржженъ Сѫдъ, Ангелъ Малиновъ и Георги Димитровъ, изъ с. Чанакчиево, Пещерска Околия, ся потѫжили срѣщу Общината на с. Брацигово, сѫщата околия, че имъ присвоила една четвѣртъ отъ пасището имъ състояще отъ 1200 уврата, съ граница: Пиздица-Дереси, Калаузъ Чанакчиевски предѣлъ и Пещерски предѣлъ, което тѣ, истцитѣ, задружно притѣжавали. За доказателство на искътъ си представили двѣ владала подъ Н-о Н-о 56 и 57 издадени на 1881 година; а отвѣтната страна за доказателство на възражението си, че спорното мѣсто съставлявало часть отъ яйлакътъ на общината имъ, представила единъ документъ отъ 9 Ребиюлъ-Евелъ 1260 година. Т. Пазарджийкский Окр. Сѫдъ, като изслушалъ по това дѣло обясненията на странитѣ, направилъ по него оглѣдъ и распиталъ посоченитѣ отъ истеца свидѣтели, съ рѣшението си отъ 5 Ноемврий, 1884 год. Н-о 260 опредѣлилъ: „признава Ангелъ Малиновъ и Георги Димитровъ за притѣжатели и владѣтели на пасбището отъ 1200 уврата, находящо ся въ Чанакчиевско землище, съ съсѣдни страни: Пиздица-Дереси, Касѫмъ-дере, а отъ тамъ моста и отъ тамъ по тѣсното дере, Калаузъ, отъ тамъ по границата на Чанакчиевски топракъ до портата, Пещерски топракъ и и пакъ Пиздица-дереси. Предписва на Общината на с. Брацигово въ лицето на кмета ѝ да предаде и отстѫпи въ владѣние и притѣжание на истцитѣ при своената отъ нея Община часть отъ пасището

имъ заключающе въ горѣказанитѣ граници. Осѫжда Общината на с. Брацигово въ лицето на кмета и да заплати сѫдебнитѣ разноски по процесса, както и разноскитѣ по оглѣда.“ По въззивна жалба на Общината на с. Брацигово, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на двѣтѣ страни, представлявани чрезъ повѣренници, и отъ Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ, който, за да провѣри въ кои граници влиза спорното мѣсто, опредѣлилъ да ся извърши новъ оглѣдъ възъ мѣстото отъ Пещерский Мировий Сѫдия и съ рѣшението си отъ 17 Юний 1887 година Н-о 126, като взелъ предъ видъ: „1) Че Общината на с. Брацигово се тѫжи противъ рѣшението на Т. Пазарджикский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 5 Ноември 1884 година, подъ No 260, съ което се приема искътъ на въззиваемитѣ Ангелъ Малиновъ и Георги Димитровъ; 2) Че въззиваемата страна, за доказателство на иска си е представила двѣ владала, подъ Н-о Н-о 56 и 57, отъ които се вижда, че тя притѣжава 1200 уврати пасбище и ниви, лежащи въ Чанакчиевска мѣстность съ страни: Пиздица-дереси, Калаузъ, Чанакчиевски прѣдѣлъ и Пещерски прѣдѣлъ, което го притѣжава по покупка; 3) Че Общината на с. Брацигово, ако и да възразява, че спорното мѣсто претендирано отъ въззиваемитѣ не съвпада въ границитѣ, указани отъ владалата имъ, но свидѣтелскитѣ показания на свидѣтелитѣ, испитани отъ първостепений сѫдъ, именно: Хаджи Смаилоолу Ахмедъ, Хасаноолу Хюсеинъ, Османъ Мехмедовъ, Ибрахимъ Халиловъ, Мустафа Хюсеиновъ, Сали Мехмедовъ, Хаджи Хасанъ Хасановъ, Стоилъ Пѣевъ и Трандафилъ Георгевъ се доказва, че претендираното мѣсто отъ въззиваемата страна, има за предѣли: Пиздица-дереси, Касѫмъ-дереси, Моста, тѣсно-дере, Калаузъ, Чанакчиевски топракъ, портата и Пещерски топракъ; 4) Че представеният темесюкъ отъ страна на апелаторитѣ има за граници: Папазъ бунарж, Кузрунъ-кая, Батакъ-кюпрю, Башъ-бунаръ, въ Кегоринъ-тарласа, Сарж-бурунъ, Хандъкъ-дере и Пиздица-дере, отъ което слѣдва, че тия граници сѫ вънъ отъ предѣлитѣ на спорното мѣсто притендирано

отъ въззиваемата страна. Слѣдователно, този документъ, ако и да е по старъ отъ документитѣ на въззиваемата страна, но той като не относящъ ся на спорното мѣсто, неможе да отнеме правото на въззиваемата страна да си владѣе претендиранитѣ мѣста съ владалата които има наржцѣ за спорното мѣсто; 5) Че възраженията на аппелатора: 1) Че владалата на въззиваемата страна биле за ниви, а споръть биль за пасбище, не може да се приеме отъ сжда, защото отъ самитѣ владала се вижда, че тѣ се отнасятъ за ниви и пасбище, находящи ся въ прѣдѣлитѣ означени въ тия сжщи владала; 2) Че предметнитѣ владала биле издадени на основание на едно само свидѣтелство, подписано само отъ едно лице, неможе да се приеме, защото предметното свидѣтелство е подтвърдено отъ кмета на с. Чанакчиево и освѣнъ това, владалата сж издадени на основание на стари турски тапии; 3) Че оглѣдъть, направенъ отъ първостепений Сждъ не билъ редовенъ, защото не биле испитани свидѣтелитѣ на спорното мѣсто, не може да се приеме, защото отъ книжята, находящи ся при дѣлото, се вижда, че испитванието на свидѣтелитѣ не на огледа, а въ сжда е станало съ съгласието и на двѣтѣ сждящи ся страни: 4) Че да се направи новъ оглѣдъ, за да се испитатъ свидѣтелитѣ на аппелатора сжщо е неприемливо, защото неговитѣ свидѣтели сж биле испитани отъ първостепенний Сждъ, което се вижда отъ книжата на дѣлото и 5) Че свидѣтелитѣ на въззиваемитѣ биле отъ селото имъ сжщо е неприемливо, тъй като въззиваемитѣ се сждятъ въ качество на частни лица, а не въ качество на представители на Общината си, отъ което слѣдва, че испитанитѣ свидѣтели немогатъ да бждатъ страни въ процеса, защото истецъ по предметното дѣло не е Общината имъ за да съставлявать и тѣ страна въ процеса, а частни лица, принадлѣжащи само на Общината, отъ която сж испитанитѣ свидѣтели;“— подтвърдилъ рѣшението на Т. Пазарджикский Окр. Сждъ отъ 5 Ноемвиий 1884 година Н-о 260. Станалитѣ сждебни и за водение на дѣлото разноски въ втората инстанция

възложилъ върху Общината на с. Брацигово. Срѣщу това рѣшение на Апелат. Сѫдъ, Никола И. Пападополу, повѣренникъ на Общината на с. Брацигово, подава кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ нарушилъ чл. 206 отъ Врѣменитѣ Сѫдебни Правила, защото безосновно е възложилъ на Пещерский Мировий Сѫдия да направи огледъ и защото въпрѣки чл. чл. 206, 207, 208 отъ Врѣменитѣ Сѫдебни Правила и чл. 126 отъ Закона за земитѣ Мировий Сѫдия испиталъ свидѣтели вънъ отъ спорното мѣсто. — Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като послуша доклада̀тъ на дѣлото и заключението на Помощн. Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: Оплакването на кассатора за нарушение на ст. 206 отъ Врѣменитѣ Сѫдебни Правила съ това, че Апелативний Сѫдъ безосновно възложилъ на Пещерский Мировий Сѫдия да направи огледъ и че Мировий Сѫдия въпреки чл. чл. 206, 207, 208 отъ Врѣменитѣ Сѫдебни Правила и чл. 126 отъ Закона за земитѣ, испиталъ свидѣтели вънъ отъ спорното мѣсто, неможе да се признае за основателно, защото отъ предписанието на ст. 206 отъ Врѣменитѣ Сѫдебни Правила, която предоставя право на Сѫдътъ да поржча на единого или на нѣколко отъ членоветѣ си да извършатъ огледъ възъ местото, става явно, че на Сѫдътъ само се запретява да натоварва съ тъзи миссия, сирѣчъ за извършването на огледъ, лица, които не сж сѫдии, каквито сж, напримеръ, лицата отъ Административнитѣ Учреждения, а никакъ не че той, сѫдътъ, нѣмалъ право, както мисли кассатора, да възлага извършването на огледътъ върху другъ сѫдия, както и постжпилъ по това дѣло Апелативний Сѫдъ, като делигиралъ Пещерский Мировий Сѫдия да извърши огледа; а че това дѣйствие на Сѫда ни най малко не противорѣчи на Закона, ясно се вижда и отъ общитѣ правила за повѣрката на доказателствата, а именно отъ ст. 204 на Врѣменитѣ Сѫдебни Правила която гласи, че за да ся извърши повѣрката на доказателствата въ окржгътъ на другъ Сѫдъ, на

послѣдний ся съобщава преписъ отъ опредѣлението за повѣрката и нему ся предостава да назначи срокътъ за извършванието на повѣрката. Така сѫщо е постѫпилъ, както ся вижда отъ производството на дѣлото и Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ при делигиранието на Пещерский Мировий Сѫдия за да извърши оглѣдъ възъ мѣстото. Колкото до въпросътъ, че Мировий Сѫдия испиталъ свидѣтели вънъ отъ спорното мѣсто, по това обстоятелство отъ оглѣдниятъ протоколъ ся констатира, че представеннитѣ отъ страна на Брациговский кметъ свидѣтели сѫ распитани на самото спорно мѣсто, гдѣто е билъ извършенъ оглѣда, а свидѣтелитѣ на противната страна, ако и да биле распитани вънъ отъ спорното мѣсто, т. е. въ помѣщението на Мировото Сѫдилище, това е станало по взаимното съгласие на двѣтѣ страни и по причина, че вече било късно да ся питатъ на самото мѣсто. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, водимъ отъ това съображение, **опредѣлява**: Кассационната жалба на Никола И. Пападопуло, повѣренникъ на Общината на с. Брацигово, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 17 Юний 1887 г. Н-о 126, съ силата на 11 ст. отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, № 30.

Гр. София, 9 Февруарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Българский Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско отдѣление, на двадесеть и шестий Януарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помщн. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на

Помощникъ Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло Н-о 12 по описътъ за 1889 г., на Димитръ Стояновъ Лихаръ, отъ с. Периволъ. Кюстендилска Околия, съ Ст. Христовъ, С. Хр. Кочевъ, Ст. Яневъ и други отъ сѫщото село, за неспиране течението на общата имъ вода. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 18 Февруарий 1887 год. Стоименъ Христовъ, Стоименъ Яневъ и други отъ село Периволъ Кюстендилска Околия, подали на Кюстендилский Мировий Сѫдия прошение, въ което казватъ, че притѣжавать овощни градини въ чертата на село Стенско, Кюстендилска Околия, които напояватъ съ вода отъ обща вада, която има началото си отъ рѣката Драговищица въ селото Периволъ. Миналата година есеньта Димитръ Стояновъ Лихаръ отъ сѫщото село скритомъ и на бързо построилъ воденица на едно негово мѣсто, лежаща надъ овощнитѣ имъ градини и оправилъ течението на водата отъ общата вада въ своята воденица, като пустналъ да истича водата въ рѣката Драговищица. Защото това оставяло на сухо овощнитѣ имъ градини и други мѣста, молатъ да се направи оглѣдъ на мѣстото и да се осѫди реченний Димитръ Стояновъ Лихаръ, никакъ и никога да не спира течението на казаната вода отъ общата селска вада, да развали на свои разноски построеното отъ него върху вадата за течението на водата въ воденицата му и да имъ заплати 360 лева за загуби, денгуби и разноски. Кюстендилский Мировий Сѫдия, като направилъ оглѣдъ на мѣстото, разглѣдалъ дѣлото на 19 Маия 1887 година, когато повѣреникътъ на отвѣтникътъ въ защита на довѣрительтъ си представилъ преписъ отъ спогодителенъ протоколъ, съставенъ отъ Кюстендилский Мировий Сѫдия на 17 Февруария 1883 година, за доказателство че истцитѣ преди да прокаратъ водата презъ часть отъ нивата му ималъ задължения спрямо него, нъ отъ който протоколъ се види, че ищцитѣ по настоящето дѣло дали на отвѣтника Димитъръ Стояновъ Лихаръ 350 гроша

като възнаграждение за минаване вадата презъ единъ край на нивата му, а той се задължилъ да оставя свободно течението на водата по вадата безъ да има право да спре течението на водата въ какъвъто случай да бъде. — Мировий Съдия съ рѣшението си отъ същий съдъ No 291, осъдилъ Димитра Стояновъ Лихаръ да не спира на истцитѣ течението на водата отъ общата селска вада въ землището на село Периволъ въ мѣстностьта наиваемъ „Край бахчитѣ," отъ която вода поятъ собственнитѣ си бахчи, като му далъ право да се ползува отъ горѣказаната вода за воденицата си само презъ врѣмето, когато истцитѣ нѣмятъ нужда отъ водата. — Стоименъ Христовъ, Стоименъ Яневъ и другитѣ подали чрезъ повѣреника си Г. Ангеловъ срѣщу туй рѣшение въззивна жалба въ Кюстендилский Окржженъ Съдъ, когото молили да рѣши, Димитръ Стояновъ Лихаръ да не се ползова отъ въ просната вода за воденицата си и когато даже тѣ нѣматъ нужда. — Съдътъ разглѣдалъ дѣлото на 24 Августъ 1887 година и съ рѣшението си отъ същий день No 71, мѣжду друго, като взелъ предъ видъ, че Мировий Съдия съвършенно неправилно е постжпилъ като е далъ право на отвѣтника по въззивъ да се ползува отъ общата стопанска вода на въззивницитѣ и самий отвѣтникъ по въззивъ, т. е. да измѣнява направлението ѝ, тъй като това е могло да стане само тогава, ако съ се били съгласили всичкитѣ днешни въззивници, което обстоятелство въ тоя случай отсжтствува. А при подобно положение на работата исканията на въззивницитѣ, колкото се отнася само до водата, съ съвършенно основателни, видоизменилъ, рѣшението на Кюстендилский Мировий Съдия отъ 19 Май 1887 година Н-о 291, като осъдилъ Димитра Стояновъ Лихаръ, да не спира и употрѣбява за ново построената си воденица, водата отъ общата селска вода, съ която вода въззивницитѣ си поятъ отъ много години на самъ градинитѣ. Недоволенъ отъ това рѣшение на Кюстендилский Окр. Съдъ Димитръ Стояновъ Лихаръ подалъ срѣщу него въ Върховний

Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Кюстендилский Окржженъ Сѫдъ е нарушилъ: 1) Чл. Чл. 292 и 273 отъ Времѣннитѣ Сѫдебни Правила и 133 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото присѫдилъ повече на ищцитѣ, отъ колкото тѣ искали съ исковото си прошение; 2) Чл. 974 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото като отхвърлилъ искътъ на ищцитѣ за 630 лева загуби, неправилно го осѫдилъ да заплати 22 лева и 20 ст. сѫдебно мито по този неоснователенъ искъ; 3) Чл. Чл. 1269, 1234, 1254, 1265 и 1267 отъ Османскитѣ Граждански Закони, защото той искалъ да се ползува само тогава, когато водата не е нужна на другитѣ състопани. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) Отъ исковото прошение и отъ въззивната жалба на истцитѣ по дѣлото се види, че Кюстендилский Окржженъ Сѫдъ никакъ не е рѣшилъ нѣщо повече отъ онова, что сѫ искали тѣ т. е. кассаторътъ да се не ползува отъ спорната вода за воденицата си и когато даже тѣ нѣмѫтъ нужда. Затова оплакването на кассатора за нарушене чл. чл. 292 и 273 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила е неоснователно; 2) Кюстендилский Окржженъ Сѫдъ, съ потѫженото рѣшение като отхвърля искътъ на ищцитѣ за 360 лева загуби като неоснователенъ, въ сѫщото врѣме възлага върху кассатора, да плати сѫдебното мито за тоя искъ (7 лева 20 ст.), когато споредъ точний разумъ на чл. 972 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, сѫдящий се противъ когото е постановено рѣшение, длъженъ е да плати и направенитѣ сѫдебни разноски по дѣлото. А въ настоящий случай рѣшението е постановено противъ истцитѣ относително искътъ имъ за 360 лева загуби. Слѣдователно второто оплакване на кассатора е основателно и е нарушенъ чл. 972 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила; 3) Чл. 1269 отъ Османскитѣ Граждански Закони постановлява, че единъ състопанинъ на

съдружеска рѣка неможе да отдѣли отъ нея друга рѣка или вада безъ позволението на другитѣ; нито може да промѣни опредѣления отъ незапамятно врѣме редъ. Отъ обстоятелствата на дѣлото се види, че кассатора е стопанинъ задружно съ истцитѣ на спорната вода; затова той не е ималъ законно основание да измѣнява старото течение на водата по направление къмъ воденицата си, въ което и да е врѣме, съгласно съ приведений 1269 чл. отъ Османскитѣ Граждански Закони. Затова оплакването на кассатора за нарушение, както на тоя членъ, така и на членове 1234, 1254, 1265 и 1267 отъ сжщитѣ закони, е неоснователно.

Водимъ отъ горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Кюстендилский Окр. Сждъ отъ 24 Августъ 1887 година No 71, защото е нарушена ст. 972 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, да ся отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ Кюстендилский Окржженъ Сждъ.

Рѣшение, №. 31.

Гр. София, 9 Февруарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и шестий Януарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: А. Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Д. Руссковъ гражданско дѣло Н-о 22 по описътъ за 1889 год., на Тюфекчи Халилъ Хаджи Хюсеиновъ, отъ гр. Добричъ, съ Дурие Мустафова, отъ

сѫщий градъ, за една кѫща. Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Д. Ковачевъ, повѣренникъ на Дурие Мустафова, отъ гр. Добричъ, съ прошение отъ 18 Мартъ 1887 год. е заявила искъ предъ Добричкий Мировий Сѫдия срѣщу Тюфекчи Халилъ Хаджи Хюсеиновъ, като излага, че довѣрителката му притѣжава съ официаленъ документъ една кѫща въ Хаджи Байрамъ махала и преди 3—4 години пустнала доброволно отвѣтникътъ да живѣе въ нея, а сега той не искалъ да испразди кѫщата ѝ; заради това иска да се осѫди отвѣтникътъ да ѝ испразди кѫщата. За доказателство на искътъ си, истецата е представила единъ Хюджетъ отъ 15 Мухаремъ 1291 год., отъ който се вижда, че майката на истецата е купила въпросната кѫща отъ Сюлеймань Халиловъ. Сѫщо е представено едно свидѣтелство отъ Добричкий Мюфтия въ удостовѣрение на това, че и двѣтѣ страни по това дѣло ся отказали да се разглѣда дѣлото имъ предъ Кадиевий Сѫдъ, а пожелали да се разглѣда то отъ Общитѣ Сѫдилища. Добричкий Мировий Сѫдия разглѣдалъ дѣлото въ присѫтствието на двѣтѣ страни и като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 16 Май 1887 год., признаlъ спорната кѫща за собственость на истецата Дурие Мустафова и осѫдилъ отвѣтника да ѝ предаде кѫщата и да ѝ заплати за сѫдебни и за водение на дѣлото 20 лева. По въззивна жалба на Тюфекчи Халилъ Хаджи Хюсеиновъ, това дѣло се разглѣдало и отъ Варненский Окрѫженъ Сѫдъ, който като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си, отъ 11 Септемврий 1887 год. Н-о 171, подтвърдилъ рѣшението на първата инстанция. Недоволенъ отъ това рѣшение на Варненский Окр. Сѫдъ, Тюфекчи Халилъ Хаджи Хюсеиновъ е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Варненский Окр. Сѫдъ е нарушилъ ст. ст. 933 и 935 отъ Времен. Сѫд. Правила защото приелъ да разглѣдва това дѣло, което било подсѫдно на кадиевия Сѫдъ. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощ. Прокурора, взе въ съображение: отъ ясний смисълъ на ст. ст. 933 и 935 отъ Вр. Сѫд. Правила ся вижда, че на Кадиевий Сѫдъ безусловно сѫ подсѫдни дѣла между мюсулмани само по лични искове между родители и дѣца, мѣжду съпрузи и бракоразводни дѣла; а по дѣла за наслѣдство, ако странитѣ непожелаятъ да се сѫдятъ предъ кадиевий Сѫдъ, то спорътъ имъ подлѣжи на разглѣждание предъ Общитѣ Сѫдилища на Общо основание. По това дѣло Дурие Мустафова, като е завела искъ срѣщу пълнолѣтний Тюфекчи Халилъ Хаджи Хюсеиновъ за правособственность върху една кѫща, която е останала ней по наслѣдство отъ покойната ѝ майка и странитѣ като се отказали да се разглѣда спорътъ имъ отъ Кадиевий Сѫдъ, както това се види отъ представеното свидѣтелство отъ Добричкий Кадия отъ 17 Мартъ 1887 год. Н-о 85, то въ такъвзи случай искътъ на истецата подлѣжалъ на разглѣждание отъ Общитѣ Сѫдилища на общо основание и оплакването на кассатора, че настоящето дѣло не било подсѫдно на Общитѣ Сѫдилища е неоснователно.—

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява:** Кассационната жалба на Тюфекчи Халилъ Хаджи Хюсеиновъ, срѣщу рѣшението на Варненский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 11 Септемврий 1887 год. Н-о 171, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 32.

Гр. София, 13 Февруарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассацио-

ненъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на тридесетий Януарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий членъ: А. Мононовъ, Членове: Добрий Русковъ и Георги Згуревъ при Помощн. Секретарьтъ Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членьтъ Русковъ гражданско дѣло Н-о 18 по описътъ за 1889 год., на Димитръ Марковъ, отъ гр. София, съ Софийското Градско Общинско Управление, за 5000 лева происходящи отъ наемъ на кѫща. Отъ стърнитѣ присѫтствуваха: Я. Геровъ и Ст. Матѣевъ повѣренници на кассатора Д. Марковъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Димитръ Марковъ, житель Софийский, съ прошение отъ 25 Ноември 1886 г., предявилъ искъ прѣдъ Софийский Окрѫженъ Сѫдъ, срѣщу Софийското Градско Общинско Управление, като излага, че съ контрактъ, сключенъ на 8 Октомврий 1886 год. между него и Софийското Градско Общ. Управление той е далъ подъ наемъ кѫщата си, находяща се въ София на улица Княжеска и Рилска въ срокъ на три години, начиная отъ предаването ѝ. Съгласно пунктъ 2 отъ контракта, Софийското Градско Общ. Управление трѣбвало да встѫпи въ владѣнието на кѫщата на 15 Октомврий 1886 год., въ който день една Коммисия констатирала чрезъ протоколь, че кѫщата е згодна за обетавание въ нея, обаче Соф. Градско Общ. Управление по разни причини отлагало и неискало да се пренесе въ кѫщата му, заради това иска на основание на 4 пунктъ отъ контрактьтъ да се осѫди Соф. Град. Общ. Управление да испълни контрактьтъ, като му заплати 5000 лева, съгласно съ условието, предплата за половина годишний наемъ и да му заплати сѫдебнитѣ и за воденне дѣлото разноски. За доказателство на искьтъ си, истецьтъ е представилъ контрактьтъ съ дата, отъ 8 Октомвр. 1886 година, и единъ прѣписъ отъ протокола на Коммиссиятя съ дата, отъ 16 Октомврий

1886 година. Соф. Окр. Сѫдъ разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ и изслушалъ обясненията имъ и като призналъ, че кѫщата на Д. Марковъ била готова за да се пренесе въ нея Соф. Град. Общ. Управление въ опредѣлений въ контракта срокъ и че съгласно съ контракта щомъ кѫщата бѫде готова за пренасяние Соф. Гр. Общ Управление длъжно е да заплати на Д. Марковъ 5,000 лева предплата за половинъ година, то съ рѣшението си, отъ 6 Февруарий 1887 год. Н-о 20, осѫдилъ Софийското Градско Общ. Управление „да заплати на Д. Маркова, петь хиляди (5000) лева дължь по единъ контрактъ сключенъ на 8 Октомврий 1886 год. за половинъ годишенъ наёмъ на кѫщата на Д. Марковъ, находяще ся въ г. София на жгжла на улицитѣ: Княжеска и Рилска, който наемъ почева отъ 16 Октомврий 1886 год.; осѫжда сѫщото Общ. Управление да заплати на Д. Марковъ 348 лева, за сѫдебни и за водение дѣлото раноски и 4 лева за въ полза на хазната за 4 призовки.“ По въззивна жалба на представительтъ на Соф. Гр. Общ. Управление, това дѣло се разглѣдвало и отъ Соф. Апп. Сѫдъ въ присѫтствието на двѣтѣ страни, който като изслушалъ устнитѣ имъ обяснения и като призналъ, че кѫщата на Д. Марковъ е била згодна за живение едвамъ на 1 Декемврий 1886 год. и отъ това врѣме Соф. Гр. Общ. Управление е дължно било да се пренесе въ нея за живение и да плаща условений въ контракта наемъ, но отъ друга страна, като призналъ, че отъ 10 Февруарий 1887 година Д. Марковъ е далъ сѫщата си кѫща на друго Правителственно Учреждение, а именно на Върховната смѣтна Палата, то съ рѣшението си, отъ 26 Юний 1887 година Н-о 129, осѫдилъ Соф. Гр. Общ. Управление да заплати на Димитаръ Марковъ, житель Софийский 1866 лева и 66 стот. наемъ за кѫщата му само за врѣмето отъ 1 Декемврий 1886 год. до 10 Февруарий 1887 год. съгласно условлената между странитѣ годишна наемна плата, а остатокътъ отъ искътъ на казаний Димитръ Марковъ за 3,133 лева и 34 ст. отхвърлилъ като

неосновенъ; осждилъ Д. Марковъ и на 188 лева и 61 стотинки сждебни и за воденне дѣлото разноски за въ полза на Софийското Градско Общ. Управление. Недоволенъ отъ тора рѣшение на Соф. Аппел. Сждъ, Д. Марковъ е подалъ въ Върховний Сждъ Кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Соф. Апп. Сждъ е нарушилъ 1) чл. 134 отъ Врѣм. Сжд. Правила, защото не е основалъ рѣшението си върху представенитѣ отъ него документи; 2) чл. 468 отъ Гражданскитѣ Закони, защото е излязалъ вънъ отъ исказаната воля, изразена въ сключений между странитѣ контрактъ; 3) чл. 98 отъ притурката на Търговский Законъ, защото вопреки ясното предписание на казаний членъ е раздробилъ обезщетението, което се слѣдвало на кассатора споредъ контракта, т. е. не му присждилъ 5000 лева, които служили като глоба при неиспълнението на контракта, а по малко. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на кассатора и заключението на Помощн. Прокурора, взе въ съображение: 1) Оплакването на кассатора, че Софийский Аппел. Сждъ е нарушилъ по това дѣло ст. 134 отъ Вр. Сжд. Правила, защото не е основалъ рѣшението си върху представенитѣ отъ него документи, неможе да бѫде основателно, защото отъ мотивитѣ на рѣшението на Сждътъ се вижда, че той (Сждътъ) е взелъ въ внимание всичкитѣ представени отъ странитѣ документи и възражения и, при оценението имъ далъ такова значение въ каквото ся е убедилъ, че тѣ имать; а това обстоятелство, гдѣто Сждътъ по сѫщество не е далъ на представенитѣ отъ кассатора документи такова значение, въ каквото ся е домогвалъ кассатора, неможе да се счита за такова, което да нарушава горѣказаний 134 членъ отъ Врѣм. Сжд. Правила, защото тоя членъ има значение само да задължава сждилищата по сѫщество, при постановлението на рѣшението си, да оцѣняватъ представенитѣ отъ сждящитѣ ся страни писменни документи и устни обяснения, а пъкъ какво значение и каква сила да се

дава на представенитѣ документи, то е поставено въ зависимость отъ Сѫдътъ по сѫщество да опредѣлява това и сѫдящитѣ ся страни немогѫтъ да ее оплакватъ, че сѫдътъ по сѫщество не е далъ на документитѣ имъ такова значение каквото тѣ ся искали да имъ се даде. 2) Колкото се отнася до второто оплакване на кассатора, че Соф. Аппел. Сѫдъ е нарушилъ по това дѣло чл. 468 отъ Гражд. Оттомански Закони, защото е излязалъ вънъ отъ исказаната воля изразена въ сключений между странитѣ контрактъ, то и това оплакване неможе да бѫде основателно, защото тоя самий членъ въ послѣдната си алинея предвижда, че ако наемший се отказва да заплати въ предплата наема на наемателя, то тогава, както наемший така и нанемателя имѫтъ право да уничтожѫтъ условието. А по това дѣло Соф. Аппел. Сѫдъ е постѫпилъ именно съгласно предписанието на тоя членъ, защото като е констатиралъ, че Д. Марковъ съгласно съ контрактътъ не е испълниль условието за да придаде въ опредѣлений срокъ кѫщата си готова за живѣяние на Соф. Град. Общ. Управление и че Соф. Гр. Общ. Управление ся е отказвало поради това да даде предплата за наемътъ, понеже считало условието за наеманието на въпросната кѫща, за уничтожено, то въ такъвзи случай Сѫдътъ правилно е призналь угловието за наемътъ за уничтожено и не е могълъ да присѫжда никаква предплата за наемътъ, която е била предвидена въ условието, което е признато за уничтожено. 3) Относително же до послѣдното оплакване на кассатора за нарушението на чл. 98 отъ притурката на Търговский Оттоманский Законъ, защото вопреки ясното предписание наказаний членъ, Софийский Аппелативенъ Сѫдъ е раздробилъ обещетението, което се слѣдвало нему (на кассатора) споредъ контракта. т. е. не му присѫдилъ 5,000 лева, които служали като глоба при неиспълнението на контрактътъ а по малко, то и това негово оплакване неможе да бѫде основателно, защото Софийский Аппел. Сѫдъ е призналъ, че споменѫтитѣ въ контрактътъ 5000 лева предплата за наемътъ на

кжщата на кассатора не ся турнати като глоба за Соф. Гр. Общ. Управление, ако наруши то контрактъ. а като възнаграждение за ползованието отъ наемьть на кжщата, и че за лицето, което наруши контрактьть. странитѣ никакво условие за глоба не ся турнали въ казаний контрактъ и това признаваше на Софийский Аппел. Сждъ, както се види отъ самото съдържание на контрактьть, е правилно костатирано; заради това, кассатора неможе да претендира глоба за нарушението на контрактьть, когато подобна глоба не е предвидена въ самий контрактъ.

Вдимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Димитръ Марковъ, срѣщу рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сждъ отъ 26 Юний 1887 година Н-о 129, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие.—

Рѣшение, №. 33.

Гр. София, 13 Февруарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на тридесетий Януарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ, и въ присѫтствието на Помощника Прокурора Антонъ Каблешковъ. слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло Н-о 2 по описътъ за 1889 год., на Петко и Стоянъ Илиеви, отъ село Килифарево, Дреновска Околия, съ Рада и Неда Илиеви, отъ сѫщото село, за движими и недвижими имущества по наслѣдство отъ баща имъ и май-

ка имъ. Въ заседанието странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 20 Септемврий 1884 год. Рада и Неда Илиеви Нейкови, жителки на село Килифарово, Търновска Околия, подали на Търновский Окржженя Сѫдъ прошение, въ което казватъ, че баща имъ Илия Петковъ Нейковъ се поминалъ презъ 1879 год. а майка имъ Станка презъ 1880 година които оставили следъ смъртата си движеми и недвижеми имущества, което е показано въ приложено свидѣтелство N-о 757 издадено отъ Килифарското Общинско Управление. Братията имъ Петко, Байчо и Стоянъ Илиеви Нейкови, жители на сѫщото село, завладели сичкото това имущество като своя собственость и не искали да ги припознаятъ за законни наследници на него имущество. Зе това молатъ да се призоватъ тѣ и отвѣтницитѣ и да се раздѣли останалото отъ родителитѣ имъ имущество на шестъ части, отъ които тримата имъ брата да взематъ три части, тѣ (ищецитѣ) да зематъ двѣ части, а едната шеста часть да се даде на шестъ годишното сираче Илия Куцаровъ синъ на покойната имъ сестра Дона Илиева Найкова, да се признаятъ за законни стопанки на слѣдуемитѣ имъ се части отъ това имущество и да се осѫдатъ отвѣтницитѣ да имъ плататъ станалитѣ по дѣлото разноски. — Търновский Окржженъ Сѫдъ глѣдалъ дѣлото на 18 Януарий 1885 година когато повѣренника на отвѣтницитѣ казалъ, че довѣрителитѣ му притѣжаватъ спорното имущество на основание на тапия, която представилъ за едно съ преводъ на български, отъ който се види, че има турска дата 1279 год. 22 Джемазилъ Евелъ и съдържанието ѝ гласи, че Илия Петковъ и съпругата му Станка Нейкова продали на синоветѣ си Петко, Байчо и Стоянъ 22 парчета ниви и други мѣста 61½ дюлюмъ, които биле отъ Вакѫфътъ Султанъ Селимовъ въ Търновско за 4615 гроша затова се издалъ тоя тапийский илмихаберъ. — Слѣдва печатъ: Катибъ, Мюдиръ ефкафъ ливаи Търнова. Сѫдътъ отложилъ дѣлото за да се даде преписъ на ищецитѣ отъ тоя документъ. — Търновский Окр. Сѫдъ разглѣдалъ

дѣлото на 6 Мартъ 1885 година, когато отвѣтникътъ Байчо Илиевъ заявилъ, че истцитѣ иматъ право да искатъ наслѣдство и стоката трѣба да се раздѣли на шесть части, защото били шестима сънаслѣдници, а за продавателното писмо, което братията му представятъ не можалъ да каже нищо, защото въ врѣме на продажбата билъ на 6 години и е роденъ въ 1856 година презъ мѣсецъ Януарий, за доказателство на което представилъ свидѣтелство за кръщението си. Отвѣтникътъ Петко казалъ, че е на 40 години, а Стоянъ че е на 30 години. Сждътъ съ рѣшението си отъ 19 Мартъ 1885 год. Н-о 42, осждилъ братя Петко, Байчо и Стоянъ Илиеви Нейкови да предаджтъ на сестритѣ си Рада и Неда Илиеви Нейкови на всѣка една шеста часть останали слѣдъ смьртьта на родителитѣ имъ движими и недвижими имущества предвидени въ свидѣтелството Н-о 757 отъ 19 Септемврий 1884 година, издадено отъ Килифарското Общинско Управление. Срѣщу това рѣшение на Търновский Окржженъ Сждъ Петко и Стоянъ Илиеви Нейкови подали Апелативна жалба въ Руссенский Апелативенъ Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 12 Юний 1886 год. и съ рѣшението си отъ 26 Юний с. г. Н-о 71, мѣжду друго, като взелъ предъ видъ, че представений писменъ документъ отъ Аппелаторитѣ въ Търновский Окржженъ Сждъ за доказателство, че сж купили означенитѣ въ него имоти, неможе да има никакъ сила на форменно доказателство, каквото въ случайть се изискува, както правилно е разсждилъ Търновский Окржженъ Сждъ, документъ издаденъ отъ надлежна власть, по което не се придобива право на владѣние върху недвижимъ имотъ, за която цѣль сж сжществували въ врѣме на издаванието му специални законоположения, — подтвърдилъ на пълно рѣшението на Търновский Окржженъ Сждъ по това дѣло, и оставилъ безъ послѣдствие въззивната жалба на Аппелаторитѣ. Недоволни отъ това рѣшение на Руссенский Апелативенъ Сждъ, Петко и Стоянъ Илиеви подали срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ че

по това дѣло Руссенский Апелативенъ Сѫдъ нарушилъ: 1) Чл. чл. 67 и 68 отъ Конституцията, защото не далъ сила на представенната отъ тѣхъ (кассаторитѣ) тапия и не призналъ 20 годишното имъ давностно владѣние съгласно чл. чл. 1660—1662 отъ Османски Граждански Законъ. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада и заключението на Помощникъ Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Отъ самото съдържание на представений отъ Кассаторитѣ турский документъ се види, че той е илмихаберъ за тапия, а не сѫщинска тапия, и по формата си не е съобразенъ съ постановленията на дѣйствувавший въ врѣме на издаването му уставъ за издаването подобни документи (чл. 4 п. 2 отъ Законътъ на земитѣ, Уставъ за таппитѣ отъ 1275 год., изяснителни постановления за съчиняване печатнитѣ таппийски таблици отъ 24 Февруарий 1876 год.,). Колкото за давностното владѣние отъ кассаторитѣ на спорнитѣ земли, за него тѣ не сѫ представили предъ Сѫдътъ по сѫщество нѣкое доказателство освѣнъ турскийтъ имъ документъ, който се являва самъ по себе недѣйствителенъ. Затова оплакването на Кассаторитѣ за нарушение чл. чл. 67 и 68 отъ Констуцията и 1660—1662 отъ Османски Граждански Законъ е недѣйствително. —

Водимъ отъ казанното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Петко и Стоянъ Илиеви, срѣщу рѣшението на Руссенский Апелативенъ Сѫдъ отъ 26 Юний 1886 година N-о 71, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 34.

Гр. София, 13 Февруарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско отдѣление, на тридесетий Януарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ при Помощникъ Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло No 23 по описътъ за 1889 г., на Стоянъ Смилковъ, повѣренникъ на Риса Георгиева, отъ гр. Кюстендилъ, съ Величко Георгиевъ и Васа Коцева, отъ сѫщий градъ, за половина кѫща. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: Съ прошение отъ 30 Май 1885 год. до Кюстендилский Мировий Сѫдия Л. Хаджиевъ, повѣренникъ на Величко Георгиевъ и Васа Коцева, изъ г. Кюстендилъ ся потѫжилъ срѣщу Риса Георгиева, изъ сѫщий градъ, че незаконно владеяла половина отъ кѫщата съ бахча на довѣрителитѣ му находяща ся въ гр. Кюстендилъ, улица „Горо-цвѣтна“, съ съсѣди: Стоянова кѫща, Мухтийска бахча, Стойова кѫща и пѫть, която струвала 3500 гр. и останала наслѣдство отъ майка имъ Анастасия което ще докажатъ съ документъ и свидѣтели. Заради това молилъ Сѫдията, слѣдъ като направи оглѣдъ на мѣстото, да осѫди казаната Риса Георгиева да имъ опраздни кѫщата и да имъ заплати сѫдебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. Кюстендилскийтъ Мировий Сѫдия, като ислушалъ по това дѣло обясненията на странитѣ и распиталъ по него посоченитѣ отъ истеца свидѣтели, съ рѣшението си отъ 21 Февруарий 1886 год. No 73 отхвърлилъ искътъ на истецътъ като недоказанъ. По въззивна жалба на Л. Хаджиевъ, по-

вѣренникъ на Величко Георгиевъ и Васа Коцева, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на двѣтѣ страни и отъ Кюстендилский Окржженъ Сѫдъ, който по искането на истеца слѣдъ като извършилъ по него дознание чрезъ околни люди съ рѣшението си отъ 1 Юний 1887 год. No 58, като взелъ предъ видъ:„ 1) Че завѣщанието, което отвѣтната страна представлява и на основание на него иска присвояването на спорната половина кѫща неможе да ѝ послужи, за нищо, тъй катото не е съобразно съ предписанието на чл. 120 отъ устава за управлението на Българската Екзархия, който е билъ въ сила презъ 1882 година, когато е направено и завѣщанието; 2) Че отъ обстоятелствата въобще на дѣлото се вижда, че слѣдъ смъртьта на Георги Пеневъ сѫ останали жена му Риса синъ му Величко и внучка му Васа Коцева, слѣдователно отъ спорната половина кѫща Риса Ангелова има право само на $^1/_8$ часть отъ нея, а нѣма право всичката да присвоява и като така първоначалнитѣ истци въ правото сѫ били да претендирать за нея спорна половина отъ цѣлата кѫща (горнята часть) и слѣдва да вематъ $^7/_8$ седъмъ осми части отъ нея а не всичката,“ — отмѣнилъ рѣшението на Кюстендилский Мировий Сѫдия, отъ 21 Февруарий 1886 г. Н-о 73 и вмѣсто него постановилъ:„ осѫжда Рисо Георгиевъ да отстѫпи и предаде на Величко Георгиевъ и Васа Коцева $^7/_8$ части отъ половината (южната часть) отъ кѫщата находяща ся въ гр. Кюстендилъ Гороцвѣтна улица, мѣжду съсѣди: Стоянова кѫща, Мюфтийска кѫща (кула), Стойова кѫща и пѫть.“ Срѣщу това рѣшение на Окр. Сѫдъ, Стоянъ Смилковъ, повѣренникъ на Риса Георгиева, подава кассационна жалба, въ която като поводъ да се отмѣни казаното рѣшение на Окржжний Сѫдъ посочва, че по това дѣло Кюстендилский Окр. Сѫдъ е нарушилъ ст. 524 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото призналъ, че представенното отъ кассаторката духовно завѣщание не служило за нищо тъй като не било съобразно съ предписанията на чл. 120 отъ устава за управлението на

Българската Екзархия, който билъ въ сила, когато завѣщанието било направено. --

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: Въ послѣдната алинея на ст. 524 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила е казано: Извършванието и утвърждението на духовнитѣ завѣщания остават както и по преди, въ вѣдомството на подлѣжащитѣ духовни учреждения и спорѣдъ ясниятъ смисъль на ст. 168 втора половина отъ Вр. Сжд. Правила, силата на документитѣ и на всичкитѣ писменни актове които сж направени слѣдъ като сж ся въвели въ дѣйствие казаннитѣ Правила, ся определя отъ ст. ст 524 до 531, а сжщо и отъ неотмѣненитѣ закони, които сж биле въ дѣйствие, когато странаѣа биде захванатa отъ Императорско Российскитѣ войски. Отъ производството на дѣлото се вижда, че кассаторката, за доказателство, че спорната половина кжща принадлѣжи ней, е представила едно духовно завѣщание отъ 12 Януарий 1882 г. на покойний ѝ сыругъ, подписано за неграмотностьта на завѣщателя и по негова молба отъ Ан. Илиевъ, носи подписътъ на шестима свидѣтели и подтвърдено по молба на завѣщателя, изразена въ края на завѣщанието му, отъ Кюстендилский Митрополитъ Иларионъ, а така сжщо и отъ мѣстното Градско Общинско управление. По този начинъ извършено това завѣщание не може да се приеме за нередовно, както това е допустналъ Кюстендилский Окр. Сждъ, както казва изобщо въ първото соображение на рѣшението си„ че завѣщанието, което отвѣтната страна представлява, не може да ѝ послужи за нищо, тъй като то не е съобразно съ предписанието на чл. 120 отъ устава за управлението на Българската Екзархия.“ Това заключение на Окр. Сждъ относително въпростното завѣщание, като противорѣчи, както на закона, тъй и на фактическата страна на дѣлото, то оплакването по този поводъ на кассатора е основателно и въ даденийтъ случай трѣбва да ся признае,

че Кюстендилский Окр. Сѫдъ е нарушилъ ст. 168 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила. —

Водимъ отъ това съображение Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Кюстендилский Окр. Сѫдъ, отъ 1 Юний 1887 годпна Н-о 58, защото е нарушена ст. 168 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, да ся отмѣни и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ да ся испрати въ Кюстендилский Окр. Сѫдъ. —

Рѣшение, №. 35.

Гр. София, 20 Феврyарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско отдѣление, на шестий Февруарий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девста година въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателств. чл. Андрей Манолонъ, Членове: Добри Русковъ и Никола Сукнаровъ, при Пом. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Русковъ гражданско дѣло N-о 4 по описътъ за 1889 год., на Анка Хр. Николова, отъ гр. София, съ Коста Гешовъ въ качеството му на настойникъ на малолѣтната Еленка Николова Гешева, отъ сѫщий градъ, за половина часть отъ три ниви и 1/3 часть отъ една кѫща, дюкянъ, и др. имоти останали отъ покойний ѝ мѫжъ — Никола Геошевъ. Отъ странитѣ се яви само Анка Хр. Николова, заедно съ повѣренникътъ си К. Помяновъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Анка Хр. Николова, отъ гр. София, на 26 Августъ 1886 год. предявила искъ предъ Соф. Окр. Сѫдъ съ прошение въ което излага, че Коста Геошевъ отъ

сѫщий братъ, братъ на покойний ѝ мѫжъ — Никола Геошевъ, и настойникъ на малолѣтната ѝ дъщеря Еленка Николова не искалъ да ѝ предаде припадающата ѝ ся часть отъ имота на умрѣлата ѝ дъщеря Алексанка Николова, заради това иска да се призове казанний Косто Геошевъ и осѫди да ѝ предаде слѣдуемата ѝ ся часть отъ всичкитѣ движими и недвижими имоти изложени подробно въ описътъ, а така сѫщо и слѣдуемата ѝ се часть отъ наемътъ, на имотитѣ. Соф. Окр. Сѫдъ, разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ и като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 14 Ноември 1886 год. осѫдилъ Коста Геошевъ да предаде на Анка Христова *една четвърть часть отъ движимитѣ и недвижимитѣ имоти останали отъ покойний ѝ мѫжь Никола Геошевъ изброени въ описътъ приложенъ при дѣлото.* Недоволна отъ това рѣшение Анка Христова Николова го апелирала предъ Соф. Апелат. Сѫдъ съ Апелативна жалба, въ която се оплаква, че Соф. Окр. Сѫдъ не показалъ обичаятъ и законодателството на основание на който ѝ далъ само една четвърть часть отъ наслѣдството. Соф. Апелат. Сѫдъ разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ и, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 30 Априлий 1887 г. N-о 89, признаалъ, че споредъ закона за земитѣ и уставътъ отъ 1867 год. апелляторката е имала право да пази всичката часть на умрелата ѝ дъщеря, отъ нивитѣ, а отъ другитѣ недвижими имоти пълна собственность и отъ движимитѣ споредъ „кормчията“ има право да получи една восма часть и рѣшилъ: „измѣнява рѣшението на Соф. Окр. Сѫдъ отъ 14 Ноември 1886 г. така: осѫжда Коста Геошевъ изъ гр. София, въ качеството му настойникъ на малолѣтната Еленка Николова Геошева, изъ сѫщий градъ, да отстѫпи и предаде на Анка Николова жителка Софийска *по половина отъ нивата въ предѣлитѣ Пуденски, отъ нивата въ село Обрадовци и отъ нивата въ куру-баларъ* и по една осма ($^1/_8$) часть отъ кѫщата, дюкяна и другитѣ имоти показани въ описа на недви-

жимитѣ и движимитѣ имущества останали отъ покойний Никола Геошевъ и който описъ е приложенъ при гражданското дѣло N-о 752 отъ 1886 год. на Соф. Окр. Сждъ. и пр.“ Недоволна отъ това рѣшение на Соф. Аппелат. Сждъ Анка Христова Николова е подала въ Върховний Сждъ кассационна жалба въ която мѣжду друго се оплаква, че Соф. Аппелат. Сждъ е нарушилъ по това дѣло чл. чл. 273 и 304 отъ Временнитѣ Сждебни Правила защото осждилъ противната страна на помалко отъ колкото е била тя осждена отъ Соф. Окр. Сждъ, безъ да е тя обжаловала рѣшението на Соф. Окр. Сждъ.

Върховний Кассационенъ Сждъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившата се страна и заключението на Помощникъ Прокурора взе въ съображение: Отъ ясний смисль на статий 273 и 304 отъ Вр. Сжд. Правила не подлѣжи на никакво съмнѣние, че законодателя съ тия статии е запазилъ и въ нашитѣ закони принципътъ, че на сждящата се страна, която не обжаловала по въззивенъ рѣдъ рѣшението на първата инстанция, при Аппелативното разглѣждание на сжщото дѣло, не трѣбва да се присжда нищо въ нейна полза, защото тя, като е оставила да не обжалва рѣшението на първата инстанция, съ това си показва, че го удобрява и се подчинява на онова което Сждътъ е рѣшилъ, безъ да иска нѣщо повече. Щомъ това е така, то по това дѣло Соф. Окр. Сждъ съ рѣшението си отъ 14 Ноември 1886 год. като осждилъ Коста Геошевъ да предаде на кассаторката Анка Христова по наслѣдство една четвъртъ ¼ часть отъ движимитѣ и недвижими имоти, изброени въ приложений при дѣлото описъ, и Коста Геошевъ, като не е обжаловалъ по аппелативенъ рѣдъ това рѣшение на Софийский Окр. Сждъ, а само Анка Христова го е обжаловала като е искала да ѝ се присжди повече отъ колкото е присждилъ Соф, Окр. Сждъ, то слѣдваше въ такавзи случай Соф. Аппелат. Сждъ да измѣни рѣшението на първата инстанция само въ тия точки, въ които намѣри, че първостепенната

инстанция е присѫдила по малко отъ колкото се слѣдвало на страната, която обжалова рѣшението, а ако намѣреше даже че по нѣкои си точки на искътъ първостепенната инстанция е присѫдила повиче отъ колкото се слѣдвало на сѫщатас трана, то не трѣбваше да измѣмява рѣшението относително тѣхъ, защото то е въ интересъ на апелаторката и за нея е влѣзло въ законна сила, тъй като отъ противната страна не е послѣдвалъ въззивъ за да се оплаква за подобно нѣщо. Обаче по това дѣло Соф. Апелат. Сѫдъ е постѫпилъ иначе; той съ рѣшението си, отъ 30 Априлий 1887 год. Н-о 89, като е призналь че кассаторката само отъ нивитѣ се падали повече отъ колкото ѝ присѫдилъ Соф. Окр. Сѫдъ е измѣнилъ въ тая точка рѣшението на първата инстанция, като ѝ присѫдилъ по половина отъ останалитѣ въ наслѣдство три ниви, а не $^1/_4$ часть, нъ при това той не се ограничилъ само съ туй, нъ като оцѣнилъ, че отъ другитѣ движими и недвижими имоти пълна собственность първостепенний Сѫдъ не правилно е присѫдилъ на кассаторката по $^1/_4$ часть, защото ѝ се падало по малко, а именно $^1/_8$ часть, то при всичко, че не е имало въззивъ отъ другата страна, пакъ е измѣнилъ и въ тия точки рѣшението на първата инстанция въ врѣдъ на апелаторката и въ полза на другата страна и като е направилъ това, то той съ това си дѣйствие нарушилъ ясний смисль на ст. ст. 273 и 304 отъ Вр. Сѫд. Пр. и оплакването на кассаторката по този въпросъ е основателно. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Каксационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Соф. Аппелат. Сѫдъ отъ 30 Априлий 1887 г. Н-о 89, защото сѫ нарушени ст. ст. 273 и 304 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила съ силата на 11 ст. п. 5 отъ Учреждението на Върхов. Сѫдъ да се отмѣни и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ да се испрати въ сѫщий Сѫдъ. —

Рѣшение, № 36.

Гр. София, 20 Февруарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, първо Гражданско Отдѣление, на шестий Февруарий хилядо осемстотинъ осемдесетъ и девета година въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий членъ: А. Маноловъ, членове: Добри Русковъ и Никола Сукнаровъ, при Пом. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ, гражданско дѣло Н-о 389 по описътъ за 1889 г., на П. Бошнаковъ и Халилъ Бегъ Мурадъ Беговъ, жители отъ гр. София, съ Георги и Мино Чоневи Ангелкови, жители отъ село Илиянци Софийска Околия, за една нива. — Въ заседанието отъ странитѣ присѫтствуваха: П. Бошняковъ съ повѣреника си К. Помяновъ и Илия Д. Вълчевъ, повереникъ на Мино и Георги Ангелкова.

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 27-й Октомврий 1884 година до Софийский Окрѫженъ Сждъ, Георги и Мино Чоневи Ангелкови, изъ село Илиянци, Софийска околия, ся потъжили срещу Халилъ Бегъ Мурадъ Беговъ и Панталей Бошнаковъ, изъ гр. София, за една нива отъ стойность 30 лири турски, като излагатъ, че Халилъ Бей Мурадъ Беговъ по испълнителенъ листъ продалъ една нива принадлежаща на Хасанъ Ефенди Ефкафъ, находяща ся на селската имъ рѣка, съ съседи: Стоилко, Салъфъ, реката, Хасанъ Бегъ и Мустафа Боринара, на П. Бошнаковъ за около 1000 гроша; нъ тъй като тази нива тѣ, истцитѣ, по рано я купили отъ пълномощника на притѣжателя ѝ; за това молили да ся повикатъ както продавача Халилъ Бегъ Мурадъ Беговъ, тъй и купувача П. Бошняковъ, и да ся осѫдятъ да имъ отстѫпятъ нивата. Софийский Окръженъ Сждъ, като разглѣдалъ това дѣло и ислушалъ по него обясненията на странитѣ,

прѣдставлявани чрѣзъ повѣренници, съ рѣшението си отъ 10 Юний 1885 година Н-о 195-й отхвърлилъ искътъ на Георги и Мино Чоневи Ангелкови, като безосновенъ. По въззивна жалба на Георги и Мино Ангелкови, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на двете страни, представляни чрѣзъ повѣренници, и отъ Софийский Апелативенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 30-й Юний 1886 година Н-о 126, като взелъ прѣдъ видъ: „1о-) искътъ на Георги и Мино Чоневи Ангелкови, жители изъ село Илиянци, Софийска Околия, срѣщу Халилъ Бегъ Мурадъ Беговъ и Пантелей Бошняковъ, за една нива отъ стойность 30 лири турски находяща ся на селската рѣка, съ съсѣди: Стоилко, Салъфъ, рѣката, Хасанъ Бей и Мустафа Боринара, принадлежаща на Хасанъ Ефенди Евкафъ, която Халилъ Бей Мурадъ Беговъ продалъ на Пантелей Бошняковъ за около 1000 гроша, тъй като истцитѣ били купили по рано тая нива отъ пълномощника на притѣжателя ѝ, за това искатъ да ся осѫдатъ както купувача, така и продавача да имъ отстѫпатъ нивата; 2) че споредъ рѣшението Н-о 408 отъ 28 Декември 1884 година Хасанъ Ефенди и дъщеритѣ му Кемила и Хатидже сѫ осѫдени да снабдятъ Мино и Георги Ангелкови, отъ село Илиянци, Софийска Околия, съ крепостенъ актъ, върху една нива находяща ся въ село Илиянци до рѣката отъ 23 дюлюма и върху една ливада отъ 10 уврата въ сѫщото село, като тия послѣднитѣ броятъ на ответницитѣ останалата незаплатена часть отъ условената сумма и пр.; 3-о) че освенъ това Апелаторитѣ истци притѣжаватъ и крепостни актове Н-о 322 и 323 съ дата 1885 година Май 25-й. Отъ крепостния актъ Н-о 322 става явно, че той е издаденъ на основание рѣшението на Софийский Окрѫженъ Сѫдъ, отъ 1884 година Н-о 408, на изпълнителний листъ Н-о 1212 и въдворителний протоколъ отъ 18-й Априлий 1885 година за една нива отъ 23 уврата, находяща се въ селото Илиянци, която и е прѣдмета на иска на истцитѣ; 4-о) че акта Н-о 734 отъ 8 Ноември 1884 год. когото представятъ ответницитѣ за доказателство на

правото на притѣжанието имъ върху спорната нива, е между други недвижими имоти за една ливада при „горни ливади“ отъ 25 дюлюма съсѣди: Нури, Евкафъ Хасанъ Ефендиева ливада и рѣка, а искътъ за нива отъ 23 уврата съ съсѣди: Стойлко Салжфъ рѣката, Хасанъ Бей и Мустафа Боринара, и 5-о) че, истцитѣ ся намиратъ въ фактическото владѣние на въпросната нива, както това става явно отъ обясненията на странитѣ; и че слѣдователно въпроса е за правото на собственность,“ — отмѣнилъ рѣшението на Софийский Окр. Сждъ отъ 10 Юний 1885 година Н-о 195: така „признава Нино и Георги Ангелкови, притѣжатели на една нива отъ 23 дюлюма находяща се въ селото Илиянци, Софийска Околия съ сжеди: Стоилко, Салжфъ, рѣката, Хасанъ Бей и Мустафа Боринаръ; осжжда Халилъ Бей Мурадъ Беговъ, и П. Бошняковъ да заплатятъ на Мино и Георги Ангелкови, 75 лева и 26 стотинки сждебни и по водение на дѣлото разноски, въ двѣтѣ инстанции, и 8 лева въ държавното съкровище за двѣ призовки“. Срѣщу това рѣшението на Аппелативний Сждъ, П. Бошняковъ и Халилъ Бегъ Мурадъ Беговъ, подаватъ кассационна жалба, въ която между друго, като поводъ да ся отмѣни казаното рѣшение на Аппеллативний Сждъ, посочватъ че по това дѣло Софийский Аппеллативенъ Сждъ е нарушилъ ст. 134 отъ Временнитѣ Сждебни Правила, защото въпреки даденитѣ отъ странитѣ обяснения, че, представенитѣ крепостни актове ся относятъ до единъ и сжщий имотъ, присѣ крепостниятъ имъ (на кассаторитѣ) актъ отъ 8 Ноември 1884 год. Н-о 734 че ся отнасялъ до други имотъ.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада на дѣлото, устнитѣ обяснения на явившитѣ ся поверенници и заключението на Помощникъ Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: отъ съдържанието на исковото прошение, както и отъ производството на дѣлото ся установява че истцитѣ по настоящето дѣло ся оспорвали отъ ответницитѣ една нива, находяща се на селската имъ рѣка, съ сжеди:

Стоилко, Салжфъ, рѣката, Хасанъ Бей и Мустафа Боринара, продадена съ публиченъ търгъ на Пантелей Бошняковъ, по испълнителниятъ листъ издаденъ въ полза на Халилъ Бегъ Мурадъ Беговъ, за дългъ на Хасанъ Ефенди Ефкафъ, отъ пълномощника на когото тѣ, истцитѣ, били купили въпросната нива, отъ друга страна, въ аппелляционната жалба на сжщитѣ истци, подадена срѣщу издаденото потова дѣло рѣшение отъ Окржжниятъ Сждъ, е казано: „споменатата нива, находяща се въ селото Илиянци, въ местностьта „горни ливади“ отъ 23 уврата, между съсѣди: Нури, Ефкафъ, и Хасанъ Ефендиева ливада и рѣка, е купена отъ насъ за 30 лири турски. Тжзи покупка ний извьршихме съ Хюсейнъ Хюсни, пълномощникъ на притѣжателя Хасанъ Ефенди Ефкафъ.“ Съ сжщитѣ граници между другитѣ недвижими имущества, купени отъ П. Бошняковъ, съ публиченъ търгъ, въ крепостниятъ му актъ, отъ 8 Ноемврий 1884 год. Н-о 734, е обозначено слѣдующето: „ливада при „горни ливади“ отъ 25 уврата, съсѣди: Нури, Ефкафъ, Хасанъ Ефендиева ливада и рѣка“. Отъ всичко това, ако и да става явно, че предмѣтътъ на искътъ е за едно и сжщото недвижимо имущество, което странитѣ оспорявали, мѣжду туй Аппелативний Сждъ, както ся вижда отъ съобразителната часть на рѣшението му, при оцѣняванието на представенитѣ отъ странитѣ писменни доказателства, е приелъ безъ всѣка провѣрка и въпрѣки доводитѣ на странитѣ, че спорното имущество не е едно и сжщото, сиречь, че само крепостнийтъ актъ на истцитѣ подъ Н-о 322 отъ 25-й Май 1885 год. ся отнася до спорната нива, а не и крепостнийтъ актъ на отвѣтницитѣ отъ 8-й Ноемврий 1884 год., — нѣщо, което ся намира въ явно противорѣчие съ фактическата страна на дѣлото. Това като е тъй, то оплакванието по този поводъ на кассатора за нарушението на ст. 134 отъ Временнитѣ Сждебни Правила е основателно и това нарушение е сжщественно. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява:** Рѣшението на Софийский

Апелативенъ Сѫдъ отъ 30 Юний 1886 год. Н-о 126, защото е нарушена ст. 134 отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ учреждението на Върховний Сѫдъ, да ся отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ Софийский Апелативенъ Сѫдъ.

Рѣшение, №. 37.

Гр. София, 20 Февруарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление на шестий Февруарий хилядо осемстотинъ и осемдесеть и девета година въ открито сѫдебно засѣдание въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: Антонъ Каблешковъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло Н-о 27 по описьтъ за 1889 г., на Маня Н. Бояджиевъ, повѣренникъ на Ив. Т. Кассевъ, отъ г. Казанлъкъ, съ Иванa и Никола Кишишеви, отъ сѫщий гр. за [illegible] части отъ единъ дворъ. — Въ засѣданието отъ страницъ присѫтствуваше Ст. Даневъ повѣренникъ по пълномощие на Иванча Т. Кассевъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 28 п. Октомврий 1886 г. Д. К. Икономовъ, повѣренникъ на Ив. Т. Кассевъ отъ г. Казанлъкъ подалъ на Казанлъшский Мир. Сѫдия прошение, въ което казва, че довѣрительтъ му притѣжавалъ една кѫща, находяща се въ Казанлъшский кварталъ „Новенски“, улица Александровска, за $^{13}/_{16}$ части отъ която ималъ три владала; иъ Иванъ Николовъ Кишишевъ и Никола Петковъ Кишишевъ неотстѫпвали принадлѣжащата на довѣрительтъ му часть. За това моли да се призоватъ го-

рѣшомѣнжтитѣ отвѣтници и да се осждатъ да отстжпатъ на довѣрительтъ му принадлѣжащата му часть съгласно владалата му Н-о Н-о 206, 2257, 3844 и да платятъ сждебнитѣ и за водѣние на дѣлото разноски.— Никола П. Кишишевъ на 6-й Ноемврий 1886 г. подалъ на сжщия Сждия прошение, въ което казва, че въпросната кжща му била останала наслѣдие отъ майка му, която преди 14—15 години ж купила отъ Еня Ватоглу и Санди Николовъ Кешишевъ изъ гр. Казанлъкъ, за които моли да се привлекжтъ къмъ дѣлото като трети лица. —Казанлжшский Мир. Сждия разглѣдалъ дѣлото на 10-й Декемврий 1886 г. въ присжтствието на странитѣ и въ отсжтствие на третитѣ лица, когато истецътъ за подкрѣпление представилъ три владала подъ Н-о Н-о 206, 2257 и 3844 издадени отъ бившето Източно Румелийско Управление, едното презъ 1881 г. другото презъ 1882 г. третюто презъ 1883 г. отъ които се види че довѣрительтъ му купилъ двѣ части отъ кжщата отъ Христо и Стоянъ Николови, една четвърта часть отъ Сандия Николовъ, една трета часть отъ Анка Неткова— сичко 13 части. — Повѣренника на отвѣтницитѣ казалъ, че тия части били продадени незаконно, тъй като довѣрителитѣ му преди15—16 години ги били купили отъ сжщитѣ купувачи Христя и Сандя и имали владало, което изгубили въ време на Русско-Турската Война. Това ще докажжтъ съ свидѣтели, съ които ще докажатъ още че брать имъ Стоянъ живѣлъ въ странство повече отъ 20 години и се билъ лишилъ отъ бащиното наслѣдство. — Казанлжшкий Мир. Сждия, съ рѣшението си отъ 10-й Декемврий 1886 г. Н-о 423, осждилъ Ивана Н. Кешишевъ и Никола П. Кешишевъ да отстжпатъ $^{13}/_{16}$ части отъ кжщата находяща се въ г. Казанлжкъ, кварталъ Новенский, улица Александровска между съсѣди: отъ тритѣ страни Иванчо Т. Кассевъ и главната улица съ $1^{1}/_{2}$ леха дворно мѣсто споредъ владалата Н-о Н-о 206, 2257 и 3844 издадени нему отъ бившето Източно Румелийско Управление. — Противъ това рѣшение Никола и Ивана Кешишови подали аппелативна жалба въ Старо-Загорский Окр. Сждъ,

който разглѣдалъ дѣлото на 13-й Юлий 1887 г. и съ рѣшението си отъ 24 Юлия с. г. Н-о 69, между друго, като взелъ предъ видъ, че възиваемийтъ ако и да е купилъ $^{13}/_{16}$ части отъ този дворъ преди 5—6 г. отъ Сандя, Христя и Стояна Николови, нъ въззивницитѣ възразяватъ че тѣ по напредъ (преди 16 г.) били купили отъ първитѣ двама тѣмъ принадлѣжащитѣ неподѣлени части отъ този дворъ, което сж искали да докажѫтъ съ свидѣтели, а третийтъ продавачъ съвсѣмъ билъ изгубилъ правото си отъ тоя дворъ, тъй като отъ 20 година насамъ, ако и да е билъ въ странство, нъ си дохождалъ нѣколко пѫти и не дирилъ свойтъ дѣлъ отъ дворътъ, — че испитанитѣ свидѣтели, както въ Сждътъ така и отъ Мировий Сждия въ Казанлъкъ напълно подтвърдили възраженията на аппелаторитѣ и доказали тѣхното право върху спорнийтъ дворъ, — отмѣнилъ напълно рѣшението на Казанлѫшкий Мировий Сждия Н-о 423 отъ 10 Декемврий 1886 г. и отблъсналъ иекътъ на Ивана Т. Кассевъ, като недоказанъ и неосиованъ. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Старо-Загорский Окр. Сждъ, Иванъ Т. Кассевъ подалъ срѣщу него, чрѣзъ повѣренника си Маня Н. Бояджиевъ, въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Старо-Загорский Окр. Сждъ нарушилъ чл. 1737 отъ Гражданскитѣ Закони, зачтото допустналъ съ свидѣтелски показания да се атакиратъ автентични документи за право владѣние на $^{13}/_{16}$ части отъ спорний дворъ. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣренника на кассатора и заключението на Помощ. Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1-о) Правото на собственность върху недвижимъ имотъ неможе да се доказва съ свидѣтелски показания; при немание документи единственното доказателство, което закона допуща, е дознанието чрезъ околни люди. 1737 чл. отъ Граж. Закони предписва, чтото актоветѣ за стяжания, които происхождатъ отъ Тефтерханата (отдѣлението на архивитѣ), понеже сж обезпечени отъ всяко съмнение за

дѣйствителностьта имъ, безпрекословно се зематъ въ уважение за рѣшение на дѣлото. А извѣстно е, че тия актове сж извѣстнитѣ турски тапии на които се уподобляватъ и установеннитѣ въ бивша Источна Румелия владала. Слѣдователно, представенитѣ отъ кассатора три такива владала подъ Н-о Н-о 206, 2257 и 3844 като сж били извършени по установенийтъ редъ, съдържанието имъ неможе да бжде опровѣргнато отъ показанията на свидѣтелитѣ — съгласно 72 чл. отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство. За това оплакването на кассатора, че Старо-Загорский Окр. Сждъ приелъ свидѣтелски показания за опровѣржение правото на кассатора, основано на представенитѣ отъ него владала е основателно и сждътъ е нарушилъ въ тоя случай горѣприведений чл. отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство. —

На основание на горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Старо-Загорский Окржженъ Сждъ отъ 24-й Юлий 1887 година Н-о 69, защото е нарушенъ чл. 72 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ сжщото Гражданско Мирово Сждопроизводство, да ся отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да са испрати въ Старо-Загорский Окржженъ Сждъ.

Рѣшение, №. 38.

Гр. София, 23 Февруарий 188 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на деветий Февруарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председателств. Членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и Атанасъ Хитовъ,

при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: Антонъ Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Русковъ гражданско дѣло No 140, по описътъ за 1889 год. на Атанасъ Илиевъ, отъ с. Четирци, Кюстендилска околия, съ Зейнелъ-Беговитѣ дъщери — Шефика и Атидже, отъ гр. Кюстендилъ, за отмѣна рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 14 Мартъ 1886 година Н-о 38, по новооткрито обстоятелство. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствува Д. В. Македонски повѣренникъ на Атанасъ Илиевъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Атанасъ Илиевъ, отъ с. Четирци, Кюстендилска околия, е подалъ на 17 Юний 1888 год. въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ жалба за отмѣна на рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 14 Мартъ 1886 год. Н-о 38, съ което е отхвърленъ искътъ му като недоказанъ срѣщу Зейнелъ-Беговитѣ дъщери Шефике и Атидже, за 17 парчета недвижими имущества, състоящи отъ ниви, ливади и бахчи, отъ стойность 4,000 гроша, по новооткрито обстоятелство, а именно представлява единъ турски документъ отъ 1228 година за доказателство правата си на собственность върху седемнадесеттѣхъ парчета недвижими имущества, на които Зейнелъ-Беговитѣ дъщери положили ржка и който документъ, когато се разглѣдвало дѣлото, не му е билъ извѣстенъ за да го представи за да докаже своитѣ си права. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на повѣренникътъ на Атанасъ Илиевъ и заключението на Помощ. Прокурора, взе въ съображение. Съгласно чл. 11 п. 10 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ допуска се отмѣната на едно влѣзло въ законна сила рѣшение: „кога сѫ се открили нови *сѫществени* обстоятелства, които не сѫ биле разглѣдани отъ сѫдътъ, който е постановилъ рѣшението и които могътъ *да имать влияние* възъ изменението на Сѫдебното рѣшение“. Както се види отъ ясний смисълъ на

казанний членъ, за отмѣна на едно влѣзло въ законна сила рѣшение по новооткрито обстоятелство изиска се първо новооткритото обстоятелство да не е било извѣстно на страната и да не е било разглѣждано отъ Сждътъ, който е постановилъ искаемото за отмѣна рѣшение и второ, новооткритото обстоятелство да бжде сжществено и да има влияни за измѣнение влезлото въ законна сила рѣшение. — Щомъ законодателтъ е обусловилъ какви само новооткрити обстоятелства трѣбва да се уважаватъ при отмѣняванието на едно влѣзло въ законна сила рѣшение, то нѣма съмнение, че Върховний Сждъ, при разглѣжданието на жалби по новооткрито обстоятелство, трѣбва да влиза въ оцѣнката на горѣизложеното предписание на закона. Новооткритото обстоятелство, което го представлява по това дѣло Атанасъ Илиевъ е единъ турски документъ издаденъ на 1228 г. отъ съдържанието на който се види, че той е „тапийский“ актъ удостовѣряющий, че нѣкой си Яньо отъ с. Четирци. Кюстендилский Окржъ, е отчуждилъ на дъщеря си Дафина притѣжаемитѣ си 13 ниви, 1 ливада и 1 градина. А съ едно свидѣтелство издадено на 12 Маий 1888 год. отъ кметский намѣстникъ отъ село Четирци, Кюстендилска Околия, сжщий Атанасъ Илиевъ удостовѣрява, че вспомѣнатата въ турский документъ Дафина е негова баба, която слѣдъ смьртьта си оставила единственъ наслѣдникъ баща му Илия Новаковъ, а слѣдъ смьрта на тоя послѣдний е останалъ единственъ наслѣдникъ Атанасъ Илиевъ. Възъ основание на тия документи Атанасъ Илиевъ пропвожда своето право на собственость върху тия недвижими имущества, върху които е отхвърлилъ искътъ му срѣщу Зейнелъ-Беговитѣ наслѣдници — Шефика и Атидже, съ влѣзлото въ законна сила рѣшение на което той иска отмѣнението му. Обаче, независимо отъ това, че представений турски документъ не посочва ни мѣстностьта, ни границитѣ на недвижимитѣ имущества, за които е той издаденъ, то пакъ неможе да се приеме, че съставлява *сжществено* обстоятелство, което да има *влияние* за

да се отмѣни искаемото влѣзло въ законна сила рѣшение, защото отъ производството на дѣлото се вижда, че Зейнелъ-Беговитѣ наслѣдници — Шефика и Атидже сж признати за собственници на имуществата, които ги оспоряватъ у тѣхъ Атанасъ Илиевъ на основание на представенитѣ имъ автентични документи — тапии и че защото самъ Атанасъ Илиевъ е призналъ и признава, че повече отъ 30 години има отъ какъ баща му не е владѣялъ спорнитѣ имущества, но непрекъснато до сега тѣ сж стопанисвани отъ Зейнелъ Бега и отъ неговитѣ наслѣдници. При такова положение на дѣлото, до очевидно е, че представений документъ отъ Атанасъ Илиевъ неможе да съдържа въ себе си нѣкои си реални права за него върху спорнитѣ имущества, защото се являва по мѣжду погасителна давность, просрочие, а ако мисляше той, че нема просрочие, то трѣбваше да представи за конни основания за прекъсването на давностний срокъ, а не само съ голи думи да казва, че Зейнелъ Бегъ като билъ влиятеленъ въ турско врѣме, произволно и съ насилие завладѣлъ бащинитѣ му имущества.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Молбата на Атанасъ Илевъ за отмѣна рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сждъ отъ 14 Мартъ 1886 година Н-о 38 по новооткрито обстоятелство, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 39.

Гр. София, 23 Февруарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на деветий Февруарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета

година въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Сояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн. Секрстарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощникъ Прокурора: А. Каблешковъ слуша доложеното отъ Предсѣдательтъ гражданско дѣло No 39 по описътъ за 1889 год., на Якубъ Мустафовъ отъ г. Рахово, съ Гуни Гуневъ, Радулъ Митровъ и др. отъ с. Лѣсковецъ, Орѣховска Околия, за 4700 гроша происходящи отъ продажба на една нива. Странитѣ неприсжтствуваxж

Обстоятелствата на дѣлото сж: на 7 Априлия 1886 година Гуни Гуневъ, Радулъ Митровъ, Николчо Гановъ, Каменъ, Николовъ, Ванчо Лазаровъ, Маринъ Радуловъ и Ионъ Становъ жители на с. Лѣсковецъ, Орѣховска Околия, подали на Орѣховский Мировий Сждия прошение, въ което казватъ, че Якубъ Мустафовъ рибаринъ отъ градъ Орѣхово имъ продалъ една нива за 4200 гроша и други 500 гроша, та всичко 4700 гроша, които пари получилъ отъ тѣхъ, а тѣ завладѣли и обработвали нивата отъ 1298 година по егира, нъ като не искалъ да имъ издаде актъ, молатъ да се призове казаннийтъ Якубъ Мустафовъ и да се осжди да ги признае за притѣжатели на продаденото му имущество, а въ противенъ случай да имъ заплати паритѣ 4700 гроша заедно съ лихвитѣ отъ 22 Януария 1298 г. по егира и сждебнитѣ разноски. — За доказателство прилагатъ препись отъ расписка оригинала на която билъ подписанъ и подпечатанъ отъ Якубъ Мустафовъ на 22 Кянунъ-Еввелъ 1298 година за гроша 4200, която гласи, че подписавший расписката продалъ ливадата си находяща се въ мѣстность „Брѣста“ край селото Лѣсковецъ около 120 дюлюма пространство на Лѣсковчанетѣ: Гуни Гуневъ, Радулъ Митровъ Николчо, Каменъ, Иванча, Маринъ и Ионъ Становъ и си получилъ казаната сумма като предалъ тѣмъ ливадата. Орѣховский Мировий Сждия съ рѣшението си отъ 7 Юлий 1887 година No 391 осждилъ Якубъ Мустафовъ да повърне на горѣказанитѣ истци 4700

гроша. — По въззивъ отъ Якубъ Мустафовъ дѣлото било разглѣдано отъ Орѣховский Окржженъ Сждъ, който, съ рѣшението си отъ 26 Септемврий 1887 година No 65 подтвърдилъ напълно рѣшението на Орѣховский Мировий Сждия отъ 7 Юний 1887 година No 391. — Срѣщу рѣшението на Орѣховский Окржженъ Сждъ Якубъ Мустафовъ, подалъ въ Върховний Кассационенъ Сждъ, кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Орѣховский Окржженъ Сждъ нарушилъ: 1) чл. 38 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и чл. 147 отъ Временнитѣ Сждебни Правила, защото предсѣдателътъ непредложилъ на странитѣ помирение; 2) чл. 73 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и чл. 169 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото не направилъ провѣрка на записа, за да види дали е продадена нивата или е дадена подъ наемъ за 4 години. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) Отъ производството на Орѣховский Мир. Сждия се види, че той е предложилъ на сждящитѣ се спогодба, въ тѣ неискали (глѣдай протоколъ насждебното му засѣдание отъ 7 Юлий 1887 год.) Затова оплакването на кассатора за нарушение чл. чл. 37 и 147 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство (а не 38 отъ това Сждопроизводство и 147 Врѣмен. Сжд. Правила, казани отъ него по погрѣшка) е неоснователно; 2) Неоснователно е сѫщо и оплакването за нарушение чл. чл. 73 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и 169 отъ Временнитѣ Сждебни Правила защото кассатора, както предъ Мировий Сждия, така и предъ Окржжний Сждъ не е заявлявалъ никакво съмнение въ подлинността на собствената му расписка представена отъ истцитѣ въ оригиналъ предъ Мировий Сждия; напротивъ той е призналъ тая расписка за своя, само отказалъ да е продавалъ ливадата, а утвърждавалъ, че я е далъ подъ наемъ въпреки расписката, която гласи, че продалъ

ливадата и суммата 4200 гроша получилъ отъ истцитѣ като цѣна за тая ливада. —

На основание на горѣизложенното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Якубъ Мустафовъ срѣщу рѣшението на Рахов. Окр. Сждъ отъ 26 Септемврий 1887 година No 65, съ силата на чл. 153 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 40.

Гр. София, 23 Февруарий 1889 год.

Въ. името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на деветий Февруарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добрий Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слушa доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло No 40 по описътъ за 1889 г., на Я. Геровъ, повѣренникъ на Гаршонъ Соломоновъ, отъ гр. София, съ Янаки Георгиевъ отъ сѫщий градъ, за една кѫща. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствуваxѫ: Я. Геровъ, повѣренникъ на Гаршонъ Соломоновъ. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: Съ прошение отъ 29 Октомврий 1886 година до I Софийский Градский Мировий Сждия, Гаршонъ Соломоновъ, изъ гр. София, заявилъ че Янаки Георгиевъ, изъ сѫщий градъ, съ контрактъ сключенъ на 29 Мартъ 1885 година му далъ подъ наемъ собственната си кѫща, находяща ся въ гр. София, улица Нишка подъ No 460, съ срокъ отъ петь години и съ условие да му заплаща годишенъ наемъ

1000 гроша до тогава, до когато кѫщата ся намира въ това положение, въ каквото ся е намирала при сключването на контракта; а слѣдъ като Георгиевъ направи изново кѫщата, да му плаща по деветь рубли мѣсячно. Понеже Георгиевъ не го допущалъ да живѣе въ кѫщата, съ което нарушавалъ контракта, то съ силата на протеста, който приложилъ при исковото си прошение, истеца молилъ сѫдията да призове Янаки Георгиевъ, и го осѫди да го введе въ кѫщата, съгласно контракта, и да му заплати по четири лева на день, считаемо отъ деня на получването препись отъ протеста до въвеждането въ кѫщата, както и всичкитѣ денгуби и по водение на дѣлото разноски. Софийский Градский Мировий Сѫдия, на I-ий участъкъ, като разглѣдалъ това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, представлявани чрезъ повѣренници, съ рѣшението си отъ 28 Февруарий 1887 год. No 136 опредѣлилъ: „1) Искането на Гаршонъ Соломоновъ за да му предаде Янаки Георгиевъ една кѫща находяща ся въ София, при Нишка улица подъ No 460, която послѣдний е далъ подъ наемъ на пьрвий съ домашенъ контрактъ отъ 29 Мартъ 1885 год. ся отхвьрля, като неоснователно; 2) Притязанията на Гаршонъ Соломоновъ за да му заплати Янаки Георгиевъ по 4 лева за день обезщетение отъ какъ послѣдний е получилъ прѣписъ отъ заявлението (протестътъ), до когато му предаде кѫщата, тоже ся отблъсватъ, като неоснователни.“ По въззивна жалба на Гаршонъ Соломоновъ, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на двѣтѣ страни, представлявани чрезъ повѣренници и отъ Софийский Окрѫженъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 24 Септемврий 1887 година No 242, като взелъ предъ видъ: „1) Че отъ представения въ препись контрактъ, завѣренъ отъ г-на Нотариуса при Софийский Окр. Сѫдъ на 29 Мартъ 1885 год. подъ No 752, става явно, че Янаки Георгиевъ, житель Брѣзничкий, е далъ подъ наемъ на Гаршонъ Соломоновъ, жит. Софийский, собственната си кѫща, находяща се въ гр. София, улица „Нишка“ подъ No 460, между съсѣди: Величко,

Георе и отъ двѣтѣ страни пжть, състояща отъ двѣ стаи, кухня и дворъ, за петь години т. е. отъ 1 Априлий 1885 година и до 1 Априлий 1890 година, и съ задължение чтото Соломоновъ да плаща на Георгиева по хилядо (1000) гроша годишенъ наемъ, до тогава до когато е кжщата въ това положение въ което е била при наеманието, а слѣдъ като вземе Янакий дѣлътъ си отъ Величко и го сгрупира съ кжщата заедно, и, като направи на всичкото мѣсто нова кжща, тогава Гаршонъ щялъ да му плаща до истечението на 5 години по деветь (9) рубли мѣсечна кирия; а въ случай че Софийский Градский Съвѣтъ не позволи да стане направата на новата кжща, тогава остава Гаршонъ да плаща за двѣтѣ стаи, кухнята и двора по хилядо гроша на годината, до истечението на петтѣхъ години; 2) че отъ представения отъ отвѣтната страна въ преписъ протоколъ, съставенъ на 30 Априлий 1885 година отъ коммисията назначена отъ Г-на Предсѣдателя на Софийското Градско Общ. Управление, на основание чл. 20 отъ Правилника за строение частни здания, за освидѣтелствуване здравината на една кжща, находяща ся въ улица Нишка подъ No 460, и, принадлежаща на Янаки Георгиевъ, става явно, за че тая коммисия, като приглѣдала състоянието на въпросното здание, намирала, че дирецитѣ сж изгнили, стенитѣ климнали и грози да падне; 3) Че първоначалния истецъ, чрезъ повѣренника си, признава, за че въпросната кжща, означена въ упомѣнатия по-горѣ протоколъ е срутена по распорѣжданието на Соф. Градско Общинско Управление; 4) Че Соломоновъ, ако и да представи въ прѣписъ единъ позволителенъ билетъ, издаденъ отъ Софийското Градско Общинско Управление на 20 Августъ 1886 год. No 79, съ който е позволено на Янаки Георгиевъ да построи ханъ — ново здание на Нишка улица, нъ съ нищо не подкрѣпява че въ дѣйствителность Янаки Георгиевъ е построилъ таково здание на мѣстото на кжщата, означено въ сключения по-между имъ контрактъ; 5) че Янаки Георгиевъ представи въ преписъ единъ крепостенъ актъ, извършенъ отъ Г-на

Нотариуса при Соф. Окр. Сѫдъ на 15 Декемврий 1886 година подъ No 537, отъ който става явно, че тоѣ продалъ на братия Крьсто и Иванъ Микеви половина кѫща съ праздно мѣсто въ гр. София въ улица Нишка въ пространство 428.50 □ метра, съ съсѣди Величко Цвѣтановъ, Георги Игнатовъ и отъ двѣ страни пѫть; 6) че споредъ чл. 460 отъ Оттоманскитѣ Граждански Закони, когато липсува нѣкое отъ изискванитѣ условия въ чл. 447 отъ сѫщия Законъ, за да е наеманието дѣйствително, то наеманието се счита незаконно; а споредъ чл. 518 отъ сѫщия Законъ, когато се е срутила цѣлата кѫща, нѣма нужда присѫтствието на наемателя за уничтожението на наеманието; 7) Че сѫдящитѣ ся страни не пожелаха да се спогодятъ по това дѣло,—подтвърдилъ напълно рѣшението на 1-ий Софийский Градский Мировий Сѫдия отъ 28 Февруарий 1887 год. No 136; сѫдебнитѣ разноски за втората инстанция а именно: за сѫдебно мито 22 лева 24 стотинки и 2 лева за двѣ неплатени призовки въ полза на хазната възложилъ върху Гаршонъ Соломоновъ, когото осѫдилъ да плати и на Янаки Георгиевъ за водение на дѣлото въ втората инстанция 68 лева. Срѣщу това рѣшение на Окржжний Сѫдъ, Я. Геровъ, повѣренникъ на Гаршонъ Соломоновъ, подалъ Кассационна жалба, въ която като поводъ да ся отмѣни казанното рѣшение на Окржжний Сѫдъ посочва, че по това дѣло Софийский Окр. Сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 447, 460 и 518 отъ Гражданский Оттоманский Законъ, защото имъ далъ криво тълкувание и ги приспособилъ къмъ обстоятелства, които сѫ въ противоречие съ ясното предписание на Закона. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото, устнитѣ обяснения на Я. Геровъ, повѣренникъ на Гаршонъ Соломоновъ и заключението на Помощ. Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: споредъ предписанието на чл. 33 отъ Закона за Нотариуситѣ, договори за наемание кѫща, стаи, магази и всѣкакви други недвижими имоти въ градоветѣ и въ чьртата имъ, трѣбва да са утвържда-

вать отъ Нотариуса или надлежний Мировий Сѫдия, другояче такива договори подлежатъ на оспорване. Отъ това постановление става явно, че законодателя изискува щото контрактитѣ за даването подъ наемъ недвижими имоти, находящи ся въ градоветѣ и въ чѣрвата имъ, да ся извършватъ по предвидѣнията отъ закона Нотариаленъ редъ, т. е. да ся утвърждаватъ отъ Нотариуса или надлежний Мировий Сѫдия, инакъ тѣ подлѣжатъ на оспорване, сирѣчь не могатъ да иматъ сила на сѫдебно доказателство. Контракта отъ 29 Мартъ 1885 година, възъ основание на който истеца е повдигналъ искъ за обезщетение и въвѣждание въ наетата му кѫща, като не е извършенъ, както ся вижда, по надлѣжнийтъ отъ Закона Нотариаленъ редъ, а само е билъ представенъ Нотариусу за засвидѣтелствуване подлиностьта на подписитѣ на договарящитѣ ся, е оспоряемъ и, като такъвъ, неможе да послужи по силата на Закона за сѫдебно доказателство по данното дѣло. Предъ видъ на всичко това, оплакването на кассатора за нарушението на чл. чл. 447 460 и 518 отъ Гражданский Отоманский Законъ неможе да ся признае за основателно. —

Водимъ отъ това съображение Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Я. Геровъ, повѣренникъ на Гаршонъ Соломоновъ, срѣщу рѣшението на Софийский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 24 Септемврий 1887 год. No 242, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшеине, №. 41.

Гр. София, 27 Февруарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на три-

надесетий Февруарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий членъ Андрей Манолонъ, Членове: Добри Руссковъ и Георги Згуревъ, при Помощ. Секретаря Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ Гражданско дѣло No 19 по описътъ за 1889 год., на Гьоне и Христо Митови отъ с. Доспей, Самоковска Околия, съ Мария Начова, отъ сѫщото село, за наслѣдство отъ движими и недвижими имоти, останали отъ покойниятъ ѝ съпругъ. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствуваxѫ само Кассаторитѣ: Гьоне и Христо Митови. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ тѣзи: съ прошение отъ 2 Мартъ 1884 г. до Софийский Окр. Сѫдъ, Мария Начова, изъ с. Доспей, Самоковска Околия, заявила, че като умрелъ мѫжътъ ѝ Иванъ Митовъ, оставилъ движимо и недвижимо имущество съдружественно съ братията му: Гьоне, Христо, Пене и Елена Митови, изъ сѫщото село, които не ѝ давали частьта, която ѝ се падала по наслѣдство отъ това имущество. За това молила да ся повикатъ казанитѣ лица и да ся осѫдятъ да ѝ предадѫтъ въ владѣние припадающата ѝ ся часть. При това приложила къмъ прошението си и опись съ оценката на останалитѣ слѣдъ умиранието на мѫжътъ ѝ движими и недвижими имущества, съдружественни съ отвѣтницитѣ. Софийский Окр. Сѫдъ, като разглѣдалъ това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 13 Августъ 1884 год. No 199, осѫдилъ Гьоне и Христо Митови да предадѫтъ на Мария Начова $^1/_8$ часть отъ $^1/_6$ часть отъ имуществата останали слѣдъ смъртьта на Мито, а именно: Отъ една кѫща съ селище и градина, петь ниви, една ливада, единъ чифтъ волове, три коня, три овци, три качета и двѣ котлета. — По въззивна жалба на Михаилъ Ив. Крьстевъ, повѣренникъ на Мария Начова, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на двѣтѣ страни и отъ

Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, който слѣдъ като се распорѣдилъ да ся извърши чрезъ едного отъ членоветѣ на Софийский Окр. Сѫдъ дознание чрезъ околни людие относително една нива и ливада находящи ся въ мѣстностьта „Рудинъ“, и распиталъ по дѣлото посоченитѣ отъ аппелатора свидѣтели съ рѣшението си отъ 27 Юний 1887 год. No 130, като взелъ предъ видъ: „1) Че Мария Начова, отъ с. Доспей, Самоковска Околия, иска братията на Покойний ѝ Мѫжъ Иванъ Митовъ да ѝ предадѫтъ отъ останалий слѣдъ смъртьта му неговъ имотъ — частьта, която ѝ се пада, и да ѝ платятъ сѫдебнитѣ разноски, за които имоти ищцата представя особенъ описъ съ оценката имъ; 2) че отвѣтницитѣ Гьоне (Георги) и Христо Митови, отъ сѫщото село предъ Софийский Окр. Сѫдъ сѫ признали, че само една часть отъ показанитѣ отъ ищцата имоти, била останала отъ баща имъ Мито Ласкинъ, а другитѣ въ признатото отъ Гьоне Митовъ количество принадлѣжали на послѣдний, който ги билъ купувалъ; 3) че отъ дознанието направено по това дѣло на 8 Априлий 1887 г. се удостовѣрява, че наистина само Гьоне и Христо Митови били купили нивата на „Рудешъ“ и една ливада, нъ въ сѫщото врѣме ся удостовѣрява, че всичкитѣ братия Митови слѣдъ смъртьта на баща си не били дѣлени и живели наедно до самата смьрть на покойний Иванчо Митовъ, слѣдователно тѣ сѫ работили и печелили наедно, както ся доказва и отъ показанията на свидѣтелитѣ, распитани отъ Софийский Аппелативенъ Сѫдъ; 4) че макаръ отвѣтницитѣ Гьоне и Христо Митови и да представятъ нѣкои документи, отъ които ся види, че само Гьоне Митовъ е притѣжатель на предвиденитѣ въ тѣхъ недвижими имоти, нъ отъ показанията на околнитѣ людиѣ се види, че сѫщия тоя Гьоне Митовъ е билъ на чело (глава) на кѫщата, слѣдователно той се е распорѣждалъ съ имуществата на приходитѣ и расходитѣ на семейната община, съ срѣдствата на която е купувалъ придобититѣ, слѣдъ смъртьта на старийтъ Мито Ласкинъ, имущества, като ниви, ливади, биволе, овце и пр., които

признава, че ги е имало при смъртьта на брата му Ивана, затова тия имоти неможе да се признаятъ за негово лично притѣжание, догдѣто недокаже положително, че само съ свои частни срѣдства е купилъ тия имоти, а такива доказателства той не представя; 5) че тъй като отвѣтницитѣ Гъоче и Христо Митови признаватъ само една часть отъ имотитѣ предвидени въ описа, представенъ отъ ищцата, а за другата часть приеха предложенната тѣмъ отъ повѣренника на ищцата рѣшителна клѣтва, то искътъ на ищцата за послѣднята часть се явява неоснователенъ; 6) че възражението на отвѣтницитѣ, споредъ което имотътъ на покойния имъ братъ Иванъ Митовъ наслѣдила майка имъ, която го била приживѣла е несъобразно съ закона, защото споредъ чл. чл. 1 и 2 отъ закона за наслѣдване правителствени земи, приживѣлия съпругъ има право да наслѣди една четвърта часть отъ землитѣ, които сж прехвърлятъ на наслѣдницитѣ отъ 3 до 7 степень, а бащата и майката стоятъ въ 3 степенъ; 7) че имота на семейната община на братия Митови, като е билъ достояние на шестина членове на тая община (четирима братия, една сестра и майката) при смъртьта на Ивана Митовъ, то на съпругата му Мария Начова се пада да вземе, както по устава за наслѣдване правителственни земи, така и по Християнскитѣ Граждански Закони (Кормчий, Арменопулу), една четвърта часть отъ една шеста отъ имота на мжжа си, която по оценението влиза на 1851 гроша, освѣнъ чергата и дюшекътъ, които всецѣло принадлѣжатъ на ищцата;“ — измѣнилъ рѣшението на Софийский Окр. Сждъ отъ 13 Августъ 1884 год. No 199 така: „1) Осжжда братия Гъоне и Христо Митови да заплатятъ на Мария Начова 1851 гроша — стойностьта на припадающата ѝ ся една четвърта часть по наслѣдство отъ дѣлътъ на движимитѣ и недвижимитѣ имоти на покойний ѝ мжжъ Иванъ Митовъ, както и да ѝ предадатъ една черга и единъ дюшекъ като нейно притѣжание, а другата часть отъ искътъ на Мария Начова ся отхвърля, като недоказана; II)

Осжжда казаннитѣ братия Гьоне и Христо Митови да заплатятъ на сѫщата Мария Начова 24 лева и 20 стотинки за водение на дѣлото и да заплатятъ още въ държавното съкровище 45 лева и 40 стотинки сѫдебни разноски за двѣтѣ инстанции.“ Срѣщу това рѣшение на Апелативний Сѫдъ, Гьоне и Христо Митови подаватъ Кассационна жалба, въ която като поводъ да ся отмѣни казанното рѣшение на Апелативний Сѫдъ, ся оплакватъ, че по това дѣло Соф. Аппел. Сѫдъ, като ги осѫдилъ да заплатятъ на истцата припадающата ѝ ся една четвьрта часть отъ имотитѣ, то слѣдвало на сѫщо такава часть да осѫди и истцата по дългьтъ, направенъ за купуването на ония имоти, върху които почивалъ нейнийтъ искъ. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслушалъ докладътъ на дѣлото и заключението на Помощ. Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: Отъ съображенията, изложени въ рѣшението на Апелативний Сѫдъ става явно, че той е обсѫдилъ както исканията, тъй и възраженията, изказани отъ странитѣ по сѫществото на дѣлото и е основалъ рѣшението си по всичкитѣ обстоятелства на дѣлото. Посоченото въ кассационната жалба оплакване на кассаторитѣ, като се отнася до сѫществото на дѣлото, по силата на чл. 5 отъ закона за Сѫдоустройството, неподлѣжи на никое разглѣждание по кассационенъ рѣдъ. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Гьоне и Христо Митови, срѣщу рѣшението на Софийский Апелативенъ Сѫдъ отъ 27 Юний 1887 год. No 130, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 42.

Гр. София, 27 Февруарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на тринадесетий Февруарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Добри Руссковъ и Георги Згуревъ при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ. Прокурора Ан. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло No 21 по описътъ за 1889 год., на Д-ръ Д. К. Вачевъ, повѣренникъ на Габровското Град Общинско Управление и на Димитръ Попъ Йовчевъ, Деню Димовъ, Иванъ Вжцевъ и Йосю Цанковъ, съ Стоянъ, Атанасъ и Георги Симеонови Кехлибарови, отъ г. Габрово, за едно бостанско мѣсто отъ около единъ дюлюмъ. — Въ засѣданието отъ странитѣ присжтствуваxж: Я. Геровъ, повѣренникъ на Габровското Градско Общинско Управление.

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Стоянъ, Атанасъ и Георги Кехлибареви отъ гр. Габрово съ прошение отъ 29 Мартъ 1883 година, заявили искъ въ Севлиевский Окржженъ Сждъ срѣщу Димитръ попъ Йовчевъ, Дея Димовъ, Иванъ Вжцевъ и Йося Р. Цанковъ отъ сжщий градъ за правособственность на едно бостанско мѣсто около единъ дюлюмъ. За подкрѣпление на искътъ си истцитѣ сж представили една турска тапия, отъ 17 Августъ 1886 год. въ оригиналъ и завѣренъ преводъ, тъй сжщо представили и преписъ отъ единъ протестъ срѣщу Габровското Общинско Управление за произволната му продажба на въпросното бостанско мѣсто. Отвѣтницитѣ отъ своя страна сж искали преди да се разглѣда дѣлото да се призове Габровското Градско Общинско Управление въ качеството на трето лице, тъй като, то имъ е продало спор-

ното мѣсто на публиченъ търгъ. При разглѣжданието на това дѣло отъ Севлиевский Окржженъ Сждъ, Габровското Градско Общинско Управление настоявало, че спорното мѣсто било собственность на Общинското Управление и за доказателство е представило единъ турски документъ, отъ 25 Ребъ-Юлъ-Ахъръ 1258 година, издаденъ отъ Търновский Каймакаминъ, и сждътъ като направилъ провѣрка на представенитѣ отъ странитѣ документи и мѣстно дознание, констатиралъ че въпросното бостанско мѣсто е било отдавна врѣме циганско гробища и обща касапница, а не частно мѣсто и че представений отъ истцитѣ документъ (тапия) се указвало да не е за сѫщото мѣсто и съ рѣшението си, отъ 11 Октомврий 1886 год. Н-о 85, отхвърлилъ искътъ на истцитѣ, като неосновенъ и призналлъ спорното мѣсто за собственность на Габровското Общинско Управление. Недоволни отъ това рѣшение на Севлиевски Окр. Сждъ, истцитѣ сж подали въ Руссен. Аппелат. Сждъ възивна жалба, въ която се оплаквали, че тѣхната тапия е издадена 24 години по късно отъ отвѣтниковий документъ, който, като издаденъ отъ некомпетентно лице — Каймакаминъ не може да има валидность и Руссен. Аппелат. Сждъ, като разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ и, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 12 Септемврий 1887 год. No 122, отмѣнилъ рѣшението на Севлиевский Окржженъ Сждъ отъ 11 Октомврий 1886 год. No 85, и призналлъ бостанското мѣсто около единъ дюлюмъ, находяще се въ сахатчиската махала въ гр. Габрово въ мѣстностьта „Падало“ съ граници: воденишката вада, гробища, Христо и мость за собственность на истцитѣ: Стоянъ, Атанасъ и Георги Симионови Кехлибареви и осждилъ отвѣтницитѣ: Димитръ попъ Иовчевъ, Д. Димовъ, Ив. Вѫцевъ и Йоси Р. Цанковъ да имъ предадатъ рѣченото мѣсто и пр. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Руссенский Аппелативенъ Сждъ Д. К. Вачовъ, повѣренникъ на Габровското Градско Общинско Управление и на Д. попъ Иовчевъ, Д. Ди-

мовъ, Ив. Вѫцевъ и Йосивъ Р. Цанко е подалъ вѣ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която мѣжду друго се оплаква, че по това дѣло Руссенский Аппелат. Сѫдъ е нарушилъ чл. 168 отъ Вр. Сѫд. Правила, защото неправилно е оцѣнилъ представенната отъ истцитѣ тапия отъ 17 Ребъ-Юлъ-Ахжръ 1283 год. въпреки сѫществующитѣ закони при издаванието ѝ.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и обясненията на явившата ся страна и заключението на Помощникъ Прокурора, взе въ съображение: 1) При всичко, че оцѣнението на писменнитѣ доказателства представени отъ сѫдящитѣ се страни, зависи напълно отъ субективното убѣждение на сѫдътъ по сѫщество и че по кассационенъ рѣдъ не може да се провѣрява, защо сѫдътъ по сѫщество, при оцѣнението на представеннитѣ писменни документи, е дошелъ до такова убѣждение, а не до друго? тъй като Върховний Кассационенъ Сѫдъ съгласно чл. 5 отъ Сѫдоустройството, не може да провѣрява по кассационенъ редъ въпроси, които се отнасятъ по сѫществото на дѣлото, но пакъ това ни най-малко не ограничава Върховний Сѫдъ да бди за правилното оцѣнение на писменнитѣ доказателства за да имъ се дава такава сила и такова значение, които да не противорѣчатъ на сѫществующитѣ закони, и тѣхното оцѣнение да не бѫде противоположно на онова, което сѫ констатирали фактитѣ по сѫществото на дѣлото. Че това е така, то се подтвърдява и съ 168 ст. отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, която задължава сѫдилищата по сѫщество да оцѣняватъ писменнитѣ доказателства споредъ законитѣ, които сѫ били въ дѣйствие при издаванието имъ, а това значи, че на писменнитѣ доказателства трѣбва да се даватъ такава сила и такова значение, които да не противорѣчатъ на сѫществующитѣ закони. По това дѣло, като сѫ били представени на Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ на оцѣнение, два документа: една тапия издадена на 17 Ребъ-Юлъ-Ахжръ 1283 год. и една каймакамска „мазбата“ издадена на 25 Сеферъ 1258 год. съ които документи, а именно съ тапията братия, Кехлиба-

ровий сѫ доказвали, че спорното бостанско мѣсто е било тѣхна собственость, а съ вторий документъ Габровското Градско Общинско Управление доказвало, че спорното мѣсто съставлявало часть отъ градската мѣра, и първата инстанция, като е извършила огледъ и дознание на спорното мѣсто за да провѣри казанитѣ два документа и да констатира въ чие владѣние било по преди спорното мѣсто, то въ такъвъзи случай се слѣдвало Руссенский Апелативенъ Сѫдъ да оцѣни представената тапия съгласно съ това, което е констатирано при провѣрката ѝ и при дознанието, и да ѝ даде такова значение, което да би било съгласно съ тогава дѣйствующитѣ закони; обаче той не е направилъ така. Въпреки станалата провѣрка на представената тапия и въпреки извършеното дознание, при което всичкитѣ околни людие до единъ сѫ констатирали, че спорното мѣсто още преди Русско-Турската война е било общо мѣсто и общината се е разполагала съ него, като го е правила цигански гробища и кассапница, Руссенский Апелативенъ Сѫдъ е оцѣнилъ представената отъ братия Кехлибарови тапия съгласно чл. чл. 1737 отъ Гражд. Отомански Закони, 78 отъ закона за земитѣ, 11 отъ устава за тапиитѣ и 9 отъ наставленията за тапийскитѣ записи и ѝ далъ валидно значение, безъ да вземе въ внимание, че тия членове би били приспособими, само тогава, ако спорното мѣсто подпадаше въ втората категория на членъ първий отъ закона за земитѣ, а именно „сразъ мирие," но това неможе да се допустне защото ще бѫде противно на онова, което е констатирано отъ фактическа страна на дѣлото, а именно отъ дознанието. На дознанието всичкитѣ безъ исключение околни люди сѫ констатирали, че спорното мѣсто го знаяли общо мѣсто, слѣдователно то подпада въ IV категория на членъ първий отъ закона за земитѣ и при оцѣнението на представената отъ братия Кехлибареви тапия Руссен. Апелативенъ Сѫдъ трѣбваше да приспособи членове 5 и 94 отъ закона за земитѣ, които членове именно се отнасятъ за общитѣ мѣста и като не е направилъ, това то той е нарушилъ

168 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, и заради това оплакването на кассатора по този въпросъ е основателно.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Руссенский Аппелативенъ Сждъ отъ 12 Септември 1887 година No 122, защото е нарушенъ чл. 168 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, съ силата на ст. 11 п. I отъ Учреждението на Върховний Сждъ, да се отмѣни и дѣлото за ново разглѣждание, да се изпрати въ сжщий сждъ при други съставъ.

Рѣшение, №. 43.

Гр. София, 27 Февруарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на тринадесетий Февруарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добрий Русковъ, при Помощникъ Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ Председателя гражданско дѣло No. 41 по описьтъ за 1889 г., на Мехмедъ Али Тосуновъ, изъ гр. Руссе, настойникъ на малолѣтнитѣ дѣца на покойний Мустафа Исмаиловъ Ялъкчиолу, изъ сжщий градъ, съ Петръ и Станка Бошнякови, отъ гр. Руссе, за една кжща. — Странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: на 24 Мартъ 1887 година Мехмедъ Али Тосуновъ, отъ гр. Руссе, настойникъ на малолѣтнитѣ дѣца на покойнийтъ Мустафа Исмаиловъ Ялакчиолу подалъ на Руссенский Градский Мировий Сждия прошение, въ което казва, че той отсжтствувалъ отъ градътъ, когато се прекратило граж-

данското му дѣло No 1151/1915 – 1886 година, съ Петъръ и Станка Бошнакови затова моли да се назначи това дѣло за ново разглѣждание. — Руссенский Градский Мировий Сждия разглѣдалъ това дѣло на 12 Августъ 1887 година, когато истецътъ прѣдставилъ препись отъ нотариаленъ актъ отъ 23 Януарий 1880 год. No. 7 издаденъ отъ Тр. Г. Гаази членъ на Руссенский Окржженъ Сждъ, и отъ съдържанието на който се види, че Сарж Шаллж Ибишъ ага и Ялжкчиолу Мустафа ефенди обявили, че свързватъ договоръ за единъ домъ находящъ се въ градъ Руссе въ махалата Кара-Али, отдѣление Фаикъ паша, който домъ първийтъ продалъ на вторийтъ за 1500 гроша или 300 франка, които продавача приелъ. — Повѣренника на отвѣтницитѣ възразилъ, че довѣрителитѣ му притѣжаватъ една кжща съ крѣпостенъ актъ подъ No. 187, който представилъ и отъ който се види, че на 15 Юлий 1886 год. Дона Минкова отъ градъ Руссе като продавачка и Петарь Иосифовь отъ сжщий градъ, като купувачъ заключили договоръ за продавание — купувание на една кжща находяща се въ гр. Руссе въ махала Кара—Али (Герданъ), улица Скобелева, която кжща Петръ Иосифовъ купилъ отъ Дона Минкова за 430 лева, които тя приела. — Руссенский Мировий Сждия съ рѣшението си отъ сжщий день по това дѣло отказалъ въ искътъ на Мехмедъ Али Тосуновъ, настойникъ на малолѣтнитѣ дѣца на покойний Мустафа Исмаиловъ. — По въззивъ отъ Мехмедъ Али Тосуновъ, настойникъ на наслѣдницитѣ на Мустафа Ялжкчи Исмаиловъ дѣлото било глѣдано отъ Руссенский Окр. Сждъ, който въ засѣданието си отъ 5 Октомврий 1887 год. го отложилъ и постановилъ да се направи оглѣдъ на спорната кжща, за да се констатира, да ли прѣдставенитѣ два акта се отнасятъ до една и сжща кжща. Слѣдъ извършването на оглѣда отъ единъ членъ на Сждътъ, послѣдний глѣдалъ дѣлото на 2 Ноемврий 1887 година и постановилъ дѣлото да се отложи и цѣлий съставъ на сждътъ да се отправи на спорното мѣсто за новъ оглѣдъ, слѣдъ извършването на който Сждьтъ:

съ рѣшението си отъ 9 Ноември 1887 година No. 188, подтвърдилъ напълно рѣшението на Руссенский Градский Мировий Сѫдия отъ 12 Августъ 1887 година по гражданското му дѣло No. 495/87 година. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Руссенский Окржженъ Сѫд Мехмедъ Али Тосуновъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Руссенский Окржженъ Сѫдъ нарушилъ: 1) Чл. 206 отъ Гражданското Мир. Сѫдопроизводство, защото при огледътъ присѫтствувалъ цѣлий съставъ на сѫдътъ и распитвалъ свидѣтели, когато трѣбвало да стане съ участие на вещи люди и огледътъ да се извърши отъ единъ членъ на сѫдътъ; 2) Чл. 1 отъ закона за дознание чрезъ околни люди защото не е трѣбвало да се произведе огледъ, а мѣстно дознание. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощ. Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Смисълътъ и духътъ на членовете 90 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство и 206 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила никакъ не изключаватъ възможността да става огледъ отъ цѣлий съставъ на Сѫдътъ, а така сѫщо и да распитва той свидѣтели при извършване огледътъ на мѣстото; Затова оплакването на кассатора за нарушение горѣприведенитѣ членове е неоснователно; 2) Сѫщо така е неоснователно и оплакването на кассатора за нарушение членъ 1 отъ Закона за дознание чрезъ околни люди, защото самъ кассатора не е просилъ за това, а пакъ за правилното разрѣшение на дѣлото, сѫдътъ е постѫпилъ съгласно съ Закона като е постановилъ да провѣри чрезъ огледъ на спорното мѣсто, дали документитѣ на сѫдящитѣ се ся отнасяли до едно и сѫщо мѣсто. —

На основание на горѣизложенното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява:** кассационната жалба на Мехмедъ Али Тосуновъ, настойникъ на малолѣтнитѣ дѣца на покойний Мустафа Исмаиловъ Ялжкчиолу, срѣщу рѣшението на Руссенский Окр. Сѫдъ отъ 9 Ноем-

врий 1887 год. No. 188, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 44.

Гр. София, 2 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на шестнадесетий Февруарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретаря Хр. Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ: Добри Руссковъ Гражданско дѣло No 42 по описьтъ за 1889 год. на Ионка Попова, отъ село Гузелия, Видинска Околия, за отмѣна рѣшението на Видинский Окржженъ Сждъ отъ 27-й Септемврий 1887 г. No 86 за нарушение правата ѝ като не участвувавше въ дѣлото 3-то лице. — Странитѣ неприсжтствуваxж.

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Петка Ангелова отъ с. Мусулмане, съ прошение отъ 20 Май 1887 г. е заявила искъ предъ Видинский Околийский Мировий Сждия срѣщу Пена Ганчева изъ село Гузелия, за наслѣдство на разни движими и недвижими имоти отъ стойность 3200 гроша. — Мировий Сждия разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на страннтѣ и, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 23-й Юний 1887 г. No 20, призналъ искътъ на истцата отчасти, като ѝ присждилъ да получи по половина отъ едно лозье и една ливада въ стойность първото 750 гроша и втората — ливадата 250 гр., а отъ движимитѣ едно буре въ стойность 100 гроша и два котла 100 гроша. По въззивна жалба на Пена Ганчева

това дѣло се разглѣдавало и отъ Видин. Окр. Сждъ, който като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си, отъ 27-й Септемврий 1887 г. No 86, подтвърдилъ напълно рѣшението на първата инстанция. Срѣщу влѣзлото въ законна сила рѣшение на Видинский Окр. Сждъ Ионка Пешева отъ с. Гузелия е подала въ Върховний Сждъ Кассационна прозба съ която иска да се отмѣни рѣшението на Видинский Окр. Сждъ, отъ 27-й Септемврий 1887 г. No 86, за нарушение правата ѝ като трето неучаствувавше въ дѣлото лице.

Върховний Кассационенъ Сждъ за да разрѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, взе въ съображение: Съгласно чл. 11 п. 9 отъ Учреждението на Върховний Сждъ допуска се отмѣната на едно влезло въ законна сила рѣшение, когато то е нарушило правата на трети лица, които не сж участвували въ дѣлото. Но всичкий смисъль на тоя членъ се заключава въ това, че подъ думата „права“ трѣбва да се разбиратъ реални права, които ги имало и ги има третото лице, а не предполагаеми права, защото само реални права могатъ да се защищаватъ съ извънредно средство (молба за отмѣна влезло въ законна сила рѣшение), а предполагаемитѣ права трѣбва да се защищаватъ по общий рѣдъ. По тоя дѣло Ионка Пешова иска да се отмѣни рѣшението на Видинский Окр. Сждъ, отъ 27-й Септемврий 1887 год. Н-о 86, защото имуществата, часть отъ които сж присждени съ това рѣшение, безъ всѣкакво нейно участие, на Петкана Ангелова, били нейни и задоказателство на това си домогвание тя представлява едно свидѣтелство Н-о 45, издадено отъ с. Общинско Управление на с. Гузелия, което удостоверява, че баща ѝ още при живота си е отдѣлилъ ней, на Ионка Пешова, тия недвижими имущества, а именно едно лозе и една ливада, отъ които е присждено една часть по наслѣдство на Петкана Ангелова. Обаче такова едно Общинско свидѣтелство, като не може да се счита за автентиченъ документъ, неможе да представлява никакви реални

права за Ионка Пешова, за да може тя да ги защищава по извънреденъ начинъ, а именно на основание чл. 11 п. 9-й отъ Учреждението на Върховний Сждъ; Заради това молбата на Ионка Пешова за отмѣна рѣшението на Видинский Окр. Сждъ, отъ 27-й Септемврий 1887 гог. Н-о 86, за нарушение правата ѝ като трето не участвувавше въ дѣлото лице, неможе да бжде основателно.

Водимъ отъ горѣизложеннитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Молбата на Ионка Пешова за отмѣна рѣшението на Видинский Окржженъ Сждъ отъ 27-й Септемврий 1887 г. Н-о 86 за нарушение правата ѝ като не участвувавше въ дѣлото трето лице, съ силата на чл. 153 отъ Гражданско Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 45.

Гр. София, 2 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на шестнадесетий Февруарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ члена Андрей Маноловъ гражданско дѣло No 43 по описътъ за 1889 год., на Иванъ Сурдулевъ отъ село Ново-Село, Видинска Околия, съ Лика, Ангелъ и Петръ Ортинови отъ сжщото село, за една градина. — Странитѣ неприсжтствуваха.

Обстоятелствата сж тѣзи: съ прошение отъ 23 Юний 1887 год. до Видинский Околийский Мировий

Сѫдия, Лика, Ангелъ и Петръ Ортинови, изъ село Ново-Село, Видинска Околия, ся потѫжили срѣщу Иванъ Сурдуловъ, изъ сѫщото село, че неправедно имъ завладѣлъ една останала въ наслѣдие отъ покойния имъ баща градина, въ стойность 200 лева, находяща ся въ околностьта на селото имъ, мѣжду съсѣди: Стоянъ, Маджо, Гога Тричковъ, Илия Ника и пѫть, която неискалъ доброволно да имъ отстѫпи. Затова молили сѫдията да призове казапния отвѣтникъ и го осѫди да имъ отстѫпи въ собственность въпросната градина. Видинский Околийский Мировий Сѫдия, като разглѣдалъ това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 14 Юлий 1887 г. No 204, отхвърлилъ искътъ на истцитѣ, като недоказанъ. По въззивна жалба на сѫщитѣ истци, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на двѣтѣ страни и отъ Видинский Окр. Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 18 Септемврий 1887 год. Н-о 84, като взелъ предъ видъ: „1) Че аппелаторитѣ претендиратъ отъ отвѣтника една градина останала тѣмъ по наслѣдство, която послѣдний билъ неправилно завладѣлъ; 2) Че Видинский Околийский Мировий Сѫдия съ рѣшението си No 204 е отхвърлилъ искътъ на аппелаторитѣ като недоказанъ; 3) Че аппелаторитѣ за подкрѣпление на искътъ си представили една тапия съ дата 1287 г. 9 Ребеюлъ-Ахѫри; 4) Че съсѣдитѣ означени въ искового прошение на аппелаторитѣ сѫ сѫщитѣ показани въ представената отъ тѣхъ тапия; 5) Че отвѣтника признава да е тая тапия отъ сѫщата спорна градина, която той владѣялъ отъ 20 години и за която ималъ друга тапия; 6) Че представената отъ отвѣтника тапия не ся отнася за въпросната градина, тъй като тя е отъ петь дюлюма и съ други съвършенно съсѣди; 7) Че отвѣтника признава да е завладѣлъ спорната градина; слѣдователно искътъ на истцитѣ е доказанъ и 8) Че аппелаторитѣ заявиха за сѫдебни и по водение на дѣлото разноскии и въ двѣтѣ инстанции, които възлизатъ на 41 левъ. Че странитѣ не приеха да се

спогодятъ;“ — Отмѣнилъ напълно рѣшението на Видинский Околийский Мировий Сждия отъ 14 Юлий 1887 година No 204 и призналъ искътъ на истцитѣ Лика, Ангелъ и Петръ Ортинови противъ съжителя имъ Иванъ Сурдуловъ, за присвоявание на една градина отъ стойность 200 лева, мѣжду съсѣди: Стоянъ Маджо, Гога Тричковъ, Илия Ника и пѫть, състояща отъ единъ дюлюмъ и находяща се въ мѣстностьта на селото Ново-Село, за основенъ и доказанъ, и осждилъ отвѣтника Иванъ Сурдуловъ да имъ предаде казанната градина и да имъ заплати 41 левъ сждебни и за водение на дѣлото разноски въ двѣтѣ инстанции. Срѣщу това рѣшение на Окржжний Сждъ Иванъ Сурдуловъ подалъ кассационна жалба, въ която, като поводъ да ся отмени казанното рѣшение на Окржжний Сждъ, посочва, че по това дѣло Видинский Окр. Сждь е нарушилъ чл. 20 отъ закона за земитѣ и ст. 206 отъ Временнитѣ Сждебни Правила, защото не взелъ въ внимание дългото му владѣние на въпросната нива и не направилъ провѣрка върху представеннитѣ отъ странитѣ писменни документи.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Помощ.-Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: Оплакването на кассатора, че по това дѣло Видинский Окржженъ Сждъ нарушилъ чл. 20 отъ закона за земитѣ и ст. 206 отъ Вр. Сжд. Правила, защото не взелъ въ внимание дългото му владѣние на въпросната нива и не направилъ провѣрка върху представеннитѣ отъ странитѣ писменни документи, не може да бѫде основателно, защото отъ производството на дѣлото не ся вижда да е билъ повдиганъ отъ страна на кассатора въпросъ за просрочието на искътъ, за да биималъ възможность Окр. Сждъ, да ся произнесе, по този въпросъ, а така сѫщо и Върховний Кассационенъ Сждъ да провѣри въ този случай оплакването му по кассационенъ рѣдъ. Така сѫщо не ся вижда отъ производството на дѣлото да е искалъ кассатора да стане провѣрка върху

представеннитѣ отъ странитѣ документи, извършването на която, отъ друга страна, като зависи и отъ усмотрението на Сѫда, не е било признато за нужно.

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба Иванъ Сурдуловъ, срѣщу рѣшението на Видинский Окр. Сѫдъ отъ 18 Септемврий 1887 г. No 84, съ силата на чл. 153 отъ Гражд. Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 46.

Гр. София, 2 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на шестнадесетий Февруарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ.-Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло No 24 по описьтъ за 1889 г., на Христо Стоичковъ, изъ с. Долня-Баня, Ихтиманска околия, съ Никола Стоичковъ, изъ сѫщото село, за половина отъ четири ниви, двѣ ливади. Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствуваше Я. Геровъ, повѣренникъ на кассатора Христо Стоичковъ и Гаврийлъ Орошаковъ—на Никола Стоичковъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 30 Май 1885 година Николай Стоичковъ, отъ с. Долня-Баня, Ихтиманска околия, подалъ на бившето Т. Пазарджикско Окржжно Гражданско Сѫдилище прошение, въ което казва, че съ брата си Христо Стоичковъ, заедно съ други имоти, притѣжавали задружно, като неподѣленц

четири ниви и три ливади, които изброява, и които братъ му си присвоявалъ исключително. За това моли да се призоватъ и двамата, да имъ се раздѣлятъ имуществата изравно по наполовина и да се осѫди отвѣтникътъ на сѫдебнитѣ разноски. — Т. Пазарджикското Окржжно Сѫдилище глѣдало дѣлото на 21 Юлий 1886 година, когато повѣренника на отвѣтника за подкрѣпление на своитѣ възражения, че едни отъ спорнитѣ имоти исключително принадлѣжатъ нему, а други на жена му, представилъ петь владала, отъ които двѣ подъ No No. 21 и 29 отъ 6 Ноември 1880 год., двѣ подъ No No. 721 и 722 отъ 11 Мартъ 1882 год. и една подъ No 659 отъ 10 Мартъ 1882 година. Отъ своя страна повѣренника на истеца прѣдставилъ единъ спогодителенъ записъ отъ 23 Декември 1884 год. съставенъ прѣдъ старѣйшинский съвѣтъ на селото Долня-Баня и подписанъ отъ сѫдящитѣ се и отъ кмета и подпечатанъ отъ старѣйшинитѣ, а подписавшитѣ записа двама братя Христо Стоичковъ и Никола Стоичковъ въ него исповѣдватъ, че се спогодили предъ кметството и старѣйшинский съвѣтъ заради прението, което имали по дѣлбата за ниви, ливади, кѫщи, дюкянъ, праздни мѣста, два бостана — всичко да си дѣлятъ на половинъ съ исключение ливѫдата „у Баклавата“, за която има владало връзъ Христовата жена Елена, а другото имущество, което остая, макаръ да има извадени връзъ Христо Стоичковъ нови владала, ще да се намѣша и Никола Стоичковъ *наполовинъ братски*, а отъ други зимания давания като парична страна нѣма да дирятъ и двѣтѣ страни. При това повѣренника на истеца обяснилъ, че прѣди 14 години умрѣлъ бащата на довѣрителя му и на отвѣтника, въ двамата братя наедно обработвали бащинитѣ си имущества, като дали на сестритѣ си дельтъ, и отъ приходитѣ купували други имущества, въ отвѣтника като по старъ братъ извадилъ документитѣ едни на свое име други на името на жена си. При всичко това на 23 Декември 1884 г. отвѣтника исповѣдалъ прѣдъ старѣйшинский съвѣтъ, че ако имуществата и да сѫ минали едни врѣзъ него

а други врьзъ жена му, не били съдружественни и на двамата братя, за доказателство на което прѣдставя горѣизложенний спогодителенъ записъ, а има и свидѣтели, за изслушването на които сѫдилището отложило дѣлото, и ги изслушало въ засѣданието си отъ 24 Ноември 1886 година, когато повѣренникътъ на истецътъ се отказалъ отъ ливадата въ „Баклавата“, владалото за която е врьзъ името на жената на отвѣтника. — Т. Пазарджикский Окржженъ Сѫдъ като изслушалъ слѣдъ туй обясненията на повѣренницитѣ на странитѣ, съ рѣшението си отъ 24 Ноември 1886 година No 359 отхвьрлилъ искътъ на Никола Стоичковъ като неосновенъ. — Послѣднийтъ, недоволенъ отъ това рѣшение подалъ срѣщу него въззивна жалба въ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, който разглѣдалъ дѣлото на 8 Юний 1887 година и съ рѣшението си отъ 13 Юний с. г. No 125, мѣжду друго, като взелъ прѣдъ видъ, че истеца Никола Стоичковъ основава правото си на съпритѣжение върху половината отъ имуществата, за които Христо Стоичковъ има владала само на свое име, на единъ спогодителенъ записъ съ дата 23 Декември 1884 година, съставенъ прѣдъ кметътъ и старѣйшинитѣ на с. Долня-Баня и подписанъ отъ двамата братя Христо и Никола Стоичкови, отъ съдьржанието на който записъ се вижда, че двамата братя сѫ се спогодили да си раздѣлятъ всичкитѣ ниви и ливади, съ исключение само ливадата „у Баклавата“ по на половина братски, макарь и да имало издадени нови владала за нивитѣ и ливадитѣ само върху името на Христо Стоичковъ, отмѣнилъ рѣшението на Т. Пазарджикский Окржженъ Сѫдъ отъ 24 Ноември 1886 год. No 359 и признялъ Никола Стоичковъ за съпритѣжатель по наполовина съ брата си Христо Стоичковъ на четири ниви и двѣ ливади означени, въ исковото му прошение.— Недоволенъ отъ това рѣшение, Христо Стоичковъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ: 1) Чл. 132 отъ Врѣменни Сѫдебни Правила, като взелъ

въ внимание едно спогодително извършено по домашенъ рѣдъ; 2) Чл. 524 отъ Врѣм. Сждебни Правила, защото допустналъ, че претендируемий недвижимъ имотъ е билъ прехвърленъ на Николай Стоичковъ съ силата на частний спогодителенъ записъ; 3) Чл. 168 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото не далъ надлѣжното значение на владалата на кассатора относящи се къмъ спорнитѣ имоти.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото, устнитѣ обяснения на повѣренницитѣ на странитѣ и заключението на Помощникъ-Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) Отъ едното съпоставление на 132 чл. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, съ горѣприведенното съображение на Аппелативний Сждъ се види, че тоя послѣдний не е далъ сила и значение на представений отъ кассатора спогодителенъ записъ като на сждебенъ спогодителенъ протоколъ, за който говори 132 чл. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила; напротивъ, той го е приелъ само като документъ, чрезъ който кассатора самъ писменно е призналлъ, че върху спорнитѣ ниви и ливади има еднакво съ него право и братъ му Никола по наполовина. Затова оплакването на кассатора за нарушение казанний 132 чл. отъ Врѣменни Сждебни Правила е неоснователно; 2) Сщо така е неоснователно и оплакването на кассатора за нарушение 524 чл. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото Аппелативний Сждъ не е допустналъ никакво прехвърляние на претендираната отъ истеца половина на спорнитѣ имоти, а е призналлъ само право върху половината отъ тѣхъ на основание на едно писменно признание на самийтъ кассаторъ, отъ съдържанието на което се види, че е имало и други неподѣлени имоти принадлѣжащи по наполовина на двамата братя, които, както се удостовѣрява отъ обстоятелствата на дѣлото и слѣдъ смъртьта на баща си сж останали да *живѣятъ наедно въ едни семейна община*, както и при живота му, и управлението на всичкитѣ имоти е било въ ржцѣтѣ на кассатора, като по старъ братъ. Отъ

друга стърна, кассаторътъ предъ сждътъ по сщество, съ нищо не е доказалъ, че той не е купувалъ спорнитѣ ниви и лвади *съ общи пари происходящи отъ приходитѣ на семейната община*, а съ негови частни пари. За това Апелативний Сждъ, като е призналъ правото на истеца върху половината на спорнитѣ имоти, каквото право не е му оспорявалъ самъ кассатора върху другитѣ имъ семѣйни имоти, никакъ съ това не е допустналъ нѣкакво прѣхвърляние на правото на собственность върху спорнитѣ имоти отъ единий братъ на другийтъ; 3) Неоснователно е и оплакването на кассатора за нарушение чл. 168 отъ Врѣм. Сждебни Правила, защото както се каза, кассатора прѣдъ сждътъ по сщество съ нищо не е доказалъ, че той не е купувалъ спорнитѣ имоти за смѣтка на семейната община и съ нейни приходи, а съ свои частни срѣдства, тъй като отъ дѣлото се види, че двамата братя още не сж били раздѣлени, когато сж биле купени тия имоти. —

На основание на горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Христо Стоичковъ, срѣщу рѣшението на Пловдивский Апелативенъ Сждъ отъ 13-й Юний 1887 год. No 125, съ силата на статия 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 47.

Гр. София, 6 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесетий Февруарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председателъ; Христо Стояновъ, Чле-

нове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Петръ Ив. Данчовъ слуша доложеното отъ членътъ: Маноловъ Гражданско дѣло Н-о 119 по описътъ, за 1889 год., на Настоятелството на Митрополийската цьрква Св. Михаилъ и Гаврийлъ, съ Дирекцията на Финанситѣ въ бившата Источна Румелия за двѣ ниви отъ 450 кила. — Въ засѣданието отъ странитѣ присжтствуваше В. Мишайковъ, повѣренникъ на кассатора — настоятелството на манастиръть Св. Михаилъ и Гаврийлъ.

Обстоятелствата сж тѣзи: Съ прошение отъ 16-ий Августъ 1882 год. до Бургаский Окржженъ Сждъ, Продромъ Басмаджиевъ, повѣренникъ на настоятелството на Митрополийтската цьрква Св. „Михаилъ и Гаврийлъ“ въ гр. Анхияло, излага, че нивитѣ подъ название „Шарапъ и Тепетарла“, състоящи отъ 450 кила, въ землището на с. Ески Паслий, Анхиалска Околия, по силата на двѣ тапии, издадени въ името на „Михаилъ и Гаврийлъ“ съ означенитѣ въ тѣхъ граници, биле притѣжание на Анхиалската Митрополитска цьрква Св. „Михаилъ и Гаврийлъ“ но защото Бургаското Финанциялно началство, подъ предлогъ че биле махлюлъ ги присвоилъ; затова молилъ Сжда да призове Бургаский Финансовъ Началникъ Панайотъ К. Поповъ и го осжди да поврне помянжтитѣ двѣ ниви на Анхиалската Митрополитска цьрква, и да плати всичкитѣ сждебни разноски. Бургаский Окржженъ Сждъ, като разглѣдалъ това дѣло, и изслушалъ по него обясненията само на истеца, понеже призования отвѣтникъ не се явилъ съ задочното си рѣшение отъ 23-ий Септемврий 1882 год. Н-о 178 опредѣлилъ: „признава, че двѣтѣ ниви — едната отъ 400 кила, съ землището на с. Ески-Пасли, Анхиалска Околия въ мѣстностьта „Тепе-Тарла“, съ граници: Месемврийский пжть, Чобанъ Іолу, Ходжамарский пжть и нивата на Спиридонъ, а а другата отъ 50 кила, въ землището на сжщото село, въ мѣстностьта „Шарапъ-Тарла“, съ граници: Анхиалското Джаде, нивитѣ на Османъ Ага, Али Бей и

Чалъкъкъ, — принадлежатъ на Анхиалската Митрополитска църква „Михаилъ и Гавриилъ“ и казва, че Бургаский Финансиалний Началникъ нѣма право да ся мѣси въ тѣхъ. Осжжда Бургазский Финансиаленъ Началникъ на сждебнитѣ разноски грошa 274 златни“. По отзивътъ на Бургаский Финансияленъ Началникъ, подаденъ срѣщу казанното задочно рѣшение, това дѣло изново е разглѣдано въ присжтствието на двѣтѣ страни отъ Бургаский Окржженъ Сждъ, който като распиталъ по него посоченитѣ отъ истеца свидѣтели, съ рѣшението си отъ 21-ий Мартъ 1883 год. Н-о 88 подтвърдилъ задочното си рѣшение отъ 23 Септемврий 1882 год. Н-о 178. Неблагодаренъ отъ това рѣшение на Окржжний Сждъ, Бургаский Финансиаленъ Началникъ го обжаловалъ съ подаване въззивъ на 7-й Юний 1885 година предъ бившето Върховно Сждилище на Източна Румелия, което въ распоредителното си засѣдание на 11 Августа 1883 год. издало засвидѣтелствуване, съ което като взело предъ видъ: „Че въззивътъ по предмѣтното дѣло е подаденъ на 7-ий Юний 1883 год.; че нѣма подадено по него мемоаръ макаръ законний за това срокъ и да е истекълъ вече; за че не представание мемоаръ вътрѣ въ тридесять дни отъ подаването на въззива, въззивникътъ ся лишава отъ правото си (чл. 35-ий отъ 11-та притурка на Органический Уставъ“); — постановило: „казва, че законний срокъ за подаване мемоаръ по дѣло Н-о 397 е истекълъ, въслѣдствие на което въззива на Бургаский Финанциалний Началникъ отъ 7-ий Юний т. г. подъ Н-о 1284, противъ рѣшението на Бургаското Окржжно Гражданско Сждилище отъ 21-ий Мартъ с. г. Н-о 88, пада“. По въззивъ и мемоаръ подадени на 6-ий и 17 Октомврий 1884 година, противъ сжщото рѣшение Н-о 88 на Бургаский Окржженъ Сждъ, отъ П. М. Небольсинъ пълномощникъ на Дирекцията на Финанситѣ въ бивша Източна Румелия, това дѣло изново е постжпило за разглѣждание отъ бившето Върховно Сждилище на Източна Румелия, което за разрѣшение на повдиганийтъ отъ противната страна

ѣпросъ относително просрочието на въззивната жалба, съ опредѣлението си изложено въ протокола на съдебното му засѣдание отъ 6-ий Марта 1885 год., като взело предъ видъ: „1) Че областнитѣ недвижими имоти ся управляватъ отъ Дирекцията на Финанситѣ та за да могжтъ Финансиалнитѣ Началници да ся съдятъ въ нейно име за тѣзи имоти, трѣбва да ся снабдени съ потрѣбното пълномощно отъ Директора на Финанситѣ, инакъ тя е свободна да приема или не, извършенитѣ имъ дѣла въ това отношение; 2) Че по настоящето дѣло подигнато противъ Финансиалний Началникъ въ г. Бургасъ, послѣдний ся е съдилъ безъ да има нѣкое пълномощие отъ страна на Директора на Финансиитѣ; 3) Че пълномощника на настоятелството на цьрквата „Св. Михаилъ и Гаврйилъ“ заяви, че Директора на Финансиитѣ е заповѣдалъ на Бургаский Финансиаленъ Началникъ да аппелира пьрвостепенното рѣшение и посетнѣ че този Началникъ като явилъ на Директора че е аппелиралъ, послѣдний невъзразилъ нищо, та е излизало че е приелъ и удобрилъ дѣйствията на Финансиалний Началникъ, та вторий аппелъ подаденъ на 6-ий Октомврий 1884 год. е просроченъ; 4) Но че отъ рапорта на съвѣтника П. Анастасова, когото съдилището бѣ делегирало да направи издирване и отъ рапорта на Бургаский Финансиаленъ Началникъ до Директора на финансиитѣ отъ 4-ий Февруарий 1884 год. подъ Н-о 3760-ий, не само излиза какво не имало заповѣдъ да ся аппелира това рѣшение, но че до 4-ий Февруарий 1884 год., когато вече срока на мемоара е билъ истекълъ, Дирекцията на финансиитѣ не е имала никакво извѣстие за съществуването на процессъть; Че Дирекцията на финанситѣ не иска да припознае дѣлото на Финансиалний Началникъ отъ датата на пьрвостепенното рѣшение на сетнѣ и иска да ся приеме подадений сетнѣ аппелъть отъ пълномощника ѝ П. Неболсина, слѣдъ второто съобщение на пьрвостепенното рѣшение“;—Постановило: „казва че аппела отъ 6-ий Октомврий 1884 год. подъ Н-о 4368-ий, подаденъ отъ П. Неболсина, пълномо-

щникъ на Дирекцията на финансиитѣ е подаденъ въ законний срокъ“. Слѣдъ туй, това дѣло, останало висяще отъ бившето Върховно Сждилище, е разглѣдано въ присѫтствието на двѣтѣ страни представлявани чрезъ повѣренници и отъ Пловдивский Апелативенъ Сждъ, който съ рѣшението отъ 22 Януарий 1888 год. Н-о 2, като взелъ предъ видъ: 1) „Че аппелатора, Бургазский Окрѫженъ Управитель, се тѫжи противъ рѣшението на Бургазский Окрѫженъ Сждъ, отъ 23-ий Септемврий 1882 год. подъ Н-о 178, съ което се приема искътъ на църквата «Михаилъ и Гавриилъ“ за двѣ ниви отъ 450 кила, находяще ся въ землището на село Ески Паслие, първата отъ 400 кила, въ мѣстностьта „Тепе-Тарла“, а втората отъ 50 кила въ мѣстносьта „Шарапъ-Тарла; 2) Че въззивната страна, която е първоначаленъ истецъ, основава искътъ си на двѣ тапии съ дата 19-ий зилкаде 1273 год., споредъ които 1) нивата отъ 400 кила, наречена „Тепе-Тарла“, находяще ся въ мѣстностьта на село Ески Паслие, (Варненски Окрѫгъ) съ страни: Месемврийский пѫть Чобанъ Иолу, пѫть за Ходжа Юмеръ и Скридо тарласѫ, се продали отъ притежателя ѝ Османъ на Михаилъ Гаврилъ за 25000 гроша; 2) Нивата отъ 50 кила, наречена „Шарапъ Тарла“, въ сѫщата мѣстность, съ страни: Анхиалско джаде, нива на Османъ Ага, нива на Али-Бей и чалѫлѫкъ се продала отъ притѣжателя ѝ Османъ на „Михаилъ-Гавриилъ“ за 25000 гроша; 3) Че отъ представений каидъ отъ страна на аппелатора съ дата 9-ий Шевалъ 1271 год. на името на Христодулина Асланова се доказва напълно, че предмѣтната нива останала махлюлъ отъ брата ѝ Коста и премипала съ тази именно тапия върху нея, Христодулина; 4) Че отъ показанията на испитанитѣ подъ клѣтва свидѣтели Илчо Петровъ и Петръ Георевъ се доказва, че спорнитѣ ниви биле на Хулюсъ Коста, който ги харизалъ на Анхиалский манастиръ Св. Георги, но сестра му Христодулина се сждила за тия сѫщи ниви, отървала ги отъ манастиря и ги давала подъ наемъ, съ което обстоятелство се и подкрѣпя документа

на аппелатора; 5) Че аппелатора е обсебилъ нивитѣ на Христадулина, понеже тя неоставила слѣдъ себе си наслѣдници; 6) Че отъ тапията на аппелатора се доказва какво съ тази именно тапия сѫ се уничтожили тапиитѣ на въззиваемата страна за спорнитѣ ниви, отъ което следва, че искътъ на въззиваемата страна съ нищо не е доказанъ, тъй като съ свидѣтелскитѣ показания неможе да бѫде уничтоженъ документа на аппелатора; слѣдователно при сѫществуването на сѫщий документъ, който не се оспорява отъ въззиваемата страна, свидѣтелскитѣ показания, говорящи въ полза на въззиваемата страна немогатъ и да се уважатъ отъ страна на сѫда; 7) Че страната въззиваема, ако и да доказва съ испитанитѣ свидѣтели, че тя е обработвала предмѣтнитѣ ниви, но тъй като отъ дукумента на аппелатора се доказва, че сѫщитѣ ниви сѫ биле отнети отъ въззиваемата страна и продадени на Христодулина отъ която сѫ и останали махлюлъ. Противното неможе да се приеме, тъй като тогавашното турско правителство неможеше да издаде документа на Христодулина за ниви, непринадлѣжащи нему. Слѣдователно, обработването на спорнитѣ ниви отъ страна на въззиваемата страна не ѝ дава още право на притѣжание на сѫщитѣ ниви, особенно при сѫществованието на документа на аппелатора“; — Отмѣнилъ рѣшението на Бургаский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 21 Мартъ 1883 год. Н-о 88 и отхвърлилъ искътъ на настоятелството на Манастирьтъ Св. Михаилъ и Гаврийлъ, за двѣ ниви подъ название „Шарапъ“ и „Тепе“, находящи се въ землището на с. Ески Пасла, като неосновенъ.— Срѣщу това рѣшение на Аппелативний Сѫдъ, настоятелството на Митрополийската църква „Св. Михаилъ и Гаврийлъ“ подало кассационна жалба, въ която като поводъ да ся отмѣни казанното рѣшение на Аппелативний Сѫдъ посочва, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 35 и 39 отъ 11-та притурка на Органический Уставъ и чл. 104 отъ Търговското Оттоманско Сѫдопроизводство, защото приелъ въззивната жалба подадена на 6-ий Октомврий

1884 год. и мемоарътъ на 17 Октомврий сѫщата година противъ рѣшението на Бургаский Окржженъ Сѫдъ отъ 21 Мартъ 1883 год. Н-о 88, което влѣзло въ законна сила по причина на неподаване мемоаръ въ срокътъ слѣдъ 7-ий Юний 1883 година.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото, устнитѣ обяснения на В. Мишайковъ, писменно опълномощенъ отъ настоятелството на Митрополитската цьрква „Св. Михаилъ и Гаврийлъ“ и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: Споредъ вторий пунктъ на Височайший Указъ Н-о 170 отъ 23 Декемврий 1885 г. останалитѣ висящи на 6 ий Септемврий 1885 год. и постѫпили до 1-ий Януарий 1886 год. въ първа и втора инстанции дѣла, трѣбва да ся довьршатъ по сѫдебнитѣ закони на бившата Източна Румелия, а споредъ яснийтъ и буквалниятъ смислъ на чл. чл. 35 и 39 отъ 11-та притурка на Органический Уставъ, въззивникътъ е длъженъ вътрѣ въ тридесятъ дена отъ дена на декларацията за въззивъ, да представи въззивно изложение (мемоаръ), което да показва датата и нумерото на прошението му за въззивъ, да съдьржа мотивиранитѣ му заключения и пр.; Защото въ противенъ случай, ако това не направи ще ся лиши отъ правото си, сирѣчь прошението или декларацията му за въззивъ ще ся счита като нестанала и първостепенното рѣшение ще има сила на осѫдена работа. Водимъ отъ постановленията на чл. чл. 35 и 39 отъ 11 притурка отъ Органический Уставъ, Върховното Сѫдилище въ бившата Източна Румелия, съ тъй нареченото си засвидѣтелствувание отъ 11 Августъ 1883 год. като взело предъ видъ: Че въззивътъ срѣщу рѣшението на Бургаский Окр. Сѫдъ отъ 21 Мартъ 1883 год. Н-о 88 е подаденъ на 7-ий Юний сѫщата година, а мемоаръ нѣма подаденъ, макаръ законний срокъ за това и да е истекалъ—постановило, „казва, че законний срокъ за подаване мемоаръ по дѣло Н-о 397, е истекълъ, вслѣдствие на което въззива на Бургаз. Финансиалний Началникъ отъ 7 Юний т. г. подъ Н-о 1284, противъ рѣшението

на Бургаското Окр. Сждилище отъ 21 Мартъ с. г. N 88, пада". Слѣдъ подаването пзново въззивъ на 4-й и мемоаръ на 17-й Октомврий 1884 год. срѣщу сжщото рѣшение на Бургаский Окр. Сждъ, сжщото Върховно Сждилище съ друго опредѣление изложено въ протокола на сждебното му засѣдание отъ 6 Мартъ 1885 год., като ся ржководилъ най-главно отъ съображението, че Бургазския Финансовъ чиновникъ нѣмалъ пълномощие отъ бившата Дирекция на финанситѣ въ бивша Източна Румелия за да ся сжди въ нейно име, призналь, че въззивътъ отъ 6-ий Октомрий 1884 год. на П. Неболсинъ, Пълномощникъ на Дирекцията на финансиитѣ е подаденъ въ законний срокъ. Това опредѣление на бившето Върховно Сждилище не само че е противоположно на горѣупомѣнатото му тъй нарѣченото засвидѣтелствуване, отъ 11 Августъ 1883 год., но и противорѣчи на дѣйствовавшитѣ тогава, както и сега у насъ закони, споредъ които Финансовитѣ Началници подъ надзорътъ на Окр. Управитель сж наблюдавали правителственнитѣ имоти и сж имали право да представляватъ правителственнитѣ интереси предъ сждилищата. Това като е тъй, то нѣма съмнѣние, че и Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, който замѣсти бившето Върховно Сждилище, като е поелъ да разглѣжда въпреки закона и засвидѣтелствуването отъ 11 Августъ 1883 год. на бившето Върховно Сждилище, просрочена въззивна жалба, то съ това си дѣйствие е нарушилъ, както указа N 170-ий, тъй и чл. чл. 35 и 39 отъ 11-а притурка на Органический Уставъ; тъй щото оплакването по този поводъ на кассатора е основателно и нарушението сжществено.

Водимъ отъ това съображение, Върховни Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: 1) Рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ отъ 22 Януарий 1888 год. Н-о 2, защото е нарушенъ Височайший Указъ Н-о 170 отъ 23 Декемврий 1885 год. въ свързка съ чл. чл. 35 и 39 отъ 11-та притурка на Органический Уставъ, съ силата на ст. 11 п. 1-ий отъ Учреждението

на Върховний Сѫдъ, да ся отмѣни и станалото по дѣлото производство въ сѫщий Сѫдъ да ся уничтожи.

Рѣшение, №. 48.

Гр. София, 6 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско отдѣление, на двадесетий Февруарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокура: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло Н-о 25 по описътъ за 1889 г. на Петръ В. Оджаковъ, повѣренникъ на Бутровската селска община, съ Османъ Алиевъ, отъ гр. Руссе, за една гора отъ 60 дюлюма. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствуваше Г. Орошаковъ, повѣренникъ на Османъ Алиевъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Османъ Алиевъ отъ гр. Руссе съ прошение, отъ 21 Юний 1884 година до Руссенский Окрѫженъ Сѫдъ е искалъ на основание на една тапия и по наслѣдство отъ покойний си братъ Юмеръ, да се признае правото му на собственность на една гора отъ шестдесеть дюлюма, която се намирала въ землището на село Ботровъ, въ мѣстностьта „Михалци“ между съсѣди: Горитѣ, на Хюсеинъ Чолаковъ, Кара Юмеръ и пасбище и която гора общината на с. Ботрово произволно усвоявала; заради това иска да се осѫди послѣднята да му предаде казанната гора. Руссенский Окр. Сѫдъ, при разглѣжданието на това дѣло, постановилъ да се извърши мѣстно дознание за констатирание давностьта на владението върху спорната гора, слѣдъ

извършването на което, съ рѣшението си отъ 21 Августъ 1885 год. Н-о 131, като констатиралъ, че представената отъ истецътъ тапия е автентична и ся отнася за спорнта гора и че отъ извършенното дознание не се доказвало даванностното владѣние на отвѣтницитѣ, рѣшилъ: „признава, че гората въ с. Ботровъ, Беленска Околия, въ мѣстностьта „Михалци“ отъ 60 дюлюма, между съсѣди: Горитѣ на Хюсеинъ Чолаковъ, Кара Юмеръ, пасбище и пжть, е собственность на Османъ Алиевъ отъ гр. Руссе, останала нему наслѣдство отъ баща му и брата му и осѫджа С. Общ. Управление на с. Ботровъ да му отстѫпи споменатата гора“ и пр. Общината на село Ботрово не доволна отъ това рѣшение на Руссенский Окр. Сѫдъ е подала чрѣзъ повѣренникътъ си въззивна жалба, въ която се оплаква, че въ районътъ на общественно селско пасбище, частно лице неможе да притѣжава гора, че тапията на истецътъ била съмнителна и че правото на общината щело да се докаже като се извършело повторно оглѣдъ и дознание. Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ, като разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ и като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 30 Августъ 1887 година Н-о 117, потвърдилъ рѣшението на първата инстанция. Недоволенъ отъ това рѣшение на Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ Петръ В. Оджаковъ, повѣренникъ на Бутровската Селска Община, е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която между друго се оплаква, че по това дѣло Руссенский Аппелат. Сѫдъ е нарушилъ: чл. чл. 134, 138, 265, 275 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила и чл. 1 отъ закона за дознанието чрезъ околни людие, 91, 29 отъ закона за земитѣ и 21—25 отъ уставътъ за горитѣ, защото не основалъ рѣшението си върху даннитѣ при дѣлото, т. е. оглѣда и дознанието, а приелъ тапията за безусловно доказателство възъ основание на което е признялъ, че истецътъ има право на собственность върху спорний балталъкъ. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да разрѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившата се страна и заключението на Помощ. Прокурора, взе въ съображение: 1) Върховний Кассационенъ Сѫдъ нееднократно е поясняваль че сѫдилищата по сѫществото, когато оценяватъ представеннитѣ отъ сѫдящитѣ ся страни писменни доказателства, трѣбва да имъ даватъ такава сила и такова значение, които да не противорѣчатъ на законитѣ, които сѫ дѣйствували при издаването имъ и, при това, тѣхното оцѣнение да не бѫде въ противорѣчие съ онова, което сѫ констатирали фактитѣ по сѫществото на дѣлото. Това пояснение на Върховний Сѫдъ е основано на 168 ст. отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, която задължава сѫдилищата по сѫщество да оцѣняватъ писменнитѣ доказателства споредъ законитѣ, които сѫ били въ сила при издаването имъ, съ други думи, че на писменнитѣ доказателства трѣбва да се даватъ такава сила и такова значение, които да не противорѣчатъ на сѫществувавшитѣ закони. Това като е така, то Руссенский Апелативенъ Сѫдъ, като е оцѣнявалъ, при постановлението на рѣшението си, представената отъ Османъ Алиевъ тапия за спорната гора, трѣбваше да ѝ даде такава сила и такова значение съгласно съ дѣйствующитѣ при издаването ѝ закони и съгласно съ това, което е констатирано съ фактическа страна по сѫществото на дѣлото, но той не е направилъ това. Въпреки станалата повѣрка на представената тапия и въпреки извършеното дознание, при което всичкитѣ до единъ околни людие сѫ констатирали, че спорната гора *е балталъкъ* на общината Бутровска, Руссенский Апелативенъ Сѫдъ е оцѣнилъ представената тапия, основающецъ ся на чл. 1737 отъ Гражданскитѣ Оттомански Закони, безъ да вземе въ внимание, че представената тапия би била неоспоримъ чрезъ дознание автентиченъ документъ само тогава, ако спорното мѣсто подпадеше въ категорията на такива земи, които могѫтъ да се владѣятъ съ тапия, но това немеже да се допустне,

защото ще бѫде противно на онова, като е констатирано отъ фактическа страна на дѣлото, а именно отъ дознанието. На извършенното отъ Руссенский Апелативенъ Сѫдъ дознание всичкитѣ до единъ околни людие сѫ констатирали, че спорната гора е била балталъкъ на Общината Бутровска, а слѣдователно, като такава, то подпада въ IV-та категория на чл. първий отъ закона за земитѣ и къмъ такива земи сѫ приспобили чл. чл. 5, 91, 92 отъ закона за земитѣ и 22 отъ закона за горитѣ, които сѫ били въ сила при издаването на тапията и Руссенский Апелативенъ Сѫдъ, като не е оцѣнилъ казанната тапия съгласно съ горѣказаннитѣ членове е нарушилъ 168 ст. отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, и чл 1 отъ закона за дознанията; заради това и оплакването на кассатора по този въпросъ е основателно. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Руссенский Апелативенъ Сѫдъ отъ 30 Августъ 1887 год. Н-о 117, защото сѫ нарушени ст. 168 отъ Врѣмен. Сѫд. Правила и чл. 1 отъ закона за дознанието, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да ся отмѣни и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ да се испрати въ Руссенский Апелативенъ Сѫдъ. —

Рѣшение, №. 49.

Гр. София, 6 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесетий Февруарий хилядо осемстотинь осемдесеть и деветa година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добрий Руссковъ при По-

мощ. Секретарьтъ Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощникъ Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя Гражданско дѣло No. 44 по описътъ за 1889 год., на Селиме Кара-Сюлейманова, отъ село Стратидже, Ески Джумайска околия, съ Айше Ахмедова, отъ г. Ески-Джумая, за недвижими имущества. — Странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата на дѣлото сж. на 29 Априлий 1887 година Селиме Кара-Сюлейманова отъ селото Стратижа, Ески-Джумайска Околия, подала на Ески-Джумайский Мировий Сждия прошение, въ което казва, че по взискание на Айше Ахмедова Местананкжнъ жителка на гр. Ески Джумая отъ мжжа ѝ Топалъ Ахмедъ Хюсеиновъ Сждебний приставъ ѝ секвестираль нѣколко нейни недвижими имущества, затова моли да призове Айше Ахмедова на Сждъ и до разглѣждането на дѣлото да спре продажбата на недвижимитѣ имущества. — Ески-Джумайский Мировий Сждия съ рѣшението си отъ 8 Юний 1887 година, отхвьрлилъ искътъ на Салиме Кара-Сюлейманова като недоказанъ и неоснователенъ.—По възвивъ отъ последната, глѣдалъ дѣлото Шуменский Окржженъ Сждъ, който съ рѣшението си отъ 16 Октомврий 1887 год. No. 100, подтвьрдилъ напълно рѣшението па Ески-Джумайский Мировий Сждия по това дѣло.—Недоволна отъ рѣшението на Шуменский Окржженъ Сждъ, Салиме Кара-Сюлейманова подала срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която между друго, се оплаква, че по това дѣло Шуменский Окржженъ Сждъ е нарушилъ чл. чл. 37 и 147 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, за гдѣто не предложилъ на странитѣ помирение. —

Върховний Кассационенъ Сждъ; като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: Мировийтъ Сждия е дължженъ като чуе обясненията на сждящитѣ се съгласно 37 чл. отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, да имъ предложи да прекратятъ

дѣлото съ помирение и само въ случай на несполука пристжпва да постанови рѣшение. Така сжщо съгласно 147 чл. отъ сжщото Сждопроизводство Предсѣдательтъ на Окржжний Сждъ, при разглѣдване аппелирани предъ него дѣла на Мировий Сждия, е длъженъ да склонява странитѣ на помирение, и неиспълнението на тая главна обязанность на Мировий Сждия съставлява сжществено нарушение на закона. По настоящето дѣло нито отъ производството на Ески-Джумайский Мировий Сждия, нито отъ производството на Шуменский Окр. Сждъ се види, да е било предлагано на странитѣ помирение; затова оплакването на кассаторката за нарушение 147 чл. Гражданското Мирово Сждопроизводство е неоснователно.

На основание горѣизложенното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Шуменский Окр. Сждъ отъ 16 Октомврий 1887 год. No. 100, защото е нарушенъ чл. 147 отъ гражданското Мир. Сждопроизводство, съ силата на чл. 153 п. 2 отъ сжщото Мирово Сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглеждание да ся испрати въ Шуменский Окржженъ Сждъ. —

Рѣшение, №. 50.

Гр. София, 9 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Пьрво Гражданско Отдѣление, на двадесеть и третий Февруарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателъ: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло No 45 по

описътъ за 1889 год., на Георги Стойчевъ, изъ село Яхалий, Конушка Околия, съ Янко Вълчевъ отъ сжщото село, за една нива.—Въ засѣданието отъ странитѣ присжтствува само В. Мишайковъ, повѣренникъ на кассатора Георги Стойчевъ. —

Обстоятелствата сж тѣзи: Съ прошение отъ 30 Септемврий 1882 година до бивший Конушкий Околийский Сждникъ, Янко Вълчевъ, изъ с. Яхалий, Конушка Околия, ся потжжилъ срѣщу Георгя Стойчевъ, изъ сжщото село, за да му предаде една нива отъ $4^1/_2$ уврата находящи ся въ землището на с. Папазлий, като си получи длъжимитѣ отъ него (истеца) 749 гроша, срѣщу които пари преди десеть години далъ подъ залогъ казанната нива на покойния баща на отвѣтника съ условие, когато си заплати дългътъ да му повърне нивата. Конушкий Околийский Сждникъ като разглѣдалъ това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ съ рѣшение, изложено въ протокола на сждебното му засѣдание отъ 19 Октомврий 1882 година отхвърлилъ искътъ на Янко Вълчевъ, като неосновенъ. По въззивна жалба на Янка Николовъ това дѣло е разглѣдано въ присжтствието на двѣтѣ страни, представлявани чрезъ повѣренници и отъ Пловдивский Окржженъ Сждъ, който като испиталъ посоченитѣ отъ истеца свидѣтели, съ рѣшението си отъ 19 Ноемврий 1887 год. No 334, като взелъ предъ видъ: „1) Свидѣтелскитѣ показания, отъ които се установлява, че тая нива е заложена отъ истеца на отвѣтникова баща срѣщу 750 гроша преди 3—4 години до Русско-Турската война сиречъ преди 1874 или 75 година, съ условие когато му (Янко Вълчевъ) върне паритѣ да му ся върне въ владѣние; 2) Свидѣтелството отъ Папазлийското Селско Общинско Управление отъ 21 Юлий т. 1887 год., отъ което се установлява, че тая нива до днесъ ся сматряла да принадлѣжи на Янка Вълчева; 3) Че въззиваемий Георги Стойчевъ съ никакви доказателства не подкрѣпи възраженията си, че тая нива е купена отъ баща му и че е владѣяна повече отъ 10 години непрериво; 4) Че стойно-

стьта на тая нива отъ оцѣнението ѝ направено отъ свидѣтелитѣ което не се оспори отъ въззиваемата страна, излиза 300 лева, а въззивно мито е платено само за 749 гроша; и 5) Че страната, която губи сждбата плаща на другитѣ разноскитѣ по сждението; осждилъ Георги Стойчевъ да предеде на Янко Вълчевъ въ владѣние нивата отъ 4—4½ уврата, находяща се въ землището на с. Папазлий при Динката, съпредѣлна съ нивитѣ на Мехмедъ Махмудовъ, Киро Гущеровъ Калоферъ Петковъ и Разо Славовъ, слѣдъ като Янко Вълчевъ му върне 750 гроша отъ лира турска 104 гроша, срѣщу които е била заложена казанната нива; осжжда сжщий да плати на Янка Вълчевъ 38 лева сждебни и за водение на дѣлото разноски и по петь лева на свидѣтелитѣ. Осжжда Янка Вълчевъ да плати въ полза на хазната 3 лева и 40 ст. допълнително въззивно мито. Срѣщу това рѣшение Окр. Сждъ, Георгий Стойчевъ подалъ кассационна жалба въ която като поводъ да се отмѣни казаното рѣшение на Окржжний Сждъ посочва: 1) Че по това дѣло Пловдивский Окр. Сждъ, въпреки Височайший Указъ No 170, отъ 23 Декемврий 1885 год. разглѣдалъ дѣлото по новитѣ закони; 2) Че сжщий сждъ е нарушилъ чл. 1662 отъ меджелето, защото не утвърдилъ първостепенното рѣшение, тъй като отвѣтника призналъ, че биле истекли 11 години отъ какъ нивата преминала въ владѣние на кассатора; и 3) Че сжщий сждъ приелъ незаконно представеннитѣ свидѣтели отъ отвѣтника, на когото тѣ биле ближни сродници и че не отхвърлилъ представеното свидѣтелство отъ с. Папазлий като отъ друго село. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото, обясненията на В. Мишайковъ, писменно опълномощенъ отъ Георги Стойчевъ и заключението на Помощникъ Прокурора, за да разрѣши това дѣло взе въ съображение: 1) Сждебнитѣ Закони на Българското Княжество, съгласно Височайший Указъ No 170 отъ 23 Декемврий 1885 г. ся влѣзли въ сила за Южна България (бившата Източна Румелия)

на 1 Януарий 1886 год., а настоящето дѣло като е гледано и рѣшено отъ Пловдивский Окржженъ Сждъ презъ 1887 г. то Окржжний Сждъ е билъ въ правото си, че ся е ржководилъ отъ сждебнитѣ закони на Княжеството, щомъ тѣ тогава сж били вече въ сила и дѣйствие. Слѣдователно, оплакването въ този случай на кассатора за нарушението Височйший Указъ No 170 отъ 23 Декемврий 1885 год., ся явява неоснователно; 2) Окржжний Сждъ, щомъ е установилъ, както се вижда отъ първото съображение на рѣшението му, че въпросната нива ся намирала у кассатора, като дадена на покойния му баща подъ залогъ и срѣщу 750 гроша отъ истеца, то нѣма съмнѣние че чл. 1662 отъ Граждански Отомански Законъ, въ този случай, неможе да има никое приложение, сиречь придобивание правото на собственость чрезъ давностно владѣние върху спорната нива, не може да си има мѣстото. Това като е тъй, то оплакването на кассатора за нарушението по това дѣло на чл. 1662 отъ Граждански Отомански Законъ е неоснователно; 3) Така сжщо е неоснователно и третото оплакване на кассатора че Окржжний Сждъ приелъ незаконно представеннитѣ свидѣтели отъ отвѣтника на когото тѣ били ближни сродници и че не отхвърлилъ представенното свидѣтелство, отъ с. Папазлий, като отъ друго село, защото отъ протокола на сждебното засѣдание ся вижда, че въпроснитѣ свидѣтели сж били распитани слѣдъ като сжда е разрѣшилъ повдигнатий срѣщу тѣхъ отводъ отъ страна на кассатора и ся убѣдилъ, възъ основание чл. 55 п. 1 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, че нѣма законно препятствие, както мисли кассатора, за распитването така казанитѣ свидѣтели. Колкото до въпроса, че сждътъ не отхвърлилъ представенното свидѣтелство отъ село Папазлий, като отъ друго село, то по това обстоятелство, както се вижда отъ производството на дѣлото, като не е било направено никое възражение пердъ сждътъ по сжщество, неможе и дума да става предъ Върховний Кассационенъ Сждъ. —

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Георги Стойчевъ, срѣщу рѣшението на Пловдив. Окр. Сждъ, отъ 19 Ноември 1887 год., No 334, съ силата на чл. 153 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 51.

Гр. София, 9 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и третий Февруарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретаря Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло No 26 по описътъ за 1889 год., на Иванъ Коевъ, отъ с. Кара Арнаудъ, Разградско, съ Петръ Колевъ, отъ г. Разградъ, за предаване на една кѫща и 1000 лева загуби. — Странитѣ неприсѫтствуваха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 7 Юний 1886 г. Димитръ Казанакли, като повѣренникъ на Иванъ Коевъ, жит. на с. Кара-Арнаудъ, Кеманларска Околия, подалъ на Разградский Окр. Сждъ прошение, въ което казва, че на 22 Юлий 1885 г. довѣрительтъ му билъ продалъ една кѫща на Петръ Колевъ за 600 рубли и при сключването на продажбата получилъ 50 рубли капаро, а остатъкътъ 550 рубли купувача се задължилъ да ги внесе на 26 Октомврий 1885 год. като приелъ въ свое владѣние и кѫщата. Слѣдъ истичането на тоя срокъ, купувачътъ не искалъ да испълни задължението си; Заради това моли да се призове

и осѫди да предаде взетата кѫща въ сѫщото състояние, въ каквото я е приелъ и да плати 1000 лева загуби причинени отъ неустоявание на условието и сѫдебнитѣ и за водение на дѣлото разноски. — За доказателство представилъ: 1) Препись отъ условието отъ 22 Юлий 1885 год., отъ което се види, че истеца продалъ на отвѣтника кѫщата си находяща се въ улицата Маза-йолу за 600 рубли, срѣщу които ищеца зелъ 50 рубли капаро, а Петръ Колевъ се задължилъ да му брои на Димитровъ-день 1885 г. суммата 550 рубли и да си получи веднага крепостенъ актъ; 2) Препись отъ рѣшението No 10, издадено отъ Разградский Окр. Сѫдъ на 10 Мартъ 1886 год., съ което се оставя безъ послѣдствие искътъ на Ивана Коевъ срѣщу Петръ Колевъ за 550 рубли сребърни или 1870 лева происходящи отъ покупката на кѫща и 3) Извлечение отъ протоколъ на Разградский Окр. Сѫдъ държанъ на 24 Февруарий 1886 г. по Гражд. дѣло между сѫщитѣ страни за сѫщитѣ 550 рубли сребърни или 1870 лева. — Разградский Окр. Сѫдъ пристѫпвалъ да глѣда дѣлото на 18 Юний, на 15 Юлий и на 11 Августъ 1886 год., въ послѣднето засѣдание, повѣренника на отвѣтника, преди да даде обяснение по сѫществото на дѣлото, заявилъ, че то по цѣната на искътъ не било подсѫдно на Окрѫжний Сѫдъ и чеималъ да заяви насрѣщенъ искъ, та молилъ да се отложи дѣлото за другъ срокъ. — Сѫдътъ призналъ заявлението на отвѣтниковий повѣренникъ за неподсѫдностьта на дѣлото неоснователно и го оставилъ безъ послѣдствие, а отложилъ дѣлото, като предоставилъ на повѣренника на отвѣтника да предяви въ седмидневенъ срокъ насрѣщнийтъ си искъ, който и билъ предявенъ отъ него съ писменно прошение, въ което казва, че като направили договоръ за покупка на кѫщата упомѣната въ исковото прошение на Ив. Коевъ, броилъ му 50 рубли и за поправка на кѫщата похарчилъ 85 рубли; Затова моли да се осѫди Ив. Коевъ да му заплати 135 рубли заедно съ сѫдебнитѣ и за водение на дѣлото

разноски, като се отхвърли искътъ му като неоснователенъ.— Сждътъ глѣдалъ дѣлто на 18 Септемврий 1886 год. и по искание на повѣренника на истеца го отложилъ, за да се направи оглѣдъ на спорната кжща съ участие на вѣщи люди. — Слѣдъ извършването на оглѣда сждътъ разглѣдалъ дѣлото на 19 Ноемврий 1886 год., когато повѣренника на истеца обяснилъ, че исканитѣ му 1000 лева загуба произлизали отъ кирия за кжщата, отъ разница на стойностьта и отъ сждебни разноски по дѣлото; За наема иска 300 лева, а другитѣ загуби, подкрепя съ удостовѣрение отъ сждътъ No 1923 и изложението на вѣщитѣ люди. А за насрѣщнийтъ искъ казалъ, че отвѣтника П. Колевъ нѣмалъ право да иска даденитѣ му 50 рубли капаро и разноски за поправка на кжщата, защото той самъ билъ нарушилъ сключеното условие и не билъ упълномощенъ да поправя кжщата. — Повѣренника на отвѣтника възразилъ, че сждътъ съ рѣшението си отъ 10 Мартъ т. г. No 10, билъ призналъ тая продажба за зконна, та довѣрителя му не билъ дълженъ да плаща наемъ и загуби и за сждебни разноски не билъ дълженъ да отговаря по причина, че ищеца не умѣлъ да заведе правилно дѣлото си. — Рразградский Окр. Сждъ, съ рѣшението си отъ 3 Декемврий 1886 г. No 110, осждилъ Петръ Колевъ, да предаде на Иванъ Коевъ кжщата, която е купилъ отъ послѣднийтъ и се отказалъ отъ тая покупка, въ положение, въ което се тя намира и да му заплати 697 лева и 10 на сто загуби происходящи отъ неустоявание по сключеното мѣжду имъ условие по продажбата и покупката на въпросната кжща, а другата часть отъ искътъ на ищецътъ, като недоказана, оставилъ безъ послѣдствие като неоснователенъ и насрѣщнийтъ искъ на отвѣтникътъ Петръ Колевъ за 135 рубли, върху когото възложилъ и всичкитѣ по дѣлото разноски. — Противъ това рѣшение Петръ Колевъ подалъ аппелативна жалба въ Руссенский Апелативенъ Сждъ, който съ рѣшението си отъ 18 Юний 1887 год. Н-о 84, като взелъ предъ видъ: „1) Всѣкой е дълженъ да заплати обезще-

тение за неиспълнението на единъ договоръ, съ който ся е задължилъ да даде или да направи нѣщо въ опредѣлено врѣме, ако това неиспълнение не е послѣдствие на виша нужда, или на случайно обстоятелство (чл. чл. 91, 93 и 94 отъ притурката на Търговски Отоман. Законъ,) нъ претендиранитѣ обезщетявания, трѣбва да се състоятъ въобще отъ дѣйствителни вреди и загуби, които е претърпялъ истецътъ отъ неиспълнението на условието. — По това дѣло истецътъ Иванъ Коевъ е претендиралъ обезщетение отъ отвѣтникътъ Петръ Колевъ 1000 лева, отъ които Окр. Сждъ му е присѫдилъ само 697 лева, за неиспълнение на едно условие, съ дата 22 Юлий 1885 год. за продавание — купуване на една кѫща, по силата на което купувачьтъ Петръ Колевъ се задължилъ да му заплати 550 рубли въ опредѣленъ срокъ — 26 Октомврий 1885 год. Отъ обясненията на истцовата страна, както и отъ представенитѣ доказателства въ пьрвата инстанция — става явно, че Окр. Сждъ е присѫдилъ въ нейна полза едни суммы, които неможѫтъ да се приематъ като загуби, происходящи отъ неиспълнението на условието, а именно: а) искането на истецътъ сждебни разноски — 100 лева и 50 ст., които билъ направилъ по Гражданското дѣло No 20 по описа за 1886 г. на Разградский Окр. Сждъ е неоснователно, защото отъ рѣшението подъ No 10 отъ 10 Мартъ 1886 г. издадено отъ сѫщий Сждъ се вижда, че сждебнитѣ разноски по това дѣло сѫ били възложени върху истецътъ Иванъ Коевъ, слѣдователно той неможе да ги иска отъ лицето, което било спечелило въ процессътъ и Окр. Сждъ неправилно му ги е присѫдилъ, б) неправилно е присѫдено въ полза на истеца и суммата отъ 116 лева и 60 ст. за водение на дѣлото разноски, които Ив. Коевъ билъ заплатилъ на П. Колевъ по рѣшение Н-о 10 отъ 10 Мартъ 1886 год., защото съ това рѣшение изрично е постановено, че тази сумма трѣбва да се заплати на отвѣтникътъ, а не тойзи послѣдния да я повръща нѣкому. — Освѣнъ това, отъ исковото прошение става явно, че самъ

истецътъ не претендиралъ тази сумма, отъ което слѣдва, че Окр. Сждъ въпреки ясний смисълъ на ст. 273 отъ Врем. Сжд. Правила е присждилъ на истецътъ нѣщо повече отъ искътъ му, в) сжщо така е неоснователно исканието на истецътъ за разница въ стойностьта на кжщата, каквато разлика Окр. Сждь е намѣрилъ че има отъ 360 лева, безъ да е указалъ по какви съображения е дошелъ на това утвърждение, —защото отъ оглѣдътъ на мѣстото и заключението на вѣщитѣ лица не се доказва отвѣтникътъ да е причинилъ нѣкои повреди въ кжщата на истецътъ и съ това да е намалилъ стойностьта ѝ; напротивъ, на оглѣда се е констатирало, че отвѣтникътъ е направилъ поправки на кжщата, които увѣличавали стойностьта ѝ. — Неоснователно е това искание на истецътъ и за това, защото испълнението на условието за продажбата, на което истецътъ основава искътъ си, е било обезпечено съ давание на задатокъ (пей) както неправилно сж го нарѣкли странитѣ капаро (неустойка), юридическото значение на който, спроедъ сжществующитѣ обачаи се състои въ това, че лицето което го е дало, при неиспълнението отъ негова страна договорътъ изгубва го въ полза на противната страна, която обаче нѣма право да претендира друга полза отъ това неиспълнение; 2) Възражението на аппелатора противъ присждениtѣ въ полза на истеца 200 лева за наемъ и 20 лева за поправка на двора е неоснователно, защото тѣзи сумми сж присждени съгласно заключението на вѣщитѣ лица, които сж удостовѣрили, че на истецътъ сж причинени такива загуби отъ неползването съ кжщата си, до като ся е намирала въ владѣнието на отвѣтникътъ и отъ поврѣда за 20 лева; 3) Насрѣщния искъ на отвѣтникътъ Петръ Колевъ за поправка на истцовата кжща, който искъ Окр. Сждъ е отхвърлилъ, трѣбва да се счита за основателенъ въ размѣръ на 280 лева, защото споредъ заключението на вѣщитѣ лица ся удостовѣрява дѣйствително, че на такава сумма насрѣщния истецъ направилъ поправки въ кжщата, въ която той е влѣ-

зълъ да живѣе по едно условие съ съгласието на собственника; 4) Другата часть отъ насрѣщния искъ за повръщанието на 50 рубли, Окр. Сѫдъ правилно го е отхвърлилъ, защото отъ рѣшението на Разградский Окр. Сѫдъ подъ Н-о 10 отъ 10 Мартъ 1886 г. се показва, че той не е искалъ да испълни условията за продажбата, неиспълнението на което е било обезпечено съ даване отъ купувача 50 рубли задатокъ, който трѣбва да остане въ полза на продавача," – видоизмѣнилъ рѣшението на Разградский Окр. Сѫдъ отъ 3 Декември. 1886 г. Н-о 110, като осѫдилъ Петръ Колевъ да заплати на Иванъ Коевъ само 100 лева при предаване на кѫщата му, а другата часть отъ искътъ му въ размѣръ 597 лева отхвърлилъ като неоснователна; а ищеца Иванъ Коевъ осѫдилъ да заплати на Петръ Колевъ на насрѣщний му искъ 280 лева отъ разноски за поправка на кѫщата на пърний, отхвърлилъ останалата часть отъ насрѣщний му искъ като неоснователна. Сѫдебнитѣ и за водение на дѣлото разноски за двѣтѣ инстанции възложилъ върху Иванъ Коевъ въ размѣръ $^{9}/_{10}$ части въ полза на Петръ Колевъ, който да повърне на пърний $^{1}/_{10}$ часть отъ тия разноски. — Недоволенъ отъ рѣшението на Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ Иванъ Коевъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ Кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Руссенский Аппелат. Сѫдъ нарушилъ: 1) Чл. 135 отъ Врѣм. Сѫд. Правила, защото приелъ да разглѣда насрѣщний искъ на противната страна, който билъ предявенъ въ третото засѣдание по дѣлото въ пърната инстанция; 2) Чл. чл. 273 и 292 отъ Врѣм. Сѫд. Правила 370, 372; 379, 481 отъ Гражданскитѣ Закони, защото далъ на Петръ Колевъ повече, отъ колкото е той искалъ, защото кѫщата била дадена нему на хранение, за това той неможалъ да направи никакво употрѣбление на хранимото имущество безъ позволение на сѫщенский стопанинъ, та нѣмалъ право да иска отъ кассатора никакво възнаграждение за поправкитѣ на което, противното сѫдътъ допустналъ;

3) Чл. чл. 912, 917, 922, 924 отъ Граждански Законн, защото сѫщий Сѫдъ не допустналъ да го обещети за повръдата, която му направилъ, като не испълнилъ условието за покупката на кѫщата: 4) Чл. чл. 273, 292, 971, 972, 274 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото неправилно распредѣлилъ върху сѫдящитѣ се сѫдебнитѣ разноски; 5) Чл. чл. 139 и 212 отъ Врѣм. Сѫдебние Правила, защото не уважилъ просбата му за отлагание дѣлото, за да представи доказателства, че кѫщата е изгубила отъ стойностьта си и да се назначатъ нови вѣщи люди, за оцѣнка отново доходътъ отъ кѫщата и другитѣ разноски; 6) Чл. чл. 134, 138, 265, 266, 221 отъ Врѣм. Сѫд. Правила, защото не се подчинилъ на мнѣнието на вѣщитѣ люди за наема на кѫщата и разрѣшилъ тоя въпросъ безъ да е ималъ нѣкое основание; 7) Чл. чл. 98 и 99 отъ притурката на Търговский законъ, защото му не присѫдилъ загуби за наема споредъ предписанията на тия членове.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада и заключението на Пом. Прокурора. за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Слгласно съ точний разумъ на 135 чл. отъ Врѣм. Сѫд. Правила, ако въ пьрвото засѣдание по дѣлото сѫдътъ не е влѣзалъ въ разглѣдването му и то е било отложено за друго засѣдание, то предявенийтъ въ това друго засѣдание насрѣщенъ искъ, трѣбва да се приеме. За това Руссенский Аппелат. Сѫдъ е постѫпилъ съгласно съ закона, като не е уважилъ оплакването на Кассатора въ това отношение, тъй като отъ производството на Окр. Сѫдъ се види до засѣданието, въ което отвѣтника по това дѣло е заявилъ насрѣщнийтъ си искъ, сѫдътъ е отлагалъ дѣлото — единъ пѫть по неявяване на свидѣтели, вторий пѫть по молба на отвѣтника за да може да се помири съ ищеца, — *безъ да е билъ влѣзълъ сѫдътъ въ разглѣдване на дѣлото.* За това оплакването на кассатора за нарушение чл. 135 отъ Врѣм. Сѫд. Правила е неоснователно. II) Отъ дѣлото се види, че насрѣщнийтъ искъ на Петръ Колевъ е билъ за 135 рубли, отъ които 85 рубли по-

харчени за поправка на кжщата, и за сждебни и за водение на дѣлото разноски. Руссенский Аппелативенъ Сждъ, съ потжженото рѣшение осждилъ Ивана Коевъ да му заплати 280 лева за поправката на кжщата и $^{9}/_{10}$ отъ сждебни разноски. А тия сумми не надминаватъ това, що е било искано. Отъ другата страна всичкитѣ данни на дѣлото удостовѣряватъ, че кжщата е била продадена на Петръ Колевъ по покупка, а никакъ не на хранение. За това оплакванието на кассатора за нарушение чл. чл. 273 и 292 отъ Врѣм. Сжд. Правила и 370, 372, 379, 481 отъ граждански закони е неоснователно; III) Не е основателно сжщо оплакванието на кассатора за нарушение чл. чл. 912, 917, 922, 924 отъ Гражд. Закони, защото сждътъ е, оставилъ въ полза на кассатора суммата отъ 50 рубли които той получилъ срѣщу условената стойность на кжщата и както се види отъ пьрвий мотивъ на потжженото рѣшение, правилно не е намѣрилъ основателна претенцията на кассатора за 360 лева происходящи отъ разница въ стойностьта на кжщата; IV) Неоснователно е и оплакванието на кассатора за нарушение чл. чл. 273, 292, 971, 972, 974 отъ Врѣм. Сждебни Прав., защото както се види отъ диспозитивътъ на потжженото рѣшение, дѣлото е рѣшено отчасти въ полза на едната страна, отъ части въ полза на другата, а въ такъвъ случай постановлението на сждътъ по сжщество на размѣрътъ на разноскитѣ по дѣлото, които той възлага върху двѣтѣ сждящи се страни, не подлѣжи на контрольтъ на Върховний Кассационенъ Сждъ; V) Не е основателно сжщо оплакванието на кассаторътъ за нарушение чл. чл. 139 и 212 отъ Вр. Сжд. Правила, защото сждътъ по сжщество отъ направений по дѣлото оглѣдъ на кжщата съ участието на вѣщи люди е констатиралъ, че отвѣтника не е намалилъ съ нѣчто стойностьта ѝ, а напротивъ чрезъ направенитѣ поправки ѫ е увеличилъ; За това сждътъ не е ималъ законенъ поводъ да провѣрява това обстоятелство отново; VI) Не е основателно сжщо оплакванието на кассатора за нару-

шение чл. чл. 134, 138, 265, 266, 221 отъ Вр. Сждъ. Правила, защото сждътъ, като е присждилъ суммата за наемъ на кжщата, той е постжпилъ съгласно съ правото което му дава казанний 221 чл; VII) Отъ предидящето е явно, че не е основателно и оплакването на кассатора за нарушение чл. чл. 98 и 99 отъ притурката на Търговский Законъ, защото сждътъ не е могжлъ на законно основание да опредѣлява размѣра за наемъ споредъ тия членове при сжществуването по тоя предмѣтъ заключение на вѣщи люди.

Водимъ отъ горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Иванъ Коевъ, срѣщу рѣшението на Руссенский Апелат. Сждъ отъ 18 Юний 1887 год. No 84, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, № 52.

Гр. София, 13 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесетъ и седмий Февруарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Никола Сукнаровъ при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощникъ Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Манолова гражданско дѣло No 222 по описътъ за 1889 год., на Д. С. Тончевъ, повѣренникъ на Еленка Кирякоолу Хаджи Георгоолу, изъ гр. Бургасъ, съ Стефанъ Иличь, управитель на Търговската кжща: „Иличь Калчевъ и С-ie“ за вдигание секвестръ наложенъ върху кжщата ѝ — Странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата сж тѣзи: съ прошение, отъ 20 Мартъ 1886 година до Бургазский Окржженъ Сждъ, Елена Кирякоолу Хаджи Георгоолу, изъ гр. Бургасъ, заявилъ, че Стефанъ Иличь, изъ Цариградъ, Управитель на Търговското Дружество „Иличь Калчевъ и С-ie“ по силата на едно рѣшение издадено отъ Бургазский Окржженъ Сждъ въ полза на рѣченото дружество и противъ съпругътъ ѝ Койчю Райковъ, наложилъ испълнителенъ секвестръ върху една нейна кжща, находяща ся въ гр. Бургасъ, улица „Медресе-Сокакъ,“ съ граници: пжть, кжща на Комяно Билли, кжщата на Рашидъ Ашимовъ, море и праздно вакжфско мѣсто, която притѣжавала по силата на единъ предбраченъ актъ съ дата 20 Ноемврий 1881 год.; за това молила сжда да признае въпросната кжща за нейна собственность и да ся уничтожи наложений испълнителенъ секвестръ No 1434, отъ 12 Декемврий 1884 год. като осжди отвѣтника на всичкитѣ сждебни разноски. Бургазский Окржженъ Сждъ, като разглѣдалъ това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, представявани чрезъ повѣренници, съ рѣшението си, отъ 28 Май 1888 год. No 55, отхвърлилъ искътъ на истеца-та, като неоснователенъ. По въззивна жалба на Еленка Кирякоолу Хаджи Георгова, това дѣло е разглѣдано въ присжтствието на явившитѣ ся отъ двѣтѣ страни повѣренници и отъ Пловдивский Апелативенъ Сждъ, който съ рѣшението си 12 Августъ 1888 год. No 219, като взелъ предъ видъ: 1) Че Еленка Кирякоолу Хаджи Георгиева съ въззивната си жалба, отъ 22 Юний 1888 год. се потжжи срѣщу рѣшението на Бургазский Окржженъ Сждъ отъ 28 Априлий 1888 год. No 55, съ което рѣшение сждътъ е отхвърлилъ искътъ ѝ за уничтожаване испълнителний секвестръ No 1434 отъ 12 Декемврий 1884 год. наложенъ отъ Стефанъ Иличь и С-ie върху една кжща въ гр. Бургасъ, махала „Медресе-сокакъ,“ съ страни: пжть, Комяно Билли, Рашидъ Ашимовъ, море и вакъфско мѣсто, като неоснователенъ. 2) Че това свое искание ищцата е подкрѣпила съ единъ предбраченъ актъ отъ 20 Ноемврий 1881 год. подъ No

29, издаденъ отъ Анхиалската Митрополия, отъ съдържанието на който актъ се вижда, че Койчю Райковъ като се съединилъ въ вторий бракъ съ Еленка Кирякоолу Хаджи Георгиева, подарилъ на тѫзи послѣдната, между другата и горѣупомѣнѫтата кѫща съ рѣчнитѣ граници; 3) Че сѫдътъ неможе да приеме представенний отъ ищцата документъ за дѣйствителенъ, тъй като тойзи документъ, като издаденъ съ номеръ и на бланкъ отъ Анхиалский Гръцкий Митрополитъ, то тойзи номеръ и краткото съдържание на тоя актъ непременно щеше да фигурира въ кондиката на рѣчений Митрополитъ; обаче отъ съставенний протоколъ отъ члена на сѫда при пьрвостепенний сѫдъ съ дата 28 Мартъ 1888 год. се вижда, че такъвъ актъ нѣма вписанъ въ регистрътъ на Анхиалскийтъ Митрополитъ, слѣдователно горѣупоменѫтий актъ не е билъ издаденъ отъ рѣчений Митрополитъ, отъ което излиза, че при такива обстоятелства на работата, сѫдътъ има пълно основание да го исключи отъ числото на доказателствата;“ — потвърдилъ рѣшението на Бургазский Окр. Сѫдъ, отъ 28 Май 1888 год. Н-о 55. Станалитѣ сѫдебни и по водение на дѣлото разноски въ втората инстанция възложилъ върху аппелаторката. Срѣщу това рѣшение на Аппелативний Сѫдъ Д. С. Тончевъ повѣренникъ на Еленка Кирякоолу Хаджи Георгоолу, подалъ кассационна жалба въ която като поводъ да се отмѣни казанното рѣшение на Аппелативний Сѫдъ, посочва, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ ст. ст. 168 и 169 отъ Врѣмен. Сѫд. Правила, защото не оцѣнилъ силата на предбрачнийтъ актъ, отъ 20 Ноември 1881 год. споредъ предписанието на казанната 168 ст. отъ Врѣмен. Сѫд. Правила и защото призналъ акта за неподлиненъ безъ провѣрка, въпреки ст. 169 отъ Врѣмен. Сѫд. Правила, и въобще, защото непризналъ преминването върху довѣрителката му Еленка Кирякоолу на спорната кѫща по предбрачно подарявание, което могло да стане и устно съгласно съ чл. чл. 57, 837, 838. 841, 843, 844 и 855 отъ Отоманский Граждански Законъ. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Помощникъ-Прокурора, за разрѣшение на това дѣло, взе въ съображение: Оплакването на кассатора, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ нарушилъ ст. ст. 168 и 169 отъ Врѣмен. Сѫд. Правила, защото не оцѣнилъ силата на предбрачний актъ, отъ 20 Ноември 1881 год. споредъ предписанието на казаната 168 ст. отъ Врѣмен. Сѫд. Правила и защото призналъ акта за подлинень безъ провѣрка, въпреки ст. 169 отъ Врѣмен. Сѫд. Правила и въобще защото не призналъ преминването върху довѣрителката му Еленка Киряковлу на спорната кѫща по предбрачно подарявание, което могло да стане и устно, съгласно чл. чл. 57, 837, 838, 841, 843, 844 и 855 отъ Гражданскийтъ Отомански Законъ, неможе да се признае за основателно, защото отъ съобразителната часть на рѣшението ся вижда, че Аппелативний Сѫдъ е ималъ предъ видъ въпросний предбраченъ актъ отъ 20 Ноември 1881 год. но не му е далъ никое значение и сила, т. е. исключилъ го е отъ числото на доказателствата затова, защото не билъ вписанъ въ кондиката на Анхиалската Митрополия, както това ся е констатирало отъ извършената на 28 Мартъ 1888 год. провѣрка чрезъ едного отъ членоветѣ на Окр. Сѫдъ, по исказаното съмнение отъ отвѣтната страна, относително тождественостьта му, че не е сѫщий съ написаният въ регистритѣ на казанната Митрополия. Независимо отъ това, неможе да ся не забѣлѣжи, че ако и да бѣше записанъ въ кондиката на Анхиаласката Митрополия въпросний актъ, пакъ неможеше да се земе отъ сѫда въ внимание, щомъ не е извършенъ по установенийтъ отъ закона рѣдъ, тъй като преминаването правото на собственность върху недвижимо имущество отъ едно лице къмъ друго, било чрезъ продажба или дарение, може да става чрезъ крѣпостенъ актъ извършенъ у насъ предъ Нотариуса, а въ бившата Источна Румелия предъ надлѣжий чиновникъ, а никакъ не предъ Митрополиитѣ или по другъ нѣкой начинъ. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Д. С. Тончевъ, повѣренникъ на Елена Кирякоолу Хаджи Георгоолу, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелат. Сѫдъ, отъ 12 Августъ 1888 Н-о 219. съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. –

Рѣшение, №. 53.

Гр. София 13 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско отдѣление, на двадесеть и седмий Февруарий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ слушa доложеното отъ Предсѣдателя Гражданско дѣло Н-о 28 по описътъ за 1889 год., на Садифе Ханѫмъ Рашидова, жителка отъ гр. Пловдивъ, съ Михаилъ Малияди, изъ сѫщий градъ, за право-предпочитание върху $^2/_5$ части отъ една кѫща. — Въ засѣданието странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: на 20-й Мартъ 1887 година Садифе Ханѫмъ Рашидова, жителка на гр. Пловдивъ, подала на Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ гр. Пловдивъ, подала на Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ прошение, въ което казва, че М. Малиади, житель на сѫщий градъ, купилъ на публиченъ търгъ за 5880 гроша златни 2|5 часть отъ една кѫща находяща се въ махалата Кечеджи-Ине-Бей; затова, като притѣжателка на 1|5 часть отъ сѫщата кѫща иска да купи продаденитѣ 2|5 части отъ кѫщата по право на предпочитание и моли да се призове и осѫди М. Малиади

да ѝ предаде помѣнжтитѣ 2/5 части отъ кжщата срѣщу стойностьта, за която ги е купилъ и да ѝ плати сждебнитѣ и за водение на дѣлото разноски. — Пловдивский Окр. Сждъ разглѣдалъ дѣлото на 8-й Май 1887 год. и съ рѣшението си отъ 22-й Май с. г. Н-о 165, отхвърлилъ искътъ на Садифе Ханжмъ Рашидова, като безосновенъ и ж осждилъ да заплати на М. Малиади 80 лева денгуба и за водение на дѣлото. — По въззивъ отъ Садифе Ханжмъ Рашидова, дѣлото било разглѣдано отъ Пловдивский Апелативенъ Сждъ, който съ рѣшението си, отъ 8-й Септемврий 1887 г. Н-о 161, като взелъ предъ видъ: „1-о) Че Садифе Ханжмъ Рашидова съ въззивната си жалба, отъ 20-й Юний 1887 год. се тжжи срѣщу рѣшението на Пловдивский Окр. Сждъ, отъ 22-й Май 1887 год. подъ Н-о 165, съ което рѣшение сждътъ е отхвърлилъ искътъ ѝ за право шефеликъ върху 2/5 части отъ една кжща находяща се въ гр. Пловдивъ, махала-Кени-Бей, съ съсѣди Шехбендеръ Хаджи Сулейманъ Хаджи Хюсеиновъ, Шалджи Хаджи Мустафа Абдуиловъ, Юмеръ Хаджи Велсановъ и пжть, като неосновенъ; 2-о) Че неуспоримъ фактъ е обстоятелството, че тѣзи 2/5 части, които се претендиратъ по право на шефеликъ отъ ответника М. Малиади, сж били покупени отъ тойзи послѣдний на публиченъ търгъ за суммата 5880 гроша златни, която сумма той броилъ напълно на Сждебний Коммисаръ, вслѣдствие на което тоя послѣдний е присждилъ тѣзи 2/5 части отъ горѣрѣчената кжща нему, като на послѣденъ наддавачь; 3-о) Че преди да се продаджтъ тѣзи двѣ пети части отъ кжщата, които сж били собственность на Махмудъ Ефенди Рашидовъ и които сж се продавали по испълнение на едно рѣшение на Пловдивский Околийски Сждникъ, отъ 13-й Декемврий 1882 год. подъ Н-о 326, станала е публикация по установения рѣдъ, че тѣзи 2/5 части отъ кжщата се турятъ на публична продажъ, така щото всѣкой единъ, който е желаялъ да вземе участие въ наддаването, могълъ е да се отнесе до Коммисарството и да иска да покупи горнитѣ 2/5 части отъ тая кжща; 4) Че предъ видъ на

тази публикация, която е станала и въ в. „Марица,“ и която требва да бѫде извѣстна на всѣкого, и Садифе Ханѫмъ Рашидова е била свободна да се яви, като наддавачка и да иска да ѝ се присѫдятъ ней тѣзи $^2/_5$ части отъ горѣупомѣнѫтата кѫща, стига само да заплати най голѣмата наддавателна цѣна, слѣдователно до послѣдното присѫждание на имотътъ всѣкой единъ е могълъ да се явява като купувачъ на $^2/_5$ части отъ кѫщата слѣдъ присѫждането имъ обаче върху послѣдний наддавачъ, който въ случаятъ е М. Малиоди, никой нема право на основание на какъвто и да е titulus да иска да му се отстѫпятъ тѣзи $^2/_5$ части отъ кѫщата срѣщу стойностьта, броена отъ послѣдний наддавачъ; 5) Че претенцията за право на шефиликъ, може да си има мѣстото само при извършването на доброволни продажби, а никакъ не върху предмети, които се продаватъ отъ испълнителната Сѫдебна власть, слѣдователно и претенцията на Садифе Ханѫмъ Рашидова е безосновна и като такава подлѣжи на отхвърляние;“ — потвърдилъ рѣшението на Пловдивский Окр. Сѫдъ отъ 22 Май 1887 год. No 165. — Недоволенъ отъ рѣшението на Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ Садифе Ханѫмъ Рашидова подала срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ Кассационна жалба въ която се оплаква, че Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ по това дѣло не се произнесълъ върху правото ѝ за предпочитание (на кассаторката) въ продажбата заключена мѣжду М. Малиади и Есадъ Ефенди въпреки 1026 членъ отъ Гражданскитѣ Закони. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада и заключението на Помощ. Прокурора за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: I) Въобще постановленията на Меджелето за право предпочитанието (шефилъкъ) върху недвижимъ имотъ въ случай на отчуждение сѫ неприложими, когато имотътъ се продаде на публиченъ търгъ по установений рѣдъ, защото въ тоя случай сѫществува презумция, че продажбата на имотътъ трѣбва да е извѣстна на сички, които живеятъ въ мѣстото дѣто става продажбата.

Отъ друга страна правото на предпочитание (шефиликъ) върху недвижимъ имотъ продаденъ на публиченъ търгъ, не може да се допустне и по това съображение, че би се подкопали незиблемостьта и неповратностьта предписани отъ Закона на всяка правилна извършена продажба на недвижимъ имотъ чрезъ публиченъ търгъ. Отъ съображенията на потѫженното рѣшение на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ се види, че той е рѣшилъ дѣлото съобразно съ изложенитѣ начала, които се намиратъ въ законитѣ дѣйствувавши въ бивша Источна Румелия (Уставъ за продавание на недвижими стѣжания противъ дългъ отъ 19 Ноемврий 1869 г. Устафъ за сѫщото отъ 15 Декемврий с. г. Окрѫжна везирска заповѣдь отъ 6 Декемврий 1871 г.) и които сѫ приети и въ дѣйствующитѣ сега въ страната закони (чл. чл. 451—474 отъ Врем. Сѫдеб. Правила). Колкото за оплакванието на кассаторката, че Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ въпреки чл. 1026 отъ Оттоманскитѣ Граждански Закони не се произнесълъ върху правото ѝ за предпочитание въ продажбата заключена мѣжду М. Малиади и Есадъ Ефенди—това оплаквание не се оправдава никакъ отъ установенитѣ данни по дѣлото предъ сѫдоветѣ по сѫщество. Отъ исковото прошение на кассаторката се види, че тя основава искътъ си на продажбата на кѫщата извършена на публиченъ търгъ, а не на частна продажба заключена между М. Малиади и Еседъ Ефенди, па и съ ничто не е доказано да е била извършена подобна продажба и да е станалъ вече Есадъ Ефенди притѣжатель на спороитѣ $^2/_5$ части отъ кѫщата. А за да се роди правото за предпочитание, трѣбва стяжанието да излѣзе отъ владѣнието на продавача и въ незаконната продажба, дору продавачътъ има правото за унищожение на продажбата, правото на предпочитанието остава надирѣ. (чл. 1026 отъ Меджелето). Отъ всичко това става явно, че оплакванието на кассаторката е неоснователно. —

Водимъ отъ гореизложенното, Върховни Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Садифе Ханѫмъ Рашидова, срѣщу рѣшението на Плов-

дивский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 8 Септемврий 1887 год. No 161, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 54.

Гр. София 13 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданко Отдѣление, на двадесятъ и седмий Февруарий хилядо осемстотинь ссемдсеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание. въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добрий Руссковъ при Помощ. Секретарьтъ Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло No. 47 по описатъ, за 1889 год., на Пловдивский Окржженъ Управитель, съ Павла Тодоровъ, отъ село Брѣстовица, Пловдивско, за вдигание запоръ наложенъ върху една нива за дългъ на Османъ Бесимовъ. — Странитѣ присѫствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Павелъ Тодоровъ отъ с. Брѣстовица, съ прошение отъ 19 Май 1887 год. до Пловдивский Околийский Мировий Сѫдия е заявилъ, че въ землището на село Кадиево той притѣжава една нива отъ 7 уврата, въ мѣстностьта „Геренъ“ съ съсѣди: Величко, Илия и пр., която нива Пловд. Окржженъ Управитель щѣлъ да я продава на публиченъ търгъ за исплащание дълговетѣ на нѣкойси Османъ Бесимовъ; заради това иска да се признай той за притѣжатель на казанната нива, да се осѫдятъ Пловдивский Окржженъ Управитель и Османъ Бесимовъ на сѫдебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. Пловдивский Околийский Мировий Сѫдия разглѣдалъ

това дѣло въ присѫтствието на двѣте страни, и като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 2 Юний 1887 год. No. 117, отхвърлилъ искътъ на истецътъ като неосновенъ и го осѫдилъ на сѫдебнитѣ разноски. По възивна жалба на Л Димитровъ, повѣренникъ на Павелъ Тодоровъ, това дѣло се разглѣдало и отъ Пловдивский Окр. Сѫдъ, който като изслушалъ обясненията на странитѣ и като призналъ, че истецътъ съ тапия отъ 17 Реджебъ 1282 година доказалъ че спорната нива е негова собственность, то съ рѣшението си отъ 25 Августъ 1887 год. No. 252, отмѣнилъ рѣшението на Пловдивский Околийский Мировий Сѫдия отъ 2 Юний 1887 год. No. 117 и призналъ истеца Павелъ Тодоровъ за собственникъ на спорната нива, вдигналъ наложений запоръ върху сѫщата нива отъ Пловдивското Окр. Управление за дълга на Османъ Бесимовъ, осѫдилъ Пловдивското Окрѫжно Управление и Османъ Бесимовъ да заплатятъ на истецътъ 40 лева сѫдебни и за водение дѣлото разноски. Срѣщу това рѣшение на Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ, Плов. Окр. Управитель е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Окр. Сѫдъ е нарушилъ прямий смислъ на закона като е осѫдилъ правителството да плати сѫдебнитѣ и за водение дѣлото разноски, безъ да вземе продъ видъ, че искътъ неподлежи на оцѣнение. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, взе въ съображение: 1) 112 чл. п. 5 отъ Гражд. Мир. Сѫдопр. задължава сѫдилищата да присѫждатъ сѫдебни и за водение дѣлото разноски на страната която спечели процесътъ, но нито тоя членъ, нито пакъ има други нѣкои си, които да освобождаватъ правителството, да не плаща сѫдебнитѣ и за водѣние дѣлото разноски на частнитѣ лица, които сѫ имали процесъ съ него и сѫ го спечелили. Щомъ частнитѣ лица сѫ осѫждатъ да заплатятъ на правителството Сѫдебнитѣ и за водение дѣлото разноски, когато правителството спечели распрата, която

я има съ тѣхъ, то щеше да бѫде несправедливо, ако не сж осѫждаше правителството да имъ плаща сѫдебнитѣ и за водение дѣлото разноски, когато тѣ спечелятъ процесътъ. 2) Страната, която е спечелила процесътъ неможе да се лиши отъ слѣдуемитѣ ѝ сѫдебни и за водение дѣлото разноски, ако и да не подлѣжалъ искътъ на оцѣнение, защото сѫдътъ по сѫщество независимо отъ това, подлѣжили искътъ на оцѣнение или не, е дъленъ и да оцѣни колко сѫдебни и за водение дѣлото разноски се слѣдватъ на страната, която, е спечелила процесътъ и толкова да ѝ присѫди съ рѣшението си. —

Водимъ отъ тия съображеня, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: кассационната жалба на Пловдивский Окр. Управитель, срѣщу рѣшението на Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 25 Августъ 1887 год. No. 252, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 55.

Гр. София 16 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на вторий Мартъ хилядо и осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Пом.-Секретарьтъ: Христо Д. Веловъ и въ присѫтствието на Пом.-Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Манолова гражданско дѣло No 285, по описътъ, на Крьстю Георгиевъ, настойникъ на малолѣтнитѣ — Стана Петрова и Мария Павлова, отъ село Сланотрьнъ, Видинска околия, съ Петро, Іонъ, Стан-

ка и Флора Ионови, отъ сѫщото село, за недвижими имоти по завѣщание. — Странитѣ не присѫтствували.

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 29-й Мартъ 1886 год. до Видинский Околийский Мировий Сѫдия, Крьстю Георгиевъ, опекунъ на малолѣтнитѣ Стана Петрова, и Мария Павлова, изъ с. Сланотрънъ Видинска околия, ся потъжилъ срѣщу Петру, Іонъ, Станка и Флора Ионови, изъ сѫщото село, за да отстѫпятъ въ полза на малолѣтнитѣ присвоенитѣ отъ тѣхъ подъ видъ на наслѣдство имоти (ниви, ливади, лозе, градина, половина кѫща и два котла), оцѣнени за 600 лева и показани въ двѣтѣ духовни завѣщания отъ 23 Юлий 1883 година, на покойний Никола Іоновъ Велковъ, съ които подарилъ всичкия имотъ на малолѣтнитѣ си храненици Стана Петрова и Мария Павлова. Видинский Околийский Мировий Сѫдия, като изслушалъ по това дѣло обясненията на старнитѣ и извършилъ по него огледъ възъ мѣстото, съ рѣшението си отъ 13-й Октомврий 1886 година, подъ No 1341, осѫдилъ отвѣтницитѣ да отстѫпятъ и предадѫтъ на малолѣтнитѣ Стана Петрова и Мария Павлова само имотитѣ показани въ пунктоветѣ 1, 3, 5, 6 и 7 на завѣщанията, а иска имъ за останалитѣ имоти, показани въ пунктове 2, 4. 8, 9 и 10 на сѫщитѣ завѣщания отхвърлилъ, като не доказанъ. По въззивна жалба на Петко Сандовъ, повѣренникъ на Петру Іонъ, Станка и Флора Ионови Великови, това дѣло е разглѣдано и отъ Видинский Окрѫженъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 20 Декемврий 1886 година подъ No 135, подтвърдилъ напълно рѣшението на Видинский Околийски Мировий Сѫдия. По Кассационна жалба на сѫщий повѣренникъ, дѣлото е разглѣдано и отъ Върховний Кассационенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 3-й Юний 1888 год. No 104, като призналъ че сѫ нарушени ст. ст. 168 и 524 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, отмѣнилъ рѣшението на Видинский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 20 Декемврий 1886 год. No 135 и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, испратилъ въ сѫщий сѫдъ. Видинский Окрѫженъ Сѫдъ, като разглѣ-

далъ изново това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, представлявани чрезъ повѣренници, съ рѣшението си отъ 31-й Октомврий 1888 год. No 95, като взелъ предъ видъ: „1) Мировий Сждия съ рѣшението си подъ No 1341 отъ 31-й Октомврий 1886 година призналъ малолѣтнитѣ Стана Петрова, и Мария Павлова, за наслѣдници по завѣщание отъ покойния Никола Ионъ Велковъ само на нѣкоя часть отъ имотитѣ, а именно, показани въ пунктоветѣ: 1, 3, 5, 6 и 7 на завѣщанията и осждилъ отвѣтницитѣ (апелатори) Петро, Ионъ, Станка и Флора Ионови да ги предадътъ на малолѣтнитѣ Стана и Мария въ лицето на опекуна имъ Крьсто Георгиевъ, заедно съ 60 лева за оглѣда и по водение на дѣлото разноски; 2) Апелатора Петко Сандовъ, повѣренникъ на Петро, Ионъ, Станка и Флора Ионова, е апелиралъ оная часть на рѣшението, съ която сж осждени довѣрителитѣ да предадътъ на апелативнитѣ отвѣтници (пьрвоначални истци) по причина, че Мировий сждия неправилно основалъ рѣшението си на двѣтѣ завѣщания съ дата 23-й Юлий 1883 год. на които се основавалъ предявения противъ довѣрителитѣ му искъ, които неможали да иматъ никаква сила и важность, защото не отговаряли на алинея 3 отъ ст. 524 отъ Врѣменни Сждебни Правила; 3) Мировий Сждия е основалъ рѣшението си на представенитѣ отъ истцитѣ двѣ завѣщания съ дата 23-й Юлий 1883 год. и извьршенията отъ него (Мировий Сждия) оглѣдъ на самото спорно мѣсто; 4) Двѣтѣ завѣщания отъ 23 Юлий 1883 год. съ които Никола Ионовъ Велковъ о подарилъ всичкия си имотъ показанъ въ тѣзи завѣщания на малолѣтнитѣ Стана Петрова и Мария Павлова по наполовина, немогатъ да иматъ сила и значение за доказателство, понеже не сж извьршени по установений отъ закона редъ, т. е. не сж утвьрдени отъ надлѣжнитѣ духовни власти; 5) Извьршенията отъ Мировий Сждия оглѣдъ, тоже не може да служи за доказателство на искътъ, тъй като чрезъ него (оглѣда) се констатира само правособственността вьрху спорнитѣ имоти, но не и законността

на завѣщанията; 6) Апелативнитѣ отвѣтници за подкрѣпление на искътъ си не представлявать никакви други доказателства; 7) Въ данний случай рѣшението на Мировий Сждия подлѣжи на отмѣнение и 8) Странитѣ не приеха спогодба, която имъ бѣ предложена отъ Сждъть,"— отмѣнилъ напълно рѣшението на Видинский Околийский Мировий Сждия отъ 31 Октомврий 1886 год. No 1341 и отхвърлилъ искътъ на малолѣтнитѣ Стана Петрова и Мария Павлова заведенъ чрезъ настойника имъ Крьстю Георгиевъ, като недоказанъ; осждилъ сѫщитѣ въ лицето на настойника имъ да платятъ на отвѣтницитѣ 10 лева сждебни разноски и 2 лева въ полза на хазната за двѣ неплатени призовки. Срѣщу това рѣшение на Окржжний Сждъ, Крьстю Георгиевъ, настойникъ на малолѣтнитѣ Стана Петрова и Мария Павлова, подали Кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Видинский Окржженъ Сждъ е нарушилъ: 1) ст. 167 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, чл. 48 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, чл. 1 отъ устава за наслѣдственното право, защото не взелъ въ внимание духовнитѣ завѣщания, дѣйствителностьта на които, отвѣтницитѣ били признали и защото отъ оглѣда и отъ свидѣтелскитѣ показания ся констатира дѣйствителностьта на дарбата, а пъкъ отъ друга страна покойнятъ ималъ съпруга, която наслѣдявала мжжътъ по нѣмание възходящи и нисходящи; 2) ст, ст. 872, 879 отъ Гражданский Отоманский Законъ, защото и да имало прями наслѣдници, то пакъ третята часть отъ дарбата не се уничтожавала; и 3) Чл. 101 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и чл. 1, 2 и 19 отъ закона за настойничеството, защото по силата на обичайното право усиновенитѣ замѣстявать роднитѣ дѣца и отвѣтницитѣ трѣбвало да искатъ имотитѣ отъ родниньскийтъ съвѣтъ, а не да ги засвояватъ самоправно, въпреки охранителното производство, изложено въ закона за настойничеството.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Пом.-Прокуро-

ра, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Първото оплаквание на кассатора, че Окр. Сждъ нарушилъ по данното дѣло ст. 167 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, чл. 48 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и чл. 1 отъ устава за наслѣдственното право съ това, че не взелъ въ внимание духовнитѣ завѣщания, че отъ оглѣда и свидѣтелскитѣ показания се констатирала дарбата, и че отъ друга страна, покойнийтъ ималъ съпруга, която го наслѣдвала по нѣмание възходящи и нисходящи, не може да бѫде основателно, защото отъ съобразителната часть на рѣшението ся вижда, че Окржжний Сждъ е обсѫдилъ и оцѣнилъ както представеннитѣ духовни завѣщания, тъй и всичко онова, което е било констатирано чрезъ извършенийтъ отъ Мировий Сждия оглѣдъ като призналъ, по силата на закона, че въпростнитѣ завѣщания не могътъ да иматъ сила и значение на сждебно доказателство, понеже не сѫ извършени по установенийтъ отъ закона рѣдъ (ст. ст. 168 и 524 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила,)а така сѫщо, че констатираното чрезъ оглѣда не може да има влияние върху законностьта на завѣщанията. Колкото до въпроса, че покойнийтъ Никола Ионовъ Велковъ ималъ съпруга, която по нѣманието възходящи и нисходящи го наслѣдвала, по това обстоятелство като не е ставало никое разискване при разглѣжданието на дѣлото по сѫщество, нито пъкъ, отъ друга страна, ся вижда да е опълномощенъ кассатора отъ заинтересованата страна да защищава нейнитѣ права, то въ такъвъ случай не може и да става ни дума за разглѣжданието на това обстоятелство по кассационенъ рѣдъ. 2) Второто оплаквание на кассатора за нарушението по това дѣло на чл. чл. 872 и 879 отъ Гражданский Отоманский Законъ съ това, че да имало прями наслѣдници, то пакъ третята часть отъ дарбата не ся уничтожавала, сѫщо е неоснователна, защото духовнитѣ завѣщания, върху които единственно е основавалъ кассатора искътъ си, щомъ сѫ признати отъ Окржжний Сждъ, както ся каза по горѣ, за невалидни, то и подареното чрезъ тѣзи завѣщания

само по себе си, пада, тъй щото и въпросъ не може да става за нѣкоя третя часть отъ дарбата, нито пъкъ посоченитѣ отъ кассатора чл. чл. 872 и 879 отъ Гражданский Отоманский Законъ могжтъ да иматъ въ този случай нѣкое приспособление, за да може да се каже че сж нарушени. 3) Така сжщо и третото оплаквание на кассатора за нарушението на чл. 101 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и чл. чл. 1, 2 и 19 отъ закона за настойничеството съ това, че по силата на обичайното право усиновенитѣ замѣстяватъ роднитѣ дѣца и отвѣтницитѣ трѣбвало да искатъ имотитѣ отъ роднинския съвѣтъ, а не да ги засвояватъ самоправно, въпрѣки охранителното производство, изложено въ закона за настойничеството, не може да се признае за основателно, защото по тѣзи обстоятелства, както ся вижда отъ производството на дѣлото, никакъвъ въпросъ не е повдиганъ предъ сждилището, по сжщество, сир. не ся вижда ни най малко да е оспорявалъ кассатора въпростнитѣ имоти, като наслѣдство останало отъ покойний Никола Ионовъ Велковъ на малолѣтнитѣ, като на негови усиновени дѣца, а сега първъ пжть като заявява за това предъ Върховний Кассационенъ Сждъ, не може да подлѣжи на никое разглѣждание по кассационенъ редъ. —

Водимъ отъ тѣзи съображения Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Крьстю Георгиевъ, настойникъ на малолѣтнитѣ Стана Петрова и Мария Павлова, срѣщу рѣшението на Видинский Окржж. Сждъ, отъ 31 Октом врий 1888 г. Н-о 95, съ силата на 153 ст. отъ Граж. Мирово Сждопроизводство, като неоснователна да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 56.

Гр. София 13 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касса-

ционенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на вторий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесетъ и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ при Помощникъ Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ Прокурора: А Каблешковъ, слуша доложенното отъ Председателя Гражданско дѣло No. 32 по описътъ за 1889 год., на Георги Тодоровъ Гранчаровъ, изъ г. Трѣвна, съ Минка Кѫнчева, изъ сѫщий градъ, за раздѣла на недвижимо имущество по завѣщание. — Странитѣ неприсѫтствувахѫ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 6 Маия 1886 год. Тодоръ Бояджиевъ повѣренникъ на Минка Кѫнчева отъ г. Трѣвна подалъ на Трѣвненский Мировий Сѫдия прошение, въ което казва, че довѣрителката му на основание на едно духовно завѣщание отъ 1 Февруарий 1885 год. подтвърдено отъ мѣстний Архиерейский Намѣстникъ е притѣжателка на $^3/_4$ части отъ една кѫща находяща се въ г. Трѣвна съ дворъ, кирхана, сайвантъ, дюкенче и градина, и отъ една ограда находяща се въ сѫщий градъ на мѣстностьта „Черноврѣхъ“, завѣщани ней отъ покойний и съпругъ Койчо Тодоровъ Грънчаровъ, а $^1/_4$ часть притѣжание на Георги Тодоровъ Грънчаровъ; затова моли Сѫдътъ да призове послѣднийтъ и да го осѫди да отдѣли своята $^1/_4$ часть отъ нейнитѣ $^3/_4$ части отъ изложенитѣ горѣ недвижими имоти. За доказателство представилъ завѣренъ преписъ отъ духовно завѣщание съ дата 1-й Февруарий 1885 г. подписано за неграмотностьта на завѣщателя Койча Т. Грънчаровъ и по негова молба отъ Тотю Д. Казасовъ, и отъ свидѣтели: Священникъ Злато Попъ Ионковъ, Тотю Д. Казасовъ и Марко Витановъ, и потвърдено непоказано кога отъ Трѣвненский Архиерейский намѣстникъ Архимандридъ К. Витановъ. — Мировий Сѫдия разглѣдалъ дѣлото на 14-й Юний 1886 г. когато отвѣтника възразилъ, че завѣщанието, ако и да носи дата 1-й Февруарий 1885 г. нъ било писано на 21-й Февруарий с. г. 3—4 дни

преди смъртьта на брата му Койча Тодоровъ, съпругътъ на ищцата, който не билъ въ състояние да разбере съдържанието. и освѣнъ това, въпроснитѣ кѫща и ограда били останали отъ покойнитѣ имъ родители и на двамата братия, и не е съгласенъ да отдѣли на ищцата ³/₄ части оти тѣхъ. — Трѣвненский Мир. Сждия съ рѣшението си отъ 14-й Юлий 1886 г. No 111 осждилъ Георги Тодоровъ Грънчаръ да отдѣли на Минка Кѫнчева ³/₄ части отъ кѫщата No 422 находяща ся въ градъ Трѣвна и отъ оградата находящи се въ землящето на тоя градъ на мѣстностьта „Черноврьхъ“ и да ѝ заплати 10 лева сждебни и за водение на дѣлото разноски. — Противъ това рѣшение, Георгий Тодоровъ Грънчаръ подалъ аппелативна жалба въ Търновский Окр. Сждъ, предъ който повѣренника на аппелатора въ сждебното засѣдание на сждътъ на 23-ий Януарий 1887 г. заявилъ срѣщу представенното завѣщание подлогъ и показалъ на истцата като извършителка на подлогътъ, тъй като завѣщанието представено отъ нея носило дата 1-й Февруарий, 1885 година, а било написано на 21 Февруарий с. г. въ който день завѣщателя се намиралъ съвсѣмъ въ не нормално положение, което показали испитанитѣ отъ Мировий Сждия свидѣтели, а полаганието на датата 1-й Февруарий станало по настояванието на истцата, както и завѣрението на завѣщанието, безъ никаква дата извършено на 22-й Февруарий било станало сѫщо по нейно настояване. Сждътъ като поканилъ странитѣ — истцовата да оттегли завѣщанието а отвѣтната заявений подлогъ, и като тѣ не приели не намѣрилъ достаточни основанія, за давание на дѣлото ходъ по углавенъ редъ, и отложилъ дѣлото, за да се извърши по Граждански редъ провѣрка въ датата на завѣщанието представено отъ истцата като се распитатъ за свидѣтели лица, които ся подписали завѣщанието и Архиерейский намѣстникъ, който го е потвърдилъ, които лица да се распитатъ и за телесното и духовно положение на завѣщателя въ деньтъ на завѣщанието, слѣдъ което, Сждътъ ще обсѫди дали има основание

за даване на дѣлото ходъ по углавенъ редъ. — Сѫдътъ разглѣдалъ дѣлото на 25 Августъ 1887 год. и съ рѣшението си Н-о 103 отъ с. г. като взелъ предъ видъ: 1-о) Искътъ се основава на едно завѣщателно писмо съ дата 1-й Февруарий 1885 г. подписано отъ завѣщателя Койчо Т. Гранчаровъ, нѣколко свидѣтели и потвърдено отъ мѣстний Архиерейский намѣстикъ. 2-о) Отвѣтната страна не признава това завѣщателно за дѣйствително — законно: а) защото то носяло дата 1-й Февруарий 1885 год. а е било правено на 19—20 сѫщий мѣсяцъ и б) защото като било правено, завѣщателя не билъ въ нормално положение: 3-о) Отъ книжата на производството на провѣрката на това завѣщателно се констатирова, че завѣщателя въ деньтъ, въ който въ присѫтствието на подписавшитѣ свидѣтели е потвърдилъ съдържанието на завѣщанието и го е подписалъ, а тъй сѫщо и когато е било то потвърдено по негова молба отъ Архиерейский намѣстникъ, е билъ въ нормално положение така, както и винаги, т. е. разбиралъ е това което върши; 4-о) Слѣдователно, отъ изложенното въ горния мотивъ става явно че завѣщателното е законно и неможе да се не вземе за документъ — за доказателство на искътъ на истцата; — потвърдилъ напълно рѣшението на Трѣвненский Мировий Сѫдия отъ 14-й Юлий 1886 г. Н-о 111. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Търноский Окр. Сѫдъ, Георги Тодоровъ Грънчаровъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ Кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Търновский Окр. Сѫдъ е нарушилъ чл. 74 отъ Гражд. Мир. Сѫдопроизводство, защото той (кассатора) е заявилъ не съмнение въ завѣщанието, а подлогъ и показалъ на подлогодѣеца, нъ сѫдътъ вмѣсто да се произнесе по подлогътъ, постановилъ да стане провѣрка на документа по гражданский редъ.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощ. Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1-о) Когато противъ едно писменно доказателство, което

е съществено за разрѣшение на дѣлото, се повдигне препирна за подлогъ и стърната, която го подигне обвини прямо лицето което го е извършило, Мировий Съдия или Окр. Съдъ, като аппелативна инстанция, съ дължни съгласно съ точний разумъ на чл. 74 отъ Гражд. Мир. Съдопроизводство, слѣдъ като стърната, която е представила документътъ, не склони да го вземе назадъ, а тъжащийтъ се потвърди препирната за подлогътъ, да спратъ разглѣжданието на дѣлото у себе си, а документа, който е обявенъ за подложенъ, да препроводатъ на надлѣжний Прокуроръ, за да предложи въпросътъ за продлогътъ на разглѣждание на съдътъ по установений редъ. Тъй като кассаторътъ по настоящето дѣло е заявилъ подлогъ противъ завѣщанието представено отъ противната страна и е показалъ прямо на лицето, като е обяснилъ въ същото врѣме, че подложностьта на представеното завѣщание състои въ невѣрностьта на неговата дата и на подтвърждението му отъ надлѣжното духовно лице, което подтвърждение, е безъ никаква дата, когато завѣщанието въпреки написаната въ него дата било писано на 21-й Февруарий и подтвърдено на 22-й с. м. 1885 г., Търнов. Окр. Съдъ е длъженъ билъ съгласно съ точний разумъ на чл. 74 отъ Гражд. Мир. Съдопроизводство да спре разглѣжданието на дѣлото, а документътъ да препроводи на мѣстнийтъ Прокуроръ, за да му предложи въпросътъ за подлогътъ за разглѣждание по установений редъ, а не да прави самъ провѣрка, за да види има ли основание да се даде на дѣлото ходъ по углавенъ рѣдъ, тъй като въ настоящий случай е предявена препирната за подлогъ противъ духовното завѣщание съ обяснение въ что състои подлогътъ, съ какво той се доказва, и *главно съ показание на лицето, което е извършило подлогътъ*. Слѣдователно, не е работа вече на Гражданский Съдъ основателно ли или неоснователно се обвинява това лице въ приписваното му престъпно дѣяние, което неможе да бъде констатирано или опровергнато, освѣнъ споредъ правилата на углавното Съдопроизводство, т. е. по углавенъ редъ.

Затова оплакването на кассатора за нарушение чл. 74 отъ Гражд. Мир. Сждопроизводство, че сждъть въпреки заявенийтъ, отъ него подлогъ противъ представеното отъ противната страна завѣщание съ показание на подлогодѣеца, постановилъ за провѣрка на документа по гражданский редъ е основателно.

На основание на горѣизложенното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява:** Рѣшението на Търновский Окр. Сждъ отъ мѣсяцъ Септемврий 1887 година Н-о 103, защото е нарушенъ чл. 74 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, съ силата на чл. 153 п. 1-й отъ сжщото Сждопроизводство, да ся отмѣни и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ да ся испрати въ Търновский Окржженъ Сждъ.

Рѣшение, №. 57.

Гр. София, 16 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на вторий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добрий Русковъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Добрий Русковъ гражданско дѣло No 29 по описътъ за 1889 год., на Юмеръ Х. Вейсаловъ, отъ г. Пловдивъ съ Михалъ Малияди, отъ сжщий градъ, за $^2/_5$ части отъ еднакжща по право на предпочитание. — Странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Михалъ Малияди е купилъ на публиченъ търгъ за 5880 гроша златни $^2/_5$ части отъ една кжща, находяща ся въ гр. Пловдивъ, въ махала „Кечеджи ени бей,“ съ съсѣди:

Хаджи Сюлеймань Хаджи Хюсеиновъ, Хаджи Мустафа Абдуловъ, Юмеръ Хаджи Вейсаловъ и пять, за която продажба, като се научилъ Юмеръ Хаджи Вейсаловъ привикалъ свидѣтели и заявилъ предъ тѣхъ, че си запазва правото на „шефиликъ“ върху купената отъ М. Малияди кжща и слѣдъ това е подалъ на 15 Априлий 1887 г. до Пловдивский Окр. Сждъ прошение, съ което иска да се признай той за „шефия“ и да се осжди М. Малияди да му отстжпи купенитѣ $^2/_6$ части отъ кжщата срѣщу стойностьта 5880 гр. златни. Пловдивский Окржж. Сждъ разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на двѣтѣ страни и, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 22 Юний 1887 год. No 206, отхвърлилъ искътъ на истецътъ като неосновенъ. По въззивна жалба на Хаджи Юмеръ Хаджи Вейсаловъ това дѣло се разглѣдало и отъ Пловдивский Апелативенъ Сждъ, който, като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си, отъ 8 Септемврий 1887 год. No 162 потвърдилъ рѣшението на първата инстанция, като осждилъ Хаджи Юмеръ Хаджи Вейсаловъ и на сждебнитѣ разноски. Недоволенъ отъ това рѣшение на Пловдивский Аппелатив. Сждъ Хаджи Юмеръ Хаджи Вейсаловъ е подалъ въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Сждъ е издалъ рѣшението си противъ законътъ, понеже пропусналъ да се произнесе върху правото му на предпочитание за $^2/_6$ части отъ спорната кжща възъ основание продажбата станала по избирателно право сключено мѣжду М. Малиади и Есадъ Ефенди Рашидовъ (1026 чл. отъ Гражданскитѣ закони.)

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на помощникъ Пракурора, взе въ съображенис: I) Въобще постановленията на Меджелето за право предпочитание (шефилжкъ) върху недвижимъ имотъ въ случай на отчуждение сж неприложими, когато имотътъ се продаде на публиченъ търгъ по установений редъ, защото въ тоя случай сжществува презумция, че продажбата на имотътъ трѣбва да е извѣстна на сички,

които живѣятъ въ мѣстото гдѣто става продажбата. — Отъ друга страна, правото на предпочитание (шефилжкъ) върху недвижимъ имотъ продаденъ на публиченъ търгъ, неможе да се допусне и по това съображение, че би се подкопали незиблемостьта и неповратностьта предписани отъ Закона на всѣка правилно извършена продажба на недвижимъ имотъ чрезъ публиченъ търгъ. Отъ съображенията на потъженото рѣшение на Пловдивский Аппелат. Съдъ се вижда, че той е рѣшилъ дѣлото съобразно съ изложенитѣ начала, които се намиратъ въ законитѣ дѣйствувавши въ бивша Източна Румелия (Уставъ за продавание на недвижими стѣжания противъ дългъ, отъ 19 Ноември 1869 год., Уставъ за същото отъ 15 Декември с. г. окржжна везирска заповѣдъ отъ 6 Декември 1871 г.) и които съ приети и въ дѣйствующитѣ сега въ страната Закони (чл. чл. 451—474 отъ Вр. Съд. Правила). Колкото за оплакването на кассатора, че Пловдивский Аппелат. Съдъ въпреки чл. 1026 отъ Отоманскитѣ Граждански Закони не се произнесълъ върху правото му за предпочитание въ продажбата заключена мѣжду М. Малияди и Юмеръ Хаджи Вейсаловъ — това оплакване не се оправдава никакъ овъ установенитѣ данни по дѣлото предъ Съдоветѣ по същество. Отъ исковото прошение на кассатора се види, че той основава искътъ си на продажбата на къщата извършена на публиченъ търгъ, а не на частна продажба заключена мѣжду М. Малияди и Юмеръ Хаджи Вейсаловъ, па и съ нищо не е доказано, да е била извършена подобна продажба и да е станалъ вече Юмеръ Хаджи Вейсаловъ притѣжатель на спорнити $^2/_5$ части отъ къщата. А за да се роди правото за предпочитание, трѣбва стяжанието да излѣзе отъ владѣнието на продавача и въ незаконната продажба дору продавачьтъ има правото за уничтожение на продажбата, правото на предпочитанието остава надирѣ (чл. 1026 отъ Меджелето). Отъ всичко това става ясно, че оплакването на кассатора е неоснователно. —

Водимъ отъ горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Юмеръ Хаджи Вейсаловъ, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 8 Септемврий 1887 г. No 162, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 58.

Гр. София, 20 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на шестий Мартъ хилядо осемстотинь осьмдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателств. Членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и Никола Сукнаровъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло No 30 по описътъ за 1889 год., на Тодораки Ионч0въ и Мария Нинова, отъ гр. Вратца, съ Георги и Коста Хаджи Атанасови, отъ сѫщий градъ, за една кѫща. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствуваше: К. Помяновъ, повѣренникъ на кассаторитѣ: Тодораки Ионч0въ и Мария Нинова. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 22 Октомврий 1884 год. до Вратчанский Окр. Сѫдъ, Георги и Коста Хаджи Атанасови, изъ гр. Вратца, заявили, че съ крепостенъ актъ сѫ притѣжатели на една кѫща въ гр. Вратца, въ долнята махала, съ съсѣди: Димитръ Панковъ, Крьстю Кючюковъ, цьрквата Св. Апостоли и улица, но вслѣдствие тѣхното малолѣтство, тая кѫща билъ присвоилъ Тодораки Іончовъ, изъ сѫщий градъ и отказвалъ да имъ я отстѫпи. Затова истцитѣ искали да ся осѫди Тодораки Іончовъ да имъ

отстжпи казанната кжща и да имъ заплати наемъ по 200 гроша годишно за 18 години. Въ сждебното засѣдание на Вратчанский Окр. Сждъ, държано по това дѣло на 28 Януарий 1885 год., повѣренника на отвѣтника заявилъ, че въпросната кжща не била присвоена отъ довѣрителя му, а тя принадлѣжала съ документи на жена му Мария Нинова, която по молба на истцитѣ, била привлечена въ качество на трето лице по дѣлото. За подкрѣпление на искътъ си истцитѣ представили: единъ хюджетъ отъ 1 Ребюлъ-Ахжръ 1282 год., съ допълнение отъ 15 Ребюлъ Ахжръ 1283, год. съ който Стефания Іончова продала на синоветѣ си Георги и Коста една кжща, и едно свидѣтелство отъ 30 Май 1885 год. Н-о 740, издадено отъ Вратчанското Градско Общинско Управление, а Мария Нинова за подкрѣпление на своитѣ възражения, представила единъ турски иллямъ отъ 5 Зилкаде Шерифе 1284 година, чрезъ който Анастасия, Стефания и Тодоръ Иванчови попъ Илиеви сж осждени да ѝ предаджтъ 34|80 части отъ кжщата. Вратчанский Окр. Сждъ, като разглѣдалъ това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, представлявани чрезъ повѣренници, съ рѣшението си отъ 5 Януарий 1887 год. Н-о 54, отхвърлилъ искътъ на истцитѣ, като неоснователенъ. и ги осждилъ да плататъ на отвѣтницитѣ 121 левъ за водение на дѣлото, а въ хазната 15 лева. По въззивна жалба на Георги и Коста Хаджи Атанасови, това дѣло е разглѣдано въ присжтствието на двѣтѣ страни, представлявани чрезъ повѣренници, и отъ Софийский Апелативенъ Сждъ, който съ рѣшението си отъ 30 Май 1887 год. Н-о 104, като взелъ предъ видъ: „1) Истцитѣ, Георги и Коста Хаджи Атанасови съ исковото си прошение до Вратчанский Окр. Сждъ и въ обясненията си предъ послѣдния сж искали да се осждятъ Тодораки Ионченъ и жена му Мария (Мика) Нинова привлечената като трето отвѣтно лице по дѣлото, за да имъ отстжпатъ една кжща, находяща се въ гр. Вратца, въ долната махала, съ съсѣди: Димитръ Панковъ, Крьстю Кючуковъ, цьрквата св. Апостоли

и улица, като имъ заплатятъ и наемъ по 200 гроша годишно за 18 години презъ които тѣ сж живѣли въ спорната кжща, а съ аппелативната жалба сжщитѣ истци сж искали само да се осждятъ отвѣтницитѣ за да имъ отстжпятъ спорната кжща, която тѣ притѣжавать съ хюджетъ отъ 1283 год.; 2) Изъ кадийский хюджетъ отъ 1282 год. 1 Ребюлъ-Ахжръ става, явно, че Стефания Ионча отъ гр. Вратца по наслѣдство и по покупка отъ сестра си и брата си придобила спорната кжща и я отстжпила (продалъ) на синоветѣ си Георги и Коста Хаджи Атанасови, както това се видѣ изъ прибавението имъ сжщия хюджетъ отъ 15 Ребюлъ-Ахжръ 1283 година; 3) Нъ изъ текста на кадийский иллямъ (рѣшение) постановенъ на 5 Зилкаде-Шерифе 1284 год. представенъ отъ отвѣтницата Мария (Мика) Нинова съпруга на отвѣтника Тодоръ Ионченъ, се видѣ, че преди издаването още на този иллямъ Мария Нинова била купила 34|80 части отъ сжщата спорна кжща и съ този сжщий иллямъ сж осждени сестритѣ Анастасия, Стефания и братъ имъ Тодоръ Иовановы попъ Илиеви за да отстжпятъ казанитѣ 34|80 части на Мария (Мика) Нинова, а въ такъвъ случай истцитѣ — аппелатори Коста и Георги Хаджи Атанасови се явяватъ, въ силата на хюджета си отъ 1283 година, притѣжатели не на цѣлата спорна кжща, а само на 46|80 части отъ спорната кжща, за които части и може да бжде уваженъ искътъ имъ; 4) Възраженията на отвѣтниковий повѣренникъ състояще въ това, че искътъ на истцитѣ билъ просроченъ, понеже отвѣтницитѣ отъ 18 години владѣли спорната кжща, не може да ся уважи, тъй като истцитѣ, както се вижда отъ представеннитѣ отъ тѣхъ общински свидѣтелства подъ Н-о Н-о 661 и 662 сж били непълнолѣтни при завладяването цѣлата кжща отъ отвѣтницитѣ, а отъ стжпването имъ въ пълнолѣтната възрасть не сж е изминалъ още срокътъ на изсрочването, предвидено въ Отоманскитѣ Граждански Закони; 5) Истцитѣ Коста и Георги Хаджи Атанасови въ аппелативната си жалба срѣщу рѣшението на Вратчанский Окр. Сждъ,

съ което искътъ имъ билъ отхвърленъ, не сж искали да имъ се присжжда наемъ отъ кжщата, слѣдователно, и въпросъ за наемъ въ апелативното производство не може да става," — отмѣнилъ рѣшението на Вратчанский Окр. Сжд отъ 5 Януарий 1887 год. Н-о 54 и призналь Георги и Коста Хаджи Атанасови за собственници на 46|80 части отъ кжщата, като осждилъ Тодораки Іончовъ и съпругата му Мария Нинова да отстжпятъ на Георгия и Коста Хаджи Атанасови 46|80 части отъ поменжтата кжща въ тѣхно владѣние и ползуване, а другата часть отъ искътъ на истцитѣ отхвърлилъ, като неоснователна. Осждилъ още Тодораки Іончовъ и Мария Нинова да заплатятъ на истцитѣ Г. и К. Хаджи Атанасовъ 47 лева сждебни разноски, а другитѣ сждебни и по водение на дѣлото разноски оставилъ върху всѣка отъ странитѣ. Срѣщу това рѣшение на Апелативний Сжд Тодораки Іончовъ и Мария Нинова подаватъ кассационна жалба въ която посочватъ, а така сжщо и повѣренникътъ имъ К. Помяновъ устно добави, че по това дѣло Соф. Аппелат. Сжд е нарушилъ: 1) ст. ст. 134 и 138 отъ Врѣменнитѣ Сжд. Правила, защото неоснователъ рѣшението си исключително на представенитѣ отъ странитѣ доказателства, а съ третото съображение на рѣшението си прави заключение, което противорѣчи на представенитѣ доказателства и 2) ст. ст. 167 и 168 отъ Врѣм. Сжд. Правила, и чл. чл. 361 и 362 отъ Гражданский Отоманский Законъ, защото като призналъ, отъ една страна, истцитѣ за малолѣтни на основание представенитѣ общински свидѣтелства, то отъ друга страна, неправилно приелъ, че рѣдовно е минала върху тѣхъ спорната кжща по покупка отъ майка имъ, когато тѣ, като малолѣтни, не сж могли да купуватъ.

Върховний Кассационенъ Сжд, като изслуша докладътъ на дѣлото, устнитѣ обяснения на повѣренника Помяновъ и заключението на Помощникъ — Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Оплакването на кассатора за нарушението по това дѣло на ст. ст. 134 и 138 отъ Врѣмен. Сжд. Правила съ

това, че Аппелативний Сждъ неосновалъ рѣшението си исключително на представеннитѣ отъ странитѣ доказателства, а съ третото съображение на рѣшението си прави заключение, което противорѣчи на представенитѣ доказателства, неможе да ся признае за основателно, защото не ся оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, тъй като отъ съобразителната часть на рѣшението ся вижда, че Аппелативний Сждъ при разрѣшаванието на това дѣло ся е ржководилъ исключително отъ представеннитѣ доказателства на странитѣ които и обсждилъ по закона споредъ точното и буквалното имъ съдържание, безъ да е дошелъ при това до нѣкои противорѣчиви заключения, както иска да каже кассатора. 2) Така сщо и второто оплаквание на кассатора за нарушението на ст. ст. 167 и 168 отъ Временнитѣ Сждебни Правила, и чл. чл. 361 и 362 отъ Гражданский Отоманский Законъ съ това, че Аппелативний Сждъ като призналъ, отъ една страна истцитѣ за малолѣтни на основание представенитѣ общински свидѣтелства, отъ друга страна, неправилно приелъ че редовно е минала върху тѣхъ спорната кщща по покупка отъ майка имъ, когато тѣ, като малолѣтни, не сж могли да купуватъ, е неоснователно, защото отъ второто съображение на рѣшението ся вижда че преминуванието на спорната кщща къмъ истцитѣ по продажба отъ майка имъ, е станало споредъ Хюджета на 15 РебюлъАхжръ 1283 год. когато дѣйствувавшитѣ тогава турски закони, по които сж ся ржководили кадиитѣ, сж допрощавали подобни продажби, а пъкъ узаконението на чл. чл. 361 и 362 отъ Гражд. Оттоман. Законъ, които запрещаватъ за малолѣтнитѣ извършването на подобна продажба, като е станало на 7 Зилхидже 1285 год. неможеда има никое приложение по това дѣло.

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Тодораки Ионченъ и Мария Нинова, срѣщу рѣшението на Соф. Аппелат. Сждъ, отъ 30 Май 1887 год. No 104, съ силата на 11 ст. отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 59.

Гр. София, 20 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на шестий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Пом. Секретаря Хр. Д. Велевъ и въ присѫтствието на Пом. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложенното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло Н-о 46 по описътъ за 1889 год., на Анна Ив. Гаджова, отъ гр. Пловдивъ, съ Ефросина Д. Казанджиоглу, отъ сѫщий градъ, за ¼ часть отъ недвижими имущества — ниви, ливади и корий по наслѣдство отъ покойний имъ баща Димитраки Казанджиоглу. Странитѣ не присѫтствувухѫ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 3 Августь 1884 година Ефросина Д. Казанджиолу, жителка на гр. Пловдивъ, чрѣзъ пълномощникътъ си Абди Махмудолу подала на бившето Пловдивско Окр. Гражданско Сѫдилище прошение, въ което казва, че слѣдъ смъртьта на баща ѝ Димитраки Казанджиолу останали 366 уврата нива, въ 22 парчета, находящи се въ землището на селата Алифаково, Балтаджи, Ине-Бейчи и Севемли, отъ които ¼ часть била отдѣлена на сестра ѝ Арети (жена на абаджи Атанасаки) а ¾ части останали ней и на сестритѣ ѝ Анна и Теофану, които не се съгласявали да се разделатъ; за това иска да се призоватъ и съ рѣшение да се раздѣлатъ, като се осѫдатъ и на сѫдебнитѣ разноски. Въ засѣданието на сѫдилището отъ 11 Октомврий 1884 год. повѣренникътъ на Анна Гаджова — М. Картдерини въ възражение казалъ, че преди 12 години като умрѣлъ бащата сѫдящитѣ се, всѣка отъ четиритѣ му дъщери наслѣдили по ¼ часть отъ нивитѣ му, а ищицата приела да размѣни частьта си съ довѣрителката му срѣщу

7000 гроша и една воденица; освѣнъ това тя немогла вече да тѫжи за раздѣление на землитѣ, защото имало прескрипция. Най сетнѣ той предложилъ на истцата клѣтва, че не се е спогодила съ отвѣтницата Анна за частьта си отъ нивитѣ съ 7000 гроша и една воденица, която клѣтва истицата приела и положила въ засѣданието на сѫдилището отъ 13 Ноември с г. Казанното сѫдилище, съ рѣшението си отъ 13 Ноември 1884 год. Н-о 362 осѫдило отвѣтницитѣ Анна Гаджова и Теофану Андроникосъ да предадѫтъ на Ефросина Д. Казанджиоглу принадлѣжащата ней ¼ часть отъ всѣко едно парче отъ 22-тѣ ниви, ливади и кория.--Противъ това рѣшение Анна Гаджова подала възивъ и Мемоаръ въ бившето въ гр. Пловдивъ Върховно Гражданско Сѫдилище. Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ разглѣдалъ това дѣло на 3 Септември 1887 година и съ рѣшението си отъ 18 Септември с. г. Н-о 169, като взелъ предъ видъ: 1) Че отъ самопризнанието на въззивницата Анна Гаджова се доказва, че спорнитѣ 22 парчета ниви, ливади и кории, сѫстоящи отъ 366 урата споредъ описа въ исковото прошение, принадлѣжали на баща ѝ Димитръ Казанджиоглу, — че слѣдъ смьртьта на послѣдний сѫ ги наслѣдили четиритѣхъ негови дьщери, именно: Анна Теофану, Арети и Ефросина, — че Арети си отдѣлила и приела принадлѣжащата ней ¼ часть отъ казанитѣ бащини спорни, недвижими имущества, нъ че останалитѣ ¾ части ся нахождали въ владѣние на Анна и Тефану; 2) Че отвѣтницата (а сега е въззивница) Анна Гаджова съ нищо неможе да докаже домогванията си, че въззиваемата Ефросина Д. Казанджиоглу слѣдъ смьртьта на баща имъ ѝ е отстѫпила принадлѣжащата ней ¼ часть отъ горѣказаннитѣ бащини имущества срѣщу 7000 гроша и една воденица; 3) Че Анна Гаджова предъ първостепенний сѫдъ е дала на истецата (сега въззиваема) Ефросина Д. Казанджиоглу рѣшителна клѣтва затова, че слѣдъ смьртьта на баща имъ не ся е спогодила съ А. Гаджова за да ѝ отсѫпи принадлѣжащитѣ ней ¼ часть отъ бащинитѣ ѝ имущества срѣщу 7000 гроша

и една воденица и че въззиваемата Ефросина е приела и положила тази клѣтва, съ което домогванията на Анна Гаджова относително спогодбата падатъ; 4) Че на страната, която сама е предложила и дала клѣтва, неможе въ никой случай да се допустне да оспорява отпослѣ тази клѣтва и да доказва по други начинъ противното на това което ся е доказало чрѣзъ клѣтвата, защото даването и приеманието на клѣтвата е едно съглашение чрѣзъ което се рѣшава споръть, отъ което слѣдва, че искането на аппелаторката за да ѝ ся допустне чрѣзъ свидѣтели да уборва утвърденото подъ клѣтва отъ страна на въззиваемата и да доказва противното е неприемливо и то толкозъ повече, че тя съ даването на клѣтвата ся е отказала отъ да доказва домогванията си чрѣзъ свидѣтели; 5) Че домогванията на аппелаторката, че като била владѣяла непрекъснато единадесять години спорнитѣ имущества, то сѫществувало просрочване съгласно чл. 20 отъ законътъ за земитѣ, за което слѣдвало да се отхвърли тѫжбата на Ефросина Д. Казанджиоглу, сѫ безосновни, по причина, че спорнитѣ имущества, споредъ самопризнанието на самата аппелаторка, сѫ принадлѣжали на покойний Д. Казанджиоглу; че тѣ сѫ останали нераздѣлени по наслѣдство отъ сѫщий на четиритѣхъ му дъщери и че аппелаторката която е една отъ сънаслѣдницитѣ на тѣзи имущества, не е могла да ги владѣе исключително и съдобра вѣра, нито пакъ е имала крѣпостенъ актъ за тѣхъ и слѣдователно въ дадений случай не може да сѫществува просрочване и 6) Че земитѣ съгласно чл. 54 отъ законътъ за земитѣ ся наслѣдватъ отъ дѣцата на умрѣлий по на равна часть; — Отхвърлилъ въззивътъ на Анна Гаджова отъ 15 Януарий 1885 година и подтвърдилъ рѣшението на Пловдивский Окржженъ Сѫдъ отъ 13 Ноември 1884 година No 362. — Недоволна отъ това рѣшение на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ Анна Гаджова подала срѣщу него въ Върховний Кас. Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ : 1)

Чл. 20 отъ законътъ за землитѣ и чл. 292 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото не е призналъ давностното ѝ владѣние върху спорнитѣ имущества и не допустналъ да докаже това си владѣние съ свидѣтели.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) Чл. 20 отъ законътъ за землитѣ изрично, гласи, че всека тѫжба, която се отнася до земли които сѫ се притѣжавали десеть години нарѣдъ съ тапия и безъ оспорение, зачертява се; нъ както се види отъ обстоятелствата на това дѣло, кассаторката съ нищо не е доказала, че е притѣжавала спорнитѣ земи десеть гадини на рѣдъ и безъ оспорение когато, напротивъ, е констатирано отъ сждътъ по сѫщество, че $^3/_4$ отъ землитѣ, останали по наслѣдство отъ бащата на сждящитѣ се, не сѫ били подѣлявани мѣжду тѣхъ, и спорната $^1/_4$ часть, за която е искътъ на Ефросина Д. Казанджиолу, не е могла да бѫде владѣяна отъ кассаторката като свое собственно притѣжание на законно основание. За това Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, като Сждъ по сѫщество, е постѫпилъ правилно като не е допустналъ на кассаторката да доказва съ свидѣтели давность на владѣнието си спорнитѣ земи, когато това обстоятелство се опровергава отъ установеннитѣ вече данни по дѣлото, както това явствува отъ съобразителната часть на потѫженото рѣшение. За това оплакването на кассаторката за нарушение чл. чл. 20 отъ закона за землитѣ и 292 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила е неоснователно.

Водимъ отъ горѣизложенното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Анна Ив. Гаджова, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, отъ 18 Септемврий 1887 гадина Н-о 169, съ силата на 11 ст. отъ Учреждението на Върховний Сждъ като несонователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 60.

Гр. София 20 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на шестий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добрий Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слушна доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло No 48 по описътъ за 1889 г., на Данчо В. Пишмановъ, повѣренникъ по предовѣрие на братия Илия и Христо Ц. Щърбанови, отъ гр. Ломъ съ Цено, Михалъ, Христо и Борисъ П. Ц. Щърбанови, отъ сжщий градъ, наслѣдници на покойния Панчо Ценовъ, отъ гр. Етрополе, за единъ дюкянъ. — Странитѣ неприсжтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Панчо Ценовъ отъ гр. Етрополе, съ прошение отъ 15 Юлий 1885 г. до Златишкий Мировий Сждия се оплаквалъ, че презъ 1881 год. далъ подъ наемъ на брата си Михалъ Ценовъ, единъ дюкянъ, който отъ тогава и до сега освѣнъ че не му заплатилъ наемътъ, но още и присвоилъ дюкянътъ подъ предлогъ, че билъ неговъ; заради това иска да се осжди братъ му, Михалъ Ценовъ, да отстжпи дюкяньтъ му. Мировий Сждия разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на двѣтѣ страни и изслушалъ обясненията имъ и съ рѣшението си отъ 18 Септемврий 1885 година отхвърлилъ искътъ на Панчо Ценовъ като неосновенъ. По въззивна жалба на Панчо Ценовъ, това дѣло се разглѣдало и отъ Софийский Окр. Сждъ въ присжтствието на странитѣ който, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 13 Мартъ 1887 г., отмѣнилъ рѣшението на Златишкий Мировий Сждия отъ 18 Септемврий 1885 год. No 327

и призналъ правото на собственность на наслѣдницитѣ на покойний Панчо Ценевъ: Цено, Михалъ, Христо и Борисъ върху единъ дюкянъ, находящий ся въ Табашката махала на гр. Етрополе подъ No 9 съ съсѣди: дюкянитѣ на Данчо, Мицо и пѫть, като осѫдилъ Михалъ Ценовъ да не припятствува на казанитѣ наслѣдници въ свободното владѣние на спорний дюкянъ и пр. Недоволенъ отъ това рѣшение на Софийский Окр. Сѫдъ, Данчо В. Пишмановъ, повѣренникъ по предовѣрие на братия Илия, Христо Ценови (Щърбанови) е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че рѣшението на Соф. Окр. Сѫдъ, отъ 13 Мартъ 1887 година по това дѣло, което влѣзло въ сила, нарушавало правата на довѣрителитѣ му върху спорний дюкянъ като трето не участвувавше въ дѣлото лице.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, взе въ съображение: 1) членъ 11 п. 9 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ предвижда, че срѣщу окончателни влѣзли въ законна сила рѣшения, трети лица, които не сѫ участвували въ дѣлото и на които сѫ нарушавать правата, могатъ да искатъ отмѣнението по кассационенъ редъ на подобно рѣшение; но подъ думитѣ: „когато сѫдебното рѣшение е нарушило *правата* на трети лица“ трѣбва да се разбира, че сѫ подразумеватъ *реални права*, които ги има третото лице, а не и предполагаеми, защото предполагаеми права немогатъ иначе да се защищаватъ освѣнъ по общий рѣдъ. Обаче ако се допустне противното, то сѫдебнитѣ рѣшения, които сѫ влѣзли въ законна сила, не ще иматъ край на протакание и всѣки, който криво или право предполага, че му се нарушавать правата, ще иска да се отмѣни едно влѣзло въ законна сила рѣшение и по тоя начинъ рѣшенията ще бѫдатъ изложени на опастность често да се отмѣняватъ, безъ всѣкакво основание; когато напротивъ третитѣ лица, които не сѫ участвували въ дѣлото и които предполагатъ, че имъ се нарушавать правата съ

рѣшението, което е влѣзло въ законна сила никакъ не сж лишаватъ отъ възможность по общий рѣдъ да доказватъ правата си, тъй като за тѣхъ това рѣшение нѣма сила. По това дѣло повѣренникътъ на братия Илия и Христо Ц. Щърбанови иска отмѣнението на окончателното влѣзло въ законна сила рѣшение на Софийский Окржженъ Сждъ, отъ 13 Мартъ 1887 година, което нарушавало правата на довѣрителитѣ му върху спорний дюкянъ като трето неучаствувавше въ дѣлото лице като казва, че основава правата на довѣрителитѣ си върху единъ худжетъ, който щелъ да представи; обаче той не е представилъ подобенъ худжетъ за да може да се провѣри, дали довѣритѣлитѣ му имать *реални права* върху спорний дюкянъ и тогава сждътъ да се произнесе върху молбата му. Щомъ това е така, то неможе да се уважи молбата на кассатора за да се отмѣни казанното окончателно влѣзло въ законна сила рѣшение на Софийский Окр. Сждъ поради нарушение на едни предполагаеми права.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: молбата на Данчо В. Пишмановъ, повѣренникъ по предовѣрие на братия Илия и Христо Ц. Щърбанови, за преглѣдъ рѣшението на Соф. Окр. Сждъ отъ 13 Мартъ 1887 год., постановено по гражданското дѣло Н-о 9|87 г., съ силата на чл. 155 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, като неоснователна да ся остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 61.

Гр. София 23 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на деветий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ

слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло No 49 по описътъ, за 1889 г. на Рада и Коце Коцеви, отъ село Урбабинци, Кулска Околия, съ Ненка Лилкова, отъ село Грамадъ, сѫщата околия, за едно лозе и петъ ниви. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: на 22 Маия 1887 г. Рада и Коца Коцеви жителки на с. Урбабинци подали на Кулский Мировий Сѫдия прошение, въ което казоватъ, че Ненка Лилова изъ село Грамада иска да имъ отнеме: 1) 1100 гижи лозе находящи се въ мѣстностьта „Зеблякъ“ до съсѣди Гано Русиновъ, Тодоръ Стояновъ и отъ двѣ страни тѣ (истцитѣ) въ стойностъ 100 лева, 2) една нива въ мѣстностьта „Кривото“ до съсѣди Боилко Баденовъ, Димитръ Торлака, Доко Иванковъ и Рангелъ Ивановъ въ стойность 40 лева, 3) една нива въ мѣсностьта „Ноково Кладенче“ до съсѣди Топпо Башлиский, Доко Иванковъ и Стоянко Пановъ въ стойность 50 лева, 4) една нива въ мѣстностьта „Рановото“ до съсѣди Найденъ Матейковъ, Иванъ Божиновъ, пѫть и пасище въ стойность 30 лева, 5) една нива въ мѣстностьта „Старо-Гърло“ до съсѣди Найденъ Матейковъ, Вълчо и Димитръ Първулови въ стойность 15 лева 6) една нива въ мѣстностьта „Цѣроветѣ“ до съсѣди Найденъ Матейковъ, Младенъ Рачковъ и долъ въ стойность 15 лева, или всичко 15 дюлюма ниви за 200 лева и 1100 гижи лозье за 100 лева, които Ненка Лилова орала и копала безъ нихно позволение. За това молатъ да се призове тя и осѫди да имъ отстѫпи спорнитѣ ниви и лозье като имъ неприпятствува за напредъ при обработванието имъ и да имъ заплати денгубитѣ и разноскитѣ по водение на дѣлото. За доказателство посочватъ свидѣтели, които щели да удостовѣратъ, че спорнитѣ ниви и лозье били тѣхна собственность останали тѣмъ въ наслѣдство отъ покойнийтъ имъ

баща Коцо Филиповъ. — Кулский Мировий Сѫдия разглѣдалъ дѣлото на 31 Юний 1887 г., когато повѣренника на отвѣтницата представилъ единъ помирителенъ протоколъ съставенъ предъ Урбабинското Общинско Управление на 5 Маия 1887 г., въ които истцитѣ казватъ, че отстѫпятъ на Ненка и Мица Лилови дъщери и Вълкана роднина на сестра имъ недвижимий имотъ останалъ въ наслѣдство отъ баща имъ Лило Митовъ, който имотъ имъ принадлѣжи като тѣхна собственность и се изброяватъ тия имоти едно по едно. Мировий Сѫдия като распиталъ и свидѣтелитѣ посочени отъ истцитѣ, съ рѣшението си отъ 31 Юлий 1887 г. No 411 осѫдилъ отвѣтницата Ненка Лилова да отстѫпи лозьето и нивитѣ съ съсѣди упомѣнѫти въ исковото прошение въ владение на истцитѣ Рада и Коца Коцеви. — Противъ това рѣшение Ненка Лилова подала аппелативна жалба въ Видинский Окр. Сѫдъ, който разглѣдалъ дѣлото на 24 Септемврий 1887 год. и като распиталъ посоченитѣ отъ аппелаторката свидѣтели, съ рѣшението си отъ 26 Септемврий с. г. No 88, мѣжду, друго, като взель предъ видъ, че отъ представений на Мировий Сѫдия помирителенъ протоколъ се види, че истцитѣ сѫ се самопризнали, какво спорнитѣ ниви и лозье били останали отъ покойний имъ дѣда, баща на аппелаторката, като удостовѣрили съ подпись, че спорнитѣ имущества принадлѣжатъ на аппелаторката, а не тѣмъ, отмѣнилъ рѣшението No 411 отъ 31 Юлий 1887 г. на Кулский Мировий Сѫдия и призналъ искътъ на Рада и Коца Коцеви противъ Ненка Лилкова за правособственность върху едно лозе и петь ниви за неосновенъ и го отхвърля. — Недоволни отъ това рѣшение на Видинский Окр. Сѫдъ Рада и Коца Коцеви подали срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ Кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Видинский Окр. Сѫдъ нарушилъ: 1) Чл. чл. 31 отъ закона за Нотариуситѣ и 36 отъ закона за земитѣ, защото призналъ Ненка Лилкова за собственица на спорнитѣ имоти, като не представилъ редовенъ доку-

ментъ за покупката на тия имоти; 2) Чл. чл. 76 и 77 отъ Граждан. Мирово Сждопроизводство, защото взель въ внимание нѣкакъвъ помирителенъ протоколъ като доказателство за самопризнание на кассаторитѣ, че спорнитѣ имоти били собственность на Ненка Лилкова; 3) Чл. чл. 132 и 168 отъ Вр. Сжд. Правила, защото представений отъ Ненка Лилкова помирителенъ протоколъ неможалъ да се счита като сждебенъ помирителенъ протоколъ: 4) Чл. чл. 66 и 68 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и 1 отъ закона за дознанието, защото взелъ въ внимание представенитѣ отъ аппелаторката свидѣтели, които противорѣчили на показанията на представеннитѣ отъ кассаторитѣ свидѣтели, съ които подъ клѣтва доказали правото си на собственность и на нарушенното си владѣние, безъ да допустне очна ставка, или дознание чрезъ околни люди; 5) Чл. 40 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство като се не произнесьль по въпросътъ за нарушенното владѣние, а искалъ доказателства за правото на собственность. —

Върховний Кассационенъ Сждъ като изслуша доклада и заключението на Помощника Прокурора, за разрѣшение на товадѣло, взе въ съображение: 1) Отъ съобразителната часть на потжженното рѣшениесе види, че Видинский Окр. Сждъ призналъ Ненка Лилкова за притѣжателка на спорнитѣ имоти *не на основание на договоръ за купуване — продаване, а на основание на наслѣдование*, тъй като Сждътъ по сжщество отъ съвокупностьта на всичкитѣ приведени по дѣлото обстоятелства се убѣдилъ, че спорнитѣ имоти принадлѣжали на бащата на Ненка Лилкова и отъ него сж останали ней въ наслѣдство. — Затова оплакването на кассаторитѣ за нарушение чл. чл. 31 отъ закона за Нотариуситѣ и 36 отъ закона за земитѣ е неоснователно; II) неоснователно е и оплакването на кассаторитѣ за нарушението чл. чл. 76 и 77 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, тъй като тѣ не отричатъ истинностьта на представений отъ Ненка Лилкова протоколъ, въ който тѣ сами утвърждаватъ, че ѝ отстжпятъ спорнитѣ имо-

ти *като нейна собственность останали отъ баща* ѝ *Лило Митовъ*; III) Неоснователно е сѫщо и оплакването на кассаторитѣ за нарушение чл. чл. 132 и 168 отъ Вр. Сѫд. Правила, тъй като Видин. Окр. Сѫдъ, както се види отъ рѣшението му, не е далъ на въпросний помирителенъ протоколъ значение като на сѫдебенъ протоколъ споредъ 132 чл. отъ Вр. Сѫд. Правила, а го оценява като документъ, въ който е изразено самопризнанието на кассаторитѣ, чии сѫ спорнитѣ имоти; IV) Отъ производството на Мировий Сѫдия и на Окр. Сѫдъ по това дѣло се види, че първий е распитвалъ свидѣтели посочени отъ кассаторитѣ за доказателство правото имъ на собственность върху спорнитѣ имоти, а вторий е распитвалъ свидѣтели посочени отъ противната страна за доказателство сѫщо на правото ѝ върху сѫщитѣ имоти, нъ както се види отъ потѫженното рѣшение, Видин. Окр. Сѫдъ е рѣшилъ дѣлото, не само на основание свидѣтелскитѣ показания, но и на основание на съставений между сѫдящитѣ се помирителенъ протоколъ т. е. слѣдъ като е опредѣлилъ по убѣждението на съвѣстьта си значението и силата на доказателствата представени отъ двѣтѣ страни. Отъ друга страна отъ производството не се види да е било искано дознание чрезъ околни люди, което Сѫдътъ, по свое усмотрение не е длъженъ да прави. Затова оплакването на кассаторитѣ за нарушение чл. чл. 66 и 68 отъ Гражд. Мир. Сѫдопроизводство и чл. 1 отъ закона за дознание чрезъ околни люди е неоснователно; V) Колкото за оплакването, че Видинский Окр. Сѫдъ е нарушилъ чл. 40 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство — това оплакване се явява съвършенно неумѣстно, защото отъ обстоятелствата на дѣлото се види, че искътъ на кассаторитѣ е билъ за правото на собственность върху спорнитѣ имоти, което тѣ ся искали да докажатъ съ посоченитѣ отъ тѣхъ свидѣтели; а така сѫщо и възражението на отвѣтницата Ненка Лилкова е било, че тя е собственница на спорнитѣ имоти, които били останали отъ баща ѝ. —

На основание на горѣизложенното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Рада и Коце Коцеви, срѣщу рѣшението на Видинский Окржженъ Сѫдъ отъ 26 Септемврий 1887 година No 88, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 62.

Гр. София, 23 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на деветий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Манолювъ и Добри Русковъ, при Помощникъ Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Андрей Манолювъ гражданско дѣло No 50 по описътъ за 1889 год., на Гоге Никовъ, отъ село Жилинци, Кюстендилска Околия, съ Пена и Стоянъ Митеви, отъ сѫщото село, за непостроявание воденица на една вада. — Странитѣ неприсѫтствуваxѫ.

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 22 Априлий 1887 год. до Кюстендилский Мировий Сѫдия, Гоге Никовъ, изъ село Жилинци, Кюстендилска Околия, ся потѫжилъ срѣщу Пена Митова и сина ѝ Стоянъ, Митовъ, изъ сѫщото село, че самоволно си позволили да правятъ воденица на една негова вада близу до воденицата му колкото десять раскрача, сирѣчь до самитѣ буки, по причина на което неговата (на истеца) воденица щѣла да пропадне съвършенно; За това молилъ Сѫдията, слѣдъ като направи оглѣдъ на мѣстото, да осѫди отвѣтницитѣ да не

правятъ нигдѣ воденица на неговата вада и да му платятъ всичкитѣ разноски по дѣлото. Кюстендилский Мировий Сѫдия, като извършилъ по това дѣло оглѣдъ възъ мѣстото и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, съ рѣшението отъ 16 Юлий 1887 год. No 450, осѫдилъ Пена Митова и сина ѝ Стояна Митовъ да не нарушаватъ на Гоге Никовъ собствената му воденична вада, находяща ся въ сѫщото село, и да не построяватъ на ново воденица на сѫщата вада, а подигнатия бентъ на половинъ метръ да ся снеме на единъ метръ, както си е билъ отъ старо време. По въззивна жалба на Георгя Капановъ, повѣренникъ на Пена Митова и сина ѝ Стояна Митовъ, това дѣло е разглѣдано и отъ Кюстендилский Окрѫженъ Сѫдъ, който като изслушалъ по него обясненията на двѣтѣ страни, представлявани чрезъ повѣреници, съ рѣшението си отъ 18 Септемврий 1887 год. No 90 като взелъ предъ видъ: „1) Истецътъ е представилъ на Мировийтъ Сѫдия при разглѣжданието на дѣлото едно рѣшение отъ Кюстендилский Окр. Сѫдъ издадено отъ 20 Януарий 1881 год. съ което е дадено право на отвѣтницитѣ да се ползуватъ само съ толкова вода за воденицата си отъ воденичната вада на истеца, колкото бѫде излишна за воденицата на истеца. 2) Щомъ отвѣтницитѣ иматъ право да се ползуватъ отъ излишната вода на вадата, то тѣ могатъ да си построяватъ воденица на което мѣсто желаятъ върху вадата, стига мѣстото върху което правятъ воденица е тѣхна собственность или да сѫ притѣжатели или владѣтели на това мѣсто, но съ условия обаче, че отъ построяванието на воденицата си де не повредятъ другиго (чл. 1265 отъ Гражданскитѣ Оттомански Закони). 3) отъ протоколътъ, съставенъ отъ Мировий Сѫдия на 25 Априлий 1887 год. при оглѣдътъ се констатирва, че съ построяванието воденицата на отвѣтницитѣ заедно съ потрѣбния ѝ бентъ на язътъ отъ гдѣто истича вадата, не се повреждa никакъ воденицата на истеца, но ако би да се повдигне бентътъ на язътъ съ още ½ метръ височина,

чакъ тогава щѣло да се наводнява бахчата на истеца, а не и да се повръжда воденицата му. 4) Щомъ воденицата на отвѣтницитѣ въ настоящето си положение не повръжда никакъ воденицата на истеца, то искътъ му за въспрѣпятствуване на отвѣтницитѣ да не строятъ воденица, е неоснователенъ и заявлението му, че воденицата му се повръждала е недоказано;“ — отмѣнилъ напълно рѣшението на Кюстендилский Мировий Сждия отъ 16 Юлий 1887 година Н-о 450 и отблъсналъ искътъ на Гоге Никовъ, като неоснователенъ и недоказанъ, като го осждилъ при това да заплати въ полза на хазната десять лева за сждебно мито, а на Пена и Стоянъ Митовъ 64 лева разноски по водение на дѣлото въ двѣтѣ инстанции. — Срѣщу това рѣшение на Окр. Сждъ, Гоге Никовъ подалъ кассационна жалба, въ която като поводъ да ся отмѣни казанното рѣшение на Окръжний Сждъ, посочва, че по това дѣло Кюстендилский Окр. Сждъ е нарушилъ: 1) Чл. 71 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство въ свързка съ ст. ст. 134 и 265 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото не далъ слѣдующето юридическо значение и тълкувание на представенниятъ отъ него (кассатора) препись отъ рѣшението на Кюстендилский Окръженъ Сждъ, издадено на 20 Януарий 1881 год., споредъ което Пена и Стоянъ Митови могатъ да ся ползуватъ само съ толкова вода за воденицата си, колкото бѫде излишна за неговата (на кассатора) воденица, а така сѫщо не далъ истинското значение и тълкувание на огледниятъ протоколъ отъ 25 Априлий 1887 год., отъ който ся виждало, че новопостроената отъ отвѣтницитѣ воденица неможе да дѣйствува съ язъ отъ височина $1^1/_2$ метръ; и 2) Чл. чл. 90—95 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото извършениятъ отъ Мировий Сждия оглѣдъ не билъ станалъ споредъ предписанието на казаннитѣ членове.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Помощникъ-Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение:

1) Оплакването на кассатора за нарушението по това дѣло на чл. 71 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство въ свързка съ ст. ст. 134 и 265 отъ Временнитѣ Сждебни Правила съ това, че Окржжний Сждъ не далъ слѣдуемото юридическо значение и тълкуване на представенният му препись отъ рѣшението на Кюстендилский Окр. Сждъ, издадено на 20 Януарий 1881 година, споредъ което отвѣтницитѣ могжтъ да ся ползуватъ само съ толкова вода на воденицата, си колкото бжде излишна за неговата, а така сжщо не далъ истинското значение и тълкуване на оглѣдният протоколъ отъ 25 Априлий 1887 год., отъ който ся виждало, че новопостроената отъ отвѣтницитѣ воденица неможе да дѣйствува съ явъ отъ височина $1^1/_2$ метръ, неможе да ся признае за основателно, защото не ся оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, сирѣчь не ся вижда да ся извратени отъ сжда истинскиятъ смисълъ на въпросният препись отъ рѣшението, както и съдържанието на оглѣдният протоколъ, а напротивъ отъ съображенията на потжженото рѣшение става явно, че сжда по сжщество съ оцѣняването на въпроснитѣ доказателства имъ е далъ онова именно значение, което и самъ кассатора имъ придава въ кассационната си жалба. 2) Така сжщо и второто оплаквание на кассатора за нарушението по това дѣло чл. чл. 90—95 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство съ това, че извършенията отъ Мировий Сждия оглѣдъ не билъ станалъ споредъ предписанието на казанитѣ членове, е неоснователно, защото отъ производството на дѣлото не ся вижда да е била оспорвана отъ страна на кассатора правилността на извършенията оглѣдъ, за да би имало възможность въ този случай да ся провѣри това му оплаквание по кассационенъ редъ.

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Гоге Никовъ, срѣщу рѣшението на Кюстендилский Окр. Сждъ, отъ 18 Септемврий 1887 год. Н-о90, съ силата на чл. 153 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 63.

Гр. София, 24 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на деветий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Пом.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Пом. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло No 263, по описътъ за 1889 год. на Д. Грековъ повѣренникъ на жителитѣ отъ с. Власина (въ Сърбия), съ Даудъ-Ага-Вели, за подтвърдяване на едно турско рѣшение издадено на 1-й Реджебъ 1286 година. — Въ засѣданието отъ странитѣ присжтствуваxж: Д. Грековъ, повѣренникъ по предовѣрие на общината на с. Власина, и Д-ръ К. Стоиловъ и К. Помяновъ, повѣренници тоже по предовѣрие — на Даудъ-Ага-Вели. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Я. Геровъ, повѣренникъ на Даудъ-Вели отъ гр. Прешева (Турция), съ прошение отъ 10-й Септемврий 1884 год. е поискалъ отъ Софийский Апелативенъ Сждъ да подтвърди едно турско рѣшение, издадено на 1-ий Реджебъ 1286 год. по Егира, което е влѣзло въ законна сила и съ което сж осждени жителитѣ на село Власина да предадатъ на довѣрителя му Даудъ-Вели, неправедно присвоенитѣ му недвижими имущества, състоящи отъ ниви и ливади, находящи се въ околностьта на с. Колупница, Трънска Околия. Софийский Апелативенъ Сждъ разглѣдалъ това дѣло на 29-ий Януарий 1885 год., въ присжтствието само на истецътъ и, като изслушалъ обясненията му, дошелъ до убѣждение, че представенното турско рѣшение, е издадено съобразно съ сжществующитѣ тогава процесуални и материални закони и съ рѣшението си отъ 29 Яну-

арий 1885 год. No 23, подтвърдилъ турското рѣшение отъ 1-ий Реджебъ 1286 година отъ Егира, съ което сж осждени жителитѣ отъ село Власина да повърнатъ на Даудъ-Вели недвижимитѣ му имущества, които сж исчислени точно въ самото рѣшение. Повѣренникътъ на жителитѣ отъ село Власина е подалъ срѣщу това рѣшение въ Върховний Сждъ Кассационна жалба, въ която се оплаквалъ за нарушението на 114 и 115 членове отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото Софийский Аппелативенъ Сждъ не е призовалъ съ призовки довѣрителитѣ му да присжтствуватъ при разглѣждането на дѣлото, при всичко, че е било извѣстно мѣстожителството имъ. Върховний Кассационенъ Сждъ, съ рѣшението си, отъ 10 ий Мартъ 1887 год. No 37, отмѣнилъ рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сждъ отъ 29 Януарий 1885 година No 23, защото призналъ за нарушени чл. чл. 114 и 115 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и препратилъ дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ въ сжщий Аппелативенъ Сждъ. При повторното разглѣждание на това дѣло отъ Софийский Аппелативенъ Сждъ, жителитѣ на село Власина сж представили единъ Султански фермань отъ 13-ий Реджебъ 1287 година, за доказателство, че турското рѣшение, на което се иска потвърждението, е отмѣнено съ тоя Султански фермань и Софийский Аппелативенъ Сждъ, като разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на двѣтѣ страни и като изслушалъ обясненията имъ, дошелъ до убѣждение, че представеният Султански фермань не отмѣнявалъ рѣшението, на което се иска подтвърждението, защото той (фермана) не се отнасялъ за сжщий споръ, по който е издадено рѣшението и призналъ още, че рѣшението е издадено съгласно съ сжществующитѣ въ онова врѣме материални процесуални закони, та заради това съ своето си рѣшение, отъ 20-ий Май 1888 година No 207, подтвърдилъ турското рѣшение отъ 1-ий Реджебъ 1286 година, съ което сж осждени жителитѣ отъ с. Власина да повърнатъ на Даудъ-Вели недвижимитѣ му имущества, които сж исчислени точно

въ самото рѣшение.— Недоволенъ отъ това рѣшение на Софийский Аппел. Сждъ, Д. Грековъ, повѣреннкъ на жителитѣ отъ с. Власина, е подалъ въ Върховний Сждъ Кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ: 1) 939 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото спорѣдъ казаната статия, която е преходна, неможе да се потвърдява едно турско рѣшение, издадено преди 7—8 години до Руско-Турската война и не испълнено въ продължение на това време; 2) 139 ст. отъ Временнитѣ Сждебни Правила, защото като е призналь въ мотивитѣ на рѣшението си, че довѣрителитѣ му не сж представили доказателства за подкрѣпление на възраженията си, дъленъ билъ да имъ обяви за това и да имъ назначи срокъ за да прѣставятъ нужнитѣ доказателства; 3) 168 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото не е оцѣнилъ представений му ферманъ, отъ 13-ий Реджебъ 1287 год., спорѣдъ сжществующитѣ въ онова врѣме закони; 4) 206 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото неправилно е призналь, че фермана не се отнасялъ до сжщото спорно мѣсто, за което се отнася иллама, безъ да е направилъ нуждната за това провѣрка чрѣзъ оглѣдъ.

Върховний Кассационенъ Сждъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившитѣ ся страни и заключението на Помощ. Прокурора, взе въ съображение: 1) 939 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила гласи: „рѣшенията на напрѣшнитѣ турски сждове, които сж влѣзли въ законна сила, но още не сж испълнени, могжтъ да се провождатъ въ испълнение не инакъ, освѣнъ като се разглѣдатъ отъ подлѣжащий областенъ Сждъ.“ Отъ съдържанието на тази статия се вижда, че тя се отнася за всичкитѣ рѣшения отъ бившитѣ турски сждове у насъ, които сж влѣзли въ законна сила, но още не сж испълнени, а никакъ не може да се допустне тя (статията) да е преходна и да се отнася само за извѣстенъ периодъ, а именно само за рѣшения, които сж били издадени на скоро до послѣднята Русско-Тур-

ска война, а не и за по прѣдишнитѣ; защото ако бѣше тая статия преходна, то законодателя изрично щѣше да вспомѣне въ нея периодътъ, за който само тя трѣбва да се отнася, както обикновенно се вспомѣнува въ подобни преходни правила, така напр. както е казано въ закона за домашнитѣ актове, тамъ законодателя изрично е постановилъ, че той се отнася само за прѣзъ врѣмето отъ освобождението до 1-й Януарий 1884 год., а пакъ въ 939 ст. законодателя не е направилъ никакво подобно ограничение. Заради това Софийский Аппелативенъ Сждъ правилно е приспособилъ по това дѣло 939 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и оплакването на кассатора по този въпросъ е неоснователно. 2) Отъ ясний смисль на 139 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила се вижда, че тя не задължава сждилищата по сжщество, да ржководятъ сждящитѣ ся страни въ събиранието на доказателствата, защото това би било противно на общеприетий принципъ на състязателний процесъ и на ст. 138 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила; тази 139 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила предоставя само право на сждилищата по сжщество да дѣйствуватъ по свое усмотрение да отлагатъ засѣданието, когато намѣрватъ, че нѣма представени доказателства за разрѣшение на нѣкои сжществени по дѣлото обстоятелства, но когато сждилищата не намѣрятъ за нуждно да отлагатъ засѣданието за да се представятъ други доказателства, то такова едно тѣхно дѣйствие не може да подлѣжи на провѣрка по кассационенъ редъ, тъй като то се отнася по сжществото на дѣлото, а Върховний Кассационенъ Сждъ, съгласно 5-ий чл. отъ Сждоустройството, не разглѣжда дѣлата по сжщество. Поради това Софийский Аппелативенъ Сждъ никакъ не е нарушилъ по това дѣло и 139 ст. отъ Врѣм. Сждебни Правила и оплакването на кассатора по този въпросъ е неоснователно. 3) Софийский Аппелативенъ Сждъ не е уважилъ представений отъ кассатора ферманъ, отъ 13-ий Реджеъ 1287 година, не че защото го призналъ за не валиденъ, но защото е констатиралъ, че казаний ферманъ

„никакъ не се отнасялъ къмъ предмѣтний споръ.“ Само при оцѣнението на валидностьта или невалидностьта на документитѣ може да става дума за нарушението на 168 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила. Но когато единъ документъ се неуважава по причина, че той не се отнася мѣжду сжщитѣ страни и за сжщий споръ, то тогава 168 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила е не нарушима, защото тя е неприспособима при разрѣшението на подобенъ въпросъ. Слѣдователно по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сждъ никакъ не нарушилъ 168 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и оплакването на кассатора по този въпросъ е неоснователно. 4) Кассатора не е искалъ предъ Софийский Аппелативенъ Сждъ да направи провѣрка чрезъ оглѣдъ на представений отъ него фермань за доказателство че той се отнасялъ за сжщото спорно мѣсто, а щомъ той не искалъ това, то сега не може да се оплаква по кассационенъ рѣдъ за въпроси, които той не ги е подигалъ за разрѣшение предъ сждътъ по сжщество. 206 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила дѣйствително дава право на сждътъ да извьршва оглѣдъ и по свое усмотрение, но това право не е задължително на сждътъ, а е поставено въ зависимость отъ неговото усмотрѣние да извьршва оглѣдъ само тогава, когато той намѣри за нуждно. Наистина сждътъ по сжщество не трѣбва да игнорирва това си право особенно тогава, когато признава, че документа не се отнася за спорното мѣсто; но по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сждъ макаръ и да е иризналъ, че представений отъ кассаторитѣ фермань не се отнасялъ къмъ предмѣтний споръ, той (сждътъ) пакъ е не могълъ и по свое усмотрение чрезъ оглѣдъ да провѣрва къмъ кое мѣсто се отнася фермана, защото той (фермантъ) не показва нито граници, нито показва нѣкои названия на мѣстото за което се той отнася и сждътъ нѣмалъ е какво да провѣрява. Заради това Софийский Аппелативенъ Сждъ не е нарушилъ по това дѣло и 206 ст. отъ Врем. Сждебни Правила и оплакването на кассатора по този въпросъ е неоснователно.

Водимъ отъ горѣизложеннитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: кассационната жалба на Д. Грековъ, повѣренникъ на жителитѣ отъ село Власина, срѣщу рѣшението на Софийский Апелативенъ Сждъ, отъ 20 Май 1888 година Н-о 207 съ силата на 11 ст. отъ Учреждението на Върховний Сждъ като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 64.

Гр. София, 27 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на тринадесетий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий членъ: А. Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и Никола Сукнаровъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощн. Прокурора А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членъть Андрей Маноловъ, гражданско дѣло No 31 по описътъ за 1889 год., на Гиго Тончинъ, пълномощникъ на село Драгоилъ; Царибродска Околия, съ жителитѣ на село Чорулъ, Брезничка Околия, за една часть отъ чифликъ наживаема Видрица. Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствува Г. Орошаковъ, повѣренникъ по предовѣрие на с. Чорулъ. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 18 Февруарий 1885 год. до Трънский Окр. Сждъ, жителитѣ отъ с. Чорулъ, Брезничка Околия, ся потѫжили срѣщу жителитѣ на с. Драгоилъ, Царибродска Околия, като излагатъ, че заедно съ тѣхъ (Драгоилчане) купили чифлика „Голѣмо Бѣляво“ и слѣдъ като били введени въ владѣние отъ Сждебния Приставъ на половината отъ казаний чифликъ, Драгоилчане, отъ една

година насамъ имъ присвоили една часть отъ чифлика, называема „Видрица“ и дигнали отъ нея 38 кола сѣно; за това молили сѫда да призове Драгоилчани и ги осѫди да имъ отстѫпятъ казанната часть отъ чифлика, называема „Видрица“ и да имъ заплатятъ 3800 гроша, за вдигнатото имъ сѣно, както и другитѣ по дѣлото разноски. —Трънский Окр. Сѫдъ, като извършилъ чрезъ едного отъ членоветѣ си оглѣдъ възъ мѣстото и изслушалъ по дѣлото обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 29 Септемврий 1886 год. No 80 отхвърлилъ искътъ на истцитѣ като неоснователенъ. — По въззивна жалба на Гиго Ивановъ, кмѣтский намѣстникъ на с. Чорулъ, това дѣло е разглѣдано и отъ Соф. Аппелат. Сѫдъ, който, като постановилъ да ся извърши чрезъ едного отъ членоветѣ на Трънский Окр. Сѫдъ оглѣдъ възъ спорното мѣсто и дознание чрезъ околни люде и слѣдъ туй изслушалъ обясненията на двѣтѣ страни, представлявани чрезъ повѣренници, съ рѣшението си отъ 16 Септемврий 1887 год. No 155, като взелъ предъ видъ: „1) Жителитѣ на с. Чорулъ, Брѣзничка Околия, съ прошението си отъ 16 Февруарий 1885 год. до Трънский Окр. Сѫдъ искатъ да се осѫдатъ жителитѣ на с. Драгоилъ Царибродска Околия, да имъ отстѫпятъ въ владѣние и ползуване, една часть отъ чифлика называемъ „Голѣмо Бѣляво“, а именно мѣстностьта „Видрица“, която при дѣлбата на казанний чифликъ съ жителитѣ на с. Драгоилъ се паднала тѣмъ и освѣнъ това да имъ заплатятъ стойностьта на вдигнатото отъ тѣхъ 38 кола сѣно 3700 гроша, както да имъ заплататъ сѫдебнитѣ разноски и денгубитѣ; 2) Че отъ представения протоколъ отъ страна на отвѣтницитѣ по дѣлото на Сѫдебний Приставъ при Соф. Окр. Сѫдъ отъ 9 Априлий 1883 год. се вижда, че чифлика называемъ „Голѣмо Бѣляво“ е билъ раздѣленъ мѣжду житѣлитѣ на горѣпомѣнатитѣ двѣ села, на двѣ части и то по слѣдующий начинъ: Частьта отъ къмъ Драгоилъ се паднала на житѣтелитѣ отъ с. Драгоилъ, а другата часть отъ къмъ Владиславовци на с. Чорулъ; 3) Мѣждата, която е дѣлила частнитѣ отъ чифлика на

казаннитѣ села е била „бара подъ голѣмата нива“ отъ която се захваща и се свършва до баира „Лице“ частьта на с. Драгоилъ, която часть като по-малка отъ оная на житѣлитѣ отъ с. Чорулъ, то на житѣлитѣ отъ с. Драгоилъ се дало други недвижими имущества принадлѣжащи къмъ сѫщий чифликъ, а именно: едно гумно, едно селище и една градина, а мѣстностьта Видрица се пада предъ барата подъ голѣмата нива т. е. въ частьта която била дадена отъ Сѫдебния Приставъ на с. Чорулъ, както това наглѣдно се види въ чертежа, приложенъ къмъ дѣлоло; 4) Че спорното мѣсто Видрица е влезло въ частьта на с. Чорулъ, това се доказва отъ показанията на околнитѣ люди, дадени на дознанието извършено на 27 Маий 1887 год., отъ които се види, че сами Драгоилчане се признавале мѣстностьта „Видрица“ да е на село Чорулъ житѣлитѣ на което село слѣдъ дѣлбата на чифлика работили тази мѣстность една година, подиръ което врѣме Драгоилчане нарушили владѣнието имъ на тази часть отъ чифлика и 5) Относително загубитѣ, които претендиратъ Чорулчане отъ житѣлитѣ на с. Драгоилъ, понеже тѣ не ги доказвали съ нищо, то тази часть отъ искътъ на с. Чорулъ, като недоказана се отхвърля;“— отмѣнилъ рѣшението на Трънский Окр. Сѫдъ отъ 29 Септемврий 1886 год. No 80 и осѫдилъ жителитѣ на с. Драгоилъ, да предадътъ на жителитѣ отъ с. Чорулъ мѣстностьта называема „Видрица“, находяща ся въ землището на Бѣльовски-Чифликъ и то до барата подъ голѣмата нива; искътъ на Чорулчане за 760 лева загуби и обезврѣждение отхвърлилъ като недоказанъ. Осѫдилъ жителитѣ на с. Драгоилъ, да заплататъ на житѣлитѣ отъ с. Чорулъ 143 лева и 82 стотинки сѫдебни и по водение на дѣлото разноски, а въ полза на хазната 41 левъ за 41 призовки въ двѣтѣ инстанции. Срѣщу това рѣшение на Аппелативний Сѫдъ Гиго Тонинъ, пълномощникъ на житѣлитѣ отъ с. Драгоилъ, подалъ Кассационна жалба, въ която като поводъ да се отмѣни казанното рѣшение на Аппелат. Сѫдъ посочва, че по това дѣло Соф. Аппелат. Сѫдъ е нару-

шиль ст. 134 и 167 отъ Вр. Сѫд. Правила, защото не е основалъ рѣшението си както на протокола на Сѫдебний Приставъ, така и на устнитѣ обяснения на странитѣ. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада на дѣлото, устнитѣ обяснения на Г. Орошаковъ, повѣренника на с. Чорулъ и заключението на Помощн.-Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: Оплакването на кассатора, че по това дѣло Соф. Аппелат. Сѫдъ нарушилъ ст. ст. 134 и 167 отъ Вр. Сѫд. Правила, защото не е основалъ рѣшението си както на протокола на Сѫдебний Приставъ, така и на устнитѣ обяснения на странитѣ неможе да ся признае за основателно, защото не ся оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, тъй като отъ съобразителната часть на рѣшението става явно, че Аппелат. Сѫдъ при обсѫждането и разрѣшението на това дѣло ся е ржководилъ, както отъ протокола на Сѫдебний Приставъ при Соф. Окр. Сѫдъ отъ 9 Априлий 1883 год., тъй и отъ доводитѣ представени при устнитѣ обяснения на странитѣ. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Гиго Тонинъ, пълномощникъ на житѣлитѣ отъ с. Драгоилъ, срѣщу рѣшението на Соф. Аппелат. Сѫдъ, отъ 16 Септемврий 1887 год. No 155, съ силата на 11 ст. отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 65.

Гр. София, 27 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско отдѣление, на тринадесетий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий

съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ Председателя Гражданско дѣло No 51 по описътъ за 1889 г., на Хр. Ивановъ, повѣренникъ на Илия Денчевъ и синъ, отъ г. Севлиево, съ Ловнидолското Общинско Управление, за една гора около 400 дюлюма. — Въ засѣданието отъ странитѣ присжтствуваше К. Стоиловъ повѣренникъ по предовѣрие на Илия Денчовъ и синъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 5-й Юлий 1885 година Христо Топузановъ повѣренникъ на Илия Денчевъ и синъ житель на гр. Севлиево подалъ на Севлиевский Окржженъ Сждъ прошение, въ което казва, че довѣрителя му съ оффициаленъ актъ притѣжава една гора около 400 дюлюма находяща се въ землището на село Богатово (Севлиевско) въ мѣстность „Хамадогру“, която жителитѣ на с. Ловнидолъ завладѣли и неоставяли довѣрителитѣ му да се ползуватъ отъ гората. Затова моли сждътъ да призове Ловнидолското Селско Общинско Управление и да го осжди да отстжпи на довѣрителитѣ му поменатата гора и да имъ заплати сждебнитѣ и за водение на дѣлото разноски. За доказателство прилага препись отъ актъ издаденъ отъ Севлиевский Окржженъ Сждъ на 1883 година на 20 Априлия, въ който е казано, че Юсеинъ Ефенди Мюфтиевъ продава на Илия Денчевъ и синъ една гора находяща се въ землището на село Богатово отъ около 400 дюлюма за двѣ хиляди лева, които си получилъ. — На исковото прошение на истеца Ловнидолското Селско Общичско Управление подало писменъ отвѣдъ, въ който възражава, че въпроснатa гора не се находи въ Богатовско землище, а въ Ловнидолско въ мѣстность „Лѣщени“, и че жителитѣ на село Ловнидолъ си ж владеятъ отъ древно врѣме, а продавача Мюфтиоглу никога не билъ ж владѣялъ, а само преди 20 години подигналъ искъ за гората срѣщу селото и искътъ му билъ отблъснатъ, като се уни-

чтожили тапиитѣ му, които му билъ издалъ несправедливо зетъ му Мехмедъ Ефенди Сеизоглу, който билъ тапуджия. Затова Богатовската община нѣмала право да му издава свидѣтелство, на основание на което е издаденъ представений крѣпостенъ актъ. За доказателство на възраженията си моли да стане дознание чрезъ околни люди и да се направи оглѣдъ на мѣстото. Севлиевский Окржженъ Сждъ глѣдалъ дѣлото на 26 Августъ 1885 година и постановилъ да се извърши дознание чрезъ околни люди, за да се константира, кому е принадлѣжала означената въ акта гора, названието на мѣстото и въ чие землище се намира. — Севлиевский Окр. Сждъ като разглѣдалъ дѣлото на 27-й Май 1886 год. и съ рѣшението си отъ 10 Юния с. г. No 46 осждилъ Ловнидолското Селско Общинско Управление да отстжпи на Илия Денчевъ и синъ корията наживаема Хамадогру състояща отъ 400 дюлюма и находяще се въ землището на село Богатово и за напредъ да не имъ препятствува въ владѣнието имъ. — Противъ това рѣшение Деню Колювъ и Минко Николовъ повѣренници на Ловнидолското Селско Общинско Управление подали въззивна жалба въ Руссенский Апелативенъ Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 25-й Августъ 1887 година и съ рѣшението си отъ 8-й Септемврия 1887 година No 116, като взелъ предъ видъ: 1-о) Искътъ на Илия Денчевъ и синъ отъ Ловечь, заведенъ срѣщу Ловнидолското Селско Общинско Управление, за да се осжди това послѣднето да имъ отстжпи въ свободно владѣние и ползуване гората отъ около 400 дюлюма, наживаема „Хамадогру“, находяща се въ землището на село Богатово, се основава на единъ актъ подъ Н-о 10, извършенъ презъ 1883 година отъ члена Нотариуса при Севлиевский Окр. Сждъ, споредъ който нѣкой си Хюсеинъ Ефенди Мюфтиевъ, отъ Севлиево, продалъ на Илия Денчевъ и синъ споменатата гора за двѣ хиляди лева; 2-о) Споредъ предписанието на чл. 528 отъ Временнитѣ Сждебни Правила, който е билъ въ сила при извършването на крѣпостния актъ, за който се спомена по-горѣ

и който членъ днесъ е замененъ съ 34-й членъ отъ закона за Нотариуситѣ, когато се извършва продажба на едно недвижимо имущество, продавачьтъ, ако не притѣжава документи, може да доказва своята правособственность върху му съ свидѣтелство, издадено отъ надлѣжната община, но въ този случай необходимо нуждно е да се извърши отъ компетентното лице или сждебно учреждение *обстоятелственна провѣрка* съ цѣль да се констатира правособственностьта върху имуществото на лицето, което желае отчуждаванието му; 3-о) Актътъ подъ No 10, възъ основание на който истцитѣ претендиратъ спорната гора отъ Ловнидолското Селско Общинско Управление, е извършенъ както и по-горѣ се спомена, презъ 1883 година, и отъ съдържанието му става явно, че е издаденъ само на основание едно свидѣтелство отъ Богатовската Община, съ дата 8-й Априлий 1883 год. *безъ да е ставало обстоятелственна провѣрка* споредъ както го изисква втората половина отъ чл. 528 отъ Временни Сждебни Правила, отъ което слѣдва, че е пренебрегнато предписанието на закона въ случаятъ, заради това и той, издадения по такъвъ начинъ актъ, неможе да има никаква сила и значение като оффициаленъ и неоспоримъ документъ за правособственность; 4-о) Отъ провѣркатѣ на акта, извършена отъ първостепенния сждъ, както и отъ мѣстното дознание става явно, че спорната гора отъ древно врѣме била въ владѣнието на жителитѣ отъ село Ловнидолъ, и че се называла не „Хама-догру“, а „Лещени“ при сжществуванието на които обстоятелства още повече се покъртва силата на акта представенъ отъ истцитѣ, а слѣдователно и правото имъ да искатъ спорната гора, като тѣхна собственность и 5-о) истцитѣ Илия Денчевъ и синъ, освѣнь акта подъ No 10 отъ 1883 година, непредставляватъ никакви други доказателсва за подкрѣпление на искътъ си; — отмѣнилъ рѣшението на Севлиевский Окржжепъ Сждъ отъ 27 Майя 1887 г. No 46 и отхвърлилъ искътъ на Илия Денчевъ и синъ. — Недоволни отъ това рѣшение Илия Денчевъ и синъ чрезъ повѣренникътъ си Христо Ивановъ

подали срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Руссенский Аппелат. Сѫдъ нарушилъ: 1) Чл. 72 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото приелъ свидѣтелски показания на околни люди за оборване съдържанието на единъ актъ извършенъ по установений редъ; 2-о) чл. 138 отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила защото не основалъ рѣшението си искючително възъ доказателствата представени отъ странитѣ и въпреки ст. ст. 525 и 528 отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила признаалъ, че обстоятелственната провѣрка на общинскитѣ свидѣтелства трѣбвало да да се вписва въ съдържанието на акта, когато противната страна не е представила никакво доказателство, че не е извършена такава провѣрка; 3-о) Ст. ст. 134 и 161 отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила и 26 отъ закона за дознание чрезъ околни люди, защото не издалъ рѣшението си съгласно съдържанието на представенитѣ документи и доказателства, а ги претълкувалъ въ противоположенъ смисль и значение: 4-о) Чл. 524 отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила и 31 отъ закона за Нотариуситѣ, защото не далъ пълното оффициално значение на документа на кассатора.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада на дѣлото, устнитѣ обяснения на повѣренника на кассатора и заключението на Помощ. Прокурора, за разрѣшение на това дѣло, взелъ въ съображение: 1-о) Тъй като привързанитѣ за обща потрѣба на градоветѣ и селата земли, мери, кории не се продаватъ нито купуватъ (чл. чл. 92 и 97 отъ законътъ за землитѣ), то и завладението имъ не сѫ били издавани и неможе да се издаджтъ документи освѣнъ извѣстнитѣ худутнаме (показание на предѣли); затова съгласно съ смисъла на 126 чл. отъ закона за земитѣ, кога стане нужда се доказватъ тия граници или кога трѣбва да се констатира дали едно мѣсто е земля оставено за обща потрѣба — единственно възможно и правомѣрно доказателство въ такива случаи е дознанието чрезъ околни люди. Слѣдователно оплакването на кассатора, че Руссенский

Апелативенъ Сѫдъ по това дѣло е нарушилъ чл. 72 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото допустналъ да се обори крѣпостний актъ на кассатора чрезъ показания на околни люди, е неосновательно; 1) Сѫщо така е неосновательно и оплакването на кассатора за нарушение чл. 138 отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила, защото съгласно съ смисъла на чл. 168 отъ сѫщитѣ правила, сѫдътъ е дъленъ да оцѣнява писменнитѣ актове спорѣдъ дѣйствувавшитѣ закони при издаването имъ, а пакъ Руссенский Апелативенъ Сѫдъ, както се види отъ съобразителната часть на рѣшението му, като сѫдъ по сѫщество, е констатиралъ, че при издаването на представений отъ кассатора крѣпостенъ актъ не е било испълнено предписанието на послѣднята часть отъ ст. 528 отъ Вр. Сѫдебни Правила; 3-о) Не е основателно и оплакването на кассатора за нарушение чл. чл. 134 и 161 отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила и 26 отъ закона за дознанието чрезъ околни люди, защото Руссенский Аппелат. Сѫдъ никакъ не се види да е извършилъ или претълкувалъ въ противенъ смисъль представеннитѣ документи и доказателства отъ сѫдящитѣ се по това дѣло; 4-о) Тъй сѫщо е неосновательно и оплакването на кассатора за нарушение чл. чл. 524 отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила и 31 отъ закона за Нотариуситѣ, защото предъ видъ на констатираното обстоятелство, че спорната кория е била земля оставена за обща потрѣба на жителитѣ на селото Ловнидолъ, той не е могълъ да вземе въ внимание представений отъ кассатора крѣпостенъ актъ за сѫщата тая земля (чл. чл. 92 и 97 отъ закона за землитѣ).

Водимъ отъ тия съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Хр. Ивановъ, повѣренникъ на Илия Денчевъ и синъ, срѣщу рѣшението на Руссенский Апелативенъ Сѫдъ отъ 8-й Септемврий 1887 година Н-о 116, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 66.

гр. София, 27 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на тринадесетий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ-Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло No 52 по описътъ за 1889 год., на Спасъ Цвѣтковъ, отъ гр. Татаръ-Пазарджикъ, съ Василъ Цвѣтковъ, отъ сѫщий градъ, за ниви и ловя. — Странитѣ неприсѫтствувахѫ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Василъ Цвѣтковъ отъ гр. Т.-Пазарджикъ съ прошение отъ 12 Мартъ 1887 год. ся потѫжилъ предъ Т. Пазарджикский Мировий Сѫдия срѣщу Спасъ Цвѣтковъ отъ сѫщи градъ за 5 ниви и 4 ловя, които той ги купилъ преди 21 година отъ отвѣтникътъ и отъ тогава до сега ги владѣялъ непрериво; заради това иска да се осѫди отвѣтникътъ да му отстѫпи казаннитѣ имущества и да не му препятствува въ владѣнието. Т.-Пазарджикский Мировий Сѫдия разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ и, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 26 Май 1887 година Н-о 396 осѫдилъ Спасъ Цвѣтковъ да предаде на Василъ Цвѣтковъ спорнитѣ 5 ниви и 4 ловя. — По въззивна жалба на Спасъ Цвѣтковъ това дѣло се разглѣдало и отъ Т.-Пазарджикский Окр. Сѫдъ, който като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си, отъ 10 Септемврий 1887 година No 219, подтвърдилъ напълно рѣшението на първата инстанция. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Т. Пазарджикский Окрѫженъ Сѫдъ Спасъ Цвѣтковъ е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се

оплаква, че по това дѣло Т. Пазарджикский Окр. Сѫдъ е нарушилъ: 1) Чл. чл. 1688, 1708, 1712 и 1713 отъ Гражданскитѣ Закони, защото е основалъ рѣшението си на показанията на приведенитѣ отъ истецътъ свидѣтели, които показания били противорѣчиви; 2) Чл. чл. 1 буква *а* и 22 буква *в* отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото невзелъ въ внимание заявлението му въ апелативната жалба, въ исковото прошение на истецътъ не е показана точно цѣната, понеже спорнитѣ имущества стрували повече отъ 1000 лева; 3) Чл. 48 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото не му е дадена възможность да докаже, че спорнитѣ имущества ги заложилъ съ записъ на истецътъ, Василъ Цвѣтковъ, а не му ги е продавалъ и който записъ се намира у истецатъ; 4) Чл. 78 отъ Гражданското Мирово Сѫдопризводство, защото не му е дадена възможность да предложи клѣтва на истецатъ —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощ. Прокурора, взе въ съображение: 1) Къмъ оплакването на кассатора, за гдѣто Т. Пазарджикский Окржженъ Сѫдъ е основалъ рѣшението си възъ противорѣчивитѣ показания на истецовитѣ свидѣтели, не ся отнясятъ 1688, 1708, 1712 и 1713 чл. чл. отъ Гражд. Отомански Закони, а се отнася 68 членъ отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, тъй като по дѣла отъ Маровата инстанция ся прилагатъ процесуалнитѣ закони отъ Гражд. Мирово Сѫдопроизводство, а не отъ Гражданскитѣ Отомански Закони. Но това оплакване неможе да бѫде основателно и за нарушение на 68 членъ отъ Гражд. Мирово Сѫдопроизводство, защото споредъ казаний членъ силата и достовѣрностьта на свидѣтелскитѣ показания се опредѣлятъ отъ Сѫдилищата по сѫщество и че ако сѫдътъ не е далъ на свидѣтелскитѣ показания такава сила и такова значение, каквато е претендирала една отъ странитѣ, то затова таз страна неможе да ся оплаква по кассационенъ редъ, тъй

като то ся отнася по сѫществото на дѣлото, което зависи напълно отъ оцѣнението на сѫдътъ по сѫщество; 2) Второто оплакване на кассатора сѫщо неможе да бѫде основателно, защото отъ производството на дѣлото ся вижда, че кассатора не ся е оплаквалъ въ аппелативната инстанция, че цѣната на искътъ неправилно е показана и че тя надминувала 1000 лева. А щомъ той не ся е оплаквалъ за това, то и Т. Пазарджикский Окр. Сѫдъ не е могълъ да наруши чл. чл. 1 буква *а* и 22 буква *в* отъ Гражд. Мирово Сѫдопроизводство, защото сѫдътъ не е можалъ да разрѣшава отъ себе си въпроси, които странитѣ не сѫ ги подигали; 3) 48 чл. отъ Гражд. Мир. Сѫдопроизводство предвижда, че истецътъ е длъженъ да докаже своя искъ, а отвѣтникътъ своитѣ възражения. Щомъ това е така, то при разглѣждание на дѣлото странитѣ сѫ длъжни да представятъ всичкитѣ си доказателства за подкрѣпление на своитѣ си права и на основание представенитѣ имъ доказателства сѫдътъ по сѫщество оцѣнява доказанъ ли е или не искътъ. Отлаганието обаче на засѣданието за другъ срокъ, въ който ся задължава една отъ сѫдящитѣ съ страни да представи нѣкои си допълнителни доказателства става само тогава, когато Сѫдътъ по сѫщество намѣри това за необходимо да направи и странитѣ немогѫтъ да се оплакватъ по кассационенъ рѣдъ, ако Сѫдътъ по сѫщество не е направилъ това. Заради това и третото оплакване на кассатора неможе да бѫде основателно; 4) Сѫщо е неоснователно и четвъртото оплакване на кассатора за нарушението на чл. 78 отъ Гражд. Мир. Сѫдопроизводство, за гдѣто Т.-Пазарджикский Окр. Сѫдъ не му е далъ възможность да предложи рѣшителна клѣтва на истецътъ, защото, както ся види отъ Производството на дѣлото, кассатора не е искалъ подобно нѣщо, а щомъ той не е искалъ, то и Сѫдътъ не е предложилъ отъ себѣ си клѣтва на противната страна, защото не е намѣрилъ това за нуждно, и Върховний Кассационенъ Сѫдъ нееднократно е пояснявалъ, че сѫдящитѣ ся страни немогѫтъ да ся оплакватъ за та-

кива нѣща, които тѣ не сж ги подигали за разрѣшение предъ апелативната инстанция. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Спасъ Цвѣтковъ, срѣщу рѣшението на Татарь-Пазарджиский Окржженъ Сждъ отъ 10 Септемврий 1887 година No 219, съ силата на 153 членъ отъ Гражданското Мир. Сждопроизводство, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 67.

Гр. София, 30 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на шестнадесетий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ. Прокурора А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло No 53 по описътъ за 1889 г., на Алишъ Алиевъ, отъ г. Руссе, съ Мехмедъ Юмеровъ Хатибооглу, отъ сжщий градъ, за 350 гроша стойность на едно лозе и 350 лева разноски за обработване на сжщото лозе. — Странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 25-й Юлий 1887 год. Мехмедъ Юмеровъ Хатибооглу, житель на гр. Руссе подалъ на Руссенский Градский Мировий Сждия прошение, въ което казва, че като се поминалъ Махмедъ Алиевъ, който му билъ длъженъ 500 гроша, братъ му Алишъ Алиевъ му предложилъ да купи келемето, находяще се въ Ени Астарджискитѣ лозя на градъ Руссе състояще отъ 2 ½ дюлюма, което му било

останало въ наслѣдство отъ покойний му братъ. Той купилъ келемето за 350 гроша и получилъ още 150 гроша на лични пари, и така се издължилъ дългътъ. Келемето той насадилъ на ново и го направилъ ново лозье, което му станало за 2850 гроша, но се явили други наслѣдници и съ рѣшение на Руссенский Мюфтия препись отъ което представя завладѣли лозьето. За това моли Сждията да призове рѣченний Алишъ и да го осжди да му заплати суммата 2850 гроша и сждебнитѣ разноски. За доказателство посочва свидѣтели.— Руссенский Градский Мировий Сждия разглѣдалъ дѣлото на 26 Августъ 1887 год. и съ рѣшешението си отъ сжщий день, осждилъ Алишъ Алиевъ да заплати на Мехмедъ Юмеровъ Хатибооглу 350 гроша, а другата часть отъ иска на послѣдний отхвьрлилъ като бездоказателна. Недоволенъ отъ тая послѣдня часть на рѣшението на Руссенский Градский Миравий Сждия Мехмедъ Юмеровъ Хатибооглу подалъ срѣщу него Апелативна жалба въ Руссенский Окр. Сждъ, който съ рѣшението си отъ 12 Декемврий 1887 год. No 213, като взелъ предъ видъ: 1) Че въпростното лозе е било продадено на истеца Мехмедъ Юмеровъ Хатибооглу отъ отвѣтника Алишъ Алиевъ и отъ послѣ отнето отъ него (истеца) пакъ отъ сжщия Алишъ Алиевъ, нъ като настойникъ на братовия си синъ, се доказва, както отъ представенното по дѣлото сждебно рѣшение на Руссенский Окр. Мюфтия и свидѣтелскитѣ показания, така и отъ самопризнанието на отвѣтника Алишъ Алиевъ; 2) Че лозьето като се е продало на истеца Мехмедъ Юмеровъ Хатибооглу е било келемле и отъ послѣ се е подобрило съ обработванието му отъ истеца, се доказва отъ распитанитѣ въ сждебното засѣдание на 14-й Октомврий т. г. свидѣтели Стефанъ Гирдапски и Кара Сали Мехмедовъ, отъ показанията на които се констатирва, че истеца Мехмедъ Юмеровъ Хатибооглу като купилъ келемлето уравнилъ го, понеже имало табия и чаджри презъ послѣднята Русско-Турска война и посадилъ празднитѣ мѣста отново съ лози; 3) Че споредъ рапортътъ на вѣщитѣ людие по дѣлото, както

и отъ тѣхнитѣ устни обяснения дадени въ Сждътъ се доказва, че истеца Мехмедъ Юмеровъ за подобрението на лозьето въ продължение на 7 години е похарчилъ една сумма отъ 402 лева и 50 стотинки; 4) Че отъ показанията на свидѣтелитѣ и отъ заключението на вѣщитѣ люди се доказва и това обстоятелство, че истеца Мехмедъ Юмеровъ не се е ползувалъ отъ лозьето презъ врѣмето, когато е било въ негово владѣние, понеже го билъ градъ и въ послѣднята година, когато трѣбвало да се ползува било отнето отъ него; — осждилъ Алишъ Алиевъ да заплати на Мехмедъ Юмеровъ Хатибооглу 350 гроша стойностьта на лозьето и 350 лева разноски станали за обработване на сѫщото лозье и 43 лева сждебни и за водение на дѣлото разноски. — Недоволенъ отъ това рѣшение Алишъ Алиевъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ Кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Руссенский Окр. Сждъ нарушилъ: 1) Ст. ст. 322, 323, 324 и 936 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото имало вече по дѣлото издадено вѣрозаконно рѣшение отъ Руссенский Мюфтия, което било влѣзало въ законна сила и било задължително за двѣтѣ сждящи се страни; 2) Чл. чл. 1, 2 и 3 отъ закона за домашнитѣ актове, защото купувачьтъ на лозьето Мехмедъ Хатибовъ не билъ постѫпилъ съгласно съ тия членове, за да запази интересьтъ си, за това не билъ въ право да претендира разноски; 3) Чл. чл. 22, 48 и 49 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, защото, ако купувачьтъ на лозьето не билъ знаялъ, че недвижимъ имотъ на малолѣтни не може да ся продава, то кассатора не билъ виновенъ да отговаря на разноскитѣ му. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ и заключението на Помощникъ Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) Духовнийтъ Сждъ на Мюфтийтъ не е обязанъ да се ржководи отъ правилата за Гражданското Сждопроизводство на Общитѣ Сждове; слѣдователно въ настоящий случай не може да се допустне, че представенното

отъ истеца рѣшение на Руссенский Мюфтия е влѣзло въ законна сила съгласно съ чл. чл. 322, 323 и 324 отъ Врѣм. Сжд. Правила. За това оплакването на Кассатора за нарушение на тия членове, както и на чл. 936 отъ Врѣм. Сждебни Правила е неоснователно; 2) Общо правило е, че никой нѣма право да се обогатява незаконно за смѣтка на другиго. Въ настоящий случай както е установено предъ Сждътъ по същество купувачьтъ на лозьето Мехмедъ Юмеровъ Хатибооглу е билъ измаменъ отъ кассатора, който му продалъ чуждо лозе за 350 гроша и за подобрението на което, той расходвалъ извѣстна сумма, за която Руссенский Окр. Сждъ е осждилъ кассатора. А пъкъ послѣднийтъ се оплаква, че тоя Сждъ билъ нарушилъ членове 1, 2 и 3 отъ закона за Домашнитѣ актове, което оплакване очевидно е не само неоснователно, нъ и неумѣстно; 3) Сщо общо правило е, че който нанесе съ своитѣ дѣйствия вредъ на другиго длъженъ е да му заплати сторений вредъ. По настоящето дѣло, както се види отъ обстоятелствата му, кассатора чрезъ продаване чуждо лозе е станалъ причина да понесе истеца Мехмедъ Юмеровъ Хатибооглу извѣстна загуба, за която Руссенский Окр. Сждъ го осжда да я заплати на послѣдний. Слѣдователно, нѣма никое законно основание да ся признае, че въ тоя случай сж нарушени чл. чл. 22, 48 и 49 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство. —

Водимъ отъ горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Алиша Алиевъ срѣщу рѣшението на Руссенский Окр. Сждъ отъ 12 Декемврий 1887 година No 213, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 68.

Гр. София, 30 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на шестнадесетий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесетъ и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло No 54 по описътъ за 1889 год., на Димитръ Г. Казанакли, повѣренникъ на Величко Камбосевъ, отъ гр. Разградъ, съ Димитръ В. Доньоглу, отъ сѫщий градъ, за затваряние врата и прозорецъ. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствуваха само Гаврийлъ Орошаковъ и Іовъ Титоровъ, повѣренници на кассатора Величко Д. Камбосевъ. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: Съ прошение отъ 23 Май 1886 година до Разградский Мировий Сѫдия Величко Д. Камбосевъ, изъ гр. Разградъ, сѫ потѫжилъ срѣщу Димитръ В. Доньоглу, изъ сѫщий градъ, че безъ негово позволение отворилъ изново врата и единъ прозорецъ на особений му пѫть, койтоималъ нарочно оставенъ за минване до въ кѫщи, понеже му сѫ напомнило отъ страна на Градското Общинско Управление да не прави врата изново, а той (отвѣтника) не искалъ да познава нищо; затова истеца молилъ сѫдията да призове Димитръ В. Доньоглу и да му ся запрети спорѣдъ закона да не отваря изново врата на този пѫть, като ся осѫди да заплати сѫдебнитѣ и за водение на дѣлото разноски. Разградский Мировий Сѫдия, като направилъ по молба на истеца преглѣдъ на мѣстото и изслушалъ по дѣлото обясненията на странитѣ, представлявани чрѣзъ повѣренници, съ рѣшението си отъ 10 Юлий 1886 година No 440 отхвърлилъ

искътъ на истеца като недоказанъ. По въззивна жалба на Димитръ Г. Казанакли, повѣренникъ на Величко Д. Камбосевъ това дѣло е разглѣдано и отъ Разградский Окр. Сждъ, който по искането на въззивника като извършилъ дознание чрезъ околни людие, съ рѣшението си, отъ 17 Октомврий 1886 год. No 97 отмѣнилъ напълно рѣшението на Разградский Мировий Сждия отъ 10 Юлий 1886 година No 440 и осждилъ Димитръ В. Доньоглу да си затвори прозореца и вратата отворени къмъ частната и собственна на Камбосева улица, находяща се въ гр. Разградъ между Николай Христовъ, Величко Д. Камбосевъ и Доньоглу. Това рѣшение на Окржжний Сждъ, Василъ С. Икономовъ, повѣренникъ на Димитръ В. Доньоглу, обжалвалъ съ кассационна жалба предъ Върховний Кассационенъ Сждъ, който съ рѣшението си отъ 22 Юлий 1887 година No 176 като призналъ, че по това дѣло е нарушенъ чл. 90 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство отмѣнилъ рѣшението на Разградский Окр. Сждъ отъ 17 Октомврий 1886 год. No 97 и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, испратилъ въ сжщий сждъ. Разградский Окр. Сждъ, като разглѣдалъ изново това дѣло въ присжтствието на явившитѣ сж отъ двѣтѣ страни повѣренници и извършилъ по него оглѣдъ възъ мѣстото, съ рѣшението си 27 Ноемврий 1887 год. No 109, като взелъ предъ видъ: 1) че Величко Камбосевъ, изъ гр. Разградъ, е заявилъ искъ срѣщу Димитръ Доньоглу, изъ сжщий градъ, че послѣдний отворилъ прозорецъ и врата на негова собственна улица която билъ оставилъ да минува за въ кжщата си; 2) Отъ направенното мѣсто дознание се доказва, че спорната улица, е била въ владѣние на Кара-Пея, който е билъ предишния владѣтель на кжщата, която притѣжава съ крѣпостенъ актъ Величко Камбосевъ, (истеца); 3) Отъ направения прегледъ на спорната улица, както и отъ провѣрката на крѣпостний актъ подъ No 150 отъ истеца Камбосевъ се констатира, че спорната улица невлиза като собственность на Величко Камбосевъ, а между другитѣ гра-

ници на кѫщата му, спорната улица е указана граница, слѣдователно неможе да се счита като часть отъ собственния му дворъ, а е обща улица на сичкитѣ съсѣди, които я окржаватъ, тъй като акта представенъ отъ Камбосева необема и тази улица и 4) Че искането на отвѣтника да му заплати противната страна за водение на дѣлото е основателно и подлѣжи на удовлетворение; — подтвърдилъ напълно рѣшението на Разградский Мировий Сѫдия отъ 10 Юлий 1886 година No 440 и осѫдилъ Величко Камбосевъ да заплати въ полза на хазната 10 лева сѫдебно мито и 24 лева за 24 неплатени призовки; така сѫщо да заплати на Димитръ Доньоглу 32 лева за водение на дѣлото. Срѣщу това рѣшение на Разградский Окржженъ Сѫдъ, Димитръ Г. Казанакли, повѣренникъ на Величко Камбосевъ, подалъ кассационна жалба, въ която като поводъ да се отмѣни казанното рѣшение на Окр. Сѫдъ мѣжду друго посочва, че по това дѣло Разградский Окр. Сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 1219 и 1220 отъ Гражданский Законъ защото имало документи които доказвали, че спорната улица не е общъ пѫть, а частно имущество на Николай Христовъ и Величко Камбосевъ, който замѣстява Кара-Пея Николовъ, което сѫ доказвало и отъ направенното по дѣлото дознание чрезъ околни людие.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото устнитѣ обяснения на Г. Орошаковъ и І. Титоровъ, повѣренници на В. Камбосевъ и заключението на Помощникъ Прокурора, за да разрѣши това дѣло взе въ съображение: Предмѣтъ на искътъ по това дѣло, както се вижда отъ съдържанието на исковото прошение, състои въ това: да ся запрети на отвѣтника да не отваря врата и прозорецъ на собственнийтъ пѫть, който истеца ималъ за мунувание до въ кѫщата си. За доказателството на искътъ си, истеца е прибѣгналъ къмъ дознанието чрезъ околни люди и при това още е представилъ крѣпостенъ актъ подъ No 150 извършенъ предъ Нотариуса при Разградский Окр. Сѫдъ на 6 Септемврий 1883 год., чрезъ който притежава кѫщата, продадена нему отъ бившия ѝ при-

тѣжатель Кара-Пею Николовъ. Отъ произведеното по това дѣло на 22 Септемврий 1886 година дознание, а именно отъ показанията на распитанитѣ околни люди ся вижда, че въпросниятъ пѫть, наречень улица, *не е общъ пѫтъ*, а *частно притѣжание*, *особенъ пѫтъ* на Николай Христовъ и Величко Камбосевъ, който замѣстява Кара-Пея Николовъ, бившия притежатель на кѫщата. Окрѫжний Сѫдъ, както се вижда отъ съобразителната часть на рѣшението му, като констатира отъ една стърна, че спорната улица е била въ владѣнието на Кара-Пея, прежния ступанинъ на кѫщата, която съ крѣпостенъ актъ притѣжава Величко Камбосевъ (истеца), отъ друга страна, при оцѣняването на казанний актъ намира, че въпросната улица е обща и неможе да се счита като часть отъ собственния дворъ на Камбосевъ, — нѣщо което явно противорѣчи на онова, което се установява отъ дознанието чрезъ околни люди, които сѫ показали, че казанната улица не е обща, *а частно притѣжание* на Н. Христовъ и В. Камбосевъ. Това като е тъй, то оплакването въ този случай на кассатора за нарушението на чл. 1219 и 1220 отъ Гражданский Отоманский Законъ е основателно, и това нарушение е сѫществено. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Разградский Окр. Сѫдъ, отъ 27 Ноември 1887 година No 109, защото сѫ нарушени чл. чл. 1219 и 1220 отъ Гражд. Закони, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да се испроводи въ сѫщий Сѫдъ. —

Рѣшение, №. 69.

гр. София, 30 Мартъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касса-

ционенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на шестнадесетий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Попощ. Секретатьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло No 287 по описътъ за 1889 год., на Общината на с. Бей-Кьой, Сърнено-Горска Околия, съ общината на с. Автоево, сѫщата околия, за мера и орманлѫкъ. — Странитѣ присѫтствуваха и двѣтѣ. Романъ Сочински, повѣренникъ на Общината Бей—Кьой и Іовъ Титоровъ, повѣренникъ на селото Автоево. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Общината на с. Бей-Кьой (Сарѫ Ибри), Сърнено-Горска Околия, съ прошение отъ 6 Мартъ 1888 год. до Пловдивский Окр. Сѫдъ заявила, че въ землището на селото ѝ се намирало отъ памти вѣка една мѣстность „Юркуденъ Кория“ — мера и орманлѫкъ, която всѣкога е била исключително притѣжание на Общината на с. Сарѫ-Ибри, която община по настоящемъ е унищожена и съединена въ едно съ общината на с. Бей-Кьой; обаче общината на с. Автоево, Сърнено-Горска Околия, въ пѫслѣдню врѣме несправедливо си позволява да пуска добитъкътъ си и да сече дърва въ горѣспомѣнатата мѣстность; заради това иска да се запрети на Общината на с. Автоево да се ползува отъ мѣстностьта „Юркуденъ-Кория“ и да се припознай, че само тя—Общината на с. Бей-Кьой има исключително право на ползование отъ мерата и орманлѫкътъ на спорната мѣстность. Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ, разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ изслушалъ обясненията имъ и, като призналь, че общината на с. Сарѫ-Ибри ся е слѣла съ общината на с. Бей-Кьой и сега тия двѣ села съставляватъ една Община съ една обща мера и че Общината на с. Автоево не е имала никакво право да се ползува задружно отъ мерата на с. Сарѫ-Ибри, то съ рѣшението си.

отъ 14 Маий 1888 год. No 119, призналъ на с. Бей-Кьовската Община исключителното право на ползувани върху корията и мерата, находящи се въ землището на сжщето село съ граници: Отъ къмъ Сарж-Ибриското дере — Ливадитѣ, отъ къмъ Чирпанский пжть — Чалжчлийскитѣ ниви, Чалжчлийский бейский пжть, Пловдивский пжть и Автоевски ниви задъ пасището „Елли-Тепе“и осждилъ Общината на с. Автоево, да заплати на Общината на селото Бей-Кьой 449 лева сждебни и за водение на дѣлото разноски и за призовки 18 лева. Срѣщу това рѣшение на Пловдивский Окр. Сждъ, Общината на с. Автоево е подала възивна жалба и при разглѣжданието на това дѣло отъ Пловдивский Аппелат. Сждъ, повѣренникътъ на Общината на с. Автоево е подигналъ „отводъ“ за прекращение на дѣлото безъ да се рѣшава то по сжщество, съгласно 237 ст. п. 4 отъ Врем. Сжд. Правила, защото Общината на с. Бей-Кьой немала така називаемата liditimatio activa, слѣдователно нѣмала право да ся явява като истецъ по настоящето дѣло, понеже спорното мѣсто се впадало въ замлището на с. Сарж-Ибри, както това и самата истцова страна въ исковото си прошение признава, а това послѣдното с. Сарж-Ибри не било слѣто съ Общината на с. Бей-Кьой. Пловдивский Окр. Сждъ ся е произнесълъ върху подигнатий „отводъ“ съ опредѣление, отъ 10 Октомврий 1888 год. No 290, като прекратилъ заведеното производство по това дѣло, понеже призналъ, че Общината на с. Бей-Кьой нѣмала право да завѣжда искъ за мѣра и орманлжкъ, който принадлѣжалъ на друго село. Недоволна отъ това опредѣление на Пловдивский Аппелат. Сждъ Общината на с. Бей-Кьой е подала въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която между другото се оплаква, че по това дѣло Пловд. Аппелат. Сждъ е нарушилъ ст. ст. 235 п. 4 отъ Врем. Сжд. Правила, защото въпросътъ има ли право селото Бей-Кьой да иска мерата и орманлжкътъ на бившето село Сарж-Ибри, което фактически било слѣто съ Общината на с. Бей-Кьой е възражение по сжществото на

дѣлото и трѣбвало е да се разрѣши заедно по сѫществото на дѣлото, а не по отводъ, въ̀ъ основание горѣказаннитѣ членове. --

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившета ся страна и заключението на Помощ. Прокурора взе въ съображения: 1) 235 ст. п. 4 отъ Вр. Сѫд. Правила предвижда, че отвѣтникътъ може да предяви отводъ, безъ да даде обяснения по сѫществото на дѣлото, *„когато искътъ е предявенъ отъ лице което нѣма право да ище и да отговаря въ Сѫдътъ.“* Предвидений въ тоя пунктъ отводъ ся разумѣва такавзи случай, когато отвѣтникътъ утвърждава, че искътъ е предявенъ отъ лице, което *лично* нѣма право да ище и да отговаря предъ Сѫдътъ; и само въ таквази смисълъ предъ предявений отводъ се разрѣшава отдѣлно отъ сѫществото на дѣлото съ особенно опредѣление, както това предвижда 238 ст. отъ Вр. Сѫд. Правила. Но когато отвѣтникътъ утвърждава, че самото право на искъ принаднѣжи не на истецътъ, а на друго лице, то такова едно утвърждение не е отводъ съгласно 235 ст. п. 4 отъ Вр. Сѫд. Правила, а е *възражение* и трѣбва да се разрѣши заедно съ сѫществото на дѣлото, тъй като правото на искъ е тѣсно свързано съ правовитѣ отношения на странитѣ, между които е възникналъ искътъ по спорътъ и се намира въ свързка съ разяснението на това право, за което е възникнълъ искътъ. Щомъ това е така, то Пловдивский Аппелат. Сѫдъ, като е разрѣшилъ по това дѣло съ особенно опредѣление, независимо отъ сѫществото на дѣлото, подигнатото отъ Общината на с. Автоево възражение, че селото Бей-Кьой нѣмало право да завежда искъ за мреа и орманлѫкъ, които принадлежали на друго село — Сарѫ-Ибри, то съ това си дѣйствие той неправилно е приспособилъ 235 ст. п. 4 отъ Времен. Сѫдебни Правила и оплакването на кассатора по тоя въпросъ е основателно. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассац. Сѫдъ **опредѣлява:** Опредѣлението на

Пловдивский Аппелат. Сѫдъ отъ 10 Октомврий 1888 год. No 290, защото е нарушена ст. 235 отъ Временнитѣ Сѫдебни Привила, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да ся отмѣни и дѣлото, за да ся разглѣда по сѫщество, да се испрати въ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ. —

Рѣшение, № 70.

гр. София, 3 Априлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесетий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло Н-о 55 по описътъ за 1889 год., на Хаджи Майрамъ Хаджи Агоповица, ж. отъ гр. Шуменъ, съ синдикатътъ по несъстоятелностьта на Оханезъ Хаджи Гарабетовъ, ж. отъ сѫщий градъ и съ наслѣдницитѣ на сѫщий, за една кѫща. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 30 Октомврий 1886 год. Кирилъ Божиловъ, повѣренникъ на Хаджи Майрамъ Хаджи Агоповица, жит. на гр. Шуменъ, подалъ на Шуменский Окр. Сѫдъ прошение, въ което казва, че баща на довѣрителката му Хаджи Гарабетъ купилъ кѫщата на братия Нахабетови и ѫ предалъ ней, като зестра, като ѝ далъ домашенъ актъ, ѝъ слѣдъ смъртьта му той билъ обявенъ несъстоятеленъ и кредиторитѣ му турили подъ запоръ и тая Хаджи Майрамина кѫща, находяще ся въ гр. Шуменъ, въ армянската часть подъ Н-о 807. — Затова моли Сѫдътъ да

спре проданьта на кжщата и като призове синдицитѣ Димитръ Радушевъ и Ефтимъ Харитовъ и като наслѣдници Хаджи Харопсима Хаджи Гарабетовица и Хаджи Елмазъ Хаджи Гарабетова, да признае довѣрителката му за стопанка на помѣната кжща. За доказателство посочва свидѣтели и прилага помѣнатий домашенъ актъ съ дата 30 Мартъ 1884 год., въ който Хаджи Гарабетъ Кихаевъ удостовѣрява, че прѣди $3^1/_2$ год. купилъ за дъщеря си Хаджи Мариама Хаджи Гарабетова Хаджи Агоповица една кжща подъ Н-о 807, находяще се въ гр. Шуменъ въ армянската часть за 7400 гр. и се задължава да извърши всичко за издавание продавателенъ законенъ актъ върху помѣнжтата му дъщеря Хаджи Мариама, когато тя го иска. — Шумненский Окр. Сждъ, като разглѣдалъ дѣлото на 31 Мартъ 1887 год., съ рѣшението си отъ 14 Априлий с. г. Н-о 23, отхвърлилъ искътъ на Хаджи Майрамъ Хаджи Агоповица, като недоказанъ. — Послѣднята подала срѣщу това рѣшение въззивна жалба въ Руссенский Аппелат. Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 24 Септемврий 1887 год. и съ рѣшението си отъ 5 Октомврий с. г. Н-о 129, като взелъ предъ видъ: а) както се вижда отъ исковото прощение на Хаджи Майрамъ Хаджи Агоповица, съ дата 28 Октомврий 1886 год., тя претендира, че кжщата подъ Н-о 807, находяща се въ Арменската махала на градътъ Шуменъ, съпредѣлна съ кжщата на Хаджи Гарабетъ на Агопъ Игриоглу и общий пжть, — която кредиторитѣ на баща ѝ Хаджи Гарабетъ (обявенъ слѣдъ смъртьта му за несъстоятеленъ) вписали въ массата на дѣйствителния имотъ на този послѣдния, — е нейна собственность, добита чрезъ подарявание при омжжванието ѝ и по тая причина моли да се отпише отъ массата на дѣйствителния имотъ на обявения въ несъстоятелность Хаджи Гарабетъ; б) Дѣйствително, че споредъ предписанието на чл. 263 отъ Търговския Законъ недвижимитѣ имоти добити отъ съпругата на несъстоятелния по *прика* (вестра) подарявание или наслѣдие по завѣщание или по закона, както и онези, които сж купени отъ нея и въ нейно име съ пари, происходящи отъ

реченитѣ наслѣдия и подарявания, оставатъ въ пълно нейно владѣние и ползуване на правособственность, т. е. не влизатъ въ массата, нъ за туй пъкъ тя съпругата на несъстоятелния е длъжна да докаже това си право или чрезъ тефтеръ, или други достовѣренъ документъ, каквито мѣжду други могжтъ да бждатъ зестралнитѣ и подарителни актове, въ противенъ случай имуществото се счита за притѣжание на несъстоятелния, и, като такова влиза въ массата (чл. чл. 264, 265 и 266 отъ Търговский Законъ); в) Истцата Хаджи Майрамъ Хаджи Агоповица, за подкрепления на искътъ си представила предъ Шумненский Окр. Сждъ: едно удостовѣрение съ дата 31 Мартъ 1884 год., издадено отъ баща ѝ Хаджи Гарабетъ Кяхиевъ; г.) едно свидѣтелство съ дата 31 Мартъ 1887 год. издадено отъ Шумненското Градско Общинско Управление първиятъ, отъ които документи, оцѣненъ по процессуалнитѣ и материални закони, дѣйствующи при издаването му, неможе да се вземе въ внимание отъ Сждътъ, защото споредъ чл. 524 и 528 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, който били въ сила презъ 1884 год., всѣкой единъ актъ за подарявание, продажба и въобще за отчуждавание правото за собственность, трѣбвалъ да се извърши предъ надлѣжното окржжно Сждилище, а удостовѣрението представено отъ истцата, не само че не е извършено предъ Шумненското Окр. Сждилище, въ Окржгътъ на което се намира спорната кжща, нъ даже и подписа не е представенъ за завѣрявание за това то, удостовѣрението, неможе да се счита като зестраленъ или подарителенъ актъ. Сжщото „удостовѣрение“ неможе да бжде кфалифицирано и като домашенъ продавателенъ актъ, както иска да каже истцата, тъй като отъ съдържанието му не се вижда да има продавачъ и купувачъ, най необходимо условие при сключвание на подобенъ родъ договори; нъ даже и да бѣше на моментъ се приело за такъвъ по съдържание, той пакъ неможеше да бжде уваженъ отъ Сждилището, защото, както правилно разсжждава първостепенното Сждилище, въ съображенията си подобенъ родъ актове мо-

гать да бждать уважени споредъ закона за домашнитѣ актове, само ако сж сключени до 1 Януарий 1884 год., а пъкъ „удостовѣрението“, както се по-горѣ спомѣна носи дата 31 Мартъ 1884 год. и д) Свидѣтелството на Шумненската Община, което истцата представя тоже за подкрѣпление на правата си, върху секвестиранатата отъ синдикатото по несъстоятелността на Хаджи Гарабетъ Кяхиевъ кжща не може така сжщо да се вземе въ внимание, защото голия фактъ, че върху името ѝ стои записана спорната кжща въ емлячнитѣ книги на общината не е още доказателство, че тя владѣе тая кжща на основание правособственность; — потвърдилъ рѣшението на Шумненский Окр. Сждъ отъ 14 Априлий 1887 год. No. 23, а въззивната жалба на Хаджи Майрамъ Хаджи Агоповица, отхвърлилъ като неоснователна. — Послѣднята недоволна отъ това рѣшение подала срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Руссенский Аппелат. Сждъ е нарушилъ: 1) чл. чл. 31 и 34 отъ закона за Нотариуситѣ, 134, 139, 265, 528 отъ Временнитѣ Сжд. Правила, защото Сждътъ не взелъ въ внимание документитѣ, които доказвали правото ѝ на собственность върху спорната кжща; 2) чл. чл. 265 отъ Временнитѣ Сжд. Правила и членоветѣ на четвъртата глава I-й раздѣлъ, цѣла I-а глава отъ II-й раздѣлъ и други отъ Османски Граждански Закони, защото условието съ баща ѝ никой законъ не може да отмѣни и уничтожи, и продажбата на кжщата е дѣйствителна и извършена преди датата на записитѣ, по които кредиторитѣ иматъ да зиматъ; 3) Чл. 69 и цѣло IV-о Отдѣление на Търговский Законъ, защото съ частни документи доказвала собственността си, както и обстоятелството, че въ покупката на кжщата не сж влѣзли никакви пари принадлѣжащи на кредиторитѣ. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе съображение: 1) Кассаторката Хаджи Майрамъ Хаджи Агоповица, за доказателство на правото си на собственность върху спорната кжща е предста-

вила едно удостовѣрение подписано отъ покойнийтъ ѝ баща Хаджи Гарабетъ Кихаевъ, съ дата 30 Мартъ 1884 год., съ което удостовѣрява, че е купилъ спорната кѫща за дъщеря си Хаджи Майрама Хаджи Гарабетова Хаджи Агоповица и обѣщава да ѝ издаде законенъ продавателенъ актъ когато тя поиска; освѣнь това удостовѣрение тя е представила и едно свидѣтелство отъ Шумненската Община, за удостовѣрение, че спорната кѫща стои въ емлячнитѣ книги на общината записана на името на кассаторката. — Руссенский Аппелат. Сѫдъ, както се види отъ съобразителната часть на рѣшението му, е взелъ въ внимание и двата тия документи, нъ не е имъ далъ такава сила, каквато кассаторката мисли да иматъ. 524-й чл. отъ Времен. Сѫд. Правила, който е билъ въ сила, когато покойний Хаджи Гарабетъ е издалъ своето удостовѣрение (1884 год.) установлява, че актовете за всѣко отчуждение на правото на собственность, или на правото за ползуване отъ недвижимъ имотъ, трѣбва да се извършватъ въ подлѣжащий по мѣстото, гдѣто се намиратъ имотитѣ, Окржженъ Сѫдъ—отъ странитѣ лично или чрезъ повѣренници, нарочно за това упълномощени, слѣдователно дарението (зестрата), което покойний Хаджи Гарабетъ е давалъ на кассаторката и което е състояло въ недвижимъ имотъ (спорната кѫща), за да има законна сила трѣбало е да бѫде извършено въ подлѣжащий Окр. Сѫдъ, което нѣщо ясно е съзнавалъ и самъ дарителя и за това обѣщава, че е готовъ да издаде на кассаторката потрѣбний актъ, щомъ поиска тя това. Затова нѣма законно основание да се приеме представеното отъ кассаторката удостовѣрение, като доказателство за правото ѝ на собственность върху спорната кѫща. — Толкозъ по-малко може да послужи за това и представенното свидѣтелство издадено отъ Шумненското Общинско Управление за удостовѣрение, че спорната кѫща била стояла записана върху кассаторката въ емлячнитѣ книги на общината, тъй като тия даночни книги не се съставляватъ за констатирание правото на собственность върху недвижимитѣ имоти, а

само за знание лицата, които на каквото и да е основание, ще отговарятъ за сумматa, която се пада, като данькъ отъ имота. Слѣдователно, оплакването на кассаторката за нарушение чл. чл. 31 и 34 отъ Закона за Нотариуситѣ, 134, 139, 265, 528 отъ Временнитѣ Сждебни Правила е неоснователно; 2) Удостовѣрението, за което е дума въ предидящето съображение, като частенъ актъ неможе да има друго значение, освѣнъ на обѣщание и като такова не може да има сила на актъ за окончателно извършено отчуждение на правото на собственность върху недвижимъ имотъ, толкозъ повече, когато това е въ вредъ на трети лица. Затова оплакването на кассаторката за нарушение чл. 265 отъ Врем. Сжд. Правила и членоветѣ на четвъртата глава I-вий раздѣлъ, глава I-а отъ раздѣлъ II-ий и други отъ Османски Гражд. Закони е неоснователно. — 3) Тъй като представеното отъ кассаторката удостовѣрение е направено въ 1884 год., т. е. въ врѣмето, когато распорѣжданията на Търговский Законъ за доказване правото на собственность върху недвижимъ имотъ на единъ отъ съпрузитѣ въ случай на несъстоятелность на другийтъ не могжтъ да иматъ приложение въ настоящий случай, предъ видъ на чл. 524 отъ Врем. Сжд. Правила. —

Водимъ отъ горѣизложеното, Върховний Кассац. Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Хаджи Майрамъ Хаджи Агоповица, срѣщу рѣшението на Руссенский Аппелат. Сждъ отъ 5-й Октомврий 1887 год. No. 129, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 71.

Гр. София 3 Априлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассацио-

ненъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесетий Мартъ хилядо осемстотинь и осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло No 56 по описътъ за 1889 год., на Яковаки Р. Табаковъ, отъ гр. Сливенъ, съ Панайотъ Господиновъ, отъ сѫщий градъ, за вдигание запоръ, наложенъ върху едно дюкянско мѣсто. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото съ слѣдующитѣ: Панаиотъ Господиновъ отъ гр. Сливенъ, съ прошението отъ 1 Априлий 1887 год. ся потѫжилъ предъ Сливненский Мир. Сѫдия срѣщу Яковаки Р. Табаковъ, като излага, че тоя послѣдний по единъ испълнителенъ листъ издаденъ противъ Минчо Господиновъ секвестиралъ и далъ на публиченъ търгъ едно негово дюкянско мѣсто, находяще ся на „аба-пазаръ,“ половината на което мѣсто той притежава по наслѣдство отъ баща си, а другата половина по покупка; заради това иска да се осѫди Яковаки Р. Табаковъ да вдигне наложений запоръ върху спорното мѣсто и на сѫдебнитѣ и за водение на дѣлото разноски. Мировий Сѫдия разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ и като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 11 Юлий 1887 год. N-о 657, призналъ Панайота Господиновъ за притежатель на спорното дюкянско мѣсто и осѫдилъ Яковаки Р. Табаковъ да дигне наложений върху му запоръ. По възивна жалба на Яковаки Р. Табаковъ, това дѣло се разглѣдало и отъ Сливненский Окр. Сѫдъ въ присѫтствието на странитѣ, който като изслушалъ обясненията имъ и като призналъ, че истеца Панайотъ Господиновъ владель непрекѫснато 10 години спорното недвижимо имущество и че съгласно чл. 20 отъ закона за земитѣ той е станалъ пълноправенъ ступанинъ и на него, то съ рѣшението си, отъ 9 Ноември 1887 год. N-о 104 потвърдилъ рѣшението

на първата инстанция. Недоволанъ отъ това рѣшение на Сливненский Окр. Сждъ Яковаки Р. Табаковъ е подалъ въ Върховний Сждъ Кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Сливненский Окр. Сждъ призналъ на основание свидѣтелски показания частната продажба на спорното дюкянско мѣсто извършена мѣжду Минчо и Панаиотъ Господинови безъ да е билъ направенъ потрѣбний такриръ споредъ Оттоманский Законъ и второ защото е нарушилъ чл. 20 отъ законътъ за земитѣ, защото приложението на тоя членъ въ настоящий случай било неумѣстно тъй като препирнята е за градско стежяние, което споредъ Оттоманскитѣ Гражд. Закони, ся просрочва слѣдъ 15 год. владение.

Върховний Кассац. Сждъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1) Върховний Касац. Сждъ нееднократно е поясняваль, че и споредъ дѣйствувавшитѣ закони въ турско време продажбата за недвижимитѣ имущества безъ исключение ся считала валидна само тогава когато се направи „такриръ“ за нея предъ надлѣжний чиновникъ. По това дѣло щомъ Сливнен. Окр. Сждъ е констатираль че Панайотъ Господиновъ е купилъ по домашенъ редъ отъ брата си Минчо Господиновъ, половината отъ спорното дюкянско мѣсто, то той неправилно е призналъ станалата тѫзи продажба за валидна. При това още Сливненский Окр. Сждъ неправилно е приспособилъ по това дѣло чл. 20 отъ закона за земитѣ, като е призналъ, че спорѣдъ казаний членъ, Панаиотъ Господиновъ като е владѣлъ непрекъснато 10 години спорното дюкянско мѣсто е станалъ стопанинъ на него, тъй като спорното мѣсто е отъ категорията на недвижимитѣ имущества отъ пълна собственость и просрочието по такива искове ся реголира не отъ чл. 20 отъ закона за земитѣ, а отъ членъ 1660 отъ Гражданскитѣ Оттомански закони. —

Водимъ отъ горѣизложеннитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Сливненский Окр. Сждъ отъ 9 Ноември 1887 год. N-о 104,

защото е наруш̀енъ чл. 1660 отъ Гражд. Оттом. Законъ, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ Гражд. Миров. Сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ да ся испрати Сливненский Окр. Сѫдъ.

Рѣшение, №. 72.

Гр. София, 12 Априлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и вторий Мартъ хилядо осемстотинь и осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ. Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ А. Маноловъ гражданско дѣло No 280 по описътъ за 1889 год., на К. Помяновъ и Д. В. Македонски, повѣренници на Братия: Свѣщ. Иванъ, Михаилъ и Симиеонъ Икономови, отъ с. Изворъ, съ Министерството на Финансийтѣ, за 13 оки златенъ пѣсакъ. — Въ засѣданието странитѣ присѫтствуваха: Свѣщ. Иванъ и Михаилъ Икономови придружени съ повѣренницитѣ си Д. В. Македонски и К. Стоиловъ, когото послѣдния устно упълномощиха въ Сѫдътъ. Отъ страна на Министерството на Финансийтѣ явиха се правителствения адвокатъ — Алтѫновъ и Мишайковъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: на 29 Януарий 1883 г. К. Помяновъ и Д. Македонски, повѣренници на Священиѫ Иванъ, Михаилъ и Симеонъ Икономови, ж. на с. Изворъ, Радомирска околия, подали на Соф. Окр. Сѫдъ писово прошение, въ което казватъ, че въ селото Изворъ прѣди двѣ и половина години се намѣрила въ земята заровена една дѣлва (сѫсѫдъ) съ златенъ пѣ-

сакъ, който падналъ въ ржцѣ на Министерството на Финансийтѣ. Защото по общеприето правило стопанина на земята е съвремѣнно стопанинъ подъ землята и стопанинъ надъ землята и защото намеренитѣ съкровища въ земята принадлѣжатъ спорѣдъ повечето Европейски Закони исключително на притѣжательтъ на землята и само спорѣдъ нѣкои дава се една частъ на намервачитѣ, то молятъ Сѫдътъ да повика Министерството на Финансийтѣ и да го осѫди да имъ прѣдаде всичкий златенъ пѣсакъ, който своило безъ всѣко основание и да имъ плати сѫдебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. — Софийското Окржжно Управление въ отвѣтъ на това прошение съ писмо отъ 23 Мартъ 1883 год. N-о 3432 до Софийский Окр. Сѫдъ казва слѣдующето: при всичко че истцитѣ не доказватъ отъ кога, съ какви документи владѣятъ вопросната нива, нъ Министерството има свѣдение, че мѣстото, въ което се е намѣрило златото е било общественъ пѫть, а ако тоя пѫть е разработенъ отъ братия Икономови, въпрѣки 93 чл. отъ Закона за земитѣ, то на основание 135 чл. отъ Вр. Сѫд. Правила заявлява насрѣщенъ искъ за мѣстото и моли Сѫдътъ на основание ст. 237 п. 2 отъ сѫщитѣ Правила да се признае некопетентенъ да разглѣда настоящето дѣло, като неподсѫдно нему и да отблъсне искътъ на противната страна, като неправелно заведенъ, за да го завѣдатъ въ онзи Окржженъ Сѫдъ, гдѣто се намира имотътъ. — Софийский Окржженъ Сѫдъ глѣдалъ дѣлото на 23 Мартъ 1883 год. и съ опредѣлѣние отъ сѫщий день призналь, че искътъ на Свѣщеникъ Иванъ, Михаилъ и Симеонъ Икономови срѣщу Министерството на Финансийтѣ за 13 оки златенъ пѣсакъ, по причина на прѣдявление насрѣщенъ искъ за недвижимъ имотъ, находящъ се въ Кюстендилско Окржжие е неподсѫденъ на Софийский Окр. Сѫдъ. — Срѣщу това опрѣделение К. Помяновъ и Д. Македонски подали частна жалба въ Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, който съ опредѣлението си отъ 30 Маия 1883 год. мѣжду друго, като взелъ предъ видъ, че заявений насрѣщенъ искъ отъ Министерството на Финансийтѣ за

собственность на земята, въ която е намѣренъ златний пѣсакъ, трѣбва да бжде заявень съгласно 79 чл. отъ Вр. Сжд. Правила, а искътъ на братия Икономови споредъ 78 чл. отъ сжщитѣ правила, слѣдователно тѣ не могли да се съединятъ въ едно производство, защото пьрвиятъ се являвалъ като самостоятеленъ искъ, предмѣта на който се намира въ другъ сждебенъ Окржгъ,— отмѣнилъ казанното опрѣдѣление на Софийский Окр. Сждъ и му прѣдписалъ да разгледа дѣлото по сжщество. — Софийский Окржженъ Сждъ разглѣдалъ дѣлото на 30 Септемврий 1883 год. въ присжтствие на странитѣ и съ рѣшението си отъ 15 Октомврий 1883 г. N-о 332, като взелъ прѣдъ видъ, че мѣстото „Клисура“ въ което е намѣренъ златния пѣсакъ, е собственность на истцитѣ, което се видело отъ прѣдставеното отъ тѣхъ общинско свидѣтелство отъ село „Изворъ,“ — че намѣрениятъ пѣсакъ по родътъ си е сокровище (tresor), а сокровищата могатъ да се причислатъ къмъ дрѣвноститѣ, на основание чл. 3 отъ Устава за дрѣвноститѣ отъ 2 Сеферъ 1291 год. (1874 г.), осждилъ Министерството на Финансийтѣ да предаде на Священикъ Иванъ, Михаилъ и Симеонъ Икономови една трета (1/3) часть отъ намѣрениятъ златенъ пѣсакъ 13 оки въ натура и да имъ плати 211 лева сждебни разноски и 200 лева за водение на дѣлото. Срѣщу това рѣшение Софийското Окржжно Управление подало апелативна молба въ Софийский Аппелативенъ Сждъ; отъ своя страна и истцитѣ чрѣзъ повѣренницитѣ си подали въ сжщий Сждъ въззивна жалба, въ която се оплакватъ, че Окр. Сждъ неправилно приспособилъ чл. 3 отъ Устава за дрѣвноститѣ и молатъ да се признае всичкиятъ златенъ пѣсакъ за нихна собственность.—Софийский Аппелативенъ Сждъ глѣдалъ това дѣло на 2 Априлий 1884 год., когато прѣдставителя на хазната прѣдставилъ удостовѣрение N-о 1727 издадено отъ Кюстендилский Окр. Сждъ съ дата 22 Мартъ 1884 год., отъ което се види, че Кюстендилското Окр. Управление било завело прѣдъ тоя Сждъ Гражданско дѣло N-о 373/1883 год. срѣщу Иванъ Икономовъ, ж. отъ с. Изворъ, Радомирска Околия,

за своеволно присвоявание на едно правителственно мѣсто, гдѣто е билъ намѣренъ златниятъ пѣсакъ прѣзъ 1880 год. и помолилъ да се отложи дѣлото, до гдѣто се рѣши възбуденото въ Кюстендилский Окр. Сждъ дѣло. Сждътъ спрѣлъ разглѣжданието на настоящето дѣло за неопрѣделено врѣме до разрѣшение дѣлото заведено въ Кюстендилский Окр. Сждъ за мѣстото, въ което е намѣренъ златния пѣсъкъ. — Софийский Аппелативенъ Сждъ разглѣдалъ това дѣло на 21 Януарий 1885 година въ присжтствие на странитѣ и съ рѣшението си отъ 4 Февруарий 1885 No. 18 измѣнилъ рѣшението на Софийский Окр. Сждъ отъ 15 Октомврий 1883 год., като осждилъ Министерството на Финансийтѣ да предаде въ натура или да заплати въ стойность на братия Свѣщеникъ Иванъ, Михаилъ и Симионъ Икономови $^1/_3$ часть отъ 9 оки намеренъ златенъ пѣсакъ — именно 3 оки и да имъ заплати 152 лева и 28 ст. сждебни и за водение на дѣлото разноски. — И двѣтѣ сждящи се страни по това дѣло недоволни отъ туй рѣшение на Софийский Аппелативенъ Сждъ подали срѣщу него касационни жалби въ Върховний Касационенъ Сждъ, който съ рѣшението си отъ 10 Мартъ 1887 год. N-о 36, за нарушение чл. 3 отъ Устава за дрѣвноститѣ, отмѣнилъ потжженото рѣшение на Софийский Аппелативенъ Сждъ и испратилъ дѣлото въ сжщий Сждъ, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ. Софийский Аппелативенъ Сждъ разглѣдалъ това дѣло на 18 Септемврий 1887 г. въ присжствието на странитѣ, когато прѣдставителя на хазната прѣдставилъ: 1) актъ отъ 12 Юний 1880 год., съ който власта е взела златния пѣсакъ въ количество оки 9—261. $^{24}/_{60}$; 2) протоколъ отъ 20 Юлий 1883 год., съ който се свидетелствува, че златний пѣсакъ стопенъ далъ чисто злато килограма 11:30607; 3) прѣписъ отъ огледенъ протоколъ отъ 23 Май 1884 г. на Кюстендилский Окр. Сждъ за огледъ на мѣстото, по което е заведено гражданското му дѣло N-о 373 отъ 1883 год. между Кюстендилското Окр. Управление и Свѣщеникъ Иванъ Икономовъ; 4) прѣписъ отъ рѣшение на сжщий Сждъ постановено

по сѫщото дѣло отъ 13 Юний 1884 год. No 72, съ което рѣшение се отхвърля като неоснователенъ искътъ на Кюстендилското Окр. Управление срѣщу Свѣщеникъ Иванъ Икономовъ за присвоявание правителственно мѣсто — пжть; 5) Актъ отъ 6 Ноември 1884 год., съ който сѫ приети въ Банката килограма 11:30555 злато въ 9 кюлчета; 6) Отношение отъ Българската Народна Банка до Министра на Финансийтѣ отъ 30 Ноември 1884 год. No 6003, съ което му съобщава, че съгласно съ писмото му отъ 7 Ноември 1884 год. No 5641, кюлчетата злато се продало въ цѣна на монетний дворъ и чистото му произведение въ злиза на сумма 33861 златни лева 80 ст., отъ която сумма се спадатъ по претопявание и други разноски 6,162 лева 10 ст. и остатъка 27,699 лева 70 ст. остаятъ на разположение на Министерството; 7) Единъ планъ на мѣстото дето е намѣренъ златниятъ пѣсакъ. — Софийский Аппелативенъ Сѫдъ съ рѣшението си отъ 3 Октомврий 1887 год. No 170, — измѣнилъ рѣшението на Софийский Окр. Сѫдъ отъ 15 Октомврий 1883 год. Н-о 332 като осѫдилъ Министерството на Финансийтѣ да предаде въ притѣжание на Свѣщеника Иванъ, Михаилъ и Симеонъ Икономови читири оки триста двадесетъ и осемь и половина драма (4 оки 328½ драма) златенъ пѣсакъ, който билъ намеренъ въ тѣхното мѣсто, или же продажната му стойность 13,849 лева 85 ст. златни, а иска на истцитѣ за другата половина отъ златния пѣсакъ отхвърлилъ, като неоснователенъ. — Недоволни отъ това рѣшение и двѣтѣ сѫдящи се страни подали срѣщу него кассационни жалби въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 29 Мартъ 1888 год. Н-о 61 отмѣнилъ рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 3 Октомврий 1887 год. Н-о 170 за нарушение чл. чл. 265 отъ Вр. Сѫд. Правила, чл. 1 п. п. I-II-III отъ закона за землитѣ и 2 и 24 отъ Устава за дрѣвноститѣ отъ 2 Сеферъ 1291 год. (1874) и испратилъ дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ въ Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, който разглѣдалъ дѣлото на 28 Септемврий 1888 год.

и съ рѣшението си отъ 14 Октомврий 1888 год. Н-о 368 като взелъ предъ видъ: I) „Че отъ рѣшението на Кюстендилский Окржженъ Сждъ Н-о 72 отъ 13 Юний 1884 год. са доказва, че градината, въ която е намеренъ златния пѣсакъ, е частна собственность на истецатъ.— Възраженията на отвѣтникатъ, че въпросната градина е отъ този родъ земи на които собственникъ, съгласно Законътъ за земитѣ, е правителството, а лицето, което ги разработва е само владѣтель — тъй като не ся подкрѣпя съ доказателства, които да остановатъ това обстоятелство, то и неможе да се приеме за доказано; II) Отъ представенитѣ отъ правителственния адвокатъ документи въ засѣданието на 18 Септемврий 1887 г. а именно: Актътъ отъ 6 Ноемврий 1884 година съставенъ при отваранието на деветътѣ ключета златенъ пѣсакъ и отношението на Българската Народна Банка до Министерството на Финансийтѣ подъ Н-о 6003 отъ 30 Ноемврий 1884 год. са доказва, че количеството на намерениятъ златенъ пѣсакъ, който е билъ продаденъ чрезъ Българската Народна Банка, є било килограма 11.30555 и че отъ продажбата на този златенъ пѣсакъ е получено лева 33,861 и 80 стотинки. Заявлението на истцитѣ за че въпросниятъ златенъ пѣсакъ е билъ 13 оки неможе да се уважи, тъй като тѣ неподкрѣпятъ съ доказателства това свое заявление. Отъ обстоятелствата на дѣлото се вижда, че слѣдъ намерването на въпросния златенъ пѣсакъ, той (пѣсакътъ) е билъ развзетъ отъ разни частни лица — протоколъ отъ 12 Юний 1880 год. — и послѣ количеството което правителството е събрало отъ въпроснитѣ лица и което количество е било продадено посрѣдствомъ Българската Народна Банка, както се каза и по горѣ отъ предмѣтнитѣ документи ся доказва, че е било килограма 11.30555, за което количество сж получени лева златни 33,861 и 80 стотинки. Независимо отъ горнитѣ съображения, повѣренникътъ на истцитѣ Д-ръ К. Помяновъ, заяви въ сждебното засѣдание, че въ случай че Сждътъ признае, че тѣмъ принадлѣжи намереният златенъ пѣсакъ, тѣ нѣма да настояватъ да имъ

са предаде въ натура, но ще искатъ стойностьта, за която е билъ продаденъ; III) Че съгласно послѣдното рѣшение на Върховний Кассационенъ Сждъ по това дѣло Н-о 61 отъ 29 Мартъ 1888 год. Уставатъ за дрѣвноститѣ отъ 20 Сеферъ 1291 год. (1874 год.) трѣбва да се приспособи и приложи и за съкровищата; IV) Че съгласно чл. 3 п. 2 отъ този Уставъ (уставътъ за древноститѣ отъ 20 Сеферъ 1291 г.) собственникътъ на землята въ която е намѣрено съкровището има право на $^1/_3$ частьтъ (една трета часть) отъ намереното съкровище; V) Че отъ документитѣ, които се намиратъ въ дѣлото — писмо отъ Българската Народна Банка подъ Н-о 6003 отъ 30 Ноември 1884 год. до Министра на Финансийтѣ, наедно съ приложената къмъ него бѣлежка отъ 29 Ноември 1884 год. — ся доказва, че за продаването на въпросния златенъ пѣсакъ сж послѣдвали разноски само въ размѣръ на лева златни 162.10 стотинки — които като се спаднатъ отъ продажната стойность на златния пѣсакъ: Лева златни 33,861 и 80 ст., остава количеството лева златни 33,699 и 70 стотинки, отъ които една трета ($^1/_3$) часть трѣбва да се даде на истцитѣ, съгласно чл. 3 п. 2 отъ Уставатъ за дрѣвноститѣ отъ 20 Сеферъ 1291 година; VI) Че тъй като това рѣшение ся издава отъ части въ полза на едната и отъ части въ полза на другата страна, то съгласно ст. 974 отъ Вр. Сжд. Правила, направенитѣ сждебни разноски да останатъ за смѣтка на странитѣ, които са ги направили;“ — измѣнилъ рѣшението на Софийский Окр. Сждъ отъ 15 Октомврий 1883 год. Н-о 332, като осждилъ Министерството на Финансийтѣ да заплати на истцитѣ Свѣщеника Иванъ, Михаилъ и Симеонъ Икономови лева златни 11233 и 23 ст.—стойностьта на една трета отъ намереният златенъ пѣсакъ въ килограма 11.30555 равенъ на лева 33861 и 80 ст. слѣдъ като се спаднатъ разноскитѣ въ размѣръ на лева 162 и 10 ст. Сждебнитѣ и за водение на дѣлото разноски и за въ двѣтѣ инстанции оставатъ за смѣтка на странитѣ, които сж ги направили. — Недоволни отъ това рѣшение и двѣ-

тѣ сѫдящи се страни подали срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационни жалби. — К. Помяновъ и Д. В. Македонски като повѣренници на братия Свѣщеникъ Иванъ, Михаилъ и Симеонъ Икономови се оплакватъ, че по това дѣло Софийский Апелативенъ Сѫдъ: 1) Неправилно приспособилъ Уставътъ за дрѣвноститѣ отъ 20 Сеферъ 1291 год., защото намерений златенъ пѣсакъ билъ съкровище, а не дрѣвность и че тоя Уставъ е билъ единъ простъ правилникъ, а не законъ, който билъ даже отмѣненъ съ Врѣменнитѣ Правила за научни и книжовни предприятия, утвърдени съ указъ Н-о 40 отъ 16 Мартъ 1888 год; 2) Не взелъ въ внимание при рѣшение на дѣлото чл. 107 отъ Закона за землитѣ, който предоставя нормирането на съкровищата на законоизяснителнитѣ книги, споредъ които на правителството не са пада повече отъ една пета ($^1/_5$) часть отъ намереното съкровище; 3) Нарушилъ чл. 67 отъ конституцията, защото като е призналь, съгласно влезлото одавна въ законна сила рѣшение на Кюстендилский Окр. Сѫдъ отъ 13 Юний 1884 година Н-о 72, че мѣстото, гдѣто е намѣренъ златния пѣсакъ, е собственность на довѣрителитѣ имъ, ако е мислилъ, че забелѣжката къмъ чл. 107 отъ Закона за землитѣ е неприложима трѣбало тѣмъ да присѫди цѣлий златенъ пѣсъкъ съгласно чл. чл. 1248 и 1194 отъ Османскитѣ Граждански Закони. — Министерството на Финансийтѣ се оплаква, че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сѫдъ нарушилъ: 1) Прибавлението къмъ чл. 324 и чл. 138 отъ Вр. Сѫд. Правила, защото приелъ рѣшението на Кюстендилский Окр. Сѫдъ отъ 13 Юний 1884 год. Н-о 72 за встжпило въ законна сила по предмѣтъ неоспоряванъ отъ странитѣ и защото удовлетворилъ съ рѣшението си недоказаний искъ на другата страна въпрѣки съдържанието на представенитѣ документи. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣренницитѣ на странитѣ и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе предъ видъ: 1) Турскитѣ закони, които сѫ били въ

сила въ страната до освобождението и тия които сѫ останали въ сила и слѣдъ освобождението въ Княжеството, имать два разни източници; едни отъ тѣхъ произтичатъ отъ коранътъ и отъ списанията на неговитѣ тълкуватели, т. е. отъ свѣщенното мухамеданско право (шераатъ), а другитѣ не сѫ друго освѣнъ Султански заповѣди (Хати Хумаюнъ) и везирски повеления (емръ). Затова както законътъ за поземелната собственность или за собственостьта върху земли отъ 7-й Рамазанъ 1274 година, така и уставътъ за дрѣвноститѣ отъ 20 Сеферъ 1291 година, една часть отъ распорежданията на който (именно за сѫкровищата — trésors) изменяватъ и допълняватъ 107 чл. отъ закона за собственостьта върху земли, има сила на законъ, който нормира известни граждански правоотношения, които възникнуватъ въ случай на намиране лѣжаще въ землята съкровище; за това никакъ неможе да се допусне, че Врѣменнитѣ Правила за научни и книжовни предприятия, утвърдени съ указъ No 40 отъ 16 Мартъ 1888 година, отмѣняватъ въ нѣкое отношение правилата за съкровищата на турский уставъ за древноститѣ отъ 1291 година. По напредъ, по силата на 107 чл. отъ закона за собственостьта върху земли нормирането на гражданскитѣ правоотношения въ случай на намиране древни и нови монети и въобще различни съкровища (имание) е ставало споредъ священото мухамеданско право (законноизяснителнитѣ книги); нъ съ распорѣжданията на сѫщи предмѣтъ, поместени въ Уставътъ за дрѣвноститѣ отъ 1291 година, отмѣнена е вече казаната послѣдна часть на 107 чл. отъ Закона на собственостьта върху земли. Съгласно съ тоя послѣдний Законъ и Уставътъ за дрѣвноститѣ отъ 1291 г. предвижда разнитѣ категории поземелна собственность и съгласно съ това опредѣля правата на заинтересованитѣ лица въ случай на намиране съкровище (tresors — имание), лѣжаща въ землята. Чл. 2 отъ Уставътъ за дрѣвноститѣ, и монетитѣ т. е. съкровищата (trésors—имание) уподоблява на дрѣвности, а чл. 3 отъ сѫщий Уставъ прогласява общо правило,

че всѣка дрѣвность (слѣдователно и съкровище— trésor—иманье), което е още ненамерено (лежаще въ землята), *въ каквото мѣсто* и да се намира, принадлѣжи на правителството. Сѣтне вече втората часть на сжщий членъ распорѣжда една трета часть отъ найденото съкровище да взема правителството, една трета да се даде на намѣрвача и една трета на *собственника* на землята, а ако намервача е и собственикъ на землята двѣтѣ трети части да се даджтъ нему, а едната трета взема правителството. А спорѣдъ 5 членъ отъ сжщий Уставъ, това расподѣление ще се прави, по усмотрение на правителството, или въ натура или въ пари. Тѣзи дѣлове се даватъ когато дрѣвностьта или съкровището е найдено съ знанието на правителството (чл. чл. 4 и 25 отъ сжщий Уставъ), нь ако намервача не предизвѣсти правителството, зема му се една четвьртьта часть отъ найденото съкровище независимо отъ частьта, която се пада на правителството (чл. 25); ако ли пакъ намѣрвача е търсилъ дрѣвность съкровище безъ разрѣшение отъ правителството и безъ съгласие на собственника на земята, зематъ му са всички найдени дрѣвности или съкровища (7 чл. отъ Устава). Отъ друга страна, чл. 3 алинея пьрва отъ Устава за дрѣвноститѣ като говори за ненамерена (лежаща подъ землята) дрѣвность или съкровище *въ каквото* мѣсто и да се намира, съ послѣднитѣ думи неможе да подразбира друго освѣнъ петьтѣ категории земли, показани въ чл. 1 отъ закона за собственостьта върху земли, и които сж: 1) стопанскитѣ (меммоке); 2) правителственнитѣ (мирие); 3) посвѣтенитѣ (мефкуфе); 4) оставенитѣ за обща потрѣба (метруке) и 5) Мьртвитѣ (мевать). А пакъ втората алинея на сжщий членъ и послѣдующи други членове като говорятъ за собственикъ на мѣстото, дето е найдена дрѣвностьта или съкровището, подразбиратъ само частнитѣ собственици на земли отъ пьрвата категория, т. е. на мѣста, които сж пълна собственность (мюлкъ), тъй като за втората категория земли т. е. правителственнитѣ чл. 3 отъ закона вече гласи, че собственостьта на подобни земли принадлежи на

Държавната касса т. е. на правителството. Членовете 23 и 24 отъ самийтъ Уставъ за дрѣвноститѣ още по ясно подтвърдявать това. Членъ 23 поставя буквално разлика между местата, които сж пълна собственность (мюлкъ) и местата, които не са такива т. е., които спадать въ останалитѣ четири категории земли, двѣтѣ отъ които се намиратъ въ владѣние на частни лица; а пакъ 24 чл. отъ Устава распорежда, че тия послѣднитѣ т. е. за ниви, ливади, кории и пр. че ако правителството намисли да дири въ тѣхъ дрѣвности или съкровища, то не е длъжно да дава нищо отъ найденитѣ съкровища на притѣжателитѣ на тия земли, защото то е собственникатъ, а само е дължно да имъ плати загубитѣ, които би произлезли за тѣхъ отъ ровението на земята имъ. Слѣдователно, логическото послѣдствие отъ распорежданието на тоя членъ е, че ако нѣкой случайно намери съкровище въ подобни земли, една трета отъ найденото съкровище трѣбва да се дава на намервача, а двѣтѣ трѣти остаятъ на правителството, тъй като то е и собственникътъ на тия земли. (Членъ 3 отъ Уставатъ). А отъ казаното слѣдва, че оплакванията на кассаторитѣ К. Помяновъ и Д. В. Македонски, повѣренници на Свѣщеника Иванъ, Михаилъ и Симеонъ Икономови, че Софийский Аппелативенъ Сждъ неправилно приспособилъ по това дѣло Уставътъ за дрѣвноститѣ отъ 20 Сеферъ 1291 год. и че не взелъ въ внимание чл. 107 отъ Закона за собственностьта върху земли сж неоснователни; 2) Нъ оплакването на Министерството на Финансийтѣ, че по това дѣло Софиский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ прибавлението къмъ чл. 324 отъ Вр. Сжд. Правила и чл. 138 отъ сжщитѣ правила, защото приелъ рѣшението на Кюстендилский Окр. Сждъ отъ 13 Юний 1884 год. № 72 за встжпило въ законна сила по предмѣтъ неоспоряванъ отъ странитѣ, и защото удовлетворилъ съ рѣшението си недоказаний искъ на другата страна въпрѣки съдържанието на прѣдставенитѣ документи — е основателно. Отъ рѣшението № 72 отъ 13 Юний 1884 г. на Кюстендилский Окр. Сждъ прѣдставено отъ Мини-

стерството на Финансийтѣ се види, че то е постановено по дѣло мѣжду сѫщитѣ страни по настоящето дѣло, нъ не и за единъ и сѫщий предмѣтъ. По първото дѣло истецъть е Министерството на Финанситѣ и предмѣтъть на искъть му е за мѣсто отъ общественъ пѫть т. е за земля отъ категорията на тия земли, които сѫ оставени за обща потрѣба (метруке), а по настоящето дѣло истци сѫ кассаторитѣ К. Помяновъ и Д. В. Македонски, повѣренници на Свѣщеника Иванъ, Михаилъ и Симеонъ Икономови и предмѣтъть на искать имъ е съкровище (златенъ пѣсъкъ), найденъ въ мѣсто принадлежаще на довѣритѣлитѣ имъ, а Министерството на Финансийтѣ е отвѣтникъ по дѣлото, който не е можалъ да докаже като истецъ по първото дѣло, че предмѣта на иска му е общественъ пѫть, нъ това го не лишава отъ правото да се защищава като отвѣтникъ и да доказва съ всичкитѣ срѣдства на защита допустнати отъ закона, че мѣстото, дето е найденъ златний пѣсъкъ, не е пълна собственность (мюлкъ) на истцитѣ (довѣрителитѣ на кассаторитѣ К. Помяновъ и Д. В. Македонски), а е земля отъ втората категория т. е. *мирие*, върху която, по силата на 3 чл. отъ Закона за собственостьта върху земли, собственостьта принадлѣжи на правителството, за която цѣль е било представено, както се види отъ обстоятелствата на дѣлото, както въпросното рѣшение No 72 отъ 13 Юний 1884 година на Кюстендилский Окр. Сѫдъ, така и други документи, на които Сѫдътъ по сѫщество или съвсѣмъ не обърналъ внимание или пакъ извратилъ буквалний имъ смисалъ, както се това види отъ невѣрната му оцѣнка, която е направилъ на казаното рѣшение на Кюстендилский Окр. Сѫдъ No 72 отъ 13 Юния 1884 година, въпреки точний разумъ на прибавлението къмъ чл. 324 отъ Временитѣ Сѫдебни Правила. А отъ казаното слѣдва пакъ, че и третото оплакване на кассаторитѣ К. Помяновъ и Д. В. Македонски, повѣренници на братия Свѣщеникъ Иванъ, Михаилъ и Симеонъ Икономови, за нарушение чл. чл. 67 отъ конституцията и 1248 и 1194 отъ

Османскитѣ Граждански Закони, е неоснователно.

Водимъ отъ горѣизложенното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 14 Октомврий 1888 год. No 368, защото е нарушено прибавлението къмъ ст. 324 отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила, съ силата на ст. 11 п. I отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание, да се испрати въ Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ, а кассационната жалба на К. Помяновъ и Д. В. Македонски, повѣренници на братя Свещенникъ Иванъ, Михаилъ и Симеонъ Икономови срѣщу казанното рѣшение на Соф. Аппелативенъ Сѫдъ, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. –

Рѣшение, №. 73.

Гр. София, 12 Априлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесетъ и третий Мартъ хилядо осемстотинь и осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателсвующий членъ: А. Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и Атанасъ Хитовъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло No 37 по описътъ за 1889 год., на Величко Соколовъ, отъ село Иваняне, Софийска Околия, съ Дойчинъ, Стефчо и Янинка Младенови отъ сѫщето село, за ¼ часть отъ нива — 8 увrата. — Странитѣ не се явиха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Христо Митовъ, повѣренникъ на Младенъ Тодоровъ, отъ село Иваняне, съ прошение отъ 8 Декемврий 1884

год., заявилъ искъ предъ Соф. Окр. Сѫдъ, като излга, че довѣрителя му притѣжавалъ съ крѣпостенъ актъ No 225 една нива отъ 8 уврата въ с. Иваняне съ съсѣди: Стефчо Ивановъ, Попъ Божилъ, Величко Стояновъ и рѣка, обаче Величко Соколовъ отъ сѫщето село присвоявалъ 1/4 часть отъ тая нива отъ къмъ рѣката; заради това иска да се осѫди Величко Соколовъ да му отстѫпи казанното мѣсто и да му заплати сѫдебнитѣ и за водение дѣлото разноски. Софийский Окр. Сѫдъ разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на двѣтѣ страни, изслушалъ обясненията имъ и, като извършилъ оглѣдъ на спорното мѣсто, съ рѣшението си отъ 19 Февруарий 1885 год. No 59, осѫдилъ Величко Соколовъ да отстѫпи на Младенъ Тодоровъ една четвьртъ часть отъ нивата му отъ къмъ рѣката и пр. По въззивна жалба на Величко Соколовъ това дѣло се разглѣдвало и отъ Соф. Аппелативенъ Сѫдъ въ присѫтствието на двѣтѣ страни, който извьршилъ оглѣдъ и дознание на спорното мѣсто и, като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си, отъ 7 Септемврий 1887 год. No 151, призналъ, че спорното мѣсто се съдьржало въ крѣпостний актъ на истецътъ и съставлявало часть отъ нивата му, и подтвьрдилъ рѣшението на пьрвата инстанция, като осѫдилъ Величко Соколовъ и на сѫдебнитѣ разноски. — Срѣщу това рѣшение на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ Величко Соколовъ е подалъ въ Вьрховний Сѫдъ Кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Соф. Апп. Сѫдъ е нарушилъ: 1) 275 ст. п. п. 1 и 2 отъ Врѣм. Сѫд. Правила, защото ся е распорѣдилъ да стане дознание за разяснение границитѣ на спорното мѣсто показани въ крѣпостний актъ, но не е основалъ рѣшението си на резултата констатиранъ отъ дознанието, а го основалъ на крѣпостний актъ и при това не взелъ въ внимание показанията на испитанитѣ при дознанието околни людие подъ предлогъ, че границитѣ, които тѣ показвали, противорѣчили на крѣпостний актъ; 2) 1660 чл. отъ Отом. Граж. Закони, защото както отъ представеното рѣшение отъ Мировий Сѫдия,

така и отъ показанията на Попъ Божилъ взети въ внимание отъ самий Сждъ се доказвало, че спорното мѣсто е било въ негово владѣние и вслѣдствие на давностьта той е билъ неуспоримъ стопанинъ.

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1) Къмъ първий пунктъ на оплакването на кассатора, за гдѣ-Соф. Аппел. Сждъ не е основалъ рѣшението си на резултатътъ констатиранъ на дознанието, неможе да подпада за нарушенъ 275 чл. п. п. 1 и 2 отъ Врѣм. Сжд. Правила, а 26 чл. отъ закона за дознанието, но и тоя членъ неможе да се счита за нарушенъ отъ Соф. Аппел. Сждъ, защото той е оцѣнилъ дознанието тъй до колкото ся е убѣдилъ въ неговата достовѣрность, а не както е искалъ това кассатора, а това неможе да съставлява нарушение на чл. 26 отъ закона за дознанието, защото тоя членъ предоставлява напълно на Сждътъ по сжщество да оцѣнява достовѣрностьта и силата на показанията на околнитѣ людие, по своето вжтрѣшно убѣждение, както това е направилъ Сждътъ. 2) Колкото ся отнася до второто оплаквание на кассатора за нарушението на 1660 чл. отъ Граж. Отом. Законъ, защото той е доказалъ, че по давностно владѣние е станалъ собственикъ на спорното мѣсто, но Сждътъ не е уважилъ това, то и това негово оплаквание неможе да бжде основателно, защото въпросътъ, да ли е той доказалъ, че е придобилъ собственность за спорното мѣсто по давностно владѣние е пъпросъ чисто по сжществото на дѣлото и сега Върховний Кассац. Сждъ неможе да влиза въ оцѣнението на фактическата страна по дѣлото за да провѣри това обстоятелство, тъй като 5 чл. отъ Сждоустройството забранява на Върховний Сждъ да разглѣжда дѣлата по сжщество.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Величко Соколовъ, срѣщу рѣшението на Соф. Аппел. Сждъ, отъ 7 Септемврий 1887 год. No 151,

съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като несоснователна, да ся остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 74.

Гр. София, 12 Априлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и третий Мартъ хилядо осемстотинь осьмдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло No. 60 по описътъ за 1889 год., на Иванъ Стояновъ, Атанасъ Златановъ и Стойно Титовъ, изъ с. Сѫгѫрлиево, Новоселска Околия, съ Топалакъ Демирова, изъ гр. София, за половината отъ петь ниви и отъ една кѫща. — Странитѣ неприсѫтствуваxѫ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 20 Юний 1886 год. П. Драндаровъ повѣренникъ на Топалакъ Демирова подалъ на Новоселский Мировий Сѫдия прошение, въ което казва, че Иванъ Стояновъ Благолашъ, Атанасъ Златковъ и Геле Пеневъ отъ село Сѫгѫрлиево, Новоселска Околия, отъ 3 години насамъ държали и се ползували отъ принадлѣжащи на довѣрителката му по половина отъ петь ниви и кѫща съ дворъ лежащи въ землището на селото Сѫгѫрлиево. За това моли Сѫдията да повика казанитѣ лица и да ги осѫди да отстѫпатъ на довѣрителката му имуществата ѝ и да заплататъ всичкитѣ сѫдебни и за водение на дѣлото разноски. За доказателство представилъ едно рѣшение No 404 отъ 25 Ноември 1883 година, съ което довѣрителката му е била въведена въ владѣние на поло-

винатa отъ петь парчета ниви и кжща, които сж завладѣли отвѣтницитѣ. Послѣднитѣ въ засѣданието отъ 5 Юний 1887 год. прѣдставили препись отъ едно пълномощно, съ което Арифъ Демировъ и Топалакъ Демирова упълномощили Мушонъ Хаимовъ отъ гр. София да издаде такриръ предъ Сждътъ на Атанасъ Златановъ, Стойне Титовъ и Иванъ Стояновъ за петьтѣ парчета ниви още на 22 Октомврий 1879 год. No 443, за то молили да се отхвърли искътъ на П. Драндарова. — Новоселский Мировий Сждия съ рѣшението си отъ 5 Юний 1887 год. No 456 отхвърлилъ искътъ на П. Драндаровъ повѣренникъ на Топалакъ Демирова като неоснователенъ. П. Драндаровъ подалъ противъ това рѣшение Аппелативна жалба въ Софийский Окржженъ Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 16 Ноемврий 1887 год. и съ рѣшението си отъ 19 Ноемврий 1887 година No 295 като взель предъ видъ: 1) Че П. Драндаровъ, повѣревникъ на Топалакъ Демирова, е завелъ искъ срѣщу Иванъ Стояновъ Благолашъ, Атанасъ Златковъ и Геле Пеневъ ж. отъ село Сжгжрлиево, Новоселска Околия, за имущества въ стойность 900 лева, който искъ е билъ отхвърленъ отъ Новоселский Мировий Сждия на 5 Юний 1887 година съ едно рѣшение No 456, като неоснователенъ, противъ което рѣшение П. Драндаровъ, е подалъ въ Соф. Окр. Сждъ Аппелативна жалба регистрована въ сжщото Мир. Сждилище на 17 Юний 1887 год. No 1086. 2) Че П. Драндаровъ повѣренникъ на Т. Демирова, подкрѣпи искътъ си съ едно рѣшение No 404 издадено отъ Соф. Окр. Сждъ на 25 Ноемврий 1883 година, съ което рѣшение тя, истцата, е била въдворена върху помѣнатитѣ горѣ недвижими имущества, находящи се въ с. Сжгжрлиево, Новоселска Околия, които сж предмѣтъ на настоящия споръ; 3) Че отвѣтницитѣ възражаватъ, че тѣ купили спорнитѣ имущества отъ Мушонъ Хаимовъ, който билъ упълномощенъ отъ истцата заедно съ Арифъ Демировъ, въвъ основание на което пълномощно той Мушонъ Хаимовъ ималъ право да продава недвижимитѣ имоти на истцата и да издава за тѣхъ такриръ; 4)

Че сѫщитѣ отвѣтници не представиха никакви доказателства, че тѣ дѣйствително сѫ купили въпроснитѣ недвижими имущества и че купля-продажбата е била извършена споредъ правилата предписани отъ ст. 524 отъ Вр. Сѫд. Правила, вслѣдствие на което обстоятелство тѣхнитѣ възражения оставатъ недоказани, а самата купля-продажба се счита като нестанала; 5) Че Сѫдебнитѣ разноски плащатъ онѣзи лица, противъ които е рѣшението, ако противната страна ги поиска, а въ дадения случай тя заяви за подобно; — отмѣнилъ напълно рѣшението на Новоселский Мир. Сѫдия отъ 5 Юний 1887 год. Н-о 456 и осѫдилъ отвѣтницитѣ Иванъ Стояновъ, Атанасъ Златковъ и Стойно Титовъ да отстѫпатъ и прѣдадатъ на Топалакъ Демирова спорната половина отъ пѣтьтѣ ниви и отъ кѫщата и да ѝ плататъ сѫдебнитѣ разноски. — Недоволни отъ това рѣшение Иванъ Стояновъ, Атанасъ Златановъ и Стойно Титовъ подали срѣщу него въ Върховний Кассац. Сѫдъ Кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Соф. Окр. Сѫдъ нарушилъ: 1) Чл. чл. 197, 198 и 263 отъ Гражд. Законъ, защото тѣ били купили спорното имущество отъ истцата, броили ѝ стойностьта и тя имъ предала имуществото, а Сѫдътъ не взелъ въ внимание това; 2) цѣлото второ отдѣление на Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото оставилъ безъ внимание исканието имъ да повика показанитѣ отъ тѣхъ свидѣтели, съ които цѣли да докажатъ, че истцата Топалакъ Демирова е продала тѣмъ имуществото, получила си е стойностьта му и го е предала въ владението имъ.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Отъ съобразителната часть на потѫженото рѣшение се види, че Соф. Окр. Сѫдъ осѫдилъ кассаторитѣ да остѫпатъ на Топалакъ Демирова спорнитѣ недвижими имоти, защото тѣ съ нищо не сѫ доказали, че сѫ купили тия имоти споредъ предписанията на 524 чл. отъ Вр. Сѫд. Правила, който за всѣко отчуждение на недвижимъ

имотъ е замѣстилъ всички стари турски закони, които сж дѣйствували въ страната по преди. За това оплакването на кассаторитѣ за нарушение чл. чл. 197, 198 и 263 отъ Османскитѣ Граждански Закони е неоснователно; 2) Отъ казаното слѣдва, че и оплакването на кассаторитѣ за нарушение второто отдѣление на Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото искането имъ да доказватъ съ свидѣтели покупка на недвижимъ имотъ е противно на закона и правилно е било оставено безъ внимание отъ Софийский Окр. Сждъ. —

Водимъ отъ горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Иванъ Стояновъ, Атанасъ Златановъ и Стойно Титовъ срѣщу рѣшението на Софийский Окр. Сждъ отъ 19 Ноември 1887 год. No. 295-й, съ силата на чл. 153-й отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 75.

Гр. София, 12 Априлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и третий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и Атанасъ Хитовъ, при Помощ.-Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло No 61 по описътъ за 1889 год., на Игнатъ Георгиевъ Маника, изъ с. Катунско-Конаре, Конушка Околия, съ Дѣля Костадинова, изъ с. Катуница, сжщата Околия, за 7 ниви, 2 кории и 1 ливада. — Въ засѣданието странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата сж тѣзи: съ прошение отъ 4 Августъ 1886 год. до Конушкий Мировий Сждия Дѣля Константинова, изъ с. Катуница, Конушка Околия, като приложила единъ списъкъ, въ който ся описватъ границитѣ на седемъ ниви, двѣ кории и една ливада, заявила, че слѣдъ умиранието на съпругътъ ѝ Константинъ, който ся поминалъ преди 21 година и оставилъ малолѣтенъ синъ Иванъ, казанитѣ недвижими имоти останали наслѣдство на сина ѝ, а преди 7 години като ся поминалъ синъ ѝ Иванъ, то въпроснитѣ имоти по закона оставали наслѣдие върху нея; то тъй като тѣзи недвижими имущества искалъ да ги присвои Игнатъ Георгиевъ Маника, изъ с. Катунско-Конаре, то молила Сждията да осжди послѣдниятъ да ѝ предаде спорнитѣ седемъ ниви, двѣ кории и една ливада и да ѝ заплати сждебнитѣ разноски. При разбирателството на това дѣло отвѣтника възразилъ, че презъ 1879 год. истцата заявила сжщий искъ противъ баща му, който билъ опекунъ на сина ѝ Ивана, и че тогава ся спогодила съ баща му за мжжовото си и отъ сина ѝ наслѣдие, вслѣдствие на което взела щото ѝ се паднало споредъ спогодбата, а спорнитѣ ниви останали на баща му, а сега по наслѣдие нему. Пълномощника на истцата Михаилъ Тодоровъ, като не призналъ да е станала подобна спогодба, отвѣтника за доказателство на възражението си, предложилъ на истцата рѣшителна клетва, която е била приета отъ истцата. Конушкий Мировий Сждия, като разглѣдалъ това дѣло и взелъ предъ видъ приетата отъ истцата клетва съ рѣшението си отъ 1 Май 1887 год. No 282 осждилъ Игната Г. Маника да предаде на Дѣля Константинова лежащитѣ въ землището на с. Катунско-Конаре: една нива отъ 2 уврата срѣщу Джамировий-брѣгъ, съ съсѣди: Гиро Кара-Ташовъ, Анастасъ и рѣка; една нива 1 уватъ при Азмака, съ съсѣди: Петръ Конушлията, Дейдю Митровъ и Азмака; една нива отъ $1^1/_2$ уврата при ратгробъ, съ съсѣди: Пиянъ-Павли, Петръ Дураковъ и Димирчето; една нива отъ $2^1/_2$ уврата въ жгжлитѣ, съ граници: Краю

Лопара, Кръстю Дримнювъ и пѫть; една нива отъ 1 уврать въ кушутринитѣ, съ съсѣди: Колю Трандафиловъ, Дѣла Танчова и пѫть; една нива отъ 1½ врата въ Шарапъ-Юлу, съ съсѣди: Димко Кръстевъ, Гиро Кара-Ташовъ и пѫть; една нива отъ 1 уврать въ Шарапъ-Юлу, съ съсѣди: Георги Маника, Дейдю Митровъ и Христо Кассапчето; една кория отъ 1 уврать въ мьртвицата съ съсѣди: Тоско Теодоровъ, Георги Маника и рѣка; една кория отъ 1 уврать срѣщу Джамировий-брѣгъ, съ съсѣди: Колю Лапарчето, Георги Маника и пѫть; и една ливада отъ ½ уврать въ Лапница, съ съсѣди: Кръстю Дурака, Георги Маника и пѫть, и да плати сѫдебнитѣ, пѫтнитѣ и по водение на дѣлото разноски. — По въззивна жалба на Игнатъ Георгиевъ Маника, това дѣло е разглѣдано въ отсѫтствието на отвѣтника, който билъ призованъ и не ся явилъ и отъ Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 15 Септемврий 1887 год. No 280 като взелъ предъ видъ: „а) че отъ положената отъ ищецата Дѣля Константинова клетва предложена ней отъ въззивникътъ Игнатъ Г. Маника ся доказва, че претендиранитѣ 13 уврати ниви, кории и ливади ѫ нейно притѣжание; б) че клетвата съставлява пълно доказателство противъ лицето, което я е предложило“; — подтвърдилъ рѣшението на Конушкий Мировий Сѫдия отъ 1 Май 1887 год. No 282 и осѫдилъ въззивника Игнатъ Георгиевъ Маника да плати на Дѣля Константинова 10 лева разноски по водение на дѣлото. Срѣщу това рѣшение на Окр. Сѫдъ, Игнатъ Георгиевъ Маника подалъ кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Пловдивский Окр. Сѫдъ е нарушилъ: 1) чл. чл. 26 и 29 отъ отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото Конушкий Мировий Сѫдия не го призовалъ въ засѣданието при даването клетва на Дѣля Константинова; и 2) чл. чл. 37 и 147 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото не предложилъ на странитѣ помирение. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, за да

разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) въ протокола на Кунушкий Мировий Сѫдия, отъ 15 Октомврий 1886 год., относително предложената отъ отвѣтника на истецата рѣшителна клетва, за която повѣренникъ ѝ заявилъ, че я приема и искалъ да ся отложи дѣлото за да доведе довѣрителката си да ся закълне, е забѣлѣжено слѣдующето: „Мировий Сѫдия отлага дѣлото за 24 9-врий часа на 2 за да доведе истцовий пълномощникъ повѣрителката си да приеме възложената ѝ отъ отвѣтника клѣтва, и на странитѣ ся каза да ся явѧтъ безъ призовки.“ Въ вторий протоколъ на Мировий Сѫдия, отбѣлѣженъ съ дата 24 8-врий 1886 год., когато отвѣтника не е присѫтствувалъ между друго е казано: „истцата прие и ся приведе отъ свѣщенника Василъ Аврамовъ подъ клетвата, която ѝ предложи отвѣтника.“ По въпроса за който отвѣтника ся оплаквалъ и въ въззивната си жалба, че Мировий Сѫдия не го призовалъ въ засѣданието при приеманието отъ истцата клетва, Окр. Сѫдъ, ако и да не ся е произнесълъ по него, както ся вижда отъ производството на дѣлото това опущение неможе да ся приеме за нарушение на закона, тъй като рѣшителната клетва, която отвѣтника предложилъ на истцата е била вече приета отъ послѣднята и освѣнъ туй присѫтствието на страната, която е предложила рѣшителната клетва не съставлява нѣкое сѫщественно условие, безъ което да е невъзможно приеманието на тѫзи клетва отъ другата страна. Това като е тъй, то оплакването по този поводъ на кассатора за нарушението на чл. чл. 26 и 29 отъ Гражд. Мирово Сѫдопроизводство е неоснователно. 2) Отъ пьрвостепенното производство на дѣлото ся вижда, че Мировий Сѫдия е скланялъ странитѣ къмъ помирение, нъ тѣ не сѫ приели да ся помирятъ. При разглѣжданието на това дѣло въ Окр. Сѫдъ, кассатора който е билъ редовно призованъ, като не ся е явилъ въ сѫдебното засѣдание, то Предсѣдателтъ на Сѫдътъ, който е дълженъ да склонява на помирение, споредъ предписанието на чл. 147 отъ Гражд. Мирово Сѫдопроизводство, не е ималъ никоя

възможность въ този случай да испълни този обрядъ. Слѣдователно, оплакването на кассатора, че по това дѣло Окр. Сждъ е нарушилъ чл. чл. 37 и 147 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, защото непредложилъ на странитѣ помирение, неможе да ся признае за основателно. —

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Игнатъ Георгиевъ Маника, срѣщу рѣшението на Пловдивский Окр. Сждъ, отъ 15 Септемврий 1887 год. No 280, съ силата на 153 чл. отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 76.

Гр. София, 12 Априлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князъ ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и деветий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателъ: Хрито Стояновъ Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощникъ Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членьть Маноловъ гражданско дѣло No 286 по описътъ за 1889 год., на Саджка Мемишъ Ефендиева, изъ гр. Пловдивъ, съ Пловдивский Окржженъ Управитель, за издаване испълнителенъ листъ по рѣшение No 5 отъ 6 Октомврий 1880 год. на бившето Върховно Административно сждилище въ бивша Източна Румелия. — Въ сждебното засѣдание странитѣ неприсжтствуваха. —

Обстоятелствата сж тѣзи: Съ прошение отъ 1 Априлий 1888 година до Пловд. Окр. Сждъ, Бекироглу

Махмудъ пълномощникъ на Саджка Ханжмъ, изъ г. Пловдивъ, молилъ да ся издаде на негово или на довѣрителката му име испълнителенъ листъ повлѣзлото въ законна сила рѣшение No 5 отъ 6 Октомврий 1880 год. на бившето Източно Румелийско Върховно Административно Сждилище. Пловдивский Окржженъ Сждъ съ определение отъ 9 Май 1888 год. No 1250 опредѣлилъ: „да ся издаде на Махмудъ Бекироолу, повѣренникъ на Саджка Ханжмъ испълнителенъ листъ за испълнение рѣшението No 5 отъ 6 Октомврий 1880 год. на бившето Румелийско Върховно Административно Сждилище.“ По молба на Пловдивский Окр. Управитель отъ 9 Августъ 1888 год., за да ся уничтожи издаденийтъ въ полза на Бекироглу Махмудъ испълнителенъ листъ отъ 6 Юний 1888 год. No 4032, защото той никога не е билъ пълномощникъ на наслѣдницитѣ на Хафжзъ Хасанъ, на когото сж присждени гроша 3,780 и 57 стотинки, а е биль пълномощникъ само на жена си Саджка Ханжмъ, въ името на която нѣма присждено нищо въ рѣшението. — Пловдивский Окр. Сждъ съ опредѣление No 1590 станало въ распорѣдителното му засѣдание на 30 Августъ 1888 г. опредѣлилъ: „Отношението на Пловд. Окр Управитель отъ 8 Августъ 1888 год. No 13759, постжпило въ Сжда на 9 сжщия мѣсецъ подъ вх. No 9284, да остане безъ послѣдствие.“— По частна жалба на Пловд. Окр. Управитель това дѣло е разглѣдано и отъ Пловд. Аппел. Сждъ, който съ опредѣлението си отъ 26 Септемврий 1888 год. No 276 между друго като взелъ предъ видъ: „Че отъ сжщото рѣшение подъ No 5 ся указва, че сждътъ мужду друго е присждилъ на Хафузъ Хасанъ Ефенди за мѣсто на единъ дюкянъ отъ 31 метръ и 18 сантиметръ гроша 3,780, 57 ст. обаче отъ него рѣшение не ся указва да сжществува присждена нѣкаква сумма или мѣсто отъ дюкенъ върху името на Бекироглу Махмудъ или върху името на довѣрителката му Саджка Ханжмъ, нито пакъ ся указва Б. Махмудъ да е биль повѣренникъ на Хафузъ Хасанъ. Че отъ горѣизложеното става явно, че испълнителний листъ подъ No 4032 отъ

6 Юний 1888 год., е издаденъ неправилно и несъобразно съ подлежащето на испълнение рѣшение подъ No 5, тъй като съ казаний испълнителенъ листъ както ся констатира погорѣ, ся дава право на Бекироглу Махмудъ въ качеството му на повѣренникъ на Саджка Ханжмъ да събере отъ Дирекцията на Общитѣ Сгради на бивша Източна Румелия 3780 гр. 57 ст. стойностьта на едно дюкянско мѣсто отъ 31 метръ и 18 сантиметра, заедно съ лихвитѣ и сждебнитѣ резноски, когато споредъ предмѣтното рѣшение тази сумма происходяща отъ стойностьта на сжщото дюкянско мѣсто е била присждена върху името на Хафузъ Хасанъ, който лично се е явявалъ предъ Сждътъ като ищецъ безъ да е упълномощавалъ Бекироглу Махмудъ или другиго нѣкого, а върху името на Б. Махмудъ или на Саджка нищо не е било присждено съ това рѣшение и слѣдователно споменжтий исполнителенъ листъ, като неправилно издаденъ подлѣжи на уничтожение;“ — отмѣнилъ опредѣлението на Пловдивский Окр. Сждъ отъ 30 Августъ 1888 год. No 1590 и вмѣсто него постановилъ: Испълнителний листъ отъ 6 Юний 1888 год. No 4032, издаденъ отъ Пловдивский Окр. Сждъ въ името на Бекироглу Махмудъ, пълномощникъ на Саджка Ханжмъ, противъ Източно Румелийската бивша Дирекция на Общитѣ сгради, да ся уничтожи като неправилно издаденъ. Срѣщу това опредѣление на Аппелативний Сждъ, Саджка Мемишъ Ефендиева подава частна Кассационна жалба, въ която излага само обстоятелствата по сжществото на дѣлото, като прилага при това и едно частно свидѣтелство, за доказателство колко години сж изминали отъ умиранието на Хасанъ Ефенди Смаиловъ (Нуфузъ-Кятиби). —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: Както представеното отъ Кассаторката свидѣтелство, съ което иска да докаже колко врѣме ся изминало отъ какъ е умрѣлъ Хасанъ Ефенди Смаиловъ; така сжщо и частната ѝ кассационна жалба, въ която излага само об-

стоятелствата по съществото на дѣлото безъ да посочва на нѣкое нарушение на Закона, като съставляватъ въпроси, които сж относятъ до съществото на дѣлото, то по силата на чл. 5 отъ Закона за Сждоустройството, не подлѣжатъ на никое разглѣждание отъ Върховний Кассац. Сждъ, който не рѣшава дѣлата по същество, а наблюдава за точното испълнение на законитѣ и единаквото имъ приспособление отъ всичкитѣ Сждилища по Княжеството. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Частната Кассационна жалба на Саджка Мемишъ Ефендиева, срѣщу опредѣлението на Пловдивский Апп. Сждъ отъ 26 Септември 1888 год. No 276, съ силата на чл. 5 отъ Закона за Устройството на Сждилищата да ся остави безъ послѣдствие, безъ да се разглѣжда по същество. —

Рѣшение, №. 77.

Гр. София, 12 Април 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесетий и деветий Мартъ хилядо осемстотинь и осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Хр. Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Пом. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданското дѣло No 57 по описътъ за 1889 год., на Илия Цоновъ, отъ гр. Плѣвенъ, съ Еленка Костова, отъ сжщий градъ, за половина кжща, въ стойность 600 лева. — Странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 16 й Декември 1883 год. Илия Цоновъ житель на гр. Плѣ-

венъ подалъ на Плѣвенский Окр. Сѫдъ прошение, въ което казва, че по рѣшение на Мировий Сѫдия въпрѣки чл. 3, буква *а*, отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, съпругата му Еленка Костова завладѣла половинъ отъ кѫщата му, която щѣла да ся дѣли на двѣ; за това моли да се повика рѣченната Еленка Костова и да се осѫди да му отстѫпи собственната кѫща и да му заплати сѫдебнитѣ разноски. — Плѣвненский Окр. Сѫдъ разглѣдалъ дѣлото на 23-й Януарий 1884 год., когато повѣренника на отвѣтницата прѣдставилъ: 1) едно рѣшение издадене отъ Плѣвненский Мировий Сѫдия на 13 Септемврий 1883 год. No 297, съ което се осѫжда Илия Цоновъ да предаде на съпругата си Еленка Костова между друго, половина отъ спорната кѫща съ половина дворъ; — 2) и едно копие отъ актъ издаденъ на 15 Септемврий 1880 год. отъ члена Нотариусъ при Плѣвненский Окр. Сѫдъ, който гласи, че Илия Цоновъ и съпругата му Еленка купили отъ пѫлномощника на Фатме Сюлиманова собственната ѝ кѫща находяще се въ Кара-Хасанъ махала за 2800 гроша; за това молилъ да се отблъстне искътъ на истецътъ като неосновенъ. — Плѣвненский Окр. Сѫдъ съ рѣшението си отъ 1-й Февруарий 1884 год. No 22 отблъсналъ искътъ на Илия Цоновъ като неосновенъ. — Послѣдний подалъ срѣщу това рѣшение въззивна жалба въ Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ, който разглѣдалъ дѣлото на тридесеть и пьрвий Януарий 1885 год. и съ рѣшението си отъ 13-й Февруарий 1885 год. No 16, между друго, като взелъ предъ видъ: Прѣдставенний отъ отвѣтницата актъ издаденъ отъ Нотариуса при Плѣвненский Окр. Сѫдъ на 15 Септемврий 1880 год., — подтвърдилъ напълно рѣшението на Плѣвненский Окр. Сѫдъ отъ 1-й Февруарий 1884 год. No 22. — Противъ това рѣшение на Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ Илия Цоновъ подалъ въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ молба за прѣгледъ на това рѣшение на основание едно удостовѣрение издадено отъ Нотариуса при Плѣвневский Окр. Сѫдъ отъ 21-й Ноемврий 1887 год. No

1242, като новооткрито обстоятелство, състоящe въ това, че крѣпостнийтъ актъ No 77 отъ 15-й Септемврий 1880 год., на основание на който е рѣшена прѣпирнята за спорната половинъ кѫща въ полза на противната страна, билъ издаденъ отъ Атанасъ Костовъ като пѫлномощникъ на продавачката на кѫщата Фатме Сюлейманова, безъ да е ималъ отъ нея пѫлномощие. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада и заключението на Помощ. Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Крѣпостниятъ актъ No 77 отъ 15-й Септемврий 1880 год. е издаденъ отъ Нотариуса при Плѣвненский Окр. Сѫдъ не само на името на съпругата на кассатора Еленка Костова, но и на името на самиятъ кассаторъ, който по силата на сѫщий актъ е станалъ задруженъ собственникъ на спорната кѫща. Очевидно е, слѣдователно, че никакъ не може да се признае, че ако този актъ е издаденъ отъ пѫлномощникъ, който не е ималъ пѫлномощие, то това обстоятелство да е било неизвѣстно на Кассатора при разглѣдването на дѣлото мѣжду него и съпругата му за спорната половина отъ кѫщата отъ Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ, тъй като той като задруженъ купувачъ е участвувалъ въ съставлението на тоя актъ, който е и подписанъ отъ него. За това молбата му за прѣгледъ рѣшението на Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ No 16, отъ 13-й Февруарий 1885 год., на основание на това обстоятелство, че горѣказанний актъ, въ сила на който е призната съпругата му за собственница на половината спорна кѫща, е билъ издаденъ отъ пѫлномощникъ, който не е ималъ пѫлномощие, е неоснователна.

Водимъ отъ казаното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: молбата на Илия Цоновъ за прѣглѣдъ рѣшението на Руссенкий Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 13-й Февруарий 1885 год. No 16, по новооткрито обстоятелство, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 78.

Гр. София, 12 Априлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и деветий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председателъ: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Пом. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ члена Руссковъ гражданско дѣло N-о 62 по описътъ за 1889 год., на Рада Динина, отъ село Калейца, Троянска Околия, съ Лала Тодорова, отъ сѫщото село, за една нива. — Странитѣ не се явиха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Лала Тодорова отъ с. Калейца съ прошение отъ 1-ий Ноември 1886 година заявила искъ предъ Троянский Мировий Сѫдия срѣщу Рада Динина отъ сѫщото село за една нива отъ единъ дюлюмъ находяще ся въ мѣстностьта „Недѣлченица“, която нива послѣднята неправилно я присвоява, понеже тя ѝ е останала наслѣдство ото майка ѝ; заради това иска да се осѫди Рада Динина да ѝ отстѫпи спорната нива. Мировий Сѫдия разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ, изслушалъ обясненията имъ и, като е признаълъ, че спорната нива я владѣяла Вида Дочова 17—18 години непрекѫснато и слѣдъ смьртьта си я завѣщала на отвѣтницата, Рада Динина, отхвьрлилъ искътъ на истцата Лала Тодорова, като просроченъ. — Повъззивна жалба на Лала Тодорова това дѣло се разлѣдвало и отъ Ловчанский Окрѫженъ Сѫдъ въ присѫтствието на странитѣ и като изслушалъ обясненията имъ и оцѣнилъ представената тапия отъ Лала Тодорова за спорната нива, съ рѣшението си, отъ 8 Декември 1887 год. N-о 375, отмѣнилъ рѣшението на Троянский Мировий Сѫдия подъ N-о 156 отъ 2 Юлий

1887 год., като призналь, че спорната нива е собственность на Лала Тодорова и осждилъ Рада Динина да ѝ я предаде. Недоволна отъ това рѣшение на Ловчанский Окржженъ Сждъ Рада Динина е подала въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Ловчанский Окр. Сждъ е нарушилъ чл. чл. 1662 п. 3 отъ Граж. Оттомански Закони, 78 отъ закона за земитѣ и 76 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, защото истцата като е признала, че кассаторката 17—18 години ся е ползовала отъ спорната нива, то явно е било какво искътъ е просроченъ и Сждътъ трѣбвало е да уважи това възражение на кассаторката понеже истцата, съ допусканието на други да владей 17—18 години спорната нива, ся е отказала отъ правото си надъ нея и сега нѣма що да дири.

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощ. Прокурора, взе въ съображение: За предобиванието прескрипция чрезъ давностно владѣние едно отъ необходимитѣ условия е щото владѣнието да е било *animo rem sibi habendi,* защото въ противенъ случай едно лице колкото и дълго да владей едно недвижимо имущество, давностното владѣние за него неможе да има никакво значение за придобивание право на собственность. Отъ производството на това дѣло се вижда дѣйствително, че е констатирано какво лицето (Вида Дочова), което е завѣщало на кассаторката спорната нива, я владѣла 17 год., но не *animo rem sibi habendi,* но защото ѝ било позволено презъ живота си да я обработва и да се ползова отъ тая нива, а такова едно владѣние колкото и дълго да е то неможе да се придобива чрезъ него никакво право на собственность чрезъ прескрипция, и Ловчанский Окр. Сждъ като не е призналь това, то той не е нарушилъ чл. чл. 1662 п. 3 отъ Гражданскитѣ Оттомански Закони, 78 отъ Закона за земитѣ и 76 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и оплакването на кассатора за това неможе да бѫде основателно.

Водимъ отъ горѣизложеннитѣ съображения, Вър-

ховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Рада Динина срѣщу рѣшението на Ловчанский Окр. Сѫдъ, отъ 8 Декемврий 1887 година N-о 375, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, № 79.

Гр. София, 13 Априлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на тридесятий Мартъ хилядо осъмстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий членъ: Андрѣй Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и Георги Згуревъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ Гражданско дѣло No 58 по описътъ за 1889 год., на Гена Георгиева, жителка отъ гр. Видинъ, съ Тодора Стойкова, отъ сѫщий градъ, за движими и недвижими имущества по наслѣдство. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствува само Иовъ Титоровъ, повѣренникъ по предовѣрие на Тодора Стойкова. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Тодора Стойкова отъ гр. Видинъ съ прошение, отъ 4 Априлий 1886 г., завела искъ предъ Видинский Окр. Сѫдъ срѣщу Гена Георгиева отъ сѫщий градъ за разни движими и недвижими имущества останали ней наслѣдство отъ баща ѝ. Отвѣтницата, Гена Георгиева отъ своя страна е подала въ сѫщий Сѫдъ обяснение по искътъ, като излага, че отъ покойний ѝ мѫжъ, баща на истцата, у нея ся останали само едно буре отъ 100 оки и една соба, записи и тапии, а всичкий дви-

жимъ имотъ е билъ запечатенъ своевременно отъ мжжътъ на истцата, при това е прибавила още, че и тя е заявила *насрѣщенъ искъ* за 7383 гроша принадлѣжаща ѝ се часть по наслѣдство отъ движимитѣ и недвижимитѣ имоти на покойний ѝ мжжъ, които ги оцѣнява въ 29,532 гроша. Видинский Окр. Сждъ разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на двѣтѣ страни и, като изслушалъ свидѣтелскитѣ показания на истцата и обясненията на странитѣ, съ рѣшението си, отъ 29 Декемврий 1886 год. No 126 призналь искътъ на истцата за основенъ и доказанъ отъ части и осждилъ отвѣтницата, Гена Георгиева, да предаде на Тодора Стойкова останали ней въ наслѣдство: Една кжща, една ливада, едно лозе, едно буре отъ сто оки и една соба, а останалата часть на искътъ се отхвърга като неоснователенъ и пр. — Отхвърлилъ сжщо насрѣщний искъ на отвѣтницата за 7383 гр., като неоснователенъ. — По въззивни жалби отъ двѣтѣ сждящи се страни това дѣло се разглѣдвало и отъ Софийский Аппелативенъ Сждъ въ присжтствието на двѣтѣ страни, който, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 25 Септемврий 1887 год. No 165, изменилъ рѣшението на пьрвата инстанция и осждилъ Гена Георгиева: I) Да отстжпи на Тодора Стойкова останали по наслѣдство отъ баща ѝ слѣдующитѣ имоти: 1) $^{7}/_{8}$ части отъ една кжща въ гр. Видинъ, улица Шишманова, съ съсѣди: Митръ Пайтонджията, Петръ Бѣлий и пжть; 2) $^{7}/_{8}$ части отъ едно лозе, находяще ся въ Буковскитѣ лозя, съ съсѣди: Николчо Петровъ, пжтъ и ханско лозе; 3) Една ливада съ съсѣди: Блатото и Петръ Гузелски; 4) Едно буре отъ 100 оки стойность 95 гр.; 5) Една желѣзна соба стойность 50 гроша, а останалата часть отъ искътъ на Тодора Стойкова отхвърлилъ като недоказанъ и като неоснователенъ. II) Осждилъ Тодора Стойкова да заплати на Гена Георгиева 350 гроша слѣдуеми се по наслѣдство отъ покойний ѝ мжжъ, Стойко Каменовъ, $^{1}/_{8}$ часть отъ останалата сумма въ записи, а останалата часть отъ насрѣщний искъ на Гена Георгиева отхвърля като недоказанъ и

като неосновенъ. III) Осѫдилъ Тодора Стойкова да заплати на Дѣржавното съкровище 76 лева неплатено сѫдебно мито. IV) Осѫдилъ Гена Георгиева да заплати въ Дѣржавното съкровище 132 лева неплатено сѫдебно мито и за гербовъ сборъ въ двѣтѣ инстанций, както и за неплатенитѣ призовки. — Недоволни отъ това рѣшение на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ и двѣтѣ сѫдящи се страни, Гена Георгиева и Тодора Стойкова сѫ подали въ Върховний Сѫдъ кассационни жалби, въ които Гена Георгиева се оплаква, че Соф. Аппелативетъ Сѫдъ е нарушилъ по това дѣло: 1) 1 и 2 чл. чл. отъ уставътъ за наслѣдството, отъ 19 Мухаремъ 1284 год., защото споредъ казаннитѣ членове, тя имала право да получи $^1/_4$ часть наслѣдство отъ останалитѣ земи на покойний ѝ съпругъ; 2) 265 ст. отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото не взелъ въ внимание, че споредъ сѫществующий обичай тя имала право да получи $^1/_4$ часть наслѣдство отъ земитѣ на покойний си мѫжъ, тъй като е нѣмала дѣца отъ него и, че споредъ сѫщий обичай тя е имала право да получи отъ движимитѣ имущества и отъ покрититѣ стежания $^1/_4$ часть, а не $^1/_8$ часть. А Тодора Стойкова се оплаква, че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ: 1) 292 и 707 ст. ст. отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото не приелъ да испита изново испитанитѣ отъ Видинский Окр. Сѫдъ свидѣтели; 2) 185, 187, 167 и 134 ст. ст. отъ Вр. Сѫдебни Правила, защото не взелъ въ внимание самопризнанието на отвѣтницата и полицейский актъ, отъ който се доказвало, че описаното имущество въ исковото ѝ прошение ся намирало въ владѣнието на отвѣтницата: 3) 275 ст. п. 2 отъ Вр. Сѫдебни Правила, защото не указалъ закона, по който се рьководилъ за гдѣто е присѫдилъ $^1/_8$ часть отъ движимитѣ и недвижимитѣ пълна собственность недвижими имоти; 4) 265 ст. отъ Вр. Сѫд. Правила, защото я осѫдилъ да заплати на Гена Георгиева 350 гр. припадающата ѝ се часть по наслѣдство отъ останалитѣ въ наслѣдството записи, безъ да констатира да ли ще могѫтъ да се събератъ паритѣ по записитѣ.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившата ся страна и заключението на Помощникъ Прокурора, взе въ съображение: 1) Оплакването на първата кассаторка, Гена Георгиева, че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ членове: 1 и 2 отъ уставътъ за наслѣдството, отъ 19 Мухаремъ 1284 год. и ст. 265 отъ Вр. Сѫд. Правила, защото първо тя имала право да получи $^1/_4$ часть наслѣдство отъ останалитѣ земи на покойний ѝ съпругъ и второ защото не взелъ въ внимание, че споредъ сѫществующий обичай тя имала право да получи $^1/_4$ часть наслѣдство отъ земитѣ на покойний си мѫжъ, тъй като е нѣмала дѣца отъ него и че споредъ сѫщий обичай тя е имала право да получи отъ движимитѣ имущества и отъ покрититѣ стежания $^1/_4$ часть наслѣдство, а не $^1/_8$ часть, неможе да бъде основателно, защото 2 членъ отъ сѫщий уставъ за наслѣдството, когото приспособилъ по това дѣло Соф. Аппелат. Сѫдъ предписва противното на онова, за което се оплаква Гена Георгиева, а именно, че когато има чада и внуци останалитѣ живи съпругъ или съпруга не получватъ нищо отъ мирийскитѣ земи. Колкото се отнася до второто оплакване, че сѫдътъ не ся е ржководилъ отъ сѫществующий обичай, за да ѝ присѫди $^1/_4$ часть отъ движимитѣ имущества и недвижимитѣ пълна собственность, то и това оплакване неможе да бѫде основателно, защото Софийский Аппелативенъ Сѫдъ е присѫдилъ на кассаторката, Гена Георгиева, $^1/_8$ часть отъ движимитѣ имущества и отъ недвижимитѣ пълна собственность, защото е констатиралъ, че слѣдъ смъртьта на Стойко Каменовъ сѫ останали прями наслѣдници, а при сѫществуването на прями наслѣдници, ней не се пада повече отъ колкото ѝ присѫдилъ Сѫдътъ. 2) Оплакването на втората кассаторка, Тодора Стойкова, за нарушението на ст. ст. 292 и 707 отъ Вр. Сѫд. Правила, защото Соф. Аппелативенъ Сѫдъ неприелъ да испита изново испитанитѣ отъ Видинский Окр. Сѫдъ свидѣтели, неможе да бѫде основателно,

защото повикването повторно на свидѣтелитѣ за да се распитатъ при въззивното разглѣждание на дѣлото зависи напълно отъ усмотрението на въззивната инстанция; тя уважава това искание на сждящата ся страна само тогава, когато го намѣри за нуждно. 3) Сжщо неможе да бжде основателно и второто оплаквание на Тодора Стойкова за нарушението на ст. ст. 185, 187, 167 и 134 отъ Вр. Сжд. Правила, защото Соф. Аппелативенъ Сждъ не е взелъ въ внимание самопризнанието на отвѣтната страна и полицейский актъ отъ който ся доказвало, че описанитѣ имущества въ исковото ѝ пропение ся намирали въ владѣнието на отвѣтницата, тъй като това, което е исповѣдвала сждящата ся страна, дали съставлява самопризнание или не, то зависи напълно отъ оцѣнѣнието на Сжда по същество, който оцѣнява фактическата страна на дѣлото. А колкото се отнася до полицейский актъ, то Сждътъ по същество не е могълъ да го оцени, защото, както се види отъ производството на дѣлото, подобенъ актъ не му е билъ прѣдставянъ на одѣнение. 4) И третото оплаквание на Тодора Стойкова за нарушението на ст. 275 п. 2 отъ Вр. Сжд. Правила, защото Соф. Аппелат. Сждъ не е показалъ законитѣ, по които се е ржководилъ, когато ѝ присждилъ $^1/_8$ часть отъ движимитѣ и недвижимитѣ пълна собственность имоти по наслѣдство, неможе да бжде основателно, тъй като едното това обстоятелство за гдѣто въ рѣшението на Сждътъ по сжщество не ся приведени членовете отъ закона, на които е то основано, не може да се счита за кассационенъ поводъ, до гдѣто не сжществуватъ нѣкой си нарушения на закона. 5) И послѣдното оплаквание на втората кассаторка, Тодора Стойкова, за нарушението на 265 ст. отъ Вр. Сжд. Правила, за дѣто Софийский Аппелативенъ Сждъ я осждилъ да заплати на Гена Георгиева 350 гроша припадающата ѝ ся часть по наслѣдство отъ останалитѣ въ наслѣдството записи, безъ да констатира дали ще могжтъ да се събератъ паритѣ по записитѣ, неможе да бжде основателно, защото кассаторката не

е заявлявала прѣдъ Сждътъ по същество за да се констатира, кои отъ останалитѣ въ наслѣдството записи не ще могжтъ да се наплатжтъ, за да се исключатъ отъ массата на наслѣдството, а Върховний Кассационенъ Сждъ не еднократно е пояснявалъ, че той неможе да провѣрява по Кассационенъ рѣдъ такива оплаквания, които не сж били подлагани на разрѣшение въ въззивната инстанция.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Гена Георгиева, както и кассационната жалба на Динулъ Миуловъ, повѣренникъ на Тодора Стойкова, срѣщу рѣшението на Соф. Аппел. Сждъ отъ 25 Септемврий 1887 год. No 165, съ силата на 11 ст. отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователни, да ся оставятъ безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 80.

Гр. София, 12 Априлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на тридесетий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрѣй Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Вѣлевъ и въ присжтствието на Помощн. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло No 294 по описътъ за 1889 год., на Есадъ Рашидооглу, жит. отъ гр. Пловдивъ, съ Михаилъ Малиади, жит. отъ сжщий градъ, за неправилно подѣлявание на една кжща. — Странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата сж тѣзи: Съ рѣшение на Пловд. Аппелат. Сждъ, отъ 23 Мартъ 1887 г. No 65, Есадъ

Ефенди Рашидооглу е осѫденъ да предаде на Михаилъ Малияди двѣ пети (2/5) части отъ кѫщата, находяща ся въ Кечеджи Ени-бей махала на гр. Пловдивъ, съпредѣлна: съ кѫщитѣ на Шехпендеръ Хаджи Сюлейманъ Хаджи Юсеиновъ, Салджи Хаджи Мустафа Абдуловъ, Хаджи Вейсалъ Ага Фейзуловъ и пѫть. Слѣдъ като това рѣшение влѣзло въ законна сила и било приведено въ испълнение, Д. Свѣщаровъ, повѣренникъ на Есадъ Ефенди Рашидооглу, съ прошение отъ 9 Априлий 1888 год. до Пловдивский Окр. Сѫдъ, ся е оплакалъ противъ Помощника на Сѫдебний Приставъ при сѫщий сѫдъ, че като испълнявалъ издаденията въ полза на М. Малияди испълнителенъ листъ подъ No 2202, неправилно назначилъ двама вѣщи люди, по искането на послѣдний, за раздѣлата на кѫщата, отъ която 2/5 части му предалъ, тъй като въ испълнителния листъ не било казано, че довѣрителя му трѣбвало да предаде на Малияди 2/5 части; че по рѣшението и да ся допустнало, че трѣбва да стане подѣлба, то извършената отъ Пристава е неправилна, тъй като не биле запазени предписанията на чл. 1151 отъ Гражд. Отомански Закони; за това иска да ся уничтожи извършената подѣлба, както и предаването на 2/5 части отъ кѫщата. Пловдивский Окр. Сѫдъ, като разглѣдалъ това прошение на Д. Свѣщаровъ, повѣренникъ на Есадъ Ефенди Рашидооглу, съ опредѣлението си отъ 28 Априлий 1888 година No 1173 го оставилъ безъ послѣдствие. По частна жалба на Д. Свѣщаровъ, повѣренникъ на Есадъ Рашидооглу, това дѣло е разглѣдано и отъ Пловдивский Аппелат. Сѫдъ, който, като изслушалъ по него обясненията на Д. Свѣщаровъ и М. Малияди, съ опредѣлението си отъ 1 Юний 1888 год. No 184 мѣжду друго като взелъ предъ видъ: „Съгласно съ испълнителний листъ подъ No 2202, Помощника на Сѫд. Приставъ трѣбвало е да предаде 2/5 части отъ кѫщата на Малияда, а за това предаване нуждно е било да стане подѣляването на кѫщата, като ся предаджтъ отъ нея частитѣ на взискателя. Както ся вижда отъ протоколитѣ на Помощн. Сѫдебний Приставъ

отъ 18 Февруарий 1888 год., вѣщитѣ люди, инжинеритѣ, за подѣляването на кѫщата сѫ биле избрани по взаимното съгласие на странитѣ, които сѫ съгласили да ся снеме плана на кѫщата и отъ двѣтѣ страни заедно съ двора ѝ, да ся хвърли жребие и отъ която страна ся паднатъ на М. Малиади $^2/_5$ части, тѣ да му се предаджтъ. Плана е билъ съставенъ, жребие ся е хвърлило и на Малиади ся паднали $^2/_5$ части отъ Юго-Западната страна на кѫщата. Слѣдователно подѣляването на кѫщата е станало съгласно съ духътъ на чл. 1151 отъ Гражданскитѣ Закони, тъй като странитѣ доброволно като ся съгласили по жребие да ся опредѣлятъ върху коя страна ще ся паднатъ $^2/_5$ части отъ кѫщата, имали ся предъ видъ, че отъ едната страна на кѫщата и отъ другата $^2/_5$ части съ двора ѝ сѫ равномѣрни и еднакво удобни, както и $^3/_5$ части, които оставатъ на Рашидоогду, иматъ сѫщата цѣнность и удобство;“ — потвърдилъ опредѣлението на Пловдивский Окр. Сѫдъ, отъ 28 Априлий 1888 г. No 1173. Срѣщу това опредѣление на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, Есадъ Рашидоогду подалъ частна кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ нарушилъ чл. чл. 1149, 1150 и 1151 отъ Гражд. Оттоманский Законъ, защото подѣляването на въпросната кѫща не е било извършено споредъ предписанието на казанитѣ членове. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Помощн. Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: Отъ съображенията на Аппелативний Сѫдъ, изложени въ потѫженото опредѣление ся вижда, че Аппелативний Сѫдъ, при обсѫждането на въпросътъ — да ли подѣлата на въпросната кѫща е извършена правилно и законно, ся е ржководилъ отъ протоколитѣ на Сѫдебний Приставъ, отъ съдържанието на които е констатиралъ, че подѣлата на въпросната кѫща е станала *по взаимното съгласие на странитѣ чрезъ хвърляне на жребие*; а щомъ това е тъй, то нѣма съмне-

ние, че никакъвъ въпросъ за неправилностьта на подѣлата неможе да става отъ страната, която единъ пѫть доброволно ся е съгласила за начинътъ на подѣлата, т. е. чрезъ хвърляние жребие. Слѣдователно, оплакването на кассатора, че по това дѣло Пловдивский Аппелат. Сѫдъ нарушилъ чл. чл. 1149, 1150 и 1151 отъ Гражданский Оттоманский Законъ, като не ся оправдава отъ фактическата страна на дѣлото неможе да ся признае за основателно. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Частната кассационна жалба на Есадъ Рашидооглу, срѣщу опредѣлението на Пловд. Аппелат. Сѫдъ, отъ 1 Юний 1888 год. No 184, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 81.

Гр. София, 12 Априлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Пьрво Граждansко Отдѣление, на тридесетий Мартъ хилядо осемототинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссовъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ Председателя гражданско дѣло No 64 по описьть за 1889 год., на Хасанъ Исмаиловъ и Исмаилъ Османовъ, жит. отъ с. Тушевица, Прѣславска Околия, съ Али Ибрахимовъ и Османъ Исмаиловъ, жит. отъ сѫщото село, за снемание една фурма по долу половината часть отъ язътъ (бентътъ) на воденицата на послѣднитѣ.—Странитѣ неприсѫтствуваxѫ. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 19 Априлий 1887 год. Али Ибрямовъ и Османъ Чакжръ Исмаиловъ, жит. на с. Тушевица, Прѣславска Околия, подали на Прѣславский Мировий Сждия прошение, въ което казватъ, че притѣжаватъ една воденица отъ два камене, въ селото имъ, каквато иматъ и Хасанъ Исмаиловъ и Исмаилъ Османовъ, отъ сжщото село, които поправили бента на воденицата си и го издигнали двѣ педи по-високо, та водата отъ тѣхната воденица се възвръщала надирѣ и воденицата имъ съвършенно спрѣла. За това молатъ Сждията, да призове и осжди отвѣтнацитѣ да направятъ бентътъ на воденицата си въ първото положение, за да може и тѣхната воденица да рабити и да заплатятъ сждебнитѣ разноски и денгубитѣ по дѣлото. За доказателство посочватъ свидѣтели. — Прѣславский Мировий Сждия, като направилъ оглѣдъ на спорното мѣсто, съ рѣшението си отъ 30 Юний 1887 год. осждилъ отвѣтницитѣ Хасана Исмаиловъ и Исмаила Османовъ да снематъ една фурма половината часть отъ бента по посока къмъ „старото кладенче,“ като се изрѣжатъ и дирецитѣ, които сж по високо отъ бента, а така сжщо да платятъ на вещото лице Хаджи Махмудъ три лева възнаграждение. — Хасанъ Исмаиловъ и Исмаилъ Османовъ подали срѣщу това рѣшение Апелативна жалба въ Шуменский Окр. Сждъ, който въ сждебното си засѣдание отъ 22-й Септемврий 1887 год. постановилъ да се направи новъ оглѣдъ на мѣстото съ участие на вѣщи люди, и като се извършилъ оглѣда, разглѣдалъ дѣлото на 13-й Септемврий 1887 година и съ рѣшението си отъ 18-й Декемврий с. г. No 124, като взелъ прѣдъ видъ: „1) Че истцитѣ Али Ибрахимовъ и Османъ Чакжръ Исмаиловъ сж потжжили прѣдъ Прѣславский Мировий Сждия, че отвѣтницитѣ Хасанъ Исмаиловъ и Исмаилъ Османовъ, като поправили бентътъ на воденицата си находяще ся на рѣката, близо при село Тушевица издигнали го двѣ педи по високо, а отъ това повдигание водата ся връщала назадъ и тѣхната (на истцитѣ) воденица съвършенно спрѣла; и 2) Че

както отъ оглѣда направенъ отъ Мировий Сѫдия и отъ оглѣда направенъ отъ члена на Сѫда, така и отъ показанията на свидѣтелитѣ, испитани въ първата инстанция, ся констатира, че отвѣтницитѣ Хасанъ Исмаиловъ и Исмаилъ Османовъ при поправянието бента на воденицата си, половината му на посока къмъ „старото кладенче", били повдигнати една педя високо, а това повдигание причинявало повръда на воденицата на истцитѣ Али Ибрахимовъ и Османъ Чакъръ Исмаиловъ; а всѣка такава повръда се зачертава, „—подъвърдилъ рѣшението на Прѣславский Мировий Сѫдия, отъ 30-й Юний 1887 год. № 735. — Недоволни отъ рѣшението на Шумненский Окр. Сѫдъ Хасанъ Исмаиловъ и Исмаилъ Османовъ подали срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Шумненский Окр. Сѫдъ нарушилъ: 1) Чл. 48 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото истцитѣ съ нищо не били доказали, че тѣ (кассаторитѣ) били направили новъ язъ (бентъ) и че го били подигнали двѣ педи по високо отъ колкото е билъ по прѣди; 2) Чл. 68 отъ Гражд. Мирово Сѫдопроизводство, защото основалъ своето рѣшение на свидѣтелскитѣ показания, които не съответствували на исковото прошение; Чл. чл. 90 и 93 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство и 212 отъ Врѣм. Сѫдебни Правила, защото при оглѣда не били повикани вѣщи люди и защото не се било указало, че истцитѣ иматъ нѣкаква си повреда отъ тѣхний воденичен язъ и че той е подигнатъ двѣ педи, по високе отъ колкото е билъ, а отъ друга страна при оглѣда ся констатирало, че тѣхната воденица била направена по отдавна и за това билъ нарушенъ чл. 1224 отъ Османскитѣ Гражд. Закони; 4) Чл. 100 отъ Гражд. Мирово Сѫдопроизводство, защото далъ криво тълкувание на сторений оглѣдъ и на прѣдставенитѣ доказателства и опровержения. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Пом. Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение:

1) Оплакването на кассаторитѣ за нарушение чл. 48 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство е неоснователно, защото отъ дѣлото и отъ потъженното рѣшение се види, че за доказателство на искътъ на истцитѣ служатъ извършенитѣ огледи на мѣстото отъ Мировий Сждия и Окр. Сждъ и свидѣтелскитѣ показания; 2) тъй сжщо е неоснователно оплакването на кассаторитѣ за нарушение чл. 68 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото макаръ истцитѣ и да казватъ, че бента на кассаторитѣ билъ подигнатъ две педи, а Сждътъ призналь, че трѣбва да се снема само колкото една фурма и то половината по посока къмъ „старото кладенче“ — това никакъ не е противовѣчие, а е намаление искътъ на истцитѣ за снѣманието бента отъ двѣ педи на една фурма; 3) не е основателно и оплакването на кассаторитѣ за нарушение чл. чл. 90 и 93 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство и 212 отъ Вр. Сжд. Правила, защото отъ протокола за огледа на мѣстото извършенъ отъ единъ членъ на Шуменский Окр. Сждъ се види, че сж участвували и вѣщи люди съгласно съ постановлението на Сждътъ и се констатирало, че има извѣстна поврѣда отъ подигането на воденичния язъ на кассаторитѣ за воденицата на противната страна и, че тоя язъ на ново е билъ преправянъ и подигнатъ, та и оплакването за нарушението 1224 чл. отъ Османскитѣ Граждански Закони никакъ не е основателно; 4) А пакъ оплакването на кассаторитѣ за нарушение чл. 100 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство е неоснователно, защото е по сжществото и не се оправдава никакъ отъ фактическата страна на дѣлото. —

Водимъ отъ горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Хассанъ Исмаиловъ и Исмаилъ Османовъ срѣщу рѣшението на Шуменский Окр. Сждъ отъ 18 Декември 1887 год. No 124, съ силата на чл. 153 отъ Граждан. Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 82.

Гр. София, 17 Априлий 1889

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на третий Априлий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло No 38 по описътъ за 1889 год., на Маня Бояджиевъ, повѣренникъ на Иванъ, Русси, Драгия, Русса и Мария Петрови, отъ с. Айканлий, Казанлѫшка Околия, съ Косю Петровъ, отъ сѫщото село, за бащино наслѣдство отъ движими и недвижими имоти. — Странитѣ неприсѫтствуваха.

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 4 Октомврий 1886 год. до Казанлѫшкий Мир. Сѫдия, Косю Петровъ, изъ село Яйканлий, Казанлѫшка Околия, като описва останалитѣ отъ покойниятъ му баща Петръ Добревъ движими и недвижими имущества, състоящи отъ два двора, двѣ дворни мѣста, три парчета трендафилъ, девятъ лозя, двадесеть и четири парчета ниви, три ливади, една градина, двѣ бъчви, три каци, четири поленски казана, единъ ракиянъ казанъ, четири мѣдници, една петмезяна тава, сто и четиридесять овци, сто и десять кози, четири коня, два чифта биволи, петь крави и двѣ даначета, които сѫ намирали въ владѣнието на майка му Златка Колюва Петровица, братята му Иванъ, Русси и Драгия и сестритѣ му Русса и Мария Петрови и не искали доброволно да му отдѣлятъ неговата наслѣдственна часть; за това молилъ Сѫдията да призове горѣупомѣнатитѣ и ги осѫди да му отстѫпятъ наслѣдственната часть отъ бащиното му имущество. Казанлѫшкий Мировий Сѫдия, като разглѣдалъ това

дѣло въ присѫтствието само на истеца, понеже отвѣтницитѣ не ся явили и распиталъ по него посоченитѣ отъ истеца свидѣтели, съ задочното си рѣшение отъ 19 Декемврий 1886 год. No 435 осѫдилъ Злата Колева Петровица, Ивана, Русси, Драгия, Русса и Мария Петрови да отстѫпятъ на Кося Петровъ слѣдуемата наслѣдствена часть отъ бащиното му движимо и недвижимо имущество, и да му заплатятъ 20 лева сѫдебни и за водение на дѣлото разноски, а на свидѣтелитѣ по три лева денгуби. По отзивътъ на Д. К. Икономовъ, повѣренникъ на Иванъ, Драгия и Мария Петрови, това дѣло изново е разглѣдано въ присѫтствието на двѣтѣ страни, представлявани чрезъ повѣренници, отъ Казанлѫшкий Мир. Сѫдия, който като распиталъ по него посоченитѣ отъ отвѣтната страна свидѣтели, съ рѣшението си отъ 10 Юлий 1887 год. No 435 опредѣлилъ: „искътъ предявенъ отъ Кося Петровъ, изъ с. Яйкѫплий, срѣщу Драгия и Ивана Петрови, изъ сѫщото село и Мария Петрова, изъ с. Мъглишъ, за наслѣдство, ся счита за неосновенъ и осѫжда истцовата страна да заплати на отвѣтната — сѫдебни и за водението на дѣлото разноски тридесять лева и на свидѣтелитѣ: Нанча Колевъ и Димитра Стояновъ по четири лева. — Неблагодаренъ отъ това рѣшение на Мировий Сѫдия Косю Петровъ го обжалвалъ съ въззивна жалба предъ Старо-Зарский Окр. Сѫдъ, който като изслушалъ по него обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 5 Октомврий 1887 год. No 100, като взелъ предъ видъ: 1) „Че въззивника Косю Петровъ, съ въззивното си прошение моли да се отмѣни рѣшението на Казанлѫшкия Мир. Сѫдия подъ No 435, съ което го е лишилъ отъ да земе нему пдинадлѣжащата часть отъ движимитѣ и недвижими имущества, които покойния му баща Петръ Добревъ е оставилъ на наслѣдницитѣ си; 2) Че повѣренника на въззиваемитѣ възразява, какво баща имъ до гдѣ е билъ живъ билъ далъ на брата имъ въззивникъ една часть отъ имуществата си, и го билъ отдѣлилъ и за това той нѣмалъ сега право

да иска друго наслѣдство отъ имуществата на покойний си баща; 3) Че въззивника признава да му е далъ баща му при живота си нѣколко части ниви отъ около девятъ урата и едно лозе и една часть дворно мѣсто, на което той си направилъ кжща; но това баща му билъ му го далъ не за наслѣдство, но за да прехранва съ обработванието имъ дѣтцата си и че баща му не го е билъ лишавалъ отъ наслѣдството му; 4) Че ако при Мир. Сждия свидѣтелитѣ и да сж казали, че бащата на въззивника билъ го отдѣлилъ а други казали, че билъ направилъ за завѣщание съ което сичкитѣ си движими и недвижими имущества расподѣлилъ мѣжду наслѣдницитѣ си; но такова завѣщание въззиваемитѣ, ако и да сж казали, че го изгубили и свидѣтелитѣ незнаяли да ли това завѣщание е било потвърдено отъ компетентната власть или не, още и като незнаяли, че покойния Петръ Добревъ съ рѣченото завѣщание, кому колко и какво е завѣщалъ, то неможе тѣхнитѣ показания да се зематъ за уважителни; 5) Че претиндиранитѣ отъ въззивника движими и недвижими имущества оставени отъ покойния Петра Добревъ са описани подробно въ исковото му прошение, за които повѣренника на въззиваемитѣ признава, че ги е имало, и всичкитѣ тия имущества сж намирали въ ржцѣтѣ на довѣрителитѣ му; 6) Че покойния Петръ Добревъ е оставилъ за свои наслѣдници жената си, четирма синове и двѣ дъщери, всички родени отъ единъ баща и една майка; 7) Че Казанлжшкия Мировий Сждия като разглѣждалъ първостепенно това дѣло съ първото си задочно рѣшение отъ 19 Декемврий 1886 год. подъ No 435, е осждилъ братята: Иванъ, Русси, Драгия, и сестритѣ имъ: Русса и Мария Петрови и майка имъ Злата Колева Петровица да отстжпятъ на брата си Коя Петровъ слѣдуемата му часть отъ бащиното имъ наслѣдство отъ всичкитѣ движими и недвижими имущества и да му заплатятъ 20 лева за сждебни и по водение дѣлото разноски; а това задочно рѣшение са го отзивирали само: Иванъ, Драгия и Мария Петрови, а Русси и Русса Петрови

и Злата Колева Петровица като не сж го отзивирали въ законния срокъ, то задочното рѣшение за тѣхъ остава въ законна сила; 8) Че даденитѣ отъ покоиния Петръ Добревъ на сина си Кося недвижими имущества които и той признава, че му биле дадени само да ги обработва и да прехранва дѣцата си, а ония имущества пакъ биле на покойния имъ баща, то и тѣ трѣбва да ся причислятъ при другитѣ имущества Петрови и да се подѣлятъ мѣжду всички;"—отмѣнилъ напълно рѣшението на Казанлжшкий Мир. Сждия отъ 16 Юлий 1887 год. N-о 435 и вмѣсто него постановилъ: „осжжда Ивана, Русся, Драгия и Русса Петрови отъ с. Яйкжнлий Мария Петрова Баракова отъ с. Мъглишъ и Злата Колева Петровица отъ с. Яйкжнлий да предадатъ на брата си Кося Петровъ отъ сжщото село, отъ останалитѣ отъ баща имъ движими и недвижими имущества, означени въ историческата часть на рѣшението, сжщо като се считатъ нераздѣлени и седемтѣхъ парчета ниви отъ девятъ уврата и три лехи, едно лозе и единъ уврать ливада, дадени нему на живота на бащаму, двѣ девети части; осжжда сжщитѣ отвѣтници да заплатятъ на Кося Петровъ двадесять и четири лева за сждебни разноски." — Срѣщу това рѣшение на Окр. Сждъ, Маньо Н. Бояджиевъ, повѣренникъ на Иванъ, Русси, Драгия, Русса и Мария Петрови, подалъ кассационна жалба, въ която като поводъ да ся отмѣни казаното рѣшение посочва, че по това дѣло Старо-Загорский Окр. Сждъ нарушилъ ст. 138 и 139 отъ Врѣменнитѣ Сждбни Правила, защото не е взелъ въ внимание представенитѣ отъ него по дѣлото доказателства, съ които доказвалъ, че Косю Петровъ билъ отдѣленъ при живота на баща си и че той не билъ призналь, че всичкитѣ предмѣтни имущества сж останали въ наслѣдство отъ бащата на довѣритѣлитѣ му. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслушалъ докладътъ на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Отъ обстоятелствата па дѣлото, както и отъ устнитѣ обяснения на сждящитѣ ся страни, дадени

при разбирателството на това дѣло, преди всичко ся установява, че тѣ странитѣ, сж живели при живота на баща си въ семейна община, съ имуществото на която, като пьрвенствующи и главенъ представитель на сememейната община, ся е распореждалъ покойният имъ баща Петръ Добревъ. Отъ друга страна, отъ показанията на распитанитѣ предъ Мир. Сждия по това дѣло свидѣтели, посочени отъ двѣтѣ страни, ся вижда, че истеца — Косю Петровъ още при живота на баща си е билъ отдѣленъ отъ движимото имущество, като получилъ овцѣ, кози и др., когато това сщото неможе да ся каже за отчуждаването на недвижимо имущество, щомъ не е станало съ позволението на надлѣжний чиновникъ (чл. 36 отъ закона за земитѣ). При всичко това, отъ рѣшението на Окр. Сждъ ся вижда, че отвѣтницитѣ ся осжждатъ да предадатъ на истеца и отъ движимитѣ имущества, отъ които вече си е получилъ слѣдуемата часть, споредъ свидѣтелскитѣ показания, още при живота на баща имъ. Това като е тъй, то въ даденият случай по поводъ оплакването на кассатора трѣбва да ся признае, че Окр. Сждъ е нарушилъ по това дѣло ст. 265 отъ Времен. Сждеб. Правила, споредъ която сждилищата сж задължени да ся ржководятъ при рѣшението на дѣлото отъ сществующитѣ закони, а ако такива нѣма, отъ общитѣ и мѣстнитѣ обичай, които непротиворѣчатъ на общественний редъ и на добритѣ нрави.

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Старо-Загорский Окр. Сждъ, отъ 5 Октомврий 1887 год. N-о 100, защото е нарушена ст. 265 отъ Временнитѣ Сждебни Правила, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ сщий Сждъ. —

Рѣшение, №. 83.

Гр. София, 19 Априлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на петий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Добри Русковъ гражданско дѣло No 65 по описътъ за 1889 год., на Петко Сандовъ, повѣренникъ на Здравко Ценовъ, Иоцо Стояновъ, Петко Цоковъ и др., жители отъ с. Царь-Петрово, Кулска Околия, съ Станко, Преда и Паско Предови, отъ село Гумотарци, Видинска Околия, за земя отъ 59 дюлюма. — Странитѣ не присжтствуваxж. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Миланъ Макавѣевъ, повѣренникъ на Станко, Преда и Паско Предови, съ прошение на 2 Юний 1887 г. заявилъ искъ предъ Видинский Околийский Мировий Сждия срѣщу Здравко Цановъ, Иоцо Стояновъ, Пено Цоковъ, Димитръ Диковъ и Луканъ Кулченинъ за една нива отъ 59 дюлюма находяща се въ мѣстностьта „Кесерка“; заради това иска да се осждятъ отвѣтницитѣ да предаджтъ на довѣрителитѣ му спорната нива. Мировий Сждия разглѣдалъ това дѣло въ присжтсвието на странитѣ, изслушалъ свидѣтелитѣ на странитѣ и обясненията на самитѣ страни и съ рѣшението си, отъ 24 Августъ 1887 год. No 307, осждилъ отвѣтницитѣ да предадътъ нивата около 59 дюлюма находяща ся въ мѣстностьта „Кесерка“ съ граници: Велкова ливада, Изворъ, Язовени пжть, на истцитѣ. По въззивна жалба на отвѣтницятѣ това дѣло се разглѣдвало и отъ Видинский Окр. Сждъ въ присжтствието на странитѣ, който като изслушалъ обясненията

имъ, съ рѣшението си отъ 10 Октомврий 1887 г. No 93, подтвърдилъ напълно рѣшението на първата инстанция. Недоволенъ отъ това рѣшение на Видинский Окр. Сждъ Петко Сандовъ, повѣренникъ на Здравко Цоновъ, Иоцо Стояновъ, Пеко Цоковъ, Димитръ Диковъ и Луканъ Кулченинъ, подалъ въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Видинский Окр. Сждъ е нарушилъ ст. ст. 206, 207, 208 отъ Временнитѣ Сждебни Правила и чл. 1 отъ Закона за дознание, защото вопреки искането на довѣрителитѣ му неизвършилъ на мѣстото оглѣдъ и дознание за да се провѣрятъ границитѣ и пространството на мѣстото, което истцитѣ претендиратъ, отъ което щѣло да се докаже, че довѣрителитѣ му не владѣятъ мѣстностьта „Кесерка“ нито часть отъ нея. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощ. Прокурора, взе въ съображение: 1) 90 чл. отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство прѣдвижда, че пригледъ на мѣстото съ участието или безъ участието на вѣщи людье, става или по просбата на една отъ странитѣ или по усмотрението на Сжда. Щомъ такова е предписанието на тоя членъ, то Сждътъ, когато отказва въ подобно искание, трѣбва да глѣда щото страната, на която се отказва въ това да се не лишава отъ възможность да доказва своя искъ; тѣмъ паче Сждътъ е длъженъ да бѫде остороженъ въ подобно едно отказване. когато види че надлѣжатъ за разрѣшение въпроси, които се отнасятъ за опрѣдѣление *пространството и мѣстностьта* на спорното недвижимо имущество (чл. 1 отъ Закона за дознанието), защото ако си има мѣстоприложението оглѣдътъ и дознанието, то е именно при разрѣшението на подобни въпроси. По това дѣло, кассатора като е искалъ предъ Видинский Окр. Сждъ да се извърши на спорното мѣсто оглѣдъ и дознание за да се провѣрятъ границитѣ и пространството му, отъ което щѣло да се докаже, че довѣрителитѣ му не владѣятъ мѣстностьта „Кесерка“ нито часть отъ нея, т. е. че спор-

ното мѣсто не съвпада въ границитѣ на мѣстото, което владѣятъ довѣрителитѣ му и Видинский Окр. Сждъ, като му е отказалъ въ това на основание, че *onus probandi* не сж падало нему, то съ това го лишилъ отъ правото му да доказва възраженията си, което право му се дава отъ 48 чл. отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство; безъ обаче той (Сждътъ) да е ималъ предъ видъ други доказателства за разрѣшение възникналото оспорявание за *пространството* и *мѣстностьта* на спорното недвижимо имущество. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Видинский Окр. Сждъ отъ 10 Октомврий 1887 год. No 93, защото е нарушенъ чл. 90 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ сжщото Сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за нова разглѣждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ Видинский Окр. Сждъ. —

Рѣшение, №. 84.

Гр. София, 19 Априлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на петий Мартъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующчй съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Пом. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Пом. Прокурора А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ Предсѣдательтъ гражданско дѣло No 66 по описътъ за 1889 год., на Джоро Матѣевъ Кьосе Петковъ, отъ г. Пловдивъ, съ Бенедето С. Пишковъ, отъ сжщий градъ, за право предпочитание върху една кжща. — Странитѣ неприсжтствувахж. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 3-й Януарий 1887 год. Джоро Матѣевъ Кьосе Петковъ житель на гр. Пловдивъ подалъ на Пловдивский Окр. Сждъ прошение, въ което казва, че на 2-й Януарий с. г. се научилъ, какво съсѣдътъ му Иозу Тафрата продалъ на Бенедето С. Шишковъ за 50 ½ л. т. кжщата си лежаща въ IV часть и незабавно отишелъ при продавача Иозу Тафрата и при продавемото стяжение, гдѣто при свидѣтели казалъ, че иска да земе кжщата съ право на предпочитание; сжщо казалъ и на купувача Бенедето С. Шишковъ. За това моли да се призове послѣдний и да се осжди да му предаде предмѣтната кжща срѣщу условената стойность и да плати сждебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. За доказателство посочва свидѣтели. — Пловдивский Окр. Сждъ разглѣдалъ дѣлото на 21-й Априлий 1887 год. и съ рѣшението си отъ 5-й Май с. г. No 142 отхвърлилъ искътъ на Джоро Матѣевъ като неосновенъ и го осждилъ да заплати на отвѣтникътъ сждебнитѣ и за водение на дѣлото разноски. Противъ това рѣшение Джоро Матѣевъ подалъ въззивна жалба въ Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 13-й Ноември 1887 год. и съ рѣшението си отъ сжщий день с. г. No 235, като взелъ предъ видъ, че отъ показанията на свидѣтелитѣ са установлявало, че Джоро Матѣевъ е знаялъ, кога се е продавала кжщата и даже взелъ участие въ наддаването ѝ, но послѣ се отказалъ да упражни правото си на предпочитание, отхвърлилъ въззивътъ на Джоро Матѣевъ Кьосе Петковъ и подтвърдилъ рѣшението на Пловдивский Окр. Сждъ отъ 5-й Май 1887 год. No 142. — Недоволенъ отъ рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ Джоро Матѣевъ Кьосе Петковъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сждъ нарушилъ: 1) Чл. чл. 134 и 161 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, 1036 и 1037 отъ Османскитѣ Граждански Закони, защото той като съсѣдъ на спорната кжща заявилъ тъжба въ Сждътъ за

право на предпочитание върху нея по съсѣдство на 3-й Януарий 1887 год., а пъкъ владѣтелний актъ, който е издаденъ на купувача Бенедето С. Шишковъ за предмѣтната кжща, е отъ 9-й Януарий 1887 год.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада и заключението на Пом. Прокурора, за разрѣшение на това дѣло, взе въ съображение: I) Отъ находящето се при дѣлото на Пловдивский Окр. Сждъ „продавателно“ се види, че Иозо Ивановъ Тафрата житель на гр. Пловдивъ заявлява въ него, че продава собственната си кжща находяща се въ Католическата махала, земледѣлческа улица, съ условие, който ѫ купи да плати комисионлука и да го остави да стои въ кжщата до Гергювдень, и дава това продавателно на комисионерина Петръ Ивановъ. Мѣжду наддавачитѣ се види да е наддалъ послѣденъ и най много (43 1/4 л. т.) Джоро Матѣевъ. А пъкъ отъ находящий се при сжщото дѣло крѣпостенъ актъ за покупка продажба No 7 издаденъ отъ Нотариуса при Пловдивский Окр. Сждъ на 9-й Януарий 1887 год. се види, че Иозо Ив. Тафрата исповѣдалъ, че продалъ кжщата си на Бенедето С. Шишковъ за 1200 лева и си получилъ напълно тази стойность отъ купувача. Отъ друга страна чл. 1026 отъ Османскитѣ Граждански Закони гласи, че за да се роди правото за предпочитание, трѣбва стяжанието да излѣзе отъ владението на продавача. Прочее въ незаконната продажба дору продавачьтъ има правото за уничтожение на продажбата, правото за предпочитание остава надирѣ. Въ настоящий случай моментътъ, въ който Иозо Иванъ Тафрата законно е продалъ кжщата си на Бенедето С. Шишковъ, не може да е по рано отъ даньтъ 9-й Януарий 1887 год. т. е. датата на горѣказанний Крѣпостенъ актъ, тъй като по силата на чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, изобщо всѣко отчуждение правото на собственность или правото за ползувание отъ недвижимъ имотъ се извършва отъ Нотариуса или Мировий Сждия споредъ околията, въ която се намира недвижимийтъ имотъ. А пъкъ отъ исковото прошение на

кассатора по това дѣло се установлява, че той е заявилъ искътъ си за да осѫществи правото си за предпочитание върху спорната кѫща на 3-й Януарий 1887 год. т. е. нѣколко дена даже по рано отъ датата на Крепостниятъ актъ за купуване — продаването на сѫщата кѫща. За това Пловдивский Аппелативенъ Сѫтъ е рѣшилъ това дѣло въпреки точний разумъ на чл. 1026 отъ Османскитѣ Гражд. Закони въ свръска съ чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, като е съобразилъ, че отъ распитанитѣ по дѣлото свидѣтели се доказвало, че кассатора билъ изгубилъ правото си за предпочитание, когато, както се каза, по закона то не е било още родено. Слѣдователно, оплакването на кассатора зе нарушение на Закона въ туй отношение, е основателно и е нарушенъ чл. 1026 отъ Османскитѣ Гражд. Закони. —

Водимъ отъ горѣизложенното, Върховний Кессационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Пловдиский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 13-й Ноемврий 1887 година No 235, защото е нарушенъ чл. 1026-й отъ Гражд. Отомански Закони, съ силата на ст. 11 п. 1-й отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ да се отмѣни и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ. —

Рѣшение, №. 85.

Гр. София 1 Май 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на седемнадесетий Априлий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Добри Руссковъ и Никола Сукнаровъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ

Прокурора А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членьтъ Руссковъ гражданско дѣло No 297 по описътъ за 1889 год., на Христо Ивановъ, изъ гр. Руссе, повѣренникъ на Ламби Димитровъ, отъ г. Плѣвенъ, съ Анастасия Михайлова, отъ сѫщий градъ, за единъ дюкянъ и двѣ стай и да ѝ заплати наема за една година 1000 гроша. Отъ странитѣ присѫтствува само К. Помяновъ, повѣренникъ на кассатора Ламби Димитрова. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: на 15 Май 1884 год. Хаджи Анастасия Махайлова, жителка отъ градъ Плѣвенъ подала на Плѣвенский Окрѫженъ Сѫдъ прошение, въ което казва, че прѣди 11 години продала на брата си Ламбе Димитровъ изъ сѫщий градъ отъ собствената си кѫща съ дворътъ половината за 15000 гроша, отъ които приела само 3000 гроша, а за остатъка зела записъ съ условие да ѝ бѫдатъ исплатени за 6 год.— всека година по двѣ хиляди гр.; но той като неможелъ да плати спорѣдъ записа взелъ за своя нужда отъ нея (истцата) 400 гроша, а срѣщу даденитѣ ней 2600 гроша на 6 Декемврий 1877 година дала му подъ наемъ дюкяньтъ си съ една одая и едно отдѣление отъ кѫщата надъ дюкяна съ записъ по 1000 гроша на годината и отъ тогава за $6^1/_2$ години не билъ ѝ далъ ни една пара и се располагалъ съ цѣлата кѫща, като негова собственность. Затова моли Сѫдътъ да го призове и осѫди да ѝ повърне документитѣ на кѫщата, които зелъ отъ нея съ измама преди 11 години и да ѝ заплати по 1000 гроша за $6^1/_2$ години — 6500 гроша, като се спаднатъ 2600 гроша. Плѣвенский Окр. Сѫдъ разглѣдалъ дѣлото на 21 Юний 1884 година, когато повѣренника на отвѣтника възразилъ, че истецата била продала спорното имущество на довѣрителя му, за което му издала и документътъ още въ Турско врѣме, като се била погодила съ него за записитѣ предварително, затова молилъ да се отхвърли искътъ на истцата като недоказанъ. Странитѣ представили тѣзи документи: 1) „Съгласително писмо“ подписано отъ съдруженици Ламби Ди-

митровъ и Косто Стояновъ съ дата 6 Декемврий 1877 г. отъ което се види че тѣ отъ 1 Януарий 1878 год. се съгласили съ сестра си Анастасия да зематъ подъ кирия за една година дюкяна подъ кѫщата съ одаята заедно и отъ горе една одая, що гледа въ двора за 1000 гроша за годината; 2) прѣводъ отъ Турский записъ подписанъ отъ Плѣвненецъ Ламбро Димитровъ съ дата 1289 година 15 Джемазулъ-Евелъ, съ който подписанний Ламбро Димитровъ казва, че купилъ отъ сестрината си кѫща половината, а половината отъ сѫщата кѫща остава на сестра му съ дюкянатъ, който се намира подъ сѫщата кѫща; 3) преводъ отъ турский записъ подписанъ отъ Димитроглу Ламби съ дата 1289 година 15 Джемазюлъ-Евелъ, въ който се излагатъ условията за продажбата на половината кѫща сключена мѣжду подписвший записа Димитроглу Ламби и сестра му Анастасия; 4) Преводъ отъ Турский худжетъ съ дата 1289 год. 27 Джемазюлъ-Евелъ издаденъ отъ Плѣвненский вѣрозаконенъ сѫдия Яхия Ефенди, който гласи, че нѣкоя си господжа Анастасия Димитрова въ присѫтствие на едноутробния си братъ казала, че му продала собственната си кѫща находящата се въ г. Плѣвенъ, махала будакъ подъ No 93, състояща отъ горѣ съ три отъ доле съ двѣ стаи и единъ дюкянъ, селямлъкъ, яхъръ, гиранъ, градина и други потрѣбности за 15000 гроша, които напълно и въ брой приела. — Плѣвненский Окржженъ Сѫдъ съ рѣшението си отъ 2 Юлий 1884 год. No 293 призналъ отчасти искътъ на Хаджи Анастасия Михайлова само за наема станалъ по условието на 6 Декемврий 1877 год. и осѫдилъ Ламбо Димитровъ да ѝ брои за нея година кирия 200 лева, а другата часть отблъстналъ, като неоснователна. — Противъ това рѣшение Хаджи Анастасия Михаилова подала апелативна жалба въ Руссенский Апелативенъ Сѫдъ, който разглѣдалъ дѣлото на 18 Ноемврий 1887 год. и съ рѣшението си отъ 3-й Декемврий 1887 год. No 153, като взелъ предъ видъ: „1) Че представения отъ отвѣтника Ламби Димитровъ вѣрозаконенъ актъ

(хюджетъ на турски языкъ) издаденъ отъ бившій Плѣвненскій кадия Яхия Ефенди на 27-й Джамазиюлъ Еввелъ 1289 година, — е по датата си по старъ отъ съгласителното си писмо представено отъ истцата и което носи дата 1877 г. Декемврій 6; 2) Че слѣдователно спомѣнѫтий хюджетъ каквито и права на собственность да дава на отвѣтника Ламби Димитровъ върху спорния недвижимъ имотъ изгубва всѣкаква важность и напълно се инвалидирва отъ горѣрѣченното съгласително писмо, което носи собственноржчний подписъ на Ламби Димитровъ и по съдържанието на което съгласително писмо Ламби Димитровъ се обявява за кирияшинъ на сестра си Анастасия, като взема отъ нея подъ наемъ отъ 1-й Януарий 1878 год. единъ дюкянъ съ одаичка подъ кѫщата ѝ и на горния катъ на кѫщата една стаичка тоже; 3) Че имота, за който се говори въ спомѣнѫтия хюджетъ е сѫщото недвижимо имущество, за което се говори въ реченното съгласително писмо и че слѣдователно ако истеца бѣше собственникъ на спорното имущество, то излѣзва, че той е взелъ подъ наемъ свое стежание, предположение, което неможе да се приеме“ — измѣнилъ рѣшението на Плѣвенский Окр. Сѫдъ, отъ 2 Юлий 1884 година No 293, като осѫдилъ Ламби Димитровъ да испразди и предаде на Анастасия Михаилова дюкяна съ двѣтѣ стаи отъ кѫщата находяща се въ гр. Плѣвенъ махала „Будашка“ подъ No 93, както и да ѝ заплати наемъ за една година хилядо гроша спорѣдъ условието отъ 6 Декемврий 1877 година. Недоволенъ отъ рѣшението на Руссенский Апелативенъ Сѫдъ Ламби Димитровъ подалъ срѣщу него чрѣзъ повѣренникътъ си Христо Ивановъ въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Руссенский Апелативенъ Сѫдъ нарушилъ: 1) Ст. 266 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото не се билъ произнесалъ по съмнѣнието и фалшивостьта заявени отъ апелаторката върху официялнитѣ документи на довѣрителя му; 2) чл. чл. 446 и 447 отъ Гражданскитѣ Османски Закони, защото призналъ за дѣйствителенъ единъ наемъ по

частно писмо и за доказателство за собственность, а съ това нарушилъ и ст. 168 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, като неоцѣнилъ правилно, представенний отъ довѣрителя му хюджетъ; 3) чл. 34 отъ закона за Нотариуситѣ 524 и 168 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и 1, 2 и 3 отъ закона за домашнитѣ актове, защото призналь Анастасия Михаилова за собственница на спорнитѣ недвижими имущества безъ да е представила тя документи за преминаването на собственността и защото приелъ въ внимание единъ недѣйствителенъ актъ издаденъ съ грѣшка понеже довѣрителя му билъ собственникъ, когато го издалъ. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣренника на кассатора и заключението на Помощникъ Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Оплакването на кассатора за нарушение ст. 266 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила е явно неоснователно, защото той нѣма никое законно основание да се оплаква, че Сждътъ не уважилъ нѣкое искание на противната страна; 2) Второто оплакване на кассатора за нарушение чл. чл. 446 и 447 отъ Османски Граждански Закони и 168 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила сжщо така е неоснователно, защото отъ съобразителната часть на потжженото рѣшение се види, че Руссенский Аппелативенъ Сждъ е оцѣнилъ хюджетътъ на кассатора съобразно съ законитѣ, които сж били въ дѣйствие при издаването му (79 и 1587 чл. чл. отъ Османскитѣ Граждански Закони) тъй като кассатора още прѣзъ 1877 год. 6 Декемврий съ съгласителното си писмо за наема на спорний имотъ отъ сестра си Анастасия — е призналь, че сключената мѣжду нея и него продажба—покупка на тоя имотъ по напредъ, по каквато и да е причина, е била останала недѣйствителна, и си е останала пакъ собственица на тия имоти сестра му Анастасия; а пакъ самий наемъ заедно съ неговитѣ условия е признатъ отъ Сждътъ на основание на сжщото съгласително писмо и това никакъ не е противно на показаннитѣ отъ кассатора членове

446 и 447 отъ Османскитѣ Граждански Закони; 3) Отъ казанното слѣдва, че и третото оплаквание на кассатора за нарушение чл. чл. 34 отъ закона за Нотариуситѣ 524 и 168 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и 1, 2 и 3 отъ закона за домашнитѣ актове, е неоснователно, защото Сждътъ по сжщество е разрѣшилъ дѣлото главно на това правилно съображение, че тъй като кассатора не е испълнилъ условията на договора сключенъ между него и сестра му Анастасия за продажбата и покупката на спорната кжща, то тя (сестра му) си е останала собственница на тази кжща и затова въ тоя случай не могатъ да се приспособатъ нито чл. чл. 34 отъ закона за Нотариуситѣ 524 и 168 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила нито чл. чл. 1, 2 и 3 отъ закона за домашнитѣ актове.

Водимъ отъ горѣизложенното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Христо Ивановъ, повѣренникъ на Ламби Димитровъ, срѣщу рѣшението на Руссенский Аппелативенъ Сждъ, отъ 3 Декемврий 1887 година No. 153, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 86.

Гр. София, 1 Май 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Пьрво Гражданско Отдѣление, на седемнадесетий Априлий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Хрито Стояновъ, Членове: Добри Руссковъ и Никола Сукнаровъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло No 67

по описътъ за 1889 год., на Дочо, Христо, Цоню, и Сѫби Петрови и Неделко попъ Николовъ, настойникъ на Иванка Петрова, отъ с. Голѣмо-Ялари, Търновска Околия, съ Димо Ганевъ Мурджовъ, отъ сѫщото село, за гора и нива отъ 16 ¾ дюлюма. — Странитѣ неприсѫствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Дочо, Димо, Христо, Цоньо и Сѫби Петрови и Неделко попъ Николовъ, настойникъ на Иванка Петрова, отъ село Голѣмо-Ялари, съ прошение отъ 15 Май 1885 г., заявили прѣдъ Търновский Околийский Мировий Сѫдия, че мѣжду другитѣ останали отъ баща имъ въ наслѣдство имущества се намирало и една нива, гора и едно мѣсто около 16 ¾ дюлюма находяще ся въ землището на село Голѣмо-Ялари, въ мѣстностьта „задъ лозята“, съ предѣли: Попъ Русси, Аганасъ Атанасовъ, пѫть и кайракъ, която нива и гора покойний имъ баща купилъ съ домашно продавателно отъ Дима Ганевъ Мурджовъ за 2000 гроша и когато слѣдъ смъртьта на баща имъ тѣ искали да завладеятъ споменатитѣ имущества Димо Ганевъ Мурджовъ имъ въсприпятствувалъ; заради това искатъ да се признай за дѣйствителна станалата домашна продажба за спорнитѣ имущества мѣжду покойниятъ имъ баща и Дима Ганевъ Мурджовъ, като се осѫди послѣдний да имъ издаде и крѣпостенъ актъ и да имъ заплати сѫдебнитѣ и за водение на дѣлото разноски. Мировий Сѫдия разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на двѣтѣ страни изслушалъ обясненията имъ и като признаялъ, че Димо Ганевъ Мурджовъ съ домашното продавателно е продалъ само половина отъ спорната нива и гора и че продажбата е валидна, то съ рѣшението си, отъ 16 Януарий 1887 год. No 17 осѫдилъ Димо Ганевъ Мурджовъ, отъ село Голѣмо-Ялари, да остѫпи на истцитѣ половината отъ спорнитѣ нива и гора, като го осѫдилъ и на сѫдебнитѣ разноски. По въззивна жалба на Димо Гановъ Мурджовъ това дѣло се разглѣдвало и отъ Търновский Окр. Сѫдъ въ присѫтствието на странитѣ, който като изслушалъ обяснението имъ и като

призналь, че отвѣтникътъ неможе да се принуди противъ волята си да продаде спорнитѣ имущества щомъ продажбата е станала по домашенъ рѣдъ и сега недава съгласие за това, то съ рѣшението си отъ 10-й Ноемврий 1887 г. No 139, отмѣнилъ рѣшението на Търновский Околийский Мировий Сждия отъ 16 Януарий 1887 год. No 17 и отхвьрлилъ искътъ на истцитѣ като неоснователенъ и ги осждилъ на сждебнитѣ разноски за въ двѣтѣ истанций. — Недоволни отъ това рѣшение на Търновский Окр. Сждъ Дочо, Димо, Христо, Цоню и Сѫби Петрови и Неделко попъ Николовъ, настойникъ на Иванка Петрова, сж подали въ Вьрховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Търновский Окр. Сждъ е нарушилъ чл. 48 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото тѣ доказали искатъ си съ документъ и съ свидѣтелски показания дадени подъ клетва за продажбата на въпросната гора и нива, а Сждътъ не обърналъ внимание на това. —

Вьрховний Кассационенъ Сждъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, взе въ съображение: 1) Закона за домашнитѣ актове има именно това значение, че дава валидность на извьршенитѣ въ известенъ периодъ продажби по частенъ домашенъ рѣдъ, за да се гарантиратъ купувачитѣ. 2) Отъ производството на това дѣло се вижда, че отвѣтникътъ Димо Ганевъ Мурджовъ съ домашно продавателно, отъ 13 Мартъ 1880 год., подписано отъ него самого е продалъ за 2000 гроша половина кория и нива отъ 16 ¾ долюма на Петра попъ Неделковъ. 3) Съ написването на това домашно продавателно и съ подписването му Димо Ганевъ Мурджовъ си е далъ вече съгласието за станалата продажба и Търновский Окр. Сждъ, като е призналь въ 3 мотивъ на рѣшението си, че Димо Ганевъ Мурджовъ не си е далъ съгласието за станалата по домашенъ рѣдъ продажба и сега като ся е отказвалъ да даде такова съгласие, че извършената по домашенъ рѣдъ продажба била незаконна, то съ това си дѣйствие той е постжпилъ

въпрѣки цельта на самий законъ за домашнитѣ актове и е нарушилъ членъ 2 отъ закона за домашнитѣ актове слѣдователно оплакването на кассаторитѣ по този въпросъ е основателно. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Търновский Окр. Сждъ отъ 10 Ноември 1887 г. No 139, защото е нарушенъ чл. 2 отъ закона за домашнитѣ актове, съ силата на чл. 153 п. I отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ сжщий Окр. Сждъ. —

Рѣшение, №. 87.

Гр. София, 4 Май 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражд. Отдѣление, на двадесетий Априлий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председателъ: Христо Стояновъ, Членове: Добри Руссковъ и Георги Згуревъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Добри Руссковъ гражданско дѣло No 70 по описътъ за 1889 год., на Тодоръ Соколовъ, отъ гр. София, съ Стоичко Божиловъ, отъ село Биримирци, Софийско, за ниви и ливади. — Въ засѣданието присжтствува Илия Д. Вълчевъ, повѣренникъ на кассатора Тодоръ Соколовъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Тодоръ Соколовъ, житель Софийский, съ прошение, отъ 29 Май 1887 год., е заявилъ искъ предъ Софийский Околийский Мировий Сждия срѣщу Стоичко Божиловъ отъ село Биримирци, за единадесеть парчета ниви и

ливади, находящи се въ землището на село Биримирци, които той притѣжавалъ съ формаленъ актъ, и които имущества Стоичко Божиловъ ги завладѣлъ незаконно; заради това иска да се осѫди отвѣтникътъ да му отстѫпи и предаде завладенитѣ незаконно имущества и да му заплати сѫдебнитѣ и за водение дѣлото разноски. Мировий Сѫдия разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на двѣтѣ странни и, като взелъ предъ видъ крѣпостний актъ на истецътъ, отъ 9 Априлий 1885 год. No 354, и самопризнанието на отвѣтника, съ рѣшението си, отъ 28 Юлий 1887 год. No 521, осѫдилъ Стоичко Божиловъ да отстѫпи и предаде въ владѣние на Тодоръ Соколовъ незаконно завладѣнитѣ му имущества, както и да му заплати 20 лева сѫдебни разноски. По въззивна жалба на Стоичко Божиловъ това дѣло се разглѣдвало и отъ Софийский Окр. Сѫдъ, въ присѫтствието на странитѣ, който, като признялъ, че настоящето дѣло е заведено за въстановление на нарушено владѣние и че истецътъ, Тодоръ Соколовъ, не е доказалъ, че той е владѣлъ спорнитѣ имущества, които Стоичко Божиловъ ги усвоилъ на основание на единъ испълнителенъ листъ, то съ рѣшението си отъ 22 Ноември 1887 г. No 303, отмѣнилъ рѣшението на Софийский Околийский Мировий Сѫдия, отъ 28 Юлий 1887 г. No 521, и осѫдилъ Тодоръ Соколовъ да заплати на Стоичко Божиловъ 39 лева и 20 ст. за водение на дѣлото. Срѣщу това рѣшение на Соф. Окр. Сѫдъ Тодоръ Соколовъ е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Софийский Окр. Сѫдъ е нарушилъ чл. 102 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото искътъ на кассатора билъ да се осѫди отвѣтникътъ да му отстѫпи и предаде спорнитѣ имоти и представилъ за доказателство на искътъ си крѣпостенъ актъ, а Сѫдътъ рѣшилъ само въпросъ за нарушение владѣние.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, взе въ съображение: Не е достаточно да се опредѣлява основанието на единъ

искъ отъ заглавието на исковото прошение, но трѣбва да се зема въ внимание съдържанието на исковото прошение и просителната му часть, защото часто сѫдящитѣ ся страни, по незнание, заглавятъ исковото си прошение за възстановление на нарушено владѣние, а отъ съдържанието на самото прошение и отъ просителната му часть се вижда, че искътъ е за право на собственность. Подобно нѣщо ся случило и по това дѣло. Истецътъ, Тодоръ Соколовъ, е заглавилъ прошението си до Софийский Околийский Мировий Сѫдия за „нарушено владѣние на недвижими имущества отъ стойность 2862 гроша," а отъ съдържанието му и отъ просителната му часть се вижда, че искътъ е за правото на собственность на недвижими имущества; но независимо отъ това Мировий Сѫдия, както се види отъ рѣшението му, е разрѣшилъ въпросътъ за правото на собственность върху спорнитѣ недвижими имущества. При такова положение на дѣлото, Софийский Окр. Сѫдъ, като го е разглѣдвалъ по въззивенъ рѣдъ, по заявлението на противната страна, и като е разрѣшилъ това дѣло по въпросъ за възстановление на нарушено владѣние, слѣдва, че той е постановилъ рѣшението си за нѣщо, за което не е имало искание, тъй като нито отъ съдържанието и отъ просителната часть на исковото прошение се вижда да е билъ искътъ за възстановление на нарушено владѣние, нито Мировий Сѫдия го разглѣдвалъ въ тая смисъль, нито пакъ при въззивното разглѣждание истецътъ ся е защищавалъ въ тая смисль; заради това, отъ всичко туй ясно се види, че Софийский Окр. Сѫдъ, като ся е произнесълъ съ рѣшението си за нарушено владѣние, а не за право на собственность, то е постѫпилъ въпреки ясното предписание на чл. 102 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство и съ това си дѣйствие нарушилъ казанний членъ, а заради това и оплакването на кассатора по този въпросъ е основателно. —

Водимъ отъ горѣизложеннитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Софийский Окр. Сѫдъ отъ 22 Ноември 1887 год. No

303, защото е нарушенъ чл. 102 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ сжщото Сждопроизводство, да ся отмѣни и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ сжщий Окр. Сждъ. —

Рѣшение, №. 88.

Гр. София, 6 Май 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесетий Априлий хилядо осемстотинь осемдесетъ и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Добри Руссковъ и Георги Згуревъ, при Помощ. Секретарьтъ Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слушa доложеното отъ Председателя гражданско дѣло No 102 по описътъ за 1889 г., на В. Недѣлевъ, повѣренникъ на Георги Хаджи Дечевъ, отъ г. Стара-Загора, съ Иванъ Димчевъ, отъ сжщий градъ, за половината отъ 1800 уврата ниви, ливади и дворно мѣсто. — Въ засѣданието странитѣ присжтствуваха Д. Грековъ и Ст. Даневъ, повѣренници на кассатора Георги Хаджи Дечевъ, и Иовъ Титоровъ, повѣренникъ на Иванъ Димчевъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: Иванъ Димчевъ житель на градъ Стара-Загора на 18 Декемврий 1889 г. подалъ на Старо-Загорский Окржженъ Сждъ прошение, въ което казва, че презъ 1885 година мѣсецъ Юлия купили съдружно съ Георги Хаджи Дечевъ житель на сжщий градъ отъ Кадемъ Ханжмъ Латифъ Беева чрезъ пълномощника ѝ Мехмедъ Чорековъ нивитѣ ѝ, ливадитѣ ѝ и едно дворно мѣсто лѣжащи въ землището на село Сюлмешли, Сейменска Околия, всич-

ко около 1800 уврата по ¼ лира турска всѣкой уврать, за която покупка-продажба билъ сключенъ контрактъ мѣжду Мехмедъ Чорекова и съдружника му Георги Хаджи Дечева само въ име на послѣдний по взаимно тѣхно съгласие. Споредъ условията на контракта тѣ били длъжни да броятъ на продавача 250 лири турски слѣдъ 71 день отъ датата на контракта, а остатъка отъ стойностьта на имотитѣ слѣдъ 181 день, слѣдъ истичанието на който срокъ продавача щѣлъ да имъ даде такриръ, нъ по причина на войната нѣмали възможность да платятъ суммата за първий срокъ на продавача, нито той да имъ даде такриръ, вслѣдствие на което се просрочило и отложило наплащанието на паритѣ, стойностьта и издаванието на такрира за неопредѣлено врѣме за презъ тая година. Нъ съдружника му Георги Хаджи Дечевъ тази година презъ мѣсецъ Май подалъ противъ него протесть подтвърденъ отъ Нотариуса на 19 Май 1886 година чрѣзъ който Георги Хаджи Дечевъ му заявилъ, че срѣщу стойностьта на купеното съдружно имущество той билъ броилъ на продавача 258 ½ лири турски, за това го канилъ или да му внесе слѣдъ петь дни отъ датата на протеста 129 ¼ лири турски, или ако ги не внесе въ тѣчението на това врѣме исключава го отъ съдружеството и самъ ще остане притѣжатель на горѣказанното имущество. Вслѣдствие на тоя протестъ той подалъ контра протесть на 23 Май 1886 година, който се връчилъ на Георги Хаджи Дечевъ и чрѣзъ който му отговорилъ, че е неуместно исканието му за броение 129 ¼ лири турски, защото той билъ платилъ принадлѣжащата му часть отъ стойностьта за първи срокъ, както нему направо така и на продавача пълномощникъ Мехмедъ Чорековъ чрѣзъ най първи търговци въ града около 15 дни преди протестьта му, на основание на който контра протесть той отхвърлилъ неговий протесть като неумѣстенъ и заявилъ, че го счита за нула. Нъ преди нѣколко дни се извѣстилъ, че съдружника му Георги Хаджи Дечевъ, безъ негово знание и позволение, продалъ на Сюлмешлийци

около 600 уврата отъ сѫщитѣ съдружнически ниви, освенъ това продавача пълномощникъ Мехмедъ Чорековъ съ Георги Хаджи Дечевъ били заминали за градъ Сейменъ, за да даде първий на послѣдний такриръ предъ Сейменский Мировий Сѫдия за цѣлото имущество безъ да глѣда, че той истецъ е съдружникъ въ казаното имущество. За това моли да се призове казаннийтъ Георги Хаджи Дечевъ и да се осѫди да му предаде половината отъ цѣлото имъ покупено съдружно имущество т. е. 900 уврата споредъ покупената стойность ¼ лира турска, като обявява, че е готовъ всѣкога въ допълнение на броенитѣ да брои припадающа му се часть за издължение стойностьта на 900 уврата. За доказателство, че билъ броилъ 6048 ½ гр. текущи посочва за свидѣтели Ясефъ Хаимъ Асса и Бохоръ Гарти жители на Стара-Загора. — Старо-Загорский Окржженъ Сѫдъ разглѣдалъ това дѣло на 14 Априлий 1887 година, когато повѣренника на истеца представилъ два протеста, за които говори въ исковото си прошение, като доказателство, че довѣрителя му е билъ съдружникъ съ отвѣтника презъ врѣмето, когато е станала покупката на Сюлмешлийский Чифликъ. Повѣренника на отвѣтника възразилъ, че слѣдъ истичанието на първий срокъ за исплащание споредъ условието часть отъ стойностьта на покупений чифликъ довѣрителя му платилъ 258 ½ лири на продавачката и поканилъ Иванъ Димчевъ да му внеса половината отъ тая сума, ако иска да е равнодѣленъ съдружникъ по покупений чифликъ, нъ той отказалъ; за това довѣрителя му чрѣзъ протеста си срѣщу него се отказалъ отъ обещанието си да го направи съдружникъ на чифлика. За суммата 6048 гроша казалъ, че не били внесени за смѣтка на чифлика, а срѣщу други смѣтки, и че даже да се допустнало противното, пакъ той не можелъ да бѫде равнодѣленъ съдружникъ, защото не е внесълъ половината отъ суммата, за която е купенъ чифлика, нито пакъ е депозиралъ нѣкаква сумма при подаването контра протеста си. Горѣпомѣнатитѣ свидѣтели показали, че суммата 6048 гроша била внесена за

смѣтка на чифлика. Старо-Загорский Окржженъ Сждъ съ рѣшението си отъ 14 Априлий 1887 година No 45 отблъсналъ искането на Ивана Димчевъ като недоказанъ и неоснователенъ. — Послѣдний подалъ противъ това рѣшение въззивна жалба въ Пловдивский Апелативенъ Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 25 Януарий 1888 година и съ рѣшението си отъ 25 Януарий 1888 год. No 22, като взелъ предъ видъ: Старо-Загорский Окржженъ Сждъ въ своитѣ мотиви развива мнението, че ищецътъ не могълъ да докаже, че между него и отвѣтникътъ сжществувало съдружество по купуване на 1800 уврата ниви и чаири. Тоя изводъ на Старо-Загорский Окржженъ Сждъ не се подкрепява отъ даннитѣ по процесътъ, а обратно положително се опровѣргава отъ протеста на отвѣтника отъ 19 Маий 1886 година, въ който протестъ отвѣтника Георги Хаджи Дечевъ изрично, безъ всѣкакви ограничения *признава ищеца за свой сдружникъ по покупката на спорнитѣ недвижимости.* Отъ това ясно излиза, че факта на съдружеството между Димчева и Дечева, при указанитѣ горѣ условия не подлѣжи на никакво съмнѣние и оспорявание. Остава, слѣдъ това да се установи какви длъжности налага това съдружество върху контрагентитѣ и дали Георги Хаджи Дечевъ е ималъ право съ протеста отъ 19 Май 1886 година да отхвърли Димчева отъ съдружеството? Тия въпроси се рѣшаватъ или върху специалнитѣ стипулации, които сж направили странитѣ между себе си или при отсжтствие на такива lege speciale, върху общитѣ постановления на Гражданский Законъ за съдружествата. Въ настоящий случай съдружеството между странитѣ е станало устно и само едно условие на съдружеството е положително установено, а то е, че тѣ и двамата се задължаватъ да платятъ по равно цѣната на купенитѣ обѣкти. При тия обстоятелства всичкитѣ други спорни въпроси, които се породжтъ по предметното съдружество ще трѣбва да се рѣшатъ по общитѣ правила на гражданското право. Мѣжду начинитѣ, чрезъ които може да се уничтожи съдруже-

ството, цивилното право предвижда и случайтъ на тъй наз̀иваемото *отказване* (kündigung) на съдружество; тоя случай се явява, когато единътъ съдружникъ не испълни взетитѣ върху си задължения, и вторий, за да избегне врѣдителнитѣ послѣдствия отъ това неиспълнение, уничтожава съдружеството, като отказва на неисправния контрагентъ понататашно участие въ съдружеството. Нъ отъ даннитѣ по дѣлото не се вижда, че Иванъ Димчевъ е нарушилъ своитѣ обязности до такава степенъ, която би давала право на противника му да го исключи отъ съдружеството. Отъ показанията на распитанитѣ въ пьрвата инстанция свидѣтели явствува, че Димчевъ е билъ намѣренъ да плати припадающата се часть отъ купенитѣ имоти и за тая цѣль е броилъ на отвѣтника 6048 гр. и отвѣтника не е ималъ право да го исключи отъ съдружеството за това само, че той не внесълъ немедленно цѣлата сумма, а трѣбваше да му даде единъ достатъченъ и съотвѣтственъ срокъ за исплащанието и само слѣдъ нарушението и на тоя срокъ, той можеше да откаже съдружеството на Димчева; — измѣнилъ рѣшението на Старо Загорский Окржженъ Сждъ отъ 14 Априлий 1887 год. No 45 като призналъ Ивана Димчева и Георгий Хаджи Дечева за съдружници въ купување на равни части 1800 уврата състоящи отъ ниви, чаири и дворно мѣсто отъ Кадемъ Ханжмъ Лативъ Беева, осждилъ Ивана Димчева да брои половината отъ стойностьта на купенитѣ съдружески недвижимости, като се смѣта за единъ уватъ по ¼ турска лира, а въ случай, че отвѣтника Георги Хаджи Дечевъ е продалъ въпроснитѣ съдружески имоти на трети лица, той се осжжда да брои на Ивана Димчева половината отъ получената печалба, ако такова сжществува. — Недоволенъ отъ това рѣшение Георги Хаджи Дечевъ подалъ срѣщу него чревъ повѣренника си В. Недѣлѣва въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Сждъ неправилно призналъ истеца Ивана Димчева за притѣжатель на

половината отъ 1800 уврата ниви, ливади и дворно мѣсто на основание частенъ договоръ за задружна покупка съ него (кассатора) на тия имоти.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣренницитѣ на странитѣ и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Отъ обстоятелствата на това дѣло се види, че наистина мѣжду кассатора и Ивана Димчева е билъ сключенъ словесенъ договоръ за да купатъ землитѣ принадлѣжащи на Кадемъ Ханжмъ Латифъ Беева и находящи се въ землището на село Сюлмешлий, Сейменска Околия, съ задължение всѣкой да внесе половината отъ покупната цѣна, нъ при това отъ установенитѣ данни по дѣлото предъ сждоветѣ по сѫщество се види, че както при сключвание условията за покупката на землитѣ отъ притѣжателката чрѣзъ пълномощника ѝ Мехмеда Чорекова, така и при извършването на договора за това купуване-продавдние на реченитѣ недвижими имоти Иванъ Димчевъ не е участвовалъ фактически като задруженъ купувачъ на тия имоти, а е дѣйствовалъ като такъвъ само кассатора и само за себѣ. Затова предъ видъ на чл. 31 отъ Закона за нотариуситѣ, споредъ който правото за собственость на недвижимъ имотъ или правото за ползување отъ него може да се придобие само или чрѣзъ лично участие въ договора за купување-продаването или чрѣзъ законно — упълнмощенъ повѣренникъ. Пловдивский Аппелативенъ Сждъ съвършенно неправилно е призналъ Ивана Димчева за задруженъ притѣжатель на половината отъ горѣрѣченитѣ недвижими имоти безъ да е той участвовалъ лично или чрѣзъ законно упълномощенъ повѣренникъ въ договора за купуването на тия имоти. Очевидно е, сдѣдователно, че въ тоя случай Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ чл. 31 отъ закона за нотариуситѣ. Затова оплакването на кассатора, че казаний Сждъ неправилно е призналъ истеца по дѣлото Ивана Димчева за притѣжатель на половината отъ 1800 уврата горѣпомѣнжтитѣ земли е основателно. —

Водимъ отъ казаното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 25 Януарий 1888 година Н-о 22, защото е нарушенъ чл. 31 отъ закона за нотариуситѣ, съ силата на 11 ст. п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да се испроводи въ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ. —

Рѣшение, №. 89.

Гр. София 10 Май 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и четвъртий Априлий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и Атанасъ Хитовъ, при Секретарьтъ: Димитрий Исаиевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло N-о 69 по описътъ за 1889 год., на Д. Грековъ, повѣренникъ на Коте Кафеджийский, отъ гр. Брезникъ и Абдулъ Рахманъ Мехмедовъ, отъ гр. София, съ Гиго Илиевъ и Крьсто Тричковъ, отъ гр. Брезникъ, пълномощници на дванадесеть семейства отъ Ширифовий чифликъ, за вдигание запоръ наложенъ върху единъ ханъ съ два дюкяна, яхъръ, отлакана и дворъ. — Въ засѣданието отъ странитѣ се явиха: К. Стоиловъ и Д. Македонски повѣренници на Абдулъ Рахманъ Мехмедовъ, и Хр. Камбуровъ, повѣренникъ по предовѣрие на дванадесеть семейства. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: Съ прошение отъ 30 Септемврий 1886 година до Трънский Окр. Сѫдъ, Гиго Илиевъ и Крьсто Тричковъ, пълномощници на 12

семейства отъ Ширифовия чифликъ, изъ г. Брезникъ, ся потжжили срѣщу Коте Кафеджийский, изъ сжщий градъ и Абдулъ Рахманъ Мехмедовъ, повѣренникъ на наслѣдницитѣ на Ширифовия чифликъ, изъ гр. София, като излагатъ, че Коте Кафеджийский, на основание испълнителенъ листъ N-о 3785, издаденъ въ негова полза срѣщу Абдулъ Рахманъ Мехмедовъ за 126 полуимперияла, наложилъ запоръ чрѣзъ Сждебния Приставъ върху единъ тѣхенъ (на истцитѣ) ханъ съ два дюкяна и яхъръ, отлакана и дворъ. За това молили Сжда да призове Коте Кафеджийсий и Абдулъ Рахманъ Мехмедовъ и ся осждатъ да ся вдигне запора отъ казанитѣ имоти, и да имъ заплатятъ всичкитѣ сждебни и по водение на дѣлото разноски. За доказателство, че въпроснитѣ недвижими имоти сж тѣхна собственность, истцитѣ представили: 1) Препись отъ едно рѣшение на Софийский Аппелативенъ Сждъ отъ 24 Февруарий 1886 година N-о 21, съ което ся подтвърдява рѣшението на Трънский Окр. Сждъ отъ 4 Юний 1880 година N-о 267, издадено въ полза на 12-тѣхъ семейства за единъ дюкянъ (ханъ) отъ чифлика на Али Рашидовъ и сестраму Серие, за който чифликъ на сжщитѣ дванайсятъ семейства е припознато правото да го купятъ; 2) Препись отъ единъ испълнителенъ листъ Н-о 2944 издаденъ на 10 Май 1886 година отъ Трънский Окр. Сждъ, за привѣждание въ испълнение на влезлото въ законна сила рѣшение Н-о 267 на сжщий Сждъ; 3) Препись отъ едно опредѣление на Софийский Аппелативенъ Сждъ, издадено на 16 Августъ 1886 година Н-о 33, диспозитивътъ на което гласи: „Отмѣнява се опредѣлението на Трънский Окр. Сждъ отъ 14 Юний 1886 година Н-о 231; да се предпише на сжщий Сждъ да заповѣда на надлѣжний Сждебенъ Приставъ, който да введе въ владѣние въ имуществата Мила Илиевъ и Крьсто Тричковъ, пълномощници на дванадесеть семейства, слѣдъ като послѣднитѣ заплатятъ стойностьта на тия имущества“; 4) Препись отъ единъ протоколъ на Помощникъ Сждебенъ Приставъ при Трънский Окр. Сждъ съ дата

29 Октомврий 1886 година, че съобразно съ испълнителния листъ Н-о 2944 и опредѣлението Н-о 33 на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, е въвелъ М. Илиевъ и К. Тричковъ въ владѣние върху недвижимитѣ имущества, които съставляватъ въпросниятъ Ширифовъ чифликъ и между друго върху единъ ханъ и два дюкяна, яхъръ, отлукана и празно мѣсто около 600 квадратни метра. Трънский Окржженъ Сѫдъ като разглѣдалъ това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 31 Януарий 1887 година Н-о 5 отхвърлилъ искътъ на Гиго Илиевъ и Крьсто Тричковъ, пълномощници на 12-тѣхъ семейства отъ Ширифовия чифликъ, срѣщу Коте Кафеджийский и Абдулъ Рахманъ Мехмедовъ, повѣренникъ на наслѣдницитѣ на Ширифовий чифликъ, за вдигание запоръ отъ единъ ханъ съ два дюкяна, яхъръ, отлукана и дворъ, като неоснователенъ. По въззивна жалба на Гиго Илиевъ и Крьсто Тричковъ, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на двѣтѣ страни, представлявани чрѣзъ повѣренници и отъ Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 11 Декемврий 1887 год. Н-о 136, като взелъ предъ видъ: 1) Гига Илиевъ и Крьсто Тричковъ, пълномощници на дванайсетъ семейства отъ Ширифовия чифликъ въ Брезникъ се тѫжатъ, че Коте Кафеджийский възъ основание единъ испълнителенъ листъ Н-о 3785, издаденъ въ негова полза срѣщу Абдула Рахмана Мехмедовъ за 126 полуимперяла, наложилъ запоръ върху единъ ханъ съ два дюкяна, яхъръ, отлакана и дворъ тѣхна собственность въ гр. Брезникъ — обстоятелство, което подкрѣпятъ съ спомѣнятитѣ: Рѣшение Н-о 21, испълнителенъ листъ Н-о 2944, опредѣление Н-о 33, въдворителенъ протоколъ отъ 29 Октомврий 1886 година и расписка отъ 24 Октомврий сѫщата 1886 год.— отъ който става явно: а) Че тѣмъ на истцитѣ е припознато правото да купятъ въпросниятъ чифликъ; б) Че е дадена заповѣдь да бѫдатъ тѣ въвдорени въ владѣние върху сѫщий чифликъ, слѣдъ като исплатятъ стойностьта му и в) че тѣ сѫ биле дѣйствително въве-

дени въ владѣние върху чифлика, като внесли предварително у Сждебния Приставъ при Трънский Окр. Сждъ и стойността му (650 полуимперияла) както е била означена отъ самия продавачь Абдулъ Рахимъ въ „отговора“ му срѣщу Мила Илиева и Крьстя Тричкова съ дата 5 Февруарий 1881 година, завѣренъ прѣписъ отъ когото се нахожда между книжата на дѣлото. Слѣдователно, неможе да се не признае, че спомѣнятитѣ дванайсеть семейства съгласно съ рѣшението Н-о 21, испълнителния листъ Н-о 2944 и опредѣлението Н-о 33 — сж станали пълни собственници надъ предмѣтния чифликъ; 2) По такъвъ начинъ и спорнията запоръ, наложенъ отъ Кота Кафеджийский върху хана съ два дюкяна, яхъръ, отлакана и дворъ, които съставляватъ нераздѣлна часть отъ сѫщия чифликъ, неможе да се счита законно и правилно наложенъ, защото: а) Основата му съставлява длъгъ, съвършенно чуждъ за 12-тѣхъ семейства; б) Самиятъ запоръ е насоченъ срѣщо Абдулъ Рахмана, който въ врѣмето на неговото налаганье (16 Януарий 1885 година) е изгубилъ вече правото си на собственность върху този сѫщий имотъ; 3) Възраженията на отвѣтника Абдулъ Рахманъ, че въпросниятъ ханъ съ двата дюкяна и пр. не влиза въ състава на продадения чифликъ и че слѣдователно въ такъвъ случай 12-тѣхъ семейства нѣматъ право да оспоряватъ законността и правилността на предмѣтния запоръ, — това възражение неможе да бѫде уважено, понеже изъ представеното отъ истцитѣ свидѣтелство Н-о 504, както и отъ съображенията на Софийский Апелативенъ Сждъ, изложени въ рѣшението му Н-о 21 се констатира: а) Че ханътъ съ два дюкяна, яхъръ, отлакана и дворъ, върху които е наложенъ спорния запоръ съставлява, както и въ турско врѣме, нераздѣлна часть отъ Ширифовия чифликъ; б) Че на 12-тѣхъ семейства е присѫденъ предмѣтния чифликъ наедно съ спомѣнятия ханъ; 4) Заявлението на отвѣтника Абдулъ Рахманъ, понеже въпросното рѣшение Н-о 21 и опредѣление Н-о 33 не сж испълнени на врѣме, то срѣщу

чифлика сега би трѣбвало да се внесе една парична сумма, която да отговаря както на самата стойность отъ чифлика (650 пола) така и на лихвитѣ отъ тая сумма за седемъ години (отъ 5 Февруарий 1881 год.)— дата на „отговора“, съ който сж биле поканени истцитѣ да исплатятъ стойностьта на чифлика въ срокъ 11 дни или поне суммата, която трѣбва да се опредѣли по взаимно съгласие между купувача и продавача, — това заявление въ тоя случай, като не умѣстно, неможе да се уважи по слѣднитѣ съображения: а) Продавачитѣ сж опредѣлили веднъжъ стойностьта на чифлика въ „отговора“ си къмъ куповачитѣ отъ 5 Февруарий 1881 година и срѣщу тая сжща стойность, преди да ставатъ какви годѣ други заявления отъ страна на продавачитѣ върху нейния размѣръ, е внесена отъ купувачитѣ у Сждебния Приставъ една сумма, която напълно отговаря на нейниятъ опредѣленъ веднжъ отъ продавачитѣ размѣръ; б) Независимо одъ това, продавачитѣ никакъ не губатъ правото си да търсѣтъ отъ куповачитѣ щети и загуби отъ несвоевременното отъ тѣхна страна исплащание стойностьта на предмѣтния чифликъ; 5) Възражението на отвѣтника Кота Кафеджийский, че той е наложилъ спорния запоръ възъ основа на единъ испълнителенъ листъ, силата на когото не е по малка отъ оная на рѣшението, издадено въ полза на истцитѣ, — това възражение неможе да бжде уважено, защото: а) Тоя испълнителенъ листъ, като издаденъ не срѣщу истцитѣ, по никакъвъ начинъ не неможе и да ограничава тѣхнитѣ права, а въ случая тѣхното право на собственность върху спомѣнжтия чифликъ; б) Спорниятъ запоръ е наложенъ тогава, когато исцитѣ сж придобиле вечъ това право съ силата на сждебно и влезло въ сила рѣшение; в) Отъ дигането на спорния запоръ испълнителния листъ на отвѣтника Кота Кафеджийский ни най-малко не са умаловажава понеже сжщиятъ запоръ може да бжде наложенъ и върху суммата, внесена срѣщу стойностьта на чифлика, толкози повече, че тая послѣдната надминува суммата 126 полуимперияла като Абдулъ Рахманъ

е осжденъ да му брои", — отмѣнилъ рѣшението на Трънский Окр. Сжъ отъ 31 Януарий 1887 година Н-о 5 и вмѣсто него постановилъ: „Запорътъ наложенъ съ испълнителенъ листъ на Сжебний Приставъ при Трънский Окр. Сжъ подъ N-о 3785/86 година въ полза на Кота Кафеджийский срѣщу Абдулъ Рахманъ Мехмедовъ за искъ отъ 126 полуимперияла върху единъ ханъ, съ два дюкяна, яхъръ, отлукана и дворъ, имоти находящи ся въ Шерифовия чифликъ — да ся вдигне". -- Осжда отвѣтницитѣ Кота Кафеджийский и Абдулъ Рахмана Мехмедовъ да заплататъ на ищцитѣ 407 лева и 92 стотинки сжебни и за водение на дѣлото разноски и въ двѣтѣ инстанции, и въ полза на хазната 9 лева за деветь неплатени призовки въ втората инстанция. Срѣщу това рѣшение на Аппелативния Сжъ Д. Грековъ повѣренникъ на Коте Кафеджийский и Абдулъ Рахманъ Мехмедовъ, подалъ кассационна жалба, въ която между друго посочва, като поводъ да ся отмѣни казанното рѣшение на Аппелативний Сжъ, че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сжъ нарушилъ ст. 134 отъ Врѣменнитѣ Сжебни Правила, защото неправилно е призовалъ, че наложенията запоръ върху въпросното недвижимо имущество е станалъ тогава, когато то вече е преминало въ собственность на истцитѣ.

Върховний Кассационенъ Сжъ, като изслуша докадътъ на дѣлото, устнитѣ обяснения на повѣренницитѣ и заключението на Помощникъ-Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: Отъ послѣдното съображение, изложено въ потжженото рѣшение ся вижда, че Аппелативний Сжъ, като обсжда възражението на Коте Кафеджийсский, че силата на испълнителнията му листъ, по който е наложилъ спорния запоръ не е по малка отъ оная на издаденото въ полза на ищцитѣ рѣшение, между друго казва: спорнията запоръ е наложенъ тогава, когато ищцитѣ сж придобиле вече право на собственность върху спомѣнатия чифликъ съ силата на сжебно и влезло въ сила рѣшение. Това заключение на Аппе-

лативний Сждъ, като ся намира въ явно противорѣчие съ фактическата страна на дѣлото, неможе да се приеме за правилно, тъй като отъ представенитѣ по дѣлото писменни доказателства ся вижда съвършенно противното, сирѣчь истцитѣ сж придобиле правото на собственность върху въпросниятъ чифликъ по силата на едно сждебно рѣшение Н-о 21 издадено отъ Софийский Апелативенъ Сждъ на 24 Февруарий 1886 година, когато вече върху една часть отъ този чифликъ т. е. върху единъ ханъ съ два дюкяна, яхъръ, отлакана и дворъ е билъ наложенъ спорниятъ запоръ още на *16 Януарий 1885 год.* както се удостовѣрява отъ самото запрѣщение (д. на Окр. Сждъ стр. 45),—нѣщо отбѣлежено и отъ Апелативний Сждъ въ 2-рий мотивъ на потжженото рѣшение. Това като е тъй, то оплакването по този поводъ на кассатора, че Софийский Апелативенъ Сждъ нарушилъ ст. 134 отъ Вр. Сжд. Правила, е основателно, и това нарушение е сжществено.

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Соф. Апелативенъ Сждъ, отъ 11 Декемврий 1887 год. Н-о 136, защото е нарушена ст. 134 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, съ силата на 11 ст. п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглеждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ сжщий Софийский Апелативенъ Сждъ.

Рѣшение, № 90.

Гр. София, 12 Май 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и четвъртий Априлъ хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдую-

щий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Секретаря: Димитрий Исайевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ члена Добри Руссковъ гражданско дѣло N-о 118 по описътъ за 1889 год., на Д. С. Тончевъ, повѣренникъ на село Кара-Тепе, Харманлийска Околия. съ Общината на село Бѣлица, сѫщата Околия, за мера отъ около 700 уврата. — Въ засѣданието присѫтствуваха: Иовъ Титоровъ, повѣренникъ на Общината Кара-Тепе, и Савва Иванчовъ, повѣренникъ по предовѣрие на Общината на с. Бѣлица.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Георги Ангеловъ и Тодоръ Колевъ отъ село Кара-Тепе, пълномощници на Общината на това село, съ прошение отъ 27-й Августъ 1883 година се потѫжили предъ Хасковский Окрѫженъ Сѫдъ срѣщу Общината на село Бѣлица, че усвоила часть отъ селската имъ мера около 700 уврата; заради това искатъ да се осѫди Общината на с. Бѣлица да не усвоява селската имъ мера. За доказателство на искътъ си Общината на с. Кара-Тепе е представила и единъ Царски фермънъ, отъ 1-й Джемази-юлъ-Евелъ 1235 год., отъ който се виждало, че споредъ показанитѣ граници въ него спорното мѣсто влизало въ границитѣ на мерата имъ. Хасковский Окрѫженъ Сѫдъ разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на двѣтѣ страни и като извършилъ оглѣдъ съ распитване на свидѣтели за границитѣ на мѣрата между двѣтѣ общини и като призналъ, че представений отъ истцитѣ Царски фермънъ доказалъ какво спорното мѣсто влизало въ границитѣ на мерата на истцитѣ и че представеното отъ отвѣтницитѣ турско рѣшение неможе да обори Височайший Царски фермънъ, тъй като то е оставено не съобщено на противната страна и не испълнено до сега, то съ рѣшението си, отъ 3 Ноември 1883 год. N-о 324, призналъ че границитѣ на мѣрата на село Кара-Тепе се простиратъ до: Хасъ бунаръ, ташъ суджа сувать, грьцовова, Ивановъ долъ и поилище, и осѫдилъ

Общината на село Белица на сждебнитѣ и за водѣние на дѣлото разноски. По въззивна жалба на Общината на село Белица това дѣло се разглѣдвало и отъ Пловдивский Аппелативенъ Сждъ въ присжтствието на двѣтѣ страни, който като изслушалъ обясненията имъ и като призналъ, че представений отъ аппелаторитѣ Илямъ, отъ 25 Джемази-юлъ-Евелъ 1276 год. съставлява присждено нещо (res judicata), то съ рѣшението си, отъ 15 Януарий 1888 год. No 6, отмѣнилъ рѣшението на Хасковский Окр. Сждъ подъ Н-о 324 отъ 3 Ноември 1883 год. и отхвърлилъ искътъ на Общината на село Кара-Тепе като неосновенъ и я осждилъ на сждебнитѣ разноски. Срѣщу това рѣшение на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ Общината на село Кара-Тепе чрезъ повѣренника си е подала въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ ст. ст. 134 и 168 отъ Вр. Сжд. Правила, защото необсждилъ силата на представенний отъ довѣрителитѣ му Царски фермань, отъ 1 Джемази-юлъ Евелъ 1235 год. за да определи неговата сила и да рѣши да ли той, като издаденъ отъ Н. В. Султана споредъ законитѣ на Османската Империя може да бжде оборенъ съ едно рѣшение издадено отъ вѣрозаконно сждилище.

Върховний Кассационенъ Сждъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощ. Прокурора, взе въ съображение: 1) Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е призналъ че представения отъ Общината на село Бѣлица Туски Илямъ отъ 25 Джемази-юлъ-Евелъ 1279 год., съставлявалъ присждено (resjudicata) нѣщо и на основание на това рѣшилъ това дѣло. За да се признай единъ Турски Шериатски Илямъ, че той съставлява присждено нещо, то независимо отъ другитѣ условия, които се изискватъ за това, нобходимо е още да се констатира дали Илямътъ е окончателенъ. Турскитѣ Шерийски Илями които се издаваха отъ нашитѣ споредъ вѣрозаконътъ не се почитаха отъ самитѣ наши за окончателни и щомъ

единъ наипинъ се заместяваше съ други, то вторий можеше повторно да гледа тяжба, за която е имало вече издаденъ Илямъ отъ първий наипинъ. Шерийскитѣ Илами се почитаха за окончателни и неможеха да се отмѣняватъ отъ други начинъ само тогава, когато тѣ сж потвърдени отъ висшата духовна власть Шеихъ-улъ-Исляма. Само такива Шериатски Илиями се почитаха за окончателни, които могжтъ да съставляватъ присждено нѣщо между сжщитѣ страни и за сжщий предмѣтъ. Отъ представенний обаче по дѣлото преводъ на горѣказанний Шерийский Илямъне се вижда той да е билъ подтвърденъ отъ „баби Еминъ Фетва сж“ Шейхъ-улъ-Ислана, а слѣдователно Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, като го призналъ за окончателенъ който сжставлявалъ присждено нѣщо, не го оцѣнилъ споредъ законитѣ, които сж били въ дѣйствие при издаването му и съ това си дѣйствие нарушилъ 168 ст. отъ Врем. Сжд. Правила. II) Освѣнъ това, Пловдивский Аппелативенъ Сждъ неправилно е пренебрегналъ по това дѣло представений отъ кассатора Султанский фермань, отъ 1 Джемази-юлъ Евелъ 1235 год., като не му е далъ никакво оцѣнение, когато Султанскитѣ фермани споредъ Турското държавно устройство и споредъ сжществующитѣ у тѣхъ закони се почитатъ повече отъ колкото едно Шериатско рѣшение още и неподтвърдено отъ висшата духовна власть и като е направилъ това той пакъ е нарушилъ 168 чл. отъ Врем. Сжд. Правила.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява:** Рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, отъ 15 Януарий 1888 год. No 6, защото е нарушена ст. 168 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, съ силата на 11 сг. п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, да се отмени и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ да се испрати въ сжщий Пловдивский Аппелативенъ Сждъ.

Рѣшение, №. 91.

Гр. София, 8 Май 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и четвьртий Априлий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Секретарьтъ: Димитрий Исайевъ и въ присѫтствието на Помощникъ Прокурора: Антонъ Каблешковъ, слуша доложеното отъ Председателя Гражданско дѣло N-о 71 по описътъ за 1889 год., на Рада Іовова, отъ село Козлодуй, Раховска Околия, съ Іонъ Л. Радуловъ, отъ сѫщото село, за едно лозе отъ стойность 2500 гроша. — Странитѣ не се явиха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: на 5 Май 1886 год., Рада Іовова жителка на село Козлодуй, Орѣховска Околия подала на Орѣховский Мир. Сѫдия прошение, въ което казва, че Іонъ Л. Радуловъ, подъ предлогъ, че ималъ да зима пари отъ мѫжътъ ѝ освоявалъ едно нейно лозье, останало ней въ наслѣдство отъ баща ѝ, и находяще се въ Козлодуйскитѣ лоза въ мѣстность „Баира“. За това моли да се призове и осѫди казанний Іонъ Л. Радуловъ, да ѝ неправи припятствие. Орѣховский Мир. Сѫдия разглѣдалъ дѣлото на 30 Октомврий 1886 г. и по възражение на отвѣтника, че по тоя искъ се сѫдилъ веднажъ съ истцата, за доказателство на което представилъ единъ испълнителенъ листь, опрѣделилъ, настоящето дѣло да се прекрати. По частна възивна жалба на Рада Іовова срѣщу туй опрѣделение Орѣховский Окр. Сѫдъ съ опрѣделението си отъ 30 Декемврий 1886 г. го отмѣнилъ. Орѣховский Мир. Сѫдия разглѣдалъ повторно дѣлото на 13 Юлия 1887 год. и съ рѣшението си отъ сѫщий день N-о 626 отбѣсналъ искътъ на истцата като недоказанъ. — Рада Іовова подала противъ това рѣшение възивна

жалба въ Орѣховский Окр. Сждъ, който глѣдалъ дѣлото на 22 Септемврий 1887 г. когато повѣренника на аппелаторката за доказателство че спорното лозье е останало отъ баща ѝ молилъ Сжда да направи мѣстно дознание съ околни люди на спорното лозье, защото довѣрителката му нѣмала документъ. — Повѣренника на отвѣтната страна възразилъ, че довѣрителя му купилъ това лозье на публиченъ търгъ, за което има крѣпостенъ актъ. Ако аппелаторката Рада Іовова е мислила че има право да владѣе това лозье, трѣбвало да заяви искъ противъ притѣжателя на лозьето, за дълга на когото се е продала, или купувача въ сжщото врѣме съгласно ст. 427 отъ Вр. Сжд. Правила, което тя своевременно не испълнила Орѣховский Окр. Сждъ оставилъ ходатайството на аппелаторката да стане мѣстно дознание чрезъ околни люди на спорното лозье безъ послѣдствие и приелъ да се направи провѣрка на представений крѣпостенъ актъ отъ отвѣтника за константиране да ли тоя актъ се отнася до сжщото лозье и да ли указанитѣ въ него съсѣди сж сжщитѣ. — Орѣховский Окр. Сждъ разглѣдалъ дѣлото на 21 Януарий 1888 г. и съ рѣшението си отъ 3 Февруарий 1888 г. No 6 като взелъ предъ видъ: 1) Че аппелаторката Рада Іовова съ прошението си иска да се осжди Іонъ Л. Радуловъ да ѝ отстжпи останалото въ наслѣдство отъ баща ѝ лозе; 2) Че отвѣтницата за доказателство на възраж нията си представилъ крѣпостенъ актъ, съ който доказва, че въпросното лозе го е купилъ на акционенъ търгъ; 3) Че при сжществуването на документъ мѣстно дознание за право на собственость не се допуска; 4) Че отъ направеното на мѣстата провѣрка на документа се констатира, че представений крѣпостенъ актъ се отнася за сжщото лозье; — потвърдилъ напълно рѣшението на Орѣховский Мировий Сждия отъ 13 Юлия 1887 год. No 626. — Недоволна отъ това рѣшение на Орѣховский Окр. Сждъ Рада Иовова подала срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ, кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Орѣх. Окр. Сждъ

нарушилъ: 1) Чл. 427 отъ Вр. Сждъ. Правила и чл. 1 отъ Закона за дознание чрезъ околни люди, защото ѫ лишилъ отъ възможность да докаже съ дознание чрезъ околни люди собственността си върху продадено то лозье на публична продань за дългъ на мѫжа ѝ. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада и заключението на Помощникъ Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Отъ обстоятелствата на това дѣло, както отъ представенний отъ отвѣтника крѣпостенъ актъ отъ 27 Августа 1885 г. No 90 се види, че той е купилъ спорното лозье на публиченъ търгъ за 100 лева. За това съласно п. 1 отъ чл. 473 отъ Вр. Сжд. Правила секо трето лице, което мисли, че има право върху продадений имотъ, може да иска по сждъ да се признае проданьта недѣйствителна и за доказателство на своето право да се ползува съ всички средства на защита, които законътъ допуща. Съгласно съ точний разумъ на чл. 1 отъ закона за дознание чрезъ околни люди, кога една отъ странитѣ се облега възъ свидѣтелството на мѣстнитѣ жители безъ да ги посочва по име за доказателство на правото си на владѣние недвижимъ имотъ, Сждътъ може да назначи особно дознание чрезъ околни люди. За това Орѣховский Окр. Сждъ е постъпилъ въпреки тоя членъ, като не е уважилъ искането на кассаторката за извършване дознание чрезъ околни люди за доказателство на това обстоятелство, че тя е притѣжателка по наслѣдство отъ бащи си на спорното лозье, тъй като тя заявила, че нѣмала документъ. За това оплаквание на кассаторката за нарушение чл. 1 отъ закона за дознание чрезъ околни люди е основателно. —

На основание горѣизложеното Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Орѣховский Окржженъ Сждъ, отъ 3 Февруарий 1888 г. No 6, защото е нарушилъ чл. 1 отъ закона за дознанието чрезъ околни люди въ свръска съ чл. 471 п. 1 отъ Вр. Сжд. Правила, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство да ся отмени

и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ Орѣховский Окржженъ Сждъ.

Рѣшение, №. 92.

Гр. София, 10 Май 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и седмий Априлъ хилядо осемстотинъ и осъмдесетъ и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ ири Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присътствието на Помощ Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Андрей Маноловъ гражданско дѣло Н-о 73 по описътъ за 1889 г., на Георги Николовъ Диковъ, отъ гр. Ломъ, съ сестритѣ си Вана, Ангелина и Донка, отъ сжщий градъ, за наслѣдство отъ едно селище. — Странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата сж тѣзи: Съ прошение отъ 12 Мартъ 1886 год. до Ломский Мировий Сждия, Вана, Ангелина и Донка Николови Дикови, изъ гр. Ломъ, предявили искъ срѣщу брата си Георгия Николовъ Диковъ, изъ сжщий градъ, за да имъ отстжпи припадающитѣ имъ ся по закона части отъ едно селище (градина), което имъ останало наслѣдство отъ покойнятъ имъ баща. Ломский Мировий Сждия, като изслушалъ по това дѣло обясненията на странитѣ и распиталъ по него посоченитѣ отъ истцитѣ свидѣтели съ рѣшението отъ 24 Юлий 1887 год. Н-о 582 осждилъ Георгия Николовъ Диковъ да даде на всѣка една отъ сестритѣ си—истцитѣ, по равенъ дѣлъ, какъвто ще задържи за себе си, отъ цѣлата имъ бащина градина — селище, останали на всичкитѣ наслѣдство отъ ба-

ща имъ, находящи се въ гр. Ломъ, Ханска махла, между сжсѣди: Петъръ Панчовъ, Христо Гранчаръ, Яни Атанасовъ, кжщата и пжть, и да имъ заплати по 2 лева денгуби и разноски по дѣлото, а на свидѣтелитѣ по 4 лева. По въззивна жалба на Георги Николовъ Диковъ, това дѣло е разглѣдано въ присжтствието на двѣтѣ страни и отъ Ломскийтъ Окр. Сждъ, който като распиталъ по него посоченитѣ отъ въззивника свидѣтели, съ рѣшението си отъ 12 Октомврий 1887 год. Н-о 95, като взелъ предъ видъ: „1) Че отъ продавателния записъ отъ 22 Февруарий 1885 год. въ когото подписътъ завѣренъ отъ надлежний натариусъ, — както и отъ устнитѣ обяснения на Ангелина Николова ся вижда, че тя ся е спогодила съ брата си Георги Николовъ, комуто и продала своята частъ отъ спорната бахча, като си получила отъ него 450 гроша; 2) Самопризнанието на въззивника, че въззиваемата — Вана Дикова не си е получила припадающата ѝ ся часть отъ въпросната бахча; 3) че отъ представений отъ въззивника протоколъ не ся вижда, нито ся доказва, че въззиваемата Донка Николова е продала именно дѣлътъ си отъ бахчата, за който е тя подигнала иска си;“ — подтвърдилъ рѣшението на Ломский Мировий Сждия отъ 24 Юлий 1887 год. Н-о 582 само относително Вана и Донка Николови Дикови, а искътъ на Ангелина Николова Дикова отхвърлилъ, като неоснователенъ. Срѣщу това рѣшение на Окр. Сждъ Георги Николовъ Диковъ подалъ касссационна жалба, въ която излага само обстоятелства по сжществото на дѣлото, безъ да указва на нѣкое нарушение на закона. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощ. Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) По смисълътъ на чл. 5 отъ закона за Сждоустройството, Върховний Кассационенъ Сждъ не рѣшава дѣлата по сжщество, но наблюдава за точното испълнение на законътъ и еднаквото му приспособление отъ всичкитѣ сждилища по Княжеството. Въ кассационната си

жалба, подадена срѣщу рѣшението на Ломский Окр. Сждъ отъ 12 Октомврий 1887 год. Н-о 95, кассатора като излага само обстоятелства, които ся отнисатъ до съществото на дѣлото, безъ да посочва нито на единъ отъ кассационнитѣ поводи, предвидени въ чл. 153 отъ Гражданското Мир. Сждопроизводство, то нѣма съмнение, че кассационната му жалба въ този случай не може да подлѣжи на никое разглѣждание по кассационенъ редъ. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Георги Николовъ Диковъ, срѣщу рѣшението на Ломский Окр. Сждъ отъ 12 Октомврий 1887 год Н-о 95, съ силата на чл. 5 отъ закона за Сждоустройството, да ся остави безъ послѣдствие, безъ да се разглѣжда по същество. —

Рѣшение, №. 93.

Гр. София, 10 Маий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и седмий Априлий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощ.-Секретаря Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ.-Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Русковъ гражданско дѣло Н-о 74 по описътъ за 1889 год., на Петръ Джуровъ, отъ Колибитѣ Милевци, Тревненска Околия, съ Христовица Деневата, изъ сѫщитѣ колиби, за право преминуване презъ една нива. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ. Христовица Деневата (Цона Дедева), отъ колибитѣ Милевци съ прошение отъ 6-ий Юлий 1887 год., е зая-

вила искъ предъ Тревненский Мировий Сѫдия срѣщу Петъръ Джуровъ, отъ сѫщитѣ колиби, защото послѣдний е заградилъ пѫтътъ на своята си нива, чрезъ който се минувало съ кола и конь за бащината ѝ кѫща; заради това иска да се сѫди казаний отвѣтникъ да не препятствува преминуването въ бащината ѝ кѫща чрезъ нивата му и да ѝ заплати сѫдебнитѣ и за водение на дѣлото разноски. Мировий Сѫдия разглѣдалъ това дѣло въ отсѫтствието на отвѣтникътъ, изслушалъ свидѣтелитѣ на истецата и нейнитѣ обяснения и съ рѣшението си, отъ 31-ий Юлий 1887 год. задочно осѫдилъ Петъръ Джуровъ да остави свободенъ пѫтътъ въ размеръ на минување на една кола, който води отъ кѫщата на Златя Дедевъ и излиза къмъ главний пѫтъ на пѣсака. По въззивна жалба на Петръ Джуровъ това дѣло се разглѣдвало и отъ Търновский Орк. Сѫдъ, който като изслушалъ обясненията на странитѣ и като призналъ, че истецата е придобила сервитутно право за преминување чрезъ нивата на отвѣтникътъ за бащината си кѫща и че отвѣтникътъ съ нищо не доказалъ възражението си, че той се потѫкмилъ съ брата ѝ да загради тоя пѫть, като имъ оставилъ да минуватъ отъ друго мѣсто, то съ рѣшението си отъ 19-ий Ноември 1887 год. No 158, потвърдилъ напълно рѣшението на пѫрвата инстанция, и осѫдилъ апелатора на сѫдебнитѣ разноски. Недоволенъ отъ това рѣшение на Търновский Окр. Сѫдъ Петъръ Джуровъ е подалъ въ Вьрховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Търновский Окр. Сѫдъ е нарушилъ: 1) Чл. чл. 36 п. 4 и 38 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото приелъ истецата за такава, когато тя нѣмала право да бѫде истецъ за спорний пѫть; 2) Чл. 1226 Граждански Оттомански Законъ, защото истцата съ нищо недоказала, че има право да преминува презъ нивата му и че и да е имала такова право той е можалъ да прегради пѫтя, когато пожелае; 3) Чл. 1 отъ закона за дознанието чрезъ околний людие, защото неназначилъ да стане дознание макаръ той и да е искалъ. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, взе въ съображение: 1) Подигнатото отъ кассатора възражение, че истецата не е имала право да бѫде истецъ за спорни пѫтъ не е отводъ, който може да се подига въ всѣко положение на дѣлото, но е възражение, което трѣбва да се прави предъ Сѫдътъ по сѫщество, тъй като неговото разрѣшение е свързано съ сѫществото на дѣлото и заедно съ него се разрѣшава, а кассатора, като не е подигалъ това възражение предъ Сѫдътъ по сѫществото оплакването му за нарушението на чл. чл. 36 п. 4 и 38 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство е неоснователно. 2) Сѫщо е неоснователно и второто оплаквание на кассатора за нарушението на чл. чл. 48 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство и 1226-й отъ Оттоманскитѣ Граждански Закони, защото въпросътъ да ли е доказала истцата искътъ си или не и ималъ ли е право той (кассатора) да прегради пѫтя, когато самъ пожелае сѫ въпроси, които се отнасятъ по сѫществото на дѣлото и се рѣшаватъ отъ Сѫдътъ по сѫщество, а Върховний Кассационенъ Сѫдъ неможе да влиза въ оцѣнката на доказателствата, когато нѣма споръ за извършение на доказателствата. 3) Относително до третото оплаквание на кассатора за нарушението на чл. 1 отъ закона за дознанието чрезъ околни людие, то и то не може да бѫде основателно, защото отъ производството на дѣлото се вижда, че касатора за пръвъ пѫть въ кассационатата си жалба заявява за дознание и не искалъ това предъ сѫдътъ по сѫщество, а Върховний Сѫдъ не еднократно е поясняваль, че той неможе да провѣрява по кассационенъ редъ такива оплаквания по въприси, които странитѣ не сѫ ги подигали предъ Сѫдилищата по сѫщество. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ сѫображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Петъръ Джуровъ, срѣщу рѣшението на Търновский Окр. Сѫдъ, отъ 19-ий Ноемврий 1887 год.

Но 158, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мир. Сждопроизводство, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 94.

Гр. София, 13 Май 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесетъ и седмий Априлий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ. Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло N-о 121 по описътъ за 1889 год., на Д. С. Тончевъ, повѣренникъ на Общината на село Миничево, Каваклийска Околия, съ жителитѣ на село Владемирово, Харманлийска Околия, за мѣра. — Въ засѣданието отъ странитѣ присжтствува Иовъ Титоровъ, повѣренникъ по предовѣрие на Общината на село Миничево. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 4 Февруарий 1884 година, общината на село Владимирово, Харманлийска Околия, подала на Хасковското Окржжно Сждилище прошение, въ което се казва, че отъ старо врѣме притѣжавала едно пространство мера отъ 5000 ўврата съ граници Армутлукъ, пжть, Алмалж-дере, Караулъ-баиръ, Иридже-дере, Ири-дере, Тетенликъ-тьолу, Чиликли-дере, Сжнжръ-дере, Санжръ-бунаръ, Каба-ачь, Атъ-иолу и Иванъ Мезарж. Отъ нѣколко врѣме на самъ общината на село Минчево, Каваклийска Околия почнала да имъ смущава стопанисването на тая мера; затова моли да се заповѣда на казаната община да имъ се не меси въ казанната мера. Хасков-

ското Окржжно Сждилище, като глѣдало дѣлото на 3 Априлия 1884 година, отвѣтната страна поискала да се отхвърли тжжбата на истцовата страна, защото Хасковското Окржжно Сждилище не било компетентно да сжди това дѣло, тъй като спорното мѣсто лѣжало въ Сливенский Окржгъ; това обстоятелство тя могла да докаже съ худутнаме, съ което за да се снабди била се отнесла до Дирекцията на правосждието. Сждилището отложило дѣлото. Въ засѣданието по дѣлото отъ 14 Юниия 1884 година отвѣтната страна заявила, че худутнамето имъ още не било пристигнало, нъ за подкрѣпление на подигнатата ексенция за некомпетентность на това сждилище да сжди дѣлото имали и други достаточни доказателства — тапии на частни лица отъ село Миничево за ниви находящи се въ спорното землище, което е означено въ тия тапии: „Миничевско землище;“ затова поискала да се глѣда дѣлото безъ да се чака худутнамето и сждилището да се произнесе за некомпетентно, тъй като Минчевското землище лѣжи въ Каваклийска Околия Сливенский Окржгъ. Истецътъ възразилъ, че и той има подобни тапии, нъ частни тапии не били доказателство, че спорното землище е дѣйствително Миничевско; затова поискалъ да му се позволи да докаже съ околни села, че спорното мѣсто лѣжи въ Владимировско землище, слѣдъ което да се отхвърли ексепцията на отвѣтната страна. — На запитване и двѣтѣ страни заявили, че нивитѣ на жителитѣ отъ двѣтѣ общини сж разбъркани въ спорното землище, че йошура имъ плащали секой въ селото си, а плащанието на кадастра стояло висяще; това обаче ставало отъ окупацията на самъ, а въ турско врѣме Владимировци казватъ, че йошура на всичкитѣ ниви, въ спорното мѣсто се земалъ въ тѣхното село, Миничевци пакъ казватъ противното. — Сждилището отложило дѣлото, като задължило отвѣтната страна да представи худутнамето за 19 Юлия 1884 година, когато отвѣтната страна не се явила, и по искание на истцовата страна сждилището постановило да се глѣда дѣлото задочно и приело искането на

истцовата страна да се направи оглѣдъ на спорното землище и да се слушатъ нейнитѣ свидѣтели, което било извършено на 1 Септемврия 1884 година. Хасковското Окржжно Сждилище глѣдало дѣлото на 12 Февруария 1885 година и съ задочно рѣшение отъ сжщий день No 38 признало искътъ на Владимировската Община, за основенъ и го приело, като признало горѣозначената мера съ означенитѣ граници да е отстжпена и привързана на селото Владемирово (бивше Хаджръ-а), осждило задочно Миничевската Община да признае горѣозначената мера за Владемировска и запретило на жителигѣ отъ село Миничево да се мѣсатъ и ползуватъ отъ тревата и дървата на тая мера. — По отзивъ на Миничевската Община отъ 23 Марта 1885 година срѣщу това рѣшение Хасковското Окржжно Сждилище глѣдало дѣлото на 16 Юлия 1885 година и приело исканието на отвѣтната страна да стане оглѣдъ на спорното мѣсто и да се изслушатъ свидѣтелитѣ и на двѣтѣ страни, което било извършено на 18 Августъ сжщата година.— Хасковский Окржженъ Сждъ разглѣдалъ това дѣло на 24 Октомврий 1886 год. въ присжтствие на истцовата страна и въ отсжтствие на отвѣтната, и съ рѣшението си отъ сжщий день Н-о 87 призналъ, че мерата съ предѣли: Армутлу, Капанъ-дере, пжть, Елмалж-дере, Караулъ-баиръ, Иридже-дере Санжръ-бунаръ, Каба-агачь, Ать-йолу и Ивановъ гробъ е привързана на селото Владимирово (Каджръ- ага) и че само жителитѣ на това село могатъ да се ползуватъ отъ неж. — Противъ това рѣшение Общината на село Миничево подала чрезъ повѣренника си Господинъ Поповъ въззивна жалба въ Пловдивский Апелативенъ Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 7 Декемврия 1887 год. когато повѣренника на Миническата Община обяснилъ, че оглѣдътъ не билъ правилно извършенъ, а за доказателство, че спорната мера принадлѣжала на Общината Миничево служили многобройнитѣ тапии на нивитѣ находящи сѣ въ нея и за подкрѣпление на това представилъ шесть тапии съ преводитѣ имъ, въ които се

казва че означенитѣ въ тѣхъ земли сж отъ вакжфскитѣ на Султанъ Баязита и се намиратъ въ границитѣ на село Миниче въ мѣста, нѣкои отъ които фигурират за граници на спорната мера. Пловдивский Апелативенъ Сждъ, съ рѣшението си отъ 7 Декемврия, 1887 год. Н-о 261, като взелъ предъ видъ: 1) Че общината на село Владимирово претендира отъ село Миничево една мера съ означенитѣ гранаци въ исковото ѝ прошение; 2) Че отъ направений мѣстенъ оглѣдъ на спорната мера и отъ распитанитѣ свидѣтели по спорното мѣсто се доказва, че спорната мера е на общината на село Владимирово; 3) Че възражението на общината на с. Миничево, че Харманлийский Мир. Сждия. като е правилъ мѣстний оглѣдъ не е испиталъ свидѣтелитѣ на мѣстото, не може да се вземе въ уважение, понеже Мир. Сждия, както се вижда отъ съставений му протоколъ за оглѣдъ, е изобиколилъ мѣстото въ указанното врѣме отъ него, до пристигание на апелатора — Общината на с. Миничево; 4) Че отъ представеннитѣ нѣколко тапии отъ жителитѣ на с. Миничево, ако и да се вижда, че тѣхнитѣ ниви се нахождатъ въ спорната мера, но това обстоятелство само по себе си взето отдѣлно, не доказва още факта, че спорната мера е била привързана отъ старо врѣме къмъ общината на село Миничево, а на противъ отъ распитанитѣ околни люди, отъ разни околни села се доказва, че спорната мера е на с. Владимирово, отъ която, то постоянно се ползувало и камъ която мерата отъ давано врѣме е била привързана; 5) Че отъ направеното мѣстно дознание, по старитѣ Румелийский Закони съгласно съ указа подъ Н-о 170 отъ 23 Декемврий 1885 год. на Негово Височество като се доказва, че спорната мера съ означенитѣ граници въ исковото прошение на с. Владимирово, е притѣжание единственно и исключително въ правополузуване на с. Владимирово, то иска на истцовата община е доказанъ — подтвърдилъ рѣшението на Хасковский Окр. Сждъ отъ 24 Октомврий 1886 год. No 87. — Общината на село Миничево, недоволна отъ рѣшението на

Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, подали срѣщу него чрезъ повѣренника си Д. С. Тончевъ въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ, кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивскии Аппелативенъ Сѫдъ нарушилъ: 1) Чл. чл. 44 алинея II и 18 ал. IV отъ XI притурка на органический уставъ, защото искътъ на противната община билъ за възстановление на нарушено владѣние върху селското имъ посбище, а пакъ Хасковский Окр. Сѫдъ като е приелъ да го разглѣда, измѣнилъ предмѣта на иска; 2) Чл. чл. 44 ал. II, 18 ал. IV, 43 алинея II отъ XI притурка на Органический Уставъ, 237 п. II и 79 отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила, защото Миническата Община заявила отводъ въ Хасковский Окр. Сѫдъ по неподсѫдностьта нему предявений искъ, защото спорното мѣсто се намирало въ Сливенский департаментъ, и Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ самъ по длъжность трѣбвало да уничтожи цѣлото производство на Хасковский Окр. Сѫдъ, който приелъ да разглѣда неподсѫдно нему дѣло; 3) Чл. чл. 88, 238, 239 и 240 отъ Временнитѣ Сѫдеб. Правила, защото не само оставилъ безъ разрѣшение отводътъ за подсѫдностьта, нъ и го не разрѣшилъ съ особно опредѣление отдѣлно отъ съществото на дѣлото; 4) Чл. 1 отъ закона за дознание чрезъ околни люди, чрезъ което трѣбвало да опредѣли мѣстностьта на спорната мера. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣренника на кассатора и заключението на Помощ. Прокурора, за разрѣшение дѣлото взе въ съображение: 1) Пунктъ II отъ чл. 18 на XI притурка на Органический уставъ представя на Околийский Сѫдия да разглѣдва работа само *за повреди* направени на *ниви*, овощия, храни, дървета, плѣтове, окопи, води, *кѫщи* и *други притѣжания, когато за правото на собственость нѣма препирня*; тия предѣли за компетентностьта ся установени сѫщо и въ чл. 44 отъ XI притурка на Органический Уставъ. А колкото за п. IV отъ 18 чл. той не се и отнася

до недвижими имоти. Но отъ исковото прошение на Владимировската Община, отъ възраженията на отвѣтната Миничевска Община и сички обстоятелства на това дѣло се види, че препирнята между тия двѣ общини не е за нѣкоя повреда направена на мѣрата, а е *за правото ползуване* отъ тая мѣра, за което претендиратъ и двѣтѣ сждящи се страни. Независимо отъ туй, въ Южна България Сждоустройството споредъ Органический Уставъ е било вече заменено съ общото Сждоустройство на Княжеството, когато, е разрѣшилъ дѣлото Пловдивский Аппелативенъ Сждъ и намѣсто Околийский Сждия е билъ установенъ вече Мировий Сждия, на който закона за разглѣдване спорове между села или общини за мѣри и други земли дава по такива дѣла особна роль, а разглѣдването по сждебенъ редъ на тия дѣла представя на Общитѣ Сждове (чл. чл. 12 и 13 отъ казаний законъ). За това оплакването на кассатора за нарушение чл. чл. 44 ал. II и 18 ал. IV отл XI притурка на Органический Уставъ е неоснователно; 2) Препирнята между двѣтѣ сждящи се общини по това дѣло собственно е препирня за предѣлътъ. синорътъ между землищата на тия общини, защото която отъ тѣхъ докаже, че на нея отъ древне врѣме на нея е била привързана спорната мера, тая мера трѣбва да се счита часть като отъ нейното землище и да се брои лежаща вжтре въ неговитѣ синори. Нъ разрѣшението на тоя въпросъ напълно зависи отъ разрѣшението на дѣлото по сжщество, сирѣчь неговото разрѣшение разрѣшава въ сжщото врѣме дѣлото и по сжщество, тъй като землищата на двѣтѣ сждящи се страни се намиратъ въ два разни Окржзи. Заради това и оплакването на кассатора за нарушение чл. чл. 44 ал. II, 18 ал. IV, 43 ал. II отъ XI притурка на Органический Уставъ, 237 п. II и 79 отъ Временнитѣ Сждебни Правила, по тая причина, че по утвърждението на кассатора, спорната мера се намирала въ Сливенский департаментъ и затова дѣлото не било подсждно на Хасковский Окр. Сждъ; 3) Отъ казанното въ предиджщето съображение слѣдва,

че и оплакването на кассатора за нарушение чл. чл. 88, 238, 239 и 240 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, че оставилъ отвода за подсѣдностьта безъ разрѣшенне и го не разрѣшилъ съ особно опредѣление, отдѣлно отъ сѫществото на дѣлото, е неоснователно, защото както се каза разрѣшението на казаний отводъ е не отдѣлно свързано съ разрѣшението на дѣлото по сѫщество; 4) Колкото за оплакването, че Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ чл. 1 отъ закона за дознание чрезъ околни люди, чрезъ което трѣбвало да опредѣли мѣстностьта на спорната мера— това оплаквание не е основателно, защото за такова дознание кассатора не е молилъ Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, който по свое усмотрение не еималъ законно основание да постановява за извършването му; освѣнъ това съотвѣтствующе дознание (оглѣдъ съ изслушване свидѣтелитѣ) и на двѣтѣ страни по дѣлото е било извършено още на 18 Августа 1885 г. по постановление на Хасковското Окр. Сждилище споредъ правилата, бивши въ дѣйствие въ бивша Източна Румелия, на основание на което е било разрѣшено дѣлото и отъ двѣтѣ инстанции по сѫщество, за това е напълно съгласно съ смисла и духа на Височайший Указъ Н-о 170 отъ 23 Декемврий 1885 год. —

Водимъ отъ горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Д. С. Тончевъ, повѣренникъ на общината на село Миничево, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ отъ 7 Декемврий 1887 год. Н-о 261, съ силата на статия 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение №. 95.

Гр. София, 15 Май 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касса-

ционенъ Сѫдъ, Пьрво Гражданско Отдѣление, на пьрвий Май хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретаря: Хр. Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ П. И. Данчовъ, слуша доложеното отъ члена Добри Руссковъ гражданско дѣло Н-о 212 по описътъ за 1889 г., на Никола Христовъ Пулиевъ, отъ гр. Варна, съ Агатокли Агалиди, отъ сѫщий градъ, за владѣнието на половинъ магазия и за наемъ. — Странитѣ неприсѫтствуваxѫ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Николай Хр. Пулиевъ, житель Варненски, съ прошение отъ 22 Януарий 1887 год. е подигналъ искъ предъ Варненский Мировий Сѫдия срѣщу Варненский житель А. Агалиди за изпразнуване половината часть отъ една магазия подъ Н-о 100, находяща се въ I-ий участъкъ въ гр. Варна, като излага въ прошението си, че по силата на единъ крѣпостенъ актъ, издаденъ отъ Нотариусътъ при Варненский Окр. Сѫдъ, отъ 17 Януарий 1887 год. Н-о 14, той е собственникъ на гореказаната половина магазия, но спомѣнатий отвѣтникъ владѣялъ цѣлата и не искалъ доброволно да му изпразни и предаде неговата часть; заради това иска да се осѫди отвѣтникътъ да изпразни и му предаде казаната половина магазия, да му заплати наемътъ за всѣки просроченъ день по три лева и сѫдебнитѣ разноски. За подкрѣпление на искатъ си истецътъ е представилъ казанний крѣпостенъ актъ Н-о 14. — Мировий Сѫдия разглѣдалъ това дѣло само въприсѫтствието на истецътъ, тъй като отвѣтникътъ, ако и да е билъ призованъ не ся е явилъ и, като изслушалъ обясненията на истецътъ, съ задочното си рѣшение, отъ 27 Февруарий 1887 г. Н-о 121, отхвърлилъ искътъ на истецътъ като не доказанъ. По въззивна жалба на Николай Хр. Пулиевъ то ва дѣло се разглѣдвало и отъ Варненский Окржженъ Сѫдъ пакъ въ отсѫтствието на отвѣтникътъ А. Агалиди и Сѫдътъ, като изслушалъ устнитѣ обяснения

на истецътъ, съ рѣшението си, отъ 22 Май 1887 год. Н-о 117, потвърдилъ рѣшението на първата инстанция, като отхвърлилъ искътъ на истецътъ като не доказанъ. По кассационната жалба на Николай Хр. Пулиевъ това дѣло се разглѣдало и отъ Върховний Кассационенъ Сѫдъ, който, като призналъ за нарушени по това дѣло чл. чл. 48 и 49 отъ Гражд. Мир. Сѫдопроизводство, съ рѣшението си, отъ 22 Февруарий 1888 год. Н-о 33, отмѣнилъ рѣшението на Варненский Окр. Сѫдъ и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ повърналъ въ сѫщий Сѫдъ, който Сѫдъ повторно разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на двѣтѣ страни и, като изслушалъ устнитѣ имъ обяснения, съ рѣшението си, отъ 20 Септемврий 1888 год. Н-о 143, потвърдилъ напълно рѣшението на първата инстанция, като отхвърлилъ искътъ на истецътъ като недоказанъ. Недоволенъ отъ това рѣшение на Варненский Окрѫженъ Сѫдъ Николай Хр. Пулиевъ е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Варненский Окрѫженъ Сѫдъ е нарушилъ: 1) Ст. 483 отъ Вр. Сѫд. Правила, защото, като му е издалъ крѣпостенъ актъ за купената му на публиченъ търгъ половинъ магазия, обязанъ билъ да го введе въ владение и да му предаде казанното въ акта недвижимо имущество; 2) чл. 147 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото не предложилъ на странитѣ помирение. —

За да рѣши това дѣло Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: I) 483 членъ отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила дѣйствително предвижда предаването на едно отсѫдено имущество по понудителенъ начинъ, чрезъ ввождание въ владение. но за да стане подобно предавание трѣбва и страната да го поиска по надлѣженъ редъ и въ надлѣжното мѣсто. Отъ производството на това дѣло се вижда, че кассатора не е искалъ по силата на чл. 483 отъ Врѣменнитѣ Сѫд. Правила да се введе въ владение на въпросната половина магазия, която му е присѫдена

на публиченъ търгъ, а напротивъ както отъ исковото му прошение, а така сѫщо и отъ устнитѣ му обяснения предъ сѫдилищата по сѫщество се вижда, че той е искалъ отвѣтникътъ да испразди половината отъ въпросната магазия, тъй като на нея той билъ законенъ собственникъ и сѫдилищата по сѫщество като квалифицирали това негово искание, искание за въстановление на нарушено владение и като признали, че той (кассатора) иска да се въстанови нарушеното му владение върху въпросната половина магазия, а нѣкъ съ нищо не доказва, че той билъ по напредъ владѣтелъ на нея, то за това му отхвърлили искътъ. Заради това Варненский Окр. Сѫдъ, като е разглѣдвалъ това дѣло споредъ както го е завелъ кассатора, то той никакъ не е нарушилъ по него 483 чл. отъ Вр. Сѫд. Правила и оплакването на кассатора по този въпросъ е неоснователно. II) Колкото се отнася до второто оплакване на кассатора за нарушението на чл. 147 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, за дето не било предлагано на странитѣ помирение, то това оплакване на кассатора е основателно, тъй като отъ производството на дѣлото се вижда, че дѣйствително нито въ първата, нито въ втората инстанции предъ сѫдилищата по сѫщество е било предлагано на странитѣ помирение. Предъ Мировий Сѫдия отвѣтникътъ не ся е явилъ и сѫдията естественно е нѣмалъ възможность да скланя странитѣ на помирение, но защото Варненский Окрѫженъ Сѫдъ като разглѣдвалъ дѣлото въ присѫтствието на двѣтѣ страни, е длъженъ билъ да предложи на странитѣ помирение и като не е направилъ това, то той е нарушилъ 147 чл. отъ Гражд. Мирово Сѫдопроизводство, което нарушение, Върховний Кассационенъ Сѫдъ не еднократно е признавалъ, че то е сѫществено.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява:** Рѣшението на Варненский Окр. Сѫдъ отъ 20 Септемврий 1888 год. Н-о 143, защото е нарушенъ чл. 147 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, съ силата на чл. 153 п. 2 отъ сѫщото Сѫдопроизводство, да ся отмѣни и

дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да ся изпрати въ Варненский Окр. Сждъ. —

Рѣшение, №. 96.

Гр. София, 15 Май 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на първий Май хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ; при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ П. И. Дончовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло Н-о 216 по описътъ за 1889 год., на Донка Д. Еленкова Кекерова, отъ гр. София, съ Мария Кекерова Илюва, отъ сѫщий градъ, за наслѣдство отъ брата имъ Димитръ Кекеровъ и майка имъ Неда Кекерова. — Странитѣ присѫтствуваха: К. Стоиловъ и Ив. Атанасовъ, повѣренници по предовѣрие на Донка Д. Еленкова Кекерова и Хр. Камбуровъ, повѣренникъ на Мария Кекерова Илюва.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 9 Априлий 1886 год. Димитръ Еленковъ житель на гр. София, като повѣренникъ на съпруга си Дона Д. Кекерова подалъ на Софийский Окрѫженъ Сждъ прошение, въ което казва, че съпруга му е едноутробна сестра на Д. А. Кекеровъ, който подиръ смъртьта си оставилъ една кѫща Н-о 1028, находяща се въ Московска улица и около нея едно мѣсто съ значително пространство, които била присвоила Неда Кекерова, майка на довѣрителката му. — Вслѣдствие на това и по искъ на Мария Кекерова сестра на съпруга му Софийский Аппелативенъ Сждъ съ рѣшението си отъ 2 Октомврий 1885 година, препись отъ което прилага, е пос-

тановилъ: останалото имущество отъ Д. А. Кекеровъ да се раздѣли на три равни части между сънаслѣдницитѣ: Мария, Неда и съпруга му Дона Кекерови. — Затова моли Сѫдътъ да призове и осѫди Неда Кекерова да отстѫпи на довѣрителката му припадающата ней часть отъ останалото наслѣдство и да плати сѫдебнитѣ и за водение на дѣлото разноски. — Софийский Окрѫженъ Сѫдъ глѣдалъ дѣлото на 10 Юний 1886 година, когато повѣренника на отвѣтницата заявилъ, че ако би да се признае искътъ на истцата, тя трѣбва да повърне 200 пола и 1000 квадратни метра мѣсто, които ѝ биле дадени като зестра. Повѣренника на истцата казалъ, че ако се докаже, че Дона Кекерова е получила отъ майка си Неда Кекерова 200 пола и 1000 метра мѣсто зестра, то тѣ сѫ готови да внесѫтъ паритѣ и да имъ дадѫтъ мѣстото. — Сѫдътъ отложилъ дѣлото и задължилъ отвѣтника да представи документитѣ съ които се удостовѣрява, че Дона Кекерова е получила 200 пола зестра и иска 1000 метра мѣсто отъ имуществата останали отъ покойний ѝ братъ Д. А. Кекеровъ. — Съ прошение отъ 12 Октомврия 1887 г. Д. К. Еленковъ, като повѣренникъ на съпруга си Д. Кекерова молилъ да се насрочи дѣлото за разглѣждание и да се призове намѣсто Неда Кекерова, която била починала, Мария Керкова, като нейна наслѣдница, въ владѣнието на която се намиралъ спорнийтъ имотъ. — Софийский Окр. Сѫдъ пристѫпилъ да глѣда дѣлото на 26 Януарий 1888 год., когато повѣренника на отвѣтницата Мария Кекерова казалъ, че иска да заяви насрѣщенъ искъ за 500 и нѣколко □ метра мѣсто и половинъ кѫща, за което молилъ да се отложи дѣлото. — Сѫдътъ отложилъ дѣлото и далъ на повѣренника на отвѣтницата тридневенъ срокъ да заяви насрѣщнийтъ си искъ. — На 26 Януарий 1888 год. Мария Кекерова Илюва подала въ Софийский Окрѫженъ Сѫдъ прошение, въ което казва, че прѣди 5 години, като умрѣлъ братъ имъ Д. Кекеровъ оставилъ едно праздно мѣсто съ кѫща находяща се въ гр. София при Свѣта София, съ

пространство 5652 метра, отъ което братъ имъ на живота си билъ продалъ 1000 мѣтра и останало 4652 метра въ наслѣдство отъ покойната имъ майка Неда и на тѣхъ двѣтѣ. -- Тя (просителката) владѣяла съ рѣшение влѣзло въ законна сила 1550 метра, майка имъ била продала отъ своята часть 1200 метра и подиръ смъртьта ѝ останало нейно мѣсто 350 метра и кжщата, които владѣяла Дона Кекерова. — За това моли да се осжди послѣднята да ѝ предаде 175 метра и половинъ отъ кжщата. — Софийский Окр. Сжд разглѣдалъ дѣлото на 14 Мартъ 1888 година и съ рѣшението си отъ 31 Марта 1888 година Н-о 78 призналь Дона Кекерова Еленкова за наслѣдница на една третя часть т. е. на 1105 $^{1}/_{3}$ □ метра мѣсто находяще се въ София Площадъ Св. Софийска останало ней въ наслѣдство отъ покойнийтъ ѝ братъ Димитръ Кекеровъ и за наслѣдница още на 107 $^{16}/_{100}$ □ метра мѣсто останало отъ покойната ѝ майка Неда Кекерова и находяще ся въ сжщата мѣстность, а така сжщо призналъ Мария Кекерова Илюва тоже за наслѣдница на 107 $^{16}/_{100}$ □ метра мѣсто останало отъ покойната ѝ майка Неда Кекерова и находяще ся въ сжщата мѣстность, а находящитѣ се сгради (кжща и готварница) върху мѣстото останали отъ покойний Д. Кекеровъ да се раздѣлятъ по наполовина между наслѣдницитѣ: Мария К. Илюва и Д. К. Еленкова. — Противъ часть отъ това рѣшение на Софийский Окр. Сжд Мария Кекерова Илюва подала аппелативна жалба въ Софийский Аппелативенъ Сжд който разглѣдалъ дѣлото на 19 Септемврий 1888 год. и съ рѣшението си отъ 5 Октомврий с. г. Н-о 357, като взелъ предъ видъ: 1) Че Дона Кекерова чрезъ съпруга си Димитръ Еленковъ е завела искъ предъ Софийский Окржженъ Сжд срѣщу Неда Кекерова и е искала да се признае за наслѣдница на една третя часть отъ наслѣдството, останало отъ покойний ѝ братъ Димитръ Кекеровъ, съгласно рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сжд отъ 2 Октомврий 1885 год., споредъ което наслѣдницитѣ на Д. Кекеровъ: Неда, Дона и Мария Кекерови имать пра-

во да получатъ по една третя часть отъ наслѣдството; 2) Че мѣстото заедно съ кѫщата принадлѣжащи на покойния Димитръ Кекеровъ, споредъ представения отъ истцата планъ Н-о 28 отъ 29 Септемврий 1881 год., удостовѣренъ отъ Софийското Градско Общин. Управление, се вижда да е било 5516 квадратни метра, отъ които споредъ признанието и на двѣтѣ страни, Димитръ Кекеровъ още презъ живота си е продалъ 1000 квадратни метра; тъй щото, цѣлото наслѣдствено имущество подиръ смъртьта на Д. Кекеровъ е възлизало на 4516 □ метра, а не на 4562 □ метра, както казва отвѣтната страна, защото, макаръ отъ представения отъ нея планъ удостоверенъ отъ инжинера Георги Бѣловъ и да се вижда, че мѣстото е възлизало на 5562 □ метра, но този планъ неможе да се вземе въ внимание понеже не е завѣренъ и утвърденъ отъ надлѣжнитѣ власти; слѣдователно, щомъ се установява, че цѣлото мѣсто на Димитръ Кекеровъ е било 5516 квадратни метра отъ които той още презъ живота си продалъ 1000 квадратни метра и щомъ и двѣтѣ страни признаватъ, че подиръ смъртьта на Д. Кекеровъ майка имъ Неда Кекерова е продала съ крѣпостни актове No No 660 и 376 отъ 23 Августъ 1883 година и отъ 16 Май 1884 год още 1200 квадратни метра, то останалитѣ 3316 квадратни метра споредъ рѣшението на Соф. Апелативенъ Сѫдъ отъ 2 Октомврий 1885 г., трѣбва да бѫдътъ раздѣлени на три равни части между Неда, Мария и Дона Кекерови, но тъй като се удостовѣрява, че Неда Кекерова е умрѣла и нѣйнитѣ наслѣдници сѫ сѫщитѣ Дона и Мария Кекерови, то кѫщата съ мѣстото отъ 3316 квадратни метра заедно съ 96 квадратни метра, които Неда Кекерова е купила презъ живота си, трѣбва да се раздѣлятъ на двѣ равни части и всѣка една отъ тѣхъ има право да получи по 1706 квадратни метра; 3) Възражението на Мария Кекерова, че майка ѝ Неда не е имала право да продава сама часть отъ наслѣдственото имущество неможе да се уважи, защото отъ удостовѣрението на Нотариуса при Софийский Окр. Сѫдъ

№ 392 отъ 14 Мартъ 1888 год. се вижда, че Неда Кекерова е продала 1200 квадратни метра за 14100 лева, а отъ представенитѣ при дѣлото оправдателни документи, които документи трѣбва да се уважатъ, защото тѣхното съдържание не се оспори отъ отвѣтната страна се удостовѣрява, че Неда Кекерова е изплатила на сина си Д. Кекеровъ дългове на сумма по голѣма отъ 14100 лева; слѣдователно, щомъ Неда, Дона и Мария Кекерови, се явявать като наслѣдници сж длъжни да участвуватъ въ изплащанието на наслѣдственния дългъ съобразно съ наслѣдствената часть на всѣка една отъ тѣхъ; 4) Че по силата на правилото collatio, всички наслѣдници, които презъ живота на наслѣдодателя сж получили въ видъ на даръ сестра и пр. нѣкоя часть отъ имуществата му сж длъжни, като се открие наслѣдството, да внесятъ въ общата наслѣдствна маса всичко, което тѣ сж получили даромъ отъ наслѣдодателя, ако желаятъ да участвуватъ въ раздѣла на наслѣдственната маса наравно съ другитѣ наслѣдници, освѣнъ въ случаитѣ, когато е изрично казано въ зестрения актъ, че зестрата нѣма да се смѣта при раздѣлението на наслѣдството; слѣдователно макаръ отъ представеннитѣ отъ истцата документи—едно условно отъ 13 Ноември́й 1884 год., едно рѣшение Н-о 13 на Соф. Окр. Сждъ отъ 14 Февруарий 1886 год. и единъ въдворителенъ протоколъ на Сждебния Приставъ отъ 12 Ноември́й 1886 г. и да се констатира, че Неда Кекерова е дала на дщеря си Дона Кекерова зестра едно мѣсто отъ 987 квадратни метра, нъ тъй като вече Неда Кекерова е умрѣла и не е оставила завѣщание, съ което да се распорѣжда, щото горнитѣ 987 квадратни метра да се не смѣтатъ въ наслѣдството, то съгласно съ горѣизложенитѣ правила помѣнатото количество да се прибави, къмъ общата наслѣдственна масса; 5) Че тъй като отъ въдворителния протококъ отъ 24 Май 1886 г. на Сждебния Приставъ се удостовѣрява, че Мария Кекерова е введена въ владение на 1550 квадратни метра, то тя има право да получи още 156 квадратни метра, нъ поне-

же Софийский Окр. Сѫдъ ѝ е присѫдилъ 107. 16 квадратни метра, то тя трѣбва да получи още 48. 84 квадратни метра и въ този смисълъ заслужва да се измѣни рѣшението на Соф. Окр. Сѫдъ, като се присѫдятъ на апелаторката за горната сумма сѫдебни и по водение на дѣлото разноски; — измѣнилъ обжалованата часть на рѣшението на Софийский Окр. Сѫдъ Н-о 78 отъ 31 Мартъ 1888 год. като призналъ Мария Кекерова Илюва за наслѣдница на 156 □ метра отъ мѣстото останало въ наслѣдство отъ покойнитѣ Димитръ и Неда Кекерови находяще се въ гр. София площадъ Св. Софийска. — Недоволна отъ това рѣшение Дона Д. Еленкова Кекерова подала срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ: 1) Ст. ст. 135, 136 и 137 отъ Времѣннитѣ Сѫдеб. Правила защото приелъ да разглѣда насрѣщний искъ предявенъ отъ Мария Кекерова Илюва не въ пьрвото по дѣлото засѣдание; 2) Ст. 273 отъ Врем. Сѫдеб. Правила, защото разрѣшилъ въпроса за нейната зестра и съ това е постановилъ рѣшение за предмѣтътъ за който не е имало искание; 3) Ст. 265 отъ Времѣн. Сѫдеб. Правила, защото разрѣшилъ непредявенното отъ странитѣ искание, по общи принципи на чужди законодателства, които допущатъ, че единъ наслѣдникъ трѣбва да внесе въ наслѣдството това, което е приелъ, като даръ отъ дарителя при живота му, ако желае да наслѣди отъ другийтъ останалъ имотъ, нъ това привнасяние нѣмало мѣсто за наслѣдство на други лица, както е настоящий случай. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣренницитѣ на странитѣ и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Отъ производството по това дѣло се види, че повѣренника още на пьрвоначалната отвѣтница е заявилъ, че истцата трѣбва да ѝ повьрне 200 пола и 1000 □ метра мѣсто които ѝ били дадени, като зестра, нъ тъй като тя умрѣла и

нейнитѣ права сѫ преминали на нейнитѣ наслѣдници, които сѫ двѣтѣ сѫдящи се страни по настоящето дѣло, то призованата като отвѣтница Мария Кекерова Илюва за която засѣданието по дѣлото отъ 26 Януарий 1888 год. е било първо, своевременно и съгласно съ закона е заявила въ това засѣдание свойтъ насрѣщенъ искъ за часть отъ имота когато владѣялъ истеца и останалъ по наслѣдство и на двѣтѣ сѫдящи се страни отъ умрѣлата имъ майка първоначална отвѣтница по дѣлото Неда Кекерова. — Освѣнъ това, кассатора не е се оплакалъ предъ втората инстанция по сѫщество противъ Окрѫжний Сѫдъ, че приелъ и разглѣдалъ насрѣщнийтъ искъ на отвѣтната страна, та нѣма и основание да се потѫжва за това обстоятелства предъ Върховний Кассационенъ Сѫдъ. Слѣдователно оплакването на кассатора, че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, е нарушилъ ст. ст. 135, 136 и 137 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила е неоснователно; 2) Второто оплаквание на кассатора за нарушение ст. 273 отъ Врем. Сѫдебни Правила, че Сѫдътъ разрѣшилъ въпроса за зестрата на довѣрителката му, за която нѣмало искание е тоже неоснователно, защото това искание, както се каза, е било заявено отъ повѣренника още на първоначалната отвѣтница по дѣлото, правата на която е наслѣдила заедно съ истцата и призованата послѣ като отвѣтница Мария Кекерова Илюва, която е предявила вече формаленъ насрѣщенъ искъ за часть отъ имота на Неда Кекерова, който се находилъ въ владение на довѣрителката на кассатора; 3) Сѫщо така и оплакването на кассатора, че сѫдътъ е нарушилъ ст. 265 отъ Врем. Сѫдеб. Правила, е неоснователно, защото по силата на сѫщата тая 265 ст. отъ Врем. Сѫдеб. Правила, Соф. Аппелативенъ Сѫдъ, е постановилъ при разрѣшението на настоящето дѣло съгласно съ сѫществующитѣ положителни Граждански постановления въ книгата Кормчий за привнасанието (collatio). — Колкото за това обстоятелство, че въ настоящий случай привнасянието нѣмало мѣсто то не се оправдава отъ установеннитѣ данни по дѣлото предъ

Сждоветѣ по сѫщество, а отъ потъженото рѣшение на Соф. Апелативенъ Сждъ се види, че послѣдствие на насрѣщний искъ на отвѣтницата Мария Кекерова Илюва, тоя Сждъ е расподѣлилъ между сждящитѣ се и наслѣдството останало отъ майката на сждящитѣ се въ което съгласно съ искането на заинтересованата страна той е трѣбвало да допустне привнасянието. —

На основание на горѣизложенното, Върховнй Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Донка Д. Еленкова, срѣщу рѣшението на Софийский Апелативенъ Сждъ отъ 5 Октомврий 1888 год. Н-о 357. съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 97.

Гр. София, 15 Май 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на първий Май хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ П. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло No 324 по описътъ за 1889 год., на Андрей Г. Башевъ, повѣренникъ на Емине Хаджи Еминова, отъ гр. Ловечъ, съ Михаилъ Радославовъ, повѣренникъ на Зелха Хаджи Азѫмъ Бейова, отъ сѫщий градъ, за снемание запоръ наложенъ върху една ливада. — Въ засѣданието странитѣ не присѫтствуваха. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: По искъ предявенъ отъ Атанаса Ц. Узуновъ, повѣренникъ на Емине Хаджи Еминова, живуща въ гр. Солунъ (Турция) по пре-

довѣрие отъ Хюсеинъ Исмаиловъ, срѣщу Михаилъ Радославовъ, повѣренникъ на Зелха Хаджи Азъмъ Бейова, настойница на сина си Тахира, изъ гр. Ловечь, за снемание запоръ наложенъ върху една ливада, около 5 дюлюма. Ловченский Мировий Съдия, съ решението си отъ 16 Септемврий 1888 год. No 508 опрѣдѣлилъ: да ся снеме наложений чрезъ Съдебний Приставъ, по взискането на Михаилъ Хр. Радославовъ, повѣренникъ на Зелха Хаджи Азъмъ Бейова, запоръ върху ливадата около петь дюлюма находяща ся въ чертата на с. Слочанъ, Ловчанска Околия, въ мѣстностьта „Долнитѣ ливади," съ предѣли: Халилъ, Агушъ Бегъ, рѣка „Осъмъ" и гора. По въззивна жалба на Михаила Хр. Радославовъ, повѣренникъ на Зелха Хаджи Азъмъ Бейова, дѣлото е разглѣдано и отъ Ловчанский Окр. Съдъ, който за разрѣшение на повдигнатиятъ отъ въззивника Михаилъ Хр. Радославовъ, отводъ да ся неприема Андрей Г. Башевъ за повѣренникъ на въззиваемата страна, тъй като въ пълномощното на Хюсеинъ Исмаиловъ било казано да ся съди по процесситѣ въ правителството, а не въ Съда, лицата, — съ опредѣлението си изложено въ протокола на съдебното му засѣдание отъ 13 Декемврий 1888 год., като взелъ предъ видъ: „Относително опълномощяването отъ страна на Хюсеинъ Исмаиловъ въ качеството си повѣренникъ на Емине Хаджи Еминова, А. Башева и да ли да ся приеме послѣдний за повѣренникъ на въззиваемата по дѣлото, съгласно съ заявлението му, че Хюсеинъ Исмаиловъ ся явявалъ, като посрѣдникъ, а не като повѣренникъ, отъ пълномощното на Хюсеинъ Исмаиловъ ся констатира, че той не е билъ опълномощенъ да ся явява като посрѣдникъ, а като повѣренникъ на Емине Хаджи Еминова, слѣдователно, туй домогване на Башева е неприемливо; че съгласно съ ст. 98 отъ Врѣменнитѣ Съдеб. Правила, могатъ да ся явяватъ, като повѣренници само ония лица, които удовлетворяватъ условията предвидени въ нея статия, че Хюсеинъ Исмаиловъ не е представилъ никакви доказателства, че е лице право-

способно да се явява предъ сждилищата, по чужди дѣла и че независимо отъ това Сждътъ по дофисъ пази да ли лицата, било които предовѣряватъ, било които ся явяватъ предъ сждилищата, сж дѣеспособни;“ — опредѣлилъ: „неприема Башева за повѣренникъ на Хюсеина Исмаиловъ“. Това опредѣление на Окр. Сждъ, Андрей Г. Башевъ, повѣренникъ на Емине Хаджи Еминова по предовѣрие отъ Хюсеинъ Исмаиловъ обжаловалъ съ частна кассационна жалба предъ Върховний Кассационенъ Сждъ, въ която като поводъ да ся отмѣни казанното опредѣление, посочва, че по това дѣло Ловчанский Окр. Сждъ е нарушилъ чл. 98 отъ Врем. Сждеб. Правила, защото го не приелъ за повѣренникъ на Емине Хаджи Еминова по предовѣрие отъ Хюсеинъ Исмаиловъ, който нѣмалъ право да ходатайствува като повѣренникъ предъ Сждътъ по чужди дѣла. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: пълномощното, издадено въ гр. Солунъ на 19 Декемврий 1883 год. и потвърдено въ Цариградъ презъ 1884 год. отъ надлѣжнитѣ турски власти и отъ Българското Агенство, по силата на което Емине Хаджи Еминова назначава и опредѣля Хюсеина Исмаиловъ за неинъ пълновластенъ повѣренникъ да ѝ вземе въдворителни рѣшения върху два кжса ливади, които притѣжава въ Ловчанский Окржгъ, и мѣжду друго *да ся сжди по процесситѣ, които ся случатъ въ правителството, да опълномощава и другиго*, като е издадено възъ основание чл. 10 отъ журналното постановление на Императорский Российски Коммисаръ, който дава право на бежанцитѣ турци да опълномощяватъ и други лица вмѣсто себе си, то въ такъвъ случай приспособлението на ст. 98 отъ Врем. Сжд. Правила къмъ такива лица, както е това допустналъ Ловчанский Окр. Сждъ, неможе да ся има мѣстото; толкози повече въ даденийтъ случай, когато вмѣсто Хюсеинъ Исмаиловъ ся е явилъ предъ Сжда да го представлява по дѣ-

лото му неговийтъ повѣренникъ А. Башевъ. Това като е тъй, то оплакването по този поводъ на Кассатора за нарушението на ст. 98 отъ Временнитѣ Сжд. Правила е основателно.

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сжд **опредѣлява**: Опредѣлението на Ловчанский Окр. Сжд, изложено въ протокола на сждебното му засѣдание, отъ 13 Декемврий 1888 год., защото е нарушенъ чл. 98 отъ Врем. Сждеб. Правила, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство да се отмѣни и дѣлото, за да му ся даде понататъшенъ ходъ, да ся повърне въ Ловчанский Окр. Сжд. —

Рѣшение, №. 98.

Гр. София, 18 Май 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сжд, Първо Гражданско Отдѣление, на четвъртий Май хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Пом. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ И. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло Н-о 331 по описъть за 1889 г., на Хаджи Никола Д. Минчевъ, отъ гр. Търново, съ Георги Мазаковъ, отъ сжщий градъ, за подтвърдяване продажбата на една градина извършена чрезъ публиченъ търгъ. Въ засѣданието отъ странитѣ присжтствова само Н. Беневъ, повѣренникъ на Хаджи Никола Д. Минчевъ.

Обстоятелствата сж: Търновский Окр. Сжд въ распорѣдителното си засѣдание отъ 21-й Май 1889 год. като разглѣдалъ испълнителното дѣло Н-о 237/82

год. представено нему отъ Сждебний Приставъ при тоя Сждъ за утвърждение станалата по взискание на Никола Киселова, изъ гр. Търново, продажба на една градина принадлѣжаща на длъжника Никола Хаджи Минчева и межру друго, като взелъ предъ видъ, че Сждебний Приставъ съ протокола си отъ 20-й Априлий с. г. е отложилъ послѣднийтъ день отъ наддаването съ 5% отъ 24-й Априлий на 27 сжщий мѣсецъ, понеже пьрвийтъ билъ день неприсжтственъ, обаче безъ да съобщи на странитѣ и безъ да направи обявление за това, съ опредѣлението си Н-о 485 не утвърдилъ станалата продань и повърналъ дѣлото на Сждебнийтъ Приставъ, за да почне проданьта отъ показаното нарушение (чл. 398 отъ Времен. Сждебни Правила). Купувача Георги Мазаковъ подалъ срѣщу опредѣлението на Търновский Окржженъ Сждъ частна жалба въ Руссенский Апелативенъ Сждъ, който разглѣдалъ това частно производство на 7-й Октомврий 1888 год. и за разрѣшението му, като взелъ предъ видъ, че ст. 398 отъ Врем. Сждебни Правила не се отнасяла до настоящийтъ случай, нашелъ извършената по испълнителното дѣло Н-о 237/82 год. публичната продажба за правилна и отмѣнилъ опредѣлението на Търновский Окр. Сждъ, отъ 21-й Май 1888 год. Н-о 485. — Недоволенъ отъ опредѣлението на Руссенский Апелативенъ Сждъ, Хаджи Никола Д. Минчевъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ, частна кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Руссенский Апелативенъ Сждъ е нарушилъ чл. 398 отъ Врем. Сждеб. Правила, зачтото е измѣненъ срокътъ на публичната продань безъ да е направено постановеното отъ закона обявление.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣренника на кассатора и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1-о) Споредъ чл. 455 п. 5 отъ Врем. Сждеб. Правила въ обявлението за проданьта на недвижимъ имотъ, между друго, трѣбва да е показано мѣстото и *времето* на продаването; само

по себе се разумѣва, че всѣко измѣнение въ врѣмето на продаването било за началото било за свършъка трѣбва да бѫде извѣстено съ особно обявление. За това чл. 429 отъ Врем. Сѫд. Правила задължава да се прилага чл. 398 отъ сѫщитѣ правила и когато се прави публична продань на недвижимъ имотъ. Споредъ ясний разумъ кога се случи да се измѣни деньтъ на проданьта, Сѫдебний Приставъ е дъленъ да направи нови обявления и да запише това въ дневника; разумѣва се, че това правило е обязателно както кога се случи измѣнение въ деньтъ за началото на проданьта, така и кога се случи измѣнение въ деньтъ за свършъка на тая продань. Слѣдователно, въ настоящий случай, въ който е констатирано, че Сѫдебнийтъ Приставъ при Търновский Окр. Сѫдъ съ протокола си отъ 20-ий Априлий 1888 год. е отложилъ послѣднийтъ денъ отъ наддаването съ 5%, който билъ 24-й Априлий, на 27-й на сѫщий мѣсецъ и не е направилъ за това никакво обявление въпреки предписанията на чл. чл. 429 и 398 отъ Времен. Сѫдеб. Правила. Затова оплакването на кассатора за нарушение на тоя послѣдний членъ е основателно.

Водимъ отъ казанното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Опредѣлението на Руссенский Апелативенъ Сѫдъ отъ 12-й Октомврий 1888 година, защото е нарушена ст. 398 отъ Врѣменнитѣ Сѫдеб. Правила, съ силата на ст. 11 п. 1-й отъ учреждението на Върховний Сѫдъ, да ся отмѣни и дѣлото, за да му ся даде надлѣженъ ходъ, да ся повърне въ Търновский Окрѫженъ Сѫдъ.

Рѣшение, №. 99.

Гр. София, 20 Май 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касса-

ционенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на четвърти Май хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ П. И. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло No 334 по описътъ за 1889 год., на Н. Беневъ, повѣренникъ на Сабадучо Пинхасъ Таджеръ, отъ г. София, съ Назифе Ханъмъ Сайдъ Пашова, отъ сѫщи градъ, за преглѣдъ рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 11 Августъ 1886 год. No 156, по ново открито обстоятелство. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствуваха: К. Стойловъ, Н. Беневъ и Я. Геровъ, повѣренници на кассатора Сабучо Пинхасъ Таджеръ, а Н. Мановъ, Д. Македонский и Ст. Матеевъ, повѣренници на Назифе Ханѫмъ Саидъ Пашова. —

Обстоятелствата ся тѣзи: Съ порошение отъ 19 Юний 1884 год. до Софийский Окр. Сѫдъ Н. Мановъ, повѣренникъ на Назифе Ханѫмъ Саидъ Башова, изъ г. София, заявилъ, че довѣрителката му по наслѣдство отъ родителитѣ си притѣжавала двѣ кѫщи съ дворъ въ гр. София улица Язаджийска подъ No 15 но като ся завьрнала презъ 1884 година въ София отъ Турция, гдѣто въ време на войната избѣгнала, намерила кѫщитѣ си развалени и на тѣхно мѣсто построена нова кѫща отъ Софийский житель Сабодучо Пинхасъ Таджеръ, безъ да е давала комуто и да е пълномощие да отчужди тези нейнъ имотъ. Заради това Н. Мановъ молилъ да се осѫди Сабадучо Пинхасъ Таджеръ да предаде на довѣрителката му двѣтѣ кѫщи съ двората или да заплати стойностьта имъ отъ 20000 лева, колкото сега струватъ и всичкитѣ сѫдебни разноски. Софийский Окр. Сѫдъ, като разглѣдалъ това дѣло, съ рѣшението си отъ 7 Августъ 1885 год. No 256 осѫдилъ Сабадучо Пинхасъ Таджеръ да предаде на Назифе Ханѫмъ Саидъ Пашова една кѫща подъ No 15 находяща въ гр. София, въ махалата

Язаджийска по настоящемъ переулокъ Самоковский, между съсѣди: отъ три страни пѫть и отъ четвьртата Хафузъ Мустафа и Зекирие Ханѫмъ или да ѝ заплати стойностьта по приценение отъ вѣщи люди. По въззивна жалба на Н. Беневъ, повѣренникъ на Сабадучо Пинхасъ Таджеръ, дѣлото е било разглѣдано и отъ Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, който сѫ рѣшението си отъ 11 Августъ 1886 год. No 156, като взелъ предъ видъ: „1) Актове за отчуждение на правото на собственоста отъ недвижимъ имотъ се извьршватъ съгласно предписанията на ст. ст. 524, 528 и допълненията къмъ ст. 531 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила; 2) Въ нотариялното дѣло на Софийский Окрѫженъ Сѫдъ No 357 съставено по продажо-покупката на спорната кѫща между Кямилъ-Бей, като повѣренникъ на жена си Назифе Ханъмъ, отъ една страна и Сабадучо Пинхасъ Таджеръ отъ друга, нефигурира пълномощното на Кямилъ Бей, дадено му отъ Назифе Ханѫмъ съ силата на което пълномощие, той Кямилъ Бей е отчуждилъ кѫщата принадлежаща на съпругата му Назифе Ханѫмъ; 3) Въ сѫщото нотариялно дѣло No 357 отсѫтствува изискуемото се отъ ст. 528 на Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила свидѣтелство на общината или махалата съ което да се удостовѣрява, че отчуждаемата недвижимость е дѣйствително притѣжание на продавачатъ, безъ което свидѣтелство въ силата на ст. 528 отчуждението на правособственность неможе да стане; 4) Че протокола на Соф. Окр. Сѫдъ отъ 2 Май 1879 год. подъ Н-о 73 станалъ по поводъ отчуждение на спорната кѫща не е извьршенъ споредъ инструкцийтѣ къмъ допълненията на 531 ст. отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила и освѣнъ това въ този протоколъ не сѫ се подписали договоривающитѣ се страни — продавача и купувача; 5) Че при отсѫтствието на горѣ споменатитѣ документи и най главното на пълномощието, при не съблюдение на формалноститѣ изложени въ инструкциитѣ къмъ допълненията на ст. 531, въ особенности отсѫтвието въ протокола на Соф. Окр. Сѫдъ Н-о 73 подписитѣ на договорившии-

тѣ се страни продажбата на кѫщата на Незифе Ханѫмъ неможе да са счита за законна и свидѣтелството на Соф. Окр. Сѫдъ Н-о 167 издадено Таджеру на основание протокола No 73 неможе да има сила на крѣпостенъ актъ и 6) Че тъй като отъ гореизложеното става явно, че продажбата на кѫщата на Назифе Ханѫмъ е станала незаконно и отвѣтника признава, че тази кѫща е притежавала Назифе Ханѫмъ, и съ рѣшението Н-о 62 отъ 10 Априлий 1879 г. на Софийский Окр. Сѫдъ е била въведена въ владение, то исканията на Назифе Ханѫмъ сѫ съвършено основателни и отвѣтника Сабадучо Пинхасъ Таджеръ трѣбва да ѝ предаде кѫщата, или же стойността, която трѣбва да ся опредѣли отъ вѣщи хора", — подтвърдилъ напълно рѣшението на Софийский Окръженъ Сѫдъ. Това рѣшение на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ е било обжалвано отъ Н. Боневъ и предъ Върховний Кассационенъ Сѫдъ, който сѫ рѣшението си отъ 22 Февруарий 1888 година Н-о 32, по силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, оставилъ кассационната жалба на Н. Беневъ, повѣренникъ на Сабадучо Пинхасъ Таджеръ, бѣзъ послѣдствие като неоснователна. На 13 Мартъ 1889 година Н. Беневъ, повѣренникъ на Сабадучо Пинхасъ Таджеръ, подалъ молба въ Върховний Сѫдъ, съ която ходатайствува по силата на ст. 11 п. 10 отъ учрѣждението на Върховний Сѫдъ за прегледъ влезлото въ законна сила рѣшение на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 11 Августа 1886 г. Н-о 156, възъ основание преставенитѣ му като ново открити обстоятелства — удостовѣрения — едното отъ 21 Кянуни-Сани 1304 година, издадено отъ нотариялното отдѣление на първостепеното цариградско сѫдилище, а другото отъ $^{3}/_{15}$ Февруарий 1889 год., издадено отъ Руското Генерално Консулство въ Цариградъ отъ които се вижда, че на 25 Кянуни-Евель 1294 година (26 Декемврий 1878 год.) подъ Н-о 8893 Назифе Ханѫмъ била избрала и опълномощила мѫжътъ си — Кямилъ-Бѣйя да продаде имуществата ѝ, които притѣжава въ София. Съ друга допълнителна молба отъ

28 Априлий 1889 год. до Върховний Кассационний Сѫдъ, сѫщи повѣренникъ Н. Беневъ, е представилъ, като ново открито обстоятелство и едно удостовѣрение отъ 22 Априлий 1889 година Н-о 759, издадено отъ Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, съ което се констатира, че съ циркулярно отъ 3 Май 1879 год. Н-о 401 на сѫдебний Одѣлъ при Управлението на Императорский Российский комисаръ, до Софийский Аппелативенъ Сѫдъ получено отъ послѣдний на 6 Май 1879 год., биле испратени десеть екземпляра отъ инструкциитѣ за рѣдътъ по който става извършването и засвидѣтелствуванията на актоветѣ и други сделки, отъ които по единъ екземпляръ, съ циркурялно на сѫщий Аппелативенъ Сѫдъ отъ 7 Май 1879 год. Н-о 132, биле испратени както до Софийското, тъй и до другитѣ Окржжни Сѫдилища, за сведение и ржководство. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладатъ на дѣлото, устнитѣ обяснения на явившитѣ ся отъ двѣтѣ страни повѣренници и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: По смисьлта на ст. 11 п. 10 отъ Учрѣждението на Върховний Сѫдъ молба за преглѣдътъ на окончателно, влязло въ законната сила рѣшение, може да става предъ Върховний Кассационний Сѫдъ, по два случая: кога рѣшението е основано възъ документи, лъжливостьта на които е излезла на яве следъ като е стѫпило рѣшението въ окончателно сила, или кога сѫ се открили нови сѫществѣни обстоятелства, които не сѫ биле разглѣждани отъ Сѫдъ, който е постановилъ рѣшението, и които могатъ да иматъ влияние възъ изменението на сѫдебното рѣшение. Отъ послѣдния случай се вижда, че преглѣдатъ на рѣшението може да се допусне само слѣдъ откриването на нови обстоятелства, които потвърждаватъ или опревегаватъ искътъ, а никакъ не и по поводъ на предявяване нови способи за доказателство на понапрѣшни обстоятелства по дѣлото. Отъ производството на дѣлото ся вижда, че отъ страна на просителя, както предъ първата, тъй и предъ втората сѫдебни инстанции, при разглѣждането на дѣлото по

същество, е повдиганъ билъ въпросъ по обстоятелството, което сега просителя счита за новооткрито, т. е. че Назифе Ханъмъ била избрала и опълномощила мъжътъ си — Кямилъ Бея да продаде имуществата ѝ които притѣжава въ София, безъ обаче да ся е погрижилъ и постаралъ своевременно, за подкрепление на казаното, да ся снабди съ тѣзи писменни доказателства, каквито сж въпроснитѣ двѣ удостовѣрения, които сега представлява като новооткрити, когато тѣ, като извѣстни нему, не са нищо друго освѣнъ *нови средства* за доказателство на възражението му, а никакъ не *нови обстоятелства.*

Водимъ отъ това съображение, Върховний Касационенъ Сждъ **опредлѣява**: Молбата на Н. Беневъ, повѣренникъ на Сабадучо Пинхасъ Таджеръ, за преглѣдъ рѣшението на Софийский Апелативенъ Сждъ отъ 11 Августъ 1886 година Н-о 156, по двѣ удостовѣрения, като новооткрити обстоятелства — едното отъ 21 Кянуни-Сани 1304 година, издадено отъ нотариялното отдѣление на цариградското първостепенно сждилище, а другото отъ $^{3}/_{15}$ Февруарий 1889 година, издадено отъ Русското генерално Консулство въ Цариградъ, съ силата на ст. 11 отъ учреждението на Върховний Сждъ, като не основателна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, № 100.

Гр. София, 18 Май 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на четвьртий Маий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ П. Ив.

Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Русковъ гражданско дѣло No 346 по описътъ за 1889 год., на Акаби Хаджи Аронова, Некторъ-Делъ-Белло и Жакъ Хаджи Арановъ, отъ г. Пловдивъ, съ братия Дамянови, отъ гр. София, за потвърдяване продажбата на една къща извършена чрезъ публиченъ търгъ. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствуваха: Д. Батуловъ и В. Мишайковъ повереници на отвѣтника Атанасъ Дамяновъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Акаби Аронъ, Некторъ-Делъ-Белло и Жакъ Аронъ, жители отъ гр. Пловдивъ, съ прошение отъ 24 Януарий 1889 год. заявили предъ Пловдивский Окржженъ Сѫдъ да не потвърдява публичната продажба на къщата имъ станала по испълнението на испълнителний листъ No 6689/88 г. издаденъ отъ тоя сѫдъ въ полза на Д. Чолакиди, тъй като продажбата била извършена безъ да сѫ биле тѣ поканени отъ Сѫдебний Приставъ да се издължатъ доброволно, което били готови да извършатъ. Пловдивский Окржженъ Сѫдъ разглѣдалъ часната имъ жалба и като призналъ, че помощникътъ на Сѫдебний Приставъ при Сѫдътъ дѣйствително продалъ къщата на тѫжителитѣ безъ да имъ съобщи призовка за доброволно исплащание на дългътъ си, то съ определението си, отъ 31-ий Януарий 1889 г. No 44, уничтожилъ цѣлото производство по испълнителний листъ No 6689/88 г. отъ 8 Септемврий издаденъ отъ сѫщий сѫдъ и постановилъ да се повърне дѣлото на надлежний Сѫдебенъ Приставъ за да почне отъ ново испълнението на сѫщий испълнителенъ листъ. Недоволни отъ това опредѣление на Пловдивский Окржженъ Сѫдъ братия Атанасъ и Андрѣй Дамянови, отъ г. София, подали частна аппелационна жалба въ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, въ която се оплакватъ, като заинтересувани по това дѣло, тъй като при публичното продаване къщата останала върху тѣхъ, че Пловдивский Окржженъ Сѫдъ неправилно е призналъ, че не сѫ испълнени всичкитѣ формалности изискуеми отъ закона при извършването на публичната продажба. Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ разглѣдалъ

тази частна жалба въ присѫтствието на странитѣ, изслушалъ обяснението имъ и като констатиралъ, че Сѫдебний Приставъ преди да пристѫпи къмъ продажбата на предмѣтната заложена кѫща, съ призовки подъ Н-о Н-о 2032, 2033 и 2031 отъ 22 Септемврий 1888 год. е съобщилъ на длъжницитѣ, че ако въ продължение на 15 дни отъ датата на призовкитѣ не внесатъ длъжимата сумма, то ще пристъпи къмъ описа и продажбата на заложената кѫща и че при извършването на публичната продажба сѫ запазени всичкитѣ формалности, то съ опредѣлението си, отъ 22 Февруарий 1889 год. Н-о 28, отмѣнилъ опредѣлението на Пловдивский Окр. Сѫдъ отъ 31 Януарий 1889 год. Н-о 44 и потвърдилъ публичната продажба на въпросната кѫща, която е останала върху послѣдний наддавачъ братя Дамянови. Противъ това опредѣление на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ Акаби Хаджи Аронова, Некторъ-Делъ-Белло и Жакъ Хаджи Ароновъ сѫ подали въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ ст. 336 и 337 отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила, защото Пристава преди да престѫпи къмъ понудителното испълнение не пратилъ на длъжника призовка за да го покани къмъ доброволно исплащание на дългътъ си.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: Кассаторитѣ по това дѣло неказватъ истината като твърдатъ, че Сѫдебний Приставъ при Пловдивский Окр. Сѫдъ, преди да престѫпи къмъ понудителното испълнение на испълнителний листъ Н-о 6689 не ги поканвалъ да исплататъ доброволно дългатъ си. Отъ производството на дѣлото се вижда, че Сѫдебний Приставъ преди да предстѫпи къмъ продажбата на въпросната заложена кѫща съ призовки подъ Н-о Н-о 2031, 2032 и 2033 отъ 22 Септемврий 1888 год. предлагалъ на кассаторитѣ да заплатятъ доброволно дългътъ си въ продължение на 15 дни отъ датата на съобщението на призовкитѣ и че въ проти-

венъ случай, ще пристжпи къмъ описа и продажбата на заложената кжща и кассаторитѣ въпреки това предложение не сж направили никаква постжпка да заплатятъ доброволно дългътъ си, отъ което слѣдва, че оплакването имъ за нарушението по това дѣло на ст. ст. 336 и 337 отъ Временитѣ Сжд. Правила, че Сждебний Приставъ не имъ предлагалъ да заплатятъ доброволно дългатъ си не се потвърдява отъ фактическа страна на дѣлото и като такова, то неможе да бжде основателно.

Водимъ отъ гореизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сжд ъ **опредѣлява**: Часната кассационна жалба на Акаби Хаджи Аронова, Некторъ-Делъ Белло и Жакъ Хаджи Ароновъ, срѣщу опредѣлението на Пловдивский Аппелативенъ Сжд ъ, отъ 22 Февруарий 1889 год. Н-о 28, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сжд ъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 101.

Гр. София, 22 Май 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сжд ъ, Пьрво Гражданско Отдѣление, на осмий Май хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ П. И. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло Н-о 72 по описътъ за 1889 год., на Щерьо Стайковъ, отъ г. Хасково, съ Еленка Тянчева, отъ сжщий градъ, за една кжща по наслѣдство. — Странитѣ неприсжтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 27 Януарий 1887 година Т. З. Шишмановъ като повѣренникъ на Тотя Грозевъ изъ г. Хасково, подалъ въ Хасковский Окржженъ Сждъ прошение, въ което казва, че Щерю Стайковъ изъ сщий градъ отъ 10 години насамъ билъ завладѣлъ една кща, находяща се въ градъ Хасково и принадлѣжаща на Еленка Тянчева по наслѣдство отъ баща ѝ, на която довѣрителя му е настойникъ. Затова моли Сждътъ да призове казаний Щеря Стайковъ и да го осжди да испразди кщата и да плати сждебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. За доказателство посочва свидѣтели. На това прошение Т. Георгиевъ като пълномощникъ на Щерю Стайковъ подалъ въ Хасковский Окр. Сждъ писменъ отговоръ, въ който казва, че довѣрителя му дѣйствително владѣе една кща, но по наслѣдство отъ баща си Стайко Павуновъ (Ивановъ), за доказателство на което представя писменъ документъ и посочва свидѣтели. Затова моли да се отхвърли искътъ на истеца като неосновенъ и да се осжди на сждебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. — Сждътъ разглѣдалъ дѣлото на 26 Маия 1887 година и като изслушалъ показанията на свидѣтелитѣ и обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 9 Юния 1887 година Н-о 67 призналъ спорната кща находяща се въ градъ Хасково участъкъ „Брѣгови“ за собственность на Еленка Тянчева останала ней по наслѣдство отъ покойнийтъ ѝ баща Тянчо Грозевъ и осждилъ Щеря Стайковъ да испразди кщата. — Т. Георгиевъ като пълномощникъ на Щерю Стайковъ подалъ срѣщу това рѣшение въззивна жалба въ Пловдивский Апелативенъ Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 9 Ноември 1887 год. и съ рѣшението си отъ сщий день Н-о 228 между друго като взелъ предъ видъ, че апелатора въ домогванията си напира най много на това, че документа на истцата е просто йоклама — свидѣтлество (съ дата 15 Шабанъ 1292 г.) лишено отъ официаленъ характеръ, което неможе да конкурира съ представений отъ него сждебенъ актъ (съ дата 29 Зилкаде 1274

год.) за покупката на спорната кѫща отъ баща му. Въ настоящий случай такива разсѫждения сѫ несъстоятелни, защото независимо отъ йокламата на истцата, има при дѣлото други доказателства, които обезсилятъ покупателнийтъ актъ на отвѣтника. Тѣзи доказателства сѫ показанията на свидѣтели распитани предъ пьрвата инстанция, отъ които положително се установи, че бащата на отвѣтника е продалъ отъ своя страна спорната кѫща на бащата на истцата Еленка Тянкова, отхвьрлилъ въззивната жалба на Щерю Стайковъ и подтвьрдилъ рѣшението на Хасковский Окр. Сѫдъ отъ 3 Юний 1887 год. Н-о 67. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, Щерю Стайковъ подалъ срѣщу него въ Вьрховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която между друго, се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ нарушилъ чл. 168 отъ Вр. Сѫд. Правила и чл. 7 отъ новий уставъ отъ 1276 год. 16 Сеферъ, защото далъ сила и значение на представений отъ противната страна документъ на основание на свидѣтелски показания.. —

Вьрховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) И двѣтѣ сѫдящи се страни по това дѣло за доказателство на своитѣ домогвания за спорната кѫща сѫ представили писмени документи; при това истцовата страна за доказателство на продажбата на кѫщата е посочила и свидѣтели распитани предъ пьрвата инстанция, на основание на показанията на които Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е и рѣшилъ дѣлото споредъ както това се види отъ съобразителната часть на рѣшението му. Нъ както споредъ дѣйствующитѣ сега правила, продажба на недвижимъ имотъ или отчуждение правото на собственность вьрху недвижимъ имотъ, неможе да се доказва съ избрани отъ заинтересуваната страна свидѣтели, така сѫщо това не сѫ допущали и дѣйствувавшитѣ турски правила въ врѣмето, къмъ което истцовата страна относи продажбата на спорната кѫ-

ща (чл. 7 отъ новий уставъ за сждилищата, които Сждътъ споредъ свещеннийтъ законъ въобще отъ 1276 година и други) слѣдователно, Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, като не е оцѣнилъ силата на документа на истцовата страна съгласно съ правилата, които сж дѣйствовали въ страната въ врѣмето на издаването му, а за разрѣшение на дѣлото се е основалъ на свидѣтелски показания, явно е нарушилъ чл. 168 ал. 1 отъ Врем. Сждеб. Правила. Затова оплакването на кассатора за нарушение 168 чл. отъ Врем. Сждеб. Правила е основателно. —

Водимъ отъ казаното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ отъ 9 Ноември 1887 год. Н-о 228, защото е нарушена ст. 168 отъ Временнитѣ Сждебни Правила, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, да ся отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ Пловдивский Аппелативенъ Сждъ. —

Рѣшение, №. 102.

Гр. София, 22 Маий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо гражданско отдѣление, на осмий Маий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година; въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло Н-о 78 по описътъ за 1889 год., на П. Куцаровъ, повѣренникъ на Халилъ Хаджи Хасановъ, изъ с. Карабашъ, Османъ-Пазарска Околия, съ Исмаилъ и Ибрахимъ Хасанови, отъ сжщото село,

за 13 парчета ниви, 5 парчета корий, 1 лозе, 1 харманъ и 1600 гроша за двѣ години наемъ. — Въ засѣданието странитѣ не присѫтствуваха. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: Съ прошение отъ 28-й Май 1886 год. до Османъ-Пазарский Мировий Сѫдия, Халилъ Хаджи Хасановъ, изъ село Карабашъ, Османъ-Пазарска Околия, предявилъ искъ срѣщу братията си Исмаилъ и Ибрахимъ Хасанови, за да му предадатъ 13 парчета ниви, 5 парчета корий, едно лозе и единъ харманъ, които братията му произволно обработвали и да му заплатятъ двѣ годишенъ наемъ 1600 гроша. — Османъ-Пазарский Мировий Сѫдия, като изслушалъ по това дѣло обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 22 Юлий 1886 год. Н-о 521 осѫдилъ Исмаила и Ибрахима Хасанови да предадѫтъ на Халилъ Хаджи Хасановъ 13 парчета ниви, 5 парчета корий, едно лозе и единъ харманъ, лѣжащи въ землището на село Карабашъ и да му заплатятъ наемъ 1600 гроша. Повъззивна жалба на братия Исмаилъ и Ибрахимъ Хасанови, съ която обжалвали само тъзи часть отъ рѣшението, която се отнася до наема, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на двѣтѣ страни и отъ Шуменский Окр. Сѫдъ, който, като распиталъ по него посоченитѣ отъ въззивницитѣ свидѣтели, съ рѣшението си отъ 20-й Ноември 1887 год. Н-о 110, като взелъ предъ видъ: „1-о) Че аппелаторитѣ обжалватъ само наемътъ на работенитѣ Халилъ Хасанови ниви 1600 гроша, понеже тѣ признавали двѣ годишенъ наемъ на предмѣтнитѣ ниви едно кило като се смѣта въ годината по половинъ кило, 2-о) Че отъ свидѣтелскитѣ показания, се констатира, че работенитѣ отъ Ибрахимъ и Исмаилъ Хасанови двѣ парчета ниви давали хюджеретъ не повече отъ половинъ кило въ годината и 3-о) Че ищеца Халилъ Хасановъ нито въ пьрвата инстанция, нито тукъ представя доказателства, че работенитѣ отъ аппелаторитѣ ниви сѫ давали такъвъ приходъ, какъвто той претендира“, — измѣнилъ рѣшението на Османъ-Пазарский Мир. Сѫдия, само относително наема, като осѫдилъ братия Исмаилъ и Ибра-

химъ Хасанови да предадѫтъ на брата си Халила Ходжи Хасановъ двѣ годишенъ наемъ — едно кило жито или стойностьта му 120 гроша. Сѫдебнитѣ разноски и за двѣтѣ инстанции възложилъ върху Халилъ Хаджи Хасановъ. Срѣщу това рѣшение на Шуменский Окр. Сѫдъ, П. Куцаровъ, повѣренникъ на Халилъ Хаджи Хасановъ, подалъ кассационна жалба, съ която моли да се отмѣни казанното рѣшение като посочва, че по това дѣло Шуменский Окр. Сѫдъ нарушилъ чл. чл. 76 и 42 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото аппелаторитѣ сами признавали, че сѫ владѣли цѣли двѣ години недвижимитѣ му имоти, годишнийтъ наемъ на които възлизалъ на 120 крини жито, а Сѫда неуважилъ молбата му да докаже това обстоятелство съ свидѣтели. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: Оплакването на кассатора за нарушението по това дѣло на чл. чл. 76 и 42 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, съ това, че аппелаторитѣ сами признавали че сѫ владѣли цѣли двѣ години недвижимитѣ му имоти, годишнийтъ наемъ на които възлизалъ на 120 крини жито, а Сѫда не уважилъ молбата му да докаже това обстоятелство съ свидѣтели, неможе да се признае за основателно, защото не се оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, сирѣчь не се вижда да е молилъ кассатора за распитването на нѣкои свидѣтели. съ които да докаже, че годишнийтъ наемъ на въпроснитѣ недвижими имоти възлизалъ на 120 крини жито, а не на половина кило, както това е констатиралъ Сѫда на основание признанието на отвѣтницитѣ и показанията на распитанитѣ по тѣхна молба свидѣтели. Слѣдователно, предъ Окр. Сѫдъ, като не е билъ повдиганъ никакъвъ въпросъ отъ страна на кассатора за распитване на свидѣтели, то и никакво оплакване по този поводъ неможе да става предъ Върх. Кас. Сѫдъ.

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на

П. Куцаровъ, повѣренникъ на Халилъ Хаджи Хасановъ срѣщу рѣшението на Шуменский Окржженъ Сждъ, отъ 20-й Ноември 1887 год. Н-о 110, съ силата на ст. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 103.

Гр. София 22 Маий 1889 г.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо гражданско отдѣление, на осмий Май хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Ив. П. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Добри Руссковъ гражданско дѣло Н-о 79 по описътъ за 1889 год., на Анастасъ Д. Митовъ, отъ гр. София, съ Сева Митрова, отъ сжщий градъ, за затваряние на единъ прозорецъ. — Въ засѣданието присжтствува Ст. Матѣевъ, повѣренникъ на кассатора А. Д. Митовъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Сева Митрова отъ гр. София, съ прошение, отъ 25-ий Септемврий 1886 год. се оплакала предъ Софийский Градский Мировий Сждия, че съсѣдътъ ѝ Димитръ Митовъ безъ нейно съгласие, отворилъ единъ новъ прозорецъ отъ къмъ дворътъ ѝ, който прозорецъ ѝ вредилъ. Заради това иска да се сжди Д. Митовъ да затвори въпросний прозорецъ. Мировий Сждия разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на двѣтѣ страни, извършилъ оглѣдъ на мѣстото и като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си, отъ 8-й Септемврий 1887 година Н-о 535, осждилъ Димитръ Митовъ да вдигне прозореца, за който е споръть и да заплати на Сева

Митрова 20 лева съдебни разноски. По въззивна жалба на Димитръ Митовъ, това дѣло се разглѣдало и отъ Софийский Окр. Съдъ, въ присѫтствието на странитѣ, който като изслушалъ обясненията имъ и като констатиралъ, че дѣйствително Д. Митовъ е отворилъ на ново прозорецъ, който глѣдалъ въ дворътъ на истцата и ѝ вредилъ съ това и че стената на която е новоотворений прозорецъ е на самата граница на дворътъ на истцата, то съ рѣшението си отъ 7-ий Декемврий 1887 год. Н-о 321, подтвърдилъ рѣшението на първата инстанция. Недоволенъ отъ това рѣшение на Софийский Окрѫженъ Съдъ Анастасъ Д. Митовъ, наслѣдникъ на Д. Митовъ, е подалъ въ Върховний Съдъ кассоционна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Соф. Окр. Съдъ е нарушилъ чл. чл. 144 и 91 отъ Гражданското Мирово Съдопроизводство, защото извършилъ провѣрка въпреки предписанието на първий членъ и защото не призовалъ нито словесно, нито писменно кассатора, за да присѫтствува при оглѣда на мѣстото. —

Върховний Кассационенъ Съдъ, за да разрѣши това дѣло, като изслуша доклада по дѣлото, обясненията на явившата страна и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1-о) Оплакването на кассатора, че Софийский Окр. Съдъ нарушилъ по това дѣло чл. чл. 144 и 91 отъ Гражданското Мирово Съдопроизводство, защото извършилъ провѣрка въпреки предписанието на първий членъ и защото не призовалъ нито писменно, нито словесно кассатора, за да присѫтствува при оглѣда на мѣстото, неможе да бѫде основателно, тъй като Съдътъ не е извършилъ оглѣда за да провѣри доказателствата на странитѣ или пакъ да имъ даде възможность да ги допълнятъ, но той е отишалъ на мѣстото само „девизо“ да се убѣди въ справедливостьта, а въ такъвъ случай можалъ е и безъ присѫтствието на странитѣ да направи това, тъй като намѣрилъ, че не е имало нужда отъ представяние на други доказателства или пакъ отъ нѣкои обяснения на странитѣ. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Анастасъ Д. Митовъ, срѣщу рѣшението на Софийский Окрѫженъ Сѫдъ, отъ 7-ий Декемврий 1887 год. Н-о 321, съ силата на чл. 153 отъ Гражд. Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 104.

Гр. София, 29 Май 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на петнадесетий Май, хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ П. Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло Н-о 81 по описътъ за 1889 год., на Петрунъ Николовъ, отъ гр. София, съ Илия Илчовъ, отъ сѫщий градъ, за едно мѣсто и за затваряние на единъ прозорецъ. — Въ засѣданието странитѣ присѫтствуваха: Илия Д. Вълчевъ, повѣренникъ на Петрунъ Николовъ, а Ст. Юрдановъ, повѣренникъ на Илия Илчовъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 7-й Май 1887 година, Илия Илчовъ, житель отъ гр. София, подалъ на П-ий Софийский Градский Мировий Сѫдия прошение, въ което казва, че преди петь години Петръ Николовъ, отъ сѫщий градъ, неговъ съсѣдъ, незаконно усвоилъ едно негово мѣсто въ Чиръ-Махала, и защото доброволно не искалъ да му го заплати, колкото струва, нито да му го отстѫпи, за това моли Сѫдията да повика казанний Петръ Николовъ и да го осѫди да му

предаде мѣстото, което имало пространство около 100—120 □ метра, както и да затвори прозореца на къщата си, който произволно отворилъ къмъ неговий дворъ, и да заплати сждебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. — Сждията разглѣдалъ дѣлото на 25 Юний 1887 г., когато повѣренника на истецътъ представилъ единъ хюджетъ за доказателство, че мѣстото е на довѣрителя му и молилъ да се осжди отвѣтника да му го предаде. Отвѣтника възразилъ, че това мѣсто той го купилъ отъ ищеца преди петъ години за 400 гроша, които още тогава му платилъ. Истеца казалъ, че говорили съ отвѣтника да купи мѣстото, нъ му далъ само една лира турска, а за толкози пари той не си дава мѣстото. — II-ий Софийский Градский Мировий Сждия съ рѣшението си отъ 25-й Юний 1887 година No 346, осждилъ Петръ Николовъ да отстжпи на Илия Илчовъ спорното мѣсто и да затвори прозореца, който отворилъ да глѣда въ това мѣсто, а Илия Илчовъ да заплати на Петръ Николовъ двѣ лири турски, т. е. двойно получената отъ него лира. — Противъ това рѣшение Петръ Николовъ подалъ въ Софийский Окр. Сждъ въззивна жалба, въ която моли да се признае станалата продажба — покупка на спорното мѣсто, и за доказателство посочва свидѣтели, а Илия Илчовъ чрезъ повѣренника си Стефанъ Юрдановъ, подалъ срѣщу сжщото рѣшение въззивна жалба за отмѣнение на тая часть отъ рѣшението, която го осжжда да плати на Петръ Николовъ двѣ лири турски. — Софийский Окржженъ Сждъ разглѣдалъ дѣлото на 30-ий Декемврий 1887 година, когато, слѣдъ като Сждътъ постановилъ да не призовава показаннитѣ отъ аппелатора свидѣтели, повѣренника на послѣдния казалъ, че неостава друго освѣнъ довѣрителя му да отстжпи мѣстото, както е призналъ предъ Мировото Сждилище, и за прозореца да се испълни чл. 1202 отъ Оттоманский Гражданский Законъ, като му се предостави право за новъ искъ за вредъ и загуби. — Софийский Окржж. Сждъ съ рѣшението си отъ 4-й Януарий 1888 година, между друго, като взелъ предъ видъ: 1-о) Че истеца за

подкрепление на иска си представя единъ заверенъ по установений рѣдъ прѣписъ отъ хюджетъ, отъ който се вижда, какво той, отъ 1273 г. мѣсецъ Рамазанъ, притежава въпросното мѣсто съ сѫщитѣ съсѣди заобиколено — обстоятелство безъ да бѫде успорено отъ отвѣтника П. Николовъ; 2-о) Че отвѣтника не представлява никакви документи, съ които да подкрепи претенциитѣ си за право притежание на спорното мѣсто, което той ужъ купилъ и заплатилъ на истеца за сумма 400 гр.; слѣдователно, при такова положение на работата, отчуждение или право за притежание на недвижими имоти не могѫтъ да се считатъ основателни; 3-о) Исканията на отвѣтника, за да докаже продажбата — покупката за въпросното мѣсто, съ истеца посрѣдствомъ свидѣтели, не могѫтъ да иматъ нѣкое значение, тъй като отъ самопризнанието истецово се вижда да е имало преговоръ за продажба, необлечени въ окончателна форма, за която било получено само една лира; 4-о) Че при извършване преговори на продажба — покупка, за която сѫществуватъ само едно обѣщание и дадено капаро (пей) отъ една лира, безъ да има начало на писменни доказателства, подобна продажба ако и да е имало въ случай, че отвѣтника докажеше, се унищожила таситнимъ образомъ и страната, която получила капарото (пей) длъжна е да възвърне въ двоенъ размѣръ помѣнѫтата лира въ данний случай, ако сѫществува за това искание, което отвѣтникътъ не направи и 5-о) Че веднажъ отвѣтникътъ не установява правоспособностьта си на предмѣтното мѣсто, признато отъ него за сѫщо съ съсѣдитѣ му и върху което е отворилъ прозорецъ, то той трѣбва да бѫде затворенъ, като незаконно построенъ на чужда абсолютна собственность;“ — видоизмѣнилъ рѣшението на II-й Софийский Градский Мировий Сѫдия отъ 25-ий Юний 1887 год. No 346, като осѫдилъ Петръ Николовъ да отстѫпи на Илия Илчовъ спорното мѣсто и да затвори прозореца на кѫщата си, който глѣда въ това мѣсто. — Недоволенъ отъ това рѣшение Петръ Николовъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ касса-

ционна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Софийский Окржженъ Сждъ нарушилъ: 1-о) чл. чл. 106, 273, 265 и 275 п. п. 1-й и 2-й отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила въ свързка съ чл. 23-й отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, защото искътъ на истеца който билъ алтернативенъ за отстжпване на спорното мѣсто или за стойностьта му, Сждътъ осждилъ кассатора само да отстжпи мѣстото; 2-о) Чл. чл. 292, 139, 265 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и чл. 35 отъ Закона за земитѣ, защото оставилъ безъ внимание искането му да привика и испита свидѣтелитѣ му, съ които искалъ да докаже, че исплатилъ на Илия Илчовъ стойностьта на купеното спорно мѣсто преди 5—6 години и че за загражданието му и за построяване върху му здание, похарчилъ повече пари, отколкото струвало самото мѣсто; 3-о) чл. чл. 1203 и 1204 отъ Оттоманския Граждански Законъ, защото го осждилъ да затвори отворений преди петь години прозорецъ на кжщата си, който глѣдалъ къмъ бостана на Илия Илчовъ. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣренницитѣ на странитѣ и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1-о) Както отъ просителний пунктъ на исковото прошение, така и отъ устнитѣ обяснения на повѣренника на истеца въ сждебното засѣдание на Мировий Сждия при разглѣдването на дѣлото се види, че той прямо е искалъ да му се отстжпи мѣстото, а не алтернативно, ако му се не отстжпи, то да му се заплати стойностьта, която, както се види отъ обстоятелствата на дѣлото, положително не е била и условена между сждящитѣ се. За това оплакването на кассатора за нарушение на чл. чл. 106, 273, 265 и 275 п. п. 1-й и 2-й отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила е не основателно; 2-о) Обстоятелствата за констатиране на които кассатора е молилъ да се распитатъ посоченитѣ отъ него свидѣтели, не могжтъ по закона да се доказватъ съ свидѣтелски показания, за това Сждътъ правилно не е уважилъ ис-

канието му да призовава и распитва посоченитѣ отъ него свидѣтели. Слѣдователно, оплакването на кассатора за нарушение чл. чл. 292, 139 и 265 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и членъ 35 отъ Закона за земитѣ е неоснователно; 3-о) И третото оплакване на кассатора за нарушение чл. чл. 1203 и 1204 отъ Османския Гражданский Законъ е неоснователно, защото не е констатирано прѣдъ Сждътъ по сѫщество, какво е спорното мѣсто, тъй като кассатора не е искалъ това. За това утвърждението му въ кассационната жалба, че спорното мѣсто било бостанъ, не може да бѫде провѣрено и прието отъ Върховний Кассационенъ Сждъ. —

На основание на горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Петрунъ Николовъ, срѣщу рѣшението на Софийский Окр. Сждъ отъ 4-й Януарий 1888 год. No 339, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 105.

Гр. София, 29 Май 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на петнадесетий Май хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ П. Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло No 90 по описътъ за 1889 год., на Никола И. Пападопуло, изъ гр. Пловдивъ, повѣренникъ на Братия Т. Дамянови и С-жие Нона, Елена и Анна Т. Дамянови, изъ

гр. Сопотъ, съ Дончо П. Кантемировъ, отъ сѫщий градъ, за една кѫща. — Въ засѣданието отъ странитѣ се яви само Дончо Кантемировъ. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: Съ прошение отъ 4-ий Юний 1886 год. до Пловдивский Окржж. Сѫдъ, Нона Танчова Дамянова, изъ гр. Сопотъ, заявила, че презъ мѣсецъ Септемврий 1880 година безплатно отчуждила собствената си кѫща въ гр. Сопотъ на зетя си Дончо П. Кантемировъ, съ условие, да я храни и глѣда до животъ; но тъй като послѣдний я глѣдалъ злѣ и тя неможала да живѣе при него, за това молила да се осѫди зетъ ѝ, Дончо П. Кантемировъ, да ѝ повърне кѫщата, която струвала 1020 лева, или да се задължи да ѝ дава нуждното количество пари за живѣяние съобразно съ положението ѝ. За доказателство на искътъ си истцата представила едно условно, отъ 28-ий Септемврий 1880 г., а отвѣтника представилъ едно продавателно отъ 30-й Марта 1881 год. за доказателство, че той е купилъ кѫщата за 30 лири. Пловдивский Окржж. Сѫдъ, като разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на двѣтѣ страни, представлявани чрѣзъ повѣренници и распиталъ по него свидѣтелитѣ, съ рѣшението си отъ 30-й Май 1887 год. No 182, отхвърлилъ иска на Дона, Елена, Анна Т. Дамянови и търговската фирма Братия Т. Дамянови, наслѣдници на покойната Нона Танчова Дамянова, като безосновенъ и осѫдилъ сѫщитѣ наслѣдници да заплатятъ на Дончо Т. Кантемировъ 63 лева сѫдебни и за водение на дѣлото разноски. По въззивна жалба на Братия Т. Дамянови, Дона, Анна и Елена Т. Дамянови, това дѣло е разглѣдано и отъ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, който като изслуша обясненията на явившата се въззивница Елена Т. Дамянова и на повѣренника на отвѣтника и распиталъ по него посоченийтъ отъ въззивницитѣ свидѣтель, съ рѣшението си отъ 23-ий Ноемврий 1887 г. No 243, като взелъ предъ видъ: „1-о) Че първоначално Нона Танчова, а сега наслѣдницитѣ ѝ, искатъ отъ Дончо П. Кантемировъ да имъ повърне продадената кѫща отъ Нона Танчева, понеже продажбата била безпа-

рична т. е. фиктивна съ условие, щото отвѣтника да храни Нона до смъртьта ѝ, а това условие ужъ не е било испълнено отъ послѣдний; 2-о) Че отъ представеното продавателно отъ отвѣтника се доказва напълно, че той е купилъ кѫщата отъ баба си Нона и тя си е получила стойностьта ѝ 30 лири турски и че продажбата не е била фиктивна и съ условие, щото Кантемировъ да я храни до животъ; 3-о) Че отъ представеното условно отъ истцата съ дата 28-й Септемврий 1880 год. се вижда, че отвѣтника се е задължилъ да остави баба си да живѣе въ кѫщата му, нъ не и да я храни; 4-о) Че отвѣтницитѣ сами признаватъ, че Кантемировъ като е излизалъ отъ гр. Сопотъ, баба му до смъртьта си живѣяла въ тъзи кѫща; 5-о) Че отъ показанията на свидѣтеля П. Петровъ се доказва само едно обстоятелство, че Нона и Кантемировъ се карали помежду си, а не че продажбата на кѫщата е станала съ условие, щото Кантемировъ да храни баба си до живота ѝ;“ — отхвърлилъ възива на Братия Т. Дамянови и С-жие, Дона, Анна и Елена Т. Дамянови и подтвърдилъ рѣшението на Пловдивский Окр. Сѫдъ отъ 30 Май 1887 год. № 182. Срѣщу това рѣшение на Аппелативний Сѫдъ, Никола И. Пападопуло, повѣренникъ на Братия Т. Дамянови и С-жие, Дона, Анна и Елена Т. Дамянови, подалъ кассационна жалба, въ която като поводъ да се отмѣни казанното рѣшение посочва, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ нарушилъ ст. ст. 134, 167 и 168 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото не обърналъ добрѣ внимание на условието отъ 28-й Септемврий 1880 год. съ което Дончо Кантемировъ се е задължилъ не само да има баба си въ кѫщата, но и да я храни. Съ друга допълнителна кассациониа жалба Братия Т. Дамянови, Дона, Анна и Елена Т. Дамянови, като излагатъ обстоятелства, които не се разглѣждани отъ Сѫда по сѫщество, между друго посочватъ, че по това дѣло сѫ нарушени ст. 281 и 307 отъ Врѣм. Сѫд. Правила, защото Окр. Сѫдъ трѣбвало да прѣкрати дѣлото поради неявяването на повѣренника имъ

Ник. И. Пападопуло, а Апелативний Сѫдъ, сѫдилъ дѣло неподлѣжаще на въззивъ. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото, устнитѣ обяснения на Дончо П. Кантемировъ и заключението на Прокурора, за да рѣши това дѣло, взе въ съображение: 1-о) Оплакването на кассатора, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ нарушилъ ст. ст. 134, 167 и 168 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила съ това, че не обърналъ добрѣ внимание на условието отъ 28-й Септемврий 1880 год., съ което Дончо Кантемировъ се е задължилъ не само да иска баба си въ кѫщата, нъ и да я храни, не може да се признае за основателно, защото отъ третото съображение на рѣшението се вижда, че Апелативний Сѫдъ е обърналъ надлѣжното внимание върху въпросното условително, нъ че не му е далъ онова значение, което кассатора мисли, че може да има, това като се отнася до сѫществото на дѣлото, не подлѣжи на разглѣждание по кассационенъ рѣдъ. 2-о) Относително оплакването, изразено въ допълнителната кассационна жалба за нарушението на ст. ст. 281 и 307 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото Окрѫжний Сѫдъ трѣбвало да прекрати дѣлото поради неявяването на повѣренника имъ Н. И. Пападопуло, а Апелативний Сѫдъ сѫдилъ дѣло не подлѣжаще на въззивъ, трѣбва да се каже, че тъй като за всичко това става пръвъ пѫть дума предъ Върховний Кассационенъ Сѫдъ, то не подлѣжи на нѣкое разглѣждание по кассационенъ редъ. —

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Никола И. Пападопуло, повѣренникъ на Братия Т. Дамянови и С-жие, Елена и Анна Т. Дамянови, срѣщу рѣшението на Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ отъ 23-й Ноемврий 1887 год. No 243, съ силата на стат. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 106.

Гр. София, 29 Май 1889 година.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на петнадесетий Май хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ П. Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Членътъ Добри Руссковъ гражданско дѣло No 76 по описътъ за 1889 година, на Недя, Маринъ, Бошко и Гана Стоянови, отъ с. Автоево, Сърнено-Горска Околия, съ Тодора Пеневъ и Георги Авраамовъ, отъ сжщото село, за наслѣдство на движими и недвижими имущества останали отъ покойния имъ братъ Павунъ Стояновъ. — Странитѣ неприсжтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Недю, Маринъ, Бошко и Гана Стоянови, отъ село Автоево, съ прошение отъ 21-ий Май 1886 година се оплакали предъ Пловдивский Окржженъ Сждъ, че покойния имъ братъ Паунъ Стояновъ, слѣдъ смъртьта си е оставилъ 21 парчета ниви, една ливада, едно лозе, една кория и разни други домашни нѣща, които сж означени въ представений имъ описъ, които имущества ги завладѣла Тодора Пенева, жена на покойния имъ братъ и Георги Авраамовъ. Заради това искатъ да се осждятъ казаннитѣ ответници, да прѣдаджтъ тѣмъ наслѣдството останало отъ брата имъ, като се присжди само на Тодора Пенева припадающата се ней часть отъ наслѣдството. — При разглѣжданието на това дѣло отъ Пловдивский Окр. Сждъ, ответницитѣ сж възражавали на истцитѣ, че тѣ не могжтъ да дирятъ наслѣдство отъ покойния си братъ Паунъ Стояновъ, защото подиръ неговата смъртъ имуществата му преминували върху жена му и сина му Георги Авраамовъ, когото той

усиновилъ при живота си и Сѫдътъ като е призналъ, че покойния Паунъ Стояновъ е усиновилъ Георги Авраамовъ, когато послѣдний билъ още 2—3 години и че той като усиновенъ се явява прямъ неговъ наслѣдникъ, то съ рѣшението си отъ 24-й Августъ 1886 год. No 250, отхвърлилъ искътъ на истцитѣ, като неосновенъ. По въззивна жалба на истцитѣ, въ която се оплакватъ, че Пловдивский Окржженъ Сѫдъ неправилно е призналъ Георги Авраамовъ за усиновенъ синъ на покойния имъ братъ, Паунъ Стояновъ, защото братъ имъ отъ християнско человѣколюбие взелъ Георги Авраамовъ да се отглѣда, но не и да му бѫде синъ и наслѣдникъ, че едно лице да бѫде усиновено, то този обрядъ трѣбвалъ да стане предъ църквата и да се състави за това писменъ актъ отъ църковнитѣ власти, а Георги Авраамовъ не е билъ усиновенъ по тоя начинъ, това дѣло се разглѣдало и отъ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, който като изслушалъ обясненията на странитѣ и като призналъ, че отъ свидѣтелскитѣ показания на Иванъ Стойновъ, Енчо Костадиновъ и Илия Златевъ се доказвало, че покойния Паунъ Стояновъ усиновилъ Георги Авраамовъ и че това усиновление ако и да не е станало предъ духовнитѣ власти и ако и да не е съставенъ за това писменъ актъ, неможе да се не счита за недѣйствително, то съ рѣшението си, отъ 18-й Декемврий 1887 година No 279, подтвърдилъ рѣшението на първата инстанция, като отхвърлилъ искътъ на истцитѣ като неоснователенъ. Недоволни отъ това рѣшение на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, Недю, Маринъ, Бошко и Гана Стоянови сѫ подали въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ ст. 265 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото е призналъ, че сѫществува обичай да става усиновление и предъ частни лица по мимо духовната власть. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да разрѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: I-о) На-

шитѣ закони непредвиждатъ начинътъ, по който трѣбва да става усиновлението, но при все това тоя институтъ има гражданственность у насъ и се прилага непрестанно отъ населението. Заради това, при проявление споръ по усиновлението, трѣбва да се разрѣшава той на основание обичаятъ, съгласно 265 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, но при това за обичай не трѣбва да се вематъ само нѣколко отдѣлни случаи, ами това, което се е обабщило и се е запазило въ повсемѣстнитѣ общини въ видъ на неписанъ законъ. Знайно е, че до освобождението нашитѣ църковни общини бѣха единственнитѣ пазители и охранители на народнитѣ интереси и населението къмъ тѣхъ се обръщаше за разрѣшение на разни въпроси, за които не намираше удовлетворение въ господствующето положително законодателство. Така и по въпросътъ за усиновлението, населението като ненамираше по него удовлетворение въ господствоющитѣ положителни закони, а отъ друга страна като чувствуваше потрѣбность въ това, удовлетворяваше тази си потрѣбность, като се обръщаше за това къмъ Църковната Община, която извършваше усиновлението по своето уразомѣние, което се почиташе като написанъ законъ. Заради това, споровe, чо усиновлението трѣбва да се разрѣшаватъ на основание на *обичаятъ*, който се е запазилъ въ Църковнитѣ Общини, респективно отъ духовното началство, а не и на основание на всѣки произволенъ случай, който се е практикувалъ въ нѣкои си села, защото Сждилищата не могатъ да признаватъ за законни такива дѣйствия извършени отъ частни лица, които като не се основани на закона, не почиватъ още и на основание сжществующий всеобщъ обичай. Щомъ това е така, то по това дѣло Пловдивский Аппелат. Сждъ неправилно е призналъ, че усиновлението може да става кой както го извърши и съ това си дѣйствие постжпилъ въпреки сжществующий обичай да става то предъ духовното началство и като е направилъ това, е нарушилъ 265 ст. отъ Врѣм. Сжд. Пр. и оплакването на кассаторитѣ по този въпросъ е основателно.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ отъ 18-й Декемврий 1887 год. No 279, защото е нарушена ст. 265 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, съ силата на ст. 11 п. 1-й отъ Учреждението на Върховний Сждъ, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ Пловдивский Аппелативенъ Сждъ. —

Рѣшение, №. 107.

Гр. София, 7 Юний 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и третий Май хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло No 77 по описьтъ за 1889 година, на Гина Паунова, отъ гр. София, съ Михалъ П. Додовъ, отъ сѫщий градъ, за издаване крѣпостенъ актъ на една кѫща. — Въ засѣданието присѫтствуваха: М. Балабановъ, повѣренникъ на Гина Паунова и Г. Орошаковъ — на Михалъ П. Додовъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 30-й Априлий 1887 година, Гина Паунова, жителка отъ гр. София, подала на Софийский Окржженъ Сждъ прошение, въ което казва, че Михалъ П. Додовъ, житель отъ сѫщий градъ, презъ 1881 г. ѝ продалъ за 25 полуимпериала една кѫща отъ 450 □ метра съ дворьтъ въ Шехъ-Имаретъ Махала, подъ „Черната Джамия“, за доказа-

телство на което служили едно рѣшение на Софийский Градский Мировий Сѫдия отъ 5-й Августъ 1881 год. No 313, едно рѣшение на Софийский Окр. Сѫдъ отъ 14-й Ноември 1881 год. No 420, които по искъ на отвѣтника утвърждавали продажбата и осѫждали истцата да доплата 15 полуимериала остатъкъ отъ покупната стойность. Отъ друга страна, самъ продавача Михаилъ П. Додовъ, съ прошение до Софийский Окр. Сѫдъ отъ 12-й Ноември 1881 год., като самопризналъ, че е получилъ напълно условената стойность за продадената кѫща, молилъ самъ Сѫдътъ да я признае за притежателка на продадената кѫща. За това моли Сѫдътъ да призове казаннийтъ Михаилъ П. Додовъ и да го осѫди да ѝ предаде въпросната кѫща и да плати сѫдебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. За доказателство прилага препись отъ рѣшението отъ 14-й Ноември 1881 год. No 420 на Софийский Окр. Сѫдъ и препись отъ прошението на Михаилъ П. Додовъ до Софийский Окр. Сѫдъ отъ 12-й Ноември 1881 год., въ което като показва мѣстонахождението и съсѣдитѣ на кѫщата, заявлява, че продалъ тая кѫща на Гина Паунова за 25 полуимериала, които си получилъ напълно, та моли Сѫдътъ да признае купувачката за притежателка на кѫщата и да ѝ даде потрѣбний документъ за притѣжание. — Софийский Окрѫж. Сѫдъ разглѣдалъ дѣлото на 30-ий Юлий 1887 г., когато повѣренника на истцата, на основание на представенитѣ влѣзло въ законна сила рѣшение и заявлението отъ отвѣтника до Нотариуса, за да се издаде крѣпостенъ актъ, молилъ да се направи постановление, за да се пише на Нотариуса да имъ издаде крѣпостенъ актъ. — Повѣренника на отвѣтника възразилъ, че се отказва отъ продажбата сключена съ противната страна, тъй като споредъ членъ 524 отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила тя нѣмала на ржцѣ актъ, за това се повръща отъ даденитѣ обѣщания, вслѣдствие на което не сѫществувала никаква продажба и молилъ Сѫдътъ да отхвърли искътъ. — Софийский Окрѫженъ Сѫдъ съ рѣшението си отъ 14-ий Августъ 1887 год.,

отхвърлилъ искането на истцовата страна, за да се издаде крѣпостенъ актъ върху една кжща отъ 450 □ метра съ дворътъ, находяща се въ гр. София подъ „Черната Джамия“ въ Шехъ-Имаретъ Махала подъ No 15, като счита станалата между Михала Додова и Гина Паунова продажба за тъзи кжща за недѣйствителна. Противъ това рѣшение Гина Паунова подала въззивна жалба въ Софийский Аппелативенъ Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 25-й Януарий 1888 год. и съ рѣшението си отъ 5-й Февруарий с. год. No 36, като взелъ предъ видъ: както е не веднжжъ разяснено отъ Върховний Кассационенъ Сждъ, искове: да се осжди сирѣчь присили продавачътъ на едно недвижимо имущество да предаде крѣпостенъ актъ на купувачътъ, не могатъ да си иматъ мѣсто, — слѣдователно и настоящия искъ на истцата, както е обясненъ отъ нейния повѣренникъ въ първата инстанция (листъ 12-ий стр. II отъ първостепенното производство), т. е. да ѝ се предаде крѣпостенъ актъ неможе да се уважи. Сжщо така неможе да се уважи искътъ на истцата, ако се обсжди споредъ обясненията на нейнитѣ повѣренници въ Аппелативний Сждъ, т. е. да се признае тя за законна притѣжателка на спорната кжща и да се осжди отвѣтникътъ да ѝ предаде кжщата, — защото първо, отъ находящитѣ се при дѣлото данни, не е видно дали продажбата на спорната кжща е извършена споредъ предписанията, сжществувавши въ врѣмето на продажбата (ст. ст. 524 и 528 отъ Врѣменнитѣ Сжд. Правила), нито пакъ дали е станала по домашенъ редъ и като такъва да се подтвърди, сирѣчь въ такъвъ случай не се констатирва да ли просба за подтвърждение на продажбата е подадена вжтрѣ въ предвиденийтъ отъ закона срокъ; (чл. 2-й отъ Законътъ за домашнитѣ актове) значи, щомъ истцата и по настоящемъ не заявява искъ за утвърждение на продажбата, то Окржжния Сждъ неправилно се е произнесълъ въ диспозитивътъ на рѣшението си по въпросътъ за дѣйствителностьта на продажбата и за това тъзи часть отъ рѣшението му трѣбва да се отмѣни (ст. 273 отъ Врѣ-

менитѣ Сждебни Правила); второ, ако се и признаеше даже продажбата на спорната кжща за законна и правособственността на истцата върху сжщата кжща за установена, то осжждането на отвѣтникътъ да ѝ предаде кжщата, — въ данния случай пакъ не може да си има мѣстото, тъй като, истцата, както сама признава въ Аппелативния Сждъ и днесь още *фактически владѣе* кжщата и не утвърждава, че отвѣтникътъ ѝ нарушава владѣнието, както и не е заявила искъ за нарушение на владѣнието. — Що се касае до представенитѣ отъ истцата документи, то първия, т. е. рѣшението на Окржжния Сждъ отъ 29-ий Октомврий 1881 година подъ No 420 ако и да стои въ тѣсна свързка съ предмѣтната продажба, пакъ неможе да служи за доказателство за дѣйствителността на продажбата, тъй като отъ това рѣшение се констатирва само, че истцата е била осждена да доплати на отвѣтникътъ остатъкътъ отъ стойността на спорната кжща, — обстоятелство, което не е равносилно съ утвърждението на цѣлата продажба; слѣдователно, заявлението на истцата, че въ това отношение имала res judicata, е неоснователно. — Съвсѣмъ другъ е въпросътъ относително втория документъ, който е представила истцата т. е. заявлението на отвѣтникътъ до Окржжния Сждъ отъ 12-й Ноемврий 1881 год., отъ който документъ — противъ който отвѣтникътъ не е заявилъ нито подлогъ нито съмнение — става явно, че той — отвѣтникътъ — е призналь предмѣтната продажба за станжла, че е получилъ стойността на кжщата и самъ моли да се снабди истцата съ крѣпостенъ актъ. Обаче това заявление ако и да съставлява силно доказателство противъ отвѣтникътъ, неможе да се земе въ внимание при рѣшаването на *настоящия споръ*, тъй като истцата съ нищо не доказва какъвъ ходъ е даденъ на това заявление, сирѣчь какви послѣдствия е имало то, а въ отсжтствие на подобни доказателства, помянжтото заявление, като такова, неможе да е предмѣтъ на разрѣшение по строго сждебенъ редъ, а споредъ естеството и предмѣтътъ му само по *нотариаленъ редъ*; — евен-

туално, ако отвѣтникътъ, както самъ заявява (листъ 13 отъ първостепенното производство) постоянствува, въпреки горното си заявление, да се откаже отъ въпросната продажба, то на истцата се поражда право да дири щети и загуби отъ отвѣтникътъ за неустойката му (чл. чл. 100 и 375 отъ Оттоманский Гражданский Законъ), — нъ въ никакъвъ случай Сѫдътъ не е властенъ, на основание даннитѣ, които сѫществуватъ при настоящето дѣло, да присѫжда на истцата едно имущество, собственноститѣ на което не е доказана по законенъ редъ, а още по-малко да прави распорѣждания за издаване на крѣпостенъ актъ; — видоизмѣнилъ рѣшението на Софийский Окр. Сѫдъ отъ 14-й Августъ 1887 г., като отхвърлилъ като неоснователенъ искътъ на Гина Паунова за издаване крѣпостенъ актъ за кѫщата находяща се въ гр. София, въ Шехъ-Имаретъ Махала подъ No 15. — Недоволна отъ това рѣшение Гина Паунова подала срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която между друго се оплаква, че по това дѣло Софийский Апелативенъ Сѫдъ е нарушилъ членъ 1-й отъ Закона за домашнитѣ актове, защото споредъ тоя членъ заявлението на противната страна предъ Сѫдътъ да бѫде тя (кассаторката) призната за притежателка на спорната кѫща, е равносилно съ формалната продажба. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣренницитѣ на странитѣ и заключението на Прокурора, за разрѣшение на на дѣлото, взе въ съображение: 1-о) Въ времето, когато кассаторката е купила въпросната кѫща отъ Михаила Додова, е билъ въ сила и дѣйствие чл. 524 отъ Временнитѣ Сѫд. Правила, споредъ който извършването на договоритѣ за отчуждение правото на собственность върху недвижимъ имотъ е ставало въ подлежащий, по мѣстото гдѣто се намира имотътъ Окръженъ Сѫдъ, и само слѣдъ окончателното извършване на подобенъ договоръ споредъ установенитѣ за това правила, отчуждението на правото на собственность и придобиването на такова право върху недвижимий

имотъ е могло да се счита дѣйствително и законно. Нъ въ онова време, по причина на извѣстни обстоятелства, извършването на много договори за продаване — купуване недвижими имоти, бѣ почнато и не свършено предъ надлѣжнитѣ Окржжни Сждилища по причина на отсжтствие, недобросъвѣстность и пр. на продавачитѣ. За защита на интереситѣ на купувачитѣ дойде Закона за домашнитѣ актове, първийтъ членъ на който, като исключение отъ общото правило, признава за законни и дѣйствителни всички такива почнати предъ надлѣжний Сждъ, нъ не свършени договори за отчуждение правото на собственность върху недвижимъ имотъ. Закона буквално гласи: „Продажби, които сж били извършени чрезъ подаване заявление отъ страна на продавача, но по които не сж били издадени надлѣжнитѣ крѣпостни актове, ще се считатъ за правилно извършени и крѣпостнитѣ актове ще се издаватъ отъ надлѣжната сждебна власть на основание на подадѐното заявление отъ продавача и искането на купувача". — Въ настоящий случай, сключената продажба между кассаторката и Михаилъ Додовъ е отъ времето, къмъ което се относи приведений законъ; заявление за продажбата отъ продавача предъ надлѣжний Сждъ е било своевременно подадено, нъ само не е билъ издаденъ крѣпостенъ актъ; за това, по силата на чл. 1-й отъ приведений специаленъ Законъ, тая продажба е трѣбвало да се брои за правилно извършена и да се признае за дѣйствителна и законна, като се разрѣши на надлѣжний Нотариусъ да издаде на купувачката на кжщата крѣпостенъ актъ. Слѣдователно, оплакването на кассаторката, че Софийский Аппелативенъ Сждъ при разрѣшението на това дѣло е нарушилъ членъ 1-й отъ Закона за домашнитѣ актове е основателно. —

Водимъ отъ горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сждъ отъ 5-ий Февруарий 1888 година No 36, защото е нарушенъ членъ 1-ий отъ Закона за домашнитѣ актове, съ силата на статия 11 п. 1-й отъ

Учреждението на Върховний Сѫдъ, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ Софийский Аппелативенъ Сѫдъ. —

Рѣшение, №. 108.

Гр. София 6 Юний 1889 г.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо гражданско отдѣление, на двадесеть и третий Май хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ П. Ив. Данчовъ, слушa доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло Н-о 82 по описътъ за 1889 год., на Дойчо Кединъ и Пейчо Кулкинъ, жители отъ село Бърложница, Софийска Околия, съ Ига Петровъ, Стоянъ Симоновъ и Аначко Колинъ Радуловски, изъ с. Радуловци, Брѣзнишка Околия, за едно воденично мѣсто. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствуваха само кассаторитѣ: Дойчо Кединъ и Пейчо Кулкинъ, придружени съ повѣренникътъ си Г. Орошаковъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Съ прошение отъ 2-й Януарий 1887 год. до Брѣзничкий Мировий Сѫдия, Иго Петровъ и Стоянъ Симоновъ, изъ с. Радуловци, Брѣзничка Околия и Аначко Колинъ Радуловски изъ гр. Брѣзникъ, сѫ потъжили срѣщу Дойча Кединъ и Пейча Кулкинъ, отъ село Бърложница, Софийска Околия, че си позволявали и правяли воденица на собственното имъ отъ стойность 800 лева воденичище, въ мѣстностьта „Мала-Рждавица“, което е тѣхно(на истцитѣ) притежание, останало наслѣдство отъ покойнитѣ имъ бащи; за това молили сѫдията да осѫди отвѣтницитѣ

да се отстѫпятъ отъ воденичището имъ и да имъ заплатятъ всичкитѣ денгуби и разноски по водение на дѣлото. Брѣзничкий Мировий Сѫдия, като разглѣдалъ това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ и показанията на посоченитѣ отъ истцитѣ свидѣтели, съ рѣшението си отъ 24-ий Септемврий 1887 год. No 324, опредѣлилъ: „да се запази на Ига Петровъ, Стоянъ Симоновъ и Аначко Колинъ Радуловски правото на собственность върху воденичището въ околностьта на село Радуловци, на мѣстностьта „Мала-Рѫджавица“, смѣжно отъ всички страни съ пасбище.“ Дойчо Кединъ и Пейчо Кулкинъ да платятъ на Ига Петровъ, Стоянъ Симоновъ и Аначко Радуловский 36 лева за сѫдебни разноски. По въззивна жалба на Дойчо Кединъ и Пейчо Кулкинъ, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието и на двѣтѣ страни и отъ Трънский Окр. Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 22-ий Декемврий 1887 год. No 91 като взелъ предъ видъ: „1-о) Възраженията на аппелаторитѣ, че искътъ неправилно билъ заведенъ противъ тѣхъ, а не противъ селото Бръложница, или противъ Хаджи Бекира, сѫ неправилни и не могѫтъ да се вематъ въ внимание, тъй като фактическитѣ нарушители на правото за собственность върху спорното воденично мѣсто сѫ аппелаторитѣ и първоначалнитѣ истци, твърдѣ справедливо сѫ ги подвели тѣхъ подъ отговорность, понеже не селото, а тѣ, аппелаторитѣ, сѫ построявали воденицата; 2-о) Повдигнатитѣ отводи за подсѫдностьта на дѣлото, аппелаторитѣ не подкрепиха съ никакви доказателства; 3-о) Аппелаторитѣ неправилно искатъ да се разглѣда дѣлото съгласно закона за разрѣшаване спорове за мера между двѣ и повече села, понеже тукъ не е спора за мера, а за праздно воденично мѣсто; 4-о) Аппелаторитѣ, както въ аппелативната си жалба, тъй и въ днешното сѫдебно засѣдание не представиха никакви доказателства, съ които да подкрѣпятъ възраженията си по въпроса кому принадлѣжи спорното воденичище; 5-о) Отъ распитанитѣ предъ Мировий Сѫдия свидѣтели се вижда, че дѣйствително воденичното мѣсто е собственность на първоначалнитѣ

истци, останало имъ въ наслѣдство отъ баща имъ и 6-о) Отвѣтницитѣ по аппелъ заявиха да имъ се заплатятъ сждебнитѣ и по водение дѣлото разноски;“ — подтвърдилъ напълно рѣшението на Брѣзничкий Мировий Сждия отъ 24 Септемврий 1887 год. No 324 и осждилъ Дойча Кединъ и Пейча Кулкинъ да заплатятъ на Ига Петровъ, Стоянъ Симоновъ и Аначко Колинъ Радуловски 71 левъ сждебни и за водение на дѣлото разноски. Срѣщу това рѣшение на Окржжний Сждъ, Дойчо Кединъ и Пейчо Кулкинъ подали кассационна жалба, въ която като поводъ, да се отмѣни казанното рѣшение посочватъ, че по това дѣло Трънский Окр. Сждъ е нарушилъ предписанията на закона и чл. чл. 1, 93 и 94 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото стойностьта на предмѣта на искътъ била повече отъ хиляда лева и слѣдователно искътъ не билъ подсжденъ на Мировий Сждия, а на Общитѣ Сждилища, а пъкъ Сждътъ не разрѣшилъ спорътъ за цѣната на искътъ на основание заключението на вѣщи люди. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на Г. Орошаковъ, устно упълномощенъ отъ кассаторитѣ и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, все въ съобрание: Отъ аппелационната жалба, подадена срѣщу издаденото по това дѣло рѣшение на Брѣзничкий Мировий Сждия, се вижда, че възивницитѣ (отвѣтницитѣ) по настоящето дѣло сж оспорявали показаната отъ истеца цѣна на иска, като заявили, че спорното мѣсто (воденичището) струва повече отъ 1000 лева. Нѣма съмнѣние, че такова едно заявление, отъ което зависи да се опредѣли подсждностьта на дѣлото, неможе да бѫде оставено безъ внимание, а трѣбва да се разрѣши по начина показанъ въ чл. 24-ий отъ Граждинското Мирово Сждопроизводство, който изрично гласи: „Ако се яви препирня върху показаната сумма въ исковото прошение, то тя се опредѣля чрезъ свѣдущи специални лица, назначавани отъ Мировий Сждия“. — Между туй отъ производството на дѣлото се вижда, че Окржжний

Сѫдъ никакъ не се произнасялъ относително повдигнатийтъ отъ отвѣтницитѣ споръ за цѣната на искътъ въвъ основание заключението на вѣщи люди, а го е съвършенно игнорираль, т. е. оставилъ безъ всѣко разглѣждание. Това като е тъй, то нѣма съмнѣние, че по поводъ оплакването на кассаторитѣ трѣбва да се признае, че въ даннийтъ случай Окржжния Сѫдъ е нарушилъ по това дѣло чл. 24-ий отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, и това нарушение е сѫщественно. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Трънский Окр. Сѫдъ отъ 22-ий Декемврий 1887 год. No 91, защото е нарушилъ чл. 24-й отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ Трънский Окр. Сѫдъ.

Рѣшение, №. 109.

Гр. София, 7 Юний 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо гражданско отдѣление, на двадесеть и третий Маий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло Н-о 323 по описътъ за 1889 год., на Радка и Пенка Крьстеви, отъ гр. Шуменъ, съ Димитръ Ив. Байновъ, отъ сѫщий градъ, за кѫщи и други недви-

жими и движими имущества по наслѣдство. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Димитръ Ивановъ Байновъ, отъ гр. Шуменъ, на 16-ий Юний 1886 година е подалъ въ Шуменский Мировий Сѫдия прошение, съ което е искалъ да се отсѫдятъ лелитѣ му: Радка и Пенка Крьстеви да отстѫпятъ да се раздѣли една кѫща подъ No 624, находяща се въ Костова часть въ гр. Шуменъ, която е останала наслѣдство отъ дѣдо му, а пакъ съ друго прошение до сѫщий Мировий Сѫдия отъ 24-й Юний 1886 година, искалъ допълнително да се осѫдятъ сѫщитѣ да отстѫпятъ да се раздѣли наслѣдството споредъ припадающитѣ имъ се наслѣдственни части, което наслѣдство е останало отъ дѣда му и баба му и което се състояло отъ: двѣ кѫщи подъ No No 624 и 833, единъ дюкянъ подъ No 8, находящи се въ шестата часть на градътъ, 4 лехи лозе, находяще се въ Кавалѫкътъ и отъ разна покѫщнина, — всичко оцѣнено за 9300 гроша. При разглѣжданието на това дѣло отъ Шуменский Мировий Сѫдия Пенка Крьстева съ прошение отъ 17 Септемврий 1886 год. е заявила, че отъ наслѣдството само единъ дюкянъ подлежи да се дѣли и противъ това останало наслѣдство тя заявила насрѣщенъ искъ за 786$^{6}/_{40}$ гроша, които тя израсходвала при боледуванието и слѣдъ смъртьта на майка си Тодора Байнова, отъ която е и останалъ спорний дюкянъ. Мировий Сѫдия разгледалъ дѣлото въ присѫтствието на странитѣ, изслушалъ обясненията имъ, слѣдъ като испиталъ свидѣтелитѣ на истецътъ, и съ рѣшението си отъ 17-ий Октомврий 1886 год. No 569, отхвърлилъ искътъ на Димитръ Ивановъ Байновъ за кѫщата No 624, като неоснователенъ, а върху допълнителното му искание му предоставилъ право да иска особено подѣлението на кѫщата No 833, дюкяна No 8 и лозето, а насрѣщний искъ на Пенка Крьстева, да се разрѣши при раздѣлението на наслѣдството. Срѣщу това рѣшение на Шуменский Мировий Сѫдия Вичо Вълчовъ, повѣренникъ на Димитръ Ивановъ Байновъ, е подалъ въ Шумен-

ский Окр. Сѫдъ въззивна жалба, въ която се оплаква, че Мировий Сѫдия неправилно е оставилъ неразглѣдана оная часть на искътъ му, съ която е искалъ да се опредѣлятъ наслѣдственнитѣ части и да се раздѣли цѣлото наслѣдство. Шуменский Окр. Сѫдъ разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ и като изслушалъ обясненията имъ, призналъ, че истецътъ съ второто си прошение допълнилъ своя искъ и това съставлявало новъ искъ и че истецътъ не е могалъ да изменява искътъ си нито да го допълня и съ рѣшението си, отъ 27 Априлий 1888 година No 30, потвърдилъ рѣшението на пьрвата инстанция. По кассационна жалба на Димитръ Ив. Байновъ това дѣло се разглѣдвало и отъ Вьрховний Кассацнонень Сѫдъ, който, като призналъ за нарушена по това дѣло ст. 100 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, съ рѣшението си, отъ 11 Юлий 1888 год. No 133, отмѣнилъ рѣшението на Шуменский Окр. Сѫдъ, отъ 27 Априлий 1887 година Н-о 30 и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ испратилъ въ сѫщий Сѫдъ. Шуменский Окр. Сѫдъ повторно разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ, изслушалъ обясненията имъ и съ рѣшението си, отъ 20 Декемврий 1888 година Н-о 197 постановилъ: „Кѫщата подъ Н-о 624, находяща се въ Костовата часть на г. Шуменъ, между съсѣди: Слави Николовъ, Хаджи Ради, Юрданъ Вьрбицала, рѣка и пѫть, заедно съ една третя часть отъ принадлежащий ней дворъ да остане на Пенка Кръстева за часть наслѣдствена отъ имотитѣ останали отъ родителитѣ ѝ, а останалитѣ двѣ трети части отъ сѫщий дворъ, дюкянъ Н-о 8, находящъ ся на сѫщето мѣсто, кѫщата Н-о 833, находяще ся въ Костовата часть на градъ Шуменъ да се раздѣли по равно мѣжду истецътъ Димитръ Ив. Байновъ и отвѣтницата Радка Кръстева. Лозето, находяще ся въ мѣстностьта Ковжилжкъ съ пространство 4 лехи да се подели мѣжду сънаслѣдницитѣ Димитръ Байновъ, Пенка и Радка Кръстеви по равни части. Искътъ на истеца за покѫщнина, както и насрѣщний искъ на Пенка Крьс-

тева да се отхвърлятъ като недоказани. Сждебнитѣ разноски въ първата и втората инстанции се възлагатъ върху странитѣ, които да внесжтъ солидарно въ сждътъ 17 лева за 17 призовки, а Пѣнка и Радка Крьстеви да повърнатъ на Димитръ Ив. Байновъ по 10 лева за разноски по дѣлото.“ Недоволни отъ това рѣшение на Шуменский Окр. Сждъ Радка и Пѣнка Крьстеви сж подали въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Шуменский Окр. Сждъ е нарушилъ: 1) Чл. чл. 48, 76 и 100 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото съ нищо не било доказано, че кжщата Н-о 624 била останала отъ покойнитѣ имъ родители, а не била собственость на Пѣнка Крьстева и че тѣ признали само, че тази кжща се находи въ нейно владѣние, затова сждътъ трѣбвало да отхвърли искътъ като неосновенъ и недоказанъ; 2) Чл. 102 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото истеца ни въ едно отъ исковитѣ си прошения не билъ искалъ подѣление на градината, а е искалъ подѣлението само на двѣ кжщи, дюкянъ, лозе и покжщнина, а пакъ сждътъ е издалъ рѣшението си за прѣдмети, за които ни дѣло е имало заведено, ни дума е ставало и далъ на истеца повече отъ колкото е искалъ; 3) Чл. 101 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото отхвърлилъ насрѣщний искъ на Пѣнка Крьстева за 786 гроша като недоказанъ; 4) Чл. чл. 37 и 147 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото непрѣдложилъ на странитѣ спогодба. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1) Въпросътъ да ли е доказалъ истецътъ искътъ или не, е въпросъ чисто по сжществото на дѣлото, тъй като да се влѣзе въ неговото оцѣнение, трѣбва да се влѣзе въ оцѣнението на фактитѣ, а Върховний Кассационенъ Сждъ съгласно 5 членъ отъ Сждоустройството неможе да разглѣдва дѣлата по сжщество; заради това оплакването на кассаторкитѣ по този въпросъ, а както и по въпро-

сѣтъ за нарушението на 101 чл. отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство сж неоснователни; 2) Отъ производството на дѣлото се види че ищецътъ е искалъ да се раздѣли мѣжду него и кассаторкитѣ всичкото останало наслѣдство, а ако и да не е вспоменѫлъ въ прошението си за градината, то Шуменский Окржженъ Сждъ, като е констатиралъ, че тая градина влиза въ массата на наслѣдството, му присждилъ часть и отъ нея, а съ това си дѣйствие той не е присждилъ на истеца нѣщо не искано, а слѣдователно и не е нарушилъ 102 чл. отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство. Заради това оплакването на кассаторитѣ и по вторий вьпросъ е неоснователно; 3) Колкото се относи до послѣдното оплаквание на кассаторкитѣ за нарушението на чл. чл. 37 и 147 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, то и това оплаквание неможе да бѫде основателно, защото то не се потвърдява отъ фактическа страна на дѣлото, както това ясно се види отъ производството на дѣлото.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Радка и Пенка Крьстеви, срѣщу рѣшението на Шуменский Окржженъ Сждъ отъ 20 Декемврий 1888 год. No 197, съ силата на членъ 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 110.

Гр. София, 8 Юний 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление на двадесеть и петий Маий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Ан-

дрей Манолов и Добри Русковъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ П. Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло No 83 по описътъ за 1889 год., на Я. Т. Кочевъ, повѣренникъ на Тодоръ Славовъ, отъ село Куру-чешме, Хасковска Околия, съ Христо Колевъ и Ваню Христовъ, отъ сѫщето село, за давание такриръ за една кѫща съ праздно мѣсто. Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 16 Септемврий 1887 год. Я. Т. Кочевъ, като повѣренникъ на Тодоръ Славовъ, отъ село Куру-чешме, подалъ на Хасковский Мировий Сѫдия прошение въ което казва че довѣрителя му преди три мѣсеци купилъ отъ Христо Колевъ и Ваню Христевъ, отъ сѫщето село, за 3425 гроша текущи една кѫща съ двѣ стаи и около 1200 метра мѣсто находяща се въ сѫщото село и броилъ на продавачитѣ 2000 гроша, а останалитѣ щѣлъ да брои като му дадатъ такриръ. Нъ тѣ сега отказвали да вземѫтъ останалитѣ 1425 гроша и да дадѫтъ такриръ; за това моли да са призоватъ и осѫдатъ да дадѫтъ такриръ и си приберѫтъ 1425 гроша текущи и на всички сѫдебни и по водение на дѣлото разноски. За доказателство посочва свидѣтели. Хасковский Мировий Сѫдия разглѣдалъ дѣлото на 7 Ноемврий 1887 г. и съ рѣшението си отъ сѫщий день Н-о 2889 отхвърлилъ искътъ на Я. Т. Кочевъ повѣренникъ на Тодоръ Славовъ като неосновенъ. — Противъ това рѣшение Я. Т. Кочевъ подалъ въ Хасковский Окр. Сѫдъ въззивна жалба, въ която се оплаква, че Хасковский Мировий Сѫдия глѣдалъ дѣлото въ присѫтствието само на едного отъ отвѣтницитѣ, а издалъ рѣшението въ името на двамата, — че се неизслушали свидѣтелитѣ му, съ които щѣлъ да подкрѣпи иска си, — че процесса му билъ за покрито стѣжание, а се сѫдилъ и рѣшилъ като царски земи (еразни мирие). За това моли да се уничтожи аппелираното рѣшение на Хасковский Мировий Сѫдия, да се осѫдатъ отвѣтницитѣ да му отстѫпатъ споменатата кѫща и си прибератъ остатъка

и да платятъ сждебнитѣ и за водение на дѣлото разноски. За доказателство посочва свидѣтели. Хасковский Окр. Сждъ разглѣдалъ това дѣло на 17 Декемврий 1887 год. въ отсжтствие на аппелатора и въ присжтствието на отвѣтницитѣ по въззивъ и на свидѣтелитѣ, за които, като взелъ предъ видъ, че аппелатора не е показалъ върху кое именно обстоятелство ще се распитватъ, постановилъ да се не распитатъ, и съ рѣшението си отъ сжщий день Н-о 133, като взелъ предъ видъ: „1) Че Тодоръ Славовъ, чрезъ повѣренника си Я. Т. Кочевъ, съ исковото си прошение отъ 16 Септемврий 1887 год. моли да бждатъ осждени въззиваемитѣ: Христо Колевъ и Ваню Христовъ да му дадътъ такриръ за горѣозначената кжща и да си зематъ паритѣ гр. 1425, която кжща тѣ му били продали, а сега ся отказвали отъ условието; 2) Че всѣкакви актове за продавание-купувание недвжими имоти сж извършватъ отъ нотариуса и пр. при когото ся явяватъ сами странитѣ лично, или тѣхни законно опълномощенни повѣренници; 3) Че, за да ся яви нѣкой при нотариуса или предъ Мировий Сждия, който извършва нотариални дѣла преди всичко изисква ся доброволното желание, или волята на двѣтѣ контрагентни страни, а безъ добрата воля на една отъ странитѣ немислимо е осжданието и въ това, щото принудително тя да ся яви предъ надлежний чиновникъ и да исповѣда тя какъвъ годѣ актъ за отчуждавание на нѣкое право върху недвижимъ имотъ; 4) Че при подобно положение на работата немогжтъ да бждатъ осждени въззиваемитѣ да ся яватъ предъ надлѣжний чиновникъ за да исповѣдатъ и узаконятъ продажбата на горѣмоменжтата кжща, слѣдователно нематъ ся основание за отмѣнение на аппелираното отъ Тодоръ Славовъ рѣшение на Хасковский Мировий Сждия подъ Н-о 2889;“ — потвърдилъ напълно рѣшението на Хасковский Мировий Сждия отъ 7 Ноемврий 1887 год. Н-о 2889. Недоволенъ отъ това рѣшение на Хасковский Окр. Сждъ Я. Т. Кочевъ повѣренникъ на Тодоръ Славовъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассацио-

ненъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Хасковский Окр. Сждъ: 1) Не постановилъ никакво рѣшение по първий пунктъ отъ възивната му жалба и го оставилъ безъ разглѣждание; 2) Не испиталъ свидѣтелитѣ му ако и да сж се били представили, нито пакъ постановилъ рѣшение, защо не сж били испитани. —

Върховний Кассационенъ Сждъ като изслуша доклада и заключението на Прокурора за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Както се види отъ гореизложеното първий пунктъ отъ възивната жалба на Кассатора състои въ туй, че Хасковский Мировий Сждия билъ разглѣдалъ дѣлото въ отсжтствие на единийтъ отвѣтникъ, а издалъ рѣшение въ името на двамата; нъ тъй като Хасковский Окр. Сждъ е разглѣдалъ дѣлото вече въ присжтствието и на двамата отвѣтници, които се явяватъ при това съвсѣмъ солидарно по дѣлото, то оплакването на кассатора, че Хасковский Окр. Сждъ оставилъ безъ разглѣждание първийтъ пунктъ отъ възивната му жалба е неоснователно; II) Второто оплакване на кассатора, че сжщий сждъ не испиталъ свидѣтелитѣ му, които били се явили, нито пакъ постановилъ рѣшение, защо не сж били испитани, — не се оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, защото отъ протокола на сждътъ отъ 17 Декемврий 1887 година се види, че е постановилъ да не распитва свидѣтелитѣ и е показалъ защо е постжпилъ така. — По тия съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Я. Т. Кечевъ, повѣренникъ на Тодоръ Славовъ, срѣщу рѣшението на Хасковский Окр. Съдъ отъ 17 Декемврий 1887 г. №. 133, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 111.

Гр. София, 9 Юний 1889 год.

Въ Името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и шестий Май хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий Членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Добри Русковъ и Георги Згуревъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Русковъ Гражданско дѣло №. 84 по описътъ за 1889 г., на Лило Гачевъ. кметъ на Кулското Градско Общ. Управление, съ Хасанъ Ибрахимъ Мумджи, отъ гр. Видинъ, за едно праздно мѣсто. — Въ засѣданието странитѣ присѫтствваха: Савва А. Иванчовъ, повѣренникъ на кассатора Лило Гачевъ, кметъ на Кулското Градско Общинско Управление и Я. Геровъ — на отвѣтника Хасанъ Ибрахимъ Мумджи. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Никола Т. Цановъ, повѣренникъ на Хасанъ Ибрахимъ Мумджи, отъ гр. Видинъ съ прошение, отъ 25-й Юний 1886 година, заявилъ искъ предъ Видинский Окржженъ Сждъ срѣщу Кулското Градско Общинско Управление за едно праздно мѣсто отъ стойность 2000 лева, находяще се въ Кула въ улица „Кале“ съ съсѣди: пѫть, Ангелъ, Беглишки хамбаръ, Николчо и улица. За подкрѣпление на искътъ си истецътъ е представилъ една мазбата и 4 турски записи въ Оригиналъ и преводъ. Иванъ П. Брѫчевъ, Стоянъ Иванковъ и Лило Д. Кормановъ, Кулски жители отъ своя страна заявили предъ Видинский Окржженъ Сждъ, че желаятъ да ся намѣсятъ въ процесътъ като трети лица, тъй като тѣ сѫ купили въпросното спорно мѣсто и го подарили на Общината за въ полза на училището по послѣ обаче тѣ се отказали да се намѣсятъ въ процес-

съть, понеже се отказали да внесятъ надлѣжното мито, което Сждътъ постановилъ. Видинский Окр. Сждъ разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на двѣтѣ страни, изслушалъ показанията на свидѣтелитѣ на истеца, обясненията на странитѣ и съ рѣшението си отъ 3 Ноември 1886 год. No 98, осждилъ Кулското Градско Общинско Управление да предаде на истеца Хасанъ Ибрахимъ Мумджи, отъ гр. Видинъ спорното праздно мѣсто и да му заплати 173 лева и 40 стотинки сждебни и за водение на дѣлото разноски и 8 лева на хазната за 8 призовки. — По въззавна жалба на Кулското Общинско Управление това дѣло се разглѣдало и отъ Софийский Аппелативенъ Сждъ, който, като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си, отъ 16 Ноември 1887 год. No 227, потвърдилъ рѣшението на първата инстанция. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Софийский Аппелативенъ Сждъ Лило Гачевъ кметъ на гр. Кула, е подалъ въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ: 1) Ст. ст. 134, 138, 273 и 186 отъ Врѣменнитѣ Сжд. Правила, защото трѣбвало да отблъсне искътъ на истеца като недоказанъ, понеже той дири мѣсто, което ужъ Кулското Градско Общинско Управление било засвоило незаконно, а пакъ отъ самопризнанието на самий истецъ се доказва, че Кулското Общинско Управление владѣй спорното мѣсто не произволно, а на основание на подарение; 2) Ст. ст. 273, 265 и 134 отъ Вр. Сжд. Правила, защото трѣбвалъ е да привлѣче въ качество на трети лица подарителитѣ на спорното мѣсто, тъй като само тѣ можаха да отговарятъ по въпросътъ за правото на собственость върху спорното мѣсто, а не и Общината; 3) Ст. ст. 837, 838 и 840 отъ Оттоманскитѣ Гражд. Закони, защото споредъ тия членове подарявания извършени по устенъ рѣдъ се считатъ за законни и че тѣ могатъ да се успоряватъ само отъ договарящитѣ ся страни, а не и отъ истецътъ; 4) Чл. 14 п. п. 2 и 3 отъ Закона за отчуждението на недвижими имоти за държавна и обще-

ствена полза, защото спорното мѣсто било отчуждено за обща потрѣба и неможало да се повърне надирѣ; 5) Ст. 971 отъ Временнитѣ Сждб. Привила, защото неправилно е осждилъ Кулското Градско Общинско Управление, на сждебни разноски, когато Общината не е призната за виновна въ засвояването на спорното мѣсто, нъ напротивъ самъ кассатора е призналь, че Общината владѣй спорното мѣсто на основание на подаряване; 6) Ст. ст. 206 и 200 отъ Врем. Сждебни Правила и чл. 1 отъ Закона за дознанието, защото неуважилъ искането му да стане дознание, за да се опредѣлатъ границитѣ на спорното мѣсто, защото извършилъ оглѣдъ съ испитване на свидѣтели и защото не направилъ провѣрка на представенитѣ писменни документи. —

Върховний Кассационенъ Сждъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на странитѣ и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1) Въпросътъ правилно ли е оцѣнилъ Софийский Аппелативенъ Сждъ или не, че искътъ на истецътъ е доказанъ, е въпросъ чисто по сжществото на дѣлото и Върховний Кассационенъ Сждъ неможе да провѣрява по кассационенъ редъ подобно оплакване, тъй като той неможе да влиза въ оцѣнката на фактитѣ, тъй като това зависи напълно отъ субективното убѣждание на Сждътъ по сжщество. Заради това оплакване на кассатора по този въпросъ за нарушението на ст. ст. 134, 138, 273 и 186 отъ Врем. Сжд. Правила е неоснователно. 2) Както се види отъ производството на дѣлото, Софийский Аппелативенъ Сждъ не е отказалъ на кассатора въ искането му да привлѣче по дѣлото трети лица, напротивъ отъ производството се види, че сами третитѣ лица се отказали да встжпатъ като такива въ процессътъ и това като е така, то Сждътъ никакъ не е нарушилъ 273, 265 и 134 ст. ст. отъ Врѣм. Сжд. Правила то слѣдователно и оплакването на кассатора по този въпросъ е неоснователно. 3) Привожданитѣ отъ кассатора чл. чл. 837, 838 и 840 отъ Отоманскитѣ Гражд. Закони за доказа-

телство, че подаряването се считало за законно, ако би то да е станало и устно, то тия членове се отнасятъ за подарѣване на движими имущества, за които се изискува само предложение и удобрение, нъ при подаряването на недвижими имущества наший Законъ за Нотариуситѣ, чл. 31, ясно опредѣлява, че подобно подарѣване неможе да става устно и по частенъ редъ. Заради това тука като е въпросътъ за подарѣване на недвижимо имущество, което не е станало предъ нотариусътъ, то оплакването на кассатора по този въпросъ неможе да бѫде основателно. 4) Колкото се отнася до въпроса отчуждено ли е било спорното мѣсто за обществена полза? то тоя въпросъ се отнася пакъ по сѫществото на дѣлото, който зависи напълно отъ оцѣнението на Сѫдътъ по сѫщество и неподлѣжи на провѣрка по кассационенъ рѣдъ. Заради това оплакването на кассатора и по тоя въпросъ е неоснователно. 5) 972 ст. отъ Врѣменнитѣ Сѫд. Правила изрично предписва, че сѫдебнитѣ разноски се възлагатъ на страната, която изгуби процессътъ и кассатора, като е изгубилъ процессътъ, то Софийский Аппелативенъ Сѫдъ правилно го е осѫдилъ на сѫдебнитѣ разноски; заради това и оплакването му по тоя въросъ за нарушението на 971 чл. отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, неможе да бѫде основателно. 6) Сѫщо се види отъ производството на дѣлото, че кассатора не е оспорявалъ продължителността на спорното мѣсто или неговитѣ граници, и Софийский Аппелативенъ Сѫдъ като не е намѣрилъ за нуждно да извърши дознание по това дѣло, защото не е ималъ споръ за давностно владѣние или за продължителноста на границитѣ на спорното мѣсто, то съ това си дѣйствие той никакъ не е нарушилъ чл. 1 отъ Закона за дознанието. Заради това и послѣдното оплакване на кассатора неможе да бѫде основателно. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Лило Гачевъ, Кметъ на Кулското Градско Общинско Управление, срѣщу рѣшението на Софийский

Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 16 Ноемврий 1887 година №. 227, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 112.

Гр. София, 9 Юний 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и шестий Маий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующи съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Георги Згуревъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтсвието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членьтъ Маноловъ гражданско дѣло N-о 80 по описътъ за 1889 год., на Фалджи Юмеръ Мустафа, отъ село Рахманларе, Стрѣмска Околия, съ Тота Нончова и малолѣтната ѝ дъщеря — Лала Сѫббева, отъ гр. Пловдивъ, за единъ водениченъ оджакъ, 2 уврата ливади и три уврата ниви. — Странитѣ неприсѫствуваха. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: Съ прошение отъ 30 Априлий 1881 г. до Пловдивский Окр. Сѫдъ, Тота Нончова, изъ с. Клисура, Стрѣмска Околия заявила, че по наслѣдство отъ мѫжътъ си Сѫббе Найденовъ притѣжава заедно съ малолѣтната си дъщеря Лала Сѫббева единъ водениченъ оджакъ заедно съ два уврата ливада и три уврата ниви, находящи ся въ землището на село Рахманларе (Стрѣмска Околия), въ мѣстностьта називаема „дере“; нъ тъй като Фалджи Юмеръ Муставовъ, отъ село Рахманларе искалъ по единъ несправедливъ начинъ да завладеѣ горѣпоменътитѣ недвижими имущества, за това молила Съдътъ да отхвърли прѣтенциитѣ му и да го осѫди на сѫдебнитѣ раз-

носки. Пловдивский Окр. Сѫдъ, като изслушалъ по това дѣло обясненията на странитѣ, распиталъ по него посоченитѣ отъ странитѣ свидетели направилъ оглѣдъ възъ мѣстото, съ рѣшението си отъ 23 Декемврий 1882 год. Н-о 200 отхърлилъ искътъ на Тота Нончева и я осѫдилъ на сѫдебнитѣ по дѣлото разноски. По въззивна жалба на П. М. Неболсинъ, повѣрѣникъ на Тота Нончева, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на двѣтѣ страни и отъ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си, отъ 21 Октомврий 1887 год. Н-о 207 като взелъ предъ видъ: Че Тота Нончева претендира, че притежава речений воденичнъ оджакъ заедно съ двата уврата ливади и тритѣ уврата ниви по наслѣдство отъ покойний ѝ супругъ Сѫбе Найденовъ, който пъкъ отъ своя страна е наследилъ горнитѣ имущества отъ баща си дедо Найденъ Папукчията; Че отъ показанията на свидетелитѣ, испитани въ заседанието на 22 Маий 1884 година, а именно на Тодоръ Беневъ, на Тодоръ Дюмерджи, на Георги Кулчовъ и на Стойка Митовица, се уставява факта, че действително дедо Найденъ Папучията е билъ притежателъ на спорниять отджакъ, на нивитѣ и ливадитѣ и то по покупка отъ некойси Рахманларецъ Махмудъ-ага, който е дедо на отвѣтника Фалджи Юмеръ Мустафовъ; Че дедо Найденъ Папукчията е живѣлъ прѣди повѣче отъ 40 година слѣдователно неговий наслѣдникъ Сѫбе Найденовъ мѫжътъ на Тота Нончева, е владѣлъ спорний оджакъ добросъвѣстно до врѣмето когато е поминалъ което владение следъ смъртьта му е преминала върху жена му Тота Нончова и малолѣтната ѝ дъщера Лала Сѫбева; Че щомъ се указва факта, че оджака, нивитѣ и ливадитѣ сѫ се намирали подъ владението на Найденъ Папаукчията, на Сѫбе Найденовъ и на Тота Нончева заедно съ Лала Сѫбева прѣзъ единъ интервалъ отъ 40 години, то даже и да не беше доказала послѣдната наследственото си право върху оджакътъ, нивитѣ и ливадитѣ, то пакъ по силата на прѣобретателната прѣскриция тя става пълна собственица върху горнитѣ имущества; Че отвѣт-

никатъ Фалджи Юмеръ Мустафовъ за оборване престенцията на Тота Нончева е преставилъ предъ първостепений Сѫдъ една тапия съ дата 9 Мухаремъ 1293 година подъ Н-о 567, отъ съдържанието на която се вижда, че отъ юкламата се е узнало че Юмеръ Мустафовъ притѣжава ½воденица отъ една лѣха, находяща се въ село Рахманларе, въ мѣстноста „дере“ съ прѣдели: Али Абди и съ имущества на сѫщий притѣжатель Юмеръ Мусафовъ; Че освѣнъ гдѣто тѫзи тапия не се отнася до цѣлийтъ оджакъ, освѣнъ гдѣто въ нѣя не се казва по кой начинъ е станалъ Юмеръ Мустафовъ притѣжатель на ½ воденица, съ горѣ упомѣнѫтитѣ прѣдѣли, нъ като се вематъ прѣдъ видъ особенно противорѣчията на отвѣтната страна, относително първий притѣжатѣлъ на спорниятъ оджакъ, противоречията, които фигурират, както въ протоколътъ на първостепенний Сѫдъ съ дата 30-й Юний 1881 год., въ който протоколъ стои написано, че Юмеръ Мустафовъ е казалъ, че чичо му нѣкой си Хаджи Велединъ билъ купилъ ливадата преди 30 години, която ливада заедно съ нивитѣ и оджакътъ слѣдъ смъртa си той (Хаджи Велединъ) оставилъ на брата си (баща на отвѣтника), а сега той ги владеялъ заедно съ чичовата си дъщера Айше, така и въ протоколътъ на бившето Върховно Сѫдилище съ дата 15-й Ноември 1883 година подъ No 348, въ който протоколъ стои тоже написано, че повѣренникътъ на Фалджи Юмеръ Мустафовъ, Г. Цвѣтковъ, е казалъ, че довѣрителятъ му притѣжавалъ оджакътъ по наслѣдие отъ дѣдо си *Махмудъ-Ага*; като се вземе прѣдъ видъ най-послѣ 40 годишната преобратателна прѣскрипция отъ страна на наслѣдодателитѣ на малолѣтната Лала Сѫбева, то прѣдъ видъ на тѣзи обстоятелства представенната отъ Фалджи Юмеръ Мустафова тапия изгубва всѣко значение;“ — отмѣнилъ рѣшението на Пловдивский Окр. Сѫдъ отъ 23-й Декември 1882 год. и вмѣсто нѣго постановилъ: „приема искътъ на Тота Нончова за доказанъ и признава малолѣтната ѝ дъщеря Лала Сѫбева за притѣжателка на единъ воденичен

оджакъ, два уврата ливади и три уврата ниви, находящи ся въ землището на село Рахманларе (Стремска Околия). Станалитѣ съдебни и за водение на дѣлото разноски ся възлагатъ върху Фалджи Юмеръ Мустафовъ.“ Срѣщу това рѣшение на Аппелативний Съдъ Фалджи Юмеръ Мустафа подалъ кассационна жалба въ която посочва, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Съдъ нарушилъ: 1) Чл. 275 п. 1 и III отъ Временнитѣ Съдебни Правила, защото не посочилъ членътъ отъ закона, на който основалъ своето рѣшение; 2) чл. чл. 1688, 1689 и 1699 отъ Гражданский Законъ, защото допусналъ свидѣтелски показания да оборва автентиченъ документъ — тапията му и 3) чл. 290 отъ Временнитѣ Съдебни Правила, защото неправилно го осъдилъ да предаде на противната страна два уврата ливади и три уврата ниви, когато тя не искала това въ аппелативната си жалба.

Върховний Кассационенъ Съдъ като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Оплакването на кассатора за нарушението по това дѣло на чл. 275 п. п. 1-й и 3-й отъ Врѣменитѣ Съдебний Правила съ това, че Аппелативний Съдъ не посочилъ членътъ отъ Закона, на който основалъ рѣшението си, неможе да се признае за основателно, защото неедноократно Върховний Кассационенъ Съдъ ся е произнесълъ по този въпросъ, че непосочването на члѣнове отъ закона въ рѣшенията на съдилищата, които разглѣждатъ дѣлата по същество, само по себе си неможе да послужи като поводъ за отмена на рѣшението, щомъ кассатора не посочва да е нарушенъ некой законъ, който да опредѣля правото по спорниятъ предмѣтъ; 2) Оплакването на същий за нарушението на чл. чл. 1688, 1689 и 1699 отъ Гражданский Отоманский Законъ, съ това, че съдътъ допусналъ свидѣтелски показания за оборване автентиченъ документъ — тапията му, също е неоснователно, защото прѣди всичко посоченитѣ членове отъ Гражданский Отоманскиі Законъ съдържатъ процесуални правила, които съ биле въ дѣйствие при бившето

турско Управление и по които не сѧ ржководатъ ни най-малко нашитѣ Сѫдилища, за да може да сѧ каже, че сѫ нарушени. Отъ друга страна, отъ производството на дѣлото сѫ вижда, че свидѣтелскитѣ показания сѫ биле допуснати не за оборване тапията на кассатора, а за доказателство, къмъ което е прибѣгнала противната страна, че по давность владѣе спорниятъ имотъ; 3) Послѣдното оплаквание на кассатора за нарушението по това дѣло на чл. 290 отъ Врѣменитѣ Сѫдебни Правила съ това, че неправилно билъ осѫденъ да предаде на противната страна два уврата ливади и три уврата ниви, когато тя неискала това въ аппелативната си жалба, така сѫщо е неоснователно, защото несе оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, тъй като несамо въ исковото прошение, нъ и отъ аппелационната жалба сѧ вижда, че истцата е подържала исканията си за въпроснитѣ ниви и ливади. —

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Фалджи Юмеръ Мустафа срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 21-й Октомврий 1887 год. No 207, сѫ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 113.

Гр. София, 15 Юний 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князъ ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на първий Юний хилядо осемстотинъ осемдесетъ и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора:

Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Председателя гражданско дѣло No 85 по описътъ за 1889 год., на Ашеръ Аврамъ Рошано, отъ гр. Пловдивъ, повѣренникъ на Реджебъ Неджибъ-Оглу за себе и като повѣренникъ на Вааджибъ Нури и Неджибе Неджибови и Юркушъ Хасанова, съ Абдулахъ и Махмудъ Халилови, отъ с. Кара-Мустафалари, Овчехлъмска Околия, за $^{8}/_{27}$ части отъ една воденица. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 11 Марта 1885 година Редженъ Неджибовъ отъ село кара-Мустафаларе, Овчехълмска Околия, живущъ въ гр. Пловдивъ за себе и като повереникъ на Нури и Неджибе Неджибови отъ сѫщото село живущи въ гр. Била (Азия) и Юркушъ Хасанова живуща въ казанното село подалъ въ бившето Пловдивско Окрѫжно Гражданско Сѫдилище прошение, въ което излага, че той, Нури и Неджибе Неджибови притежавали $^{17}/_{27}$ части и Юркушъ Хасанова $^{4}/_{27}$ части отъ една воденица находяща се въ землището на село Кара-Мустафалари останала наслѣдство отъ Косуджи Хасана отъ сѫщото село. Отъ корията до воденицата притежѫвали $^{6}/_{27}$ части Абдуллахъ и Махмудъ Халилови отъ сѫщото село живущи въ гр. Пловдивъ, които преди 5 мѣсеци присвоили $^{8}/_{27}$ части отъ тая воденица подъ предлогъ, че частитѣ имъ били $^{9}/_{27}$, за това моли да се осѫдатъ Ибдулахъ и Махмудъ Халилови да му предадътъ тия $^{8}/_{27}$ части отъ воденицата и да плататъ сѫдебнитѣ разноски. — Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ разглѣдалъ дѣлото на 4 Януария 1888 година и съ рѣшението си отъ 29 Януария 1888 година No 2 като взелъ предъ видъ: Че иска проистича отъ една воденица състояща се отъ три камика останала отъ Косуджи Хасана, дядо на истцитѣ: Реджебъ, Нури и Неджибе и на ответницитѣ: Абдуллахъ и Махмудъ, а баща на истцата Юркушъ; Че отъ обясненията на странитѣ и свидетелскитѣ показания (протоколи отъ 24 Априлъ и 23 Маий 1885 година въ производството) сѫ установява, че Косуджи Хасанъ още презъ живота си, когато синъ му Ха-

лилъ (бащата на ответницитѣ) са обрезалъ, му харизалъ една катъкъ — $^{9}/_{27}$ части отъ тая воденица; Че отъ сѫщитѣ обяснения и свидѣтелски показания ако и да се установява, че Халилъ (бащата на отвѣтницитѣ) са поминалъ преди баща си Косуджи Хасанъ, но не се установява, че слѣдъ смъртьта на Халила $^{3}/_{27}$ части отъ сѫщата воденица е прѣминала върхъ останалий живъ подарителъ Косуджи Хасана; Че въ такъвъ случай $^{3}/_{27}$ части отъ предметната воденица слѣдъ смъртьта на Халила като не се вижда да сѫ прѣминали врьхъ Косуджи Хасана и неговата жена слѣдъ смъртьта на последнитѣ немогътъ да принадлѣжатъ другиму освѣнъ на наслѣдницитѣ на покойний Халилъ отъ нисходяща стѣненъ, — отвѣтницитѣ; — отбльсналъ искътъ на Реджедъ Неджибовъ като безосновенъ и обявилъ това си рѣшение за основателно подлѣжаще на потѫжване предъ Върховний Кассционенъ Сѫдъ въ петнадесетъ—дневенъ срокъ отъ деньтъ на врѫчването отъ него прѣписъ. — Недоволенъ отъ това рѣшение Реджепъ Неджибооглу подалъ срѣщу него чрезъ повѣренника си Аперъ Аврамъ Романо въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която, между друго, се оплаква, че Пловдивски Окрѫженъ Сѫдъ зле е приспособилъ чл. 36 отъ притурката на Търговский Законъ и нарушилъ ст. ст. 73 и 290 Врем. Сѫдебни Правила, зачтото това дѣло като гражданско подлежи на въззивъ, а пъкъ Сѫдътъ го счелъ неподлежаще на въззивъ и тъй отнелъ едно правно средство на опълномощителитѣ му да имъ се разглѣда дѣлото по сѫщество предъ надлѣжний Аппелативенъ Сѫдъ. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ като изслуша доклада и заключението на Прокурора, за резрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Независимо отъ въпроса правилно или неправилно Пловдивский Окр. Сѫдъ е приспособилъ къмъ това дѣло чл. 36 отъ притурката на Търговский Законъ, казаний Сѫдъ е дълженъ по силата на Височайший указъ No 170 отъ 23 Декември 1885 год. да се съобрази съ членъ 2 отъ допълнение-

то къмъ Вр. Сждъ. Правила чл. 290 отъ сжщитѣ правила споредъ които Окржжнитѣ Сждилища, които замѣстиха въ бивша Източна Румелия сжществувавшитѣ тамъ департаментални Граждански Сждилища, не рѣшаватъ подсждитѣ тѣмъ дѣла, като на първа инстанция, окончателно. Затова оплакването на кассатора, че Пловдивский Окржженъ Сждъ е отнелъ средството на опълномощителитѣ му да се разглѣда дѣлото имъ по сжщество предъ надлежащий Аппелативенъ Сждъ — е основателно. —

Водимъ отъ казаното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: 1) Да са признае, че рѣшението на Пловдивский Окр. Сждъ отъ 4 Януарий 1888 г. N-о 2 съгласно ст. 290 отъ Врем. Сжд. Правила, е неокончателно и подлѣжи на възвивъ предъ надлѣжний Аппелативенъ Сждъ въ мѣсѧченъ срокъ, считанъ отъ деньтъ на врѫчването прѣписъ отъ настоящето рѣшение на заинтересованитѣ страни; 2) За допустнатото упущание отъ присѫтствений съставъ на Пловдивското Окр. Сждилище, който разрѣшилъ това дѣло, да се направи бѣлѣжка на сжщий съставъ съгласно чл. 122 отъ Закона за Сждоустройството. —

Рѣшение, №. 114.

Гр. София, 15 Юний 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I-й. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на първий Юний хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрѣй Маноловъ и Добри Руссковъ при Помощникъ Секретаря: Христо Д. Велевъ, и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ П. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ, гражданско дѣло Н-о 86 по описътъ за 1889 год., на Т. Балабановъ и

Тодоръ Табаковъ, повѣренници на братия Петръ и Дено Игнатови, жители отъ село Пѫрдилово, Плевненска Околия, съ Иванъ Ц. Чомаковъ, житель отъ гр. Плѣвенъ, за по $^{117}/_{140}$ части отъ двѣ лозя. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: братия Петръ и Деко Игнатови, отъ с. Пьрдилово, съ прошение отъ 20 Септемврий 1886 год. се потѫжили предъ Плѣвненский Мировий Сѫдия срѣщу Иванко Ц. Чомаковъ, отъ гр. Плѣвенъ, че послѣдний искалъ да имъ обере двѣ парчета лозя, находящи се въ мѣстностьта „Топчискитѣ лозя," които отъ 5 години тѣ притѣжаватъ и обработватъ. Отъ друга страна Иванчо Чомаковъ съ прошение до сѫщий сѫдия, като излага че въ мѣстноститѣ „Фандаклѫка и Топчискитѣ" съ крепостни актове подъ Н-о Н-о 212 и 213 притѣжава двѣ парчета лозя, а братия Петръ и Доко Игнатови недопустнали работницитѣ му даги обератъ моли сѫдията на основание приложената му гаранция да отстрани братия Игнатови за да си обере лозята. Мировий Сѫдия разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ и като изслушалъ обясненията имъ съ рѣшението си отъ 20 Априлий 1887 год. Н-о 159 отхвърлилъ искътъ на братия Петръ и Деко Игнатови като неосновенъ и ги осѫдилъ да отстѫпатъ въ владение на Иванчо Ц. Чомаковъ $^{117}/_{140}$ части отъ едно лозе въ мѣстностьта „Топчискитѣ" съ съсѣди: Хаджи Коста, Арабаджи Пено, Шосе и пр. 2) $^{117}/_{140}$ части отъ друго лозѣ въ Фандаклѫка съ съсѣди: Куруджи-оглу Алителѫковъ и стѣна и да заплатятъ 501 левъ за произведението отъ лозята презъ 1886 година и 35 лева за сѫдебни и за водение на дѣлото разноски. По възивна жалба на Д. Т. Балабановъ и Т. Табаковъ, повѣренници на Петръ и Деко Игнатови и Лишо Пѫнковъ това дѣло се разглѣдвало и отъ Плѣвненский Окр. Сѫдъ, който като изслушалъ обясненията на странитѣ съ рѣшението си, отъ 19 Декемврий 1887 год. Н-о 136 подтвърдилъ рѣшението на пьрвата инстанция въ оная му часть

съ която се осѫждатъ братия Петръ и Деко Игнатови да отстѣпятъ по $^{117}/_{140}$ части отъ спорнитѣ лозя на Иванча Ц. Чомаковъ, а оная часть, съ която сѫ осѫдени да заплатятъ 501 левъ за произведението на лозята за 1886 година отмѣнилъ понеже призналъ искътъ на Иванча Ц. Чемаковъ въ тая часть за неоснователенъ. Недоволенъ отъ това рѣшение на Плѣвненский Окр. Сѫдъ Д. Т. Балабановъ и Т. Табаковъ, повѣренници на братия Петръ и Деко Игнатови, подали въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Плѣвненский Окр. Сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 71, 72 и 49 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото не взелъ въ внимание крепостний имъ актъ по причина, че не билъ завѣренъ съгласно допълнението къмъ ст. 531 отъ Врѣменнитѣ Сѫд. Правила.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ за да разрѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1) Оплакването на кассаторитѣ, че Плѣвненский Окр. Сѫдъ е нарушилъ по това дѣло чл. чл. 71, 72 и 49 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото не взелъ въ внимание крепостний имъ актъ по причина, че не билъ завѣренъ съгласно допълнението къмъ 531 ст. отъ Врѣм. Сѫд. Правила неможе да бѫде основателно, защото 71 и 72 чл. чл. говорятъ за актове и писменни документи които сѫ извършени по установений рѣдъ, а пакъ представений отъ кассаторитѣ крепостенъ актъ не е билъ взетъ въ внимание отъ Плѣвненский Окр. Сѫдъ защото е констатиралъ, че той не е билъ издаденъ по установений рѣдъ съгласно допълнението къмъ 531 ст. отъ Врѣм. Сѫд. Правила, тъй като отвѣтницитѣ отъ своя страна сѫ представили за сѫщитѣ спорни двѣ лозя други актъ, който сѫдътъ е призналъ, че е издаденъ съгласно установений редъ. О пъкъ когато се представятъ два документа за сѫщий предмѣтъ при единъ споръ, то сѫдътъ по сѫщество е въ правото си да ги оцѣни по своето си вътрѣшно убѣждение и да даде предпо-

чтение на тоя документъ, за който се убѣди, че е издаденъ по установений редъ.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Т. Балабановъ и Тодоръ Табаковъ, повѣренници на братия Петръ и Деко Игнатови, срѣщу рѣшението на Плѣвненский Окр. Сждъ отъ 19 Декемврий 1887 год. Н-о 136, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 115.

Гр. София, 15 Юний 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на първий Юний хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и Никола Сукнаровъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ члена Манолова гражданско дѣло No 350 по описа за 1889 год., на К. Помяновъ, повѣренникъ на Никола Димитровъ, отъ градъ София, съ Спасъ Коцевъ, отъ сжщий градъ, за 3877 лева и 79 ст. — Странитѣ присжтствуваxж. —

Обстоятелствата сж тѣзи: Съ прошение отъ 22 Августъ 1883 год. до Софийский Окржженъ Сждъ Никола Димитровъ, изъ гр. София, прѣдявилъ искъ срѣщу Спасъ Коцевъ, отъ сжщий градъ, като поржчитель на Ахмедъ Хаджи Асановъ, за 3877 лева и 79 стотинки, произходящи отъ вреди, загуби и други разноски причинени отъ Ахмедъ Хаджи Асановъ чрезъ неправилна продажба на недвижимъ имотъ. По молба на Спасъ

Коцевъ е билъ призованъ въ качество на трето лице по това дѣло и Ахмедъ Хаджи Асановъ, вмѣсто когото се явилъ повѣреннпка му Никола Вардевъ. Софийский Окр. Сждъ, като изслушалъ по дѣлото обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 29 Януарий 1885 година № 19 осждилъ Спасъ Коцевъ поржчитель на Ахмедъ Хаджи Асановъ да заплати на Никола Димитровъ 1479 лева и 79 стотинки, а останалата часть на искътъ отхвърлилъ, като недоказана. Привлеченото отъ отвѣтника трето лице освободилъ отъ всѣкаква отговорность предъ истеца. По въззивна жалба на Никола Димитровъ, който обжаловалъ отъ части рѣшението на Окржжния Сждъ, както и по въззивна жалба на Д. Грековъ, повѣренникъ на Спасъ Коцевъ, това дѣло е разглѣдано и отъ Софийский Аппелативенъ Сждъ, който съ рѣшението си отъ 28 Февруарий 1886 година № 25 измѣнилъ рѣшението на Софийский Окр. Сждъ, като осждилъ Спасъ Коцевъ, поржчитель на Ахмедъ Хаджи Асановъ да заплати на Никола Димитровъ 1557 лева и 36 стотинки въ злато — тригодишна законна лихва отъ сумматa 210 полимперияла, които Никола Димитровъ билъ далъ на Ахмедъ Хаджи Асановъ за покупка на недвижими имоти, а другата часть отъ искътъ на Никола Димитровъ отхвьрлилъ като неоснователна. По кассационна жалба на Д. Грековъ, повѣренникъ на Спасъ Коцевъ това дѣло е разглѣдано и отъ Върховний Кассационенъ Сждъ, който съ рѣшението си отъ 8 Октомврий 1887 год. № 174, като призналъ, че по това дѣло е нарушенъ чл. 612 отъ Граждански Оттомнски Законъ, отмѣнилъ казаното рѣшение на Софийский Аппелативенъ Сждъ и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ испратилъ въ сжщий Аппелативенъ Сждъ. Софийский Аппелативенъ Сждъ, като разглѣдалъ изново това дѣло и изслушалъ по него обясненията на явившитѣ се повѣренници отъ двѣтѣ страни, съ рѣшението си отъ 21 Септемврий 1888 година № 278 отмѣнилъ рѣшението на Софийский Окр. Сждъ, отъ 29 Януарий 1885 год. № 19 и отхвьрлилъ искътъ на Никола Димитровъ,

като неоснователенъ; осъдилъ същий Никола Димитровъ да заплати на Спасъ Коцевъ 366 лева съдебни и за водение на дѣлото разноски въ двѣтѣ инстанции и въ полза на хазната 64 лева и 74 стотинки за съдебно мито и неплатени призовки въ двѣтѣ инстанции. Срѣщу това рѣшение на Апелативний Съдъ К. Помяновъ, който нарича себе си повѣренникъ на Никола Димитровъ, подалъ кассационна жалба, безъ да е представилъ за това пълномощие или довѣренность отъ Никола Димитровъ. —

Върховний Кассационенъ Съдъ, преди доклада на дѣлото, като изслуша по въпроса за пълномощието, обясненията на явивший К. Помяновъ, като повѣренникъ на Никола Димитровъ и заключението на Прокурора безъ да разглѣда кассационната жалба по същество, взе въ съображение: По смисъльтъ на ст. 237 п. 4 отъ Врѣменнитѣ Съдебни Правила, независимо отъ отводитѣ, които стават отъ страна на съдящитѣся, Съдътъ е длъженъ да неприема дѣлото подъ разглѣждането, кога се покаже, че повѣренникътъ нѣма право да се явява предъ Съдътъ за да върши работата на другего. Това общо правило е задължително не само за съдилищата, които разглѣждатъ дѣлото по същество, нъ и за Върховний Кассационенъ Съдъ (ст. 20 отъ Учреждението на Върховний Съдъ). Отъ производството на дѣлото ся вижда, че К. Помяновъ, както предъ Окржжний Съдъ, тъй и при първото разглѣждание на дѣлото предъ Апелативний Съдъ е билъ само устно уполномощаванъ отъ Никола Димитровъ да пледира вмѣсто него по дѣлото. При повторното разглѣждание на дѣлото въ Софийский Апелативенъ Съдъ вмѣсто да ся яви Никола Димитровъ, който е билъ призованъ отъ Апелативний Съдъ съ призовка, отъ 29 Августъ 1888 год. No 1444 за 5 Октомврий, явилъ ся К. Помяновъ, когото Съда приелъ безъ да е билъ вече уполномощаванъ за повѣренникъ на Н. Димитровъ. — Отъ друга страна при издаването препись отъ рѣшението на Апелативний Съдъ отъ 21 Октомврий 1888 година No 278 на К. По-

мяновъ, по негова писмена молба, не се вижда да е представилъ нѣкое пълномощно за това отъ Никола Димитровъ, чрезъ което да му е предоставилъ право да получи преписъ отъ въпросното рѣшение, или пакъ да го обжалва по кассационенъ редъ предъ Върховний Кассационенъ Сѫдъ. Това като е тъй, то кассационната жалба подадена отъ К. Помяновъ, който нарича себе си повѣренникъ на Никола Димитровъ, безъ обаче да е билъ за това упълномощенъ отъ този послѣдний, неможе да се приеме въ този случай подъ никое разглѣждание по кассационенъ редъ. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на К. Помяновъ, повѣренникъ на Никола Димитровъ, срѣщу рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 21 Октомврий 1888 година №. 278, съ силата на ст. 20 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ и статия 237 п. 4 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, да се остави безъ послѣдствие, безъ да се разглѣжда по същество. —

Рѣшение, №. 116.

Гр. София, 19 Юний 1889 год.

Въ Името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на петий Юний хилядо осемстотинь осемдесеть и девата година въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ П. И. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Андрей Маноловъ гражданско дѣло Н-о 340 по описътъ за 1889 год., на Петра Стамова, отъ г. Лѣсковецъ, съ Мария Стамова, отъ сѫщи градъ, за бащино наслѣдство отъ движими и недвижими имущества. — Странитѣ неприсѫтствуваха.

Обстоятелствата сѫ тѣзи: Съ прошение отъ 30-й Априлий 1882 год. до Търновский Окр. Сѫдъ, Мария Стамова, изъ гр. Лѣсковецъ, Търновско Окржжие, ся потѫжила срѣщу сестра си Петра Стамова, изъ сѫщий градъ, че завладѣла всичкитѣ останали отъ покойнийтъ имъ баща движими и недвижими имущества (кѫща, ниви, лозе, храна, вино, коне, волове и други), оцѣнени за 3120 рубли, като молила да ся осѫди послѣднята да ѝ предаде половината отъ тѣзи имоти. Търновский Окр. Сѫдъ, като разглѣдалъ това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 6 Юлий 1883 год. Н-о 177 опредѣлилъ: „1) полскитѣ недвижими умущества останали отъ покойния Стамо — баща на Мария и Петра, да ся раздѣлатъ на тѣзи двѣтѣ по равно; 2) Отъ означената въ документа кѫща, която покойний Стамо продалъ на отвѣтницата Петра и съпругътъ ѝ Христо Николовъ, като задържалъ за себе си една стая съ хашево подъ нея, тѫзи стая съ това хашево тоже да се раздѣли межу Мария и Петра наравно; 3) а отъ движимитѣ имущества: земледѣлчески и лазарски снареди, вино, храни и пр., прицѣнени на 1270 сребърни рубли, слѣдъ като ся спаднатъ 90 тѣхъ рубли, дадени на Христо Николовъ за нива, остатъкътъ 1180 рубли сребърни да ся раздѣли на двѣ, като брои отвѣтницата Петра на истицата Мария 590 сребърни рубли, ако ся укаже невъзможность да ся раздѣлятъ въ натура спомѣнатитѣ движими имущества.“ По въззивна жалба на Петра Стамова, това дѣло е разглѣдано и отъ Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 5 Мартъ 1884 год. Н-о 19 подтвърдилъ напълно рѣшението на Търновский Окр. Сѫдъ. Неблагодарна и отъ това рѣшение на Аппелативний Сѫдъ, Петра Стамова чрезъ повѣренникътъ си Рефетъ Израилъ, подала кассационна жалба въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ, които съ рѣшението си отъ 14 Маий 1886 год. Н-о 87 като призналъ че по това дѣло Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ ст. 304 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, отмѣнилъ

казаннато рѣшение на Апелативний Сѫдъ и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, испратилъ въ сѫщий Сѫдъ. Руссенский Апелативенъ Сѫдъ, като разглѣдалъ изново това дѣло, изслушалъ по него обясненията на странитѣ, представлявани чрезъ повѣренници, и по молба на отвѣтната страна распиталъ свидѣтели чрезъ едного отъ членоветѣ на Търновский Окр. Сѫдъ, комуто било възложено да направи и огледъ, съ рѣшението си отъ 22 Декемврий 1888 год. Н-о 124, като взелъ предъ видъ: „1) искането си за половинъ отъ бащино наслѣдство предявено въ първостепения Сѫдъ, истцата опредѣля въ недвижими имущества състоящи отъ една кѫща въ гр. Лѣсковецъ, 18 парчета ниви, $1^1/_2$ дюлюма лозе, и въ движими имущества сѫстоящи въ нѣкои лозарски и домашни принадлежности, 2 коня, чифтъ волове, кола съ такъмитѣ, храна за 330 рубли сребърни, вино 250 ведра, казани, каци, 70 дъски и пр, оцѣнено всичко за 3120 рубли сребърни; 2) По спорътъ за кѫщата, съ исключение на частьта, която наслѣдодателя, баща на сѫдящите ся, оставилъ за свое ползуване до смьртьта, състояще отъ една одая съ хашово, тъй като въпроса е разрѣшенъ отъ първостепения Сѫдъ въ полза на отвѣтницата съгласно представения владѣтеленъ документъ (хюджетъ) и не билъ аппелиранъ, рѣшението е влезло въ законна сила; — колкото же до останалитѣ при отчуждението на кѫщата, въ владението на наслѣдодателя една одая съ хашево, то отъ съдьржанието на самия хюджетъ съ дата 6 Зилхидже 1286 год., върху който основава правото си за кѫщата отвѣтницата, ся вижда че наслѣдодателя изрично си запазилъ правото не само за ползуване, но и за собственность върху въпросната одая съ хашево; слѣдователно слѣдъ смьртьта му това имущество по право преминува на прямите негови наслѣдници, толкова повече че отвѣтницата както въ апелативната жалба, тъй и въ обясненията направени отъ повѣренницитѣ ѝ съ нищо недоказва домогванията си че споменатата одая съ хашево била съборена още при живота на

наслѣдодателя, тъй щото въ това отношение, правото на истицата за подѣла на останалата отъ баща ѝ въ ползуването на отвѣтницата, една одая съ хашево е несъмнѣнно и подлежи на удовлетворение; 3) Относително частьта отъ предявения искъ, кассателно нивитѣ и лозята, тъй като отъ протокола съ дата 27 Януарий 1888 година, съставенъ отъ члена на Търновския Окр. Сждъ, натоваренъ съ извършването оглѣдъ на мѣстото и распитване на нѣколко свидѣтели, ся установява че сама истицата заявила предъ речения членъ какъ си приела припадающия дѣлъ отъ бащинитѣ ниви и лозья и нѣмала никакви претенции отъ тѣзи имущества, — обстоятелство което не отрича и повѣренника на сѫщата истца въ обясненията си предъ сждътъ, — то претенциитѣ формулирани въ тѫзи точка на исковото прошение подлежатъ всѣ цѣло на отхвърление; 4) Що ся касае до претендиранитѣ отъ наслѣдство движими имущества, отвѣтницата въ първата инстанция като не е оспорвала нито тѣхното сѫществуване, нито тѣхната стойность, а истцата приела и положила за тѣхъ предложената ѝ рѣшителна клѣтва, въпросътъ за тѫзи часть отъ искътъ е разрѣшенъ окончателно, толкова повече че при първото разглѣждание на сѫщото дѣло въ втората инстанция, апелативний Сждъ е влезлъ въ разискването на този въпросъ и отхвърлилъ домогванията на отвѣтната страна, а и Върховний Кассационенъ Сждъ, съ рѣшението си отъ 14 Май 1886 год. Н-о 87 е призналь кассационото обжалване по него за неоснователно и не намѣрилъ никакви нарушения отъ сждилището по сѫщество на ст. ст. отъ закона относящи ся до клѣтвата, а слѣдователно и до самия въпросъ, който далъ поводъ да се предложи тази клѣтва на истцата;“ — измѣнилъ рѣшението на Търновский Окр. Сждъ отъ 6 Юний 1883 година Н-о 177 така: Осѫжда Петра Стамова да предаде на истицата: а) половината отъ останалата послѣ смъртьта на баща имъ въ послѣдство една одая съ хашово, които наслѣдодателя билъ задържалъ за своя лична облага при продажбата на

самата кѫща; б.) половината отъ движимитѣ имущества означени въ исковото прошение, състоящи отъ земледѣлчески и лозарски принадлѫжности, вино, храни и др., или тѣхната стойность (за частьта на истицата) рубли сребърни 590. Останалата часть отъ иска на Мария Стамова отхвьрлилъ, като неоснователенъ. Сѫдебнитѣ по дѣлото разноски вьзложилъ вьрху двѣтѣ страни. Срѣщу това рѣшение на Аппелативний Сѫдъ Петра Стамова подава кассационна жалба въ която посочва, че по това дѣло сѫ нарушени: 1) ст. ст. 134, 145, 206, 103 п 4, 266, 303 и 212 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото Руссенский Аппелат. Сѫдъ не допустналъ да ся препитатъ изново показанитѣ отъ нея свидѣтели, които щѣли да покажатъ, че наслѣдодателя не е иналъ подобни движими имущества, каквито истицата описала въ исковото си прошение и че той ѝ билъ далъ при оженването спрямо частьта ѝ отъ наслѣдството десятъ хиляди гроша, които трѣбвало да ся прехванатъ, и защото не поискалъ отъ истицата да покаже количеството на разнитѣ искани отъ нея движими имоти (жито, ичимикъ, мисиръ, бакъръ и пр.), нито назначилъ вѣщи люди за опредѣление на тѣхната стойность; 2) ст. ст. 292, 293, 189, 190, 193 и 237 п. п. 3 и 4 отъ Врем. Сѫд. Правила, защото Аппелативний Сѫдъ не ѝ допустналъ да оспорява сѫществуването на исканитѣ отъ истицата движими имоти, като счелъ че тя (кассаторката) ѝ е предложила рѣшителна клѣтва, която въ сѫщность била предложена отъ повѣренникътъ ѝ, който не билъ за това опълномощенъ. —

Вьрховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло взе въ съображени: 1) Оплакването на кассаторката за нарушението по това дѣло на ст. ст. 134, 145, 206, 103 п. 4, 266. 303 и 212 отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила съ това, че Аппелативний Сѫдъ не допустналъ да ся препитатъ изново свидѣтелитѣ които щѣли да покажатъ че наслѣдодателя не е иналъ подобни движими имуще-

ства, каквито истицата описала въ исковото си прошение и че той ѝ далъ при оженването спрямо наслѣдственната ѝ часть десетъ хиляди гроша, които трѣбвало да ся прехванатъ и че сѫда не по искалъ отъ истицата да покаже количеството на разнитѣ искани отъ нея движими имоти, нито пъкъ назначилъ вѣщи люди за опредѣление на тѣхната стойность, не може да ся признае за основателно, защото отъ второстепенното преизводство на дѣлото не само че не ся вижда да е повдиганъ отъ страна на кассаторката въпросъ за препитване изново на свидѣтели, но нито и дума е могло да става за това, тъй като отъ протокола на сѫдебното засѣдание, държано по това дѣло на 27 Ноември 1886 год. става явно, че распитването на свидѣтели чрезъ едного отъ члѣноветѣ на Окржжний Сѫдъ е било допустнато отъ Аппелативний Сѫдъ по друго обстоятелство, т. е. че е станало подѣлба отъ ниви и лозя и че истицата си била получила припадающийтъ ѝ ся отъ тѣхъ дѣлъ, а никакъ не и за движимитѣ имущества, относително които аппелативний Сѫдъ, като взелъ предъ видъ че въпросътъ за тѣхъ е разрѣшенъ съ полаганието рѣшителната клѣтва отъ страната на истицата, не е намѣрилъ за нуждно да ся распитватъ свидѣтели. Отъ друга страна отъ четвъртото съображение на рѣшението ся вижда, че Аппелативний Сѫдъ, като взелъ предъ видъ, че кассаторката не е оспорвала сѫществуването и стойностьта на въпроснитѣ движими имоти, не счелъ за нуждно да иска отъ истицата да покаже количеството на въпроснитѣ движими имущества, което тя била опредѣлила въ исковото си прошение, нито пъкъ да назначава вѣщи люди за опредѣлението на тѣхната стойность, — нѣщо, което напълно е зависѣло отъ усмотрението на сѫдътъ, който разглѣжда дѣлото по сѫщество, безъ да подлѣжи това негово заключение на нѣкой контроль по кассационенъ редъ; 2) Така сѫщо и второто оплакване на кассаторката за нарушението по това дѣло на ст. ст. 292, 293, 189, 190, 193, 237 п. п. 3 и 4 отъ Врем. Сѫдбени Пра-

кила съ това, ча Апелативний Сѫдъ не ѝ допустналъ да оспорява сѫществуването на исканитѣ отъ истицата движими имоти, като счелъ че тя (кассаторката) ѝ е предложила рѣшителна клѣтва, която въ сѫщность била предложена отъ повѣренникътъ ѝ, който не билъ за това опълномощенъ, не е основателно, защото по въпросътъ за предложената на истицата рѣшителна клѣтва Върховний Кассационенъ Сѫдъ, както ся вижда отъ изведената му по това дѣло рѣшение на 14 Май 1886 година подъ Н-о 87, единъ нѫть вече ся е произнесълъ, като е намѣрилъ оплакването по този поводъ на кассаторката за неосновательно.

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Петра Стамова срѣщу рѣшението на Руссенский Апелативенъ Сѫдъ, отъ 22 Декемврий 1888 год. Н-о 124, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 117.

Гр. София, 19 Юний 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо гражданско отдѣление, на петий Юний хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощн. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Председательтъ гражданско дѣло No 91 по описътъ за 1889 год., на Д. Грековъ, повѣренникъ на Д. Великсинъ, отъ г. София, съ Н. С. Ковачевъ, отъ гр. Виена, Австрия, за правото на собственность върху едно мѣсто отъ 700 квадратни метра. — Странитѣ присѫтствоваха:

Д. Грековъ и Г. Орошаковъ повѣренници на Д. Великсинъ и К. Помяновъ, повѣренникъ на Н. С. Ковачевъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 25 Априлий 1886 година Д. Грековъ, повѣренникъ на Д. Великсинъ, житель Софийский, подалъ въ Софийский Окр. Сждъ прошение, въ което казва, че съ рѣшение на Софийский Градский Мировий Сждия отъ 3 Февруарй 1881 година било припознато правото на довѣрителя му да купи съ предпочтение по право на съсѣдство едно праздно мѣсто около хилядо метра, което било принадлѣжало на бивший Софийский житель Сюлеймань Якубовъ, и за което стойностьта той билъ заплатилъ подиръ издаванието на това рѣшение, и съ това собственностьта на мѣстото преминала върху му. Нъ Никола С. Ковачевъ живущъ въ Виена (Австрия) завладѣлъ 700 мѣтра отъ това мѣсто. За това на основание на припознатото въ полза на довѣрителя му право на съсѣдство и на исплащанието отъ него цѣната, за която е продадено мѣстото моли Сждътъ да повика Никола С. Ковачева чрезъ повѣренника му К. Помяновъ и да го осжди да предаде на довѣрителя му спорното мѣсто и да му заплати сждебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. За доказателство приложилъ прѣписъ отъ горѣпоменжтото рѣшение на Софийский Град. Мировий Сждия отъ 3 Февруарий 1881 г. No 47, съ което е постановено: а) че съсѣдственното право, правото на предпочитание върху находящето се въ г. София праздно мѣсто състояще отъ около хилядо четвъртити метра между двороветѣ на Великсина и Прайсеръ, което мѣсто е притежание на бивший Соф. житель Сюлеймань Якубовъ, принадлѣжи на Димитръ Великсинъ, б) че пълномощникътъ на Сюлеиманъ Якубовъ —Сюлейманъ Тахировъ или който и да би билъ другъ пълномощникъ или самий стопанинъ не трѣбва да продаватъ това мѣсто другиму освѣнъ на Димитра Великсина и то за двадесеть полуимперяла, които пари Димитръ Великсинъ незабавно трѣбва да заплати на това лице, което даде исповедьта (такрирь) предъ Окр.

Сѫдъ за продажбата на това мѣсто, в.) че сталата продажба между Сюлейманъ Тахировъ и Тодоръ Икономовъ се уничтожава, първий трѣбва незабавно да повърне на вторий 20 полуимперяла. — Соф. Окр. Сѫдъ пристѫпилъ да глѣда това дѣло на 21 Юлия 1886 г., когато преди доклада на дѣлото повѣренника на отвѣтника заявилъ, че довѣрителя му е купилъ въпросното мѣсто отъ Софийский житель П. М. Петровъ, за това молилъ да се повика послѣднийтъ да отговаря като трето лице, за което подалъ писменна молба и представилъ единъ прѣписъ отъ крѣпостенъ актъ No 601 отъ 25 Августъ 1884 година. —Сѫдътъ отложилъ разглѣжданието на дѣлото за новъ срокъ, за да се призове П. М. Петровъ като трето лице. — Отъ представенний актъ No 601 се види, че на 25 Августъ 1884 г. се явили предъ Нотариуса при Соф. Окр. Сѫдъ Пенчо М. Петровъ и Никола С. Ковачевъ, които заявили, че свързватъ между си договоръ за купуване-продаване едно праздно мѣсто, за което П. М. Петровъ представилъ единъ актъ издаденъ отъ нотариалната частъ при Софийский Окр. Сѫдъ на 22 Декември 1883 г. No 834 и едно свидѣтелство издадено отъ Софийското Градско Общинско Управлениена 17 Августъ 1884 г. No 2880, отъ които се виждало, че той (Петровъ) е притѣжатель на едно мѣсто находящо се въ г. София въ махала „Рилска“ съ пространство 700 □ метра между съсѣди: пѫть, Прайзеръ, Никола Ганчевъ и Градско мѣсто, което билъ купилъ отъ Сюлейманъ Тахировъ, и обявилъ, че го продалъ на Никола С. Ковачевъ за 11500 лева, които приелъ напълно отъ послѣднитѣ. Софийский Окр. Сѫдъ глѣдалъ дѣлото на 6 Октомврия 1886 г., когато повѣренника на истеца за доказателство, че спорното мѣсто е собственность на довѣрителя му, освѣнъ горѣприведеното рѣшение на Соф. Град. Мировий Сѫдия отъ 3 Февруарий 1881 год. № 47, представилъ: 1) една квитанция № 289 отъ 22 Юний 1881 год. чрезъ която подписанний Градский Мир. Сѫдия Г. Мартиновъ удостовѣрява, че приелъ отъ бивший Мировий Сѫдия

Карапетрова 20 полимпиряла оставени нему отъ Димитръ Великсинъ по дѣлото му съ Сулейманъ Тахировъ за едно мѣсто, отъ която сумма 10 пола били оставени частно, а другитѣ 10 били пратени съ писмо, 2) прѣписъ отъ испълнителенъ листъ No 279 отъ 21 Юния 1881 г. по рѣшението на Софийский Град. Мир. Сждия отъ 3 Февруарий 1881 г. No 47 даденъ на Димитръ Великсинъ, 3) преписъ отъ призовка No 70 отъ 8 Маий 1882 г., съ която се приглася Сюлюманъ Тахировъ на основание испълнителнийтъ листъ No 279 да предаде на Д. Великсинъ предвиденото въ помянжтий листъ мѣсто, 4) прѣписъ отъ едно рѣшение на Софийский Окр. Сждъ отъ 3 Февруарий 1883 г. No 10, съ което се признава за недѣйствителна продажбата на едно праздно мѣсто, находяще се въ гр. София, станала между Сюлейманъ Тахировъ и Поручика Ю. Катковский, и се осжжда пьрвий да повьрне на послѣдний 30 пола заедно съ лихвата имъ, 5) прѣписъ отъ едно рѣшение на Соф. Аппелативенъ Сждъ отъ 1 Августъ 1883 г. No 115, съ което се измѣнява отчасти рѣшението на Соф. Окр. Сждъ отъ 3 Февруарий 1883 г. No 10 като се осжжда Сюлейманъ Тахировъ да брой на Поручика Катковский двойно 30 пола всичко 60 пола и лихвитѣ на 30 пола за извѣстно врѣме, 6) едно заявление отъ Димитрий Великсина чрѣзъ Нотариуса при Соф. Окр. Сждъ отъ 12 Августъ 1885 г., съ което заявява на Никола С. Ковачева да не загражда спорното мѣсто и го прави отговоренъ за врѣдитѣ и загубитѣ му отъ това. — Повѣренника на отвѣтника възразилъ, че довѣрителя му е купилъ отъ П. М. Петрова, а Петровъ отъ Сюлейманъ Тахировъ праздното мѣсто означено въ актътъ № 601 и въ акта отъ 22й Декемврий 1883 г., а за по напрѣднатa продажба на сжщото мѣсто между Сюлейманъ Тахировъ и Тодора Икономовъ казалъ, че рѣшението на Соф. Град. Миров. Сждия No 47 отъ 3-й Февруарий 1881 г. ж сматряла като недѣйствтелна, затова сжсѣдственното право не могло да се наруши и сжществувало само запрещение да не продава Тахировъ спорното мѣсто, което било противъ нашитѣ закони, и само по-

дирь продаването произлизало правото за предпочитание по съсѣдство. При това повѣренника на отвѣтника мѣжду друго добивалъ, че когато Сулейманъ Тахировъ продалъ на Т. М. Петрова мѣстото една улица отъ 15 — 20 метра раздѣляла Д. Великсина отъ него отъ 1882 г. и правото му на съсѣдство вече не съществувало. — Повѣренника на истеца отъ своя стьрна между друго, добавилъ. че представенний отъ противната страна актъ не билъ подписанъ отъ Нотариуса въ регистра. — Сѫдътъ отложилъ дѣлото, като назначилъ едного отъ членоветѣ си да провѣри това обстоятелство въ нотариалнийтъ регистръ за 1884 г. което съ протоколъ отъ 5 Януарий 1887 год. констатира,че въ книгата носяще название: „Актова книга за актоветѣ по недвижими имущества за презъ 1884 г.“ подписьтъ на Нотариуса при Софийский Окр. Сѫдъ възъ актътъ на Н. С. Ковачевъ отъ 25 Августъ 1884 год. Н-о 101 не фигурира. — Соф. Окр. Сѫдъ разглѣдалъ дѣлото на 5 Марта 1887 г. и съ рѣшението си отъ 19 Мартъ с. г. Н-о 64 призналъ искътъ на Д. Грековъ повѣренникъ на Д. Великсинъ за основенъ. и осѫдилъ Н. С. Ковачевъ да отстѫпи на помѣнѫтий Великсина едно праздно мѣсто находяще се въ гр. София улица Рилска съ пространство 700□ метра между съсѣди: отъ двѣ страни пѫть, Никола Ганчевъ, Ернесть Прайсеръ, и да му заплати 738 лева сѫдебни и по водение дѣлото разноски. — Срѣщу това рѣшение К. Помяновъ повѣренникъ на Н. С. Ковачевъ подалъ въззивна жалба въ Соф. Апелативенъ Сѫдъ, който разглѣдалъ дѣлото на 19 Декемврий 1887 г. и съ рѣшението си отъ 4 Януарий 1888 г. Н-о 254 като взелъ предъ видъ: Отъ представенното отъ истеца рѣшение на Соф. Град. Мир. Сѫдия съ дата 3 Февруарий 1881 г. Н-о 47 се установява фактътъ че на истеца Д. Великсинъ е било припознато право на предпочитание върху едно праздно мѣсто въ което влиза и спорното мѣсто и че на Сюлеманъ Тахирова, като пълномощникъ на. притежателя на въпросното мѣсто Сюлеманъ Якубовъ, тъй сѫщо и на кой и да е стопанинъ било възбране-

но да продавать това мѣсто другиму, освѣнъ Великсину, — а при това сталата между рѣченний Сюлейманъ Тахировъ и Т. Икономовъ продажба за сѫщото мѣсто се уничтожила. Обаче този фактъ не може да има никакви правовалидни послѣдствия, защото 1) помянѫтото рѣшение (на Мировий Сѫдия) като издадено въ врѣме, когато устава за Гражданското Сѫдопроизводство на Мировитѣ Сѫдий не е билъ още измѣненъ, не може да се счита за компетентно за постановяване право на предпочитание върху недвижими имущества (чл. 3 буква *а* отъ Мировото Гражданско Сѫдопроизводство по старата му редакция); 2) независимо отъ горнето уничтожающе силата на истцовия основенъ документъ обстоятелство, казанното рѣшение неможе да послужи за подкрѣпление на претенциитѣ на истеца, защото не сѫ испълнени законнитѣ предписания, точното съблюдение на които се изисква щото на основание признатото право на предпочитание да се придобие право на собственность, а именно, понеже: „имеющитѣ правото за предпочитание става стопанинъ на стѣжанието, слѣдъ като го *приеме*“ (чл. 1036 отъ Оттоманский Граждански Законъ), то истеца трѣбваше да докаже: че му е било *предадено* спорното мѣсто. Обаче истеца не само че съ нищо не доказва този сѫществень фактъ, но не даже показалъ такива дѣйствия (като напр. заграждание, стѫпване, посочване съ знакъ и т. н.) отъ които основателно и по право би могло да се заключи намѣрението му да се располага съ спорниятъ имотъ като стопанинъ. Отсѫтствието на подобни дѣйствия показва и протестътъ му подаденъ на Нотариуса едвамъ презъ 1885 год. и то слѣдъ като спорното мѣсто се било заграждавано вече отъ трети или четвърти купувачъ на спорното мѣсто, — значи истеца до този моментъ никакъвъ знакъ не е турилъ възъ претендираното отъ него мѣсто; нито пакъ се е постаралъ да реализира правото си за предпочитание по начинътъ, изрично предписанъ въ чл. 1021 отъ Оттоманский Граждански Законъ (сключвание договоръ за продажба). Нъ че и

независимо отъ послѣдното предписание безъ *предаването* на обьектътъ неможе да се придобие (traditio) правособственността, това правило е установено не само отъ юридическата наука (20, Cod 2. 3—S 21, 47 D. d. r. v.), нъ и отъ всичкитѣ цивилизовани законодателства (н. пр. § 312 отъ Австр. Гражд. Кодексъ, § § 196—198 отъ Саксонския Гражд. Кодексъ; §. § 1602—1607 отъ Фр. code civil) правило, което неможе да се игнорира безъ да се изопачатъ и развалятъ основитѣ на вѣщественното право (jus in re); 3) понеже ст. 1037 отъ Оттоманский Гражд. Законъ изрично постановява че: „земането на нѣкое стѣжание по силата на правото за предпочитание *равносилствува съ купуването му* изначало“ — то истеца не само по законъ, нъ и съгласно съ самото Мирово рѣшение, на което се основава (пунктъ *б*), освѣнъ изложенитѣ по-горѣ условия трѣбваше да докаже още, че е *заплатилъ стойността* на спорното мѣсто, било на Сюлейманъ Якубовъ или пълномощникътъ му Сюлейманъ Тахировъ, било за третия стопанинъ; или да докаже, че тѣзи лица му дадоха срокъ за исплащание (чл. чл. 313, 314 и 369 отъ Оттоманский Граждански Законъ). Обаче истеце не е доказалъ, че се е съобразилъ съ горнитѣ условия, а пакъ представената отъ него квитанция (листъ 28 отъ първостепенното производство) неможе да се приеме за доказателство въ това отношение, тъй като съ нищо не се доказва, че 20-тѣхъ полуимпиряла, за които удостовѣрява казанната квитанция, че сж броени отъ истеца на Мировийтъ Сждия Карапетрова, да ги е получилъ Сюлейманъ Якубовъ, Сюлеиманъ Тахировъ, или же третий стопанинъ, а пакъ плащанието на горнята сумма на Мировий Сждия не може да равносилствува съ внасянието на паритѣ на лицето, което е властно да ги приеме, въ настоящий случай толковъ по-малко, защото паритѣ не сж броени на Мировий Сждия официално, т. е. на основание нѣкое опредѣление или друго сждебно постановление, а, както се казва изрично въ нея квитанция, *частно* и съ *писмо*. Сщо така и обстоятелството, че по въпрос-

ното рѣшение на Мировий Сѫдия е билъ издаденъ испълнителенъ листъ, а за послѣдниятъ призовка отъ страна на Сѫдебния Приставъ (листове 29 и 39 отъ първостепенното производство) не може да подкрѣпи претенциитѣ на истеца, тъй като нѣма никакви слѣди по дѣлото какво е станало слѣдъ издаването на горната призовка, именно нѣма представено доказателство: да-ли е введенъ истеца Д. Великсинъ въ владѣнието на спорното праздно мѣсто, т. е. да-ли то му е предадено или не, — обстоятелство, което, както е изложено по-горѣ, е сѫществено и небходимо за доказване правото на собственость и което истеца нето се опиталъ да докаже, при всичко, че еималъ достатъчно време и възможность да се снабди съ доказателства, ако има такива. Не по малко безъ значение по рѣшаване на настоящето дѣло сѫ и представеннитѣ отъ истеца двѣ рѣшения (листове 30 и 32 отъ първостепенното производство) и двѣ квитанции (листъ 36), тъй като помянѫтитѣ рѣшения се отнасятъ до лица, стоящи вънъ отъ частоящий процессъ и не съдържватъ никакво ново доказателство въ полза на истеца, — а двѣтѣ квитанции като издадени за удостовѣрение, че истеца е заплатилъ бериитѣ, слѣдуеми за двата преписа на горѣпомянѫтитѣ рѣшения, съвсемъ безцѣлно сѫ приложени къмъ производството на настоящето дѣло; отъ всичко горѣизложенно става явно, че истеца Д. Великсинъ никоги не е придобилъ правото на собственность върху спорното мѣсто и че слѣдователно продажбата, станала между П. М. Петрова и отвѣтника Н. С. Ковачова на основание на която е издаденъ представениятъ отъ послѣдниятъ крѣпостенъ актъ, е станала съвършенно правилно и безъ нарушение правата на Великсина, толкова повече, защото, както се удостовѣрява отъ самиятъ крѣпостенъ актъ (листъ 11 отъ първостепенното производство) Нотариуса при извършването на актътъ се е съобразилъ напълно съ предписанията на сѫществувавшитѣ него врѣме (25 Августъ 1884 г.) правила, а именно съ ст. 528 отъ Вр. Сѫд. Правила, тъй щото за срав-

нение този документъ съ представеното отъ истеца рѣшение на Мировий Сѫдия за предпочитание, не може и дума да стане, тъй като послѣдното е дало на истеца само право на предпочитание, което само по себе и безъ послѣдствията, указани въ чл. чл. 1021, 1036 и 1037 отъ Отоманский Гражд. Законъ нѣма никакво актуално или реално значение, когато представеният отъ отвѣтника крѣпостенъ актъ ipso jure дава правото на собственность, тъй като вржчването и приемането на крѣпостният актъ равносилствува съ фактическото предаване и приемане на недвижимото имущество. Възражението же на истеца, че акта не билъ подписанъ отъ Нотариуса, не може да умаловажи значението на този документъ, тъй като фактътъ че крѣпостният актъ е извършенъ правилно и съгласно съ законътъ, е неоспоримъ, а че случайно не се подписа отъ небрежният Нотариусъ Вълчановъ, то неможе да послужи въ врѣда на частнитѣ лица, а наймалко като домогване въ полза на истцовитѣ претенции. — Отъ всичкитѣ горѣизложени съображения слѣдва, че искътъ на истеца не може да се уважи и заради това като загубивший процесътъ стърна той трѣбва съгласно съ ст. ст. 306 и 972 отъ Вр. Сѫд. Правила да заплати на отвѣтникътъ Н. С. Ковачевъ указанитѣ въ диспозитивътъ на настоящето рѣшение съ една обща сумма сѫдебни и по водение на дѣлото разноски за двѣтѣ инстанции, отъ които: 239 лева сѫ сѫдебни (за сѫдебно мито и гербови марки), а 1000 лева за водение на дѣлото въ двѣтѣ инстанции"; — отмѣнилъ рѣшението на Соф. Окр. Сѫдъ отъ 19 Марта 1887 год. Н-о 64 и отхвърлилъ искътъ на Д. Великсинъ като неоснователенъ. — Недоволенъ отъ рѣшението на Соф. Аппел. Сѫдъ Д. Грековъ, повѣренникъ на Д. Великсина подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която както и при устнитѣ си обяснения се оплаква, че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сѫдъ нарушилъ: 1) ст. ст. 321, 322 и 323 отъ Вр. Сѫд. Правила, защото отказалъ да признае силата на едно рѣшение влѣзло въ законна сила, кое-

то немогло да бѫде отмѣнено въ случаитѣ и по начинътъ показани въ закона; 2) чл. 262 отъ Отоман. Гражд. Законъ и криво истълкувалъ чл. 1036 отъ сѫщий законъ, защото приелъ, че правособственността немогла да се придобие освѣнъ чрезъ предаването, което за спорното мѣсто въ настоящий случай не било станало нито доброволно, нито по сѫдебенъ начинъ; 3) чл. чл. 1037, 313, 314 и 369 отъ Оттоман. Гражд. Законъ като ги неправилно истълкувалъ относително до исплащанието цѣната на мѣстото, върху което правото за предпочитание било припознато въ полза на довѣрителя му; 4) Членове 41 отъ Допълнението къмъ ст. 531 отъ Врем. Сѫд. Правила и чл. 71 отъ Закона за Нотариуситѣ, защото крѣпостнийтъ актъ, представенъ отъ противната страна за спорното мѣсто, не е билъ подписанъ отъ извършавшето го длъжностно лице; 5) ст. 972 отъ Вр. Сѫд. Правила, защото осѫдилъ довѣрителя му да върне на противната страна заплатенитѣ вече отъ него сѫдебни разноски въ първата инстанция. —.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣренницитѣ на странитѣ и заключението на Прокурора, за разрѣшение дѣлото, взе въ съображение: 1-о) Въ врѣмето, когато Соф. Град. Мировий Сѫдия е разглѣдалъ и разрѣшилъ съ рѣшението си отъ 3 Февруарий 1881 год. No 47 искътъ на Д. Великсина срѣщу Сулейманъ Тахирова, повѣренникъ на Сюлеймана Якубова за спорното мѣсто, Мировитѣ Сѫдии не сѫ били упълномощени отъ Закона да разглѣдватъ и разрѣшаватъ искове за право на собственность или за право на владѣние недвижимъ имотъ, а слѣдователно и за правото на предпочитание по съсѣдство върху такъвъ имотъ (чл. 3 бук. *а* отъ Гражд. Мир. Сѫдопроизводство отъ 1880 год. неизмѣненъ). Затова ако въ онова врѣме Мировий Сѫдия би приелъ да разглѣда и разрѣши искъ за правото на собственность върху недвижимъ имотъ, за правото на владѣние, или за правото на предпочитание по съсѣдство върху подобенъ имотъ, такова едно рѣшение ма-

каръ и не аппелирано и по форма влѣзло въ законна сила неможе да ограничи властьта на компетентнийтъ Окржженъ Сждъ и да го задължава да не приема подъ разглѣждание сжщийтъ искъ за сжщийтъ предмѣтъ. Това значи че такова рѣшение неможе да служи за основа на компетентнийтъ Окр. Сждъ да брои разрѣшената съ туй рѣшение препирня за дѣло рѣшено (res judicata) и по силата на ст. 323 отъ Вр. Сжд. Правила обязателно за него, защото Сждията, който го е постановилъ е билъ абсолютно некомпетентенъ да разрѣшава подобни препирни. Водимъ отъ подобно съображение Соф. Аппелат. Сждъ съ потжженото си рѣшение (вторий мотивъ първа алинея) не е можелъ да признае че представеното отъ кассатора рѣшение на Соф. Град. Мировий Сждия отъ 3 Февруарий 1881 г. No 47 може да има правовалидни послѣдствия. Нъ независимо отъ това, законната сила на сждебнитѣ рѣшения се простира само на сждящитѣ ся страни, нъ никакъ не и на лица, които не сж участвували въ това дѣло, по което е то постановено (ст. 324 отъ Вр. Сжд. Правила измѣнение по закона отъ 1887 год.). Това правило има въ настоящий случай примѣнение въ туй отношение, че тъй като, както се разясни вече по-горѣ, рѣшението на Соф. Град. Мировий Сждия отъ 3 Февруарий 1881 г. не могло да прекрати възможностьта за самийтъ първоначаленъ собственникъ на спорното мѣсто да иска защита на правото си на собственность върху туй мѣсто предъ надлѣжнийтъ Окр. Сждъ въпрѣки сжществуването на това рѣшение, толковъ повече има законно основание за послѣдующитѣ купуваче и владѣлци на мѣстото по установенний отъ закона рѣдъ да оспоряватъ силата на казанното рѣшение и да защищаватъ придобитото си право върху мѣстото. За сичко това оплакването на кассатора, че Соф. Аппелат. Сждъ е нарушилъ статий 321, 322 и 323 отъ Вр. Сжд. Правила, защото отказалъ да признае силата на рѣшението на Софийский Град. Миров. Сждия отъ 3 Февруарий 1881 год. No 47, влѣзло въ законна сила, което немогло да бжде

отмѣнено освѣнъ въ случаитѣ и по начинътъ доказанъ въ закона — е неоснователно; 2) Отъ друга страна, макаръ представеното отъ кассатора рѣшение на Соф. Град. Мировий Сждия и да нѣма тая законна сила, която той му отдава, то неможе да бжде противопоставено срѣщу трети лица и по тая причина, че не е било испълнено, т. е. правото, което то дава на кассатора, не е било осжщественно съгласно съ членове 1026 и 1036 отъ Османский Граждански Законъ, както се удостовѣрява това отъ обстоятелствата на дѣлото и отъ обясненията на самий кассаторъ предъ Сждътъ по сжщество. Слѣдователно, претендираното отъ кассатора право на собственность върху спорното мѣсто на основание на казанното рѣшение се являва съвършенно безосновно, защото това мѣсто нему не е било предадено нито отъ притѣжателя доброволно нито по сждебенъ редъ. Затова Соф. Аппелат. Сждъ съвършенно правилно и съгласно съ закона е разсждилъ че едно отъ необходимитѣ условия за придобиване право на собственность е предаванието на обектътъ на това право. Отъ казанното слѣдва, че и оплакванието на кассатора за нарушение чл. 262 и криво истълкувание на чл. 1036 отъ Османский Граждански Законъ е неоснователно; 3) Сжщо така не е основателно и третото оплакване на кассатора за неправилно истълкувание чл. чл. 1037, 313, 314 и 369 отъ Османскитѣ Гражд. Закони относително исплащанието цѣната на мѣстото върху което правото за предпочитание е било припознато въ полза на довѣрителя му, защото Сждътъ по сжщество констатира това имеюще значение за правилното разрѣшение на дѣлото, обстоятелство, че внасянието отъ кассатора на Соф. Град. Мир. Сждия двадесетьтѣ полимерияла за мѣстото не е направено съгласно съ требованията на закона, което се удостовѣрява отъ представената отъ кассатора квитанция; 4) Не е основателно и оплакванието на кассатора за нарушение чл. чл. 41 отъ Допълнението къмъ ст. 531 отъ Вр. Сжд. Правила и 71 отъ Закона за Нотариуситѣ, че представений отъ отвѣтника крѣ-

постенъ актъ за спорното мѣсто не билъ подписанъ отъ извършившето го длъжностно лице, защото това обстоятелство е едно опущение станало отъ невнимание или немарение на длъжностното лице, както е констатирано това отъ Сждътъ по същество и неможе да е причина за да се признае за недѣйствително констатиранието чрезъ казанний актъ купуване-продаване на спорното мѣсто, нито пакъ подкрѣпя нѣкакъ искътъ на кассатора за припознание въ негова полза правото на собственность върху туй мѣсто; 5) Така сжщо се являва неоснователно и оплакванието на кассатора за нарушение ст. 972 отъ Вр. Сжд. Правила, защото осждилъ довѣрителя му да върне на противната страна заплатенитѣ вече отъ него сждебни разноски въ първата инстанция, тъй като отъ послѣдното съображение на потжженното рѣшение се види, че аппелативний Сждъ е осждилъ довѣрителя на кассатора да плати само 239 лева сждебни разноски, която сумма, както се види отъ производството на втората инстанция, съотвѣтствува на сждебнитѣ разноски само за тая инстанция, която, като Сждъ по същество, е опредѣлила суммата на тия разноски. —

На основание на горѣизложенното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Д. Грековъ, повѣренникъ на Д. Великсинъ, срѣщу рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сждъ отъ 4 Януарий 1888 год. Н-о 254, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 118.

Гр. София, 19 Юний 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на петий

Юний хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Прѣдсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Манолонъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ Гражданско дѣло Н-о 68 по описътъ за 1889 г., на Димитръ Петровъ, житель отъ село Мурсалево, Дупничка Околия, съ Михаилъ Стефановъ, отъ село Пастухъ, сѫщата околия, за 12 парчета ниви и 3 парчета ливади. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствуваха: Димитръ П. Георгиевъ, повѣренникъ на Михаилъ Стефановъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Димитръ П. Георгиевъ, повѣренникъ на Михаила Стефановъ отъ с. Пастухъ, съ прошение отъ 25 Априлий 1887 год., заявилъ искъ предъ Дубничкий Мировий Сѫдия срѣщу Димитръ Петровъ и Иванъ Дешовъ отъ село Мурсалево, за да отстѫпятъ на довѣрителя му останалитѣ недвижими имоти отъ покойната му сестра — Яна Стефанова, която се поминала преди три години и слѣдъ смъртьта си оставила него единствененъ свой наслѣдникъ. Мировий Сѫдия разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ и, като изслушалъ устнитѣ имъ обяснения, съ рѣшението си, отъ 4 Юний 1887 год. Н-о 175 отхвърлилъ искътъ на Михаила Стефановъ като неоснователенъ. — По въззивна жалба на Димитръ П. Георгиевъ, повѣренникъ на Михаилъ Стефановъ, това дѣло се разглѣдвало и отъ Кюстендилский Окр. Сѫдъ, който, като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си, отъ 13 Октомврий 1887 година Н-о 109, отмѣнилъ рѣшението на Дубничкий Мировий Сѫдия, отъ 24 Юний 1887 г. Н-о 175, и вмѣсто него постановилъ: „Осѫжда Димитръ Петровъ и Иванъ Дешовъ ж. отъ с. Мурсалево, Дубничка Околия, да предадътъ на Димитръ П. Георгиевъ ж. отъ с. Бобошево като на повѣренникъ на Михаила Стефановъ отъ село Пастухъ сѫща околия слѣдуемитѣ недвижими имоти, находящи се въ чер-

тата на село Мурсалево, споменатата околия: 1) нива въ „Ширината“ отъ (1½) единъ и половина уврать между съсѣди: Захарий Кацаровъ, Иванчо Пращокъ и Димитръ Петровъ; 2) Нива въ „Сибако“ отъ (3½) три и половина уврати между съсѣди: Стоица Бояджи, Никола Христовъ, Зашо Миховъ и Димитръ Петровъ; 3) Нива на друма отъ (2) два уврати, между съсѣди: Никола Христовъ, Велинъ Недоклановъ и Друмъ (шосе); 4) Нива въ „Палчево“ отъ (2) два урата между съсѣди: Дрѣнъ и Димитръ Петровъ; 5) Нива на „Чукитѣ“ отъ (3) три урата съ съсѣди: Петръ Милевъ, Мито Недокланъ, Иванъ Дешовъ и Димитръ Петровъ; 6) Нива на „Чукитѣ“ отъ (1) единъ уврать съ съсѣди: Димитръ Петровъ и Велинъ Недоклановъ; 7) ниви двѣ парчета на „Маряхица“ отъ (3) урата съ съсѣди: Попъ Георгия, Димитръ Петровъ и Иванъ Дешовъ; 8) Ниви въ „Мозганица“ отъ (2½) два и половина урата съ сжсѣди: Димитръ Петровъ и Милевци; 9) Нива въ „Пеичиновъ Хендекъ“ отъ (1½) единъ и половина уврать съ сжсѣди: Димитръ Петровъ, Стефанъ Биляръ и Петре Биляръ; 10) Нива на „Добравитѣ“ отъ (2) два урата съ съсѣди: Димитръ Петровъ; 11) Нива надъ „Пжтя“ отъ (½) половина уврать; 12) Нива на „Ровинитѣ“ отъ (3) три уврати съ съсѣди: Димитръ Петровъ и отъ двѣ страни пжть; 13) Ливада въ „Мурвадъ“ отъ една леха съ съсѣди: Христо Кодузовъ, Костадинъ Каишовъ, Христо Стойчовъ и Никола Христовъ; 14) Ливада въ „Бахчитѣ“ отъ (2½) два и половина урата съ съсѣди: Димитръ Петровъ, Иванчо Кърковъ и рѣка Струма; 15) Ливада въ бахчитѣ отъ една леха между съсѣди: Димитръ Петровъ и Никола Младеновъ. А искътъ на Димитръ П. Георгиевъ, състоящъ отъ 45 кутли жито двѣ годишенъ наемъ за горѣпоменатитѣ имоти ся отхвърля като неоснователенъ; осжжда сжщитѣ Димитръ Петровъ и Иванъ Дешевъ да заплатятъ на Михаила Стефанова въ лицето на повѣреника му Димитръ Попъ Георгиивъ (77) лева седемдесеть и седемъ за загуби и по водение на дѣлото разноски за въ двѣтѣ инстанции; три лева за

въ полза на хазната за три издадени и незаплатени призовки, както и на свидѣтелитѣ: Стоименъ Кировъ, Стоянъ Миневъ и Таско Миневъ ж. отъ с. Мурсалево за въ първата инстанция всѣкому по (5) петь лева за денгуби. Недоволенъ отъ това рѣшение на Кюстендилский Окр. Сждъ Димитръ Петровъ е подалъ въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Кюстендилский Окр. Сждъ е нарушилъ чл. чл. 71, 72 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, 134, 167 и 168 отъ Временнитѣ Сждебни Правила, понеже не взелъ въ внимание при рѣшение на дѣлото представенитѣ отъ него документи (тапии), които доказвали правото му на собственность върху нѣколко отъ спорнитѣ имоти. —

Върховний Кассационенъ Сждъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1) Къмъ оплакването на кассатора, че Кюстендилский Окр. Сждъ при постановлението на рѣшението си не взелъ въ внимание представенитѣ отъ него документи (тапии), съ които доказвалъ правото си на собственность върху нѣколко отъ спорнитѣ имоти, не се отнасятъ чл. чл. 71, 72, отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и 134, 167, 168 отъ Временнитѣ Сждебни Правила, както въ това се той оплаква, а чл. 100 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, споредъ който членъ Сждътъ по същество е дъленъ при постановлението на рѣшението си да вземе въ съображение всичкитѣ приведени по дѣлото обстоятелства и да опредѣли по убѣждението на съвѣстьта си значението и силата на доказателствата, което да не противорѣчи на законътъ. По това дѣло обаче отъ производството се види, че кассатора е представилъ актове (тапии) за доказателство правото си на собственность върху нѣколко отъ спорнитѣ имоти и Кюстендилский Окр. Сждъ безъ да оцѣни представенитѣ документи относятъ ли се за спорнитѣ недвижими имущества и каква е тѣхната валидность е осждилъ кассатора да предаде изцѣло спорнитѣ имущества на истецътъ, съ което си дѣйствие той е постжпилъ

въпрѣки предписанието на чл. 100 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и поради това оплакването на кассатора по този въпросъ е основателно. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Кюстендилский Окр. Сждъ отъ 30 Октомврий 1887 година Н-о 109, защото е нарушенъ чл. 100 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, съ силата на членъ 153 п. 1 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглеждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ Кюстендилский Окржженъ Сждъ. —

Рѣшение, №. 119.

Гр. София, 22 Юний 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Пьрво Гражданско Отдѣление, на осмий Юний хилядо осемстотинь осемдесетъ и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и Никола Сукнаровъ, при Помощ. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ: Андрей Маноловъ гражданско дѣло №. 59 по описътъ за 1889 год., на Георги Копановъ, повѣренникъ на Бохорь и Несимъ Шахови, отъ гр. Кюстендилъ съ братя Димитръ и Иванъ Сиромахъ Илиеви, отъ сжщий градъ, за 110 лири съ лихвата имъ отъ продажба на една кжща. — Странитѣ неприсжтствуваха.—

Обстоятелствата сж тѣзи: Съ прошение отъ 15-й Мартъ 1886 година до Кюстендилский Окржженъ Сждъ, А. Н. Кжрпачовъ, повѣренникъ на братия Димитръ и Иванъ Сиромахъ Илиеви, изъ гр. Кюстендилъ заявилъ, че на 8 Октомврий 1885 година довѣрителитѣ му ку-

пили отъ братя Бохоръ и Нисимъ Шахови, изъ сѫщий градъ, за 110 лири турски кѫщата имъ, находяща се въ гр. Кюстендилъ, Конопарска улица, съ граници: кѫщата на истцитѣ и кѫщата на отвѣтницитѣ. Братя Бохоръ и Нисимъ Шахови, слѣдъ като си получили стойностьта на кѫщата 110 лири, подали прошение на 11-ий Октомврий 1885 год. въ Кюстендилский Окр. Сѫдъ, съ което като заявили че продали въпросната кѫща на Димитръ и Иванъ Сиромахъ Илиеви и си приели паритѣ напълно, молили да се издаде крѣпостенъ актъ на Иванъ Сиромахъ Илиевъ; нъ когато трѣбвало да се направи провѣрка на представенното имъ общинско свидѣтелство за кѫщата, тѣ отвѣтницитѣ сѫ отказали отъ провѣрката на свидѣтелството и отъ самата продажба на кѫщата. За това истцитѣ Димитръ и Иванъ Сиромахъ Илиеви чрезъ повѣренника си Кѫрцачовъ искали да се осѫдятъ братия Бохоръ и Нисимъ Шахови да имъ издадѫтъ надлѣжний актъ за кѫщата или да имъ я предадѫтъ на свободното расположение и ступанисване, и да имъ заплатѫтъ всичкитѣ сѫдебни и по водение на дѣлото разноски. Кюстендилский Окр. Сѫдъ, като изслушалъ по това дѣло обясненията на сранитѣ, представлявани чрезъ повѣренници, съ рѣшението си отъ 27-й Юний 1886 год. №. 58 осѫдилъ братия Бохоръ и Нисимъ Шахови да предадѫтъ на братия Димитръ и Иванъ Сиромахъ Илиеви продадената отъ тѣхъ кѫща №. 49, находяща се въ гр. Кюстендилъ „Конопарска“ улица съмѣждена съ кѫщитѣ на Аврамъ Шаховъ, Иванъ Сиромахъ Илиевъ, улица и дюканъ на Спира Хаджи Трайчовъ; и да заплатѫтъ на братия Сиромахъ-Илиеви 205 лева и 94 стотинки. По въззивна жалба на Георги Копановъ, повѣренникъ на братия Бохоръ и Нисимъ Шахови, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на двѣтѣ страни и отъ Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 30-й Октомврий 1887 год. №. 207, като взелъ предъ видъ: 1-о) „Истцитѣ братия Димитръ и Иванъ Сиромахъ-Илиеви съ исковото си прошение, подадено въ Кюстендилский Окр. Сѫдъ

чрезъ повѣренникътъ имъ, сж искали да се осждѫтъ братия Бохоръ и Нисимъ Шахови, жители на гр. Кюстендилъ, за да ги снабдѫтъ съ крѣпостенъ актъ за кѫщата въ градъ Кюстендилъ, която били имъ продали презъ Септемврий 1885 година, нъ понеже продажбата на въпросната кѫща не е станала по установений нотариаленъ рѣдъ отъ закона, който е дѣйствувалъ презъ 1885 година, то такъва продажба неможе и да има законна сила, макаръ и да се констатира изъ представенитѣ отъ истцитѣ книжя, че домашна продажба за казанната кѫща е станала, нъ тя неможе да има задължителна сила за странитѣ; 2-о) Истцитѣ Димитръ и Иванъ Сиромахъ Илиеви искатъ, ако не се признае продажбата на кѫщата за законна, да се осждѫтъ братия Шахови да имъ повърнатъ заплатенитѣ имъ за кѫщата сто и десетъ лири турски, основателностьта на което искание до извѣстна стьпень признава и апелаторовий повѣренникъ Капановъ, въ едно отъ писменнитѣ си обяснения, а изъ представения отъ истцитѣ преписъ отъ прошението на братия Бохоръ и Нисимъ Шахови, което тѣ сж подали въ Кюстендилский Окр. Сждъ на 18-й Октомврий 1885 година се види че братия Шахови сж били продали по домашенъ редъ на Иванъ Сиромахъ Илиевъ една кѫща въ гр. Кюстендилъ и си приели отъ послѣдний продажната стойность сто и десетъ лири турски, то въ такъвъ случай братия Бохоръ и Нисимъ Шахови сж длъжни да повърнатъ на истцитѣ Димитръ и Иванъ Сиромахъ Илиеви тѣзи сто и десетъ турски лири и нематъ законно основание да ги задържатъ у себе—щомъ отказватъ доброволно да снабдѫтъ съ законенъ крепостенъ актъ за въпросната кѫща; 3-о) Възраженията на отвѣтницитѣ братия Шахови, че истцитѣ братия Сиромахъ Илиеви не сж имъ били заплатили стойностьта на въпросната кѫща неможе да се уважи затова, защото отъ казанното въ горний пункъ прошение на братия Шахови достатъчно се доказва, че стойностьта за кѫщата сто и десетъ лири сж имъ били заплатени; обстоятелството, че сто и десетъ лири сж били заплатени

отъ братия Сиромахъ Илиеви на отвѣтницитѣ братия Шахови се подкрѣпя и доказва още и отъ това, че тѣ, братия Шахови, до спазарување на въпросната кѫща, по единъ испълнителенъ листъ подъ №. 7094, отъ 28 Септемврий 1885 година на Кюстендилский Окржженъ Сѫдъ, сѫ биле длъжни да заплатятъ на братия Димитръ и Иванъ Сиромахъ Илиеви една сумма отъ 50 лири, а други 60 лири, които братия Шахови имали отъ кѫщата у тѣхъ, тѣ братия Димитръ и Иванъ Сиромахъ Илиеви, сѫ заплатили за смѣтка на братия Шахови на Кюстендилския Сѫдебенъ Приставъ, съгласно съ другъ единъ испълнителенъ листъ издаденъ срѣщу братия Бохоръ и Нисимъ Шахови по едно углавно дѣло, което обстоятелство се доказва отъ призовката и расписката на Кюстендилския Сѫдебенъ Приставъ и отъ прошението на сѫщитѣ братия Шахови, отъ 15-й Декемврий 1886 година до сѫщия Сѫдебенъ Приставъ; 4-о) Заявлението на отвѣтницитѣ братия Шахови, че били дали чрезъ Аврамъ Юда едно открито боно за 36 лири на братя Сиромахъ Илиеви, съ който бонъ билъ исплатенъ испълнителния листъ No 7094, отъ 28 Септемврий 1885 година, неможе да бѫде уважено, понеже това се опровергава отъ самото тѣхно прошение до Кюстендилския Окр. Сѫдъ, въ което казватъ, че приели отъ братия Сиромахъ Илиеви сто и десеть лири за продадената имъ кѫща, а пакъ отъ друга страна, както заяви лично истецътъ Иванъ Сиромахъ Илиевъ, въпросното боно на Аврамъ Юда за 36 лири турски, което безъ негово съгласие билъ зелъ братъ му С. Илиевъ той го билъ унищожилъ (сѫсялъ) и не го приелъ за погасяване на казаний испълнителенъ листъ; 5) Останалитѣ книжя представени отъ аппелаторитѣ, както и показанията на испитанитѣ свидѣтели идатъ по-скоро да потвърдятъ обстоятелствата въ полза на искътъ на истцитѣ, отъ колкото възраженията на аппелаторитѣ Шахови по настоящето дѣло и 6-о) Щомъ се доказва, както се казва по-горѣ, че братия Бохоръ и Нисимъ Шахови си взели отъ братия Димитръ и Иванъ Сиро-

махъ Илиеви сто и десетъ лири за въпросната кѫща и че сѫ дължни, несъстоятелность на продажбата, да имъ ги възвърнатъ, то братия Шахови сѫ длъжни да заплататъ на братия Сиромахъ Илиеви и лихвитѣ на тая сума спорѣдъ чл. 99 отъ притурката къмъ Търговски Законъ отъ деня на завѣждането на искътъ до окончателното изплащание на този имъ дългъ както и сѫдебнитѣ разноски по дѣлото;“ — измѣнилъ рѣшението на Кюстендилский Окр. Сѫдъ, отъ 27-ий Юний 1886 год. така: отхвърлилъ искътъ на братия Димитръ и Иванъ Сиромахъ Илиеви срѣщу братия Бохоръ и Нисимъ Шахови за издаване крѣпостенъ актъ за една продадена тѣмъ отъ братия Шахови кѫща, находяща се въ гр. Кюстендилъ по домашенъ редъ като неоснователенъ. Осѫдилъ братия Бохоръ и Нисимъ Шахови да заплатятъ на братия Димитръ и Иванъ Сиромахъ Илиеви 110 лири турски, които имъ сѫ броени срѣщу въпростната продажба на кѫщата, както и лихвитѣ на тая сума по 12% годишно въ злато отъ 15-ий Мартъ 1886 година до деня на изплащанието имъ; и 194 лева и 82 стотинки сѫдебни и за водение на дѣлото разноски въ двѣтѣ инстанций, а на Държавното съкровище 12 лева за 12 неплатени призовки въ втората инстанция. Срѣщу това рѣшение на Аппелативний Сѫдъ Георги Капановъ, повѣренникъ на братия Бохоръ и Нисимъ Шахови, подалъ кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ: 1-о) ст. ст. 103 п. 4 и 273 отъ Врем. Сѫд. Правила, защото осѫдилъ довѣрителитѣ му да платятъ на истцитѣ 110 лири турски, които тѣ не сѫ искали, а сѫ искали съ исковото си прошение да имъ се издаде крѣпостенъ актъ и предаде въ расположение въпросната кѫща; 2-о) Ст. ст. 190, 191 и 192 отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила, защото не испълнилъ опредѣлението си за да положатъ истцитѣ предложената имъ отъ довѣрителитѣ му рѣшителна клѣтва, че не сѫ взели боно отъ 36 лири за погашение на испълнителний листъ № 7094 отъ 28 Септемврий 1885 год.; 3-о) Ст. ст.

134 и 167 отъ Временнитѣ Сѫд. Правила, защото оставилъ безъ всяко внимание заявлението на истцитѣ отъ 8-ий Октомврий 1885 год. до Сѫдебний Приставъ и сключений отъ този послѣдний спогодителенъ протоколъ по погашението на испълнителний листъ No 7094 и 4-о) Чл. 99 отъ притурката на Търговский Законъ, защото осѫдилъ довѣрителитѣ му да платятъ на истцитѣ лихви и то отъ 15-й Мартъ 1886 год., когато отъ въпроснитѣ 110 лири 60-тѣ сѫ били дадени на Сѫдебний Приставъ подъ расписка отъ 16-ий Декемврий 1886 год. т. е. слѣдъ девятъ мѣсеца.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Отъ съдържанието на исковото прошение ако и да сѫ вижда, че истцитѣ сѫ искали да сѫ осѫдятъ отвѣтницитѣ да имъ издадътъ крѣпостенъ актъ за кѫщата, купена отъ тѣхъ за 110 лири турски, или да имъ я предадътъ за свободно расположение и ступанисване, нъ тъй като отвѣтницитѣ, както сѧ вижда отъ производството на дѣлото сѫ оспорявали законностьта на продажбата, понеже не била извършена споредъ предписанието на чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, то предъ видъ на това обстоятелство, сѫщитѣ истци чрезъ повѣренника си Хр. Камбуровъ при аппелативното разбирателство на дѣлото, сѫ молили Аппелативний Сѫдъ да сѧ осѫдятъ отвѣтницитѣ или да имъ предадътъ въпросната кѫща, или да имъ заплатятъ паритѣ 110 лири турски въ двоенъ размѣръ заедно сѫ лихвитѣ. Това тъй формулирано искание на истцитѣ, като происхожда отъ едно и сѫщото основание, неможе да сѧ приеме за ново искание, нито пъкъ може въ този случай по самото естество на искътъ да сѧ допустне, както мисли кассатора, че по данното дѣло Аппелативний Сѫдъ е присѫдилъ на исцитѣ нѣщо, което тѣ не сѫ искали, слѣдователно, оплакването по този поводъ на кассатора за нарушението на ст. ст. 103 п. 4-й и 273 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, като не сѧ оправдава отъ фактическата страна на дѣлото,

неможе да ся признае за основателно. 2-о) Отъ протокола на сѫдебното засѣдание, дѣржано по това дѣло на 16-ий Октомврий 1887 година ся вижда, че Аппелативний Сѫдъ не е испълнилъ опредѣлението си, — за да положатъ истцитѣ предложената имъ отъ отвѣтницитѣ рѣшителна клѣтва, по причина, че сами истцитѣ и безъ клѣтва сѫ признали онова обстоятелство, по което имъ ся е предлагала клѣтвата, т. е. тѣ признали, че дѣйствително сѫ взели помянѫтото боно срѣщу испълнителний листъ No 7094, отъ 28-ий Септемврий 1885 година, нъ го скѫсали. Това като е тъй, то оплакването на кассатора за нарушението по това дѣло на ст. ст. 190, 191 и 192 отъ Временнитѣ Сѫд. Правила, ся явява неосновательно. 3-о) Отъ петото съображение на потѫженното рѣшение ся вижда, че Аппелативний Сѫдъ при разрѣшаването на това дѣло е ималъ предъ видъ всичкитѣ представени по дѣлото книжя. Слѣдователно, оплакването на кассатора, че Аппелативния Сѫдъ нарушилъ по това дѣло ст. ст. 134 и 167 отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила, защото оставилъ безъ всяко внимание заявлението на истцитѣ отъ 8-ий Октомврий 1885 година до Сѫдебнй Приставъ и сключений отъ този послѣдний протоколъ по погашението на испълнителния листъ No 7094, като не ся оправдава отъ фактическата срана на дѣлото, неможе да ся признае за основателно. — 4-о) Послѣдното оплакване на кассатора за нарушеиието на чл. 99 отъ Притурката на Търговский Законъ съ това, че Аппелативний Сѫдъ осѫдилъ довѣрителитѣ му да платятъ на истцитѣ лихва и то отъ 15-ий Мартъ 1886 год., когато отъ въпроснитѣ 110 лири 60-тѣ сѫ били дадени на Сѫдебний Приставъ подъ расписка отъ 16-ий Декемврий 1886 год., т. е. слѣдъ девять мѣсяци, така сѫщо неосновательно, защото Аппелативний Сѫдъ, както ся вижда отъ съобразителната часть на рѣшението му, щомъ е констатиралъ на основание писменото заявление на отвѣтницитѣ, отъ 18 Октомврий 1886 година до Кюстендилский Окр. Сѫдъ, че тѣ напълно си получили стойностьта отъ 110 лири

на кжщата, билъ е въ правото си да присжди на истцитѣ, съгласно тѣхното искание, и лихви отъ 15-ий Мартъ 1886 год. т. е. отъ деня, когато е билъ предявенъ искътъ имъ, — нѣщо, което не само, че не противоречи, нъ напълно е съгласно съ точното предписание на чл. 99 отъ Притурката на Търговский Законъ.

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Георги Капановъ, повѣренникъ на Бохоръ и Нисимъ Шахови, срѣщу рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сждъ, отъ 30-ий Октомврий 1887 година No 207, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 120.

Гр. София, 22 Юний 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на осмий Юний хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Добри Русковъ и Никола Сукнаровъ, при Помощникъ Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Русковъ гражданско дѣло No 373 по описътъ за 1889 г., на Лукса К. Величкова, отъ гр. Свищовъ, за востановление на кассационний срокъ, по гржданското ѝ дѣло N-о 355/83 г. на Руссенский Аппелативенъ Сждъ, съ Иванъ Перчемлиевъ, отъ сжщий градъ, за една кжща. — Странитѣ неприсжтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Лукса К. Величкова отъ гр. Свищовъ на 28 Мартъ 1888 година подала въ Руссенский Аппелативенъ Сждъ прошение, въ което излага, че презъ 1884 година била

подала срѣщу рѣшението на Руссенский Аппелативенъ Сждъ, отъ 18 Юлий 1884 година No 82 кассационна жалба безъ да внесе кассационенъ залогъ 40 лева, тъй като се ползовала съ право на бѣдность. Върховний Кассационенъ Сждъ като разглѣдвалъ кассационната ѝ жалба оставилъ я безъ послѣдствие по причина, че небило внесено кассационното мито; заради това тя иска щото Руссенский Аппелативенъ Сждъ да ѝ опредѣли извѣстенъ срокъ, презъ който да може тя да внесе надлѣжното кассационно мито, или ако признае това за невъзможно, то да ѝ възстанови новъ срокъ съгласно чл. 308 отъ Врѣменитѣ Сждебни Правила. Руссенский Аппелативенъ Сждъ при разглѣжданието просбата на Лукса Величкова между другото като взелъ предъ видъ, че просбата ѝ да ѝ се даде право да внесе кассационенъ залогъ неможе да ѝ се слуша, тъй като Върховний Кассационенъ Сждъ съ рѣшението си, отъ 10 Юний 1886 год. No 131 вече се е произнесълъ върху нея, а що се отнася до исканието ѝ да ѝ се възстанови правото за кассиране сжщо не може да се уважи, защото въ случаятъ не сжществуватъ причини, които чл. 308 отъ Временнитѣ Сждебни Правила изисква за да може да се допусне възстановлението на кассационний срокъ, то съ опредѣлението си отъ 18 Априлий 1888 год. No 109, оставилъ безъ послѣдствие прошението на Лукса Величкова. Послѣднята недоволна отъ това опредѣление подала въ Върховний Сждъ частна кассационна жалба, въ която се оплаква, че Руссенский Аппелативенъ Сждъ, като невъзстановилъ срокъть ѝ за кассация, нарушилъ чл. 308 отъ Врем. Сжд. Правила, защото при подаването ѝ кассационна жалба Аппелативний Сждъ билъ призналъ правото ѝ за бѣдность и на това основание приелъ и далъ ходъ на жалбата ѝ безъ кассационенъ залогъ, тъй като инакъ трѣбвяло да я неприема и да ѝ укаже, че трѣбвяло да внесе депозитъ или пакъ да приеме жалбата ѝ и да я остави безъ движение, каго ѝ съобщи да внесе въ извѣстенъ срокъ депозита, а не да ѝ казва, че нетрѣбва да вниса депозитъ, защото ѝ е признато право-

то за бѣдностъ, а Кассационий Сѫдъ да остави жалбата ѝ безъ разглѣждание. Заради това иска да се отмѣни опредѣлението №. 109 на Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ и да му се предпише да даде по нататашенъ ходъ на частната ѝ жалба.

Върховний Кассационенъ, за да рѣши това дѣло. като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1-о) Нашитѣ закони ако и да не предвиждатъ въпросътъ за възстановлението на кассационний срокъ, то по силата на чл. 20 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, който членъ ясно гласи, че въ всичкитѣ случаи, за които не сѫ турени особни правила, Върховний Сѫдъ се ржководи отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила, неможе да се откаже въ разрѣшението на единъ такавзи подигнатъ въпросъ, защото това би повело къмъ отказване въ правосѫдието. Щомъ това е така, то и въпросътъ за възстановлението на кассационний срокъ ако и да се не предвижда отъ нашитѣ закони, той пакъ трѣбва да се разрѣшава на общо основание както и въпросътъ за възстановлението на правото за въззивъ. Заради това Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ, като отказалъ на кассаторката въ искането ѝ да ѝ възстанови кассационний срокъ на общо основание, както се разрѣшавать исканията и за възстановлението на правото за въззивъ, то съ това си дѣйствие той е нарушилъ 308 ст. отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила и оплакването на кассаторката по този въпросъ е основателно.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Опредѣлението на Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 18 Априлий 1888 година №. 109, защото е нарушенъ чл. 308 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила да се отмѣни съ силата на 11 ст. 1 п. отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, и дѣлото да се повърни въ сѫщий Сѫдъ, за да се съобрази съ точний разумъ на чл. 308 отъ Временнитѣ Сѫдебни Правила.

Рѣшение, №. 121.

Гр. София, 22 Юний 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на осмий Юний хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ И. Данчовъ, слуша доложеното отъ Председателя гражданско дѣло №. 87 по описътъ за 1889 г., на Филипъ Илиевъ Бозовъ, отъ с. Марашки-Трьстеникъ, Плѣвненско, съ Крьсто Димитровъ, Пано Бибеновъ, Маринъ Кировъ и Първанъ Мариновъ, отъ с. Кацамуница, Плѣвенска околия, за една часть отъ ливада и 4 годишний ѝ приходъ на сумма 412 лева. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 22 Юлий 1886 година Филипъ Илиевъ Бозовъ, отъ село Марашки-Трьстеникъ, Плѣвенска околия, подалъ на Плѣвненский Мировий Сѫдия прошение, въ което казва, че прѣди четири години Крьстю Димитровъ, Пано Бебеновъ, Маринъ Кировъ и синъ му Първанъ Мариновъ отъ село Кацамуница, сѫщата околия, взели да работатъ една часть отъ ливадата му въ Трьстенишката мера отъ около 50 дюлюма, при съсѣди: ливадитѣ на Нако Рашовъ и Никола Михаиловъ, Кацамунскитѣ ниви и слогъ, и трѣбало да му даватъ на година по 4 кила мамули или по $4^1/_2$ рубли за всѣко кило — всичко за 4 години 72 рубли (252 лева). Нъ намѣсто това, тѣ му обявили, че му не даватъ мѣстото и ще го работатъ като свое, и Пано Бебеновъ окосилъ сѣното отъ една часть на спорната ливада 8 кола сѣно по 20 лева — 160 лева. Затова моли да се провѣри документа му, който ималъ за собственостьта на ливадата чрѣзъ прегледъ на мѣстото въ присѫтствие на вѣщи люди,

които посочва и които щѣли да покажатъ истинскитѣ синори на ливадата му, или изложеното въ документа му за нея, и слѣдъ това да се осѫдатъ отвѣтницитѣ да му отстѫпатъ присвоената часть, да му заплатятъ 412 лева и разноскитѣ по дѣлото. — Плѣвненский Мировий Сѫдия глѣдалъ дѣлото на 31 Марта 1887 година и по молбата на ищеца го отложилъ, за да извърши оглѣдъ на спорната ливада, което казаний Сѫдия извършилъ на 19 Юлий с. г., като направилъ и дознание чрѣзъ околни люди въ присѫтствие на сѫдящитѣ се, отъ които ищеца прѣдставилъ една тапия на турски язикъ съ прѣводъ на български, отъ който се види, че е издадена на 22 Джемазилъ Евелъ 1281 година отъ Омеръ-Бей Мотевелия върху вакуфътъ на Гази Али Бей и Сюлюманъ Бей за една ливада въ селото Трьстеникъ при съсѣди: ливадитѣ на Нако Рашовъ и Никола Михаиловъ, Кацамунскитѣ ниви и слогъ, приблизително 50 дюлюма, която владѣлъ 4 години безъ тапия Трьстенишкий житель Филипъ Бозовъ и за която, по негово искание, му се дала тапията за свободно притѣжавание. — Отвѣтника Пано Бебеновъ казалъ, че за тия мѣста се сѫдилъ съ истеца въ Плѣвненский Окрѫженъ Сѫдъ и за доказателство прѣдставилъ прѣписъ отъ рѣшение на тоя Сѫдъ №. 1460 отъ 12 Юний 1881 година, което осѫжда Филипъ Бозовъ, изъ село Марашки-Трьстеникъ, Плѣвенский Окрѫгъ, да прѣдаде на Пано Бебеновъ изъ село Кацамуница, Никополска околия, една нива състояща отъ три объртала, находяща се въ мерата на село Кацамуница, и единъ испълнителенъ листъ №. 754 издаденъ отъ сѫщий Сѫдъ на 20 Януарий т г. по сѫщото рѣшение. — Плѣвненский Мировий Сѫдия разглѣдалъ това дѣло на 18 Септемврий 1887 година, когато повѣренника на истеца казалъ, че подържа напълно исковото прошение на довѣрительтъ си и молилъ, на основание тапията и свидѣтелскитѣ показания, дадени на мѣстното дознание, да се осѫдятъ отвѣтницитѣ да отстѫпатъ нивата на довѣрительтъ му, която струвала 400 лева и 400 лева за приходъ, а за горѣпомѣнато-

то рѣшение №. 1460 на Плѣвненский Окр. Сждъ казалъ, че това рѣшение по този прѣдмѣтъ било издадено неправилно, защото тогава довѣрительтъ му не билъ прѣдставилъ тапията си, която била изгубена, и сега като ѫ намѣрилъ, завѣлъ това дѣло и съ нея доказвалъ искътъ си; слѣдъ това добавилъ, че нивата, за която е рѣшението, била друга, а тази, за която е искътъ, била друга. Повѣренника на отвѣтната страна възразилъ, че на мѣстното дознание отъ свидѣтелскитѣ показания се доказвало, че сѫ се сждили за сѫщата нива, затова молилъ, да се отхвърли искътъ на истеца. — Плѣвненский Мировий Сждия съ рѣшението си отъ 18 Септемврий 1887 год. №. 488 отхвърлилъ искътъ на Филипъ Илиевъ Бозовъ, като незаконенъ. — Послѣднийтъ подалъ срѣщу това рѣшение апелативна жалба въ Плѣвненский Окр. Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 15 Януарий 1888 година и съ рѣшението си отъ 24 Януарий с. г. №. 9, като взелъ прѣдъ видъ: 1) Че повѣренника на апелатора, Иванъ Маноловъ, казва, че спорната ливада била собственность на довѣрительтъ му и за нея той притѣжавалъ надлѣжнийтъ документъ, прѣдъ видъ на което моли да ся осждатъ отвѣтницитѣ да отстѫпатъ спорната ливада, като сѫщеврѣменно ся осждатъ да му заплататъ всичкитѣ сждебни и за водение на дѣлото разноски; 2) Повѣренника на отвѣтницитѣ, Т. Дойчиновъ, каза, че отъ направеното мѣстно дознание на спорната ливада отъ Плѣвненский Мировий Сждия ся виждало, че тъзи ливада е собственность на довѣрителитѣ му, която сѫ владѣли отъ 20 и повече години и че за сѫщата тъзи ливада довѣрителитѣ му прѣзъ 1881 година се сждили съ Филипа Бозовъ, и че искътъ на Бозовъ билъ отхвърленъ и рѣшението било вече въ законна сила, прѣдъ видъ на което моли да се подтвърди рѣшението на Плѣвненский Мировий Сждия, като сѫщеврѣменно осжди Филипъ Илиевъ Бозовъ да заплати всичкитѣ сждебни и за водение на дѣлото разноски; 3) Че отъ показанията на околнитѣ люди, дадени прѣдъ Мировий Сждия

при извършването на мѣстното дознание на 19 Юлий 1887 година, напълно се доказва, че прѣдмѣтната нива е собственно притѣжание на отвѣтницитѣ, — подтвърдилъ рѣшението на Плѣвненский Мировий Сѫдия отъ 18 Септемврий 1887 год. №. 488. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Плѣвненский Окр. Сѫдъ. Филипъ Илиевъ Бозовъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Плѣвненский Окр. Сѫдъ нарушилъ: 1) чл. 72 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство и чл. 26 отъ Закона за дознанието, защото не обърналъ никакво внимание на официялнийтъ му актъ (тапията) за спорната ливада, а допустналъ да става дознание чрѣзъ околни люди, безъ да е заявлявала нѣкоя отъ странитѣ даваность на владѣние; 2) чл. чл. 90 и 91 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство и ст. 322 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото Мировий Сѫдия не направилъ самъ оглѣдъ на мѣстото и защото прѣдставеното отъ противната страна рѣшение било за съвършенно друго мѣсто и немогло да става въпросъ за дѣло, веднажъ рѣшавано; 3) чл. 147 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото не предложилъ на странитѣ начинъ за спогождение. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Отъ съобразителната часть на потѫженото рѣшение ясно се види, че при разрѣшението на настоящето дѣло, Плѣвненский Окрѫженъ Сѫдъ заедно съ другитѣ доказателства по дѣлото е взелъ прѣдъ видъ и тапията на кассатора, въ е приелъ доказателствата на противната страна и разрѣшилъ дѣлото въ нейна полза. Колкото за това обстоятелство, че Сѫдътъ допустналъ да става дознание чрѣзъ околни люди, кассатора самъ е молилъ, както се види отъ производството на Мировий Сѫдия, да стане прѣглѣдъ на спорното мѣсто и да се распитатъ тамъ посоченитѣ отъ него вѣщи люди, а при извършване на приглѣда и дознанието е присѫтствувалъ

и не само е възразилъ нѣщо противъ извършването на послѣдното, нъ даже при разглѣждането на дѣлото отъ Плѣвненский Мировий Сѫдия, неговий повѣренникъ при устнитѣ си обяснения е подкрѣпялъ искътъ му съ това дознание. Затова кассатора нѣма вече никакво законно основание да се оплаква прѣдъ Върховний Кассационенъ Сѫдъ по кассационенъ редъ противъ това дѣйствие на Мировийтъ Сѫдия. Слѣдователно оплакването му за нарушение чл. 72 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство и чл. 26 отъ Закона за дознание чрѣзъ околни люди е неоснователно; 2) Отъ казанното слѣдва, че сѫщо така е неоснователно и оплакването на кассатора за нарушение чл. чл. 90 и 91 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство. Колкото за оплакването му за нарушение ст. 322 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, то се явява сѫщо така неоснователно, защото при извършването на оглѣда и дознанието отъ Мировий Сѫдия, той не е отрекалъ, че прѣдставеното отъ противната страна рѣшение на Плѣвненский Окр. Сѫдъ не е за сѫщото мѣсто, за което е искътъ му, нито пакъ е молилъ Окр. Сѫдъ да провѣри това обстоятелство. Нъ както се види отъ съобразителната часть на потѫженото рѣшение, независимо отъ това, Плѣвненский Окр. Сѫдъ е разрѣшилъ настоящето дѣло по сѫщество, като е взелъ прѣдъ видъ всичкитѣ доказателства и доводи, прѣдставени отъ странитѣ, а не на това основание, че дѣлото било веднажъ вече рѣшено; 3) Опакването на кассатора за нарушение чл. 147 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство е сѫщо неосновттелно, защото се не оправдава отъ производството на Плѣвненский Окрѫженъ Сѫдъ, който, както се види отъ протокола му за засѣданието му отъ 15 Януарий 1888 година, е предлагалъ на сѫдящитѣ се по това дѣло помирение. —

Водимъ отъ казанното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Филипъ Илиевъ Бузовъ, срѣщу рѣшението на Плѣвненский Окр. Сѫдъ отъ 24 Януарий 1888 година № 9, съ

силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 122.

Гр. София, 26 Юний 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на дванадесетий Юний хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Василий Ж. Перфановъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ И. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло №. 96 по описътъ за 1889 година, на Никола Стояновъ, отъ село Игнатовци, Дрѣновска околия, съ Гане Христовъ, отъ с. Раданчето, сѫщата околия, за недвижими имущества отъ стойность 1500 лева. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 10 Януарий 1886 година Никола Стояновъ житель на село Игнатовци, Дрѣновска околия, подалъ на Търновский Окржженъ Сѫдъ прошение, въ което казва. че съ продавателенъ документъ съ дата 1280 г. отъ Егира купили съ брата си Стойка отъ дѣда си Христа Калювъ съдружно разни недвижими имущества (кѫща, лозье, ниви, ливади, кория), отъ които половината той владѣлъ до 1874 година, а другата половина си владѣе братъ му. Въ 1875 година отишалъ въ странство по народни работи и като се върналъ въ 1878 година съ руската армия, намѣрилъ своята половина заграбена отъ стрика му Гани Христовъ отъ с. Раданчето, сѫщата околия, за това моли да се повика послѣдний и осѫди

да му отстжпи половината часть отъ изброенитѣ въ прошението му имущества и да плати сждебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. — За доказателство прилага единъ турски документъ съ прѣводъ на български, съ дата 1280 година 23 Джемазилъ Евелъ, издаденъ отъ Вакжфский управитель на Търновский окржгъ, въ който е казано, че показанитѣ въ него земли (ниви, бахчи и кория), находящи се въ махалата Раданчето, Дрѣновска околия и зависящи отъ землитѣ на свѣщенийтъ вакжфъ на Евлия Касжмъ Паша сж отстжпени за 7150 гроша отъ стопанина имъ Христо Ковювъ отъ с. Раданчето на синовнитѣ си синове Стойка и Никола Стояновн. — Търновский Окр. Сждъ разглѣдалъ това дѣло на 12 Септемврий 1886 год. и съ рѣшението си отъ 26 Септемврий 1886 година №. 107 оставилъ безъ послѣдствие искътъ на истецътъ като неоснователенъ. — Послѣднийтъ недоволенъ отъ това рѣшение, подалъ срѣщу него въззивна жалба въ Руссенский Апелативенъ Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 24 Априлий 1887 година, въ отсжтствие на аппелатора, и съ рѣшението си отъ 8 Май с. г. №. 57 подтвърдилъ рѣшението на Търновский Окржженъ Сждъ отъ 26 Септемврий 1886 год. №. 107 и отхвърлилъ въззивната жалба на Никола Стояновъ като неоснователна. — Послѣднийтъ недоволенъ отъ това рѣшение на Русенский Апелативенъ Сждъ, подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която говори само по сжществото на дѣлото и излага факти, които Кассационний Сждъ по кассационенъ редъ не е упълномощенъ отъ закона да провѣрява и да приема въ внимание (ст. 5 отъ Закона за Сждоустройството), тъй като не сж били разглѣдвани отъ Апелативний Сждъ, като Сждъ по сжщество.

Водимъ отъ казанното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Никола Стояновъ, срѣщу рѣшението на Руссенский Апелативенъ Сждъ, отъ 8 Май 1887 година №. 57, съ силата на чл. 5 отъ Сждоустройството, да се остави безъ послѣдствие, безъ да се разглѣда по сжщество.

Рѣшение, №. 123.

Гр. София, 26 Юний 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесетий Юний хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ окрито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Василий Ж. Перфановъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Добри Руссковъ гражданско дѣло №. 101 по описътъ за 1889 год., на Ашеръ Авpамъ Романо, повѣренникъ по прѣдовѣрие на Атанасъ Попъ Михаловъ, отъ гр. Ямболъ, съ Донка Христова и Зафира П. Куртева, опекунки на малолѣтнитѣ си дѣца — наслѣдници на покойния попъ Михалъ Куртевъ, жители отъ сѫщий градъ, за наслѣдство, останало отъ дѣда имъ Попъ Михалъ Куртевъ. — Странитѣ неприсѫтствуваxѫ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Донка Христова, настойница на малолѣтнитѣ си дѣца Василя, Ирина и Цвѣтана Георгиеви, и Зафира попъ Куртева, настойница на малолѣтнитѣ си дѣца Михаилъ и Мария Попъ Куртеви, отъ гр. Ямболъ, съ прошение отъ 20-й Май 1887 год. се оплакали прѣдъ Сливненский Окрѫженъ Сѫдъ, че Попъ Михаилъ Куртевъ, баща на мѫжетѣ имъ — Георги и Курти — умрѣлъ подиръ смьртьта на синоветѣ си и оставилъ наслѣдство движими и недвижими имущества, които описватъ подробно въ исковото си прошение, но деверя имъ Атанасъ Попъ Михаиловъ усвоилъ тѣзи имущества и не искалъ да имъ отдѣли слѣдуемата имъ часть на тѣхъ и на опекуемитѣ имъ малолѣтни дѣца; заради това искатъ да се осѫди Атанасъ Попъ Михаиловъ да имъ прѣдаде слѣдуемата часть отъ останалото наслѣдство отъ свекаръ имъ. Сливненский Окрѫженъ Сѫдъ раз-

глѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ, изслушалъ свидѣтелитѣ на истцитѣ, устнитѣ обяснения на странитѣ и като призналъ, че споредъ дѣйствувавшитѣ въ бившата Източна Румелия закони, внуцитѣ не наслѣдвали нищо отъ дѣда си, когато този послѣдний остави чада, съ рѣшението си отъ 5-й Августъ 1887 г. № 56 отхвърлилъ искътъ на истцитѣ, като неоснователенъ. — По въззивна жалба на истцитѣ, това дѣло се разглѣдвало и отъ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ въ присѫтствието на странитѣ, който, като изслушалъ обясненията имъ и като призналъ, че истцитѣ имать право на наслѣдство отъ дѣдя си по прѣдставителство, съ рѣшението си отъ 11 Декемврий 1887 год. № 264 осѫдилъ Атанасъ Попъ Михаиловъ да прѣдаде на малолѣтнитѣ наслѣдници, чрѣзъ тѣхнитѣ опекунки Донка Христова и Зафира Попъ Куртева. $^{2}/_{7}$ части отъ слѣдующитѣ имоти: 1) Единъ дюкянъ съ кафене и градина въ 11-то отдѣление на гр. Ямболъ съ съсѣди: Петръ Д. Живота, Кърстю Кадрафина, рѣката Тунджа и пѫть; 2) отъ едно лозе въ Тахтаджаполу съ съсѣди: Иванъ Симитчи Ранчевъ, Крьстю Иминджисъ и Ангелъ Вълчевъ; 3) отъ единъ казанъ ракиенъ, двѣ тави и 4 кадуса. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, Ашеръ Авр. Романо, повѣренникъ по предовѣрие на Атанасъ Попъ Михаиловъ, е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ: 1) ст. ст. 265 и 307 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото не е изложилъ въ рѣшението си материалнитѣ закони, на основание на които е намѣрилъ, че първостепенното рѣшение не е справедливо и че искътъ на истцитѣ е основателенъ; 2) чл. 54 отъ Закона за земитѣ и чл. 1 отъ Устава̀тъ за наслѣдството, отъ 19 Мухаремъ 1284 год., защото призналъ правото на внуцитѣ да наслѣдвать дѣда си, който е умрѣлъ подиръ бащитѣ имъ. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението

на Прокурора, взе въ съображение: 1) Върховний Кассационенъ Сѫдъ нееднократно е пояснявалъ, че неможе да се счита за сѫщественно нарушение, ако въ рѣшението на Сѫдътъ по сѫщество не сѫ изложени материалнитѣ закони, на основание на които е рѣшено дѣлото, тъй като достатъчно е Сѫдътъ по сѫщество да е рѣшилъ правилно дѣлото и да не е постановилъ рѣшението си въ противорѣчие на нѣкой си членъ отъ закона. Заради това първото оплаквание на кассатора за нарушението на ст. ст. 265 и 307 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, за гдѣто Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ не е изложилъ въ рѣшението си материалнитѣ закони, на основание на които е рѣшилъ дѣлото, е неоснователно. 2) Колкото се отнася до второто оплаквание на кассатора за нарушението на чл. 54 отъ Закона за земитѣ и чл. 1 отъ Устаѣтъ за наслѣдството отъ 19-й Мухаремъ 1284 год., за гдѣто Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е призналъ правото на внуцитѣ да наслѣдватъ дѣда си, който е умрѣлъ подиръ бащитѣ имъ, то и това оплаквание неможе да бѫде основателно, защото Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ правилно е призналъ, че внуцитѣ могѫтъ да наслѣдватъ по право на представителството, тъй като и самий чл. 1 отъ Устава за наслѣдството на правителственни земи отъ 19-ий Мухаремъ 1284 год. ясно гласи, че притѣжателя на правителственни земи ако не остави чада подиръ смъртьта си, то тѣ прѣминуватъ: 1) на внуцитѣ му, сиречь на синовнитѣ му и дъщеринни чада и пр. . . . Слѣдователно, кассатора привожда за нарушени такива членове, които говорятъ противното на онова, за което се той оплаква.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣява**: Кассационната жалба на Аперъ Авр. Романо, повѣренникъ по предовѣрие на Атанасъ Попъ Михаиловъ, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 11-й Декември 1887 год. № 264, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 124.

Гр. Сфия, 26 Юний 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на дванадесетий Юний хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Василий Ж. Перфановъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Андрей Маноловъ гражданско дѣло №. 88 по описътъ за 1889 год., на Русси Еневъ, повѣренникъ на Маринъ Колевъ, отъ село Матлѫмово, Добричска Околия, съ Салимъ Кайдраковъ, отъ градъ Добричъ, за испразднување на една кѫща и за плащание 21 л. и 20 стотинки отъ емлякъ, иджаръ и пѫтна повинность. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: Съ прошение отъ 1 Августъ 1887 год. до Добричский Мировий Сѫдия, Маринъ Колевъ, изъ село Матлѫмово, Добричска Околия, се потѫжилъ срѣщу Салимъ Кайдраковъ, изъ с. Добричъ, за да му испразднп купената отъ публиченъ търгъ една кѫща, за която притѣжавалъ и крѣпостенъ актъ и да му заплати броенитѣ на правителството за негова смѣтка даждия 21 левъ и 20 стотинки отъ емлякъ, иджаръ и пѫтна повинность. Добричский Мировий Сѫдия, като разглѣдалъ това дѣло и изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 16 Септемврий 1887 год., издадено съ право на предварително испълнение, осѫдилъ отвѣтника Салимъ Кайдраковъ да опразднп и прѣдаде на истеца предвидената въ крѣпостния актъ №. 157 кѫща съ шесть стаи, полусъборена, подъ покрива на хана на Салимъ Кайдракова, съ дворъ отъ 15 крачки дължина отъ кѫщата къмъ двора отъ цѣлия ханъ и на ширь деветъ

крачки, съ страни: Еминъ калфа и пѫть; и да заплати на истеца 21 левъ и 20 стотинки за даждие, което истеца му заплатилъ. — По въззивна жалба на Салимъ Кайдраковъ, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на двѣтѣ страни, прѣдставлявани чрѣзъ повѣренници, и отъ Варненский Окр. Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 5 Ноември 1887 г. № 235, като взелъ прѣдъ видъ: 1) Че отъ прѣдставений въ първата инстанция крѣпостенъ актъ отъ страна на истеца, Маринъ Колевъ, ся доказва, че той притѣжава спорната кѫща, а именно: Кѫщата находяща ся въ градъ Добричъ; 2) Че истеца съ нищо не доказва да ли днешний отвѣтникъ Кайдраковъ живѣе въ горнята кѫща, а веднажъ нѣма доказателства, че горнята кѫща се намира въ рѫцѣтѣ на Кайдраковъ, то не остава никакво съмнѣние, че той и неможе да бѫде отговоренъ прѣдъ истеца затова. Дѣйствително истеца за да подкрѣпи туй обстоятелство, прѣдстави въ днешното засѣдание единъ протоколъ отъ Добричский Сѫдебенъ Приставъ, съ който го въвелъ въ владѣние на горнята кѫща, но то неможе да служи за доказателство, едно, че са е извършило послѣ разглѣждание дѣлото въ 1-та инстанция, а друго, че не ся вижда въ него, да ли кѫщата е била въ владѣнието на отвѣтника; и 3) Че искътъ на истеца отъ 21 лева и 20 ст., отъ прѣдставената квитанция, ся доказва само за 13 лева и 20 ст., — видоизмѣнилъ рѣшението на Добричский Мировий Сѫдия отъ 16 Септември 1887 г. така: отхвърлилъ искътъ на Маринъ Колевъ противъ Салимъ Кайдраковъ за испразднуване на една кѫща и осѫдилъ послѣдния да плати на истеца Колевъ 13 лева и 20 стотинки. Сѫдебнитѣ разноски по дѣлото възложилъ върху двѣтѣ страни съразмѣрно, отъ които истеца Колевъ да заплати на Кайдраковъ 26 лева и 36 стот. сѫдебни и за водѣние на дѣлото разноски въ двѣтѣ инстанции, а въ Сѫда да внесе четири лева и три стотинки неплатено мито. — Срѣщу това рѣшение на Окржжния Сѫдъ Русси Еневъ, повѣренникъ на Маринъ Колевъ, подалъ кассационна жалба, въ която посочва, че по

това дѣло Варненский Окр. Сѫдъ нарушилъ чл. чл. 76, 71, 72 и 100 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото не взелъ въ внимание протоколътъ на Сѫдебний Приставъ отъ 19 Септемврий 1887 год. и самопризнанието на отвѣтника, че кѫщата е въ негови рѫцѣ. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: Оплакването на кассатора, че по това дѣло Варненский Окр. Сѫдъ нарушилъ чл. чл. 76, 71, 72 и 100 Гражд. Мир. Сѫдопроизводство, защото не взелъ въ внимание протоколътъ на Сѫдебний Приставъ отъ 19 Септемврий 1887 г. и самопризнанието на отвѣтника, че кѫщата е въ негови рѫцѣ, не може да бѫде основателно, защото не ся оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, тъй като отъ съобразителната часть на потѫженото рѣшение ся вижда, че Окр. Сѫдъ е ималъ прѣдъ видъ въпросний протоколъ на Сѫдебний Приставъ, но че не му е прѣдалъ онова значение, което кассатора мисли, че може да има, това като се отнася до сѫществото на дѣлото, не подлѣжи на разглѣждание по кассационенъ редъ. — Колкото до заявлението на кассатора, че отвѣтника самопризналъ, че кѫщата е въ негови рѫцѣ, то и това обстоятелство, като не ся оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, нито пакъ кассатора съ нѣщо го доказва, така сѫщо неподлѣжи на никое разглѣждание по кассационенъ редъ.

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Русси Еневъ, повѣренникъ на М. Колевъ, срѣщу рѣшението на Варненский Окр. Сѫдъ отъ 5 Ноемврий 1887 год. № 235, съ силата на чл. 153 отъ Гражд. Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 125.

Гр. София, 30 Юний 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на петнадесетий Юний хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председателствующий членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и Василий Мариновъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Андрей Маноловъ гражданско дѣло №. 89 по описътъ за 1889 г., на Юмеръ Хаджи Алиевъ, отъ село Долне-Дерекьой, Хаджи Елеска Околия, съ братия Еминъ, Мустафа, Мурадъ и Хашимъ Бекирови, отъ сѫщото село, за нарушение владѣние върху една ливада отъ единъ и половина урата. — Въ засѣданието странитѣ неприсѫтствуваха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Съ прошение отъ 28 Май 1885 година до Хаджи-Елеский Околийский Мировий Сѫдия, братията Еминъ, Мурадъ и Ашимъ Бекирови, изъ с. Долне-Дерекьой, се потѫжили срѣщу Юмеръ Хаджи Алиевъ, изъ сѫщото село, че въпрѣки рѣшението на Върховното Сѫдилище въ бивша Източна Румелия отъ 24 Януарий 1884 година №. 26 и протокола №. 668 отъ 15 Юний 1884 год. на Хасковский Сѫдебенъ Коммиссаръ, имъ нарушилъ владѣнието на една ливада, находяща се въ землището на село Долне-Дерекьой, въ мѣстностьта „Суукъ чешме“ съ предѣли: Омерова воденица, Селска курия, братия Зорабови и Акакъ-Дере, отъ която една часть разоралъ, а друга окосилъ; за това молили Сѫдията да осѫди ответника Юмеръ Хаджи Алиевъ да имъ отстѫпи и прѣдаде въ владѣние въпросната ливада и да имъ заплати по 80 гроша за петь кола сѣно, което окосилъ и опропастилъ съ разораването на ливадата, а така сѫщо и всичкитѣ сѫдебни разноски. Хаджи-Елеский

Мировий Сждия, като изслушалъ по това дѣло обясненията на странитѣ, извършилъ оглѣдъ възъ мѣстото и распиталъ свидѣтели, съ рѣшението си отъ 13 Октомврий 1887 година № 1309 опредѣлилъ: „Признава че отвѣтника Юмеръ Хаджи Алиевъ е нарушилъ владѣнието и е косилъ и разоралъ единъ и половина уврата къмъ источната страна отъ ливадата на истцитѣ Еминъ, Мурадъ и Хашимъ Бекирови, за което и осѫжда отвѣтника да отстѫпи това мѣсто въ владѣнието на Бекирогларъ и да имъ заплати 360 гроша текущи за четири и половина кола сѣно обезщетение и четири лева и 20 стотинки разноски по водение на дѣлото".—По въззивна жалба на Юмеръ Хаджи Алиевъ, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на двѣтѣ страни и отъ Хасковский Окрѫженъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 10 Декемврий 1887 година № 126, между друго, като взелъ прѣдъ видъ: 1) Че спорната ливада, преди подигането на настоящия искъ отъ страна на братия Бекирови, че е била въ владѣнието на тия послѣднитѣ, ся доказва: а) Отъ показанията на свидѣтелитѣ: Димитръ Панайотовъ, Бекиръ Иосифовъ, Сали Алиевъ, Мехмедъ Ибрахимовъ, Джиферъ Мемишовъ, Мурадъ Мемишовъ, Вели Салиевъ и Тенчо Петковъ, испитани отъ Мировий Сждия на спорното мѣсто (протоколъ отъ 3 Октомврий т. г. на страница 126 и 127); и б) Отъ рѣшението на бившето Върховно Сждилище отъ 24 Януарий 1884 год. подъ № 26 и отъ протокола на Сждебний Коммисаръ отъ 15 Юний 1884 год., преписи отъ които е приложено къмъ производството на Мировий Сждия по настоящето дѣло, отъ които ся вижда, че за сѫщата тая ливада Омеръ Хаджи Алиевъ (апелатора по настоящето дѣло) е билъ подигналъ искъ противъ братия Еминъ и Мурадъ Бекирови (въззиваеми по това дѣло) и му е присѫдено само една часть отъ нея, т. е. само двѣ лѣхи, която часть е сега въ владѣнието му, слѣдователно, естественно е, че остатъка на ливадата — петь и половина уврата, за която е подигналъ настоящия искъ, е останала въ владѣнието на Еминъ и Мурадъ Беки-

рови; 2) Че отъ книжята къмъ настоящето дѣло не ся вижда, щото аппелатора Омеръ Хаджи Алиевъ да е бралъ (косилъ) сѣно отъ това парче на спорната ливада, върхъ което е възстановено владѣнието на братия Бекирови (въззиваемитѣ);“ — видоизмѣнилъ рѣшението на Хаджи-Елеский Мировий Сѫдия отъ 13 Октомврий 1887 година №. 1309 така: възстановява нарушеното владѣние на братия Еминъ, Мурадъ и Хашимъ Бекирови — отъ Юмеръ Хаджи Алиевъ, върху едно мѣсто наречено ливада отъ 1½ уврата, находящe ся отъ къмъ источната страна на ливадата на братия Бекирови, въ мѣстностьта „Соукъ-чешме“, Долне-Дерикьойско землище. Искътъ на братия Бекирови отъ 360 гр. текущи стойность на 4½ кола сѣно отхвърля; осѫжда отвѣтника Юмеръ Хаджи Алиевъ да плати на истцитѣ 4 лева и 20 стотинки за водение на дѣлото въ първа инстанция и на осемь души свидѣтели — на първитѣ трима по три лева, а на послѣднитѣ петима по осемь лева. — Срѣщу това рѣшение на Окрѫжний Сѫдъ, Юмеръ Хаджи Алиевъ подалъ кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Хасковский Окр. Сѫдъ е нарушилъ: 1) чл. чл. 77, 1755 1756 и 1760 отъ Гражданский Оттоманский Законъ, защото съ неизслушването на прѣдставенитѣ му свидѣтели — не му далъ възможность да засвидѣтелствува правото си; и 2) чл. 1737 отъ Гражданский Оттоманский Законъ, защото не взелъ въ внимание прѣдставенното му владало. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за разрѣшение на това дѣло, взе въ съображение: 1) Посоченитѣ отъ кассатора чл. чл. 77, 1755, 1756 и 1760 отъ Гражданский Оттомански Законъ, като съдържатъ процессуални распорѣждания, които сѫ имали значение и сила до въвѣжданието на дѣйствующитѣ у насъ процессуални закони, каквито сѫ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила и Сѫдопроизводството на Мировитѣ Сѫдии, по силата на ст. 945 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила не сѫ задължителни за нашитѣ сѫдилища, за

да може да се каже, че тѣ сж нарушени. Колкото до въпроса за неизслушването на прѣдставенитѣ отъ кассатора свидѣтели, отъ протокола на сждебното засѣдание се вижда, че Окржжний Сждъ, като взелъ предъ видъ, „че по искове за нарушение на владѣние не ся зема въ внимание правото на собственность, но се разглѣдва въ кои ржцѣ ся е намирало имуществото и че това обстоятелство е рѣшено“, — ненамѣрилъ за нужно да ся распитатъ свидѣтелитѣ. Това заключение на Сжда, като ся отнася до сжществото на дѣлото, не подлѣжи на разглѣждание по кассационенъ редъ. 2) Оплакването за нарушението на чл. 1737 отъ Гражданский Оттоманский Законъ, че Окржжний Сждъ невзелъ въ внимание прѣдставенното му владало, сжщо е неоснователно, защото, по силата на чл. 40 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, по дѣла за възстановление на нарушено владѣние, Сжда не влѣзва въ разглѣждание на документитѣ, които удостовѣряватъ правото на собственность на недвижимото имущество, но само възстановява нарушеното владѣние. —

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Юмеръ Хаджи Алиевъ, срѣщу рѣшението на Хасковский Окр. Сждъ отъ 10 Декемврий 1887 г. № 126, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 126.

Гр. София, 30 Юний 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на петнадесетий Юний хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣду-

ющий съставъ: Предсѣдателствующий членъ: А. Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и Василий Мариновъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Добри Руссковъ гражданско дѣло № 92 по описътъ за 1889 г., на Тодоръ Цанковъ, отъ село Брестовица, Пловдивска околия, съ Димитръ Г. Симеоновъ, отъ сѫщото село, за отсичание стреха, за затваряние врата и пр. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Димитръ Г. Симеоновъ, отъ село Брестовица, съ прошение отъ 1 Юний 1887 г. се потѫжилъ предъ Пловдивский Околийский Мировий Сѫдия, че съселянинътъ му — Тодоръ Цанковъ, продължилъ стрѣхата на новопостроената си кѫща въ дворътъ му, направилъ потонъ на кѫщата си, отъ който се глѣдало въ дворътъ му; отворилъ пѫтни врата въ частната му улица и развалилъ нуждникътъ му. Мировий Сѫдия разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ, извършилъ оглѣдъ на мѣстото и като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си, отъ 3 Августъ 1887 година № 163, осѫдилъ Тодорь Цанковъ да отсѣче стрѣхата на новото си здание до колкото се продължава върху мѣстото на истеца, като прибере дъждовата вода да не тече въ истцовий дворъ; да запуши потона си, да се не глѣда въ двора на истеца; да затвори портитѣ си, които отворилъ на мѣстото на истеца и да заплати сѫдебнитѣ разноски. — По въззвна жалба на Тодоръ Цановъ, това дѣло се разглѣдвало и отъ Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ въ присѫтствието на странитѣ, който, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 27 Ноемврий 1887 година № 345, потвърдилъ рѣшението на първата инстанция и осѫдилъ Тодоръ Цанковъ на сѫдебнитѣ разноски въ двѣтѣ инстанции. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Пловдивский Окр. Сѫдъ, Тодоръ Цанковъ е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ

е постановилъ рѣшение, противно на сждоустройството, защото въ мотивировката констатиралъ, че нуждникътъ на противната страна билъ врѣдителенъ за кѫщата му, а въ диспозитивътъ на рѣшението си не ся е произнесалъ за това и второ, защото члена при Пловдивский Окр. Сждъ — Айдимирский е дльженъ билъ самъ да се отведе да не взима участие при разглѣждането на това дѣло, защото е правилъ оглѣдъ по него, когато е билъ Мировий Сждия. —

Върховний Кассационенъ Сждъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1) Оплакването на кассатора, че Пловдивский Окр. Сждъ е постановилъ по това дѣло неправилно рѣшението си, защото отъ една страна е констатиралъ че нуждникътъ на противната страна билъ врѣдителенъ за кѫщата му, а въ диспозитивътъ на рѣшението си не ся е произнесалъ за това, не може да бѫде основателно, защото истецъ по това дѣло е билъ не кассатора, а Димитръ Г. Семеновъ, който е искалъ отъ кассатора да си отсѣче стрѣхата, да си затвори вратата, да си запуши потона и да направи нуждникътъ му и Сждътъ по сѫщество ся е произнесълъ само върху тия искания на истецътъ, което е и дълженъ билъ да направи, а ако бѣше се произнесалъ и за диганието на нуждникътъ, то той щеше да постѫпи тогава въпрѣки предписанието на чл. 101 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, който забранява на Сждътъ да се произнася за предмѣти, за които нѣма предявенъ искъ; 2) Колкото се отнася до второто оплакване на кассатора, че члена на Сжда Айдимирский не се е отвелъ самъ при разглѣждането на това дѣло, защото е правилъ по него оглѣдъ, когато е билъ Мировий Сждия, то и то не може да бѫде основателно, защото тоя отводъ не впада въ категорията на тия отводи, по които Сждиитѣ сж дължни сами да се отстраняватъ отъ разглѣждането на дѣлото. Наший законъ не забранява на единъ Сждия, който е извършвалъ оглѣдъ по дѣлото, да не приема участие при разглѣждането на дѣ-

лото, а напротивъ даже въпала на сждиитѣ прѣди да рѣшаватъ дѣлото, да извършватъ сами или чрезъ едного отъ членоветѣ си оглѣдъ, ако намѣратъ това за нуждно (чл. чл. 91 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и 206 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила) за по добро освѣтление на дѣлото.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява:** Кассационната жалба на Тодоръ Цанковъ, срѣщу рѣшението на Пловдивский Окр. Сждъ, отъ 27 Ноември 1887 година № 345, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 127.

Гр. София, 3 Юлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на деветнадесетий Юний хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий Членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Добри Русковъ и Атанасъ Хитовъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Андрей Маноловъ гражданско дѣло № 106 по описътъ за 1889 год., на Цона Тодорова и дьщеритѣ ѝ Параскева и Цвѣта Тодорови, отъ с. Бръшляница, Плѣвненска околия, съ братия Пенчо и Йото Вѫтеви Батолски, отъ гр. Плѣвенъ, за наслѣдство. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ тѣзи: съ прошение отъ 20 Августъ 1884 год. до Плѣвненский Окр. Сждъ, Цона, Параскева и Цвѣта Тодорови, изъ с. Бръшля-

ница, Плѣвенско окржжие, първата съпруга, а послѣднитѣ двѣ дъщери на покойния Тодоръ Батолски, предявили искъ срѣщу Пенчо и Иото Вжтеви Батолски, изъ гр. Плѣвенъ, за да имъ отстжпятъ припадающата имъ се часть по наслѣдство отъ показанитѣ въ исковото прошение движими и недвижими имущества, останали нераздѣлени между казанитѣ отвѣтници и покойния имъ братъ Тодоръ В. Батолски, който умрѣлъ прѣди 15 години. Плѣвненский Окр. Сждъ, като изслушалъ по това дѣло обясненията на странитѣ и распиталъ по него посоченитѣ отъ истцитѣ свидѣтели, съ рѣшението си отъ 3-ий Януарий 1885 год. № 554, осждилъ Пенчо и Иото Вжтови Батолски да отстжпятъ на Цона, Параскева и Цвѣта Тодорови една третя часть отъ изброенитѣ въ исковото имъ прошение движими и недвижими имущества въ натура или по оцѣнение. — По въззивна жалба на Пенчо и Иото Батолски, това дѣло е разглѣдано и отъ Руссенский Аппелативенъ Сждъ, който съ рѣшението си отъ 22-й Августъ 1887 год. № 115, като взелъ прѣдъ видъ: „1) Отъ исковото прошение, както и отъ показанията на испитанитѣ подъ клѣтва свидѣтели Трифунъ Пеловъ и Тодоръ Станушевъ, се констатира, че покойния Тодоръ Батолски, наслѣдодателя на истцитѣ, е умрѣлъ прѣди 15 години, които години — сж били изминали вече въ врѣмето на заявяването на настоящий искъ, — слѣдователно, щомъ искътъ на истцитѣ, споредъ тѣхното самопризнание, е заявенъ подиръ този срокъ, то той — искътъ — съгласно съ чл. 1660 отъ Оттоманский Граждански Законъ се явява *просроченъ* и никакво по-нататъшно разискване по сжществото на дѣлото не може да си има мѣстото; 2) Изложенитѣ въ първия мотивъ на първостепенното рѣшение обстоятелства: — като че истцитѣ до скоро врѣме били малолѣтни и стояли подъ опекунство, та просрочието се прекжсвало — не могжтъ да се зиматъ въ внимание отъ Аппелативний Сждъ, тъй като, както става явно отъ извършенитѣ по настоящето дѣло протоколи на първата инстанция — отъ никоя страна подобно заявление не е послѣдвало и

заради това помѣнжтия мотивъ на пьрвата инстанция се явява като нарушение на ст. 138 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила; 3) При това напомнюва се на Плѣвенский Окр. Сждъ, че въпроситѣ за просрочията на една тжжба никога не могжтъ да бжджтъ третирани отъ Сждътъ „ex-officio“, а само „ope excepționis“, т. е. само ако е послѣдвало подобно заявление отъ странитѣ; водимъ отъ тѣзи съображения, Апелативний Сждъ, безъ да се впуща въ сжществото на дѣлото, като признава упражнениятъ отъ отвѣтника Пенчо Батолски отводъ за просрочието на предмѣтния искъ за основателенъ, а рѣшението на пьрвата инстанция, издадено по това дѣло, за неправилно — съгласно съ ст. ст. 138, 185, 302—304 и 972 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и на основание чл. 1660 отъ Оттоманский Граждански Законъ;“ — отмѣнилъ рѣшението на Плѣвенский Окр. Сждъ отъ 3-й Януарий 1885 год. № 554 и искътъ на Цона, Парашкева и Цвѣта Тодорови отхвьрлилъ като просроченъ. — Срѣщу това рѣшение на Апелативний Сждъ, Цона Тодорова и дъщеритѣ ѝ Парашкева и Цвѣта Тодорови подали кассационна жалба, въ която посочватъ, че по това дѣло Руссенский Апелативенъ Сждъ е нарушилъ чл. 1660 отъ Гражданский Оттомански Законъ, защото невѣрно исчислилъ просрочието на искътъ, като призналъ, че сж изминали петнадесеть години отъ смьртьта на наслѣдодателя. —

Вьрховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1-о) Отъ съобразителната часть на потжженото рѣшение се вижда, че Апелативний Сждъ при обсжданието и разрѣшението на повдигнатото отъ противната страна заявление относително просрочието на искътъ, се е ржководилъ отъ свидѣтелскитѣ показания, както и отъ съдьржанието на исковото прошение, въ което истцитѣ (кассаторкитѣ) сж сами признали, че покойния Тодоръ Батолски, отъ когото тѣ дирятъ наслѣдие, *е умрѣлъ прѣди 15 години, които вече сж били изминали*, когато тѣ (истцитѣ) сж предявили настоящия си искъ. Това

като е тъй констатирано отъ Сѫда по въпросътъ за просрочието на искътъ, то нѣма съмнѣние, че оплакването въ този случай на кассаторкитѣ за нарушението по това дѣло на чл. 1660 отъ Гражд. Оттоманский Законъ, защото Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ невѣрно исчислилъ просрочието на искътъ, като призналъ, че се изминали петнадесеть години отъ смрьтьта на наслѣдодателя — се явява неоснователно. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Цона Тодорова и дьщеритѣ ѝ Параскева и Цвѣта Тодорови, срѣщу рѣшението на Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 22-й Августь 1887 год. **№** 115, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, № 128.

Гр. София, 3 Юлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Пьрво Гражданско Отдѣление, на деветнадесетий Юний хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и Атанасъ Хитовъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ-Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло **№** 113 по описътъ за 1889 г., на Д. С. Тончевъ, повѣренникъ на Петръ Данчовъ, отъ г. Сливенъ, съ Фирка Бановъ, отъ село Есерлий, Сливенска Околия, за $^1/_3$ часть отъ воденица. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствува: Иовъ Титоровъ повѣренникъ по предовѣрие на кассатора Петръ Данчовъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Фирко Бановъ, отъ с. Есирлий, съ прошение, отъ 26 Май 1886 година, се потжжилъ прѣдъ Сливненский Окр. Сждъ срѣщу Петръ Данчевъ отъ гр. Сливенъ за да му повърне $^1/_3$ часть отъ воденицата „Чибуклийска,“ находяща ся между селата Чибуклий и Михаилово, състояща цѣлата воденица отъ три камъка, която часть истеца продалъ на отвѣтника за 500 лири, като му издалъ и надлѣжний крѣпостенъ актъ. Но тази продажба станала съ условие да му се повърне воденицата обратно, ако истеца внесе 500 лири на купувача въ растояние на 181 день отъ сключеното условие, въ противенъ случай продажбата става неповратна. За доказателство, че продажбата е станала съ подобно условие истеца е прѣдставилъ едно условително съ дата 28 Ноември 1886 год. подписано отъ Петръ Данчовъ и нѣколко свидѣтели и потвърдено отъ Нотариусътъ при Сливненский Окржженъ Сждъ. За доказателство сжщо, че той (истецътъ) въ предвидений въ условителното срокъ е предлагалъ на истецъть да си получи 500 лири турски и да му повърне обратно $^1/_3$ часть отъ въпросната воденица, е прѣдставилъ: 1) Едно писмо отъ К. Хаджи Калчевъ, отъ 17 Май 1887 год., до Сливненский Окр. Сждъ, съ което искалъ отъ Сждътъ да позволи да се депозиратъ въ кассата на Сжда или пакъ у Нотариуса 500 лири, които да се заплататъ на Петръ Данчовъ съгласно съ условителното му дадено на Фирко Бановъ; 2) Единъ протестъ отъ Фирко Бановъ, отъ 15 Май 1887 година, съ който се призовавалъ Петръ Данчевъ да си приеме 500 лири турски съгласно условителното; 3) Едно прошение отъ Фирко и Коле Банови отъ 2 Юний 1887 год., съ което молили Сливненский Окр. Сждъ да имъ се позволи да внесжтъ депозитъ въ сждилищната касса 500 лири, тъй като Петръ Данчовъ не искалъ да ги приеме. Сливненский Окр. Сждъ разгледалъ това дѣло въ присжтствието на странитѣ, изслушалъ обясненията имъ и, като призналь: 1) Че Фирко Бановъ не е испълнилъ задължението си съгласно условителното

сключено между него и Петръ Данчовъ, тъй като възражението му, че той предлагалъ на послѣдний да си получи паритѣ, които били депозирани за негова смѣтка отъ К. Хаджи Калчевъ неможе да има никакво значение, понеже тия пари били депозирани подъ условие да ги получи само, когато ипотекира спорната воденица върху името на К. Хаджи Калчовъ, което той не е могалъ да стори; и 2) Че протеста на Фирко Бановъ нѣмалъ никакво значение, защото отъ испитанитѣ свидѣтели се доказвало, че Петръ Данчовъ и слѣдъ протеста предлагалъ на Фирко Бановъ да му внесе 500 лири турски, но той не ги е внесълъ въ врѣме, то съ рѣшението си, отъ 21 Октомврий 1887 година №. 88, отхвърлилъ искътъ на Фирко Бановъ като неоснователенъ и го осждилъ на сждебнитѣ разноски. — По въззивна жалба на Фирко Бановъ това дѣло се разглѣдвало и отъ Пловдивский Аппелативенъ Сждъ въ присжтствието на странитѣ, който, като изслушалъ обясненията имъ и като призналъ, че отъ писмото на К. Хаджи Калчовъ до Сливненский Окр. Сждъ съ дата 23 Май 1887 год. и отъ протеста на Фирко Бановъ съ дата 15 Май 1887 година напълно се доказвало, че Фирко Бановъ е искалъ да внесе 500 лири турски на Петръ Данчовъ, но тоя послѣдний избѣгвалъ да ги приеме и че показанията на свидѣтеля Костадинъ Хаджи Калчовъ, испитанъ въ втората инстанция, били по́ достовѣрни отъ показанията на другитѣ свидѣтели испитани въ пьрвата инстанция, отъ които показания се доказвало, че Фирко́ Бановъ разполагалъ съ 500 лири турски дадени отъ К. Хаджи Калчовъ да-ги заплати на Петръ Данчовъ съ условие като освободи воденицата отъ Петръ Данчовъ тогава да я ипотекира върху К. Хаджи Калчовъ, то съ рѣшението си, отъ 3 Февруарий 1888 г. №. 21, отмѣнилъ рѣшението на Сливненский Окр. Сждъ, отъ 21 Октомврий 1887 година №. 88, като постановилъ: „Признава Фирко Бановъ за притѣжатель на $^1/_3$ часть отъ Чибуклийската воденица, състояща цѣлата отъ три камъка и находяща ся между селата: Чибуклий

и Михаилово съ съсѣди: Чибуклийска рѣка и пжть, съгласно съ условителното съ дата отъ 28 Ноември 1886 година подписано отъ Петръ Данчовъ и потвърдено отъ Сливненский Нотариусъ и осждилъ Фирко Баневъ да заплати на Петръ Данчовъ 500 лири турски съгласно съ горѣказаното условително," като осждилъ Петръ Данчовъ и на сждебнитѣ разноски въ двѣтѣ инстанции. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, Петръ Данчовъ, чрезъ повѣренникътъ си Д. Тончевъ, е подалъ въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която, между другото, се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ чл. 31 отъ закона за Нотариситѣ, защото въпрѣки крѣпостний актъ на довѣрителя му, издаденъ отъ Нотариуса при Сливненский Окр. Сждъ отъ 29 Ноември 1886 година № 603, за спорната $^1/_3$ часть воденица, е допустналъ преминуването правото на собственность за сжщата $^1/_3$ часть воденица на основание на едно условително, отъ 28 Ноември 1886 година. —

Върховний Кассационенъ Сждъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившата ся страна и заключението на Помощникъ-Прокурора, взе въ съображение: 1) Споредъ дѣйствующитѣ у насъ закони (чл. 31 отъ Закона за Нотариситѣ) прехвърлянието правото на собственность върху недвижими имущества отъ едно лице къмъ друго по продажба става само чрезъ крѣпостенъ актъ и лицето, върху което е издаденъ крѣпостний актъ, става то ступанинъ на недвижимото имущество, а първоначалний ступанинъ (продавача) се лишава отъ ступанскитѣ си права и съ никакви други при това писменни условителни, завѣрени даже отъ надлѣжний Нотариусъ, немогжтъ да се повръщатъ обратно ступанскитѣ му права върху сжщото недвижимо имущество, освѣнъ пакъ чрезъ придобивание на редовно издаденъ крѣпостенъ актъ, понеже формалнитѣ писменни условителни, сключени между договорившитѣ ся страни, могжтъ да влѣкжтъ слѣдъ себе си всѣкаква отговорность

за лицето, което ги наруши, но чрѣзъ тѣхъ неможе да се придобива право на собственность по покупка върху недвижими имущества. Дѣйствително дѣйствующитѣ у насъ турски закони (чл. чл. 118 и 396 отъ меджелето) предвиждатъ единъ особенъ видъ продажба, а именно продажба на повѣрие или искупуване „бей билъ вефа,“ но при извършването на подобна продажба странитѣ заявляватъ прѣдъ чиновникътъ, който извършва продажбата, че само за извѣстно врѣме продавача си отстжпва на купувача ступанскитѣ права върху недвижимото имущество и въ това врѣме той (продавача) ако повърне паритѣ на купувача, то послѣдний е дъ.жденъ да му повърне обратно недвижимото имущество и това тѣхно условие се забѣлѣжва въ самий продавателенъ актъ. Отъ всичко това става явно, че подобна продажба се практикувала като *ипотека*, която по тоя начинъ ся е прилагала, понеже е нѣмало тогава специяленъ законъ за нея. Щомъ слѣдователно сжществувавшата въ Меджелето продажба на повѣрие или искупуване е служила на мѣсто *ипотека*, то при сжществуването сега у насъ специаленъ законъ за ипотеката подобна продажба вече неможе да си има значението и *eo ipso* е отмѣненъ съ издаването на тоя законъ; 2) Отъ друга страна отъ производството на дѣлото се види, че когато Фирко Бановъ е далъ заявление за издаване крѣпостенъ актъ за спорната $^1/_3$ часть воденица на Петръ Данчовъ, закона за ипотеката е билъ у насъ въ сила, а слѣдователно Фирко Бановъ ако е искалъ да си запази за извѣстно врѣме ступанскитѣ права върху спорната една трета часть воденица, за да му се повърне тя обратно, когато заплати въ опредѣлений срокъ паритѣ на Петръ Данчовъ, е дъл.женъ билъ да я ипотекира споредъ сжществующия законъ за ипотеката, а не да дава крѣпостенъ актъ за прехвърляние по продажба безъ *всѣкакво ограничение даже* правото си на собственность за спорната $^1/_3$ часть воденица върху Петръ Данчовъ. Щомъ това е така, то кассатора, като е прѣдставилъ крѣпостенъ актъ, издаденъ отъ Нотариуса

при Сливненский Окр. Сѫдъ съ дата отъ 29 Ноемврий 1886 година № 603, отъ съдържанието на който ся вижда, че Фирко Бановъ безъ всѣкакво ограничение прехвърлилъ по продажба правото си на собственность на ½ часть отъ спорната воденица върху кассатора, Петръ Данчовь, който отъ своя страна не иска да я повърне обратно, то Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, като е допусналъ преминуването правото на собственность за сѫщата воденица отъ Петръ Данчовъ къмъ Фирко Бановъ на основание писменното условително сключено между тѣхъ на 28 Ноемврий 1886 г., неправилно е постѫпилъ въ тоя случай, защото писменното условително може да влѣче слѣдъ себе си всѣкаква отговорность за лицето, което го е нарушило, но съ него неможе да се придобива право на собственность при сѫществуването на единъ формално издаденъ крѣпостенъ актъ, по продажба, тъй като това ще бѫде въпрѣки ясното предписание на чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ и той (Сѫдътъ) като е направилъ това, нарушилъ е горѣказаний членъ, а слѣдователно и оплакването на кассатора по този въпросъ е основателно. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 3 Февруарий 1888 г. № 21, защото е нарушенъ чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да ся отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ. —

Рѣшение, № 129.

Гр. София, 3 Юлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касса-

ционенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на деветнадесетий Юний хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий Членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и Атанасъ Хитовъ, при Помощникъ Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Андрей Маноловъ гражданско дѣло № 93 по описътъ за 1889 год., на Джанко Мариновъ и Христо Геновъ, отъ село Войникъ-Махле, Чирпанско, съ Хаджи Хасанъ Хаджи Хасановъ, отъ гр. Чирпанъ, опекунъ на Али Хаджи Мехмедовъ, за една четвърта часть отъ една нива отъ 120 уврата. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Дянко П. Милковъ, повѣренникъ на Хасанъ Хаджи Хасановъ, опекунъ на малолѣтний Али Хаджи Мехмедовъ, изъ гр. Чирпанъ, предявилъ искъ срѣщу Джанко Мариновъ и Христо Геновъ, изъ село Войникъ-Махала, Чирпанска Околия, за да отстѫпятъ на довѣрителя му ¼ часть отъ една нива въ размѣръ 150 уврата, находяща се въ землището на село Войникъ-Махала, тъй като тѣ, отвѣтницитѣ, сѫ купили отъ другитѣ сънаслѣдници само ¾ части отъ въпросната нива, а турили ржка и на частьта на малолѣтния Али Хаджи Мехмедовъ, която притѣжавалъ по наслѣдство отъ баща си. Чирпанский Мировий Сѫдия, като разглѣдалъ това дѣло и распиталъ, по съгласието на двѣтѣ страни, околни люди възъ мѣстото, съ рѣшението си отъ 13-й Юлий 1887 год. № 294, отхвърлилъ искътъ на Дянка П. Милковъ, повѣренникъ на Хасанъ Хаджи Хасановъ, опекунъ на малолѣтний Али Хаджи Мехмедовъ, като недоказанъ. — По въззивна жалба на казанний повѣренникъ — Дянка П. Милковъ, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на двѣтѣ страни и отъ Старо-Загорский Окржженъ Сѫдъ, който, като распиталъ по него посоченнитѣ отъ въззивника свидѣтели, съ рѣшението си отъ 8-й Декемврий 1887 година № 128, като взелъ прѣдъ видъ между друго: 1) Че повѣренника на въззи-

ваемитѣ признава, какво отъ спорната нива довѣриваемитѣ му притѣжавали само 50 уврата, а отъ свидѣтелскитѣ показания се утвърждава, че въззиваемитѣ като били купили тъзи цѣлата нива, тѣ отъ послѣ продали отъ нея нѣколко на други лица; 2) Че отъ показанията на свидѣтелитѣ се утвърждава, какво спорната нива била е дѣйствително притѣжание отъ 25 години насамъ на покойния Хаджи Мехмедъ Али Паша, и че нивата била отъ около 120 уврата, отъ която една часть въззиваемитѣ били продали на други лица, а една часть била въ тѣхнитѣ ржцѣ; 3) Че повѣренника на въззиваемитѣ, ако и да казва, че довѣрителитѣ му имали официални документи за тъзи нива, но не удостовѣри съ нищо Сждъть за тѣзи документи; 4) Че въззиваемитѣ сж нарушили правото на владѣние на Али Хаджи Мехмедовъ отъ предмѣтната нива; — отмѣнилъ рѣшението на Чирпанский Мировий Сждия и вмѣсто него постановилъ: 1) Възстановява нарушеното владѣние на Али Хаджи Мехмедовъ отъ гр. Чирпанъ на една четвьрта часть отъ нивата (120) сто и двадесеть уврата, лѣжаща въ землището на село Войникъ-Махале, Чирпанска Околия, въ мѣстностьта „Хендекликъ“ съ страни на цѣлата нива: отъ двѣтѣ страни бузалъкъ и орманъ и Рашидъ Алиевъ, отъ която нива и която часть се намира въ ржцѣтѣ на въззиваемитѣ, да отстжпятъ реченитѣ въззиваеми: Джанко Мариновъ и Христо Геновъ отъ село Войникъ-Махале (Чирпанско) едната четвьрта часть (или тридесеть уврата) на Али Хаджи Мехмедовъ въ лицето на настойника му Хаджи Хасанъ Хаджи Хасановъ и да му предаджтъ само тридесеть уврати отъ тъзи нива; 2) Осжжда въззиваемитѣ: Джанка Мариновъ и Христо Геновъ да заплатятъ за сждебни разноски (20) двадесеть лева за въ полза на хазната и да заплатятъ на свидѣтелитѣ: Иванъ Хаджи Йовчевъ и Пена Илиевъ Брьмбара отъ село Бурунсузъ (Чирпанско) по осемь лева на всѣки едного отъ тѣхъ, тъй сжщо да заплатятъ на въззивника Али Хаджи Мехмедовъ, въ лицето на настойника му Хасанъ Хаджи Хасановъ за

разноски на втората инстанция десеть лева. — Срѣщу това рѣшение на Окржжний Сждъ, Джанко Мариновъ и Христо Геновъ подавать кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Старо-Загорскій Окржженъ Сждъ е нарушилъ чл. 1643 отъ Гражданскій Оттоманскій Законъ, защото ги осждилъ да отдадѫтъ на Али Хаджи Мехмедовъ тридесеть уврата отъ въпросната нива, когато тѣ владѣяли само 50 уврата отъ цѣлата нива. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, вze въ съображение: Членъ 1643 отъ Гражданскій Оттоманскій Законъ, който кассатора мисли че е нарушенъ, като явно противорѣчи по съдържанието си не само на предмѣтътъ на искътъ, но и на всичкитѣ почти обстоятелства, които Сждътъ е констатиралъ по дѣлото — неможе да има никое приложение по настоящето дѣло, а слѣдователно и не може да се каже, че е нарушенъ. Това като е тъй, то оплакването на кассатора за нарушението по това дѣло на казанний членъ се явява неоснователно. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява:** Кассационната жалба на Джанко Мариновъ и Христо Геновъ, срѣщу рѣшението на Старо-Загорскій Окржженъ Сждъ отъ 8-ий Декември 1887 година № 128, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 130.

Гр. София, 7 Юлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и вторий Юний хилядо осемстотинъ осемдесеть и

дѣвета година, въ открито съдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Андрей Маноловъ гражданско дѣло № 94 по описътъ за 1889 год., на Хаджи Евстатий Коновъ, отъ гр. Берковица, съ М. Първановъ, отъ сжщий градъ, за частенъ пжть. — Отъ странитѣ присжтсвува само кассатора Хаджи Евстатий Коновъ.

Обстоятелствата сж тѣзи: съ прошение отъ 19-ий Май 1887 год. до Берковский Мировий Сждия, Михаилъ Първановъ, изъ гр. Берковица, заявилъ, че прѣдъ вратата на ханското му мѣсто имало праздно мѣсто, което служило за улица на бившия му ханъ; нъ тъй като съсѣдътъ му Хаджи Евстатий Коновъ почналъ да построява върху праздното мѣсто здания и запушвалъ вратата на бившия му ханъ, за това молилъ Сждията да спрѣ постройката на зданието до разглѣждането на дѣлото. Берковский Мировий Сждия, като изслушалъ по това дѣло обясненията на странитѣ и распиталъ по него посоченитѣ отъ истеца свидѣтели, съ рѣшението си отъ 18-й Юний 1887 год. № 326 отхвърлилъ искътъ на М. Първановъ, като неправиленъ. — По въззивна жалба на Михалъ Юцевъ, повѣренникъ на М. Първановъ, това дѣло е разглѣдано въ присжтствието на двѣтѣ страни и отъ Ломский Окр. Сждъ, който слѣдъ извършването, по искание на въззивника, чрѣзъ едного отъ членоветѣ си оглѣдъ възъ мѣстото, а така сжщо и дознание чрѣзъ околни люди, съ рѣшението си отъ 29-й Януарий 1888 год. № 8, мѣжду друго, като взелъ прѣдъ видъ: „1) Че отъ направения оглѣдъ и дознание се констатира, че предмѣтното спорно мѣсто, върху което отвѣтника по аппель построява здание, е частенъ пжть отъ крайно врѣме, отъ което ся ползували спорящитѣ ся страни и сега ако ся допустне на отвѣтника по аппель, да построи здание върху него мѣсто, то вратата на аппелаторовото ханско мѣсто ся затварятъ; 2) Че отвѣтника по

апелъ съ нищо не доказва, че мѣстото прѣдъ ханътъ му, върху което строи зданието си, е негово собственно притѣжание; 3) Че съгласно чл. 1220 отъ Отоманский Гражданский Законъ, върху мѣста отъ подобна категория не се позволява никому да построява здание, безъ позволението на състопанитѣ"; — отмѣнилъ напълно рѣшението на Берковский Мировий Сѫдия отъ 18-й Юния 1887 год. № 326 и осѫдилъ Хаджи Евстатия Коновъ да вдигне зданието, което е наченалъ да строи прѣдъ хана си въ гр. Берковица и съ което е запушилъ пътьтъ водящъ въ праздното мѣсто на Михаль Първановъ, и да заплати на послѣдний за сѫдебни и водение на дѣлото разноски 67 лева, а въ полза на хазната два лева за двѣ неплатени призовки. — Срѣщу това рѣшение на Окржжний Сѫдъ, Хаджи Евстатия Коновъ подалъ кассационна жалба, съ която се оплаква, че по това дѣло Ломский Окр. Сѫдъ нарушилъ: 1) чл. чл. 48 и 49 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, ст. 138 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила и чл. 1-й отъ Закона за дознанията, защото, въпрѣки искането на М. Първановитѣ повѣренници да ся направи само оглѣдъ на спорното мѣсто, постановилъ да се направи и дознание чрѣзъ околни люди безъ да е искалъ това нѣкой отъ сѫдящитѣ ся; 2) ст. ст. 235 п. 4-й, 237 п. 3-й, 238 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила и чл. 36 п. 4-й отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото оставилъ безъ разрѣшение отводътъ му, че М. Първановъ, безъ да е стопанинъ на ханското мѣсто, завелъ искъ противъ него; и 3) чл. 71 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство и ст. 167 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото не взелъ въ внимание тапията му и крѣпостния актъ на противната страна. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото, обясненията на кассатора и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Оплакването на кассатора за нарушението на чл. чл. 48 и 49 отъ Гражданското Мирово Сѫдопризводство, ст. 138 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни

Правила и чл. 1 отъ Закона за дознаниетосъ това, че Окржжний Сждъ вопрѣки искането на М. Пьрвановитѣ повѣренници да се направи само оглѣдъ на спорното мѣсто, постановилъ да се извърши и дознание чрѣзъ околни люди, безъ да е искалъ това нѣкой отъ сждящитѣ ся, не може да се признае за основателно, защото не ся оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, тъй като въ вторий пунктъ на въззивната жалба, подадена отъ повѣренника на истеца, изрично е казано: „Че това мѣсто не е на отвѣтника Коновъ, а отъ памти вѣка е стояло праздно и е служило за пжть на довѣрителятъ ми“; по поводъ на това и Окржжний Сждъ, като постановилъ, по искането на истеца, да ся извърши оглѣдъ възъ мѣстото, сжщеврѣменно ся е разпорѣдилъ спорѣдъ домогването на сжщий истецъ да стане и дознание чрѣзъ околни люди, за да се констатира – да ли спорното мѣсто е служило отъ незапамятно врѣме за пжть водящъ въ хана на истеца. При извършването на дознанието, както ся вижда отъ протокола, е участвувалъ и самъ кассатора, безъ да е направилъ какво годѣ възражение за нѣкоя неправилность, или да е оспорявалъ допустнато по това дѣло дознание чрѣзъ околни люди. 2) Съ рѣшението си по това дѣло Ломский Окр. Сждъ като е осждилъ кассатора да вдигне зданието си, съ което е запушилъ пжтя, водящъ въ праздното мѣсто на М. Пьрвановъ, то нѣма съмнѣние, че съ това заедно е разрѣшенъ и повдигнатиятъ отъ страна на кассатора отводъ, сирѣчь Окржжний Сждъ като е уважилъ искането на истеца, то само по себе си ся разбира въ този случай, че съ това заедно е призналъ, че истеца по настоящето дѣло е билъ въ правото си да заведе искъ си противъ кассатора. Слѣдователно, оплакването на кассатора, че по това дѣло Ломский Окр. Сждъ нарушилъ ст. ст. 235 п. 4, 237 п. 3 и 238 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и чл. 36 п. 4 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото оставилъ безъ разрѣшение отводътъ му, че М. Пьрвановъ, безъ да е ступанинъ на ханското мѣсто, завелъ искъ про-

тивъ него, като не се оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, явява се неоснователно. 3) Така сѫщо и третото оплакване на кассатора за нарушението по това дѣло на чл. 71-й отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство и ст. 167 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото Окрѫжний Сѫдъ не взелъ въ внимание тапията му и крѣпостния актъ на противната страна, е неоснователно, защото отъ производството на дѣлото не сѧ вижда да е била прѣдставена отъ страна на кассатора нѣкоя тапия, за да може въ този случай да се провѣри това му оплакване по кассационенъ рѣдъ. —

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Хаджи Евстатий Коновъ, срѣщу рѣшението на Ломский Окр. Сѫдъ, отъ 29-й Януарий 1888 год. № 8-й, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, № 131.

Гр. София, 7 Юлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и вторий Юний хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Прѣдсѣдателъ: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Пом.-Секретаря: Христо Д. Веленъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ И. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Добри Руссковъ гражданско дѣло № 95 по описътъ за 1889 год., на Гьоне Петруновъ, отъ с. Муси-Бегово, Радомирска Околия, съ Петръ Н. Другански, отъ г. Радомиръ, за една ливада отъ 10 уврата и 400 гр. за четири кола сѣно. — Страните неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Петръ Н. Другански, отъ г. Радомиръ, съ прошение, отъ 1 Априлий 1887 г. заявилъ искъ прѣдъ Радомирский Мировий Сждия срѣщу Гьоне Петровъ, отъ с. Муси-Бегово, за една ливада находяща ся въ мѣстностьта „Бихоръ“ отъ 10 уврата. Мировий Сждия разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на странитѣ, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 13 Юний 1887 г. № 200 осждилъ Гьоне Петровъ да отстжпи на Петръ Н. Другански спорната ливада. — По въззивна жалба на Гьоне Петровъ това дѣло се разглѣдвало въ присжтствието на двѣтѣ страни и отъ Кюстендилский Окр. Сждъ, които, като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си, отъ 28 Августъ 1887 г. № 80, потвърдилъ напълно рѣшението на първата инстанция и осждилъ Гьоне Петровъ на сждебнитѣ разноски. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Кюстендилский Окр. Сждъ, Гьоне Петровъ подалъ въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Кюстендилский Окр. Сждъ е нарушилъ чл. чл. 141 и 143 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото не искалъ да изслуша прѣдвиденитѣ въ апелативната му жалба свидѣтели, които щели да исповѣдатъ, че той (кассатора) е купилъ спорната ливада отъ Вели Руменова и че повече отъ 10 години тая ливада се намирала въ негови ржцѣ, като моли при това да се вземе въ внимание тапията му за спорната ливада, която прилага въ прѣводъ отъ Министерството на Вънпнитѣ Дѣла, отъ 19 Ребюль ахжръ 1290 година. —

Върховний Кассационенъ Сждъ за да разрѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: I) Споредъ Закона за дознанието чрѣзъ околни люди давностно владѣние се доказва единственно чрѣзъ дознание на околни люди. Щомъ това е така, то кассатора като е искалъ прѣдъ Кюстендилский Окр. Сждъ да доказва давностното си владѣние върху спорната ливада чрѣзъ распитване на свидѣтели, а не чрѣзъ дознание на околни люди,

то Сждътъ правилно е отхвърлилъ да се испитватъ свидѣтелитѣ му, защото ако бѣше допустналъ това, той щеше да постжпи въпрѣки чл. 1 отъ Закона за дознанието. Заради това оплакването на кассатора по този въпросъ е неоснователно. II) Колкото се отнася до молбата на кассатора да се вземе въ внимание тапията му, отъ 19 Ребюль-ахжръ 1290 год., прѣдставена въ препись завѣренъ отъ Министерството на Външнитѣ Дѣла, който прилага при кассационната си жалба, то и тая молба неможе да бжде основателна, защото въ кассационната инстанция немогатъ да се прѣдставлявать нови доказателства по сжществото на дѣлото, тъй като Касеационний Сждъ съгласно 5 чл. отъ Сждоустройството не разглѣдва дѣлата по сжщество. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Гьоне Петруновъ, срѣщу рѣшението на Кюстендилский Окр. Сждъ отъ 28 Августъ 1887 г. № 80, съ силата на чл. 153 отъ Гражд. Мир. Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 132.

Гр. София, 7 Юлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и вторий Юний хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Пом.-Секретарьтъ Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ П. Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдательтъ гражданско дѣло №. 114 по описътъ за

1889 год., на Никока Ценовъ, повѣренникъ на Хаджи Иванъ Хаджи Баневъ, отъ гр. Харманлий, съ Маргаритъ Константиновъ, отъ сѫщий градъ, за стрѣха и капчугъ. — Странитѣ неприсѫтствувахѫ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: на 26 Августъ 1885 година Маргаритъ Константиновъ, житель на гр. Харманлий подалъ въ бившето Хасковско Окрѫжно Гражданско Сѫдилище прошение, въ което казва, че Хаджи Иванъ Хаджи Баневъ житель на сѫщий градъ прѣди четиредесеть дни сградилъ една широка стрѣха върху дворътъ на кѫщата му и единъ яхѫръ, на който капкитѣ текѫтъ пакъ въ дворътъ му. Затова моли да се призове казанийтъ Хаджи Иванъ Хаджи Баневъ и да се осѫди да направи стрѣхата така, щото да не поврѣжда чуждо стѣжание. — Хасковский Окр. Сѫдъ глѣдалъ дѣлото на 2 Май 1886 година и постановилъ да се извърши мѣстенъ оглѣдъ за дамла, който билъ извършенъ на 31 Май 1889 година. — Хасковский Окр. Сѫдъ разглѣдалъ дѣлото на 25 Августъ 1886 год. и съ рѣшението си отъ сѫщий день № 75, осѫдилъ Хаджи Иванъ Хаджи Баневъ да възстанови стрѣхата отъ новопостроената му кѫща отъ къмъ двора на Маргаритъ Константиновъ въ първобитното ѝ положение, като ѭ остави да виси надъ двора на Маргаритъ Константиновъ не повече отъ ¼ отъ аршинъ и да прибере водата, която тече въ двора на Маргаритъ Константиновъ отъ тази стрѣха било съ привеждание подъ стрѣхата тенекияни чучури, било по другъ начинъ. — Хаджи Иванъ Хаджи Баневъ подалъ срѣщу това рѣшение въззивна жалба и въззивно изложение въ Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ, който разглѣдалъ дѣлото на 10 Декемврий 1886 година и съ рѣшението си отъ сѫщий день № 371 отхвърлилъ въззивната жалба на Хаджи Иванъ Хаджи Баневъ и потвърдилъ рѣшението на Хасковский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 25 Августъ 1886 година № 75. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ Хаджи Иванъ Хаджи Баневъ, чрѣзъ повѣренника си Никола Ценовъ, подалъ срѣщу него въ Върховний Кас-

сационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която, между друго, се оплаква, че Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ трѣбвало да се признае за некомпетентенъ да разглѣда това дѣло, съгласно чл. 2 отъ Допълнението къмъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила и чл.1 ал. б. отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1-о) Както се види отъ обстоятелствата на това дѣлото, то е почнато още прѣдъ бившето Хасковско Окржжно Гражданско Сѫдилище (26 Августъ 1885 година), нъ е глѣдано вече отъ Хасковский Оврѫженъ Сѫдъ на 2 Май 1886 година слѣдъ въвеждането въ страната законитѣ на княжеството. Нъ било по чл. 18 ал. II и III отъ 11 Притурка на действувавший въ бивша Източна Румелия Органический Уставъ, било по чл. 1 ал. б. отъ Гражд. Мир. Сѫдопроизводство и чл. 2 отъ Допълнението къмъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, искътъ на Маргатитъ Константиновъ, като отъ тия, които казанитѣ правила отъ Органически Уставъ предоставятъ на Околийский Сѫдникъ, а чл. 1 ал. б. отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство на вѣдомството на Мировитѣ Сѫдии, затова по силата на чл. 2 отъ Допълнението къмъ Врѣменитѣ Сѫдебни Правила и чл. 237 п. 1 отъ сѫщитѣ правила, както Хасковский Окржженъ Сѫдъ, така и Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ дължни сѫ били по дължность да не приематъ това дѣло подъ свое разглѣждание, тъй като то по рѣдътъ си не подлѣжи на тѣхното вѣдомство. Слѣдователно, както Хасковский Окр. Сѫдъ, така и Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ като сѫ приели да разглѣдатъ дѣлото по сѫщество, явно сѫ нарушили чл. 1 ал. б. отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство и чл. 2 отъ Допълнението къмъ Врѣменитѣ Сѫдебни Правила. Затова оплакването на кассатора въ туй отношение е основателно. —

Водимъ отъ казанното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ отъ 10 Декемврий 1886 год. № 371, за-

щото сѫ нарушени чл. 1 алинея б. отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство и чл. 2 отъ Допълнението къмъ Врѣменитѣ Сѫдебни Правила, съ силата на ст. 11 п. 3 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да се отмѣни и цѣлото производство по това дѣло, както на първата, тъй и на втората инстанции, да се уничтожи. —

Рѣшение, №. 133.

Гр. София, 10 Юлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и шестий Юний хилядо осемстотинъ осемдесеть и деветда година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове, Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ И. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Андрей Маноловъ гражданско дѣло №. 116 по описътъ за 1889 г., на Христо Стояновъ Бояджийски, отъ село Вѣтренъ, Ихтиманска околия, съ Стоянъ Илиевъ Петкинъ, отъ сѫщото село, за купуване по право на предпочитание едно праздно мѣсто отъ двѣ лѣхи. — Странитѣ неприсѫтствуваха.

Обстоятелствата сѫ тѣзи: Съ прошение отъ 20-й Ноември 1886 година до Татаръ Пазарджикский Окрѫженъ Сѫдъ Стоянъ Илиевъ Петкинъ, изъ село Вѣтренъ, Ихтиманска Околия, ся потѫжилъ срѣщу Христо Стояновъ Бояджийски, отъ сѫщото село, за да му ся припознае правото на предпочитание, като съсѣдъ, да купи едно праздно мѣсто отъ двѣ лѣхи, което притѣжателя му безъ негово знание продалъ за 19000 гроша или 3166 лева и 66 стотинки на Христо Стояновъ Бояджийски и ся осѫди послѣдний да му отстѫпи казанното мѣсто за сѫщата цѣна, а така сѫщо да му за-

плати сѫдебнитѣ и за водение на дѣлото разноски. Т. Пазарджикский Окржженъ Сѫдъ, като разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на двѣтѣ страни и распиталъ по него свидѣтели, съ рѣшението си отъ 5 Юний 1887 г. №. 157 осѫдилъ Христо Стояновъ Бояджийски да прѣдаде въ владѣние и притѣжание на Стоянъ Илиевъ Петкинъ праздното мѣсто отъ двѣ лѣхи, находяще се въ с. Вѣтренъ мѣжду съсѣди: кѫщата на истеца отъ двѣ страни, кѫщата на Митръ Петкинъ и шоссе, слѣдъ като Стоянъ Илиевъ Петкинъ заплати на Хр. Стояновъ Бояджиский стойностьта на кѫщата 19000 гроша текущи, или 3166 лева и 66 стотинки. Отвѣтника да заплати на истеца сѫдебни и за водѣние на дѣлото разноски 239 лева, а истеца да внесе въ Сѫдътъ два лева за двѣ неплатени призовки. — По въззивна жалба на Иванъ Р. Гешановъ, повѣренникъ на Христо Стояновъ Бояджийский, това дѣло е разглѣдано и отъ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, който като изслушалъ по него обясненията на явившитѣ ся отъ двѣтѣ страни повѣренници, съ рѣшението си отъ 11 Ноември 1887 година №. 230, като взелъ предъ видъ: „въ въззивната инстанция апелаторътъ заявява, че продажбата между него и Божура Пенева не била извършена споредъ трѣбуванията по чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ и че за това за ищеца не могло още да се роди право на предпочитание, толкова повече, че спорното имущество не било излѣзло отъ владѣнието на продавача. Послѣдното утвърждение на аппелатора е едно голо извѣржение на фактоветѣ, тъй като предъ Окржжний Сѫдъ положително е доказано, че слѣдъ покупката аппелаторътъ е встѫпилъ въ владѣнието на спорнотото мѣсто. И тъй като споредъ чл. 1026 отъ Гражданский Законъ правото на предпочитание се поражда слѣдъ излѣзване имуществото отъ ржцѣтѣ на продавача, то това условие, въ свързка съ доказаний договоръ за продажба (чл. 167 отъ Гражданский Законъ) и плащание договореннata сумма отъ страна на аппелатора напълно установяватъ законностьта на заявений отъ истеца искъ. Втори аргументъ на аппела-

торътъ, че продавачката не била дѣеспособна при сключване на продажбата, не ся подкрѣпи съ нищо прѣдъ Аппелативний Сждъ;“ — потвърдилъ рѣшението на Т.-Пазарджикский Окржженъ Сждъ отъ 5 Юний 1887 година №. 157, а сждебнитѣ и за водѣние на дѣлото разноски въ втората инстанция възложилъ върху аппелатора. — Срѣщу това рѣшение на Аппелативний Сждъ, Христо Стояновъ Бояджиский подалъ кассационна жалба, въ която, като поводъ да се отмѣни казанното рѣшение на Апелативний Сждъ посочва: че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ чл. чл. 1028 отъ Гражданский Оттомански Законъ и 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, като не взелъ въ внимание, съгласно 1026 чл. отъ Гажданский Оттомански Законъ, че за да ся роди правото на предпочитание трѣбва стяжнието да излѣзе отъ владѣнието на продавача и продажбата да стане окончателна и узаконена прѣдъ нотарството. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като ислуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: Споредъ яснийтъ и буквалнийтъ смисъль на чл. 1026 отъ Гражданский законъ, за да ся роди правото на предпочитание трѣбва стѣжанието да излѣзе отъ владѣнието на продавача. Отъ това предписание на закона слѣдва, че за да ся признае отчуждаванието на извѣстенъ недвижимъ имотъ отъ едного къмъ другиго, т. е. за да премине правото на собственость отъ продавача, който е стопанинъ на имотътъ, къмъ друго лице, т. е. къмъ купувача, не е достатъчно само фактическото предаване на имотътъ въ владѣнието на купувача, но ся изисква да сѫществува и *крѣпостенъ актъ* извършенъ по установенийтъ отъ закона редъ (чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ), — нѣщо, което не ся вижда да е констатирано отъ Аппелативний Сждъ. Това като е тъй, то въ даннийтъ случай по поводъ оплакванието на кассатора трѣбва да ся признае, че Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ по това дѣло чл. 1026 отъ Гражданский Законъ и това нарушение е сѫщественно. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Касационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 11 Ноември 1887 година N-о 230, защото е нарушенъ чл. 1026 отъ Гражданский Оттомански Законъ, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да ся отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ. —

Рѣшение, №. 134.

Гр. София, 10 Юлий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и шестий Юний хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ И. Данчовъ, слуша доложеното отъ Членътъ Добри Руссковъ гражданско дѣло №. 117 по описътъ за 1889 год., на Гина Атанасова, отъ г. Пловдивъ, съ братия Атанасъ и Димитръ М. Гюмюшь-Герданови, отъ сѫщий градъ, за една черничева градина. — Странитѣ неприсѫтствуваха —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Гина Атанасова отъ гр. Пловдивъ съ прошение отъ 14 Августъ 1885 год. се потѫжила прѣдъ Пловдивский Окр. Сѫдъ противъ Атанасъ и Димитръ М. Гюмюшъ-Герданови, че и усвоила една черничева градина около една леха, находяща се въ Руссе-махала съ съсѣди: Цоко Каблешковъ, Чобанъ Пею и пѫть. Пловдивский Окр. Сѫдъ разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ, изслушалъ обясненията имъ, и като конста-

тиралъ, че прѣдставений отъ отвѣтницитѣ турски документъ, отъ 16 Шабанъ 1281 година се отнасялъ за спорната градина и че истцата не прѣдставила никакъвъ документъ отъ своя страна, то съ рѣшението си, отъ 20 Юний 1886 год. подъ № 147, отхвърлилъ искътъ на Гина Атанасова, като неосновенъ. — По въззивна жалба на Гина Атанасова, това дѣло се разглѣдвало въ присѫтствието на двѣтѣ страни и отъ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, който, като изслушалъ обясненията на странитѣ и, като призналь, че истцата неможе да доказва, че е владѣла спорната градина 20 години, тъй като отъ друга страна тя признава, че я владѣла безъ тапия, а такова владѣние неможе да ѝ придобие никакво право, и съ рѣшението си, отъ 24 Февруарий 1887 год № 35, потвърдилъ напълно рѣшението на първата инстнция, като осѫдилъ истцата и на сѫдебнитѣ разноски. — Недоволна отъ това рѣшение на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, Гина Атанасова е подала въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която ся оплаква, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 20 отъ Закона за землитѣ, 1662 отъ Меджелето и 134 отъ Врѣм. Сѫд. Правила, защото ѝ отказалъ да докаже съ свидетели, че имала давность на владѣние и чѐ претенциитѣ на Гюмюшъ Герданови били изсрочени, като не заявени въ 10 години. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ за да реши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1) Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е отказалъ на кассаторката да докаже, че тя е владѣяла повече отъ 20 години спорната градина като пълна собственица единственно на това основание, че владѣнието е било безъ тапия и че чл. 20 отъ Закона за земитѣ предвиждалъ изсрочванието само на такива тѫжби за дѫржавни земи, които сѫ били владѣяни 10 години поредъ съ тапия. Това признаване на Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ неправилно е основано на чл. 20 отъ Закона за земитѣ, защото слѣдъ издаванието на тоя членъ на 7 Рамазанъ 1274 год. е по-

слѣдвало на 7 Зилхидже 1285 год. издаването на други граждански закони, а именно Меджелето, въ които закони чл. 1662 послѣдня алинея, изрично се предвижда, че тяжби за държавни земи не се слушатъ слѣдъ истичането на десеть години, безъ да се изисква щото владѣнието да е било съ тапия, отъ което слѣдва, че тоя послѣденъ членъ е отмѣнилъ предидущий членъ 20 отъ Закона за земитѣ. Слѣдователно щомъ кассаторката е основавала своето право на собственость върху спорната градина на основание на давностно владѣние, то Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ неправилно ѝ отказалъ да доказва това си право и като е направилъ това, той е постѫпилъ въпрѣки ясното предписание на чл. 1 отъ Закона за дознание чрѣзъ околни люди въ свързка съ чл. 1662 послѣдня алинея отъ Гражд. Отоманский Закони и поради това оплакването на кассатора по този въпросъ е основателно. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ отъ 24 Февруарий 1887 година №. 35, защото е нарушенъ чл. 1 отъ Закона за дознанието въ свързка съ чл. 1662 отъ Гражданскитѣ Отомански Закони, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да се отмени и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ.

Рѣшение, №. 135.

Гр. София, 10 Юний 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и шестий Юний хилядо осемстотинъ осьмдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ,

Членове: Андрей Манолов и Добри Русков, при Помощ.-Секретарьт: Христо Д. Велев и въ присѫтствиетона Прокурора: Д-ръ Петръ И. Данчов, слуша доложеното отъ Председательт гражданско дѣло №. 97 по описътъ за 1889 г., на Странски и Михаиловски, отъ гр. Пловдивъ, съ Нено Петровъ, отъ сѫщий градъ, за една нива отъ 8 уврата. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: на 27 Май 1887 год. Нено Петровъ жит. на гр. Пловдивъ подалъ на Пловдивский Градский Мировий Сѫдия прошение, въ което казва, че по покупка притѣжавалъ една нива лѣжащи въ землището на гр. Пловдивъ, въ Остромилската мѣстность, която нива била секвестирана отъ Стефана Странский и Никола Михаиловский за дългъ на първитѣ и притѣжатели и възложена върху казанитѣ взискатели. За това моли да се призоватъ послѣднитѣ и да се признае правото му на собственность върху предмѣтната нива и да се осѫдатъ отвѣтницитѣ на сѫдебнитѣ и за водение на дѣлото разноски. За доказателство на искътъ си, истеца прѣдставилъ едно продавателно писмо съ дата 14 Февруария 1886 година, което гласи, че подписавшитѣ това писмо притѣжатели на една нива отъ 8 уврата, находяща се въ Остро-Милска мѣстность отъ Султанъ Сулеймановитѣ вакуфи я продаватъ на Нено Петровъ жит. на гр. Пловдивъ за 28 турски лири, отъ които 21 $^{1}/_{4}$ лири турски получили, а останалитѣ 6 и $^{3}/_{4}$ лири турски ще получатъ, когато предадѫтъ законнийтъ такриръ, който се обещаватъ да издадѫтъ при първо поисквание и почнување отъ надлежнитѣ власти да приематъ такриръ. — Пловдивский Градский Мировий Сѫдия разглѣдалъ дѣлото на 4 Юлия 1887 год. въ присѫтствие само на истеца и съ задочното си рѣшение отъ сѫщий день №. 508 отбѣлъснялъ искътъ на Нено Петровъ като неправиленъ. — Послѣднийтъ подалъ срѣщу това рѣшение въззивна жалба въ Пловдивский Окржженъ Сѫдъ, който гледалъ дѣлото на 12 Ноември 1887 година и го отложи за да се призоватъ

въ качество на отвѣтници длъжницитѣ на отвѣтницитѣ Странский и Михаиловский. — Пловдивский Окржженъ Сждъ разглѣдалъ това дѣло на 18 Февруария 1888 година въ отсжтствие на трѣтитѣ лица—длъжницитѣ и съ рѣшението си отъ 20 Февруария 1888 година № 44, като взелъ предъ видъ: 1) Че въззивника Нено Петровъ иска да му се признае правото за собственность върху една нива находяще ся въ Остромжилската мѣстность, въ землището на гр. Пловдивъ и съпредѣлна съ нивитѣ на Чафутъ Иозу, Хюсеинъ Хаджи Таксимовъ и Касапъ Симо, ендекъ и пжтъ, която той купилъ отъ Нури Ефенди, Хюсню Ефенди и Мустафа Ефенди Лауту Хюсеинови, съгласно продавателното, отъ 14 Февруарий 1886 година, което прѣдставя за доказателство на покупката ѝ и че ѝ е собственникъ; 2) Че отъ продавателното отъ 14 Февруарий 1886 година, а тъй сжщо отъ показанията на Нури Хаджи Лаутлу, призованъ въ качество на трето лице по настоящето дѣло са констатира, че продажбата на спорната нива е станала 9 мѣсеца преди секвестирането ѝ, за обезпечение на искътъ на въззиваемитѣ Странский и Михаиловский; тъй като отъ прѣдставеното отъ въззивника удостовѣрително № 1870, отъ 7 Ноември 1887 год. издадено нему отъ Сждебния Приставъ при Сжда, са доказва, че то ѝ секвестиране е извършено на 15 Ноември 1886 година; 3) Че макаръ въпросната нива да е била секвестирана и продавана, за обезпечение искътъ на въззиваемитѣ, но понеже въ врѣмя на секвестирането ѝ е принадлѣжала на въззивника, съгласно помѣнатото продавателно, а не на отвѣтницитѣ по него искъ, и че извършената ѝ продажба, за удовлетворение на сжщий искъ, е, непотвърдена отъ Сжда; то тя като такова, неможе да обезпечава него искъ; и 4) Че продавателното отъ 14 Февруарий 1886 година, ако и да е извършено по домашенъ, а не по Нотариаленъ редъ; обаче продажбата станала съгласно него са не отрича отъ сжщитѣ продавачи и подлинността му са не оспорява отъ въззиваемата страна; то като такова, неможе освѣнъ, да са

признае за имѣюща почти сѫщата сила, каквато има единъ актъ, извършенъ по установения отъ закона рѣдъ; — отмѣнилъ задочното рѣшение № 508 отъ 4 Юлия 1887 год. на Пловдивский Градский Мировий Сѫдия и призналь правото на собственность на Нено Петровъ върху нивата находяща се въ Остромилската мѣстность въ землището на градъ Пловдивъ и вдигналъ наложений запоръ върху нея за обеспечение искътъ на Странский и Михаиловский. — Недоволни отъ това рѣшение на Пловдивский Окржженъ Сѫдъ, Странский и Михаиловский подали срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че Пловдивский Окржженъ Сѫдъ по това дѣло нарушилъ чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, като призналь Нено Петровъ за собственникъ на спорната нива само на основание на домашний актъ отъ 14 Февруарий 1886 година. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ като изслуша доклада и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) Споредъ чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ законно и дѣйствително отчуждение на правото на собственность върху недвижимъ имотъ може да стане само по редътъ указанъ въ тоя членъ; слѣдователно всѣко отчуждение на недвижимъ имотъ по другъ начинъ може да се оспорява отъ заинтересовани трети лица. Въ настоящий случай очуждението на спорната нива е станало не по установений отъ Закона рѣдъ, а утвърждението на заинтересованитѣ лица, че продажбата била станала и продавателното било написано дѣйствително на 14-ий Февруарий 1886 година не е потвърдено прѣдъ Сѫдоветѣ по сѫщество съ никое друго доказателство; но освѣнъ това, самитѣ продавачи на спорната нива въ продавателното писмо обѣщаватъ да дадътъ такриръ за продажбата на спорната нива прѣдъ надлѣжната власть, а това свидѣтелствува, че договора за продажбата на нивата, по Закона не е билъ свършенъ. Слѣдователно, истеца по настоящето дѣло не е доказалъ съ нищо да е придобилъ по законенъ редъ право на соб-

ственность върху казанната нива. За това оплакването на кассаторитѣ за нарушение на 31 членъ отъ Закона за Нотариуситѣ е основателно. —

Водимъ отъ казаното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Пловдивский Окржженъ Сждъ отъ 20-ий Февруарий 1888 година № 44, защото е нарушенъ 31-ий чл. отъ Закона за Нотариуситѣ, съ силата на чл. 153 п. 1-ий отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, да ся отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ Пловдивский Окржженъ Сждъ. —

Рѣшение, №. 136.

Гр. София, 17 Августъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на третий Августъ хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Добри Руссковъ и Георги Згуревъ, при Помощникъ Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присътствието на Помощн.-Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло № 372 по описътъ за 1889 год., на Д-ра Д. К. Вачовъ, повѣренникъ на Лефтерица и Димитраки Чалъкови, отъ гр. Свищовъ, съ Мариола Хр. Петрова отъ сжщий градъ, за половина кжща по наслѣдство. Странитѣ неприсжтствуваxж.

Обстоятелствата на дѣлото сж: на 15 Сепремврия 1883 година М. Паничерски, повѣренникъ на Мариола Хр. Петрова жителка на градъ Свищовъ подалъ на Свищовский Окр. Сждъ прошение, въ което казва, че Димитраки и Лефтерица Чалъкова преди двѣ години влѣзли да проживѣятъ два три мѣсеца въ нейната кжща находяща се въ гр. Свищовъ, улица Опълчен-

ска, и защото сега освоявали като своя тая кѫща и не искали нито да плащатъ кирия нито даси излѣзатъ, моли Сѫдътъ да ги призове и осѫди да освободатъ кѫщата и да заплатятъ 200 рубли срѣбърни наемъ за двѣ години. Въ засѣданията на Сѫдътъ отъ 18 Ноември и 19 Декември 1883 год., 17 Януарий и 21 Февруария 1884 година повѣренника на отвѣтницитѣ възразилъ, че спорната кѫща била останала въ наслѣдство отъ баща на истцата Мариола, на отвѣтницата Лефтерица и на майка имъ Бушка Петрова, слѣдъ смъртта на която нейния пай отпослѣ останалъ въ наслѣдство на двѣтѣ ѝ дъщери — на Мариола истцата и на Леортерица отвѣтницата; повѣренника на послѣдната доказалъ, че кѫщата принадлѣжала само на довѣрителката му, която заедно съ майка си слѣдъ смъртьта на баща ѝ дѣдо Петарчо, владѣла спорната кѫща и живѣла въ нея отъ тридесеть години и повече, слѣдователно по силата на чл. 1660 отъ Оттоманскитѣ Граждански Закони, кѫщата цѣла принадлѣжала на довѣрителката му, като наслѣдство отъ баща ѝ. —Свищовский Окрѫженъ Сѫдъ съ рѣшението си отъ 6 Мартъ 1884 година № 921 рѣшилъ, Димитраки и Лефтерица Чалѫкови да освободатъ кѫщата на Мариола Хр. Петрова и отхвърлилъ, като недоказанъ, искътъ на послѣдната за 200 рубли сребърни — двѣ годишенъ наемъ за сѫщата кѫща. — По въззивна жалба на Д-ръ Д. К. Вачевъ, повѣренникъ на Димитраки и Лефтерица Чалѫкови, това дѣло било разглѣдано отъ Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 11 Мартъ 1885 година № 35 отмѣнилъ казанното рѣшение № 921 на Свищовский Окрѫженъ Сѫдъ и отхвърлилъ искътъ на Мариола Хр. Петрова, като недоказанъ. — Послѣдната недоволна отъ това рѣшение подала срѣщу него чрѣзъ повѣренника си Д. Мантовъ, кассационна жалба въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 19 Януарий 1887 година № 7 отмѣнилъ помѣнатото рѣшение № 35 на Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ и препратилъ дѣлото въ сѫщий Сѫдъ за ново разълѣждание отъ другъ съставъ,

По искание на повѣренника на истцата, Сѫдътъ постановилъ да се извърши мѣстно докнание чрѣзъ околни люди за констатиране давностьта на владѣнието на истцата, отъ баща-та или отъ майката на сѫдящитѣ се е останала кѫщата, когато е умрѣль бащата и кога майката и кѫдѣ е живѣла послѣдната до смъртьта си. — Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ като разглѣдалъ дѣлото на 27 Октомврий 1887 година, съ рѣшението си отъ 10 Ноемврий 1887 година № 141 потвърдилъ рѣшението на Свищовский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 6-ий Мартъ 1884 година № 921. Д-ръ Д. К. Вачевъ, повѣренникъ на Лефтерица и Димитраки Чалѫкови, подалъ срѣщу това рѣшение кассационна жалба въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 25 Мартъ 1888 година № 60 между друго като взелъ прѣдъ видъ, че обстоятелствата на това дѣло установляватъ тия два факта, че спорната кѫща е била притѣжание на дѣдо Петарчо, баща на ищцата и на отвѣтницата, и че послѣдната е влѣзла да живѣе въ тая кѫща не по наемъ, а безвозмезно като сестра на истцата Мариола, която не е могла поне да докаже прѣдъ сѫдоветѣ по сѫщество, че е пустила сестра си Лефтерица да живѣе въ кѫщата съ условие, като и предложи да си излѣзе. Истцата като е постѫпила така веднажъ, т. е. като е дала на сестра си доброволно въ фактическо владѣние, безъ условие на наемъ и пр. останалата отъ баща имъ кѫща въ наслѣдство тя доброволно се е отказала отъ правото, което и е давала давностьта на владѣнието, та нѣма законно основание да се основава слѣдъ това на давностно владѣние, — отмѣнилъ рѣшението на Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 10 Ноември 1887 година № 141 за нарушение чл. 1660 отъ Оттоманскитѣ Граждански Закони и пратилъ дѣлото за ново разглѣждание въ Софийский Аппелативенъ Сѫдъ. — Послѣднийтъ разглѣдалъ дѣлото на 6 Февруарий 1889 год. и съ рѣшението си отъ 22 Февруарий 1889 год. № 48, като взелъ прѣдъ видъ: Че М. Паничерски, повѣренникъ на Мариола Хр. Петрова, съ прошението си отъ 15-ий

Септемврий 1883 година е завелъ предъ Свищовский Окржженъ Сждъ искъ срѣщу Лефтерица и Димитраки Чалжкови за испразднувание кжщата ѝ находяща се въ гр. Свищовъ, улица Опълченска и за двѣ годишенъ наемъ 200 рубли сребърни, че отъ испитанитѣ при мѣстното дознание околни люди се констатира, че спорната кжща е принадлѣжала на дѣдо Петръ, който билъ умрѣлъ прѣди 40 години и е оставилъ кжщата въ наслѣдство на дьщеритѣ си Мариола и Лефтерица и жена си Бушка; освѣнъ това, отъ сжщитѣ показания се удостовѣрява, че Лефтерица двѣ три години слѣдъ смьрта на баща си се оженила за Димитраки Чалжковъ и въ продължение на повече отъ 30 години е живѣла въ кжщата на мжжа си безъ да е заявявала прѣзъ това врѣме нѣкакви претенций върху своята наслѣдственна часть отъ въпросната кжща, освѣнъ двѣ години преди завеждането на настоящия искъ когато Мариола Хр. Петрова, която безпрѣпятственно и безспорно е владѣла спорната кжща прѣзъ всичкото това врѣме, е позволила на сестра си Лефтерица да живѣе въ кжщата, защото кжщата на мжжа ѝ била влажна и вслѣдствие на това ѝ умирали дѣцата, слѣдователно щомъ се установява, че Лефтерица Чалжкова въ продължение на повече отъ 15 години слѣдъ съвършенолѣтието си не е предявявала никакви права върху своята наслѣдственна часть отъ кжщата, то споредъ ст. 1660 отъ Оттоманский Граждански Законъ, тя е изгубила правото си на ступанство и Мариола Хр. Петрова трѣбва да се признае за собственница по давностно владѣние и на частьта на сестра си Лефтерица; че макаръ отъ прѣдставенитѣ четери емлячни квитанций и да се констатира, че мжжа на Лефтерица —Димитраки Чалжковъ е плащалъ емлякъ на кжщата, но това обстоятелство не доказва още, че Лефтерица е станала отново притѣжателка на своята наслѣдственна часть отъ спорната кжща, до гдѣто не се прѣдставатъ доказателствата, че Мариола Хр. Петрова доброволно се е отказала и отдала на сестра си Лефтерица нейната часть отъ кжщата;

а допущанието на Лефтерица да живѣе въ кѫщата даже и безъ наемъ, а като сестра, не може още да се счита, че Мариола Хр. Петрова доброволно се е отказала отъ правото, което ѝ е давала давностьта на владѣнието; че споредъ турското наслѣдственно право слѣдъ смъртьта на бащата, при нѣманье на синове, наслѣдството на покрититѣ стѣжания прѣминуватъ на дъщеритѣ, съ които конкурира майката за $^1/_8$ часть; а тъй като отъ показанията на околнитѣ люди се констатира, че Бушка, жената на дѣдо Петръ е умрѣла прѣди 13—14 години т. е. прѣди изминуването на давностния срокъ, то Лефтерица Чалѫкова, като наслѣдница на майка си, има право да получи половината отъ майчиния си дѣлъ, т. е. $^1/_{16}$ отъ цѣлата спорна кѫща, а останалата часть отъ $^{15}/_{16}$ части, на които Мариола Хр. Петрова е собственица по наслѣдство отъ баща си и майка си и по давностно владѣние трѣбва да ѝ бѫдатъ отстѫпени отъ стърна отвѣтницитѣ; че Софийский Апелативенъ Сѫдъ неможе да влиза въ разглѣждание иска на Мариола Хр. Петрова за 200 рубли сребърни, защото тѫзи часть отъ иска е отхвърлена отъ Свищовский Окрѫженъ Сѫдъ, като недоказана, и не е послѣдвала апелативна жалба срѣщу тѫзи часть отъ рѣшението на Окрѫжния Сѫдъ; — измѣнилъ рѣшението на Свищовский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 6 Мартъ 1884 година № 921 и осѫдилъ Лефтерица и Димитраки Чалѫкови да отстѫпятъ петнадесеть шестнадесети ($^{15}/_{16}$) части отъ кѫщата находяща се въ градъ Свищовъ улица Опълченска, на Мариола Хр. Петрова като ней принадлѣжащи. — Недоволенъ отъ това рѣшение, Д-ръ Д. К. Вачевъ, като повѣренникъ на Лефтерица и Димитраки Чалѫкови, подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се опкаква, че по това дѣло Софийский Апптлативенъ Сѫдъ нарушилъ чл. 30 отъ Допълнението къмъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила и чл. 1660 отъ Гражданския Законъ, защото се не подчинилъ на рѣшението на Върховний Кассационенъ Сѫдъ отъ 25 Мартъ 1888 година № 60, ка-

то призналь сѫществуването на нѣкакво просрочие за правото на довѣрителитѣ му върху спорната половина кѫща. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ като изслуша доклада и заключението на Помощника—Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) чл. 30 отъ Допълнението къмъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила ясно и точно предписва, че Сѫдилището, въ което е повърнато едно дѣло за ново рѣшение, длъжно е да се подчини на сѫжденията на Върховнийтъ Сѫдъ въ изяснението на точнийтъ разумъ на законьтъ. Както се види отъ горѣказанното Върховний Кассационенъ Сѫдъ въ изяснение на точния разумъ на чл. 1660 отъ Оттоманскитѣ Граждански Закони съ рѣшението си отъ 25 Мартъ 1888 година № 60 е разяснилъ, че истцата по това дѣло Мариола Хр. Петрова нѣма законно основание да основава притязанието си за правото на собственность върху спорната половина отъ кѫщата на давностно владѣние, защото, като е дала кѫщата на сестра си Лефтерица Чалѫкова въ фактическо и безсрочно владѣние и ползуване уничтожила е чрѣзъ това доброволно правото си основано на давността на владѣние, и Лефтерица Чалѫкова е турила ржка на спорната кѫща, като нейна съналѣдница върху неѭ. При това точно изяснение на закона, като е призналь истцата Мариола Хр. Петрова за собственница по давность върху наслѣственний дѣлъ отъ кѫщата принадлѣжащъ на сестра ѝ по наслѣдство отъ баща имъ, явно е постѫпилъ противъ предписанието на чл. 30 отъ Допълнението къмъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила и е нарушилъ въ сѫщото врѣме и чл. 1660 отъ Оттоманскитѣ Граждански Закони. Отъ друга страна, обстоятелствата на това дѣло показватъ че не е кассаторката Лефтерица Чалѫкова, истца по дѣлото, за да може да ѝ се възрази, че искътъ ѝ е просроченъ съгласно съ чл. 1660 отъ Оттоманскитѣ Граждански Закони. Напротивъ, тя е фактическата владѣтелка на кѫщата и утвърждава, че владѣе спорната половина като собственница по наслѣдство отъ баща

и майка и самъ Софийский Аппелативенъ Сѫдъ съ потѫженото си рѣшение е призналь това ѝ право, относително наслѣдство отъ майка ѝ. Слѣдователно, казаний Сѫдъ съвършенно неправилно е приложилъ въ настоящий случай чл. 1660 отъ Османскитѣ Граждански Закони и неоснователно е призналь притѣжанието на истцата Мариола Хр. Петрова върху частьта отъ кѫщата, която принадлѣжи на Лефтерица Чалѫкона по наслѣдство отъ баща ѝ. За това оплакването на кассатора за нарушението на чл. 30 отъ Допълнението къмъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила и 1660 отъ Османскитѣ Граждански Закони е основателно. —

Водимъ отъ горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 22 Февруарий 1889 година № 48, защото сѫ нарушени чл. чл. 30 отъ Допълнението къмъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила и 1660 отъ Гражданскитѣ Отомански Закони, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ. —

Рѣшение, №. 137.

Гр. София, 17 Августъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на третий Августъ хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Добри Русковъ и Георги Згуревъ, при Пом.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ.-Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Згуревъ гражданско дѣло № 375 по опи-

съть за 1889 год., на Г. Н. Юруковъ, повѣренникъ на Агопъ Кеворкиянъ, живущъ въ гр. Сливенъ, съ Мито Георгиевъ, отъ с. Скобелево, Сливненска Околия, за вдигание запоръ наложенъ върху 11 парчета ниви. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на това дѣло сѫ: Съ прошение отъ 22 Май 1885 година до Сливненский Окрѫженъ Сѫдъ, Мито Георгиевъ, изъ с. Скобелево, Сливненска Околия, заявилъ, че Агопъ и Серкизъ Кеворкиянови, изъ г. Цариградъ и живущи въ гр. Сливенъ, за дългътъ на Телятъ и Фадлие Али Бееви, наложили секвестръ върху слѣдующитѣ негови собственни ниви: Една нива 24 уврата до Султанский чаиръ, съ граници: Мустафа Бей, Мито Василевъ и Доне Господиновъ; една нива 24 уврата съ граници: Стоянъ Златевъ, Стоянъ Великовъ и пѫть; една ливада 24 уврата съ граници: Митю Георгиевъ, Д. Стояновъ и Стефанъ Вълчевъ; една нива на Керменлийский пѫть 12 уврата съ граници; Колю и Стоянъ Желѣзкови и Димитръ Стояновъ; една нива 15 увтата на Гедикъ съ граници: Колю Минчевъ, Мустанъ Бей и баиръ; една нива 24 уврата подъ Голѣмий баиръ, съ граници: Колю Минчевъ, Георги Рашевъ и баиръ; една нива 30 уврата до Кулата съ граници: Стоянъ Желѣзковъ, Петръ Стояновъ и Вълю Кѫневъ; една нива 30 уврата на сѫщото мѣсто съ граници: Колю Вълевъ, Стоянъ Златевъ и Мито Василиевъ; една нива 21 уврата на Ташлѫка съ граници: Господинъ, Кермалийский, пѫть, село и локва; и една нива 15 уврата съ граници: Мито Георгиевъ, Халилъ Бей и Геренъ — всички въ землището на с. Бозаджий, Сливненска Околия и понеже той (истецътъ) билъ купилъ тѣзи ниви още прѣзъ 1878 год. отъ Телятъ Али Беева, то моли да се вдигне наложений секвестръ върху собственнитѣ му ниви. Сливненский Окрѫженъ Сѫдъ, като разглѣдалъ това дѣло, съ рѣшението си отъ 18 Ноември 1886 година № 78, като призналь въпроснитѣ ниви за принадлѣжащи на Мито Георгиевъ опредѣлилъ да се вдигне наложений върху тѣхъ секвестръ отъ Агопъ

Серкизъ Кеворкиянови, за дългъ на Телятъ и Фадлие Али Бееви, като неправилно наложенъ. По въззивна жалба на Агопъ и Серкизъ Кеворкиянови, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на двѣтѣ страни и отъ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 2 Марта 1887 г. № 47, като взелъ прѣдъ видъ: „1) Че истеца Мито Георгиевъ иска да се вдигне наложений секвестръ отъ братия Агопъ и Серкизъ Кеворкиянови върху единадесетьтѣхъ му ниви, които сѫ били негова собственность; 2) Че отъ рѣшението на Сливненский Окржженъ Сѫдъ подъ № 156 отъ 7 Септември 1883 година се доказва, че истеца, Мито Георгиевъ, прѣзъ 1878 год. е купилъ 11 ниви отъ Телятъ Ханѫмъ Али Бѣева и че тя била осѫдена да даде такриръ на Мито Георгиевъ за тѣзи недвижими имущества. Отъ рѣшението на Сливненский Окр. Сѫдъ подъ № 77, отъ 27 Марта 1881 год. се види, че секвестра върху нивитѣ е билъ наложенъ на 10-ий Мартъ 1881 год. отъ Агопъ Кеворкиянъ. Като се доказва, че още на 1878 год. Мито Георгиевъ е станалъ притѣжатель върху 11 ниви, които прѣзъ 1881 година секвестиралъ Агопъ Кеворкиянъ, то и самий секвестръ е недѣйствителенъ, понеже е билъ наложенъ върху чужди имущества, а не върху имуществата принадлѣжащи на Фадлие и Телятъ Али Бѣеви, за дългъ, на които самий секвестръ е билъ наложенъ; и 3) че възражението на повѣренника на аппелаторитѣ, че за отвѣтникъ по дѣлото трѣбва да се приеме само Агопъ, а не и брата му Серкизъ, е основателно, понеже отъ рѣшението на Сливненский Окр. Сѫдъ подъ № 77 отъ 27 Мартъ 1881 година се вижда, че секвестра върху 11 ниви е билъ наложенъ по искането само на Агопъ Кеворкиянъ“; — потвърдилъ напълно рѣшението на Сливненский Окр. Сѫдъ отъ 18 Ноември 1886 година № 78. Това рѣшение на Аппелативний Сѫдъ Агопъ Кеворкиянъ обжалвалъ съ кассационна жалба прѣдъ Върховний Кассационенъ Сѫдъ, въ която посочва, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ чл. 36 отъ Закона за земитѣ, като

призналъ Мито Георгиевъ за притѣжатель на секвестиранитѣ ниви още прѣзъ 1881 година, когато е било наложено секвестрото, тъй като въ това врѣме секвестиранитѣ ниви принадлѣжали на Телятъ Ханжмъ. Върховний Кассационенъ Сждъ, за да разрѣши това дѣло взелъ въ съображение: Отъ съобразителната часть на Аппелативното рѣшение, а именно отъ вторий мотивъ ся вижда, че Пловдивский Аппелативенъ Сждъ за да признае, че нивитѣ, върху които кассатора прѣзъ 1881 год. е наложилъ секвестръ за дългъ на Телятъ и Федлие Али Бегови, сж станали притѣжание на истеца Мито Георгиевъ още прѣзъ 1878 година, ся е ржководилъ отъ прѣдставеното отъ истеца рѣшение на Сливненский Окр. Сждъ отъ 7 Септемврий 1883 год. №. 156. Въ диспозитивътъ на това рѣшение е казано само, че Телятъ Ханжмъ ся осжжда да даде такриръ прѣдъ надлѣжното сждилище на Мито Георгиевъ за продаденитѣ му 11 парчета ниви, безъ обаче да ся вижда ни най-малко, щото въпроснитѣ ниви, върху които е билъ наложенъ секвестръ съгласно рѣшението на Сливненский Окр. Сждъ отъ 28 Мартъ 1881 година №. 77, да ся биле отстжпени на истеца или преминали къмъ него прѣзъ 1878 година по начина предвиденъ въ чл. 36 отъ Закона за земитѣ, за да може да се каже, както това утвърждава Аппелативний Сждъ, че по онова врѣме, когато е билъ наложенъ казанний секвестръ, въпроснитѣ ниви сж били вече притѣжание не на Телятъ Али Бегова, а на Мито Георгиевъ. Съ това си дѣйствие Аппелативний Сждъ, като е постжпилъ въпрѣки предписанието на ст. 168 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, сирѣчь, като не е оцѣнилъ значението и силата на представенитѣ по дѣлото писменни доказателства споредъ дѣйствующитѣ тогава закони, то оплакването по този поводъ на кассатора е основателно, и въ данниятъ случай Върховний Кассационенъ Сждъ намира, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ ст. 168 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила. На тѣзи основания Върховний Кассационенъ Сждъ като призналъ, че е нарушенъ чл. 168 отъ

Врѣменнитѣ Сждебни Правила кассиралъ дѣлото и го препратилъ на ново разглѣждание въ сѫщий Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ. Послѣдний при второто разглѣждание на това дѣло като взелъ прѣдъ видъ: 1) Че Мито Георгиевъ, отъ с. Скобелево, съ исково прошение отъ 5 Августъ 1885 год. Вх. к. № 4150 е завелъ искъ противъ Агопъ и Серкизъ Кеворкиянови за уничтожение на испълнителний секвестръ наложенъ отъ послѣднитѣ върху 11 парчета ниви, съ стойность 6000 гроша златни и съ граници обозначени въ самото исково прошение за това, че Серкизъ и Агопъ Кеворкиянови за испълнение на едно рѣшение, издадено за въ тѣхна полза противъ Теллятъ Ханѫмъ наложили испълнителенъ запоръ (секвестръ) върху казаннитѣ 11 парчета ниви, подъ предлогъ, че тѣзи ниви биле собственность на Теллятъ Ханѫмъ Али Беева, противъ която било издадено испълняемото рѣшение, когато тѣзи ниви още прѣзъ 1878 год. биле станали негова (на истеца) собственность по покупка отъ сѫщата Теллатъ Ханѫмъ, както се вижда това отъ рѣшението на Сливненский Окр. Сѫдъ отъ 7 Септемврий 1883 год. подъ № 156; 2) Че отъ прѣдставеното отъ страна на истеца рѣшение на Сливненский Окр. Сѫдъ отъ 7 Септемврий 1883 год. подъ № 156 се доказва, че истеца Мито Георгиевъ още *прѣзъ 1878 г.* е купилъ предмѣтнитѣ 11 парчета ниви отъ Теллатъ Ханѫмъ Али Беева, и че тя била осѫдена съ него рѣшение да даде такиръ на Митю Георгиевъ за тѣзи недвижими имущества; 3) Че отъ рѣшението на Сливненский Окр. Сѫдъ отъ 28 Мартъ 1881 година подъ № 77 се доказва че Агопъ Кеворкиянъ е билъ наложилъ секвестръ върху спомѣнѫтитѣ ниви на *10 Мартъ 1881 година*; 4) Че отъ горѣизложеното, като се доказва, че още *на 1878 г.* е станала продажбата на предмѣтнитѣ ниви върху Митю Георгиевъ по домашенъ редъ, то тази продажба неможе освѣнъ да се счита за валидна при всичко, че чл. 36 отъ Закона за земитѣ изисква щото преминуването на правото на собственность — продажбата на недвижимитѣ имущества да става прѣдъ

надлѣжний чиновникъ, тъй като прѣзъ 1878 г., когато е станала тази продажба, Сѣверна както и Южна България е била *окупирана отъ русскитѣ военни власти*, послѣдствие на което сѫществующитѣ тогава въ тази страна закони и слѣдователно и Законътъ за земитѣ, който въ чл. 36 предвижда продажбата на недвижимитѣ имущества, не сѫ могли да бѫдатъ приспособими въ него врѣме, понеже тогавашнитѣ закони чрѣзъ окупацията по само себе си сѫ биле суспандирани; 5) Че освѣнъ това съ рѣшението на Сливненский Окр. Сѫдъ отъ 7 Септемврий 1883 год. подъ №. 156, което е влѣзло въ законна сила, като е билъ приетъ искътъ на Мито Георгиевъ, послѣдствие на което Теллатъ Ханѫмъ Али Беева е била осѫдена да даде такриръ на Мито Георгиевъ за предмѣтнитѣ 11 парчета ниви, продадени нему прѣзъ 1878 година, то съ това си рѣшение Сѫдътъ е утвърдилъ и узаконилъ продажбата на казаннитѣ ниви, извършена по домашенъ редъ, *споредъ тогавашната практика на сѫдилищата на бившата Източна Румелия* и е призналь правото на собственность преминало по продажбата извършена прѣзъ 1878 г. върху Мито Георгиевъ за тѣзи ниви; и 6) Че отъ изложеното по-горѣ като ся установлява, че още на 1878 г. Мито Георгиевъ е станалъ собственникъ върху 11 парчета ниви, които прѣзъ 1881 г. Агопъ Кеворкиянъ секвестиралъ, той и самий секвестръ е недѣйствителенъ, понеже е билъ наложенъ върху чужди имущества, а не върху имуществата принадлѣжащи на Фадлие и Теллатъ Али Бееви, за дългътъ на които секвестръ е билъ наложенъ“, — съ рѣшението си отъ 20 Февруарий 1889 г. №. 25 отхърлилъ възивътъ на Агопъ и Серкизъ Кеворкиянови и потвърдилъ рѣшението на Сливненский Окр. Сѫдъ отъ 13 Октомврий 1886 год. №. 78. — Агопъ Кеворкиянъ недоволенъ отъ това рѣшение на Аппелативний Сѫдъ, подава въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която, между друго, ся оплаква, че казанний Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ по това дѣло чл. 30 отъ Допълнението къмъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила и чл. 36 отъ Закона

за земитѣ, защото не ся подчинилъ на рѣшението на Върховний Кассационенъ Сждъ отъ 4 Априлий 1888 г. №. 69, като признальъ, че Мито Георгиевъ станалъ ступанинъ на спорнитѣ ниви прѣзъ 1878 година по силата на рѣшението на Сливненский Окр. Сждъ отъ 1883 година.

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да разрѣши това дѣло, слѣдъ ислушвание на доклада и заключението на Помощникъ-Прокурора, взе въ съображение: Върховний Сждъ въ първото си рѣшение, както ся вижда отъ съображенията изложени по горѣ е признальъ, че Аппелативний Сждъ неправилно е констатиралъ, че ищеца Мито Георгиевъ е станѫлъ притѣжатель на спорнитѣ ниви прѣзъ 1878 година, тъй като съгласно чл. 36 отъ Закона за земитѣ, за да можеше той да ся счита за притѣжатель на казаннитѣ ниви, трѣбвало продажбата да ся извърши по рѣдътъ предвиденъ въ казанний 36 членъ. При повторното разглѣждание на това дѣло Аппелативний Сждъ признава, че една продажба извършена въпрѣки чл 36 отъ Закона за земитѣ е недѣйствителна но прѣдъ видъ на това обстоятелство, че когато спорната продажба е била извършена, чл. 36 отъ казанний законъ е билъ суспандиранъ чрѣзъ окупацията, то и домашнитѣ продажби, извършени прѣзъ това врѣме ся считали за валидни, още повече, че прѣзъ 1883 година Сливненский Окрѫженъ Сждъ съ рѣшението си отъ 7 Септемврий 1883 година №. 156, съ което Ханѫмъ Али Беева е била осждена да даде такриръ на Мито Георгиевъ, е утвърдилъ и узаконилъ въпросната продажба. Обаче тѣзи разсѫждения на Аппелативний Сждъ не могѫтъ да ся признаятъ за правилни, защото освѣнъ че чл. 36 отъ Закона за земитѣ никога не е билъ суспандиранъ, но даже да ся допустни, че въ Румелия, както биле и въ Севѣрна България, домашната продажба на единъ недвижимъ имотъ могла е да ся утвърдява отъ Сждилищата, то пакъ въ данний случай, когато е билъ наложенъ секвестръ отъ кассаторитѣ, а именно прѣзъ 1881 година правото на Мито Георгиевъ върху

спорнитѣ ниви не е било още признато отъ нѣкой Сждъ. Отъ горѣизложеното става явно, че Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, като не ся е подчинилъ на рѣшението на Върховний Кассационенъ Сждъ, нарушилъ е чл. 30 отъ Допълнението къмъ Временнитѣ Сждебни Правила, а заедно съ това и чл. 168 отъ сжщитѣ Правила.

На основание горѣизложеннитѣ обстоятелства и съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, отъ 20 Февруарий 1889 година № 25, защото сж нарушени чл. чл. 30 отъ Допълнението къмъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и 168 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ сжщий Сждъ. —

Рѣшение, № 138.

Гр. София, 17 Августъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на третий Августъ хилядо осемстотинь осемдесетъ и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Добри Руссковъ и Георги Згуревъ, при Помощ.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ, и въ присжтствието на Помощ.-Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло № 98 по описъстъ за 1889 год., на Хасанъ Омеровъ, отъ село Карабашлий, Шуменска Околия, съ Михаилъ Тодоровъ, живущъ въ сжщото село, за една нива отъ 25 погона. — Странитѣ неприсжтствуваха.—

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Михаилъ Тодоровъ Балджиклж отъ гр. Варна, живущъ въ село Карабашлж, Шуменска Околия, съ прошение отъ 21-й Май 1887 година ся е потжжилъ прѣдъ Ново-Пазарский Мировий Сждия срѣщу Хасавъ Юмеровъ отъ сжщото село, че той преди два мѣсяци неправилно присвоилъ и разоралъ нивата му отъ 25 погона ограничена съ нивитѣ на Шакиръ Хаджи Ахмедовъ, Хаджи Емине Хюсеиновъ, Реджебъ Мустафовъ, Рюстенъ Хюсеиновъ и пжть, която нива той владѣялъ съ крѣпостенъ актъ; заради това иска да се осжди Хасанъ Юмеровъ да му прѣдаде рѣченната нива, да му заплати 100 лева загуби и сждебнитѣ разноски по водение на дѣлото. Мировий Сждия разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на странитѣ, изслушалъ обясненията имъ и, като призналъ, че истецътъ съ крѣпостенъ актъ е доказалъ какво спорната нива е негова собственность и че отвѣтникътъ не е прѣдставилъ други доказателства за оборванието искътъ на истецътъ, а само съ свидѣтелски показания е искалъ да обори крѣпостний актъ на истецътъ, което е противно на сжществующитѣ закони, то съ рѣшението си, отъ 17-й Юлий 1887 година № 469, постановилъ: да се введе въ владѣние Михаилъ Тодоровъ Балджиклж, Варненецъ, въ спорната нива, като осждилъ Хасанъ Юмеровъ да му заплати и 100 лева за врѣдъ и загуби и 7 лева за водение дѣлото. — По въззивна жалба на Хасанъ Юмеровъ, това дѣло се разглѣдвало и отъ Шуменский Окржженъ Сждъ въ присжтствието на двѣтѣ страни, който като изслуша обясненията имъ и като призналъ, че истецътъ, Михалъ Тодоровъ съ крѣпостенъ актъ е доказалъ какво спорната нива е негова собственность и че отвѣтникътъ съ нищо не е могжлъ да докаже, че спорната нива е била негова и да обори крѣпостний актъ на истецътъ, то съ рѣшението си, отъ 23 Февруарий 1888 год. № 20, видоизмѣнилъ рѣшението на пьрвата инстанция, като осждилъ отвѣтникътъ, Хасанъ Юмеровъ, да отстжпи на истецътъ само спорната нива и да му заплати сждеб-

нитѣ разноски, а искътъ на истецътъ за 100 лева загуби отхвърлилъ като неоснователенъ. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Шуменский Окр. Сждъ, Хасанъ Юмеровъ е подалъ въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която, между другото, се оплаква, че по това дѣло Шуменский Окр. Сждъ е нарушилъ чл. 37 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото не предложилъ на странитѣ помирение.

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Помощникъ-Прокурора, взе въ съображение: 1) 147 членъ отъ Гражданското Мирово Сждопризводство ясно и категорически предписва, че Предсѣдателя на Сжда е длъженъ да склонява сждящитѣ се страни на помирение и Върховний Сждъ отъ своя страна нееднократно е поясняваль, че по дѣла отъ Мировото Сждопроизводство това опущение е съществено, ако ни въ една отъ двѣтѣ сждебни инстанции по същество не е предлагано на странитѣ помирение. 2) Отъ производството на дѣлото се вижда, че по това дѣло, нито Мировий Сждия, нито Предсѣдателя на Шуменский Окр. Сждъ е предлагалъ на странитѣ помирение, отъ което слѣдва, че въпрѣки предписанието на чл. 147 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство на странитѣ не е било предлагано помирение и това като е така, то явно е нарушенъ по това дѣло чл. 147 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и оплакването на кассатора по този въпросъ е основателно.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображение, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Шуменский Окр. Сждъ, отъ 23 Февруарий 1888 година № 20, защото е нарушенъ чл. 147 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, съ силата на чл. 153 п. 2 отъ същото Сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание при другъ съставъ, да се испрати въ сжщий Сждъ.

Рѣшение, №. 139.

Гр. София, 21 Августъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на седмий Августъ хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Добри Русковъ и Георги Згуревъ, при Помощ.-Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощникъ Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Згуревъ гражданско дѣло №. 100 по описътъ за 1889 год., на Иванка Кирилова, изъ г. Силистра, съ Стефанъ Абаджиевъ, отъ сжщий градъ, за затваряние на единъ прозорецъ. — Странитѣ неприсжтствуваха. —

Обстоятелствата на това дѣло сж: Иванка Кирилова съ прошение до Силистренский Мировий Сждия е молила да ся осжди Стефанъ Абаджиевъ да закрие новооткрития прозорецъ на своята кжща, който прозорецъ, въпрѣки Гражданский Законъ, билъ открить до нейния дворъ и глѣдалъ въ послѣдния. — Мировий Сждия като разглѣдалъ това дѣло, съ рѣшението си отъ 12 Февруарий 1886 год. №. 42, осждилъ С. Абаджиева да затвори произволно отворений прозорецъ, който глѣдалъ въ кжщата на истцата Иванка Кирилова. — По апелативна жалба на Абаждиева, това дѣло е било разглѣдано и отъ Силистренский Окржженъ Сждъ, който, като взелъ прѣдъ видъ: 1-о) Че въззивника Стефанъ Ив. Абаджиевъ съ въззивната си жалба настоява да се отмѣни рѣшението на Силистренский Мировий Сждия, защото той — въззивникътъ — не призналъ друго, освенъ че е поправилъ сжществующий повече отъ 20 год. прозорецъ; 2-о) Защото Мировий Сждия неправилно отблъсналъ отвода му, че истцата нѣмала право да завѣжда искъ, понеже кжщата съ двора принадлѣжала на 6 души наслѣдници; 3-о) Че отъ показанията на распитанитѣ подъ клѣтва свидѣтели отъ члена при този

Сѫдъ Анд. Овчаровъ, както е видно отъ съставений му протоколъ, при извършването му дознание чрѣзъ околни людие, съгласно опредѣлението на Сѫда, се констатирва, че сѫществувало малко прозорче въ видъ на дупка отъ около преди 20 год., което на послѣдъкъ било поправено и още по увеличено отъ въззивника; 4-о) Че заявений отводъ отъ страна на въззивника е неприемнимъ, защото Законътъ дава право и на едного само отъ наслѣдницитѣ да заявява искъ по наслѣдството и издаденото рѣшение има сила и за другитѣ наслѣдници, освѣнъ ако рѣшението е основано на неговото признание (чл. чл. 1642 и 1643 отъ Гражд. Отом. Кодиксъ); 5-о) Че съгласно чл. 6 отъ сѫщий Кодиксъ, нѣщото, което отъ дрѣвно врѣме ся намира оставя ся въ сѫщото положение, въ което то ся отъ напрѣдъ намѣрвало, обаче искътъ на истеца, е за да се затвори съвсѣмъ прозореца, въ какъвто случай Сѫдътъ не може да даде нѣщо неискано отъ сѫдящитѣ ся страни; 6-о) Че както е видно отъ протокола съставенъ отъ члена Овчарова при извършването дознанието чрѣзъ околни люди, прозорчето стои отъ земята два метра на високо, тъй щото надминува човѣшки бой и въ данний случай приспособений отъ Мир. Сѫдия въ рѣшението му чл. 1202 отъ Гражд. Отом. Кодиксъ, не си има мѣстото; и 7-о) истцата не е доказала, че отъ сѫществуването на този прозорецъ къмъ двора ѝ, да ѝ ся причинява нѣкаква чрѣзвичайна поврѣда, — съ рѣшението си 27 Януарий 1888 год. № 1 отмѣнилъ рѣшението на Мировий Сѫдия и искътъ на Иванка Кирилова отхвърлилъ, като неоснователенъ. — Иванка Кирилова недоволна отъ това рѣшение на Силистренский Окр. Сѫдъ, подава въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която ся оплаква за слѣдующитѣ нарушения: 1-о) че Силистренский Окржженъ Сѫдъ е нарушилъ по това дѣло чл. 90 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, комбинираиъ съ чл. 1203 отъ Гражданский Законъ, защото неправилно опредѣлилъ височината на спорния прозорецъ отъ неговий (на кассатора) дворъ, когато трѣбвало да измѣри тая височина

вътрѣ отъ кѫщата на отвѣтника; 2) че по това дѣло Силистренский Окрѫженъ Сѫдъ е нарушилъ чл. 6 отъ Гражданский Отоманский Кодексъ, защото, като ся е увѣрилъ за първобитното състояние на прозорчето, трѣбало да видоизмѣни рѣшението на Мировий Сѫдия №. 24, споредъ духътъ на казаний членъ; и 3-о) че по това дѣло сѫщий Сѫдъ нарушилъ чл. 211 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото възложилъ всичкитѣ разноски върху му (кассатора). —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, слѣдъ изслушване на доклада и заключението на Помощникъ-Прокурора, взе въ съображение: 1-о) Както се вижда отъ мотивитѣ на рѣшението на Силистренский Окрѫженъ Сѫдъ главното основание за да се отхвърли искътъ на истцата е било това, че прозореца, който е искала тя да се затвори, сѫществувалъ повече отъ двадесеть години и че освѣнъ това съ нищо не било доказано нѣкаква чрѣзвичайна повредѣ за истцата отъ рѣчений прозорецъ, щомъ като Сѫдътъ е констатиралъ така фактическата страна на дѣлото, то никъкъ не е нарушилъ чл. 90 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство и чл. 1203 отъ Граждански Законъ. Слѣдователно оплакванието на кассатора за нарушение казанитѣ членове не е основателно; 2-о) Оплакванието на сѫщий за нарушение чл. 6-ий отъ Гражданский Законъ е така сѫщо неосновотелно, защото Сѫдътъ напълно ся е съобразилъ съ началото изразено въ тоя членъ; 3-о) Що ся относя до третото оплаквание на кассатора за нарушение чл. 211 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, то и това оплаквание е неоснователно, защото въ чл. 211 ся опредѣля кой трѣбва предварително да плаща разноскитѣ за извършванието на оглѣда, но послѣ при постановяванието на рѣшението, както ясно гласи чл. 972 отъ сѫщитѣ Правила, страната, която губи, е длъжна да върне и всичкитѣ направени отъ противната страна сѫдебни разноски. —Въ дадений случай кассатора е изгубилъ и слѣдователно Силистренский Окрѫженъ Сѫдъ правилно е постѫпилъ, като го осѫдилъ и на станѫлитѣ по дѣлото разноски. —

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Иванка Кирилова, срѣщу рѣшението на Силистренский Окржженъ Сждъ, отъ 27 Януарий 1888 година № 1, съ силата на 153 чл. отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, № 140.

Гр. София, 21 Августъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на седмий Августъ хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Добри Руссковъ и Георги Згуревъ, при Помощ.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ.-Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ Председателя гражданско дѣло Н-о 99 по описътъ за 1889 год., на Хаимъ Елиезеръ Калевъ, Италянски поданникъ, живущъ въ гр. Пловдивъ, съ наслѣдницитѣ на Хаджи Хасанъ Османовъ: Фатма, Османъ и Несибе, живущи въ сжщий градъ, за едно праздно мѣсто. — Въ засѣданието отъ странитѣ присжтствуваше: Д. Грековъ, повѣренникъ на кассатора Хаимъ Елиезеръ Калевъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 15 Априлия 1887 год. Хаимъ Елиезеръ Калевъ Асланоглу Италянски поданникъ житель на гр. Пловдивъ подалъ на Пловдивский Градский Мировий Сждия прошение, въ което казва, че по покупка на основание Источно Румелийско владало Н-о 2978 притѣжава въ гр. Пловдивъ, III часть, въ махала Джунанди Факж, улица Себилхане, едно праздно мѣсто (арса) подъ № 42 отъ 210 □ м.

60 □ сант. съ съсѣди: дюкянитѣ му, кѫщна арса на Хюсню бей Карабиберовъ, кѫща на Османъ Мустафовъ Хамамджи и пѫть. Отъ това мѣсто наслѣдницитѣ на Хаджи Хасанъ Османовъ, имено: жена му Фатма, синъ му Османъ и дъщеря му Насибе присвоили една часть и съградили върху нея оборъ (ахъръ) подъ прѣдлогъ, че била тѣхна. Затова моли да се осѫдатъ отвѣтницитѣ да повърнатъ неправедно присвоеното мѣсто, й на сѫдебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. — Пловдивский Градский Мировий Сѫдия направилъ на 4 Юния 1887 год. оглѣдъ на спорното мѣсто въ присѫтствие на странитѣ, когато представителя на отвѣтницитѣ заявилъ, че заградената часть както и не заградената арса тѣ търсатъ като наслѣдство отъ Зайнепъ Ханѫмъ, за което имали и дѣло въ Апелацията, затова го и заградили. Въ настояще врѣме го смѣтали за г. Данова, съ когото се и сѫдятъ. А при подписването на протокола сѫщийтъ заявилъ, че наслѣдницитѣ считали заградената часть за своя останала тѣмъ отъ наслѣдодателя имъ, който ѫ купилъ отъ Айше Ханѫмъ, а послѣднята ѫ била купила отъ Зайнебъ Ханѫмъ. — Мировий Сѫдия глѣдалъ дѣлото на 4 Юлия 1887 година, и го отложилъ по искание на повѣренника на отвѣтната страна, който молилъ да се призове въ качество на трето лице г-нъ Дановъ като купувачъ на спорното мѣсто, съ когото имало завѣдено дѣло отъ Адемъ Зюрабовъ наслѣдникъ на най-първата притѣжателка на мѣстото. — Пловдивский Градский Мировий Сѫдия разглѣдалъ това дѣло на 28 Августъ 1887 година, когато повѣренника на истеца представилъ едно владало № 2978 издадено отъ бившето Пловдивско Департаментално Сѫдилище на 18 Мартъ 1882 год. за една кѫщна арса отъ 210 □ метра 60 □ сант. находяща се въ гр. Пловдивъ, III часть, махала Джунанди Факѫ съ съсѣди: дюкянитѣ на Хюсню Бей Карабиберовъ, на Хаимъ Елиезеръ Калевъ, на Хаджи Нури Хаджи Кючюкоглу и пѫть, на име на притѣжателя Хаимъ Елиезеръ Калевъ. Повѣренника на отвѣтницитѣ възразилъ, че довѣрителитѣ му притѣ-

жавали въпросното мѣсто отъ нѣколко години насамъ, което щѣлъ да докаже съ посочени отъ него свидѣтели, за което молилъ за отлагание на дѣлото. — Пловдивский Мировий Сѫдия съ рѣшението си № 596 отъ сѫщий день с. г. осѫдилъ наслѣдницитѣ на Хаджи Хасанъ Османовъ: Фатма, Османъ и Насибе Хаджи Хасанови да предадѫтъ на Хаимъ Елиезеръ Калевъ неправилно присвоеното мѣсто, на което сѫ заградили ахъръ и което се намира въ района на гр. Пловдивъ съ горѣпоказанитѣ сѫсѣди. — Противъ това рѣшение Христо А. Геровъ, като пълномощникъ на Несибе, Фатима и Хаджи Османъ Хаджи Хасанови, подалъ въззивна жалба въ Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ, който разглѣдалъ дѣлото на 2 Декемврий 1887 година, когато повѣренника на аппелаторитѣ за удостовѣрение че тѣ сѫ владѣяли спорното мѣсто, отъ когато го купили отъ пьрвитѣ притѣжатели Мустафа и Пембе Абдулови представилъ двѣ владала — едно съ дата 28 Октомврий 1882 год. подъ Н-о 4676 издадено за половинъ кѫща отъ 150 □ метра находяща се въ гр. Пловдивъ, III часть, махала Джунанди Факѫ съ сѫсѣдни страни: вакѫфската кѫща на Джунанди Факѫ махала Джамиси, кѫщитѣ на Хаджи Нури Хаджи Алиевъ, Рукие Хаджи Яхова Халилова и съ непроходима улици, — на име на Пембе Абдулова, като притѣжателка по покупка, — другото съ дата 4 Февруарий 1884 година подъ Н-о 8932 издадено на името на Хаджи Хасанъ Османовъ за половинъ кѫща отъ 300 □ метра находяща се въ гр. Пловдивъ, III часть, махала Джунанди Факѫ улица Себилхане съ сѫсѣди: вакѫфска кѫща на Бирь Дирекли Джамиси, кѫща на Хаджи Нури Хаджи Алиевъ и Хаджи Яха Халиловъ, кѫщнитѣ арси на Рукие Халилова, Хр. Г. Дановъ, Вениямин Асланоглу, Хаджи Хасанъ Османовъ, Османъ Мустафовъ, дюкянъ на Хаджи Нисимъ Бохоръ Леви и непроходима улица. Освѣнъ тия два документа повѣренника на аппелаторитѣ представилъ преводъ отъ турска тапия съ дата 29 Зилкаде 1290 турско лѣточисление и казалъ, че пьрвата притѣжателка Зеинебъ

Ханъмъ Абдулова била продала спорното мѣсто на Хайше Ханъмъ Юмерова, която го продала на довѣрителитѣ му и че въ тапията се виждало какво спорното мѣсто било отдѣлено отъ мѣстото на противната страна. а колкото за преградата — тя съществувала отдавна, тъй чтото мѣстото било въ мирно владѣние на довѣрителитѣ му. — Повѣренника на истеца като възразилъ, че дѣлото било завѣдено за нарушено владѣние помолилъ да се направи оглѣдъ на спорното мѣсто и щѣлъ да докаже, какво приградата била отъ преди 8—9 мѣсеца и че спорното мѣсто влизало въ владалото на довѣрителя му. — Пловдивский Окржженъ Сждъ съ рѣшението си Н-о 359 отъ 10 Декемврий 1887 год., като взелъ предъ видъ: 1) Че отъ самопризнанието на повѣренникътъ на отвѣтника по аппель Хаимъ Елиезеръ Калевъ, както и отъ самото исково прошение, се констатира че настоящето дѣло е завѣдено за възстановление на нарушено владѣние; 2) Че по дѣлата за възстановление на нарушено владѣние Сждията не влѣзва въ разглѣждание документитѣ, които удостовѣряватъ правото на собственность, слѣдователно представеното отъ истеца владало Н-о 2978 неможе да служи за доказателство че отвѣтницитѣ сж му нарушили владѣнието на въпросната арса; 3) Че повѣренникътъ на аппелаторитѣ отказва категорически неговитѣ довѣрители да сж нарушили владѣнието на истеца, а тоя послѣдний съ нищо не доказва, че аппелаторитѣ сж му нарушили владѣнисто, или че той нѣкога е владѣлъ въпросното мѣсто, — отмѣнилъ рѣшението № 596 на Пловдивский Градский Мировий Сждия отъ 28 Августъ 1887 година и отблъсналъ искатъ на Хаимъ Елиезеръ Калевъ. — Послѣднийтъ недоволенъ отъ това рѣшение на Пловдивский Окржженъ Сждъ, подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Окр. Сждъ нарушилъ ст. ст. 206 и 139 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото рѣшилъ дѣлото безъ да ся произнесе върху искането му да стане оглѣдъ, при кой-

то да представи доказателствата си за нарушеното му владѣние върху спорното мѣсто. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣренника на кассатора и заключението на Помощ.-Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) Отъ устнитѣ обяснения на повѣренника на кассатора предъ Пловдивский Окржженъ Сждъ се види, че той е молилъ да се направи оглѣдъ на спорното мѣсто, при извършването на който щѣлъ да докаже, че спорното мѣсто влизало въ границитѣ на мѣстото, за което е издадено представеното отъ него владало, и че е нарушено отъ отвѣтницитѣ владѣнието му върху това спорно мѣсто. Отъ друга страна Пловдивский Окржженъ Сждъ отбѣлѣсва искъть на кассатора, между друго, и на това главно основание, че той „съ нищо не доказалъ, че отвѣтницитѣ сж му нарушили владѣнието или че той нѣкога е владѣлъ въпросното мѣсто“ (глѣд. 3-ий мотивъ на потъженото рѣшение). Нъ при все това що предписва 48 чл. отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, че истецъть е длъженъ да докаже свойтъ искъ, нъ Пловдивский Окржженъ Сждъ е постжпилъ противъ предписанието на сжщий тоя членъ, като не е уважилъ молбата на кассатора да се констатира чрезъ оглѣдъ, че спорното мѣсто влиза въ границитѣ прѣдвидени въ представений отъ него документъ и че владѣнието му върху това мѣсто е било нарушено и го е лишилъ така отъ едно срѣдство на защита. Колкото за второто съображение на Сждътъ, че по дѣлата за нарушено владѣние Сждията не влѣзвалъ въ разглѣждание на документитѣ, които удостовѣряватъ правото на собственность, слѣдователно представеното отъ истеца владало №. 2978, немогло да служи за доказателство, че отвѣтницитѣ му сж нарушили владѣнието на въпросната арса — това съображение е противно на духътъ на чл. 40 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, тъй като Мировий Сждия не само не е лишенъ отъ правото да влиза въ разглѣждането на документи, които сж представени

отъ сждящитѣ се за защита факта на владѣнието, макаръ тѣ и да служатъ за доказателство на правото на собственость върху спорнитѣ имоти, нъ даже е дълженъ да разглѣда подобни документи, *които сж представени за доказателство не за правото на собственость, а за факта на владѣнието* на спорний имотъ. Заради това оплакването на кассатора въ туй отношение е основателно и Пловдивский Окржженъ Сждъ е нарушилъ по това дѣло чл. 48 въ свързка съ чл. 90 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство.

Водимъ отъ казанното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Пловдивский Окржженъ Сждъ отъ 10 Декемврий 1887 година №. 359, защото е нарушенъ чл. 48 въ свързка съ чл. 90 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, съ силата на чл. 153 п. I отъ сжщото Сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ сжщий Сждъ.—

Рѣшение, №. 141.

Гр. София 24 Августъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на десетий Августъ хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Георги Згуревъ и Никола Сукнаровъ, при Помощ.-Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощтникъ-Прокурора: Антонъ Каблешковъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло №. 103 по описътъ за 1889 год., на Н. П. Черковски, повѣренникъ на Общината на село Ованджикъ, Харманлийска Околня, съ Общината на село Тремезли, Хасковска Околия, за една мѣстность наименаема „Гьокъ Бюветъ“

отъ 2000 уврата. — Въ засѣданието отъ страна на Общината Оваджикъ, кассаторъ по настоящето дѣло, яви се повѣренника ѝ Тодоръ Николовъ, а Иовъ повѣренникъ по предовѣрие на Общината Тремезли.—

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 10 Августъ 1883 година Кметоветѣ на Тремезлийската Община Теню Петовъ и Еминъ Исмаиловъ подали на бившето Хасковско Окржжно Гражданско Сждилище прошение, съ което се потжжили противъ Общината на село Уваджикъ, че тая послѣднята се намѣсвала въ землището наэиваемо „Гьокъ Бюветъ“ лѣжаще между селата Тремезли и Уваджикъ състояще отъ около 2000 уврата и имеюще граници: Олу Дере, Яйляджикъ-Бунаръ, Сьртъ-Иолъ, Шекидлеръ-Мезаръ, Сжджакъ-Юклеръ, Ючъ-Юклеръ, Тютюнджи-Иолъ, Ханъ-Дереси и Гяуръ-дереси-Бугазж, — като не оставяли тѣхната Община да упражнява своитѣ права по правополэуването отъ трѣвата, дървата и събирание кадастраленъ данъкъ върху нивитѣ принадлѣжащи на частни лица и находящи се въ това землище, което отъ незапаметни години било присъединено и привързано исключително само на тѣхното село Тремезли, което право селото Уваджикъ имъ оспорвало, защото ужъ землището „Гьокъ Бюветъ“ съвпадало въ землището на село Уваджикъ. Хасковското Окржжно Гражд. Сждилище като гледало дѣлото въ засѣданието си на 27 Мартъ 1884 година по искание на повѣренника на истцовата страна да докаже съ околнитѣ села съгласно чл. 126 отъ закона за землитѣ, че спорното мѣсто е притѣжание на селото Тремезли и на мѣстото да се опредѣлатъ границитѣ му постановило, че допуща на страната истецъ да докаже съ посоченитѣ отъ нея свидѣтели домогванията си, че „Гьокъ Бюветъ“ принадлѣжи на селото Тремезлий и че десѣтька отъ тази мѣстность се събира за смѣтка на това село. Въ засѣданието си на 30 Априлий с. г. Сждилището като ислушало показанията на свидѣтелитѣ и заключенията на двѣтѣ страни, съ рѣшението си, отъ 30 Априлия 1884 година № 103 признало, че мѣстностьта „Гьокъ Бюветъ“, е присъединена къмъ

землището на село Тремезли, и че общината на село Уваджикъ нѣма никакво правоползуване отъ мѣстността нарѣчена „Гьокъ Бюветъ“. — Срѣщу това рѣшение Антонъ Борисовъ, повѣренникъ на общината на село Уваджикъ подалъ въззивна жалба на 19 Юлий 1884 година и въззивно изложение на 16 Августъ 1884 година въ бившето въ гр. Пловдивъ Върховно Сѫдилище Отдѣление Гражданско, което като глѣдало дѣлото на 26 Ноември 1884 година постановило, да стане оглѣдъ на спорното мѣсто отъ единъ съвѣтникъ на сѫдилището, гдѣто да испита свидѣтели отъ околнитѣ села върху границитѣ между топрацитѣ на сѫдящитѣ се общини, като вземе предъ видъ и тапиитѣ, които представятъ странитѣ за това върху мѣстото „Гьокъ Бюветъ“. — Слѣдъ извършването оглѣда съ распитъ на околни люди на 26 и 27 Мартъ 1885 год., Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ пристѫпилъ да глѣда дѣлото на 6 Февруарий 1886 год. и по искание на въззиваемата страна допустналъ да се сѫди дѣлото задочно за аппелатора и съ рѣшението си отъ сѫщий день № 25 отхвърлилъ аппелътъ на Андонъ Борисовъ пълномощникъ на Общината Оваджикъ и потвърдилъ рѣшението № 103 отъ 30 Априлий 1884 година на Хасковското Окръжно Сѫдилище. — Кмета на селото Оваджикъ подалъ срѣщу това рѣшение отзивна жалба и Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ разглѣдалъ дѣлото на 12 Октомврий 1887 година, когато повѣренника на Оваджикската Община казалъ, че Общината Тремезли предъ Окръжний Сѫдъ приемала, че нивитѣ биле Оваджикски, а само отъ пасбището и отъ дърватa се ползували задружно, че и отъ показанията на свидѣтелитѣ се доказвало, че отъ спорното мѣсто и двѣтѣ сѫдящи се страни се ползували задружно и предъ видъ, че опълномощителитѣ му имали тапии находящи се въ спорното мѣсто, заключилъ да се измѣни първостепенното рѣшение въ смисъль, че и двѣтѣ страни имать право да се ползуватъ задружно отъ спорното мѣсто. — Повѣренника на противната страна възразилъ, че спорното мѣсто не било общо, а само на довѣрителитѣ му. —

Пловдивский Апелативенъ Сждъ съ рѣшението си отъ 12 Октомврий 1887 година № 200 като взелъ предъ видъ: „1) Че общината на с. Тремезли претендира отъ Общината на с. Уваджикъ една мѣстность въ пространство около 2000 уврата называема „Гьокъ Бюветъ“ съ исложенитѣ граници въ исковото ѝ прошение; 2) Че отъ направений мѣстенъ оглѣдъ на спорното мѣсто, както и отъ распитанитѣ околни люди принадлѣжащи на разни села находящи ся около спорната мѣстность. се доказва напълно факта, че спорната мѣстность „Гьокъ Бюветъ“ е била привързана отъ старо врѣме къмъ Общината на село Тремезли и въ нейно ползуване се е намирала, както и че при събиране на десятка ѝ той се е взималъ вкупомъ отъ Общината на с. Тремезлий; 3) Че отъ распитанитѣ 46 околни люди, 40 сж показали, че спорната мѣстность е била постоянно въ ползуване и владѣние на село Тремезлий, а само 6 отъ тѣхъ сж показали, че ся е ползувала и Общината на с. Уваджикъ. — Нъ като се вземе прѣдъ видъ, че 4 околни люди сж отъ едно и сѫщо село Кюсе-къой, то прѣдъ видъ на грамадното число околни люди на число 40, като показватъ, че спорната мѣстность е на село Тремезли и че тѣзи лица сж отъ разни околни села, то Сжда дохожда до убѣждение, че дѣйствително спорната мѣстность е на истцовата стърна; 4) Че ако и нѣкои отъ жителитѣ на село Уваджикъ и да иматъ собственни ниви въ спорната мѣстность, както се е доказало отъ направенний оглѣдъ, нъ това обстоятелство само по себе си недоказва, че и самата мѣстность принадлѣжи на селото Уваджикъ, тъй като жителитѣ на една община могжтъ да иматъ ниви и ливади, които се намиратъ въ землището принадлѣжаще на друга Община;“ — отхвърлилъ възивътъ на Уваджиската Община и потвърдилъ рѣшението на Хасковский Окр. Сждъ, отъ 30 Априлия 1884 год. подъ № 103. — Недоволна отъ това рѣшение, Общината на с. Уваджикъ, чрѣзъ повѣренника си Н. П. Черковский, подала срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба,

въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Сждъ нарушилъ: 1) чл. чл. 134 и 167 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото не взелъ въ внимание и не оцѣнилъ представенитѣ отъ него (кассатора) тапии за нивя лѣжащи въ спорното мѣсто, за доказателство, че то съставлява часть отъ землището на село Уваджикъ; 2) чл. 161 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото не взелъ въ съображение съдържанието на писменнитѣ му документи, които гласили, че спорното мѣсто е на село Оваджикъ, а далъ предпочитание на свидѣтелскитѣ показания, и защото далъ предпочитание на едни свидѣтелски показания прѣдъ други не по достовѣрностьта, пълнотата, яснотьта и вѣроятностьта на тѣхнитѣ показания, а по многобройностьта на свидѣтелитѣ на едната страна отъ свидѣтелитѣ на другата; 3) чл. чл. 126 отъ Закона за земитѣ и 1 отъ Закана за дознание чрѣзъ околни люди, защото распиталъ свидѣтели отъ града Хасково и не извършилъ дознание споредъ казаний законъ за дознанието; и 4) чл. 273 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото присждилъ на ищеца повече отъ колкото той е искалъ.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣренницитѣ на странитѣ и заключението на Помощ.-Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Тъй като препирнята между сждящитѣ се общини е за земля оставена за обща потрѣба, то такава препирня въ сжщность е препирня за синоре (граници) между тия общини, а за доказателство въ тия случаи могатъ да служатъ освѣнъ документитѣ за синоре (худутнаме) показанията на стари и достовѣрни хора изъ помежду жителитѣ на ближнитѣ села и градове (126 членъ отъ Закона за земитѣ), распитани споредъ правилата на Закона за дознание чрѣзъ околни люди. Въпрѣки това кассатора по това дѣло е искалъ да докаже, че спорното мѣсто е часть отъ землището на селото Оваджикъ чрѣзъ документи (тапии) за ниви принадлѣжащи на частни лица. Слѣдователно Пловдивский Апелативенъ

Сѫдъ, както се види отъ 4-й мотивъ на рѣшението му съвършенно правилно и съгласно съ закона не е приелъ за доказателство въ тоя случай представенитѣ отъ кассатора тапии на частни лица, въ които се казва, че означенитѣ въ тѣхъ ниви лѣжатъ въ землище на село Оваджикъ. За това оплакването на кассатора за нарушение чл. чл. 134 и 167 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила е неоснователно; 2) Както са каза въ предиджщето съображение представенитѣ отъ кассатора писменни документи, не могжтъ да служатъ за доказателство, че една земля оставена за обща потрѣба принадлѣжи на това или на онова село, затова Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ съвършенно правилно се е основалъ за разрѣшение на това дѣло върху показанията на свидѣтели взети изъ помежду жителитѣ на ближни села и градове и распитани на мѣстото още по постановление на бившето въ гр. Пловдивъ Върховно Сѫдилище съгласно съ 126 членъ отъ закона за земитѣ. Колкото за това обстоятелство, че Сѫдътъ билъ далъ вѣра на по-голѣмото число свидѣтели, а на помалкото не далъ, то е въпросъ по сѫщество на дѣлото съгласно съ смисъла и духа на 161 чл. отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила и чл. 26 отъ Закона за дознанието, не подлѣжи на контроль по кассационенъ редъ. — За това оплакването на кассатора за нарушение приведний 161 чл. отъ Врѣм. Сѫд. Правила е неоснователно; 3) При извършване распита на околни люди по това дѣло на 26 и 27 Мартъ 1885 год. по постановление на бившето въ гр. Пловдивъ Върховно Сѫдилище кассатора е присѫтствувалъ и не е заявилъ за нѣкаква неправилность допустната въ тоя случай както се види отъ двата протоколи за това приложени при дѣлото на Аппелативний Сѫдъ, нито пъкъ е подигалъ предъ послѣдний подобенъ въпросъ. Нъ независимо отъ туй, макаръ и да сѫ распитани свидѣтели отъ градътъ Хасково — това никакъ не противорѣчи на правийтъ и точнийтъ разумъ на чл. 126 отъ Закона за землитѣ. Колко за оплакването, че Сѫдътъ не извършилъ дознание чрезъ околни люди споредъ За-

кона за дознанието е сѫщо неоснователно, защото съответствующе дознание по дѣлото е било вече извършено отъ бившето въ гр. Пловдивъ Върховно Сѫдилище и съгласно съ Височайший Указъ №. 170 отъ 23 Декемврий 1885 год. Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ правилно се е основалъ върху това сѫдебно дѣйствие на Върховното Сѫдилище. За това оплакването на кассатора за нарушение чл. 126 отъ Закона за землитѣ и чл. 1 отъ Закона за дознание чрезъ околни люди е неоснователно; 4) Оплакването на кассатора за нарушение чл. 273 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила не се оправдава отъ обстоятелствата на дѣлото, защото тѫжбата на истеца е било за изключителното право ползуване на Общината Тремеяли отъ спорното мѣсто „Гьокъ Бюветъ“, и първостепенното Сѫдилище съ рѣшението си, отъ 30 Априлий 1884 год. №. 103 е признало, че мѣстностьта „Гьокъ Бюветъ“ е присъединена къмъ землището на село Тремеяли и че Общината на село Уваджикъ нѣма никакво правоползуване отъ тая мѣстность, а пакъ Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ съ рѣшението си, отъ 12 Октомврий 1887 година №. 200 потвърдява това рѣшение на първостепенното Сѫдилище. —

На основание на горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Н. П. Черковский, повѣренникъ на Общината на с. Оваджикъ, Харманлийска Околия, срѣщу рѣшението на Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ, отъ 12 Октомврий 1887 год. №. 200, съ силата на ст. 11 отъ Учрежденето на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 142.

Гр. София, 24 Августъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I-й. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на десетий Августъ хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Добри Русковъ и Георги Згуревъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощникъ Прокурора: Антонъ Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Згуревъ гражданско дѣло №. 123 по описътъ за 1889 год., на Христо Г. Дановъ, отъ гр. Пловдивъ, съ Адемъ Зехрябовъ, отъ с. Коджа-Бейли, Сърнено-горска Околия, за една арса. — Странитѣ присжтствуваха: Д. Грековъ, повѣренникъ на Христо Г. Дановъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: Хасанъ Тахсимъ Идризовъ, пълномощникъ на Адемъ Зехрябовъ, отъ с. Коджа-Бейли, съ исково прошение отъ 2-й Мартъ 1884 год. до Председателя на Пловдивский Окржженъ Сждъ е заявилъ искъ срѣщу Христо Г. Дановъ състоящъ въ това, че той, Дановъ, неправилно присвоилъ половината отъ кжщната арса въ гр. Пловдивъ, която арса принадлѣжала на истеца по наслѣдство и за това молилъ да отстжпи отвѣтника тая половина арса, както и да се признае правото на истеца за втората половина отъ сжщата арса по право на шефиликъ, която сжщий Дановъ билъ купилъ отъ Асланоолу. Пловдивский Окржженъ Сждъ, като разглѣдалъ това дѣло, съ рѣшението си №. 79 отхвърлилъ искътъ на истеца като не доказанъ.— Истецътъ Зехрябовъ, недоволенъ отъ това рѣшение на Окржжний Сждъ, подалъ аппелативна жалба въ Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, който, като разглѣдалъ това дѣло и като взелъ прѣдъ видъ: 1-о) Че истеца Адемъ Зехрябовъ казва, че слѣдъ смъртьта на Зейнебъ Абдулова, на която е той наслѣдникъ, ос-

танала половината отъ една арса, която Христо Г. Дановъ, като притѣжатель и на другата половина, я усвоилъ и моли да се осѫди рѣчения Дановъ, да му отстѫпи неправедно присвоената половина арса, като наслѣдникъ на наслѣдодателката, Зейнебъ Абдулова, като сѫщеврѣменно му отстѫпи и втората половина по право на шефиликъ; 2) Че отвѣтника възражава, че той дѣйствително билъ пазарилъ да купи въпросната арса отъ Асланоолу, но продажбата не се състояла и че спорната арса не се намира въ негови ржцѣ и че истеца билъ свободенъ да си я владѣе; 3-о) Че истеца предложилъ на отвѣтника рѣшителна клѣтва, че купуването — продаването на арсата е била развалена прѣди датата на исковото му прошение и че сега рѣчената арса не е негова собственность; 4-о) Че отвѣтника не се е явилъ да отговори, приема ли или не предложената му клѣтва; 5-о) Че това неявяване на Христо Дановъ се счита за отказване да приеме предложената му отъ истеца клѣтва, което съставлява пълно доказателство на фактоветѣ, които се домогвала да докаже истцовата страна съ тая клѣтва; 6-о) Че отъ представѣното отъ истеца вѣрозаконно турско рѣшение се види, че той е наслѣдникъ на почившата Зейнебъ Абдулова, отъ която е останала спорната половина арса; 7-о) Че отвѣтника не възразилъ нищо противъ второто притязание на истеца — да му се присѫди, по право на шефиликъ и втората половяна отъ арсата, находяща се въ владѣнието на Христо Г. Дановъ; и 8-о) Че при присѫждането на истеца на тая послѣднята арса, той е дълженъ да повърне на отвѣтникътъ стойностьта ѝ; — съ рѣшението си отъ 1-й Февруарий 1888 година № 34, отмѣнилъ рѣшението на Окрѫжний Сѫдъ и осѫдилъ Хр. Дановъ да предаде на истецътъ цѣлата арса, като предоставя право на Данова да получи отъ истецътъ стойностьта отъ половината арса.— Христо Г. Дановъ недоволенъ отъ това рѣшение на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, подава въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която, между друго, се оплаква, че Пловдивский Аппе-

лативенъ Сждъ е нарушилъ по това дѣло чл. чл. 190—195 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото неправилно е допустналъ клѣтва за доказвание на обстоятелствата, че той, Христо Дановъ, е развалилъ продажбата съ Елиезеръ Калевъ прѣди датата на завеждането на тѫжбата и че сега тая арса не била въ собственность на сѫщий Дановъ. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да разрѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, устнитѣ обяснения на повѣренника на една отъ странитѣ и заключението на Помощникъ Прокурора, взе въ съображение: както се вижда отъ производството на дѣлото, Христо Дановъ е заявлявалъ, че той не владѣе спорната арса и че ако и да е направилъ прѣди нѣкакви постѫпки за покупката на тая арса, но продажбата не се е състояла и за това той не счита себе си за отговоренъ по това дѣло. Обаче Пловдивский Аппелативенъ Сждъ за да може само да постави Данова въ положение на отвѣтникъ по това дѣло, предлага му клѣтва да се закълне, че продажбата била развалена прѣди подигание на тѫжбата и че той, Дановъ, не билъ собственникъ на арсата и като не приелъ Дановъ клѣтвата, осѫжда го да предаде арсата на истеца. Очевидно е, че Аппелативний Сждъ съ своитѣ си мотиви е падналъ въ едно сѫществено противорѣчие. Прѣди всичко не е ясно защо е било нуждно да се доказва момента на развалянието на продажбата: била ли е продажбата развалена до подиганието на процеса или послѣ сѫществото на работата отъ това не се измѣнява, и въ едни и въ други случаи, Дановъ не е билъ собственникъ, защото щомъ не се е осѫществила продажбата по предвидений отъ закона редъ, то и рѣчь за преминуване правото на собственность неможе да бѫде. Слѣдователно, веднажъ самъ Сждътъ признава, че продажбата между Данева и Калева за спорната арса не е била осѫществена и Дановъ неможе да бѫде осѫденъ да предава единъ имотъ, който той не владѣе, както и самъ е заявилъ за това категорически прѣдъ Сждътъ. Отъ друга страна да се допуска доказването съ клѣтва

сѫществуването на една продажба на недвижимъ имотъ или правото на собственость върху такъвъ имотъ е противно на изричното предписание на чл. чл. 190—195 въ свързка съ чл. 199 п. I отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила. Отъ изложеното става явно, че оплакването на кассатора за нарушение членоветѣ 190—195 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото Сѫдътъ неправилно билъ допусналъ клѣтва по това дѣло, е основателно и нарушението е сѫщественно. —

На основание горнитѣ обстоятелства и съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 1-й Февруарий 1888 год. № 34, защото сѫ нарушени чл. чл. 190—195 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, съ силата на чл. 11 п. I отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ сѫщий Аппелативенъ Сѫдъ. —

Рѣшение, № 143.

Гр. София, 24 Августъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на десетий Августъ хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Добри Руссковъ и Георги Згуревъ, при Помощникъ Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ-Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ члена Добри Руссковъ гражданско дѣло № 104 по описътъ за 1889 г., на Върбанъ Колевъ, отъ село Длъгня, Дрѣновска Околия, съ Досе Колевъ, отъ село Катранджиитѣ, сѫщата околия, за уничтожение на една продажба за три парчета земя. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Вырбанъ Колевъ, отъ село Длъгня, ся е оплакалъ прѣдъ Дрѣновский Мировий Сждия съ прошение, отъ 1 Юлий 1887 г., въ което излага, че преди нѣколко мѣсеца той е продалъ на Досю Колевъ три парчета земя; но тъй като отъ послѣ ся е досѣтилъ, че тия имущества стрували много повече, за колкото ги той продалъ, то моли Сждьтъ да отблжсне продажбата като незаконна, тъй като тя нее била извьршена по установений формаленъ редъ, а частно по домашенъ редъ. Мировий Сждия разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието само на истеца и като изслушалъ обясненията му, съ задочното си рѣшение, отъ 29 Юлий 1887 год. № 236, призналъ че продажбата за въпроснитѣ имущества е извьршена отъ истеца по собственото му желание и воля, та затова той нѣма право да иска уничтожението ѝ по причина, че ся е излжгалъ и отхвьрлилъ искътъ на истецътъ като неоснователенъ. — По въззивна жалба на истеца, Вырбанъ Колевъ, това дѣло ся е разглѣдвало и отъ Търновский Окр. Сждъ въ присжтствието на двѣ страни, който, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 17 Октомврий 1887 год. № 133, призналъ, че истецътъ не е прѣдставилъ доказателства за станалата продажба мѣжду него и отвѣтникътъ и отхвьрлилъ искътъ му като неоснователенъ, като го осждалъ и на сждебнитѣ разноски станали въ втората инстанция. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Търновский Окр. Сждъ, Вырбанъ Колевъ е подалъ въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Търновский Окр. Сждъ е нарушилъ: 1) 48 чл. отъ Гражд. Мир. Сждопроизводство, защото, като не е распиталъ свидѣтелитѣ му показани въ апелативната жалба, го е лишилъ отъ правото му да доказва искътъ си; 2) 139 чл. отъ Врѣменнитѣ Сжд. Правила, защото не отложилъ дѣлото за да прѣдстави той (кассатора) доказателства, че отвѣтникътъ е купилъ спорнитѣ имоти.

Върховний Кассационенъ Сждъ за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключе-

нието на Помощникъ-Прокурора, взе въ съображение: 1) Отъ производството на дѣлото ся вижда, че дѣйствително кассатора е искалъ въ аппелативната си жалба да се повикатъ и распитатъ посоченитѣ му свидѣтели; обаче при разглѣждание дѣлото отъ Търновский Окр. Сждъ повѣренника му ся е отказалъ да се испитватъ повиканитѣ негови свидѣтели, както това се види отъ сждебний протоколъ, та заради това и Окржжний Сждъ не ги е распиталъ; слѣдователно Търновский Окр. Сждъ като не е распиталъ свидѣтелитѣ на кассатора по причина, че неговий повѣренникъ ся е отказалъ отъ тѣхъ, то съ това си дѣйствие той (Сждътъ) не е лишилъ кассатора отъ правото му да доказва искътъ си и не е нарушилъ никакъ чл. 48 отъ Гражд. Мир. Сждопроизводство, защото, ако бѣше Сждътъ испиталъ свидѣтелитѣ на кассатора въпрѣки желанието на неговий повѣренникъ, то той съ това си дѣйствие щеше да постжпи въпрѣки предписанието на чл. 138 отъ Вр. Сжд. Правила. Заради това оплакванието на кассатора, че Търновский Окр. Сждъ е нарушилъ чл. 48 отъ Гражд. Мир. Сждопр., защото съ нераспитванието на свидѣтелитѣ му го е лишилъ отъ правото му да доказва искътъ си, е неоснователно. II) Колкото се отнася до второто оплакване на кассатора за нарушението на чл. 139 отъ Вр. Сжд. Правила, защото Окржжний Сждъ неотложилъ дѣлото за да представи той (кассатора) доказателства, че отвѣтникътъ е купилъ спорнитѣ имоти, то и това негово оплакване не може да бжде основателно, защото отъ производството на дѣлото се вижда, че кассатора не е искалъ отлагането на дѣлото, за да представи доказателства, които той мислилъ, че ги еималъ, отъ друга страна горѣказаний членъ ако и да предвижда, че Сждътъ по сжщество по свое усмотрѣние може да отложи дѣлото за да прѣдставятъ странитѣ нѣкои си сжществени доказателства, но това дѣйствие на Сждътъ зависи напълно отъ сжществото на дѣлото и той (Сждътъ) не е дължень всѣкогашъ да отлага дѣлото, ами приви това само тогава, когато намѣри за

„нуждно а по това дѣло той не отложилъ дѣлото, за щото намѣрилъ, че то може да се рѣши споредъ прѣдставенитѣ доказателства. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Вырбанъ Колевъ, срѣщу рѣшението на Търновский Окр. Сждъ, отъ 17 Октомврий 1887 год. № 133, съ силата на 153 ст. отъ Гражданското Мир. Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 144.

Гр. Сфия, 28 Августъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на четиринадесетий Августъ хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Добри Русковъ и Георги Згуревъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Гавриилъ В. Бѣлчевъ и въ присѫтствието на Помощникъ-Прокурора: Антонъ Каблешковъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло № 105 по описътъ за 1889 година, на Първи П. Герджиковъ, отъ гр. Лѣсковецъ, съ Лѣсковската Градска Община, за едно мѣсто отъ 8 дюлюма. — Въ сждебното засѣдание отъ странитѣ се яви адвокатьтъ Д-ръ К. Помяновъ, повѣренникъ по предовѣрие на Първи П. Герджиковъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 17 Юлий 1887 година Калчо Пасковъ, пълномощникъ на Лѣсковското Градско Общинско Управление, подалъ на Горнѣ-Орѣховский Мировий Сждия прошение, въ което казва, че Първи П. Герджиковъ, жит. на гр. Лѣсковецъ, завладѣлъ отъ Общинската мера мѣстностьта „Райнова Гора“, осемъ дюлюма съ граници: Буровъ, Цонзаровъ

и Бързаковъ. За това, на основание чл чл. 97 и 102 отъ Закона за земитѣ, моли Сждията да го призове и осѫди да отстѫпи общинската мера и да заплати разноскитѣ по водение на дѣлото. За доказателство посочва свидѣтели. Горнѣ-Орѣховский Мировий Сждия разглѣдалъ дѣлото на 17 Септемврий 1887 година. Пълномощника на Лѣсковската Община представилъ едно писмо съ дата 2-й Февруарий 1884 година, съ което отвѣтника самопризналъ, че прѣзъ 1874 год. заграбилъ 8 дюлюма отъ мѣстото „Райнова Гора“, но го отстѫпилъ за въ полза на училищата Лѣсковски. Повѣренника на отвѣтника възразилъ, че означеното въ записа мѣсто той отстѫпилъ съ врѣме, а нивата, за която е искътъ, е негова собственность, а не пасбище Лѣсковско. — Горнѣ Орѣховский Мировий Сждия, като изслушалъ посоченитѣ отъ истеца свидѣтели, съ рѣшението си отъ 17 Септемврий 1887 г. № 342 рѣшилъ, отвѣтника Първи П. Герджиковъ да отстѫпи разработеното 8 дюлюма мѣсто отъ мѣстността „Райнова Гора“, бивша Лѣсковска мера съ граници: Буровъ, Цонзаровъ и Бързаковъ и предаде въ владѣнието на Лѣсковската Община. — Противъ това рѣшение Иванъ Г. Сапуновъ, като пълномощникъ на Първи П. Герджиковъ, подалъ апелационна жалба въ Търновский Окржженъ Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 3-й Декемврий 1887 год. и съ рѣшението си отъ сѫщий день № 171, като взелъ предъ видъ: 1-о) Отъ едно писмо съ дата 2 Февруарий 1884 год. подписано отъ отвѣтника като контрагентъ, което се намѣрва въ първостепенното дѣло, се вижда, че той признава какво като извѣстни частни лица разграбяли Лѣсковската мера, заграбилъ и той спорното 8 дюлюма мѣсто отъ мерата, но заявява, че понеже узналъ какво това мѣсто било мера, отстѫпва го въ полза на Лѣсковскитѣ училища; 2-о) Въ апелативната си жалба апелатора — отвѣтникъ, като помѣнава за това писмо, казва, че го билъ далъ подъ натиска на Окржжний Управитель безъ да указва обаче причината, която е могла да му повлияе за натиска на Управителя; 3) Ако се допустне даже,

че той подъ натиска на Окржжния Управитель, което обаче предъ видъ на свободолюбивитѣ закони въ държавата неможе и да се помисли, е далъ това писмо, то той, аппелатора, като гражданинъ свободенъ и правоспособенъ, можалъ е тутакси да поиска, по надлѣжний редъ, унищожението му, а не да мжлчи въ растояние на 3 години — до разглѣждането на дѣлото отъ Мировий Сждия; 4) Слѣдователно по съображение на горнѣто става явно, че аппелационната жалба на аппелатора, да се отмѣни рѣшението на Мировий Сждия е неоснователна и подлѣжи да се остави безъ послѣдствие а рѣшението да се подтвърди. Подтвърдилъ напълно обжалваното рѣшение на Горнѣ-Орѣховский Мировий Сждия отъ 17 Септемврий 1887 год. № 324.— Недоволенъ отъ това рѣшение, Първи П. Герджиковъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Търновский Окржженъ Сждъ нарушилъ: 1) чл. чл. 36 п. 4 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство и 237 п. 4 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото истеца е завелъ искъ като кметъ на Общината на гр. Лѣсковецъ за спорната земя като училищенъ имотъ, безъ да е ималъ пълномощие отъ училищното настоятелство; 2) че сжщий Сждъ е нарушилъ по това дѣло чл. чл. 90, 91 и 95 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото се основалъ на една коммиссия избрана отъ Лѣсковското население безъ негово съгласие и безъ да сж дали коммисаритѣ своитѣ показания подъ клѣтва; 3) че сжщий Сждъ е нарушилъ по това дѣло чл. чл. 1 отъ Закона за дознанието чрезъ околни люди, 90—96 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, 6, 20, 78, 103 и 126 отъ Закона за земитѣ, 206, 207 и 208 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото недопустналъ по искането му да стане мѣстно дознание и оглѣдъ, съ които щѣло да се докаже собственостьта на спорното мѣсто и да се констатиратъ предѣлитѣ и категорията му; 4) че сжщий Сждъ е нарушилъ по това дѣло чл. чл. 71, 72, 76 отъ Гражданското Мир. Сждопроизводство, 31 и 34 отъ Закона за Нотариуситѣ,

защото е взелъ за валиденъ актъ и за писменно самопризнание писмото му отъ 2-й Февруарий 1884 година.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣренника на кассатора и заключението на Помощникъ-Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) Оплакването на кассатора за нарушение на чл. чл. 36 п. 4 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и 237 п. 4 отъ Врѣм. Сждебни Правила не се оправдава отъ обстоятелствата на дѣлото, тъй като искътъ е предявенъ за спорната нива като общинска мера, а не като училищенъ имотъ; 2) Не е основателно така сѫщо и оплакването на кассатора за нарушение чл. чл. 90, 91 и 95 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, защото Сждътъ не е основалъ рѣшението си на мнѣнието на коммиссията избрана отъ Лѣсковското население; 3) Търновский Окржженъ Сждъ като е ималъ предъ видъ писмото на кассатора, въ което самопризнава, че като се разграбвала Лѣсковската мера и той завладѣлъ отъ нея 8 дюлюма (1-й, 2-й и 3-й мотиви на рѣшението), не е счелъ за потрѣбно да прави мѣстно дознание и оглѣдъ за констатирание собственността на спорното мѣсто, предѣлитѣ му и категорията му; за това оплакването на кассатора за нарушение чл. чл. 1 отъ Закона за дознание чрезъ околни люде, 90 - 96 отъ Гражд. Мир. Сждопроизводство, 6, 20, 78, 103 и 126 отъ Закона за земитѣ, 206, 207 и 208 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила — е неоснователно; 4) Оплакването на кассатора за нарушение чл. чл. 71, 72 и 76 отъ Гражд. Мир. Сждопроизводство, 31, 34 отъ Закона за Нотариуситѣ е неоснователно, тъй като отъ потжженото рѣшение се види, че Търновский Окр. Сждъ не е взелъ като нотариаленъ актъ писмото на кассатора отъ 2-й Февруарий 1884 година, а като писменно доказателство, което кассатора, както въ апелативната си жалба, така и при устнитѣ обяснения предъ сждоветѣ по сѫщество е подтвърдилъ напълно. —

Водимъ отъ казанното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Първи П. Герджиковъ, срѣщу рѣшението на Търновский Окржженъ Сждъ отъ 3-й Декемврий 1887 год. № 171, съ силата на чл. 153 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 145.

Гр. София, 28 Августъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на четиринадесетий Августъ хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Добри Руссковъ и Георги Згуревъ, при Помощникъ-Секретаря: Гаврйилъ В. Бѣлчевъ и въ присѫствието на Помощникъ-Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ Члена Згуревъ гражданско дѣло №. 107 по описътъ за 1889 г., на Недѣля Танева, Димитра, Пена и Марийка Танева, съ Стояна Желевъ, за 4,500 гроша происходящи отъ събарание на кѫща. — Странитѣ неприсѫствувахѫ.

Обстоятелствата сѫ тѣзи: Недѣля Танева и дъщеритѣ ѝ Димитра, Пена и Марийка Таневи жителки изъ градъ Разградъ, съ прошение отъ 27 Юний 1887 година завѣли прѣдъ Разградското Мирово Сждилище искъ противъ Стоянъ Желевъ изъ сѫщий градъ за 4,500 гроша происходящи отъ стойностьта на една кѫща и единъ плѣвникъ, които отвѣтникътъ билъ съборилъ прѣди 5 години. Разградский Мировий Сждия съ рѣшение №. 706 отъ 1887 год. отблъсналъ искътъ на истцитѣ като неоснователенъ и ги осждилъ да заплататъ на отвѣтника 52 лева възнаграждение за водение на дѣлото. — Недоволни отъ горѣупомѣнатото рѣшение, ист-

цитѣ го обжалвали прѣдъ Разградский Окржженъ Сждъ. Разградский Окржженъ Сждъ, като изслушалъ странитѣ и като взелъ прѣдъ видъ: 1-о) „Че дѣлото е заведено отъ Недѣля Танева, Марийка, Пена и Димитра Таневи, изъ градъ Разградъ, противъ Стоянъ Желевъ отъ сжщий градъ, за стойность на една тѣхна кжща, която послѣдний билъ съборилъ, и за доказателство на това, че кжщата е била тѣхна, тѣ сж искали да се произведе мѣстно дознание, отъ което щѣло да се констатира, че тѣ биле притѣжатели на това имущество до деньтъ на издаването крѣпостния актъ за станалата продажба между Цони Таневъ и Стоянъ Желевъ; 2-о) Че отъ произведеното мѣстно дознание съ нищо не се констатира щото аппелаторкитѣ да сж били прями и единственни притѣжатели на спорното имущество, а се доказва: а) че това имущество е останало общо наслѣдство, както на тжжителкитѣ, тъй и на продавача Цони Таневъ и б) че това имущество е било отдѣлено отъ останалата часть на дворътъ съ плѣтъ и че въ него е живѣлъ Цони Таневъ, отъ което се вижда, че това е било неговата часть и тойималъ право да го продава; 3) Че тжжителкитѣ (аппелаторкитѣ) сами утвърдяватъ, че Цони Таневъ, който е продалъ това имущество на отвѣтника е синъ на първатa и братъ на останалитѣ и че и той има право за наслѣдство въ цѣлото това имущество; 4) Че споредъ дѣйствующитѣ въ страната материални граждански закони, ако единъ отъ сънаслѣдницитѣ на едно имущество, макаръ и неподѣлно, продаде цѣлото това имущество, като своя собственность и другитѣ, като знаятъ това замълчатъ, то тѣ губатъ правото си да се тжжатъ отпослѣ за тжзи неправедна продажба (чл. 1659), тъй щото това имущество и да не е било подѣлно, щомъ като единъ отъ сънаслѣдницитѣ го е продалъ и другитѣ ако сж знаяли за тжзи продажба и сж замълчели, то тѣ губятъ право за тжжение; 5) Че отъ прѣдставения отъ страна на отвѣтника актъ се вижда, че Цони Таневъ му е продалъ това имущество още прѣзъ м. Ноември 1882 год.; отъ исковото прошение,

апелационната жалба и обясненията на ищцитѣ се вижда, че тѣ сж били извѣстни още прѣди 5 години, че Цони Таневъ билъ продалъ това имущество на Стоянъ Желевъ и че този послѣдний го е съборилъ, нъ своеврѣменно не направили никаква стжпка за да оспорватъ продажбата“, — съ рѣшение №. 19 отъ 3 Мартъ 1888 год. потвърдилъ напълно рѣшението на Разградский Мировий Сждия подъ №. 706 отъ 14 Августъ 1887 година. — Недоволни отъ това рѣшение Неделя Танева, Димитра, Пена и Марийка Таневи подаватъ въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ за слѣдующитѣ нарушения: I) чл. чл. 1659 отъ Гражданский Законъ, 265 и 945 отъ Врѣм. Сжд. Правила и 49 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, защото Разградский Окр. Сждъ неправилно е приложилъ по това дѣло чл. 1659 отъ горѣказаний Гражд. Законъ, тъй като той е билъ отмѣненъ съ издаване на Врѣменнитѣ Сждебни Правила и защото призналъ за доказано, че тѣ, кассаторитѣ, сж знаяли за продажбата на спорната кжща, но не направили никакви постжпки за уничтожението помѣнжтата продажба безъ да е имало доказателства за това; II) чл. 524 отъ Врѣм. Сжд. Правила, защото Сждътъ призналъ, че подѣляването на останалото отъ наслѣдодателя наслѣдството е било извършено, безъ да има формални писменни доказателства за това подѣляване; и III) чл. чл. 365, 370, 378, 901, 905, 912, 918, 922 и 925 отъ Гражданский Законъ, защото призналъ за дѣйствителна продажбата на спорната кжща, извършена между отвѣтника и тѣхнийтъ сънаслѣдникъ Цони Таневъ, безъ послѣдний да ималъ право върху казаната кжща.

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да разрѣши това дѣло, слѣдъ изслушване на доклада и заключението на Помощникъ-Прокурора, взе въ съображение: I) Оплакването на кассаторитѣ за нарушение чл. 1659 отъ Гражд. Законъ въ свързка съ чл. чл. 265, 945 отъ Врѣменитѣ Сждебни Правила и чл. 49 отъ Гражд. Мир. Сждопроизводство, е неоснователно, защото

ако и вѣрно, че казаний чл. 1659 отъ Гражд. Законъ не е въ дѣйствие, но прѣдъ видъ на това, че Окржжний Сждъ, както това се вижда отъ мотивитѣ на рѣшението, е призналь, че отвѣтника е купилъ само частьта на Цони Таневъ, която му е била отдѣлена и съ която той слѣдователно е ималъ право да се распорѣжда, то упомянуването въ мотивитѣ между друго и за распорѣжданието на чл. 1659 не е въ дадений случай сжществено нарушение; II) Оплакването на кассатора за нарушение чл. 524 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила е така сжщо неосновательно, защото въ тоя членъ не е казано щото подѣляването на едно наслѣдство като настоящето да ся извършва не инакъ, освѣнъ по извѣстенъ формаленъ рѣдъ; III) Послѣдното оплакване на кассаторитѣ за нарушение чл. чл. 365, 370, 378, 901, 905, 912, 918, 922 и 925 отъ Гражданский Законъ е сжщо неосновательно, защото Сждътъ е призналь, както ся каза въ първото съображение, че Цони Таневъ е продалъ собственната си часть отъ наслѣдството, а не чуждъ имотъ, както ся оплакватъ кассаторитѣ. —

Ржководимъ отъ горѣизложеннитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Недѣля Танева, Димитра, Пена и Марийка Таневи, срѣщу рѣшението на Ломградский Окр. Сждъ, отъ 3 Мартъ 1888 година № 19, съ силата на чл. 153 отъ Гражд. Мар. Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 146.

Гр. София, 28 Августъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на четиринадесетий Августъ хилядо осемстотинъ осемдесеть

и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Добри Руссковъ и Георги Згуревъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Гаврийлъ Бѣлчовъ и въ присѫтствието на Помощникъ-Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ члена Руссковъ гражданско дѣло №. 392 по описътъ за 1889 г., на Шерифе Фатма, изъ градъ Варна, съ Хафузъ Мехмедовъ, изъ сѫщий градъ, за настойничество на вакѫфскитѣ воденици „Ченги Хазѫръ", посвятени на джамията „Атикъ" въ градъ Варна. — Отъ странитѣ се явиха Я. Геровъ и Д. Грековъ, пьрвий повѣренникъ на Халилъ Хафузъ Мехмедовъ, а вторий повѣренникъ на Шерифе Фатма.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: П. А. Поповъ, повѣренникъ на Шерифе Фатма, Варненска жителка, съ прошение на 29 Мартъ 1885 година е заявилъ искъ предъ Варненский Окр. Сѫдъ, като излага, че довѣрителката му съ Султански Ферманъ и берати *притѣжавала настойничество* на вакуфскитѣ воденици „Ченги Хазѫръ," които се намиратъ въ гр. Балчикъ, Варненско Окрѫжие, на мѣстото називаемо „Балчикъ Баши," които ся считали отъ вакуфитѣ на джамията „Атикъ" въ гр. Варна, но Халилъ Хафѫзъ Мехмедовъ отъ нѣколко години насамъ самоправно присвоилъ тѣзи воденици и се распорѣждалъ съ приходитѣ имъ. Заради това иска да се осѫди казаний Халилиъ Хафѫзъ Мехмедовъ да предаде на довѣрителката му въпроснитѣ имущества и да се постанови прѣдварително испълнение на рѣшението. За доказателство на искътъ си прѣдставилъ слѣдующитѣ документи: 1) Единъ Височайший Султански бератъ отъ 14 Шевалъ 1281 година; 2) Единъ Височайший Султански бератъ, отъ 9 Шевалъ 81 година; 3) Султански бератъ, отъ 4 Зилхадже 1283 година; 4) Двѣ прѣдписания отъ Министерство на Правосѫдието до Дунавский Валия; едното отъ 7 Зилхадже 89—91 година, а другото отъ 6 Джемазилъ Евелъ 1290 година; 5) Едно сѫдебно рѣшение отъ 15 Джемазилъ-Евелъ 1286 година; и 6) Едно рѣшение съ дата 24 Реб-юль-

Ахжръ 1288 година. Варненский Окр. Сждъ разгледалъ това дѣло въ присжтствието на двѣтѣ страни, изслушалъ обясненията имъ и съ рѣшението си, отъ 14 Мартъ 1886 година № 51, като призналь, че воденицитѣ „Ченги Хазжръ“ сж сжщитѣ, които сега се наричатъ „Караджа Дермени“ „Башъ Яала“ или Куллели, които владей отвѣтникътъ и че отъ представенитѣ отъ истцата документи ся доказвало, че тя е настойница на вакжфскитѣ воденици „Ченги Хазжръ“ и че отвѣтникътъ Халилъ Хафжзъ Мехмедовъ не представилъ никакви доказателста, че спорнитѣ воденици сж негова собственность, останала по наслѣдство отъ покойний му баща, то осждилъ отвѣтника Халилъ Хафжзъ Мехмедовъ да прѣдаде въ владѣние на истцата Шерифе Фатме двѣ воденици, находящи се въ мѣстностьта на гр. Балчикъ надъ рѣката „Акъ Бунаръ“ подъ название „Караджа-Дермени“ и „Башъ-Яалж“ или „Куллели,“ да заплати на истцата 658 лева сждебни и за водение дѣлото разноски и на свидѣтелитѣ: Димитръ Стояновъ, Хаджи Саидъ Ефенди и Дерменджи Хаджи Ибрахимъ по 45 лева, а на Янаки Топалоглу, Наумъ Стояновъ Вайкаджи, Махмудъ Тютонджи, Хафжзъ Шекерджи и Топузъ-оглу Исмаилъ по 9 лева и да заплати на държавното съкровище 74 лева за неплатени призовки, като постановилъ и предварително испълнение на рѣшението. Д-ръ Ц. Тотевъ и Ст. Кабакчиевъ, повѣренници на Халилъ Хафжзъ Мехмедовъ, обжалвали прѣдъ Руссенский Апелативенъ Сждъ рѣшението на Варненский Окр. Сждъ, като излагатъ въ възивната си жалба, между другото, че искътъ като е билъ за настойнически права върху вакуфски имоти, то той, споредъ вѣрозаконътъ, билъ подсжденъ на турскитѣ духовни сждилища наз[и]ваеми „Тефтишъ“, че воденицитѣ на отвѣтникътъ „Караджа“ и „Куллели“ никога не сж носили название „Ченги Хазжръ“ и че тѣхнитѣ воденици сж на рѣката „Батово“, а „Акъ-Бунаръ“ гдѣто се намирала воденицата на истцата е съвършенно отдѣлна рѣка, която е далечь отъ първата на 4 часа растояние и че истцата не мо-

же да дири никакви настойнически права върху едно вакуфско имущество, защото привременнитѣ правила за духовното управление на Християнитѣ, Мюслюманитѣ и Евреитѣ възлагатъ тази грижа на духовното настоятелство, а не на частни лица. Руссенский Апелативенъ Сждъ разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на двѣтѣ страни, изслушалъ устнитѣ имъ обяснения и съ рѣшението си отъ 17 Мартъ 1887 година №. 30, като призналъ, че нѣма нужда да става оглѣдъ и мѣстно дознание, което е искалъ отвѣтникътъ, за да докаже, че воденицитѣ, които ся намирали въ негово владѣние не ся тождественни съ ония, за които истцата е прѣдставила документитѣ, тъй като по тоя въпросъ е имало прѣсждено нѣщо, което се виждало отъ опредѣлението (мюзекере) на Шеихъ-Юлъ Ислямътъ и че настойническитѣ права на вакуфскитѣ стѣжания не сж само почетни, но сж свързани съ разни мѣни ползи и възмѣздия и че който притѣжава такива права, може независимо отъ духовното настоятелство да ги дири по гражданский рѣдъ, то потвърдилъ рѣшението на Варненский Окр. Сждъ отъ 14 Маий 1886 година №. 51, и апелативната жалба на отвѣтникътъ Халилъ Хафжзъ Мехмедовъ, подадена чрезъ повѣреницитѣ му: Д-ръ Ц. Тотевъ и Ст. Кабакчиевъ отхвърля като неоснователна. Осждилъ апелатора Халилъ Хафжзъ Мехмедовъ да заплати на истцата, Шерифе Фатма 440 лева за водѣние дѣлото въ II-та инстанция, а сжщо да заплати 2 лева за незаплатени призовки въ II-та инстанция. Недоволни и отъ това рѣшение на Руссенский Апелативенъ Сждъ, Д-ръ Ц. Тотевъ и Ст. Кабакчиевъ, повѣренници на Алилъ Хафжзъ Мехмедовъ, сж подали въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Руссенский Апелативенъ Сждъ е нарушилъ: 1) ст. 237 п. 1 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото искътъ по свойството си ималъ Духовенъ-Сждебенъ характеръ и дѣлото било подсждно на шериатский Сждъ, а не на гражданскитѣ сждилища: 2) ст. 235 п. 4 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила,

защото истцата мѣмала право въ качеството на мютевилийка--настойница--да иска тия имоти, а настоятелството на джамията „Атикъ“ въ Варна съгласно „привръменнитѣ правила за духовното управление на Християнитѣ, Мислюманитѣ и Евреитѣ отъ 1880 година;“ 3) 138 и 206 статии отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото оставилъ безъ послѣдствие молбата му да се направи чрезъ оглѣдъ и мѣстно дознание провѣрка на документитѣ, представени отъ Шерифе Фатма, които ся отнясали до една воденица съ два камика, називаема „Ченги Хазжръ“ находяща ся на рѣката „Батова“ Балчикска Околия, а пакъ довѣрительтъ имъ, както били заявили още прѣдъ Окржжний Сждъ, не притѣжавалъ такава. — Върховний Кассационенъ Сждъ, като е признаълъ за нарушени чл. чл. 25 и 38 отъ Привръменнитѣ правила за духовното управление на Християнитѣ, Мюсюлманитѣ и Евреитѣ и ст. 206 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, то съ рѣшението си, отъ 10 Септемврий 1888 година № 154, отмѣнилъ рѣшението на Руссенский Аппелативенъ Сждъ и повърналъ дѣлото за ново разглѣждание въ същий Аппелативенъ Сждъ. — Руссенский Аппелативенъ Сждъ повторно разглѣждалъ това дѣло въ присжтствието на двѣтѣ страни, изслушалъ обясненията имъ и като е признаълъ, че истцата е завела искъ по това дѣло въ качеството си на настойница върху спорнитѣ посвятени имущества, а че споредъ привръменнитѣ правила за духовното управление на Християнитѣ, Мюслюманитѣ и Евреитѣ тя не може да се счита за настойница на Богоугодното завѣдение джамията „Атикъ“, то съ рѣшението си отъ 24 Мартъ 1889 год. № 21 отмѣнилъ рѣшението на Варненский Окр. Сждъ, отъ 14 Мартъ 1886 година № 51, и отхвърлилъ искътъ на Шерифе Фатма като неоснователенъ, като я осждилъ и на сждебнитѣ разноски въ двѣтѣ инстанции 920 лева и да заплати 78 лева на хазната за 78 призовки. Недоволна отъ това рѣшение на Руссенский Аппелативенъ Сждъ, Шерифе Фатма е подала въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло

Руссенский Апелативенъ Сѫдъ е нарушилъ: 1) 134 ст. отъ Вр. Сѫд. Правила, защото неосновалъ съображенията на рѣшението си на устнитѣ обяснения на повѣренницитѣ ѝ; 2) 273 и 266 статии отъ сѫщитѣ Сѫд. Правила, защото постановилъ рѣшението си не за прѣдявений искъ и защото не окачествувалъ искътъ, както е билъ той прѣдявенъ и обясненъ; 3) 25 чл. отъ Привръменнитѣ правила за духовното управление на Християнитѣ, Мюслюманитѣ и Евреитѣ отъ 1880 година, защото неправилно го е приспособилъ въ дадений случай; 4) 134, 265, 167 и 168 статии отъ Вр. Сѫд. Правила и чл. 1737 отъ Гражданскитѣ Закони, защото ненаправилъ никаква оцѣнка върху прѣдставенитѣ отъ нея (кассаторката) документи, когато трѣбвало безъ прикословно тѣ да бѫдатъ взети въ уважение при рѣшаване на дѣлото.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившитѣ ся страни и заключението на Помощникъ Прокурора, все въ съображение: 1) Оплакването на кассаторката, че по това дѣло Руссенский Апелативенъ Сѫдъ е нарушилъ ст. ст. 134, 273 и 266 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото не основалъ съображенията на рѣшението си на устнитѣ обяснения на повѣренницитѣ ѝ и защото постановилъ рѣшението си не за прѣдявений искъ и не окачествувалъ искътъ, както е билъ той прѣдявенъ, и обясненъ, не се оправдава отъ фактическа страна. — Отъ производството на дѣлото ся вижда, че кассаторката, както съ исковото си прошение отъ 20 Мартъ 1885 година, а така сѫщо и при разбирателството на дѣлото прѣдъ Сѫдътъ по сѫщество, е подържала да ѝ се припознаятъ настойническитѣ ѝ права на спорнитѣ вакуфски воденици „Ченги Хазѫръ“ посвѣтени на джамията „Атикъ“ въ гр. Варна, и Руссенский Апелативенъ Сѫдъ съ рѣшението си отъ 24 Мартъ 1889 год. № 21, е отхвърлилъ искътъ ѝ, като не я призналъ, че тя (кассаторката) може да бѫде настойница на джамията „Атикъ“, а слѣдователно и да има настойнически права на по-

свѣтенитѣ на тая джамия вакуфски воденици „Ченги-Хаджръ“. — Отъ всичко това става явно, че Руссенский Апелативенъ Сждъ е постановилъ рѣшението си споредъ устнитѣ обяснения на странитѣ и го е постановилъ за искътъ, както е билъ той предявенъ и обясненъ отъ странитѣ. Слѣдователно това оплакване на кассаторката като не се оправдава отъ фактическа страна на дѣлото, не може да бѫде основателно. 2) Кассаторката се оплаква още за нарушението на чл. 25 отъ Привремеиннитѣ Правила за духовното управление на Християнитѣ, Мюслюманитѣ и Евреитѣ отъ 1880 година, защото неправилно билъ приспособенъ по това дѣло, тъй като тия правила само съ единъ Княжеский Указъ сѫ били издадени и не могли да иматъ сила на законъ. Това оплакване на кассаторката сѫщо не може да бѫде основателно, защото въпроснитѣ привремеини Правила сѫ публикувани оффициално съ удобренъ Височайший Указъ отъ Държавний глава за ржководство и дѣйствие, и тѣхнитѣ распорѣждания немогѫтъ да се игнорират отъ Сждилища, които сѫ поставени отъ законътъ да раздаватъ правосждието въ името на Държавний Глава. Другъ е въпросътъ дали: парламентарно е издаденъ единъ законъ — или не? — такавзи единъ въпросъ подлѣжи на разрѣшение отъ компетентната за това власть, а не отъ Върховний Кассационенъ Сждъ, защото никой Законъ не възлага на Върховний Кассационенъ Сждъ да провѣрява: парламентарно ли е издаденъ оффициално публикованъ единъ законъ — или не?; 3) И послѣдното оплакване на кассаторката за нарушението на ст. ст. 134, 265, 167 и 168 отъ Вр. Сжд. Правила и чл. 1737 отъ Гражданскитѣ Закони, защото Русс. Апп. Сждъ не направилъ никаква оцѣнка върху прѣдставенитѣ отъ нея документи, когато трѣбвало безъ прикословно тѣ да бѫдѫтъ взети въ уважение при рѣшаване на дѣлото, неможе да бѫде основателно, тъй като отъ производството на дѣлото се вижда, че Руссенский Апелативенъ Сждъ е оцѣнилъ представенитѣ отъ кассаторката турски документи (Султански фермани), но само не имъ

далъ такова значение, каквото е претиндирала кассаторката. Кассаторката е представила за подкрѣпление на искътъ си Султански Фермани, предписания и постановления отъ турскитѣ висши административни и духовни власти, но Руссенский Аппелативенъ Сждъ не ся е ржководилъ отъ тѣхъ при постановлението на рѣшението си, а ся е ржководилъ отъ сжществувающитѣ у насъ закони: „Приврѣменни Правила за Духовното Управление на Християнитѣ, Мюслюманитѣ и Евреитѣ отъ 1880 година“ съ това си дѣйствие той никакъ не е нарушилъ ст. ст. 134, 265, 167 и 168 отъ Врѣменнитѣ Сжд. Правила и чл. 1737 отъ Гражданскитѣ Закони, защото е постжпилъ съгласно 945 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, която предписва, че всичкитѣ наставления регламентации и правила, които сж издадени отъ турскитѣ власти се отмѣняватъ и губятъ обязателната си за сждилищата сила за случаитѣ, за които сж издадени у насъ особени закони, правилници и наставления. При сжществуването у насъ правила за регулирувањето начинътъ, по който трѣбва да се управляватъ и надзиряватъ вакуфскитѣ посвѣтени на Богугодни завѣдения имущества, то всѣки възникналъ граждански споръ за правото на управлението и надзиряването, сиречь за настойничеството, върху посвѣтенитѣ вакуфски имущества, трѣбва да се разрѣшава споредъ дѣйствующитѣ у насъ привремѣнни правила, а не споредъ Султански Фермани, Берати и други каквито и да било административни наставления издадени отъ висшитѣ турски административни и духовни власти. Послѣ освобождението на България неможе да се допустне да се регулиратъ настойническитѣ правила върху управлението на посвѣтенитѣ вакуфски имущества съ Султански Фермани и Берати; това е не съвмѣстимо съ сюзереннитѣ права на Българската Държава.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Шерифе Фатма, срѣщу рѣшението на Руссенский Аппелативенъ Сждъ отъ 24 Мартъ 1889

год: № 21, съ силата на 11 ст. отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, № 147.

Гр. София, 31 Августъ 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на седемнадесетий Августъ хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и Георги Згуревъ; при Секретарьтъ: Димитрий Исайевъ и въ присѫтствието на Помощ.-Прокурора: А. Каблешковъ слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло № 126 по описътъ за 1889 год., на С. Скришовски, повѣренникъ на Иванъ Геновъ, Тоно Георгиевъ, Видо Тошевъ и други 28 души, жители отъ село Асѫкѫрово, Сърненогорска Околия, съ Иванъ Д. Янаковъ, отъ сѫщото село, за 300 дървета. Въ засѣданието отъ странитѣ се яви Иовъ Титоровъ, повѣренникъ на Иванъ Янакиевъ. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 23-й Декемврий 1886 год. до Пловдивский Окр. Сждъ, С. Скришовский, повѣренникъ на Иванъ Геновъ, Тоно Георгиевъ, Видо Ташевъ и други 28 души отъ с. Асѫкѫрово, Сърнено-горска Околия, заявилъ че довѣрителитѣ му преди шесть години купили задружно отъ преселяющи ся турци около 400 уврата ниви, въ които се намирали отъ 250—300 саморасли дървета, върху които въ продължение на четери години безспорно упражнавали правото си на собственность; но Иванъ Д. Янаковъ, изъ сѫщото село, споразумѣнъ съ нѣколко души турци и съ бивший кметъ

на с. Асѫ-кѫрово, взелъ отъ тѣхъ едно продавателно, по силата на което завладѣлъ самораслитѣ дървета; но тъй като тѣ, довѣрителитѣ му, сѫ купили нивитѣ отъ други лица, а не отъ продавшитѣ дърветата на Ив. Д. Янаковъ, за това молилъ да ся признаятъ довѣрителитѣ му, съгласно чл. чл. 26, 27 и 28 отъ Закона за земитѣ, за притѣжатели на въпроснитѣ самораслидървета и да осѫди отвѣтника на всичкитѣ сѫдебни разноски. Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ, като разглѣдалъ това дѣло и распиталъ по него посоченитѣ отъ отвѣтника свидѣтели, съ рѣшението си отъ 7-ий Юний 1887 год. № 194 отхвърлилъ искътъ на истцитѣ и ги осѫдилъ да заплатятъ на отвѣтника 130 лева сѫдебни и по водение на дѣлото разноски.—По въззивна жалба на С. Скришовский, повѣренникъ на Иванъ Геновъ, Тоно Георгиевъ, Видо Ташевъ и др., това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на явившитѣ ся отъ двѣтѣ страни повѣренници и отъ Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 2-й Декемврий 1887 год. № 254, като взелъ предъ видъ: „1) Че истцитѣ претендиратъ отъ Янакиева около 300 дървета, находящи се въ нивитѣ имъ, въ мѣстностьта „Челенгирь-дере“, които послѣдний е завладялъ; 2) Че ако и отъ представеннитѣ владала на истцитѣ и да се вижда, че тѣ сѫ купили нивитѣ безъ всяко ограничение на дървата, но отвѣтника оспорява, че дърветата сѫ били притѣжание на Хаджи Дервишовитѣ наслѣдници, отъ които истцитѣ сѫ ги купили заедно съ нивитѣ; 3) Че отъ распитанитѣ свидѣтели: Мустакъ Селимовъ, Баадинъ Велиевъ, Хаджи Етемъ Саидовъ, предъ първостепенното Сѫдилище, се доказва напълно, че дърветата въ Челингирската мѣстность, находящи се по край и въ нивитѣ на истцитѣ, сѫ биле отъ старо врѣме притѣжание на Хаджи Османа. Слѣдователно Хаджи Дервишевитѣ наслѣдници, като не сѫ били притѣжатели и на дърветата, не могли да ги продаватъ на истцитѣ; 4) Че Хаджи Османовитѣ наслѣдници, като сѫ били ступани на дърветата, могли да ги продадѫтъ на Ив. Д.

Янакиевъ и станалата продажба и за дърветата между Хаджи Дервишовитѣ наслѣдници и истцитѣ не може да се счита за валидна, тъй като никой нѣма право да продава чуждо недвижимо имущество, стопанина на което може да го тръси въ чийто ржцѣ то и да се намира; 5) Че възражението на истцитѣ, че Ив. Д. Янакиевъ, като не е извършилъ покупката си на дърветата предъ надлѣжний Нотариусъ или Мировий Сждия, не може да се счита за притѣжатель, е неоснователно, тъй като подобна продажба може да се оспорява само отъ странитѣ, които сж я извършили, а не и отъ трети лица, каквито сж въ настоящий случай истцитѣ; 6) Че отъ представенитѣ нѣколко продавателни отъ Ив. Д. Янакиевъ, съ дата 1300 година, заверени отъ Общинското управление на с. Кюселии-кебиръ, се доказва, че той е купилъ спорнитѣ дървета отъ Хаджи Османовитѣ наслѣдници и той като притѣжава всичкитѣ права върху дърветата, каквито сж имали Хаджи Османовитѣ наслѣдници, има законно основание да иска да се признае за тѣхенъ притежатель;“— подтвърдилъ рѣшението на Пловдивский Окр. Сждъ отъ 7 Юний 1887 год. №. 194 и станалитѣ сждебни и за водение на дѣлото разноски въ втората инстанция възложилъ върху аппелаторитѣ. — Неблагодаренъ и отъ това рѣшение на Аппелативний Сждъ, С. Скришовский, повѣренникъ на Иванъ Геновъ, Тано Георгиевъ, Видо Ташовъ и други 28 души отъ село Ассжкжрово, го обжаловалъ съ кассационна жалба предъ Върховний Кассационенъ Сждъ, въ която посочва, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ чл. 28-й отъ Закона за земитѣ, защото съ рѣшението си №. 254 е посвятилъ едно начало, именно: че самораслитѣ дървета, находящи ся въ една нива, могжтъ да ся притѣжаватъ отъ друго лице, а не отъ притѣжателя на нивата. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото. устнитѣ обяснения на странитѣ и заключението на Помощ.—Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: Законътъ за земитѣ,

който у насъ дѣйствува, различава двѣ категории дървета, находящи ся въ правителственни земи, — едни тъй наречени *самораслi,* а други *ступански* дървета; първитѣ—самораслитѣ дървета, съгласно чл. 28 отъ Закона за земитѣ, ся считатъ притѣжание на оногова, който притѣжава земята, а вторитѣ — ступанскитѣ дървета по силата на чл. чл. 44, 48 и 49 отъ сѫщий законъ, могѫтъ да бѫдатъ притѣжавани и отъ другиго, т. е. отдѣлно и независимо отъ землепритежателя. Отъ това начало ся е ржководилъ и Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ при разрѣшението на това дѣло, сирѣчь отъ ржсѫжденията му, изложени въ съобразителната часть на рѣшенiето, ся вижда, че Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ е призналъ спорнитѣ дървета за *ступански,* а не за самораслi, и вслѣдствие на това е подтвърдилъ първостепенното рѣшение. Слѣдователно, оплакването на кассатора за нарушението на чл. 28-й отъ Закона за земитѣ съ това, че Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ съ рѣшението си №. 254 посвятилъ едно начало, че самораслитѣ дървета, находящи ся въ една нива, могѫтъ да ся притѣжаватъ отъ друго лице, а не отъ притѣжателя на нивата, като не ся оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, не може да ся признае за основателно. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на С. Скришовский, повѣренникъ на Иванъ Геновъ, Тано Георгиевъ, Видо Ташевъ и други 28 души, сѣрщу рѣшението на Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ, отъ 2-й Декемврий 1887 година №. 254, съ силата на 11 ст. отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 148.

Гр. София, 11 Септемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и осмий Августъ хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощникъ-Прокурора: Иванъ Кассабовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдательтъ гражданско дѣло №. 112 по описътъ за 1889 год., на Ангелъ Хаджи Ангеловъ и Никола Димитровъ, отъ гр. Видинъ, съ Стоилъ Първуловъ, отъ сжщий градъ, за вдигание запоръ наложенъ върху кжщата на послѣдния. — Странитѣ неприсжтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 4 Май 1887 год. Стоилъ Първуловъ житель на гр. Видинъ подалъ на Видинский Градский Мировий Сждия прошение, въ което казва, че на 22 Май 1885 година Сждебнийтъ Приставъ по нѣкакво взискание на Ангелъ Хаджи Ангеловъ (Георгиевъ) и Никола Димитровъ противъ сина му Илия Стоиловъ описалъ по указание на взискателитѣ кжщата му подъ №. 1970 находяща се въ улица Шишманова. За доказателство, че той е купилъ кжщата, а не синъ му, прилага прѣписъ отъ прошение до Видинский Окржженъ Сждъ отъ Мустафа Джелиловъ като пълномощникъ на Ибрахима Мехмедовъ Видинецъ, и моли да се спре продажбата на кжщата до разрѣшение на дѣлото и да се освободи тя отъ продажба за дългъ на сина му Илия Стоиловъ. — Въ реченото прошение Мустафа Джелиловъ заявлява, че продалъ кжщата на довѣрителя си на Стоилъ Първуловъ Видинецъ за 613 франка, които приелъ напълно; за това моли да се даде на купувача потрѣбнийтъ документъ. — Видинский Градский Мировий Сждия раз-

глѣдалъ дѣлото на 3 Юлия 1887 година и съ рѣшението си отъ сѫщий день № 515 призналъ искътъ на ищеца за основенъ и осѫдилъ отвѣтницитѣ Ангелъ Хаджи Ангеловъ и Никола Димитровъ да вдигнѫтъ наложений запоръ на 22 Май 1885 година по испълнителний листъ № 267 върху спорната кѫща. — Противъ това рѣшение Ангелъ Хаджи Ангеловъ и Никола Димитровъ подали апелативна жалба въ Видинский Окржженъ Сѫдъ, който разглѣдалъ дѣлото на 16 Декемврия 1887 год. и распиталъ посоченитѣ отъ истеца свидѣтели за удостовѣрение, че той е купилъ кѫщата, и съ рѣшението си отъ сѫщий день № 105, между друго, като взелъ предъ видъ: 1) Че рѣшението на Мировий Сѫдия е основано на писменни доказателства; 2) Че повѣренника на апелаторитѣ съ нищо не доказва да въпросната кѫща е на отвѣтника Илия Стоиловъ; 3) Че самия отвѣтникъ Илия Стоиловъ признава да тая кѫща е на апелативний отвѣтникъ — баща му Стоилъ Пьрвуловъ; 4) Че отъ показанията на свидѣтелитѣ ся удостовѣрява да тая кѫща купилъ апелативний отвѣтникъ Стоилъ Пьрвуловъ отъ Мустафа Джалиловъ за 3060 гроша, като му броилъ и паритѣ на пълно; 5) Че запора върху въпросната кѫща е наложенъ за дълга на отвѣтника Илия Стоиловъ, а не за дълга на апелативния отвѣтникъ Стойлъ Пьрвуловъ; слѣдователно запорътъ неправилно е наложенъ; 6) Че въ данний случай рѣшението на Мировий Сѫдия е законно; — потвърдилъ напълно рѣшението на Видинский Градский Мировий Сѫдия отъ 3 Юлия 1887 година № 515. — Недоволни отъ рѣшението на Видинский Окржженъ Сѫдъ, Ангелъ Хаджи Ангеловъ и Никола Димитровъ подали срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Видинский Окржженъ Сѫдъ нарушилъ: 1) ст. ст. 427 и 524 отъ Врѣм. Сѫд. Правила и 48 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото истеца съ прѣдставенитѣ си доказателства неможалъ да докаже правото си на собственность върху спорната кѫща; 2) че по

сѫщото дѣло сѫщий Сѫдъ е нарушилъ ст. 77 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото признанието на Илия Стоиловъ немогло да бѫде задължително и за тѣхъ; 3) че сѫщий Сѫдъ е нарушилъ по това дѣло ст. 161 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото свидѣтелски показания не могли да се зематъ за доказателство по такива сѫбития, за които се изискватъ писменни документи.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада и заключението на Помощникъ-Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) Съгласно съ началото изложено въ чл. 48 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство въ настоящий случаий кассаторитѣ, които сѫ обърнали взисканието си за дѣлгъ на Илия Стоиловъ върху спорната кѫща, длъжни сѫ били до докажатъ предъ Сѫдътъ по сѫщество, че длъжника имъ има повече право върху тая кѫща отъ онова на истеца; вамѣсто това тѣ сѫ оспорявали правото на истеца, защото той не билъ купилъ правилно кѫщата. Нъ тъй като това обстоятелство не е свързано съ нѣкой тѣхенъ или на длъжника имъ интересъ, тѣ нѣматъ никое законно основание да искатъ да се вземе въ тѣхна полза имота на едно трето лице, макаръ и да е придобитъ той неправилно. За това оплакванието имъ за нарушение ст. ст 427 и 524 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила е неоснователно; 2) Отъ потвърженето рѣшение се види, че Видинский Окржженъ Сѫдъ е разрѣшилъ настоящето дѣло главно на основание на писменнитѣ документи представени отъ истеца, тъй като отвѣтницитѣ не сѫ могли съ нищо да докажатъ че длъжника имъ има нѣкакво право върху спорната кѫща, а не единственно по признанието на послѣдний. Затова оплакванието на кассаторитѣ за нарушение чл. 77 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство е неоснователно; 3) Истеца по това дѣло, за да докаже правото си върху спорната кѫща е представилъ препись отъ писменното заявление на лицето, отъ коетое купилъ кѫщата, до Сѫдътъ, за да му се издаде потрѣбнийтъ документъ; въ съобразителната си часть на рѣшението

Видинский Окржженъ Сждъ се основава главно на тоя писменъ документъ, а не само на показанията на распитанитѣ отъ него свидѣтели по сжщото обстоятелство, което се удостовѣрява отъ писменното заявление на продавача на кжщата до Сждътъ. Слѣдователно оплакването на кассаторитѣ за нарушение 161 ст. отъ Врѣменитѣ Сждебни Правила е неоснователно.

На основание на горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Ангелъ Хаджи Ангеловъ и Никола Димитровъ, срѣщу рѣшението на Видинский Окржженъ Сждъ отъ 16 Декемврий 1887 год. № 105, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, № 149.

Гр. София, 11 Септемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и осмий Августъ хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощникъ Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощникъ-Прокурора: Иванъ Кассабовъ, слуша доженото отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло № 115 по описътъ за 1889 год., на Петръ Минчовъ, отъ село Нова-Махала (Чирпанско), съ Георгия и Златана Стоеви, отъ сжщото село, за единъ дюкянъ и дворно мѣсто около единъ уврать. — Странитѣ неприсжствуваха. —

Обстоятелствата сж тѣзи: съ прошение отъ 20 Мартъ 1887 година до Чирпанский Мировий Сждия Георги и Златанъ Стоеви, изъ село Нова-Махала, Чир-

панска Околия, се потжжили срѣщу Петръ Минчевъ изъ сжщото село, за единъ дюкянъ и дворно мѣсто отъ единъ уврать, които притѣжавали по наслѣдство отъ покойниятъ си братъ Деля Димовъ съ турски хюжетъ и слѣдъ смьртьта му ги владѣли цѣли двѣ години, безъ да имъ припятствува нѣкой; но въ врѣме на Руско-Турската война, когато тѣ, истцитѣ, биле въ странство горѣупомѣнжтия Петръ Минчевъ усвоилъ казаното имущество подъ прѣдлогъ, че било бащино му наслѣдство и отказалъ да имъ го отстжпи. Заради това молили Сждията да осжди отвѣтника Петръ Минчевъ да имъ отстжпи горѣказаното имъ братово имущество, като направи дюкянътъ, който билъ съборилъ, или да брои стойностьта му. За доказателство на искътъ си, истцитѣ представили единъ турски хюджетъ отъ 28 Реджебъ 1289 година и молили да ся распитатъ свидѣтели; така сжщо и отвѣтника за подкрѣпление на възраженията си е прѣдставилъ турски хюджетъ отъ 16 Джемазилъ-Ахжръ 1291 година. Чирпанский Мировий Сждия, като изслушалъ по това дѣло обясненията на странитѣ и распиталъ по него посоченитѣ отъ истцитѣ свидѣтели, съ рѣшението си отъ 6 Ноември 1887 година № 458 отхвьрлилъ искътъ на истцитѣ, като неоснователенъ. По въззивна жалба на Дянко П. Милковъ, повѣренникъ на Георги и Златанъ Стоеви, това дѣло е разглѣдано и отъ Старо-Загорскийтъ Окр. Сждъ, който като изслушалъ по него обясненията на странитѣ, представлявани чрѣзъ повѣренницитѣ и распиталъ посоченитѣ отъ въззивника свидѣтели, съ рѣшението си отъ 23 Януарий 1888 год. № 10, като взелъ предъ видъ: „1) че отъ единия документъ, съ дата 28 Раджебъ 1289 година издаденъ отъ Чирпан. Казал. Сждилище, и приложенъ къмъ дѣлото, се вижда, че Димо Петровъ отъ с. Нова-Махала, Чирпанска Околия, билъ продалъ на Деля Стоевъ отъ сжщото село единъ бакалски дюкянъ съ единъ кюпенкъ, една стая на ниско и една часть дворъ, съ граници: отъ една страна черкова, отъ друга кжщата и двора на Дима Петровъ и отъ двѣтѣ други страни публиченъ

пѫть, за 4500 гр.; а отъ другий документъ, съ дата 16 Джемази-Елъ-Ахѫръ 1201 година издаденъ отъ члена на сѫщото Сѫдилище, и приложено къмъ сѫщото дѣло, се вижда, че Петръ Минчовъ ота с. Нова-Махала, Чирпан. Околия, билъ заявилъ въ Шериятското Сѫдилище, какво въ селото имало дюкянъ съ единъ кюпенкъ и граници: отъ двѣтѣ страни пѫть, а отъ другитѣ двѣ неговитѣ гюлови градини, и какво половината отъ този дюкянъ била на нѣкого си Дима отъ сѫщото село а другата половина на Петра и братъ му Ивана, отъ преди 15 години, но нѣмали за тѫзи си половина документъ, за това имъ се издалъ този; 2) че пьрвия отъ тѣзи два документа има по-голѣма валидность отъ втория, поради начина на своето происходение; слѣдователно той заслужва прѣдпочитание; 3) че отъ показанията на распитанитѣ свидѣтели се ясно вижда какво Димо Петровъ отъ с. Нова-Махала, Чирпанска Околия, е продалъ дюкяна си на зетя си Деля Стоевъ, братъ на Георгия и Златанъ Стоевъ за 4500 гроша и, че като умрѣль Делю, дюкяна останалъ въ наслѣдство на братията му Георгия и Златанъ Стоеви, едничкитѣ негови наслѣдници,—които и заплатили Делювитѣ дългове; но сега мѣстото (на дюкяна) владѣлъ (градѣлъ) Петръ Минчевъ изъ с. Нова-Махала, Чирпанска Околия; 4) Че слѣдователно, Георги и Златанъ Стоеви изъ с. Нова-Махала иматъ законно право да владѣятъ горѣозначеното мѣсто, като негови ступани;" — отмѣнилъ рѣшението на Чирпанский Мировий Сѫдия отъ 6 Ноември 1887 година № 458 и вмѣсто него поставилъ: Дворното и дюкянско мѣсто, съ пространство около единъ дюлюмъ, находяще се въ с. Нова-Махала Чирпанска Околия, съ страни: черковата, Димо Петровъ и отъ дзѣтѣ страни пѫть, ся признава за притѣжание и собственность на Георгя и Златанъ Стоеви, и осѫжда Петра Минчовъ да имъ го прѣдаде и да имъ плати сѫдебни разноски 39 лева.— Срѣщу това рѣшение на Окрѫжний Сѫдъ, Петръ Минчевъ подалъ кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Старо-Загорский Окр. Сѫдъ е нарушилъ: 1) чл. 1660

отъ Гражданский Оттомански Законъ, защото слушалъ тяжбата, когато спорното мѣсто владѣялъ повече отъ 15 години; 2) чл. 1837 отъ Гражданский Оттомански Законъ, защото разглѣдалъ дѣлото и издалъ по него рѣшение, когато споредъ прѣдставения му хюджетъ и свидѣтелскитѣ показания ставало явно, че по спорното мѣсто е имало преди 15 години споръ помежду имъ и станало рѣшение на основание на което му билъ издаденъ хюджета; [3) ст. 161 отъ Врѣм. Сждъ. Правила, защото предпочелъ и далъ по голѣма валидность на документътъ на тяжителитѣ; 4) чл. чл. 48, 85 и 86 отъ Гражд. Мир. Сждопроизводство, защото ако считалъ възраженията му за недоказани, то трѣбвало е самъ отъ себе да му предложи клѣтва.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощникъ-Прокурора, взе въ съображение: 1) оплакването на кассатора, че Окржжний Сждъ нарушилъ чл. 1660 отъ Гражд. Оттоманский Законъ съ това, че слушалъ тяжбата, когато спорното мѣсто владѣялъ повече отъ 15 години, не може да се признае за основателно, защото не се оправдава отъ производството на дѣлото, сирѣчь не ся вижда да е било направено отъ страна на кассатора нѣкое заявление за просрочието на искътъ, за да биималъ възможность Окржжний Сждъ да се произнесе по този въпросъ, а така сжщо да се провѣри това му оплакване по кассационенъ редъ; 2) отъ рѣшението на Окржжний Сждъ ся вижда, че при разрѣшаването на това дѣло Сжда е ималъ прѣдъ видъ както хюджета на кассатора, тъй и свидѣтелскитѣ показания, които и оцѣнилъ, но че не имъ е придалъ онова значение, което кассатора мисли че имать, това като ся отнася до сжществото на дѣлото, не подлѣжи на никое обсжждание по кассационенъ редъ. Слѣдователно, второто оплакване за нарушението на чл. 1837 отъ Гражданский Оттомански Законъ, който има процессуално значение и е отмѣненъ съ въвеждането на дѣйствующитѣ у насъ процессуални правила се явява неоснователно; 3) оплакванто на кассатора

за нарушението по това дѣло на ст. 161 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила съ това, че предпочелъ и далъ по-голѣма валидность на документътъ на тжителитѣ, така сжщо е неоснователно, защото оцѣняването на писменнитѣ доказателства е предоставено на Сждътъ, който разглѣжда дѣлото по сжщество и като такова не подлежи на обсжждания по кассационненъ редъ; 4) послѣдното оплаквание на кассатора, че Окржжний Сждъ нарушилъ чл. чл. 48, 85 и 86 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, защото ако считалъ възраженията му за недоказани, то трѣбвало е самъ отъ себе да му предложи клѣтва, сжщо е неоснователно, защото обсжданието и разрѣшението на въпросътъ—сжществуватъ ли по дѣлото достатъчни основания и данни за неговото правилно разрѣшение, е предоставено така сжщо на Сждътъ по сжщество, който като намѣрилъ данното дѣло достатъчно разяснено за да може правилно да ся произнесе по него, не счелъ за потрѣбно, както мисли кассатора, да му предлага отъ себе си клѣтва.

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Петръ Минчевъ, срѣщу рѣшението на Старо-Загорский Окржженъ Сждъ, отъ 23 Януария 1888 год. № 10, съ силата на чл. 153 отъ Гражданско Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 150.

Гр. София, 12 Септемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и осмий Августъ хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при

Помощ.-Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ-Прокурора: Иванъ Кассабовъ, слуша доложеното отъ членътъ Русковъ гражданско дѣло № 133 по описътъ за 1889 год., на Ефросина Варушева, отъ градъ Пловдивъ, съ Наско Георгиевъ, отъ сѫщий градъ, за половината отъ чифликътъ „Бѣлащица“ и за 252 лири турски — стойность на половината цѣна на продаденитѣ отъ чифликътъ ниви. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствуваха: Савва Иванчовъ повѣренникъ по прѣдовѣрие на кассаторката по настоящето дѣло Ефросина А. Варушева и Іовъ Титоровъ — на Наско Георгиевъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Наско Георгиевъ отъ гр. Пловдивъ, съ прошение отъ 23-ий Юний 1886 година, ся е потѫжилъ прѣдъ Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ срѣщу Ефросина Варушева за половината отъ чифликътъ „Бѣлащица“ и за 252 лири турски половината цѣна отъ стойностьта на продаденитѣ ѝ отъ чифликътъ ниви, който чифликъ той купилъ задружно съ братаси – Аргиръ Варушовъ, покойний мѫжъ на отвѣтницата. за 1400 лири турски отъ наслѣдницитѣ на Теологосъ Ени-Дюня, а тапиитѣ за покупката на сѫщий чифликъ били издадени върху жената на покойний му братъ—Екатерина Варушева; заради това иска да се припознай той за притѣжатель нераздѣлно на половината отъ рѣчений чифликъ съ всичкитѣ му принадлѣжности обозначени подробно въ исковото му прошение и да се осѫди отвѣтницата да му заплати 252 лири турски — половината цѣна отъ стойностьта на продаденитѣ ѝ отъ чифликътъ ниви. За подкрѣпление на искътъ си истецътъ е прѣдставилъ прѣписъ отъ едно удостовѣрително съставено прѣдъ Пловдивский Грьдский Митрополитъ и подписано отъ Атанасъ Георгиовъ и Аргиръ Варушевъ на 22-ий Октомврий 1873 год., съ което се удостовѣрява, че спорний чифликъ е билъ купенъ отъ Атанасъ Георгиевъ и Аргиръ Варушевъ за 1400 лири. Отвѣтницата отъ своя страна за оборване искътъ на истецътъ е прѣдставила за спорний чифликъ вакѫфски илмихабери, отъ

който се вижда, че спорний чифликъ е купила тя, а не истецътъ и покойний мжжъ. Освѣнъ това тя (отвѣтницата) е подигнала още насрѣщенъ искъ срѣщу истецътъ за 66½ уврата ниви, които той неправилно е усвоилъ отъ чифликътъ ѝ. При разглѣжданието на това дѣло, Пловдивский Окр. Сждъ, като е испиталъ по искането на истецътъ свидѣтелитѣ му за доказателство, че такрира е даденъ върху отвѣтницата не защото тя е купила спорний чифликъ, а по икономически начинъ; че не е ставала друга продажба за сжщий чифликъ освѣнъ продажбата отъ Ени-Дюня на истецътъ и брата му, и че, слѣдъ издаването владалата на името на отвѣтницата, истецътъ е владѣлъ спорний чифликъ задружно съ сжщата отвѣтница и като оцѣнилъ свидѣтелскитѣ показания, съ рѣшението си, отъ 13-ий Януарий 1888 година № 4, призналъ истецътъ Наско Георгиевъ за собственникъ по покупка на половината отъ спорний чифликъ и осждилъ отвѣтницата, Ефросина Варушева да му заплати 252 лири —половината стойность отъ продаденитѣ ѝ отъ чифликътъ ниви и сждебнитѣ по дѣлото разноски. —По въззивна жалба на Ефросина Варушева, това дѣло се разглѣдвало и отъ Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, който разглѣдвалъ това дѣло въ присжтствието на странитѣ и, като изслушалъ обясненията имъ, призналъ, че тапиитѣ на отвѣтницата за спорний чифликъ се оборватъ съ свидѣтелскитѣ показания, които доказватъ, че тѣ (тапиитѣ) сж измислени понеже сж издадени върху името ѝ по икономически начинъ съ съгласието на истецътъ и съдружникътъ му. То съ рѣшението си отъ 27-ий Априлий 1888 година № 133, потвърдилъ рѣшението на Пловдивский Окржженъ Сждъ отъ 13-ий Януарий 1888 година № 4. — Недоволна отъ това рѣшение на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, Екатерина Варушева е подала въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ ст. 161 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, „защото допустналъ на

истецътъ Наско Георгиевъ, да опровергава съдържанието на представенитѣ отъ нея документи (тапийски илмихабери) съ свидѣтелски показания, безъ да е заявилъ той прѣпирня за подлогъ противъ тия документи и съ това е предоставилъ право на истецътъ съ свидѣтели да доказва, че има право на собственность върху половината отъ прѣдмѣтний чифликъ".

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша докладътъ на дѣлото, обясненията на явившитѣ ся страни и заключението на Помощн. Прокурора, взе въ съображение: 1) Върховний Кассационенъ Сждъ нееднократно е пояснявалъ, че Сждилищата по сѫщество при оцѣнението на писменнитѣ доказателства трѣбва да се придържатъ къмъ обще приетото римско начало „tempus regit actum", тъй като 168 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, която гласи: „силата на писменнитѣ доказателства . . . . . ., които сѫ отъ врѣмето прѣди да се въведѫтъ настоящитѣ правила, се опредѣля съобразно съ законитѣ, които сѫ били въ дѣйствие, до когато руссийскитѣ войски захванаха страната", ги задължава въ това. По това дѣло кассаторката, Ефросина Варушева, като е представила за оборване искътъ на истецътъ, Наско Георгиевъ, за спорний чифликъ „илмихабери" издадени отъ Държавната Вакѫфска касса, то Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е трѣбвало да оцѣни представенитѣ отъ кассаторката автенитични документи съобразно съ законитѣ, които съ дѣйствували при издаването имъ. Така, споредъ чл. 36 отъ Закона за земитѣ прихвърлянието ступанството на „мирийски" и „вакуфски" земи по продажба става само предъ надлѣжнии чиновникъ, и всѣко друго прехвърляние по частенъ редъ е недѣйствително, а споредъ чл. 21-й отъ Уставътъ за тапиитѣ за такова прихвърлянне се издаватъ на лицето, върху което е минало ступанството, „илмихабери", които имать сила на „тапия". Такива — едни актове за стѣжания, каквито сѫ тапиитѣ и илмихаберитѣ, съгласно чл. 1737 отъ Гражданскитѣ Отомански Закони „безпрекословно се зематъ въ уважение

за рѣшаване на дѣлото, понеже сж обезсилени отъ всѣко съмнѣние за дѣйствителностьта имъ". Слѣдователно споредъ посоченитѣ тукъ членове явно става, че правото на собственность по продажба върху „мирийски" и „вакуфски" земи се доказва само чрѣзъ документи: „тапии" или „илмихабери" издадени отъ надлѣжний чиновникъ и че актоветѣ за стѣжания, които происхождатъ отъ „девтерханата" се предпочитатъ отъ всѣкакви други частни продавателни. Щомъ това е така, то Наско Георгиевъ като не е заявявалъ никакво съмнѣние, както това се види отъ производството на дѣлото, за подлинностьта на представенитѣ отъ кассаторката „илмихабери", то Пловдивский Аппелативенъ Сждъ не е могълъ да влѣзе въ оцѣнката на илмихаберитѣ и да намалява валидностьта имъ съгласно ст. 169 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила. Напротивъ както се види отъ производството на дѣлото Наско Георгиевъ е оспорявалъ само, че за спорний чифликъ продажба не е ставала върху Ефросина Варушева, но че е купилъ чифликьтъ той задружно съ покойний си братъ Аргиръ Варушевъ, а се издали документитѣ „илмихаберитѣ" върху името на Ефросина Варушева по икономически начинъ, и за потвърждение на това си казвание той се ссилавалъ на свидѣтели и допълнително е прѣдставилъ едно частно продавателно извършено въ Пловдивската Гръцка Митрополия на 22-ий Октомврий 1873 година, което удостовѣрява, че Наско Георгиевъ и Аргиръ Варушевъ сж купили задружно спорний чифликъ отъ Теологосъ Ени-Дюня. Отъ всичко това става явно, че Наско Георгиевъ ся е домогвалъ да оборва валидностьта на прѣдставенитѣ отъ кассаторката автенични документи само съ представеното си частно продавателно и съ свидѣтелски показания, и Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, като е умалилъ валидностьта на прѣдставенитѣ отъ кассаторката автентични документи „илмихабери", основающецъ ся на частното продавателно и на свидѣтелскитѣ показания, то съ това си дѣйствие той е далъ прѣимущество на единъ частенъ домашенъ актъ прѣдъ крѣпостенъ и е

допустналъ при това съ свидѣтелски показания да се оборва съдържанието на единъ крѣпостенъ актъ безъ да се оспорява неговата подлинность, което ще каже, че той (Сждътъ) не е оцѣнилъ прѣдставенитѣ отъ кассаторката „илмихабери“ съгласно съ законитѣ, които сж дѣйствували при издаването имъ, както това предписва 168 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, а по свое усмотрѣние, и като е направилъ това, то той (Сждътъ) е нарушилъ казаната 168 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила. Дѣйствующитѣ у насъ закони, а именно чл. 1-ий отъ Закона за дознанието чрѣзъ околни людие, предвиждатъ да се доказва правото на собственность върху недвижими имущества по мимоавтентични документи и чрѣзъ дознание на околни люди, но само тогава, когато страната се основава на давностно владѣние *cum* animo *rem sibi habendi*, а пакъ отъ производството на дѣлото се невижда, щото Наско Георгиевъ да ся е домогналъ да доказва правото си на собственность на половината отъ спорний чифликъ на основание на давностно владѣние. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ отъ 27-ий Априлий 1888 година **№** 133, защото е нарушена ст. 168 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ сжщий Аппелативенъ Сждъ.—

Рѣшение, **№** 151.

Гр. София, 12 Септемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на тридесеть и първий Августъ хилядо осемстотинъ осемде-

сеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ.-Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ Председателя гражданско дѣло № 339 по описьтъ за 1889 год., на Софийското Градско Общинско Управление, съ Георги Вълчановъ, отъ гр. София, за 6000 лева — стойность на 200 кв. метра праздно мѣсто. — Въ засѣданието присжтствува Я. Геровъ, повѣренникъ на Георги Вълчановъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: Яковъ Геровъ повѣренникъ на Георги Вълчановъ, житель на гр. София, на 23 Септемврий 1887 година предявилъ искъ предъ Софийский Окржженъ Сждъ съ исково прошение, въ което казва, че довѣрителя му съ крѣпостенъ актъ подъ № 233 отъ 1884 година притѣжава въ гр. София едно праздно мѣсто въ махалата „Кара Шахинъ“ между съсѣди: Шази Ефенди, Хасанъ-Ага, Берберъ-Мехмедъ и пжть, и днешни граници: Александровска улица, Рилска улица и мѣсто на Аджиенова, отъ което мѣсто Софийското Общинско Управление отчуждило едно пространство отъ 200 □ метра за отваряние и регулирание на нови улици и отказвало да му заплати стойностьта на отчужденото мѣсто подъ предлогъ, че то било собственность на Общинското Управление, въпрѣки рѣшението № 157 отъ 15 Юний 1884 год., което било влѣзло въ законна сила и съ което е признатъ довѣрительтъ му за дѣйствителенъ притѣжатель на казанното мѣсто. За това моли Сждътъ да призове Софийското Градско Общинско Управление и да го осжди да брои на довѣрителя му стойностьта на очужденитѣ 200 □ метра мѣсто-6000 лева, заедно съ лихвитѣ на тая сумма отъ деня на влѣзлото въ законна сила горѣпомѣнато рѣшение до деня на испълнение рѣшението, което има да се издаде, и сждебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. — И защото тоя искъ проистичалъ отъ очуждението на една собственность за обществена полза, моли да се разглѣда

дѣлото по кратката процедура установена отъ Закона за отчуждение на недвижимитѣ имоти за държавна и обществена полза отъ 31 Януарий 1885 година. За доказателство приложилъ: 1) Препись отъ рѣшението №. 157, отъ което се види, че на 1-ий Юний 1884 година то е постановено по искъ на И. Титоровъ повѣренникъ на Георги Вълчановъ срѣщу Софийското Градско Общинско Управление за едно праздно мѣсто отъ стойность 1000 лева, и съ което рѣшение е осѫдено Софийското Градско Общинско Управление да предаде на Георги Вълчановъ едно праздно мѣсто отъ кѫща находяща се въ гр. София, между съсѣди: Шази Ефенди, Асанъ Ага, Берберъ Мехмедъ и пѫть въ махалата Кара Шахинъ; 2) Прѣпись отъ крѣпостенъ актъ №. 233 отъ 16 Мартъ 1884 год. за продажба отъ Мехмедъ Риза пълномощникъ на Атидже Абдулахова на едно праздно мѣсто въ махала Кара-Шахинъ между съсѣди: Шази Ефенди, Хасанъ Ага, Берберъ Мехмедъ и пѫть за 1000 лева на Георги Вълчановъ; 3) Препись отъ протоколъ отъ 14 Юний 1886 год. на една комиссия съставена на основание чл. 10 отъ Закона за отчуждение недвижими имоти за държавна и обществена полза, съ който протоколъ е признатъ, че отъ претендираното отъ Г. Вълчанова мѣсто влизатъ 263 □ метра подъ постройката на зданието на Сѫдебната Палата, а другата часть 200 метра били влѣзли въ разширението на Александровската улица; 4) Препись отъ протоколъ №. 2 отъ 18 Септемврий 1884 год. съставенъ отъ Сѫдебний Приставъ при Софийский Окр. Сѫдъ, съ който протоколъ, по силата на испълнителний листъ №. 8866 отъ 15 Септемврий 1884 год. издаденъ отъ Софийский Окр. Сѫдъ, Георгий Вълчановъ се ввежда въ владѣние върху едно праздно мѣсто отъ кѫща находяще се въ гр. София мѣжду съсѣди: Шази Ефенди, Алилъ Ага, Берберъ Мехмедъ и пѫтъ и днешни съсѣди: Александровска улица, Рилска улица и мѣсто на Аджиеновъ. — Софийский Окр. Сѫдъ разглѣдалъ това дѣло на 10 Ноемврий 1887 год., когато повѣренника на Софийското Градско Общинско

Управление, между друго, казалъ, че мѣстото, за което е заведенъ настоящий искъ, било отчуждено отъ Градский Съвѣтъ много отдавна (1880 година) и купено отъ нѣкой си Хюсеинъ Хюсни повѣренникъ на притѣжателката, а повѣренницитѣ на ищеца като се облѣгнали на горѣпомѣнатото рѣшение №. 157 на Софийский Окржженъ Сждъ, ходатайтвували да се осжди Софийското Градско Общинско Управление според исковото прошение. — Софийский Окр. Сждъ съ рѣшение №. 290 отъ 21 Ноември 1887 год. осждилъ Софийското Градско Общинско Управление да заплати на Георгй Вълчановъ 6000 лева стойность на 200 квадратни метра праздно мѣсто, собственость на послѣднитъ, което е влѣзло въ разширяването на Александровска улица въ гр. София. — Противъ рѣшението на Соф. Окр. Сждъ кмета на Софийското Градско Общинско Управление подалъ аппелативна жалба въ Софийский Аппелативенъ Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 1 Февруарий 1889 год. и съ рѣшението си отъ 17 Февруарий 1889 №. 45 като взелъ предъ видъ: 1) Между представеннитѣ отъ истеца — отвѣтникъ по аппель— документи, рѣшението №. 157 отъ 15 Юний 1884 год. на Софийский Окржженъ Сждъ е документъ имеющъ най-сжществено значение за рѣшаването на настоящето дѣло, тъй като отъ това рѣшение става явно какво настоящийтъ истецъ и на настоящийтъ отвѣтникъ сж били въ сжщитѣ тѣзи качества спорящи страни презъ 1884 год. за мѣсто отъ кжща, въ което влизало и настоящето спорно мѣсто, и че спорътъ имъ билъ рѣшенъ за въ полза на истеца, който билъ признатъ за притѣжатель на спорното мѣсто, а при туй, това рѣшение е влѣзло въ законна сила; 2) Веднжжъ установено съ рѣченното рѣшение, че спорното мѣсто било признато по сждебенъ рѣдъ за собственность на истеца, то домогването на отвѣтника че той е купилъ това мѣсто отъ нѣкой си Хюсеинъ Хюсни, пълномощникъ на притѣжателката на мѣстото — Атидже, и слѣдователно че той — отвѣтникътъ — а не истецътъ е собственникъ. — това домогване е безсилно, защото сж-

щийтъ отвѣтникъ въ спорътъ си съ сѫщийтъ истецъ за това мѣсто е противопоставялъ сѫщото това домогване и спомѣнѫтото рѣшение влиза въ оцѣнката на това домогване, и го отхвьрля, а при туй, както при издаването на реченното рѣшение така и сега отвѣтникътъ съ нищо не подкрѣпва, че дѣйствително е купилъ спорното мѣсто отъ Атидже посрѣдствомъ Хюсеинъ Хюсни; 3) Удостовѣрението, което отвѣтникътъ иска отъ Сѫда за да може да достави доказателства че представенийтъ отъ истеца крѣпостенъ актъ билъ основанъ на нездрави основи, неможе да се уважи, защото оспоряването валидностьта на речения крѣпостенъ актъ нѣма значение тогава, когато съ рѣшението №. 157/84 г., на истеца е призната собственностьта върху прѣдмета на този крѣпостенъ актъ и тогава когато туй рѣшение (№. 157/84 година на Софийский Окрѫженъ Сѫдъ) е задължително и за отвѣтникътъ като страна по него — (res judicata pro vecritate habetur); 4) Протоколътъ отъ 14 Юний 1886 година на Административната коммиссия служи за едно коссвенно доказателство че пространството на спорното мѣсто по настоящето дѣло е отъ 200 квадратни метра, тъй като отъ тоя протоколъ се вижда, че задачата на тази коммиссия била да опредѣли пространството и признае правото на притѣжателя върху оная часть мѣсто, която влизала подъ постройката на Сѫдебната Палата, нъ отъ сѫщия този протоколъ става явно, че за да испълни тъзи си задача, коммиссията е провѣрила стария съ новия планъ на града и намѣрила, че 263 квадратни мѣтра мѣсто на истеца влиза въ Сѫдебната Палата и „200 квадратни метра въ урегулирание на улицата“, отъ което слѣдва, че доказателството достатъчно и убѣдително за че спорното мѣсто е отъ 200 квадратни метра, особено же отвѣтникътъ имаше възможность да докаже ако то е по-малка отъ 200 квадратни метра понеже въ ржцѣтѣ му сѫ плановетѣ на града, и слѣдователно искането му да се опредѣли това пространство отъ една експертиза е из-

лишно; 5) Домогването на отвѣтника — апелаторъ — да се опредѣли цѣната на квадратния метръ споредъ цѣнитѣ, които съ имали мѣстата презъ 1879 година и то защото презъ нея година спорното мѣсто било отчуждено отъ Софийкото Градско Общинско Управление — това домогване не може се взе подъ внимание, понеже отъ крѣпостния актъ се вижда, че истецътъ станалъ притѣжатель наспорното мѣсто не презъ 1879 година, а презъ 1884 година; 6) Обстоятелството че истецътъ е купилъ спорното мѣсто заедно съ друго мѣсто за 1000 лева, споредъ както се констатирва отъ крѣпостний актъ, както и обстоятелството, че при заявлението на искътъ си презъ 1884 година истецътъ билъ оцѣнилъ тогава спорното мѣсто заедно съ друго мѣсто за 1000 лева — тѣзи обстоятелства не задължаватъ истеца нито пораждатъ нѣкакви права за отвѣтника щото и настоящийтъ искъ да бѫде оцѣненъ споредъ онѣзи цѣна, защото неможе се отне правото на истеца да продаде едно мѣсто за повече отъ колкото го е купилъ, както неможе му се отне правото да докаже че мѣстото му струва повече отъ колкото билъ го оцѣнилъ по единъ старъ процессъ; 7) Съ удостовѣрението №. 2951 отъ 6 Февруарий 1887 година отъ Министерството на Финансиитѣ истецътъ доказва, че това послѣдното му е заплатило по (30) тридесеть лева на квадр. метръ за онова мѣсто, което влѣзло подъ постройката на Съдебната Палата и което е съсѣдно съ спорното мѣсто и че тази стойность била опредѣлена съгласно оцѣнението изложено отъ Дирекцията на Общитѣ Сгради, а отвѣтникътъ не представлява никакви данни, които бихѫ породили съмнѣние върху справедливостьта на това оцѣнение, слѣдователно, искането на отвѣтника за да се опредѣли цѣната на квадратний метръ отъ една експертиза е неумѣстно и излишно; — подтвърдилъ напълно рѣшението на Софийский Окржженъ Съдъ отъ 21 Ноември 1887 година №. 290. — Недоволно отъ това рѣшение на Софийский Апелативенъ Съдъ, Софийското Градско Общинско Управление подало срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Съдъ касса-

ционна жалбаа, въ която се оплква, че по това дѣло Софийский Апелативенъ Сѫдъ нарушилъ: 1) Закона за експроприяцията, защото не опредѣлилъ стойностьта на спорното мѣсто по тоя законъ; 2) Че сѫщий Сѫдъ е нарушилъ по това дѣло ст. ст. 206—211 отъ Вр. Сѫд. Правила, защото основалъ рѣшението си на оглѣдъ извършенъ отъ една административна коммиссия, неназначена нито отъ странитѣ, нито отъ нѣкое сѫдилище; 3) Че сѫщий Сѫдъ е нарушилъ по това дѣло ст. ст. 212—221 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото отхвърлилъ искането му за вѣщи люди за оцѣнение отчужденото мѣсто; 4) Че сѫщий Сѫдъ е нарушилъ по това дѣло основний принципъ на закона за експроприяцията за общественна полза, защото не установилъ цѣната на отчужденото мѣсто, която е то имало при фактическото отчуждавание. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣренника на истеца и заключението на Помощникъ-Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) Както отъ обстоятелствата на настоящето дѣло, така и отъ представенитѣ отъ ищеца документи, а именно отъ крѣпостний актъ № 233 отъ 16 Мартъ 1884 година, отъ рѣшението № 157 отъ 15 Юний 1884 год. на Софийский Окржженъ Сѫдъ, отъ протокола № 2 отъ 18 Септемврий 1884 година и отъ протокола отъ 14 Юний 1886 година се види, че Сфийското Градско Общинско Управление било отчуждило мѣстото, за което кассатора иска обезщетение, още презъ 1880 година за уреголиране Александровската улица по новий планъ и го заплатило на нѣкой си Хюсеинъ Хюсни пълномощникъ на притѣжателката на мѣстото и затова оспорява самото право на собственость на кассатора върху отчужденото мѣсто. Отъ друга страна, Закона за отчуждение недвижими имоти за държавна и общественна полза, който е утвърденъ съ Височайший Указъ № 32 отъ 31 Януарий 1885 година не може да има приспособление къмъ настоящето дѣло, защото правилата по особената ускорена процедура, която закона отъ 31-й

Януарий 1885 год. установява за отчуждаване недвижими имоти за държавна и обществена полза и която е установена за ускорение отчуждението въ интереса на общата полза, по никой начинъ неможе да служи за разрѣшението на препирня относително правото на собственость върху отчуждений имотъ и такива препирни не може да се глѣдатъ и рѣшаватъ освѣнъ по общийтъ редъ на Гражданското Сждопроизводство, съгласно съ 3-та алинея на чл. 36 отъ помѣнжтий Законъ. За това оплакването на кассатора за нарушение Закона зе експроприацията е неоснователно; 2) Не е сжщо така основателно и оплакването на кассатора за нарушение 206— 211 ст. ст. отъ Вр. Сжд. Правила, защото Софийский Аппелативенъ Сждъ правилно не е уважилъ това искание на кассатора, както това се вижда отъ горѣприведенитѣ съображения на рѣшението му, тъй като при дѣлото имало други доказателства достаточни за правилното разрѣшение на дѣлото; въобще кога трѣбва и кога не трѣбва Сждътъ да иска заключение отъ вѣщи люди при разглѣжданието на дѣлата е предоставено на неговото усмотрение (чл. 212 отъ Вр. Сжд. Правила), като на Сждъ по сжщество. Слѣдователно, Софийский Аппелативенъ Сждъ като не е счелъ въ настоящий случай за необходимо да поиска мнѣнието на вѣщи люди за оцѣнение отчужденото мѣсто, не е постжпилъ никакъ противъ смисла и духа на ст. 212 отъ Вр. Сжд. Правила. Затова оплакването на кассатора за нарушението чл. чл. 212—221 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила не е основателно; 5) Отъ изложеното по горѣ въ първий пунктъ съображение се види, че въ настоящий случай Закона за експроприацията неможе да има никакво приложение. Затова и оплакването на кассатора, че Сждътъ неустановилъ цѣната на отчужденото мѣсто, която е то имало при фактическото отчуждение — е неоснователно. —

Водимъ отъ горѣизложенното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Софийското Градско Общинско Управление, срѣщу рѣ-

шението на Софийский Апелативенъ Сѫдъ отъ 17-ий Февруарий 1889 година №. 45, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 152.

Гр. София, 12 Септемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣленение, на тридесеть и първий Августъ хилядо осемстотинъ осемдѣсеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ.-Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 135 по описътъ за 1889 год., на Хр. Ивановъ, повѣренникъ на Николай Манчовъ, житель отъ гр. Свищовъ, съ Иванчо Парашкевовъ, отъ сѫщий градъ, за ¼ часть отъ кѫща. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствуваше: Н. Беневъ, повѣренникъ по предовѣрие на Николай Манчовъ и М. Балабановъ, тоже повѣренникъ по предовѣрие на Иванчо Парашкевовъ.

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 2-ий Септемврий 1886 год. до Свищовский Окрѫженъ Сѫдъ, Тодоръ А. Божиновъ, повѣренникъ по предовѣрие на Николай Манчовъ, изъ гр. Свищовъ, живущъ въ гр. Гюргево (Ромѫния), заявилъ, че слѣдъ смъртьта на родителитѣ на довѣрителя му останала въ наслѣдство нему и на тримата му сънаслѣдници една кѫща, находяща се въ гр. Свищовъ, улица Александровска, при съсѣди: Иванчо Божиновъ, Паунъ, Братия Тодорови, Георги Стоиловъ и улицата, въ която по настоящемъ располага и живѣе Иванчо Парашкевовъ, изъ гр.

Свищовъ, който отрича́лъ доброволно да предаде въ владѣние на Н. Манчовъ припадающата му ся една четвърта часть отъ кѫщата. Заради това Т. А. Божиновъ молилъ Сѫда да осѫди Иванчо Парашкевовъ да предаде въ безпрѣпятственно владѣние на доверителя му една четвърта часть отъ казанната кѫща и да му заплати сѫдебнитѣ и за водѣние на дѣлото разноски. Свищовский Окрѫженъ Сѫдъ като разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на двѣтѣ страни, представлявани чрѣзъ повѣренници, и извършилъ по него дознание чрѣзъ околни люде, съ рѣшението си отъ 8-ий Мартъ 1887 год. № 22 отбѣсналъ искътъ на Н. Манчовъ като неоснователенъ и го осѫдилъ да заплати на отвѣтника 212 лева за водение на дѣлото, а въ полза на хазната 16 лева за 16 незаплатени призовки. — По въззивна жалба на Т. А. Божиновъ, повѣренникъ по предовѣрие на Н. Манчовъ, това дѣло е разглѣдано и отъ Руссенский Апелат. Сѫдъ, който като изслушалъ по него обясненията на двѣтѣ страни, представлявани чрѣзъ повѣренници, съ рѣшението си отъ 27-ий Юлий 1887 год. № 109, като взелъ предъ видъ: 1-о) отъ показанията на испитанитѣ при мѣстното дознание свидѣтели се констатира, че наистина на жената на дѣдо Манча е била дадена въ зестра една кѫща, но тя била малка и била оная, въ която дѣдо Манчо живѣлъ, и че спорната кѫща била *исключителна собственность на дѣдо Манча,* тъй като той самъ я построилъ, а при това, че дѣдо Манчо презъ 1861 год., когато женилъ дъщеря си Евлампия, далъ тая кѫща на отвѣтника като зестра чрѣзъ едно антило извършено въ тогавашното читалище, и потвърдено съ печата на послѣдното, съ подписитѣ на много свидѣтели, както и съ подписътъ на самия ищецъ; 2-о) отвѣтникътъ е владѣлъ спорната кѫща цѣли 25 години на законно основание, добросъвѣстно и като сѫщъ стопанинъ, така щото по всичкитѣ тия причини той е спечелилъ върху нея, както и върху мѣстото, на което е построена, безспорно право на собственность; и 3-о) ищецътъ е могълъ да има право върху една часть

само отъ мѣстото, но отъ една страна чрѣзъ настоящия си искъ *той недвиж мѣсто*, а отъ друга страна това си право той е изгубилъ чрѣзъ просрочие, тъй като отъ врѣмето, отъ което е станалъ пълнолѣтенъ, сж се прѣминжли повече отъ 15 години. Обстоятелството, че той билъ избѣгалъ въ Ромжния като емигрантинъ, и то именно за туй, че е билъ преслѣдванъ отъ турското правителство като политически престжпникъ не е никакъ доказано. Доказано е само, че той въ турско врѣме е живѣялъ въ Ромжния; но това още не значи, че той е билъ възпрепятствуванъ да се яви лично въ Свищовъ, или чрѣзъ повѣренникъ, за да си упражни правата върху това мѣсто. И щомъ това той не е направилъ о врѣме, не остава друго да се заключи освенъ, че той доброволно се е отказалъ отъ тия си права; — подтвърдилъ напълно рѣшението на Свищовский Окр. Сждъ отъ 8-ий Мартъ 1887 год. № 22-ий и осждилъ апелатора да заплати на отвѣтника 180 лева за водѣние на дѣлото въ втората инстанция. Срѣщу това рѣшение на Апелативний Сждъ, Хр. Ивановъ, повѣренникъ на Н. Манчовъ, подалъ касационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Руссенский Апелат. Сждъ е нарушилъ: 1) чл. чл. 1660 и 1663 отъ Гражданский Отом. Законъ, защото като призналъ че довѣрителя му отсжтствувалъ въ Ромжния и не се заврѣщалъ въ Свищовъ, рѣшилъ въпроса на основание на давностьта, която не могла да си има мѣстото въ настоящия случай; 2-о) ст. 273 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото рѣшилъ въпроса, за който противната страна не била апелирала; и 3-о) ст. ст. 134 и 275 п. 2 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото не основалъ рѣшението си върху доводитѣ и писменнитѣ доказателства, и неуказалъ материалния законъ, като е рѣшилъ въпроса по давность.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото, устнитѣ обяснения на повѣренницитѣ и заключението на Помощн. Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1-о) отъ по-

слѣдното съображение на потъженото рѣшение ся вижда, че Аппелативний Сждъ, за да признае искътъ на истеца за просроченъ, ся е ржководилъ отъ това обстоятелство, че той, истецътъ, отъ врѣмето на пълнолѣтието си оставилъ да се изминътъ повече отъ 15 години безъ *оправдана причина*, сирѣчъ Сжда ако и да приема за доказано, че той въ турско врѣме живѣялъ въ Ромжния, сжщеврѣменно дошелъ до обѣждение, че това обстоятелство „не значи че той е билъ възпрепятствуванъ да се яви лично въ Свищовъ или чрѣзъ повѣренникъ, за да си упражни правата“. Това заключение на Сжда като се отнася до сжществото на дѣлото, не подлежи на разглѣждание по кассационенъ рѣдъ. Слѣдователно, оплакването на кассатора, че по това дѣло Аппелативний Сждъ нарушилъ чл. чл. 1660 и 1663 отъ Гражданский Отомански Законъ, защото като призналъ, че довѣрителя му отсжтствувалъ въ Ромжния и не се завръщалъ въ Свищовъ, рѣшилъ дѣлото на основание на давностьта, която не могла да си има мѣстото въ настоящий случай, се явява неоснователна; 2-о) отъ диспозитивътъ на издаденото по това дѣло рѣшение отъ Руссенский Аппелативенъ Сждъ, който напълно подвърдилъ рѣшението на Окржжний Сждъ, съ което искътъ на истеца е отблъснатъ като неоснователенъ, не ся вижда да е рѣшено за такива предмѣти, за които не е било предявено искание, нито пъкъ да е присжждано повече отъ онова, което сж искали сждящитѣ ся. Това като е тъй, то оплакването на кассатора за нарушението по това дѣло ст. 273 отъ Врѣмен. Сжд. Правила не е основателно; 3-о) така сжщо и третото оплакване на кассатора за нарушението на ст. ст. 134 и 275 п. 2-ий отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила е неоснователно, защото отъ съображенията на рѣшението се вижда, че Аппелативний Сждъ е основалъ рѣшението си върху доводитѣ и писменнитѣ доказателства на странитѣ, а така сжщото като спомянува въ рѣшението си за чл. чл. 1660 и 1663 отъ Граждан. Отом. Законъ, не може да се каже, както утвърждава кассатора, че не указалъ материалния законъ, като рѣшилъ въпроса подавность.

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **Опредѣлява**: Кассационната жалба на Хр. Ивановъ, повѣренникъ на Никола Манчовъ, срѣщу рѣшението на Руссенский Апелативенъ Сждъ отъ 27-ий Юлий 1887 год. № 109, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като не е основателна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 153.

Гр. София, 15 Септемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на тридесеть и първий Августъ хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ-Прокурора: Антонъ Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло № 120 по описътъ за 1889 година, на Христо Попъ Димитровъ, отъ с. Голѣма Брѣсница, съ Ибрахимъ Ришковъ, отъ с. Блѣсничево, за възстановление на нарушено владѣние върху една нива и за едногодишний ѝ приходъ въ стойность 900 гроша. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Христо П. Димитровъ, отъ Голѣма Брѣсница, съ прошение завелъ искъ предъ Луковитский Мировий Сждия на 27 Априлий 1887 година срѣщу Ибрахимъ Ришковъ, отъ с. Блѣсничево, за нарушение владѣние на половината отъ нивата му отъ 12 дюлюма, която той купилъ отъ сѫщий отвѣтникъ и която той самоправно я разоралъ и засѣялъ съ кукурузъ; заради това искалъ да се осѫди казанний Ибрахимъ Ришковъ, да му заплати 900

оки кукурузъ, или 900 гроша произвѣдѣни за обработването на нивата му. — Луковитский Мировий Сѫдия разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ, изслушалъ обясненията имъ и съ рѣшението си, отъ 15 Ноември 1887 год. №. 731, осѫдилъ отвѣтникътъ Ибрахимъ Ришковъ, да заплати на истецътъ, Христо П. Димитровъ, 400 гроша и разноски по водение на дѣлото 4 лева. — По въззивна жалба на Ибрахимъ Ришковъ, това дѣло се разглѣдвало и отъ Плѣвненский Окрѫженъ Сѫдъ въ присѫтствието на странитѣ, който, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 5 Априлий 1888 год. №. 21, като призналъ, че истецътъ, Христо П. Димитровъ, не е доказалъ искътъ си, че е купилъ отъ отвѣтникътъ, Ибрахимъ Ришковъ, спорната нива, то отмѣнилъ рѣшението на Луковитский Мировий Сѫдия, отъ 15 Ноември 1887 г. №. 731 и отхвърлилъ искътъ на Христо П. Димитровъ, като недоказанъ. — Срѣщу това рѣшение на Плѣвненский Окрѫженъ Сѫдъ, Христо П. Димитровъ е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Плѣвненский Окрѫженъ Сѫдъ е нарушилъ: 1) чл. чл. 71, 76 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство и 1579 и 1580 отъ Гражданскитѣ Отомански Закони, защото самий отвѣтникъ е призналъ предъ Мировий Сѫдия продажбата и записа за спорната нива, а Окрѫжний Сѫдъ неуважилъ това самопризнание, което е задължително за Сѫдътъ и има сила на необоримъ документъ за Сѫда и за страната, която го представлява; 2) 79 чл. отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото не е обърналъ никакво внимание на предложената му рѣшителна клѣтва на отвѣтникътъ за доказателство, че той (отвѣтникътъ) си е приелъ паритѣ. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощникъ-Прокурора, взе въ съображение: 1) Отъ производството на дѣлото се вижда, че дѣйствително отвѣтната страна, Ибрахимъ Ришковъ, е призналa предъ Сѫдътъ по сѫщество, че той е про-

далъ на кассатора спорната нива, но понеже той нему броилъ паритѣ, то продажбата се разваляла и това самопризнание на отвѣтната страна е оцѣнено отъ Сждътъ по същество и му е дадено такава сила и такова значение, до колкото се убѣдилъ Сждътъ, че то служи за утвърждение правото на кассатора върху спорната нива. Слѣдователно щомъ е оцѣнено това самопризнание отъ Сждътъ по същество, то за гдѣто не е оцѣнено то тъй, както се е домогвалъ кассатора неможе да се сматрятъ за нарушени чл. чл. 71 и 76 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила; заради това и оплакването на кассатора по този въпросъ е неоснователно. 2) Кассатора се оплаква още за нарушението на чл. 79 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото Плѣвненский Окржженъ Сждъ не обърналъ никакво внимание на предложената му рѣшителна клѣтва на отвѣтникътъ, за доказателство, че той (отвѣтникътъ) си е получилъ паритѣ; но и това негово оплаквание не може да бжде основателно, защото то не се потвърдява отъ фактическа страна на дѣлото; отъ протоколътъ на Плѣвненский Окржженъ Сждъ не се вижда кассатора да е предлагалъ рѣшителна клѣтва на Ибрахимъ Рипковъ, за доказателство, че той си е получилъ на пълно паритѣ за станалата продажба. Слѣдователно щомъ кассатора не е предлагалъ подобна клѣтва, то и Плѣвненский Окржженъ Сждъ не е могълъ да я вземе въ внимание. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Христо Попъ Димитровъ, срѣщу рѣшението на Плѣвненский Окржженъ Сждъ, отъ 5-й Априлий 1888 година № 21, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 154.

Гр. София, 18 Септемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на четвъртий Септемврий хилядо осемстотинъ осьмдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ. Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руковъ гражданско дѣло №. 136 по описътъ за 1889 г., на П. Горбановъ, повѣренникъ на опекунитѣ на малолѣтнитѣ дѣца на покойний Ангелаки Иваницовъ, отъ г. Вратца, съ Статко и Парашкева Иваницови, отъ сѫщий градъ, за $^3/_8$ части отъ два хана. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствуваше В. Мишайковъ за повѣренникъ по предовѣрие на опекунитѣ на малолѣтнитѣ дѣца на покойний Ангелаки Иваницовъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Ангелъ Д. Иоцовъ, Коста Д. Бошняковъ и Иванъ М. Липовански въ качеството си на опекуни на малолѣтнитѣ дѣца на покойний Ангелаки Иваницовъ — Еленка и Илия, предявили искъ на 21 Юний 1885 година въ Вратчанский Окржженъ Сждъ срѣщу Статко Иваницовъ и Парашкева Анова Иваницова за $^1/_8$ часть отъ единъ ханъ съ едно дюкянче, находяще ся въ гр. Вратца, улица „Леоновска“ и за $^2/_8$ части отъ единъ ханъ, находящецъ ся въ с. Оходенъ, Бѣло-Слатенска Околия, като излагатъ въ исковото си прошение, че тия имущества били собственность на покойний Ангелаки Иваницовъ, но слѣдъ смъртьта му неговитѣ наслѣдници наслѣдили само по $^1/_8$ часть отъ казанитѣ имущества, защото немогли да представатъ документи за доказателство, че тия имущества били исцѣло бащини имъ, но сега като намѣрили тия документи, отъ

които се виждало, че въпроснитѣ имущества били собственность само на покойний Ангелаки Иваницовъ, а не и на братята му, то заради това искатъ да се осѫдятъ отвѣтницитѣ да отстѫпятъ и другитѣ спорни части отъ въпроснитѣ имущества. За подкрѣпление на искътъ си, истцитѣ представили два турски документа, отъ 15 Шеваль-уль Мухаремъ 1290 год. и отъ 5 Ребюль-юль-Евелъ 1293 година. Вратчанский Окрѫженъ Сѫдъ разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ и като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 13 Ноември 1887 година № 55, осѫдилъ отвѣтницитѣ, Статко Иваницовъ и Параскева Анова Иваницова да предадътъ на малолѣтнитѣ наслѣдници на покойний Ангелаки Иваницовъ, — Елена и Илия, въ лицето на тѣхнитѣ опекуни една трета (1/3) часть отъ ханътъ находящецъ ся въ гр. Вратца улица „Леонова“ между съсѣди: Д. Торлака, Цено Леданski и др. и двѣ трети (2/3) части отъ ханътъ, находящецъ ся въ с. Оходенъ, забиколенъ отъ всички страни съ пѫть, като осѫдилъ отвѣтницитѣ и на сѫдебнитѣ разноски.—По въззивна жалба на Статко Иваницовъ и Параскева Иваницова, това дѣло се разглѣдало и отъ Софийский Апелативенъ Сѫдъ въ присѫтствието на странитѣ, който, като изслушалъ обясненията имъ и като призналъ, че представенитѣ отъ истцитѣ документи немогѫтъ да служатъ за доказателство, че покойний Ангелаки Иваницовъ е билъ собственникъ изцѣло на спорнитѣ имущества, понеже е констатиралъ, че Ангелаки Иваницовъ е работилъ съ братята си задружно и че съ общи пари сѫ били купувани всичкитѣ имъ недвижими имущества, — то съ рѣшението си, отъ 1 Априлий 1888 година № 138, отмѣнилъ рѣшението № 55, отъ 13 Ноември 1887 г. на Вратчанский Окр. Сѫдъ, и отхвърлилъ искътъ на истцитѣ като неоснователенъ, като ги осѫдилъ и на сѫдебнитѣ разноски. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Софийский Апелативенъ Сѫдъ, П. Горбановъ, повѣренникъ на опекунитѣ на малолѣтнитѣ дѣца на покойний Ангелаки Иваницовъ, е подалъ въ Върховний

Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ: 1) ст. ст. 138, 275 п. 2 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и 518—523 отъ сжщитѣ Правила, защото не различилъ състязателний редъ на разглѣждание на дѣлото отъ охранителний, който установляватъ казанитѣ статии и защото рѣшението му било лишено отъ съображения; 2) 323 и 324 ст. ст. отъ Врѣменнитѣ Сжд. Правила, защото отъ една страна призналъ, че рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сждъ № 28 отъ 10 Мартъ 1882 година влѣзло въ законна сила, а отъ друга страна счелъ за безспорна истина всичко това, което е казано въ това рѣшение.

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившата ся страна и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1) Кассатора се оплаква, че Софийский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ по това дѣло ст. ст. 138, 275 п. 2, 518—523 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото не различилъ състязателний редъ на разглѣжданието дѣлата отъ охранителний, който установлявать казаннитѣ статии и защото рѣшението му било лишено отъ съображения. Това оплакване на кассатора не може да бжде основателно, защото искътъ е заявенъ отъ кассатора за правособственность на $^1/_3$ часть и $^2/_3$ части отъ двата спорни хана и е воденъ билъ въ двѣтѣ инстанции на Сждилищата по сжщество по състязателний редъ за доказванието правото на собственность върху спорнитѣ три части на двата хана, както това се изисква отъ процедурата за разрѣшението граждански спорове за правото на собственность. Слѣдователно това оплакване на кассатора неможе да си има мѣстото по това дѣло. Колкото се отнася до другото оплакване, че рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сждъ било лишено отъ съображения, то и това оплакване неможе да бжде основателно, защото отъ рѣшението се види, че то съдържа мотиви, но ако кассатора мисли, че рѣшението не съдържа по-обширни мотиви, то това неможе да със-

тавлява кассационенъ поводъ, защото мотивировката на рѣшението може да послужи за кассационенъ поводъ само тогава, когато тя противорѣчи на нѣкой си членъ отъ закона, а кассатора по това дѣло не се оплаква за такова нѣщо. 2) И второто оплаквание на кассатора за нарушението на ст. ст. 323 и 324 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото отъ една страна Софийский Аппелативенъ Сждъ призналъ, че рѣшението му отъ 10 Мартъ 1882 год. №. 28, не е влѣзло въ законна сила, а отъ друга страна счелъ за безспорна истина всичко това, което е казано въ това рѣшение, сѫщо неможе да бѫде основателно, защото отъ производството на дѣлото се вижда, че Софийский Аппелативенъ Сждъ е призналъ, че спорнитѣ два хана сѫ купени отъ покойний Ангелаки Иваницовъ съ съдружественни пари на братята си не единственно на основание на казаното рѣшение; като Сждъ по сѫщество, той е дошелъ до това убѣждение, като е оцѣнилъ всичкитѣ обстоятелства, които сѫ били представени и раскрити при разглѣжданието на дѣлото. Заради това тука не може да ся сматря, че Софийский Аппелативенъ Сждъ е основалъ рѣшението си само върху въпросното рѣшение, което отъ друга страна призналъ, че то не е влѣзло въ законна сила.

Водимъ отъ горѣизложеннитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на П. Горбановъ, повѣренникъ на опекунитѣ на малолѣтнитѣ дѣца на покойний Ангелаки Иваницовъ, срѣщу рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сждъ отъ 1 Априлий 1888 година №. 138, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 155.

Гр. София, 21 Септемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на четвъртий Септемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стяновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ-Прокурора: Ив. Кассабовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 127 по описътъ за 1889 год., на Стойчо Янакиевъ Димовъ, повѣренникъ на Емише Хаджи Дервишова, отъ село Асакѫрово, Сърнено-Горска Околия, съ Стоянъ Дойновъ, отъ сѫщото село, за три ниви и единъ ясакъ. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 23 Юний 1887 година до Сърнено-Горский Мировий Сѫдия, Стойчо Янакевъ Димовъ, повѣренникъ на Емише Хаджи Дервишова, изъ село Асѫкѫрово, Сърнено-Горска Околия, живуща въ Цариградъ (Турция), ся потѫжилъ срѣщу Стояна Дойновъ, изъ сѫщото село, че произволно присвоилъ на довѣрителката му три ниви и единъ ясакъ, находящи се въ землището на с. Асакѫрово и не искалъ по никой начинъ да ѝ ги отстѫпи; затова молилъ Сѫдията да осѫди Стояна Дойновъ да отстѫпи казаннитѣ три ниви и единъ ясакъ на довѣрителката му и да ѝ заплати всичкитѣ разноски по дѣлото. Сърнено-Горский Мировий Сѫдия, като изслушалъ по това дѣло обясненията на странитѣ, представявани чрѣзъ повѣренници, и распиталъ по него свидѣтели, съ рѣшението си отъ 22 Януарий 1888 година №. 23 отхвърлилъ искътъ на Стойчо Янаковъ, повѣренникъ на Емише Хаджи Дервишова, като недоказанъ. — По въззивна жалба на сѫщий повѣренникъ Янакевъ, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на двѣ страни,

представлявани чрѣзъ повѣренници, и отъ Пловдивский Окржженъ Сждъ, който съ рѣшението си отъ 22 Мартъ 1888 година № 69, между друго, като взелъ предъ видъ: „че отъ испитанитѣ въ първата инстанция свидѣтели се доказва, че спорнитѣ три ниви и ясакъ сж били продадени отъ Юмеръ Сюлеймановъ, първъ пълномощникъ на Емине Хаджи Дервишова, на въззивника и на въззиваемий, именно: Стойчо Янакевъ Димовъ и на Стоянъ Дойновъ, които сж ги раздѣлили помѣжду си, слѣдователно претендиранитѣ отъ въззивника ниви и ясакъ трѣбва да се считатъ да принадлѣжатъ на въззиваемий“; — подтвърдилъ рѣшението на Сърнено-Горский Мировий Сждия отъ 22 Януарий 1888 година № 23 и осждилъ Стойчо Янакевъ, повѣренникъ на Емине Хаджи Дервишова, да заплати на Стоянъ Дойновъ 48 лева разноски за водение на дѣлото въ втората инстанция. — Срѣщу това рѣшение на Окржжний Сждъ, Стойчо Янакевъ Димовъ, повѣренникъ на Емине Хаджи Дервишова, подалъ кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло сж нарушени: 1) ст. 235 п. п. 3 и 4 и 237 п. п. 3 и 4 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото, както Мировий Сждия тъй и Окржжниий Сждъ не разрѣшили въпросътъ, дали пълномощното дадено на Юмеръ Сюлеймановъ отъ Емине Хаджи Алиева има сила и задължение за довѣрителката му, която ся именува Емине Хаджи Дервишова; 2) чл. 76 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото отвѣтникътъ направилъ явно противоречие, което е единъ видъ самопризнание, като казалъ предъ Мировий Сждия, че купилъ спорнитѣ ниви отъ Юмеръ Сюлеймановъ като негови собственни и само тогава извадилъ на яве пълномощното, когато той кассатора, съ свидѣтели доказалъ че тѣ сж на довѣрителката му; и 3) чл. чл. 31 и 34 отъ Закона за Нотариуситѣ, защото Сжда допустналъ отчуждаването на недвижими имущества безъ надлѣжнитѣ документи, справки и обстоятелственна провѣрка.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Помощникъ—

Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Оплакването на кассатора за нарушението по това дѣло на ст. 235 п. п. 3 и 4 и 237 п. п. 3 и 4 неможе да си има мѣстото, защото отъ производството на дѣлото не ся вижда да е билъ повдиганъ отъ страна на кассатора нито предъ Мировий Сждия, нито предъ Окржжний Сждъ въпросъ за пълномощното, дадено отъ довѣрителката му на Юмеръ Сюлеймановъ и представено по дѣлото отъ противната страна, за да би можалъ Сждътъ по същество да се произнесе по него, а така сщо да има възможность въ този случай и Върховний Кассационенъ Сждъ да провѣри това оплакване; 2) Оплакването на кассатора за нарушението на чл. 76 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, сщо е неоснователно, защото не ся оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, сирѣчь не ся вижда ни най-малко да е напревено отъ страна на отвѣтника нѣкое такова самопризнание, каквото иска да каже кассатора; 3) Чл. чл. 31 и 34 отъ Закона за Нотариуситѣ, които кассатора счита за нарушени съ това, че Сждътъ допустналъ отчуждаването на недвижими имущества безъ надлѣжнитѣ документи, справки и обстоятелственна провѣрка, не могатъ да иматъ никое приложение по това дѣло, защото по оно-ва врѣме, когато спорнитѣ имоти сж преминали въ владѣнието на отвѣтника, Закона за Нотариуситѣ не е сществувалъ.

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Стойчо Янакевъ Димовъ, повѣренникъ на Емине Хаджи Дервишова, срѣщу рѣшението на Пловдивский Окржженъ Сждъ отъ 22 Мартъ 1888 година №. 79, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 156.

Гр. София, 23 Септемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на деветий Септемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий Членъ: Андрей Маноловъ Членове: Добри Руссковъ и Никола Сукнаровъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 137 по описътъ за 1889 год., на Д. Грековъ, повѣренникъ на Оханезъ Гарабетиянъ, жит. изъ гр. Видинъ, съ Хаджи Артинъ Абкариянъ, Цеко и Димитръ Ц. Нейови, жит. изъ сжщий градъ, за вдигание запоръ върху една градина и постройкитѣ ѝ. — Въ засѣданието отъ странитѣ присжтствуваше само Д. Грековъ, повѣренникъ на Оханезъ Гарабетиянъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сж тѣзи: Съ прошение отъ 19-й Септемврий 1886 год. до Видинский Окр. Сждъ, Никола Т. Цановъ, повѣренникъ на Оханезъ Гарабетиянъ, изъ гр. Видинъ, заявилъ, че Хаджи Артинъ Абкариянъ неправедно секвестиралъ градината на довѣрителя му, за дългъ на Цеко и Димитръ Ц. Нейови, изъ сжщий градъ, като молилъ Сжда да освободи градината на довѣрителя му заедно съ постройкитѣ, находяща се въ улица Велкова, между съсѣди, по указанието на взискателя Хаджи Артинъ Абкариянъ: Илия Тончовъ, Петко Московъ, блато и улица Велкова, а по настоящемъ между съсѣди: Хаджи Стоянъ: Хаджи Пешовъ, Мико Василиевъ, Симеонъ Ненчовъ, блато, Маринъ Геновъ и Анто Антовъ, въ стойность 11500 гроша или 2300 лева и да се осждатъ отвѣтницитѣ Хаджи Артинъ Абкариянъ, Цеко и Димитръ Ц. Нейови на сждебнитѣ и за водение на дѣ-

лото разноски. За доказателство на искътъ си посочва нѣколцина свидѣтели. Въ съдебното засѣдание на Видинский Окржженъ Съдъ държано по това дѣло на 15-ий Октомврий 1886 година, повѣренника на отвѣтника Абкариянъ, за доказателство че градината е притежание на Димитръ Ц. Нейви, които имали за нея крѣпостенъ актъ издаденъ отъ Видинский Окржженъ Съдъ на 21-й Юлий 1879 г. подъ №. 143, представилъ и едно свидѣтелство отъ Видинската Сиротска касса съ дата 15-й Октомврий 1886 год. №. 158, отъ което се вижда, че Димитръ Ц. Неювъ е заложилъ въ тая касса казания крѣпостенъ актъ срѣщу дългъ отъ 140 турски лири, а повѣренника на Димитръ и Цеко Нейюви казалъ, че признава какво градината е собственно притѣжание на Оханезъ Гарабетиянъ, която билъ далъ на довѣрите литѣ му да я заложатъ въ кассата срѣщу взетитѣ пари. Видинский Окржженъ Съдъ, като изслушалъ по това дѣло обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 29-й Октомврий 1886 год. №. 94, отхвърлилъ искътъ на истецътъ, като неоснователенъ.—По въззивна жалба на Оханезъ Гарабетиянъ, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на двѣтѣ страни, представлявани чрѣзъ повѣренници, и отъ Софийский Апелативенъ Съдъ, който съ рѣшението си отъ 8-й Юлий 1887 г. №. 136, като взелъ предъ видъ: 1) Че макаръ отвѣтницитѣ Цеко и Димитръ Ц. Нейови и да признаватъ, че тая градина принадлѣжала на истеца Оханезъ Гарабетияна и на основание на това имъ самопризнание искатъ да се признае градината за негово притѣжание, но взискателя Хаджи Артинъ Абкариянъ за доказателство, че спорната градина принадлѣжи на длъжницитѣ му Цеко и Димитръ Ц. Нейови представя: 1) Едно свидѣтелство отъ Видинската Сиротска касса отъ 15-й Октомврий 1886 год. №. 158, което удостовѣрява, че Димитръ Ц. Нейовъ за дългъ неговъ и на баща му Цеко Нейовъ заложилъ въ тая касса единъ крѣпостенъ актъ отъ 21-ий Юлий 1879 год. №. 143, даденъ отъ Видинский Окржженъ Съдъ на Димитръ Ц. Нейовъ, като на законенъ притѣжатель на спорната

градина; 2) Препись отъ заложителенъ записъ отъ 31 Октомврий 1880 година, съ който казаний Димитръ Ц. Нейовъ заложилъ на Сиротската касса въпросната градина срѣщу взетата сумма 140 лири турски; 3) Препись отъ помѣнѫтий заложенъ крѣпостенъ актъ отъ 21-й Юлий 1879 година №. 143 за тая градина; 2) Че предъ видъ на тия документи, които свидѣтелствуватъ че спорната градина е притѣжание на Димитръ Ц. Нейовъ още отъ 1879 година 21-й Юлий; предъ видъ на казването на аппелатора, че наистина спорната градина сѫ купили Димитръ и Цеко Нейови и крѣпостний актъ за нея билъ издаденъ на името на първия, утвърждението му, че тѣ били купили тая градина за негова смѣтка и че тя била негово притѣжание, за което той отъ 1882 година плащалъ правителственнитѣ даждия, това утвърждение неможе да опровергне и обезсили съдържанието на горѣпомѣнѫтий крѣпостенъ актъ отъ 21-й Юлий 1879 г. №. 143; 3) Че утвърждението на аппелатора, че съ негово разрѣшение тоя актъ и спорната градина били заложени въ Видинската Сиротска касса отъ Димитръ и Цеко Нейови, съ които той ималъ особни сдѣлки за това, не е съгласно съ достовѣрнитѣ обстоятелства на дѣлото и не се подкрѣпя съ нѣкое доказателство; отъ друга страна свидѣтелството на Видинската сиротска касса отъ 15 Октомврий 1886 год. №. 158 и препись отъ заложителний записъ отъ 31 Октомврий 1880 год. дсказватъ напълно, че прѣзъ 1880 год. се е распорѣждалъ съ спорната градина като нейнъ собственникъ исключително Димитръ Ц. Неювъ; 4) Че макаръ аппелатора, споредъ казването му и да владѣе тая градина, и отъ 1882 година да плаща за нея правителственнитѣ даждия, за доказателство на което представя удостовѣрение отъ Видинското Градско Общинско Управление — тия обстоятелства немогѫтъ по закона да унищожатъ правото на собственность на Димитръ Ц. Неювъ върху спорната градина основана на единъ сѫдебенъ актъ — потвърдилъ напълно рѣшението на Видинский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 29 Октомврий 1886 год. №. 94 и осѫдилъ

Оханезъ Гарабетиянъ да заплати въ хазната три лева за три неплатени призовки на втората инстанция. Срѣщу това рѣшение на Апелативний Сѫдъ, Д. Грековъ, повѣренникъ на Оханезъ Гарабетиянъ, подалъ кассационна жалба, въ която посочва и устно добави, че по това дѣло Софийский Апелативенъ Сѫдъ е нарушилъ ст. 266 въ свързка съ ст. 168 алинея втора отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото не се е произнесълъ по въпросътъ повдигнатъ отъ него, кассатора, че крѣпостнийтъ актъ отъ 21-ий Юлий 1879 год. № 143, представенъ отъ противната страна, не е извършенъ споредъ дѣйствующитѣ тогава правила.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото, устнитѣ обяснения на повѣренника Д. Грековъ и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло взе въ съображение: При апелационното разбирателство на дѣлото, както се вижда отъ протокола на сѫдебното засѣдание, държано по това дѣло на 24-й Юний 1887 година (д. л. 39), повѣренника на кассатора Д. Грековъ, по поводъ представенията отъ другата страна крѣпостенъ актъ, между друго е възразилъ слѣдующето: „Казанний крѣпостенъ актъ съ когото се ссилава повѣренника на Абкариянъ за да докаже, че собственността на спорната градина е на Димитръ и Цеко Неюви, неможе да се вземе въ внимание, защото не е извършенъ съ съблюдението на ст. 528 и допълнението къмъ 531 статия отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото формалността предвидена въ допълнението къмъ 531 ст. не е никакъ испълнена при извършването на акта не е присѫтствувалъ нито единъ свидетель, нито пъкъ е удостовѣрена законната правоспособность на купувача и продавача и независимо отъ това той не трѣбваше само да бѫде подписанъ отъ купувача и продавача, но още отъ трима свидѣтели, които освѣнъ че трѣбва да удостовѣрятъ законната правоспособность на договорящитѣ се страни, но още и станалото между тѣхъ условие; въ данний случай ни една отъ тия формалности не е испълнена, а само нагледнимъ образомъ е извършенъ и подписанъ

само отъ предсѣдателя и секретаря". Съ това си възражение повѣренника на кассатора, ако и да е оспоряваль отъ къмъ формална страна валидностьта на представения отъ противната страна крѣпостенъ актъ, защото не билъ извършенъ споредъ правилата изложени въ допълнението къмъ 531 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, при всичко това Аппелативний Сждъ, който е основалъ рѣшението си на казаний актъ отъ 21-й Юлий 1879 год., не се вижда ни най-малко да е обсждилъ въпросното възражение на кассатора, нито пъкъ да се е произнесълъ по този толкова важенъ и сжественъ за правилното разрѣшение на дѣлото въпросъ. Отъ всичко това става явно, че въ данний случай Аппелативний Сждъ е постжпилъ при разрѣшаванието на това дѣло, въпрѣки предписанието на стат. 266 въ свързка съ стат. 168 алинея втора отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, първата отъ които гласи, че прѣди да стане сжждение по дѣлото, предсѣдателя на Сждътъ постановява питанията, които изважда отъ исканията и възраженията на сждящитѣ се, а алинея втора на ст. 168 гласи, че силата на документитѣ и на всички писменни актове, които сж направени слѣдъ въвѣжданието на Врѣменнитѣ Сждебни Правила въ дѣйствие, ся опредѣля отъ ст. ст. 524 до 531. По настоящето дѣло, както се вижда отъ производството, не само че нѣма въпросенъ листъ отъ който да се види, че Аппелативний Сждъ е обсжждалъ и се е произнесълъ по направеното отъ страна на кассатора възражение,—че актътъ на противната страна не билъ извършенъ споредъ предписанията изложени въ Допълнението къмъ 531 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, което тогава е било въ дѣйствие, но нито и дума става въ съобразителната часть на рѣшението за това възражение, което има важно и сжественно значение за правилното разрѣшение на дѣлото. Това като е тъй, то оплакването на кассатора, че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сждъ нарушилъ ст. 266 въ свързка съ ст. 168 алинея втора отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото не ся е произнесълъ по въпросътъ

повдигнатъ отъ него (кассатора), че крѣпостния актъ отъ 21-ий Юлий 1879 год. № 143, представенъ отъ противната страна не е извършенъ споредъ дѣйствующитѣ тогава правила, е основателно и нарушението е същественно. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Съдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Софийский Аппелативенъ Съдъ отъ 8-й Юлий 1887 год. № 136, защото съ нарушени ст. 266 въ свързка съ ст. 168 алинея втора отъ Врѣменнитѣ Съдебни Правила, съ силата на ст. 11 пунктъ 1 отъ Учреждението на Върховний Съдъ, да се отмѣни и дѣлото, на ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ Софийский Аппелативенъ Съдъ. —

Рѣшение, №. 157.

Гр. София, 21 Септемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Съдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на седмий Септемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито съдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателъ: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Пом.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ И. Данчовъ, слуша доложението отъ предсѣдателя гражданско дѣло № 139 по описътъ за 1889 год., на Дако Вутовъ и Иванъ Лиловъ, отъ село Писарево, Плевенско, повѣренници на Писаревската селска община, съ Вълчо Цоловъ, отъ сѫщото село, за единъ вырбакъ. Странитѣ неприсѫтствуваҳж. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: на 18 Августъ 1884 година Константинъ Н. Костовичъ повѣренникъ на Вълчо Цановъ житель на село Писарево Плѣвен-

ска Околия подалъ на Плѣвненский Окржженъ Сждѣ прошение, въ което казва, че довѣрителя му притѣжавалъ по наслѣдсто отъ баща си единъ върбакъ въ помѣстието на селото Писарево на мѣстото „Тулево Адасъ“ и до 1883 год. владѣялъ го безпрепятственно, когато Писаревското Селско Общинско Управленіе го присвоило и го дало подъ наемъ. Затова моли да се призоватъ отвѣтницитѣ и да се осждатъ да остжпатъ неправедно завладѣнийтъ върбакъ и да заплататъ приходътъ отъ сѣното 100 лева и сждебнитѣ и за водение на дѣлото разноски. За доказателство представилъ единъ турски документъ, отъ превода на който се види, че е издаденъ на 1285 година 25 Мухаремъ за едно мѣсто върбакъ приблизително отъ десеть дюлюма находящe се въ землицето на село Писарево на мѣстото називаемо „Тулево Адасъ“ въ Плѣвненский Окржгъ на името на притежательтъ Цоло Вълчовъ.— Писаревското Общинско Управление подало срѣщу това прошение въ Плѣвненский Окржженъ Сждъ писменъ отговоръ, въ който казва, че спорнийтъ върбакъ отъ 30—40 години засвоилъ турчинъ, който избѣгалъ въ врѣме на войната, а Вълчо като неговъ съсѣдъ съ своя си Върбакъ, искалъ да го присвои; нъ като се върналъ притѣжателя отъ бѣгство, Общинското Управление го купило заедно съ една ливада за училищенъ приходъ и го свои. А колкото за правителственийтъ турски записъ на ищеца, въ който е казано за десеть дюлюма върбакъ, той гоималъ и си го своилъ безъ да има, кой да му прави вреда. — Плѣвненский Окржженъ Сждъ глѣдалъ дѣлото на 25 Септемврий 1884 година, когато повѣренника на отвѣтната страна казалъ, че за спорний върбакъ тя притежава званиченъ документъ, отъ който се види, че е издаденъ на 20 Мартъ 1881 година подъ № 33 за продажба сключена между Сали Мехмедовъ повѣренникъ на жена си Хатидже Мехмедъ Заимова и Моно Цоловъ повѣренникъ на село Писарево за разни недвижими имоти, между които стои и единъ върбакъ въ Тюлово при съсѣди: Цоловата ливада, върбака му,

Митова ливада и Искара съ пространство тридесеть дюлюма. — Сждътъ отложилъ дѣлото за да стане оглѣдъ на мѣстото, който билъ направенъ на 11 Юний 1885 година и Сждътъ глѣдалъ дѣлотъ на 9 Августъ 1885 год. и го отложилъ, за да се опредѣлатъ чрѣзъ дознание чрѣзъ околни люди предѣлитѣ, съсѣдитѣ и пространството на имуществото предвидено въ документа на истцовата страна и на това предвидено въ документа п. 4 на отвѣтната страна, което дознание било извършено на 27 Маия 1886 година. — Плѣвненский Окржженъ Сждъ разглѣдалъ това дѣло на 11 Юний 1887 година и съ рѣшението си отъ 25 Юний с. г. № 70 между друго като взелъ предъ видъ: 1) Че отъ клѣтвеннитѣ показания на околнитѣ людие а именно: Тошо Головъ, Иванъ Петковъ и Иванъ Мариновъ дадени при извършване на мѣстното дознание на 27 Май 1886 год. ся доказва, че спорний вьрбакъ е билъ притежание на бащата на ищеца, и слѣдъ смьртьта му останало наслѣдство на послѣдний който си го е обработвалъ, като указватъ сжщитѣ граници изложени въ тапията на ищеца; 2) Че макаръ и нѣкой отъ околнитѣ людие, а именно Никола Коцовъ и Бано Бенковъ да казватъ, че спорний вьрбакъ е на Писаревското селско Общинско Управление, обаче за граници указватъ сжщитѣ тѣзи, които граничатъ вьрбака за когото ищеца спори, така щото тѣхнитѣ показания не могжтъ да се вематъ въ внимание, толкосъ повече че и отъ чертежа съставенъ за спорното мѣсто находящи се при дѣлото иди да се разбере, че спорний вьрбакъ е на ищеца, слѣдователно Сждътъ намира искътъ му за доказанъ, колкото се отнася до собственостьта на вьрбака, а относително искътъ му за прихода отъ сѣното, за недоказанъ, тъй като съ нищо го неподкрѣпилъ, — осждилъ Писаревското Общинско Управление да отстжпи въ владѣние на Вълчо Цоловъ вьрбака находящъ се въ землището на село Писарево въ мѣстность „Тулово Адасъ“ съ съсѣди: Хатидже, Мито, ливадата на Цоло Вълчовъ баща на ищеца и рѣка искръ и отхвьрлилъ искътъ на ищеца за 100

лева като приходъ отъ сѣно като недоказанъ. — Противъ това рѣшение на Плѣвненский Окр. Сѫдъ Писаревската Селска Община подала чрезъ пълномощницитѣ си Даку Зутовъ и Иванъ Лиловъ въззивна жалба въ Руссенский Апелативенъ Сѫдъ, който разгледалъ дѣлото на 17 Ноември 1887 година и съ рѣшението си отъ 1 Декември с. г. № 151 като взелъ предъ видъ: 1) Че К. Н. Костовичъ, като повѣренникъ на Вълчо Цоловъ отъ с. Писарево е завелъ въ Сѫдътъ искъ срѣщу Писаревското Селско Общинско Управление за неправилно присвоявание отъ това послѣдното единъ върбакъ на довѣрительтъ му находящъ ся въ мѣстностьта називаема „Тулево Адасѫ“; 2) Че ищецътъ за подкрѣпление на искътъ си е представилъ една турска тапия съ дата 25 Мухаремъ 1285 година, отъ която ся вижда, че баща му Цоло Вълчовъ притежава единъ върбакъ находящъ се въ землището на с. Писарево въ мѣстностьта називаема „Тулево Адасѫ“ съ съсѣди: Хатиджето, Мито, ливадата на притежателя и рѣка Искръ; 3) Че отвѣтниковата страна настоява, че спорний върбакъ билъ купенъ отъ нея и забѣлеженъ въ 64 пунктъ на представений отъ нея крѣпостенъ актъ, съ дата 20 Мартъ 1881 година отъ който ся вижда, че Писаревското Селско Общинско Управление е купило отъ Хатидже Мехмедъ Заимова, единъ върбакъ въ Тулево, съ съсѣди Цоловата ливада и върбака му, Митова ливада и рѣка Искръ, отъ 30 дюлюма, — подтвърдилъ напълно рѣшението на Плѣвненский Окръженъ Сѫдъ отъ 25 Юний 1887 година № 70 и оставилъ безъ послѣдствие въззивната жалба на Писаревската Селска Община като неоснователна. — Недоволна отъ това рѣшение на Руссенский Апелативенъ Сѫдъ Писаревската Селска Община подала срѣщу него чрезъ повѣренницитѣ си Дако Вутовъ и Ивалъ Лиловъ въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Руссенский Апелативенъ Сѫдъ нарушилъ: 1) ст. ст. 167, 168, 524, 528 и 134 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото не уважилъ представений отъ

тѣхъ крѣпостенъ актъ, съ който владѣяли спорната ливада съ върбака, а уважилъ показанията на свидѣтелитѣ и единъ турски илмихаберъ; 2) Ст. 132 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото не предложилъ на странитѣ спогодба.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) Както Плѣвненский Окржженъ Сждъ, така и Руссенский Аппелативенъ Сждъ, като сждове по същество, сж се удостовѣрили чрѣзъ оглѣдъ на спорний върбакъ и дознание чрѣзъ околни людие, че представений отъ ищеца турски документъ е издаденъ именно за спорнийтъ върбакъ, който преминалъ върху ищеца по наслѣдство отъ баща му. А когато има препирня за пространството и продължителностьта на поземелното владѣние, както е въ настоящий случай, Сждътъ, освѣнъ оглѣдъ на мѣстото, кога една отъ странитѣ се облѣга възъ свидѣтелството на мѣстнитѣ жители може да назначи дознание чрѣзъ околни люди за да се удостовѣри за правотата на притязанията на сждящитѣ се. Слѣдователно, Руссенский Аппелативенъ Сждъ като се убѣдилъ отъ доказателствата и доводитѣ представени отъ странитѣ по дѣлото, че Хатидже Мехмедъ Заимова, отъ която Писаревската Селска Община казва, че е купила спорний върбакъ, не е била негова притежателка, то съвършенно правилно не е могълъ да рѣши дѣлото въ полза на кассаторитѣ на основание на представений отъ тѣхъ крѣпостенъ актъ. Затова оплакването имъ за нарушение ст. ст. 167, 168, 524, 528 и 134 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила е неоснователно; 2) Сщо така е неоснователно и оплакването на кассаторитѣ за нарушение ст. 132 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото споредъ точний разумъ на тая статия предсѣдателя на Сждътъ, при устнитѣ обяснения на странитѣ, ако види за възможно, поканва ги на спогодба; нъ да прави това не е задължително за него, а толкосъ по малко за Сждътъ.

На основание на горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява:** Кассационната жалба на Дако Вутовъ и Иванъ Лиловъ, повѣренници на Писаревската Селска Община, срѣщу рѣшението на Руссенский Аппелативенъ Сждъ отъ 1 Декемврий 1887 година №. 151, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 158.

Гр. София, 21 Септемврий 1889 год.

Въ Името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление на седмий Септемврий хилядо осемстотинь осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Прѣдсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ П. Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ Гражданското дѣло №. 128 по описътъ за 1889 год., на Георги Пенковъ, житель отъ село Брѣстовица, Пловдивска Околия, съ Иванъ Трандафиловъ, изъ сжщото село, за 10 кила загария или стойностьта имъ 500 гроша. — Въ засѣданието странитѣ неприсжтствуваxж.

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Иванъ Трандафиловъ съ прошение, отъ 1-ий Октомврий 1887 год. се е потжжилъ предъ Пловдивский Околийский Мировий Сждия срѣщу Георги Пенковъ, че послѣдний му преоралъ нивата отъ 5 урата, която била засѣяна съ загария; заради това иска да се осжди отвѣтникьтъ да му заплати 400 лева повреда нанесена отъ уничтожение на сеидбата му заедно съ лихвата и да му заплати още сждебнитѣ и за водение дѣлото разноски. Пловдивский Окол. Мировий Сждия разглѣдвалъ това

дѣло въ присѫтствието на странитѣ и, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 8-ий Февруарий 1888 год., осѫдилъ Георги Пенковъ да предаде на Иванъ Трандафиловъ (10) десетъ кила загария за обезщетѣние на уничтожената му сеидба или да му заплати стойностьта ѝ по 50 гроша килото, като го осѫдилъ и на сѫдебнитѣ разноски. По въззивна жалба на Георги Пенковъ това дѣло се разглѣдвало и отъ Пловдивский Окр. Сѫдъ въ присѫтствието на странитѣ, който като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си, отъ 31-ий Мартъ 1888 год. № 84, потвърдилъ рѣшението на първата инстанция. Срѣщу това рѣшение на Пловдивский Окр. Сѫдъ Георги Пенковъ е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква по сѫществото на дѣлото, безъ да посочва на нѣкое си нарушение отъ законътъ, което да е направилъ Сѫдътъ по сѫществото, при разглѣжданието на това дѣло.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: кассатора се оплаква въ кассационната си жалба по сѫществото на дѣлото, безъ да посочва на нѣкое си нарушение отъ законътъ, а Върховний Кассационенъ Сѫдъ съгласно 5-ий членъ отъ Сѫдоустройството неразглѣдва дѣлата по сѫщество. Слѣдователно такова едно оплаквание на кассатора неможе да бѫде провѣрявано по кассационенъ редъ.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ сѫображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Георги Пенковъ, срѣщу рѣшението Пловдивский Окр. Сѫдъ, отъ 31-ий Мартъ 1888 год. № 84, съ силата на чл. 5-ий отъ Сѫдоустройството, да се остави безъ послѣдствие, безъ да ся разглѣдва тя по сѫщество.

Рѣшение, №. 159.

Гр. София, 25 Септемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на иди-надесетий Септемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ П. Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло №. 129 по описътъ за 1889 год., на Владимиръ Недѣлевъ, изъ гр. Пловдивъ, повѣренникъ на Игумена на Араповский Манастиръ „Св. Недѣля", съ Игумена на Бачковский Манастиръ „Св. Богородица" за 100—120 кила жито, произходящи отъ загуба на посѣта нива. — Странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: на 12 Юний 1886 година Герасимъ Игуменъ на Араповский Манастиръ Св. Неделя подалъ на Конушкий Мировий Сждия прошение, въ което казва, че слугитѣ отъ воденицата на Бачковский Манастиръ Св. Богородица преди мѣсецъ и повече пустнали водата отъ Молдовскитѣ извори да върви презъ манастирскитѣ имъ ниви находящи се въ Катарлийското землище, догдѣто направатъ двѣтѣ си воденици находящи се въ Казановското землище; отъ пущанието на водата отвѣтникътъ имъ причинилъ загуби на 8—10 уврата ниви всѣки единъ по 10—12 кила жито. Затова моли да се призове отвѣтникъ Костанди Игуменъ на Бачковский Манастиръ Св. Богородица и да се осжди да имъ предаде отъ 100—120 кила жито зимно, изискуемото отъ закона вьзнаграждение, всичкитѣ сждебни разноски и денгуби. — На 14 Юний 1886 година Конушкий Мировий Сждия направилъ оглѣдъ на мѣстото и, както гласи съставений за това протоколъ, намѣрилъ, че отъ

наводнение на рѣка Молдовица отъ принадлежащитѣ на Араповский Манастиръ Св. Недѣля двѣ ниви — първата имала съвършенно опустошено произведението на три и половина уврата мѣсто, а втората нива имала опустошено произведението на четире уврата. — Конушкий Мировий Сѫдия разглѣдалъ дѣлото на 9 Октомврий 1886 година и съ рѣшението си отъ сѫщий день №. 544 отхвърлилъ искътъ на Игумена на Араповский Манастиръ Св. Недѣля противъ Игумена на Бачковский Манастиръ Св. Богородица за загуби отъ 80—100 кила жито. А. Шоповъ като пълномощникъ на Игумена на Араповский Манастиръ Св. Недѣля подалъ противъ това рѣшение на Конушкий Мировий Сѫдия въззивна жалба въ Пловдивский Окржженъ Сѫдъ, който розглѣдалъ дѣлото на 22 Маия 1887 година и съ рѣшението си отъ сѫщий день №. 183 като взелъ предъ видъ: 1) Че повѣренника на Араповския манастиръ въ въззивната си жалба признава, че преди врѣме водата свободно текла презъ Анадире и тая вода принадлѣжала тогава не на Бачковский Манастиръ, а на жителитѣ отъ селата: Катърци, Козаново, Конушъ и др.; 2) Че отъ показанията на свидятелитѣ: Аргиръ Димитровъ, Тодоръ Димитровъ и Запрянъ Георгиевъ испитани отъ Мировий Сѫдия, се потвърдява, че и сега когато водада отъ рѣка Молдовица не е потрѣбна за воденицата на Бачковский Министръ се пуща въ Анадире; 3) Че отъ истцовата страна не се представиха никакви доказателства, за че сѫ сѫществували некакви ограничения за отвѣтната страна да не пуща водата отъ воденицата си въ Анадере или нѣкакви задължения да чисти матката на тая рѣчица, а по такъвъ начинъ Бачковский Манастиръ неможе да бѫде отговоренъ за загубитѣ, които сѫ произлезли за околнитѣ ниви отъ пущанието водата отъ воденицата му въ Анадире,—отхвърлилъ въззива на Игумена на Араповский Манастиръ Св. Недѣля противъ рѣшението №. 544 на Конушкий Мировий Сѫдия отъ 9 Октомврий 1886 година и осѫдилъ въззивника да заплати на въззиваемий

Игуменъ на Бачковский Манастиръ Св. Богородица десеть лева за денгуби. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Пловдивский Окржженъ Сждъ Игумена на Араповский Манастиръ Св. Недѣля чрезъ повѣренника си Владимира Недѣлева подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Окржженъ Сждъ е нарушилъ: 1) Ст. ст. 71, 76, 93, 100 и 102 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и 186, 209 и 273 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и чл. 11 п. 5 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, защото не ся ограничилъ въ кржтъ на заявений отъ него искъ, не ся основалъ на акта по константированието наводнението и повредитѣ както и по самопризнанието на Игумена на Бачковский Манастиръ, а разрѣшилъ совършенно отдѣленъ новъ въпросъ — дали Бачковский Манастиръ ималъ право да пуска вода по това направление и какво количество; 2) Чл. 147 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото не ся е опиталъ да склони странитѣ на помирение. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взелъ въ съображение: 1) Отъ производството по това дѣло и отъ потжженното рѣшение се види, че отвѣтната страна за своя защита е възражавала срѣщу иска на ищеца, че не е отговорна за произлѣзлитѣ отъ разливанието на водата загуби, защото имала право да пуска водата по извѣстно направление, и е доказала това си утвърждение съ свидѣтели. Като е допустналъ това, Пловдивский Окржженъ Сждъ е постжпилъ съвършенно правилно и съгласно съ закона (чл. 48 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство). Затова оплакването на кассатора за нарушение ст. ст. 71, 76, 93, 100 и 102 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и 186, 209 и 273 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и чл. 11 п. 5 отъ Учреждението на Върховний Сждъ е неоснователно; 2) Не е основателно и оплакването на кассатора за нарушение чл. 147 отъ Гражданското Мирово Сждопро-

изводство, защото не ся оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, тъй като сждящитѣ се по това дѣло били сж канени на спогодба отъ Конушкий Мировий Сждия, нъ се не съгласили (глѣдай протокола на сждебно засѣдание отъ 9 Октомврий 1886 година), а това е достаточно, макаръ подобна покана и да не е била повторена отъ Окржжний Сждъ. —

На основание на горѣизложенното Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Владимиръ Недѣлевъ, повѣренникъ на Игумена на Араповский Манастиръ „Св. Недѣля“, срѣщу рѣшението на Пловдивский Окржженъ Сждъ отъ 22 Май 1887 година №. 183, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 160.

Гр. София, 25 Септемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на единадесетий Септемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ И. Данчовъ, слуша доложеното отъ Членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 132 по описътъ за 1889 год., на Герчо Братковъ, отъ село Кюлевча, Новопазарска Околия, съ Кюлевченската Селска Община, за едно праздно мѣсто. — Странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата сж: съ прошение отъ 9 Септемврий 1887 год. до Ново-Пазарский Мировий Сждия, Кръсто С. Карабуруновъ, изъ село Кюлевча, повѣрен-

никъ на Кюлевчанската Селска Община, ся потжжилъ срѣщу Герчо Братковъ, изъ сжщото село, че отъ нѣколко врѣме, безъ да ималъ право, присвоявалъ едно общо селско мѣсто отъ два погона което ся намирало въ селото имъ, ограничено отъ читиритѣхъ страни съ пжтъ; за това молилъ Сждията да осжди Герчо Братковъ да отстжпи въпросното мѣсто на селото и да заплати всичкитѣ сждебни и по водение на дѣлото разноски. Ново-Пазарский Мировий Сждия, като разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на двѣтѣ страни извьршилъ по него оглѣдъ и распиталъ свидѣтели, съ рѣшението си отъ 24 Ноември 1887 год. № 832 опредѣлилъ: „Герчо Братковъ отъ селото Кюлевча да отстжпи спорното мѣсто на Общината Кюлевча доброволно, като праздно мѣсто отъ 150 години на самъ и да заплати за станалий оглѣдъ 18 лева, за водение на дѣлото 62 лева, пжтни и дневни 20 лева — всичко 100 лева". По въззивна жалба на Герчо Братковъ, това дѣло е разглѣдано и отъ Шуменский Окржженъ Сждъ, който като изслушалъ по него обясненията на странитѣ и распиталъ по него посоченитѣ отъ въззивника свидѣтели, съ рѣшението си отъ 28 Мартъ 1888 година № 46, като взелъ предъ видъ: „1) Крьсто Станчевъ Карабуруновъ, въ качеството си на повѣренникъ на Кюлевченската селска Община съ прошението си до Ново-Пазарский Мировий Сждия иска отъ Герча Братковъ да отстжпи присвоеното отъ него едно праздно селско мѣсто находяще се вжрѣдъ селото Кюлевче; 2) въззивникътъ Братковъ показва че това мѣсто той го е купилъ отъ съселенина си Агущъ Хасановъ съ когото даже ималъ сждба за издаване на крѣпостенъ актъ; 3) Свидѣтелитѣ показахж че тѣ чували отъ прядедите си, че въпросното мѣсто било праздно и служило за сжбиране на селския добитъкъ и 4) за да може да се признай това праздно мѣсто за собственно на въззивника трѣбва той да представи оффициаленъ документъ, понеже собственността за всяко недвижимо имущество се доказва съ документъ удостовѣренъ по установений рѣдъ, а не съ свидѣтел-

ски показания при всичко че Сѫда допустналъ да се распитватъ такива"; — потвърдилъ рѣшението на Ново-Пазарский Мировий Сѫдия отъ 24 Ноември 1887 година №. 832 и сѫдебнитѣ разноски възложилъ върху Герча Браткова. Срѣщу това рѣшение на Окржжний Сѫдъ, Герчо Братковъ подалъ кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Шуменский Окржженъ Сѫдъ нарушилъ: 1) чл. 36 п. 3 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото искътъ трѣбвало да ся заведе не срѣщу него, кассатора, а срѣщу Агушъ Хасановъ и сестра му, отъ които билъ купилъ въпросното праздно мѣсто; и 2) чл. 67 и 68 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото свидѣтелскитѣ показания не сѫ подписани и че тѣ доказвали че противната страна не е имала никаква намѣса, нито е владѣла спорното мѣсто.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслушалъ докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) отъ производството на дѣлото ся вижда, че предявенийтъ отъ страна на кассатора отводъ, че искътъ въ всичката си цѣлость ся отнася не къмъ него, а къмъ друго лице, е билъ предмѣтъ на обсѫждание както прѣдъ Мировий Сѫдия, тъй и прѣдъ Окржжний Сѫдъ, който като признаълъ, че спорното мѣсто ся намира въ фактическото владѣние на кассатора, когото истеца е показалъ по настоящето дѣло за отвѣтникъ, оставилъ е казанийтъ отводъ безъ послѣдствие. Слѣдователно, оплакването на кассатора за нарушението по това дѣло на чл. 36 п. 3 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство съ това, че искътъ трѣбвало да се заведе не срѣщу него, а къмъ друго лице, не може да ся признае за основателна. 2) Показанията на распитанитѣ по това дѣло свидѣтели, внесени въ сѫдебнията протоколъ на Мировий Сѫдия, както и на Окржжний Сѫдъ, ако и да не сѫ подписани отъ свидѣтелитѣ, както това ся изисква отъ предписанието на чл. 67 отъ Гражднското Мирово Сѫдопроизводство, но не испълнението на този обрядъ т. е. неподписването

отъ свидѣтелитѣ показанията имъ, самъ по себѣ си неможе да послужи като поводъ за отмѣна на рѣшението, щомъ кассатера не заявява и съ нищо не доказва, че сж записани невѣрно свидѣтелскитѣ показания. Отъ друга страна, оцѣнението на свидѣтелскитѣ показания както и опредѣлението на тѣхната сила и значението, като е предоставено на Сждъть по сжщество, то нѣма съмнѣние, че и правилностьта на заключението, до което Сжда е дошелъ слѣдъ оцѣняването на свидѣтелскитѣ показания, не може да подлѣжи на провѣрка по кассационенъ редъ. Слѣдователно, и второто оплаквание на кассатора за нарушението по това дѣло на чл. чл. 67 и 68 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство не е основателно.

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Герчо Братковъ, срѣщу рѣшението на Шуменский Окржженъ Сждъ отъ 28 Марта 1888 год. № 46, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 161.

Гр. София, 26 Септемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на иди-надесетий Септемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данковъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло № 400 по описътъ за 1889 год., на Д. К. Ва-

човъ, повѣренникъ на Дамать Мехмедъ Ефенди, отъ гр. Плѣвенъ, за въдворение върху недвижими имущества. — Отъ странитѣ присѫтствува само Христо Камбуровъ, повѣренникъ на Дамать Мехмедъ Ефенди. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: На 25-й Августъ 1884 год. Дамать Мехмедъ Ефенди подалъ прошение въ Плѣвненский Окрѫженъ Сѫдъ, съ което молилъ Сѫда, да издаде рѣшение, съ което да може да се въдвори въ владѣнието на изоставенитѣ отъ него имущества и за подкрѣпление на искътъ си представилъ едно рѣшение отъ Плѣвненский Окрѫженъ Сѫдъ и единъ протоколъ отъ сѫщий Сѫдъ, отъ които се виждало, че му било предоставено право да заведе подобенъ искъ, както и двѣ тапии, съ силата на които искалъ да се введе въ владѣние на указанитѣ въ тѣхъ имущества. Плѣвненский Окрѫженъ Сѫдъ, като разглѣдалъ това дѣло, съ рѣшението си отъ 14 Декемврий 1884 год. № 513 опредѣлилъ: „отхвърля искътъ на Дамать Мехмедъ Ефенди, като безосновенъ и недоказанъ и намира имота за правителственъ“. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Плѣвненский Окрѫженъ Сѫдъ Дамать Мехмедъ Ефенди го обжалвалъ прѣдъ Руссенский Апелативенъ Сѫдъ, който като разглѣдалъ дѣлото и като взелъ предъ видъ: „1) Че истеца съгласно ст. 528 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила непредставя свидѣтелство отъ подлѣжащата община, отъ което да се вижда, че той е дѣйствително собственникъ надъ претендуемитѣ отъ него имущества; 2) Че отъ направената обстоятелственна провѣрка надъ документитѣ отъ Плѣвенский Окр. Сѫдъ се указва, че истецътъ никога не е обработвалъ въпроснитѣ мѣста; 3) Че отъ произведеното мѣстно дознание отъ Плѣвненский Окрѫженъ Сѫдъ се констатира, че той не е владѣлъ непрекъснато въпроснитѣ имущества, а напротивъ се констатира, че селянитѣ всѣкога му сѫ въспрепятствували да обработва тѣзи имущества; 4) Че въ подобенъ случай представенитѣ отъ истеца тапии немогѫтъ да се вематъ подъ внимание,“ — съ рѣшението си отъ 20 Августъ 1885 год. № 187 опре-

дѣлилъ: „Рѣшението на Плѣвненский Окр. Сѫдъ отъ 14 Декемврий 1884 год. № 513, да се подтвърди напълно. Сѫдебнитѣ разноски оставатъ за смѣтка на истецътъ". Недоволенъ и отъ това рѣшение на Руссенский Апелативенъ Сѫдъ, Дамать Мехмедъ Ефенди го обжалвалъ предъ Върховний Кассационенъ Сѫдъ, съ кассационна жалба, въ която посочва за нарушени членове: 1) Чл. 134 отъ Врѣм. Сѫд. Правила, защото Руссенский Апелативенъ Сѫдъ не е взелъ въ внимание и необсѫдилъ възражението му, че общината на с. Тръстеникъ не искала да му даде свидѣтелство; 2) чл. 167 и 168 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото Сѫдътъ не оцѣнилъ съгласно съ тия членове силата и значението на представенитѣ отъ него двѣ тапии. — Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като призналъ за нарушени чл. чл. 134, 167 и 168 отъ Врѣм. Сѫдебни Правила, съ рѣшението си отъ 30-ий Юний 1887 год. № 155, отмѣнилъ рѣшението на Руссенский Апелативенъ Сѫдъ, отъ 20-ій Августъ 1885 год. № 187 и повърналъ дѣлото за ново разглѣждание отъ сѫщий Сѫдъ. Руссенский Апелативенъ Сѫдъ повторно разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ и като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 14 Декемврий 1888 год. № 120, подтвърдилъ рѣшението на първата инстанция. Срѣщу това рѣшение на Руссенский Апелативенъ Сѫдъ, Д. К. Вачевъ, повѣренникъ на Дамать Мехмедъ Ефенди е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че Руссенский Апелативенъ Сѫдъ неправилно е отхвърлилъ искътъ на довѣрителя му за въвожданче въ владѣние въ недвижимитѣ му имущества. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившата се страна и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1) На избѣгналитѣ турци въ врѣме освободителната война, съ Журнално Постановление на Императорский Российский Коммисарь, отъ 2-й Августъ 1878 год., се предостави право по особенъ редъ да имъ се възстановляватъ правата на собственность върху

напуснатитѣ имъ недвижими имущества, а именно чрѣзъ въвождание въ владѣние, а впослѣдствие съ Височайший Указъ №. 33 отъ 24 Юлий 1879 год. доде да се регулира начинътъ, по който трѣбва да се испълнява тази процедура; обаче тия распорѣждания на законътъ, като предвиждатъ изключителенъ начинъ за възстановлението изгубеното право на собственность, то иматъ за цѣль да възстановяватъ изгубенитѣ права на собственность на избѣгналитѣ турци само тогава, когато тия права не се оспоряватъ отъ никого, но щомъ се появи нѣкой си споръ и Сждътъ въ такъвъ случай откаже въ подобно искание за въвождание въ владѣние, то бѣженецътъ турчинъ неможе да обжалва такова едно рѣшение по общий редъ, а трѣбва да заведе искъ и да доказва правото си на собственность по общий редъ на гражданский процесъ. По това дѣло кассатора е завелъ искъ за въвождание въ владѣние на напуснатитѣ си имущества въ врѣме на освободителната война и Плѣвненский Окржженъ Сждъ, като му е отказалъ въ това, то той (кассатора) е дъленъ билъ, съгласно духътъ на Журналното Постановление и Височайший Указъ №. 33 отъ 24 Юлий 1879 год., по общий редъ на гражданский процессъ да доказва правото си на собственность върху своитѣ имущества, а не да обжалва това рѣшение по общий редъ. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Касационната жалба на Д. К. Вачовъ, повѣренникъ на Дамать Мехмедъ Ефенди, срѣщу рѣшението на Руссенский Аппелативенъ Сждъ отъ 14 Декемврий 1888 год. №. 120, съ силата на чл. 10 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, въ свързка съ чл. 10 отъ Височайшия Указъ №. 33 отъ 24 Юлий 1879 год., да се остави безъ послѣдствие, безъ да се разглѣда по същество. —

Рѣшение, №. 162.

Гр. София, 2 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на осемнадесетий Септемврий хилядо осемстотинь осемдесетъ и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Пом.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ И Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло №. 134 по описътъ за 1889 год., на Мусалъ Киркорова, жителка отъ гр. Варна, съ Мардирозъ, Агопъ и Мелдозъ Киркорови, жители отъ сжщий градъ, за дѣлове отъ кжща и лозе по наслѣдство. — Странитѣ не присжтствуваха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: на 20 Юлия 1887 година Мардирозъ, Агопъ и Мелдозъ Киркови жители на гр. Варна подали на Варненский Градский Мировий Сждия прошение, въ което казватъ, че сестра имъ Мусалъ Киркорова споразумена съ другитѣ имъ братя Артюнъ и Енгибаръ отказва да имъ даде слѣдуемата половина отъ братовитѣ имъ кжща и лозье въпреки договора имъ, че ще ги завѣдва само до смьртьта на братата имъ Саркиза за разноскитѣ и труда по глѣданието му, които имоти собственно били бащини имъ и ги оставили майци си, а слѣдъ неж брату си Саркизу. Затова молатъ да се осжди сестра имъ да имъ предаде половината отъ кжщата въ Варна, уч. II, №. 746, и отъ лозето шесть уврата приблизително при Варна на „Рушия“. За доказателство на иска си посочватъ свидѣтели, и прилагатъ преписи отъ два протокола отъ 10 и 11 Ноемврия 1880 година. Първийтъ съставенъ отъ Варненский Мировий Сждия по углавно дѣло №. 72 по обвинението на Енгибаръ и Артюнъ Киркорови за написание побой на брата имъ Агопа и други. По предложение на Сждията

сѫдящитѣ се спогодили по тоя начинъ: кѫщата, лозьето и други имущества. които принадлѣжатъ на немощнийтъ Серкиза Киркоровъ да се управляватъ отъ сестра му Мусалъ Киркорова и отъ приходитѣ на това имущество Мусалъ се задължава да глѣда и храни брата си Саркиза както трѣбва. Вторийтъ протоколъ гласи, че Саркизъ Киркоровъ и сестрата му Мусалъ заявили, че братъ имъ Енгибаръ Киркоровъ, въпреки спогождението, испѫдилъ ги изъ кѫщата имъ посредъ нощь. Сѫдията опредѣлилъ: понеже Саркизъ е стоялъ отъ единъ мѣсецъ на самъ при сестра си, затова задължава се Енгибаръ до двадесеть дни да си намѣри кѫща, за да се изнесе. — Варненский Градский Мировий Сѫдия разглѣдалъ дѣлото на 27 Октомврия 1887 година и съ задочното си рѣшение отъ сѫщий день № 597 отхвърлилъ искътъ на истцитѣ като недоказанъ. — Послѣднитѣ подали противъ това рѣшение чрѣзъ повѣренника си Ст. Анастасияди апелляционна жалба въ Варненский Окржженъ Сѫдъ, който глѣдалъ дѣлото на 18-й Януарий 1888 година и по искание на истцовата страна опредѣлилъ да стане дознание, за да се опредѣли, кому принадлѣжатъ спорнитѣ кѫща и лозье, което дознание било извършенно на 13-й Февруарий 1888 година. — Варненский Окржженъ Сѫдъ разглѣдалъ това дѣло на 18-й Марта 1888 година и съ рѣшението си отъ 23-й Марта 1888 год. № 36 като взелъ предъ видъ: 1) Че истцитѣ дирятъ отъ отвѣтницата Муссалъ Киркорова наслѣдство отъ една кѫща и едно лозье останали отъ покойний имъ баща, а отъ послѣ предадени на немощний имъ братъ Саркиза сега покойний за препитанието му; 2-о) Отъ произведеното мѣстно дознание, споредъ показанията на распитанитѣ по него свидѣтели напълно се доказва че въпроснитѣ недвижими имущества сѫ били собственность на покойний Карга Киркоръ; 3-о) Отъ сѫщитѣ показания на свидѣтелитѣ както и отъ обясненията на странитѣ се види че истцитѣ сѫ чада на покойния Карга Киркорова и братя на покойний Саркиза и че както презъ животана Карга Киркора така и

подиръ неговата смърть всичкитѣ негови чада сж живѣли въ въпросната кжща до оженването имъ, а напослѣдокъ е живѣлъ покойний Саркизъ ведно съ сестра си Мусалъ, която го глѣдала, който болдувалъ отъ Епилепсия, обстоятелство което се подкрепя и отъ протоколитѣ съ дата 10 и 11 Ноември 1880 година сключени отъ Варненский Градски Мировий Сждия; 4) отвѣтницата не оспорява че отъ покойний Карга Киркора сж останали шесть негови чада, измѣжду които трима сж истцитѣ, а слѣдователно наслѣдници на покойний си баща и въ право да наслѣдятъ отъ неговитѣ имущества поравна часть съ останалитѣ си съ-наслѣдници; Ако даже се допустне че тѣ сж изгубили право на бащино наслѣдие понеже отъ откритието на наслѣдството сж се изминали повече отъ 15 години, то и въ такъвъ случай, стопанитѣ на тия имущества, споредъ както се констатира отъ мѣстното дознание би билъ само покойний имъ братъ Саркизъ който до преди две години ги е стопанисвалъ и слѣдъ неговата смърть като не е оставилъ чада, баща или майка, тия имущества ще преминжтъ на наслѣдницитѣ му братя, каквито сж истцитѣ ведно съ отвѣтницата и другитѣ имъ двама братия; — отмѣнилъ рѣщението на Варненский Градский Мировий Сждия отъ 27 Октомврий 1887 година №. 597 и осждилъ отвѣтницата Мусалъ Киркорова да предаде на истцитѣ Мардиросъ, Агопъ и Мелдосъ Куркорови по $^1/_6$ часть всекому отъ кжщата въ гр. Варна, Пучастькъ №. 746 и отъ лозьето шесть уврата находяще се прч градъ Варна въ мѣстностьта „Рупия“. — Недоволна отъ това рѣшение Мусалъ Киркорова подала срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Варненский Окржженъ Сждъ нарушилъ: 1-о) Чл. чл. 22, 48, 49 и 102 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото истцитѣ въ исковата си просба искали наслѣдство отъ Саркизовъ имотъ: една кжща и едно лозье, но не доказали искъть си, а пакъ сждътъ немогалъ да присжди повече отъ онова, което се иска; 2-о) Че сжщий Сждъ е нару-

шилъ по това дѣло чл. чл. 47 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и 277 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото веднжжъ отказалъ на истцитѣ да доказватъ, че кжщата и лозьето сж останали отъ Киркорова, а послѣ пакъ допустналъ дознанието, когато искането на истцитѣ отъ Киркоровитѣ имущества съставлявало ново искание; 3-о) Че сждътъ постжпилъ въпреки чл. чл. 3 и 4 отъ Закона за дознанието, което не било извършено на самото мѣсто на спорний имотъ, а въ канцеларията на сждътъ, гдѣто били распитани не стари околни людие и 4-о) Че сждътъ неправилно е оцѣнилъ свидѣтелскитѣ показания, които били разнорѣчиви, а слѣдователно бездоказателна сила.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1-о) Както се види отъ обстоятелствата на това дѣло истцитѣ сж искали да се осжди кассаторката да имъ отстжпи слѣдуемата имъ се часть отъ кжщата и лозето, които били останали отъ баща имъ и дадени на немощнйгъ имъ братъ Саркиза за прехраната му. Варненский Окржженъ Сждъ, както се види отъ потжженото рѣшение, е призналъ искътѣ наистцитѣ за основателенъ, като се убѣдилъ въ това отъ извършеното по дѣлото дознание чрѣзъ околни люди. Слѣдователно никакво нарушение на чл. чл. 22, 48, 49 и 102 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство не е направилъ и оплакването на кассаторката затова е неоснователно; 2-о) Отъ протокола на Варненский Окр. Сждъ за засѣданието му на 18-й Януарий 1888 година по това дѣло се види, че той е допустналъ дознанието за констатирание, чия принадлѣжность сж спорнитѣ кжща и лозье, тъй като истцитѣ за доказателство на искътъ си се облѣгали възъ свидѣтелството на мѣстни жители. А пакъ обстоятелството, че околнитѣ люди били въ показанията си подтвърдили утвърждението на истцитѣ, че имуществата били принадлѣжали на баща имъ Карга Киркоръ и оставени за ползуване

на немощнийтъ имъ братъ Саракиза до животъ не съставлява ново искание и е съгласно съ изложеното въ исковото прошение. За това оплакването на кассаторката за нарушение чл. чл. 47 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и 277 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Прявила е неосновательно; 3-о) За обстоятелството, че дознанието не било извършено на самото мѣсто, а въ канцеляриятa на сждътъ и били распитани не стари околни люди, не е правено оплакване нито при извършването на дознанието, нито предъ сждътъ по същество, както се види отъ производството на дѣлото, — напротивъ, отъ книжата по дознанието се види, че при съставяне списъка и избирание на околнитѣ люди повѣренника на отвѣтницата не е направилъ за казанното обстоятелство никакво заявление. Слѣдователно, оплакването на кассатора, че сждътъ постжпилъ въпреки чл. чл. 3 и 4 отъ Закона за дознанието е неосновательно; 4-о) Опредѣлението силата и достовѣрностьта на показанията на околнитѣ люди зависи отъ усмотрѣнието на сждътъ по същество съгласно чл. 26 отъ Закона за дознание чрѣзъ околни люди. За това оплакването на кассаторката, че Варненский Окржженъ Сждъ неправилно билъ оцѣнилъ свидѣтелскитѣ показания по това дѣло, които били противорѣчиви и безъ доказателна сила, е неосновательно. —

Водимъ отъ горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Мусалъ Киркорова, срѣщу рѣшението на Варненский Окржженъ Сждъ отъ 23-й Марта 1888 година №. 36, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 163.

Гр. София, 2 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на осемнадесетий Септемврий хиляда осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьть: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 138 по описътъ за 1889 год., на Али Уста Желѣзаръ, житель изъ г. Варна, съ Никола Атанасовъ, житель изъ сѫщий градъ, за 20 лири турски отъ продажба на една кѫща. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: Съ прошение отъ 17 Юний 1886 год. до Варненский Градский Мировий Сждия, Никола Атанасовъ, изъ г. Варна, заявилъ, че Али Уста Желѣзаръ, изъ сѫщий градъ, ся съгласилъ да му продаде собственната си кѫща, находяща ся въ гр. Варна II Участъкъ подъ №. 1222, за 10,000 гр., срѣщу които получилъ отъ него — истеца 10 лири турски, съ условие да го снабди съ владѣлческий актъ, а въ случай, че не испълни това условие, то да му повърне задатъка въ двоенъ размѣръ, т. е. 20 л. турски; но тъй като отъ деня на условието ся минало почти два мѣсяци, а рѣченний Али Уста не ся билъ погрижилъ да го снабди съ актъ, то за това истеца молилъ Сждията да осѫди Али Уста Желѣзаръ да му повърне задатъка двойно — всичко 20 лири турски заедно съ лихвитѣ и всичкитѣ сждебни и по воденне на дѣлото разноски. Варненский Градский Мировий Сждия, съ рѣшението си отъ 21 Августъ 1886 год. №. 472, като намѣрилъ, че условието било нарушено отъ самийтъ истецъ, отхвърлилъ искътъ му, като неоснователенъ и го осѫдилъ да заплати на отвѣтника

29 лева за водение на дѣлото разноски. По въззивна жалба на Никола Атанасовъ, това дѣло е разглѣдано и отъ Варненский Окржженъ Сждъ, който съ рѣшението си отъ 11 Декемврий 1886 год. № 173 подтвърдилъ рѣшението на Варненский Градский Мировий Сждия и отхвърлилъ искътъ на истеца, като недоказанъ. — Неблагодаренъ и отъ това рѣшение на Окржжний Сждъ Никола Атанасовъ го обжалвалъ предъ Върховний Кассационенъ Сждъ, който съ рѣшението отъ 16 Ноемврий 1887 год. № 234, като намѣрилъ че по това дѣло е нарушенъ чл. 103 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство — отмѣнилъ рѣшението на Варненский Окржженъ Сждъ № 173/86 г. и дѣлото за ново разглѣждание испратилъ въ сжщий Сждъ. — Варненский Окржженъ Сждъ, като разглѣдалъ изново това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 6 Априлий 1888 год. № 40 като взелъ предъ видъ: „1) Че истеца — аппелаторъ представя въ Сждътъ препись отъ едно „Условително“ съ дата 21 Априлий 1886 год., отъ съдържанието на което се вижда, че Али Уста Ахмедовъ продава на Никола Топалъ Атанасовъ кжщата си, находяща се въ гр. Варна, II участъкъ, подъ № 1222, за 11,000 гроша, като получилъ капаро 10 лири турски, съ условие, щото ако той-продавача Али Уста, до извършването „формалното продаване“, се откаже, ще повърне на купувача Никола Атанасовъ задатока — дѣсеть-тѣхъ лири и върхъ тѣхъ други десеть, ако ли пъкъ тоя послѣдния се откаже, то се лишава отъ правото си да дири отъ продавача задатокътъ си — десетътѣхъ лири. При това продавачътъ се задължилъ още отъ слѣдующиятъ день, т. е. отъ 22 Априлий 1886 год., „да почне да дѣйствува за извършването формалната продажба чрѣзъ надлѣжния Нотариусъ;“ 2) Че това условително се признава за дѣйствително и отъ двѣтѣ сждящи ся страни; 3) Че на четвъртий (4) Юний 1886 година Никола Атанасовъ е протестиралъ, чрезъ Нотариуса при Варненский Окр. Сждъ, противъ Али Уста Желѣзаръ, за гдѣто послѣдниятъ

не го е снабдилъ съ нужнитѣ владѣлчески актове за продадената си кѫща и заявилъ, че ако въ продължение на една седмица отъ деньтъ на получването протеста не му издаде надлѣжний актъ и не му предаде кѫщата, то той, купувача ще се откаже отъ нея и ще си тѫрси задатъкътъ — 10 лири въ двоенъ размѣръ, съгласно условителното; 4) че отвѣтника Али Уста настоява, че истецътъ Никола Атанасовъ билъ нарушилъ условията предвидени въ условителното, понеже е искалъ въ протестьта си да му се прѣдаде кѫщата, находяща се въ градъ Варна, II участъкъ, подъ №. 1221, която билъ купилъ за 10,000 гроша, тогава, когато отъ условителното се виждало, че той купилъ отъ Али Уста кѫщата му находяща се въ сѫщий градъ и участъкъ, но подъ №. 1222 и то за 11,000 гроша; 5) обаче освѣнъ заявлението или протеста на истецътъ, на което най малко може да напира отвѣтната страна, която го е прѣдизвикала вслѣдствие неиспълнение задължителното си, въ исковото прошение на истеца означенъ е №. на кѫщата 1222, а стойностьта ѝ — 10,000 гроша, а въ сѫдебното засѣдание прѣдъ Сѫдътъ той, истеца, указа на №. на кѫщата и цѣната, за която я купилъ, така, както фигурира въ условителното, слѣдователно утвърждението на отвѣтната страна, че истеца е нарушилъ условията предвидено и въ условителното, е неоснователно; 6) че споредъ условителното, съ дата 21 Априлий 1886 год., сключено между сѫдящитѣ се продавача изрично се задължава „отъ утрѣ йоще“ т. е. отъ 22 Априлий с. г., „да почне да дѣйствува за извършването формалната продажба чрѣзъ надлѣжния Нотариусъ“, а мѣжду това продавача-отвѣтникъ до деньтъ на заявлението на истеца, т. е. до 4 Юния 1886 год. не испълнилъ това си задължение, нито отъ послѣ е направилъ това, а така сѫщо не представя никакви доказателства, че е сторилъ поне първитѣ стѫпки отъ дѣйствията необходими за снабдяването купувача съ надлѣжний владѣлчески актъ, отъ което става явно, че отвѣтника Али Уста Жолѣзаръ е нарушительтъ на условия

7-о) че прѣтенцията на истеце за лихви е неоснователна, тъй като подобна клауза въ условителното не е прѣдвидена, а въ дадения случай правата и задълженията, както на истеца, така и на отвѣтника се заключавать само въ кржгътъ на сключено между тѣхъ условително“; — отмѣнилъ рѣшението на Варненский Градский Мировий Сждия отъ 21-ий Августъ 1886 год. №. 472 и осждилъ Али Уста Желѣзаръ да заплати на Никола Атанасовъ 20 лири турски; сждебнитѣ по дѣлото разноски възложилъ върху Али Уста, който да заплати на истеца 40 лева и 28 стотинки сждебни и за водѣние на дѣлото разноски, а въ Сждътъ да внесе 2 лева и 4 стотинки неплатено мито и призовки. Срѣщу това рѣшение на Окржжни Сждъ Али Уста Желѣзаръ подалъ кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Варненский Окржженъ Сждъ нарушилъ чл. чл. 48 и 100 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото съ рѣшението си призналъ недоказанъ искъ — за доказанъ. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло взе въ съображение: отъ съображенията, изложени въ потжженото рѣшение, ясно ся вижда отъ какви основания и данни ся е ржководилъ Варненский Окржженъ Сждъ при разрѣшаването на това дѣло, тъй щото обсждението на въпросътъ — доказалъ ли е истецътъ или не свойтъ искъ, като ся отнася до сжществото на дѣлото, не подлѣжи на никоя провѣрка по кассационенъ рѣдъ. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Али Уста Желѣзаръ, срѣщу рѣшението на Варненский Окржженъ Сждъ, отъ 6 Априлий 1888 година №. 40, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 164.

Гр. София, 2 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български князь ФЕРДИНАНДЪ I-ий. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на осемнадесетий Септемврий хилядо осемстотинъ осемдесетъ и девета година въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Прѣдсѣдателя Христо Стояновъ, Членове Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретаръть: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора Д-ръ П. Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членъть Руссковъ Гражданско дѣло №. 143 по описъть за 1889 год., на В. Недѣлевъ, повѣренникъ на Есадъ Мустафовъ, житель отъ гр. Хасково, съ Халилъ и Саидъ Телякъ Мехмедови, жители изъ сѫщий градъ, за единъ и половина камѫка, отъ една четире каменна воденица. — Въ засѣданието странитѣ неприсѫтствуваха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Т. Георгиевъ, повѣренникъ на Есадъ Мустафовъ отъ гр. Хасково, е завелъ искъ на 4-ий Августъ 1887 год. предъ Хасковский Окр. Сждъ срущу Халилъ и Саидъ Телякъ Мехмедови за единъ и половина камакъ отъ една воденица, находящи се на рѣка Марица въ мѣстностьта на с. Юксузлеръ, която е останала наслѣдство отъ бащата на довѣрителя му; заради това иска да се осждятъ отвѣтницитѣ да предадѫть на довѣрителя му присвоенитѣ $1\frac{1}{2}$ камакъ отъ спорната воденица. Хасковский Окр. Сждъ разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ и, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 21-ий Декемврий 1887 год. №. 135, отхвърлилъ искътъ на истецътъ като неоснователенъ и го осждилъ на сждебнитѣ разноски. По въззивна жалба на Есадъ Мустафовъ това дѣло се разглѣдвало и отъ Пловдивский Аппелат. Сждъ въ присѫтствието на странитѣ, който, като изслушалъ обясненията имъ съ рѣшението си, отъ 6-ий Априлий

1888 год. № 109, потвърдилъ рѣшението на първата инстанция и осѫдилъ апелатора на сѫдебнитѣ разноски. Недоволенъ отъ това рѣшение на Пловдивский Аппелат. Сѫдъ В. Недѣлевъ, повѣренникъ на Есадъ Мустафовъ, е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Аппелат. Сѫдъ е нарушилъ: 1-о) 52 чл. отъ закона за замитѣ, 165 и 356 чл. чл. отъ Гражд. закони и 138 и 212 ст. ст. отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото спорната воденица била чиста собственность, защото отъ продажбата на воденицата имало чрѣзмѣрна поврѣда и защото не уважилъ искането му да се опредѣли експертна каммиссия, която да оцѣни спорната воденица. 2-о) 1496 и 1497 чл. чл. отъ Гражд. закони и 134—167 ст. ст. отъ Врѣмен. Сѫдеб. Правила, защото продажбата на частьта на Хатидже Мехмедова била недействителна, тъй като пълномощникътъ ѝ Халилъ Мехмедовъ е продалъ частьта ѝ на себеси и на брата си Саида.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1-о) Първото оплакване на кассатора, че продажбата на спорнато воденица немогла да се счита за дѣйствителна, защото е имало чрѣзмѣрна поврѣда, неможе да бѫде основателно, тъй като сѫдътъ по сѫщество е канстатиралъ, че е нѣмало чрѣзмѣрна поврѣда при продаването на спорната воденица, а това оцѣнение на сѫдътъ по сѫщество, като се отнася кѫмъ сѫществото на дѣлото неможе до бѫде провѣрявано по кассационенъ рѣдъ, съгласно 5-ий членъ отъ сѫдоустройството; 2-о) Сѫщо и послѣдното оплаквание на кассатора за нарушението на чл. чл. 1496 и 1497 отъ Гражд. закони и 134 и 167 отъ Врѣменнитѣ Сѫдеб. Правила, че продажбата на частьта на Хатидже Мехмедова била недѣйствителна, защото пълномощникътъ ѝ Халилъ Мехмедовъ продалъ нейната часть на себеси и на брата си Саида, неможе да бѫде основателно, тъй като отъ производството на дѣлото се вижда, че това оплаквание за

пьрвъ пѫтъ се подига предъ Върховний Сѫдъ, а Върховний Кассационенъ Сѫдъ не еднократно е поясняваль, че оплакванията, които не сѫ били подигани предъ Сѫдътъ по сѫщество, немогѫтъ да се провѣряватъ по кассационенъ редъ.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на В. Недѣлевъ, повѣренникъ на Есадъ Мустафовъ, срѣщу рѣшението на Пловдивскийтъ Апелативенъ Сѫдъ отъ 6-ий Априлий 1888 год. **№** 109, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, № 165.

Гр. София, 5 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и първий Септемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчевъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло № 144 по описътъ за 1889 г. на Д. Начовъ и Д. П. Іовчевъ, повѣренници на Драгия Костовъ, Петко Костовъ и др., жители отъ село Трънково, Старо-Загорска Околия, съ Теню Коевъ, Желю Дойчевъ и др., отъ село Налдюкенъ, сѫщата околия, за една курия.—Странитѣ неприсѫтстауваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: на 13 Май 1882 година Теню Коевъ, Желю Дончевъ, Гроздю Дойчевъ и други, жители на село Налдюкенъ Старо-Загорска Околия, подали на бившето Старо-Загорско Департаментално Гражданско Сѫдилище прошение, въ което

казватъ, че прѣзъ мѣсецъ Октомврия 1880 год. купили една курия отъ 210 уврота, извѣстна подъ име „Хаджи Хашимъ Беева кория“, находяща се въ Налдюкянското землище отъ Драгия Костовъ, Таню Минчевъ, Илю Минчовъ и други, жители отъ село Трънково, Старо-Загорска Околия, по 100 гроша урата, въ лира турска 128 гроша, и броили на продавачитѣ 19075 гроша. Нъ продавачитѣ имъ не дали такриръ за продадената кория и че нѣмали толкова кория, колкото имъ продали. Затова молятъ да се призоватъ и осѫдатъ отвѣтницитѣ да имъ отстѫпатъ каквато часть отъ кориятa тѣ владѣѭтъ, да имъ повърнатъ останалата часть отъ стойностьта, която преди двѣ години сѫ имъ внесли и да плататъ загубитѣ имъ, които сѫ ги постигнали близо 6000 гроша. За доказателство истцитѣ представили едно условно съ дата 2 Септемврия 1880 год., което гласи, че подписанитѣ: Драгия Костовъ, Теню Минчевъ, Илю Минчовъ и други кметъ и старѣи отъ селото Трънково, Старо-Загорска околия, се условили съ селянитѣ отъ село Налдюкенъ, сѫщата околия, да имъ даджтъ отъ купената имъ кория отъ Хаджи Хашимъ бея 210 урата, като захване отъ Налдюкенската страна, догдѣто стане двѣстѣ и десеть урата. Истцитѣ представили още една расписка названа свидѣтелство и подписана отъ Петку Костовъ, житель на село Трънково, че поима отъ село Налдюкенъ за кориятa деветдесеть и седемь и половина (97½) лири турски и петь (5) пола русски на цѣло събрани въ брой гроша 13025.—Освѣнъ това предъ Сѫдилището казали, че дали въ присѫтствие на отвѣтницитѣ и за смѣтката имъ на Хаджи Хашимъ Бея за купената имъ кория 6050 гроша, което обстоятелство единъ отъ отвѣтницитѣ Петку Драгневъ призналъ предъ сѫдилището, което съ задочното си рѣшение за другитѣ отвѣтници отъ 10 Юлия 1882 год. № 121 осѫдило всичкитѣ отвѣтници да даджтъ такриръ на тѫжителитѣ за кориятa, която сѫ купили отъ Хаджи Хашимъ Бея и продали на отвѣтяицитѣ, колкото урата стоятъ въ владалата на отвѣтницитѣ,

а остатъка отъ взетитѣ имъ 19075 гроша да ги повърнатъ на тѫжителитѣ заедно съ лихвата имъ отъ врѣмето на взиманието имъ до исплащанието имъ по 1% на мѣсецъ. — Противъ това рѣшение на Старо-Загорското Окрѫжно Гражд. Сѫдилище Драгия Костовъ, Теню Минчевъ, Слави Драгиевъ и Илю Минчевъ подали въззивна жалба въ бившето Върховно Сѫдилище въ бивша Източна Румелия на 14 Мартъ 1883 година и въззивно изложение на 11 Априлия 1883 година, въ което, между друго, казватъ, че тѣ никогашъ не били продавали кория на противницитѣ и не може да бѫдѫтъ длъжници, а цѣлата кория изобщо била купена отъ Трънковци (38 души на брой), които приели да имѫтъ участие и Налдюкенци, а въ врѣме такрира само върху си извадили документи. Затова молатъ да се уничтожи апелираното рѣшение подъ № 121 и да се осѫдатъ отвѣтницитѣ на всички сѫдебни и процесни разноски. — Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ разглѣдалъ това дѣло на 22 Февруарий 1888 година, когато повѣренника на апеллаторитѣ казалъ, че отъ самото условие ставало явно, че то било сключено между юридически лица, слѣдователно довѣрителитѣ му не могли да отговарятъ като отвѣтници по това дѣло, защото били частни лица, тъй като кориятa била купена за общината; довѣрителитѣ му сѫщо не могли да бѫдѫтъ отговорни и за броенитѣ на Петко Костовъ отъ страна на противницитѣ 13025 гроша, защото Петко Костовъ нито билъ подписвалъ на условното, нито пакъ билъ упълномощаванъ отъ довѣрителитѣ му за тая цѣль. Повѣренника на въззиваемитѣ въ възражение казалъ, че довѣрителитѣ му били привлѣкли апелаторитѣ като частни лица, защото покупката на кориятa била станала не за смѣтка на общината, а за частна тѣхна смѣтка, което можалъ да докаже съ заявление отъ самата община и че Петко Костовъ билъ дѣйствувалъ отъ тѣхно име и за тѣхна смѣтка, което обстоятелство ако апелаторитѣ откажали то имъ предложилъ клѣтва. Повѣренника на апелаторитѣ добавилъ, че ако Сѫдътъ при-

еме, че продажбата е станала, то той отъ име на довѣрителитѣ си се отказва отъ нея, така щото тя не могла да се счита за валидна, понеже не била извършена предъ Нотариуса, и отказалъ да приеме клѣтвата на основание допълнението на ст. 199 отъ Врѣм. Сѫд. Правила. — За подкрѣпление на своитѣ утвърждения едната стърна се основавала на едно прошение на Височайше име, отъ 28 Априлия 1886 година, въ което аппелаторитѣ признавать, че не за общината, а като частни лица, били купили корията; повѣренника на аппелаторитѣ представилъ препись отъ едно рѣшение, влѣзло въ законна сила, на Старо-Загорското Окржжно Гражданско Сѫдилище отъ 10 Май 1882 год. № 86, издадено по гражданско дѣло № 178 между Драгия Костовъ, Таню Минчевъ, Илия Минчовъ и други жители отъ село Трънково съ Иванъ Минчевъ, Драгия Ивановъ, Димитръ Славовъ и други жители отъ сѫщото село за отричание условия въ покупката на една кория. — Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ съ рѣшението си отъ 22 Февруария 1888 година № 54 като взелъ предъ видъ: 1) Че истцитѣ искатъ да се осѫдатъ отвѣтницитѣ да имъ издадатъ такриръ за купенитѣ отъ тѣхъ 210 уврата кория, които съставлявать часть отъ корията, която отвѣтницитѣ купили отъ Ашимъ Бея и за които 210 уврата истцитѣ заплатили на отвѣтницитѣ 19075 гроша, като сѫ условили уврата по 100 гроша; 2) Че възражението на повѣренника на отвѣрницитѣ, Д. Тончевъ, че довѣрителитѣ му сѫ продали 210 уврата кория въ качеството имъ на общински съвѣтъ, а не частни лица, затова тѣ въ качеството си на частни лица не могътъ да отговарятъ по процесса, е неоснователно, тъй като въ условното за продажбата тѣ ако и да се титулирятъ кметъ и старей на с. Трънково, обаче отъ представеното рѣшение подъ № 86, на Старо-Загорский Окржженъ Сѫдъ отъ повѣренника имъ, се вижда, че корията отъ Хашимъ Бея е била купена отъ селянитѣ на с. Трънково не за общинска кория, а за частна, като се съединили всичкитѣ вкупомъ да извършатъ

купуването на корията, а послѣ да си я раздѣлятъ; но доброволно като не могли да си подѣлятъ частитѣ на корията съобразно съ вноситѣ на всѣкой единъ отъ тѣхъ, се е повдигналъ процессъ по мѣжду имъ, който е билъ рѣшенъ съ това рѣшение на Старо-Загорский Окржженъ Сждъ подъ **№** 86, отъ 9 Май 1882 година и въ който процессъ сж участвували въ качество на истци едни отъ отвѣтницитѣ. Независимо, че отъ това рѣшение подъ **№** 86, се доказва, че корията е била купена частно отъ жителитѣ на с. Трънково, още и отъ прошението на 9 жители отъ с. Трънково до **Негово Височество Князьтъ** на 28 Априлий 1886 година, съ което сж искали да имъ се раздѣли купената кория пропорционално съ даденитѣ имъ пари и въ което фигурират отвѣтницитѣ: Теню и Илия Минчови, Драгия Костовъ и Слави Драгиевъ, което не се оспорява отъ самитѣ отвѣтници; 3) Че отвѣтницитѣ ако и да отказватъ чрѣзъ повѣренника си, че тѣ не сж получили отъ истцитѣ 19075 гроша за смѣтка на продадената отъ тѣхъ 210 уврата кория, но това се доказва напълно отъ предложената тѣмъ клѣтва отъ истцитѣ, която, чрѣзъ повѣренника си, тѣ отказаха да приематъ; 4) Че възражението на отвѣтницитѣ, че клѣтвата, която имъ се предлага отъ истцитѣ, не може да се допустне, съгласно съ прибавката на чл. 199 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, е неоснователно, понеже тъзи прибавка къмъ чл. 199 е издадена съ указъ отъ 23 Декемврий 1887 година и не може да има приспособление по настоящето дѣло, което е старо и съгласно съ **Височайший Указъ**отъ 23 Декемврий 1885 година подъ **№** 170, подлѣжи на разглѣждание по старитѣ Румелийски Закони, а отъ друга страна даже и да се допустне, че тъзи прибавки може да се приспособи по настоящето дѣло, то тя неможе да има значение за продаване и купуване на едно недвижимо имущество, а само рѣшителната клѣтва не се допуска, когато лицето иска да докаже чрѣзъ нея правособственостьта си на недвижимото имущество, а не и че като сж я извършили

продажбата на недвижимото имущество, което обстоятелство не се оспорява отъ отвѣтиицитѣ, не се допуска на страната, чрѣзъ рѣшителна клѣтва, да докаже факта, че тя е заплатила стойноттьта на имуществото; 5) Че независимо, че отвѣтницитѣ отказвать да сж получили 19075 гроша за смѣтка на корията, единъ отъ тѣхъ, Петко Драгневъ, въ първостепенното сждилище призналь, че другаритѣ му получили тѣзи пари, което той чулъ отъ тѣхъ; 6) Сжщо е неоснователно възражението на повѣренника на отвѣтницитѣ, че продажбата, като не е била извършена по Нотариаленъ рѣдъ, то трѣбва да се признае за недѣйствителна, тъй като до издаването на Закона за владалата въ бивша Източна Румелия въ 1883 година, продажбитѣ на недвижимитѣ имущества могли да ставать споредъ дѣйствующитѣ преди Граждански Османски Закони и по домашенъ рѣдъ; 7) Че тъй като отвѣтницитѣ притѣжавать само 114 урата кория, всѣкой по 19 урата, то тѣ трѣбва да дадѣть такиръ само за тѣзи урата, а лишната часть отъ стойностьта имъ да повърнать на истцитѣ. Отхърлилъ въззивътъ на Драгия и Петко Костови, Петко и Слави Драгиеви и Теню Минчовъ отъ село Трънково и потвърдилъ рѣшението на Старо-Загорский Окржженъ Сждъ подъ № 121 отъ 10 Юния 1882 година. — Недоволни отъ това рѣшение на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, Драгия и Петко Костови и други подали срѣщу него, чрѣзъ повѣренницитѣ си Д. Начевъ и Д. П. Иовчовъ, въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която, между друго, се оплакватъ, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е постжпилъ противъ общийтъ принципъ за отчуждението собственностьта, като ги е осждилъ да дадѣть такиръ противъ волята си за собственната имъ кория. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Наистина, както споредъ дѣйствовавшитѣ до освобождението въ стра-

ната правила за отчуждение недвижими имоти, така и споредъ новитѣ наредби въ бивша Източна Румелия и Княжеството отчуждението на правото на собственность или на правото на владѣние недвижими имоти, за да бѫде законно и дѣйствително трѣбва да е извършено по установений отъ Закона редъ; така сѫщо въ никой случай неможе да се допустне да се насили волята на едно лице за извършване единъ договоръ, на който законностьта и дѣйствителностьта зависатъ отъ добрата воля на договорившитѣ се. Но тъй като вслѣдствие на освобождението и не измѣнивший се установений порядъкъ въ страната, множество продажби на недвижими имоти сѫ били извършени не по установений редъ, законодателя е нашелъ за правомѣрно да защити интереситѣ на българскитѣ граждани за въ тия случай е издалъ законъ (правилата) за домашнитѣ актове отъ 23 Декемврий 1883 година, който, съгласно съ третий му членъ е издаденъ *да има обратна сила за извѣстенъ периодъ врѣме.* Не може да има никакво съмнѣние, че този законъ по силата на **Височайший Указъ** отъ 23 Декемврий 1885 год. № 170 трѣбва да се прилага отъ сѫдилищата и въ бивша Източна Румелия въ всичкитѣ случаи, които съотвѣтствуватъ на неговитѣ распорѣждания. Въ настоящий случай, както се види отъ обстоятелствата на дѣлото и отъ потѫженото рѣшение, Сѫдътъ по сѫщество на основание на доказателствата и доводитѣ на сѫдящитѣ е констатиралъ, че касаторитѣ заедно съ други тѣхни съселяни сѫ продали съ частенъ домашенъ актъ съ дата 2 Септемврий 1880 год. извѣстна часть отъ една кория, срѣщу стойностьта на която получили 19075 гроша въ лира турска 128 гроша, и че не само не искали да даджтъ такриръ за продадената кория, нъ и нѣмали толкова кория, колкото били продали. — Слѣдователно, Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е трѣбвало да се съобрази въ тия случаи съ специалний Законъ за домашнитѣ актове и да постанови рѣшението си съгласно съ чл. 2 отъ тоя Законъ, тъй като дѣлото е било завѣдено съобразно

съ распорѣжданията на 3 чл. отъ сѫщий законъ. Затова горѣизложеното оплакване на кассатора е основателно и е нарушенъ чл. 2 отъ Закона за домашнитѣ актове отъ 23 Декемврий 1883 година въ свързка съ чл. 49 отъ Закона за Нотариуситѣ. —

Водимъ отъ горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 22 Февруарий 1888 год. № 54, защото е нарушенъ чл. 2 отъ Закона за домашнитѣ актове въ свързка съ чл. 49 отъ закона за Нотариуситѣ, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да ся отмѣни и дѣлото, за новоразглѣждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ. --

---

Рѣшение, № 166.

Гр. Сфия, 5 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и първий Септемврий хилядо осемстотинъ осемдесетъ и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощн. Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ И. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло № 145 по описътъ за 1889 год., на Илия Г. Кадри, Георги Стоевъ и Кочо Котевъ, жители изъ г. Т. Пазарджикъ, съ Илия Петровъ Даскала, отъ с. Щърково, Панагюрска околия, за вдигание секвестро отъ воденицата на послѣдний. — Странитѣ неприсѫтствуваха.

Обстоятелствата сж тѣзи: Съ прошение отъ 5 Юний 1887 год. до Пловдивский Апелативенъ Сждъ, Илия Петровъ Даскала, изъ с. Щърково, Панагюрска околия, искалъ възъ основание чл. 115 отъ Търговското Сждопроизводство, да ся признае въззивната жалба отъ 5 Априлий 1883 год. на Илия Г. Кадри, Георги Стоевъ и Кочо Котевъ, подадена въ Върховното Сждилище на бивша Източна Румелия срѣщу рѣшението на Т. Пазарджикский Окржженъ Сждъ отъ 29-ий Декемврий 1882 год. №. 383, за нестанала и казанното рѣшение №. 383 на Окржжний Сждъ за окончателно. Пловдивский Апелат. Сждъ, слѣдъ разглѣжданието въпросната молба въ присжтствието само на Илия П. Даскала, понеже другата страна, ако и да била призована, не се явила, съ рѣшението си отъ 12-ий Септемврий 1887 год. №. 167, като взелъ предъ видъ: Че отъ книжата по дѣлото ся вижда, че дѣйствително въззивътъ на Илия Г. Кадри, Георги Стоевъ и Кочо Котевъ противъ рѣшението на Т. Пазарджикский Окр. Сждъ отъ 29-ий Декемврий 1882 год. №. 383 е билъ подаденъ на 5 Априлий 1883 год., а пакъ споредъ чл. 115 отъ Търговското Отоманско Сждопроизводство, ако лицето, което апелира, остави сждбата си предъ Апелативното Сждилище три години непотърсена, както е въ случайтъ съ горѣказаннитѣ трима, то Сждътъ може да прогласи рѣшението, което ся апелира, по искание на въззиваемата страна, за окончателно издаденно; — опредѣлилъ: „прогласява рѣшението на Т. Пазарджикский Окр. Сждъ отъ 29-ий Декемврий 1882 год. №. 383 за окончателно. Сждебнитѣ и по водение на дѣлото разноски въ двѣтѣ инстанции остаятъ въ тяжесть на апелаторитѣ. Осжжда апелаторитѣ да заплатятъ на Илия Петровъ Даскала 69 лева и 60 ст. за незаплатеното отъ тѣхъ сждебно мито по въззивътъ имъ, което ся внесе въ Сжда отъ въззиваемий Илия П. Даскала.“ Срѣщу това рѣшение на Апелат. Сждъ, Илия Г. Кадри, Георги Стоевъ и Кочо Котевъ подаватъ кассационна жалба, въ която като поводъ да ся отмѣни казанното рѣшение на Ап-

пелативний Сѫдъ посочватъ, че по това дѣло Пловд. Аппелат. Сѫдъ е нарушилъ Височайший указъ №. 170 отъ 23 Декемврий 1885 год., защото разрѣшилъ дѣлото по дѣйствовавшитѣ въ страната турски процесуални Закони.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло взе въ съображение: Чл. 115 отъ Турското Търговско Сѫдопроизводство, възъ основание на който Пловд. Аппелат. Сѫдъ, вслѣдствие молбата на въззиваемия, е провъзгласилъ за окончателно рѣшението на Т. Пазарджикский Окр. Сѫдъ отъ 29 Декемврий 1882 год. №. 383, би можалъ да има сила и приложение въ даннийтъ случай само тогава, ако предвидений въ този членъ три годишенъ срокъ отъ подаването въззивна жалба срѣщу казанното рѣшение на Окрѫжний Сѫдъ бѣше истекълъ въ онова врѣме, когато още бѣха въ сила и дѣйствие въ бившата Източна Румелия турскитѣ процессуални закони; но тъй като отъ фактическата страна на дѣлото ся констатира противното, т. е. че въззивната жалба на кассаторитѣ противъ първостепенното рѣшение №. 383 е била подадена на 5 Априлий 1883 год., а предвиденийтъ въ чл. 115 отъ Турското Търговско Сѫдопроизводство три годишенъ срокъ е истекълъ на 5 Априлий 1886 год., когато вече, съгласно Височайшия указъ №. 170 отъ 23 Декемврий 1885 год., бѣхѫ въ сила и дѣйствие сѫдебнитѣ закони на Българското Княжество, по които и трѣбваше Аппелат. Сѫдъ да ся ржководи при разглѣждането и разрѣшението на дѣлото; като не е направилъ това, сиречь като ся е ржководилъ по отменени процессуални закони, а не отъ дѣйствующитѣ въ Българското Княжество Сѫдебни закони, то оплакването въ даннийтъ случай на кассаторитѣ за нарушение на Височайший указъ №. 170 отъ 23 Декемврий 1885 год., е основателно, и това нарушение е сѫществено.

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Плов-

дивский Аппелат. Сѫдъ отъ 12 Септемврий 1887 год. №. 167, защото е нарушенъ Височайшия указъ №. 170, отъ 23 Декемврий 1885 год., съ силата на ст. 11 п. 1 отъ учреждението на Върховний Сѫдъ, да ся отмѣни и дѣлото, за да ся разглѣда по сѫщество, да ся испрати въ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ.

Рѣшение, №. 167.

Гр. София, 5 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и първй Септемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьть Христо Д. Веленъ и въ присѫтствието на Прокурора Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло №. 141 по описътъ за 1889 год., на Бохоръ Соломоновъ, повѣренникъ на Митръ Стояновъ, отъ с. Казичане (Софийско), съ Младенка Димитрова, отъ сѫщото село, за недвижими и движими имущества. — Странитѣ присѫтствуваха: Ст. Матѣевъ, повѣренникъ по предовѣрие на кассатора Митръ Стояновъ и В. Расолковъ, тоже повѣренникъ по предовѣрие на Младенка Димитрова. —

Обтоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Младенка Димитрова, отъ с. Казичане, съ исково прошение завела искъ на 8-ий Юний 1887 год., предъ Новоселский Мировий Сѫдия, срѣщу Митръ Стояновъ, отъ сѫщото село, за недвижими имущества останали ней наслѣдство отъ покойний ѝ баща; заради това иска да се осѫди казаний отвѣтникъ да ѝ предаде 16 парчета

недвижими имущества, състоящи отъ ниви, ливади, бостанлъкъ и селище, които са останали ней наслѣдство отъ покойний ѝ баща. Новоселский Мир. Сѫдия разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ и, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 26-ий Юний 1887 год. № 639, осѫдилъ отвѣтникътъ Митръ Стояновъ, да остѫпи всичкитѣ движими и недвижими имущества на истцата, които той засвоилъ слѣдъ смьрта на баща ѝ. По въззивна жалба на Митръ Стояновъ това дѣло се разглѣдало и отъ Софийский Окрѫженъ Сѫдъ въ присѫтствието на странитѣ, който като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 27-ий Февруарий 1888 год. потвьрдилъ напълно рѣшението на пьрвата инстанция. Недоволенъ отъ това рѣшение на Софийский Окр. Сѫдъ Бохоръ Соломоновъ, повѣренникъ на Митръ Стояновъ, е подалъ въ Вьрховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Софийский Окр. Сѫдъ е нарушилъ: 1) Чл. 162 отъ Врѣмен. Сѫд. Правила, защото Сѫдътъ неможалъ да недопустне дознание чрезъ околни люди, безъ да покаже основанията си, когато той кассатора се е основавалъ на давностно владѣние и имало споръ за пространството и мѣстността на владѣнието. 2) Чл. 134 отъ Врѣм. Сѫд. Правила, защото присѫдилъ на истцата исканитѣ отъ нея движими имоти, безъ да е имало доказателства. —

Вьрховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившитѣ се страни и заключението на Прокурора, вже въ съображение: 1) Кассатора въ пьрвий си пунктъ на кассационната си жалба се оплаква, че Софийский Окр. Сѫдъ е нарушилъ чл. 162 отъ Врѣмен. Сѫдебни Правила, защото не е допустналъ да стане дознание; обаче отъ производството на дѣлото се вижда, че той (кассатора) не е настоявалъ да поддьржа да доказва възраженията си чрезъ дознание, а пакъ щомъ той не е настоявалъ да се защищава чрезъ дознание, то Сѫдътъ по сѫщество не е дълженъ отъ себѣ си да назначава дознание, тъй като той рѣшава дѣлата споредъ предста-

венитѣ отъ странитѣ доказателтсва; заради това първото оплаквание на кассатора неможе да бѫде основателно. 2) Сѫщо е неоснователно и второто оплаквание на кассатора, за нарушението на чл. 134 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото Софийский Окр. Сѫдъ е присѫдилъ на истцата движими имоти безъ да е имало доказателства, защото въпросътъ: доказала ли е истцата искътъ си или не? — е въпросъ по сѫществото на дѣлото и се оцѣнява отъ Сѫдътъ по сѫществото, а Върховний Сѫдъ неможе да провѣрява такива въпроси, които се отнасятъ по сѫщество на дѣлото, тъй като това е забранено отъ 5-ий чл. отъ Сѫдоустройството.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ сѫображения, Върховний Касационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Бохоръ Саломоновъ, повѣренникъ на Митръ Стояновъ, срѣщу рѣшението на Софийский Окр. Сѫдъ отъ 27-ий Февруарий 1888 год., съ силата на 153 чл. отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 168.

Гр. София, 9 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I-й. Върховний Касационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и петий Септемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добрий Русковъ, при Помощникъ-Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло №. 142 по описътъ за 1889 год., на Тодоръ Колевъ, изъ градъ София, съ Митра, Пена и

Вида Колеви, изъ сѫщий градъ, за недвижими имущества. Странитѣ неприсѫтствували. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 21 Юлий 1887 година Митра, Пена и Вида Колеви, жителки на гр. София подали на Софийский Градский Мировий Сѫдия прошение, въ което казватъ, че Тодоръ Колевъ, житель на сѫщий градъ, отъ освобождението на България насамъ присвоявалъ собственнитѣ имъ недвижими имоти 14 парчета ниви, ливади и бостанлъци, показани подробно въ приложенъ отдѣленъ списъкъ. Затова молатъ Сѫдията да призове отвѣтникътъ Тодоръ Колевъ и да го осѫди да имъ отстъпи присвоенитѣ 14 парчета ниви, ливади и бостанлъци и да заплати 45 лева за превода на деветьтѣ имъ тапии и сѫдебнитѣ и за водение на дѣлото разноски. — Софийский Околийский Мировий Сѫдия разглѣдалъ дѣлото на 28 Октомврий 1887 година и съ задочното си рѣшение отъ сѫщий день № 747 осѫдилъ Тодоръ Колевъ да отстѫпи и продаде въ владѣние на Митра, Пена и Вида Колеви неправедно завладѣнитѣ деветь парчета ниви, ливади и бостани находящи се въ землищата на села Малешевци и Враждебня, Софийска Околия, а за останалитѣ петь парчета отказалъ искътъ на истцитѣ, като недоказанъ. — Недоволни отъ това рѣшение Митра, Пена и Вида Колеви подали срѣщу него въ Софийский Окрѫженъ Сѫдъ апелатива жалба, въ която казватъ, че и другитѣ петь парчета ниви и селище сѫ тѣхна собственность и за доказателство посочватъ свидѣтели. — Софийский Окрѫженъ Сѫдъ разглѣдалъ дѣлото на 26 Февруарий 1888 год., когато апелаторкитѣ казали, че имотитѣ били имъ останали отъ баща имъ и че Тодоръ Колевъ, който имъ билъ братъ, билъ продалъ своята часть на чича имъ Крьсто. — Тодоръ Колевъ възразилъ, че той не билъ продавалъ никому имоти; тѣ били останали отъ баща му. Той признава апелаторкитѣ за сестри и не имъ оспорява правото, като на сестри. Имотитѣ сега се намѣрвали у него, и молилъ да се отмѣни рѣшението на Мировий Сѫдия и да имъ предостави право,

като на братия и сестри да раздѣлатъ имуществата. — Софийский Окржженъ Сждъ съ рѣшението си отъ 29 Февруарий 1888 година №. 44 видоизмѣнилъ рѣшението на Софийский Околийский Мировий Сждия, отъ 28 Октомврий 1887 година, като осждилъ Тодоръ Колевъ да отстжпи и предаде въ владѣние на Митра, Пена и Вида Колеви всичкитѣ искани отъ тѣхъ четиренадесеть парчета ниви, ливади и бостани. — Недоволенъ отъ това рѣшение Тодоръ Колевъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която казва, че когато ще се глѣда дѣлото, ще окаже всичкитѣ нарушения на казанното рѣшение споредъ закона. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада и заключението на Прокурора и като взе предъ видъ: 1) Кассатора нито самъ, нито чрезъ повѣренникъ не присжтствува, за да покаже нарушенията, по причина на които е останъ недоволенъ отъ потжженното рѣшение, а пакъ въ жалбата му не е показано никакъвъ кассационенъ поводъ; отъ друга страна, Върховний Кассационенъ Сждъ, който не разглѣдва и не рѣшава дѣлата по сжщество, не може да влиза въ разсжждение, дали дѣлото е рѣшено по сжщество правилно. —

Водимъ отъ горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Тодоръ Колевъ, срѣщу рѣшението на Софийский Окржженъ Сждъ, отъ 29 Февруарий 1888 година №. 44, съ силата на чл. 5 отъ закона за Сждоустройството, да се остави безъ послѣдствие, безъ да се разглѣжда по сжщество. —

Рѣшение, №. 169.

Гр. София, 9 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касса-

ционенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и петий Септемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ при Помощ.-Секретатьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора Д-ръ П. Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Манолова гражданско дѣло №. 151 по описътъ за 1889 г., на Мехмедъ Хасановъ Тузчиевъ, отъ село Слатина (Ловчанско), съ Пенко Койновъ, отъ сѫщото село, за 18 кила и 4 кофи жито отъ наемъ на двѣ ниви. — Въ засѣданието странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 25 Августъ 1886 година до Ловчанский Мировий Сѫдия, Мехмедъ Хасановъ Тузчиевъ, изъ село Слатина, предявилъ искъ срѣщу Пенко Койновъ, отъ сѫщото село, за 18 кила и 4 кофи жито, което му ся падало като третя часть отъ двѣ негови ниви, обработвани отъ отвѣтника, или да му го заплати отъ стойность, която минувала сега. Ловчанский Мировий Сѫдия, като изслушалъ по това дѣло обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 22 Юлий 1887 година №. 400, осѫдилъ Пенко Койновъ да предаде на Мехмедъ Хасановъ 18 кила и 4 кофи жито, или да му го заплати по днешната пазарска цѣна. По въззивна жалба на Стефанъ Георгиевъ, повѣренникъ на Пенко Койновъ, това дѣло е разглѣдано въ присѫтствието на двѣтѣ страни и отъ Ловчанский Окржженъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 2 Май 1888 год. №. 54 между другого като взелъ предъ видъ: 1) Че аппелатора Пенко Койновъ, както предъ Мировий Сѫдия самъ лично, така и въ днешното сѫдебно засѣдание чрезъ повѣренника си Стефанъ Георгиевъ възражава, че въпроснитѣ двѣ ниви обработвалъ, защото биле негова собственность. 2) Че нито отъ книжята къмъ дѣлото, нито отъ устнитѣ обяснения на странитѣ ся вижда да сѫществува нѣкакво писменно или устно условие между послѣднитѣ за наемание на въпроснитѣ двѣ ниви,

слѣдователно, искътъ на първоначалния ищецъ Тузчиевъ е неоснователенъ, а като такъвъ той трѣбва да са отхвърли; — отмѣнилъ рѣшението на Ловчанский Мировий Сждия отъ 22 Юлий 1887 год. № 400 и искътъ на Мехмедъ Хасановъ Тузчиевъ противъ Пенко Койновъ за 18 кила и 4 кофи жито — отхвърлилъ като неосновенъ; осждилъ сжщия Хасановъ да заплати на П. Койновъ 30 лева сждебни и за водение на дѣлото разноски, а въ полза на хазната три лева за три незаплатени призовки. Срѣщу това рѣшение на Окржжний Сждъ, Мехмедъ Хасановъ Тузчиевъ подалъ кассационна жалба, въ която посочва че по това дѣло Ловчанский Окржженъ Сждъ нарушилъ: 1) Ст. ст. 524 и 528 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и чл. 40 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото основалъ рѣшението си на съображението, че Пенко Койновъ билъ притежатель на двѣтѣ ниви съ записъ отъ 13 Юлий 1885 г. издаденъ отъ некого си Османъ Головъ, когото той кассатора, не е упълномощавалъ; и 2) Чл. чл. 48, 49 и 100 отъ Гражданското Мирово Сждопризводство, защото ако и да немало условие за наемъ, то по мѣстнийтъ обичай се плащало една трета часть отъ произведѣнията. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Оплакването на кассатора за нарушението по това дѣло ст. ст. 524 и 528 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и чл. 40 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото основалъ рѣшението си на съображението, че Пенко Койновъ билъ притежатель на двѣтѣ ниви съ записъ отъ 13 Юлий 1885 година издаденъ отъ нѣкой си Османъ Головъ, когато той, кассатора, не е опълномощавалъ, не може да се признае за основателно, защото не се оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, тъй като преди всичко предмѣтътъ на искътъ по това дѣло не е билъ за право на собственность, а е билъ за наемъ отъ двѣ ниви, които отвѣтника обработвалъ, по който въпросъ и ся е про-

изнесълъ съ рѣшението си Окржжний Сждъ, безъ да е разрѣшаванъ при това кому принадлѣжи правото на собственность върху въпроснитѣ двѣ ниви, нито пъкъ спомѣнува въ съображенията на рѣшението си за записъ отъ 13 Юлий 1885 година; 2) Така сжщо и другото оплаквание на кассатора за нарушението на чл. чл. 48, 49 и 100 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство съ това, че ако и да немало условие за наемъ, то по мѣстний обичай се плащало една третя часть отъ произведенията, е неоснователно, защото Сждътъ по сжщество е констатиралъ, че въпроснитѣ двѣ ниви отвѣтника обработвалъ като негови и че никое условие за наеманието не сжществува между странитѣ. —

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Мехмедъ Хасановъ Тузчиевъ срѣщу рѣшението на Ловчанский Окржженъ Сждъ отъ 2 Май 1888 година №. 54, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 170.

Гр. София, 9 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣленение, на двадесеть и петий Септемврий хилядо осемстотинъ осемдѣсеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членеве: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло №. 147 по описътъ за 1889 год., на Теодосъ

Афендулоглу, отъ гр. Бургасъ, съ Елена и София Антонови-Афендулоглу, отъ сѫщий градъ, за наслѣдство.— Странитѣ неприсѫтствували. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Теодосъ Афендулоглу, отъ гр. Бургасъ, съ исково прошение отъ 11 Февруарий 1886 година е заявилъ искъ предъ Бургаский Окрѫженъ Сѫдъ срѣщу Теодосъ Д. Карантиди, отъ гр. Сезополъ, за 6 парчета недвижими имущества, състоящи отъ кѫща, дюкянъ, лозе и скомру-далянъ, които имущества се намирали въ гр. Созополъ и като останали нему по наслѣдство отъ покойний му братъ — Апостолъ Афендооглу, но казаний отвѣтникъ ги е присвоилъ и не иска доброволно да му ги отстѫпи; заради това иска да се осѫди той (отвѣтника) да му предаде означенитѣ въ исковото му прошение имущества. Съ второ едно прошение истецътъ е искалъ да се осѫди Теодосъ Д. Карантиди не лично, а като настойникъ на София и Елена Афендооглу и да се осѫди да му предаде не цѣлитѣ имущества, а само $^2/_3$ части отъ тѣхъ, припадающата ся нему часть като наслѣдникъ. Бургаский Окрѫженъ Сѫдъ разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на двѣтѣ страни и, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 18 Августъ 1887 год. № 50, отхвърлилъ искътъ на истецътъ като неоснователенъ. — По въззивна жалба на Теодосъ Афендооглу, това дѣло се разглѣдвало въ присѫтствието на странитѣ и отъ Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ, който, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 14 Декемврий 1887 година № 269, потвърдилъ рѣшението на Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ. Теодосъ Афендулоглу е подалъ въ Върховний Сѫдъ касационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 168 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, 879 отъ Османскитѣ Закони, 36 отъ Закона за земитѣ и Везирската заповѣдь, отъ 7 Сеферъ 1278 година, защото завѣщанието, което е съставено на 27 Ноемврий 1885 година, трѣбвало да се оцѣни съгласно съ законитѣ, които сѫ дѣйствували въ него врѣме.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: Отъ производството на дѣлото се вижда, че Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е оцѣнилъ завѣщанието, отъ 27 Ноемврий 1885 година, и е призналь, че кассатора не показва на нѣкои си нарушения, които да опорочватъ валидностьта му, та заради това му далъ подобающа валидна сила. Това признавание на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ никакъ не е противозаконно, тъй като още въ турско врѣме християнскитѣ общини при извършването на завѣщание се ржководиха отъ своитѣ си духовни власти; заради това оплакването на кассатора, че завѣщанието, отъ 27 Ноемврий 1885 год., не е оцѣнено отъ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ съгласно съ дѣйствующитѣ въ него врѣме закони, не може да бѫде основателно.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Теодосъ Афендулоглу, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 14 Декемврий 1887 година № 269, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, № 171.

Гр. София, 12 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на тридесетий Септемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ при-

съствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Председателя гражданско дѣло №. 146 по описътъ за 1889 година, на Пловдивский Грьцкий Митрополитъ и на настоятелството на манастиръть Св. Тройца, съ Новоселската и Вакуфска Общини, за едно пасбище. — Отъ странитѣ присъствува Ив. Атанасовъ, повѣренникъ по предовѣрие на настоятелството на манастира Св. Тройца. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 29 Май 1882 год. общинитѣ на селата Ваково и Новосело, Каваклийска околия, чрѣзъ пълномощницитѣ си Никола Алексиевъ, житель на Ново-село и Георги Костовъ, житель на село Ваково, подали на Сливенското Окржжно Сждилище прошение, въ което казватъ, че манастиря Св. Тройца, който се управлявалъ по прѣди отъ настоятелството на избирателитѣ на селата Ново-село, Вакова и други, ползувалъ се билъ по доброволно и ежегодно съгласие на рѣченитѣ села Ново-село и Ваково съ дохода на нѣкои земи, които принадлѣжатъ въ общо владѣние на тия двѣ села, жителитѣ на които разрѣшавали на манастиря да пасе добитъкътъ си въ общата на Ново-Село и Ваково мера. Въ настоящето врѣме настоятелството на манастиря Св. Тройца, при всичко че Ново-село и Ваково му отказали да му правать прежното доброволно спомоществувание, самопроизволно завладѣвало часть отъ общата на тия двѣ села мера, означена въ Султанский Ферманъ отъ 1255 година, която била на пространство отъ нѣколко стотини уврата и продължавало безъ разрѣшението на помѣнатитѣ двѣ села да пасе добитъка си на нея. За това предявяватъ искъ къмъ настоятелството на манастиря Св. Троица и молятъ сждилището да запрети на настоятелството на манастиря Св. Тройца да пасе добитъка си въ границитѣ на мерата опредѣлена въ Султанския Ферманъ, принадлѣжаща на селата Ново-село и Ваково и да признае тази мера исключителна принадлѣжность на двѣтѣ села безъ да има манастиря да се ползува отъ нея. Сливенското Окржжно Гражданско Сждилище гледало дѣлото въ нѣколко засѣдания,

въ едно отъ които пълномощницитѣ на истцитѣ представили единъ ферманъ на турски и единъ преписъ на български отъ Сеферъ 1255 година, за доказателство на правото имъ върху спорната мера. — Сливенското Окржжно Гражданско Сждилище въ засѣданието си отъ 10-й Ноември 1882 год. постановило, да се направи мѣстенъ огледъ на спорното мѣсто, който билъ извършенъ на 21-й Ноември 1882 год. и сждилището съ рѣшението си отъ 29 Ноември 1882 год. №. 426 задочно за настоятелството на манастиря Св. Тройца постановило, че признава искътъ на общинитѣ Ново село и Вакжфъ за основенъ и землището въ обозначенитѣ граници за самостоятелна собственность на жителитѣ на селскитѣ общини Вакжфъ и Ново-село, Каваклийска околия, и запрѣщава на управляющитѣ манастиря Св. Тройца, въ сжщата околия, въ лицето на Одринский Митрополитъ Неофитъ и настоятелството състояще отъ Попъ Христо Мерджанъ, отъ гр. Каваклий, Никола Попъ Тодоръ, отъ сжщий градъ, Янаки Хаджи Андоновъ, отъ с. Коалуджа, Димитръ Куртевъ отъ с. Дуганово и Андонъ Попъ Московъ отъ с. Манастиря — да не пущатъ манастирскитѣ добитъци въ това землище и ги осждилъ да заплатятъ сждебнитѣ и други разноски по процесса 1670 гроша златни. — По отзивъ на настоятелството на манастирътъ Света Тройца, срѣщу казанното рѣшение подъ №. 426 Сливненското Окржжно Гражданско Сждилище разгледало дѣлото изново и съ рѣшението си отъ 7-ий Юлий 1883 год. №. 116, отхвърлило отзива на отзивницитѣ, като неосновенъ и подтвърдило задочното си рѣшение отъ 29-й Ноември 1882 год. подъ №. 426. — Одринский Митрополитъ Неофитъ, като настойникъ на манастиря Св. Тройца и настоятелството на манастиря Св. Тройца направили срѣщу рѣшението на Сливненский Окржженъ Сждъ въззивъ предъ бившето Върховно Сждилище на Източна Румелия на 13 Септември 1883 година. Върховното Сждилище гледало това дѣло на 5 и 21 Юний 1885 год. и го отложило въ послѣдното засѣдание, като постановило: въззивната страна да пред-

стави документитѣ си за земитѣ, които държи, а така сѫщо да представи и нужднитѣ книжя, отъ които да се види, какво положение държи като юридическо лице спрямо отвѣтната страна. — Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ разгледалъ това дѣло на 4-ий Декемврий 1887 година, когато повѣренника на аппелатора представилъ преводи отъ два Султански фермани, единътъ отъ 28 Зилхидже 1252 година, другия отъ 2 Мухаремъ 1253 година и други документи съ преводитѣ имъ и казалъ, че отъ тия документи явно ставало, че манастиря ималъ въ тази мѣстность достатъчно недвижими имоти и че се билъ ползувалъ отъ спорното мѣсто, като пасълъ добитъка си безъ никакво препятствие; но ако Сѫдътъ не считалъ документитѣ за достатъчно доказателство, то да му се допустне да докаже чрѣзъ околни люди, че манастиря се е ползувалъ отъ тази мера. — Повѣренника на общинитѣ Ново-село и Вакъвъ въ възражение казалъ, че отъ представенитѣ отъ аппелатора документи се види, че манастиря е билъ отдѣленъ отъ тия села, като образувалъ отдѣлно село, съ отдѣлна мера и прочее, та неможалъ да се счита като чифликъ и на това основание да се ползува отъ мерата, — че отъ самий ферманъ ясно ставало че е било запретено на игумена на манастиря да се намѣсва въ земитѣ на реченитѣ общини, което се подкрѣпяло и отъ това обстоятелство, че ферманътъ на довѣрителитѣ му билъ по новъ отъ тия на манастиря, които били издадени не послѣдствие, че общинитѣ сѫ препятствували на манастиря въ правоползуването му отъ спорната мера, а послѣдствие на оплакването на игуменътъ противъ тогавашнитѣ мюлтезими; освѣнъ това, манастиря ималъ около 1700 уврата своя кория, а двѣтѣ села имали само спорнитѣ 200—300 уврати. — Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ съ рѣшението си отъ 5-й Декемврий 1887 г. №. 257, като взелъ прѣдъ видъ: че настоятелството на манастиръть Св. Тройца, съ въззивната си жалба отъ 13 Септемврий 1883 год. Вх. №. 2139 се тѫжи срѣщу рѣшението на Сливненский Окр. Сѫдъ отъ 7-й Юлий

1883 год. подъ №. 116, съ което рѣшение Сѫдътъ е подтвърдилъ едно свое задочно рѣшение отъ 29 Ноември 1882 год. №. 126; че Сливненский Окр. Сѫдъ съ рѣшението си №. 426 отъ 29 Ноември 1882 год. е припозналь землището, съпредѣлно съ точкитѣ: рѣка Тунджа по сьрта до Сюрме Кюпрусу, отъ тамъ до Делишменъ баиръ, отъ тамъ до Хафи Кая, отъ тамъ до Касапскитѣ гробища, отъ тамъ до Скерлимитѣ, отъ тамъ до Еди Кардашъ, отъ тамъ до Дамъ Кая, отъ тамъ до Алмалж-дере, отъ тамъ до Хамза тарла, отъ тамъ до Комакъ-кая, отъ тамъ до Мадемъ-дере и се сключва пакъ до рѣка Тунджа, за самостоятелна собственность на жителитѣ на селскитѣ общини: Ново-село и Вакъвъ, Каваклийска околия, като е запретилъ на управляющитѣ манастиря „Св. Тройца“, въ сѫщата околия, въ лицето на Негово Преосвященство Одринский Митрополитъ и въ лицето на настоятелството на рѣчений манастиръ, да не пущатъ да пасатъ манастирскитѣ добитъци въ това землище; че общинитѣ на селата Ново-село и Вакъфъ основаватъ своето право на исключително ползуване отъ землището съ горѣупомѣнатитѣ граници — на единъ ферманъ съ дата края на мѣсецъ Саферъ отъ 1255 год., отъ съдържанието на който ферманъ се вижда, че селата Бинъ-кьой (Еникьой или Ново-село) и Вакуфлий сѫ били посвѣтени на храмътъ, на тюрбето (гробний памятникъ) и на сиропиталището на нѣкой си Отецъ Еюбъ и че приходитѣ отъ тѣзи села се задържатъ отъ вакъфътъ за сиропиталището и джамиитѣ на Отца Еюба; Че отъ сѫщий ферманъ тоже се констатира, че се узнало отъ каидѫтъ при Дефтеръ-хаканието, че нищо нѣмало писано за лозя, градини и ниви на манастиря „Св. Тройца“ въ землището на казанитѣ двѣ село, землище, на което границитѣ сѫ обозначени точно въ самия ферманъ и които сѫ идентични съ тия, оказани въ втория мотивъ на това рѣшение; че отъ сѫщий ферманъ на истцитѣ се констатирва така сѫщо, че подъ никакъвъ начинъ не се допуска вакъфъ врьзъ вакъфъ т. е. веднажъ посвѣтено едно имущество на едно извѣстно богоугодно

завѣдение, неможе да се посвѣтява и на друго богоугодно завѣдение, слѣдователно, цѣлитѣ двѣ села заедно съ землищата имъ, като посвѣтени веднажъ на джамиитѣ и на сиропиталището на Отца Еюба, немогѫтъ да бѫдѫтъ въ сѫщето врѣме посвѣтени и на манастиря „Св. Тройца“; че отъ протоколътъ по оглѣдътъ направенъ на самото спорно мѣсто, съ дата 21 Ноември 1882 год., се констатира, че спорното мѣсто съвпада между точкитѣ, оказани въ ферманътъ на истцитѣ отъ 1255 год., както и отъ показанията на испитанитѣ подъ клѣтва свидѣтели при този огледъ, се вижда, че манастирскитѣ добитъци не сѫ можали да отидатъ да пасатъ въ това спорно мѣсто, до гдѣто настоятелството на този манастиръ не се споразумѣяло предварително съ общинитѣ: Ново-село и Вакъфъ, които нѣкоя година вземали уговорена плата отъ настоятелството, а по нѣкогашъ пущали добитъка на манастиря даромъ, като на богоугодно завѣдение; че настоятелството на манастиря „Св. Тройца“ не признана правото на двѣтѣ села: Ново-село и Вакъфъ, на исключително ползуване отъ мерата, която се намира въ землището на тѣхнитѣ села, въ което землище се нахожда и самий манастиръ, като претендира, че и манастира „Св. Тройца“ се е ползувалъ отъ незапамятни врѣмена съвмѣстно съ селата Ново-село и Вакъфъ отъ мерата на тѣзи двѣ села, като е пущалъ да пасѫтъ добитъцитѣ му свободно въ тая мера; че настоятелството на манастаря „Св. Тройца“, за доказателство на претенцията си за съвмѣстно владѣние и ползуване на мерата на селата Ново-село и Вакъфъ е представило два фермана прѣдъ първостепенний Сѫдъ: единия съ дата 28-ий Зилхидже 1252 год., а другия съ дата 2-й Мухаремъ 1253 год., отъ съдържанието на които фермани никакъ не се вижда да се дава право на манастиря „Св. Тройца“ да се ползува съвмѣстно отъ мерата на селата Ново-село и Вакъфъ, а се вижда отъ тѣзи фермани само това, че се заповѣдва да не се намиса никой въ земитѣ и имуществата на манастиря, а пъкъ такова намисване въ имуществата на манастиря не сѫ направили

никакъ жителитѣ на селата Ново-село и Вакъфъ, тъй като тѣ претендиратъ правото на исключително полъзуване отъ една мера, находяща се въ землището на тѣхнитѣ села, а не нѣкое си имущество принадлѣжаще на манастиръть; че отъ съдържанието на чл. 122 отъ Закона за земитѣ се вижда, че за да бѫде привързана една земя отъ дрѣвне врѣме къмъ нѣкой манастиръ, тъзи земя трѣбва да бѫде записана въ Девтерханата, слѣдователно, щомъ манастиръть „Св. Тройца“ не представи предъ Сѫдътъ документъ отъ Девтерханата, отъ който да се вижда, че извѣстна часть отъ земята на селата Ново-село и Вакъфъ е привързана къмъ този манастиръ, то този манастиръ нѣма право да иска съвмѣстно полъзуване отъ мерата на тѣзи двѣ села; че отъ друга страна искането на настоятелството на манастиръть „Св. Тройца“ — да му се допустне да докаже чрѣзъ околни люди, че манастиря се е полъзувалъ отъ дълго врѣме отъ тази мера — е съвършенно неприемливо, тъй като допусканието да се доказва това обстоятелство би било равносилно съ допусканието да се доказва преобретението на едно право чрѣзъ давностно владѣние, тогава, когато споредъ изричнитѣ постановления на чл. 102 отъ Закона за земитѣ и чл. 1675 отъ меджелето просрочие за мери не сѫществува; че най-послѣ и твърдѣнието на Емануилъ Шахинисъ, повѣренника на настоятелството на манастиря „Св. Тройца“, че манастиръть „Св. Тройца“ като се намиралъ въ Вакуфски топракъ, то той съставлявалъ часть отъ общината на с. Вакъфъ, слѣдователно, като часть отъ общината ималъ право на полъзуване отъ мерата на тая община, е тоже неоснователно, защото единя манастиръ, какъвто е „Св. Троица“, съставлява едно самостоятелно юридическо лице, съвършенно отдѣлно отъ юридическото лице — общината на едно село, а пакъ че това е тъй, то се вижда отъ представенитѣ отъ самото настоятелство два документа: първий съ дата 26-й Ребюлъ Евелъ 1284 год. и вторий съ дата 21 Априлий 1302 год. отъ съдържанието на които се вижда, че десятъкътъ на манастиръть „Кешешликъ“ се е про-

давалъ съвършенно отдѣлно, а не като часть отъ общината на с. Вакъфъ; Че отъ представлението на Предсѣдателя на първостепенний Сѫдъ съ дата 24-й Августъ 1883 год. подъ №. 1008 се вижда, че настоятелството на манастирътъ „Св. Тройца“ не си е било заплатило сѫдебното мито по въззивътъ, което сѫдебно мито е отъ 10 лири турски, тъй като при предявяването на искътъ истцитѣ сѫ били заплатили така сѫщо 10 лири турски, слѣдователно настоятелството е длъжно да заплати това мито за въ полза на държавний ковчегъ, — отхвърлилъ въззивната жалба на настоятелството на манастирътъ „Св. Тройца“ и подтвърдилъ напълно рѣшението на Сливненский Окржженъ Сѫдъ отъ 7-й Юлий 1883 година №. 116, като осѫдилъ казанното настоятелство да заплати десеть лири турски за въ полза на държавний ковчегъ, които съставлявали незаплатено сѫдебно мито отъ настоятелството по въззивътъ му и възложилъ върху сѫщото настоятелство станалитѣ сѫдебни и по водение на дѣлото разноски въ двѣтѣ инстанции. — Недоволни отъ това рѣшение на Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ, Пловдивский Грьцкий Митрополитъ и настоятелството на манастиря „Св. Тройца“, подали срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ е нарушилъ: 1-о) ст. 265 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, ч.ч. ч.ч. 335 и 341 отъ Органический Уставъ, защото исковото прошение на общинитѣ не било приемливо, тъй като имотитѣ, които сѫ били подъ владѣнието и притѣжанието на религиознитѣ общини до издаването на Органический Уставъ, се считали като неуспорими; 2) че сѫщий Сѫдъ е нарушилъ ст. 275 п. п. 1 и 2 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото не се произнесълъ по възражението му, че исковото прошение на истцитѣ по начало не било приемливо; 3) че сѫщий Сѫдъ е нарушилъ общото начало за доказване и ст. ст. 1-а отъ Закона за дознанието чрѣзъ околни люди и 292 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото не уважилъ искането му

да докаже чрѣзъ дознание, че манастиръть съвмѣстно се е ползувалъ отъ спорното мѣсто; 4-о) че сѫщий Сѫдъ е нарушилъ чл. 22 отъ Закона за земитѣ, когото неправилно приспособилъ въ настоящий случай, та недопустналъ манастиръть да докаже съвмѣстното си ползувание отъ спорното мѣсто; 5) че сѫщий Сѫдъ е нарушилъ чл. 102 отъ Закона за земитѣ и чл. 1657 отъ Меджелето, защото манастиръть отъ дрѣвне врѣме преди издаването Законьть за земитѣ и Меджелето, съвмѣстно се билъ ползувалъ отъ спорното мѣсто и защото помѣнѫтитѣ членове немогли да иматъ приложение въ настоящий случай; 6-о) че сѫщий Сѫдъ е нарушилъ ст. 273 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото рѣшилъ за предмѣти, за които не е имало искание; 7) че сѫщий Сѫдъ е нарушилъ чл. 9 отъ Областний Законъ отъ 30-й Януарий 1885 год. и ст, ст. 168 и 265, защото постановилъ манастиря да плати на хазната 10 лири турски сѫдебно мито, когато манастиря билъ платилъ сѫдебното мито 5 лири турски-както се вижда отъ въззивната имъ жалба и отъ справа №. 61, отъ 10-й Априлий 1885 год.; и 8-о) че сѫщий Сѫдъ е нарушилъ по това дѣло ст. 971 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото постановилъ да плати манастиръть на исцитѣ сѫдебнитѣ разноски за водение дѣлото и за втората инстация. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣренника на кассаторитѣ и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Както чл. 335, така и чл. 341 отъ Органический Уставъ на бившата Источна Румелия, немогѫтъ да иматъ никакво приложение и приспособление къмъ настоящето дѣло, което е завѣдено по препирня за правоползуване отъ земя оставена за обща потрѣба (мера). Ако чл. 341 отъ Органический Уставъ установлява, че недвижимитѣ имоти на религиознитѣ общества се пазятъ и не бива да имъ се зима и посвоява нѣщо отъ тѣхъ, освѣнъ ако бѫде за обща полза добрѣ доказана въ случай и по начинъ опредѣленъ отъ закона и то като имъ се

даде праведно и предварително възнаграждение, то това не значи, че устава запрѣщава на заинтересованитѣ лица да защищаватъ правата си върху недвижими имоти срѣщу неоснователни притязания на религиознитѣ общества и да ги оспоряватъ по сѫдебенъ редъ. Освѣнъ това, споредъ дѣйствующитѣ въ Българското Княжество закони, всѣкоя препирня за гражданско право подлѣжи на разрѣшение на сѫдебнитѣ установления, а препирнята между сѫдящитѣ се по това дѣло, която е за правоползуване отъ недвижимъ имотъ, като препирня за гражданско право, неможе да не подлѣжи на разрѣшение отъ сѫдебнитѣ установления. За това оплакването на кассаторитѣ, че исковото прошение на истцитѣ не било приемливо и че Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, като приелъ да разгледа дѣлото безъ да се произнесе по тоя въпросъ, билъ нарушилъ както чл. чл. 265 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, 335 и 341 отъ Органический Уставъ, така и чл. 275 п. п. 1 и 2 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила — е неоснователно; 2) Оплакването на кассаторитѣ, че Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ по това дѣло е нарушилъ общото начало за доказване и ст. ст. 1 отъ Закона за дознанието чрѣзъ околни люди, 292 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила и 22 отъ Закона за земитѣ, защото не уважилъ искането имъ да докажатъ чрѣзъ дознание, че манастиръть съвмѣстно се е ползувалъ отъ спорното мѣсто — е сѫщо неоснователно, защото Сѫдътъ правилно е намѣрилъ за излишно и неумѣстно да удовлетвори това искание на кассаторитѣ, както това се види отъ съобразителната часть на потъженото рѣшение. Още Сливненското Окржжно Сѫдилище, както се види отъ производството му, е правило по това дѣло на 21-ий Ноември 1882 год. огледъ на спорното мѣсто съ расшитъ на околни люди, който е билъ извършенъ споредъ дѣйствувавшитѣ въ онова врѣме правила, за това и доказателната му сила съответствува на дознанието чрѣзъ околни люди споредъ дѣйствующий сега законъ. Слѣдователно Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, като е ималъ вече готово

същото това доказателство, което сж искали кассаторитѣ, не е билъ длъженъ повторно да го въспроизвежда. Нъ освѣнъ това, Пловдивский Аппелативенъ Сждъ съвършенно правилно и съгласно съ закона се е съобразилъ при разрѣшението на настоящето дѣло, че искането на кассаторитѣ е въобще недопустимо, защото е противъ извѣстни распорѣждания на Закона за земитѣ (10 мотивъ на потжженото рѣшение); 3) Отъ казаното слѣдва, че е неоснователно и оплакването на кассаторитѣ за нарушение чл. чл. 102 отъ Закона за земитѣ и 1657 отъ меджелето, които не могли да иматъ приложение въ настоящий случай, защото манастиря отъ дрѣвне врѣме, прѣди издаването законътъ за земитѣ и Меджелето, съвмѣстно се билъ ползувалъ отъ спорното мѣсто, защото отъ производствата по дѣлото въ двѣтѣ инстанции по сжщество се види, че е било доказано противното, т. е. исключителното правоползуване отъ мерата на общинитѣ Ново-село и Вакъфъ. Освѣнъ това и да се допустне предположението, че претендираното право отъ настоятелството на манастира „Св. Тройца“ е по-старо отъ закона за землитѣ, пакъ не може да се допустне, че послѣдний не е пресѣкълъ и уничтожилъ това старо право въ полза на селата Ново село и Вакъфъ, чрѣзъ всичкитѣ распорѣждания относително земитѣ оставляеми за обща потрѣба на селата и градоветѣ (метруке); 4) Отъ исковото прошение на общинитѣ Ново-село и Вакъфъ се види, че Сждътъ е присждилъ и призналъ съ рѣшението си това, за което сжтѣ молили и нищо повече. За това и оплакването на кассаторитѣ за нарушение ст. 273 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила е неоснователно; 5) Колкото за оплакването за нарушение чл. 9-й отъ Областний Законъ отъ 30 Януарий 1885 год. и ст. ст. 168 и 265 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, то не съотвѣтствува на фактическата страна на дѣлото, тъй като сждебното мито отъ десеть лири е присждено въ полза на хазната на основание на представлението на Предсѣдателя на първостепенний Сждъ, съ дата 24-й Августъ 1883 год. № 1008, както това се види отъ

11-й мотивъ на потѫженото рѣшение и отъ самото представление находяще се при дѣлото; 6) Не е основателно и оплакването на кассаторитѣ за нарушение ст. 971 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото Сѫдътъ по сѫщество никакъ не е постѫпилъ противъ распорѣжданията на тая статия, като е постановилъ, манастира да плати на истцитѣ сѫдебни разноски и за водение дѣлото за втората инстанция. —

Водимъ отъ горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Пловдивский Грѣцкий Митрополитъ и на настоятелството на манастиръть Св. Тройца, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 5-ий Декември 1887 год. № 257, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като несоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 172.

Гр. София. 12 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и осмий Септемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло № 148 по описътъ за 1889 г., на Димитръ Христовъ, отъ гр. София, съ братия Александъръ и Григорь Карагюлеви, жители отъ сѫщий градъ, за 5531 левъ и 70 стотинки отъ продажба на една кѫща. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствуваха: Г. Орошаковъ, повѣренникъ на Димитръ Христовъ и Д. В. Македонский на братия Карагюлеви.

Обстоятелствата сж тѣзи: съ прошение отъ 19 Юний 1887 година до Софийский Окржженъ Сждъ, Д. В. Македонски, повѣренникъ на братия Александръ и Григоръ Карагюлеви, изъ гр. София, предявилъ искъ срѣщу Христо Димитровъ, изъ сжщий градъ, за 5531 лева и 70 стотинки, като обяснява, че на осмий Августъ 1883 година Димитръ Христовъ продалъ на довѣрителитѣ му за 50 лири турски една кжща подъ №. 324, находяща ся въ гр. София, улица Филаретова и ги снабдилъ съ редовенъ крѣпостенъ актъ; но слѣдъ извършванието на продажбата, Софийската жителка Евгеница Атанасова Димитрова, която за сжщата кжща ся сждила съ Димитръ Христовъ и майка му Марица Христова, съ влѣзло въ законна сила рѣшение на Софийскій Окржженъ Сждъ като била призната за собственница на въпросната кжща, то довѣрителитѣ му — братия Карагюлеви завели искъ срѣщу Евгеница Ат. Димитрова и Димитръ Христовъ, за право собственность на сжщата кжща, който съ рѣшение на Софийский Аппелативенъ Сждъ отъ 22 Октомврий 1886 година №. 195 билъ отхвърленъ, като имъ се предоставило право да искатъ обратно по установений редъ стойностьта на кжщата и разноскитѣ по нея. Заради това, истеца молилъ Окржжний Сждъ да осжди Димитра Христовъ да заплати на довѣрителитѣ му: 1) броенитѣ за кжщата 50 лири турски; 2) разноскитѣ направени по преправянието на сжщата кжща въ размѣръ отъ 3990 лева; 3) 291 левъ и 50 стотинки сждебни разноски по искътъ имъ противъ Евгеница Ат. Димитрова и Димитръ Христовъ, който съ рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сждъ подъ №. 195 отъ 1886 година билъ отблъснатъ, и 4) Сждебнитѣ и по водение на настоящето дѣло разноски. Софийский Окржженъ Сждъ, като разглѣдалъ това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, съ рѣшението си, отъ 22 Октомврий 1887 година №. 256, осждилъ Димитра Христовъ да заплати на братия Александръ и Григоръ Карагюлеви само стойностьта на кжщата 50 лири турски, а останалата часть на искътъ имъ отхвърлилъ,

като неоснователенъ; сѫдебнитѣ и по водение на дѣлото разноски въ размѣръ 377 лева и 64 стотинки възложилъ по равно на двѣтѣ страни. — По въззивна жалба на Д. В. Македонски, повѣренникъ на братия Карагюлеви, това дѣло е разгледано въ присѫтствието на двѣтѣ страни, представлявани чрезъ повѣренници, и отъ Софийский Апелативенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си, отъ 20 Май 1888 год. № 211, като взезъ предъ видъ: „1) че отъ рѣшението на Софийский Апелативенъ Сѫдъ № 195 отъ 22 Октомврий 1886 година се доказва: а) че аппелаторитѣ сѫ купили отъ отвѣтникътъ въпросната кѫща още презъ 1883 година; — броили стойностьта на кѫщата 50 лири турски и били снабдени съ надлѣжнията крѣпостенъ актъ; б) че по послѣ противъ Д. Христовъ билъ подигнатъ искъ отъ Евгеница Ат. Димитрова за право собственность на сѫщата кѫща и Софийский Окрѫженъ Сѫдъ съ рѣшение влѣзло вече въ законна сила, призналь тѫзи послѣднята за собственница на предмѣтната кѫща; в) че слѣдъ като съ сѫдебно рѣшение Евгеница Ат. Димитрова е била призната за собственница на предмѣтната кѫща, аппелаторитѣ сѫ били завели искъ противъ Димитръ Христовъ и Евгеница Ат. Димитрова, като молили Сѫдътъ да признае тѣхъ за собственници на сѫщата кѫща. Този искъ на аппелаторитѣ билъ отблъснатъ отъ Софийский Апелативенъ Сѫдъ съ рѣшение подъ № 195 отъ 22 Октомврий 1886 година, като сѫщеврѣменно било предоставено право на тѣхъ да искатъ обратно по установений редъ стойностьта на кѫщата и разноскитѣ по нея. — Отъ горѣизложенитѣ обстоятелства става явно, че аппелаторътъ, слѣдъ покупката на спорната кѫща, като се е считалъ за пъленъ собственникъ на нея, въ правото си е билъ да направи такива поправки отъ каквито е имала нужда; а тъй като по-послѣ съ сѫдебно рѣшение е признато че продавачътъ не е билъ собственикъ на предмѣтната кѫща и слѣдователно продажбата уничтожена, то въ такъвъ случай той (продавачътъ) Димитръ Христовъ е прямото отговорно лице

предъ купувачътъ, — аппелаторитѣ не само за броената стойность на имотътъ, но още и за разноскитѣ направени по поправката на този имотъ. — Право което е константирано и въ рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ №. 195 отъ 22 Октомврий 1886 год. слѣдователно молбата на аппелаторитѣ въ това отношение е уважителна и рѣшението на Софийский Окржженъ Сѫдъ №. 256 отъ1887 година трѣбва да се видоизмѣни. Заявлението на отвѣтникътъ и представенитѣ отъ него доказателства, за че въпросната кѫща не е призната за негова собственность, не ся намира въ негово владѣние и че не той, а лицето, което притѣжава кѫщата, трѣбвало да отговаря срѣщу искътъ на истецътъ, — тъй като при извършванието на въпросната продажба той билъ bona fides (de bonne fio), не може да се уважи, даже и въ случай ако се приеме за доказано всичко това, тъй като ако би требвало собственникътъ на въпросната кѫща да бѫде привлѣченъ да отговаря по това дѣло, въ качество на трето лице, то именно отвѣтникътъ би трѣбвало да го привлѣче да отговаря на едно съ него или вмѣсто него, тъй като той е лицето, което е продало чужда собственность, вслѣдствие на която продажба сѫ причинени въпроснитѣ разноски по ремонтировката и слѣдователно той е първото отговорно лице спрямо истецътъ; 2) че вѣщитѣ люди назначени да прегледатъ въпсната кѫща и да ся произнесатъ относително качеството и количеството на въпросната ремонтировка и които вѣщи люди сѫ избрани по взаимно съгласие отъ странитѣ, съ рапортътъ си отъ 21 Мартъ т. г., който рапортъ е приподписанъ и отъ двѣтѣ страни безъ никаква забѣлѣжка, като излагатъ подробно за кое по колко е похарчено, дохождатъ до заключение, че по поправянието на предмѣтната кѫща сѫ израсходвани всичко лева 3256; — слѣдователно въ такъвъ размѣръ и трѣбва да ся приема за доказанъ искътъ на истецътъ; 3) Искътъ на истецътъ относително сѫдебнитѣ разноски по първийтъ процессъ е неоснователенъ, тъй като този процессъ, заведенъ отъ

истецътъ противъ Христо Димитровъ и Евгеница Атанасова за правособственность на въпросната кѫща, е билъ заведенъ слѣдъ като, съ сѫдебното рѣшение влезло въ законна сила, въпросната кѫща е била призната за собственность на Евгеница Атанасова; и който искъ на истецътъ е билъ отхвърленъ отъ Софийский Аппелативенъ Сѫдъ съ рѣшение №. 195 отъ 22 Октомврий 1886 год., а относително искътъ за разноскитѣ по заплащанието на актови мита, като недоказанъ и неопредѣленъ, да остане безъ послѣдствие"; — измѣнилъ рѣшението на Софийский Окр. Сѫдъ отъ 22 Октомврий 1887 год. №. 256 така: осѫжда Димитра Христовъ да заплати на Александръ и Григоръ Карагюлеви: а) 50 лири турски стойностьта на въпросната кѫща; б) 3256 лева изразходвани по поправянието на кѫщата; и в) 395 лева сѫдебни и по водение на дѣлото разноски въ двѣтѣ инстанции, а въ полза на хазната 2 лева за двѣ неплатени призовки. Останалата часть отъ иска на истеца отхвърлилъ, като неоснователна.— Срѣщу това рѣшение на Аппелативний Сѫдъ, Димитръ Христовъ подалъ кассационна жалба, въ която, като поводъ да се отмѣни казанното рѣшение на Аппелативний Сѫдъ, посочва че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сѫдъ нарушилъ: 1) ст. 134 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото нѣмало основание да го осѫжда на разноски направени отъ истцитѣ за поправката на продадената кѫща; 2) ст. 235 п. 3 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото не взелъ въ внимание възражението му, че отговорното лице за разноскитѣ по поправката на кѫщата не е той (кассатора), а Евгеница Ат. Димитрова, на която е присѫдена и предадена въ владѣние кѫщата; 3) ст. 265 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото не разрѣшилъ дѣлото на основание на законитѣ; 4) ст. ст. 249 и 254 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото той (кассаторьтъ) не билъ длъженъ да привлича третото лице къмъ дѣлото, а противната страна; и 5) чл. 372 отъ Гражданскитѣ Оттомански Закони, споредъ който не билъ длъженъ да плаща за поправкитѣ на кѫщата.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото, обясненията на повѣренницитѣ и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Отъ съобразителната часть на потъженото рѣшение става явно, че Апелативний Сѫдъ при разрѣшаването на това дѣло напълно е испълнилъ предписанието на ст. 134 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, като е основалъ рѣшението си възъ документитѣ и други писменни актове, а сѫщо и възъ доводитѣ, представени при устнитѣ обяснения на странитѣ, слѣдъ обсѫждането на който дошелъ до убѣждание, че отговорното лице по това дѣло е кассатора, когото и осѫдилъ по предмѣта на искътъ. Слѣдователно, оплакването на кассатора, че по това дѣло Апелативний Сѫдъ нарушилъ ст. 134 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото нѣмало основание за да го осѫжда на разноски направени отъ истцитѣ за поправката на продадената кѫща, ся явява неоснователно; 2) ст. 235 п. 3 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила предоставя право на отвѣтника, безъ да даде обяснения по сѫществото на дѣлото, да предяви отводъ кога онова що дири истецътъ трѣбва да ся отнася, въ всичката си цѣлость, до другъ отвѣтникъ. Нѣма съмнѣние, че такъвъ единъ отводъ трѣбва да бѫде предявенъ въ първото по дѣлото засѣдание писменно или устно (ст. 236 Вр. Сѫд. Правила); между туй отъ производството на дѣлото ся вижда противното, сирѣчь отъ първото по дѣлото засѣдание предъ Окрѫжний Сѫдъ не ся вижда, щото кассатора, представляванъ тогава чрезъ повѣренникъ, да е предявлявалъ такъвъ отводъ, а напротивъ, като признавалъ че е получилъ отъ истцитѣ 50 лири за кѫщата, които считалъ себе си длъженъ да повърне, между друго е възразилъ, — че нетрѣбва да плаща станалитѣ разноски по поправката на кѫщата, която не била вече негова, а на Евгеница Ат. Димитрова, и че представената отъ истцитѣ смѣтка за казаннитѣ разноски не може да има доказателна сила. Всичко това като съставлява въпросъ по сѫществото на дѣлото, които сѫ обсѫдени и раз-

рѣшени отъ Апелативний Сѫдъ, то нѣма съмнѣние, че оплакването въ този случай на кассатора за нарушението на ст. 235 п. 3 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила ся явява неуместно и не подлѣжаще на разглеждание по кассационенъ редъ; 3) оплакването за нарушението на ст. 265 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила съ това, че Сѫда не разрѣшилъ дѣлото на основание на законитѣ, не може да бѫде основателно, защото Апелативний Сѫдъ, щомъ е констатиралъ въз основание на представенитѣ по дѣлото доказателства, че той, кассатора, е продалъ чужда собственность и вслѣдствие на това станалъ причина за въпроснитѣ разноски по ремонтировката на кѫщата — билъ е въ правото си да го признае за първо отговорно лице по дѣлото, — нѣщо, което ни най-малко не противорѣчи на законитѣ; 4) Привличанието на едно трето лице къмъ дѣлото, споредъ предписанието на ст. ст. 249 и 250 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, зависи отъ волята и желанието на сѫдящитѣ ся страни, т. е. отвѣтникътъ ако мисли че има право да моли да ся привлѣче трето лице къмъ дѣлото, трѣбва да подаде молба за това не по-кѫсно отъ срокътъ, който е назначенъ за явяванието му въ Сѫдътъ; така сѫщо и истецътъ, който послѣдствие на възражението на отвѣтникътъ пожелае да привлѣче трето лице къмъ дѣлото, може да заяви искането си въ първото засѣдание на Сѫдътъ, но трѣбва да подаде молбата си не по-кѫсно отъ слѣдующий день. По данното дѣло, както се вижда отъ производството му; ни една отъ сѫдящитѣ ся страни не е привличала никое трето лице къмъ дѣлото. А това като е тъй, то оплакването на кассатора за нарушение на ст. ст. 249 и 254 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото той (кассаторътъ) не билъ длъженъ да привлича третото лице къмъ дѣлото, а противната страна, ся явява неумѣстно; 5) чл. 372 отъ Гражданскийтъ Оттоманский Законъ, който гласи, че въ незаконната продажба сѣка една отъ уговоренитѣ страни има право да уничтожи условието, не може да има никое приложение по това дѣ-

ло за да може да се каже че е нарушенъ, както мисли кассатора съ това, че не билъ длъженъ споредъ този членъ да плаща за поправкитѣ на кжщата.

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Димитръ Христовъ, срѣщу рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сждъ отъ 20 Май 1888 година №. 211, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 173.

Гр. София, 12 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на тридесетий Септемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Членътъ Руссковъ гражданско дѣло №. 152 по описьтъ за 1889 год., на Цвѣтко Вълчевъ, житель изъ село Кара-Атлие (Чирпанско), съ Вълко Дилчовъ, житель изъ сжщото село, за недвижими имущества или стойностьта имъ 3600 гроша. — Въ засѣданието странитѣ неприсжтствуваxѫ. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Вълко Дилчовъ, отъ село Кара-Атлие, съ прошение отъ 22-й Юлий 1887 година, е завелъ искъ предъ Чирпанский Мировий Сждия срѣщу брата си Цвѣтко Дилчовъ, за усвоявание на нѣколко си недвижими имущества, които били купени отъ съдружественни пари на двамата братия. Чирпанский Мировий Сждия разгледалъ това

дѣло въ присѫтствието на странитѣ и като оцѣнилъ устнитѣ имъ обяснения, съ рѣшението си отъ 26-ий Февруарий 1888 год. № 78, осѫдилъ отвѣтникътъ да предаде на истецътъ по половина отъ спорнитѣ имущества.— По въззивна жалба на Цвѣтко Дилчовъ, това дѣло се разгледвало и отъ Старо-Загорский Окрѫженъ Сѫдъ въ присѫтствието на странитѣ, който, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 21 Май 1888 год. № 53, подтвърдилъ рѣшението на първата инстанция. Недоволенъ отъ това рѣшение на Старо-Загорский Окрѫженъ Сѫдъ Цвѣтко Дилчовъ е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Старо-Загорский Окрѫженъ Сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 1592, 1697, 1736, 1737 отъ Гражданскитѣ закони и 72 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото е допустналъ на истецътъ съ свидѣтели да доказва, че той (кассатора) е купилъ спорнитѣ имущества за съдружеска смѣтка и че по икономически начинъ тѣ били прехвърлени само върху него, когато той притѣжавалъ за тия имущества владала на свое име, които неподлѣжатъ на оспорявание и които иматъ по-голѣмо предпочитание прѣдъ свидѣтелскитѣ показания. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1) 72 членъ отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство ясно и категорически постановява, че съдържанието на оффициални документи неможе да се оборва съ свидѣтелски показания. По това дѣло кассатора като е представилъ владала, отъ съдържанието на които се вижда, че спорнитѣ недвижими имоти той е купилъ за себе си частно, то Старо-Загорский Окрѫженъ Сѫдъ неправилно е допустналъ съ свидѣтелски показания да се оборватъ тия оффициални документи. Споредъ дѣйствующитѣ у насъ закони, правото на собственность върху недвижими имущества преминува само чрѣзъ крѣпостенъ актъ; заради това, щомъ кассатора има исключително, на свое име за спорнитѣ имущества крѣпостенъ актъ,

то отвѣтникъть, Вълко Дилчовъ, неможе съ свидѣтели да доказва правото си на собственость върху сѫщитѣ имущества, а ако е далъ пари при купуването имъ, то той може да си дири по сѫдебенъ редъ даденитѣ пари. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Старо-Загорский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 21-ий Май 1888 год. № 53, защото е нарушенъ чл. 72-ий отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, съ силата на чл. 153 п. 1-й отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглеждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ сѫщий Сѫдъ.—

Рѣшение, № 174.

Гр. София, 16 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣленение, на вторий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло № 153 по описътъ за 1889 год., на Т. Георгиевъ, повѣренникъ на Хафизе Мехмедова, изъ гр. Хасково, съ Василъ Раевъ, изъ с. Мюселимъ, (Хасковско), за една нива. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 19 Декемврий 1887 година Тодоръ Георгиевъ, като пълномощникъ на Хафизе Мерджанъ Кязъ Мехмедова, жителка на гр. Хасково, съ прошение, подадено на Хаджи-Елеский Мировий Сѫдия, заявилъ искъ противъ Василъ Раевъ

житель на село Мюселимъ, Хаджи-Елеска Околия, че послѣднийтъ билъ усвоилъ една нива на довѣрителката му находяща се въ мѣстностьта „Армудлукъ“ въ стойность 12 лири турски и молилъ да се осѫди за отстѫпване на тая нива, и на сѫдебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. — Хаджи-Елеский Мировий Сѫдия съ рѣшението си отъ 25 Февруарий 1888 год. № 81 отхвърлилъ искътъ на Хатидже Мерджанъ Кязъ Мехмедова за спорната нива, като неосновенъ. — М. Бошковъ, повѣренникъ на Хафизе Мерджанъ Кязъ Мехмедова, подалъ срѣщу това рѣшение на Хаджи-Елеский Мировий Сѫдия въззивна жалба въ Хасковский Окрѫженъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 18 Априлий 1888 година № 25, като взелъ предъ видъ: 1) Хафизе Мерджанъ Мехмедова претендира, че горѣспомѣнатата нива е нейна и неправедно усвоена отъ Василъ Раевъ; 2) Че Василъ Раевъ е доказалъ предъ първостепенното сѫдилище, че той билъ купилъ предмѣтна нива отъ Хафизе Мерджанъ Мехмедова за петь лири турски, което количество още преди четири години той ѝ броилъ и тя го получила, за това молилъ да ся признае за притѣжателъ на въпросната нива и ся отхвърли искътъ на Хафизе Мерджанъ Мехмедова, като неосновенъ; 3) Че Хафизе Мерджанъ Мехмедова, както въ въззивната си жалба, а така сѫщо и чрѣзъ повѣренника си Т. Георгиевъ, оспорва и подържа въ тоя Сѫдъ, че продажбата между нея и въззиваемий Василъ Раевъ била недѣйствителна и незаконна по двѣ причини: 1) Защото преди четири години, когато въззиваемий претендира да е купилъ отъ нея нивата ѝ, тя била подъ опека, като малолѣтна; и 2) Защото продажбата не е станала съгласно съ чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, инакъ купувача трѣбвало да държи владало или крѣпостенъ актъ; 4) Че повѣренникътъ на въззивната страна съ нищо не доказва прѣдъ Сѫдътъ домогването си, че довѣрителката му Хафизе Мерджанъ Мехмедова ся е намирала, преди четири години, подъ опека, като малолѣтна, въ момента когато е сключила продажбата

за нивата си; 5) Че когато една продажба е сключена за недвижимъ имотъ по волята и взаимното съгласие на контрагентитѣ и по условията предвидени въ Гражданскитѣ Закони, дѣйствующи презъ врѣмето на сключването продажбата, едната само страна отъ контрагентитѣ неможе да уничтожи извършената отъ нея сключена продажба; 6) Че преди четири години законитѣ, които сж били въ сила въ страната, не възбраняваха да ся сключва продажба на недвижимъ имотъ и по домашенъ редъ, слѣдователно, въ данний случай и по принципа, че никой законъ не може да има ретроградна сила, то и закона за Нотариуситѣ неможе въ тоя случай да ся приспособи за единъ актъ извършенъ преди четири година, — отхвърлилъ въззивната жалба на М. Бошковъ, повѣренникъ на Хафизе Мерджанъ Кязъ Мехмедова като неосновна и потвърлилъ напълно рѣшението на Хаджи-Елеский Мировий Сѫдия №. 81 по това дѣло. — Т. Георгиевъ, като повѣренникъ на Хафизе Мехмедова подалъ срѣщу рѣшението на Хасковский Окр. Сѫдъ отъ 18 Априлий 1888 година №. 25 въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Хасковский Окр. Сѫдъ нарушилъ чл. 36 отъ Закона за Землитѣ и чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, защото призналь за дѣйствителна продажбата на спорната нива между сѫдящитѣ се безъ да е ималъ за нея купувача нѣкакъвъ актъ. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Законностьта и дѣйствителностьта на единъ граждански договоръ трѣбва да се опредѣля, наистина, спорѣдъ законитѣ, които сж дѣйствували презъ врѣмето и въ мѣстото на сключването. За това въ настоящий случай, договорьтъ за продажбата на спорната нива между сѫщящитѣ се, за да бѫде законенъ и дѣйствителенъ, трѣбвало е да бѫде извършенъ спорѣдъ предписанията на законитѣ. които сж дѣйствували въ страната въ врѣме на извършването му (чл. 36 отъ За-

кона за землитѣ и закона за владалата на бивша Источна Румелия). Нъ отъ производството по дѣлото не се види отвѣтника по това дѣло да е представилъ какъвто и да е актъ за доказателство на купуването-продаването на нивата, а е доказвалъ това съ свидѣтели, което нито Турскитѣ, нито Румелийскитѣ Закони, които сж дѣйствували въ онова врѣме въ страната, не сж допущали. Слѣдователно, Пловдивский Аппелативенъ Сждъ като е призналъ съ потжженото си рѣшение че преди четири години до постановлението му (1884 година) законитѣ, които сж били въ сила въ страната, не възбранявали да се сключава продажба на недвижимъ имотъ и по домашенъ рѣдъ, явно противоречи на Турский Законъ за землитѣ и Румелийскийтъ Законъ за владалата, които, както е извѣстно, сж били въ дѣйствие въ страната по онова врѣме. Заради това оплакването на кассатора въ туй отношение е основателно и Хасковский Окржженъ Сждъ съ потжженото рѣшение по това дѣло явно е нарушилъ чл. 100 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, който дозволява на Мировий Сждия, а слѣдователно и на Окржжний Сждъ, като Аппелативна инстанция, да постановятъ рѣшение по убѣждение на съвѣстьта си, нъ подъ условие да не противоречи на закона. —

Водимъ отъ казанното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Хасковский Окржженъ Сждъ отъ 18 Априлий 1888 год. № 25, защото е нарушилъ чл. 100 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, съ силата на чл. 153 п. 1 да ся отмѣни и дѣлото за ново разглеждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ сжщий Сждъ. —

Рѣшение, №. 175.

Гр. София, 16 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на вторий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 154 по описа за 1889 год., на Георги П. Мехлемовъ, изъ г. Вратца, съ Димитръ Куновъ, отъ сжщий градъ, за вдигание построени здания отъ първий подъ стрѣхата на кжщата на послѣдний. — Странитѣ неприсжтствувахж. —

Обстоятелствата сж тѣзи: съ прошение, отъ 29 Септемврий 1886 година до Врачанский Мировий Сждия, Димитръ Куновъ, изъ г. Вратца, ся потжжилъ противъ Георги П. Мехлемовъ, изъ сжщий градъ, че построявалъ подъ стрѣхата на кжщата му здание, което да служи за готварница, яхъръ за добитъкъ и за стоваряние на сѣно, и колкото пушакъ излизало изъ готварницата, влизалъ въ стаята му, освѣнъ това подъ сжщата стрѣха турилъ единъ дирекъ за портата си и построилъ до казаното здание нуждникъ около три метра близу до вратитѣ и прозорцитѣ му; заради това молилъ Сждията, слѣдъ като направи огледъ възъ мѣстото, да осжди отвѣтника да измѣсти здание-то и портата изъ подъ стрѣхата на кжщата му, а така сжщо да измѣсти нуждникътъ, и да му заплати сждебнитѣ разноски. Врачанский Мировий Сждия, като извършилъ огледъ възъ мѣстото и разгледалъ дѣлото въ присжтствието само на истеца, понеже призованийтъ отвѣтникъ не ся явилъ, съ задочно рѣшение отъ 17 Септемврий 1887 година №. 546 осждилъ Геор-

ги П. Мехлемовъ да вдигне зданието (готварница и яхъръ), построено подъ стрѣхата на Кунова, да помѣсти нуждника и да измѣсти портата изъ подъ стрѣхата на Д. Кунова. По отзивътъ на Георги П. Мехленовъ, подаденъ срѣщу казаното задочно рѣшение, Вратчанский Мировий Сѫдия, като разгледалъ изново това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, представлявани чрезъ повѣренници, съ рѣшението си отъ 11 Февруарий 1888 год. №. 33 осѫдилъ Георги П. Мехлемовъ да вдигне въпроснитѣ здания изъ подъ стрѣхата на кѫщата на Диму Куновъ, като му заплати разноскитѣ по водение на дѣлото по 7%, а нуждникътъ да си остане на мѣстото. — По въззивни жалби на двѣтѣ сѫдящи ся страни, това дѣло е разгледано въ присѫтствието на двѣтѣ страни, представлявани чрезъ повѣренници, и отъ Вратчанский Окржженъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 29 Априлий 1888 год. №. 25, като взелъ предъ видъ: „1) Че Димитръ Куновъ ся потѫжилъ противъ Георги П. Мехлемовъ защото билъ построилъ подъ стрѣхата на кѫщата му готварница и яхѫръ за добитъкъ, и за стоваряние сѣно, и че пушиляка отъ готварницата влизалъ въ прозорцитѣ на стаята му, и още че подъ сѫщата стрѣха турилъ единъ дирекъ за портата си, и направилъ и нуждникъ на три метра разстояние отъ прозорцитѣ на кѫщата му, което се доказва отъ съставений протоколъ при огледътъ, както и отъ самопризнанието на отвѣтника; 2) че отвѣтника Георги П. Мехлемовъ ся ссилае на това защото мѣстото подъ стрѣхата на истцоната кѫща, като не заградено отъ истеца, и било въ дворътъ му, който се ползувалъ отъ него като съ свое собственно мѣсто, неможе да ся земе за негова собственность, така като всѣка една кѫща свои до тамо, до гдѣто капе капката на кѫщата му, слѣдователно, никой нѣма право да засвои мѣстото подъ стрѣхата на зданието на съсѣда си, и да построява какво годѣ здание безъ съгласието на съсѣда си; и 3) че заходътъ построенъ отъ Георги П. Мехлемовъ въ дворътъ си на разстояние три ме-

тра далечъ отъ кѫщата на Димитръ Куновъ, като не е опредѣлено отъ законътъ на какво разстояние трѣбва да бѫде далечъ отъ зданието на съсѣдътъ, Сѫдътъ не намира основание да го измѣсти и заличи;“ — подтвърдилъ напълно рѣшението на Вратчанский Мировий Сѫдия и осѫдилъ Георги П. Мехлемовъ да заплати на Димитръ Куновъ 21 лева сѫдебни и за водение на дѣлото разноски въ втората инстанция. — Срѣщу това рѣшение на Окрѫжний Сѫдъ, Георги П. Мехлемовъ подалъ кассационна жалба, въ която излага, че по това дѣло Вратчанский Окр. Сѫдъ нарушилъ: 1) чл. чл. 48, 100 и 101 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото основалъ рѣшението си на огледния протоколъ, който неможе да служи за доказателство правата на истеца върху мѣстото, надъ което построилъ зданията си; 2) чл. чл. 42 и 48 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство и чл. 1 отъ Закона за дознанието, защото не уважилъ искането му да стане дознание чрезъ околни люди за доказателство, че мѣстото, върху което е построилъ въпроснитѣ здания, е негово; и 3) чл. 147 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото не предложилъ на странитѣ помирение. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада̀тъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Отъ първото съображение на потѫженото рѣшение ся вижда, че Окр. Сѫдъ е приелъ огледнийтъ протоколъ съставенъ отъ Мировий Сѫдия при извършването му огледъ по настоящето дѣло, не като доказателство за правата на истеца върху мѣстото, надъ което той, кассатора, построилъ зданията си, а самоси е послужилъ съ него (огледний протоколъ), както и самопризнанието на кассатора, за да констатира, че дѣйствително въпроснитѣ здания (готварница и яхѫръ за добитакъ) сѫ построени подъ кѫщната стрѣха на истеца; тъй щото оплакването въ този случай на кассатора за нарушението на чл. чл. 48, 100 и 101 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, като противорѣчи на фактическата страна

на дѣлото, ся явява неоснователно; 2) Предмѣтътъ на спорътъ по настоящето дѣло не е билъ за правото на собственность върху мѣстото, на което сж биле построени зданията, за да може да става дума за дознание чрѣзъ околни люди, а е искано отстранението на постройкитѣ изъ подъ кжщната стрѣха на истеца, чрѣзъ които му ся нанасяло поврѣда; тъй щото по въпросътъ за дознанието Окржжний Сждъ, както е забѣлѣжено въ протокола на сждебното му засѣдание, като взелъ предъ видъ: „че отъ обясненията на странитѣ и отъ обстоятелствата на дѣлото, той е достатъчно освѣтленъ по настоящето дѣло, и нѣма нужда отъ отлагание на дѣлото да става мѣстно дознание“ — оставилъ безъ послѣдствие заявлението на кассатора да стане мѣстно дознание. Това опредѣление на Сжда, като е съгласно съ обстоятелствата на дѣлото и непротиворѣчи на закона, не може да не ся признае за правилно. Слѣдователно, оплакването на кассатора за нарушението въ този случай на чл. чл. 42 и 48 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и чл. 1 отъ Закона за дознанието чрезъ околни люди, не може да ся признае за основателно; 3) Така сщо е неоснователно и третото оплакване на кассатора, защото предъ Мировийтъ Сждия ако и да не е предлагано на странитѣ помирение, при всичко това този обрядъ е билъ испълненъ отъ Окржжний Сждъ, който е предлагалъ на странитѣ помирение, както ся вижда отъ протокола на сждебното му засѣдание, но тѣ не ся искали да ся помиратъ. —

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Георги П. Мехлемовъ, срѣщу рѣшението на Вратчанский Окр. Сждъ, отъ 29 Априлий 1888 год. **№** 25, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 176.

Гр. София, 16 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление на втория Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощникъ-Прокурора: Георги Згуревъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло №. 124 по описътъ за 1889 г., на Атанасъ Гюмюшгерданъ, изъ гр. Пловдивъ, съ Христо Тодевъ, изъ с. Садово, за една нива отъ 7½ уврата. — Странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Христо Тодевъ отъ с. Садово, ся е потжжилъ на 9 Май 1885 година предъ Пловдивский Окржженъ Сждъ, срѣщу Атанасъ М. Гюмюшгердановъ за една нива отъ 7½ уврата, находяща ся въ землището на село Садово съ граници: нивитѣ на Славъ Златановъ, Трандафилъ Господиновъ, Георги Тодоровъ и рѣка Марица. За доказателство на искътъ си истеца е представилъ Источно Румелийско Владало, отъ 31 Декемврий 1883 год. №. 2330. Пловдивский Окржженъ Сждъ разгледвалъ това дѣло въ присжтствието само на истецътъ и, като изслушалъ обясненията му, съ рѣшението си отъ 16 Май 1886 год. №. 98, задочно за отвѣтникътъ, осждилъ отвѣтникътъ, Атанасъ М. Гюмюшгердановъ, да отстжпи спорната нива на истецътъ, като го осждилъ и на сждебнитѣ разноски. — По въззивна жалба на Атанасъ М. Гюмюшгердановъ това дѣло се разгледвало и отъ Пловдивский Апелативенъ Сждъ въ присжтствието на странитѣ, който като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 19 Мартъ 1887 год. №. 63, потвърдилъ рѣшението на първата инстанция.—

Недоволенъ отъ това рѣшение на Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ, Атанасъ М. Гюмюшгердановъ е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ чл. 5 отъ публично административний правилникъ за владалата, отъ 7 Октомврий 1883 год. № 98, и ст. 168 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото взелъ подъ внимание представенното отъ Христо Тодевъ владало, което не било валидно, понеже било основано по свидѣтелство издадено отъ надлѣжната община. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ никакъ не е нарушилъ по това дѣло 168 ст. отъ Вр. Сѫд. Правила, защото той съгласно казанната статия е оцѣнилъ представенното отъ Христо Тодевъ владало споредъ сѫществующитѣ при издаването му закони и като констатиралъ, че представений отъ кассатора документъ (тапия) не обема спорната нива, то е далъ предпочтение на документа на Христо Тодевъ предъ документа на кассатора, което никакъ не съставлява нарушение на 168 ст. отъ Вр. Сѫд. Правила, тъй като Сѫдътъ по сѫщество е свободенъ да оцѣнява представенитѣ документи споредъ дѣйствующитѣ закони по своето си вътрешно убѣждение, както се убѣди той за тѣхната доказателна сила; заради това такова едно оплакване на кассатора не може да бѫде основателно. —

Водимъ отъ горѣизложенното съображение, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Атанасъ Гюмюшгердановъ, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 19 Мартъ 1887 год. № 63, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 177.

Гр. София, 19 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на петий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Василий Мишайковъ, при Помощникъ-Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Председателя гражданско дѣло №. 125 по описътъ за 1889 г., на Никола И. Пападополу, повѣренникъ на Никола, Иванъ и Катерина Хр. Трантѣеви, изъ г. Карлово, съ Елена К. Бухалова, изъ сѫщий градъ, за една кѫща. — Странитѣ неприсѫтствувахѫ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 24 Май 1884 година Димитръ Василевъ, като пълномощникъ на братия Захария и Никола Христови Трантѣеви и Катерина Христова Трантѣева, като опекунка на малолѣтний Александръ Христовъ Трантѣевъ, жители на гр. Карлово, подали на Пловдивското Окрѫжно Гражданско Сждилище третолична опозиция и казватъ въ прошението си, че Стрѣмский Околийский Сждебенъ Комиссарь наложилъ секвестръ да продаде кѫщата подъ №. 27, находяща се въ градъ Карлово улица Левский, въ която осѫденитѣ имали мѣшавина около $^3/_8$ части. Затова молатъ да се уничтожи протокола за секвестирането и рѣшението №. 97, отъ 21 Декемврий 1883 година на сѫщото сждилище и да се осѫди отвѣтницата Елена К. Бухалова на сждебнитѣ разноски. — Съ особно прошение до Пловдивското Окрѫжно Гражданско Сждилище Димитръ Василевъ на 31 Юлий 1884 година молилъ да се отложи дѣлото му, което било назначено за 1 Августъ с. г., защото още му не било пристигнало пълномощното отъ Захария Хр.

Трантѣевъ, който живѣялъ въ Руссия. Въ засѣданието на сѫдилището на 1 Августъ 1884 година се явилъ само Ив. К. Бухаловъ, пълномощникъ на Елена К. Бухалова и поискалъ да се отхвърли третоличний отзивъ на истцитѣ. Сѫдътъ съ задочно рѣшение №. 212 отхвърлилъ третоличний отзивъ на послѣднитѣ,— тѣ подали срѣщу туй рѣшение отзивъ, когото сѫдилището разгледало на 7 Февруарий 1885 година и съ рѣшението си подъ №. 30 отхвърлило третоличнийтъ отзивъ на истцитѣ, като неформаленъ. — Противъ това рѣшение Н. Пападопуло, като пълномощникъ на Иванъ, Никола и Катерина Хр. Трантѣеви — послѣдната и като опекунка на Александръ Хр. Трантѣевъ, подалъ въззивъ въ бившето Върховно Сѫдилище въ гр. Пловдивъ, което съ рѣшението си, отъ 20 Августъ 1885 година №. 154, като взело предъ видъ: 1) че Димитръ Василевъ, като пълномощникъ на Никола и Захария Трантѣеви и Катерина Трантѣева, като опекунка на Александръ Трантѣевъ, подали третоличенъ отзивъ, противъ рѣшението на Пловдивското Окржжно Сѫдилище отъ 1 Августъ 1884 год. подъ №. 212; 2) че при сѫдението на тоя отзивъ отзиваемата страна подигнала исключения: 1) че Катерина Трантѣева не е имала опекунско върху Александра; и 2) че Димитръ Василевъ при подписване отзивътъ не е ималъ пълномощно отъ Никола Трантѣевъ, тя искала отхвърлянието на отзивътъ; 3) че първостепенното сѫдилище съ рѣшение отъ 7 Февруарий 1885 година подъ №. 30, като приело първото исключение, отхвърлило отзивътъ за малолѣтний Александра, а безъ да се произнесе върху второто, като взело предъ видъ, че отзивътъ е неформаленъ, съгласно чл. 2 отъ Т. О. С., защото билъ подаденъ лично противъ Еленка К. Бухалова, а не и противъ опекуемитѣ ѝ и че спорния имотъ билъ нераздѣленъ, — отхвърлило отзивътъ кассателно Никола Хр. Трантѣевъ; 4) че Никола, Захария и Катерина Трантѣеви (послѣдната опекунка на сина си Александра Трантѣевъ) аппелиратъ това рѣшение и искатъ отмѣнението му, като не добрѣ основано; 5)

че първостепенното сѫдилище злѣ е приело изключението за малолѣтния, защото щомъ Екатерина Трантѣева се е представлявала, като опекунка на Малолѣтний, то сѫдилището е трѣбвало да изиска отъ казанната да представи опекунско, а не да отхвърля отзивътъ; че освѣнъ това казанната притѣжава подобно опекунско; 6) Че сѫщото сѫдилище, като съвсѣмъ е изоставило второто изключение и не се е произнесло върху него, отхвърлило отзивътъ за Никола Трантѣевъ, на съвсѣмъ други основания, безъ да е имало нѣкое възражение на подобни основания, та съ това е нарушило Сѫдопроизводството и рѣшението му подлѣжи на измѣнение; 7) че освѣнъ това и самото второ изключение подигнато отъ отзиваемата (сега въззиваема страна) е неосновно, защото не само като нѣма писменно пълномощие, нѣкой може да дѣйствува за трето лице. нъ даже и безъ извѣстието и знанието на това лице може да дѣйствува и тѣзи дѣйствия да добиятъ сила, стига само лицето въ чието име сѫ извършени, да ги признае и удобри, — унищожило рѣшението на Пловдивското Окржжно Гражданско Сѫдилище отъ 7 Февруарий 1885 год. № 30, отхвърлило двѣтѣ изключения направени отъ пълномощника на Елена К. Бухалова за неформалность на третоличнийтъ отзивъ на истцитѣ и повърнало дѣлото на първостепенното сѫдилище за понататашното сѫдение. Пловдивский Окржженъ Сѫдъ въ засѣданието си на 13 Септемврий 1886 година съ протоколно опредѣление задочно за третоличнитѣ отзивници оставило безъ послѣдствие третоличната имъ опозиция противъ рѣшението № 97 отъ 21 Декемврий 1883 година. Противъ това опредѣление Димитръ Василевъ, като пълномощникъ на братия Захария и Николай Христови Трантѣеви и Екатерина Хр. Трантѣева, като опекунка на малолѣтний Александръ Хр. Трантѣевъ на 16 Декемврий 1886 година подали отзивна жалба въ Пловдивский Окржженъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 6 Февруарий 1887 година № 52, като взелъ предъ видъ, че отзивницитѣ си били приели призовкитѣ и не се явили безъ

да представатъ нѣкои законни причини за неявяването си, — отхвърлилъ отзивната имъ жалба и потвърдилъ протоколното си опредѣление отъ 13 Септемврий 1886 година и осѫдилъ отзивницитѣ на сѫдебнитѣ разноски. — Срѣщу това рѣшение на Пловдивский Окржженъ Сѫдъ отъ 6 Февруарий 1887 година №. 52 Димитръ Василевъ, като пълномощникъ на братия Захария и Никола Хр. Трантѣеви, и Екатерина Хр. Трантѣева, като опекунка на малолѣтний Александръ Хр. Трантѣевъ подали въззивна жалба въ Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ, който гледалъ дѣлото на 9 Октомврий 1887 година, когато Димитръ Василевъ, попитанъ, имали пълномощно, казалъ, че има пълномощно само отъ Никола Трантѣевъ, което се намирало при дѣлото, нъ слѣдъ направена провѣрка, оказало се, че нѣма; сѫщо се оказало, че и Екатерина Хр. Трантѣева нѣмала опекунски актъ. — Сѫдътъ като взелъ предъ видъ: 1) че отъ книжата на първостъпенното Сѫдилище се вижда, че е била подадена третолична опозиция отъ нѣкой си Димитръ Василевъ, пълномощникъ на Захария и Никола Хр. Трантѣеви и отъ Екатерина Хр. Трантѣева, дѣйствующа като опекунка на малолѣтний Александръ Хр. Трантѣевъ, срѣщу рѣшението на първостепенний Сѫдъ, отъ 21 Декемврий 1883 г. подъ №. 97, съ което рѣшение Сѫдътъ е подтвърдилъ едно друго рѣшение на Стрѣмский Околийский Сѫдникъ, съ дата 29 Августъ 1883 год. подъ №. 214; 2) че предъ видъ на обстоятелството, че въ дѣлото не сѫществува никакво пълномощно, отъ което да се вижда, че Димитръ Василевъ е опълномощяванъ отъ братия Захария и Никола Хр. Трантѣеви, за да подава той въ тѣхно име горнята третолична опозиция, то Сѫдътъ неможе освѣнъ да сматря, че има подадена такава третолична опозиция само отъ Екатерина Хр. Трантѣева, дѣйствующа като опекунка на малолѣтний си синъ Александръ Хр. Трантѣевъ; 3) че Пловдивский Окржженъ Сѫдъ е издалъ рѣшение подъ №. 52 отъ 6 Февруарий 1887 г., съ което е отхвърлилъ отзивната жалба на Димитръ Василевъ и

на Екатерина Хр. Трантѣева, като е потвърдилъ протоколярното си опредѣление отъ 13 Септемврий 1886 год., съ което пъкъ е оставена третоличната опозиция на Димитръ Василиевъ и Екатерина Хр. Трантѣева, противъ рѣшението №. 97 отъ 21 Декемврий 1883 година безъ послѣдствие; 4) че и въззивътъ срѣщу горѣупомѣнжтото рѣшение е подаденъ тоже отъ Димитръ Василиевъ, като пълномощникъ на Захария и Никола Хр. Трантѣеви и отъ Екатерина Хр. Трантѣева, като опекунка на малолѣтний Александръ Хр. Трантѣевъ, безъ обаче първий да има пълномощно отъ послѣднитѣ; слѣдователно въ такъвъ случай въззивъ може да има само отъ страна на послѣдната, т. е. отъ Екатерина Хр. Трантѣева, като опекунка на малолѣтний Александръ Хр. Трантѣевъ; 5) че опекунката Екатерина Хр. Трантѣева не представи опекунски актъ, за да може да се даде ходъ на дѣлото, — постановилъ, че въззивъ противъ рѣшението на Пловдивский Окржженъ Сждъ отъ 6 Февруарий 1887 год. №. 52 има само отъ Екатерина Хр. Трантѣева, опекунка на малолѣтний Александъ Хр. Трантѣевъ, като ѫ задължилъ да представи опекунский актъ, за което отложилъ дѣлото. — Пловдивский Аппелативенъ Сждъ разгледалъ дѣлото на 6 Ноемврий 1887 година и съ рѣшението си отъ 12 Ноемврий 1887 година №. 223, като взелъ предъ видъ: 1) че Димитръ Василиевъ, като пълномощникъ на братия Захария и Никола Хр. Трантѣеви както и Екатерина Хр. Трантѣева, опекунка на малолѣтний си синъ Александръ Хр. Трантѣевъ, съ въззивната си жалба отъ 13 Мартъ 1887 год. се тѫжятъ срѣщу рѣшението на Пловдивский Окржженъ Сждъ отъ 6 Февруарий 1887 год. №. 52, съ което рѣшение Сждътъ е отхвърлилъ отзивната жалба на Димитръ Василиевъ и Екатерина Хр. Трантѣева, като е потвърдилъ протоколярното си опредѣление отъ 13 Септемврий 1886 год., съ което пъкъ опредѣление Сждътъ е оставилъ тоже безъ послѣдствие третоличната опозиция на Димитръ Василиевъ и Екатерина Хр. Трантѣева, която е била подадена срѣщу рѣше-

нието на сѫщий Сѫдъ отъ 21 Декемврий 1883 год. подъ №. 97; 2) че Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ съ протоколярното си опредѣление отъ 9 Октомврий 1887 год. и по мотивитѣ изложени въ това опредѣление е призналъ, че въззивъ противъ рѣшението на Пловдивский Окр. Сѫдъ отъ 6 Февруарий т. г. подъ №. 52 има само отъ Екатерина Хр. Трантѣева, опекунка на малолѣтний си синъ Александръ Хр. Трантѣевъ, слѣдователно въ такъвъ случай остава да се разгледа въззивътъ само на малолѣтний Александръ Хр. Трантѣевъ; 3) че за да може да се разрѣши основателностьта или неоснователностьта на въззивната жалба на Александръ Хр. Трантѣевъ, трѣбва предварително да се разрѣши въпросътъ, до колко е основателна третоличната му опозиция на Александръ Хр. Трантѣевъ срѣщу рѣшението №. 97 отъ 21 Декемврий 1883 год., съ което е било потвърдено едно друго рѣшение на Стрѣмский Околийский Сѫдникъ отъ 29 Августъ 1883 г. подъ №. 214; 4) че съгласно чл. 85 отъ Търговското Отоманско Сѫдопроизводство третолична опозица може да подава всѣкое трето лице, на което правдинитѣ се докачатъ отъ едно извѣстно рѣшение и което не е било призовано да вземе участие, като страна при издаването на едно подобно рѣшение, слѣдователно Александръ Хр. Трантѣевъ, като не осѫденъ съ рѣшението №. 214 на Стрѣмский Околийский Сѫдникъ и по което рѣшение се продава бащината му кѫща, отъ която и той има свойтъ си наслѣдственъ дѣлъ, има правото да подава третоличенъ отзивъ и да пека реформирането на рѣшението, колкото се отнася до неговий наслѣдственъ дѣлъ; 5) че отъ книжата на дѣлото се вижда, ча умрѣлий Христо В. Трантѣевъ е основалъ за свои наслѣдници 4 души синове и една съпруга, а именно: Нв. Хр. Трантѣевъ, Захария, Никола и Александръ Хр. Трантѣеви, както и съпругата си Екатерина Хр. Трантѣева слѣдователно за да се намѣри частьта на малолѣтний Александръ Хр. Трантѣевъ отъ кѫщата на баща му, която кѫща се намира въ гр. Карлово, улица „Левски“ трѣбва да се извади $^1/_4$—дѣлъть на

съпругата на умрѣлий Хр. В. Трантѣевъ, а пакъ другитѣ $^{3}/_{4}$, като се раздѣлятъ на 4 — числото на синоветѣ му, то дѣлътъ на всѣкиго едного отъ тѣхъ ще съставлява $^{3}/_{16}$, отъ което слѣдва, че рѣшението № 214 на Стрѣмский Околийский Сждникъ може да се испълнява само за частитѣ на другитѣ наслѣдници, а не и върху частьта отъ $^{3}/_{16}$, на малолѣтний Александръ Хр. Трантѣевъ; 6) че отъ друга страна трѣбва да се вземе предъ видъ и това обстоятелство, че всѣкой единъ наслѣдникъ отговаря съ приетий отъ наслѣдодателя дѣлъ за дѣлгътъ на самий наслѣдодатель, слѣдователно Елена К. Бухалова има правото да предяви самостоятеленъ искъ и срѣщу малолѣтний Александръ Хр. Трантѣевъ и да иска да се продаде и неговий наслѣдственъ дѣлъ отъ кѫщата на баща му, въ случай че тя не се удовлетвори отъ продажбата на $^{13}/_{16}$ части отъ тая кѫща, — отмѣнилъ рѣшението на Пловдивский Окржженъ Сждъ отъ 6 Февруарий 1887 година № 52, като постановилъ, че приема третоличната опозиция само на малолѣтний Александръ Хр. Трантѣевъ и го призналъ за собственникъ на $^{3}/_{16}$ части отъ бащината му кѫща находяща се въ гр. Карлово улица „Левски“. — Недоволни отъ това рѣшение, Никола, Иванъ и Екатерина Хр. Трантѣеви, чрѣзъ повѣренника си Никола Попадопуло, подали срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Сждъ нарушилъ ст. 322 п. 3 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и чл. 1453 отъ Гражданский Законъ, защото бившето Върховно Гражданско Сждилище въ бивша Източна Румелия, чрѣзъ рѣшението си № 154 признало, че Димитръ Василиевъ ималъ право да представляна довѣрителитѣ му по настоящето дѣло, а Пловдивский Апелативенъ Сждъ отхвърлилъ възвитъ имъ по нѣмание пълномощно.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Бившето Върховно Сждилище на бивша Източна Румелия съ рѣшението

си отъ 20 Августъ 1885 година № 154 наистина е признало, че подадений отъ Димитръ Василевъ третоличенъ отзивъ въ качеството му на пълномощникъ на кассаторитѣ е приемливъ, защото казаний Димитръ Василиевъ билъ отпослѣ упълномощенъ отъ тѣхъ, нъ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ въ засѣданието си отъ 9 Октомврий 1887 год. по това дѣло, както се види отъ протокола му, констатиралъ, че явивший се въ засѣданието Димитръ Василевъ като пълномощникъ на кассаторитѣ нѣмалъ отъ тѣхъ никакво пълномощно. А пакъ съгласно съ закона Сѫдътъ е длъженъ да не приема дѣлото подъ разглеждание, кога се покаже, че повѣренникътъ нѣма право да се явява предъ Сѫдътъ, за да върши работата на другиго (ст. 237 п. 4 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила). Затова оплакването на кассатора за нарушение чл. чл. 322 п. 3 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила и 1453 отъ Гражданский Законъ е неоснователно.

Водимъ отъ казанното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява:** Кассационната жалба на Никола И. Пападопуло, повѣренникъ на Никола, Иванъ и Екатерина Хр. Трантѣеви, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 12 Ноемврий 1887 год. № 223, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 178.

Гр. София, 19 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на петий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове:

Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 436 по описътъ за 1889 год., на Д. К. Вачовъ, изъ гр. Руссе, повѣренникъ по предовѣрие на Хаджи Мехмедъ Бей, Хатидже, Нурие и Хюсние Рукие Хаджи Ахмедови, ж. отъ гр. Плѣвенъ. за подтвърждение на едно турско рѣшение, отъ 16 Марта 1291 год. №. 6, издадено отъ Плѣвенский Сждебенъ Съвѣтъ, противъ жителитѣ на село Петерница, за 20,000 гроша, стойность на изсѣчена гора. — Въ засѣданието отъ странитѣ присжтствуваше Хр. Камбуровъ, повѣренникъ по предовѣрие на кассаторитѣ Хаджи Мехмедъ Бей, Хатидже, Нурие и Хюсние Рукие Хаджи Ахмедови.—

Обстоятелствата на дѣлото сж тѣзи: Съ прошение отъ 11 Юний 1883 год. до Руссенский Аппелативенъ Сждъ, Христо Баларевъ и Иорданъ Симеоновъ, повѣренници на Хаджи Мехмедъ Бей, Хатидже, Нурие и Хюсние Рукие Хаджи Ахмедови, изъ гр. Плѣвенъ, като приложили въ преводъ на български едно турско рѣшение, съ дата 16-й Мартъ 1291 год. №. 6, издадено отъ Сждебний Съвѣтъ на Плѣвенското Окржжие, чрѣзъ което жителитѣ на село Петерница сж осждени да заплатятъ на довѣрителитѣ имъ 20,000 гроша, стойность на изсѣчена гора, молили, съгласно ст. 939 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, да се разгледа и подтвърди казанното турско рѣшение, което било влѣзло въ законна сила, за да може да се приведе въ испълнение, като възложи сждебнитѣ и за водение на дѣлото разноски върху противната страна. По отводъ предявенъ въ сждебното засѣдание на Руссенский Аппелативенъ Сждъ, държано по това дѣло на 8 Октомврий 1883 год., отъ повѣренника на с. Петерница, за да се прекрати дѣлото, понеже по въпросната гора, отъ която происхождалъ настоящия искъ, имало заведено дѣло прѣдъ Плѣвненский Окр. Сждъ, — Руссенский Аппелативенъ Сждъ, съ рѣшението си отъ 22 Октомврий 1883 год. №. 190 опрѣдѣлилъ: „Искътъ на

повѣренницитѣ Хр. Баларевъ и Иорданъ Симеоновъ, съ силата на ст. 235 п. 2-й отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, да се остави безъ послѣдствие, като несвоеврѣменно заявенъ.“ — По кассационна жалба на Христо Баларевъ, повѣренникъ на Хаджи Мехмедъ Бей, Хатидже, Нурие и Хюсние Рукие Хаджи Ахмедови, това дѣло е разгледано и отъ Върховний Кассационенъ Сждъ, който съ рѣшението си отъ 3-ий Юлий 1885 год. № 107, като призналъ, че по това дѣло е нарушена ст. 235 п. 2-й отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, — отмѣнилъ рѣшението на Руссенский Апелативенъ Сждъ отъ 22-ий Октомврий 1883 год. № 190 и дѣлото, за ново разглеждание, испратилъ въ сжщий Сждъ. Руссенский Апелативенъ Сждъ, като разгледалъ изново това дѣло и изслушалъ понего обясненията на странитѣ, представлявани чрѣзъ повѣренници, съ рѣшението си отъ 23-ий Декемврий 1886 год. № 182, като взелъ предъ видъ: „1) Споредъ ст. 939 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, само онези рѣшения на предишнитѣ турски сждилища могатъ да се привождатъ въ испълнение, слѣдъ утвърждението имъ отъ подлѣжащия областенъ (Апелативенъ) Сждъ, които (рѣшения) сж влѣзли въ законна сила, и сж останали неиспълнени; — слѣдователно, отъ точния смисъ на помѣната статия се разбира, че рѣшенията на предишнитѣ турски сждилища, които не сж влѣзли въ законна сила, немогатъ да се привеждатъ въ испълнение; 2) Върховний Кассационенъ Сждъ у насъ нееднократно така и съ рѣшението си отъ 3-й Юлий 1885 год. № 107 по това дѣло е обяснилъ, че Апелативнитѣ Сждилища по дѣла заведени на основание ст. 939 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, сж компетентни да разгледватъ — да ли представеното за утвърждение турско рѣшение е влѣзло въ законна сила споредъ законитѣ по врѣмето на издаването му, отъ което слѣдва, че за да се заповѣда испълнението на едно турско рѣшение, трѣбва преди всичко предъ Сждътъ да се удостовѣри, че това рѣшение е влѣзло въ законна сила: 3) Споредъ дѣйствующитѣ турски закони до освобож-

дение на страната, рѣшенията по граждански дѣла на редовнитѣ (обикновеннитѣ) сждилища (Мехкемей-Низамие) се считали влѣзли въ законна сила и подлѣжащи на испълнение: I) когато сж били издадени по искове окончателно и противъ които не се е допущало въззивъ (чл. чл. 6 и 11, отъ Закона за устройството на редовнитѣ сждилища, 23 Мухаремъ 1286 г., 23 Априлий 1869 год.); II) когато противъ неокончателното рѣшение не е било подадено въззивъ въ законний срокъ; III) рѣшенията, които сж се издавали по аппелация отъ Аппелативнитѣ Сждилища (чл. 15 отъ помѣнатий законъ и чл. 121 отъ Търговското Отоманско Сждопр., 10 Реби-юлъ Ахъръ 1276 год.) и IV) задочнитѣ рѣшения, противъ които не е било направено въ законний срокъ прекотжжение (отзивъ); — че такива сж били условията за да влѣзатъ рѣшенията на турскитѣ редовни сждилища въ законна сила, това се подтвърждава отъ слѣдующето: споредъ чл. 20 отъ казанний законъ, съ дата 23 Мухаремъ 1286 година, Казалийскитѣ, Санджашки и Вилаетски редовни сждилища сж били длъжни, при сждението на граждански дѣла, да приспособяватъ постановленията на Търговското Сждопроизводство до издаването на особни закони по Гражданското Сждопроизводство, какъвто, както е извѣстно, е издаденъ въ Оттоманската Империя слѣдъ 1291 л. (датата на рѣшението, на което се иска утвърждението); споредъ Търговското Оттоманско Сждопроизводство, рѣшенията на Търговскитѣ Сждилища не сж подлѣжали на испълнение, освѣнъ ако е било заповѣдано предварително (чл. 60 Търг. От. Сждопр.), слѣдъ съобщението имъ (чл. 65), до като сроковетѣ за отзивъ или въззивъ не сж били истекли (чл. чл. 71 и 109); направеното прекотжжение (opposition) или Аппелация противъ едно задочно или неокончателно рѣшение сж не само въспирали, нъ съвършенно възбранявали испълнението на обжалваното рѣшение (чл. чл. 78 и 109 Търг. От. Сждопр.). Само по рѣшенията указани въ ст. 122 отъ Търг. От. Сждопр. не се е допущало спирането на испълнението имъ отъ никакво

правно срѣдство. Чл. 4 отъ устава за продаване недвижими имущества на длъжницитѣ по испълнение на рѣшенията, отъ 27 Шабанъ 1296 л. още по изрично гласи, че както чрѣзъ рѣшенията, които сж още за аппелиране и на които не е истекълъ срокътъ за аппель, така сѫщо и чрѣзъ задочнитѣ рѣшения, дору не се е изминалъ срокътъ за прекотѫжение (отзивъ), немогѫтъ да се продаватъ недвижимитѣ имущества на длъжницитѣ по испълнение на подобни рѣшения. Отъ изложенитѣ постановления на указанитѣ турски закони става явно, че веднажъ аппелирано едно неокончателно рѣшение, издадено първостепенно отъ тъй нарѣченитѣ редовни сѫдилища, неможе да се счита като влѣзло въ законна сила, а слѣдователно, нито може да се испълнява. до като не е послѣдвало рѣшение отъ аппелативната инстанция по сѫщество или послѣдствие перемция (чл. чл. 115 и 117 отъ Търг. От. Сѫдопр. и чл. 5 отъ допълнението съ дата 20 Ребюлъ-Евелъ 1293 къмъ устава на съвѣта за испълнението на рѣшенията): 4) Истцитѣ Хаджи Мехмедъ Бей Хаджи Мехмедовъ, Хатидже — Нурие и Юсние Рукие Хаджи Ахмедови, чрѣзъ повѣренницитѣ си, искатъ да се утвърди и приведе въ испълнение рѣшението, издадено отъ Сѫдебний Съвѣтъ на Плѣвненското Окржжие на 16 Мартъ 1291 година въ тѣхна полза. противъ населението на селото Петерница, за взискание 20,000 гроша отъ обезщетение на изсѣчена гора; представеното на утвърждение рѣшение, както се вижда отъ съдържанието му, е издадено отъ Плѣвненското Санджакско Сѫдилище по единъ искъ повече отъ 5000 гроша, слѣдователно това рѣшение съгласно чл. 11 отъ Закона за устройството на редовнитѣ Турски Сѫдилища, било е неокончателно и е подлѣжало на въззивъ предъ Вилаетското Сѫдилище (Дивани Темизъ Хокукъ) съгласно чл. 15 отъ сѫщий законъ; 5) Отъ представенитѣ документи на отвѣтната страна се доказва, че предмѣтното рѣшение е било аппелирано предъ Областното Вилаетско въ Руссе Сѫдилище. И дѣйствително, отъ съдържанието на мазбатата съ дата 29 Сеферъ 1294 л. на Священо-изслѣдователний Сѫ-

вѣтъ до Шехъ-юлъ-Ислямать, се вижда, че този съвѣтъ е разгледалъ не само рапорта на областний управитель отъ 28-й Зилкадже 1293 л. (3 Ноември 1876 г.), който билъ доложилъ представенитѣ отъ сѫщитѣ сега спорящи страни два илляма по единъ и сѫщий предмѣтъ утвърдени отъ Фетфаханата съ противоположно съдържание по поводъ на распрята имъ за стойностьта на изсѣченитѣ дървета отъ една гора, нъ така сѫщо е разгледалъ мюзекерето (изложението) на Областний Дивани Темизъ по сѫщото дѣло, който Сѫдъ, като излага обстоятелствата на дѣлото, между друго, казва: „сега по поводъ случения споръ поради дърветата на горѣпомѣнатото бранище и т. н.“ (ст. редъ 13 отъ мазбатата №. 84). Отъ изложението става явно, че Апелативний Вилаетский Сѫдъ е билъ сезиранъ съ дѣлото на странитѣ за изсичание на една спорна гора, по което дѣло е било издадено предмѣтното рѣшение отъ първостепенното Санджакско Сѫдилище, слѣдователно, това рѣшение не е могло и споредъ турскитѣ закони да се испълнява, като обжалвано по надлѣжний редъ, толкова повече, че не се доказва, че казанний Апелативенъ Сѫдъ е подтвърдилъ аппелираното рѣшение; 6) Освѣнъ това, отъ съдържанието на помѣнатата мазбата се вижда, че спорящитѣ страни по дѣлото имъ за стойностьта на изсѣченитѣ дървета отъ една гора биле представили два илляма, една отъ 28-ий Шабанъ 1282 год., на основание на който е издадено и представеното за утвърждение рѣшение, въ полза на сегашнитѣ истци, а другия отъ 25 Зелкаде 1289 год. въ полза на отвѣтната страна (село Петерница), утвърдени отъ Фетфаханата съ противоположно съдържание за собственостьта на изсѣчената гора, Върховний Изслѣдователенъ Съвѣтъ при Шехъ-Юлъ-Ислямътъ, на който било испроводено цѣлото производство на дѣлото заедно съ противорѣчивитѣ иллями, за да укаже кой отъ тѣхъ е въ сила, като е намѣрилъ, че издаденитѣ по това дѣло иллями (рѣшения) не сѫ сгодни за доказателство и че дѣлото трѣбвало изново да се разгледвало „по священо-законний пѫть“ (стр.

4, редъ 26 отъ мазбатата) опредѣлилъ: „издаденитѣ иллями по това дѣло не сж приети и че дѣлото да се повърне за ново разглеждание по указанний отъ този сжвѣтъ начинъ.“ Това рѣшение е било утвърдено отъ Меджлиси Интихаби Хюкямъ-Юлъ-Шеряе, както се доказва отъ вторий документъ на отвѣтната страна (прѣводъ на стр. 29 отъ производството) и е било испратено на Дунавский Валия съ предписание за испълнение, както става явно отъ съдържанието на третий документъ на сжщата страна (стр. 22 по производството на дѣло №. 308). — Веднъжъ Священно-изслѣдователний Сжд̀ъ при Шехъ-Юлъ-Ислямътъ по ревизионенъ редъ е отмѣнилъ всичкитѣ по дѣлото иллями за собственността на изсѣчената гора, отъ което происхожда искътъ на истцитѣ, то слѣдва, че и рѣшението за обезщетение по изсичанието на гората остава не дѣйствително, — като издадено по дѣло, по което цѣлото производство е унищожено и главния споръ за собственността на гората е неразрѣшенъ“, — отхвърлилъ искътъ на Хаджи Мехмедъ Бей, Хатидже Нурие и Хюсние Рукие Хаджи Ахмедови, за подтвърждение на едно турско рѣшение, издадено отъ Сждебний Сѣвѣтъ на Плѣвненското Окржжие съ дата 16-ий Марта 1291 година (1875 година 16 Марта), по взискание 20,000 гроша отъ изсичание на гора отъ населението на селото Петерница, — като отмѣнено отъ Върховното Шераатско Сждилище въ Цариградъ на 29 Сеферъ 1294 година съ рѣшение №. 81; осждилъ истцитѣ да заплатятъ на отвѣтната страна 235 лева сждебни и за водение на дѣлото разноски, а въ полза на хазната — 12 лева за 12 незаплатени призовки. — Срѣщу това рѣшение на Апелативний Сжд̀ъ, Д. К. Вачовъ, повѣренникъ на Хаджи Мехмедъ Бей, Хатидже Нурие и Хюсние Рукие Хаджи Ахмедови, подалъ кассационна жалба, въ която, като поводъ да се отмѣни казанното рѣшение, посочва, че по това дѣло Руссенский Апелативенъ Сжд̀ъ нарушилъ ст. ст. 168 и 939 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото криво заключилъ, че пред-

ставеното отъ довѣрителитѣ му рѣшение не било влѣзло въ законна сила, защото било ужъ предмѣтъ на разглеждание въ Апелативното Сждилище по жалба на село Петерница и че то било даже отмѣнено отъ компетентното Сждилище. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото, устнитѣ обяснения на повѣренника по предовѣрие — Христо Камбуровъ — и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: Споредъ точнийтъ и буквалнийтъ смисль на ст. 939 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, рѣшенията на напрѣшнитѣ турски сждове, които (рѣшения) сж влѣзли въ законна сила, нъ още не сж испълнени, могжтъ да се привождатъ въ испълнение не инакъ, освѣнъ като се разгледатъ отъ подлѣжащий Областенъ (Апелативенъ) Сждъ. Отъ това предписание на закона ясно се вижда, че онези рѣшения на бившитѣ турски сждилища могжтъ да бждатъ подтвърдени, които Апелативний Сждъ, слѣдъ разглеждането имъ отъ къмъ формална страна, намѣри, че сж влѣзли въ законна сила споредъ дѣйствующитѣ по врѣмето на издаването имъ закони, но още не сж испълнени. — По настоящето дѣло Руссенский Апелативенъ Сждъ, както се вижда отъ съобразителната часть на рѣшението му, като се е ржководилъ отъ една страна отъ постановленията на турскитѣ закони, които сж били въ дѣйствие по онова врѣме, когато е било издадено отъ Плѣвненский Сждебенъ Съвѣтъ представеното за подтвърждение турско рѣшение отъ 16 Мартъ 1291 г. №. 6, намѣрилъ е, че казанното турско рѣшение по цѣната на искътъ е неокончателно и подлѣжало на въззивъ предъ бившето тогава Вилаетско Сждилище (Дивани Темизъ Хокукъ); а отъ друга страна, като ималъ предъ видъ представенитѣ отъ противната страна турски документи съ завѣренъ прѣводъ на български, а именно: едно изложение (мазбата) отъ 29-й Сеферъ 1294 година №. 81 на Священний Изслѣдователний Съвѣтъ до Шехъ-Юлъ-Ислямътъ, едно предписание отъ Меджлиси Интихабъ Хюкямъ-Юлъ-Шерияй

въ Цариградъ, отъ 1294 година по испълнение горѣказаното изложение на Священно-изслѣдователний Сжвѣтъ и едно отношение отъ 21 Зилхидже 1294 и 15 Декемврий 1293 година на Шехъ-Юлъ-Ислямътъ до Управительтъ на Дунавската Область, които обсжднлъ споредъ точното и буквалното имъ съдържание, — дошелъ до заключение, че въпросното рѣшение е било обжалвано по надлѣжний редъ и отмѣнено отъ Върховното Шераатско Сждилище въ Цариградъ съ рѣшение №. 81 отъ 29 Сеферъ 1294 година. Това заключение на Аппелативния Сждъ неможе да се каже, че е криво, както мисли кассатора, тъй като то е извлѣчено отъ точното и буквалното съдържание на упомѣнжтитѣ документи, безъ обаче да се вижда да е извратенъ смисъльтъ имъ. Това като е тъй, то оплакването въ този случай на кассатора за нарушението по това дѣло на ст. ст. 168 и 939 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила се явява неоснователно. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Д. К. Вачовъ, повѣренникъ по предовѣрие на Хаджи Мехмедъ Бей, Хатидже Нурие и Хюсние Рукие Хаджи Ахмедови, срѣщу рѣшението на Руссенский Аппелативенъ Сждъ, отъ 23-й Декемврий 1886 год. №. 182, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 179.

Гр. София, 21 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на петий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Пресѣдатель: Христо Стояновъ,

Членове: Василий Мишайковъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло №. 341 по описътъ за 1889 г., на П. Пешевъ, изъ гр. Севлиево, повѣренникъ на Анна Денчова Петкова, изъ сѫщий градъ, съ Цоня Денчовъ, изъ гр. Габрово, за прегледъ рѣшението на Габровский Околийский Кадия, отъ 11 Сеферъ 1290 година (27 Мартъ 1873 год.) по новооткрито обстоятелство. — Въ засѣданието отъ странитѣ се яви: Илия Вълчевъ, повѣренникъ по предовѣрие на Анна Денчова Петрова и Йовъ Титоровъ по предовѣрие на Хр. Геневъ, настойникъ на Аница, Ивана и Петка Цоневи Петкови и на Рада Ив. Кирова. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: П. Пешовъ, повѣренникъ на Анна Денчова Петкова по мѫжъ — Илиева Хаджи Стефанова, е подалъ молба въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ за отмѣна рѣшението на Габровский Околийский Кадия — Абдулъ Рашидъ Ефенди, отъ 27 Мартъ 1873 год. 11 Сеферъ 1290 год. по новооткрито обстоятелство, като излага въ молбата си, че при разглеждането отъ Габровский Околийский Кадия искътъ подигнатъ отъ Неда Колюва Емонтиева, настойница на малолѣтната тогава негова довѣрителка, срѣщу Цоня Петковъ отъ Габрово за неправилно засвоявание двѣ одаи чаркчийници съ петнадесеть чарка и др. имущества, находящи се въ гр. Габрово, останали въ наслѣдство отъ покойний Денчо Петковъ, баща на довѣрителката му, отвѣтникътъ — Цоню Петковъ е укрилъ сѫществуването на едно духовно завѣщание, съ което бащата на довѣрителката му е распорѣдилъ имотитѣ си, за които е билъ подигнатъ споръ; за сѫществуването на духовното завѣщание не е знаяла въ деньтъ на разглеждането на дѣлото предъ кадията тогавашната настойница на довѣрителката му. Обаче сега при разглеждането въ Севлиевский Окр. Сѫдъ гражданското дѣло №. 44 отъ 1888 г. подигнато отъ довѣрителката му срѣщу наслѣдницитѣ

на Цоня Петковъ били съ испитани нѣколко свидѣтели, отъ показанията на които се удостовѣрява, че бащата на неговата довѣрителка преди смъртьта си е оставилъ диета — духовно завѣщание, което нарочно сега се укривало отъ наслѣдницитѣ на покойний Цоньо Петковъ, защото е било въ полза на довѣрителката му. Тъй като окриванието на това ново същественно обстоятелство съвършенно се измѣнява същностьта на работата по спорътъ между наслѣдницата на Ценча Петковъ — довѣрителката му, и Цоня Петковъ по предмѣтьтъ, за който е било издадено рѣшението на Габровский Околийский Кадия, то иска да се отмѣни рѣшението на Габровский Околийский Кадия отъ 27 Мартъ 1873 год. и да се препрати въ другъ съдъ за ново разглеждание спорьтъ, който е разрѣшенъ отъ Кадията. —

Върховний Кассационенъ Съдъ за да рѣши молбата на кассатора, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившитѣ ся страни и заключението на Прокурора, взе въ съображение: Десетий пунктъ отъ 11 чл. отъ Учреждението на Върховний Съдъ ако и да предвижда, че може да се иска отмѣнението на едно рѣшение по новооткрито обстоятелство, но това трѣбва да се разбира, че рѣшението, на което се иска отмѣнението, трѣбва да е окончателно и че трѣбва да е постановено отъ Съдъ въ качеството му на послѣдня инстанция, както това предвижда чл. 10 отъ същото учреждение. По това дѣло кассатора като иска отмѣнението на рѣшението на Габровский Околийский Кадия, отъ 11 Сеферъ 1290 год. (27 Мартъ 1873 год.). по новооткрито обстоятелство, го това негово искание не подпада никакъ въ категорията на исканията предвидени въ 10 п. отъ чл. 11 отъ Учреждението на Върховний Съдъ, тъй като рѣшението, на което той иска отмѣнението, никакъ не е окончателно, както това предвижда чл. 10 отъ същото учреждение, понеже кадиевитѣ рѣшения не се считатъ за окончателни, тъй като тѣ можаха да се отмѣняватъ отъ всѣкой послѣдующъ кадия, стига то да не е утвърдено отъ висша-

та духовна власть „Шеихъ-Улъ-Ислямътъ“. Освѣнъ това, извънредното срѣдство — отмѣнението на едно влѣзло въ законна сила рѣшение по новооткрито обстоятелство, е представено отъ наший законъ само за рѣшения, които сж издадени отъ нашитѣ сждилища, защото само върху тия рѣшения Върховний Сждъ има възможность да провѣрява отъ производството било ли е взето въ внимание или не новооткритото обстоятелство отъ Сждътъ, който е постановилъ влѣзлото въ окончателна сила рѣшение. За турскитѣ рѣшения наший законъ е предвидѣлъ само опредѣлено правно срѣдство, предвидено въ чл. 939 и послѣдующи отъ Вр. Сжд. Правила. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Молбата на П. Пешовъ, повѣренникъ на Анна Денчова-Петкова, за прегледъ рѣшението на Габровский Околийский Кадия, отъ 11 Сеферъ 1290 год. (27 Мартъ 1873 год.) по новооткрито обстоятелство, съ силата на ст. 10 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, да се остави безъ послѣдствие — безъ да се разгледва по сжщество. —

Рѣшение, №. 180.

Гр. София, 23 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на деветий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Председателя гражданско дѣло №. 155 по описътъ за 1889 г., на Стефанъ Иосифовъ,

житель изъ гр. Севлиево, съ Иванчо Длъгъ — Димовъ, житель изъ сжщий градъ, за дуваръ и праздно мѣсто. — Странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: на 22 Юлия 1886 година Иванчо Длъгъ—Димовъ житель на градъ Севлиево подалъ на Севлиевский Мировий Сждия прошение, въ което казва, че почналъ да строи покривъ на кжщата си въ махала Тахтаджийска въ гр. Севлиево, а съсѣдътъ му Стефанъ Иосифовъ му препятствувалъ; затова моли Сждията да направи прегледъ на мѣстото и да извърши потрѣбното по чл. 95 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство. — Севлиевский Мировий Сждия гледалъ това дѣло на 21 Май 1887 година, когато, по молба на повѣренника на истеца, го отложилъ, за да се направи мѣстно дознание чрѣзъ околни люди, което извършилъ на 4 Априлий 1888 година.— Сждията разгледалъ това дѣло на петий Май 1888 год. и съ рѣшението си отъ сжщий день №. 449 осждилъ отвѣтника Стефана Иосифовъ да отстжпи въ цѣлно владѣние на Иванчо Длъгъ—Димовъ дуварътъ, който предѣля двороветѣ имъ, така сжщо и праздното мѣсто, което се простира на западъ отъ дуварътъ между зданията на двамата.—Стефанъ Иосифовъ подалъ срѣщу това рѣшение на Севлиевский Мировий Сждия възивна жалба въ Севлиевский Окржженъ Сждъ, който разгледалъ дѣлото на 7 Юний 1888 година и съ рѣшението си отъ 10 Юний с. г. №. 78, като взелъ предъ видъ: 1) Че Иванчо Длъгъ—Димовъ отъ гр. Севлиево иска да се осжди съсѣда му Стефанъ Иосифовъ да му не припятствува въ владѣнието върху единъ дуваръ и праздно мѣсто находящи се между кжщата имъ; 2) Че отъ показанията на околнитѣ люди: Хинко Авраамовъ, Моню Марковъ, Иванчо Ганевъ и Стоянъ Пенчовъ Богдановъ, распитани при произвѣденото мѣстно дознание отъ Севлиевский Мировий Сждия на 4 Априлий т. г., които околни людие били указани отъ двѣтѣ сждящи се страни, както това се удостовѣрява отъ свѣрения съ саморжчнитѣ имъ подписи списъкъ и отъ протокола съставенъ отъ Мировий Сждия по

произведеното мѣстно дознание, — и били распитани безъ клѣтва тоже по взаимното съгласие на сждящитѣ се страни, — ся установява, какво спорнитѣ дуваръ и праздно мѣсто принадлѣжатъ на истцовий дворъ, че дувара е правенъ отъ стопанина на истцовата кжща, а така сжщо и праздното мѣсто, което се простира отъ дуваръть къмъ западъ, на ширина съ стрѣхата на истцовата кжща, е на истеца; 3) Че другитѣ распитани околни людье: Христакъ Стойновъ и Хино Байновъ показали, че незнаятъ нищо по този споръ между странитѣ; и никой отъ околнитѣ людье не е показалъ нѣщо за въ полза на отвѣтника Стефана Иосифовъ; 4) Че възраженията на отвѣтната страна за просрочване неможе да се уважи отъ Сждътъ, защото страната съ нищо не доказа, че тя е владѣяла и ся е ползувала съ дуваръть и мѣстото повече отъ (15) петнадесеть години, който дуваръ е билъ помежду кжщитѣ имъ съ истцовата страна, и сега, когато истеца е поискалъ да си съгради нѣкаквоздание върху тоя дуваръ, излиза и отвѣтника да препятствува на истеца; слѣдователно тукъ неможе и да има просрочване; —потвърдилъ напълно рѣшението на Севлиевский Мировий Сждия отъ 5 Май 1888 год. *№* 449 и оставилъ безъ послѣдствие въззивната жалба на Стефана Иосифовъ като неоснователна. — Недоволенъ отъ рѣшението на Севлиевский Окржженъ Сждъ, Стефанъ Иосифовъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Севлиевский Окр. Сждъ нарушилъ: 1) чл. 1 отъ Закона за дознанието и чл. 144 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото не уважилъ молбата му да извърши мѣстно дознание за спорнитѣ дуваръ и праздно мѣсто, които били негова собственность по наслѣдство отъ баща му отъ преди 45 години, затова Сждътъ билъ нарушилъ и чл. 1660 отъ Гражданскитѣ Оттомански Закони. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Отъ съобразител-

пата часть на потжженото рѣшение се види, че Севлиевский Окржженъ Сждъ не е уважилъ молбата на кассатора да извърши по дѣлото повторно дознание чрѣзъ околни люди, защото нашелъ, че извършеното по дѣлото дознание отъ Севлиевский Мировий Сждия е правилно и достаточно за правилното разрѣшение на препирнята между сждящитѣ се за дуваръ и праздното мѣсто. Отъ друга страна, Сждътъ по сжщество констатира, че кассатора съ нищо не доказалъ утвърждението си, че спорнитѣ дуваръ и праздно мѣсто били негова собственность отъ преди 45 години. Слѣдователно, оплакванието на кассатора за нарушение чл. чл. 1 отъ закона за дознанието, 144 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство и 1660 отъ Гражданскитѣ Оттомански Закони е неоснователно. —

Водимъ отъ казанното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Стефанъ Иосифовъ, срѣщу рѣшението на Севлиевский Окр. Сждъ отъ 10 Юний 1888 година **№** 78, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 181.

Гр. София, 23 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I-й. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на деветий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 159 по описътъ за 1889 год., на В. Неделевъ,

повѣренникъ на свящeнникъ Теодоръ Георгиевъ, изъ село Сотиръ (Пловдивско), съ Рангелъ Илиевъ, изъ сѫщото село, за половинъ тепавица. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 28-ий Февруарий 1887 година до Пловдивский Околийский Мировий Сѫдия, Рангелъ Илиевъ, изъ село Сотиръ, Пловдивска Околия, заявилъ, че преди 8 години заедно съ свѣщенника Тодоръ Георгиевъ, изъ сѫщото село, построили съдружнически една тепавица отъ четири токмака надъ селото си къмъ „Изворский пѫть“, отъ която вземали приходъ по равна часть, но преди нѣколко деня казанийтъ свѣщенникъ Тодоръ го изпѫдилъ отъ тепавицата съ цѣль да я присвои цѣлата, за което той (истеца) го протестиралъ; но тъй като и до днесь не искалъ по добъръ начинъ да се споразумѣе съ него (истеца) и да му отстѫпи половината отъ въпросната тепавица, затова молилъ Сѫдията да призове свѣщенникъ Тодоръ Георгиевъ и го осѫди да му отстѫпи и предаде половината отъ тепавицата, и да му заплати всичкитѣ деигуби и сѫдебни разноски. Пловдивский Околийский Мировий Сѫдия, като изслушалъ по това дѣло обясненията на странитѣ, представлявани чрезъ повѣренници, и распиталъ по него посоченитѣ отъ истеца свидѣтели, съ рѣшението си отъ 22 Априлий 1887 год. № 87 отхвърлилъ искътъ на истеца, като неоснователенъ. — По въззивна жалба на Рангелъ Илиевъ това дѣло е разгледано въ присѫтствието на двѣтѣ страни, представлявани чрезъ повѣренници, и отъ Пловдивский Окр. Сѫдъ, който слѣдъ испитването свидѣтели посочени отъ истеца и предлагането на послѣдний клѣтва, съ рѣшението си отъ 30 Августъ 1887 година № 259 като взелъ предъ видъ: „1) че отъ показанията на свидѣтелитѣ Игнатъ Костовъ, Атанасъ Туневъ и Георги Николовъ се доказва, че между истецътъ Рангелъ Илиевъ и отвѣтникътъ свѣщеникъ Тодоръ Георгиевъ е станало съглашение щото, първия да построи спорната тепавица, а втория да достави мѣстото и материала за постройката и да имать и двамата

по наполовина рѣчената тепавица; 2) че отъ положената отъ истеца клѣтва, която Сждътъ му предложи, се потвърждава, че той (истеца) се е условилъ съ свѣщенника Тодоръ Георгиевъ да бждатъ съдружници на въпросната тепавица, на доходитѣ ѝ и на мѣстото върху което е построена; 3) че условието сключено между двѣтѣ контрактующи страни е за тѣхъ законъ и една отъ тѣхъ неможе произволно да го уничтожи безъ съгласието на другата, толковъ повече, че въ дадения случай спорната тепавицата е съградена съ общия капиталъ на двѣтѣ страни: искуството и трудътъ на истеца и материалътъ и мѣстото на отвѣтника"; — отмѣнилъ рѣшението на Пловдивский Околийский Мировий Сждия отъ 22 Априлий 1887 година №. 87 и осждилъ свѣщенникъ Тодоръ Георгиевъ да отстжпи на Рангелъ Илиевъ половината отъ една тепавица съ четири токмака, находяща се надъ селото Сотиръ къмъ Изворский пжть, между съсѣди: отъ двѣтѣ страни пжть, дере и ливада.— Срѣщу това рѣшение на Окржжний Сждъ, В. Недѣлевъ, повѣреникъ на свѣщенникъ Тодоръ Георгиевъ, подалъ кассационна жалба, въ която като поводъ да се отмѣни казаното рѣшение на Окржжний Сждъ, между друго, посочва, че по това дѣло Пловдивский Окржженъ Сждъ нарушилъ чл. 47 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, ст. 199 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, защото призналъ Рангелъ Илиевъ за собственникъ на половината тепавица, безъ да е представилъ той редовенъ владѣтеленъ актъ, а разрѣшилъ дѣлото съ клѣтва. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: отъ производството на дѣлото се вижда, че истеца както предъ Мировий Сждия, тъй и предъ Окржжний Сждъ, за доказателство, че половината отъ спорната теповица е негова, ся е облѣгалъ на посоченитѣ отъ него нѣколко свидѣтели. Окржжний Сждъ, както ся вижда отъ протокола му, слѣдъ като распиталъ показанитѣ отъ ис-

теца свидѣтели, и взелъ предъ видъ, че свидѣтелскитѣ показания не сж такива щото на основание на тѣхъ да може да се издаде рѣшение, намѣрилъ за нуждно, съгласно чл. 86 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, да му предложи слѣдующата клѣтва: „че ся условилъ съ свѣщеника Тодоръ Георгиевъ че ще бждатъ съдружници на тепавицата, която правили заедно въ селото Сотиръ, както на доходитѣ ѝ, тъй и на сградата и на мѣстото, върху което е построена“. Тъй формулираната отъ Сжда клѣтва като е била приета и положена отъ истеца, Окржжний Сждъ съ рѣшението си осждилъ противната страна да отстжпи на истеца половината отъ въпросната тепавица. Но тъй като изобщо всѣко отчуждавание правото на собственность или правото за ползуване отъ недвижимъ имотъ, трѣбва да става съ крѣпостни актове, които се извършаватъ отъ Нотариуса или Мировий Сждия, споредъ околията, въ която ся намира недвижимий имотъ (чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ), то нѣма съмнѣние, че и препирнитѣ, които възникватъ между договорившитѣ ся страни по нарушението на такива правоотношения, трѣбва да ся доказватъ предъ Сжда съ формални писменни документи, каквито сж крѣпостнитѣ актове, а не съ клѣтва, както Окржжний Сждъ неправилно е постжпилъ по данниятъ споръ, като назначилъ на истеца клѣтва съ цѣль да тури въ зависимость отъ нея дѣлото. Отъ всичко това като става явно, че потжженото рѣшение на Окржжний Сждъ не почива на законно основание, сирѣчь противорѣчи на закона, то по поводъ оплакването на кассатора трѣбва да ся признае, че въ данний случай Окржжний Сждъ е нарушилъ чл. 100 отъ Гражд. Мир. Сждопроизводство и това нарушение е сжществено. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Пловдивский Окр. Сждъ, отъ 30 Августъ 1887 година №. 259, защото е нарушенъ чл. 100 отъ Гражд. Мир. Сждопроизводство, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ сжщото Сждопроизводство, да ся отмѣни и дѣлото, за ново

разглеждание отъ другъ съставъ, да се испроводи въ сжщий Окржженъ Сждъ. —

Рѣшение, №. 182.

Гр. София, 23 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на деветий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло №. 314 по описътъ за 1889 год., на Екатерина Д. Дюстабанова, отъ гр. Пловдивъ, съ Исакъ Сиди и С-ие, отъ сжщий градъ, за правособственность на една кжща.— Въ засѣданието отъ странитѣ присжтствуваше Гаврийлъ Ороиаковъ, повѣренникъ на кассаторката Екатерина Дюстабанова; а Персиядо Авр. Рамано — на Исакъ Сиди и С-ие.

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Екатерина Д. Дюстабанова, отъ гр. Пловдивъ, съ прошение, отъ 5-ий Май 1888 година, ся е потжжила предъ Пловдивский Окржженъ Сждъ, срѣщу мжжътъ си—Димитръ Т. Дюстабановъ и кредитора—Исакъ Сиди и С-ие за една кжща, която била описана и изложена на публична продажба за удовлетворение искътъ на Исакъ Сиди и С-ие срѣщу мжжътъ ѝ за 32 лири турски, която кжща била нейна собственность; заради това иска да се признай тя собственница върху спорната кжща и да се вдигне наложений върху кжщата ѝ запоръ. Пловдивский Окр. Сждъ разгледалъ това дѣло въ присжтствието на странитѣ и, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 28-ий Юний 1888 год.

№ 190, призналъ истцата за собственница на спорната кѫща и вдигналъ отъ кѫщата наложений запоръ. — По въззивна жалба на Исакъ Сиди и С-ие това дѣло се разгледвало и отъ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ въ присѫтствието на странитѣ, който, като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 17-ий Ноември 1888 година № 308, отмѣнилъ рѣшението на Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ, отъ 5-ий Юлий 1888 година № 190, и отхвърлилъ искътъ на истцата — Екатерина Димитрова Дюстабанова, като неоснователенъ, като я осѫдилъ и на сѫдебнитѣ разноски. — Недоволна отъ това рѣшение на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ — Екатерина Д. Дюстабанова е подала въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, защото е приелъ за доказано прехвърлянието чрезъ продажба собственността на едно имущество (спорната кѫща) при отсѫтствието на крѣпостенъ актъ или на другъ нѣкой замѣняющъ този актъ документъ (тапия, владало или рѣшение). —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившитѣ ся страни и заключението на Прокурора, взе въ съображение: споредъ дѣйствующий у насъ 31 членъ отъ Закона за Нотариуситѣ, преминуването правото на собственность върху недвижими имущества става единственно чрезъ крѣпостенъ актъ. Така сѫщо и турскитѣ закони, които сѫ дѣйствували и дѣйствуватъ у насъ, сѫ считали за законно преминуването правото на собственность върху недвижимитѣ имущества, съ разлика, че прехвърлянието трѣбва да стане предъ надлежний чиновникъ (гледай Закона за земитѣ). Щомъ това е така, то сѫдилищата по сѫщество немогатъ да признаватъ за законно преминуването правото на собственность, което не е станало предъ надлѣжний чиновникъ или по нотариаленъ редъ. По това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е констатиралъ, както това се види отъ рѣшението му;

че спорната кѫща е принадлѣжала на бащата на кассаторката, Екатерина Д. Дюстабанова, но че е преминала по продажба върху мѫжътъ ѝ; обаче той не е призналъ тази продажба да е станала съгласно съ дѣйствующитѣ закони. А щомъ спорната кѫща не е минала по редовенъ редъ върху Д. Дюстабанова, то тя си остава като собственность на бащата на кассаторката и тя като негова наслѣдница я наслѣдва. Слѣдователно Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, като е призналъ, че спорната кѫща е принадлѣжала на бащата на кассаторката и като не е констатиралъ, че тя правилно е преминала по продажба върху мѫжътъ ѝ, то той съ това си дѣйствие неправилно е призналъ, че спорната кѫща е на Д. Дюстабановъ и е постѫпилъ въпрѣки предписанието на чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ; заради това и оплакването на кассаторката по този въпросъ е основателено.

Водимъ отъ горѣизложеннитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 17 Ноември 1888 год. *№* 308, защото е нарушенъ чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, съ силата на ст. 11 п. 1-ий отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да ся отмѣни и дѣлото, за ново разглеждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ сѫщий Аппелативенъ Сѫдъ. —

Рѣшение, *№* 183.

Гр. София, 25 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на дванадесетий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Мансловъ и Добри Русковъ, при

Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло №. 149 по описътъ за 1889 год., на Стамена Илиева, настойница на малолѣтната си дъщеря Мара Илиева, изъ гр. Видинъ, съ Ангелъ Ивановъ, изъ сѫщий градъ, за единъ дюкянъ преправенъ на фурна. — Странитѣ неприсѫтствуваxѫ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 3 Юния 1887 год. Стамена Илиева жителка на гр. Видинъ, като настойница на малолѣтната си дъщеря Мария Илиева, подала на Видинский Окрѫженъ Сѫдъ прошение, въ което казва, че мѫжъ ѝ Илия Мамаровъ преди шесть години купилъ единъ дюкянъ за 3500 гроша отъ Георги Становъ житель на сѫщий градъ, находящъ се въ улицата Страшенъ Брѣгъ, и като го преправилъ на фурна, слѣдъ година умрѣлъ. Тя, като настойница на малолѣтната му дъщеря, поискала да се снабди съ крѣпостенъ актъ за тая фурна, нъ продавача Георги не давалъ доброволно; затова предявила противъ него искъ предъ Видинский Градский Мировий Сѫдия, който го осѫдилъ да ѝ даде крѣпостенъ актъ за въпросната фурна или да ѝ повърне 3500 гроша. Това рѣшение било потвърдено и отъ Видинский Окрѫженъ Сѫдъ, и тя зела испълнителенъ листъ и го предала на испълнение. Нъ отвѣтника Георги нито ѝ далъ крѣпостенъ актъ, нито ѝ внесълъ присѫденото количество пари; тогава тя се отнесла до Нотариуса, който ѝ издалъ крѣпостенъ актъ, на основание на рѣшението. Нъ догдѣто тя това работила, Ангелъ Ивановъ, шурей на продавача, наложилъ запоръ върху сѫщата фурна за обеспечение на искътъ си отъ 800 лева срѣщу продавача Георги Станова, и като добилъ рѣшение и испълнителенъ листъ Сѫдебнийтъ Приставъ продалъ фурната, която останала върху Ангела Ивановъ за 1050 лева. За това ходатайствува предъ Сѫда да признае недѣйствителна тая продажба на фурната като собственность на дъщеря ѝ, като осѫди Ангела Иванова да отстѫпи тая фурна въ владѣние на по-

слѣдната и да заплати сждебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. — За доказателство на искътъ истцата приложила: 1) Крѣпостенъ актъ №. 63, отъ 12 Мартъ 1886 година, издаденъ отъ Нотариуса при Видинский Окржженъ Сждъ на името на Стамена Илиева като настойница на малолѣтната си дъщеря Мария Илиева, за единъ дюкянъ препраненъ на фурна и находящъ се въ гр. Видинъ, улица Страшенъ-Брѣгъ, на основание на рѣшението на Видинский Окржженъ Сждъ №. 120, отъ 17 Септемврий 1885 година, и удостовѣрение подъ №. 1061 отъ сжщийтъ Сждъ; 2) Едно свидѣтелство отъ трима частни лица, че дѣйствително фурната преди 6 години станала собственность на покойнийтъ и мжжъ, и че Ангелъ продалъ имотъ на малолѣтната Мария Илиева; 3) Удостовѣрение отъ Помощника на Сждебнийтъ Приставъ при Видинский Окржженъ Сждъ, че е продалъ фурната и ж предалъ на Ангелъ Ивановъ. — Видинский Окржженъ Сждъ гледалъ дѣлото на 7 Юлия 1887 година, когато повѣренника на отвѣтника възразилъ, че истцата Стамена Илиева намѣсто да иска паритѣ си чрезъ Сждебний Приставъ отъ отвѣтника, а се отправила до Нотариуса при Видинский Окржженъ Сждъ, който по погрѣшка и издалъ крѣпостенъ актъ. Но слѣдъ като се продалъ дукяна отъ Сждебнийтъ Приставъ и останалъ върху довѣрителя му, на послѣднийтъ билъ издаденъ крѣпостенъ актъ на основание на едно опредѣление на Софийский Аппелативенъ Сждъ, и представилъ тоя крѣпостенъ актъ подъ №. 155 съ дата 9 Май 1887 година издаденъ отъ Нотариуса при Видинский Окржженъ Сждъ на името на Ангелъ Ивановъ за единъ дукянъ находящъ се въ гр. Видинъ улица Страшенъ-Брѣгъ на основание на едно опредѣление на Софийский Аппелативенъ Сждъ. — Видинский Окр. Сждъ разгледалъ това дѣло на 30 Септемврий 1887 година и съ рѣшението си отъ 12 Октомврий 1887 год. №. 89 призналь искътъ на Стамена Илиева за основенъ и доказанъ и осждилъ Ангелъ Ивановъ да предаде спорната фурна въ владѣние на малолѣт-

ната и дъщеря Мария Илиева чрезъ настойницата и Стамена Илиева. — Противъ това рѣшение Ангелъ Ивановъ подалъ Аппелативна жалба въ Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, който разгледалъ дѣлото на 10 Февруариий 1888 година, когато повѣренника на аппелатора представилъ: 1) препись отъ едно опредѣление на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 2 Декемврий 1886 год. №. 52, съ което е отмѣнено едно опредѣление на Видинский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 6 Септемврий 1886 год. №. 112 и е предписано на сѫщий Сѫдъ, да направи надлѣжнитѣ распорѣждания, за да се издаде на Ангелъ Ивановъ крѣпостенъ актъ за дукяна находящъ се въ гр. Видинъ, улица Страшенъ-Брѣгъ подъ №. 3564; 2) препись отъ рѣшение на Видинский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 20 Септемврий 1885 год. №. 128, съ което се подтвърдява рѣшението на Видинский Градский Мировий Сѫдия отъ 9 Августъ 1885 год., съ което е осѫденъ Георгий Становъ да издаде такриръ на Стамена Илиева, настойница на малолѣтната си дъщеря Мария, за продаденийтъ отъ него на покойнийтъ и съпругъ Илия Мамаровъ дукянъ находящъ се въ улица Страшенъ-Брѣгъ за 3500 гроша и преобърнатъ отъ купувача на фурна, или да и заплати полученитѣ при продажбата пари 3500 гроша и си вземе дукяна въ каквото положение се намира. — Софийский Аппелативенъ Сѫдъ съ рѣшението си отъ 24 Февруарий 1888 год. Н-о 63, като взелъ предъ видъ: 1) Рѣшението на Видинский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 20 Септемврий 1885 година Н-о 128, отъ което става явно, че Георги Становъ алтернативно е билъ осѫденъ или да издаде крепостенъ актъ на Стамена Илиева за предмѣтната фурна, или да и заплати стойностьта 3500 гроша, въ такъвъ случай истцата е могла да се снабди съ крѣпостенъ актъ за фурната, ако съгласно съ предписанията на членъ 31 и послѣдующитѣ статии отъ Закона за Нотариуситѣ самъ продавача Георги Становъ се явеше предъ Нотариуса да исповѣда продажбата, въ противенъ случай трѣбваше да иска стойностьта на фурната 3500 гроша съгласно сѫщото

рѣшение на Видинский Окржженъ Сждъ; 2) че тъй като това обстоятелство отъ представения отъ истцата крѣпостенъ актъ съ дата 12 Мартъ 1886 година не се констатира, то този актъ неможе да се вземе въ внимание отъ Сжда за доказателство на правото на собственность на истцата върху въпросната фурна, толкозъ повече, защото въ врѣмето, когато е издаденъ рѣчения актъ, е било наложено запрѣщение върху сжщата фурна по взискането на отвѣтника по настоящето дѣло Ангелъ Ивановъ, вслѣдствие на което запрѣщение е станала публична продажба, потвърдена отъ Видинский Окр. Сждъ съ опредѣлението му отъ 10 Юлий 1886 година, на основание на която публична продажба Ангелъ Ивановъ е станалъ собственникъ на сжщата фурна, за която му е издаденъ крѣпостенъ актъ съ дата 9 Май 1887 година подъ №. 155; слѣдователно при такива обстоятелства рѣшението на първата инстанция трѣбва да се отмѣни и иска на Стамена Илиева да се отхвърли като неосновенъ и се осжди на сждебнитѣ и по водение на дѣлото разноски въ двѣтѣ инстанций, като се има предъ видъ правото ѝ на бѣдность, съгласно чл. 988 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, — отмѣнилъ рѣшението на Видинский Окр. Сждъ отъ 12 Октомврий 1887 година №. 89 и отхвърлилъ искътъ на Стамена Илиева, настойница на малолѣтната си дъщеря Мария Илиева. — Недоволна отъ това рѣшение на Софийский Аппелативенъ Сждъ, Стамена Илиева, като настойница на малолѣтната си дъщеря Мария Илиева, подала срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ: 1) ст. 473 п. 1 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото спорната фурна била собственность по наслѣдство на малолѣтната ѝ дъщеря Мара Илиева отъ покойнийтъ ѝ баща Илия и неправилно била продадена за дългъ на Георги Становъ по взискание на Ангелъ Ивановъ; 2) че сжщий Сждъ е нарушилъ 110 ст. отъ Закона за Нотариуситѣ, защото инвалидиралъ крѣпостнийтъ ѝ актъ, отъ 12 Мартъ 1886 година №. 63 за

фурната, който е издаденъ на основание на рѣшение стжпило въ законна сила. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Както се види отъ обстоятелствата на това дѣло, правото на собственность върху спорний дукянъ (фурна) не е било придобито отъ купувача по установенний редъ; отпослѣ макаръ и да е билъ издаденъ отъ Нотариуса при Видинский Окржженъ Сждъ за тоя дюкянъ на наслѣдницата на купувача крѣпостнийтъ актъ Н-о 63 отъ 12 Мартъ 1886 година на основание на рѣшението на Видинский Окржженъ Сждъ отъ 20 Септемврий 1885 година №. 128, той е билъ обезсиленъ съ опредѣлението на Софийский Аппелативенъ Сждъ отъ 2 Декемврий 1886 година №. 52, на основание на което е билъ издаденъ крѣпостнийтъ актъ №. 155 отъ 9 Май 1887 година на името на Ангелъ Ивановъ за сжщийтъ дукянъ. За това Софийский Аппелативенъ Сждъ не е могълъ да признае спорната фурна за собственность по наслѣдство на малолѣтната Мара Илиева. Слѣдователно оплакването на кассаторката за нарушение ст. 473 п. 1отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила е неоснователно; 2) Не е основателно сжщо и оплакването на кассаторката за нарушение чл. 110 отъ Закона за Нотариуситѣ, защото крѣпостнийтъ актъ №. 63 отъ 12 Мартъ 1886 година, представенъ отъ кассаторката, е билъ инвалидиранъ още съ опредѣлението на Софийский Аппелативенъ Сждъ отъ 2 Декемврий 1886 година №. 52, защото е билъ издаденъ неправилно и не съгласно съ рѣшението на Видинский Окржженъ Сждъ отъ 20 Септемврий 1885 година Н-о 128, съ което е осжденъ продавача на спорний дюкянъ Георги Становъ да издаде такриръ на Стамена Илиева, настойница на малолѣтната си дъщеря Мария за тоя дукянъ, или да ѝ заплати полученитѣ при продажбата пари 3500 гроша и си вземе дукяна въ каквото положение се намира. —

Водимъ отъ казанното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Стамена Илиева, настойница на малолѣтната си дъщеря Мара Илиева, срѣщу рѣшението на Софийский Апелативенъ Сѫдъ, отъ 24 Февруарий 1888 година Н-о 63, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 184.

Гр .София, 30 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князъ ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на дванадесетий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствие на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 150 по описътъ за 1889 год., на Мариола П. Хаджи Димитриева, отъ гр. Руссе, съ Ламбрини и Елена Хаджи Димитриеви, отъ гр. Търново, за наслѣдство, останало отъ покойний имъ братъ П. Хаджи Димитровъ. — Въ засѣданието се яви Гаврийлъ Орошаковъ, повѣренникъ на кассаторката Мариола П. Хаджи Димитриева. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: Съ прошение отъ 18-й Декемврий 1886 год. до Руссенский Окрѫженъ Сѫдъ, Христо Хаджи Ивановъ, повѣренникъ на Елена Хаджи Димитриева, и Ивинъ Стамбуловъ, повѣренникъ на Ламбрини Хаджи Димитриева, изъ гр. Търново, ся потѫжили срѣщу Мария П. Хаджи Димитриева, родена Хаджи Атанасова, изъ гр. Руссе, съпруга на покойнийтъ имъ братъ Петръ Хаджи Димитриевъ, че от-

казвала по доброволенъ начинъ да имъ предаде припадающитѣ имъ ся части отъ наслѣдство, състояще отъ движими и недвижи имущества останали отъ покойнийтъ имъ братъ и подробно описани въ исковото имъ прошение; заради това молили Сѫда да призове казанната отвѣтница и я осѫди да имъ предаде ³/₄ части отъ въпроснитѣ имущества, както и отъ приходитѣ, които събирала послѣ смъртьта на покойния Петръ Хаджи Димитриевъ, — всичко оцѣнено на 43,410 лева и да имъ заплати сѫдебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. За доказателство, че тѣ, истцитѣ, сѫ сѫщи сестри на покойния, повѣренницитѣ имъ представили двѣ свидѣтелства, издадени отъ В. Търновското Градско Общинско Управление на 11 Септемврий 1886 год. и 14-й Февруарий 1887 год. подъ №. №. 1475 и 502, по които вслѣдствие оспоряването имъ отъ отвѣтната страна, Руссенский Окрѫженъ Сѫдъ опредѣлилъ, да ся извърши обстоятелственна провѣрка чрѣзъ едного отъ членоветѣ на Търновский Окрѫженъ Сѫдъ. Слѣдъ извършването на казанната провѣрка, Руссенский Окрѫженъ Сѫдъ, като разгледалъ това дѣло и изслушалъ по него обясненията на истцитѣ, както и на отвѣтната страна, която възразила, че предвидѣнитѣ въ пунктове 1, 2 и 5-й на исковата молба недвижими имущества ѝ били подарени отъ покойния при близосмъртието му, а останалитѣ задържала срѣщу зестра отъ 250 лири дадени на покойниятъ ѝ съпругъ и други 12000 лева изразходвани за лѣчение, погрѣбение и исплащане дългове на покйния, — съ рѣшението си отъ 4-й Септемврий 1887 год. №. 109 призналь истцитѣ Ламбрина Хаджи Димитриева и Елена Хаджи Димитриева за наслѣдници на покойния имъ братъ Петръ Хаджи Димитриевъ, съ право да получатъ ³/₄ части отъ наслѣдството на покйния; осѫдилъ отвѣтницата Мария П. Хаджи Димитриева, родена Хаджи Атанасова, да предаде на истцитѣ Елена и Ламбрини Хаджи Димитриеви ³/₄ части отъ недвижимитѣ имущества, останали отъ покойния Петръ Хаджи Димитриевъ, предвидени

въ исковото прошение, съ изключение на къщата, указана въ 10-й пунктъ на сѫщото прошение, находяща ся въ гр. Букурещъ (Ромѫния), за която Сѫдътъ не е компетентенъ да ся произнесе; отказалъ въ искътъ на истцитѣ относително движимитѣ имущества, като недоказанъ; осѫдилъ отвѣтницата да заплати на истцитѣ сѫдебни и за водение на дѣлото разноски 1551 лева и 50 стотинки. По въззивна жалба на Хр. Ивановъ, повѣренника на Мариола П. Хаджи Димитриева, това дѣло е разгледано и отъ Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ, който, слѣдъ изслушването по него обясненията на странитѣ, представлявани чрѣзъ повѣреници, съ рѣшението си отъ 29-й Мартъ 1888 год. №. 24-ий, като взелъ предъ видъ: „1) Представенитѣ въ първата инстанция двѣ свидѣтелства отъ В. Търновското Градско Общинско Управление подъ №. №. 502 и 1472 и извършеното дознание въ г. Търново по съдържанието на тѣзи свидѣтелства, отъ членътъ при Търновский Окрѫженъ Сѫдъ — З. Конярова, по което е сключенъ протоколъ съ дата 13-й Юний 1887 год. приложенъ при първостепенното дѣло, отъ които документи се установява, че Ламбрини и Елена Хаджи Димитриеви сѫ сестри на покойния П. Хаджи Димитриевъ, отъ когото не сѫ останали дѣца, нито же има живи негови баща или майка или други братия и сестри, въ какъвто случай помѣнатитѣ живи сестри на покойния, заедно съ спругата му Мариола П. Хаджи Димитриева, ся явяватъ сънаслѣдницитѣ на имуществата му, останали слѣдъ смъртьта му. П-о) Самопризнанието на Мариола П. Хаджи Димитрова, направено отъ нейния законенъ представитель, въ първата инстанция, въ засѣданието на 21 Августъ 1887 год. и забѣлѣжено въ протоколътъ. дьржанъ по това засѣдание, чрѣзъ което тя не отрича, че имуществата изложени въ исковото прошение на истцитѣ подъ №. №. 3, 4, 6, 7, 8 и 9 ся дьржатъ отъ нея, като мотивира, че ги дьржи срѣщу зестрата си, мѣната и други още земания, които тя имала да получва изъ имуществата на покойния П. Хаджи Димитровъ. III-о) Заявлението

на сѫщата за получване изъ наслѣдственната масса зестрата си, мѣната си, разноскитѣ по лѣкуването и погрѣбението на покойния, неможе да съставлява възражение по сѫщество, а е предмѣтъ на искъ, който не е билъ предявенъ на врѣме, съгласно предписанието на ст. 135 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, заради туй Сѫда намира, че това заявление не подлѣжи на негово обсѫждание по настоящемъ. IV) Предъ видъ самопризнанието на Мариола П. Хаджи Димитрова, че имотитѣ №№ 3, 4, 6, 7, 8 и 9 по горѣпомѣнѫти тя е задържала за оспорение на нейни лични земания удостовѣрението на Сѫдебния Приставъ при Руссенский Окр. Сѫдъ №. 450 представено за подкрѣпление доводътъ на нейния представитель, че казаннитѣ имоти не били въ нейни рѫцѣ, не може да се освободи отъ отговорность по тѣзи имущества спрямо ищецитѣ, защото въ Приставското удостовѣрение е казано само, че били секвестирани извѣстни имоти на покойния П. Хажди Димитрова и подложени на продань за исплащание на негови дългове, но на каква сумма ся простиратъ тѣзи дългове и дали сичкитѣ секвестирани имоти ще бѫдѫтъ продадени, сѫ обстоятелства бѫдѫщи и неизвѣстни; тъй щото кои имоти сѫ излѣзли и ще излѣзътъ изъ рѫцѣте ѝ, за които тя да не е отговорна предъ ищецитѣ, остава предъ Сѫда недоказано. — Така сѫщо и преписътъ отъ бракосѫчитателното, съ дата 27-й Януарий 1863 год., представено отъ аппелативната страна, за подкрѣпление искането на мѣната, а зестрата неможе да се вземе въ внимание отъ Сѫда, защото той се отнася до права, които Сѫда намира, че като тий съставлявать предмѣтъ на особенъ искъ, не подлѣжать на негово обсѫждание по настоящемъ. V) Имотитѣ, означени въ исковото прошение на истецитѣ подъ №№ 1, 2 и 5, не могѫтъ да се четѫтъ да сѫ преминали въ законна собственность на Мариола П. Хаджи Димитрова, защото тий сѫ биле ней подарени, както тя навѣжда чрѣзъ представителя си, отъ покойния ѝ съпругъ П. Хаджи Димитриевъ при предсмьртието

му, а такъвъ единъ подаръкъ, за да е валиденъ, споредъ съдържанието на чл. 879 отъ Отоманский Гражд. Законъ, алинея първа, трѣбва да бѫде одобренъ отъ другитѣ и́ сънаслѣдници; тѣзи же (сънаслѣдници), послѣднитѣ напротивъ го констатиратъ и не признаватъ. VI) Останалитѣ отъ покойния П. Хаджи Димитровъ имущества при несѫществование на други поближни нему по родство лица, съгласно Устава за наслѣдственното право отъ 12-й Априлий 1867 год., постановленията на които ся съгласуватъ съ обичая въ насъ, подлѣжи да се распредѣлятъ между неговитѣ двѣ сестри — Ламбрини и Елена Хаджи Димитрови и съпругата му Мариола П. Хаджи Димитрова въ слѣдующата пропорция: три четвьртини иматъ да получатъ двѣтѣ сестри, а една четвьртина — съпругата на покойния", — измѣнилъ рѣшението на Търновский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 4-й Септемврий 1887 год. №. 109 така: „а) Признава истцитѣ Ламбрини и Елена Хаджи Димитрови, изъ гр. Търново, за наслѣдници на покойния имъ братъ П. Хаджи Димитровъ, изъ гр. Руссе, съ право да получатъ $^3/_4$ части отъ наслѣдството на покойния; б) Осѫжда отвѣтницата Мариола П. Хаджи Димитрова, родена Хаджи Атанасова, да предаде на истцитѣ Ламбрини и Елена Хаджи Димитрови $^3/_4$ части отъ недвижимитѣ имущества останали отъ покойния П. Хаджи Димитровъ, а именно: 1) отъ пѣть магазий и кѫща, новопостроивша ся на мѣстото на старата кѫща отъ осемь дюгеня подъ №. №. 478 до 494, находящи ся въ гр. Руссе, улица Александровска, съ съсѣди: дюгянъ на Димитра Шумналията, старата кѫща на П. Хаджи Димитрова, пѫть и праздно мѣсто на Хаимъ Еврей; 2) отъ кѫща въ гр. Руссе, улица Митарска №. 4255 съ съсѣди: Кѫщата на Дината, новостроившитѣ ся магазий и кѫща на П. Хаджи Димитровъ, кѫщата на Параско Сконавиди и пѫть; 3) отъ дюгенъ въ Руссе, улица Николаевска съ съсѣди: двѣ страни пѫть, дюкянъ вакуфски на Арменската черква и праздно вакуфско мѣсто; 4-о) Отъ единъ хамбаръ съ три гьоза, въ гр. Руссе, на Ло-

ма, съ съсѣди: братия Пенкови, брѣгъ, праздно мѣсто и пжть; 5) Отъ лозье съ кеошкъ въ Руссенско землище на Сарж-баиръ, около 25 дюлюма, съ граници: Матю Грьнчара, Гарабетъ Влакоолу, пжть; 6) Отъ една кжща съ дюгенъ, въ гр. Тутраканъ, Владимирска улица № 6 съ съсѣди: Стефанъ Николовъ, Яржмъ Сакалията, Михой и Иванъ Накеви, пжть и р. Дунавъ; 7) Отъ воденица съ осемь камжка, съ единъ домъ, съ лозие и градина около 8 дюлюма, въ землището на с. Иваново, на р. Ломъ, съ граници: Ломъ, Канара, Ливади и бахчи; 8) Отъ ливада въ землището на село Иваново, при р. Ломъ, около петнадесеть дюлюма, граници: Колю Стойковъ, р. Ломъ и Канара; 9) Отъ градина, въ землището на с. Иваново при р. Ломъ около двадесеть дюлюма, съ граници: Даскалъ Никодимъ, Пано Минчовъ, мера и р. Ломъ. — Искането за кжщата находяща ся въ Букурещъ (Ромжния) ся остава безъ послѣдствие отъ Сжда по некомпетентность. в) Отхвърля ся искътъ на истецитѣ относително движимитѣ имущества на покойния, като не доказанъ. — г) Отвѣтницата Мария П. Хаджи Димитрова да заплати на истцитѣ Ламбрини и Елена Хаджи Димитрови сждебни и за дѣловодение разноски: пѣтстотинъ четиридесеть единъ (541) лева и 45 ст., отъ които истцитѣ да внесжтъ въ хазната (38) тридесеть и осемь лева за 38 незаплатени призовки и три (3) лева за свѣщеникъ, а истцата Елена Хаджи Димитрова да внесе тоже въ хазната лева триста двадесеть седемь и 10 ст. за сждебни и гербови мита, съгласно ст. 988 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила. — Осжжда въззивницата Мариола П. Хаджи Димитрова и на сждебнитѣ разноски за втора инстанция, а именно да заплати на въззиваемитѣ Ламбрини и Елена Хаджди Димитриеви, за водение на дѣлото 765 лева 90 ст. и единъ левъ гербова марка на Елена Хаджи Димитрова. — Срѣщу това рѣшение на Аппелативний Сждъ Мариола П. Хаджи Димитрова подава кассациона жалба, въ която, между друго, като поводъ да ся отмѣни казанното рѣшение на Аппелативний Сждъ, посо-

чва, че по това дѣло Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ нарушилъ ст. 135 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото счелъ за насрѣщенъ и несвоеврѣменно предявенъ искъ възраженията ѝ за разноскитѣ по лѣкуването и погрѣбението на наслѣдодателя, за мѣната и пр., и оставилъ тия възражения безъ разрѣшение. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото, устнитѣ обяснения на Г. Орошаковъ, повѣренникъ на кассаторката, и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Отъ обстоятелствата на дѣлото се види, че кассаторката е възразявала предъ Сѫдътъ по сѫщество срѣщу искътъ на истцитѣ, какво тя държи извѣстни имущества, показани въ исковото имъ прошение, срѣщу зестрата си, мѣната си, разноскитѣ по лѣкуването и погрѣбението на покойнийтъ ѝ съпругъ П. Хаджи Димитровъ и е искала да се извади изъ наслѣдственната масса зестрата ѝ, мѣната ѝ, разноскитѣ по лѣкуването и погрѣбението на покойнийтъ. Въ Руссенскийтъ Аппелативенъ Сѫдъ, както се види отъ съобразителната часть на рѣшението му 3-й мотивъ, премислилъ, че това възразяване на кассаторката не съставлявало възразяване по сѫщество, а било предмѣтъ на искъ, който не билъ предявенъ на врѣме споредъ закона и намѣрилъ, че той не подлѣжи на обсѫждането му при разрѣшението на настоящето дѣло. Това съображение обаче е очевидно неправилно и несъобразно съ закона. Насрѣщенъ искъ може да има мѣсто само тогава, когато той е направенъ срѣщу противната страна, т. е. пьрвоначалний истецъ, като отвѣтникъ по него. Въ настоящий случай нищо подобно нѣма. Истцитѣ Елена и Ламбрина Хаджи Димитрови, като наслѣдници на покойний П. Хаджи Димитровъ, съ исковото си прошение сѫ молили да се осѫди кассаторката да имъ предаде $^3/_4$ части отъ движимитѣ и не движими имущества останали отъ покойнийтъ ѝ съпругъ П. Хаджи Димитровъ. Въ такива случаи пьрвото правило е да се извадятъ отъ массата на наслѣдството разноскитѣ по погрѣбението, лѣкува-

нието, дълговѣтѣ, ако има такива на умрѣлий, и послѣ вече да се опредѣлятъ и даватъ дѣловетѣ на наслѣдницитѣ. Отъ казанното става явно, че искането на кассаторката да се извадатъ изъ массата на наслѣдството претендиранитѣ отъ неѭ разноски по лѣкуване и погрѣбението на покойнийтъ П. Хаджи Димитровъ, мѣната и зестрата ѹ, съставлява възражение по искътъ, което Сѫдътъ по сѫщество е длъженъ билъ да обсѫди при разрѣшението на дѣлото. Слѣдователно, оплаквнието на кассаторката, че Сѫдътъ оставилъ неправилно безъ разрѣшение казанното ѹ възражение, като го счелъ за насрѣщенъ и несвоеврѣменно предявенъ искъ, е основателно и е нарушена въ тоя случай ст. 71 буква *а* въ свръзка съ 138 Допълнение отъ 1887 год. на Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила.

Заради това Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 29 Мартъ 1888 год. Н-о 24, защото е нарушена ст. 71 буква *а* въ свързка съ ст. 138 Допълнение отъ 1887 година на Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да ся отмѣни и дѣлото, за ново разглеждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ сѫщий Аппелативенъ Сѫдъ. —

Рѣшение, №. 185.

Гр. София, 25 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на дванадесетий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членовъ: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ при-

сѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Русковъ гражданско дѣло №. 160 по описътъ за 1889 година, на Крьсто Байковъ, отъ село Смѣдово, Шуменска Околия, съ Христо Рачовъ, отъ сѫщото село, за въстановлението владѣнието на една нива отъ 3½ погона. — Въ засѣданието странитѣ неприсѫтствуваxѫ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Христо Рачовъ, отъ село Смѣдово, съ прошение отъ 4 Януарий 1888 год. ся е потѫжилъ предъ Прѣславский Мировий Сѫдия срѣщу Крьсто Байковъ за въстановление на нарушеното му владѣние върху 4 урата отъ една негова нива. За доказателство на искътъ си е представилъ единъ крѣпостенъ актъ, отъ 28 Февруарий 1887 год. №. 45. Мировий Сѫдия разгледалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ и, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 22 Февруарий 1888 год. №. 74, рѣшилъ, да се въстанови на истеца — Христо Рачовъ, нарушеното владѣние върху 3½ урата отъ спорната нива. — По въззивна жалба на Крьсто Байковъ, това дѣло се разгледвало въ присѫтствието на странитѣ и отъ Шуменский Окрѫженъ Сѫдъ, който, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 15 Априлий 1888 год. №. 60, потвърдилъ рѣшението на първата инстанция. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Шуменский Окрѫженъ Сѫдъ, Крьсто Байковъ е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, — че по това дѣло Шуменский Окрѫженъ Сѫдъ е нарушилъ: 1) ст. ст. 323, 324, 155, 156, 158 и 159 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, чл. 78 отъ Закона за земитѣ и ст. 71 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото не му призналъ правото на собственность върху спорната нива, когато това му право е припознато съ представеното му рѣшение отъ Прѣславский Мировий Сѫдия, отъ 25 Августъ 1887 год., и която нива той я владѣлъ безприпятственно повече отъ 15 години; 2) чл. 102 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото е

присѫдилъ на истеца повече мѣсто отъ колкото е той искалъ. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1) Кассатора въ първий си пунктъ на жалбата си се оплаква, защото Шуменский Окрѫженъ Сѫдъ не му е припозналъ правото на собственность върху спорната нива, но това негово оплакване неможе да бѫде основателно, тъй като искътъ е билъ подигнатъ за въстановление нарушеното владѣние на спорната нива, а не за правото на собственность; така е билъ рѣшаванъ спорътъ и отъ Сѫдътъ по сѫщество. Слѣдователно щомъ Сѫдътъ по сѫщество не е рѣшавалъ това дѣло за право на собственность, то не е могълъ и да прилага членове отъ закона за разрѣшаването въпросътъ правото на собственность; 2) истецътъ по това дѣло е искалъ да му се въстанови нарушеното владѣние върху спорната нива и Сѫдътъ по сѫщество е рѣшилъ именно това, отъ което слѣдва, че Сѫдътъ по сѫщество е присѫдилъ толкова, колкото е искалъ истецътъ, тъй щото кассатора неправилно се оплаква, че на истецътъ по това дѣло е присѫдено повече, отъ колкото е той искалъ; заради това и това му оплаквание неможе да бѫде основателно. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява:** Кассационната жалба на Крьсто Байковъ, срѣщу рѣшението на Шуменский Окрѫженъ Сѫдъ, отъ 15 Априлий 1888 година №. 60, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 186.

Гр. София, 30 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на шестнадесетий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло №. 109 по описътъ за 1889 година, на Хафузъ Салихъ Хаджи Хафузъ Саидовъ, изъ гр. Ловечъ, съ Хайрие Ханѫмъ Ислямъ-Бегова, настойница на малолѣтната Айше Юлфетъ Мехмедъ Халилова, жители отъ сѫщий градъ, за ¼ часть отъ недвижими имоти останали отъ покойний Мехмедъ Халилъ. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 7 Септемврия 1887 година Хайрие Ханѫмъ Ислямъ-Бегова подала на Ловчанский Мировий Сѫдия прошение, въ което казва, че покойнийтъ ѝ свекъръ Келъ-Хафузъ изъ гр. Ловечъ билъ упълномощилъ Хафузъ Мехмеда изъ сѫщий градъ да му завладѣе и управлява имотитѣ, а тоя послѣднийтъ упълномощилъ Хафузъ Сали Ефенди изъ сѫщий градъ съ сѫщитѣ права, който и до днесъ владѣялъ и располагалъ тия имоти. Нъ защото свекъръ ѝ Келъ-Хафузъ и съпругътъ ѝ Мехмедъ Ефенди Келъ-Хафузовъ преди 5 години се поминали, тя съ двѣ малолѣтни дѣца били наслѣдници, а послѣ се поминало и едното дѣте. Затова, като наслѣдница за себе и като настойница на малолѣтната си дъщеря Хайше Юлфетъ, моли да се призове Хафузъ Сали Ефенди и да се осѫди да ѝ предаде въ владѣние принадлѣжащата ѝ часть и да ѝ заплати сѫдебнитѣ и по водѣние на дѣлото разноски. — За доказателство представила препись отъ рѣшение на Ловчанский Мировий Сѫдия отъ 26

Януария 1881 г., съ което се въдворява Хафузъ Мехмедъ Хаджи Хафузъ Салиевъ отъ Ловечъ, като повѣренникъ на Хжрвалж Сюлейманови, Келъ Афузъ Алиевъ синъ Османъ, сестри Хатидже, Айше, майка Фатме и братъ му Мехмедъ Хжлми отъ Ловечъ, въ показанитѣ въ това рѣшение недвижими имоти. — Ловчанский Мировий Сждия разгледалъ това дѣло на 21 Ноември 1887 година и съ рѣшението си отъ сжщий день *№* 704 приналъ маловьзрастната Айше Юлфетъ Мехмедъ Хилмиева и майка ѝ нейна настойница, Хайрие Ханжмъ Ислямъ Бегова съпруга на покойний Мехмедъ Хилми за прями негови наслѣдници и осждилъ бившийтъ му повѣренникъ Хафузъ Салихъ Хаджи Хафузъ Сеидовъ да предаде на казаната Хайрие Ислямъ Бегова отъ всичкитѣ недвижими имоти изложени въ представеното отъ неж рѣшение по въдворение една четвьрта часть, която се опредѣли по дѣлидбата отъ тѣхнийтъ Вѣрозаконенъ Началникъ Мюфти съгласно ст. 933 п. 4 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила. — Противъ това рѣшение Хафузъ Салихъ Хаджи Хафузъ Сеидовъ подалъ въ Ловчанский Окржженъ Сждъ апелативна жалба, въ която казва, че нему не били дадени права да отговаря по Сждъ, — че той не бивалъ повѣренникъ на Келъ Хафуза, а на неговитѣ наслѣдници, — че Хайрие Ханжмъ не била представила рѣшение отъ надлѣжний мюфтия за наслѣдството, тъй като представеното отъ нея пълномощно къмъ нѣкой си Тончо Марковъ ханджи изъ Ловечъ не било мюфтийска фетва, — че той билъ повѣренникъ на наслѣдницитѣ на Келъ Хафуза, та Хайрие Ханжмъ ако имала да дири нѣщо, да се отнесе къмъ прямийтъ повѣренникъ Хафузъ Мехмеда, а не къмъ него, който престаналъ отъ това повѣренничество относително дѣлътъ на съпругътъ ѝ Мехмедъ Хилми слѣдъ смьртьта му. Затова моли за отмѣнение на апелираното рѣшение и да му заплати истцата сждебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. — Ловчанский Окржженъ Сждъ разгледалъ това дѣло на 1 Мартъ 1888 година, когато повѣренникътъ на истецата представилъ единъ

актъ (фетфа) №. 23 издаденъ отъ Плѣвненский Мюфтия на 16 Февруарий 1888 година за раздѣление на наслѣдството. — Ловчанский Окржженъ Сждъ съ рѣшението си отъ 4 Мартъ 1888 година №. 39 като взелъ предъ видъ: 1) че отъ самопризнанието на аппелатора Хафузъ Салихъ Хаджи Хафузъ Саидовъ предъ Мировий Сждия, както и отъ находящитѣ ся въ дѣлото книжя се вижда, че той е билъ повѣренникъ на наслѣдницитѣ на покойний Келъ Хафузъ Али Ефендиевъ Сюлейлановъ; II) възраженията на аппелатара че въ неговитѣ ржцѣ не ся намирали никакви имущества останали отъ покойний Келъ Хафуза, и че ако имало такива, то истцовата страна била свободна да си ги завладѣе, немогатъ да се вематъ въ внимание, тъй като отъ находящитѣ ся при дѣлото два продавателни записи съ дати 28 Априлий и 5 Септемврий 1884 година, се вижда, че аппелатора е продалъ отъ имуществата на Келъ Хафуза една нива за 6000 гроша, срѣщу която сумма и получилъ 3000 гроша и едно праздно мѣсто за 100 рубли, които тоже получилъ, — слѣдователно, отъ всичко това става явно, че аппелатора е располагалъ съ имуществата останали въ наслѣдство на наслѣдницитѣ на покойний Келъ Хафуза, и затова е длъженъ да предаде на истцовата страна припадающата ѝ се нейна часть; III) че отъ представений отъ истцовата страна актъ подъ №. 23, издаденъ отъ Плѣвненский Мюфтия се вижда, че Хайрие Ханжмъ и дьщеря ѝ Айше Юлфетъ сж прями наслѣдници на покойний Мехмедъ Хилми синъ на покойний Келъ Хафуза и че иматъ право на наслѣдство. Подтвьрдилъ напълно рѣшението на Ловчанский Мировий Сждия отъ 21 Ноември 1887 година №. 704.— Недоволенъ отъ това рѣшение, Хафузъ Салихъ Хаджи Хафузъ Саидовъ подалъ срѣщу него въ Върховній Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Ловчанский Окржженъ Сждъ нарушилъ чл. чл. 36 п. п. 2, 3 и 4, 48, 49 и 76 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, 524 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и 1528 отъ Оттоманский

Гражданский Законъ, защото той (кассатора) не билъ пълномощникъ на Келъ Хафузъ, а на сина му Мехмедъ Ефенди — съпругъ на Хайриета, която непризнавала за валидно пълномощното дадено на съпруга ú, и защото не взелъ въ внимание отводътъ му, че той пристаналъ да е пълномощникъ слѣдъ смъртьта на довѣрителя ú и че той макаръ и да е отчуждилъ нѣкои имоти съ домашни актове, това отчуждение било незаконно и никой неможалъ да припятствува на Хайрие да располага съ имуществата останали отъ покойний ú съпругъ. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) Наистина, че слѣдъ смъртьта на едно лице даденото отъ него пълномощие губи силата си и упълномощенийтъ представа да е пълномощникъ (чл. чл. 1527 и 1528 отъ Гражданскитѣ Закони), нъ това никакъ не освободява пълномощникътъ отъ отговорность за своитѣ дѣйствия, предъ наслѣдницитѣ на упълномощителя, които сж били извършени, до гдѣто е било въ сила пълномощието. Въ настоящий случай, самъ кассатора предъ сждоветѣ по сжщество не е отрѣкълъ, че е билъ въдворенъ въ недвижимитѣ имоти принадлѣжавши на Келъ Хафузъ и показани въ въдворителното рѣшение на Ловчанский Мировий Сждия отъ 26 Януария 1881 год., като повѣренникъ, както на другитѣ му наслѣдници, така и на Мехмеда Хилми, съпругъ на Хайрие Ислямъ Бегова и баща на малолѣтната ú дъщеря Айше Юлфетъ. Отъ друга страна, предъ Сждътъ по сжщество е установено, че той се е располагалъ съ нѣкои отъ имотитѣ, часть отъ които иска по наслѣдство Хайрие Ислямъ Бегова за себе, като съпруга на умрѣлийтъ Мехмедъ Хилми и като настойница на дъщеря си Айше Юлфетъ, противъ което кассатора е възражавалъ само, че това отчуждение на нѣкои отъ управляванитѣ отъ него имоти той билъ извършилъ не по установений редъ; нъ Сждътъ по сжщество съвършенно правилно е оставилъ безъ внимание това му възражение, защото било

законно, било незаконно той е располагалъ съ имотитѣ, часть отъ които е принадлѣжала на упълномощителя, покойний Мехмедъ Хилми, въ всѣкой случай той длъжи смѣтка за неговата часть отъ тия имоти предъ наслѣдницитѣ му. —

Водимъ отъ казанното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Хафузъ Салиевъ Хаджи Хафузъ Саидовъ, срѣщу рѣшението на Ловчанскийтъ Окржженъ Сждъ отъ 4 Мартъ 1888 година №. 39, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 187.

Гр. София, 30 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на шестнадесетий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 122 по описътъ за 1889 год., на Савва Никифоровъ, повѣренникъ на Мито Петровъ, отъ с. Шумата, Севлиевска Околия, съ Христо Арнаудовъ, повѣренникъ на Пембе Мухаремъ, Хатидже и Емине Халилови, за 200 драма воденица. — Странитѣ неприсжтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сж тѣзи: Съ прошение отъ 24-ий Мартъ 1887 година до Севлиевскийтъ Мировий Сждия, Симисонъ Рачовъ, изъ гр. Севлиево, ся потжжилъ срѣщу Митя Петровъ Каленски, изъ с. Шумата, Севлиевска Околия, че му завладѣлъ една часть

— 200 драма отъ воденицата, находяща ся въ Душевското землище, при съсѣди: Кара-Ахмедъ, пѫть и дере; заради това молилъ Сѫдията да призове отвѣтника и го осѫди да му отстѫпи частьта 200-тѣхъ драма отъ воденицата, или пъкъ да му заплати стойностьта ѝ 500 лева и всичкитѣ разноски по дѣлото. Съ допълнително прошение отъ 14-ий Юлий 1887 год. до сѫщия Мировий Сѫдия Христо Арнаудовъ, повѣренникъ на Симеонъ Рачовъ заявилъ, че понеже довѣрителя му въ исковото си прошение пропустналъ да каже, че завѣжда искътъ си като повѣренникъ на Пембе Мухаремъ, Хатидже и Емине Халилови Хаджи Юмерови, отъ село Душево, то молилъ Сѫдията да земе въ забелѣжка това упущение на довѣрителя му и да счита исковото прошение, че е подадено като отъ повѣренникъ на рѣченитѣ му довѣрителки. За доказателство на искътъ, повѣренникътъ на истеца представилъ едно въдворително рѣшение №. 45 издадено отъ Севлиевский Окрѫжненъ Сѫдъ, на 23-й Мартъ 1885 година, чрезъ което Пембе Мухаремъ, Хатидже и Емине Халилови Хаджи Юмерови, чрезъ повѣренника имъ Симеонъ Рачовъ, сѫ въдворени въ спорната часть отъ въпросната воденица; а отвѣтника, който възразилъ, че въпросната воденица, която владѣе, му е останала отъ стрика му, за подкрѣпление на това представилъ едно завѣщание отъ 13 Ноември 1883 год.— Севлиевскийтъ Мировий Сѫдия, като разгледалъ това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 17-ий Юлий 1887 год. №. 622 осѫдилъ Митя Петровъ Каленски да отстѫпи на Христя Арнаудовъ предовѣренъ на Пембе Мухаремъ, Хатидже и Емине Халилови, двѣстѣ драма отъ воденицата до с. Душево, при съсѣди: Кара Ахмедъ, пѫть и дере и да заплати 32 лева за водение на дѣлото. — По въззивна жалба на С. Никифоровъ и С. Стояновъ, повѣренници на Митя Петровъ, това дѣло е разгледано въ присѫтствието на странитѣ, и отъ Севлиевский Окр. Сѫдъ, който, по искането на въззивника, като извършилъ по него мѣстно дознание чрѣзъ околни люде, съ рѣшението си отъ 14

Априлий 1888 година №. 44, като взелъ предъ видъ: „1) Че истцовата страна, за подкрѣпление на искътъ си, е представила едно рѣшение подъ №. 45 издадено отъ Севлиевский Окржженъ Сждъ на 23 Мартъ 1885 година, отъ което ся вижда, че довѣрителкитѣ му Пембе Мухаремъ, Хатидже и Емине Халилови Хаджи Юмерови били введени въ владѣние надъ недвижимитѣ имъ имоти, между които е и спорнитѣ 200 драма отъ воденицата; 2) Че истцитѣ иматъ право да ступанисватъ спорний дѣлъ отъ воденицата, ся доказва отъ сждебното рѣшение подъ №. 45 и ся потвърдява отъ извършеното мѣстно дознание, отъ което ся установява слѣдующето: Дудуловитѣ зетове — Кьосоолу и Афжзътъ, бивши жители на селото Душево, Севлиевско, като имали една баталясала воденица останала отъ дѣда имъ Дудулътъ, дали я на Коля Станчовъ Калянски и Коля Рачовъ да я направатъ по наполовина, т. е. половината да владѣятъ притѣжателитѣ, а другата половина да владѣятъ Коля Станчовъ Калянски и Колю Рачовъ. — Послѣднитѣ направили воденицата съ два камика и единитъ камъкъ останалъ за Кьосоолу и Афжзътъ,а другия останалъ да владѣятъ задружно, т. е. по половинъ камжкъ или по двѣстѣ драма, Кола Станчовъ Калянски и Коля Рачовъ; слѣдъ десетина години Коля Рачовъ билъ продалъ половината отъ своя дѣлъ т. е. сто драма или десеть пари отъ половината камъкъ, на Афжзъ Реджеповъ, а около двѣ — три години, преди Русско-Турската война и Коля Стоянчовъ Калянски билъ продалъ своя дѣлъ отъ половината камжкъ т. е. двѣстѣтѣхь драма на Халилъ Хаджи Юмеровъ, баща на истцитѣ и така Коля Станчовъ Калянски не останалъ вече владѣтель на припадающата му се часть отъ воденицата, а неговото владѣние преминало върху Халилъ Хаджи Юмеровъ, нъ прѣзъ врѣмето на войната Халилъ Хаджи Юмеровъ билъ убитъ, а дъщеритѣ му ся изселили въ Турция; 3) Че рѣшения издавани отъ сждебни мѣста за ввеждание въ владѣние върналитѣ се турци, които сж били избѣгали презъ врѣмето на войната, немогатъ да се причислятъ къмъ оная категория рѣшения,

които се издаватъ отъ Врѣменнитѣ коммиссий създадени съ указъ подъ №. 33 отъ 1879 година, и отъ послѣ съ други указъ закрити, понеже процедурата на тия коммиссий съвсѣмъ различава отъ оная на сждебнитѣ мѣста, затова и тѣхнитѣ рѣшения подлѣжаха на оспорявание и слѣдъ единъ извѣстенъ срокъ на замѣнявание съ други актове или рѣшения; 4) Че рѣшение встжпило въ законна сила, споредъ ст. 323 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, не е задължително за другитѣ лица, които не сж участвували въ дѣлото и тѣ иматъ право да оспоряватъ рѣшения, които докачатъ тѣхнитѣ права, обаче такова едно оспорявание трѣбва да се облѣга на истински и не успорими доказателства, а не само на въображаеми, на каквито се домогва истеца по настоящето дѣло; 5) Че отвѣтника Мито Петровъ Калянски неможе да владѣе спорнитѣ двѣстѣ драма отъ единъ воденичен камикъ на основание на завѣщанието дадено му на 13 Ноември 1883 год. отъ чича му Коля Станчовъ Калянски, защото завѣщанието не е извършено по установений рѣдъ, съгласно ст. 524 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, която е била тогава въ сила, и не е завѣрено отъ нѣкоя сждебна власть; нъ макаръ и да се допустне, че завѣщанието е редовно, то неще каже, че истеца е неоспоримъ собственикъ надъ въпроснитѣ 200 драма отъ единъ воденичен камикъ на основание завѣщанието, понеже не е доказано, че завѣщательтъ е билъ ступанинъ на завѣщавания имотъ и че е било негово собственно и не отчуждено притѣжание;“ — потвърдилъ напълно рѣшението на Севлиевский Мировий Сждия №. 622 отъ 1887 година. Сждебнитѣ по дѣлото разноски за втората инстанция възложилъ върху аппелатора, който да плати въ полза на хазната 12 лева за 12 издадени и неплатени призовки и на истеца 32 лева за водение на дѣлото.—Срѣщу това рѣшение на Окржжний Сждъ, С. Никифоровъ, повѣренникъ на Митя Петровъ, подалъ кассационна жалба, въ която, между друго, като поводъ да ся отмѣни казанното рѣшение на Окржжний Сждъ, посочва, че по това дѣло Севлиевский Окржженъ Сждъ

нарушилъ чл. 100 отъ Гражданското Мирово Съдопроизводство, защото издаденото му рѣшение противорѣчало на закона, тъй като, между друго, не разрѣшилъ въпросътъ за валидностьта на рѣшението подъ №. 45.

Върховний Кассационенъ Съдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло взе въ съображение: Отъ съобразителната часть на потжженното рѣшение ся вижда, че Окржжний Съдъ е основалъ рѣшението си по това дѣло най-главно върху представеното отъ истеца въдворително рѣшение №. 45 отъ 23-ий Мартъ 1885 год., което като счелъ за влѣзло въ законна сила, далъ му значение на безспорно доказателство и въз основание на него призналъ довѣрителкитѣ на истеца за притѣжатели на спорната чясть отъ прѣдмѣтната воденица. Извѣстно е, че при завьрщанието на избѣгналитѣ въ врѣме на войната турци, които противъ Височайшата прокламация не пожелаха да останатъ на мѣстата си и напустнаха своеволно своитѣ имущества, бѣха учредени при всѣко окржжие въдворителни коммиссий и ся издадоха съ указъ №. 33 отъ 24 Юлий 1879 год. особни процессуални правила, по които тѣ дѣйствуваха при разглеждането на подаденитѣ имъ отъ бѣжанцитѣ турци молби, за да имъ ся дадатъ въ владѣние недвижимитѣ имоти. Тѣзи правила, слѣдъ закриването на казанитѣ коммиссий и предаване дѣлата имъ въ обикновеннитѣ съдилища, не ся отмѣниха, а си останаха въ сила и дѣйствие, за да служатъ като ржководство, както на Мировитѣ, тъй и на Окржжнитѣ Съдилища при разглеждането на подобенъ родъ искове, каквито сж въдворителнитѣ дѣла. Споредъ предписанието на чл. чл. 10 и 17 отъ въпроснитѣ правила, въдворителнитѣ рѣшения, чрезъ които извѣстни недвижими имущества ся даватъ въ владѣние на просительтъ, не могжтъ да се считатъ за *влѣзли въ законна сила,* нито пъкъ да ся приематъ като *безспорни доказателства* за правото на собственность върху имуществата. Окржжний Съдъ, въпрѣки това предписание на закона, не само че неправилно е призналъ истцитѣ, въз основание на

представеното имъ въдворително рѣшение **№** 45, отъ 23 Мартъ 1885 година, за ступани на въпросната часть отъ воденицата, но при това още е извратилъ и показанията на окслнитѣ люди, распитани при дознанието, отъ които ся вижда, че спорнитѣ двѣстѣ драма (половина камжкъ) отъ предмѣтната воденица, както прѣди, тъй и слѣдъ войната, сж ся намирали въ фактическото владѣние на Коля Станчовъ Калянски, чича на отвѣтника, отъ когото послѣ сж преминали въ владѣнието на послѣдний (отвѣтника). Слѣдователно, оплакването на кассатора, че по това дѣло Севлиевский Окржженъ Сждъ нарушилъ чл. 100 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото издаденото му рѣшение противорѣчило на закона, тъй като, между друго, не разрѣшилъ въпросътъ за валидностьта на рѣшението подъ **№** 45, е основателно и това нарушение е сжществено. —

Водимъ отъ това съображение, Върховий Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Севлиевский Окржженъ Сждъ, отъ 14 Октомврий 1888 година **№** 44, защото е нарушенъ чл. 100 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ сжщото Сждопроизводство, да ся отмѣни и дѣлото, за ново разглеждание отъ другъ съставъ, да се испроводи въ сжщий Окржженъ Сждъ. —

Забѣлѣжка. Рѣшение подъ **№** 188 несжществува.

Рѣшение, **№** 189.

Гр. София, 30 Октомврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касса-

ционенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на шестнадесетий Октомврй хилядо осемстстинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьтъ Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членьтъ Руссковъ гражданско дѣло №. 130 по описътъ за 1889 год., на Сюрие Хаджи Хамзова и Мустафа Хафѫзъ Алиевъ, изъ гр. Руссе, съ Айше Хафѫзъ Алишева, изъ сѫщий градъ, за вдигание запоръ върху недвижими имущества.—Отъ странитѣ се яви Гаврийлъ Орошаковъ, повѣренникъ по предовѣрие на Сюрие Хаджи Хамзова и Мустафа Хафузъ Алишовъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Сюрие Хаджи Хамзова и Мустафа Хафѫзъ Алишовъ, отъ гр. Руссе, съ прошение отъ 22 Августъ 1886 год. се оплакали предъ Руссенский Окрѫженъ Сѫдъ, че на 16 Августъ 1886 год. Руссенский Градский Началникъ имъ съобщилъ съ призовка, че именуемий Рошидъ Хюсеиновъ, повѣренникъ на Айше Хафузъ Алишевъ, наложилъ запоръ върху тѣхна една кѫща, находяща се въ махалата Джами-Джадитъ №. 3315, единъ дюкянъ и върху $^1/_3$ часть отъ едно кафена №. 2243, по искътъ на Айше Хафузъ Алишова за 13761 гр. и 10 пари и че ако въ продължение на двѣ недѣли не внесатъ взискуемата сумма, то щѣлъ да пристѫпи къмъ описътъ и продажбата на имотитѣ, за испълнение рѣшението, съ което сѫ били осѫдени отъ мѣстний Мюфтия. Но тъй като това дѣйствие тѣ го считатъ за неправилно и противозаконно, тъй като испълнението на Мюфтийското рѣшение и налагането запоръ ставало въпрѣки чл. 1 отъ Законътъ за сѫдебнитѣ пристави и чл. 26 понеже нѣмало испълнителенъ листъ; заради това иска да се спре испълнението на продажбата, да се вдигне неправилно наложений запоръ и да се отблъсне незаконно исканата отъ тѣхъ сумма. Руссенский Окрѫженъ Сѫдъ разгледалъ това дѣло въ

присѫтствието на странитѣ и, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 26 Мартъ 1887 г. № 37, отхвърлилъ искътъ на истцитѣ, като неоснователенъ и ги осѫдилъ на сѫдебнитѣ разноски. — По въззивна жалба на Сюрие Хаджи Хамзова и Мустафа Хафузъ Алишовъ, това дѣло се разгледало въ присѫтствието на странитѣ и отъ Руссенский Аппелат. Сѫдъ, който, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 9 Априлий 1888 год. № 31, потвърдилъ рѣшението на първата инстанция и осѫдилъ аппелаторитѣ на сѫдебнитѣ разноски.—Недоволни отъ това рѣшение на Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ, Сюрие Хаджи Хамзова и Мустафа Хафѫзъ Алиевъ сѫ подали въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Руссенский Аппелат. Сѫдъ е нарушилъ: 1) ст. ст. 1 и 2 отъ Закона за сѫдоустройството, 930, 933, 934 и 935 отъ Вр. Сѫд. Правила, защото е призналъ Кадиевий Сѫдъ за компетентенъ да разгледва и рѣшава настоящий искъ, който има граждански характеръ до гдѣто и двѣтѣ страни непожелаятъ да се сѫдатъ предъ кадията; 2) ст. ст. 1, 26 и 48 отъ Закона за сѫдебнитѣ пристави, защото въпреки тия статий е призналъ правото на администрацията да испълнява сѫдебни рѣшения по мимо сѫдебнитѣ пристави. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившата ся страна и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1) Отъ производството на дѣлото се вижда, че рѣшението, което е испълнявалъ Руссенский Градский Началникъ е издадено отъ Кадиевий въ гр. Руссе Сѫдъ за наслѣдство между мюсюлмани, и отъ това производство се види още, че сѫдящитѣ ся страни не сѫ се отказвали отъ Кадиевий Сѫдъ, а въ такавзи случай слѣдва, че Руссенский кадия е билъ компетентенъ съгласно ст. ст. 933 буква г. и 935 отъ Вр. Сѫд. Правила да разгледва такавзи искъ; заради това оплакването на кассатора по този въпросъ е неоснователно. 2) Относително второто оплакване на

кассатора, то Върховний Кассационенъ Сждъ ся е произнесълъ въ общото си събрание съ опредѣление, което е публикувано за ржководство, че рѣшенията на Кадиевий Сждъ се испълняватъ отъ администрацията, а не по общий редъ, заради това и това оплаквание не може да бжде основателно. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Сюрие Хаджи Хамзова и Мустафа Хафѫзъ Алиевъ, срѣщу рѣшението на Руссенский Аппелат. Сждъ, отъ 9 Априлий 1888 год. № 31, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, № 190.

Гр. София, 3 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на деветнадесетий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Секретарьтъ: Димитрий Исайевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло № 374 по описътъ за 1889 год., на Д. Стателовъ, изъ гр. Шуменъ, повѣренникъ на Василка Върбева, съ Христаки Хаджи Недѣлчовъ, изъ сжщий градъ, за разни движими и недвижими имоти по наслѣдство въ стойность отъ 11080 лева и 10 стот.. — Странитѣ не се явиха. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: на 14-ий Декемврий 1887 година Василка В. Върбева жителка на гр. Шуменъ подала на Шуменский Окр. Сждъ прошение, въ което казва, че братъ ѝ Христаки Хаджи Недѣлчевъ

не рачилъ да ѝ предаде дѣлътъ отъ движими и недвижими имущества, които изброява въ прошението, останали отъ баща ѝ, майка ѝ и братъ ѝ Величко Хаджи Недѣлчовъ. За това моли Сѫдътъ да призове и осѫди брата ѝ Христаки Хаджи Недѣлчовъ да ѝ предаде въ натура дѣлътъ отъ недвижимитѣ имущества, а дѣлътъ ѝ отъ другитѣ имущества въ пари, и да се осѫди на сѫдебнитѣ и по водѣние на дѣлото разноски. — Противъ това прошение Герчо Ранчовъ подалъ въ сѫщийтъ Сѫдъ писменно възражение, въ което казва, че като възражение по тоя искъ прилага въ оригиналъ съ преводъ на български: 1-о) единъ касѫмъ съ дата 1280 година, 19 Зилхидже, отъ който се види, кога се е поминалъ довѣрителовий му братъ Величко, кои му сѫ били наслѣдницитѣ и какви имущества е оставилъ слѣдъ смъртьта си, 2-о) единъ касѫмъ съ дата 21 Зилхидже 1280 година, отъ който се види, кога се е поминалъ довѣрителовий му баща Хаджи Недѣлчо, какво имущество е оставилъ слѣдъ смъртьта си, кому отъ наслѣдницитѣ каква часть наслѣдство се е паднало и кои отъ наслѣдницитѣ сѫ били пълнолѣтни и кои малолѣтни. Съ тия документи доказва, че дѣлото е просрочено и не подлѣжи на слушание, защото пълнолѣтната Василка, истца по настоящето дѣло, въ продължение на 25 години незаявила тѫжба; нъ ако се не вземе дѣлото за просрочено, съ сѫщитѣ документи доказва, че иска на истцята Василка е безосновенъ, тъй като отъ вторийтъ касѫмъ се виждало, че нейната наслѣдственна часть не надминавала на врѣмето 2406 гроша. Освѣнъ тия документи, той приложилъ: 1) единъ записъ отъ 1864 година, като доказателство, че довѣрителя му платилъ на Докиджийското съсловие бащинъ дългъ 500 гроша, 2) една покана, като доказателство, че платилъ на истийтъ еснафъ 1000 гроша бащиндъ дългъ и 3) една смѣтка отъ Табака въ него врѣме Далоовлу, комуто платилъ 340 гроша бащинъ дългъ. А за исплащанието отъ довѣрителя му на дълговѣтѣ на покойний си братъ Величко, които възлизали на гроща 3180, представилъ нѣколко издължени

записи, като доказателство, и срѣщу тая сумма взелъ едно мѣсто, гдѣто се помѣщавала керемидчийницата на покоиийтъ му братъ, и затова то не било помѣнато въ касѫма. Освѣнъ тия документи щѣлъ да представи и тефтеръ, отъ който щѣло да се види, колко пари е разнесълъ довѣрителя му въ врѣме на боледуванието на баща си, на брата си и на сестритѣ си, колко подиръ смъртьта на баща си и брата си и колко по годѣжа, свадбата и подиръ свадбата за сестра си Василка, истцата по настоящето дѣло и какви още други дрѣбни бащини братови си дългове е исплатилъ освѣнъ разноскитѣ за прехраната на майка си и за въспитаниета и прехраната на по-малката си сестра. — Отъ превода на документа отъ 19 Зилхидже 1280 година се види, че останалото наслѣдство отъ покойнийтъ Величко Недѣлковъ, което възлизало на сумма 2039 гроша и 20 пари, наслѣдили майка му Русска и баща му Недѣлчо. Отъ превода на документа отъ 21 Зилхидже 1280 година се види, че останалото наслѣдство отъ покойний Хаджи Недѣло Недѣлковъ, което състояло отъ показани въ документа движими и недвижими имоти въ стойность 11000 гроша и 20 пари, наслѣдили съпруга му Хаджи Русска, възрастната му дъщеря Василка, невъзрастната му дъщеря Ангелина и възрастнийтъ му синъ Христаки. — Шуменский Окржженъ Сѫдъ гледалъ това дѣло на 30 Мартъ 1888 година и съ опредѣлението си отъ сѫщий день постановилъ: искътъ на истцата Василка В. Вырбева по наслѣдство, предявенъ срѣщу брата ѝ Христаки Хаджи Недѣлчовъ относително имуществата на покойнийтъ ѝ баща Хаджи Недѣлчо и братъ ѝ Величко да се не приеме за слушание като просроченъ. — Противъ това опредѣление на Шуменский Окржженъ Сѫдъ Д. Стателовъ, като повѣренникъ на Василка В. Вырбева, подалъ частна жалба на Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ, който разглѣдалъ дѣлото на 6 Юлий 1888 година и съ опредѣлението си отъ сѫщий день № 149 като взелъ предъ видъ: 1) че подиганието на въпросъ за просроение съставлява защита по сѫществото на дѣлото, тъй щото първо-

степенний Сѫдъ трѣбвало да се произнесе върху просрочието съ рѣшение, а не съ частно опредѣление; 2) че защитата на отвѣтната страна, че имало просрочие по настоящето дѣло, е основателна, зачтото споредъ чл. 1660 отъ Отом. Гражданский Кодексъ, тѫжби за наслѣдство се просрочватъ слѣдъ истичанието на петнадесеть години, а въ настоящий случай отъ представенитѣ отъ отвѣтната страна касѫми съ дати 20 и 21 Зилхидже 1280 год., се вижда, че около 25 години сѫ се изминали отъ откриванието на наслѣдството; 3) възражението на истцата Василка Вырбева, че въ врѣме на откриванието на наслѣдството тя била малолѣтна ся оборва отъ една страна отъ самото съдържание на касѫмитѣ, а отъ друга страна и тя не се е явила въ Сѫдътъ, било лично, било чрезъ повѣренникъ, за да подкрѣпи и докаже тази си препирня; 4) че мотивитѣ на първостепенното опредѣление сѫ правилни, — потвърдилъ опредѣлението на Шуменский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 30 Мартъ 1888 година и оставилъ безъ послѣдствие частната жалба на Василка Вырбева. — Срѣщу опредѣлението № 149 отъ 6 Юлий 1888 година на Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ Д. Стателовъ, като повѣренникъ на Василка Вырбева, подалъ въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ частна кассационна жалба, въ която, между друго, се оплаква, че по това дѣло Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ нарушилъ ст. 138 отъ Врѣменнитѣ Сѫд. Правила, зачтото му недопустналъ да докаже, че по това дѣло нѣмало просрочие, понеже при откриванието на наслѣдството довѣрителката му е била малолѣтна. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, кото изслуша доклада и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) както отъ производството на Шуменский Окрѫженъ Сѫдъ по това дѣло, така и отъ частната въззивна жалба на кассатора срѣщу опредѣлението на първата инстанция се види, че той (кассатора) е ходатайствувалъ да му се допустне да докаже съ свидѣтели малолѣтството на довѣрителката си въ врѣмето, когато се открило наслѣдството

на покойнийтъ и баща, нъ и двѣтѣ инстанции по сѫщество недопустнали това предъ видъ на представенитѣ отъ отвѣтната страна турски документи (касѫмитѣ), въ единийтъ отъ които довѣрителката на кассатора е нарѣчена възрастна. Наистина, чл. 1737 отъ Отоманскитѣ Гражд. Закони гласи, че актоветѣ за стяжения, что произхождатъ отъ девтерханата (отдѣление на архивитѣ), както и височайшитѣ царски укази понеже сѫ обеспечени отъ сѣко съмнѣние за дѣйствителностьта имъ, безпрѣкословно се зематъ въ уважение за рѣшението на дѣлото, нъ представенитѣ отъ отвѣтната страна два турски документи (касѫми) не сѫ подобни безспорни актове и ако има нѣкое злоупотрѣбление, или лукавство тѣ могатъ да бѫдатъ оспорени отъ зайнтересуваното лице и съдържанието имъ опровѣргнато съ всички доказателства, които закона допуща, а въ това число и съ показанията на свидѣтели, вѣщи люди и пр. (чл. 1738 отъ сѫщитѣ закони), тъй като за опредѣление възрастьта на едно лице турский шераатъ неизискува писменно удостовѣрение (чл. 985 отъ сѫщитѣ закони). Тъй като предмѣтнитѣ касѫми сѫ издадени преди освобождението, то и силата имъ трѣбва да се опредѣля по законитѣ, които сѫ били въ сила въ онова врѣме (ст. 168 отъ Врѣм. Сѫд. Правила). Очевидно е, слѣдователо, че Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ е постѫпилъ въ тоя случай противъ точний разумъ на чл. 138 отъ Врѣм. Сѫд. Правила, допълнение отъ 1887 год., зачтото неправилно е лишилъ ищецътъ отъ възможность да докаже своето утвърждение. Затова оплакването на кассатора за нарушение на чл. 138 отъ Врѣм. Сѫд. Правила е основателно. —

Водимъ отъ казанното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Опредѣлението на Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 6 Юлий 1888 год. **№** 149, защото е нарушена ст. 138, допълнение отъ 1887 год. на Врѣм. Сѫд. Правила, съ силата на ст. 11 п. 1-ий отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да ся отмѣни и дѣлото, за да се разгледа по сѫщество, да се испрати въ сѫщий Аппелативенъ Сѫдъ. —

Рѣшение, №. 191.

Гр. София, 3 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление на деветнадесетий Октомврий хилядъ осемстотинъ осемдесетъ и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Василий Мишайковъ, при Секретаръть: Димитрий Исайевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Андрей Маноловъ гражданско дѣло №. 156 по описътъ за 1889 год., на Д. С. Юруковъ, повѣренникъ на Делчо и Гочо Чакжрови, съ Мария Петрова Стойкова, за недвижими имущества. — Отъ странитѣ се явиха: Юруковъ и Д. Грековъ, първий повѣренникъ на братя Гочо и Дѣлю Д. Чакжрови, вторий— повѣренникъ на Мария Петрова Стойкова. —

Обстоятелствата сж тѣзи: Съ прошение отъ 22-й Февруарий 1884 год. до Старо-Загорский Окр. Сждъ Дѣлю и Гочо Димови Чакжрови, изъ гр. Сейменъ, като излагатъ, че купиле отъ Ибриамъ и Али Халилови, изъ с. Смавлий (Сейменска Околия), а живущи -първиятъ въ с. Садаклий (Харманлийска Околия), а вториятъ въ с. Дюкчулий (Сейменска Околия), собственнитѣ имъ недвижими имущества, състоящи отъ 21 парчета ниви, 2 лозя, една ливада 6 уврата, дворно мѣсто съ кжща отъ двѣ стаи, яхжръ и амбаръ, и по $^1/_6$ часть отъ два воденични оджака, за 20,000 гроша, срѣщу които заплатили 90 лири турски, — молили да ся осждатъ отвѣтницитѣ Ибриамъ и Али Халилови да имъ издаджтъ такриръ за казаннитѣ имущества. По сжщото дѣло, на 27 Октомврий 1884 год. Халилъ Раджебъ, повѣренникъ на Мария Петрова Стойкова, изъ гр. Сейменъ, подалъ молба, въ която като излага, че претендируемитѣ отъ истцитѣ имущества ги купила

довѣрителката му за 16000 гроша отъ Ибриямъ и Али Халилови и имъ заплатила стойностьта, молилъ да се приеме довѣрителката му, като трето заинтересовано въ процесса лице, да ся отхвьрли искътъ на братия Дѣлю и Гочо Чакжрови и да се признае тя, довѣрителката му, за собственница на казаннитѣ имущества. За доказателство на искътъ си Дѣлю и Гочо Чакжрови представили продавателно, съ дата 23 Мартъ 1883 год., а Мария Петрова — продавателно отъ 22 Януарий 1884 година. Старо-Загорскийтъ Окр. Сждъ, като разгледалъ, преди всичко, дѣлото между истцитѣ Дѣлю и Гочо Чакжрови и отвѣтницитѣ Ибриямъ и Али Халилови, съ задочното си рѣшение отъ 26 Януарий 1885 год *№* 36 призналъ братия Дѣлю и Гочо Чакжрови за собственници на купенитѣ имъ отъ Ибриямъ и Али Халилови имоти, означени въ исковото имъ прошение и задължилъ продавачитѣ да дадатъ такриръ предъ надлѣжното Сждилище, а братия Чакжрови да имъ доплатятъ 8030 гроша, въ лира турска 133 гроша, остатъкъ отъ стойностьта на купенитѣ имущества. Слѣдъ туй сжщия Окржженъ Сждъ, като разгледалъ прекотжжението на Мария Петрова, съ рѣшението ся отъ 8 Априлий 1885 год. *№* 127 отхвьрлилъ молбата на Мария Петрова за прекотжжение, като трето лице, противъ Дѣчла и Гоча Чакжрови, по процессътъ на послѣднитѣ съ Ибриямъ и Али Халилови, като неоснователна.— По въззивна жалба на Мария Петрова, подадено въ бившето Вьрховно Сждилище на бивша Източна Румелия, това дѣло е разгледано и отъ Пловдивский Аппел. Сждъ, който, като изслушалъ по него обясненията на странитѣ, представлявани чрѣзъ повѣренници, съ рѣшението си отъ 15 Февруарий 1888 год. *№* 47, като взелъ предъ видъ: „1) че Мария Петрова съ третоличний си отзивъ претендира, щото тя да се признае за притѣжателка на купенитѣ недвижими имущества изложени въ исковото прошение на Дѣлча и Гоча Чакжрови, които послѣднитѣ претендиратъ, че тѣ по-рано сж ги купили отъ притѣжателитѣ имъ: Ибрямъ и Али Халилови; 2) че по-

вѣренника на третото лице, Мария Петрова, въ доказателство на иска на довѣрителката си, се силае на самото продавателно, представено отъ братия Чакжрови, понеже въ него се било уговорило, че ако Али и Ибрямъ Халилови, или братия Чакжрови, се откажатъ отъ издаванието на такрира или продажбата, то отказавшата се страна отъ условията на продавателното ще заплати на другата 30 лири турски за обезщетение. И понеже Али и Ибрахимъ Халилови не издали такриръ на пьрвитѣ покупатели, то съ това тѣ сж нарушили продажбата и втората трѣбвало да се признае за дѣйствителна; 3) че отъ прѣдставеното продавателно отъ Дѣлю и Гочо Чакжрови, съ дата 25 Мартъ 1883 год., се вижда, че тѣ сж купили отъ Али и Ибрахимъ Халилови означенитѣ недвижими имущества въ исковото прошение на пьрвитѣ за 20,000 гроша текущи, срѣщу които броили въ предплата 4,000 гроша, а останалитѣ 16,000 гроша се задължили Чакжрови да заплатятъ слѣдъ 7 мѣсеци отъ датата на продажбата, а продавателитѣ Халилови сж се задължили да имъ издадатъ тогава владала за продаденитѣ недвижими имущества. При това въ продавателното е турено условие, че ако една отъ договорившитѣ се страни се откаже отъ испълнение на условията въ самото продавателно, то тя се обязва да заплати на противната страна 30 турски лири за обезщетение отъ неиспълнение на условията на продавателното. Отъ самитѣ постановления на продавателното, представено отъ Чакжрови, се вижда, че то е условно и че всѣка една отъ договрившитѣ се страни можала да го наруши, като заплати на противната неустойката, състояща отъ 30 турски лири; 4) че отъ представеното продавателно отъ третото лице, Мария Петрова, се вижда, че тя на 22 Февруарий 1884 год. е купила отъ Ибрахимъ и Али Халилови сжщитѣ недвижими имущества, които почти една година по преди сж били купили отъ тѣхъ братия Чакжрови; 5) че слѣдъ 7 мѣсеца отъ датата на продавателното, сключено между Халилови и Чакжрови, пьрвитѣ като не

сѫ издали такрира на послѣднитѣ, споредъ условията на продавателното, братия Чакърови имали сѫ право само на неустойката и само по себѣ си се разбира, че продавачитѣ Халилови ся обязвать да повърнатъ приетата задатка отъ братя Чакърови; 6) че Ибрахимъ и Али Халилови слѣдъ единадесеть мѣсеци отъ първата продажба и 4 мѣсеца слѣдъ истичанието на срока и въ послѣдний случай, когато тѣ сѫ били обязани да дадатъ такриръ и да си получатъ стойностьта на продаденитѣ имущества, като си продали сѫщитѣ си недвижими имущества на Мария Петрова, отъ коята си получили пълната имъ стойность, което обстоятелство не се оспорява и отъ противната страна, съ това си дѣйствие продавачитѣ си нарушили първата продажба, а на купувачитѣ не остава друго, освѣнъ да си трьсятъ отъ тѣхъ дадената имъ задатка и обезщетението отъ 30 турски лири. Слѣдователно, отъ представенитѣ продавателни отъ пьрвитѣ купувачи и вторитѣ за сѫщитѣ недвижими имущества на Али и Ибрахимъ Халилови се вижда и трѣбва да се признае, че втората продажба е валидна, а първата условна и неможе да има значение за уничтожение на първата“; — призналь за валидна втората продажба, станала на 22 Януарий 1884 год. между Мария Петрова Стойкова и Ибриямъ и Али Халилови, а така сѫщо казанната Стойкова призналь за собственица на имуществата изброени въ горѣпоменатото продавателно. — Срѣщу това рѣшение на Аппелативний Сѫдъ, Д. С. Юруковъ, повѣренникъ на Дѣлчо и Гочо Чакърови, подаль кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Пловдивский Аппел. Сѫдъ: 1) не уважилъ предузнателното си опредѣление отъ 12 Февруарий 1886 год., съ което възложилъ на Мария Петрова да докаже, че станалата продажба била развалена за опълномощителитѣ му, а тя като не доказала това обстоятелство, Сѫдътъ издалъ рѣшение, противно на предузнателното си опредѣление; и 2) чл. чл. 191 и 193 отъ Гражд. Отомански Закони, въ свързка съ чл. 36 отъ Закона за земитѣ, защото развалянието на тъзи

продажба, както и съставлението ѝ ставало чрезъ одобрението на двѣтѣ страни и защото и двѣтѣ продажби не биле извършени предъ надлѣжний чиновникъ.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада на дѣлото, устнитѣ обяснения на повѣренницитѣ на странитѣ и заключението на Прокурора, за да разрѣши дѣлото, взе въ съображение: 1) Отъ протокола на сѫдебното засѣдание, държано по това дѣло на 12 Февруарий 1886 год. ся вижда, че Аппел. Сѫдъ, по искането на въззивницата—Мария Петрова, възложилъ на послѣдната да докаже „че продавачитѣ на спорнитѣ ниви сѫ се повърнали отъ продажбата на тѣзи ниви къмъ Гочо и Дѣлю Димови Чакърови"; по поводъ на това, въ слѣдующето сѫдебно засѣдание, държано на 15 Февруарий 1888 год., Д. Тончевъ, повѣренникъ на въззивницата, казалъ: „че Сѫдътъ съ послѣдното си протоколярно опредѣление отъ 12 Февруарий 1886 год. имъ билъ възложилъ да представятъ нѣкой *доказателства, които ги имало въ дѣлото*". Това обстоятелство, при разрѣшаването на дѣлото, е имало предъ видъ и Аппел. Сѫдъ, който, както се вижда отъ второто съображение на рѣшението, като го обсѫдилъ и признаълъ за доказано, издалъ рѣшението си по това дѣло, което съ нищо не противорѣчи, както иска да каже кассатора, на опредѣлението отъ 12 Февруарий 1886 година. Слѣдователно, първото оплакване на кассатора, като противорѣчи на фактическата страна на дѣлото, е неоснователно; 2) Общото начало изразено въ чл. чл. 191 и 193 отъ Гражданскитѣ Отомански Закони, споредъ което развалянието на продажбата става по взаимното съгласие на договорившитѣ ся, по данното дѣло не може да има никое приложение, тъй като Аппел. Сѫдъ е констатиралъ, както ся вижда отъ съобразителната часть на рѣшението му, че представеното отъ кассаторитѣ продавателно *е условително*, споредъ което продавачитѣ на спорното имущество биле въ правото си да го унищожатъ и безъ съгласието на купувачитѣ. Отъ друга страна, продавателнитѣ и на двѣтѣ сѫдящи ся

страни, ако и да не сѫ извършени, споредъ дѣйствувавшитѣ въ Източна Румелия закони, предъ надлѣжния чиновникъ, при всичко това Аппел. Сждъ е билъ въ правото си, по силата на закона за домашнитѣ актове, ако и да не указва на него въ рѣшението си, да даде предпочтение на продавателното отъ 22 Януарий 1884 год., и да ли го намѣрилъ, като Сждъ по същество, за по-правилно извършено отъ онова на кассаторитѣ. Слѣдователно и второто оплакване на кассатора за нарушението на чл. чл. 191 и 193 отъ Гражд. Отом. Законъ въ свързка съ чл. 36 отъ Закона за земитѣ ся явява неоснователно. —

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Д. С. Юруковъ, повѣренникъ на Дѣлчо и Гочо Чакжрови, срѣщу рѣшението на Пловдивскийтъ Аппел. Сждъ, отъ 15 Февруарий 1888 год. № 47, съ силата на 11 ст. отъ Учреждението на Върховнийтъ Сждъ, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 192.

Гр. София, 3 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на деветнадесетий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девста година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Секретарьтъ: Димитрий Исайевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Русковъ Гражданското дѣло № 165 по описътъ за 1889 година, на Д. Д. Обретеновъ, житель Софийски, повѣренникъ на Георги Митовъ, изъ село Голѣма-Раковица, съ Стоянъ Вълчовъ, отъ село

Байлово, за една нива отъ 5 урата. — Странитѣ не ся явихж. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Георги Митровъ, отъ село Голѣма-Раковица, съ прошение отъ 2-й Априлий 1886 год. ся е потжжилъ предъ Новоселский Мировий Сждия срѣщу Стоянъ Вълковъ, отъ село Байлово, за една нива отъ 5 урата. Новоселский Мировий Сждия разгледалъ това дѣло въ присжтствието на странитѣ и изслушалъ обясненията имъ и съ рѣшението си отъ 14-й Януарий 1888 год. №. 7 осждилъ Стоянъ Вълковъ да предаде на Георги Митровъ спорната нива, като го осждилъ и на сждебнитѣ разноски. — По въззивната жалба на Стоянъ Вълковъ, това дѣло се разгледвало въ присжтствието на странитѣ и отъ Софийский Окр. Сждъ, който, като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 16-й Априлий 1888 год. №. 109 отмѣнилъ рѣшението на Новоселский Мировий Сждия, отъ 14-й Януарий 1887 год. №. 7 и отхвърлилъ искътъ на истецътъ — Георги Митровъ, като недоказанъ и го осждилъ на сждебнитѣ разноски. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Софийский Окржженъ Сждъ, Д. Д. Обретеновъ, повѣренникъ на Георги Митровъ, е подалъ въ Върховний Сждъ кассационна жалба, съ която иска да се кассира рѣшението на Софийский Окр. Сждъ възъ основание доводитѣ, които той допълнително щѣлъ да покаже съ друго едно прошение.

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: Кассатора по това дѣло не посочва въ кассационната си жалба на нѣкои си нарушения на Закона, а казва само, че отпослѣ щѣлъ да изложи нарушенията, които мисли, че сж станали по това дѣло, но до разглеждането на дѣлото той (кассатора) не е показалъ на нѣкои си нарушения — нито пакъ се яви при разглеждането на дѣлото да даде нѣкои си устни обяснения въ допълнение на жалбата си; заради това жалбата му неможе да се сматря освѣнь

като жалба по съществото на дѣлото, а такава жалба неможе да бѫде разгледвана по кассационенъ рѣдъ съгласно 5-й чл. отъ Сждоустройството. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява:** Кассационната жалба на Д. Д. Обретеновъ, повѣренникъ на Георги Митовъ, срѣщу рѣшението на Софийский Окр. Сждъ, отъ 16-й Априлий 1888 год. **№** 104, съ силата на чл. 5-й отъ Сждоустройството, да се остави безъ послѣдствие, безъ да се разгледа по същество. —

Рѣшение, №. 193.

Гр .София, 7 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и третий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло **№** 407 по описътъ за 1889 год., на Тодоръ Иотовъ и Спасъ Пѣевъ, пълномощници на с. Ботево, за прегледъ рѣшението на Орѣховский Окржженъ Сждъ отъ 29-ий Декемврий 1888 год. **№** 136, което нарушавало правата на жителитѣ на с. Ботево, като на трети неучаствувавши въ дѣлото лица. — Въ засѣданието присѫтствуваха само кассаторитѣ: Тодоръ Иотовъ и Спасъ Пѣевъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 17 Септемврий 1888 година Хайрединското Селско Общинско Управление, чрѣзъ пълномощницитѣ си, кмета Игнатъ Миховъ и члена Вако Младеновъ, подали на Орѣховский Окрж-

женъ Сѫдъ прошение, въ което се излага, че коммисията за ограничение правителственнитѣ совати въ Орѣховский Окрѫгъ прѣзъ 1885 година ограничила една часть отъ селската имъ мера отъ къмъ мѣстностьта „Лѫката“ и „Пещерата“. За това молатъ да се призове Орѣховский Окрѫженъ Управитель, като представитель на правителството, и да се осѫди да отстѫпи означената земля на Хайрединската Община и да ѝ заплати сѫдебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. — Орѣховский Окрѫженъ Сѫдъ разгледалъ дѣлото на 15 Декемврий 1888 година и съ задочното си рѣшение отъ 29 Декемврий с. г. № 136 призналъ искътъ на Хайрединското Селско Общинско Управление за основенъ и доказанъ и осѫдилъ Правителството да му предаде мерата, която се намира въ мѣстноститѣ називаеми „Пѣщера“ и „Лѫката“ срѣщу селото Хайрединъ въ показани граници. — Тодоръ Иотовъ и Спасъ Пѣевъ, като пълномощници на село Ботево, подали срѣщу това рѣшение въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна молба, въ която молатъ да се отмѣни казанното рѣшение на Орѣховский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 29 Декемврий 1888 год. № 136, зачтото нарушавало правата на жителитѣ на с. Ботево, като на трето неучаствувавше въ дѣлото лице, и да се проводи дѣлото за ново разглеждание въ Орѣховский Окр. Сѫдъ, въ който да се призоватъ и тѣ въ качество на трето лице, за да докажатъ своитѣ права по тоя споръ. Кмета на Хайрединската Община подалъ срѣщу тая молба писменно обяснение, въ която казва, че жителитѣ на селото Ботево нѣмали никаква своя собственна земля, зачтото селото Ботево отъ 8—9 години насамъ било заселено въ Правителственний Сѫватъ називаемъ „Бързинский“, за доказателство на което прилага удостовѣрение отъ Орѣховската Окрѫжна Постоянна Коммиссия. Правителството било измѣрило и предало на всѣкий преселенецъ опредѣлено количество земля, която си той владѣе. Слѣдователно населението на с. Ботево нѣмало обща земля, и че то било населено въ Бързинскийтъ Сѫватъ. Освѣнъ това, молбата на житѣ-

литѣ на с. Ботево била просрочена, зачтото рѣшението имъ било станало извѣстно при привеждането му въ испълнение отъ Сждебний Приставъ, което станало прѣзъ мѣсецъ Марта тая година, а тѣ подали молбата си на 15 Юния. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада на дѣлото, устнитѣ обяснения на кассатора и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) По настоящето дѣло въпроса за просрочване молбата на кассатора нѣма сѫществено значение, защото е очевидно, че той претендира, че има свои независими права върху мерата, която Орѣховский Окрѫженъ Сждъ е присѫдилъ на Хайрадинската община съ рѣшението си отъ 29 Декемврий 1888 година №. 136. Въ такъвъ случай това рѣшение никакъ неможе и да му прегради пѫтьтъ, за да неможе той да трьси сждебна защита на своитѣ права върху спорната мера, като предяви искъ на общо основание, тъй като не е встѫпялъ, като трето лице, съгласно ст. 257 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, въ дѣлото на Хайрединската Селска Община съ Правителството за спорната мера. Въ всѣкий случай молбата на кассатора да се отмѣни рѣшението на Орѣховский Окрѫженъ Сждъ по това дѣло, което да се разгледа отново, за да може той да встѫпи въ него, като трето лице, споредъ ст. 257 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, никакъ не съотвѣтствува на случайтъ, който е предвиденъ въ п. 9 на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, който гласи за такива явни права на трети лица, които сѫ могли да участвуватъ въ дѣлото, като страна, нъ не сѫ участвували по независящи отъ тѣхъ причини, а пакъ кассатора се домогва за отмѣнение на потѫженото отъ него рѣшение, за да докаже той тепьрва предъ Сждътъ по сѫщество претендираното си право върху предмѣтната мера. —

Водимъ отъ казанното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Молбата на Тодоръ Иотовъ и Спасъ Пѣевъ, пълномощници на с. Ботево, за прегледъ рѣ-

шението на Орѣховский Окр. Сждъ, отъ 29 Декемврий 1888 год. №. 136, което нарушавало правата на опълномощителитѣ имъ, като на третине участвували въ дѣлото лица, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 194.

Гр. София, 7 Ноемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и третий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 166 по описътъ за 1889 год., на А. Даскаловъ, повѣренникъ на Анастасъ Петракиевъ, отъ село Голѣмо-Бѣлово, съ Никола Хаджи Ангеловъ, отъ сжщото село, за една кжща. — Отъ странитѣ присжтствува Д. Юруковъ за повѣренникъ на кассатора Анастасъ Петракиевъ.

Обстоятелствата сж тѣзи: съ молба отъ 17-ий Августъ 1887 година до Т.-Пазарджикский Мировий Сждия, Иванъ Р. Гешановъ, пълномощникъ на Никола Хаджи Ангеловъ, изъ село Голѣмо-Бѣлово, ся потжжилъ срѣщу Анастасъ Петракиевъ, изъ сжщото село, като казва, че опълномощителя му притѣжавалъ въ с. Голѣмо-Бѣлово една кжща съ съсѣди: Попъ Михалъ, Георги Пешовъ и улица, оцѣнена за 720 лева, която отвѣтника, по неизвѣстни причини, отказвалъ да я отстжпи и изпраздни; затова молилъ Сждията да осжди

отвѣтника да отстжпи казаната кжща и да му заплати сждебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. Въ сждебното засѣдание предъ Мировий Сждия истеца, за доказателство на искътъ, представилъ крѣпостенъ актъ №. 124 отъ 29-й Януарий 1887 година, отъ който ся вижда, че спорната кжща била продадена на довѣрителя му отъ Мика Якимовица; а повѣренника на отвѣтната страна представилъ едно свидѣтелство отъ 19-й Априлий 1881 година, отъ което ся вижда, че Николина Якимова продала на Анастасъ Петракиевъ (отвѣтника) дѣлътъ си (отъ кжща, лозя, нивя и пр.), който ѝ ся падналъ слѣдъ раздѣлата на бащиното ѝ имущество съ сестра си Анна; освѣнъ туй повѣренника на отвѣтника възразилъ, че продажбата на въпросната кжща станала между истеца и Мика Якимовица била незаконна, защото кжщата не припадлѣжала на Мика, а на безизвѣстно отсжствующийтъ ѝ съпругъ Якимъ Мартиновъ и за доказателство на това молилъ да стане дознание чрѣзъ околни люди. Т.-Пазарджикский Мировий Сждия като извьршилъ по дѣлото дознание чрѣзъ околни люди и ислушалъ по него обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 25-й Януарий 1888 година №. 1-й призналъ истеца Никола Хаджи Ангеловъ за притѣжатель на казаната кжща и осждилъ отвѣтника Анастасъ Петракиевъ да му я отстжпи и предаде въпълно владѣние, и да му заплати 45 лева сждебни и по водение на дѣлото разноски. — По въззивна жалба на А. Даскаловъ, пълномощникъ на Анастасъ Петракиевъ,—въ която, между друго излага, че Мировий Сждия не обьрналъ внимание на дознанието, отъ което ся доказвало, че спорната кжща е притѣжание на Якимъ Мартиновъ, а не на жена му Мика и подиръ смьртьта му останала по наслѣдство на дьщеритѣ му Анка и Николина, отъ които послѣднята е продала дѣлътъ си на довѣрителя му, а другата половина той владѣе по наслѣдство отъ съпругата си Анна, — това дѣло е разгледано и отъ Т.-Пазарджикский Окржженъ Сждъ, който, слѣдъ изслушването обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 12-й

Априлий 1888 година №. 34, като взелъ предъ видъ: „1) Че отъ представения отъ истцовата страна крѣпостенъ актъ №. 124, издаденъ отъ Нотариуса при Сѫда на 29-й Януарий 1887 година, се вижда, че сѫщата спорна кѫща е била продадена отъ Мика Якимова на въззиваемия Николаки Хаджи Ангеловъ; 2) Че при сѫществуването на тоя документъ Мировия Сѫдия неправилно е извършилъ дознание чрѣзъ околни люди, тъй като отвѣтника не е правилъ възражение, че той е придобилъ правото на притѣжание върху спрната кѫща на основание на давностно владѣние (чл. 1-й отъ Закона за дознание чрѣзъ околни люде) и приемането въ съображение показанията на оказанитѣ люде би значило да се допустне оборването на автенантични документи съ свидѣтелски показания, толкова повече, че отвѣтника съ показанията на околнитѣ люде е искалъ да докаже, че спорната кѫща не е принадлѣжала на продавачката Мика Якимовица; тогава когато Нотариуситѣ при извършването на крѣпостни актове сѫ длъжни предварително да се удостовѣряватъ въ правото на притѣжание върху продаваемия имотъ на продавача (чл. 50 на Закона за Нотариуситѣ); 3) Че представеното отъ отвѣтната страна свидѣтелство отъ 19 Априлий 1881 година, подписано и отъ истеца като свидѣтель, не може да служи за доказателство на възражението на отвѣтната страна, че продавачката Мика Якимовица се е отказала отъ всѣкакво участие въ спорната кѫща и че часть отъ тая кѫща е преминала въ притѣжание отъ Николина Якимова къмъ отвѣтника, тъй като въ това свидѣтелство се говори за предаване на часть отъ кѫща, нъ отъ коя именно и съ какви граници и пр. не е опредѣлено; 4) Че токо така сѫщо не може да бѫде никъкъвъ въпросъ за давностно владѣние отъ страна на отвѣтника, тъй като послѣдния самъ разяснява, че лицата отъ които е преминѫла върху му кѫщата сѫ я получили въ наслѣдство преди 7 — 8 години, слѣдователно отвѣтника не е могълъ да владѣе тая кѫща въ течението на давностния срокъ — 15 год; 5) Че отвѣтника съ ника-

кни доказателства не подкрѣпи, че той въ двора на спорната кжща е построилъ здание, което струвало повече отъ самата тая кжща и съ това спечелилъ право за преобретението на цѣлата кжща“, — потвърдилъ рѣшението на Т.-Пазарджикский Мировий Сждия отъ 25-й Януарий 1888 година №. 1 и осждилъ Анастасъ Петракиевъ да заплати на Никола Хаджи Ангеловъ 10 лева за водение на дѣлото въ втората инстанция. — Неблагодаренъ и отъ това рѣшение на Окржжний Сждъ, А. Даскаловъ, повѣренникъ на Анастасъ Петракиевъ, го обжаловалъ съ кассационна жалба предъ Върховний Кассационенъ Сждъ, въ която, мѣжду друго, като поводъ да ся отмѣни казаното рѣшение на Окржжний Сждъ, посочва, че по това дѣло Т. Пазарджикский Окржженъ Сждъ е нарушилъ чл. 1 отъ Закона за дознанието, защото не взелъ въ внимание извършеното по това дѣло отъ Мировий Сждия дознание. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладатъ на дѣлото, устнитѣ обяснения на Д. Юруковъ, повѣренникъ на кассатора, и заключението на Прокурора, за да разрѣши по това дѣло, взе въ съображение: Отъ производството на дѣлото ся вижда, че главното възражение направено отъ страна на кассатора по настоящето дѣло се състои въ това, че спорната кжща продадена отъ тжща му Мика Якимова на истеца, *не е била нейно притѣжание,* а на покойния ѝ мжжъ Якимъ Мартиновъ, отъ когото преминала по наслѣдство къмъ двѣтѣ му дъщери — Николина и Анна, и за подкрѣпление на това си възражение поискалъ да стане дознание чрезъ околни люде. Мировий Сждия, ако и да извършилъ по дѣлото дознание чрезъ околни люде, къмъ което кассатора прибѣгналъ като къмъ единственно сждебно срѣдство за доказателство на възражението си, не счелъ за нуждно нито дума да спомѣне за него въ рѣшението си. Така сжщо и Окржжния Сждъ, както се вижда отъ съображенията на потжженното рѣшение, не е направилъ никое оцѣнение на произведеното по дѣлото дознание, а ся

е ограничилъ само да каже, че при съществуването на крѣпостенъ актъ, Мировий Съдия неправилно е извършилъ дознание и че неможе да бъде никакъвъ въпросъ за давностно владѣние отъ страна на отвѣтника, тъй като лицата, отъ които преминала върху му къщата, съ я получили въ наслѣдство преди 7—8 години. Това тъй исказано расъждение на Окръжний Съдъ противорѣчи не само на Закона, но и на фактическата страна на дѣлото, защото отъ една страна Закона (чл. 1-ий отъ Закона за дознанието) дава право на фактическиятъ владѣтель на спорната къща, какъвто е отвѣтника по това дѣло, да оспорява правилностьта на отчуждението ѝ, макаръ и да съществува крѣпостенъ актъ, щомъ това отчуждаване е станало отъ лице, което не е било притѣжатель на въпросната къща; а отъ дтуга страна и отъ станалото дознание чрезъ околни люде ся вижда, че казанната къща още отъ преди 20 и повече години е останала отъ покойнийтъ Якимъ Мартиновъ на наслѣдницитѣ му. Слѣдователно, оплакването на кассатора, че по това дѣло Т.-Пазарджикский Окръженъ Съдъ нарушилъ чл. 1 отъ Закона за дознанието чрезъ околни люди, защото не взелъ въ внимание извършеното по това дѣло отъ Мировий Съдия дознание, е основателно и нарушението е същественно. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Съдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Т.-Пазарджикский Окръженъ Съдъ отъ 12 Априлий 1888 год. *№.* 34, защото е нарушенъ чл. 1 отъ Закона за дознанието чрезъ околни люди, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ Гражданското Мирово Съдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглеждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ същий Окръженъ Съдъ. —

Рѣшение, №. 195.

Гр. София, 7 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и третий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ. при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ И. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло №. 157 по описътъ за 1889 год., на Беданъ и Магардичъ Местробовичъ, изъ гр. Пловдивъ, съ Апостолъ Тасковъ, изъ сѫщий градъ, за правоползуване отъ една слѣпа улица. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствува Иовъ Титоровъ, повѣренникъ на Апостолъ Тасковъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Апостолъ Тасковъ, отъ гр. Пловдивъ, съ прошение отъ 30-ий Януарий 1884 год., ся е потѫжилъ предъ Пловдивский Окрѫженъ Сждъ, като излага, че между неговата кѫща и фурна и кѫщата на братия и Беданъ Магардичъ Местробовичъ, отъ гр. Пловдивъ, имало една частна улица, която служила на двѣтѣ кѫщи за пѫть. Тази улица Местробовичъ е заградилъ въ дворътъ си и съ това му заградилъ уличната врата, но понеже съ това му нанесалъ сѫществена врѣда за кѫщата, то проси да му се припознай правото на съступанство върху тази улица и да се осѫдятъ братия Местробовичъ да вдигнатъ преградата, съ която заградили въпросната улица и на сѫдебнитѣ разноски. Пловдивский Окр. Сждъ разгледалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ, изслушалъ обясненията имъ и съ рѣшението си отъ 3-ий Декемврий 1887 год. №. 360 призналъ правото на Апостолъ Тасковъ за преминуване презъ спорната улица и осѫдилъ братия Беданъ

и Магардичъ Местробовичъ да вдигнатъ поставената отъ тѣхъ врата у входа на спорната улица и да неприпятствуватъ на Апостолъ Тасковъ въ свободното му преминуване презъ нея за своята кжща, като ги осждилъ и на сждебнитѣ разноски. — По въззивни жалби на братия Местробовичъ и Апостолъ Тасковъ, това дѣло се разгледало въ присжтствието на странитѣ и отъ Пловдивский Апелат. Сждъ, който, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 13-ий Априлий 1888 год. № 124, потвърдилъ рѣшението на първата инстанция, като осждилъ Беданъ Местробовичъ на сждебнитѣ разноски въ втората инстанция. — Недоволни отъ това рѣшение на Пловдивский Апелат. Сждъ, Беданъ и Магардичъ Местробовичъ сж подали въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплакватъ, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Сждъ е нарушилъ: 1) ст. ст. 134, 161 и 275 п. 2 отъ Врѣм. Сжд. Правила, защото неизложилъ въ рѣшението си основанията и причинитѣ, по които предпочелъ показанията на едни свидѣтели предъ други; 2) ст. ст. 134, 161 и 167 отъ Врѣм. Сжд. Правила, защото допустналъ съ свидѣтелски показания да се оборватъ съдържанието на писменни актове; 3) чл. 11 п. 7 отъ Учрежд. на Върховний Сждъ, защото е допустналъ противорѣчие въ рѣшението си, тъй като е призналъ въ 7-ий мотивъ на рѣшението си, че по това дѣло трѣбва да отговаря само Беданъ, а пакъ въ диспозитивътъ на рѣшението си е потвърдилъ рѣшението на Окржжний Сждъ, съ което сж осждени на сждебнитѣ разноски и двамата братия кассатори. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившата се страна и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1) ст. ст. 134, 161 и 275 п. 2 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила дѣйствително предвиждатъ, че рѣшенията трѣбва да бждатъ основани възъ основание представенитѣ доказателства и документи и възъ основание законитѣ и обичаитѣ; обаче отъ производството на дѣлото се вижда, че Пловдив-

ский Аппелативенъ Сѫдъ не е постановилъ рѣшението си въпрѣки предписанието на тия членове, тъй като отъ съображенията на рѣшението му се вижда, че той е оцѣнилъ представенитѣ доказателства и отъ двѣтѣ страни и е далъ предпочтение на предетавенитѣ доказателства на истецътъ — Атанасъ Тасковъ, предъ доказателствата на кассатора, а това несъставлява никакво нарушение на Законътъ, тъй като Сѫдътъ по сѫщество е свободенъ да оцѣнява доказателствата на странитѣ и да дава предпочтение на тия, за които се убѣди, че тѣ иматъ по-голѣма валидность. Заради това пьрвото оплаквание на кассатора не може да бѫде основателно. 2) Не е основателно и второто оплаквание на кассаторитѣ за нарушението на ст. ст. 134, 161 и 167 отъ Врѣм. Сѫд. Правила, защото допустналъ съ свидѣтелски показания да се оборватъ съдьржанието на писменни актове, тъй като отъ производството на дѣлото се вижда, че Сѫдътъ по сѫщество не е допустналъ свидѣтелски показания за оборването акта на кассаторитѣ, а сѫ били испитвани свидѣтели, за да опредѣлятъ границитѣ на акта му, а това нѣщо никакъ не е противно на Законътъ, тъй като чл. 1 отъ Закона за дознанието, именно предвижда, че може чрезъ испитване на вѣщи людие да се опредѣлява продължителностьта на пространството, т. е. границата. 3) Колкото се отнася до послѣдното оплаквание на кассаторитѣ, за нарушението на чл. 11 п. 7 отъ Учреждението на Вьрховний Сѫдъ, защото Пловдивский Аппелат. Сѫдъ е допустналъ противорѣчие въ рѣшението си, то и това оплаквание неможе да бѫде основателно, тъй като Вьрховний Кассационенъ Сѫдъ неедно-кратно е пояснявалъ, че за сѫществено нарушение се счита противорѣчието въ едно рѣшение само тогава, когато има противорѣчие въ диспозитивътъ на рѣшението, а по това дѣло не се вижда да има противорѣчие въ диспозитивътъ на рѣшението на Пловд. Аппелат. Сѫдъ. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Вьрховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната

жалба на Беданъ и Магардичъ Местробоничъ, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 13-ий Априлий 1888 год. №. 124, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 196.

Гр. София, 11 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на тридесетий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русековъ, при Помощникъ-Секретарьтъ Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръПетръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Председателя гражданско дѣло №. 168 по описътъ за 1889 год., на Сотиръ Кѫневъ, житель отъ гр. Сливенъ, съ Тодоръ Стояновъ, отъ сѫщий градъ, за мѣсто и вдигание стрѣха. — Странитѣ неприсѫтствуваxѫ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 23 Юния 1887 година Тодоръ Стояновъ, житель на градъ Сливенъ, подалъ на Сливненский Мировий Сѫдия прошение, въ което казва, че Сотиръ Кѫневъ житель на сѫщий градъ почналъ да гради двоетажно здание до дувара на двора му, отъ който дуворъ той (истеца) владѣлъ 30—35 сантиметра, които Сотиръ Кѫневъ заснюилъ и спустналъ на сачака и капчуцитѣ отъ къмъ дворътъ му. Затова моли Сѫдията да призове странитѣ и за свидѣтели Иванъ Андоновъ и Стоянъ Христовъ и да осѫди Сотира Кѫневъ да му предаде заовоенийтъ дуваръ отъ 30—35 сантиметра и да заплати сѫдебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. — Сливнен-

ский Мировий Сѫдия разгледалъ това дѣло на 10 Септемврий 1887 година и съ рѣшението си отъ сѫщий день №. 808 осѫдилъ Сотира Кѫневъ да заплати на Тодора Стояновъ една турска лира за превзетото му отъ двора 15 сантиметра мѣсто и да пресѣче стрѣхата на кѫщата си отъ къмъ дворътъ на Стоянова.— Противъ това рѣшение Сотирь Кѫневъ Топаловъ подалъ въззивна жалба въ Сливненский Окрѫженъ Сѫдъ, който разгледалъ дѣлото на 20 Юний 1888 година, когато пълномощника на аппелатора поискалъ да се отложи дѣлото за другъ срокъ, за да представи свидѣтели за доказателство, че на вѣхтото здание, на мѣстото на което било построено новото здание, имало стрѣха и капчуцитѣ ѝ тѣчели въ двора на противника му, а ако Сѫдътъ отхвърли искането му да представи свидѣтели, предлага клѣтва на противната страна да се закълне, какъ че на вѣхтото здание, на мѣстото на което било построено сега новото здание, не е имало стрѣха и че капчуцитѣ ѝ не сѫ капали въ двора му. — Сѫдьтъ като взелъ предъ видъ, че аппелатора въ въззивната си жалба не билъ показалъ други срѣдства за доказателство на възражението си, — че щомъ не е той показалъ въ жалбата си това срѣдство за доказателство на възражението си, заявлението му не може да се вземе подъ внимание, постановилъ, заявлението на аппелатора, като неоснователно да остане безъ послѣдствие. — Сливненский Окрѫженъ Сѫдъ съ рѣшението си отъ 1 Юлий 1888 година №. 58, като взелъ предъ видъ: че истеца претендира да се осѫди отвѣтника Сотиръ Кѫневъ да прерѣже сачакътъ на кѫщата си отъ къмъ дворътъ му, понеже капчукътъ билъ пустнатъ въ негово мѣсто, — че отвѣтника възразява, че на старото здание, на мѣстото на което построилъ новото, стрѣхата била надъ двора на истеца и капчука тѣчалъ въ неговийтъ дворъ, — че отъ протокола по огледа на спорната стрѣха съ участието на вѣщи лица се намира доказано, че отвѣтника Сотиръ Кѫневъ си е спустналъ стрѣхата на зданието си надъ двора на истеца Тодоръ Стоянова и

че за да нѣма отъ това врѣдъ истеца, отвѣтника трѣба да прерѣже тази си стрѣха, — подтвърдилъ напълно, въ отношение прерѣзването на сачакътъ, рѣшението на Сливненский Мировий Сждия подъ №. 808 отъ 10 Септемврий 1887 година. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Сливненский Окр. Сждъ, Сотиръ Кжневъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Сливненский Окржженъ Сждъ, нарушилъ ст. ст. 133 и 47 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и 292 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото му не допустналъ да представи доказателство по причина, че не билъ го показалъ въ аппелативната си жалба. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1-о) чл. 133 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство наистина задължава аппелаторътъ да означи въ жалбата си причинитѣ, по които той счита рѣшението неправилно, нъ това не ще да рѣче, че той е длъженъ да покаже въ жалбата си и всичкитѣ доказателства, съ които той може да подкрѣпи своитѣ утвърждения и доводи и необходимостьта на които може да ся яви само при устнитѣ обясненения на сждящитѣ се. Съгласно съ туй и чл. 292 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила като допуща въ аппелативната жалба нови срѣдства за защита, сжщо не ще да рѣче, че тия нови срѣдства трѣбва да бждатъ непременно показани въ жалбата, а разумѣва въобще, че тѣ се допущатъ предъ втората инстанция въ продължение на разгледването на дѣлото. Затова оплакването на кассатора за нарушение чл. чл. 133 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство и 292 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото Сждътъ по сжщество му не допустналъ да представи доказателство по причина, че не билъ го показалъ въ аппелативната си жалба — е основателна. —

Водимъ отъ казаното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Сливненский Окржж-

женъ Сждъ, отъ 1 Юлий 1888 год. №. 58, защото е нарушенъ чл. 133 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, въ свързка съ ст. 292 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, да ся отмѣни и дѣлото, за новоразглеждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ сжщий Сждъ. —

Рѣшение, №. 197.

Гр. София, 11 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на тридесетий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Русковъ гражданско дѣло №. 111 по описътъ за 1889 год., на Мухсимъ Бей Мехмедъ Беевъ, живущъ въ село Кара-Реизово, Конушка Околия, съ С. Чепариновъ, Вълко Боевъ, Ат. Николовъ и Георги Ив. Калжчовъ, първитѣ живущи въ градъ Станимака, а послѣднитѣ — въ с. Кара-Реизово, за 960 лева отъ покосяване ливада. — Странитѣ неприсжтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Мухсимъ Бей Мехмедъ Беговъ съ прошение, отъ 8 Май и 3 Юний 1887 година завелъ искъ предъ Конушкий Мировий Сждия срѣщу С. Чипариновъ, Вълчо Боевъ, Атанасъ Николовъ и Георги Ив. Калжчж за 960 лева происходящи отъ покосяване прѣзъ 1886 и 1887 години сѣното 80 кола на една негова ливада, находящи ся въ землището на с. Кара-Реизово въ мѣстностьта „Трѣска“; заради това иска да се осждатъ казанитѣ отвѣтници да му заплататъ 960 лева и сждебнитѣ

разноски. Конушкий Мировий Сѫдия разгледалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ, изслушалъ обясненията имъ и съ рѣшението си, отъ 4 Августъ 1887 год. №. 522, отхвърлилъ искътъ на истецътъ като неоснователенъ и го осѫдилъ на сѫдебнитѣ разноски. — По въззивна жалба на Мухсимъ Бей Мехмедъ Беговъ това дѣло се разгледвало въ присѫтствието на странитѣ и отъ Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ, който, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 14 Февруарий 1888 год. №. 36, потвърдилъ рѣшението на първата инстанция, като осѫдилъ апелатора и на сѫдебнитѣ разноски. — Недоволенъ отъ това рѣшението на Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ, Мухсимъ Бей Мехмедъ Беговъ е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ е нарушилъ: 1) ст. ст. 323 и 325 п. 2 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото отхвърлилъ искътъ му, когато имало рѣшение влѣзло въ законна сила и испълнено; 2) ст. 273 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила и сѫществующитѣ форми на сѫдопроизводството, защото присѫдилъ нѣщо неискано и допустналъ противорѣчие въ своето рѣшение.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1) Оплакванието на кассатора, че Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ е нарушилъ по това дѣло ст. ст. 323 и 325 п. 2 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото отхвърлилъ искътъ му, когато имало рѣшение влѣзло въ законна сила и испълнено, неможе да бѫде основателно, защото 323 ст. ако и да предвижда, че едно рѣшение влѣзло въ законна сила е обязателно не само за сѫдящитѣ ся, но и за Сѫдътъ, който го постановилъ, но отъ производството на дѣлото се вижда, че Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ не го е игнорираль, защото отъ мотивитѣ на рѣшението му се види, че двѣтѣ страни като сѫ представили равносилни документи, то той е оцѣнилъ представенитѣ документи и далъ предпочтение на представений документъ (владало) отъ отвѣт-

ницитѣ; а това негово дѣйствие никакъ не е противозаконно, тъй като Сждътъ по сжщество е свободенъ да оцѣнява представенитѣ документи по своето си вжтрѣшно убѣждение и да дава предпочтение на тоя документъ, за който се убѣди че има по-голѣма валидность; 2) и второто оплаквание на кассатора за нарушението на ст. 273 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и сжществующитѣ форми на Сждопроизводството, защото Пловдивский Окржженъ Сждъ е присждилъ неискано нѣщо и допустналъ противорѣчие въ своето рѣшение, неможе да бжде основателно, защото не се оправдава отъ фактическа страна на дѣлото, че Сждътъ е присждилъ нѣщо неискано, тъй като Пловдивский Окржженъ Сждъ е отхвърлилъ само искътъ на кассатора, а това не значи, че той е рѣшилъ за въ полза на отвѣтникътъ нѣщо неискано. А що се отнася до оплакването, че Пловдивский Окржженъ Сждъ е нарушилъ сжществующитѣ форми на Сждопроизводството, то кассатора, като не оказва, кои именно членове отъ Сждопроизводството сж нарушени, то Върховний Кассационенъ Сждъ нѣма възможность да провѣрява подобно оплаквание.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Мухсимъ Бей Мехмедъ Беевъ, срѣщу рѣшението на Пловдивский Окржженъ Сждъ, отъ 14 Февруарий 1888 година №. 36, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 198.

Гр. София, 14 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на тридe-

сеть и първий Октомврий хилядо осемстотинъ и девет-десета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло № 131 по описътъ за 1889 год., на Ахмедъ Саидиский, пълномощникъ на Мехмедъ, Адилъ, Рашиде и Хайрие Сюлейманови, Хаджи Несиме и Хафифе Абдурахмановн, жители изъ градъ Самоковъ, съ Общината на с. Радуилъ, за часть отъ единъ яйлакъ називаемъ „Чемберли.“ — Въ засѣданието отъ странитѣ присжтствуваxж: Д-ръ К. Стоиловъ и Д. Грековъ, повѣренници по прѣдовѣрие на Мехмедъ, Адилъ, Рашиде и Хайре Сюлейманови, Хаджи Несиме и Хафифе Абдурахмановн, а Ив. Гешеновъ — на Общината на с. Радуилъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж тѣзи: Съ прошение отъ 16-ий Ноември 1882 год. до Т.-Пазарджикский Окржженъ Сждъ, Ахмедъ Саидиский, пълномощникъ на Мехмедъ, Адилъ, Рашиде и Хайрие Сюлейманови, Хаджи Несиме и Хафифе Абдурахмановн, изъ градъ Самоковъ, ся потжжили срѣщу Общината на с. Радуилъ, Ихтиманска Околия, че имъ присвоила една часть отъ яйлакъ нарѣченъ „Чемберли“ въ Радуилската мѣстность, съ страни: Хаджи Хасановн и Шипочлийски яйлаци, Ибаръ-дереси, рѣка Марица, Чемберли яйлякъ и балканъ. За доказателство на искътъ си представили три вакуфски документи: 1) отъ 11-ий Реджебъ 1288 год., споредъ който $^1/_2$ часть отъ Чемберли-яйлакъ, находящъ ся въ Рилската-Планина въ с. Радуилъ, съ страни: Хаджи Хасанъ-Яйлягж, Шипочли Яйлякъ, рѣка Марица и Ибаръ-дере е на Сюлейманъ Абдурахмановъ; 2) отъ 13-ий Реджебъ 1288 година, споредъ който Хаджи Несиме Абдулъ Рахманова е притѣжателка на $^1/_4$ часть отъ рѣчений яйлякъ; 3) отъ 13-ий Реджебъ 1288 год., отъ който се вижда, че Афифе Абдулъ Рахманова е притѣжателка на $^1/_4$ часть отъ сжщий яйлакъ. А отвѣтната страна представила 13 тапии за частни

недвижими притѣжания, находящи ся въ спорното мѣсто т. е. въ пространството заключающе ся между рѣка Марица, рѣка Ибаръ, Ракитово и Харамлийско дерета. Т.-Пазарджикский Окржженъ Сждъ като опредѣлилъ да ся извърши огледъ възъ мѣстото чрѣзъ Ихтиманский Мировий Сждия и като изслушалъ по дѣлото обясненията на двѣтѣ страни, съ рѣшението си отъ 13-йи Февруарий 1887 година №. 33 признаlъ Ялякътъ подъ название „Чемберли,“ състощъ отъ три егрека и находящъ ся въ Рилската Планина, Ихтиманска Околия, между граници: яйляцитѣ на Хаджи Хасанъ и Шипочли, рѣка Марица и голѣмий Ибъръ до вливанието му въ рѣка Марица, за притѣжание на Мехмедъ, Адилъ, Решиде и Хайрие Сюлейманови, Хаджи Несиме и Хафифе Абдурахманови, и осждилъ Общината на с. Радуилъ да не препятствува на истцитѣ въ владѣнието на горѣказаний яйлякъ.—По въззивна жалба на Лазаръ Поповъ, кметъ на Радулската Селска Община, това дѣло е разгледано и отъ Пловдивский Апелативенъ Сждъ, който, по искането на отвѣтната страна, като извършилъ чрезъ едного отъ членоветѣ си огледъ за констатирването границитѣ на спорното мѣсто и като изслушалъ по дѣлото обясненията на явившитѣ ся отъ двѣтѣ страни повѣренници, съ рѣшението си отъ 28 Мартъ 1888 год. №. 88, като взелъ предъ видъ: „че Общината на с. Радуилъ се тжжи противъ рѣшението на Татаръ-Пазарджикский Окр. Сждъ отъ 12-й (13) Февруарий 1887 год. подъ №. 33, съ което се приема за че документитѣ на истеца обематъ и мѣстностьта, находяща се между рѣка Марица и рѣка Ибаръ до съединението имъ; че за доказателство на иска си ищеца представи нѣколко вакуфски документи, спорѣдъ които той притѣжава единъ яйлакъ подъ название „Чемберли“, находящъ ся въ с. Радуилъ, съ страни: рѣкитѣ Марица и Ибаръ и яйлацитѣ на Хаджи Хасанъ и Шипочли. А споредъ устнитѣ домогвания на ищеца, както прѣдъ първата, така и прѣдъ втората инстанции, Чемберли-яйлакъ се простира до съединението на рѣка Марица съ рѣка

Ибаръ, т. е. че това съединение е до самото село Радуилъ; че отвѣтника въ възражение за че документитѣ на ищеца не обематъ и пространството, заключающе ся между рѣкитѣ Марица и Ибаръ и деретата Харамлийско и Ракитовско, названията на които точки не се оспоряватъ отъ страната — истецъ, прѣдстави нѣколко тапии на частни жители отъ село Радуилъ, които сж за недвижими притѣжания, находящи ся въ предѣлитѣ на точкитѣ: Ибаръ—Марица и Ракитово,— Харамлийско дѣрета. Слѣдователно домогването на ищеца за че документитѣ му обематъ и рѣченното пространство до съединението на рѣка Марица съ рѣка Ибаръ неможе да се уважи, тъй като документитѣ на ищеца се отнасятъ за вакуфска земя, а тапиитѣ, прѣдставени отъ отвѣтницитѣ, се отнасятъ за земи отъ ерази и мирие; а освѣнъ това ищеца признава, че представенитѣ тапии отъ отвѣтника се отнасятъ за недвижими имоти, находящи ся въ спорното мѣсто, отъ което и слѣдва, че документитѣ на ищеца не се отнасятъ за спорното мѣсто, находяще се между харамлийско и ракитовско дерета и рекитѣ: Марица и Ибаръ; че домогването на ищеца да се не вематъ въ внимание представенитѣ отъ отвѣтника тапии, защото сж на частни жители, а не на отвѣтника —Общината, неможе да се уважи, тъй като предмѣтнитѣ тапии се представятъ за да се покаже само отъ какъвъ родъ е земята, къмъ която тѣ се отнасятъ и да се убори, слѣдователно, домогването на ищеца, че документитѣ му за вакуфски земи немогжтъ да обематъ и спорното мѣсто до съединението на рѣка Марица съ рѣка Ибаръ; че ищеца като не убори съ нищо тапиитѣ на отвѣтника, нито пакъ оспори за че тѣ се неотнасятъ за недвижими имоти, находящи ся въ спорното мѣсто, слѣдва, че прѣдмѣтнитѣ тапии напълно подкрѣпятъ възражението на отвѣтника за че вакуфскитѣ документи на ищеца не се отнасятъ за мѣстото, находяще ся мѣжду рѣкитѣ: Марица и Ибаръ и деретата: Ракитовско и Харамлийско, а вънъ отъ това именно мѣсто. Освѣнъ това, възражениего на отвѣтника се подкрѣпя и съ показанията на

свидѣтеля Серакъ Фитили Юмеровъ, прѣставенъ отъ ищеца и испитанъ отъ Ихтиманский Мировий Сѫдия на огледа, извършенъ отъ послѣдний на 28 Юний 1886 год., спорѣдъ показанията на който свидѣтель една отъ границитѣ на спорний яйлякъ е извора на Голѣмий Ибаръ по тѣчението му. Слѣдователно, отъ думитѣ въ документа отъ 1110 година на ищеца „и едната страна напира съ края на Ибара“, неможе да се заключи още, както заключава страната — ищецъ, че тази точка е именно точката, въ която се съединява рѣка Марица съ рѣка Ибаръ, тъй като и самийтъ свидѣтель на ищеца показва, че този край, претендиранъ отъ страната — ищецъ, е други, а не крайтъ на Ибаръ, гдѣто се съединява съ рѣка Марица; че домогването на ищеца: а) за че цѣлата Рилска Планина била вакуфъ, и б) за че отвѣтната страна неправилно се е ползувала и се ползува отъ мѣстото находяще ся мѣжду рѣкитѣ Марица и Ибаръ и деретата: Ракитово и Харамлийско, — неможе да се уважи, защото тия си домогвания ищеца съ нищо не подкрѣпи, нито пакъ поиска отъ Сѫда да му се даде възможность да ги докаже; че щомъ пространството между рѣкитѣ: Ибаръ и Марица и деретатата: Харамлийско и Ракитово не влиза въ границитѣ на документа на ищеца, то искътъ на послѣдний е неосновенъ и като такъвъ, подлѣжи на отхвърляние,“ — отмѣнилъ рѣшението на Т.-Пазарджикский Окр. Сѫдъ отъ 13-ий Февруарий 1887 год. №. 88 и отхвърлилъ искътъ на истцитѣ, като недоказанъ. Сѫдебнитѣ и за водение на дѣлото разноски за двѣтѣ инстанции възложилъ върху истцитѣ. — Срѣщу това рѣшение на Аппелативний Сѫдъ, Ахмедъ Саидийский, пълномощникъ на Мехмедъ, Адилъ Решиде и Хайре Сюлеиманови, Хаджи Несиме и Хафифе Абдулрахманови, подалъ кассационна жалба, въ която, като поводъ да ся отмѣни казанното рѣшение на Аппелативний Сѫдъ, посочватъ, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ нарушилъ: 1) ст. ст. 277 и 290 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото приелъ и разгледалъ въззивната жалба на Общината на

село Радуилъ, която била просрочена; 2) ст. ст. 185 и 186 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото испустналъ изъ предъ видъ самопризнанието на отвѣтната страна, съ което ся подкрѣпяли домогванията имъ за спорното мѣсто; 3) ст. 134 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото не оцѣнилъ показанията на свидѣтеля Никола Костовъ, представенъ отъ него (кассатора); 4) ст. ст. 134, 167, 168 и 275 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото не е оценилъ представенитѣ отъ довѣрителитѣ му тапии съобразно съ законитѣ, които сѫществували при издаването имъ и не показалъ законътъ, по който ся е ржководилъ, като е далъ предпочтение на тапиитѣ, прѣдставени отъ противната страна; 5) ч.л. 33 п. 2 отъ Допълн. къмъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото не изслушалъ заключението на Прокурора по сѫществото на това дѣло; 6) ст. 273 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото е присждилъ на отвѣтницитѣ повече отъ колкото ся домогвали; и 7) ст. ст. 100 и 237 п. 4-й отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото пълномощникатъ Ахмедъ Саидиский билъ опълномощенъ да търси загуби и поврѣди, а не и да ся сжди за собственността на имотитѣ.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докадатъ на дѣлото, обясненията на повѣреннитѣ и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Въ резолюцията на Окржжний Сждъ отъ 13-ий Февруарий 1887 година, както и въ рѣшението му отъ сѫща дата подъ №. 33 е казано: рѣшението подлѣжи на аппель въ двѣнедѣленъ срокъ предъ Пловдивский Аппелативенъ Сждъ отъ деньтъ на съобщението. Отъ расписката, която се намира въ дѣлото на Окржжний Сждъ (л. 411) се вижда, че преписъ отъ казаното рѣшение е съобщенъ на аппелатора на 18 Мартъ 1887 година, а аппелативната жалба е подадена на 20 Мартъ сѫщата година. Този срокъ, който Окржжний Сждъ назначилъ на странитѣ за обжалване на рѣшението му, е предвиденъ въ дѣйствовавшитѣ закони на бившата Източна Румелия. Така сѫщо и Аппелативний Сждъ, както ся вижда отъ про-

токола на съдебното му засѣдание отъ 21 Мартъ 1888 година, при обсѫждането и разрѣшението на този въпросъ се е ржководилъ отъ Височайшия Указъ №. 170 отъ 23 Декемврий 1885 година, съ който се введохѫ въ дѣйствіе съдебнитѣ закони на Българското Княжество въ бившата Източна Румелия, чл. 1 на който изрично гласи: останалитѣ висящи на 1ий Септемврий 1885 година и постѫпалитѣ до първий Януарий 1886 година въ първа и втора инстанции граждански и углавни дѣла да се довършатъ по съдебнитѣ закони на бившата Източна Румелия. Това като е тъй, то Аппелативний Съдъ, споредъ буквалниятъ смисъль на чл. 1 отъ Височайший Указъ №. 170, билъ е въ правото си да счита въззивната жалба за непросрочена. Отъ друга страна, и споредъ съдебнитѣ закони на Българското Княжество, които се введоха въ дѣйствие въ бившата Източна Румелия на 1 Януарий 1886 год., неможе да се счита въззивната жалба за просрочена, защото отъ дѣлото се вижда, че Окржжний Съдъ, при провъзгласяването на резолюцията си на 13 Февруарий 1887 година, която дата носи и рѣшението му №. 33, не е испълнилъ предписанието на ст. ст. 270 и 277 отъ Врѣменнитѣ Съдебни Правила, сирѣчь не е назначилъ на странитѣ деньтъ, когато да прочетатъ приготвеното въ окончателна формма рѣшение, за да иматъ възможность да знаятъ, че отъ този день поченватъ да вървятъ сроковетѣ за тъжение предъ по-горний Съдъ срѣщу рѣшението му. Въ този случай като се има предъ видъ предписанието на ст. 276 отъ Врѣменнитѣ Съдебни Правила, която гласи, че рѣшението трѣбва да бѫде приготвено най-много до двѣ-недѣли отъ деньтъ когато е била провъзгласена резолюцията, трѣбва да се признае, че подадената на 20 Мартъ 1887 година възивна жалба срѣщу рѣшението на Окржжний Съдъ е подадена въ предвиденийтъ отъ ст. 290 на Врѣменнитѣ Съдебни Правила мѣсяченъ срокъ. Заради това оплакването на кассатора, че Пловдивский Аппелативенъ Съдъ нарушилъ по това дѣло ст. ст. 277 и 290 отъ Врѣменнитѣ Съдебни Правила, защото

приелъ и разгледалъ въззивната жалба на Общината на с. Радуилъ, която била просрочена, неможе да ся признае за основателно; 2) Отъ съображенията на потжженото рѣшение ся вижда, че Аппелативний Сждъ при обсжданието и разрѣшението на това дѣло еималъ прѣдъ видъ, както устнитѣ обяснения и домогвания на странитѣ, така сжщо и всичкитѣ имъ представени по дѣлото доказателства, на които и основалъ рѣшението си, безъ да се вижда при това отъ производство на дѣлото да е било сторено въ полза на кассатора нѣкое самопризнание отъ противната страна, за да може да ся каже, че Сжда е испустналъ изъ предъ видъ това обстоятелсто. Слѣдователно оплакването на кассатора за нарушението по това дѣло на ст. ст. 185 и 186 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила ся явява неоснователно; 3) Показанията на свидѣтельтъ Никола Костовъ, распитанъ прѣдъ Аппелативний Сждъ, щомъ сж забѣлѣжени въ сждебний протоколъ на Аппелатиний Сждъ отъ 13 Юлий 1887 година, неможе да се каже, че не сж били оцѣнени; но сжда като не имъ е предалъ онова значение, което кассатора мисли че могжтъ да иматъ, заради това и не счелъ за нуждно да указва на тѣхъ въ рѣшението си. Слѣдователно оплакването въ този случай на кассатора за нарушението по това дѣло на ст. 134 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила неможе да бжде основателно; 4) Оплакването на кассатора за нарушението на ст. ст. 134, 167, 168 и 275 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила съ това, че Сжда не оцѣнилъ прѣдставенитѣ отъ довѣрителитѣ му тапии съобразно съ законитѣ, които сжществували при издаваннето имъ, и не показалъ законътъ, по който ся е ржководилъ, като е далъ предпочтение на тапиитѣ представени отъ противната страна, така сжщо е неоснователно, защото отъ съобразителната часть на рѣшението ся вижда, че Аппелативний Сждъ, слѣдъ като обсждилъ и оцѣнилъ значението и силата на представенитѣ отъ сждящитѣ ся страни документи; и катоималъ предъ видъ огледътъ извършенъ възъ спорното мѣсто за провѣрка на границитѣ му, дошелъ

до убѣждение, че документитѣ на истеца (кассатора) не обематъ спорното мѣсто до съединението на рѣка Марица съ рѣката Ибаръ и че тѣ ся отнасятъ до вакуфска земя, и заради това е далъ предпочтение на представенитѣ отъ противната страна тапии, които намѣрилъ че ся отнасятъ до спорното мѣсто. Това заключение на Сѫдътъ като ся отнася до сѫществото на дѣлото, не подлѣжи на провѣрка по кассационенъ рѣдъ; 5) Оплакването за нарушението на чл. 33 п. 2 отъ Допълнението къмъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото Сѫда не изслушалъ заключението на Прокурора по сѫществото на дѣлото, не се оправдава отъ фактическата страна на дѣлото и заради това е неоснователно 6) Така сѫщо и оплакването за нарушението на ст. 273 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото Сѫда присѫдилъ на отвѣтницитѣ повече отъ колкото ся домогвали, не е основателно, защото Сѫдътъ съ рѣшението си по това дѣло щомъ е отхвърлилъ искътъ на истцитѣ като недоказанъ, неможе да се каже, че е присѫдилъ на отвѣтницитѣ нѣщо повече отъ онова, което тѣ сѫ искали до вчиняването на искъ по дѣлото; 7) Послѣдното оплакване за нарушението на ст. ст. 100 и 237 п. 4 отъ Врѣменнитѣ Сѫд. Правила, защото пълномощникътъ Ахмедъ Саидискиі билъ опълномощенъ само да търси загуби и повредѣи, а не и да ся сѫди за собственността на имотитѣ, тоже е неоснователно, защото по това обстоятелство не ся вижда да е билъ повдиганъ въпросъ предъ Сѫдътъ по сѫщество, а отъ друга страна, то не ся оправдава и отъ къмъ фактическа страна, тъй като въ самото пълномощно, дадено на Ахмедъ Сайдйский изрично е казано: „ако ся намѣси нѣкой въ това ни пасбище — да ся сѫди сѫ него“. —

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Ахмедъ Сайдйский, пълномощникъ на Мехмедъ, Адилъ, Рашиде и Хайре Сюлейманови, Хаджи Несиме и Хафифе Адурахманови, срѣщу рѣшението на Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ, отъ 28 Мартъ 1888 год. № 88, съ

силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, №. 199.

Гр. София, 15 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на първий Ноември хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ И. Данчовъ, слуша доложеното отъ Председателя гражданско дѣло №. 478 по описътъ за 1889 год., на Христо А. Геровъ, пълномощникъ на Елисави Хаджи Теодори, изъ градъ Пловдивъ, съ Д. Куртовичь, изъ сѫщий градъ, за утвърждение публичната продань на кѫщата на послѣдний. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Първий Пловдивский Градскиий Мировий Сѫдия съ опредѣлението си отъ 31 Май 1889 година №. 42 постановилъ, извършената отъ Сѫдебний Приставъ при Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ публична продажба на една кѫща находяща се въ IV часть на гр. Пловдивъ, махала Биюкъ-Лаутъ, принадлѣжаща на Пловдивский житель Д. Куртовичь, присѫдена върху послѣдний наддавачь Хр. А. Геровъ, повѣренникъ на взискателката Елисавета Хаджи Тодори за 1240 лева, не се утвърждава. — Противъ това опредѣление Христо А. Геровъ, пълномощникъ на Елисави Хаджи Теодори подалъ частна жалба въ Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ, който съ опредѣлението си отъ 14 Юния 1889 година №. 880, като взелъ предъ видъ: 1) че Хр. А. Геровъ, повѣ-

ренникъ на Елисави Хаджи Тодори, съ частна жалба отъ 7 Юний 1889 год. зарегистр. подъ вх. №. 1660, обжалва опредѣлението №. 42, иададено отъ I-ий Пловдивский Градский Мировий Сѫдия на 31 Май 1889 год., съ което не се утвърждава извършената отъ Сѫдебния Приставъ при Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ публична продажба на една кѫща, находяща се въ IV часть на гр. Пловдивъ, принадлѣжаща на Пловдивския житель Д. Куртовичь и присѫдена върху послѣдния наддавачь Христо А. Геровъ, въ качеството му на повѣренникъ на Елисавета Хаджи Тодори; 2) че отъ самото испълнително производство №. 536 отъ 88 г. не се вижда да е спазено едно отъ необходимитѣ условия за правилното произвеждание на публичната продажба, които условия сѫ строго предписватъ и изискватъ отъ Закона, а именно не се вижда, да е присѫтствувалъ при извършването на публичната продажба чиновникъ по управлението на хазната, съгласно ст. 462 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила; 3) че отъ сѫщото испълнително производство не се вижда да е издавалъ Сѫдебния Приставъ особенни обявления за наддаването 5% върху първата продажна цѣна, нито пъкъ за продължаване продажбата още съ 21 день слѣдъ наддаването 5%, формалности, които строго трѣбва да се съблюдаватъ при извършването на една публична продажба, за да може да се даде по-голѣма гласность за продаването на недвижимия имотъ, — оставилъ безъ послѣдствие частната жалба на Христо А. Геровъ, повѣренникъ на Елисавета Хаджи Тодори, подадена противъ опредѣлението №. 42 на I-ий Пловдивский Градский Мировий Сѫдия, отъ 31 Май 1889 година. — Недоволенъ отъ това опредѣление на Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ, Хр. А. Геровъ, като пълномощникъ на Елисави Хаджи Тодори, подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ е нарушилъ чл. 465 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, като ѫ билъ истълкувалъ неправилно, защото ничтожеството и недѣйствителностьта

на дѣйствията били допустнали, когато това законодателя изрично предвижда. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) отъ съобразителната часть на потжженото опредѣление на Пловдивский Окржженъ Сждъ се види, че той не е призналъ за правилна публичната продань на една кжща, находяща се въ градъ Пловдивъ, по взискание на кассатора, като повѣренникъ на Елисавета Хаджи Тодори, срѣщу длъжника Д. Куртовичь, защото при извьршването на тая продань не били спазени предписанията на чл. чл. 462 и 465 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, за присжтствието на чиновникъ отъ управлението на хазната и за извьршването на извѣстни опредѣлени формалности за продължението проданьта още 21 день, ако се яви нѣкой въ опредѣлений срокъ и наддаде 5%; разумѣва се, че въ такъвъ случай Сждебнийтъ Приставъ трѣбва да прави особни обявления, за да могътъ наддавачитѣ да се научатъ за продължението на проданьта. Слѣдователно, утвьрждението на кассатора, че неиспълнението на тия формалности и несъблюдението предписанието на чл. 462 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, не правили проданьта неправилна и недѣйствителна — това утвьрждение не е съобразно съ точний разумъ на закона. Затова оплакването на кассатора за нарушение чл. 465 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила по това дѣло отъ Пловдивский Окржженъ Сждъ е неоснователно.—

Водимъ отъ казаното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Частната кассационна жалба на Христо А. Геровъ, пълномощникъ на Елисави Хаджи Теодори, срѣщу опредѣлението на Пловдивский Окр. Сждъ, отъ 14 Юний 1889 год. **№** 880, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 200.

Гр. София, 15 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на първий Ноември хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ граждансko дѣло №. 464 по описътъ за 1889 год. на Георги С. Драмалиевъ, изъ гр. София, за приеманието му като трето лице по дѣлото на Софийското Окржжно Управление, съ Христо Захариевъ, отъ сжщий градъ, за испразднување едно правителственно мѣсто. — Странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата сж тѣзи: по искъ предявенъ отъ Софийското Окржжно Управление срѣщу Христо Захариевъ изъ гр. Самоковъ, жив. въ гр. София, за опразднование на едно дворно мѣсто, върху което стоварилъ дървенъ материялъ и което заедно сж кжщата, нарѣчена „Старата банка“, било дадено подъ наемъ за цѣлата 1889 год. на Б. Нешовъ, и да заплати по 4 лева въ день отъ 1 Януарий т. г. до опразднованието на мѣстото. Мировий Сждия на I-й Соф. Градски Сждебенъ участъкъ, съ рѣшението си отъ 18 Марта 1889 год. №. 325 осждилъ Христо Захариевъ да испразди мѣстото или дворътъ на кжщата наживаема Старата банка, и да заплати наемъ по 3½ лева на день отъ 15 Януарий т. г., отъ когато мѣстото е дадено подъ наемъ другиму до опразднованието му. — По въззивна жалба на Христо Захариевъ, слѣдъ като дѣлото е било препратено за разглеждание въ Соф. Окр. Сждъ, Георги С. Драмалиевъ, изъ гр. София, подава до сжщий Сждъ на 26 Априлий 1889 год. молба, въ която, като

излага, че той, по силата на единъ контрактъ сключенъ между него и Соф. Окр. Управитель, е далъ подъ наемъ на Христа Захариевъ въпросното дворно мѣсто и че има интересъ отъ рѣшението на това дѣло въ полза на отвѣтника, молилъ, възъ основание ст. 257 отъ Вр. Сжд. Правила, да ся допустне като трето лице, да вземе участие заедно съ отвѣтника (аппелатора) по дѣлото. Софийский Окржженъ Сждъ, слѣдъ като изслушалъ обясненията на странитѣ, за разрѣшението на тъзи молба, съ опредѣление изложено въ протокола на сждебното му засѣдание, държано по това дѣло на 20 Юний 1889 год., като взелъ предъ видъ: „че съгласно ст. 257 отъ Вр. Сжд. Правила, както споредъ старата ѝ, така и споредъ новата ѝ редакция, третитѣ лица, които мислятъ че иматъ интересъ отъ рѣшението на дѣлото въ полза на една отъ странитѣ, могатъ въ всѣко положение на дѣлото, само когато е то въ първата инстанция, да встжпятъ въ дѣлото съ особни права, а не въ втората инстанция; че независимо отъ това Георги Драмалиевъ като не ся е възползувалъ отъ правото, дадено му споредъ ст. 257 отъ Вр. Сжд. Правила да заяви за встжпване като трето лице по дѣлото въ първата инстанция, не ся лишава отъ правото да заведе особенъ искъ на общо основание;“ — не уважилъ молбата на Георги С. Драмалиевъ, да встжпи като трето лице по дѣлото. — Срѣщу това опредѣление на Окржжний Сждъ, Георги С. Драмалиевъ подалъ частна кассационна жалба, въ която, като поводъ да ся отмѣни казанното опредѣление, посочва, че по това дѣло Софийский Окржженъ Сждъ нарушилъ ст. 257 отъ Вр. Сжд. Правила, защото го недопустналъ да вземе участие като трето лице заедно съ отвѣтника, по искътъ предявенъ срѣщу послѣдний отъ Соф. Окржжно Управление. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло взе въ съображение: споредъ яснийтъ и буквалнийтъ смисъль на ст. 257 отъ Вр. Сжд. Правила, третото лица, на което интересътъ за-

виси отъ рѣшението на дѣлото въ полза на едната отъ странитѣ, въ всяко положение на дѣлото може да заяви писменно, че желае да земе участие въ него заедно съ истецътъ или съ отвѣтникътъ. Като ся ржководимъ отъ тѣзи тъй ясно и точно изразени отъ законодателя думи: *въ всяко положение на дѣлото*, — не подлѣжи на никое съмнѣние, че третото лице, което ся интересува отъ рѣшението на дѣлото въ полза на една отъ странитѣ, може да изяви желание да земе участие въ него заедно съ истецътъ или отвѣтникътъ, не само при производството на дѣлото въ първата инстанция, както това неправилно е призналь Соф. Окр. Сждъ, но и при разглеждането му въ втората инстанция, сирѣчь до издаването по съществото на дѣлото окончателно рѣшение. По настоящето дѣло Соф. Окр. Сждъ като е отказалъ въ молбата на Георги С. Драмалиевъ, който искалъ да встжпи въ втората инстанция като трето лице по дѣлото заедно съ отвѣтникътъ, постжпилъ е въпрѣки яснийтъ смисъль на чл. 257 отъ Вр. Сжд. Правила. Слѣдователно, оплакването на кассатора, че по това дѣло Соф. Окр. Сждъ нарушилъ ст. 257 отъ Вр. Сжд. Правила, защото го не допустналъ да вземе участие като трето лице заедно съ отвѣтникътъ по искътъ предявенъ срѣщу послѣдний отъ Соф. Окр. Управление, е основателно, и това нарушение е съществено.

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Опредѣлението на Софийский Окржженъ Сждъ, отъ 20 Юний 1889 год., защото е нарушена ст. 257 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, да ся отмѣни и дѣлото, за да му ся даде по-нататъшенъ ходъ, да ся испрати въ същий Окржженъ Сждъ. —

Рѣшение, №. 201.

Гр. София, 15 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на първий Ноември хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло №. 465 по описътъ за 1889 год., на Фелисиянъ Пжевлоцкий, изъ гр. Пловдивъ, съ наслѣдницитѣ на Георги Стефановъ Фабрикаджи, изъ село Голѣмо-Бѣлово, за встжпване като страна на мѣсто истеца Мариянъ Лангевичъ, който дѣйствувалъ като неговъ пълномощникъ по искътъ срѣщу казаннитѣ наслѣдници, за кжща, нива, лозе, ливада и мѣсто. — Въ засѣданието отъ странитѣ присжтствуваше Ст. Матѣевъ, повѣренникъ на Фелисиянъ Пжевлоцкий. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Фелисиянъ Пжевлоцкий, съ прошение отъ 30-ий Мартъ 1887 год., е заявилъ предъ Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, че иска да встжпи като трето интересующе се лице по дѣлото, което било висяще въ сжщий Сждъ, като втора инстанция, между странитѣ — Мариянъ Лангевичъ съ наслѣдницитѣ на Георги Стефановъ Фабрикаджи, за една кжща и други недвижими имущества находящи се въ с. Голѣмо Бѣлово, тъй като той е билъ дѣйствителний собственникъ върху спорната между тжжащитѣ се страни кжща. Пловдивский Аппелативенъ Сждъ разгледалъ въ распоредителното си засѣдание това прошение на Ф. Пжевлоцкий и съ опредѣлението си отъ 1-й Априлий 1887 год., постановилъ, да остане безъ движение прошението на Ф. Пжевлоцкий, до като незаплати той слѣдуемото сждебно мито.

На 9-й Януарий 1888 год. Ф. Пжевлоцкий е подалъ второ прошение въ Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, съ което съобщава, че Лангевичъ като се е поминалъ и понеже дѣлото било отложено за неопредѣлено врѣме, по причина че Сждътъ не знаялъ мѣстожителството на наслѣдницитѣ, то той съобщава, че единственний неговъ наслѣдникъ е малолѣтний му синъ — Тоде Мариямъ Лангевичъ, който е поставенъ подъ опекунство на Г-на Моуреръ и майка си Мариянъ Лонгевичъ, живущи въ Цариградъ; прямий каналъ за съобщение призовкитѣ имъ е Австро-Унгарското Генерално Консулство. По поводъ на това заявление на Ф. Пжевлоцкий, Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е назначилъ за разглеждание дѣлото на 23 Май 1888 година, за който день е призовалъ съ призовки странитѣ, а въ сждебното си засѣдание, като е констатиралъ, че призовката на наслѣдникътъ на Мариянъ Лангевичъ не е била съобщена, то въ протоколътъ си отъ 23 Май 1888 год. опредѣлилъ: „Отлага настоящето дѣло за другъ срокъ, като възлага на Ф. Пжевлоцкий да укаже на адреса на наслѣдницитѣ на Мариянъ Лангевичъ, слѣдъ което ще се насрочи дѣлото, а относително въпросътъ за встжпването на Ф. Пжевлоцкий като трето лице по дѣлото, остава да се разрѣши въ идущето засѣдание". Слѣдъ това опредѣление на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, Ф. Пжевлоцкий е подалъ на 14-ий Ноември 1888 година друго прошение, съ което е молилъ да се приеме *като страна* въ висящий процессъ *намѣсто Лангевича*, който е дѣйствувалъ въ тоя процессъ като неговъ пълномощникъ, а не като притѣжатель, което се е доказвало отъ представенитѣ отъ Лангевича документи, че върху него е преминало собственността на спорнитѣ недвижими имущества въ Цариградъ прѣзъ 1879 год., когато обаче споредъ сжществующитѣ тогава закони въ Източна Румелия прехвърлянието на собственността на недвижими имоти по никой начинъ не можало да стане освѣнъ въ Сжда, въ околията на който недвижимитѣ имущества се намиратъ, отъ което слѣдвало, че продажбата станала

между Лангевичъ и него (Пжевлоцки) е недѣйствителна. Пловдивский Апелативенъ Сждъ съ опредѣлението си отъ 16 Ноември 1888 год. №. 171, е постановилъ да се произнесе върху послѣдното искание на Ф. Пжевлоцки въ сждебното засѣдание при разглеждание на дѣлото. При разглѣждането на това дѣло на 9 Януарий 1889 год. Ф. Пжевлоцки като се е домогвалъ да ся приеме като страна въ процесътъ на мѣсто Лангевичъ, който е дѣйствовалъ като неговъ пълномощникъ, което се виждало отъ едно рѣшение на Френското Консулско Сждилище въ Цариградъ, отъ 25 Юний 1886 год., то Пловдивский Апелативенъ Сждъ отложилъ разглеждането на дѣлото за другъ срокъ, въ който задължилъ Ф. Пжевлоцки да представи въ преводъ на оффициялень язикъ въпросното рѣшение на Френското Консулство и на 19 Априлий 1889 год., като се продължило разгледването на дѣлото, въ което засѣдание се представило въ преводъ на оффициялень язикъ Френското Консулско рѣшение, то Пловдивский Апелативенъ Сждъ съ оопредѣлението си, отъ 25 Априлий 1889 год. №. 85, като призналъ, че Ф. Пжевлоцки е искалъ да встжпи въ висящий процессъ между Мариянъ Лангевичъ и наслѣдницитѣ на Георги Стефановъ Фабрикаджи като трето лице съгласно ст. 259 отъ Врѣмен. Сжд. Правила съ самостоятелни права противъ и двѣтѣ сждящи се страни и че Ф. Пжевлоцки правото си на собственность върху спорната кжща основава исключително на рѣшението отъ Френското въ Цариградъ Консулство отъ 25 Юний 1886 год., и че отъ това сжщо рѣшение се виждало, че по силата на единъ контрактъ, отъ 31 Май 1875 год. Ф. Пжевлоцки е прехвърлилъ имуществото си въ с. Голѣмо Бѣлево върху Мариянъ Лангевичъ, който контрактъ и до днешенъ день не е ощѐ уничтоженъ отъ никой Сждъ, и че Мариянъ Лонгевичъ или неговитѣ наслѣдници на законно основание трѣбва да се сматрятъ за собственици на тѣзи недвижими имущества, то възъ основание на тия съображения оставилъ безъ послѣдствие просбата на Ф.

Пжевлоцки за встжпване вмѣсто Мариянъ Лонгевичъ като страна — истецъ по въззивното дѣло подъ №. 80 за 1889 год. заведено по въззивната жалба на Мариянъ Лонгевичъ противъ рѣшението на Т.-Пазарджикский Окржженъ Сждъ, отъ 24 Августъ 1885 год. №. 236, като неоснователна. — Срѣщу това опредѣление на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ Ф. Пжевлоцки е подалъ въ Върховний Сждъ частна кассационна жалба, въ която, между друго, се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сждъ неправилно е отхвърлилъ искането му да се допустне да встжпи въ дѣлото като страна вмѣсто покойний Мариянъ Лангевичъ, който дѣйствувалъ като неговъ пълномощникъ, по това съображение, че това обстоятелство не могло да се доказва съ свидѣтели, безъ да оцѣни по този въпросъ представеното рѣшение на Французкото Консулско Сждилище въ Цариградъ, отъ 25 Юний 1886 год. като доказателство за това.

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на повѣренникътъ на кассатора и заключенията на прокурора взе въ съображение: Кассатора, Фелисиянъ Пжевлоцки, съ второто си прошение, отъ 14 Ноември 1888 год. до Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е измѣнилъ първото си искание да встжпи като трето заинтересовано лице съ самостоятелни права по висящето въ сжщий Сждъ дѣло между страннтѣ Мариянъ Лангевичъ и наслѣдницитѣ на Георги Стефановъ Фабрикаджи и е искалъ да се допустне да встжпи въ дѣлото като страна вмѣсто самий Мариянъ Лангевичъ, който е дѣйствовалъ въ тоя процессъ като неговъ пълномощникъ. Както се види отъ самото производство на дѣлото и повѣренникътъ на Ф. Пжевлоцки въ тази смисъль ся е домогвалъ предъ Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, а именно искалъ е да се допусти довѣрительтъ му като страна въ висящий процессъ намѣсто покойний Мариянъ Лангевичъ, който е дѣйствовалъ като неговъ пълномощникъ, и това си свое домогване той подкрѣпялъ съ свидѣтели и съ пред-

ставено едно рѣшение отъ Французското Консулско Сждилище въ Цариградъ, отъ 25 Юний 1886 год. Щомъ такова е било искането на Ф. Пжевлоцки, то при разрѣшението на това искание Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е длъженъ билъ съгласно ст. 167 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила да оцѣни за разрѣшение на това искание представеното отъ кассатора въпросно рѣшение отъ Французското Консулско Сждилище. Обаче отъ мотивитѣ на опредѣлението на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ се вижда, че той не е взелъ въ внимание представений отъ кассатора документъ да го оцѣни, до колко той въстановлява домогвавията на кассатора, че трѣбва да се сматря, че Мариянъ Лангевичъ е дѣйствовалъ като неговъ пълномощникъ. — Напротивъ въ четвьртий мотивъ на опредѣлението си Пловдивский Аппелативенъ Сждъ казва: „*Фелисиянъ Пжевлоцки основава правото си на собственность върху тази кжща исключително само на едно Французко Консулско рѣтение съ дата 25 Юний 1886 година...*“, отъ което съображение ясно се вижда, че Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е оцѣнилъ представеното отъ кассатора рѣшение като доказателство за правото на собственность върху спорната кжща, което кассатора никакъ не ся е домогналъ, и е оставилъ безъ всѣкакво оцѣнение документътъ като доказателство, че Мариянъ Лангевичъ е дѣйствовалъ като пълномощникъ на кассатора и че кассатора е ималъ право да го замѣстя като страна въ процесстъ, което обстоятелство се и домогналъ кассатора да докаже съ представений документъ. Заради това Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, като не е взелъ въ внимание да оцѣни представений документъ отъ кассатора, като доказателство, че Мариянъ Лангевичъ е билъ неговъ пълномощникъ и че той (кассатора) е ималъ право да го замѣстя въ заведений отъ него процессъ, то е постжпилъ въпрѣки ясното предписание на ст. 167 отъ Временнитѣ Сждебни Правила и като е направилъ това, той е нарушилъ казанната статия, което нарушение е сжществено и оплакването на кассатора въ такъвзи случай е основателно.—

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Опредѣлението на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, отъ 25 Априлий 1889 год. №. 85, защото е нарушена ст. 167 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглеждание, да се испрати въ сжщий Аппелативенъ Сждъ. —

Рѣшение, №. 202.

Гр. София, 17 Ноемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на третий Ноемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло №. 468 по описътъ за 1889 год., на Хавасапиянъ Коранъ и С-ие, отъ гр. Варна, за неправилно утвърждение отъ Шуменский Окржженъ Сждъ публичната продань на недвижими имоти находящи се въ Окржгътъ на Варненский Окржженъ Сждъ и извършена отъ Помощникъ на Сждебний Приставъ при тоя Сждъ. — Странитѣ неприсжтствуваxж.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Шуменский Окржженъ Сждъ като разгледалъ испълнителнитѣ дѣла подъ №№. 147 и 148 отъ 1886 год. по описа на Помощника Сждебний Приставъ при Варненский Окржженъ Сждъ за утвърждение станалитѣ по тѣхъ публични продажби на една воденица называема „Ени-Дерменъ“ находяща се въ мѣстностьта на село Невша, Провадийска Околия, и на една нива въ сжщата мѣст-

ность отъ шесть дюлюма наживаема „Дерментъ-Тарла“ принадлѣжащи на Мерджанъ Мардиросовъ отъ градъ Шуменъ за удовлетворение исковетѣ на Хавасапиянъ Коранъ и С-ие изъ гр. Варна и на Мѫгѫрдичъ Бояджиянъ отъ гр. Шуменъ — на първий отъ 60 лири турски, на вторий отъ 250 лири турски, съ опредѣлението си отъ 29 Октомврий 1888 год. №. 118 утвърдилъ извършената продажба на воденицата и нивата.— Противъ това опредѣление Хавасапиянъ Коранъ подалъ въ Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ частна жалба, въ която казва, че Шуменский Окрѫженъ Сѫдъ не билъ компетентенъ да разгледа и утвърждава тая продажба, защото е извършена въ района на Варненский Окрѫженъ Сѫдъ, гдѣто се намиратъ продаденитѣ имоти. Затова молилъ да се отмѣни опредѣлението на Шуменский Окрѫженъ Сѫдъ и да се препрататъ испълнителнитѣ дѣла за преглеждание на станалата публична продань отъ компетентний Варненский Окрѫженъ Сѫдъ. — Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ съ опредѣлението си отъ 12 Априлий 1889 година №. 81, между друго, като взелъ предъ, че отъ смисъла на чл. 465 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила се виждало, че когато се продаватъ недвижими имущества на публиченъ търгъ въ района на другъ Окрѫженъ Сѫдъ, то преглеждането на извършенитѣ продажби и утвърждението имъ става отъ онзи Окрѫженъ Сѫдъ, който е издалъ рѣшението и испълнителний листъ. Слѣдователно, Шуменский Окрѫженъ Сѫдъ, който е издалъ рѣшенията въ полза на Хавасапиянъ Коранъ и С-ие и Магѫрдичъ Бояджиянъ, билъ е компетентенъ да разгледа за утвърждение извършената публична продажба на воденицата и на нивата отъ Помощника Пристава при Варненский Окрѫженъ Сѫдъ, — отхвърлилъ частната жалба на Хавасапиянъ Коранъ и С-ие и потвърдилъ напълно опредѣлението на Шуменский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 29 Октомврий 1888 год. №. 118. — Недоволенъ отъ това опредѣление на Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ Хавасапиянъ Коранъ и С-ие подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ

частна кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Руссенский Апелативенъ Сждъ неправилно и въпрѣки чл. 465 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила потвърдилъ опредѣлението на Шуменский Окржженъ Сждъ отъ 29 Октомврий 1888 год. №. 118, съ което е утвърдена публичната продань на недвижимий имотъ, находящъ се въ окржгътъ на Варненский Окржженъ Сждъ и извършена отъ Помощника Сждебний Приставъ при тоя Сждъ. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) чл. 465 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила като предписва, щото Пристава или Помощника да праща на *надлѣжний* Окржженъ Сждъ или Мировий Сждия книжята по извършена публична продань на недвижимъ имотъ за преглеждание и утвърждение, показва изрично, че надлѣжний Сждъ или сждия е онзи въ чието вѣдомство рѣшението се е извършило, т. е. испълнило. Нъ въпрѣки този точенъ разумъ на закона, Руссенский Апелативенъ Сждъ съ опредѣлението си №. 81 отъ 12 Априлий 1889 год. е потвърдилъ опредѣлението на Шуменский Окржженъ Сждъ №. 118 отъ 29 Октомврий 1888 година. Заради това оплакването на кассатора, че Руссенский Апелативенъ Сждъ въ тоя случай е постжпилъ въпрѣки предписанието на чл. 465 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила относително надлѣжний Сждъ за преглеждание и утвърждение извършената публична продань по испълнителнитѣ дѣла №№. 147 и 148 отъ 1886 год. по описа на Помощника Сждебний Приставъ при Варненский Окр. Сждъ е основателно. —

Водимъ отъ казаното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Опредѣлението на Руссенский Апелативенъ Сждъ, отъ 12 Априлий 1889 год. №. 81, защото е нарушена ст. 465 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сждъ да се отмѣни и станалитѣ по това дѣло производства на Руссенский Апелативенъ Сждъ и Шуменский Окржженъ Сждъ — да се уничтожатъ,

а дѣлото, за надлѣжно разглеждание, да се испрати въ Варненский Окржженъ Сѫдъ. —

Рѣшение, №. 203.

Гр. София, 17 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на третий Ноември хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председателствующий членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Василий Мишайковъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 473 по описътъ за 1889 г., на Д. Грековъ, повѣренникъ на Н. Странски, отъ гр. София, съ Софийското Градско Общинско Управление, за 7744 лева, стойность на едно мѣсто отъ 154, 88 квадратни метра. — Отъ странитѣ присѫтствува Д. Грековъ повѣренникъ на Н. И. Странски. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: По искъ предявенъ на 18 Юлий 1884 година отъ Никола Странски, изъ гр. София, срѣщу Софийското Градско Общинско Управление, за 7744 лева, стойность на 154, 88 □ метра мѣсто, отчуждено за обща потрѣба, Софийский Окржженъ Сѫдъ съ рѣшението си, отъ 30 Априлий 1885 година №. 137, осѫдилъ Софийското Градско Общинско Управление да заплати на Никола Странски въпросното мѣсто по цѣна, която сѫщото управление заплатило на сѫщий Странски за другата съсѣдна часть на сѫщото мѣсто, отчуждено презъ 1883 година. —По възивни жалби и на двѣтѣ сѫдящи ся страни, това дѣло е разглѣдано и отъ Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 18 Априлий

1886 год. №. 63 отмѣнилъ рѣшението на Софийский Окр. Сѫдъ и отхвърлилъ искътъ на Н. Странски, като недоказанъ. — По кассационна жалба на Иванъ Атанасовъ, повѣренникъ на Н. Странский, това дѣло е разгледано и отъ Върховний Кассационенъ Сѫдъ, който, поради нарушението на ст. 167 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, съ рѣшението си отъ 21 Декемврий 1887 година №. 216 отмѣнилъ казанното рѣшение на Апелативний Сѫдъ и дѣлото, за ново разглеждание отъ другъ съставъ, испратилъ въ Сѫщий Сѫдъ.— Софийский Апелативенъ Сѫдъ, като разгледалъ изново това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, представлявани чрезъ повѣренници, съ рѣшението си, отъ 27 Марта 1889 год. №. 96, като взелъ предъ видъ: „1) че отъ представенийтъ крѣпостенъ актъ отъ истецътъ подъ №. 38 отъ 12 Февруарий 1881 година не се вижда, щото въпросното спорно мѣсто да влиза въ онова мѣсто, което истецътъ е владѣялъ на основание въпроснийтъ крѣпостенъ актъ, и което мѣсто му е било отчуждено за обществена потрѣба; 2) отъ представенитѣ отъ отвѣтната страна писменни доказателства, а именно: единъ актъ съставенъ на 4 Декемврий 1882 год. за станалата спогодба по между Никола Странски и Общинското Управление за цѣнитѣ, по които да ся плати на Н. Странски въпросната кѫща; и една расписка за 10,006 лева подписана отъ Н. Странски въ удостовѣрение на това, че си е получилъ стойностьта на предмѣтната кѫща, — отъ тѣзи два документи напълно се доказва обстоятелството, че за въпросната кѫща на Н. Странски своеврѣменно е било заплатено; а отъ показанията на свидѣтельтъ Хаджи Н. Стояновъ, който показалъ, че когато била отчуждена кѫщата на Н. Странски, въпросното мѣсто е било въ негово владѣние, ся доказва, че Н. Странски не е владѣялъ спорното мѣсто; 3) че правото на собственность и пространството на поземленното владѣние немогѫтъ да се доказватъ съ свидѣтелски показания, за това и показанията на распитанитѣ по дѣлото свидѣтели немогѫтъ

да се вематъ въ внимание, колкото се кассае до установлението на правособственостьта; 4) че за да може да ся уважи искътъ, истецътъ въ настоящийтъ случай, е дължень да докаже своето право на собственность, тъй като той съ нищо не е доказалъ, че е билъ поне фактически владѣтель на въпросното мѣсто и слѣдователно, че трѣбва да се ползува съ правата на позесоръ; 5) че тъй като истецътъ не е представилъ такива доказателства, каквито сж изискватъ отъ законътъ, за да може да му ся признае правото на собственность върху въпросното мѣсто, то искътъ му, като недоказанъ, трѣбва да се отблжсне и да бжде осжденъ на сждебнитѣ разноски;" — отмѣнилъ рѣшението на Софийский Окржженъ Сждъ отъ 30 Априлий 1885 год. №. 137 и отхвьрлилъ искътъ на Н. Странски, като недоказанъ. Осждилъ сжщий Странски да заплати на Софийското Градско Общинско Управление 623 лева и 52 стотинки сждебни и за водение на дѣлото разноски въ двѣтѣ инстанции, а въ полза на хазната 14 лева за 14 неплатени призовки. — Неблагодаренъ отъ това рѣшение на Аппелативний Сждъ, Д. Грековъ, повѣренникъ на Н. Странски, подалъ кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сждъ нарушилъ ст. 167 въ свьрзка съ ст. 138 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото не оцѣнилъ протокола на Софийското Градско Общинско Управление отъ 20 Юний 1883 година и представенийтъ отъ довѣрителя му планъ за спорното мѣсто. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото, устнитѣ обяснения на кассатора и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло взе въ съображение: Оплакването на кассатора за нарушението на ст. 167 въ свьрзка съ ст. 138 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила неможе да бжде основателно, защото Аппелативний Сждъ, както ся вижда отъ съобразителната часть на рѣшението му, като оцѣнилъ представенийтъ отъ кассатора крѣпостенъ актъ подъ №. 38, отъ 12 Февруарий 1881 год., дошель до убѣждение, че спорното мѣсто не влиза въ

онова, което кассатора е владѣялъ на основание казаннийтъ крѣпостенъ актъ; отъ друга страна, щомъ ся спомѣнува въ протоколитѣ на сждебнитѣ му засѣдания за протокола на Софийското Градско Общинско Управление отъ 20 Юний 1883 година, както и за представенийтъ отъ довѣрителя на кассатора планъ за спорното мѣсто, и ся казва въ петий мотивъ на рѣшението му „че истецътъ не е представилъ такива доказателства, каквито ся изискватъ отъ законътъ, за да може да му ся признае правото на собственностъ върху въпросното мѣсто“, — не може да не ся признае, че Аппелативний Сждъ, при разрѣшението на това дѣло, еималъ предъ видъ въпроснитѣ доказателства, т. е. протокола отъ 20 Юний 1883 година и планътъ на спорното мѣсто, но че не имъ е придалъ онова значение, което кассатора мисли че може да иматъ, — това заключение на Сжда, като ся отнася до сжществото на дѣлото, не подлѣжи на провѣрка по кассационенъ рѣдъ. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Д. Грековъ, повѣренникъ на Н. Странски, срѣщу рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сждъ, отъ 27 Мартъ 1889 година **№** 96, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върхавний Сждъ, като неостователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 204.

Гр. София, 18 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на третий Ноември хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове:

Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло №. 291 по описътъ за 1889 год., на Димитръ Петровъ, житель отъ гр. Кюстендилъ, съ Махмудъ Хамидовъ, отъ сѫщий градъ, за испразднование на единъ дюкянъ. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Махмудъ Хамидовъ, въ качеството си на настоятель на джамията „Табакхане“ въ гр. Кюстендилъ, съ прошение отъ 9 Априлий 1888 г. е подигналъ искъ предъ Кюстендилский Мировий Сѫдия срѣщу Димитръ Петровъ за испразднование на единъ дюкянъ, принадлѣжащъ на джамията „Табакхане“. Кюстендилский Мировий Сѫдия разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ, изслушалъ обясненията имъ и съ рѣшението си отъ 29-ий Септемврий 1888 год. №. 745, осѫдилъ отвѣтникътъ, Димитръ Петровъ, да испразди дюкяна №. 24 на истецътъ. — По въззивна жалба на Димитръ Петровъ, това дѣло се разгледало и отъ Кюстендилский Окрѫженъ Сѫдъ въ присѫтствието на странитѣ, който, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 18 Ноемврий 1888 год. №. 131, подтвърдилъ рѣшението на първата инстанция, като осѫдилъ отвѣтникътъ Димитръ Петровъ на сѫдебнитѣ разноски. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Кюстендилский Окр. Сѫдъ, Димитръ Петровъ е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Кюстендилский Окр. Сѫдъ е нарушилъ ст. ст. 323 и 324 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото по сѫщото дѣло, отъ сѫщий Сѫдъ, по между сѫщитѣ страни, по сѫщий предмѣтъ и въ̀въ едни и сѫщитѣ основания е издалъ двѣ противорѣчиви рѣшения. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: По това дѣло Кюстендилский Окр. Сѫдъ не е постановилъ рѣшението си въпрѣки сѫществуването на друго свое рѣшение,

издадено между сѫщитѣ страни, за сѫщий предмѣтъ и възъ сѫщитѣ основания, за да могѫтъ да се считатъ за нарушени ст. ст. 323 и 324 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, както за това се оплаква кассатора. Отъ производството на дѣлото се вижда, че рѣшението №. 65 отъ 20-й Августъ 1887 год., издадено отъ Кюстендилский Окрѫженъ Сѫдъ, за което кассатора се домогва, че съставлява присѫдено нѣщо, неможе да се сматря, че то съставлява присѫдено нѣщо, тъй като то ако и да е издадено между сѫщитѣ страни и за сѫщий предмѣтъ, но не е издадено и възъ сѫщитѣ основания, понеже това първо рѣшение на Кюстендилский Окр. Сѫдъ отхвърля искътъ на Махмудъ Хамидовъ, защото не го признава, че той като настоятель на джамията „Табакхане“ има право да се разполага съ спорний дюкянъ, а второто рѣшение на сѫщий Сѫдъ отъ 18-й Ноември 1888 год. №. 131 признава вече сѫщий Махмудъ Хамидовъ за настоятель на сѫщата джамия „Табакхане“ и че спорний дюкянъ принадлѣжалъ на сѫщата джамия, а слѣдователно, че той е ималъ право да се распорѣжда съ него, отъ което слѣдва, че основанията при издаването на първото рѣшение и второто сѫ различни. а щомъ това е така, то слѣдва, че едно рѣшение макаръ и да е издадено между едни и сѫщитѣ страни и за сѫщий предмѣтъ, то неможе да съставлява присѫдено нѣщо щомъ е ~~издадено~~ възъ друго основание, защото за да може ~~едно~~ рѣшение да се счита, че съставлява присѫдено нѣщо, то необходимо е то да съдържа и тритѣ елемента: първо, то да е издадено между едни и сѫщитѣ страни, второ, за сѫщий предмѣтъ и трето, възъ сѫщитѣ основания. Слѣдователно, Кюстендилский Окрѫженъ Сѫдъ съ рѣшението си отъ 18 Ноември 1888 год. №. 131, никакъ не е нарушилъ ст. ст. 323 и 324 отъ Врѣм. Сѫдебни Правила, а слѣдователно и оплакването на кассатора неможе да бѫде основателно. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява:** Кассационната жалба на Димитръ Петровъ, срѣщу рѣшението

на Кюстендилский Окржженъ Сждъ, отъ 18 Ноември 1888 год. №. 131, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 205.

Гр. София, 20 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣленение, на шестий Ноември хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ следующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Председателя гражданско дѣло №. 169 по описътъ за 1889 год., на свѣщенникъ Иванъ Михаиловъ, отъ с. Герепе, Сърнено-Горска Околия, съ Атанасъ Матѣевъ, отъ сжщото село, за вдигание запрѣщение наложено върху една кжща. — Странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: на 4 Май 1887 година свѣщенникъ Ив. Михаиловъ отъ с. Геренъ, Сърнено-Горска Околия, подалъ на Сърненогорский Мировий Сждия прошение, въ което казва, че съселянина му Атанасъ Матѣевъ билъ секвестиралъ секвестираната отъ него (ищеца) кжща, която билъ купилъ подъ условена цѣна за 21 лири турски отъ Сандъ-Ибриямовъ, находяща се въ селото Геренъ. За това моли да се призове Атанасъ Матѣевъ като отвѣтникъ, да се уничтожи неговий незаконно наложенъ секвестръ и да заплати сждебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. За доказателство посочва свидѣтели. — Сърнено-Горский Мировий Сждия разглѣдалъ това дѣло на 23

Юния 1887 година, когато повѣренника на ищеца казалъ, че послѣдний притѣжава кжщата съ документи, които сж приложени при дѣлото и сж: 1) една турска тапия съ преводъ на български издадена на 5 Сеферъ 1293 год. за една кжща чиста собственность находяща се въ село Геренъ, на името на Ибрахимъ оглу Саидъ; 2) два други турски записи, съ прѣводитѣ имъ на български, единийтъ отъ които съ дата 10 рамазанъ 1031 год. гласи, че подписанний Ибряхимъ оглу Саидъ продалъ на попъ Иванъ отъ село Геренъ кжщата си заедно съ арсата за двадесеть и една лира турска, отъ които десеть лири получилъ, а когато попъ Иванъ заплати останалитѣ единадесеть лири тогава ще му даде такриръ, — другийтъ съ дата 23 Априлий 1303 год. гласи, че подписаний Ибрахимъ оглу Саидъ Ага продалъ кжщата си, която притѣжава съ тапия и находяща се въ село Геренъ продалъ на попъ Иванъ за двадесеть и една лира турска, които получилъ напълно отъ него. — Сърнено-Горский Мировий Сждия съ задочното си рѣшение отъ 23 Юния 1887 година №. 260 призналь свѣщенникъ Иванъ Михаиловъ за притѣжатель на една кжща заедно съ 7 лехи мѣсто находяща се въ село Геренъ и уничтожилъ наложената възъ нея възбрана. — Противъ туй рѣшение Атанасъ Матѣевъ подалъ въззивна жалба въ Пловдивский Окржженъ Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 21 Май 1888 година, когато повѣренника на аппелатора представилъ: 1) единъ записъ съ дата 1 Януарий 1880 год., съ който Саидъ Ибриямовъ земалъ отъ довѣрителя му въ заемъ 800 гроша, срѣщу които му заложилъ кжщата си; 2) преписъ отъ рѣшение на Пловдивский Окржженъ Сждъ отъ 20 Януарий 1887 година №. 311, съ което е потвърдено рѣшението №. 199 отъ 12 Септемврия 1886 година, съ което е осжденъ Саидъ Ибрямовъ да заплати на истеца Атанасъ Матѣевъ означената въ записа сума; 3) преписъ отъ испълнителенъ листъ издаденъ на 12 Мартъ 1887 год. отъ Сърнено-Горский Мировий Сждия за испълнение на това рѣшение и извлечение отъ дневника на помощника

Съдебний Приставъ за налагание възбрана върху спорната-къща.— Пловдивский Окржженъ Съдъ съ рѣшението си отъ 25 Май 1888 година №. 142, като взелъ предъ видъ: 1-о) Прѣдставенний отъ въззивника заложителенъ записъ отъ 1295 година мох. лѣточ., отъ който ся установява, че Саидъ Ибрахимовъималъ заложена прѣдмѣтна къща на въззивника срѣщу 800 гроша текущи, но не по установенний на врѣмето си рѣдъ; 2) Представенитѣ отъ въззиваемий въ първата инстанция продавателни записи отъ 10 Рамазанъ 1301 год. и 23 Априлий 1303 год. и тапия отъ 5 Сеферъ 1293 г. м. лѣт., отъ които се установява, че предмѣтната къща е принадлежала на Саидъ Ибрахимова, който я продалъ на въззиваемий, но по домашенъ, а не по установенний рѣдъ; 3) Представеннитѣ отъ въззивника: рѣшение, издадений по него испълнителенъ листъ и послѣдвалитѣ по послѣдний испълнителний дѣйствия отъ които се установява, че въззивника е осждилъ Саидъ Ибриямовъ на 800 гроша и за удовлетворение на тоя си искъ е секвестиралъ предмѣтната къща, като принадлежаща на осждений му дължникъ; 4) Че въ такъвъ случай като: както залаганието на прѣдмѣтната къща на въззивника, тъй и отчуждаванието ѝ врьхъ въззиваемий не е станало по установений отъ закона рѣдъ, то секвестиранието ѝ отъ първий за удовлетворение на присждений му искъ е твърдѣ правилно. — Отмѣнилъ задочното рѣшение на Сърнено-Горский Мировий Съдия №. 260 отъ 23 Юния 1887 год. и оставилъ въ сила наложената отъ Атанасъ Матѣевъ възбрана по испълнителний листъ издаденъ отъ същий Мировий Съдия на 12 Марта 1887 година като осждилъ свѣщенника Иванъ Михаиловъ да заплати на Атанасъ Матѣевъ 36 лева съдебни и по водение на дѣлото разноски за двѣтѣ инстанций. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Пловдивский Окржженъ Съдъ, свѣщенникъ Иванъ Михаиловъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Съдъ кассационна жалба, въ която се оплаква по съществото на дѣлото безъ да

посочва нѣкой кассационенъ поводъ за отмѣна на потжженото рѣшение. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслушла доклада и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) чл. 5 отъ закона на устройството на сждилищата въ България гласи, че Върховний Сждъ не рѣшава дѣлата по сжщество; заради това жалбата на свѣщенникъ Иванъ Михаиловъ не може да бжде разглѣдана по сжщество. —

Водимъ отъ казаното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на свѣщенникъ Иванъ Михаиловъ, срѣщу рѣшението на Пловдивский Окржженъ Сждъ отъ 25 Май 1888 год. №. 142, съ силата на чл. 5 отъ закона за сждоустройството, да ся остави безъ послѣдствие, безъ да ся разглѣжда по сжщество. —

Рѣшение, №. 206.

Гр. София, 20 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кссационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на шестий Ноември хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маналовъ гражданско дѣло №. 479 по описътъ за 1889 год., на Томанъ Драгановъ, отъ градъ Карлово, срѣщу опредѣлението на Пловдивский Окр. Сждъ, отъ 26-й Ноември 1888 год. №. 2195, съ което е оставена въззивната му жалба безъ послѣдствие, като подадена отъ повѣренникъ, който нѣмалъ пълномощие. — Въ засѣданието странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: по искъ предявенъ на 15-й Юний 1888 год. отъ Матя Д. Матковъ, повѣренникъ на Хюсеинъ Олу Мустафа, изъ градъ Карлово, срѣщу Шакиръ Ходжа, изъ сѫщий градъ, опекунъ на малолѣтната Фатме Мехмедова, за да му отстѫпи $^1/_3$ часть отъ една кѫща и единъ дюкянъ, и $^1/_6$ часть тоже отъ единъ дюкянъ, които притѣжаваль по наслѣдство, съгласно издаденото отъ Карловский Найпинъ турско рѣшение. Стрѣмскийтъ Мировий Сѫдия, като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 27-й Юлий 1888 год. *№* 723, осѫдилъ Шакиръ Ходжа, опекунъ на малолѣтната Фатме Мехмедова, да предаде на Хюсейнъ Олу Мустафа, $^1/_3$ часть отъ една кѫща въ градъ Карлово, съ съсѣди: Хафѫзъ Мехмедъ, Колю Кюркчиятъ и Дервиша и Томанъ Драгановъ; $^1/_3$ часть отъ единъ дукянъ въ сѫщий градъ съ съсѣди: Колю Кюркчиятъ, Ашаръ Авраамъ и пѫть; и $^1/_6$ частъ отъ единъ дюкянъ въ градъ Карлово, съ съсѣди: Дервиша, Мехмедъ Али и пѫть. — Неблагодаренъ отъ това рѣшение на Мировий Сѫдия, Петръ Симеоновъ, повѣренникъ на Фатма Мехмедова, подалъ аппелативна жалба; така сѫщо противъ казанното рѣшение на Мировий Сѫдия, което докачало интереситѣ на Томанъ Драгановъ изъ градъ Карлово, като на трето лице, е подадена аппелативна жалба и отъ Иеронимъ А. Поповичъ, повѣренникъ на Томанъ Драгновъ. Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ, като пристѫпилъ да разглежда това дѣло въ сѫдебното си засѣдание на 26-й Ноември 1888 год., съ опредѣление отъ сѫща дата подъ *№* 2195, като взелъ предъ видъ: „че отъ пълномощното, представено въ днешното сѫдебно засѣдание, дадено на Петръ Симеоновъ, отъ гр. Карлово, отъ Фатма Реизова Халилъ Хаджова на 11 Януарий 1888 г. се вижда, че нему е дадено право да издаде крѣпостни актове, за продаденитѣ недвижими имущества означени въ казаното пълномощно; а не и да я представлява предъ Сѫдътъ въ процесътъ по казанитѣ имущества; че пълномощното дадено на Иеронимъ А. Поповичъ, отъ Томанъ Драгановъ отъ гр. Карлово е датирано на 24-й Ноем-

врий 1888 год., апелационната пъкъ жалба, подадена отъ Иеронимъ А. Поповичъ носи дата 10-й Августъ 1888 год., слѣдователно, въ туй врѣме, когата Иеронимъ А. Поповичъ е подалъ въззивната жалба, не е билъ още опълномощенъ отъ Томанъ Драгановъ, отъ което слѣдва, че и казаната въззивна жалба неправилно била подадена;“ — оставилъ въззивнитѣ жалби на Петръ Симиеоновъ, повѣренникъ на Фатме Мехмедова, и на Иеронимъ А. Поповичъ, повѣренникъ на Томанъ Драгановъ, безъ послѣдствие, като неправилно подадени и заведеното по тая въззивна жалба гражданско дѣло № 906 по описътъ за 1888 год. прекратилъ.—Срѣщу това опредѣление на Окржжний Сждъ, Томанъ Драгановъ подалъ частна кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Пловдивский Окржженъ Сждъ нарушилъ ст. ст. 98, 99 и 100 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, като призналь, че подадената отъ повѣренникатъ му Иеронимъ А. Поповичъ въззивна жалба е била подадено погрѣшено.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: отъ производството на дѣлото ся вижда, че въззивната жалба подадена на 10-й Августъ 1888 год. отъ Иеронимъ А. Поповичъ, който нарича себеси повѣренникъ на Томанъ Драгановъ, е приета отъ Стрѣмский Мировий Сждия, безъ да е ставало дума, че е подадена отъ лице, което нѣмало пълномощно. Този въпросъ е билъ възбуденъ прьвъ пѫть отъ Окржжний Сждъ въ сждебното му засѣдание на 26-й Ноември 1888 год., т. е. тогава, когато вече е било предоставено отъ явивший ся повѣренникъ на Драганова — Ат. Зосияди пълномощно отъ 24-й Ноември 1888 год., съ което Томанъ Драгановъ. като довѣрява на Христо А. Геровъ, Михаилъ Манчовъ и Иеронимъ А. Поповъ съдружно или частно по единъ да водятъ и защищаватъ разни негови дѣла, между друго казва: „и съ Мустафа Хюсеиновъ, за което е подадена аппелация отъ пълномощника ми Иеронимъ А. Поповичъ.“ Отъ казаното пълномощно щомъ ся

вижда, че сама страната признава извършенитѣ отъ повѣренника ѝ дѣйствия, то неможе да има законно основание да ся прекратява дѣлото по отношение къмъ нея, както това е направилъ Окржжний Сждъ. Слѣдователно, по поводъ оплакването на кассатора трѣбва да ся признае, че въ даденийтъ случай Пловдивский Окржженъ Сждъ е постжпилъ въпрѣки предписанието на ст. 237 п. 4-й отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и съ това си дѣйствие е нарушилъ тжзи статия. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Опредѣлението на Пловдивский Окржженъ Сждъ, отъ 26-й Ноември 1888 год. **№** 2195, защото е нарушенъ членъ 237 п. 4. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, съ силата на чл. 153 п. 1-й отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, да ся отмѣни и дѣлото, за да му се даде надлѣжний ходъ, да се повърне въ сжщий Окржженъ Сждъ. —

Ршение, № 207.

Гр. София, 20 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо гражданско отдѣление, на шестий Ноември хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло **№** 480 по описътъ за 1889 год., на Антонъ Ангеловъ, изъ гр. Варна, съ Иванъ Константиновъ, изъ сжщий градъ, за потвърдяване публичната продажба на едно лице. — Странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: съ прошение отъ 7 Юлий 1888 година до Сждебнийтъ Приставъ при Варненский Окржженъ Сждъ, Тодаръ Я. Фесчиевъ, настойникъ на сирачето Недѣлка Т. Чунчулова, е ходотайствувалъ за приложението въ испълнение издаденийтъ нему испълнителенъ листъ отъ Варненский Окр. Сждъ подъ №. 7504 отъ 7 Юлий 1888 година, съ допълнително прошение отъ 18 Юлий 1888 година рѣчений Тодаръ Я. Фесчиевъ е молилъ Сждебнийтъ Приставъ да наложи запоръ и да продаде лозето на длъжникътъ Антонъ Ангеловъ, находяще се въ Варненскитѣ лозя, въ мѣстностьта „Рупи“ между съсѣдитѣ: Казакъ Маринъ, Георги Рахтюлови наслѣдница, Папа Георги Прасладжеви наслѣдници, Каведжи Месропъ което лозье е било отъ три уврата и което оцѣнявалъ за 180 лева. На 19 Юлий 1888 год., Сждебнийтъ Приставъ при Варненский Окржженъ Сждъ съ повѣска подъ №. 453 е пригласилъ длжжникътъ Антонъ Ангеловъ да внесе 12½ лири турски 25 лева остатъкъ отъ извѣстна дължима сумма, а на 11 Августъ 1888 година, съ призовка №. 521 е призовалъ длъжника Антонъ Ангеловъ да присжтствува на 12 сжщий мѣсецъ при извьршването описа на лозето му, находяще ся въ мѣстностьта „Рупи“. На 12 Августъ 1888 година, Сждебний Приставъ извьршилъ описа на длъжниковото лозье въ присжтствието на взискателя, свидѣтеля Иванъ Костадиновъ, стражара Петръ Пьрвановъ и въ отсжствието на длъжникътъ, чийто лозье е било оцѣнено за (180) сто и осемдесеть лева. Съ прошение отъ 13 Августъ 1888 година получено отъ Сждебнийтъ Приставъ на 16 Августъ 1888 година вх. №. 436, длъжникътъ Антонъ Ангеловъ е молилъ да се назначи една коммиссия отъ лозари за оцѣнката на лозьето му, тъй като е било оцѣнено на 180 лева, когато въ дѣйствителность струвало 400 лева. Сждебний Приставъ е поставилъ резолюция съ която е оставилъ безъ послѣдствие заявлението на длъжникътъ, защото не почивало на законно основание. На 14 Ноември 1888 година, Сждебний При-

ставъ извършилъ продажбата на длъжниковото лозье и отъ съставенията наддавателенъ листъ се вижда че съгласно ст. 465 отъ Вр. Сжд. Правила, рѣченното лозье е било окончателно присъдено за (321) триста и двадесеть и единъ левъ на Иванъ Константиновъ, който билъ наддалъ най горната цѣна. — Варненский Окр. Сждъ въ распорѣдителното си засѣдание на 17 Декемврий 1888 година, разглѣдалъ распортътъ №. 1031 на Сждебнийтъ Приставъ, регистриранъ №. 8071, съ който, е било внесено испълнителното дѣло №. 33 1886 година, за надлѣжно утвърждение на станалата продажба. Варненский Окр. Сждъ съ опредѣлението си отъ 17 Декемврий 1888 година №. 1257 катоималъ предъ видъ: „че формалноститѣ за публичната продань, извършена отъ Сждебний Приставъ, не сж съблюдени, а именно: отъ дѣлото се вижда, че длъжника е останалъ недоволенъ отъ оцѣнката на продаваемото лозье, като е подалъ заявление до Сждебний Приставъ, за да се оцѣни на ново лозьето и Сждебний Приставъ, вмѣсто да се съобрази съ ст. ст. 445 и 446 отъ Врѣмен. Сжд. Правила, е оставилъ заявлението на длъжника безъ послѣдствие като неоснователно, за това опредѣлилъ: продажбата на едно лозье, станали по испълненото дѣло №. 33 отъ 1886 година, да не се потвърдява и поменатото дѣло да се прати на Сждебния Приставъ за да произведе нова публична продажба. Останалъ недоволенъ отъ това опредѣление Иванъ Константиновъ, купувачъ на продаденото лозье въ мѣстностьта „Рупи“ и е подалъ частна жалба на 13 Януарий 1889 год., въ която излага слѣдующето: 1) „че Сждътъ, при разглѣжданието на дѣлото за потвърждение въпросната продажба на покупеното ми лозье, като е намѣрилъ за не съблюдени формалноститѣ отъ Сждебний Приставъ, защото длъжникътъ билъ подалъ заявление Сжд. Приставу за неудоволствието си отъ оцѣнката, на продажбата и че поискалъ ново оцѣнение на лозьето, а Сждебний Приставъ оставилъ заявлението му безъ послѣдствие, — опредѣлението е издалъ въпреки чл. чл. 433 до 451 отъ Врѣменнитѣ

Сѫд. Правила, по причина, че заявлението на длъжника не е било подадено своеврѣменно съгласно чл. чл. 433, 443 и 444 отъ сѫщитѣ Правила и че той не подкрѣпилъ заявлението си съ подробно оцѣнение на лозьето по срѣдното количество на годишний доходъ и пр. — 2) че сѫдътъ не е взелъ въ внимание обстоятелстелството, че когато Сѫдебний Приставъ оставилъ заявлението на длъжника безъ послѣдствие и той не се е потѫжилъ противъ неправилното дѣйствие на Пристава (чл. 32 отъ Закона за Сѫдебнитѣ Приставии като не се е потѫжилъ и останѫлъ сѫгласенъ про) тивъ всѣко дѣйствие по продажбата, било съгласно чл. 481 отъ сѫщитѣ Правила; било прѣдъ Окр. Сѫдъ по чл. 478 сѫщи Правила, но всичко това като стои въ дѣлото тъй то Сѫдътъ не еималъ право да отказва потвърждението на тая продажба и за това миля, да се отмѣни помѣнатото опредѣление №. 1257 отъ 1888 год. и да се потвърди продажбата". — Руссенский Апелативенъ Сѫдъ въ сѫдебното си засѣдание на 3 Априлия 1889 год., като изслуша доклада на частното производство, за разрѣшението му има прѣдъ видъ: 1) че споредъ ст. 433 отъ Вр. Сѫд. Правила Сѫдебний Приставъ съобщава на странитѣ деньтъ за извършването на описа въ дадений случай Сѫдебний Приставъ при Варненский Окр. Сѫдъ съ призовка подъ №. 521 отъ 11 Августъ 1888 година ако и да е съобщилъ на длъжника Антонъ Ангеловъ, че на 12 сѫщий мѣсецъ ще предстѫпи кѫмъ описа на притѣжаемото отъ него лозье въ мѣстностьта „Рупи", но послѣдний не присѫтствува при извършването на описа само съ заявление отъ 16 Августъ 1888 год. е молилъ да стане оцѣнка на продаваемото му лозье, защото опредѣлената оцѣнка отъ взискателя неотговаряла на стойностьта на лозьето; II) че въ такъвъ случай, речений Антонъ Ангеловъ би трѣбвало да се съобрази съ ст. 444 отъ Вр. Сѫд. Правила, споредъ която статия ступанитѣ на имотътъ, ако намира, че опредѣлената отъ взискательтъ цѣна е долна, трѣбва въ седмодневенъ срокъ да представи подробно оцѣне-

ние на имотътъ по срѣдното количество на годишний доходъ за послѣднитѣ петъ години или ако е владѣлъ имотътъ по малко отъ петъ години, за всичкото врѣме на владѣнието си, и само когато възискателятъ не се съгласява съ оцѣнението направено отъ отвѣтникътъ се назначаватъ вѣщи люди и като не е съобразилъ заявлението си съ предписанията на ст. ст. 444 и 445 отъ Вр. Сжд. Правила просбата му за назначение вѣщи лица по оцѣнката на лозьето, правилно е била оставена безъ послѣдствие отъ Сждебний Приставъ; III) освѣнъ това ако Андонъ Ангеловъ би билъ останалъ недоволенъ отъ това дѣйствие на Приставътъ въ отказвание за назначение вѣщи люди, той би подалъ жалба съгласно чл. 32 отъ Закона за Приставитѣ, прѣдъ Окр. Сждъ; IV) че тъй сжщо отъ текстътъ на ст. 478 отъ Вр. Сжд. Правила става явно, че тяжбитѣ поне опазвание на предписанитѣ отъ законътъ правили при описътъ и оцѣнението на имотътъ се подаватъ въ двѣ недѣли отъ деньтъ отъ какъ е извършено дѣйствието противъ което става оплаквание така щото Андонъ Ангеловъ, като не се е потяжилъ, предполага се да е останалъ съгласенъ съ дѣйствията на Приставътъ, слѣдователно Варненский Окр. Сждъ като е признаълъ ex officio за нарушени ст. ст. 445 и 446 отъ Вр. Сжд. Правила безъ да е констатиралъ нѣкое нарушение по ст. 473 отъ сжщитѣ Правила неправилно е отказалъ утвърждението на станалата продажба на едно лозье отъ три дюлюма въ мѣстностьта „Рупи“ присѫдено на послѣдний наддавачъ Иванъ Константиновъ. — Руссенский Аппелативенъ Сждъ, водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения опредѣлява: уважава частната жалба на Ив. Константиновъ като отмѣнява опредѣлението на Варненский Окр. Сждъ отъ 17 Декемврий 1888 година подъ №. 1257. Утвърждава публичната продань на едно лозье отъ три уврата, находящи са въ Варненскитѣ лозя на мѣстностьта „Рупи“ мѣжду съсѣди: Казакъ-Маринъ, Георги Рякмионови наслѣдници, Папа Георги Прославодолиеви и Месропъ Каведжи, което е било окончателно присѫдено върху

сѫщий Ив. Константиновъ. Осѫжда частний тѫжитель Ив. Константиновъ да заплати въ полза на хазната единъ левъ, стойностьта на една незаплатена призовка. Недоволенъ отъ това опредѣление на Руссенский Апелативенъ Сѫдъ Андонъ Ангеновъ е подалъ въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Руссенский Апелативенъ Сѫдъ е нарушилъ ст. ст. 444, 445 и 456 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото неправилно е потвърдилъ станалата публична продажба на лозьето му, тъй като той се оплакналъ на Сѫдебний Приставъ че неправилно е оцѣнено лозьето му и Сѫдебний Приставъ не уважилъ просбата му да назначи коммиссия, която да направи нова оцѣнка. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора вие въ съображение: кассатора въ кассационната си жалба се оплаква, че Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ по това дѣло ст. ст. 444, 445 и 456 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото неправилно е потвърдилъ станалата публична продажба на лозьето му, тъй като той се оплакалъ на Сѫдебний Приставъ, че неправилно е оцѣнено лозьето му и Сѫдебний Приставъ не уважилъ просбата му да назначи коммиссия, която да направи нова оцѣнка; обаче това негово оплакване неможе да бѫде основателно, тъй като съгласно чл. 478 отъ Вр. Сѫд. Правила, кассатора ако е останалъ недоволенъ отъ направената отъ Сѫдебний Приставъ оцѣнка на лозьето му, длъженъ е билъ въ растояние на двѣ недѣли да се оплачи за това въ надлѣжний Окрѫженъ Сѫдъ, а отъ производството на дѣлото се види, че той не ся е оплаквалъ за това своеврѣменно. Слѣдователно Руссенский Аппелативенъ Сѫдъ, като е призналъ, че кассатора не ся е оплакалъ своеврѣменно за неправилната оцѣнка нъ лозьето му, то правилно е потвърдилъ станалата публична продажба на сѫщото лозье.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Касацииенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Частната кас-

сационна жалба на Андонъ Ангеловъ, срѣщу опредѣлението на Руссенский Аппелативенъ Сждъ отъ 17 Априлий 1889 година №. 80, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 208.

Гр. София, 24 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на десетий Ноември хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло №. 158 по описътъ за 1889 година, на Теофано Динко Толювица, отъ гр. Станимака, за себе си и като опекунка на малолѣтнитѣ си дъщери Анастасия и Аспасия, съ Аргиръ Толювица, отъ сжщий градъ, за 3797 гроша по записъ съ лихвитѣ имъ и за други движими и недвижими имоти по наслѣдство. — Странитѣ неприсжтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 24 Септември 1884 година Аргиръ Иоану Толювица отъ градъ Станика подалъ въ Пловдивский Окржженъ Сждъ прошение, въ което изложилъ, че покойний му вуйка Дику Толювица отъ сжщий градъ, който му билъ настойникъ, му билъ дълженъ по единъ записъ съ дата 23 Юний 1863 год. 12,979 гроша съ лихвитѣ имъ отъ датата на записа по 1% на мѣсецъ като умрѣлъ презъ 1875 година преди пълнолѣтието му, наслѣдницитѣ му Теофана и дѣцата ѝ му неисплатили тая

сумма съ лихвитѣ ѝ. Освѣнъ това останали били отъ баща му една кѫща, едно ловье и единъ дотлюкъ нераздѣлени и общи съ покойний му вуйка. Затова иска да му се даджтъ половината отъ тѣзи имоти, частитѣ отъ тѣхъ, които му се падали по наслѣдство отъ вуйка му и наслѣдствената часть отъ всички движими имоти, които оставила баба му. — Пловдивский Окр. Сѫдъ глѣдалъ това дѣло на 28 Ноемврий 1884 година, когато повѣренника на истеца казалъ, че наслѣдници на покойний вуйка на довѣрителя му биле отвѣтницитѣ, умрѣлата му подиръ него майка Мариола Толювица, баба на довѣрителя му и тоя послѣднийтъ, на когото принадлѣжала $^1/_8$ часть отъ наслѣдството на вуйка му и баба му, която оставила 5000 гроша златни и разни драгоцѣнни вѣщи. За доказателство представилъ единъ кассѫмъ съ дата 5 Мухаремъ 1279 година. — Повѣренника на отвѣтницата въ възражение казалъ, че умрѣлий ѝ съпругъ билъ зелъ 13000 гроша на истеца и ги билъ далъ на разни лица подъ лихва, която била употрѣбена за прехраната му; кѫщата била раздѣлена още презъ живота на супруга ѝ и истеца си билъ приелъ частьта, ловьето принадлѣжало на довѣрителката му Теофану, а смокиновата градина отъ 25 години била тѣхна. Колкото за имотитѣ на умрѣлий Динку Толювица—той още въ животътъ си ги прекаралъ върху жена си и дъщеритѣ си Анастасия и Аспасия, за доказателство на което представилъ: 1) единъ шераатский ходжетъ подъ №. 81 съ дата 28 Шабанъ 1291 година; 2) другъ шераатский ходжетъ подъ №. 98 отъ 28 Шабанъ 1291 година; 3) при това и десеть разни тапии за недвижими имоти. За наслѣдството, на Мариола Толювица казалъ, че тя всичко, каквото имала го завѣщала на дъщеритѣ на довѣрителката му—Анастасия и Аспасия, за доказателство на което представилъ едно завѣщание подъ №. 30 отъ 21 Януарий 1883 година потвърдено отъ Пловдивский Грьцки Митрополитъ. — Сѫдътъ отложилъ дѣлото, за да присѫтствува при разглеждането на това дѣло и члена наибъ съгласно чл. 23 отъ XI притур-

ка на Органический Уставъ. — Пловдивский Окржженъ Сждъ гледалъ дѣлото на 16 Януарий 1885 година и като взелъ предъ видъ, че истеца претендира даванитѣ му за „нафака“ пари происхождали отъ други приходи, а не отъ лихвитѣ на суммата 13000 гроша, — че дѣлението на кжщата е станало въ врѣмето на малолѣтството на истеца безъ да е ималъ той за това нароченъ други наслѣдникъ, — че въ кассжма черниковата градина не била показана като притѣжание на баща му, — че истеца възразява, че двата ходжети нѣмали сила, защото били издадени въ врѣме на предъ смьрта болѣсть на Динко Толювица, — че завѣщанието на бабата на истеца не опредѣляло изрично и точно, кои и какви нѣща се завѣщаватъ, постановилъ: 1) истеца да докаже, че даванитѣ отъ Динко Толювица, за негова „нафака“ количества сж происхождали отъ други негови приходи, а не отъ лихвитѣ на записа отъ 13000 гроша и че претендираната отъ него черникова градина е принадлѣжала на баща му; 2) счита завѣщанието на бабата му Мариола Толювица за ничтожно, и истеца да докаже, пе при умиранието ѝ сж сжществували у ржцѣтѣ на отвѣтницитѣ показанитѣ отъ него нейни имоти; 3) отвѣтницитѣ да докажатъ, че при съставлението на представенитѣ отъ тѣхъ два шераатски ходжета Динку Толювица е билъ толкова здравъ, щото да не е имало страхъ за предстояще умирание; 4) счита станалото дѣление между Динку Толювица и истеца на задружната спорна кжща за недѣйствително. — Пловдивский Окр. Сждъ гледалъ това дѣло още въ нѣколко засѣдания отъ които въ засѣданието на 24 Априлия 1886 година отвѣтницата положила клѣтва, че мжжътъ ѝ не оставилъ повече отъ 20000 гр. въ вѣщи повече отъ това което се спомѣнува въ ходжета отъ 28 Шабанъ 1291 година, и че бабата не оставила нищо слѣдъ смьртьта си. — Пловдивский Окржженъ Сждъ най сетне разгледалъ това дѣло на 19 Май 1886 година и съ рѣшението си отъ сжщий день № 102 осждилъ отвѣтницитѣ Теофану Динку Толювица лично за неж и въ качеството ѝ на опекун-

ка на малолѣтнитѣ ѝ дъщери Анастасия и Аспасия Толювица да заплататъ на Аргиръ Ив. Толювица 12979 гроша и 50 стотинки съ законната имъ лихва отъ подаването на прошението до исплащането имъ, и призналъ Аргиръ Ив. Толювица за притѣжатель и собственникъ на половината отъ спорната кжща находяща се въ гр. Станимака въ мѣстность „Бахче Махалеси“ и на половината отъ спорното лозье находяща се въ землището на с. Молдова въ мѣстностьта „Мечка“, и отхвьрлилъ всичкитѣ му други домогвания. Противъ това рѣшение и двѣтѣ сждящи ся страни подали въззивни жалби и мемоари въ Пловдивский Апелативенъ Сждъ, който съ рѣшението си отъ 30 Марта 1888 год *№* 100 като взелъ предъ видъ: 1) че истеца Аргиръ Ивану Толювица претендира отъ Теофану Динку Толювица за себе си и като опекунка на малолѣтнитѣ си дѣца: Анастасия и Аспасия Толювица 12979 гроша съ лихвитѣ имъ отъ 1863 год., происходящи отъ това, че покойний Динку Толювица, чичо на истеца и баща и синъ на отвѣтницитѣ, въ качеството му на опекунъ, му е взелъ тжзи сумма и не му е заплатилъ; половината отъ една кжща и една градина съ означенитѣ предѣли въ исковото му прошение; половината отъ единъ дотлукъ; както и принадлѣжащето му се наслѣдство отъ оставенитѣ движими имущества отъ баба му и движими и недвижими отъ чичо му Динку Толювица; 2) че самъ истеца чрезъ повѣренника си, въ втората инстанция признава, че е получилъ 9000 гр. презъ 1883 година отъ лицата, на които покойний Динку Толювица е раздалъ паритѣ му, когато той е билъ малолѣтенъ, слѣдователно остатъка отъ суммата, която е взелъ Динку, и отъ повьрнатитѣ отъ длъжницитѣ му — 3979 гроша, трѣбва да го заплататъ наслѣдницитѣ му на истеца; 3) че по записа, който Динко е далъ на малолѣтний, — той се е задължилъ въ качеството му на опекунъ да плаща и лихвитѣ на суммата 12,979 гроша по 12% и тѣзи лихви трѣбва да се платятъ отъ наслѣдницитѣ до 1875 година, когато е умрѣлъ той; 4) че истеца признава, че той въ продължение на мало-

лѣтието си е получавалъ за прехрана отъ покойний си чичо по 60 гроша въ мѣсецъ, само че възразява, че отъ други доходи, които е събиралъ чичо му, сж биле взимани тѣзи пари — обаче това възражение ищеца съ нищо не доказва и трѣбва да се приеме, че прехраната е по 60 гроша на мѣсецъ, той до съвършенно-лѣтието си е получавалъ отъ лихвитѣ на капитала си; 5) че отъ представений кассжмъ на ищеца се доказва, че той по бащино наслѣдие има право върху половината отъ кжщата, градината и дотлука, обзначени въ исковото му прошение; 6) че ищеца съ нищо не е доказалъ, че баба му е оставила движими имоти слѣдователно иска му за наслѣдство по тжзи часть отъ иска ся явява напълно недоказана. Сжщо е неосвателна претенцията му за наслѣдство отъ покойний му чичо Динку, понеже той е оставилъ прями наслѣдници, а по закона за наслѣдственото право при прямитѣ наслѣдници другитѣ родственици сж отстраняватъ отъ правото на наслѣдие; — видоизмѣнилъ рѣшението на Пловдивский Окржженъ Сждъ отъ 19 Май 1886 година №. 102 като осждилъ Теофану Динку Толювица за себе си и като опекунка на малолѣтнитѣ си дѣца Анастасия и Аспасия да заплати на Аргиръ Толювица 3797 гроша съставляющи мэйката по записа и законната лихва на суммата 12,979 гроша считана отъ 23 Юний 1863 год. до 1875 година, като се спаднатъ паритѣ, които е давалъ Динку на Аргиръ Толювица по 60 гроша на мѣсецъ за прехрана до съвършенно-лѣтието му, и призналь истеца за притѣжатель на половината кжща, на половината лозье и на половината дотлукъ, и отхвьрлилъ останалата часть отъ иска му като недоказанъ и неосновенъ. — Недоволни отъ това рѣшение и двѣтѣ сждящи ся страни подали срѣщу него въ Върховний Касационенъ Сждъ кассационни жалби. Теофану Динку Толювица се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ: 1) чл. чл. 134, 138, 139 и 265 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото имало предовнателно рѣшение отъ 16 Януарий 1875 година,

което задължавало истецътъ да докаже, че е получавалъ разноскитѣ за прехраната отъ други приходи, а не отъ лихвата на 12979 гроша; 2) че сѫщий Сѫдъ е нарушилъ ст. 268 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото протоколътъ и резолюцията на Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ не били подписани отъ едного отъ членоветѣ; 3) че сѫщий Сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 134, 138 и 139 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото призналъ противната страна за притѣжателка на дотлъкътъ на основание на представений кассамъ, който немогалъ да има доказателна сила за собственостьта; 4) че сѫщий Съдъ е нарушилъ чл. 275 п. п. 1 и 4 отъ Врѣменний Сѫдебни Правила, защото не спомѣналъ въ рѣшението си за искането на кассаторката за сѫдебни и по водѣние на дѣлото разноски; 5) че сѫщий Сѫдъ е нарушилъ чл. 266 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото нѣмало по дѣлото въпросенъ листь. — Аргиръ Ивану Толювица се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ нарушилъ: 1) чл. 99 отъ Притурката на Търговский Законъ защото отхвърлилъ искътъ му за една часть отъ исканитѣ отъ него лихви по дългъ съ записъ, отъ 25 Юний 1863 година; 2) че сѫщий Сѫдъ е оставилъ безъ разглѣждание нѣколко пункта на жалбата му, а именно за курсътъ на турската лира, за приходи отъ недвижими имоти и съ това е нарушилъ чл. 6 отъ инструкциитѣ за ликвидиране сиротскитѣ касси и чл. чл. 35 и 41 отъ закона за настойничеството; и 3) че сѫщий Сѫдъ е нарушилъ Турский Законъ за наслѣдството, като отхвърлилъ иска му за наслѣдство отъ покойната му баба и отъ покойний му чичо Динко Толювица, който се поминалъ въ 1875 година когато дѣйствувало въ страната шератско право.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) отъ потѫженото рѣшение на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ се види, че той е присѫдилъ да се прихванѫтъ разноскитѣ за прехраната на истеца Аргиръ Толювица

отъ лихвитѣ на капитала 12979 гроша, а не отъ други приходи, както се той домогвалъ, тъй като не е можалъ да докаже това си домогване. Затова оплакването на кассаторката Теофану Динку Толювица за нарушение чл. чл. 134, 138, 139 и 265 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, че съгласно предузнателното рѣшение отъ 16 Януарий 1885 година истеца трѣбвало да докаже това обстоятелство — е неоснователно; 2) тъй като оплакване по кассационенъ рѣдъ се допуща само срѣщу окончателнитѣ рѣшения, то оплакването на кассаторката за нарушение чл. 268 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото протокола и резолюцията на Пловдивский Окржженъ Сждъ не били подписани отъ едного отъ членоветѣ — е неоснователно; 3) истеца по настоящето дѣло е искалъ половината отъ кжщата, лозьето и дотлука по наслѣдство отъ баща си, който ги владѣлъ задружно съ покойний му чичо Динку Толювица, затова щомъ и дотлука е показанъ въ кассама (описъ на наслѣдство) заедно съ кжщата и лозьето, то кассаторката като претендира изключителното право на мжжа си върху дотлука — трѣбваше и да докаже това, което тя не е направила предъ Сждътъ по сжщество. — Слѣдователно, оплакването ѝ за нарушение чл. чл. 134, 138 и 139 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила е неоснователно; 4) неоснователно е и оплакването на кассаторката за нарушение чл. 275 п. п. 1 и 4 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, че Сждътъ не спомѣналъ въ рѣшението си за искането ѝ сждебни и по водѣние на дѣлото разноски, защото Пловдивский Аппелативенъ Сждъ не е отмѣнилъ, а е видоизмѣнилъ само рѣшението на първата инстанция, която е оставила сждебнитѣ разноски въ тжжесть на двѣтѣ страни, като се ограничилъ да разглѣда само онѣзи части отъ рѣшението на Окржжний Сждъ, срѣщу които е имало потжжване отъ странитѣ; 5) Сжщо така е неоснователно и оплакването на кассаторката за нарушение чл. 266 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, че нѣмало по дѣлото въпросенъ листъ, тъй като постановлението на питанията отъ

Предсѣдателтъ може да стане и устно, съгласно съ точний разумъ на чл. 266 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила; 6) оплакването на кассатора Аргиръ Ивану Толовица за нарушение чл. 99 отъ Притурката на Търговский Законъ, е неоснователно, защото Сждътъ по сжщество е присждилъ въ полза на кассатора лихви за толкова врѣме, за което отвѣтната страна е дължна била да отговаря за лихвитѣ; 7) не е основателно и оплакването на кассатора за нарушение чл. 6 отъ инструкцията за ликвидиране сиротскитѣ касси и чл. чл. 35 и 41 отъ Закона за настойничество, че оставилъ безъ разглеждание пунктоветѣ на жалбата му за курса на турската лира и за приходи отъ недвижимитѣ имоти, тъй като Пловдивский Аппелативенъ Сждъ не е могалъ да опредѣлява въ рѣшението си курсътъ на турската лира въ грошове, защото представений отъ кассатора записъ гласи само за грошове и защото инструкцията за ликвидиране сиротскитѣ касси и дѣйствующий сега Законъ за настойничеството немогжтъ да имать никакво приложение къмъ това дѣло; 8) наистина, общо правило е, че регулирането на едно наслѣдство трѣбва да става споредъ законитѣ, които сж дѣйствували при откриването му; нъ извѣстно е, че въ 1875 година закона за наслѣдствата не е билъ въ дѣйствие въ страната а само Мухамеданский шерать прилаганъ отъ Мухамеданскитѣ вѣрозаконни Сждилища, нъ и Гражданскитѣ Закони за тоя предмѣтъ, които сж били прилагани отъ Християнскитѣ Духовни Сждове. Слѣдователно, Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е постжпилъ съгласно съ точний разумъ на чл. 265 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, като е разрѣшилъ искането на кассатора за наслѣдство отъ покойний му чичо Динку Толовица споредъ Християнскитѣ Закони; а пакъ искането му за наслѣдство отъ баба му Сждътъ не е могалъ да удовлетвори по недоказаность, както това се види отъ потжженото рѣшение. —

На основание на горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Теофану Динку Толовица, както и кассацион-

ната жалба на АргиръИвану Толювица, срѣщу рѣшението на Пловдивский Апелативенъ Сждъ, отъ 30 Мартъ 1888 година №. 100, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователни, да се оставатъ безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 209.

Гр. София, 24 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на десетий Ноември хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 161 по описътъ за 1889 год., на Хасковското Градско Общинско Управление, съ К. Симидчиевитѣ наслѣдници, жители отъ градъ Хасково, за една градина отъ около 12 уврата. — Странитѣ неприсѫтствуваxѫ. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 4-й Юний 1887 година до Хасковский Окрѫженъ Сждъ, Т. Георгиевъ, пълномощникъ на Хаджи Теофана К. Симидчиева, законна опекунка на К. Т. Симидчиевитѣ наслѣдници, ся потѫжилъ срѣщу Хасковското Градско Общинско Управление, че отъ 3—4 години присвоило една градина около 12 уврата въ г. Хасково, въ Каменский участъкъ, съ страни: Комлука, Хасковската рѣка и Алибей — Кьойский пѫтъ, — която довѣрителитѣ му, като наслѣдници на покойний К. Т. Симидчиевъ, притѣжавали съ законно владало; затова молилъ Сжда да осѫди Хасковското Градско Общинско Управление, въ лицето на кмета, да отстѫпи казанната

градина на К. Т. Симидчиевитѣ наслѣдници и да заплати всичкитѣ сѫдебни и по водение на дѣлото разноски. Хасковский Окржженъ Сѫдъ, като разгледалъ това дѣло въ присѫтствието на двѣтѣ страни и распиталъ по него посоченитѣ отъ отвѣтника свидѣтели, съ рѣшението си отъ 31-й Августъ 1887 година №. 88 осѫдилъ Хасковското Градско Общинско Управление да отстѫпи на К. Симидчиевитѣ наслѣдници една четвърта часть, около 12 уврата отъ спорната градина и да имъ заплати 145 лева и 70 стотинки сѫдебни и за водение на дѣлото разноски. — По въззивна жалба на Т. З. Шишмановъ, повѣренникъ на Хасковското Градско Общинско Управление, това дѣло е разгледано и отъ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, който, като изслушалъ по него обясненията само на явивший ся повѣренникъ на Хасковското Градско Общинско Управление, понеже другата призована страна не ся явила, съ рѣшението си, отъ 18-й Декемврий 1887 година №. 278, като взелъ предъ видъ: 1-о) „че Хасковското Градско Общинско Управление съ въззивната си жалба отъ 23-й Септемврий 1887 год. се тѫжи срѣщу рѣшението на Хасковский Окржженъ Сѫдъ отъ 31 Августъ 1887 год. подъ №. 88, съ което рѣшение Сѫдътъ го е осѫдилъ да отстѫпи на К. Т. Симидчиевитѣ наслѣдници една четвьртъ (1/4) часть отъ една градина отъ около 12 уврата, находяща се въ г. Хасково, въ така наэиваемий „Каменний Участъ“, съ съсѣдни страни: Кумлука, Хасковската рѣка и Алибей-кьойский пѫть; 2-о) че К. Т. Симидчиевитѣ наслѣдници основаватъ искътъ си, противъ Хасковското Градско Общинско Управление, на едно Източно-Румелийско владало, съ дата 25-й Януарий 1882 година подъ №. 2890, отъ съдържанието на което се вижда, че Коста Т. Симидчиевъ, бащата на истцитѣ, е станалъ притѣжатель на 1/4 часть отъ една зеленчюкска градина отъ около 12 уврата, находяща се въ „Каменний Участъкъ“ на г. Хасково, съ съсѣдни страни: пѫтъ, Хасковска рѣка, Кумлукътъ и Алибей-кьойский пѫть, по покупка отъ Смаилъ и Зехибе Хаджи

Юмерови отъ г. Хасково; 3-о) че Хасковското Градско Общинско Управление е възразило предъ първостепенний Сѫдъ, че ¼ часть отъ цѣлата градина отъ 12 урата, която се претендира отъ К. Т. Симидчиевитѣ наслѣдници, е била продадена отъ самийтъ Коста Т. Симидчиевъ на Градското Общинско Управление и че той (Симидчиевъ) си билъ получилъ напълно паритѣ за тая ¼ часть; 4-о) че за доказателство на това си възражение, Общинското Управление е представило предъ първостепенний Сѫдъ едно извлѣчение отъ расходний си журналъ за 1881 година, отъ което извлѣчение се вижда, че е било платено на Симидчиева за купената отъ него 1 часть отъ бахчата му, за 3500 гроша, което извлѣчение обаче неможе да се вземе въ внимание отъ Сѫда, тъй като отъ една страна то се представлява отъ самата заинтересована страна, Общинското Управление, и само въ преписъ, а пъкъ отъ друга страна въ това извлѣчение не се казва, за коя часть отъ бахчата на Симидчиева сѫ броени 3500 гроша; 5-о) че и отъ показанията на испитанитѣ свидѣтели предъ първостепенний Сѫдъ, а именно: Филипъ Атанасовъ, Костадинъ Христодоровъ и Хаджи Маринъ Балабановъ, Сѫдътъ не можи да се убѣди въ основностьта на възражението отъ Градското Общинско Управление, тъй като нито единъ отъ тѣзи свидѣтели не показва, че е присѫтствувалъ при зговора на продажбата, която е била станала между Симидчиева и Градското Управление, нито пъкъ показва нѣкой отъ тѣзи свидѣтели, че е видѣлъ когато Градското Общинско Управление е броило паритѣ на Симидчиева за покупената отъ него часть отъ бахчата му, слѣдователно, такива свидѣтелски показания не сѫ въ състояние да уборатъ достовѣрностьта на единъ официаленъ документъ, какъвто е владалото, представено отъ истцитѣ“; — потвърдилъ напълно рѣшението на Хасковский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 31 Августъ 1887 год. №. 88. — Срѣщу това рѣшение на Аппелативний Сѫдъ, Хасковското Градско Общинско Управление подало кассационна

жалба, въ която, като поводъ да ся отмѣни казаното рѣшение посочва, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ нарушилъ: 1-о) чл. чл. 2 п. 1-й, 3-й и 36-й отъ Закона за земитѣ и чл. чл. 197, 198, 199, 237, 238, 262, 263, 266, 365 и 375 отъ Гражданский Оттоманский Законъ, защото спорната градина била „мюмлюке", а не „мирие" (Правителственни земи), тъй като само за послѣднитѣ ся изискували документи отъ надлѣжний чиновникъ, то Сѫдътъ неправилно и въпрѣки казаннитѣ членове не припозналь за испълнителна и неповратна продажбата на казанната градина, извършена между кассатора и покойний К. Симидчиевъ; 2-о) ст. 266 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото ненаписалъ въпросний листъ. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1-о) Преминуването правото на собственность върху недвижимитѣ имущества отъ едно лице къмъ друго, за да може да има валидность. или по-добрѣ, за да може купуване — продаването на извѣстно недвижимо имущество, било то „мюмлюке" или „мирие" да се приеме за законно и дѣйствително, трѣбва да е извършено по предвиденията отъ закона редъ предъ Нотариуса (чл. чл. 31 и 34 отъ Закона за Нотариуситѣ), или предъ надлѣжното длъжностно лице, както това ся е изискувало отъ Закона за владалата на бивша Източна Румелия. Отъ производството на дѣлото не ся вижда, кассатора да е представилъ нѣкой формаленъ писменъ документъ, какъвто ся изисква по закона, за доказателство, че е купилъ въпросната градина отъ покоийния Симидчиевъ, а ся е домогвалъ да докаже това си възражение съ свидѣтелски показания, съ които закона възбранява да ся доказва правото на собственность върху недвижими имущества и за което Апелативний Сѫдъ въ съобразителната часть на рѣшението си твърдѣ справедливо е казалъ: „такива свидѣтелски показания не сѫ въ състояние да оборятъ

достовѣрностьта на единъ официаленъ документъ, какъвто е владалото, представено отъ истцитѣ". Слѣдователно, оплакването на кассатора за нарушението по това дѣло на чл. чл. 2 п. 1, 3 и 36 отъ Закона за земитѣ и чл. чл. 197, 198, 199, 237, 238, 262, 263, 266, 365 и 375 отъ Гражданский Оттоманский Законъ, защото спорната градина била „мюмлюке", а не „мирие", (правителственни земи), тъй като само за послѣднитѣ ся изисквало документи отъ надлѣжний чиновникъ, то Сѫдътъ неправилно и въпрѣки казанитѣ членове неприпозналъ за испълнителна и неповратна продажбата на казанната градина, извършена между кассатора и покойнийя К. Симидчиевъ, — не може да ся признае за основателно. 2-о) Отъ съобразителната часть на рѣшението ся вижда, че Аппелативния Сѫдъ, при разрѣшението на това дѣло, е ималъ предъ видъ исканията и възраженията на странитѣ, които и обсѫдилъ; тъй щото ненаписването въпросенъ листъ по дѣлото, не може да послужи въ такъвъ случай за поводъ да ся отмѣни рѣшението. Слѣдователно и второто оплакване на кассатора за нарушението на ст. 266 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, ся явява неоснователно. —

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Хасковското Градско Общинско Управление, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 18-й Декемврий 1887 година № 278, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, № 210.

Гр. София, 24 Ноемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касса-

ционенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на десетий Ноември хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло № 170 по описътъ за 1889 год., на Екатерина Атанасова, жителка отъ гр. Варна, съ Анна Тотева, отъ сѫщий градъ, за едно лозе отъ стойность 980 лева. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Екатерина Атанасова, отъ гр. Варна, съ прошение, отъ 25 Априлий 1887 година, е заявила искъ предъ Варненский Градский Мировий Сѫдия, като излага въ прошението си, че Варненската жителка Анна Тотева, за да я лиши отъ наслѣдството, което ѝ се припадало слѣдъ смъртьта на дѣтето ѝ Анна, което останало наслѣдникъ слѣдъ смъртьта на покойний ѝ съпругъ, завела искъ срѣщу настойника на дѣтето ѝ — Иванъ Янакевъ — неинъ синь, за 3900 гроша и на 10 Юний 1886 г. било издадено рѣшение, съ което Иванъ Янакевъ, въ качеството му на настойникъ, е билъ осѫденъ да предаде на майка си Анна останалото на дѣтето отъ баща му лозье или да ѝ заплати 3900 гроша, но понеже дѣтето ѝ било умрѣло още на 29 Май 1886 година, преди издаването на рѣшението, а слѣдователно настойникътъ не е ималъ вече право да го представлява и понеже рѣшението е издадено въ врѣдъ на малолѣтната умрѣла, то не е могло да бѫде задължително; заради това иска да се осѫди отвѣтницата Анна Тотева да ѝ повърне лозьето отъ 12 уврата, находяще ся въ мѣстностьта „Голѣма-Кокарджа“. Варненский Мировий Сѫдия разгледалъ това дѣло само въ присѫтствието на истцата и, като изслушалъ обясненията ѝ, съ задочното си рѣшение, отъ 16 Февруарий 1888 година № 124, отхвърлилъ искътъ на истцата, като недоказанъ. — По въззивна жалба на Екатерина Атанасова това дѣло се

разглѣдвало и отъ Варненский Окр. Сѫдъ въ присѫтствието на странитѣ, който, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 17 Май 1888 година *№* 79, потвърдилъ рѣшението на първата инстанция, като осѫдилъ истцата и на сѫдебнитѣ разноски. — Недоволна отъ това рѣшение на Варненский Окр. Сѫдъ Екатерина Атанасова е подала въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Варненский Окр. Сѫдъ е нарушилъ ст. 324 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото неправилно е счелъ, че иска ѝ е между сѫщитѣ страни и на сѫщото основание, за което има издадено и влѣзло въ законна сила рѣшение. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, вze въ съображение: Варненский Окрѫженъ Сѫдъ неправилно е призналъ, че рѣшението на Варненский Градский Мировий Сѫдия, отъ 10 Юний 1886 година, съставлява присѫдено нѣщо по настоящий искъ на кассаторката. При всичката неправилность на това рѣшение, като издадено противъ една страна (малолѣтното дѣте на кассаторката), която не се представлявала редовно предъ Сѫдътъ, това рѣшение не може да бѫде задължително за кассаторката, на туй още основание, защото, както се види отъ производството на дѣлото, кассаторката по това дѣло претендира още самостоятелни права на собственость върху спорното лозе, независимо отъ това, като наслѣдница на умрѣлото си дѣте, а пъкъ при издаването му, тя никакъ не е участвувала, за да може да ѝ се противопостави то като присѫдено нѣщо. Заради това Варненский Окр. Сѫдъ неправилно е призналъ рѣшението на Варненский Градский Мировий Сѫдия, отъ 10 Юний 1886 година, за съставляюще присѫдено нѣщо за кассаторката и съ това си дѣйствие той неправилно е приспособилъ ст. ст. 323 и 324 отъ Врѣменитѣ Сѫдебни Правила, защото тия статий прѣдвиждатъ такива рѣшения, които сѫ издадени между едни и сѫщитѣ страни, за сѫщий прѣдмѣтъ и възъ сѫщитѣ основания, а пакъ това рѣ-

шение неможе да се сматря за такова по отношение на кассаторката. Слѣдователно оплакването на кассаторката по този въпросъ е основателно. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Варненский Окр. Сждъ, отъ 17 Май 1888 година № 79, защото е нарушена ст. 324 отъ Врѣменни Сждебни Правила, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, да ся отмѣни и дѣлото, за ново разглеждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ сжщий Окржженъ Сждъ. —

Рѣшение, №. 211.

Гр. София, 27 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на тринадесетий Ноември хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло №. 171 по описътъ за 1889 год., на Миня Станевъ, отъ село Ритя, Кара-Иванска Община, Дрѣновска Околия, съ Рада Станева, отъ сжщото село, за $^1/_3$ часть отъ движими и недвижими имущества по наслѣдство. — Въ засѣданието присжтствуваше: П. Градинаровъ за повѣренникъ по предовѣрие на Рада Станева. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 4 Юлия 1887 година Минчо С. Владковъ, изъ гр. Дрѣново, повѣренникъ на Рада Станева, изъ село Ритя, подалъ на Дрѣновский Мировий Сждия прошение, въ което казва, че на довѣрителката му и на нейнитѣ двама братия

— Миню и Стоянъ Станеви били останали отъ покойнийтъ имъ баща Миню Станевъ въ наслѣдство 53 парчета движими и недвижими имущества, които билъ засвоилъ братъ ѝ Миню. Затова моли да се призове послѣднийтъ и да се осѫди да отстѫпи на довѣрителката му $^1/_3$ часть отъ бащинитѣ ѝ имущества и да ѝ заплати сѫдебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. Дрѣновский Мировий Сѫдия съ задочното си рѣшение отъ 10 Септемврий 1887 година №. 287 осѫдилъ отвѣтника Миня Станевъ да отдѣли на Рада Станева, чрѣзъ повѣренника ѝ Минча С. Владковъ, $^1/_3$ часть отъ 53 парчета движими и недвижими имущества. — Миню Станевъ подалъ противъ това рѣшение въззивна жалба въ Търновский Окрѫженъ Сѫдъ, който гледалъ това дѣло въ нѣколко засѣдания, отлагалъ го, за да може аппелатора да представи единъ турски документъ съ завѣренъ преводъ на български, и съ рѣшението си отъ 13 Юлий 1888 година №. 92, като взелъ предъ видъ: 1) че искътъ на истцата Рада Станева, чрезъ пълномощникътъ ѝ Минча С. Владковъ, е за да ѝ ся отдѣли $^1/_3$ часть отъ движимото и недвижимото имущество, останало ней въ наслѣдство отъ покойния ѝ баща Стана Миневъ, което имущество отвѣтника неправедно завладѣлъ и неискалъ доброволно да ѝ отстѫпи; 2) че отъ показанията на свидѣтелитѣ, показани отъ истцовата страна и испитани безъ клѣтва при пьрвостепенното разбирателство на дѣлото отъ Мировий Сѫдия, както и отъ самопризнанието на аппелатора, ся доказва, че истцата Рада Станева е дьщеря на покойнийтъ Станя Миневъ и сестра на аппелатора; че наслѣдницитѣ на покойния Станя Миневъ сѫ трима и че движимитѣ и недвижимитѣ имущества, изложени въ исковото прошение на истцата къмъ Мировий Сѫдия, сѫ собственность на покойния Станя Миневъ, баща на истцата и отвѣтника, а слѣдъ смьртьта му останали на тримата му наслѣдници, — двамата му синове и едната му дьщеря; 3) че въ такъвъ случай искътъ на истцата, за да ѝ ся отдѣли $^1/_3$ часть отъ тия имущества, е основателенъ и доказанъ и

Мировий Сѫдия правилно е издалъ своето рѣшение; 4) че възраженията на отвѣтника „какво той тия имущества ги билъ купилъ отъ баща си и други частни лица", за които притѣжавалъ и документъ който обаче не представи, като неподкрѣпени съ никакви доказателства, неможе да послужи за отмѣнение рѣшението на Мировий Сѫдия, а надлѣжи възражението като недоказано, да се остави безъ послѣдствие; — потвърдилъ напълно рѣшението на Дрѣновский Мировий Сѫдия отъ 10 Септемврий 1887 година №. 287. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Търновский Окржженъ Сѫдъ, Миню Станевъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която разказва, че преди 20 и повече години билъ купилъ отъ баща си Станя Миневъ всички тия движими и недвижими имоти — предвидени въ документа му, приложенъ при това дѣло, за 9550 гр. и ги стопанисвалъ, както сега, така и при живота на баща си, който си оттѣглилъ владѣнието, и споредъ Закона на земитѣ, като необработвалъ имотитѣ въ растояние на 10 години, падналъ отъ правото си. Освѣнъ това той расправя, че билъ испратилъ документитѣ си съ два превода по пощата за прилагание къмъ дѣлото, въ тѣ за 30 Юния немогли да пристигнѫтъ и се появили въ Сѫдътъ слѣдъ като се разгледало дѣлото. За това моли да се отмѣни потъженото рѣшение и да се повърне дѣлото на надлѣжний Сѫдъ, за да се разгледа по всичката си пълнота и обряди, или пъкъ да се отблъсне искътъ на истцата, който билъ незаконенъ, както това се виждало въ ст. 162 отъ Врѣм. Сѫд. Правила, че трѣбвало тя да извърши огледъ, за да се види, що дири. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣренника на Рада Станова и заключението на Прокурора, за разрѣшениие на това дѣло взе въ съображение: Отъ съдържанието на жалбата на кассатора се види, че той расправя въ неѫ за работи, които сѫ по съществото на дѣлото и които, по силата на чл. 5 отъ Закона за Устройството

на сѫдилищата въ България, не могътъ да бѫдѫтъ разгледани отъ Върховний Сѫдъ по кассационенъ рѣдъ. —

Заради това Върховний Кассационенъ Сѫдъ, **опредѣлява**: Кассационната жалба на Миня Станевъ, срѣщу рѣшението на Търновский Окр. Сѫдъ, отъ 13 Юлий 1888 год. *№* 92, съ силата на чл. 5 отъ Закона за сѫдоустройството, да ся остави безъ послѣдствие, безъ да ся разглежда по сѫщество.

Рѣшение, *№* 212.

Гр. София, 27 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на тринадесетий Ноември хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощн. Секретарьтъ Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прѫурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло *№* 172 по описьтъ за 1889 г., на Никола Ивановъ, отъ гр. София, съ Георги Мечкаровъ, отъ с. Долни-Камарци, Златишка околия, за единъ дворъ. — Въ засѣданието отъ страните присѫтствуваха: Д. Грековъ повѣренникъ на кассатора Никола Ивановъ, а Т. Николовъ—на Георги Мечкаровъ. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 19 Юний 1887 год. до Златишкий Мировий Сѫдия, Захарий П. Христовъ, повѣренникъ на Никола Ивановъ, изъ гр. София, ся потъжилъ срѣщу Георги Мечкаровъ, изъ село Долни-Камарци, че засвоилъ, обработвалъ и ея ползувалъ три години отъ единъ дворъ въ сѫщото село, отъ два дюлюма, който довѣрителя му при-

тѣжавалъ съ редовенъ актъ №. 767 отъ 1887 год., издаденъ отъ Нотариуса при Софийский Окржженъ Сждъ и не искалъ доброволно да му го отстжпи; за това молилъ Сждията да осжди Георги Мечкаровъ да отстжпи въпросний-тъ дворъ на довѣрителя му и да му заплати 60 лева приходъ за прѣзъ врѣмето на обработването му, както и сждебнитѣ и за водение на дѣлото разноски. За доказателство на искътъ си, истеца представилъ единъ крѣпостенъ актъ отъ 21 Ноември-й1884 №. 767, а отвѣтника, за доказателство на възраженията си, представилъ единъ продавателенъ записъ отъ 6 Ноември 1882 год.. По това дѣло въ качество на трето лице, по искането на отвѣтника, е билъ призованъ и взелъ участие и Н. Митаковъ, изъ гр. София, който продалъ спорний дворъ на сждящитѣ сж. Златишкий Мировий Сждия, като изслушалъ по това дѣло обясненията на странитѣ, представявани чрезъ повѣренници, както и на третото лице, съ рѣшението си отъ 15 Декември 1887 год. №. 911, определилъ: „счита първата продажба, станала между Н. Митаковъ и Георгия Мечкаровъ, отъ с. Долни Камарци, за единъ дворъ, състоящъ отъ два уврата, находящъ ся въ сжщото село, при сжеди: Ц. Ивановъ, Н. Митовъ, Г. Стояновъ и Насуфовъ дворове, за дѣйствителна; предявения искъ на Н. Ивановъ за правособственность върху този дворъ, се отхвърля, като неоснователенъ; Никола Митаковъ да заплати на Н. Ивановъ стойносьта на дворътъ 200 лева, пагубитѣ и всички разноски по станалата продажба. — По въззивна жалба на Захари П. Христовъ, повѣренникъ на Никола Ивановъ, това дѣло е разгледано, въ присжтствието на двѣтѣ страни, представявани чрезъ повѣренници, и отъ Софиский Окржженъ Сждъ, който съ рѣшението си отъ 8 Априлий 1888 година №. 95, като взелъ предъ видъ: „1) искътъ е повдигнатъ зарадъ недвижимъ имотъ—единъ дворъ, имеющъ два уврата пространство, находящъ се въ с. Долни-Камарци у Златишка Околия, и то възъ основание на единъ крѣпостенъ актъ №. 767, извършенъ отъ Нотариуса при Софиский Окржженъ

Сѫдъ на 21 Ноември 1884 г,. който дворъ отъ шесть години насамъ се владѣе фактически отъ овѣтника, по силата на единъ домашенъ продавателенъ записъ, отъ 6 Ноември 1882 година; 2) споредъ 524 ст. отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, въ свързка съ 7 чл. отъ Врѣменнитѣ инструкции за ржководство на Мировитѣ Сѫдии при извършването на актоветѣ, които закони сѫ били въ сила презъ 1884 год., когато е извършенъ акта №. 767 отъ 21 Ноември, както и споредъ 8 чл. отъ Закона за Нотариуситѣ отъ 1885 год., актоветѣ за продавание — купувание недвижими имоти, за отчуждавание правото на собственость и пр.и пр; трѣбва да се извършватъ отъ оня Сѫдъ или Нотариусъ, на когото въ околията се нахождатъ имотитѣ; 3) понеже актътъ №. 767 е извършенъ неправилно отъ Нотариуса при Софийский Окржженъ Сѫдъ, въпрѣки предписанията на дѣйствующитѣ тогава закони и защото отчуждений недвижимъ имотъ е билъ турски, а пъкъ като не е утвърденъ отъ Сѫда, той (актътъ) неможе и да се счита за валиденъ, да има сила на нотариялень актъ, нето же продавателний записъ отъ 6 Ноември 1882 год. може да се счита за валиденъ и да има нѣкаква сила, тъй като срокътъ на правилата за домашнитѣ актове е истѣкълъ при свършването на 1885 година, а страната, която го е представила, не се е възползувала отъ правата си за да се сдобие съ редовенъ крѣпостенъ актъ“; — видоизмѣнилъ рѣшението на Златишкий Мировий Сѫдия отъ 15 Декември 1887 година №. 911, така: „повдигнатий искъ отъ Захарий П. Христовъ, отъ гр. Златица, повѣренникъ на Софийский житель Никола Ивановъ, противъ Георги Мечкаровъ, отъ село Долно-Камарци (Златишка Околия) зарадъ единъ дворъ, находящъ ся въ сѫщето село, съ два уврата пространство, мѣжду съсѣди: Ц. Ивановъ, Н. Митовъ, Г. Стояновъ и Насуфовъ съ дворове, ся отхвърля, като неоснователенъ и аппелативната жалба на Захарий П. Христовъ ся оставя безъ послѣдствие. Осѫжда Никола Ивановъ да заплати на Георги Мечкаровъ 35 лева за водение на дѣлото въ

двѣтѣ инстанций. — Срѣщу това рѣшение на Окржжний Сждъ, Никола Ивановъ подалъ кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Софийский Окржженъ Сждъ нарушилъ ст. 524 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и чл. 31 отъ Закона на Нотариуситѣ, защото, при рѣшението на това дѣло, не взелъ въ внимание крѣпостнийтъ актъ, отъ 21 Ноември 1884 година №. 767, съ който ся установявало правото му на собственность върху спорнийтъ дворъ и 2) чл. 2 отъ Закона за домашнитѣ актове, защото далъ предпочитание на домашнийтъ актъ на отвѣтника Георгия С. Мечкаровъ за спорното недвижимо имущество. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото, устнитѣ обяснения на повѣренницитѣ и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, все въ съображение: Съ ввѣжданието на дѣйствующитѣ у насъ Мировий учреждения, законодателя представи право и на Мировитѣ Сждий да извършватъ и засвидѣтелствуватъ всѣкакви актове и договори, споредъ правилата на Окржнитѣ Сждилища за това, а така сѫщо да извършватъ и актове за отчуждаванието правото на собственность върху недвижимъ имотъ и пр., съ това само ограничение за послѣднитѣ, щото Мировий Сждия, слѣдъ като ги извърши, да ги праща на *утвърждение* въ надлѣжний Окржженъ Сждъ (чл. 1 отъ Допълнението къмъ третата глава на допълнителний раздѣлъ отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила); а споредъ общото правило, изразено въ ст. 524 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, замѣстена съ чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, подобенъ редъ актове за продавание — купувание недвижими имоти, или изобщо за всяко отчуждавание правото на собственность или правото за ползуване отъ недвижимъ имотъ, трѣбва да ставатъ предъ Нотариуса или Мировий Сждия, споредъ околията, въ която се намира недвижимийтъ имотъ. По настоящето дѣло Окржний Сждъ, като е констатиралъ, както ся вижда отъ съображенията на рѣшението му, че крѣпостний актъ на кассатора отъ 21 Ноември 1884 год. №. 767 не е

билъ извършенъ предъ надлѣжний Мир. Сѫдия, въ околията на когото ся нахожда имотътъ, то нѣма съмнѣние че такъвъ актъ, по силата на чл. 8 отъ Закона за Нотариуситѣ, неможе да има сила на нотариялент актъ, понеже не е издаденъ споредъ дѣйствующитѣ тогава закони. Заради това оплакването на кассатора за нарушението на ст. 524 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила и чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, защото Сѫда не е взелъ въ внимание крѣпостнийтъ му актъ, съ който ся установлявало правото му на собственность върху спорний дворъ, не е основателно. 2) Така сѫщо и оплакването му за нарушението на чл. 2 отъ Закона за домашнитѣ актове, защото Сѫда далъ предпочитание на домашний актъ на другата страна за спорното недвижимо имущество, е неоснователно, защото отъ третото съображение на потѫженото рѣшение се вижда, че Окрѫжний Сѫдъ не е далъ никое уважение и на домашнийтъ актъ на противната страна по причина, че тя не ся е възползувала своеврѣменно отъ Закона за домашнитѣ актове, за да ся сдобие съ рѣдовенъ крѣпостенъ актъ. —

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Никола Ивановъ, срѣщу рѣшението на Софийский Окрѫженъ Сѫдъ, отъ 8 Априлий 1888 г. **№** 95, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, № 213.

Гр. София, 27 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Пьрво Гражданско Отдѣление, на тринадесетий Ноември хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдую-

щий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло № 481 по описътъ за 1889 год., на Г. Н. Юруковъ, живущъ въ градъ Пловдивъ, повѣренникъ на Трандафилъ и Стоянъ Боневи, отъ градъ Пловдивъ, съ Пена Дѣянова Георгиева и др., отъ село Перущица, за наслѣдство. — Въ засѣданието странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Т. В. Турчевъ, повѣренникъ на Пена Дѣянова Георгиевица и Недѣля и Господина Георгиеви, съ прошение отъ 24 Августъ 1888 година, е поискалъ отъ Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ да се признай за перемирана, съгласно чл. 72 отъ Търговский Оттоманский Законъ, задочното рѣшение издадено отъ сѫщий Сѫдъ на 10 Юний 1886 година. Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ, като разгледалъ това искание, въ присѫтствието на странитѣ, и като призналь, че въпросното задочно рѣшение е вече една часть испълнена, понеже сѫ били съобщени испълнителнитѣ призовки на странитѣ, преди да се истекатъ шесть мѣсеца, то съ опредѣлението си, отъ 18 Октомврий 1888 година № 2033, оставилъ искътъ на истецътъ безъ послѣдствие. — По въззивна жалба на Т. В. Турчевъ, повѣренникъ на Пена Дѣянова Георгиевица и Недѣля и Господина Георгиеви, това дѣло се разгледвало и отъ Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ въ присѫтствието на странитѣ, който, като изслушалъ обясненията имъ и като призналь, че въпросното задочно рѣшение не е испълнено въ продължение на шесть мѣсеца, то съ опредѣлението си, отъ 5 Декемврий 1888 година № 325, отмѣнилъ опредѣлението на Пловдивский Окр. Сѫдъ, отъ 18 Октомврий 1888 година № 2033, и прогласилъ за перемирано задочното рѣшение издадено отъ сѫщий Сѫдъ на 10 Юний 1886 година подъ № 130, като повръща дѣлото въ сѫщий Сѫдъ за далнѣйше распорѣждание. — Недоволенъ отъ това опредѣление на Пловдивский

Апелативенъ Сѫдъ, Г. Н. Юруковъ, повѣренникъ на Трандафилъ и Стоянъ Боневи, е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ е нарушилъ Височайший Указъ №. 170 отъ 23 Декемврий 1885 година, споредъ който испълнението на рѣшенията на Сѫдилищата на бивша Източна Румелия трѣбва да се извършва споредъ законитѣ на Княжеството.—

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: Отъ производството на дѣлото се види, че искътъ по настоящето дѣло е заведенъ за признавание, съгласно чл. 72 отъ Търговского Оттоманско Сѫдопроизводство, за перемирано едно задочно рѣшение, издадено отъ Пловдивский Окржженъ Сѫдъ на 10 Юний 1886 година. Щомъ рѣшението което се иска да се признае за перемирано е издадено отъ Пловдивский Окр. Сѫдъ на 10 Юний 1886 година, когато сѫ били введени въ дѣйствие процессуалнитѣ закони на Княжеството, то къмъ него трѣбва да се прилагатъ процессуалнитѣ закони на Княжеството а не Търговского Оттоманско Сѫдопроизводство, защото процессуалнитѣ закони, които иматъ за цѣль подобрѣнието на бързото отправление на правосѫдието за въстановлението на реалната правда, а не на формалната, могѫтъ да иматъ обратна сила. Освѣнъ това и Височайший Указъ №. 170 отъ 23 Декемврий 1885 година изрично предвижда, че решенията, които сѫ издадени отъ Сѫдилищата на бившата Източна Румелия, и които сѫ останали неиспълнени, ще се испълняватъ споредъ процессуалнитѣ закони на Княжеството. Колко повече слѣдва отъ това, че трѣбва да се прилагатъ процессуалнитѣ закони на Княжеството при разрѣшението спорове по испълнението на едно рѣшеиие, което е издадено отъ Княжескитѣ Сѫдилища. Заради това Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ, като е приспособилъ по това дѣло 72 чл. отъ Търговского Оттоманско Сѫдопроизводство, той е постѫпилъ въпрѣки предписанието на Височайший Указъ

№ 170 отъ 23 Декемврий 1885 год., а слѣдователно и оплакването на кассатора по този въпросъ е основателно.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Опредѣлението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 5 Декемврий 1888 година № 325, защото е нарушенъ Височайшия Указъ № 170 отъ 23 Декемврий 1885 година, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, да ся отмѣни и станалитѣ по това дѣло частни производства на двѣтѣ инстанций да ся уничтожатъ, а дѣлото да ся повърне въ Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ, за далнѣйший ходъ споредъ закона. —

Рѣшение, № 214.

Гр. София, 29 Ноемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на петнадесетий Ноемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на помощн. Прокурора: Антонъ Каблешковъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло № 162 по описътъ за 1889 год., на Коцо Павловъ отъ гр. София, съ Михаилъ Цвѣтановъ, отъ сѫщий градъ, за едно праздно мѣсто. — Отъ странитѣ се яви само Ст. Даневъ, повѣренникъ на Михаилъ Цвѣтановъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: на 28-й Юний 1884 година Коце Павловъ, житель на гр. София, подалъ на Софийский Окрѫженъ Сѫдъ прошение, въ което изложилъ, че съсѣдътъ му Михаилъ Цвѣтановъ насилственно счупилъ градежътъ на градината му която згазилъ и освоилъ мѣстото му, което владѣялѣ съ официаленъ актъ отъ 29-й Януарий 1883 година № 71

по покупка отъ Тома Георгиевъ. Затова моли Сѫдътъ да призове отвѣтникътъ Михаилъ Цвѣтановъ и да го осѫди да му отстѫпи присвоеното мѣсто и да му плати 400 лева загуби за счупване и подзикуване градината му и сѫдебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. При това молилъ да се призове продавача на мѣстото Тома Георгиевъ житель Софийский да земе участие въ дѣлото, като трето лице. За доказателство представилъ препись отъ акта № 71 отъ 29-й Януарий 1883 година издаденъ отъ Нотариуса при Софийский Окрѫженъ Сѫдъ за купуване продаване едно праздно мѣсто. Продавача Тома Георгиевъ, като пълномощникъ на Стефанъ Кукурешковъ житель Софийский представилъ единъ актъ издаденъ отъ Нотариуса при Софийский Окрѫженъ Сѫдъ на 21-й Октомврий 1881 година подъ № 402, въ който се виждало, че довѣрительтъ му е притежатель на едно праздно мѣсто отъ кѫща находяща се въ гр. София махала Сиджирли и обявилъ, че продалъ това мѣсто на Коце Павловъ за 30 полимперияла, а послѣдний заявилъ, че купилъ това мѣсто. — Въ засѣданието на Софийский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 17-й Юний 1886 година повѣренника на отвѣтника възразилъ, че довѣрительтъ му владеялъ спорното мѣсто законно възъ основание едно рѣшение влѣзло въ законна сила на 19-й Май 1882 година и испълнено на 25-й Октомврий с. г. за доказателство на което представилъ: 1) Препись отъ испълнителенъ листъ подъ № 3730 издаденъ на 19-й Май 1882 година на Михаилъ Цвѣтановъ, съ който е осѫденъ Ангелко Палчевъ да предаде на първий по съ сѣдно право едно праздно мѣсто находящи се въ мѣстностьта Св. София състояще отъ около 150 □ мѣтра срѣщу стойность 21 полимперияла, както го билъ продалъ на Ст. Кукурешковъ и 2) Препись отъ единъ протоколъ съ дата 25-й Октомврий 1882 година, отъ който се види, че Сѫдебний Приставъ при Софийский Окрѫженъ Сѫдъ ввелъ въ владѣние върху казанното мѣсто Михаила Цвѣтанова. — Софийский Окрѫженъ Сѫдъ въ засѣданието си на 7-й Януарий 1887 година поста-

новилъ, да се извърши оглѣдъ на спорното мѣсто и чрѣзъ околни люди да се констатира дали праздното мѣсто означено въ крѣпостнийтъ актъ №. 71 на ищеца Коце Павловъ е едно и сѫщо съ онова, за което се говори въ рѣшението на Софийский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 11-й Декемврий 1881 година №. 502 представено отъ отвѣтника Михаилъ Цвѣтановъ. — Софийский Окрѫженъ Сѫдъ разгледалъ това дѣло на 27-й Юний 1887 година и съ рѣшението си отъ 7-й Юлий с. г. №. 168 отхвърлилъ искътъ на Коце Павловъ, за спорното мѣсто, като неосновенъ. Послѣднийтъ подалъ срѣщу това рѣшение аппелативна жалба чрѣзъ повѣренника си Г. Орошаковъ въ Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, който разгледалъ дѣлото на 9-й Декемврий 1887 година, когато повѣренника на отвѣтната страна представилъ преписъ отъ расписка издаденъ отъ Софийский Окрѫженъ Сѫдъ съ дата 25 Октомврий 1882, съ която подписаний Ангелко Палчевъ удостовѣрява, че получилъ отъ Михаила Цвѣтанова чрѣзъ Сѫдебний Приставъ А. Н. Беровичь 21 поль, стоиность за предаденото му мѣсто 150 □ мѣтра съгласно испълнителний листъ подъ №. 3730 издаденъ отъ Софийский Окрѫженъ Сѫдъ. — Софийский Аппелативенъ Сѫдъ съ рѣшението си отъ 23-й Декемвний 1887 година №. 245, като взелъ предъ видъ: 1) Коце Павловъ иска да бѫде признатъ за собственикъ надъ спорното мѣсто възъ основа на спомѣнѫтия крѣпостенъ актъ, мѣжду това нему се протупоставя отъ Михаила Цвѣтанова а) едно влѣзнѫло въ сила сѫдебно рѣшение издадено въ полза на послѣдния за сѫщото спорно мѣсто и то много по-преди, нежели е датата на крѣпостния актъ; б) единъ въдворителенъ актъ, изъ съдържанието на когото става явно, че Михаилъ Цвѣтановъ е въвѣдѣнъ отъ надлѣжната власть въ владѣние върху спорното мѣсто и възъ основа на сѫщото рѣшение на 25-й Октомврий 1882 година, когато крѣпостнийтъ актъ №. 71 датира едва отъ 29-й Януарий 1883 година; 2) Истина е, че всѣко сѫдебно рѣшение има сила само по отношение къмъ лицата, които личатъ въ него.

като страни, ала такова възражение може да бѫде умѣстно подигнѫто само отъ оногова, чийто законнитѣ права сѫ нарушени съ такова рѣшение, а предмѣтното право на Коцо Павловъ е фактивно и не почива на законната почва понеже: 3) То (неговото право на собственность върху спорното мѣсто) произтича изъ единъ крѣпостенъ актъ (№ 71, който се основава) върху другъ крѣпостенъ актъ № 402, съ дата 21 Октомврий 1881 година; тоя послѣдниятъ крѣпостенъ актъ произхожда, както се види, отъ обстоятелствата по дѣлото, изъ една купо-продань, станѫла за сѫщото мѣсто мѣжду Ангелко Палчовъ отъ една страна и Ст. Кукурешковъ отъ друга страна — спогодба, която, както става явно отъ съдържанието на помѣнѫтото рѣшение № 502, Софийскиятъ Окрѫженъ Сѫдъ е унищожилъ още на 11-й Декемврий 1881 година; 4) По такъвъ начинъ излиза, че на 29-й Януарий 1883 година, когато Ст. Кукурешковъ е продалъ Коцо Павлову въпросното мѣсто, първиятъ отъ тѣхъ не е притежавалъ никакво право надъ него, нито пъкъ е билъ упълномощяванъ да го продава, мѣжду това Михаилъ Цвѣтановъ еималъ вечъ въ владѣнието си сѫщото мѣсто и го е притежавалъ като собственникъ презъ него врѣме; — слѣдователно тая купо-продань не е ни валидна, и като такѫва, никакъ неможе и да бѫде задължителна за оногова, (въ тоя случай за Михаила Цвѣтанова) чийто права се нарушаватъ чрезъ нея (чл. 378 отъ Отоманския Граж. Законъ); 5) Така сѫщо неможе да бѫде уважено и възражението на аппелатора, „че сѫдебнитѣ рѣшения по просбата на третитѣ лица сѫ отмѣняеми,“ тъй като това може да стане до толкова, до колкото съ такова сѫдебно рѣшение сѫ нарушени правата на трети лица, които не сѫ участвували въ дѣлото (чл. 11 п. 9 отъ Учреж. на Върховний Сѫдъ); а както станѫ явно отъ изложеното по горѣ, аппелаторътъ Коце Павловъ не е притежавалъ и нито пъкъ притежава какви годѣ права надъ спорното мѣсто: 6) що ся отнася до забѣлежката на аппелатора, че Михаилъ Цвѣтановъ не билъ упражнилъ своето

право придобито отъ спомѣнѫтото рѣшение №. 502, Сѫдътъ признава, че колкото е въ случая това обстоятелство безразлично за него, толкози тя (забѣлежката) се оборва и отъ спомѣнѫтия вечь въдворителенъ актъ, — потвърдилъ рѣшението на Сѫфийский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 7-й Юлий 1887 година №. 168 и оставилъ безъ послѣдствие аппелативната жалба на Коце Павловъ, като неоснователна. — Недоволенъ отъ това рѣшение Коце Павловъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кѧссационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сѫдъ нарушилъ: 1) ст. 524 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, зачтото не далъ на документътъ му за спорното мѣсто онова значение, каквото закона му дава; 2) ст. 266 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, зачтото оставилъ необсѫдено заявлението му, че ималъ право за предпочитание по добро отъ онова на Цвѣтанова, за което представилъ и удостовѣрение отъ Градското Общинско Управление. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада, уснитѣ обяснения на повѣренника на присѫтствующата страна и заключението на Помощн. Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) Отъ съдържанието на представений отъ кассатора крѣпостенъ актъ се види, че на 29-й Януарий 1883 година той сключилъ предъ Нотариуса при Совийский Окрѫженъ Сѫдъ договоръ съ Тома Георгиевъ, пълномощникъ на Ст. Кукурешковъ за купуване спорното мѣсто за 30 пола, нъ както се види отъ документитѣ представени отъ отвѣтникътъ Михаилъ Цвѣтановъ (рѣшението на Софийский Окрѫженъ Сѫдъ №. 502 отъ 11-й Декемврий 1881 год., испълнителний листъ №. 3730 отъ 19-й Май 1882 год., Протоколъ отъ 25-й Октомврий 1882 год. и расписката на Ангелко Палчевъ, отъ сѫщата дата) се удостовѣрява че довѣрителя на Тома Георгиевъ — Ст. Кукурешковъ не е билъ вече притѣжатель на спорното мѣсто, когато го е продавалъ на кассатора Коце Павловъ, тъй като крѣпостний актъ №. 402 отъ 21-й Октомврий 1881 година

който той представилъ на Нотариуса при Софийский Окржженъ Сждъ, е билъ вече обезсиленъ съ рѣшението на Софийский Окржженъ Сждъ отъ 11-й Декемврий 1881 година №. 502 (чл. чл. 26 и 28 отъ допълнението къмъ ст. 531 отъ Врѣм. Сжд. Правила и чл. чл. 50 и 52 отъ Закона за Нотариуситѣ). Затова оплакването на кассатора за нарушение ст. 524 отъ Врѣм. Сжд. Правила, че Софийский Апелативенъ Сждъ не билъ далъ на дукументътъ му значение, каквото Закона му давалъ, е неоснователно; 2) Така сжщо не е основателно и оплакването на кассатора за нарушение ст. 266 отъ Врѣм. Сждебни Правила, че Сждътъ оставилъ необсждено заявлението му за по доброто му право на предпочитание отъ онова на Цвѣтанова, зачтото отъ постановлението на този въпросъ никакъ не зависи правилното разрѣшение на настоящето дѣло, което е заведено по искъ за правото на собственность върху спорното мѣсто, а не за придобиване тепърва това право по предпочитание (шефилъкъ). —

Водимъ отъ казанното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Коце Павловъ, срѣщу рѣшението на Софийский Апелативенъ Сждъ, отъ 23-й Декемврий 1887 година №. 245, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение №. 215.

Гр. София, 29 Ноември 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на петнадесетий Ноември хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при

Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощн.-Прокурора А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 163 по описътъ за 1889 год., на Иванъ Костовъ, отъ гр. София, съ Софийското Окржжно Управление, за 1600 лева отъ нарушението на единъ контрактъ по наеманието банитѣ въ с. с. Княжево и Горня-Баня и залогътъ по наеманието на тия бани. — Въ засѣданието отъ странитѣ присжтствуваxъ Иовъ Титоровъ и Ст. Даневъ за повѣренници на кассатора Иванъ Костовъ. —

Обстоятелствата сж тѣзи: на 8-й Януарий 1887 година Иванъ Костовъ, отъ гр. София, сключилъ контрактъ съ Софийското Окржжно Управление за наемание прѣзъ сжщата година банитѣ въ селата Княжево и Горня-Баня, съ годишна стойность 5610 лева. Споредъ кантракта Иванчо Костовъ се е задължилъ да исплаща наемната плата на всѣки три мѣсеци, като се счита отъ деня на сключванието контракта, като сжщеврѣменно се е задължилъ да представи двама поржчители за рѣдовното исплащание на наемъ. Споредъ чл. 3 отъ контракта, ако Иванчо Костовъ не испълни задълженията си, той губи залога и банитѣ се отдаватъ на други лица за нѣгова смѣтка, така щото, ако би при второто отдавание подъ наемъ наемната цѣна излѣзе по-малка, то разликата до 5610 лева да се заплати отъ Иванчо Костовъ. Понеже Иванчо Костовъ не внесълъ три мѣсечна наемна стойность, не представилъ изискуемитѣ се двама поржчители и не се явилъ да приеме банитѣ, вслѣдствие на което банитѣ отново на публиченъ търгъ били отдадени на друго лице за 4010 лева, то Софийското Окржжно Управление, съ прошението си отъ 26-й Февруарий 1887 год. до Софиский Окржженъ Сждъ, като завѣжда искъ срѣщу Иванчо Костовъ, моли да се осжди да заплати въ полза на хазната 1600 лева, происходящи отъ разликата на наемната стойность, дадена на втория търгъ за банитѣ, да се накара Иванчо Костовъ да осребри дадената на търгъ реквизиционна расписка вмѣсто залогъ, който, съгласно чл. 3 отъ контракта, остава за

въ полза на хазната и да заплати сѫдебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. При това въ доказателство на иска си, Софийското Окрѫжно Управление е приложило и сключения на 8-й Януарий 1887 година между него и Иванчо Костовъ контрактъ. Софийский Окрѫженъ Сѫдъ, като разгледалъ това дѣло въ отсѫтствието на отвѣтника и взелъ предъ видъ, че Софийското Окрѫжно Управление съ нищо не доказало, че Иванчо Костовъ е нарушилъ контракта и че загубитѣ отъ нарушението възлизали на 1600 лева, съ задочно рѣшение отъ 19-й Май 1887 год. отхвърлилъ искътъ като недоказанъ. — По въззивна жалба на Софийското Окрѫжно Управление, къмъ която приложило контрактъ отъ 15-й Февруарий 1887 год. за даването подъ наемъ сѫщитѣ бани на Софийский житель Петко Христовъ съ наемна плата 4010 лева годишно, това дѣло е разгледано, въ присѫтствието на двѣтѣ страни, и отъ Софийский Апелативенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 15-й Декемврий 1887 година №. 233, като взелъ предъ видъ: „1) че отъ приложения при дѣлото контрактъ се вижда, че Софийския житель Иванчо Костовъ е взелъ подъ наемъ за 1887 година банитѣ въ селата Княжево и Горня-Баня за 5610 л., като се е задължилъ да внася наемната плата всѣки три мѣсеци, като почне отъ деня на сключването контракта (§ 2) и да представи двама поржчители, които да гарантиратъ своеврѣменното исплащание на наема (§ 4). А въ случай, че се окаже нередовенъ въ исплащанието наема или пъкъ съвършенно се откаже да исплаща наема, то той губи залога и банитѣ се отдаватъ подъ наемъ другиму за смѣтка на първия наематель, както по отношение къмъ разноскитѣ, които би послѣдвали по това вторично отдаване подъ наемъ, така и по допълняването първата наемна плата 5610 лева, въ случай, че втория наематель би далъ наемна цѣна по-малко отъ указаната; 2) че отвѣтника признава, че не е внесълъ три мѣсечната наемна плата и не е представилъ двама гаранти, защото самото Окрѫжно Управление нарушило контракта, като не му е предало банитѣ на 1-й Януа-

рий 1887 година, вслѣдствие на което той съ заявление отъ 15-й Януарий 1887 год. е заявилъ на Софийското Окржжно Управление, че счита контракта за ничтоженъ и е искалъ да му се повърне залога; 3) че отъ § § 2 и 4 на контракта става явно, че Иванчо Костовъ, преди да му бждатъ предадени банитѣ, трѣбвало да внесе три мѣсечната наемна плата, която почва отъ сключването на контракта (8-й Януарий 1887 год.) и да представи двама поржители, които да гарантиратъ своеврѣменното исплащание на наема; слѣдователно щомъ Иванчо Костовъ не се е съобразилъ съ горнитѣ параграфи отъ контракта, Софийското Окржжно Управление е било въ правото си да счита контракта за недѣйствителенъ и, съгласно § 3, да отдаде банитѣ подъ наемъ на друго лице и да иска загуби, вслѣдствие нарушението на контракта; 4) че отъ контракта съ дата 20-й Февруарий 1887 год. се установява, че банитѣ въ селата Княжево и Горня-Баня подъ сжщитѣ условия сж били отдадени подъ наемъ на нѣкой си Петко Христовъ за 4010 лева т. е. на 1600 лева по малко, слѣдователно Иванчо Костовъ, съгласно § 3 отъ контракта съ дата 8-й Януарий 1887 год., губи залога си и е длъженъ да заплати на хазната разликата между 5610 лева и 4010 лева и сждебнитѣ и по водение на дѣлото разноски за двѣтѣ инстанции;“ — отмѣнилъ рѣшението на Софийский Окржженъ Сждъ отъ 19-й Май 1887 год. и осждилъ Иванчо Костовъ да заплати на Софийското Окржжно Управление 1600 лева загуба, причинена отъ нарушение на контракта за наемание банитѣ въ селата Княжево и Горня-Баня, при отдаването имъ вторично на публиченъ търгъ, а дадений му залогъ да остане въ полза на хазната. Освѣнъ туй, осждилъ сжщий Иванчо Костовъ да заплати въ полза на хазната 64 лева за сждебно мито въ двѣтѣ инстанции, 5 лева за гербови марки, 4 лева за четири неплатени призовки и на Софийското Окржжно Управление 98 лева за водение на дѣлото разноски. — Срѣщу това рѣшение на Аппелативний Сждъ Иванчо Костовъ подалъ кассационна жалба,

въ която посочва, че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ: 1) ст. 134 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото не основалъ рѣшението си на всичкитѣ сѫществующи по дѣлото данни и доводи на сѫдящитѣ ся; 2) ст. 167 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото не взелъ въ внимание всичкитѣ писменн доказателства, представени по дѣлото; 3) чл. чл. 485 и 477 отъ Гражданский Оттоманский Законъ, защото, споредъ тѣзи членове и първий членъ отъ контракта, Софийското Окржжно Управление било длъжно да му предаде експлоатиранието на банитѣ на 1-й Януарий 1887 година; 4) ст. ст. 273 и 275 п. 2-й отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото присѫдилъ залога да остане въ полза на правителството, когато исканието на истеца било да ся осѫди отвѣтника да осребри реквизиционната квитанция, която била дадена подъ залогъ; и 5) ст. 265 въ свръска съ чл. 439 отъ Гражданский Оттоманский Законъ, защото трѣбвало, при сключвание на контракта, да ся искатъ поржчители, а не послѣ. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото, обясненията на повѣренницитѣ и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, все въ съображение: 1) първото, както и второто оплаквание на кассатора за нарушението на сг. ст. 134 и 167 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото Аппелативний Сѫдъ не основалъ рѣшението си на всичкитѣ сѫществующи по дѣлото данни и доводи на сѫдящитѣ ся и не взелъ въ внимание всичкитѣ писменни доказателства, не може да ся признае за основателно, защото отъ съображенията на потѫженото рѣшение ся вижда, че Аппелативний Сѫдъ е основалъ рѣшението, както на доводитѣ и даннитѣ по дѣлото, а така сѫщо е ималъ предъ видъ и обсѫдилъ всичкитѣ прѣдставени по дѣлото писменни доказателства. 2) Оплакването на кассатора, че сѫщий Сѫдъ нарушилъ чл. чл. 485 и 477 отъ Гражданский Оттомански Законъ, защото, споредъ тѣзи членове и п. 1 отъ контракта Софий-

ското Окр. Управление било длъжно да му предаде експлоатирането на банитѣ на 1-ий Януарий 1887 г., така сѫщо не може да се признае за основателно, защото отъ третото и че твърдото съображения на рѣшението ся вижда, че въпросътъ — кога Софийското Окрѫжно Управление е било длъжно да предаде банитѣ на кассатора, — е билъ предмѣтъ на обсѫждание отъ страна на Аппелат. Сѫдъ, който, като ся съобразилъ съ точнийтъ и буквалнийтъ смисъль на пунктове 2 и 4 отъ сключенийтъ на 8 Януарий 1887 год контрактъ, твърдѣ правилно е призналъ, че предаванието въпроснитѣ бани на наемателя е зависѣло отъ тримѣсечната наемна плата, която трѣбвало да внесе при сключване на контракта, а така сѫщо и отъ представянието му гаранти за своеврѣменното въобще исплащание наема, които условия, като не биле испълнени отъ страна на кассатора, както това е констатирано отъ Сѫдътъ по сѫщество, то нѣма съмнѣние, че въ този случай той самъ (кассатора) е станалъ причина за нарушението на казаний контрактъ. 3) Въ исковата молба, ако и да е казано — да ся накара Ив. Костовъ да осребри дадената на търга реквизиционна расписка вмѣсто залогъ, сѫществено се вижда, че е искано отъ истеца, щото този залогъ, съгласно 3 пунктъ отъ контракта, да остане въ полза на хазната, — нѣщо, което е и присѫдено отъ страна на Аппелативний Сѫдъ, както се вижда отъ диспозитивътъ на потѣшеното му рѣшение. Това като е тъй, то оплакванието на кассатора за нарушението по това дѣло на ст. ст. 273 и 275 п. 2 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, ся явява неоснователно. 4) Така сѫщо и послѣдното оплакване на кассатора за нарушението на ст. 265 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила въ свързка съ чл. 439 отъ Гражданский Оттоманский Законъ съ това, че трѣбвало, при сключаванието на контракта, да ся искатъ поржчители, а не послѣ, неможе да се признае за основателно, защото отъ производството на дѣлото ся вижда, че по този въпросъ нито дума е ставало отъ страна на кассатора предъ Сѫдътъ по сѫщество, а

сега за прьвъ пѫть като ся повдига предъ Върховний Кассационенъ Сѫдъ, то нѣма съмнѣние, че не подлѣжи на никоя провѣрка по кассационенъ редъ.

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Иванъ Костовъ, срѣщу рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 15 Декемврий 1887 год. Н-о 233, съ силата на 11 ст. отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 216.

Гр. София, 29 Ноемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на петнадесетий Ноемврий хилядо осемстотинъ осемдесетъ и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ-Прокурора: А. Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло №. 173 по описътъ за 1889 год., на Господинъ Вълковъ, изъ гр. Преславъ, съ свѣщеникъ Тодоръ Върбановъ, изъ сѫщий градъ, за 1702½ гроша стойность на една градина. — Странитѣ неприсѫтствуваxѫ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Иванъ К. Найденовъ, повѣренникъ на свѣщеникъ Тодоръ Върбановъ, отъ гр. Преславъ, ся е оплакалъ предъ Преславский Мировий Сѫдия, че довѣрителя му купилъ отъ Господина Вълковъ, отъ гр. Преславъ, за 1705 гроша 2½ лехи градина, но понеже Вълковъ не му издавалъ до сега актъ, то моли да се осѫди Вълковъ да издаде на довѣрителя му актъ или да му по-

върне броенитѣ 1705 гроша. Преславский Мировий Сѫдия разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ, изслушалъ обясненията имъ и съ рѣшението си, отъ 17 Мартъ 1888 год. № 119, осѫдилъ Господинъ Вълковъ да повърне на Свѣщенникъ Тодаръ Върбановъ 1702½ гроша съ седемъ лева разноски, 22 лева и 85 стотинки разноски за водение на дѣлото и 4 лева и 40 стотинки разноски за пълномощното. По въззивна жалба на Господинъ Вълковъ това дѣло се разглѣдвало и отъ Шуменский Окрѫженъ Сѫдъ въ присѫтствието на странитѣ, който като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си, отъ 12 Маий 1888 година № 76, потвърдилъ рѣшението на първата инстанция. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Шуменский Окрѫженъ Сѫдъ Господинъ Вълковъ е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Шуменский Окрѫженъ Сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 22, 23, 76, 100, 101, 112 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, 275 отъ Врѣменникѣ Сѫдебни Правила и 31 отъ закона за нотариуситѣ, защото неправилно го е осѫдилъ да повърне на истцитѣ паритѣ за продадената му градина, когато истецътъ въ исковото си прошение искалъ да му се издаде крѣпостенъ актъ или да му се повърнатъ паритѣ и той (кассатора) е заявилъ, че е готовъ да издаде на истецътъ крѣпостенъ актъ за станалата продажба.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ за да рѣши това дѣло като изслуша доклада на дѣлото и заключенията на Прокурора, вze въ съображение: Шуменский Окрѫженъ Сѫдъ е констатиралъ при издаването на рѣшението си, че кассатора не е могълъ да издаде крѣпостенъ актъ на истецътъ, та за това го осѫдилъ да повърне паритѣ на истецътъ за уговорената продажба, а не да му издаде крѣпостенъ актъ, а пакъ Върховний Сѫдъ неможе да повѣрява по кассационенъ редъ обстоятелството: могълъ ли е кассатора да издаде на истецътъ крѣпостенъ актъ или не? тъй като за разрѣшение на това той ще трѣбва да влезе въ оцѣнката

по съществото на дѣлото, а това ще бѫде вопрѣки предписанието на чл. 5 отъ Сѫдоустройството. Заради това оплакването на кассатора, че Шуменский Окрѫженъ Сѫдъ е нарушилъ по това дѣло чл. чл. 22, 23, 76, 100, 101, 112 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, 275 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила и 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, защото неправилно го осѫдилъ да повърне паритѣ на истецътъ, а не да му издаде крѣпостенъ актъ за уговорената продажба, неможе да бѫде основателно. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Господинъ Вълковъ срѣщу рѣшението на Шуменский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 12 Маий 1888 година № 76, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 217.

Гр. София, 4 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесетий Ноемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощн.-Прокурора: Георги Згуревъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло Н-о 164 по описътъ за 1889 год., на Г. Кануновъ, повѣренникъ на Садишъ Мехмедовъ, изъ г. Кюстендилъ, съ Костадинъ Маринъ, изъ с. Рѫждавица, Кюстендилско, за една овощна градина (бахча) по право на предпочитание. — Странитѣ неприсѫтствуваxѫ. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 18 Маий 1884 година Костадинъ Маринъ житель на село Ржждавица Кюстендилска Околия, подалъ на Кюстендилский Окр. Сждъ прошение, въ което изложилъ, че Садишъ Мехмедовъ житель на градъ Кюстендилъ, безъ да го извѣсти, продалъ на Ангела Говъ отъ сжщето село една бахча около 2 ½ уврата находяща се въ това село и смеждена съ бахчитѣ на Костадинъ Маринъ. Мито Говъ, пжть и рѣка. За това молилъ да се призове Садишъ Мехмедовъ и да се осжди нему бахчата по право на предпочитание споредъ закона и да плати сждебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. На това Садишъ Мехмедовъ подалъ писменъ отговоръ, въ който възражава, че той продалъ тази бахча на Ангелъ Говъ отъ шесть години, което Костадинъ Маринъ знаялъ който продалъ и своята бахча на сжщий покупователь. За това моли да се отхвърли искътъ му като недоказанъ. За доказателство посочва свидѣтели. Кюстендилский Окржженъ Сждъ разглѣдалъ това дѣло на 21 Августъ 1884 година и съ рѣшението си отъ 5 Септемврий 1884 година № 167 осждилъ Садишъ Мехмедовъ да предаде на Костадинъ Маринъ спорната бахча слѣдъ като послѣдний му заплати 360 лева. — Георги Кануновъ като пълномощникъ на Садишъ Мехмедовъ срѣщу това рѣшение подалъ въззивна жалба въ Софийский Апелативенъ Сждъ, който разглѣдалъ дѣлото на 15 Маий 1885 година и съ рѣшението си отъ сжщий день Н-о 106 като взелъ предъ видъ: 1) Отъ яснитѣ постановления на чл. чл. 1017 и 1018 отъ Оттоманский Гражданский Законъ, слѣдва че и бахчата, като съставена или отдѣлена часть отъ една недвижима съвършена собственность, която като всѣко друго недвижимо имущество, се владѣе съ крѣпостенъ актъ (ст. 524 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила) може да е предмѣтъ на правото за предпочитание, толкозъ повече, че сжществующитѣ въ княжеството закони — вслѣдствие посвѣтеното въ чл. 67 отъ конституцията начало на неприкосновеностьта на правото за собственность — не сж рецинирали сжществувавшата подъ

турскиятъ режимъ феудална система на недвижимитѣ имоти съ разнообразнитѣ ѝ разяснения на стопански и не стопански земи, — тъй щото съсилката на отвѣтника (аппелатора) на чл. 46 отъ закона за земитѣ е безъ основна и освѣнъ историческо значение, неможе да има никаква актуална важность; та за това, като е константирано обѣктивното отношение на искътъ, остава като предмѣтъ на сѫдебното разисквание само прямиятъ споренъ въпросъ: да ли истеца въ настоящия случай има право на предпочитание? 2) Въ това отношение отъ самопризнанието на отвѣтника, въ първата инстанция (стр. 13 и 14 отъ първоначалното производство) се доказва че истеца е дѣйствително и по настоящемъ още съсѣдъ на спорната бахча и че отвѣтникътъ току въ сѫщата год. когато е заявенъ настоящия искъ е далъ гласность на сключената мѣжду него и Ангелъ Гоговъ продажба т. е. искалъ да му издаде крѣпостенъ актъ. При това отвѣтника, срѣщу отказването на истеца, съ нищо не се е постаралъ да докаже, че той навѣрно го билъ предизвестилъ за тая продажба—слѣдователно,—като се има предъ видъ, че истеца—съгласно съ чл. 1028 отъ Оттомански Гражданский Законъ—още презъ мѣсецъ Май 1884 година се е отнесалъ до Сѫдътъ за признавание правото на предпочитание,—неостава никакво съмнение, че ищеца правилно и основателно е заявилъ настоящия искъ; 3) Домогването на аппелатора, съ което за подкрѣпление възраженията си представява надлѣжния продавателенъ записъ съ дата 5 Февруарий 1882 година неможе да се вземе въ внимание отъ Сѫдътъ, тъй като както е изложено по горѣ, (2 съображение) отвѣтника косвенно признава, че истеца едвамъ прѣзъ 1884 година получилъ извѣстие за станалата продажба, а пакъ съгласно съ предписанието на ст. 524 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила взета въ свързка съ чл. чл. 1 и 31 отъ Законътъ за Нотариуситѣ, договоръ за продажба на недвижимъ имотъ неможе да се счита за окончателно сключенъ т. е. продажбата не е перфектна и законна, до като тя не се извърши предъ надлежниятъ Нота-

риусъ или Мировий Сѫдия съгласно съ предвиденитѣ въ помѣнѫтитѣ статии правила; слѣдователно правото на истеца за предпочитание съгласно съ яснитѣ постановления на чл. чл. 1021 и 1026 отъ Отоманский Гражданский Законъ, въ настояция случай не е могло да се роди по преди, нъ въ моментътъ когато отвѣтника искалъ да издаде такриръ на купувача Ангелъ Гововъ и когато именно истеца са е извѣстилъ за тѫзи продажба т. е. прѣзъ пролѣтьта на 1884 година; 4) При такива обстоятелства на дѣлото и срѣщу самопризнанието на отвѣтника, не могѫтъ да иматъ никакво значение показанията на свидѣтеля Ангелъ Шипаръ който въпрочемъ като тестъ на купувача Ангелъ Гововъ, е косвенно интересованъ по това дѣло и слѣдователно като посоченъ отъ отвѣтника свидѣтель, подпада подъ распорѣжданията на ст. 143 п. 4 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила — неможе да се даде никакво значение, толкозъ по малко, че тия показания противорѣчатъ на самопризнанието на отвѣтника; 5) Отъ горнитѣ съображения слѣдва, че тъй като истеца се е съобразилъ съ предписанията на чл. 1028 отъ Отоманский Гражданский Законъ, то съгласно съ чл. 1036 отъ сѫщий Законъ, правото му да приеме спорната градина за сѫщата цѣна, по която я купилъ Ангелъ Гововъ, е неоспоримо, та за това първата инстанция съвършенно правилно е осѫдила отвѣтника съгласно съ искътъ на истеца. Обаче, както ся вижда отъ самото заявление на истеца, подадено заедно съ искътъ му (страница 2 отъ първоначалното производство) и както ся признава и отъ противната страна купувача Ангелъ Гововъ е построилъ вече една сграда възъ спорното мѣсто (инвестиціи; invecta et illata) то разбира се, че спечалившій настоящия процесъ истецъ при приемване спорната бахча ще имъ да се съобрази съ предписанието на чл. 1044 отъ Отоманский Гражданский Законъ, — потвърдилъ рѣшението на първата инстанция и отхвърлилъ като неоснователна аппелативната жалба на Садимъ Мехмедовъ. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ

Г. Капановъ като повѣренникъ на Садимъ Мехмедовъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сждъ нарушилъ чл. чл. 46, 49 53 отъ Закона за земитѣ, 1017 и 1019 отъ Оттоманский Гражданский Законъ, защото по настоящето дѣло никакъвъ шефеликъ неможалъ да има мѣсто, като земитѣ подъ дърветата на бахчитѣ, лозята и др. подлѣжатъ на закона за земитѣ. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) чл. 1017 отъ Оттоманский Гражданский Закони—изрично гласи, че стажението върху което се поражда правото за предпочитание трѣбва да е съвършенна недвижима собственность (мюлкъ) а чл. 1019 отъ сжщитѣ Закони гласи, че лежащитѣ върху вакуфска държавна земля дървета или здания, които сж съвършенна собственность, се считатъ като движими имущества, за туй върху тѣхъ не се приспособява правото за предпочитани. А пакъ чл. 46 отъ Закона за земитѣ казва, че правото за съсѣдно намѣсвание, което има сила за стопанскитѣ стажения, нѣма сила за правителственнитѣ и посвѣтени земли. Очевидно е слѣдователно, че Софиский Аппелативенъ Сждъ като е призналъ, че спорната бахча е правителственна земля не е постжпилъ съгласно съ закона, като е съобразилъ, че правото на предпочитание може да има мѣсто и за правителственнитѣ земли по силата на чл. 67 отъ Конституцията, тъй като приведений членъ нито установлява, нито опредѣля правото на собственность *а само го охранява въ такъвъ видъ,* разумѣва се, *както го установлява а опредѣля дѣйствующий положителенъ законъ* (чл. 1 отъ Закона за земитѣ). За това оплакването на кассатора за нарушение чл 46 отъ Закона за земитѣ и чл. чл. 1017 и 1019 отъ Оттоманскитѣ Граждански Закони, тъй като по настоящето дѣло не могло да има приложение правото на предпочитание, е основателно. —

Водимъ отъ казанното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сждъ отъ 15 Май 1885 година №. 106, защото сж нарушени чл. 46 отъ Закона за земитѣ и чл. чл. 1017 и 1019 отъ Гражданскитѣ Оттомански Закони, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховнй Сждъ, да ся отмѣни и дѣлото за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ сжщий Аппелативенъ Сждъ. —

Рѣшение, №. 218.

Гр. София, 4 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесетий Ноемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добрий Руссковъ, при Помощ.-Секретарьтъ Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ. Прокурора: Г. Згуревъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 179 по описътъ за 1889 год., на Михаилъ Малиади, отъ градъ Пловдивъ, съ Рашидъ-оглу Топалъ Есадъ Ефенди, отъ сжщий градъ, за 70 лири турски отъ наемъ на $^2/_5$ части отъ една кжща. — Въ засѣданието странитѣ неприсжтствуваха.

Обстоятелствата сж тѣзи: съ прошение отъ 20-й Февруарий 1886 год. до Пловдивский Окржженъ Сждъ, Михаилъ Малияди, изъ градъ Пловдивъ, предявилъ искъ срѣщу Рашидъ-оглу Топалъ Есадъ Ефенди, изъ сжщий градъ, за заплащание на 70 лири турски, като обяснява, че съ контрактъ отъ 2-й Августъ 1883 год., извършенъ предъ Пловдивский Мировий Сждия, Рашидъ-олу Есадъ Ефенди се задължавалъ на 1 или най-кжсно

на 2-й Ноември 1883 год. да раздели и му предаде $^2/_5$ чести отъ Харемлъка и Селямлъка на общата имъ къща, находяща ся въ гр. Пловдивъ, въ Кечеджи Инебекъ махала съпредѣлна съ къщитѣ на Шехбендеръ Хаджи Сюлеймань Хаджи Хюсеиновъ, Салджи Хаджи Мустава Абдуловъ, Хаджи Вейсалъ Фейзуловъ и пѫть, въ която живѣялъ само казанний Есадъ Ефенди; но послѣдний, слѣдъ истичанието на срока, отказалъ да ся съобрази съ контракта, вслѣдствие на което той (просителя) съ протестъ отъ 4-ий Ноември 1883 год. му съобщилъ, че отъ 2 Ноември 1883 год. до деня на предаването му частьта отъ къщата ще му плаща като обезщетение по $2^1/_2$ лири турски наемъ въ мѣсяцъ; и тъй като отъ 2-й Ноември 1883 год. до 2-й Мартъ 1886 год. наема за $^2/_5$ части отъ казанната къща възлизалъ на 70 лири турски, то истеца молилъ Сѫда да осѫди Рашидоглу Есадъ Ефенди да му заплати тѣзи пари заедно съ лихвата отъ деня на подаването исковото му прошение до исплащанието, както и сѫдебнитѣ разноски. Пловдивский Окр. Сѫдъ, като разглѣдалъ това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 1-й Юний 1887 год. № 174, като взель предъ видъ: „Че съ рѣшението № 65 на Пловдивския Аппелативенъ Сѫдъ отъ 18-й Мартъ 1887 год. Есадъ Рашидоглу е осѫденъ да предаде на М. Малиади $^2/_5$ отъ сѫщата къща, на които части послѣдния тръси сега наемъ отъ 2-й Ноември 1883 год. до 2-й Мартъ 1886 година; че както отъ признанието на отвѣтниковия повѣренникъ, така и отъ мотивитѣ на Аппелативния Сѫдъ къмъ казанното рѣшение се доказва, че мѣжду ищеца и отвѣтника е билъ сключенъ предъ Пловдивския Околийский Сѫдъ договоръ, съ който М. Малиади слѣдъ 91 день отъ 2-й Августъ 1883 год. се е задължилъ да даде такиръ на Есадъ Рашидоглу за $^2/_5$ части отъ къщата, а послѣдния се е задължилъ да брои на първия 5880 гроша златни; че Аппелативния Сѫдъ е призналъ, че Есадъ Рашидоглу е просрочилъ испълнението на задължението си, като не е бронлъ

на М. Малиади тѣзи 5880 гроша зл. до 1-й Ноември 1883 година; Че М. Малиади е въ правото си да тръси обезщетение отъ Есадъ Рашидоглу за не предаването принадлѣжащата му часть отъ кѫщата отъ датата, когато е трѣбвало да стане предаването, толкова повече, че той е запазилъ това си право съ протестъ направенъ прѣдъ Пловдивский Околийский Сѫдникъ на 10-й Юний 1883 година; че претенцийтѣ на истеца да се осѫди отвѣтника да му заплати наема въ размѣра, който е обявенъ въ протеста му (2½ лири тур. въ мѣсеца) очевидно сѫ неосновни, тъй като не сѫществуватъ подобни постановения въ законитѣ, щото неотговарянието на протеста да се тълкува, че този, противъ когото е направенъ, прави послѣдния отговоренъ срѣщу всичкитѣ претенции на протестующия, изложени въ протеста; Че тъй като относително размѣри на наема на прѣдмѣтната кѫща не сѫ представени никакви доказателства, то сѫда намери за възможно да го опредѣли самъ споредъ общеизвѣстнитѣ размѣри на наемитѣ; Че като се приеме за срѣденъ размѣръ на наема на една кѫща въ гр. Пловдивъ 15% отъ стойностьта на кѫщата, то за ²/₅ части отъ прѣдмѣтната кѫща, оцѣнени, както се вижда отъ съдържанието на споменѫтия контрактъ, за 5880 гр. златни отъ 2-й Ноември 1883 година (когато контракта е билъ вече нарушенъ) до 2-ий Мартъ 1886 год. (спредъ искането на истеца) на М. Малиади се пада да получи отъ Есадъ Ришдоглу 2058 гроша златни"; — осѫдилъ Рашидоглу Есадъ Ефенди да заплати на Михаилъ Малиади 2058 гроша златни и 30 лева за сѫдебни разноски и денгуби. По въззивни жалби на двѣтѣ сѫдящи ся страни, това дѣло е разглѣдано и отъ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, който, слѣдъ назначаването експерти, които да се произнесѫтъ за размѣрътъ на наемътъ по онова време, като разглѣдалъ дѣлото въ присѫтствието на двѣтѣ страни, съ рѣшението си отъ 11 Априлий 1888 год. № 122, като взелъ предъ видъ: „Че истецътъ иска наемъ за своята часть отъ кѫщата отъ 2-й Ноември

1883 год., — 2-й Мартъ 1886 год., презъ което врѣме отвѣтникътъ неправилно е живѣлъ и се ползувалъ отъ неговата часть; че при рѣшаването на настоящий споръ съществено значение има обстятелството какви съ били наемитѣ на къщята прѣзъ предмѣтното врѣме отъ 1883 год. — 1886; Че назначената отъ Апелативния Съдъ експертна коммиссия за даване мнѣние по тоя вопросъ, се установява какви съ били тогавашнитѣ наеми, и при указването отъ експертитѣ единъ максимумъ отъ 18 лири за първий периодъ отъ 1883 —1885 година, и 12 лири за вторий 1885 год. до 1886 год., Апелативний Съдъ намира, че нормално тия наеми трѣба да се опредѣлятъ въ 15 лири на година за първий периодъ, а 10 лири за вторий, което сичко дава една сумма отъ 766 лева; — Че сичкитѣ други обстоятелства по настоящето дѣло съ напълно разяснени при разбирателството на първата инстанция както и въ мотивитѣ на първостепенното рѣшение;“ — видоизменилъ рѣшението на Пловдивский Окржженъ Съдъ подъ №. 174/1887 година така: осжжда Топалъ Есадъ Ефенди да заплати на Михаилъ Малиади 766 лева за наемъ на ⅔ части отъ къщата му и на експертитѣ С. Странский, Душковъ и Груевъ по 12 лева всѣки му; съдебнитѣ и за водение на дѣлото разноски въ двѣтѣ инстанций възложилъ върху Есадъ Ефенди. Срѣщу това рѣшение на Апелативний Съдъ, както М. Малиади, тъй и Рашидоглу Есадъ Ефенди подаватъ кассационни жалби, въ които като поводъ да ся отмѣни казанното рѣшение на Апелативний Съдъ, първийтъ (М. Малиади) посочва че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Съдъ нарушилъ чл. чл. 67. 96, 103, 104, 437, 438 и 472 отъ Гражд. Оттоман. Законъ, и чл. чл. 99 и 101 отъ притурката на Търгов. Законъ, защото злѣ сторилъ като назначилъ за оцѣнение и опредѣление на наема експерти и не законно отхвърлилъ повече отъ половината на правѣднитѣ му искания, както и плащанието лихви отъ деня на процесса до исплащанието; а вторий (Рашидоглу Есадъ Ефенди) посочва, че по съ-

щото дѣло Аппелативний Сѫдъ нарушилъ: 1) чл. чл. 446 и 449 отъ Гражд. Оттоманский Законъ и Търговското Сѫдопроизводство, защото искътъ на истеца билъ преждевременен и повдигнатъ когато Малиади не билъ още стопанинъ на $^2/_5$ части отъ кѫщата и защото направений отъ Малиади протестъ, за запазване правото си за наемъ, нѣмалъ значение по настоящето дѣло; и 2) чл. чл. 471, 472, 478 отъ Гражд. Оттоман. Законъ и формитѣ на сѫдопроизводството, защото допустналъ да плати наемъ безъ да ся е билъ ползувалъ отъ $^2/_5$ части на Малиади и защото го осѫдилъ да плати наемъ за цѣлата кѫща. —

Върховний Кассационний Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) отъ протокола на Аппел. Сѫдъ, дьржанъ въ сѫдебното му засѣдание по това дѣло на 14-й Октомврий 1887 год. се вижда, че между сѫдящитѣ ся страни, относително размѣръть на наема, който истеца претендиралъ отъ отвѣтната страна за врѣмето колкото послѣдний ся е ползувалъ съ $^2/_5$ части отъ общата имъ кѫща, е имало разногласие. Щомъ това е тъй, то закона въ този случай (ст. 212 отъ Врѣмен. Сѫдебни Правила), за правилното разрѣшение на дѣлото дава право на Сѫда, по негово усмотрѣние, да по иска мнението на вѣщи люди, да опедѣлатъ и покажатъ размѣръть на наема, който е сѫществувалъ по онова врѣме. Заради това Пловдив. Аппелативенъ Сѫдъ, като е назначилъ по дѣлото експерти, които да ся произнесѫть за размѣръть за наема по онова врѣме, постѫпилъ въ този случай съобразно съ закона и неговото дѣйствие трѣбва да ся счита за правилно, а не както мисли противното кассатора. Колкото до въпросъть за плащанието лихва отъ деня на процесса да исплащанието на паритѣ за наема, трѣбва да ся каже, че тъй като въ дѣлото сѫществува протестъ, чрѣзъ който истеца прави отвѣтника отговоренъ за загуби поради неиспълнението на станалото по между имъ задължение, то нѣма съмнѣние, че истеца въ

този случай си е запазилъ правото да получи загуби толкова, колкото вече сждътъ по сжщество му е и опредѣлилъ. Слѣдователно, оплакването на кассатора М. Малиади за нарушение по това дѣло на чл. чл. 67, 96, 103, 104, 437, 438 и 472 отъ Гражд. Оттомански Законъ, чл. чл. 99 и 101 отъ Притурката на Търговский Законъ, не може да ся признае за основателно. 2) Оплакването на кассатора Рашидоглу Есадъ Ефенди за нарушението по това дѣло чл. чл. 446 и 449 отъ Гражд. Оттоманский Законъ и Търговското Сждопроизводство, защото искътъ на истеца билъ преждевременъ и повдигнатъ когато Малияди не билъ още ступанинъ на $^{2}/_{5}$ части отъ кжщата, и защото направений отъ Малияди протестъ за запазване правото си за наемъ, нѣмалъ значение по настоящето дѣло, така сжщо не може да се признае за основателно, защото обсжданието и разрѣшението на въпросьтъ — да ли искътъ на истеца е билъ преждеврѣменно повдигнатъ, — зависи отъ Сждътъ, който разглѣжда дѣлото по сжщество. Аппелатив. Сждъ, щомъ указалъ въ послѣднийтъ мотивъ на рѣшението си на изложенитѣ въ пьрвостепенното рѣшение мотиви нѣма съмнѣние, че е ималъ предъ видъ и е разрѣшилъ казанний въпросъ, сиречь считалъ е истеца за притѣжатель на $^{2}/_{5}$ части отъ кжщата още отъ 1883 год., което обстоятелство и самъ кассатора не отричалъ и като на такъвъ, слѣдователно, му е присждилъ предвидената въ потжженото рѣшение сумма. 3) Второто оплакване на сжщий, че Аппелативний Сждъ нарушилъ чл. чл. 471, 472, 478 отъ Гражд. Отом. Законъ и формитѣ на Сждопроизводството, защото допустналъ да плати наемъ безъ да ся е билъ ползувалъ отъ $^{2}/_{5}$ части отъ кжщата на Малиади и защото го осждилъ да плати наемъ за цѣлата кжща, тоже е неоснователно, защото отъ рѣшението на Аппел. Сждъ ся вижда, че кассатора е осжденъ да плати наемъ само за $^{2}/_{5}$ части отъ кжщата, а не за цѣлата кжща. Колкото пъкъ до въпросътъ, да ли той (кассатора) ся е ползувалъ или не отъ въпроснитѣ $^{2}/_{5}$ части отъ кжщата, понеже този

въпросъ се отнася до съществото на дѣлото, не подлѣжи на провѣрка по кассационенъ редъ. —

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Михаилъ Малиади, както и кассационната жалба на Рашидъ Оглу Топалъ Есадъ Ефенди, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 11-й Априлий 1888 година №. 122, съ силата на 11 ст. отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователни, да се оставятъ безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 219.

Гр. София, 4 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесетий Ноемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощ.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ-Прокурора: Г. Згуревъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло №. 176 по описътъ за 1889 год., на Бекиръ Хаджи Ахмедовъ, житель отъ село Куруджа-кюй, Добричска Околия, съ Димитръ П. Ковачевъ и С ие и Ст. Ив. Стояновичъ, отъ градъ Добричъ, за една кѫща и 20 парчета ниви. Странитѣ неприсѫтствуваха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Димитръ П. Ковачевъ и С-ие и Ст. Ив. Стояновичъ, отъ гр. Добричъ, съ прошение отъ 17-ий Мартъ 1887 год. заявили искъ предъ Добричкий Мировий Сѫдия, срѣщу Бекиръ Ахмедъ, отъ с. Куруджа-кюй за една кѫща и 20 парчета ниви, които тѣ сѫ купили съ крѣпостенъ актъ и отвѣтникътъ не искалъ доброволно да имъ ги

отстжпи; заради това искатъ да се осжди отвѣтникътъ да имъ остжпи спорнитѣ имущества. Добричкий Мировий Сждия разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на странитѣ изслушалъ обясненията имъ и съ рѣшението си, отъ 4-ий Януарий 1888 год. №. 1, осждилъ Бекиръ Ахмедовъ да остжпи на истцитѣ спорната кжшла заедно съ 20 парчета ниви. По въззивна жалба на Бекиръ Ахмедовъ това дѣло се разгледвало въ присжтствието на странитѣ и отъ Варненский Окржженъ Сждъ, който, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 10 Маий 1888 год. №. 68, потвърдилъ рѣшението на първата инстанция. Недоволенъ отъ това рѣшение на Варненский Окр. Сждъ Бекиръ Хаджи Ахмедовъ е подалъ въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Варненский Окр. Сждъ е нарушилъ чл. чл. 34 и 51 отъ Закона за Нотариуситѣ, защото е призналъ представенитѣ отъ истцитѣ крѣпостни актове подъ №№. 10 и 30 за валидни, когато при издаването на тия актове нѣмало общинско свидѣтелство и при това не е била направена и обстоятелственна провѣрка при издаването имъ.

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: Оплакването на кассатора, че при издаването крѣпостнитѣ актове подъ №№. 10 и 30 на истцитѣ, — Димитръ П. Ковачевъ и С-ие и Ст. Ив. Стояновичъ, нѣмало представено общинско свидѣтелство не се потвърдява отъ фактическата страна на дѣлото, тъй като отъ крѣпостнитѣ актове се вижда, че при издаването имъ мѣжду другитѣ документи е било представено и едно свидѣтелство отъ общинското управление подъ №. 191, въ удостовѣрение, че имотътъ принадлежалъ на Емине и Османъ Сюлеймановци отъ с. Куруджа-кьй. Освѣнъ това, кассатора неуспорява, че не сж принадлежали спорнитѣ имущества на Емине и Османъ Сюлеймановци, а само възражава, че той понапрѣдъ отъ истцитѣ билъ купилъ сжщитѣ имущества по домашенъ рѣдъ, безъ да е прѣдставилъ затова нѣкой си дукументъ за станалата продажба. При та-

кова положение на дѣлото естественно е, че Варненский Окржженъ Сждъ е дъльженъ билъ, съгласно ст. 167 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, да даде предпочтение на прѣдставенитѣ отъ истцитѣ крѣпостни актове, до като не се опорочвала автентичноста имъ. Заради това Варненский Окр. Сждъ, като е основалъ рѣшението си върху представенитѣ отъ истцитѣ крѣпостнитѣ актове, то съ това си дѣйствие той е постжпилъ съласно ст. 167 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила и никакъ не е нарушилъ чл. чл. 34 и 51 отъ Закона за Нотариуситѣ, а слѣдователно и оплакването на кассатора въ този случай неможе да бжде основателно.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ сжображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Бекиръ Хаджи Ахмедовъ, срѣщу рѣшението на Варненский Окр. Сждъ, отъ 10 Маий 1888 год. № 68, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 220.

Гр. София, 4 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и вторий Ноемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощ.-Прокурора: Антонъ Каблешковъ, слушa доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло №. 183 по описътъ за 1889 год., на Найденъ Игнатовъ, изъ гр. Видинъ, настойникъ на малолѣтнитѣ Иванъ и Катерина Петрови, изъ сжщий градъ

съ Цвѣта Първулова, тоже жит. отъ сѫщий градъ, за едно мѣсто отъ единъ дюлюмъ. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото съ слѣдующитѣ: Найденъ Игнатовъ, опекунъ на малолѣтнитѣ Иванъ и Катерина Петрови, съ прошение, отъ 21 Юний 1883 год., заявилъ искъ предъ Видинский Окржженъ Сѫдъ срѣщу Цвѣта Първулова, за единъ дюлюмъ праздно мѣсто отъ едно лозе, което е останало на малолѣтнитѣ въ наслѣдство отъ майка имъ; обаче отвѣтницата засвоила това мѣсто още преди три години; заради това иска да се осѫди отвѣтницата да отстѫпи спорното мѣсто. Видинский Окр. Сѫдъ разглѣдалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ и, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 3 Юлий 1885 год. №. 69, осѫдилъ Цвѣта Първулова да предаде спорното мѣсто на Ивана и Катерина Петрови, като я осѫдилъ и на сѫдебнитѣ разноски. — По въззивна жалба на Цвѣта Първулова това дѣло се разглѣдвало въ присѫтствието на странитѣ и отъ Софийский Апелативенъ Сѫдъ, който, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 18 Февруарий 1888 год. №. 54, отмѣнилъ рѣшението на Видинский Окр. Сѫдъ, отъ 3 Юлий 1885 год. №. 69, и отхвърлилъ искътъ на истецътъ, като недоказанъ. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Софийский Апелативенъ Сѫдъ Найденъ Игнатовъ, настойникъ на малолѣтнитѣ Иванъ и Катерина Петрови, подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Софийский Апелативенъ Сѫдъ е нарушилъ ст. ст. 134, 161, 162, 167, 206, 212, 213 и 215 отъ Врем. Сѫд. Правила и чл. чл. 8 и 36 отъ Закона за земитѣ, защото отдалъ право на отвѣтницата, което право притѣжавали малолѣтнитѣ истци и което напълно се доказало предъ Видинский Окр. Сѫдъ. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключенията на Прокурора, взе въ съображение: Кассатора наважда въ кассационната си жалба за нарушени членове

отъ закона, защото Софийский Апелативенъ Сѫдъ е отдалъ право на отвѣтницата, което право притѣжавалъ той и което напълно се доказало предъ Видинский Окржженъ Сѫдъ. Това оплакване на кассатора не може да бѫде провѣрявано по кассационенъ редъ, защото то се отнася по сѫществото на дѣлото, тъй като въпросътъ, защо Сѫдътъ по сѫщество е далъ право на едната страна, а не на другата и доказала ли си е страната искътъ или не? — е въпросъ по сѫществото на дѣлото и зависи отъ субективното убѣждение отъ Сѫдътъ по сѫщество, който оцѣнява фактическата страна на дѣлото, а Върховний Кассационенъ Сѫдъ, съгласно 5 членъ отъ Сѫдоустройството, неможе да влиза въ оцѣнката по сѫществото на дѣлото. — Заради това такова едно оплакване на кассатора неможе да бѫде основателно.—

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Найденъ Игнатовъ, настойникъ на малолѣтнитѣ Иванъ и Катерина Петрови, срѣщу рѣшението на Софийский Апелативенъ Сѫдъ отъ 18 Февруарий 1888 год. *№* 54, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, *№* 221.

Гр. София, 4 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и вторий Ноемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на

Помощн. Прокурора: Антонъ Каблешковъ, слуша доложеното отъ Председателя гражданско дѣло №. 177 по описьтъ за 1889 год., на Мошонъ Нахмиязъ, отъ гр. Пловдивъ, съ Д. В. Манчовъ, отъ сѫщий градъ, за затваряние прозорци. Въ засѣдането присѫтствува самъ лично Д. В. Манчовъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: на 19-й Януарий 1888 година Д. В. Манчовъ житель на градъ Пловдивъ подалъ на Пловдивский Градский Мировий Сѫдия прошение въ което казва, че Мошонъ Нахмиязъ отъ сѫщий градъ въпрѣки всеко право почналъ да отваря отъ къмъ градината му прозорци на кѫщата си. За това моли да се осѫди речений М. Нахмиязъ да не отваря прозорци на кѫщата си отъ къмъ градината му и да заплати сѫдебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. — Пловдивский Градский Мировий Сѫдия разглѣдалъ това дѣло на 24-й Мартъ 1888 год. и съ рѣшението си отъ сѫщий день №. 171 осѫдилъ Мошонъ Нахмиязъ да затули отворенитѣ на кѫщата си два прозорци, които глѣдатъ въ градината на Д. В. Манчовъ, и да му плати 7 лева сѫдебни и по водение на дѣлото разноски. — В. Недѣлевъ повѣренникъ на Мошонъ Нехмиязъ подалъ срѣщу това рѣшение въззивна жалба въ Пловдивский Окр. Сѫдъ, който разглѣдалъ дѣлото на 20-й Юний 1888 година, когато повѣренника на апелатора представилъ едно владало №. 10814 отъ 3-й Ноември 1884 год., издадено на името на Моссе Ихмиазъ за едно празно мѣсто отъ 520 □ метра находяще се въ градъ Пловдивъ часть V между съсѣди: градината на Д. В. Манчовъ, кѫща на Шерифъ Ага, чикмалъ сокакъ и пѫть, за доказателство, че довѣрителя му ималъ свое празно мѣсто мѣжду кѫщата си и тази на ищецътъ. Повѣренника на послѣднийтъ представилъ свидѣтели за доказателства, че за това праздно мѣсто имало спогодба мѣжду довѣрителя му и апелатора, повѣренника на когото на това възразилъ, че ако довѣрительтъ му и да билъ отстѫпилъ мѣстото, нъ билъ си запазилъ правото да отвори прозорецъ. — Пловдивский Окр.

Сѫдъ съ рѣшението си отъ 26-й Юний 1888 год. № 178 като взелъ предъ видъ: 1) че Д. В. Манчовъ иска да ся осѫди Мошонъ Нахмиязъ да не отваря прозорци на кѫщата си отъ къмъ градината му и да заплати сѫдебнитѣ и за водение по дѣлото разноски; 2) че отвѣтника въ възражение на този искъ, заявява какво той искалъ негово праздно мѣсто мѣжду кѫщата му и тѫзи на истецътъ, което послѣдний неправилно присвоилъ, то по тъзи причинаималъ право да има прозорци къмъ това мѣсто; 3) че отъ показанията на изслушаннитѣ свидѣтели Иосифъ Инеферъ, Аврамъ Исакъ Калевъ и Хаджи Мушонъ Гарти и Никола Еневъ се доказва че дѣйствително сѫществувало подобно праздно мѣсто, нъ че поспогодба мѣжду странитѣ, това мѣсто останѫло като притѣжание на Д. В. Манчовъ; 4) че отъ направений на мѣстото оглѣдъ се вижда какво отъ отворенитѣ отъ отвѣтника прозорци се глѣда въ дворътъ на ищеца, а въ такъвъ случай съгласно чл. 1202 отъ Гражданский Законъ, отвѣтникътъ, като нѣма никакво придобито право на подобенъ серфитутъ е дъленъ да затвори тѣзи прозорци на кѫщата си къмъ този дворъ; 5) че възражението на отвѣтната страна какво мѣстото къмъ което глѣдатъ прозорцитѣ е градина е неосновно, тъй като думата градина както предвижда чл. 1204 отъ Гражданский Законъ сѫ разбира, отдѣлна отъ кѫщата градина, а не както е въ случая, дворъ служащъ и като градина; — потвърдилъ напълно рѣшението на Пловдивский Градский Мировий Сѫдия отъ 24-й Мартъ 1888 година № 171. Неблагодаренъ отъ рѣшението на Пловдивский Окр. Сѫдъ Мошонъ Нахмиязъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ нарушилъ: 1) чл. чл. 1-й отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство; 2-й отъ допълн. къмъ Врѣмен. Сѫдебни Правила и ст. 275 отъ Врѣменни Сѫдебни Правила, защото неправилно разглѣдалъ и рѣшилъ въпроса за собственостьта на праздното мѣсто мѣжду кѫщата на кассатора и гради-

ната на Д. В. Манчовъ; 2) че сжщий Сждъ е нарушилъ чл. 71 отъ Гражд. Мир. Сждопроизводство чл. чл. 161 и 167 отъ Врѣменни Сжд. Правила, чл. 31-й отъ Закона за Нотариуситѣ, защото не рѣшилъ дѣлото споредъ представеното отъ него владало за собственостьта на спорното мѣсто, а възъ основание на свидѣтелски показания; 3) че сжщий Сждъ е нарушилъ по това дѣло чл. 1204 отъ Тур. Гражд. Законъ, защото прозорцитѣ глѣдали въ градината на Манчова, а не въ дворътъ му; 4) че сжщий Сждъ е нарушилъ по това дѣло чл. 1202 отъ Гражд. Законъ, защото рѣшилъ неправилно за затваряние прозорцитѣ, тъй като казаний членъ опредѣляль начинътъ, по който се зачертава чрезвичайната повреда. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладатъ, устнитѣ обяснения на присжтствующата страна и заключението на Помощника Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) самъ кассатора чрезъ повѣреника си за подкрѣпление на своитѣ възражения противъ искътъ на ищеца е доказвалъ предъ Окржжний Сждъ, че притѣжавалъ праздно мѣсто, което дѣлило кжщата му отъ градината на истеца и за доказателство представилъ владалото №. 10814. —Тъй като нови средства на защита предъ въззивний Сждъ се дупущатъ (ст. 292 отъ Врѣмен. Сжд. Правила), то Пловдивский Окр. Сждъ като аппелативна инстанция по това дѣло, дъленъ е билъ да разглѣда и обсжди това средство на защита при разрѣшението на дѣлото. За това оплакванието на кассатора за нарушение чл. 1 отъ Гражд. Мир. Сждопр., 2 отъ допълнението къмъ Врѣмен. Сжд. Правила, 275 отъ сжщитѣ Правила, че неправилно разгледалъ и рѣшилъ въпроса за собственостьта на праздното мѣсто мѣжду кжщата му и градината на Д. В. Манчовъ — е неоснователно; 2) отъ владалото представено отъ кассатора се установява само, че мѣстото му отъ 250 □ метра граничи съ градината на Д. В. Манчова; очевидно е слѣдователно, че Сждътъ по сжщество не е могълъ на основание на тоя документъ да признае,

че кассатора притежава едно пространство праздно мѣсто между къщата си и градината на Д. В. Манчовъ. Отъ друга страна, повѣренника на послѣднийтъ е подържалъ, че мѣстото било отстжпено на довѣрителя му отъ кассатора по спогодба, за доказателство на която посочилъ свидѣтели, което обстоятелство и самъ повѣренника на кассатора не отрекълъ (глѣдай протокола на сждебното засѣд. на Пловдивский Окр. Сждъ отъ 20-й Юний 1888 год. по това дѣло). Слѣдователно, Пловдивский Окр. Сждъ като е дупустналъ свидѣтелски показания за установление на казанното обстоятелство, никакъ не е постжпилъ вопрѣки Закона, за това оплакването на кассатора за нарушение чл. чл. 71 отъ Гражд. Мирово Сждопроизводство, 167 отъ Врѣм. Сжд. Правила, 31 отъ Закона за Нотариуситѣ както и чл. 161 отъ Врѣм. Сжд. Правила, че Сждътъ не рѣшилъ дѣлото споредъ представеното отъ него владало за собственостьта на спорното мѣсто, а възъ основание на свидѣтелски показания — е неоснователно; 3) сжщо така е неоснователно и оплакването на кассатора за нарушение чл. 1204 отъ Оттом. Гражд. Законъ, че прозорцитѣ глѣдали въ градината на Манчова, а не въ двора му, зачтото отъ Сждътъ по сжщество чрезъ оглѣдъ възъ мѣстото е установено това обстоятелство, че градината на Д. В. Манчова не е отдѣлна отъ двора му, а служила и като дворъ и като градина; 4) Не е основателно и оплакването на кассатора за нарушение чл. 1202 отъ Оттом. Гражд. Закони, че Сждътъ рѣшилъ неправилно за затваряние прозорцитѣ, тъй като казаний членъ опредѣлялъ начина по който се зачертава чрезвичайната повреда, защото, разумѣва се, който е утворилъ прозорци, той е длъженъ и да ги затвори по начинъ опредѣленъ отъ Сждътъ по сжщество за всѣкий даденъ случай. —

Водимъ отъ горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: кассационната жалба на Мопонъ Нахмиязъ, срѣщу рѣшението на Пловдивский Окр. Сждъ отъ 26-й Юний 1888 год. № 178, съ си-

лата на чл. 153 отъ Гражд. Мир. Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 222.

Гр. София, 4 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и вторий Ноемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русковъ, при Помощникъ-Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощникъ-Прокурора: Андонъ Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 178 по описа за 1889 год., на Станчо Калчевъ, отъ гр. Ямболъ, съ Драгоя Митровъ, изъ с. Гючь-Бейлеръ, К.—Алачка Околия, за повръщание една ливада продадена за 190 лева и за приходитѣ отъ нея. — Въ засѣданието странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 12-й Януарий 1888 година до Кѫзѫлъ-Агаческий Мировий Сждия, Станчо Колчевъ, изъ г. Ямболъ, заявилъ, че презъ 1881 година продалъ на Драгоя Митровъ, изъ село Гючь-Бейлеръ, К. Агачска Околия, една ливада за 190 лева, които трѣбвало да му заплати още тогава, но тъй като и до сега не му заплатилъ казанната сумма, за да може и той (истеца) да му даде такриръ, нито пакъ го пущалъ да стѫпи у ливадата си; за това молилъ Сждията да осѫди казанний Драгой Митровъ да му предаде въпросната ливада и да му заплати приходитѣ за 6 години по 10 кола сѣно въ годината—720 лева, както и сждебнитѣ разноски. Кѫзѫлъ-Агаческий Мировий Сждия, като изслушалъ по

това дѣло обясненията на странитѣ и распиталъ по него посоченитѣ отъ отвѣтника свидѣтели, съ рѣшението си отъ 29 Марта 1888 година №. 128 отхвърлилъ искътъ на истеца, като неоснователенъ и го осѫдилъ да заплати на отвѣтника 25 лева, а на свидѣтелитѣ по 5 лева разноски за дѣнгубие. По въззивна жалба на Станчо Калчевъ, това дѣло се разглѣдало въ присѫтствието на двѣтѣ страни и отъ Сливенский Окржженъ Сѫдъ, който като распиталъ по него посоченитѣ отъ въззивника свидѣтели, съ рѣшението си отъ 28-й Юний 1888 година №. 60 като взелъ предъ видъ: „че Станчо Калчевъ презъ 1881 година продалъ на Драгой Митровъ една ливада за (190) лева сто и деветдесеть и като тоя послѣдния не му ги заплатилъ, а при това не дохождалъ да му даде такриръ за да стане притежатель, владѣлъ я и събиралъ прихода ѝ, иска да се осѫди Драгой Митровъ да му предаде обратно предмѣтната ливада като му заплати и приходитѣ ѝ за шесть (6) години по десеть (10) кола сѣно на годината всичко шестдесеть (60) кола, по 12 лева колата всичко седемстотинь и двайсеть (720) лева, на сѫдебнитѣ разноски и обѣщетение за дѣнгубитѣ му и възнаграждение на защитникътъ му; че отвѣтника като признава че купилъ предмѣтната ливада презъ 1881 година отъ Станчо Калчевъ, казва, че още презъ сѫщата година му заплатилъ стойностьта и като му броилъ деветстотинъ и педесеть (950) гроша или сто и двадесеть лева въ присѫтствието на свидѣтелитѣ; че отъ показанията на свидѣтелитѣ Мѫстанъ Мустафовъ, Янко Стояновъ и Стоянъ Тодоровъ се докава напълно какво Драгой Митровъ заплатилъ деветстотинъ и педесеть (950) гроша на Станча Калчевъ стойностьта на покупената му отъ послѣдния ливада; че ищеца не представи други доказателства съ които да обори както възраженията на отвѣтника, така и показанията на отвѣтниковитѣ свидѣтели; че въ такъвъ случай искътъ на ищеца, като недоказанъ и не основателенъ, не може да бѫде вземенъ подъ внимание; че която отъ странитѣ изгуби процесса осѫжда се и на сѫдебнитѣ разноски;“ —

потвърдилъ напълно рѣшението на Кжажлъ-Агачский Мировий Сждия подъ №. 128 отъ 29 Марта 1888 година и сждебнитѣ разноски по дѣлото възложилъ върху аппелатора. Срѣщу това рѣшение на Окржжний Сждъ, Станчо Калчевъ подалъ кассационна жалба, въ която ся оплаква, че Сливенский Окржженъ Сждъ приелъ представенитѣ отъ отвѣтника Драгоя Митровъ свидѣтели, които били сродници на послѣдния, а не приелъ да изслуша показанията на представенитѣ отъ него (кассатора) свидѣтели за доказателство на това обстоятелство. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Помощн.-Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: кассатора по настоящето дѣло не посочва да е нарушенъ нѣкой членъ отъ Закона, а само се оплаква, че Окржжний Сждъ приелъ свидѣтелитѣ на противната страна, които ú биле сродници, а не приелъ да изслуша показанията на представенитѣ отъ него (кассатора) свидѣтели за доказателство на това обстоятелство; но това оплакване на кассатора не ся оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, тъй като отъ сждебнийтъ протоколъ на Окржжний Сждъ ся вижда, че и представенитѣ отъ кассатора свидѣтели ся били распитани отъ показанията на които Сждътъ по сжщество слѣдъ като ги уцѣнилъ, дошалъ до убѣждение, че свидѣтелитѣ на отвѣтната страна, нѣмали никакво сродство съ странитѣ. Това като е тъй, то оплакването на кассатора е неоснователно. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Станчо Калчовъ, срѣщу рѣшението на Сливенский Окр. Сждъ отъ 28 Юний 1888 год. №. 60, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 223.

Гр. София, 8 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и четвьртий Ноемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий Членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Василий Мишайковъ и Добри Руссковъ. при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощникъ Прокурора: Г. Згуревъ, слуша доложеното отъ членьтъ Маноловъ гражданско дѣло №. 185 по описьтъ за 1889 год., на Етемъ-Бей-Етемоглу, изъ гр. Пловдивъ, съ Ахмедъ и Пембе Абдиеви, изъ сжщий градъ, за една нива. Въ засѣданието странитѣ неприсжтствуваха. —

Обстоятелствата сж тѣзи: съ прошение отъ 22 Януарий 1887 год. до Пловдивский Окржженъ Сждъ, Ахмедъ и Пембе Абдиеви, изъ гр. Пловдивъ, ся потжжили срѣщу Етемъ-Бей Етемовъ изъ сжщий градъ, че отъ нѣколко врѣме имъ присвоилъ половината отъ една нива, състояща цѣлата отъ 115 уврата и находяща се въ землището на с. Мечкюръ-Йрвинликъ, Пловдивска Околия, въ мѣстностьта називаема „Тирликьтъ“ съ предѣли: нивата на Етхменъ-Бей, пжть и аркъ която половина по силата на една тапия, притѣжавалъ покойнийтъ имъ баща Абди Ахмедовъ, слѣдъ смьртьта на който останала на тѣхъ (истцитѣ) въ наслѣдие. Затова молили Сжда да осжди Етимъ Бей Етемовъ да имъ предаде предмѣтната нива и да имъ плати всичкитѣ разноски по дѣлото. Пловдивский Окржженъ Сждъ, като разглѣдалъ това дѣло и извьршилъ по искането на истцитѣ оглѣдъ възъ мѣстото чрезъ едного отъ членоветѣ си, съ рѣшението си отъ 16 Септемврий 1887 год. №. 265, осждилъ Етемъ-Бей-Етемовъ да предаде на Ахмедъ и Пембе Абдиева половината часть — 57½ уврата отъ нивата 115

врата, лѣжаща въ землището на с. Мечкюръ Ирвинликъ Пловдивска Околия въ мѣстностьта „Тирликътъ“ съпредѣлна съ нива Етхемъ-Бей, пжть и аркъ и да имъ заплати 100 лева сждебни и за водение на дѣлото разноски. По въззивна жалба на Етемъ-Бей-Етемовъ, това дѣло е разглѣдано и отъ Пловдивский Апелативенъ Сждъ, който като изслушалъ по него обясненията на странитѣ, представлявани чрезъ повѣренници, съ рѣшението си отъ 1 Априлий 1888 год. № 101, като взелъ предъ видъ: „утвърждението на апелатора, че свидѣтелитѣ при оглѣда били установили какъ той владѣлъ спорната нива по добра воля повече отъ 10 години, е неоснователно, тъй като показанията на тия свидѣтели не съдържатъ достаточни данни отъ които би могло да се заключи, че отвѣтника е спечелилъ приобретателна прескрипция (usucario) върху нивата. Свидѣтелитѣ не установяватъ положително и ясно нито първото условие за съставътъ на прискрипцията, а именно, че отвѣтника е владѣлъ 10 години непрекжснато нивата. Повечето отъ тѣхъ говорятъ, че знаятъ отъ 8 години отвѣтника да е владѣлъ имуществото и нищо повече. Другитѣ не помалко сжществени условия на прискрипцията, а именно justus titulus i bona figes въ свидѣтелскитѣ показания не сж ни помѣнуватъ, слѣдователно отвѣтника не е доказалъ никаква приобретателна прискрипция върху спорната недвижимость. Отъ направений върху спорното мѣсто обстоятелственъ огледъ установява се, че границитѣ указани въ тапията на истцитѣ, съпадатъ съ спорната нива. Въ апелативната инстанция апелатора най много настоява да утвърждава, че тапията на истцитѣ ся отнасяла не къмъ спорната нива, а къмъ нивата обозначена въ чъртежътъ подъ название нива на „Абди“, това утвърждение обаче се опровергава отъ станалий оглѣдъ, тъй като когато при оглѣда отвѣтника беше направилъ сжщото възражение то свидѣтелитѣ Илия Филиповъ и Гати Дамяновъ удостовѣриха положително че нивата „Абди“ е друга а не е оная, която се обозначава въ документътъ на истцитѣ. — Отъ дѣлото

се вижда, че спорната нива е неразд҃лена, слѣдователно сѣкой отъ съпритѣжателитѣ може да претендира цѣлокупното имущество. Тапията представена отъ апелатора въ втората инстанция, не съвпада въ границитѣ на спорното мѣсто и за това той неможе чрезъ нея да предявява права върху послѣднето“; — подтвърдилъ рѣшението на Пловдивский Окр҃женъ Сѫдъ подъ №. 265 отъ 1887 год. и сѫдебнитѣ разноски за втората инстанция възложилъ върху апелатора. Срѣщу това рѣшение на Апелативний Сѫдъ, Етемъ-Бей Етемовъ подалъ кассационна жалба въ която като поводъ да ся отмѣни казанното рѣшение на Апелативний Сѫдъ посочва, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ нарушилъ: 1) ст. 281 п. 2 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото потвърдилъ рѣшението на Пловдивский Окр҃женъ Сѫдъ и относително Пембе която не ся явила въ Окр҃жний Сѫдъ и дѣлото трѣбвало да ся прекрати; и 2) чл. 20 отъ закона за земитѣ и чл. 1666 отъ Гражданский Оттоманский Законъ, защото „погрѣшно помислилъ че понеже justus titulus і bona tide не ся помянуватъ въ свидѣтелскитѣ показания, то не ся доказвало приобретателна прескрипция върху спорната нива.“—

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Помощникъ Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Оплакването на кассатора за нарушението по това дѣло на ст. 281 п. 2 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила не може да бѫде основателно, защото отъ протокола на Окр. Сѫдъ, дѣржанъ въ сѫдебното му засѣдание на 2 Септемврий 1887 год., когато присѫтствували само истецътъ Ахмедъ и отвѣтника се вижда, че самъ кассатора чрезъ повѣренника си Шахини е искалъ да ся глѣда дѣлото въ отсѫтствието на Пембе, като казалъ: „моля да ся глѣда дѣлото задочно за отсѫтствующата истца Пембе“. Това като е тъй, то нѣма съмнѣние, че Апелативний Сѫдъ е билъ въ правото си като е подтвърдилъ рѣшението на Окр. Сѫдъ и относително Пембе, която е присѫтствувала

при разглеждането на дѣлото въ втората инстанция; 2) Така сѫщо и второто оплакване на кассатора за нарушението по това дѣло на чл. 20 отъ закона за земитѣ и чл. 1666 отъ Гражданский Оттоманский Законъ е неоснователно, защото отъ изложенитѣ въ потѫженото рѣшение съображения ся вижда, че Апелативний Сѫдъ не е призналъ на кассатора правото му за владѣние въпросната нива по давность не само за това, че justus titulus i bona fides не ся спомѣнували въ свидѣтелскитѣ показания, но и за това още, защото е констатиралъ, че той, кассатора, е владѣлъ предмѣтната нива само осемъ години, а не десять години. —

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Етемъ-Бей-Етемоглу, срѣщу рѣшението на Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ, отъ 1 Априлий 1888 год. № 101, съ силата на статия 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, № 224.

Гр. София, 8 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и четвъртий Ноемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Василий Мишайковъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощн. Прокурора: Г. Згуревъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло № 180 по описътъ за 1889 год., на Нико Карагьозовъ, изъ гр. Добричъ, съ Емине Гюлюмъ Османова, изъ сѫщий градъ, за една кѫща. — Въ засѣданието странитѣ не присѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Ганчо Радевъ, повѣренникъ на Емине Гюлюмъ Османова, отъ гр. Добричь, съ прошение отъ 8 Августъ 1887 год. завѣлъ искъ предъ Добричский Мировий Сждия срѣщу Нико Карагьозовъ, за една кжща находяще ся въ гр. Добричь Циганский Участъкъ; заради това иска да се осжди отвѣтникътъ да отстжпи спорната кжща и да се осжди на сждебнитѣ разноски. Добричский Мировий Сждия разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на странитѣ и, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 9 Януарий 1888 год. призналъ за неправилна станалата продажба върху спорната кжща върху отвѣтникътъ, а истцата призналъ за собственица на спорната кжща и осждилъ отвѣтникътъ да ѝ я отстжпи, като го осждилъ и на сждебнитѣ разноски. По въззивна жалба на Нико Карагьозовъ това дѣло се разглѣдвало въ присжтствието на странитѣ и отъ Варненский Окр. Сждъ, който като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 1 Априлий 1888 год. №. 46, видоизмѣнилъ рѣшението на Добричский Мировий Сждия, отъ 9 Януарий 1888 год., като осждилъ отвѣтникътъ Нико Карагьозовъ, да отстжпи на истцата —Емине Гюлъ Османова спорната кжща, а истцата да му повърни 500 гроша, които той заплатилъ при покупката. Недоволенъ отъ това рѣшение на Варненский Окржженъ Сждъ Нико Карагьозовъ е подалъ въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Варненский Окржженъ Сждъ е нарушилъ чл. чл. 1, 2, 169, 263, 264, 266, 270, 271, 369 и 371 отъ Гражданскитѣ Закони и 186, 187 и 265 отъ Врѣмен. Сжд. Правила, защото неправилно го е осждилъ да повърне на истецата кжщата, когато самата истца е признала предъ Сждътъ, че е продала спорната кжща нему (кассатору) въ 1879 год. и му я предала въ негово владѣние още тогава, слѣдователно станалото условие било задължително за странитѣ и продажбата невозвратна.—

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението

на Прокурора, взе въ съображение: Споредъ дѣйствующитѣ у насъ закони (чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ) преминуването правото на собственность върху недвижими имоти по продажба става само по нотариаленъ редъ, чрезъ крѣпостенъ актъ. Щомъ една продажба не е станала по нотариаленъ рѣдъ, то тя не може да се почита за валидна, и продавачътъ до настжпването на общата давность за просрочието на гражданскитѣ споровѣ може да иска да му се повърне обратно недвижимото имущество. По това дѣло кассатора, ако и да е купилъ спорната кжща отъ истецата Емине Гюлюмъ Османова, което и самата истца признава, но понеже тя не ся е постарала да легализира тая си продажба по нотариаленъ редъ, то истцата сега, като иска да ѝ се повърне спорната кжща, Варненский Окржженъ Сждъ правилно и съгласно чл. 31 отъ Закона за Нотариситѣ е постжпилъ, като е призналь искътъ на истцата за основателенъ, тъй като отъ морална страна колкото и да е дължна истцата да се подчинява на своитѣ си дѣйствия (уговорената отъ нея продажба), но отъ формалната страна, Закона (чл. 31 отъ Закона за Нотар.) ѝ дава право да си иска обратно недвижимото имущество; разбира се, че при това си дѣйствие тя (истцата) е дължна да обезщети кассатора за причиненитѣ нему отъ това си отказване загуби. Щомъ това е така, то оплакването на кассатора по това дѣло е неоснователно. —

Водимъ отъ горѣизложеннитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Нико Карагьозовъ, срѣщу рѣшението на Варненский Окр. Сждъ, отъ 1 Априлий 1888 год. **№** 46, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 225.

Гр. София, 11 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и седмий Ноемврий хилядо осемстотинъ осемдесетъ и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и Никола Сукнаровъ, при Помощникъ Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощ. Прокурора: Андонъ Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 181 по описътъ за 1889 год., на Велика Петкова, изъ гр. Ломъ, съ Илия Томовъ, отъ сѫщий градъ, за вдигание запоръ наложенъ върху половина отъ една кѫща. — Странитѣ не присѫтствувахѫ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Велика Петкова, изъ гр. Ломъ, съ прошението си до Ломский Мировий Сждия отъ 5 Февруарий 1887 година заявила, че Сждебния Приставъ наложилъ запоръ върху кѫщата, находяща са въ гр. Ломъ, Орачка махала, за дълга на съпругътъ ѝ, отъ която кѫща половината била нейна собственость и молила сждията да ся распорѣди за вдигането на запора отъ нейната часть на кѫщата. Ломский Мировкй Сждия, като разглѣдалъ дѣлото, съ рѣшението си отъ 18 Мартъ 1888 година подъ №. 141 призналь половината отъ спорната кѫща за собственость на истцата Велика Петкова. — Неблагодаренъ отъ това рѣшение, Х. Порняковъ, повѣренникъ на Илия Томовъ, подъ въззивна жалба предъ Ломский Окрѫженъ Сждъ, който като разглѣдалъ дѣлото, съ рѣшението си отъ 3 Юний 1888 год. подъ №. 38 отхвърлилъ искътъ на Велика Петкова за вдигание наложената възбрана върху помянѫтата кѫща, като неосновенъ и я осѫжда да плати сждебнитѣ разноски. — Неблагодарна отъ това рѣше-

ние Велика Петкова подава въ Върховний Кассационенъ Сждъ Кассационна жалба, въ която говори по сжществото на дѣлото, безъ да посочва на какви годѣ нарушения и кассационний поводи за отмѣнение на потжженото рѣшение. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша заключението на Помощ. Прокурора, за да рѣши това дѣло взе въ съображение: 1) Кассаторката Велика Петкова въ Кассационната жалба не показва нито на единъ Кассационенъ поводъ показани въ чл. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, а се оплаква като говори само по сжществото на дѣлото; 2) Върховний Кассационенъ Сждъ, споредъ 5 чл. отъ Сждоустройството, *не разрѣшава дѣлата по сжщество,* а наблюдва за точното испълнение на законитѣ и еднаквото имъ приспособление отъ всичкитѣ сждилища въ княжеството. —

На основание на тия съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Велика Петкова, срѣщу рѣшението на Ломский Окржженъ Сждъ отъ 3 Юний 1888 год. **№** 38, съ силата на чл. 5 отъ закона за Сждоустройството, да ся остави безъ послѣдствие, безъ да ся разглѣжда по сжществото. —

Рѣшение, № 226.

Гр. София, 11 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на двадесеть и седмий Ноемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председателствующий Членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Добри Русковъ и Никола Сукнаровъ, при Помощникъ-Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощникъ-Прокурора:

Антонъ Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло № 182 по описътъ за за 1889 год., на Никола Ивановъ, изъ градъ София, съ Игнатъ Найденовъ, отъ село Долни Камарци, Златишка Околия, за една ливада отъ 4 уврата. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствува само Игнатъ Найденовъ. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: Съ прошение отъ 19 Юний 1887 година до Златишкий Мировий Сѫдия, Захарий П. Христовъ, повѣренникъ на Никола Ивановъ, изъ градъ София, ся потѫжилъ срѣщу Игнатъ Найденовъ, изъ село Долни Камарци, че преди три години засвоилъ, обработвалъ и ся ползувалъ отъ една ливада четири уврата, находяща се въ Долно Камарското землище, въ мѣстностьта „Бостанъ Тарла", между съсѣди: Ив. Найденовъ и Кърчова ливади и Гюлъ-Дере, която довѣрителя му притѣжавалъ съ крѣпостенъ актъ № 767, отъ 21 Ноември 1884 година, извършенъ отъ Нотариуса при Софийский Окржженъ Сѫдъ; затова повѣренника на истеца молилъ Сѫдията да призове казанний отвѣтникъ и го осѫди да отстѫпи на довѣрителя му въпросната ливада, да му заплати 150 лева приходъ за три години и сѫдебнитѣ по дѣлото разноски. — Въ сѫдебното засѣдание по това дѣло отъ 26 Августъ 1887 година предъ Мировий Сѫдия, повѣренника на отвѣтника, като представилъ единъ продавателенъ записъ, съ който Н. Митаковъ, изъ село Долни Камарци, продалъ на довѣрителя му Игнатъ Найденовъ казаната ливада; молилъ да се призове Н. Митаковъ въ качество на трето лице по дѣлото, който ѝ билъ призованъ. — Златишкий Мировий Сѫдия, като изслушалъ по това дѣло обясненията на странитѣ, както и на третото лице, съ рѣшението си отъ 15 Декември 1887 година № 910 отхвърлилъ искътъ на Захарий П. Христовъ повѣренникъ на Н. Ивановъ, като неоснователенъ. Призналъ първата продажба на ливадата, станала между отвѣтника и Н. Митаковъ, за дѣйствителна и осѫдилъ послѣднийтъ да повърне на Никола Ивановъ стойностьта

на лихвата, заедно съ лихвата на паритѣ отъ 21 Ноември 1884 година до изплащанието. — По въззивна жалба на Захарий П. Христовъ, повѣренникъ на Никола Ивановъ, това дѣло е разгледано въ присѫствието на двѣтѣ страни, представлявани чрезъ повѣренници и отъ Софийский Окржженъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 8 Априлий 1888 година № 94, като взелъ предъ видъ: „1) че Захарий Попъ Христовъ, повѣренникъ на Никола Ивановъ съ исково прошение отъ 19 Юний 1887 година, регистрирано подъ № 1652, завѣжда искъ срѣщу Игнатъ Найденовъ отъ Долни Камарци, за една ливада отъ пространство четири уврата, находяща се въ мѣстностьта „Бостанъ Тарла“, въ района на село Камарци, Златишка Околия, оцѣнена за 16 лири турски и която владѣе отвѣтника фактически отъ шесть години възъ основание на единъ домашенъ продавателенъ записъ отъ 6 Ноември 1882 година, макаръ той (истеца) да има крѣпостенъ актъ, извършенъ отъ Нотариуса при Софийский Окржженъ Сѫдъ на 21 Ноември 1884 година; 2) че споредъ статия 524 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила въ свързка съ чл. 7 отъ врѣменнитѣ инструкции за ржководство на Мировитѣ Сѫдии при извършванието на актоветѣ, които закони сѫ били въ сила презъ 1884 година, когато е извършенъ акта № 767 отъ 21 Ноември 1884 година, както и споредъ чл. 8 отъ Закокона за Нотариуситѣ отъ 1885 година, актоветѣ за продавание-купуване недвижими имущества, за отчуждавание правото на собственность и др., трѣбва да се извършватъ отъ оня Сѫдия или Нотариусъ, въ околията на когото се намиратъ имотитѣ; 3) понеже крѣпостния актъ подъ № 767, е извършенъ неправилно отъ Нотариуса при Софийский Окржженъ Сѫдъ, въпрѣки предписанията на дѣйствующитѣ тогава закони и, защото отчуждений недвижимъ имотъ е билъ турски, а пакъ не е утвърденъ отъ Сѫда, той, акта, неможе да се счита за валиденъ, да има сила на Нотариаленъ актъ, нито продавателния записъ отъ 6 Ноември 1882 година, може да се счита за валиденъ

и да има нѣкаква сила, тъй като срокътъ на правилата за домашнитѣ актове е истѣкълъ при свършването на 1885 година, а страната, която го е представила, не се е възползувала отъ правата си, за да се здобие съ рѣдовенъ крѣпостенъ актъ“, — видоизмѣнилъ рѣшението на Златишкий Мировий Сѫдия № 910 отъ 1887 година така: завѣденъ искъ отъ Захарий П. Христовъ, повѣренникъ на Никола Ивановъ, противъ Игнатъ Найденовъ за една ливада отъ 4 уврата въ землището на с. Долни Камарци въ мѣстностьта „Бостанъ Тарла“, съ съсѣди: Игнатъ Найденовъ, Кѫрчо и Гюлъ-Дере, се отхвърля, като неоснователенъ и апелативната жалба ся остава безъ послѣдствие; осѫжда Никола Ивановъ да заплати на Игнатъ Найденовъ 60 лева за водѣнието на дѣлото въ двѣтѣ инстанции. — Срѣщу това рѣшение на Окрѫжний Сѫдъ Никола Ивановъ подалъ кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Софийский Окрѫженъ Сѫдъ нарушилъ ст. 524 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ и чл. 2 отъ Закона за домашнитѣ актове, защото не взелъ въ внимание крѣпостнийтъ му актъ № 767 отъ 21 Ноември 1884 година, съ който ся установявало правото му на собственность върху въпросната ливада, а далъ предпочитание на домашнийтъ актъ на отвѣтника Игнатъ Найденовъ за спорното недвижимо имущество. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Помощникъ-Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: съ въвѣждането на дѣйствующитѣ у насъ Мировий Учреждения, Законодателя представи право на Мировитѣ Сѫдия да извършватъ и засвидѣтелствуватъ всѣкакви актове и договори споредъ правилата на Окрѫжнитѣ Сѫдилища за това, а така сѫщо и актове за отчуждение правото на собственность върху недвижимъ имотъ и пр., съ това ограничение за послѣднитѣ, щото Мировий Сѫдия, като ги извърши, да ги испрати за *утвърждение* въ надлѣжний Окрѫженъ Сѫдъ (чл. 1 отъ Допълн. къмъ третата глава на до-

пълнителнийтъ раздѣлъ отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила 524—531 статии); а споредъ общото правило изразено въ ст. 524 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, замѣнена съ чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, актоветѣ за продаване-купуване недвижими имоти, или изобщо за всѣко отчуждаване правото на собственность или правото за ползуване отъ недвижимъ имотъ трѣбва да ся извършватъ отъ Нотариуса или Мировий Сждия, споредъ околията, въ която се намира недвижимий итотъ. По данното дѣло Окржжний Сждъ като е константиралъ, както ся вижда отъ съобразителната часть на рѣшението му, че крѣпостний актъ на кассатора отъ 21 Ноември 1884 година **№** 767 не е извършенъ въ околията, гдѣто ся намира недвижимий имотъ, то нѣма съмнение, че такъвъ актъ, по силата на чл. 8 отъ Закона за Нотариуситѣ, неможе да има сила на нотариаленъ актъ, понеже е извършенъ въпрѣки предписанията на дѣйствующитѣ по врѣмето на издаването му закони. Освѣнъ туй, отъ третото съображение на потъжеността рѣшение ся вижда, че Окржжний Сждъ така сѫщо не е далъ никое предпочитание и на домашнията актъ, представенъ отъ противната страна, която по закона за домашнитѣ актове не ся е възползувала своеврѣменно за да ся здобие съ рѣдовенъ крѣпостенъ актъ. Заради това оплакването на кассатора, че Софийский Окржженъ Сждъ нарушилъ ст. 524 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ и чл. 2 отъ Закона за домашнитѣ актове, защото не е взелъ въ внимание крѣпостния му актъ за въпросната ливада, а далъ предпочитание на домашнията актъ на отвѣтника — не е основателно. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Никола Ивановъ, срѣщу рѣшението на Соф. Окр. Сждъ, отъ 8 Априлий 1888 год. **№** 94, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 227.

Гр. София, 11 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Одѣление, на двадесеть и седмий Ноемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ откито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий сѫставъ: Предсѣдателствующий членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и Никола Сукнаровъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Помощн.-Прокурора: Антонъ Каблешковъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло №. 186 по описътъ за 1889 год., на Зелха Мемишова Агджикоглу, отъ гр. Стара-Загора, съ Шефкетъ Бей Еминъ Пашовъ, отъ сѫщий градъ, за движими и недвижими имущества по наслѣдство. — Въ засѣданието странитѣ неприсѫтствуваха.—

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Зелха Мемишова, отъ градъ Стара-Загора, съ прошението си отъ 21-ий Ноемврий 1886 год. зарегистровано подъ №. 3755, е завѣла искъ предъ Старо-Загорский Окр. Сѫдъ, противъ Шефкетъ Бей Еминовъ, Сание Акифъ Беева, Абдула Кафеджи, повѣренникъ на жената си Сахдетъ Абдулова и Юркие Ханѫмъ, всички отъ градъ Стара-Загора за неопредѣленъ искъ. Старо-Загорский Окр. Сѫдъ като разглѣдалъ това дѣло съ рѣшението си отъ 18 Юний 1887 година подъ №. 57 отблъсналъ искътъ на Зелха Мемишова Агджикова отъ градъ Стара-Загора заявенъ противъ Шефкетъ Бей Еминъ Пашовъ, като недоказанъ и неосновенъ и осѫдилъ Зелха Мемишова Агаджикова да плати въ Сѫдътъ за въ полза на хазната за сѫдебно мито 220 лева и за 11 призовки 11 лева. — Недоволна отъ това рѣшение Зелха Мемишова, чрезъ повренника си Ст. Шивачевъ е обжалвала предъ Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ, който като разглѣдалъ дѣлото съ рѣшението си отъ 13 Януарий 1888 год. подъ №. 5, потвърдилъ рѣше-

нието на Старо-Загорский Окр. Сждъ отъ осмий Юний 1887 год. подъ №. 57. — Неблагодарна и отъ това рѣшение Зелха Мемишова Агаджикоглу подава въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която говори по сжществото на дѣлото безъ да посочва на какви годѣ нарушения и кассационни поводи за отмѣнение на потжженото рѣшение. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада и заключението на Помощ.-Прокурора взе въ съображение: 1) Кассаторката Зелха Мемишова въ кассационната си жалба не показва нито на единъ кассационенъ поводъ, показани въ чл. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, а се оплаква, като говори само по сжщество на дѣлото; 2) Върховний Кассационенъ Сждъ, споредъ 5 чл. отъ Сждустройството, не разрѣшава дѣлото *по сжщество*, а наблюдава за точното испълнение на законитѣ и еднаквото имъ приспособление отъ всичкитѣ сждилища въ Княжеството.

На тия основания **опредѣлява**: Кассационната жалба на Зелха Мемишова Агаджикооглу, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, отъ 13 Януарий 1888 год. №. 5, съ силата на членъ 5 отъ Сждоустройстройството, да ся остави безъ послѣдствие, безъ да се разглѣдва по сжщество. —

Рѣшение, №. 228.

Гр. София, 14 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на първий Декемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдательствующий членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и Атанасъ Хитовъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ

присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членъть Маноловъ гражданско дѣло № 188 по описътъ за 1889 год., на Тодю Тончевъ, Ангелъ Грозевъ и други, отъ село Узунджево, съ Узунджевската Селска Община, за единъ балталѫкъ отъ 150 уврата. — Въ засѣданието странитѣ присѫтствуваха: К. Поляновъ, повѣренникъ на кассаторитѣ Т. Тончевъ и Ангелъ Грозевъ, и К. Стоиловъ—на Петко Тодоровъ и Василъ Гюбеклиевъ. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: Съ прошение, отъ 24-й Мартъ 1887 година, до Хасковский Окрѫженъ Сѫдъ, Петко Тодоровъ, Атанасъ Колевъ и Гюбеклиевъ, пълномощници на Узунджевската селска община, сѫ потѫжили срѣщу Тодю Тончевъ, Ангелъ Грозевъ, Бойчо Ивановъ, Димитръ Иванджиковъ и Кирякъ Юрдановъ, отъ с. Узунджево, за единъ балталѫкъ (кория) отъ стойность 1100 лева, като излагатъ, че балталѫкътъ подъ название „Везиръ-Юви“, състоящъ отъ 150 уврати, съ граници: Вейселовата курия, Сѫртъ-Юлу, Везиръ-Юлу и ниви, отъ памти вѣка билъ притѣжание на селото Узунджево, отъ който жителитѣ на селото имъ ся ползували до сега непрекѫснато, а на послѣдѫкъ помянѫтитѣ отвѣтници турили ржка върху сѫщий балталѫкъ и искали да го присвоятъ; но тъй като казаний балталѫкъ билъ притѣжание отъ дрѣвне врѣме на селото Узунджево и споредъ чл. 92 отъ закона за земитѣ никой нѣма право да ступанисва оставенитѣ за обща потрѣба земи, за това молили Сѫда да призове казаннитѣ отвѣтници и ги осѫди да напустнатъ селскийтъ имъ балталѫкъ и да платятъ сѫдебнитѣ разноски по дѣлото. За подкрѣпление на искътъ си, истцитѣ молили да ся произвѣде на мѣстото дознание чрезъ околни люди. Хасковский Окрѫженъ Сѫдъ, като извършилъ по това дѣло дознание чрезъ околни люди и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, представлявани чрезъ повѣренници, съ рѣшението си отъ 27 Октомврий 1887 год. № 105 осѫдилъ отвѣтницитѣ: Тодю Тончевъ, Ангелъ Гроздановъ, Бойчо Ивановъ, Димитръ Иванджиковъ и Кирякъ Юрдановъ

да отстжпятъ и предаджтъ на Узунджевската селска община спомѣнатата по-горѣ курия, отъ която да ся ползуватъ, както и по напрѣдъ, жителитѣ на село Узунджево, и да ѝ заплатятъ 117 лева сждебни и за водение на дѣлото разноски. — По въззивна жалба на Тодю Тончовъ, Ангелъ Грозевъ, Бойчо Ивановъ, Димитръ Иванджиковъ и Кирякъ Юрдановъ, дѣлото е било разгледано и отъ Пловдивский Апелативенъ Сждъ, който, като изслушалъ по него обясненията на явившитѣ ся отъ двѣтѣ страни повѣренници, съ рѣшението си, отъ 8-й Априлий 1888 год. №. 112, като взелъ предъ видъ: „1) че общината на с. Узунджево претендира отъ отвѣтницитѣ единъ балталжкъ подъ название „Везиръ-Юви“ съ означенитѣ граници въ исковото ѝ прошение, съ пространство около 150 уврата; 2) че отвѣтницитѣ, като възражение на предявений искъ срѣщу тѣхъ отъ общината на спорний балталжкъ, сж представили крѣпостенъ актъ подъ №. 77, отъ 22 Мартъ 1886 год., отъ който се вижда, че тѣ сж купили спорната курия (балталжкъ) отъ Хаджи Али Нюмановъ, отъ гр. Пловдивъ, издаденъ на основание на една тапия отъ 10 Каня-евелъ 1289 год. и на свидѣтелството отъ Общинското Управление на с. Узунджево; 3) че отъ направеното мѣстно дознание на спорний балталжкъ и распитанитѣ околни люди отъ разни села се доказва, че балталжка е билъ привързанъ на с. Узунджево, отъ който сж ползували селянитѣ отъ старо врѣме и че той никога не е билъ притѣжаванъ отъ частно лице; 4) че при всичко, че отвѣтницитѣ представляватъ за спорний балталжкъ крѣпостенъ актъ, обаче отъ мѣстното дознание като се доказва, че той е билъ общъ селски, то, съгласно съ чл. 92 отъ закона за земитѣ, този балталжкъ никога не е можалъ да бжде отчуждаванъ и да премине въ частна собственность, слѣдователно нито този крѣпостенъ актъ, нито тапията, на основание на която е билъ издаденъ, не могжтъ да служатъ за доказателство, че балталжка не е билъ привързанъ отъ старо врѣме на Общината Узунджево; 5) че възражението на повѣ-

ренника на отвѣтницитѣ, че Общинското Управление на с. Узунджево, като е дало свидѣтелството на Хаджи Али Нюмановъ, че е притѣжатель на балталжка, съ това е направо признало, че балталжка не е Общински, не може да се вземе въ внимание, тъй като отъ дознанието се е доказало противното, и всѣкога то може да си търси правото върху балталжка, тъй като той е прѣдмѣтъ extra commercium и не може да бѫде частно притѣжание . . . . . “; — отхвърлилъ въззивната жалба на аппелаторитѣ и подтвърдилъ рѣшението на Хасковский Окржженъ Сѫдъ, отъ 27 Октомврий 1887 год. № 105. — Неблагодарни и отъ това рѣшение на Аппелативний Сѫдъ, Тодю Тончевъ, Ангелъ Грозевъ, Бойчо Ивановъ, Димитръ Иванджиковъ и Кирякъ Юрдановъ подали кассационна жалба, въ която посочватъ, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ нарушилъ: 1) ст. 237 п. 1 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото дѣлото, по цѣната на искътъ, не било подсѫдно на общитѣ Сѫдилища, а на Мировитѣ Сѫдилища; 2) ст. 161 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото представенийтъ му крѣпостенъ актъ неможе да ся оборва съ свидѣтелски показания; и 3) ст. 186 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото писменното самопризнание, изложено въ свидѣтелството на общината отъ 10 Мартъ 1886 год., съставлявало пълно доказателство противъ сѫщата община. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада на дѣлото, устнитѣ обяснения на повѣренницитѣ и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) подсѫдностьта на дѣлото, по цѣната на искътъ, ся опредѣля по закона (ст. 106 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила и чл. 23 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство) отъ онази сумма, която е показана въ исковата молба, а не въ другъ нѣкой документъ. Отъ исковото прошение на истеца ся вижда, че спорнийтъ балталжкъ е оцѣненъ на сумма 1100 лева, която цѣна на искътъ, като надминува компетентностьта на Мировий Сѫдия, то нѣма съмнѣние, че дѣлото въ такъвъ случай подлѣжи на раз-

глеждание отъ общитѣ Сждилища, рѣшенията на които въ всѣки случай, ако даже дѣлото, по цѣната на искътъ, не бѣше тѣмъ подсждно, иматъ по-голѣма гаранция за странитѣ, отъ колкото ако бѣшѣ глѣдано отъ Мировитѣ Учреждения. Това като е тъй, то оплакването на кассатора за нарушението по това дѣло на ст. 237 п. 1 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила ся явява неосновательно; 2) отъ производството на дѣлото ся вижда, че крѣпостнийтъ актъ отъ 22 Мартъ 1887 год. № 77 не е билъ оборванъ съ свидѣтелски показания, както иска да каже кассатора, но като е било доказано отъ произведеното по дѣлото дознание чрезъ околни люди, което, по закона (чл. 1 отъ закона за дознанието), ся допуща и може да служи като самостоятелно доказателство по такъвъ родъ препирни, че спорнийтъ балталжкъ отъ незапамятни врѣмена е билъ оставенъ за обща потрѣба на жителитѣ отъ с. Узунджово, то заради това и Аппелативний Сждъ, водимъ отъ предписанието на чл. 92 отъ Закона за земитѣ, който възбранява да ся продаватъ такива имоти съ тапия, е билъ въ правото си, по закона, да не дава никое значение и сила на представенийтъ отъ кассатора крѣпостенъ актъ. Слѣдователно и второто оплакване на кассатора, че по това дѣло Аппелативний Сждъ нарушилъ ст. 161 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, е неосновательно; 3) така сѫщо и третото оплакване на кассатора, че сѫщий Сждъ нарушилъ ст. 186 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила съ това, че писменното самопризнание, изложено въ свидѣтелството на общината отъ 10 Мартъ 1886 год., че имуществото не е нейно, — съставлявало пълно доказателство противъ сѫщата община, неможе да ся признае за основателно, защото отъ петото съображение на потѫженото рѣшение ся вижда, че Аппелативний Сждъ е обсждилъ и оцѣнилъ това обстоятелно, но че не му е далъ онова значение, което кассатора мисли че може да има, този въпросъ, като ся отнася до сѫществото на дѣлото, не подлѣжи на провѣрка по кассационенъ редъ. —

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Тодю Тончевъ, Ангелъ Грозевъ и др., срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, отъ 8 Априлий 1888 година №. 112, съ силата на 11 ст. отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 229.

Гр. София, 14 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на първий Декемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Василий Мишайковъ и Добри Руссковъ, при Помощ. Секретарьть: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ Гражданско дѣло №. 190 по описьтъ за 1889 год., на Токмакъ Ахмедъ Османовъ, житель отъ с. Язла, Ново-Пазарска Околия, съ Зейфи Хаджи Еминовъ, изъ сѫщото село, за една нива отъ три погона. — Въ засѣданието странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Зейфи Хаджи Еминовъ отъ с. Язла съ прошение, отъ 4 Априлий 1888 година, завѣлъ искъ предъ Ново-Пазарский Мировий Сждия срѣщу Токмакъ Ахмедъ Османовъ, че му е присвоилъ една нива отъ три погона, находяща се въ мѣсностьта „Балжкъ“, за която нива той владѣялъ крѣпостенъ актъ; заради това иска да се осѫди ответникътъ да му отстѫпи спорнаата нива и да се осѫди на сждебнитѣ разноски. Ново-Пазарский Мировий Сждия разгледалъ това дѣло въ присътстви-

ето на странитѣ и, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си, отъ 24 Маий 1888 година №. 496, осѫдилъ отвѣтникътъ-Токмакъ Ахмедъ Османовъ, да остѫпи спорната нива отъ три погона на истецътъ, като го осѫдилъ и на сѫдебнитѣ разноски. По въззивна жалба на Токмакъ Ахмедъ Османовъ това дѣло се разглѣдало въ присѫтствието на странитѣ и отъ Шуменский Окр. Сѫдъ, който като изслушалъ обясненията на странитѣ, съ рѣшението си, отъ 23 Юлий 1888 година №. 114, потвърдилъ рѣшението на първата инстанция като осѫдилъ апелатора и на сѫдебнитѣ разноски. Недоволенъ отъ това рѣшение на Шуменский Окр. Сѫдъ Токмакъ Ахмедъ Османовъ е подалъ въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ Кассационна жалба, въ която се оплаква между другото, че Шуменский Окрѫженъ Сѫдъ е нарушилъ чл. 1 отъ закона за дознание чрезъ околни люди, защото не уважилъ искането му да стане дознание чрезъ околни люди, съ което щелъ да докаже, че той владѣялъ спорната нива като собственникъ повече отъ 15 години. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: Споредъ дѣйствующийтѣ у насъ закони (чл. 1 отъ закона за дознанието чрезъ околни людие) правото на собственность се доказва и чрезъ давностно владение; заради това крѣпостний актъ неможе да се приеме за абсолютно доказателство за правото на собственность върху едно недвижимо имущество щомъ се появи споръ за давностно владение и сѫдътъ по сѫщество е длъженъ въ такъвзи случаий при разрѣшението спорътъ за собственность да оцѣни и двѣтѣ доказателства: крѣпостний актъ и давностното владение и да даде преимущество на това докателство, въ което се убеди, че представлява повече доказателна сила. По това дѣло Токмакъ Ахмедъ Османовъ като е основалъ правото си на собственность за спорната нива на давностно владение въпреки представений отъ истецътъ, Зейфи Хаджи Еминовъ, крѣпостенъ актъ, то Шуменский Окрѫженъ

Сѫдъ е дълженъ билъ при разрѣшението спорътъ за собственность да оцѣни и двѣте доказателни средства на странитѣ, а не да зема представений крѣпостенъ актъ, като обсолютно доказателство, и само възъ основание на него да рѣшава спорътъ за собственность върху спорната нива, и да отказва при това на кассатора да извърши дознание чрезъ околни люди за доказателство правото му на собственность чрезъ давностно владение и като е направилъ това, той е постѫпилъ въпреки ясното предписание на чл. 1 отъ закона за дознанието чрезъ околни людие, а слѣдователно и оплакването на кассатора по този въпросъ е основателно. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: рѣшението на Шуменский Окр. Сѫдъ отъ 23 Юлий 1888 год. № 114, защото е нарушенъ чл 1 отъ закона за дознанието. съ силата на чл. 153 п. 1 отъ Гражданско Мирово Сѫдопроизводство да ся отмѣни и дѣлото, за ново разглѣждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ сѫщий Окрѫженъ Сѫдъ. —

Рѣшение, №. 230.

Гр. София, 14 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на първий Декемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председателствующий членъ: Андрей Маноловъ. Членове: Василий Мишайковъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 495 по описътъ за 1889 год., на Кирилъ Божиловъ, изъ гр. Шуменъ, за прегледъ рѣшението на Шумен-

ский Окржженъ Сждъ отъ 11 Юний 1887 год. подъ №. 44, по ново открито обстоятелство. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствува само Ст. Даневъ, повѣренникъ на К. Божиловъ. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: по искъ предявенъ отъ Шуменский житель Арифъ Абдулрахмановъ срѣщу Кирила Божиловъ, изъ сѫщий градъ, за да му предаде въ натура единъ житенъ хамбаръ и 25 погона ливади, или пакъ да му заплати стоиностьта имъ 4,700 гроша, Шуменский Мировий Сждия съ рѣшението си отъ 6 Февруарий 1887 год. №. 78, — осждилъ Кирила Божиловъ да заплати на Арифа Абдулрахмановъ само 2600 гроша, а послѣднийтъ да плати на К. Божилова 847 гроша; остатъкътъ 2100 гроша отъ искътъ на Абдулрахмановъ отхвърлилъ като неоснователенъ. По въззивни жалби на двѣтѣ страни, това дѣло е разглѣдано и отъ Шуменский Окржженъ Сждъ, който съ рѣшението си отъ 11 Юний 1887 год. №. 44 видоизмѣнилъ рѣшението на Шуменский Мировий Сждия №. 78 отъ 1887 год. така: „осѫжда Кирилъ Божиловъ да заплати на Арифъ Абдулрахмановъ 1600 гроша стойность на единъ хамбаръ, а Арифъ Абдулрахмановъ на Кирилъ Божиловъ 565 гроша отъ право глѣдание на дѣлата му по сѫдебенъ редъ. Сѫдебнитѣ по дѣлото разноски предъ втората инстанция оставатъ за смѣтка на странитѣ, които сѫ ги направили, като ся осѫждатъ и двѣтѣ да внесѫтъ въ Сждътъ 3 лева за неплатени призовки“. — Това рѣшение на Окржжний Сждъ е обжаловано съ кассационна жалба отъ Кирила Божиловъ и предъ Върховний Кассационенъ Сждъ, който, съ рѣшението си отъ 26 Септемврий 1888 год. №. 165, като призналъ кассационната жалба на Кирила Божиловъ срѣщу рѣшението на Шуменский Окржженъ Сждъ отъ 11 Юний 1887 год. №. 44, по силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизвсдство, за неоснователна, оставилъ я безъ послѣдствие. — На 12 Октомврпй 1889 год. Кирилъ Божиловъ подалъ молба до Върховний Кассационенъ Сждъ, съ която, възъ основание чл. 154 отъ Гражданското Мирово

Сждопроизводство, ходотайствува за прегледъ влѣзлото въ законна сила рѣшение на Шуменский Окржженъ Сждъ, отъ 11 Юний 1887 год. №. 44, по новооткрито обстоятелство (писменно удостовѣрение на двама свидѣтели отъ 9 Октомврий 1889 год.), съ което ся доказвало, че Арифъ Абдулрахмановъ му подарилъ и отстжпилъ дѣлото по искътъ отъ 1017 гроша, които ималъ да вземе по записъ отъ Юзбаши-Киримъ-Аа. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: молбата на просителя за прегледъ рѣшението на Шуменский Окржженъ Сждъ отъ 11 Юний 1887 год. №. 44 по новооткрито обстоятелство, състояще отъ едно писменно удостовѣрение на двама свидѣтели, отъ 9 Октомврий 1889 год., че Арифъ Абдулрахмановъ му подарилъ и отстжпилъ дѣлото по искътъ отъ 1017 гроша, които ималъ да зема по записъ отъ покойния Юзбаши-Киримъ-Аа, — не може да бжде уважена, защото преди всичко, отъ производството на дѣлото никакъ ся не вижда да е възражавалъ, или да е заявилъ просителя за такова подарявание и отстжпване нему отъ страна на истеца дѣло по искъ отъ 1017 гроша, което обстоятелство да е оставено отъ Сжда безъ уважение по недоказанность; отъ друга страна, за да може да ся приеме казанното писменно свидѣтелство на двамата свидѣтели за новооткрито доказателство, което би могло да има влияние върху измѣнението на рѣшението, трѣбва да е доказано отъ страна на просителя, че това обстоятелство дѣйствително е открито слѣдъ издаването на окончателното рѣшение №. 44 1887 год. отъ Шуменский Окржженъ Сждъ и не е можало да бжде своевремѣнно предявено при сждебното производство на дѣлото по причина, независяща отъ него (просителя). Това като не е доказано, то нѣма и законно основание да ся уважи молбата на просителя. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Молбата на Кирилъ Божиловъ за прегледъ рѣшенинто на Шуменский Окрж-

женъ Сѫдъ, отъ 11 Юний 1887 год. №. 44, по новооткрито обстоятелство, съ силата на чл. 152 п. 2 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение №. 231.

Гр. София, 14 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на първий Декемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателствующий членъ: Андрей Маноловъ, Членове: Василий Мишайковъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ П. Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло №. 496 по описътъ за 1889 год., на Ив. П. Хр. Кършовски, изъ гр. София, повѣренникъ на Али Субхи Азисъ и Бехидже Исмаилъ Зюхдиеви, съ Видинското Градско Общинско Управление за единъ Островъ „Гарга Адасѫ.“ — Отъ странитѣ се се явиха: Д. Грековъ и Г. Орѣшаковъ повѣренници на Видинското Градско Общинско Управление. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Иванъ Рашковъ, повѣренникъ на Али Субхи Азисъ и Бехидже Исмаилъ Зухдиеви, съ прошение отъ 9-й Ноемврий 1883 год., заявилъ искъ предъ Видинский Окржженъ Ожд срѣщу Видинското Градско Общинско Управление за единъ Островъ называемъ „Гарга Адасѫ“. За доказателство на искътъ си истецътъ е представилъ една турска тапия съ дата 7-ий Шевалъ 1268 год., отъ съдържанието на която се вижда, че спорния островъ е преминалъ по покупка върху Исмаилъ Зухди-баща на истцитѣ. Видинский

Окржженъ Сждъ разглѣдалъ това дѣло въ присжтствието на странитѣ изслушалъ обясненията имъ и съ рѣшението, отъ 4-й Януарий 1884 год. №. 155, осждилъ Видинското Градско Общинско Управление да предаде спорний островъ „Гарга-адасж“ на истцитѣ. По въззивна жалба на Видинското Градско Общинско Управление, това дѣло се разглѣдало и отъ Софийский Аппелативенъ Сждъ въ присжтствието на странитѣ и съ рѣшението си, отъ 1-й Октомврий 1884 год. №. 110, по отводъ подигнатъ отъ страна на аппелатора, отхвърлилъ искътъ на истцитѣ, като заявенъ отъ лице, което нѣмало право да се явлава предъ сждътъ като повѣренникъ. По кассационна жалба на истцитѣ, това дѣло се разглѣдало и отъ Върховний Кассационенъ Сждъ, който, като призналъ за нарушени ст. ст. 98, 237 п. 4 и 306 отъ Врѣменнитѣ Сжд. Правила, отмѣнилъ рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сждъ и повърналъ дѣлото за ново разглѣждание въ сжщий Аппелативенъ Сждъ. При повторното разглѣждание на това дѣло Софийский Аппелативенъ Сждъ, като изслушалъ обясненията на странитѣ и като е призналъ, че Видинското Общинско Градско Управление владѣло спорний островъ въ растояние на петнадесеть години, отъ което слѣдвало, че истцитѣ са просрочили искътъ си, то съ рѣшението си, отъ 8-й Мартъ 1889 год. №. 65, отмѣнилъ рѣшението на Видинский Окржженъ Сждъ, отъ 4-й Януарий 1884 год. №. 155, като отхвърлилъ искътъ на истцитѣ, като неоснователенъ и ги осждилъ на сждебнитѣ разноски. Срѣщу това рѣшение на Софийский Аппелативенъ Сждъ Ив. П. Хр. Кжршовски, въ качеството си на повѣренникъ на Али Субхи Азисъ и Бехидже Исмаилъ Зюхдиеви, е подалъ въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба.

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на явившата се страна и заключението на Прокурора, взе въ съображение: Съгласно 98 ст. отъ Врѣмен. Сждебни Правила, всѣко право способно лице може да се явява предъ сждили-

щето или само, или чрѣзъ свой повѣренникъ. — Отъ ясния смисль на тая статия се разбира, че никое лице което нѣма законна довѣренность, не може да се являва предъ сѫдилищета да ходатайствува за другиго. По това дѣло Ив. П. Хр. Кѫршовски, като е подалъ кассационна жалба въ качеството си на повѣренникъ на Али Сухби, Азисъ и Бехидже Исмаилъ Зюхдиеви, то за да може да се разглѣда тая негова кассационна жалба, трѣбва той да представи законно пълномощно за това; обаче отъ производството на дѣлото нийде не се вижда, щото Али Субхи, Азисъ и Бехидже Исмаилъ Зюхдиеви да сѫ уполномощили Ив. П. Хр. Кѫршовски да подава кассационна жалба по дѣлото имъ. На противъ отъ производството на дѣлото се вижда (протоколъ на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ отъ 17-й Февруарий 1889 год.), че Али Субхи, Азисъ Бехидже Исмаилъ Зюхдиеви устно сѫ уполномощили Ив. П. Хр. Кѫршовски предъ Софийский Аппелативенъ Сѫдъ до свършването на дѣлото. Отъ което слѣдва, че Ив. П. Хр. Кѫршовски е билъ упълномощенъ само да води дѣлото на Али Субхи, Азисъ и Бехидже Исмаилъ Зюхдиеви до свършването му въ аппелативната инетанция, а не е билъ упълномощенъ да подава и кассационна жалба. Слѣдователно кассационната жалба по това дѣло, като е подадена отъ лице, което не е упълномощено за това, то не може да бѫде разглѣдвана по сѫщество.

Водимъ отъ горѣизложеннитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: кассационната жалба на Ив. П. Хр. Кѫршовски, повѣренникъ на Али Субхи, Азисъ и Бехидже Исмаилъ Зюхдиеви, срѣщу рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 8-й Мартъ 1889 год. **№** 65, съ силата на чл. 237 п. 4 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, да се остави безъ послѣдствие, безъ да се разглѣда по сѫщество. —

Рѣшение, №. 232.

Гр. София, 18 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Българский Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на четвъртий Декемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Василий Мариновъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло №. 194 по описътъ за 1889 година, на Стефанъ Ангеловъ, отъ г. Хасково, съ Ради Г. Гешовъ, отъ сѫщий градъ, за едно мѣсто. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствува само Ради Гешовъ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 4-й Августъ 1884 година Ради Г. Гешовъ, житель на г. Харманлий, подалъ на Хасковското Окрѫжно Гражданско Сѫдилище прошение, въ което казва, че притѣжава въ Харманлийското землище, въ мѣстото називаемо Хамазъ-Кѫрѫ, едно мѣсто около $2^1/_2$ уврата, което купилъ презъ 1878 г. отъ Алия Талибовъ съ граници: Шопъ Колю, Кадиръ Ага, Хюсеинъ Мустафовъ и Иокъ Мехмедъ. Нъ Стефанъ Ангеловъ, житель на сѫщий градъ, подъ предлогъ, че е купилъ отъ настойника на наслѣдника на покойнийтъ вече Али Талибовъ това мѣсто преди нѣколко дни, освоилъ го и почналъ да гради на една часть отъ него здание. Затова моли, на основание на тапиитѣ, които ще представи, да се признае за стопанинъ на спорното мѣсто и да се осѫди отвѣтника на сѫдебнитѣ разноски. — Сѫдилището разгледало дѣлото на 3 Октомврий 1884 година, когато истецътъ, за подкрѣпление на искътъ си, представилъ: 1) едно свидѣтелство отъ Старѣйшинский Съвѣтъ на гр. Харманлий, отъ 16 Февруарий 1878 година, което гласи, че нивата лѣжаща на мѣстото називаемо

Хамазъ-Кжрж съ предѣли: желѣзница, шоссе, Хюсеинъ, Иокъ Мехмедъ, отъ два и половина уврата е собственно притѣжание на Али Талибовъ отъ гр. Харманлий, който ѫ продава на Радомиръ Гешевичъ за 245 гроша; 2) свидѣтелство съ дата 22 Януарий 1882 година, подписано отъ Али Талибовъ и отъ петь свидѣтели отъ гр. Харманлий и подтвърдено отъ Харманлийското Градско Кметство на 23 Януарий 1882 година №. 464 и което гласи, че подписаний Али Талибовъ доброволно продалъ въпросната нива на Ради Гешовъ за 245 гроша, които напълно получилъ; 3) преписъ отъ рѣшение отъ 18 Августъ 1881 година №. 219, съ което се заповѣдва на Салимъ Арабовъ, като кметъ на гр. Харманлий, да даде на Алия Талибовъ законното свидѣтелство за принадлѣжащата му часть отъ спорната нива; 4) преписъ отъ прошение, съ дата 24 Юния 1881 г., до Хасковското Окржжно Гражданско Сждилище, отъ Али Талибовъ, който заявлява, че продалъ спорната нива за 245 гроша на Ради Гешювъ, отъ когото си получилъ паритѣ и, на основание на свидѣтелството на Харманлийский Старѣйшинский Съвѣтъ, моли да се извърши, споредъ закона, потрѣбното за тая работа. На това прошение има такава резолюция отъ Предсѣдателя: „Харманлийскому Околийскому Сждинику на испълнение“. — Повѣренника на отвѣтника възразилъ, че преди двѣ години спорното мѣсто било прехвърлено върху наслѣдницитѣ на Топалъ Али Талибовъ и, чрезъ настойника имъ Хюсеинъ Ефенди, било продадено на довѣрителя му за 20 турски лири, който се снабдилъ съ законний документъ. Затова представенитѣ отъ истеца книжя нѣмали никаква важность.— Хасковското Окржжно Сждилище, като изслушало обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 3 Октомврий 1884 година №. 272, като признало Ради Гешовъ за притѣжатель на спорното мѣсто, уничтожилъ продажбата между наслѣдника на Талибоолу и Стефанъ Ангеловъ за сѫщото мѣсто, като незаконна и осѫдилъ послѣднийтъ да отстѫпи на Радя Гешовъ спорното мѣсто. — Противъ това рѣшение Стефанъ Ангеловъ

подалъ въззивъ въ бившето Върховно Сѫдилище на бивша Източна Румелия и въззивно изложение, въ което казва, че той ще докаже, че противника му се е отказалъ отъ претендируемата му покупка, отъ Али Талибовъ, че той (апелатора) е купилъ добросъвѣстно и билъ построилъ здание върху спорното мѣсто. та противника му и да е купилъ преди него, подлѣжи на обезщетение, а не може да стане притѣжатель на мѣстото; затова моли да се уничтожи апелираното рѣшение и да се отхвърли иска на противника му. като се осѫди на разноскитѣ и за двѣтѣ инстанции. За доказателство представя владало №. 5269 отъ 14 Декемврий 1883 година. — Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ въ засѣданието си на 5 Февруарий 1886 година по това дѣло постановилъ, да се състави една експертна комиссия отъ петь души, която да оцѣни, колко струва мѣстото и колко направеното на него здание. — Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ разгледалъ това дѣло на 21 Мартъ 1888 година, когато повѣренника на апелатора казалъ, че продажбата между Талибоолу и Радя Гешовъ не била станала споредъ чл. чл. 36 и 37 отъ Законътъ за землитѣ, че комиссията оцѣнила мѣстото по-скѫпо отъ зданието, когато мѣстото било купено за 245 гроша; — че нѣкои отъ експертитѣ били роднина на противната страна; затова спомагателно молилъ да стане нова експертиза. — Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ съ рѣшението си отъ 21 Мартъ 1888 година №. 89, като взелъ предъ видъ: „1) че ищеца Ради Г. Гешовъ претендира отъ отвѣтника, Ст. Ангеловъ, спорното мѣсто, което той купилъ отъ пьровначалний му притѣжатель презъ 1878 година и комуто стойностьта напълно заплатилъ още тогава, а отвѣтника неправилно го е купилъ отъ наслѣдницитѣ на Топалъ Али Талибоолу презъ 1883 година; 2) че отъ представеното свидѣтелство отъ истеца, подпечатано и подписано отъ Харманлийский Общинский Градский Съвѣтъ съ дата 16 Февруарий 1878 година, както и отъ прошението на Талибоолу до Хасковский Окрѫженъ Сѫдъ, отъ 24 Юний 1882

година, съ което е молилъ да се издаде такриръ на ищеца за продаденото му мѣсто презъ 1878 година, се доказва, че Раде Гешовъ правилно е купилъ спорното мѣсто отъ бивший му притѣжатель Талибоолу Али презъ живота му още, като му е заплатилъ стойността, и отъ Хасковский Окржженъ Сждъ е било турена резолюция на прошението на Али Талибоолу, да издаде Харманлийский Мировий Сждия такриръ на покупателя Ради Гешовъ, който послѣдний не е взелъ; 3) че отъ представеното владало отъ Стефанъ Ангеловъ се вижда, че той презъ 1883 год., по надлѣжний рѣдъ, е купилъ спорното мѣсто отъ наслѣдницитѣ на Талибоолу и то съ bona fides; обаче до издаването Закона за владалата презъ 1883 година въ бившата Източна Румелия продажбата на недвижимитѣ имоти по дѣйствующитѣ тогава закони, могла е да става и по домашенъ редъ, а продажбата между Ради Гешовъ и Талибоолу е била исповѣдана и предъ Хасковский Окржженъ Сждъ и е билъ просилъ послѣдний да издаде такриръ на Ради Гешовъ презъ 1882 година, слѣдователно има пълно законно основание да се признае първата продажба за валидна, а втората за недѣйствителна, тъй като е станала много по-кжсно отъ първата; 4) че истеца не отказва, че отвѣтника е построилъ здание на спорното мѣсто, което, споредъ оцѣнката на 3-ма вѣщи люди, струва 25 лири, а мѣстото костува 52 лири и въ такъвъ случай мѣстото трѣбва да се предаде на ищеца, като заплати стойността на зданието на отвѣтника, построено bona fides отъ него. Обаче отъ особенното мнѣние на 4-ий членъ на оцѣночната коммисия, Атанасъ Митовъ, се вижда, че построеното здание костувало много повече отъ 25 лири турски, и Сжда като взима предъ видъ направената оцѣнка отъ 3-ма вѣщи люди и отъ 4-ий всички избрани по взаимното съгласие на странитѣ, дохожда до убѣждение, че зданието струва 35 лири турски, — призналь спорното мѣсто за собственность на ищеца Радю Гешовъ, като го осждилъ да заплати на Стефанъ Ангеловъ 35 лири турски стойността на съграденото отъ

него здание. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ Стефанъ Ангеловъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ: 1 носъобщилъ на страните имената на назначените отъ него вѣщи люди и му отнелъ възможността да отвѣде Д. Несторова и не назначилъ, съгласно съ закона (ст. ст. 213 и 214 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила), само трима вѣщи люди; 2) престилъ закона (ст. ст. 213 216 и 221 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила), защото заключението на вѣщитѣ люди било пристрастно и безъ мотиви; 3) нарушилъ Сѫдопроизводственнитѣ Правила съ произволното си оцѣнение на зданието. Освѣнъ тия оплаквания, кассатора, на основание чл. 11 и. 10 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, моли да се разрѣши дѣлото му по сѫщество, на основание приложенитѣ при жалбата документи, които забравилъ да представи предъ двѣтѣ инстанции по сѫщество. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) първото оплаквание на кассатора не е основателно, защото той е присѫтствувалъ на мѣстото, когато сѫ щѣли да пристѫпатъ вѣщитѣ люди къмъ оцѣнката и не е възразилъ нищо противъ назначението на нѣкого отъ тѣхъ и вече сетнѣ, когато оцѣнката била направена, той прави заявление, което, разумѣва се, като несвоеврѣменно, Сѫдътъ не е могълъ да вземе въ внимание и да назначи нова експертиза, — сѫщо кассатора не е възражавалъ и противъ числото на вѣщитѣ люди, което обстоятелство, освѣнъ това, не е сѫществено за оспорение правилностьта на оцѣнката; 2) второто оплакване на кассатора е по сѫществото, защото само Сѫдъ по сѫщество може да оцѣнява достовѣрностьта и безпристрастието на вѣщитѣ люди, а пъкъ Върховний Кассационенъ Сѫдъ, който не разгледва дѣлата по сѫщество, неможе да провѣрява подобни обстоятелства; 3) третото оплакване на кассатора сѫщо е не-

основателно, защото Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, при опредѣление цѣната на зданието, е постѫпилъ съгласно съ чл. 221 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, който разрѣшава на сѫдоветѣ по сѫщество, въ извѣстни случай, да не се подчиняватъ на мнѣнието на вѣщитѣ люди. — Колкото за молбата на кассатора, да се разгледа дѣлото му по сѫщеество, на основание на приложенитѣ при жалбата му документи — тази молба като несъобразна съ закона, неможе никакъ да бѫде разгледана. —

Водимъ отъ горѣизложеното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Стефанъ Ангеловъ, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 21 Мартъ 1888 година **№** 89, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, **№** 233.

Гр. София, 18 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на четвъртий Декемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло **№** 191 по описътъ за 1889 год., на Т. З. Шишмановъ, повѣренникъ на Ангелъ Хаджи Стойковъ, Колю Боевъ и др., жители отъ село Кара-Аланъ, Хаджи-Елеска Околия, съ Ахмедъ Мехмедовъ Хаджи Сюлюшевъ, отъ гр. Цариградъ, за една часть отъ кория, разработена на нива. — Въ засѣданието присѫтствуваха Н. Бе-

невъ, повѣренникъ по предовѣрие на кассаторитѣ Ангелъ Хаджи Стойковъ, Колю Боевъ и други, а Ив. Кассабовъ — повѣренникъ на Ахмедъ Мехмедовъ Хаджи Сюлюшевъ. —

Обстоятелствата сж тѣзи: съ прошение отъ 16 Февруарий 1887 год. до Хасковский Окржженъ Сждъ. Ахмедъ Мехмедовъ Хаджи Сюлюшевъ, за себе си и като повѣренникъ на сестритѣ си Хатидже и Емине Мехмедови и на майка си Айше Мехмедова, изъ гр. Цариградъ, се потжжилъ срѣщу Ангела Хаджи Стойковъ, Коля Боевъ и Ангелъ Гашковъ, изъ с. Кара-Аланъ, Теня Кабаковъ и Хаджи Попъ Константинъ Николовъ, отъ с. Кузлукъ, Хаджи Елеска Околия, че неправедно имъ усвоили притѣжаемата по наслѣдие отъ баща имъ една кория въ землището на село Яала, Хаджи Елеска Околия, около 56 уврата, съпредѣлна отъ Кара-Аланский пжть, Даалийский пжть, Дервенский пжть, бузалжкъ и отъ Везиръ Алиевитѣ ниви; за това молилъ да се осждятъ отвѣтницитѣ да имъ отстжпятъ корията и да заплатятъ сждебнитѣ и по водѣние на дѣлото разноски. Хасковский Окржженъ Сждъ, като разгледалъ това дѣло и извършилъ по него огледъ въвъ мѣстото, съ рѣшението си отъ 23 Декемврий 1887 год. № 129 осждилъ отвѣтницитѣ да отстжпятъ и предаджтъ на Ахмедъ Мехмедовъ Хаджи Сюлюшевъ по една трета (1/3) часть отъ завладѣнитѣ отъ тѣхъ ниви, преобжрнати въ такива отъ корията на покойний Мехмедъ Хаджи Сюлюшевъ, баща на истецътъ. лѣжаща въ землището на с. Яала, Хаджи Елеска Околия, състояща отъ 56 уврата, съ граници: Кара-Аланский, Даалийский и Дервентский пжтища, Бозалжкъ, корията на Везиръ-Али и Топъ Кжзалджикъ; и да заплатятъ на истецътъ сждебнитѣ и по водение на дѣлото разноски 383 лева и 40 стотинки, а истецътъ да плати въ полза на хазната 36 лева за 36 неплатени призовки.—По въззивна жалба на Т. З. Шишмановъ, повѣренникъ на упомѣнжтитѣ по-горѣ отвѣтници, това дѣло е разгледано въ присжтствието на явившитѣ ся отъ двѣтѣ страни повѣренници и отъ Пловдив-

ский Апелативенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 11 Мартъ 1888 година №. 73, като взелъ предъ видъ: „1) че първостепенния Сѫдъ вслѣдствие на нередовностьта на представеното отъ Ахмедъ Мехмедовъ Хаджи Сюлюшевъ пълномощно, прекратилъ дѣлото, що се относи до довѣрителитѣ му, двѣтѣ му сестри и майка му, като му далъ ходъ, колкото се относи до наслѣдственната часть, припадающа се на самаго Ахмедъ Мехмедовъ Хаджи Сюлюшевъ; 2) че за подкрѣпление на искътъ си истеца, А. М. Хаджи Сюлюшевъ представи едно владало съ дата 8 Декемврий 1881 г. №. 652, отъ което се вижда, че Мехмедъ Сюлюшевъ отъ Свищовъ притѣжава въ землището на селото Язла, Хаджи Елеска Околия, 56 уврата кория, съ граници: Кара-Аланский, Даалийский и Дервентский пѫтища, Бузалжка, корията на Везиръ-Али и Топъ Кѫзалджикъ; 3) че отъ извършенитѣ на спорното мѣсто огледи отъ членоветѣ при Хасковский Окрѫженъ Сѫдъ на 8 Юний 1887 год. и 14 Ноемврий сѫщата година, е констатирано, че разораната спорна часть отъ кория, —съвпада въ границитѣ, указани въ владалото на истеца; 4) че отвѣтницитѣ, като неотричатъ, отъ една страна, това обстоятелство, прибавятъ отъ друга, то че ги били купили отъ Георги Минчевъ, но продажбата се несъстояла, то че ги били земали отъ сѫщий подъ наемъ и че сега тѣ не се намиратъ въ тѣхни ржцѣ; 5) че отъ огледитѣ тъй сѫщо се констатира и факта, че при завѣжданието настоящия искъ, спорното мѣсто се е намирало въ ржцѣтѣ именно на отвѣтницитѣ, ако и неизвѣстно на какви основания; 6) че на основание установения отъ Римското право принципъ — *Ubi rem meam invenio ibi vindico,* истеца е въ правѣ да се обѫрне и търси своята собственость, именно отъ лицата, въ ржцѣтѣ на които се тя намира, безъ да се обръща внимание нито на лицето, отъ което спорното мѣсто е преминало въ владѣнието на актуалнитѣ владѣтели, нито пъкъ основанията, на които тѣ я владѣятъ; 7) че отъ извършенитѣ огледи се оказало, че отъ корията на истеца, отвѣтницитѣ завла-

дѣли 84 уврата както слѣдва: обработвалъ 34 уврата П. Константиновъ, 14 уврата Тончо Кабаковъ, 23 уврата Колю Боевъ 4 уврата и Ангелъ Гашковъ 9 уврата; 8) че отъ въпросната кория истеца има право само на $^1/_8$ часть;“ — отхвърлилъ възвивътъ на аппелаторитѣ и потвърдилъ рѣшението на Хасковский Окржженъ Сждъ подъ №. 129, отъ 23 Декемврий 1887 година. — Срѣщу това рѣшение на Аппелативний Сждъ, Т. З. Шишмановъ, повѣренникъ на казаннитѣ отвѣтници, подалъ кассационна жалба, въ която посочва, че сж нарушени: 1) ст. ст. 103 п. 4 и 273 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото, както Хасковский Окржженъ Сждъ, тъй и Пловдивский Аппелативенъ Сждъ постановили рѣшения за предмѣти, за които не било предявено искание; и 2) ст. 235 п. 3 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото сжщитѣ сждилища не уважили отводътъ имъ за превличанието на Георги Минчевъ — притѣжателя на нивитѣ, отъ когото ги взели подъ наемъ, като отвѣтникъ по дѣлото. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото, устнитѣ обяснения на повѣренницитѣ и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло взе въ съображение: 1) отъ съдържанието на исковата молба ся вижда, че истеца, за себе си и като повѣренникъ на сестритѣ и на майка си, е искалъ да се осждятъ отвѣтницитѣ да имъ отстжпятъ останалата тѣмъ (на истцитѣ) по наслѣдие отъ покойнийтъ Мехмедъ Хаджи Сюлюшевъ кория около 56 уврата, която отвѣтницитѣ неправедно завладѣли; Окржжнийтъ Сждъ, както ся вижда отъ рѣшението му, което Пловдивский Аппелативенъ Сждъ потвърдилъ, като призналъ даденото на истеца пълномощно отъ сестритѣ и майка му за нередовно, осждилъ отвѣтницитѣ да отстжпятъ и предаджтъ на истеца само неговата часть отъ въпросната кория, сирѣчь да му предаджтъ една трета отъ завладѣнитѣ ниви, въ каквито е била преобърната въпросната кория, както ся констатирало отъ извършенийтъ на мѣстото огледъ. Отъ всичко това става явно, че както Хасковский Окржженъ Сждъ,

тъй и Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ сѫ постановили рѣшения за предмѣтъ, който е билъ искань отъ истеца. Слѣдователно, оплакването на кассатора за нарушението по това дѣло ст. ст. 103 п. 4 и 273 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила съ това, че на истеца е присѫдено нѣщо не искано, като не ся оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, явява се неоснователно; 2) Отъ производството на дѣлото не ся вижда отвѣтницитѣ да сѫ предявявали такъвъ отводъ, какъвто предвижда ст. 235 п. 3 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, т. е. да сѫ заявили, че искътъ на истеца въ всичката си цѣлость ся отнася до другъ отвѣтникъ, а само сѫ възражавали по сѫществото на искътъ, като казвали: то че купили въпросната кория, преобърната въ ниви, то че нивитѣ взели подъ наемъ отъ Георги Минчевъ, и заради това молили да ся призове послѣдний, за да отговаря заедно съ тѣхъ; но тъй като Окрѫжний Сѫдъ, а така сѫщо и Аппелативний Сѫдъ, както ся вижда отъ съобразителната часть на потѫженото рѣшение, щомъ сѫ констатирали, че въпроснитѣ ниви се намирали въ фактическото владѣние на отвѣтницитѣ, то нѣма съмнѣние, че въ този случай напълно сѫ се съобразили съ предписанието на закона, като ся осѫдили отвѣтницитѣ по това дѣло, на които истеца е показалъ. Заради това и второто оплакване на кассатора за нарушението на ст. 235 п. 3 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила е неоснователно. —

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Т. З. Шишмановъ, повѣренникъ на Ангелъ Хаджи Стойковъ, Колю Боевъ и др., срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 11 Мартъ 1888 год. № 73, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 234.

Гр. София, 18 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на четвъртий Декемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло №. 192 по описътъ за 1889 год., на Иванъ Вълковъ, житель отъ гр. Ески-Джумая, съ Ибрахима Индже Алиевъ, отъ сжщий градъ, за една нива отъ 8 увърта. — Странитѣ неприсжтствуваxж. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Ибрахимъ Индже Алиевъ, отъ гр. Ески-Джумая, съ прошение отъ 18 Мартъ 1888 година е завелъ искъ предъ Ески-Джумайский Мировий Сждия срѣщу Иванъ Вълковъ, за гдѣто послѣдний самоправно билъ посѣялъ $5^1/_2$ увърата мѣсто отъ една негова нива; заради това иска да се осжди отвѣтника да му предаде нивата безъ да има право на семето. Мировий Сждия разгледалъ това дѣло въ присжтствието на странитѣ, изслушалъ обясненията имъ и съ рѣшението си отъ 13 Май 1888 год. №. 300 осждилъ отвѣтникътъ Ивана Вълковъ да предаде въ владѣние на истецътъ спорната нива. — По въззивна жалба на Иванъ Вълковъ, това дѣло се разглеждало и отъ Шуменский Окржженъ Сждъ въ присжтствието на странитѣ, който, като изслушалъ обясненията имъ, съ рѣшението си отъ 23 Юний 1888 год. №. 106 потвърдилъ рѣшението на първата инстанция, като осждилъ аппелатора и на сждебнитѣ разноски. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Шуменский Окржженъ Сждъ, Иванъ Вълковъ е подалъ въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по

това дѣло Шуменский Окржженъ Сждъ е нарушилъ: 1) чл. 71 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото взелъ въ внимание само акта на истеца, а не и неговия; 2) чл. 48 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото недопустналъ распитването на свидѣтелитѣ, които билъ представилъ; 3) чл. 61 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото свидѣтелитѣ му биле испитвани отъ Мировий Сждия безъ клѣтва, безъ да ги е той освободилъ отъ това; 4) чл. 100 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото неправилно е опредѣлилъ значението и силата на представенитѣ отъ двѣтѣ страни доказателства. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1) отъ производството на дѣлото не се вижда щото Шуменский Окржженъ Сждъ, при постановяването на рѣшението си да е взелъ въ внимание само акта на истеца; напротивъ се вижда, че той е взелъ въ внимание и акта на кассатора и като го оцѣнилъ, е далъ предпочитание на акта на истеца, а това несъставлява никакъ нарушение на чл. 71 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, тъй като, съгласно тоя членъ, Сждътъ по същество оцѣнява представенитѣ нему актове по своето си вътрѣшно убѣждение; 2) колкото се отнася до второто оплаквание на кассатора за нарушението на чл. 48 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото Сждътъ не е допустналъ распитването на свидѣтелитѣ му, то и това оплаквание на кассатора неможе да бѫде основателно, защото кассатора е искалъ съ свидѣтелски показания да докаже правото си на собственность, а съгласно съ дѣйствующитѣ у насъ закони правото на собственность неможе да се доказва съ свидѣтелски показания; 3) третото оплаквание на кассатора за нарушението на чл. 61 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото свидѣтелитѣ му били испитвани отъ Мировий Сждия безъ клѣтва, безъ да ги е той освободилъ, сѫщо неможе да бѫде основател-

но, защото това не се оправдава отъ фактическа страна на дѣлото; 4) относително послѣдното оплакване на кассатора за нарушението на чл. 100 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото Шуменский Окржженъ Сждъ неправилно е опредѣлилъ значението и силата на представенитѣ отъ двѣтѣ страни доказателства, сжщо неможе да бжде основателно, защото въпросътъ правилно ли е опредѣлилъ Сждътъ по сжщество значението и силата на представенитѣ доказателства е въпросъ по сжществото на дѣлото и неможе да бжде провѣряванъ по кассационенъ редъ, съгласно чл. 5 отъ Сждоустройството. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Иванъ Вълковъ, срѣщу рѣшението на Шуменский Окржжеиъ Сждъ, отъ 23 Юний 1888 год. **№** 106, съ силата на ст. 153 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, № 235.

Гр. София, 22 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кссационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на осмий Декемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдателств. членъ: А. Маноловъ, Членове: Добри Руссковъ и А. Хитовъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло **№** 199 по описътъ за 1889 год., на Г. Орошаковъ, отъ гр. София, повѣренникъ на Георги П. Цоловъ, отъ село Комощица, Ломска Околия, съ Никола Георгиевъ, Спасъ Цековъ

и Танасъ Спасовъ, жители отъ сѫщето село, за ³/₄ части отъ една воденица отъ два камака, една градина и едно лозье. — Въ засѣданието отъ странитѣ присѫтствуваше Г. Орошаковъ, повѣренникъ на кассатора Георги П. Цоловъ, а Н. Беневъ — на Танасъ Спасовъ и Спасъ Цековъ — на послѣдния по предовѣрие. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: Никола Георгиевъ, Спасъ Цековъ и Танасъ Спасовъ, отъ с. Комощица, съ прошение, отъ 26 Юлий 1886 година, завели искъ предъ Ломский Окржженъ Сѫдъ срѣщу Георги П. Цоловъ, отъ сѫщето село, за три четвърти (³/₄) части отъ една воденица отъ два камака съ принадлѣжаще ней едно лозье и една градина, находяща се въ землището на с. Комощица, въ мѣстностьта „Край-село“, като обясняватъ въ прошението си, че единъ отъ тѣхъ, а именно — Никола Георгиевъ, заедно съ бащитѣ на Спасъ Цековъ и Танасъ Спасовъ, още преди 22 години били купили съдружески съ бащата на отвѣтникътъ спорнитѣ имоти и ги владѣли съдружески до преди единъ мѣсяцъ отъ завѣждането на настоящий искъ, но сега отвѣтникътъ имъ отказва въ съдружеското имъ владѣние; заради това тѣ искатъ да се осѫди отвѣтникътъ да имъ предаде припадающата ся часть отъ спорнитѣ имоти, а именно, ³/₄ части. Ломский Окржженъ Сѫдъ разгледалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ, изслушалъ обясненията имъ и, като призналъ искътъ на истцитѣ за недоказанъ, съ рѣшението си, отъ 29 Януарий 1887 год. *№* 10, отхвърлилъ искътъ на истцитѣ, като недоказанъ. — По въззивна жалба на Никола Георгиевъ, Спасъ Цековъ и Танасъ Спасовъ това дѣло се разгледвало и отъ Софийский Апелативенъ Сѫдъ въ присѫтствието на странитѣ, който, като изслушалъ обясненията имъ и, като извършилъ мѣстно дознание за констатирание факта, че истцитѣ повече отъ 20 години сѫ владѣли задружно спорнитѣ имоти, съ рѣшението си, отъ 6 Юний 1888 год. *№* 233, призналъ, че отъ извършеното дознание чрезъ околни людие се доказало, че спорнитѣ имоти сѫ ги купили задружно бащитѣ на истцитѣ и

отвѣтникътъ преди 23 и повече години и отъ тогава до завѣждането на настоящий искъ сж ги владѣяли задружно, та заради това отмѣниль рѣшението на Ломский Окр. Сждъ отъ 29-й Януарий 1887 година №. 10, и осждилъ отвѣтникътъ, Георги Попъ Цоловъ, да предаде на истцитѣ: Никола Георгиевъ, Спасъ Цековъ и Танасъ Спасовъ три четвърти части отъ спорната воденица отъ два камака и принадлѣжащитѣ ней едно лозье отъ четири дюлюма и една градина отъ три дюлама, находящи се въ землището на селото „Комощица", като осждилъ отвѣтникътъ да заплати 433 лева сждебни и за водение дѣлото разноски и 27 лева за въ полза на хазната за призовки.— Недоволенъ отъ това рѣшение на Софийский Аппелативенъ Сждъ, Г. Оропаковъ, повѣренникъ на Георги П. Цоловъ, е подалъ въ Върховний Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Софийский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ: 1) 524 ст. отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото, споредъ тая статия, преминуването правото на собственность ставало само чрезъ крѣпостенъ актъ, а Сждътъ неправилно е оцѣнилъ представенитѣ отъ него крѣпостни актове (тапии), като не е призналъ изключителното му право на собственность върху спорнитѣ имоти; 2) чл. чл. 72 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, 36, 57 и 20 отъ Закона за земитѣ и чл. 1 отъ Закона за дознанието, защото неправилно е допустналъ да стане дознание по това дѣло, понеже съ това си е допустналъ да се опровергаватъ съ свидѣтелски показания формални документи; 3) чл. чл. 7, 8, 11 и 18 отъ Закона за дознанието, защото списъкътъ на вѣщитѣ людие не билъ съставенъ съгласно тия членове; 4) ст. ст. 280—284 и 277 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото неправилно е приелъ Атанаса Спасовъ, като страна въ аппелативната инстанция, като е призналъ, че рѣшението на Ломский Окржженъ Сждъ за него било задочно и му е далъ срокъ да го обжалва.

Върховний Кассационененъ Сждъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото, обясненията на

явившитѣ ся страни и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1) Споредъ ст. 524 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, респективе чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, преминуването правото на собственность върху недвижими имоти дѣйствително става само чрезъ крѣпостенъ актъ; обаче, споредъ дѣйствующитѣ у насъ закони (чл. 1 отъ Закона за дознанието чрезъ околни людье), правото на собственность върху недвижимъ имотъ може да се доказва въпрѣки съществуването на крѣпостенъ актъ и чрезъ дознание на околни людье, когато това право се основава на давностно владѣние. По това дѣло кассатора ако и да е представилъ тапии за доказателство, че спорнитѣ недвижими имоти сж исключително негова собственность, преминали върху му по наслѣдство отъ баща му, но истцитѣ, като сж оспорявали това му право, основающецъ ся, че тий неприкжстнато до преди малко до завождането на настоящий искъ сж владѣли 22 години съдружески спорнитѣ недвижими имущества, то Сждътъ по сжщество правилно е извършилъ преди по искането на истцитѣ дознание чрезъ околни людье за доказателство правото имъ на собственность, основано на давностно владѣние и като е оцѣнилъ извършенното дознание на равно съ таппитѣ, то той е постжпилъ съгласно предписанието на чл. 1 отъ Закона за дознанието; а колкото се отнася до това, че при оцѣнението тапиитѣ на кассатора и дознанието, Софийский Аппелативенъ Сждъ е далъ предпочитание на дознанието предъ тапиитѣ, то това никакъ не е противно на закона, тъй като Сждътъ по сжщество, когато оцѣнява двѣ доказателства съ еднаква тяжесть, споредъ закона, въ правото си е да даде предпочитание на това доказателство, за което се убѣди по своето си убѣждение, че представлява по-голѣма валидность. Заради това оплакването на кассатора, че Софийский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ ст. 524 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото неправилно е оцѣнилъ представенитѣ отъ него тапии, като не призналъ исключителното му право на собственность върху спорнитѣ имоти и чл. чл. 72 отъ Гражд. Мирово

Сждопроизводство, 36, 57, и 20 отъ Закона за земитѣ и чл. 1 отъ Закона за дознанието, защото неправилно е допустналъ да става дознание, неможе да бѫде основателно. 2) Оплакването на кассатора за нарушението чл. чл. 7, 8, 11 и 18 отъ Закона за дознанието чрезъ околни людье, защото списъкътъ на вѣщитѣ людье небилъ съставенъ съгласно тия членове, сѫщо неможе да бѫде основателно, защото въпросътъ — да ли е извършено дознанието споредъ законътъ, е въпросъ по сѫществото на дѣлото и се оцѣнява отъ Сждътъ по сѫщество, а по това дѣло отъ производството се види, че Софийский Аппелативенъ Сждъ е оцѣнявалъ извършеното дознание и е констатиралъ, че то е извършено съгласно закона, а щомъ това е така, то неможе сега по кассационенъ редъ да се провѣрява, тъй като, за да може да се произнесе върху това Кассационний Сждъ, трѣбва да влѣзе въ оцѣнката на фактическата страна, а, споредъ чл. 5 отъ Сждоустройството, Върховний Кассационенъ Сждъ неможе да разгледва дѣлата по сѫщество. 3) Отъ производството на дѣлото се види, че Софийский Аппелативенъ Сждъ е призналь рѣшението на Ломский Окржженъ Сждъ, отъ 29 Януарий 1887 година №. 10, за задочно за единътъ отъ истцитѣ, Атанасъ Спасовъ, защото е констатиралъ, че той (Атанасъ Спасовъ) неправилно е осѫденъ, като страна, отъ Ломский Окржженъ Сждъ, тъй като пълномощникътъ на истцитѣ, Порняковъ, не е ималъ пълномощие и отъ Атанаса Спасовъ да го представлява, а пакъ въпрѣки това Ломский Окржженъ Сждъ е приелъ Порнякова за повѣренникъ и на Атанасъ Спасовъ и го осѫдилъ и него. Тази неправилность на Ломский Окржженъ Сждъ, като ся е забѣлѣжила отъ Софийский Аппелативенъ Сждъ, като втора инстанция, която повторно разглежда дѣлата по сѫщество и исправлява всички неправилности, които би се допустнали отъ първата инстанция, то, за да я исправи, е счелъ това рѣшение за задочно за Атанаса Спасовъ и му го съобщилъ, за да може той да го обжалова, ако иска, за да се исправи тази неправил-

ность, а това дѣйствие на Сѫдътъ никакъ не нарушава ст. ст. 280—284 и 277 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила; заради това и оплакването на кассатора по този въпросъ неможе да бѫде основателно.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Г. Орошаковъ, повѣренникъ на Георги П. Цоловъ, срѣщу рѣшението на Софийский Аппелативенъ Сѫдъ, отъ 6 Юний 1888 година *№* 233, съ силата на 11 ст. отъ Учреждението на Върховний Сѫдъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, *№* 236.

Гр. София, 22 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на осмий Декемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Русконъ, при Помощн. Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло *№* 193 по описътъ за 1889 година, на Миланъ Макавѣевъ, повѣренникъ на Христо Симеоновъ, житель отъ тр. Видинъ, съ Ангелаки Георгиевъ, отъ сѫщий градъ, за измѣстяване на единъ нуждникъ. — Странитѣ не присѫтствуваха. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: На 20 Мартъ 1886 година Христо Симеоновъ житель на гр. Видинъ подалъ на Видинский Градский Мировий Сѫдия прошение, въ което казва, че Ангелаки Георгиевъ жит. на сѫщий градъ развалилъ тарабата му и захваналъ да прави нуждникъ надъ самитѣ врата на кѫщата му.

За това моли сѫдията да го осѫди да премѣсти нужника си и да му направи тарабата, както си е била. — Видинский Градский Мировий Сѫдия въ засѣданието си на 2 Априлия 1886 год. по молба на ищеца постановилъ, да се направи оглѣдъ на мѣстото съ участие на вѣщи люди. Видинский Градский Мировий Сѫдия разглѣдалъ дѣлото на 4 Юния 1886 год. и съ рѣшението си отъ сѫщий день №. 68, отхвьрлилъ искътъ на Христо Симеоновъ, като безосновенъ. — Послѣднийтъ подалъ противъ това рѣшение аппелационна жалба въ Видинский Окрѫженъ Сѫдъ, който по молба на Аппелатора въ засѣданието си на 18 Юлия 1886 год. постановилъ, да се направи оглѣдъ на спорний нужникъ съ участие на вѣщи люди и мѣстно дознание за собственността на мѣстото, върху което е направенъ. — Видинский Окрѫженъ Сѫдъ разглѣдалъ това дѣло на 24 Юния 1888 година, и съ рѣшението си отъ сѫщий день №. 45, като взелъ предъ видъ: 1) Че отъ съставения протоколъ на 27 Юлий 1887 година отъ члена при тоя Сѫдъ Димитръ Ангеловъ, съставенъ на самото мѣсто по распита на свидетелитѣ ся константира, че нужника построенъ отъ Ангелаки Георгиевъ е построенъ на мѣстото на сѫщия, а не на аппелатора на мѣстото; 2) Че отъ оглѣдния протоколъ съставенъ отъ члена Ангелова на 27 Юлий 1887 год., ся констатира отъ показанията на вѣщитѣ лица, че нужника е направенъ на мѣстото на отвѣтника Ангелаки Георгиевъ и че съ построението му на мѣстото въ игиеническо отношение не причинява никакво зло за здравието на аппелатора; 3) Че вѣщитѣ лица Д-ръ Ораховацъ и инджинера Едуаръ Щаудахеръ при оглѣдътъ направенъ отъ члена Ангелова сѫ заявили за възнаграждение; слѣдователно щомъ тѣ сѫ заявили трѣбва да ся удовлетворятъ; потвьрдилъ напълно рѣшението на Видинский Градский Мировий Сѫдия отъ 4 Юний 1886 год. №. 68. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Видинский Окрѫженъ Сѫдъ Христо Симеоновъ чрезъ повѣренника си Миланъ Макавѣевъ подалъ срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ

кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Видинский Окржженъ Сѫдъ нарушилъ: 1) ст. 4 отъ Закона за дознанието, защото не ся е съобразилъ съ нейното предписание за съставянието списъка на околнитѣ люди; 2) ст. 206 отъ Врѣм. Сѫдебни Правила, защото Сѫдътъ рѣшилъ за притежанието цѣлото мѣсто подъ нужника, когато споръть билъ за часть отъ мѣстото, което могло да се опредѣли само ако се разровилъ темелътъ; 3) ст. 25 отъ закона за дознанието, защото просбата му за да се распитатъ околнитѣ люди подъ клѣтва не била испълнена; 4) ст. ст. 1281, 1212 отъ Осман. Граж. Законъ, 212 и 186 отъ Врем. Сѫд. Правила, защото сѫдътъ не далъ длъжното значение на растоянието отъ нужникътъ до бунара, което нѣмало 40 крачки, за което самъ отвѣтникътъ признялъ предъ Сѫдътъ, че било около 30 крачки, обстоятелство за което и вѣщи люди не се били произнесли т. е. за по земната развала на жилитѣ въ които се втича водата на бунара; 5) ст. ст. 161 и 164 отъ Вр. Сѫд. Правила, като недопустналъ распита на свидѣтелитѣ му за доказателство, че отвѣтникътъ развалилъ тарабата на довѣрителя му и върху мѣстото му построилъ темелътъ на нужника; 6) ст. 63 отъ правилата за строение частни здания въ градоветѣ споредъ която помийнитѣ трапове и заходитѣ трѣбвало да бѫдѫтъ направени въ двороветѣ далечъ отъ зданията, а пъкъ захода на отвѣтника билъ направенъ на нѣколко аршина отъ кѫщата на довѣрителя му. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) Както се види отъ протокола отъ 6 Юлия 1887 година за съставяние списъка на вѣщитѣ люди, кассатора заедно съ противната страна сѫ одобрили тоя списъкъ и сѫ избрали по взаимно съгласие околнитѣ люди. Затова оплакването на кассатора за нарушение ст. 4 отъ закона за дознание чрезъ околни люди е неоснователно; 2) Отъ потъженото рѣшение (1 и 2 мотиви) се види, че Видинский Окржженъ Сѫдъ се убѣдилъ отъ направенитѣ по дѣ-

лото оглѣдъ на мѣстото съ участие на вѣщи люди и дознание чрезъ околни люди, че мѣстото на което е построенъ нужника, принадлѣжи на отвѣтника. Затова оплакване на кассатора за нарушение 206 чл. отъ Врѣм. Сждебни Правила, че споръ̀тъ билъ за часть отъ мѣстото, която могла да се опредѣли само ако се разровилъ темелътъ е неоснователно; 3) Оплакването на кассатора за нарушение ст. 25 отъ закона за дознание чрезъ околни люди се не оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, защото протокола за распита на околнитѣ люди отъ 27 Юлия 1887 год., който е подписанъ и отъ кассатора, гласи, *че и двѣтѣ страни* освободили свидѣтелитѣ отъ клѣтва; 4) за констатирание дали причинява нѣкоя врѣда на кассатора построений отъ отвѣтника нужникъ, Видинский Окржженъ Сждъ е постановилъ да стане оглѣдъ на мѣстото съ участие на вѣщи люди и както отъ тѣхнитѣ показания така и отъ другитѣ обстоятелства на дѣлото се е убѣдилъ, че построений отъ отвѣтника нужникътъ не причинява на кассатора въ игиеническо отношение никаква вреда (2 мотивъ на потжженото рѣшение); затова оплакването на кассатора за нарушение ст. ст. 1281, 1212 отъ Осман. Гражданский Законъ, 212 и 186 отъ Врѣм. Сжд. Правила е неосновательно; 5) не е основателно и оплакването на кассатора за нарушение ст. 161 и 164 отъ Врем. Сжд. Правила, че не распиталъ свидѣтелитѣ му за доказателство, че отвѣтника развалилъ тарабата му и върху негово мѣсто построилъ темелътъ на нужника си; зачтото сждътъ правилно е постжпилъ като не е приелъ да распита представенитѣ отъ кассатора свидѣтели за доказвание правото му на владѣние върху часть отъ спорното мѣсто подъ нужника на отвѣтника, тъй като за констатирание чие е мѣстото подъ нужника — е било извършено дознание чрезъ околни люди; 6) чл. 63 отъ правилата за строение частни здания въ градоветѣ изискува, чтото заходитѣ да бждътъ съ вентиляций (прозорчета, дупки, коминчета), а пакъ помийнитѣ трапове да се копаятъ въ двороветѣ далечъ

отъ зданията и плътно да се захлупуватъ съ двойни капаци. Очевидно е, че тоя членъ нѣма тоя разумъ, който му придава кассатора и не може да има никакво приложение за разрѣшението на това дѣло. — Затова оплакването на кассатора за нарушение чл. 63 отъ казанитѣ правила, че заходитѣ трѣбвало да бѫдѫтъ поставени въ двороветѣ далечь отъ зданията е неоснователно. —

Водимъ отъ казанното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Миланъ Макавѣевъ, повѣренникъ на Христо Симеоновъ, срѣщу рѣшението на Видинский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 24 Юний 1888 год. **№** 45, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, № 237.

Гр. София, 22 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на осмий Декемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло **№** 195 по описътъ за 1889 год., на Халачъ Хаджи Османъ Алиевъ, отъ гр. Силистра, съ Тодоръ Хр. Трифуновъ, отъ сѫщий градъ, за отгулване на два прозорци. — Странитѣ неприсѫтствуваxѫ. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 1-й Септемврий 1887 година до Силистренский Мировий Сѫдия, Тодоръ Хр. Трифуновъ, изъ Силистра, сѧ по-

тѫжилъ срѣщу Халачъ Хаджи Османъ Алиевъ, изъ сѫщий градъ, че му затулилъ два прозорци на мазата подъ дюкяна му въ улица Полицейска, чрезъ който постѫпъкъ му нанесълъ врѣди и загуба, за това молилъ Мировий Сѫдия да призове Халачъ Хаджи Османъ Алиевъ и го осѫди да му отвори прозорцитѣ и да му заплати загубитѣ и други разноски по дѣлото. Силистренский Мировий Сѫдия, като извършилъ огледъ възъ мѣстото и изслушалъ по дѣлото обясненията на странитѣ, съ рѣшението си, отъ 9-й Януарий 1888 година №. 3, отхвърлилъ искътъ на истеца, като неоснователенъ, и го осѫдилъ да заплати на отвѣтника 10 лева сѫдебни и по водение на дѣлото разноски. — По въззивна жалба на Тодоръ Хр. Трифуновъ, това дѣло е разгледано въ присѫтствието на двѣтѣ страни и отъ Силистренский Окрѫженъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 5-й Юлий 1888 год. №. 30, като взелъ предъ видъ: „че Силистренский Мировий Сѫдия, съ рѣшението си №. 3, издадено на 9-й Януарий 1888 год., е отхвърлилъ искътъ на истеца Тодоръ Хр. Трифуновъ противъ Халачъ Хаджи Османъ Алиевъ, за оттулване двата прозорци на мазата на истеца, които отвѣтника запушилъ, като неоснователенъ, безъ обаче да е ималъ предъ видъ, че отвѣтника самопроизволно е запушилъ тѣзи два прозорца и че отвѣтника нѣма право самъ по себѣ да полага каквото и да е нѣщо въ частний дуваръ на своя съсѣдъ;“ — отмѣнилъ напълно рѣшението на Силистренский Мировий Сѫдия №. 3 по описътъ за 1888 година, и вмѣсто него постановилъ: „осѫжда ся Халачъ Хаджи Османъ Алиевъ, изъ гр. Силистра, да отпуши запушенитѣ отъ него два прозорца, отворени върху стѣната на мазата на съгражданина си Тодоръ Хр. Трифуновъ“. — Срѣщу това рѣшение на Окрѫжний Сѫдъ, Халачъ Хаджи Османъ Алиевъ подалъ кассационна жалба, въ която, като поводъ да ся отмѣни казанното рѣшение, посочва че по това дѣло Силистренский Окрѫженъ Сѫдъ нарушилъ чл. 100 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото издалъ рѣшение, което противорѣчи на закона. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: споредъ ясниятъ смисль на чл. 100 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, Сѫдътъ по сѫщество, като изслуша странитѣ, приема въ съображение всичкитѣ приведени по дѣлото обстоятелства, и като опредѣли по убѣждението на съвѣстьта си значението и силата на доказателствата, постановява рѣшение, което не трѣбва да противорѣчи на законътъ. Тъй както е разрѣшилъ Окр. Сѫдъ настоящето дѣло, може да са каже, че гражданскийтъ споръ, възникналъ между сѫдящитѣ ся страни по това дѣло, е останалъ висящъ, т. е. безъ всяко разрѣшение, защото отъ съображенията на потѫженото рѣшение става явно, че Окрѫжний Сѫдъ съвършенно е игнорираль приведенитѣ по дѣлото обстоятелства и оставилъ безъ всяко оцѣнение сѫществующитѣ доказателства (огледъ, извършенъ на мѣстото отъ Мировий Сѫдия), а като ся ограничилъ само да каже, че отвѣтника (кассатора) самопроизволно затулилъ двата прозорци на истеца, осѫдилъ го да ги оттули, безъ обаче да е обсѫдилъ и разрѣшилъ сѫщностьта на спорнийтъ предмѣтъ — билъ ли е въ правото си истеца да отваря прозорци въ стѣната на зданието си отъ къмъ двора на отвѣтника. Съ това си дѣйствие Окрѫжний Сѫдъ, като е постѫпилъ въпрѣки закона, то въданнийтъ случай оплакването на кассатора за нарушението на чл. 100 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото издалъ рѣшение, което противорѣчи на закона, е основателно.

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Рѣшението на Силистренский Окрѫжень Сѫдъ, отъ 5-й Юлий 1888 год. **№** 30, защото е нарушенъ чл. 100 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, съ силата на чл. 153 п. 1-й отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, да ся отмѣни и дѣлото, за ново разглеждание отъ другъ съставъ, да ся испрати въ сѫщий Окрѫженъ Сѫдъ. —

Рѣшение, №. 238.

Гр. София, 23 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I-й. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на идинадесетий Декемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданското дѣло №. 200 по описътъ за 1889 год., на Наца Ангелова Добрева, отъ г. Руссе, настойница на съпругътъ си Ангелъ Добревъ, съ Георги Добревъ, отъ сжщий градъ, за движимо и недвижимо имущество по наслѣдство. — Отъ странитѣ присжтствува само Хр. Камбуровъ, повѣренникъ на Ефтимица Добрева, настойница на наслѣдницитѣ на покойния Георги Добревъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 17-й Августъ 1883 год. Димитръ В. Мантовъ, повѣренникъ на Георги Добревъ, жит. на г. Руссе, подалъ на Руссенский Окржженъ Сждъ прошение, въ което казва, че презъ 1878 г. се поминалъ Добри Ивановъ, баща на довѣрителя му, и оставилъ движими и недвижими имущества, които излага въ прошението и които обсебилъ братъ му Ангелъ Добревъ. За това моли да се призове и осжди послѣднийтъ да предаде на довѣрителя му припадающата му се часть отъ останалото имъ движимо и недвижимо имущество и да се уничтожи продажбата на часть отъ една кжща отъ това имущество, която отвѣтника купилъ отъ сестра си, или да се признае тая продажба за смѣтка на двамата братия. — Дѣлото било гледано въ нѣколко засѣдания. Най сетнѣ на 15-й Януарий 1887 год. въ Сждътъ билъ подаденъ единъ спогодителенъ актъ отъ 14-й Януарий с. г., подписанъ отъ Ангелъ Добревъ и Георги Добревъ и

завѣренъ отъ Нотариуса при Руссенский Окр. Сждъ, въ който актъ подписавшитѣ го заявляватъ, че се спогодили за раздѣлата на наслѣдственнитѣ имъ спорни имущества. споредъ както е изложено въ акта, и считатъ Гражданското имъ дѣло за спорнитѣ имоти за прекратено. — Руссенский Окр. Сждъ разгледалъ дѣлото на 6-й Февруарий 1887 год., когато повѣренника на отвѣтната страна — Я. Поповъ заявилъ, че се отказва да представлява довѣрителя си Ангела Добрева, противъ когото било подадено на Мировий Сждия прошение отъ роднинитѣ му, които искали да се признае за умоповрѣденъ и да му се назначи настойничество. — Сждътъ постановилъ, че счита за испълнена процедурата за повикване на отвѣтната страна и приема Я. Поповъ, да представлява отвѣтника Ангела Добрева. Въ сѫщото засѣдание се явилъ да земе участие въ дѣлото Т. Тодоровъ, повѣренникъ на Вениаминъ Вентура, отвѣтникъ по Гражданското дѣло №. 100 по описътъ за 1886 год. на Руссенский Окр. Сждъ, завѣдено отъ Георги Добревъ за уничтожение публичната продажба на единъ дюкянъ, който билъ отъ спорнитѣ наслѣдственни имущества. Сждътъ постановилъ двѣтѣ граждански дѣла №№. 154/83 год. и 100/86 год., да бѫдатъ разгледани изедно. — Руссенский Окржженъ Сждъ съ рѣшението си отъ 21-й Февруарий 1887 год. №. 22 потвърдилъ станалийтъ по между странитѣ по Гражданското дѣло №. 154/83 год. помирителенъ актъ отъ 14-й Януарий 1887 год. съ показанитѣ въ него условия, а по Гражданското дѣло №. 100/86 год. уважилъ искътъ на Георги Добревъ и проданьта, обявена върху дюкянътъ, призналь за не дѣйствителна. — Якимъ Поповъ, повѣренникъ на Ангелъ Добревъ, подалъ срѣщу рѣшението на Руссенский Окр. Сждъ аппелативна жалба въ Руссенский Аппелативенъ Сждъ, който разгледалъ дѣлото на 30-й Мартъ 1888 год. въ присѫтствие на Наца Ангелова, съпруга и настойница на аппелатора Ангела Добревъ и на Николай Минковъ, повѣренникъ на настойницата на наслѣдницитѣ на покойний Георги Добревъ. — Руссен-

ский Аппелативенъ Сждъ съ рѣшението си отъ 13-й Априлий 1888 год. №. 32, като взелъ предъ видъ: „1-о) Прекращението на едно дѣло, вслѣдствие на спогождението на спорящитѣ страни, може да стане, не само чрезъ заявлението на странитѣ за това въ сждебното засѣдание и сключването на протоколъ подписанъ и отъ тѣхъ, тъй както се предписва отъ чл. 132 отъ Врѣм. Сжд. Правила, но още и чрѣзъ подаването отъ странитѣ въ Сждътъ спогодително, завѣрено по надлѣжния нотариленъ редъ и придружено отъ заявление, било устно, било писменно, дѣлото да се прекрати, което и Сждътъ извьршва чрезъ протоколно опредѣление. Прочее, като спогождението (transactio), има за цѣль да спрѣ единъ вече почнѫтъ или да предвари единъ грозящъ да възникне процессъ, и като въ дадения случай странитѣ по дѣлото, истецътъ Георги Добревъ и отвѣтника Ангелъ Добревъ, сж подали въ Руссенский Окржженъ Сждъ единъ спогодителенъ актъ съ дата 14 Януарий 1887 година, завѣренъ отъ Нотариуса при Руссенский Окр. Сждъ, то на рѣченния Сждъ не е оставало друго, освѣнъ да прекрати дѣлото. Но той, вмѣсто да направи това, поискалъ е да защищава интереситѣ на едни трети лица, никакъ неучаствующи въ дѣлото, и на които интереситѣ, вслѣдствие това, никакъ не сж могли и не могѫтъ да пострадатъ, както и да би се рѣшило настоящето дѣло, защото това рѣшение ще бѫде ses intralios judicata, и въ протокола си отъ 17-й Януарий 1887 година постановилъ, щото спогодившитѣ се страни да представатъ доказателства, че „тѣ сж единственнитѣ наслѣдници на покойния си баща и нѣма други“. Обаче, като туй дѣйствие на Сждътъ не е могло никакъ да намали значението на въпросния спогодителенъ актъ, то Руссенский Окр. Сждъ твьрдѣ правилно е взелъ отпослѣ сжщия тоя спогодителенъ актъ за основа на рѣшението си, което е издалъ по настоящето дѣло; 2-о) Наистина, че на другия день, слѣдъ сключване на спогодителния актъ, 15-й Януарий 1887 год., отвѣтникьтъ подалъ въ Руссенскиятъ Нотариятъ едно

заявление, въ което заявление той казва, че понеже презъ миналий день, по причина на растроеното си здравье, не е билъ въ цѣлиятъ си разумъ и е подписалъ нѣщо, съвсѣмъ неправилно, то подписа, който подписалъ, не го признава и го оттѣгля. Обаче това заявление на отвѣтникътъ само по себе не е въ състояние да отнеме нито йота отъ валидностьта на спогодителния актъ, защото, за да обори валидностьта на тоя актъ, изисква се отвѣтника да докаже, че дѣйствително въ момента, когато е сключвалъ договора, изложенъ въ акта и когато е подписвалъ послѣдния, е билъ съ побърканъ умъ и слѣдователно, неправоспособенъ и недѣеспособенъ. Съ едно рѣшение на Руссенский Окр. Сждъ, отъ 30-й Октомврий 1887 година подъ №. 176, отистина отвѣтника Ангелъ Добревъ се обявява за лишенъ отъ правоспособность и дѣеспособность, но само че отъ датата на това рѣшение нататъкъ; а като спогодителний актъ е сключенъ и завѣренъ на 14-й Януарий 1887 год., и като обявлението на отвѣтника за неправоспособенъ и недѣеспособенъ е послѣдвало много по-подиря, то, разбира се, не може ни най малко да повлияе за намалението валидностьта на спогодителния актъ; 3-о) Отъ друга страна отвѣтника Ангелъ Добревъ не доказва да е подписалъ рѣченний актъ чрезъ насилие, измама или вслѣдствие на нѣкоя погрѣшка, било фактическа (facti ignorantia), било въ личностьта (error in personam), а това обстоятелство иде да подкрѣпи още повече валидностьта на въпросния спогодителенъ актъ; 4-о) Отъ въпросния спогодителенъ актъ се вижда, че странитѣ окончателно сж разрѣшили споръть, сжществующъ между тѣхъ и съставляющъ прѣдметъ на настоящето дѣло, като сж се съгласили, щото: а) отъ останалитѣ отъ баща имъ двѣ кжщи въ единъ дворъ, едната съ дворътъ ѝ, въ която по настоящемъ живѣе Георги Добревъ, да остане въ бждще собственно притѣжание на Георгя Добревъ, а другата кжща съ дворътъ ѝ, въ която по настоящемъ живѣе Ангелъ Добревъ, да остане на Ангелъ Добревъ; б) останалото отъ баща

имъ кафене, да остане собственно притѣжание на послѣдний; д) отъ двѣтѣ бащини имъ лозья, онова на „Ени-Астарджи“, отъ три дюлюма, да остане на Георги Добревъ, а другото — на „Халваджи-бюлюкъ“, отъ три дюлюма, да остане на Ангелъ Добревъ; е) Георги Добревъ се отказва да дири отъ Ангелъ Добревъ останалото движимо бащино имущество, предвидѣно въ исковото му прошение, а Ангелъ Добревъ остава да издължи отъ своитѣ имущества личнитѣ си дългове къмъ Дончо Георгиевъ, Вениаминъ Вентура и други негови кредитори; 5-о) Документитѣ представени отъ отвѣтната страна въ доказателство на това, че една часть отъ спорнитѣ недвижими имущества сж нейна исключителна собственность, както и показанията на околнитѣ людье, испитани на мѣстното дознание, немогжтъ да иматъ абсолютно никакво значение по разрѣшението на настоящето дѣло, при сжществуването на спогодителния актъ отъ 14-й Януарий 1887 година,“ — потвърдилъ рѣшението на Руссенский Окр. Сжд отъ 21-й Февруарий 1887 год. №. 22 и оставилъ безъ послѣдствие възивната жалба на аппелатора, като неоснователна. — Недоволна отъ това рѣшение, Наца Ангелова, настойница на съпруга си Ангела Добрева, подала срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сжд кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Руссенский Аппелативенъ Сжд нарушилъ: 1-о) чл. чл. 1539 и 1541 отъ Османскитѣ Граждански Закони, защото признялъ за дѣйствително спогождението направено, мѣжду Георги Добревъ и Ангелъ Добревъ, когато съ медицинский актъ било констатирано, че Ангелъ Добревъ, преди направата на това спогодително, билъ отдавна умственно растроенъ и че неговата недѣеспособность започвала не отъ датата отъ сждебното рѣшение, съ което е припознатъ за недѣеспособенъ, а пъкъ Руссенский Аппелативенъ Сжд не констатиралъ това чрезъ експертиза; 2-о) че сжщий Сжд е нарушилъ чл. 1539 послѣдня алинея отъ Отом. Гражд. Закони, защото, като е разгледалъ валидностьта на единъ актъ, извършенъ отъ умственно растроенъ

человѣкъ, не се произнесълъ върху щѣтата, която произтичала отъ това спогодително за умственно растроенийтъ Ангелъ Добревъ; 3-о) че сѫщий Сѫдъ е нарушилъ ст. ст. 31 и 34 отъ Закона за Нотариуситѣ, защото актътъ опредѣлялъ собственностьта на извѣстни имущества и не билъ извършенъ споредъ предписанията на тия статии.

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на присѫтствующата страна и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1-о) Наистина, споредъ закона, спогаждание, направено отъ умоповрѣденъ, е недѣйствително; нъ по настоящето дѣло Руссенский Апелативенъ Сѫдъ, както се види отъ потѫженото рѣшение, е призналъ за дѣйствително спогаждането, станало между Георги Добревъ и Ангелъ Дебревъ, което е направено на 14-й Януарий 1887 год., като се е основалъ на самото рѣшение на Руссенский Окр. Сѫдъ, отъ 30-й Октомврий 1887 год. *№* 176, въ което изрично е казано, *че отъ днесь за напрѣдъ* се отнема правото на Ангелъ Добревъ да оправлява самъ собственийтъ си имотъ и да извършва каквито и да е било актове и договори и се поставя подъ настойничеството. Заради това Руссенский Апелативенъ Сѫдъ не е могълъ вече на законно основание отново да провѣрява чрезъ експертиза, отъ коя дата почва умоповрѣдата на Ангелъ Добревъ, а слѣдователно неговата дѣеспособность. Затова оплакването на кассаторката за нарушение чл. чл. 1539 и 1541 отъ Османскитѣ Гражд. Закони е недѣйствително; 2-о) Не е основателно сѫщо така и оплакването на кассаторката за нарушение на сѫщий 1539 чл. отъ Османскитѣ Граждански Закони, защото, споредъ тоя членъ, спогаждането, отъ което има щѣта за недѣеспособнийтъ, трѣба да е извършено въ врѣме на недѣеспособността му, а пъкъ въ настоящий случай Сѫдътъ не еималъ основание, да се произнася върху това, защото е призналъ, че въ врѣмето, когато Ангелъ Добревъ се е спогодилъ, той не е билъ умственно разстроенъ; 3-о) Не е основателно

и оплакването на кассаторката за нарушение ст. ст. 31 и 34 отъ Закона за нотариуситѣ, защото собственността върху спорнитѣ имущества по това дѣло прѣминава на основание на спогодителний актъ мѣжду сждящитѣ, се като сънаслѣдници, по силата на едно сждебно рѣшение. —

Водимъ отъ казанното, Върховний Кассационенъ Сждъ, **опредѣлява**: Кассационната жалба на Наца Ангелова Добрева, настойница на съпругътъ си Ангелъ Добревъ, срѣщу рѣшението на Руссенский Апелативенъ Сждъ отъ 13-й Априлий 1888 год. **№** 32, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, № 239.

Гр. София, 23 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на единадесетий Декемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло **№** 204 по описътъ за 1889 год., на Ананий Минковъ, изъ гр. Т.-Пазарджикъ, повѣренникъ на Никола Тасовъ, отъ село Голѣмо-Бѣлово, Татаръ Пазарджикска Околия, съ Георги Кузмановъ, изъ сжщото село, за недвижимо имущество. — Отъ странитѣ присжтствува: Иванъ Гешановъ, повѣренникъ на Георги Кузмановъ. —

Обстоятелствата сж тѣзи: съ прошение отъ 21-й Октомврий 1887 година до Т.-Пазарджикский Окр.

Сѫдъ Иванъ Р. Гешановъ, повѣренникъ на Георги Кузмановъ, отъ село Голѣмо-Бѣлово, ся потѫжилъ срѣщу Николчо Тасевъ, изъ сѫщото село, като излага, че довѣрителя му съ два крѣпостни актове притѣжава въ с. Голѣмо-Бѣлово едно праздно мѣсто отъ 35 квадратни метра, между съсѣди: Николчо Петракиевъ, Николчо Тасевъ, рѣка и пѫть, оцѣнено за 1200 лева, и единъ дюкянъ отъ 102 квадратни метра, съ съсѣди: Николчо Тасевъ, Църквата Свѣти Георги и пѫть, оцѣненъ за 2400 лева, които имоти отвѣтника, по неизвѣстни на довѣрителя му причини, завладѣлъ и като оспорявалъ собственостьта имъ, отказвалъ да му ги отстѫпи; за това истеца молилъ Сѫдътъ да призове казанний отвѣтникъ и го осѫди да отстѫпи на довѣрителя му двата кѫса имоти и да му не нарушава владѣнието, като ся признае за притѣжатель. Т.-Пазарджикский Окр. Сѫдъ, като разгледалъ това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 11-й Февруарий 1888 година № 11 отхвърлилъ искътъ на истеца, като неоснователенъ.—По въззивна жалба на Иванъ Р. Гешановъ, повѣренникъ на Георги Кузмановъ, това дѣло е разгледано въ присѫтствието на двѣтѣ страни, представлявани чрѣзъ повѣренници, и отъ Пловдивский Апелативенъ Сѫдъ, който съ рѣшението си, отъ 29-й Априлий 1888 год. № 143, като взелъ предъ видъ: „1) отъ представеннитѣ отъ истецътъ два крѣпостни актове установява се, че той по най-правиленъ и законенъ начинъ е купилъ спорнитѣ имоти отъ К. Тасовъ, тъй като въ крѣпостнитѣ актове нигдѣ не е указано, че върху сѫщитѣ имоти лѣжатъ нѣкои други задължения; 2) извършената по тая форма продажба (чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ) създава за купувача едно неоспоримо право на собственость. Условното отъ 17-й Августъ 1887 година, като направено по частенъ домашенъ редъ, по мимо повѣлителното предписание на чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, не е могло да констатира за отвѣтника право на собственость върху спорнитѣ недвижимости, тъй като отчуждението само възъ основание на услов-

ното не може да се счита за перфектно. Слѣдователно Окржжний Сждъ твърдѣ неправилно разсждава въ 4 и 5 отъ мотивитѣ си, че Костадинъ Тасовъ, за да е могълъ да продава на Кузманова имотитѣ, билъ е дължденъ предварително да уничтожи продажбата спрямо брата си. Едно частно условно за отчуждение на недвижима собственность, никога неможе да конкурира съ официално извършена продажба за същий обектъ, за това и обстоятелството, че условното било извършено по-рано отъ крѣпостнитѣ актове, нѣма никакво влияние върху значението на продажбата установена чрезъ актовѣтѣ. Наконецъ отъ дѣлото, което съществува между братя Тасови за испълнение на същото условно, вижда се, че К. Тасовъ е оспрвалъ неговата валидность, като е утвърждавалъ, че то е имало и други допълнителни клаузи"; — отмѣнилъ рѣшението на Т.-Пазарджикский Окржженъ Сждъ и вмѣсто него постановилъ: осжжда Николчо Тасовъ да предаде на Георги Кузмановъ едно праздно мѣсто отъ около 35 квадратни метра и единъ дюкянъ отъ 102 квадратни метра, състоящъ отъ една одая и дворъ. Сждебнитѣ и по водение на дѣлото разноски за двѣтѣ инстанций възложилъ върху Николча Тасовъ. —Срѣщу това рѣшение на Аппелативений Сждъ, Ананий Минковъ, повѣренникъ на Николчо Тасовъ, подалъ кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сждъ нарушилъ: 1) чл. 51 отъ Закона за Нотариуситѣ, защото не е направилъ справка, отъ която щѣло да ся докаже, че при издаването на противната страна актове е съществувалъ споръ за собственността на въпростнитѣ недвижими имоти; 2) чл. чл. 263, 271, 363, 367, 371 отъ Гражданский Отоманский Законъ и ст. ст. 235 п. 3, 237 п. 3, 265, 275, 307 и 275 п. 1 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото истеца нѣмалъ право да предявява искъ срѣщу него (кассатора), а срѣщу тогози, който му продалъ имотитѣ, и защото не отхвърлилъ исканието на истеца; и 3) ст. 266 отъ Врѣмен-

нитѣ Сждебни Правила, защото не съставилъ въпросенъ листъ за разрѣшение на дѣлото. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото, устнитѣ обяснения на повѣренника Гешановъ и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: 1) Предписанието на чл. 51 отъ Закона за Нотариуситѣ, споредъ което Нотариусътъ или Мировий Сждия при извършването на крѣпостни актове, правятъ справки въ актовата и запретителнитѣ книги за недвижимитѣ имоти, неможе да бжде задължително за сждилищата, които разглеждатъ дѣлата по сжщество, тъй като тѣ (сждилищата), споредъ общото правило, изразено въ ст. 138 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, не събиратъ сами доказателства или справки, а основаватъ рѣшенията си исключително възъ доказателства, представени отъ сждящитѣ ся страни. Независимо отъ това, не може да не ся забѣлѣжи, че при разбирателството на дѣлото предъ Аппелативний Сждъ никакъвъ въпросъ отъ страна на кассатора не е билъ повдиганъ, за да стане нѣкаква справка. Оплакването, слѣдователно, на кассатора за нарушението на чл. 51 отъ Закона за Нотариуситѣ не може да си има мѣстото; 2) Оплакването на сжщий за нарушението на чл. чл. 263, 271, 363, 367, 371 отъ Гражданский Оттоманский Законъ и ст. ст. 235 п. 3, 237 п. 3, 265, 275, 307 и 275 п. 1, защото истеца нѣмалъ права да предявява искъ срѣщу него (кассатора), а срѣщу тогози, който му продалъ имотитѣ, и защото не отхвърлилъ искането на истеца, не може да бжде основателно, защото ся отнася до въпроси по сжществото, които окончателно ся разрѣшаватъ отъ Сждътъ по сжщество, и като такива, не подлѣжатъ на никое разглеждание по кассационенъ редъ; 3) Оплакването за нарушението на ст. 266 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото Сжда не съставилъ въпросенъ листъ за разрѣшение на дѣлото, ако и да ся оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, това опущение на Сжда само по себе си не може да послужи

за поводъ, да ся отмѣни рѣшението му, тъй като отъ друга страна, отъ съобразителната часть на потъженото рѣшение ся вижда, че Апелативний Сждъ е обсждилъ и оцѣнилъ всички въпроси, които сж имали сжществено значение за правилното разрѣшение на дѣлото.

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Ананий Минковъ, повѣренникъ на Никола Тасовъ, срѣщу рѣшението на Пловдивский Апелативенъ Сждъ, отъ 29 Априлий 1888 година **№** 143, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да ся остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, № 240.

Гр. София, 28 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на тринадесетий Декемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Руссковъ гражданско дѣло № 205 по описътъ за 1889 год., на С. Скришовски, повѣренникъ на Общината Тупузлари, Кжзжлъ-Агачска Околия, съ общината Башалий, Ямболска Околия, за мера. — Странитѣ неприсжтствувахж. —

Обстоятелствата на дѣлото сж слѣдующитѣ: Общината на село Башалий е подала исково прошение въ Сливенский Окржженъ Сждъ на 21 Априлий 1881 година, въ което е изложила, че понеже Топузларската Община (Кжзжлъ-Агачска Околия) е присвоила мерата

ѝ, състояща отъ около 600 уврата. Затова просила да ее направи огледъ на спорното мѣсто и слѣдъ като се констатира че мерата е нейна изключително, да се осѫди послѣднята да ѝ я предаде въ владѣние, като нейна собственость. Сливенский Окрѫженъ Сѫдъ, като е разгледалъ това дѣло и като взелъ предъ видъ: че отъ направений огледъ на спорната мера се доказва, че тя е общо притѣжание и на двѣтѣ спорящи ся общини, както това се доказва още и отъ испитанитѣ свидѣтели, представени отъ двѣтѣ страни, — съ рѣшението си подъ №. 8 отъ 19 Януарий 1887 година е потвърдилъ задочното си рѣшение отъ 25 Януарий 1882 г. подъ №. 20, съ което е признато, че спорното пасбище, находяще се между пѫтьтъ, който минава край Чучурка-дереси, Везиръ-йолу, Джшпудакъ, сѫватъ, Малкия-Боялъкъ и прочее и другий пѫть, който минава край Бей-махале, Войника, Тиркменитѣ, Каладжийската кѫшла и прочее, е съдружественно притѣжание на общинитѣ: Башалийска и Тупузларска. Отъ това рѣшение на Сливенский Окрѫженъ Сѫдъ Топузларската Община е останала недоволна, подава срѣщу него въззивъ, въ който излага, че първостепенний Сѫдъ неправилно е оцѣнилъ представенитѣ отъ двѣтѣ страни доказателства и за това иска да се отхвърли претенцията на Башалийската община и да се отмѣни рѣшението на Сливенский Окрѫженъ Сѫдъ, съ което спорното пасбище е признато за общо притѣжание. Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ разгледалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ, изслушалъ обясненията имъ и, като призналь, че отъ извършений отъ Окрѫжний Сѫдъ огледъ и отъ испитанитѣ свидѣтели се доказвало, че спорната 600 уврата земя е задружна и на двѣтѣ общини, — то съ рѣшението си, отъ 12 Юний 1887 година №. 127, потвърдилъ рѣшението на Сливенский Окрѫженъ Сѫдъ, отъ 19 Януарий 1887 год. №. 8. — Недоволенъ отъ това рѣшение на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, С. Скришовски, повѣренникъ на общината Топузларе, е подалъ въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква,

че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ: 1) чл. 1756 отъ Гражданскитѣ Закони, защото въ третий мотивъ на рѣшението си установлява, че отъ огледний протоколъ отъ 29 Септемврий 1881 година се доказва, че спорното мѣсто е задружно притѣжание и на двѣтѣ общини, а това било невѣрно, тъй като въ помѣнѫтий протоколъ нищо подобно несѫществувало; 2) чл. 261 отъ Органический Уставъ на бившата Источна Румелия, защото свидѣтелитѣ, споредъ тоя членъ, се испитватъ слѣдъ като положатъ клѣтва, а по това дѣло свидѣтелитѣ сѫ потвърдили съ клѣтва своитѣ показания слѣдъ 10—14 деня; 3) чл. 48 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото неправилно е призналъ, че и двѣтѣ общини сѫ представили равносилни доказателства, когато представеното отъ довѣрителитѣ му турско рѣшение при равносилни доказателства играе доста важна роль за въ полза на довѣрителитѣ му; и 4) защото Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ неправилно е потвърдилъ рѣшението на Сливненский Окрѫженъ Сѫдъ, тъй като това рѣшение присѫдило на общината Башалий съдружно право на ползуване върху спорното мѣсто, обаче истцата не е искала подобно нѣщо. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да рѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ съображение: 1) Първото оплаквание на кассатора, че Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ е нарушилъ чл. 1756 отъ Гражданскитѣ закони, защото въ третий мотивъ на рѣшението си установлява, че отъ огледний протоколъ, отъ 29 Септемврий 1881 год. се доказвало, че спорното мѣсто е задружно притѣжание и на двѣтѣ общини, а това било невѣрно, тъй като въ помѣнатий протоколъ нищо подобно не сѫществувало, неможе да бѫде основателно, тъй като това негово оплаквание не се оправдава отъ фактическа страна на дѣлото, понеже отъ огледний протоколъ, отъ 29 Септемврий 1881 год. се констатирва, че спорното мѣсто е задружно притѣжание и на двѣтѣ общини; 2) Що се отнася до второто оплаквание на

кассатора за нарушението на чл. 261 отъ Органический Уставъ на бившата Източна Румелия, защото свидѣтелитѣ, споредъ тоя членъ, се испитватъ слѣдъ като положатъ клѣтва, а по това дѣло свидѣтелитѣ сж потвърдили съ клѣтва своитѣ показания слѣдъ 10—14 дена, то и това негово оплаквание неможе да бжде основателно, понеже тоя членъ отъ Органический Уставъ има за цѣль да санкционира, че всѣки има право да свидѣтелствува подъ клѣтва, въпрѣки практикующето се до тогава правило, че свидѣтелството на мюслюманитѣ се предпочиташе прѣдъ свидѣтелството на Християнитѣ; обаче по това дѣло щомъ свидѣтелитѣ, върху показанията на които Сждътъ е основалъ рѣшението си, сж потвърдили отпослѣ показанията си подъ клѣтва, то тия тѣхни показания сж равносилни, като да сж дадени тѣ въ моментътъ слѣдъ положената клѣтва; 3) Не е основателно оплакването на кассатора и за нарушението на чл. 48 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото неправилно е призналъ Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, че и двѣтѣ общини сж представили равносилни доказателства, понеже въпросътъ, що се кассае до оцѣнката на доказателствата на сждящитѣ се страни, е въпросъ по сжество на дѣлото и зависи напълно отъ оцѣнението на Сждътъ по сжеството и неможе да бжде провѣряванъ по кассационенъ редъ, съгласно 5-й членъ отъ Сждоустройството; 4) Колкото се отнася до послѣдното оплаквание на кассатора, че Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е присждилъ нѣщо, което не е било искано, то и това оплаквание неможе да бжде основателно, понеже отъ производството на дѣлото се вижда, че истецътъ е искалъ да се признаелъ изключителенъ собственикъ на спорното мѣсто, а Пловдивский Аппелативенъ Сждъ го е призналъ задруженъ собственикъ съ общината Башалий, а това не значи, че Сждътъ по сжество е присждилъ нѣщо не искано, тъй като отъ това се види, че Сждътъ е присждилъ това, което страната е искала, но само въ по-малжкъ размѣръ.

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на С. Скришовски, повѣренникъ на общината Топузлари, срѣщу рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, отъ 12-й Юний 1887 год. *№* 127, съ силата на ст. 11 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, *№* 241.

Гр. София, 29 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на петнадесетий Декемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Добри Руссковъ и Атанасъ Хитовъ, при Помощн.-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Помощникъ-Прокурора: Георги Згуревъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло *№* 207 по описътъ за 1889 год., на Емигюлъ Шерифова, отъ гр. Пловдивъ, съ наслѣдницитѣ на Хафжзъ Ахмедовъ Рустемовъ, отъ сжщий градъ, за едно кжщно мѣсто. — Отъ странитѣ се явиха Н. Беневъ и Г. Орошаковъ за повѣренници на кассаторката Емигюлъ Шерифова. —

Обстоятелствата на дѣлото сж: На 12 Декемврий 1881 година Емигюлъ Шерифова, жителка на градъ Пловдивъ, подала на Пловдивското Окржжно Сждилище прошение, съ което се потжжила срѣщу Хафжзъ Ахмедъ Рюстемовъ, за едно кжщно мѣсто, находяще се при градската градина въ гр. Пловдивъ, съ съсѣди: Мемишовитѣ наслѣдници, Абдулрахманъ Кетихда, Османъ Бесимовъ и пжть, което ѝ било останало въ наслѣдство отъ баща ѝ и което отвѣтника незаконно

присвоявалъ. Затова молила да се осѫди послѣднийтъ да ѝ предаде мѣстото. — Наслѣдницитѣ на покойнийтъ Хафѫзъ Ахмедъ Рустемовъ — Мехмедъ, Лутфие и Нефисе Хафѫзъ Ахмедови въ възражение на иска на Емигюлъ Шерифова, представили една тапия съ дата 12 Зилхидже 1293 година за една кѫща, находяща се въ махалата Якупъ Факѫ въ гр. Пловдивъ, съ съсѣди: Хафѫзъ Ахмедъ Рюстемовъ, Абдулрахманъ, Османъ Ефенди и пѫть. Сѫдътъ приелъ тапията за начало на доказателство и допустналъ свидѣтели и на двѣтѣ сѫдящи се страни. — Пловдивското Окрѫжно Сѫдилище съ рѣшението си отъ 19-й Маий 1887 год. № 178 отхвърлилъ искътъ на Емигюлъ Шерифова. — Послѣднята подала срѣщу това рѣшение въззивъ въ Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, който разгледалъ дѣлото на 7 Мартъ 1888 год., когато повѣренника на аппелаторката казалъ, че представената отъ противната страна тапия била издадена отъ юкламата и не могла да служи като доказателство и въ неѫ не било показано, по кой начинъ е била прехвърлена кѫщата върху Хафѫзъ Ахмедъ. За това помолилъ Сѫдътъ да му допустне да докаже чрезъ околни люди, че тази кѫща е била на довѣрителката му, която за лошото си повѣдение била испѫдена отъ съмахаленитѣ си и кѫщата била дадена на Хафѫзъ Ахмедъ да живѣе въ неѫ. — Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ съ рѣшението си отъ 7 Мартъ 1888 год, № 69, като взелъ предъ видъ: „1) че истцата претендира отъ отвѣтницитѣ едно кѫщно мѣсто съ изложенитѣ граници въ исковото ѝ прошение; 2) че въ възражение на иска, наслѣдницитѣ на Хафѫзъ Ахмедъ Рюстемовъ сѫ представи една тапия, съ дата 13 Зилхидже 1293 година, отъ която се вижда, че баща имъ отъ 12 години владѣлъ спорното кѫщно мѣсто, като собственикъ, и че самата истца въ своето исково прошение признава, че отъ 12—13 години Хафѫзъ Ахмедъ е билъ завладѣлъ мѣстото, но само казва, че преди 6—7 години тя си спечелила кѫщата чрезъ процессъ, а отъ сетнѣ пакъ я завладѣлъ Хафѫзъ Ахмедъ; 3) че отъ

распитанитѣ свидѣтели, представени отъ отвѣтницитѣ, ся доказва, че баща имъ отъ 15 години притѣжавалъ спорното мѣсто, а отъ показанията на свидѣтелитѣ, представени отъ истцата, ся вижда, че тя преди 20—25 години е била притѣжателка, и тогава е била испѫдена отъ г. Пловдивъ и била завладѣна отъ Хафѫзъ Ахмедъ; 4) че като се доказва, че отвѣтницитѣ 15 години непрекъснато сѫ владѣли спорното мѣсто, и баща имъ като е ималъ тапия за сѫщото мѣсто отъ 12 години насамъ, то въ силата въ давностното владѣние отвѣтницитѣ сѫ станали пълни собственници; 5) че искането на повѣренника на истцата, да докаже чрезъ дознание, че преди 20 години истцата е била собственица на спорното мѣсто, не може да се уважи, тъй като факта ся отнася преди 20 години и даже да се докаже, че тя преди 20 години е била притѣжателка, всѣ не може да ся признае за собственица понастоящемъ, тъй като бащата на отвѣтницитѣ въ послѣднитѣ 15 години съ тапия непрекъснато е владѣлъ мѣстото на правособственность;“ — отхвърлилъ възвива на Емигюлъ Шерифова и подтвърдилъ рѣшението на Пловдивский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 19 Май 1887 година №. 178. — Недоволна отъ рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ, Емигюлъ Шерифова подала срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сѫдъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сѫдъ нарушилъ: 1) чл. 1 отъ Закона за дознание чрезъ околни люди, защото не ѝ допустналъ да докаже чрезъ дознание правото си на собственность върху спорното мѣсто. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣренницитѣ на кассаторката и заключението на Помощникъ-Прокурора, за разрѣшение на дѣлото взе въ съображение: 1) отъ обстоятелствата на това дѣло се види, че кассаторката, за доказателство на искътъ си се е облѣгала възъ свидѣтелството на мѣстнитѣ жители, а предъ Аппелативний Сѫдъ нейний повѣренникъ е молилъ Сѫдътъ да допустне дознание чрезъ околни люди за доказа-

телство правото на собственность на довѣрителката му върху спорното мѣсто. Това искание Пловдивский Аппелативенъ Сждъ не е ималъ законно основание да отхвърли и да лиши тъй кассаторката отъ единственното ѝ законно срѣдство, за да докаже правото си, тъй като и противната страна е подкрѣплявала свойтѣ възражения съ свидѣтелски показания, за доказателство на давностното си владѣние. Казанното въ 4-й мотивъ на потжженото рѣшение, че повѣренника на кассаторката искалъ чрезъ дознанието да докаже, че преди 20 години тя била собственница на спорното мѣсто, не е съгласно съ фактическата страна на дѣлото и даже съ другъ единъ мотивъ на потжженото рѣшение, въ който самъ Сждътъ свидѣтелствува, че кассаторката утвърждавала, че преди 6—7 години тя била спечелила кжщата (спорното мѣсто) чрезъ процессъ. За това оплакването на кассаторката, че по това дѣло Пловдивский Аппелативенъ Сждъ е нарушилъ чл. 1 отъ Закона за дознание чрезъ околни люде, като не ѝ допустналъ това срѣдство на защита — е основателно.—

Водимъ отъ казаното, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Пловдивский Аппелативенъ Сждъ, отъ 7 Мартъ 1888 година *№* 69, защото е нарушенъ чл. 1 отъ Закона за дознание чрезъ околии люде, съ силата на ст. 11 п. 1 отъ Учреждението на Върховний Сждъ, да се отмѣни и дѣлото, за ново разглеждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ сжщий Аппелативенъ Сждъ. —

Рѣшение, *№* 242.

Гр. София, 29 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на пе-

тнадесетий Декемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Председатель: Христо Стояновъ, Членове: Василий Мишайковъ и Добри Русковъ, при Помощн.-Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Русковъ гражданско дѣло №. 202 по описътъ за 1889 год., на Тодоръ Петковъ, Никола Ивановъ и други, жители отъ с. Руженци, Бѣлоградчикска Околия, съ Живко Микинъ, отъ с. Орѣшецъ, сѫщата околия, за едно мѣсто около 2 уврата. — Въ засѣданието странитѣ неприсѫтствуваxѫ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ: М. Христовъ, повѣренникъ на Живко Микинъ, отъ с. Орѣшецъ, съ прошение, отъ 29 Януарий 1887 год., ся е потѫжилъ предъ Бѣлоградчикский Мировий Сѫдия срѣщу Тодоръ Петковъ, Никола Ивановъ, Иоцо Николовъ, Георги Андрѣевъ, Каменъ Младеновъ, Дамянъ Петковъ и Каменъ Ценовъ, отъ с. Руженци, че тѣ преди 4—5 години засвоили една часть мѣсто около 2 дюлюма, находящ ся около воденицата на довѣрителя му, за което мѣсто, заедно съ воденицата, довѣрителя му притѣжавалъ крѣпостенъ актъ; заради това иска да ся осѫдятъ казанитѣ отвѣтници да отстѫпятъ на довѣрителя му спорното мѣсто и да се осѫдятъ на сѫдебнитѣ разноски. Бѣлоградчикский Мировий Сѫдия разгледалъ това дѣло въ присѫтствието на странитѣ, изслушалъ обясненията имъ и съ рѣшението си, отъ 27 Май 1888 година №. 317, отхвърлилъ искътъ на истецътъ, като неоснователенъ. — По въззивна жалба на Живко Микинъ, това дѣло се разгледало и отъ Видинский Окрѫженъ Сѫдъ въ присѫтствието на странитѣ, който съ рѣшението си, отъ 14 Августъ 1888 год. №. 64, отмѣнилъ рѣшението на Бѣлоградчикский Мировий Сѫдия, отъ 27 Май 1888 год. №. 317, и осѫдилъ Тодоръ Петковъ, Никола Ивановъ, Иоцо Николовъ, Георги Андрѣевъ, Каменъ Младеновъ, Дамянъ Петковъ и Каменъ Ценовъ отъ с. Руженци

да отсѣпятъ и предадѫтъ засвоеното отъ тѣхъ мѣсто около 2 дюлюма, находяще се въ с. Руженци, въ мѣстностьта „Орѣшака“, между съсѣди: пасище, рѣката Ломъ, Живко Микинъ съ воденицата и Върбовческа рѣка. — Недоволни отъ това рѣшение на Видинский Окрѫженъ Сѫдъ, Тодоръ Петковъ, Никола Ивановъ и други сѫ подали въ Върховний Сѫдъ кассационна жалба, съ която се оплакватъ, че по това дѣло Видинский Окрѫженъ Сѫдъ е нарушилъ: 1) 39, 48 и 49 чл. чл. отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, защото имъ отнелъ средството, за да докажатъ възраженията си; 2) 76 и 49 чл. чл. отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство и 185 ст. отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, защото неправилно е оцѣнилъ въ IV, V и VI мотиви на рѣшението си, че тѣ сѫ направили признание и че въ огледний протоколъ нѣмало показания, дадени противъ тѣхъ; 3) чл. чл. 1 и 27 отъ Законътъ за дознанието, защото не уважилъ искането имъ, да стане дознание по това дѣло. —

Върховний Кассационенъ Сѫдъ, за да разрѣши това дѣло, като изслуша доклада на дѣлото и заключението на Прокурора, взе въ внимание: 1) отъ производството на дѣлото (протоколъ на Видинский Окрѫженъ Сѫдъ отъ 11 Августъ 1888 год.) не се вижда щото кассаторитѣ да сѫ ся домогвали да доказватъ възраженията си, а Видинский Окрѫженъ Сѫдъ да имъ е отнелъ срѣдството да ги докажатъ; заради това първото оплаквание на кассаторитѣ, като не се потвърдява отъ фактическа страна на дѣло, неможе да бѫде основателно; 2) въпросътъ за отмѣнението на самопризнанието е въпросъ по сѫществото на дѣлото, защото Сѫдътъ по сѫщество, като оцѣнява фактическата страна на дѣлото, констатирва тогава направили ли сѫ странитѣ самопризнание или не и Върховний Кассационенъ Сѫдъ неможе да провѣрява по кассационенъ редъ дали има направено признание или не, понеже, за да може той да се произнесе за това, дължанъ е да влѣзе въ оцѣнката на фактическата страна на дѣлото, а това той (Върховний Кассационененъ Сѫдъ)

неможе да направи, понеже е забранено отъ чл. 5 отъ Сждоустройството. Слѣдователно и това второ оплакване на кассатора неможе да бжде основателно; 3) що се отнася до послѣдното оплакване на кассаторитѣ за нарушението на чл. чл. 1 и 27 отъ Закона за дознанието, защото Видинский Окржженъ Сждъ не е уважилъ искането имъ да направи дознание по това дѣло, то и това послѣдно тѣхно оплакване неможе да бжде основателно, понеже отъ производството на дѣлото не се вижда кассаторитѣ да сж искали да направи Сждътъ дознание; обаче щомъ тѣ не сж искали това, то немогжтъ сега по касационенъ редъ да се оплакватъ затова, понеже дознанието е самостоятелно доказателство и Сждътъ по сжщество не е дълженъ ex officio да го назначава. —

Водимъ отъ горѣизложенитѣ съображения, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Тодоръ Петковъ, Никола Ивановъ и други, срѣщу рѣшението на Видинский Окржженъ Сждъ, отъ 14 Августъ 1888 год. № 64, съ силата на 153 чл. отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

Рѣшение, № 243.

Гр. София, 30 Декемврий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Касационенъ Сждъ, Първо Гражданско Отдѣление, на осемнадесетий Декемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощн.-Секретаря: Христо Д. Велевъ и въ присжтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ Предсѣдателя гражданско дѣло № 203 по

описьтъ за 1889 г., на Киряки Димитрова, отъ г. Варна съ Панайотъ Бедѣлевъ, отъ сѫщий градъ, за едно праздно мѣсто отъ 350 квадратни метра. — Странитѣ неприсѫтствувахѫ. —

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: на 18 Априлий 1887 година Кирияки Димитрова, жителка на гр. Варна, подала на Варненский Градский Мировий Сѫдия прошение, въ което казва, че Панайотъ Бедѣлевъ, житель на сѫщий градъ, присвоилъ собственното ѝ мѣсто, което притѣжава съ документъ, издаденъ по установений редъ. За това моли да се призове казанний отвѣтникъ и да се осѫди да ѝ предаде мѣстото и да ѝ заплати сѫдебнитѣ и по водение на дѣлото разноски. Варненский Градский Мировий Сѫдия разгледалъ това дѣло на 10 Септемврий 1887 година, когато повѣренника на истцата, за доказателство на искътъ, представилъ: 1) крѣпостенъ актъ № 268 отъ 4 Юний 1886 година, издаденъ отъ Нотариуса при Варненский Окрѫженъ Сѫдъ на името на Киряки Димитрова за притѣжание едно праздно мѣсто отъ 700 квадратни метра въ гр. Варна вънъ отъ крѣпостьта върху 28 кварталъ буква *в*, придобито по покупка отъ Варненското Градско Общинско Управление; 2) преписъ отъ продавателно отъ 24 Юлий 1886 година, съ което Киряки Димитрова обявява, че по чиста съвѣсть и добра воля продала на Панайотъ Бедѣлевъ 350 квадратни метра отъ собственното си мѣсто, находяще се въ кварталътъ планъ 28, буква *в*, по 85 стотинки, всичко 297 лева и 50 стотинки, които си приела отъ купувачътъ, комуто се обѣщава да издаде крѣпостенъ актъ, като се позволи отъ надлѣжното Управление да се раздѣли мѣстото; 3) едно свидѣтелство отъ Варненското Градско Общинско Управление отъ 28 Юний 1887 година № 2256, което удостовѣрява, че планътъ за построяване кѫща отъ Варненский житель Панайотъ Бедѣлевъ, Варненското Градско Общинско Управление му го е отпустнало на 28 Априлий 1886 година; 4) планъ, издаденъ отъ казаното управление на довѣрителката му за построяване кѫща. — Варненский Градский Ми-

ровий Сждия съ рѣшението си отъ 10 Септемврий 1887 година №. 476 отхвърлилъ искътъ на истцата, като недоказанъ. — Противъ това рѣшение Кирияки Димитрова подала апелативна жалба въ Варненский Окржженъ Сждъ, който въ засѣданието си на 20 Ноемврий 1887 год. постановилъ за назначение вѣщи люди, които да оцѣнатъ спорното мѣсто и построеното на него здание по отдѣлно, които подали въ Сждътъ писменно своето заключение, въ което казватъ, че оцѣнили мѣстото за 525 лева, а построеното на него здание за 3500 лева. — Варненский Окржженъ Сждъ разгледалъ това дѣло на 25 Юлий 1888 година и съ рѣшението си, отъ 5 Августъ 1888 година №. 111, като взелъ предъ видъ: 1) че истцата — аппелаторката — иска осжданието Варненецътъ Панайотъ Бедѣловъ да ѝ предаде завладѣното, безъ да му била продала мѣсто отъ 350 квадратни метра, което владѣяла съ крѣпостенъ актъ №. 268; 2) че отвѣтникътъ не оспорва, че Димитрова е владѣла мѣстото, но той представлява едно домашно продавателно съ дата 24 Юлий 1886 година, подписано отъ казанната, завѣрено отъ Нотариуса при Варненский Окржженъ Сждъ, отъ което се вижда, че тя продава Бедѣлеву 350 (триста и педесеть) квадратни метра мѣсто въ кварталътъ планъ 28, буква *в*; 3) че това продавателно е дало правото на Бедѣлева да бжде фактически владѣтель на въпросното мѣсто и прави съ него каквото иска, слѣдователно отъ датата на извършването му Кирияки Димитрова е престанала да бжде владѣтелка на мѣстото; 4) че продавателното, е завѣрно отъ компетентно лице и че константирано отъ произвѣденото слѣдственно производство №. 28 отъ 1888 година да е извършено съ измама, за което и слѣдствието съ опредѣление №. 748 отъ 21 Май 1888 година е прекратено отъ Сждътъ, не може да се опровѣргава съ свидѣтелски показания, слѣдователно неговата валидность е неоспорима, — потвърдилъ рѣшението на Варненский Градский Мировий Сждия отъ 10 Септемврий 1887 година №. 475 и оставилъ безъ послѣдствие апелативната жалба на Кириаки Дими-

трова. — Недоволна отъ това рѣшение на Варненский Окржженъ Сждъ, Кирияки Димитрова подала срѣщу него въ Върховний Кассационенъ Сждъ кассационна жалба, въ която се оплаква, че по това дѣло Варненский Окржженъ Сждъ нарушилъ чл. чл. 31, 34—36 отъ Закона за Нотариуситѣ, 167 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила, защото взелъ за основа на рѣшението си домашното продавателно отъ 24 Юлий 1886 година и съ това обезсилилъ крѣпостний актъ №. 268; 2) ст. ст. 206—212 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила или съотвѣтствующий тѣмъ чл. 93 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, защото не уважилъ просбата ѝ за огледъ на самото мѣсто за оцѣнката му, както и на построената отъ Бедѣлева кжща, за да се констатира, подъ колко квадратни метра е построена тя. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе въ съображение: 1) Отъ производството на Варненский Окржженъ Сждъ се види, че при разрѣшаването на дѣлото той е взелъ за основа на рѣшението си не само домашний продавателенъ актъ отъ 24 Юлий 1886 година, съ който кассаторката е отстжпила срѣщу извѣстна цѣна, получена отъ неѭ спорното мѣсто въ пълно или добросъвѣстно владѣние на противната страна; освѣнъ казаний продавателенъ актъ за правилното разрѣшение на дѣлото Сждътъ е взелъ заключение на вѣщи люди за стойностьта на спорното мѣсто и на построеното на него здание отъ Панайота Бедѣлевъ, отъ което заключение се види, че стойностьта на зданието е много по-голѣма отъ стойностьта на спорното мѣсто. Слѣдователно Варненский Окржженъ Сждъ щѣше да постжпи въпрѣки закона (чл. 906 отъ Османскитѣ Граждански Закони), ако приемеше искътъ на кассаторката и осждеше Панайота Бедѣлева да ѝ повърне спорното мѣсто. Заради това оплакването на кассаторката за нарушение чл. 31, 34—36 отъ Закона за Нотариуситѣ, 167 отъ Врѣменнитѣ Сждебни Правила — е неоснователно; 2) Тъй като Сждътъ е взелъ билъ вече мнѣ-

ние отъ вѣщи люди, назначени, съгласно съ закона, за стойностьта на спорното мѣсто и за построеното на него здание отъ П. Бедѣлева, то не е ималъ законно основание да уважава искането на кассаторката за повторна експертиза и за огледъ на мѣстото за констатиране факта, надъ колко квадратни метра е построена кѫщата на Бедѣлева, тъй като дворътъ е принадлѣжность на кѫщата; за това оплакването на кассаторката за нарушение ст. ст. 206—212 отъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила или съотвѣтствующий тѣмъ чл. 93 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство — е неоснователно. —

Водимъ отъ казаното, Върховний Кассационенъ Сѫдъ **опредѣлява**: Кассационната жалба на Кирияки Димитрова, срѣщу рѣшението на Варненский Окрѫженъ Сѫдъ, отъ 5 Августъ 1888 година №. 111, съ силата на чл. 153 отъ Гражданското Мирово Сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие. —

Рѣшение, №. 244.

Гр. Софи, 2 Януарий 1889 год.

Въ името на **Негово Царско Височество** Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I. Върховний Кассационенъ Сѫдъ, Първо Гражданско Отдѣление, на осемнадесетий Декемврий хилядо осемстотинъ осемдесеть и девета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующий съставъ: Предсѣдатель: Христо Стояновъ, Членове: Андрей Маноловъ и Добри Руссковъ, при Помощникъ-Секретарьтъ: Христо Д. Велевъ и въ присѫтствието на Прокурора: Д-ръ Петръ Ив. Данчовъ, слуша доложеното отъ членътъ Маноловъ гражданско дѣло №. 206 по описътъ за 1889 год., на Ахмедъ Хамбарджийский, отъ грядъ Берковица, повѣренникъ на Мехмедъ, Фатме, Елъ-Зехра и Назифе Ибрахимови Хазнатарски и Фатме Хамбарджийска, жители отъ сѫщий

градъ, съ Крьсто Младеновъ Котларъ, тоже житель отъ градъ Берковица, за една ливада. — Странитѣ неприсѫтствуваха. —

Обстоятелствата сѫ тѣзи: съ прошение отъ 22 Мартъ 1888 година до Берковский Мировий Сѫдия, Ахмедъ Хамбарджийский, пълномощникъ на Мехмедъ, Фатиме, Елъ-Зехра и Назифе Ибрахимови Хазнатарски и на Фатиме Хмбарджийска, съпруга на покойнийтъ Ибрахимъ Хазнатарски, ся потѫжилъ срѣщу Крьста Младеновъ Котларъ, изъ гр. Берковица, за една ливада, като излага, че между другитѣ недвижими имущества останала е наслѣдство отъ покойнийтъ Ибрахимъ Хазнатарски на довѣрителкитѣ му и една ливада отъ около 20 дюлюма въ землището на градъ Берковица, въ мѣсностьта „Ливагето“, при съсѣди: Якубъ Була, Ибрахимова ливада и пѫть, която отвѣтника завладѣлъ подъ предлогъ, че ушь я билъ купилъ; за това истеца молилъ да ся призове казаний отвѣтникъ и ся осѫди да отстѫпи на довѣрителкитѣ му въпросната ливада, като имъ заплати и всичкитѣ разноски, които ще ги послѣдватъ по дѣлото. Берковский Мировий Сѫдия, като разгледалъ това дѣло и изслушалъ по него обясненията на странитѣ, съ рѣшението си отъ 19 Априлий 1888 година № 206 осѫдилъ Крьста Младеновъ Котларъ да отстѫпи на наслѣдницитѣ на Ибрахимъ Хазнатарски Мехмедъ, Фатиме, Елъ-Зехра и Назифе Ибрахимови Хазнатарски и на Фатиме Хамбарджийска спорната ливада, като предоставилъ право на отвѣтника да дири паритѣ си за нея отъ сѫщитѣ наслѣдници. — По въззивна жалба на Крьсто Младеновъ Котларъ, това дѣло е разгледано въ присѫтствието на двѣтѣ страни, представлявани чрезъ повѣренници, и отъ Ломский Окрѫженъ Сѫдъ, който съ рѣшението си отъ 14 Юлий 1888 година № 52, като взелъ предъ видъ: „че отъ приложеното въ гражданското дѣло № 297 отъ 1888 година на Берковский Мировий Сѫдия пълномощно ся вижда, че спорната ливада била продадена на апелатора презъ 1887 година отъ покойний Ибрахимъ Хазнатарски, баща на истцитѣ, още

въ живота му, съ което задължилъ Ахмедъ Хамбарджийски (настоящий повѣренникъ на истцитѣ), да издаде за нея актъ на аппелатора Крьсто Младеновъ, за която получилъ напълно 1000 лева; че Ахмедъ Хамбарджийски е билъ дължень веднага да издаде актъ на аппелатора за въпросната ливада, съгласно горѣпомѣнатото пълномощно, понеже е билъ задължень за това, а не да чака да умрѣ продавача и слѣдъ смьртьта му да подигне искъ отъ името на наслѣдницитѣ му за отстжпването ѝ на довѣрителитѣ му отъ купувача, тъй като пълномощното е извьршено и засвидѣтелствувано по установений отъ закона редъ отъ компетентното сждилище въ присжтствието на продавача, слѣдователно, то е задължително не само за упълномощений, но и за наслѣдницитѣ на продавача, и трѣбва да се уважи, понеже спорната ливада е исплатена и не е имало никакви спънки, които да припятствуватъ за неиздаването на акта; че искането на Ахмедъ Хамбарджийский, повѣренникъ на наслѣдницитѣ на покойний Ибрахимъ Хазнатарский, Мехмедъ, Фатиме, Елъ-Зехра и Назифе Ибрахимови Хазнатарски и Фатиме Хамбарджийска, съпруга на покойний Ибрахимъ Хазнатарски, жители отъ гр. Берковица, да се осжди аппелатора Крьсто Младеновъ да отстжпи на довѣрителитѣ му въпросната ливада, е неоснователно, тъй като купувача не е причината за неиздаването своеврѣменно актъ въ живота на продавача, а е причина самия повѣренникъ на истцитѣ, понеже законно е купена и исплатена и той е билъ упълномощенъ да издаде за нея законний актъ“; — отмѣнилъ напълно рѣшението на Берковский Мировий Сждия *№* 206 отъ 1888 год. и отхвьрлилъ искътъ на Ахмедъ Хамбарджийски, повѣренникъ на упомѣнжтитѣ наслѣдници на покойний Ибрахимъ Хазнатарски, за въпрсната ливада, като неоснователенъ, и осждилъ казанитѣ наслѣдници да платжтъ на Крьсто Младеновъ Котларь 88 лева сждебни и по воденето на дѣлото разноски. — Срѣщу това рѣшение на Окржжний Сждъ, Ахмедъ Хамбарджийски, повѣренникъ на Мехмедъ, Фатиме, Елъ-Зехра и

Назифе Ибрахимъ Хазнатарски и на Фатиме Хамбарджийска, подалъ кассационна жалба, въ която посочва, че по това дѣло Ломский Окржженъ Сждъ нарушилъ чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, защото продавателния записъ, съ който аппелатора подкрѣпя възраженията си,ималъ доказателна сила само за паритѣ, че сж броени срѣщу ливадата, а не можалъ да има сила на крѣпостенъ актъ, нито пъкъ да е задължителенъ за наслѣдницитѣ на покойнийтъ, относително снабдяването купувачътъ съ крѣпостенъ актъ. —

Върховний Кассационенъ Сждъ, като изслуша докладътъ на дѣлото и заключението на Прокурора, за да разрѣши това дѣло, взе въ съображение: Преминуването правото на собственность върху недвижимъ имотъ отъ едно лице къмъ друго, споредъ дѣйствующитѣ у насъ закони (чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ), трѣбва да става съ крѣпостенъ актъ, извършенъ отъ Нотариуса или Мировий Сждия, споредъ околията, въ която ся намира недвижимий имотъ. По настоящето дѣло Ломский Окржженъ Сждъ, както ся вижда отъ съображенията на потжженото рѣшение, въпрѣки казанното предписание на закона, е приелъ за законна продажбата на спорната ливада, възъ основание на едно пълномощно, извършено презъ 1887 година въ Цариградъ, чрезъ което покойнийтъ Ибрахимъ Хазнатарски, като заявява че продалъ въпросната ливада на отвѣтника Крьстя Младеновъ Котларъ за 5000 гроша, опълномощилъ Ахмеда Хамбарджийски, повѣренника на истцитѣ, да го снабди съ крѣпостенъ актъ. Но това пълномощно, като не е билъ издаденъ на отвѣтника крѣпостенъ актъ презъ живота на продавача Хазнатарски, то за наслѣдницитѣ на послѣдний неможе да има обязателна сила казанното полномощно, както това неправилно е приелъ Окржжний Сждъ, за да се счита продажбата за законна; освѣнъ че тѣ (наслѣдницитѣ на покойнийтъ), които претендиратъ предмѣтната ливада, ще трѣбва да отговарятъ за паритѣ, които отвѣтникътъ броилъ на покойнийтъ за ливадата. Това като с тъй, то оплакването въ

данний случай на кассатора за нарушението на чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, защото продавателния записъ, съ който аппелатора подкрѣпя възраженията си, ималъ сила само за паритѣ, че сж броени срѣщу ливадата, а не можалъ да има сила на крѣпостенъ актъ, нито да е задължителенъ за наслѣдницитѣ на покойнийтъ, относително снабдяването купувачътъ съ крѣпостенъ актъ — е основателно. —

Водимъ отъ това съображение, Върховний Кассационенъ Сждъ **опредѣлява**: Рѣшението на Ломский Окржженъ Сждъ, отъ 14 Юлий 1888 година № 52, защото е нарушенъ чл. 31 отъ Закона за Нотариуситѣ, съ силата на чл. 153 п. 1 отъ Гражданското Мирово Сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждание отъ другъ съставъ, да се испрати въ сжщий Окржженъ Сждъ. —

Азбученъ указатель

ЗА

имената и фамилията на лицата, които сж участвували по дѣлата разрѣшени отъ Първото Гражданско Отдѣление на Върховний Кассационенъ Сждъ, презъ 1889 година.

Името и фамилията на участвующитѣ въ дѣлото лица	Номеръ на рѣшението	Името и фамилията на участвующитѣ въ дѣлото лица	Номеръ на рѣшението
А.		Ангелина Николова Дикова	92
с. Алвандере	11	Агатокли Агалиди . . .	95
Айше Тахирова . . .	15	Акаби Хаджи Аронова . .	100
Али Молла Хаджи Хасановъ	18	Атанасъ Дамяновъ . . .	
Александровската Селска Община.	20	Андрѣй Дамяновъ . . .	
Ангель Малиновъ . . .	29	Анастасъ Д. Митовъ . .	103
Анка Хр. Николова . .	35	Анна Т. Дамянова. . .	105
Атанасъ Илиевъ . . .	38	Аначко Колинъ Радулски .	108
Атидже Зейнелъ Бегова .		Абдулрахманъ Халиловъ .	113
Атанасъ Симеоновъ Кехлибаровъ	42	Атанасъ Попъ Михаловъ.	123
Ангель Ортиновъ . . .	45	Атанасъ М. Гюмюшъ-Гердановъ.	134
Айше Ахмедова	49	Агопъ Кеворкиянъ. . . .	137
Анна Ив. Гаджова. . .	59	Адемъ Зехрябовъ	142
Алишъ Алиевъ. . . .	67	Ангелъ Хаджи Ангеловъ .	148
с. Автоево.	69	Ангелаки Иваницовъ . .	154
Атанасъ Златановъ. . .	74	Араповский Манастиръ «Св. Недѣля»	158
Али Ибрахимовъ . . .	81	Агопъ Киркоровъ . . .	162
Анастасия Михаилова . .	85	Али Уста Желѣзаръ . .	163
Абдулъ Рахманъ Мехмедовъ	89	Александръ Кара-гюлевъ .	172
		Атанасъ Гюмюшъ-Герданъ	176

Името и фамилията на участвующитѣ въ дѣлото лица	Номеръ на рѣшението
Анна Дончова Петкова. .	179
Ангелъ Ивановъ . . .	183
Айше Хафизъ Алиева. .	189
Анастасъ Петракиевъ . .	194
Апостолъ Тасковъ . . .	195
Атанасъ Николовъ. . .	197
Адилъ Сюлейманова . .	198
Атанасъ Матѣевъ . . .	205
Антонъ Ангеловъ . . .	207
Анастасия Динку Толювица	208
Аспасия » »	
Аргиръ Толювица . . .	
Анна Тотева	210
Ахмедъ Абдиевъ . . .	223
Ангелъ Грозевъ . . .	228
Али Субхи Зюхдиевъ . .	231
Азисъ Зюхдиевъ . . .	
Ангелъ Хаджи Стойковъ .	233
Ахмедъ Мехмедовъ Хаджи Сюлюшевъ.	
Ангелаки Георгиевъ . .	236
В.	
Боня Цаневъ	2
Бохораче Гаврилъ Арие .	7
с. Брацигово	19
Банчо Вачковъ. . . .	26
Боне Петровъ	28
с. Брацигово	29
Бутровската Селска Община	48
Борисъ П. Ц. Щърбановъ	60
с. Бейкьой.	69
Бенедето С. Шишковъ .	84
с. Бѣлица	90

Името и фамилията на участвующитѣ въ дѣлото лица	Номеръ на рѣшението
Братия Т. Дамянови . .	105
Бошко Стояновъ . . .	106
Бохоръ Шаховъ . . .	119
Бачковский Манастиръ „Св. Богородица“	158
с. Ботево	193
Беданъ Местробовичь . .	195
Бекиръ Хаджи Ахмедовъ .	219
Бехидже Исмаилъ Зюхдиеви	231
с. Башалий	240
В.	
Вжла Ц. Монева . . .	24
Величко Георгиевъ. . .	34
Васа Коцева.	
с. Власина (Сърбия) . .	63
Василъ Цвѣтковъ . . .	66
Величко Камбосевъ. . .	68
Величко Соколовъ . . .	73
Вана Николова Дикова .	92
с. Владимирово. . . .	94
Ваню Христовъ. . . .	110
Вааджибъ Нури Неджибовъ	113
Върбанъ Колевъ . . .	143
Видо Тошевъ	147
Вълчо Цоловъ	157
Вида Колева.	168
Ваковската Община . .	171
Вълко Дилчовъ. . . .	173
Василъ Раевъ	174
Василка Върбева . . .	190
Вълко Боевъ	197
Велика Петкова . . .	225
Видинското Градско Общинско Управление . .	231

Името и фамилията на участвующитѣ въ дѣлото лица	Номеръ на рѣшението
Г.	
Гроздe Пауновъ. . . .	7
Георги Стоевъ	9
Гина А. Икономова . .	10
Гьошо Атанасовъ . . .	13
Георги Ангеловъ . . .	
Гюлю Тахирова. . . .	15
Георги Маневъ	17
Георги Димитровъ . . .	22
Господина Димитрова . .	23
Георги Димитровъ . . .	29
Георги Чоневъ Ангелковъ.	36
Гуни Гуневъ	39
Гаршонъ Соломонъ. . .	40
Гьоне Митовъ	41
Габровското Градско Общинско Управление . .	42
Георги Симеоновъ Кехлибаровъ	42
Георги Стойчевъ . . .	50
Георги Тодоровъ Гранчаровъ	56
Георги Хаджи Атанасовъ.	58
Гоге Никовъ	62
Гена Георгева	79
Георги Хаджи Дечевъ . .	88
Гиго Илиевъ	89
Георги Николовъ Диковъ.	92
Георги Мазаковъ . . .	98
Гана Стоянова	106
Георги Аврамовъ . . .	
Гина Паунова	107
Гане Христовъ	122
Гьоне Петруновъ . . .	131
Гина Атанасова. . . .	134
Георги Стоевъ	149
Георги Вълчановъ . . .	151
Георги Пенковъ. . . .	158
Герчо Братковъ. . . .	160
Георги Стоевъ	166
Григоръ Карагюлевъ . .	172
Георги П. Мехлемовъ . .	175
Гочо Чакжровъ. . . .	191
Георги Митовъ	192
Георги Ив. Калжчовъ . .	197
Георги С. Драмалиевъ. .	200
Георги Стефанови наслѣдници	201
Георги Мечкаровъ . . .	212
Господинъ Вълковъ . .	216
Георги П. Цоловъ . . .	235
Георги Добревъ. . . .	238
Георги Кузмановъ . . .	239
Д.	
Димитръ А. Икономовъ .	10
Димитръ Ник. Мжнзовъ .	15
Д. Д. Обретеновъ . . .	22
Димитръ К. Панчовъ . .	23
Даню Макавѣевъ . . .	26
Димитръ Стояновъ Лихаръ	30
Дурие Мустафова . . .	31
Димитръ Марковъ . . .	32
Димитръ попъ Иовчевъ .	42
Деню Димовъ	
Дирекцията на Финанситѣ	47
Даудъ-ага-Вели	63
с. Драгоилъ	64
Димитръ В. Доньоглу . .	68

Името и фамилията на участвующитѣ въ дѣлото лица	Номеръ на рѣшението
Дойчинъ Младеновъ . .	73
Деля Костадиновъ . . .	75
Драгия Петровъ . . .	82
Джоро Матѣевъ Кьосе Петковъ	84
Дочо Петровъ	86
Димо Ганевъ Мурджувъ .	
Донка Николова Дикова .	92
Донка Д. Еленкова Кекерова	96
Дончо П. Кантемировъ .	105
Дойчо Кединъ	108
Димитръ Ив. Байновъ. .	109
Дено Игнатовъ	114
Д. Великсинъ	117
Димитръ Петровъ . . .	118
Димитръ Сиромахъ Илиевъ	119
Донка Христова. . . .	123
Димитръ Г. Симеоновъ .	126
Джанко Мариновъ . . .	129
Димитръ М. Гюмюшъ Гердановъ	134
Димитраки Чалъковъ . .	136
Досе Колевъ.	143
Димитра Танева . . .	145
Димитръ Ц. Нейовъ . .	156
Даматъ Мехмедъ Ефенди .	161
Драгия Костовъ. . . .	165
Димитръ Христовъ. . .	172
Димитръ Куновъ . . .	175
Делчо Чакъровъ. . . .	191
Д. Куртовичъ	199
Димитръ Петровъ . . .	204
Димитръ П. Ковачевъ и С-ие	219

Името и фамилията на участвующитѣ въ дѣлото лица	Номеръ на рѣшението
Д. В. Манчовъ	221
Драгоя Митровъ . . .	222
Е.	
Елена Кирякоолу Хаджи Георгоолу	52
Ефросина Д. Казанджиолу	59
Еленка Костова. . . .	77
Есадъ Рашидоолу . . .	80
Емине Хаджи Еминова .	97
Еленка Танчева. . . .	101
Елена Т. Дамянова . .	105
Еминъ Бекировъ . . .	125
Ефросина Варушева . .	150
Емише Хаджи Дервишова.	155
Есадъ Мустафовъ . . .	164
Елена Антонова Афендулоглу	170
Еленка К. Бухалова . .	177
Екатерина Д. Дюстабанова	182
Елена Хаджи Димитрова .	184
Емине Халилова. . .	187
Елисави Хаджи Тодори .	199
Екатерина Атанасова . .	210
Етемъ Бей Етемоглу . .	223
Емине Гюлюмъ Османова .	224
Емигюлъ Шерифова . .	241
Елзехра Ибрахимъ Хазнатарска	244
Ж.	
Жакъ Хаджи Ароновъ .	100
Желю Дойчевъ	165
Живко Микинъ. . . .	242

Името и фамилията на участвующитѣ въ дѣлото лица	Номеръ на рѣшението
З.	
Зейнелъ Беговитѣ Дъщери	38
Здравко Ценовъ. . . .	83
Зелха Хаджи Азимъ Бейова	97
Зафира П. Куртева . .	123
Златанъ Стоевъ . . .	149
Зелха Мемишова Агаджикоглу	227
Зейфи Хаджи Еминовъ .	229
К.	
Илия Петровъ Даскала	9
Ионка Икономъ-Димитрова	10
с. Ибибчево	11
Исмаилъ Хаджи Салиевъ .	18
Иванъ Смаркаловъ. . .	19
Иванъ Т. Кассевъ . . .	37
Иванъ Кишишевъ . . .	
Иванъ Вѫцевъ	42
Иосю Цанковъ	
Ионка Пешова	44
Иванъ Сурдулевъ . . .	45
Иванъ Коевъ	51
Илия Ц. Щърбановъ . .	60
Илия Денчевъ и Синъ .	65
свѣщ. Иванъ Икономовъ .	72
Иванъ Стояновъ . . .	74
Игнатъ Георгиевъ Маника	75
Илия Цоновъ	77
Исмаилъ Османовъ. . .	81
Иванъ Петровъ. . . .	82
Иоцо Стояновъ	83
Иванъ Димчевъ. . . .	88
Исмаилъ, Ибрахимъ Хасанови . .	102
Илия Илчовъ	104
Ига Петровъ	108
Иванъ Ц. Чомаковъ . .	114
Иванъ Сиромахъ Илиевъ	119
Иванъ Перчемлиевъ . .	120
Иото Вѫтовъ Батолски	127
Иванка Кирилова . .	139
Иванъ Геновъ	147
Иванъ Д. Янаковъ . .	
Иванчо Парашкевовъ .	152
Ибрахимъ Ришковъ . .	153
Иванъ Трендафиловъ .	159
Илия Г. Кадри	166
Илия Петровъ Даскала	
Иванъ Трантѣевъ . .	177
Иванчо Длъгъ Димовъ.	180
Исакъ Седи и С-ие .	182
Иванъ Константиновъ .	207
Иванъ Костовъ. . . .	215
Иванъ Петровъ. . . .	220
Илия Томовъ	225
Игнатъ Найденовъ . .	226
Иванъ Вълковъ. . . .	234
Ибрахимъ Индже Алиевъ	
І.	
Іонъ Іоновъ	55
Іонъ Л. Радуловъ . .	91
К.	
Калинъ Д. Бояджиевъ.	1
Коля Петровъ	3
Константинъ А. Х. Константиновъ	5
Кочо Котевъ	9

Името и фамилията на участвующитѣ въ дѣлото лица	Номеръ на рѣшението
К. П. Шулевъ	12
Кирикина К. Панчова . .	23
Коста Велиадисъ . . .	27
Коста Гешевъ	35
Крьстю Георгиевъ . . .	55
Коста Хаджи Атанасовъ .	58
Коце Коцевъ	61
Косю Петровъ	82
Коте Кафеджийски . . .	89
Крьсто Тричковъ . . .	
с. Кара Тепе	90
Кулското Градско Общинско Управление . . .	111
Крьсто Димитровъ . . .	121
Кюлевченската Селска Община	160
Кочо Котевъ	166
Катерина Трантѣева . .	177
Крьсто Бойковъ. , . .	185
К. Т. Симитчиевитѣ наслѣдници	209
Коцо Павловъ	214
Костадинъ Маринъ. . .	217
Катерина Петрова . . .	220
Кирилъ Божиловъ . . .	230
Колю Боевъ и др. . .	233
Киряки Димитрова. . .	243
Крьсто Младеновъ Котларъ	244

Л.

Лика Ортинова. . . .	45
Ловнидолското Общинско Управление	65
Лала Тодорова	78
Ламби Димитровъ . . .	85
Лукса К. Величкова . .	120
Лефтерица Чалъкова . .	136
Лѣсковската Градска Община	144
Ламбрини Хаджи Димитрова	184

М.

Молла Юсеинъ Османовъ.	3
Мустафа Хаджи Али Кузовитѣ наслѣдници . .	5
Мехмедъ Шахъ Ахмедовитѣ наслѣдници . . .	
Митръ Живковъ . . .	6
Манолъ Величковъ. . .	14
Мурсалската Селска Община	17
Мехмедъ Хаджи Салиевъ .	18
Михалъ попъ Николовъ .	21
Мариола Александрова. .	
Манолъ Димитровъ. . .	22
Мария К. Панчова. . .	23
Мито Макавѣевъ . . .	26
Мавриди Костовъ . . .	27
Мино Чоневъ Ангелковъ .	36
Мария Начова	41
Мехмеди Али Тосуновъ .	42
Михаилъ Малнади . . .	53
Мария Павлова. . . .	55
Минка Кънчова . . .	56
Михаилъ Малнади . . .	57
Мария Нпнова	58
Михаилъ П. Ц. Щърбановъ	60
Мехмедъ Юмеровъ Хати-	

Името и фамилията на участвующитѣ въ дѣлото лица	Номеръ на рѣшението
бооглу	67
Михаилъ Икономовъ . .	72
Министерството на Финансийтѣ	72
Михаилъ Малияди . . .	80
Мария Петрова	82
с. Минечево	94
Мария Кекерова Илюва .	96
Маринъ Стояновъ . . .	106
Михаилъ П. Додовъ . .	107
Махмудъ Халиловъ. . .	113
Мария Стамова	116
Михаилъ Стефановъ . .	118
Маринъ Кировъ . . .	121
Маринъ Колевъ. . . .	124
Мустафа, Мурадъ Бекирови. . .	125
Михаилъ Първановъ . .	130
Маргаридъ Константиновъ	132
Мариола Хр. Петрова . .	136
Мито Георгиевъ. . . .	137
Михаилъ Тодоровъ. . .	138
Маринка Танева . . .	145
Мусалъ, Мардирозъ, Мелдозъ Киркорови. .	162
Митръ Стояновъ . . .	166
Младенка Димитрова . .	
Митра Колева	168
Мехмедъ Хасановъ Тузчиевъ	169
Мариола П. Хаджи Димитрова	184
Мито Петровъ	187
Мустафа Хафизъ Алиевъ.	189
Мария Петрова	191
Магардичь Местробовичь .	195
Мухсибъ Бей МехмедъБѣевъ	197
Мехмедъ Сюлейманова. .	198
Мариянъ Лангевичь . .	201
Махмудъ Хамидовъ. . .	204
Миня Станевъ	211
Михаилъ Цвѣтановъ . .	214
Михаилъ Малияди . . .	218
Мошонъ Нахмиязъ. . .	221
Мехмедъ Ибрахимъ Хазнатарски	244
Н.	
Никола Ангеловъ . . .	19
Никола Драгановъ. . .	25
Никола Костовъ . . .	27
Неда Илиева	33
Никола Кишишевъ. . .	37
Никола Стоичковъ. . .	46
Настоятелството на Митрополийската църква Св. Михаилъ и Гаврийлъ .	47
Ненка Лилкова. . . .	61
Никола Христовъ Пулиевъ	95
Назифе Ханъмъ Саидъ Пашова	99
Некторъ Делъ Белло . .	100
Нона Т. Дамянова. . .	105
Неда Стоянова	106
Неджибе Неджибова . .	113
Никола Димитровъ. . .	115
Н. С. Ковачевъ. . . .	117
Нисимъ Шаховъ . . .	119

Името и фамилията на участвующитѣ въ дѣлото лица	Номеръ на рѣшението
Никола Стояновъ . . .	122
Никола Михаловски . .	135
Нено Петровъ	
Несибе Хаджи Хасанъ Османова	140
Недѣля Танева	145
Никола Димитровъ . . .	148
Наско Георгиевъ . . .	150
Николай Минчовъ . . .	152
Никола Атанасовъ . . .	163
Настоятелството на Манастира «Св. Троица» . .	171
Новоселската Община . .	
Никола Трантѣевъ . . .	177
Нурие Хаджи Ахмедова .	178
Никола Хаджи Ангеловъ .	194
Никола Странски . . .	203
Никола Ивановъ . . .	212
Найденъ Игнатовъ . . .	220
Никола Карагьозовъ . .	224
Никола Ивановъ . . .	226
Никола Георгиевъ . . .	235
Наца Ангелова Добрева .	238
Никола Тасовъ	239
Никола Ивановъ и др. .	242
Нафизе Ибрахимова Хазнатарска	244

О.

Османъ Юмеровъ . . .	12
Османъ Алиевъ . . .	48
Оханесъ Хаджи Гарабетови наслѣдници . . .	70
Османъ Исмаиловъ . . .	81
Османъ Хаджи Хасанъ Османовъ	104
с. Оваджикъ	141
Оханезъ Гарабетиянъ . .	156

П.

Пена Цанева	2
Прокопий А. Хаджи Константиновъ	5
Пане Петковъ	7
Петръ Величковъ . . .	14
Параскева Якимова . .	25
Панко Макавѣевъ . . .	26
Петко Илиевъ . , . .	33
П. Бошняковъ	36
Петръ Бошняковъ , . .	43
Петръ Ортиновъ . . .	45
Петръ Колевъ	51
Пловдивский Окржженъ Управитель	54
Павла Тодоровъ . . .	
Петро Ионовъ	55
Пена Митева	62
Панайотъ Господиновъ .	71
Пловдивский Окржженъ Управитель	76
Петко Цоковъ	83
Преда Предовъ	83
Паско Предовъ	
Петръ Джуровъ . . .	93
Петрунъ Николовъ . . .	104

Името и фамилията на участвующитѣ въ дѣлото лица	Номеръ на рѣшението
Пейчо Кулкинъ	108
Пенка Крьстева. . . .	109
Петръ Игнатовъ . . .	114
Петръ Стамовъ. . . .	116
Пано Бибеновъ. . . .	121
Първанъ Мариновъ . .	
Параскева Тодорова . .	127
Пенчо Вжтовъ Батолски .	
Петръ Данчовъ. . . .	128
Петръ М. Другански . .	131
Първи П. Герджиковъ. .	144
Пена Танева	145
Петръ Минчовъ. . . .	149
Парашкева Иваницовъ. .	154
Писаревската Селска Об-	
щина	157
Петко Костовъ	165
Пена Колева	168
Пенко Койновъ. . . .	169
Пловдивский Грьцки Мит-	
рополитъ	171
Пембе Мухаремъ . . .	187
Пена Деянова Георгиева	
и др.	213
Пембе Абдиева	223
Панайтъ Беделевъ . . .	243

Р.

Рада Илиева	33
Риса Георгиева. . . .	34
Радулъ Митровъ . . .	39
Рада Коцева	61
Рада Динина	78
Русси Петровъ	82
Русса Петрова	
Рада Іовова	91
Радка Крьстева. . . .	109
Реджебъ Неджибъ оглу .	113
Рангелъ Илиевъ . . .	181
Рашиде Сюлейманова . .	198
с. Радуилъ	
Рада Станева	211
Рашидъ-оглу Топалъ Есадъ	
Ефенди.	218
Ради Г. Гешовъ . . .	232

С.

Симеонъ Григоровъ . .	6
Стефанъ Петковъ . . .	7
Сюлейманъ Алиевъ . .	12
Ст. Джанжазовъ , . .	14
Стефанъ Серафимовъ . .	20
Сжба Хр. Стефанова . .	24
Ст. Христовъ	30
С. Хр. Кочевъ	
Ст. Яневъ	
Софийското Градско Об-	
щинско Управление . .	32
Стоянъ Илиевъ. . . .	33
Стоянъ Симеоновъ Кехли-	
баровъ	42
Станка Бошнакова. . .	43
Селиме Кара Сюлейманова	49
Стефанъ Иличь. . . .	52
Садифе Ханъмъ Рашидова	53
Стана Петрова	55
Станка Ионова. . . .	

Името и фамилията на участвующитѣ въ дѣлото лица	Номеръ на рѣшението
Стоянъ Митевъ. . . .	62
Спасъ Цвѣтковъ . . .	66
Симеонъ Икономовъ . .	72
Стефчо Младеновъ. . .	73
Стойно Титовъ. . . .	74
Саджка Мемишъ Ефендиева	76
Станко Предовъ . . .	83
Сѫби Петровъ. . . .	86
Стоичко Божиловъ. . .	87
Сабадучо Пинхасъ Таджеръ	99
Сева Митрова	103
Стоянъ Симеоновъ. . .	108
Спасъ Коцевъ	115
Салимъ Кайдраковъ . .	124
Стоянъ Илиевъ Петкинъ .	133
Стефанъ Странски. . .	135
Стефанъ Абаджиевъ . .	139
Стоянъ Желевъ. . . .	145
Стоилъ Първуловъ. . .	148
Софийското Градско Общинско Управление . .	151
Статко Иваницовъ. . .	154
Стоянъ Дойновъ . . .	155
Саидъ Телякъ Мехмедовъ.	164
София Андонова Афендулоглу	170
Стефанъ Иосифовъ. . .	180
Свѣщеникъ Тодоръ Георгиевъ	181
Стамена Илиева . . .	183
Сюрие Хаджи Хамзова .	189
Стоянъ Вълчовъ . . .	192
Сотиръ Кѫневъ . . .	196
Софийското Окрѫжно Управление	200
Софийското Градско Общинско Управление . .	203
Свѣщеникъ Иванъ Михаиловъ	205
Стоянъ Боневъ. . . .	213
Софийското Окрѫжно Управление	215
Свѣщеникъ Тодоръ Вървановъ.	216
Садишъ Мехмедовъ. . .	217
Ст. Ив. Стояновичъ . .	219
Станчо Калчовъ . . .	222
Стефанъ Ангеловъ. . .	232
Спасъ Цѣковъ	235
Т.	
Тодоръ Кадри	9
Таиръ Хаджи Абдиевъ .	12
Тодоръ Макавѣевъ. . .	26
Тюфекчи Халилъ Хаджи Хюсеиновъ.	31
Тодораки Ионч овъ . . .	58
Топалакъ Демирова . .	74
Тодора Стойкова . . .	79
Тодоръ Соколовъ . . .	87
Тодоръ Пеневъ. . . .	106
Тодоръ Славовъ . . .	110
Тота Нончева	112
Тодоръ Цанковъ . . .	126
с. Тремезлий	141
Тоно Георгиевъ . . .	147
Теню Коевъ.	165

Името и фамилията на участвующитѣ въ дѣлото лица	Номеръ на рѣшението
Тодоръ Колевъ	168
Теодосъ Афендулоглу . .	170
Тодоръ Стояновъ . . .	196
Томанъ Драгановъ. . .	206
Теофану Динку Толовица	208
Трандафилъ Боневъ . .	213
Тодю Тончевъ	228
Токмакъ Ахмедъ Османовъ	229
Танасъ Спасовъ . . .	235
Тодоръ Хр. Трифуновѣ .	237
с. Топузларе	240
Тодоръ Петковъ . . .	242
У.	
Узунджовската с. Община	228
Ф.	
Флора Ионова	55
Фалджи Юмеръ Мустафа	112
Филипъ Илиевъ Бозовъ .	121
Фирка Бановъ	128
Фатма Хаджи Хасанъ Османова	140
Филисиянъ Пжевлоцки .	201
Фатме Ибрахимова Хазнатарска	244
Фатме Хамбарджийска .	
Х.	
Хаджи Калинъ Балабановъ	1
Хасибе Мехмедъ Гереева .	4
Хатидже « « . .	
Хасанъ Сюлейлановъ . .	5
Халваджи Етемъ Али Капитановъ	8
Халиме Ахмедова . . .	

Името и фамилията на участвующитѣ въ дѣлото лица	Номеръ на рѣшението
Харманлийското Градско Общинско Управление. .	12
Хасанъ Рушидовъ. . .	16
Христо Маневъ. . . .	17
Халилъ Бей Мурадъ Беговъ	28
Халилъ Бей Мурадъ Беговъ	36
Христо Митовъ . . .	41
Христо Стоичковъ . .	46
Христо Ц. Щърбановъ. .	60
Христо П. Ц. Щърбановъ	
Хаджи Майръ Хаджи Агоповица	70
Хасанъ Исмаиловъ. . .	81
Христо Петровъ . . .	86
Христовица Деневата . .	93
Хаджи Никола Д. Минчевъ	98
Халилъ Хаджи Хасановъ.	102
Христо Колевъ. . . .	110
Хасанъ Ибрахимъ Мумджи	111
Хашимъ Бекировъ . . .	125
Христо Геновъ . . .	
Хаджи Хасанъ Хаджи Хасановъ	129
Хаджи Евстатий Коновъ .	130
Хаджи Иванъ Хаджи Бановъ	132
Христо Стояновъ Бояджийски	133
Хасанъ Омеровъ . . .	138
Хаимъ Елиезеръ Калевъ .	140
Христо Г. Дановъ. . .	142
Хафузъ Мехмедовъ . .	146

Името и фамилията на участвующитѣ въ дѣлото лица	Номеръ на рѣшението
Христо попъ Димитровъ .	153
Хаджи Артинъ Абкариянъ	156
Халилъ Телякъ Мехмедовъ	164
Хафизе Мехмедовъ. . .	174
Христо Тодевъ. . . .	176
Хаджи Мехмедъ Бей Хаджи Ахмедовъ. . . .	178
Хатидже Хаджи Ахмедова Хюсние Рукие Хаджи Ахмедова	
Христо Рачовъ . . .	185
Хафузъ Салихъ Хаджи Хафузъ Саидовъ . . .	186
Хайрие Ханжмъ Ислямъ Бегова	
Хатидже Халилова . .	187
Христака Хаджи Недѣлчовъ	190
Хайрие Сюлейманова . .	198
Хаджи Несиме Абдурахманова	198
Хафифе Абдурахманова .	
Христо Захарпевъ. . .	200
Хасапиянъ Коранъ и С-ие	202
Хасковското Градско Общинско Управление . .	209
Христо Симеоновъ. . .	236
Халачъ Хаджи Османъ Алиевъ.	237
Хафъзъ Ахмедовъ Рустемови наслѣдници. . .	241
Ц.	
Цено П. Ц. Щърбановъ .	60
Цоню Петровъ. . . .	86
Цона Тодорова. . . .	127
Цвѣта Тодорова . . .	
Цеко Ц. Нейовъ . . .	156
Цвѣтко Вълчевъ . . .	173
Цоня Денчовъ	179
Цвѣта Първулова . . .	220
Ч.	
с. Чорулъ	64
Ш.	
Шакиръ Хаджи Абдиевъ .	12
Шерифа Абу-Яхаева . .	15
Шефика Зейнелъ Бегова .	38
Шерифе Фатма . . .	146
Шефкетъ Бей Еминъ Пашовъ	227
Щ.	
Щерю Стайковъ . . .	101
Ю.	
Юмеръ Хаджи Вейсаловъ.	57
Юркюшъ Хасановъ . .	113
Юмеръ Хаджи Алиевъ .	125
Я.	
Ямболската Градска Община	4
Якубъ Мустафовъ. . .	39
Янаки Георгиевъ . . .	40
Янко Вълчевъ. . . .	50
Яковаки Р. Табаковъ. .	71
Яинка Младенова . .	73

Съставилъ: **Д. Исайевъ.**

УКАЗАТЕЛЬ НА ЗАКОНИТѢ

които сж тълкувани и разяснени съ рѣшенията на Върхов. Кассац. Сждъ, първо Гражданско Отдѣление, издадени презъ 1889 година.

Статии на законитѣ	Номеръ на рѣшенията	Статии на законитѣ	Номеръ на рѣшенията
Врем. Сждеб. Правила		**Врем. Сждеб. Правила**	
Ст. 98	97, 231	Ст. 304	12, 23, 35
„ 132	157	„ 308	120
„ 134	32, 172	„ 323	117, 196, 204
„ 135	51	„ 324	210
„ 139	63, 143	„ 398	98
„ 161	3, 222	„ 465	202
„ 167	201	„ 473 п. 1	91
„ 168	18, 34, 42, 48, 90, 150, 156	„ 478	207
		„ 483	95
„ 206	29, 63	„ 524	70
„ 235	69	„ 925	23
„ 235 п. 3	172	„ 939	63, 178
„ 237 п. 1	228	„ 945	146
„ 237 п. 4	115, 206	„ 972	30, 117
„ 249	172		
„ 257	193, 200	**Допълнение къмъ Вр. Сжд. Правила**	
„ 265	2, 82, 106		
„ 266	156, 209, 239		
„ 273	4, 35	Ст. 30	136, 137
„ 275 п. 2	102		
„ 290	198		

Статии на законитѣ	Номеръ на рѣшенията
Закона за дознанието чрезъ околни людие	
Ст. 1	26, 91, 93, 167, 194, 195 229, 235, 241
„ 26	162
Закона за Нотариуситѣ	
Ст. 8	212, 226
„ 31	88, 128, 135, 182, 209, 224
„ 33	40
„ 51	239
„ 71	117
Гражданското Мир. Сждопроизводство	
Ст. 24	108
„ 48	66, 109, 140
„ 67	160
„ 71	234
„ 72	37, 173
„ 74	56
„ 90	83
„ 100	1, 15, 28, 118 174, 181, 188 237
„ 102	87, 109
„ 112 п. 5	54
Гражданското Мир. Сждопроизводство	
„ 133	196
„ 147	49, 75, 95, 138
Учреждѣние на Върхов. Сждъ	
Ст. 11 п. 9	44, 60
„ 11 п 10	38, 99, 179
Закона за домашнитѣ актове	
Ст. 2	86, 165
Височайши Указъ No. 33 отъ 1879 год.	
Ст. 10	161
Оттом. Гражд. Законъ	
Ст. 468	32
„ 879	24
„ 1017	217
„ 1019	217
„ 1026	53, 57, 84, 133
„ 1178	5
„ 1539	238
„ 1660	152
„ 1662	78

Статии на законитѣ	Номеръ на рѣшенията	Статии на законитѣ	Номеръ на рѣшенията
Закона за земитѣ		Закона за земитѣ	
Ст. 20	59	Ст. 46	217
„ 28	147	„ 107	72
„ 45	19	„ 126	141

Съставилъ: **Д. Исайевъ.**

Печатни погрѣшки

Стр.	Редъ	Печатано	Чети
3	15 отъ горе	засѣдението . . .	засѣданието
4	3 „ „	попраянието . . .	Поправянието
5	13 „ „	мѣ	мѣсто
14	13 „ „	отвѣтвика	отвѣтника
„	11 „ доле	отношеиие. . . .	отношение
21	12 „ „	находяще	находящи
22	15 „ горе	„	находяща
25	2 „ доле	Октвмврий . . .	Октомврий
26	10 „ горе	отвѣтника на Митръ	отвѣтника Митръ
30	6 „ „	Предмѣдътъ . . .	Предмѣтътъ
„	18 „ доле	извършнпъ . . .	извършенъ
„	„ „ „	веднжждъ	веднжжъ
„	1 „ „	Правиала	Правила
37	20 „ „	омтѣни	отмѣни
38	7 „ горе	Цьркво	Щърково
39	5 „ доле	Сждъ, а тъй сжщо	Сждъ свидѣтели а тъй сжщо
40	4 „ „	свидѣтелството . .	свидѣтелство
41	2 „ „	промеждутъкътъ .	промежутъкътъ
42	12 „ горе	построената . . .	построена
„	13 „ „	стр:	страни:
„	1 „ доле	истцитѣ и присждено	истцитѣ е присждено
43	5 „ горе	Зазонъ	Законъ
	18 „ „	по канания . . .	по казания
„	3 „ доле	учреждането . .	Учреждението
44	22 „ горе	наслѣдила. . . .	наслѣдили
„	23 „ „	ноходяще	находяща
45	21 „ „	и подала	е подала
„	11 „ доле	отнасалъ	отнасялъ
„	8 „ „	подписалъ. . . .	подписанъ
46	6 „ горе	„	„
47	11 „ „	1890 год.	1889 год.
„	20 „ „	Прокорора . . .	Прокурора
„	6 „ доле	кметъ но	кметъ на
„	2 „ „	часть	часъ
48	13 „ горе	земилище	землище
„	6 „ доле	Апплат.	Аппелат.

Стр.	Редъ	Печатано	Чети
49	1 отъ долe	трѣбовало	трѣбвало
55	4 „ горе	сдна	една
„	5 „ „	присѫтсвува . . .	присѫтствува
56	1 „ „	костатира	констатира
„	11 „ „	на глѣда	наглѣдъ
58	2 „ „	повѣреннкъ . . .	повѣренникъ
59	9 „ долe	призовики. . . .	призовки
63	17 „ „	лѫжесвидѣтствува-ние.	лѫжесвидѣтелствуване
66	13 „ горе	находяще	находяща
74	11 „ „	Румалийско . . .	Румелийско
„	18 „ „	оглъдъ	оглѣдъ
„	„ „ долe	сивдетѣлскитѣ . .	свидѣтелскитѣ
76	2 „ „	гъбарски	българскн
89	8 „ „	спогодба	спогодбата
90	7 „ „	година	година
93	7 „ горе	откритото	открито
96	4 „ „	пронесълъ	произнесълъ
97	7 „ „	сѫществовашитѣ .	сѫществувавшитѣ
101	17 „ „	неоснотателенъ . .	неоснователенъ
104	10 „ долe	заводено	заведено
105	1 „ горе	касационната. . .	кассационна
106	17 „ „	новоразгѣждание .	ново разглѣждание
107	1 „ „	обстоятелствава .	обстоятелствата
108	16 „ долe	пълното	пълно
112	14 „ горе	алтъ.	актъ
114	1 „ долe	притендирано . .	претендирано
118	13 „ горе	коит-	които
124	12 „ долe	обетавание . . .	обптавание
„	1 „ „	коммиссиятя . . .	коммиссията
125	14 „ горе	находяще	находяща
126	4 „ „	тора.	това
127	15 „ долe	угловието	условието
129	5 „ горе	Окржженя . . .	Окржженъ
„	8 „ „	движеми	движими
„	9 „ „	недвижеми . . .	недвижими
„	„ „ „	приложено . . .	приложеното
„	15 „ „	Зе това.	За това
133	10 „ „	катото	като то
134	5 „ „	сображение . . .	съображение
136	14 „ долe	аппеляторката . .	аппелаторката
138	6 „ горе	измѣнява	измѣнява
139	19 „ „	Ангелкова. . . .	Ангелкови

Стр.	Редъ	Печатано	Чети
144	17 отъ горе	третюто	третото
145	11 „ „	година	години
146	8 „ доле	188	1887
148	7 „ горе	влияни.	влияние
149	11 „ доле	Илевъ	Илиевъ
150	2 „ горе	Сояновъ	Стояновъ
159	19 „ доле	достяние	достояние
163	1 „ горе	Иосивъ Р. Цанко .	Иоси Р. Цанковъ
168	3 „ „	бзъ послѣдствие .	безъ послѣдствие
170	6 „ доле	оиисътъ	описътъ
175	12 „ горе	иа	на
„	19 „ „	съпритѣжение . .	съпритѣжание
178	14 „ доле	поврне	повърне
184	12 „ горе	дирекцията иа . .	Дирекцията
185	5 „ доле	да сс	да се
186	5 „ горе	даванностното . .	давностното
189	13 „ „	Местананкжнъ . .	Мжстжнова
190	14 „ „	неоснователно . .	основателно
193	2 „ доле	пердъ	предъ
200	8 „ горе	Сждебния	Сждебни
„	19 „ доле	Слгласно	Съгласно
211	15 „ „	продъ	предъ
212	13 „ горе	събраженя . . .	съображения
214	10 „ доле	о подарилъ . . .	е подарилъ
224	16 „ „	овъ , ...	отъ
„	10 „ „	условиа	условие
242	9 „ „	си де	си да
260	11 „ доле	Маровата	Мировата
263	12 „ горе	рѣшешение . . .	рѣщение
270	5 „ „	Попощ. Секретатътъ	Помощ.-Секретарътъ
271	3 „ „	ползувани. . . .	ползувание
273	11 „ „	Кассациоиенъ . .	Кассационенъ
„	7 „ доле	баща	бащата
280	1 „ горе	Недоволанъ . . .	Недоволенъ
298	13 „ доле	цѣли	щѣли
313	13 „ „	отвѣттнцата . . .	отвѣтницата
351	11 „ горе	Кафеджийсий . .	Кафеджийский
354	1 „ доле	като.	която
355	18 „ „	призовалъ. . . .	призналъ
358	1 „ „	наши	наипи
„	2 „ „	нашитѣ.	наипитѣ
371	8 „ горе	гранаци	граници
377	7 „ „	квалифицилари . .	квалифицирали

Стр.	Редъ			Печатано	Чети
389	5	отъ	горе	межру	между
393	16	„	„	Н. Боневъ . . .	Н. Беневъ
394	11	„	доле	Сѫдъ	сѫдътъ
„	6	„	„	опревегавать . . .	опровергавать
412	7	„	„	кассационна . . .	кассационна
416	16	„	„	чо	че
429	11	„	горе	Сѫдспроизводство .	Сѫдопроизводство
439	10	„	доле	приминала. . . .	преминало.
„	2	„	„	прѣскрицня . . .	прѣскрипция
„	1	„	„	собствѣтница. . .	собственница
440	2	„	горе	престенцията. . .	претенцията
443	2	„	доле	производството. .	производството
„	14	„	горе	стѣненъ	степенъ
447	7	„	„	Недоволенъ . . .	Недоволни
„	11	„	доле	внрмание	вниманпе
„	4	„	„	О пъкъ , . . .	А пъкъ
452	13	„	горе	умущества . . .	имущества
„	20	„	„	межу	между
453	1	„	„	казаннато	казанното
458	10	„	„	съ слѣдство . . .	съсѣдство
461	4	„	„	Т. М. Петрова . .	П. М. Петрова
„	6	„	„	съсѣство	съсѣдство
462	7	„	доле	заграждавано. . .	заграждавало
„	1	„	„	продажба	продажба
464	10	„	горе	обстоятелтво . .	обстоятелство
474	17	„	доле	сранитѣ	странитѣ
487	11	„	„	Опакването . . .	Оплакването
„	9	„	„	неосновттелно . .	неоснователно
532	10	„	горе	Лефртерица . . .	Лефтерица
„	13	„	„	Леортерица . . .	Лефтерица
„	1	„	доле	развлѣждание . .	разглѣждание
533	2	„	горе	докнание	дознание
535	17	„	доле	жллба	жалба
„	5	„	„	Апптлативенъ . .	Апелативенъ
536	13	„	„	наслѣственний . .	наслѣдственпй
538	20	„	доле	увтата	уврата
548	8	„	горе	неприемнимъ. . .	неприемливъ
558	6	„	„	исложенитѣ . . .	изложенитѣ
559	6	„	„	замлището . . .	землището
573	13	„	„	проиведеното . .	произведеното
580	19	„	доле	интереъ, ...	интересъ,
592	14	„	горе	происходение. . .	происхождение
593	1	„	доле	оплаквантето. . .	оплакването

Стр.	Редъ			Печатано	Чети
604	5	отъ	горе	Софийкото	Софийското
605	1	„	„	желбаа	жалба
„	„	„	„	оплква	оплаква
617	7	„	доле	желба	жалба
634	17	„	„	свидятелитѣ . . .	свидѣтелитѣ
„	13	„	„	Министръ	Манастиръ
637	3	„	„	собстенностьта . .	собственностьта
638	7	„	„	основателна . . .	основателно
643	2	„	„	написание	нанисание
645	4	„	„	болдувалъ	боледувалъ
652	17	„	доле	сружу	срѣщу
653	8	„	горе	замитѣ	земитѣ
655	2	„	„	уврота	уврата
„	2	„	доле	отвѣтяицитѣ . . .	отвѣтницитѣ
658	13	„	„	неосноватнлно . .	неосновательно
659	4	„	горе	стойноттьта . . .	стойностьта
„	19	„	доле	Отхьрлилъ . . .	Отхвьрлилъ
688	19	„	горе	нстеца	истеца
695	4	„	доле	сѫщящитѣ . . .	сѫдящитѣ
707	19	„	„	Александъ . . .	Александръ
708	8	„	„	ча	че
720	14	„	„	Сѫдъ	сѫдътъ
722	16	„	„	Мивовий	Мировий
756	2	„	горе	осемстстинъ . . .	осемстотинъ
759	5	„	доле	бащиндъ	бащинъ
760	2	„	„	просороение . . .	просрочие
775	11	„	горе	спрната	спорната
„	14	„	„	автенантични . .	автентични
788	6	„	доле	пазвание	название
793	18	„	горе	Аппелатиний . .	Аппелативний
799	1	„	доле	лица	лице
803	8	„	горе	процесстъ , . . .	процессътъ
„	4	„	доле	Лонгевичь . . .	Лангевичь
805	13	„	горе	домогвавията . . .	домогванията
„	12	„	доле	процесстъ	процессътъ
821	16	„	„	Ршение	Рѣшение
824	9	„	горе	дѣйствне	дѣйствие
„	16	„	„	миля	моля
826	4	„	доле	нъ	на
827	8	„	„	Станика	Станимака
831	15	„	горе	неосвателна . . .	неоснователна
852	2	„	доле	владѣялѣ . . .	владѣялъ
853	18	„	горе	Сиджирли . . .	Синджирли

Стр.	Редъ			Печатано	Чети
854	16	отъ	доле	Декемвний . . .	Декемврий
864	20	„	„	Врѣменникѣ . . .	Врѣменнитѣ
866	3	„	„	констиктуцията . .	конституцията
872	12	„	„	Ришдоглу	Рашидоглу
874	12	„	горе	илати	плати
881	5	„	„	засѣдането . . .	засѣданието
„	12	„	доле	Ихмиазъ	Нехмиязъ
886	10	„	„	докава	доказва
888	17	„	„	обстоятелтвата . .	обстоятелствата
889	16	„	„	figes	fides
„	11	„	„	съпадатъ	съвпадатъ
891	9	„	горе	titulus i bona . .	titulis и bona
894	12	„	доле	Мировкй	Мировий
911	7	„	„	Ождъ	Сждъ
931	10	„	„	тр. , ...	гр.

АНТИКВАРИА - В. С.
[illegible] 90 [illegible]
№ 107 1964 г.